Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Vnum ex quatuor seu [con]cordia euangelista[rum] et de sup[er] expositio

https://hdl.handle.net/1874/461620

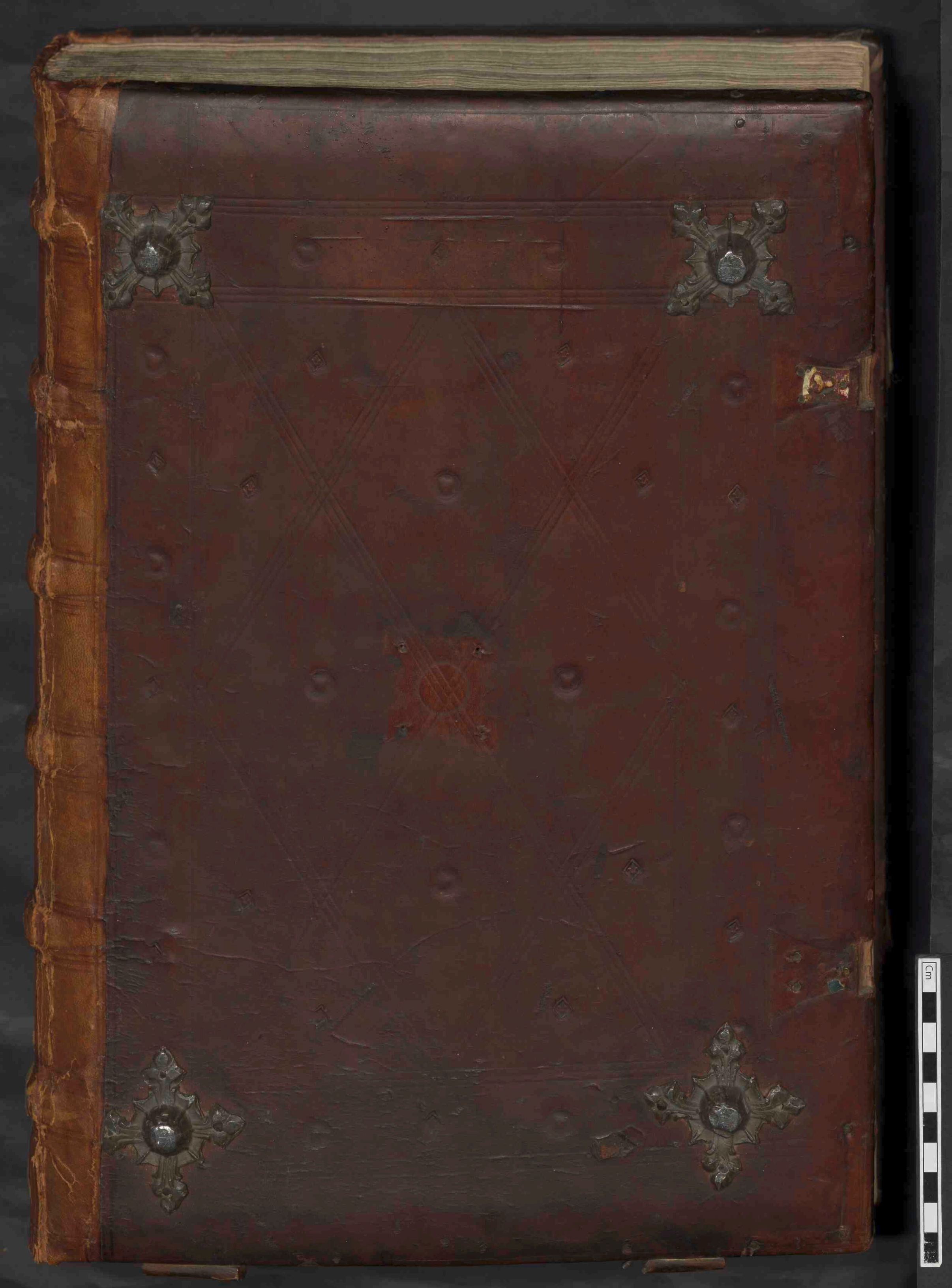

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Si te ad iehennā trahē velint. qa ois q̄ victia dei ē purgatozio igne examiabit̄. & mteri racione sapiēcie sallit̄. dū sanguis cozrupcō que putredinis custodia & vermiū niat ē osumit̄. Feroz eim v̄miū solet nasci de cozrupcōne carnis & sanguis. Ideoq; caro recens sale cōdit̄. vt exsiccato humoze sāguineo vermescē neq̄at. Caro eim & sanguis vermes creāt. qa delectacō carnal̄. cui cōdimētū otinēcie ñ resistit penā luxuriosis generat eternā. Cui? frtozē q̄s q̄s vitare desiderat. cozp? sale otinēcie studeat. & sapiēcie odimento ab erroris & vicōz labe castigare. Alit̄. Mire dictū ē. ois igne sallietur. Que eim victima sale sallit̄. vermis putredinem arcet. que vro igne sale aspso. carnem q̄ osumit. Hoc scōm legē i hostijs fiebat que in altari cremabāt. vbi in oi victima sal offerri p̄ceptū ē. Sal ergo dulcedinē sapiencie ignis spūs scti gcia designat. Et ita ois igne sallit̄. quia electi p amorē scti spūs deo victima digna osecrāt. Et qua sale sapiēcie se a vicijs emendāt bene addidit & ois victima sallietur. Trag victima talis nō solū sale aspgit̄ sed & igne osumit̄ quia nō peccati tm̄ stagio pellit̄ sed ab electoz mēte ipa etiā vite p̄ris. que in carne est delectatio tollit̄. Vnde apl's Nostra aūt ouersatio in celis ē. Vel ita. Altaē dei cozelectoz ē. Hostie in hoc altari offrend bona opa sūt. In oibz aūt sacrificijs sal debet offerri quia nullū est opus bonū sine sapiēcia. Ignis i altari sacrificia osumit. de quo iohes ait ipe vos baptizabit in spū sācto & igni ut̄ ignis tribulationis quo paciēcia fideliū excitatur. vt perfectū opus habeāt. Omnis igit̄ qui caneē wlt vnem eterni tozmēti igne castigabit̄ vt omne opus suū sit victima deo sale cōdita.

M. clxxxj

Capt'm. Quartū.

Videte ne cōtemnatis vnū ex his pusill'. J. Austeritatē qua p̄cepat. amicos ꝓpter deū amputādos temperat dicens Sic p̄cipio seueritatē. vt clemenciā doceā. Quātū i vobis ē nolite otemnē sed p vrāz salutē. eriā illoz q̄rite sāitatē. Si nō potestis. meli? ē vos saluari. q̄m cū ill' pire Dico eni vob qa angl'i cozin cel' semp vident faciē patris mei qui in cel' ē. Venit enim filius hois saluare q̄s perierat. M. Quasi dicat. Si cōtemnatis vnum ex pusillis angl'i videbūt. Et pat̄ meus videt̄. Quod ideo dico vobis qa q̄ ego veni saluare. vos nō debetis otemnē

J. Magna dignitas animaz. vt vnaquęq; habeat ab oztu natiuitatis in custodia sui angelū delegatū. Isidor? libro officioz. Sigule q̄ gentes sine eccl'ie ꝓpositos āgelos habere credūt. q̄s ostendit testimonio angl'i danieli loquētis ego mq̄t veni ut nūtiarē tibi. sed princeps regni p̄sarum restitit mihi. Et postea. Nō ē qui me adiuuet. nisi michahel princeps vester Et in apocalipsi. angelo epheſi & thathire & āgelo philadelfie & āgelis quatuoz reliquaz eccl'iaz scribe hec. Apostol? q̄ p̄cepit velari capita femiaz i eccl'ia ꝓpt̄ āgelos.

M. clxxxij L. clxxxvij

Et ait ad illos parabolā istā dicēs. Quis vobis videt̄ si fuerint alicui centū oues Et errauit vna ex eis. nōne relinq̄t nonaginta nouē in montibz ut̄ in deserto. & vadit̄ querē ea que errauit. Et si cōtigerit ut inueniat eam imponit in humeros suos gaudens. et veniēs domū cōuocat amicos & vicinos dicens illis Congratulamini mihi quia inueni ouē meā que pierat. B. Quia cerenari? numer? ē p̄fect? domi? cetū onez habuit post̄q̄ angelos & homines creauit. Sed vna ouis p̄iit. cū hō deliquit. Dimisit aūt dū sepm exiamuit dines pastoz cl' nos oīs cēteſima pozcō sum? nonagintanouē i mōtibz hoc ē in celestibz vt̄ in deserto. quia chozos angelox reliq̄t in celo. Cur aūt celū desertū vocat. nisi q̄ desertū dicit derelictū. Tunc eni celū hō deseruit. cū peccauit Quem dns humeris imposuit quia humanam naturā susc̄piens. peccata nra portauit. Humeri xp̄i crucis brachia fuit illic pcta mea deposui. in illa nobilis patibuli ceruice reqeui. Que inuenta domū rediit. qa reparato hoie celū mfuit. Angeli sūt ei? amici. qa volūtatē ei? stabilit̄ custodiūt. Ide sūt vicini. qa claritate visionis illi? fruunt̄. Notādū q̄ ñ dicit cōgratulamini oui sed mihi. qa vita nra gaudiū ē ei?. Amen dico vob quia gaudebit super eam magis q̄ super nonagintanouē que nō erauerūt. & nō indiget pnitencia. M. Licet pastoz multo plus minuz diligat ones nonagintanouē quā solā cēteſimā. tactis tamē alijs de restaurata multis modis se gaudē ostendit Sic q̄ saluator de reparacōne generis humani magis gaudet hoc est magnis & pluribus

argumētis ostendit se gaudere. q̄p de āgelox stabilitate nelita. Magis gaudet. i. magis nos inde grandē facit.

Ic nō ē volūtas ante patrē vestrū qui in celis ē vt pereat vnus de pusillis ill'. Sicut nō est volūtas pastoris vnā ouē pire. sic nō ē volūtas ante patrem. hoc ē sic ñ wlt pater vt vnus pusillus peat.

L. clxxxviij

Aut que mulier hās dragmas decē. si perdiderit dragmā vnā nōne accendit lucernā & euertit domū & querit diligenter donec ineniat. Et cū inenerit inuocat amicas & vicinas dicens. Congratulami mihi quia inueni dragmā quā p̄dideram. Dragma ē numm? certe quātitatis. habens imaginem regis. Mulier ergo id ē dei sapiencia decē dragmas habuit. cum nouem ordinibz angelorū ē addit? homo decimus ut cōpleret electorū numez?. Mulier dragmā p̄didit. quādo hō q̄ cōditus ad imaginem dei fuerat peccauit. Sed mulier lucernā accendit. quia sapiēcia dei in carne apparuit. Lucerna lux ē in testa. i. diuinitas i carne. de qua testa sui corpozis dicit ipa sapiencia. exiuit tamē testa vtus mea. Testa mi igne solidat̄. & vtus ei? exaruit. q̄ndo assūptā carnem extribulacōne passionis robauit ad gloriam resurrectionis. Accensa aūt lucerna id est carne pdominitatem glorificata. dom? e ūtit. qa humana cōscientia. reat? sui ōsideratione pturbatur. Sic g̃ dragma repit. qa imagine similitudo creatoris repat. Amicas & vicinas dicit potestates āgelicas. que tāto sūt iuxta supernā sapiēcia. quāto eam vicinius cōtemplāt. Has aūt inocat dū per exhibitōez gracie boni impense ad amoz̄ sui vehemētius accendit.

L. clxxxix. M. clxxxij.

Ita dico vobis gaudiū erit in celo cora angelis dei sup vno peccatoze pitētia agēte q̄p sup nonagintanouē instis qui nō indigent pitētia. Plerūq; hij qui nullis se opponsos peccatoz moribz sciūt. pigri remanent ad exercēda bona opa. vt securi q̄ ñ comiserunt mala gaudiora. At cōt ñ nunq̄ hij q̄ se illicita egisse meminerunt. ipso dolore opuncti mar desciūt ad amorem dei. Mai? g̃ gaudiū fit in celo de peccatoze cōuerso. qua de stante instorum & duxim̄plio plus illū miliem diligit. qui post fugā reuisus hostē fortit̄ pmut. qua illū qui nūq̄ pga pbuit. & nūq̄ fortit̄ aliqs fecit. Q vero angeli utpute racōnles gaudēt de reconciliato sibi homine incendit nos ad pbitatē. ut agam? quod illis g̃tū sit. quoz & affectare patrociniū. et offensam timere dem?. In tcia q̄s parabola de peccatoz, suscep tione nō suū tantūm? suoz q̄ gaudium dns demōstrat. sed & inuidentium murmur reprehendit

L. cxc.

Hit aūt. homo quidā habet duos filios & dixit adolescentioz ex illis patri. Pat da mihi porcionem substācie que me cōtingit. Et diuisit illi substāciam. B. Homo q̄ duos filios habuit deus pater intelligit duoz populoz creatoz. Maioz filij est qui permansit in cultura dni? dei. mioz vero qui idola coluit Substācia diuisa sensus racōnalis ē in homine Hanc minoz filij a patre expecit. qui p libez arbitriū absq̄ dei gracia se regē putauit. Sic deliberō stat deus auxiliū gracie sue. ifidelibz vero cōcedit beneficiū naturalis ingenij. A. de verb dñi. Qui wlt ergo sua potestate vti vt nullo regēte viuat. ficut deus non habet a quo rgat. a veritate recedēs euanescat. hoc diabolus fecit. Homo quoq; cui mihil decrat. misi q̄ sua potestate vti voluit. vt nr̄lo ei dñante fieret ficut deus p inobediēcia tetigit pomū sibi vetitū. & inuenit supplicū.

Et non post multos dies congregatis oībus. adolescentioz filij? peregre pfectus est in regionem lōginquā & ibi dissipauit sb stātia sua viuendo luxuriose. B. In lōgo tempoze post institucōnē humani generis. placuit aīe vires suas ad vagationē extēdē. Adolescentioz itaq; profect? est lōge. nō locū mutādo sed aīmū. qa q̄nto q̄s q̄q; delinq̄t. tāto lōgi? a gracia dei recedit. & eo ici? ornamenta nature luxuriando osumit. Ambr. &. B. Nec putādum q̄ aliqua etas infirma sit ad regnū dei possidendū vt̄ q̄ fides gueſ annis sed quicūq; recedit a patre exul patē & ciuis mūdi fact? merito pat̄ momiū vastat: Et p̄ q̄p oia cōsūmisset facta ē fames valida i regioē eadē & ipe cepit egere. A patre accepat facultatem vt mufibilia ei? p ea que sūt vifibilia cognosceret & ex pulcritudie creaturaz conseq̄nt intelligēt creatoz̄. Nunc vero fames in regione longiqua est idigencia verbi veritatis:

Rai

E. fol.
7

Cm

Cm

Cm

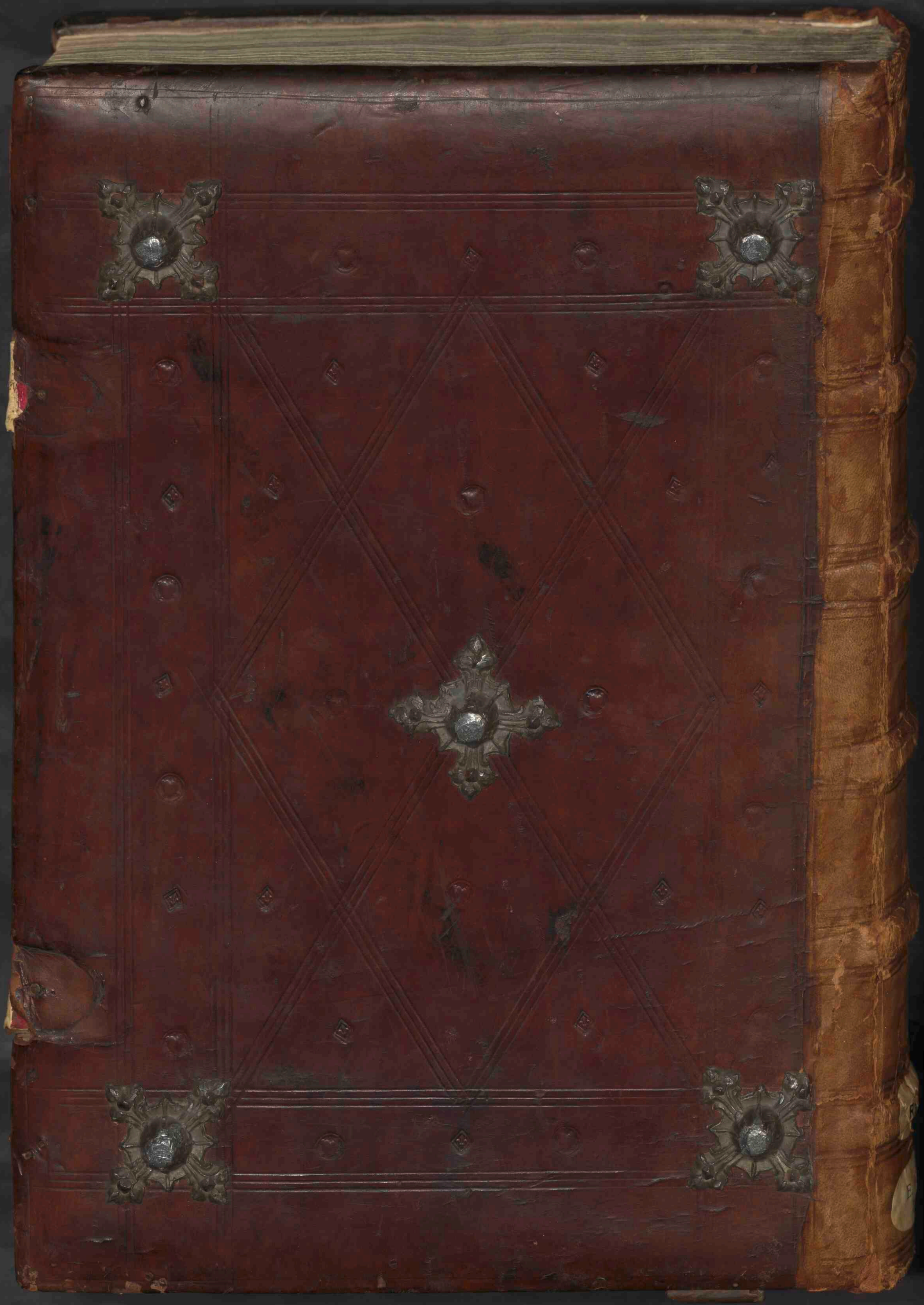

E. fol.
7

Theologia

Folio L°. 7.

Rariora

766. **Zacharias** Chrysopolitanus, De concordantia Evangelistarum. [Straatsburg, C. W., civis Argentinensis] 1473. 2o.
E. 2o. 7

Type 1. — HC* 5023. — BMC I p. 81. — Peddie II p. 173. — Pell. 3582. — Pr. 339.

Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aanteek. bij nr. 10. — In oorspr., herstelden led. band met fraai looden doppen waarvan een der middelste ontbreekt evenals de sloten, de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8.

No 2.50. 0.

Incipiũt capĩa Mathei euãgeliste.

¶ Capitulum p̃rimũ.

Liber generatiõis ihesu xp̃isti libri p̃mi capitulo quinto canone tercio.

1 Oĩs ergo generacõs Eos can x
2 Xp̃i aũt generatio eodẽ can. v.
3 Ioseph aũt vir ei9 eodẽ can. x.
4 At illi dixerũt. c. viij. lib. j. can. vij
5 Tunc hẽodes eos can. v.
6 In diebꝫ aũt illis eodẽ can. iij.
7 Hic est em̃ qui capt̃o. xiij. can. j.
8 Ipse aũt iohes hẽbat eos can. vj.
9 Vidẽs aũt mt̃os eos can. v.
10 Ego quidẽ baptizo eos. can. j.
11 Cui9 ventilabr̃ eodem can. v.
12 Tũc venit ihs. c. xiiij. lib. j. can. x
13 Baptizat9 aũt ihus eos can. j.
14 Tũc ihs ducl9 est eos. can. ij.
15 Et cũ ieiunasset. c. xv. lib. j. can. v
16 Tunc reliquit eum eos can. v.
17 Cum aũt audisset. c. xx. can. iiij.
18 Et relicta ciuitate. c. xxj. can. vij.
19 Exinde cepit ihus. xviij. can. vj.
20 Et ait illis. Venite c. xix. can. ij.
21 Et p̃cedẽs inde eodem. can. vj.
22 Et ẽcubat ihus. xxij. can. j.
23 Vidẽs aũt turbas eos. can. x.
24 Et apiens os suũ eodẽ can. v.
25 Beati paupes spũ eos. can. v.
26 Beati mites eodem can. x.
27 Beati qui lugẽt eos can. v.
28 Beati misericordes eos can. x.
29 Beati estis eodem can. v
30 Vos estis sal. c. xxiiij. can. ij.
31 Vos estis lux. xxv. can. ij.
32 Nolite putare Eos can. x.
33 Amen quippe eodem can. v.
34 Qui ergo solverit eos can. x.
35 Esto cõsentiẽs xxvij. can v.
36 Audistis quia xxviij. can. x.
37 Sed si quis. xxxj. can. v.
38 Et quicumq; te Eos can. x
39 Ego aũt dico vb. xxxij. can. v.
40 Si em̃ diligitis eos eos can. v.
41 Attẽdite ne iusticiã. xxxiij. can. x.
42 Orantes aũt. xxxiiij. can. v.
43 Si em̃ dimiseritis eos can. vj.
44 Cum aũt ieiunatis. xxxv. can. x
45 Thesaurizate vb. xxxvj. can. v.
46 Lucerna corpis Eodẽ can. v.
47 Nemo potest. xxxvij. can. v.
48 Ideo dico vb. xxxviij. can. v.
49 Nolite iudicaẽ. xxxix. can. ij.
50 Quid aũt vides. Eos can. v.
51 Nolite dare scm̃ eodem can. x.
52 Petite & dabit̃ vb. xl. can. v.
53 Omia quecũq; vultis eos can. v.
54 Intrate p̃ angustã eodem can. v
55 Attẽdite a fl̃is. xlj. can. x.
56 Numqd colligũt Eos can. v.
57 Sic omis arbor eodem can. v.
58 Non omis qui dicit. xlij. can. iij.
59 Multi dicẽt mihi. Eos can. v.
60 Omis aũt qui xliij. can. v.
61 Et factũ est cũ. Eos can. ij.
62 Cũ aũt descẽdiss. c. ij. lib. ij. can. ij
63 Cũ aũt itroisset. iij. eid lib can. iij
64 Dico aũt vb Eos can v
65 Et dixit ihus eodem can v
66 Et cũ vemisset eodem can ij.
67 Et accedẽs. c. v. eid lib can v
68 Et ascẽdente eodem can p̃mo
69 Et ascendẽs vj. eidẽ can p̃mo
70 Et cum ẽntiret xx lib p̃mi can ij.
71 Et factũ est. c. vij. lib ij. can ij.
72 Et ihus audiẽs. Eos can scdo
73 Dec illo loquẽte. viij. lib ij. can. ij
74 Et ẽntes ẽtrauit eos can x
75 Et ẽcubat ihel9 canone scdo
76 Vidẽs aũt ẽbas xliiij lib j can vj.
77 Tũc dicit discipl̃is canone quito
78 Et cõnocatis xliij lib. j. can. ij.
79 Duodecim apl̃or canone scdo
80 In viam gentiũ xliij lib. j. can x
81 Euntes aũt p̃dicate eos can. scdo
82 In quãcumq; aũt eos canone scdo
83 Intrantes aũt eos can quito
84 Et quicumq; non eo. can scdo
85 Ecce ego mitto vs eos can v
86 Cauete aũt ab hoĩbꝫ eos can p̃mo
87 Cum aũt ẽdent vs eos can. ij.
88 Cũ aũt p̃sequent̃ vs eos can. x
89 Non est discipl̃9 sup eos can. iij.
90 Si patrẽfamilias eos can x
91 Nihil em̃ opt̃u qd non eos can. ij.
92 Qd dico vb in tenebꝫ eos can. v
93 Qui aũt negauit me eos can. ij.
94 Nolite arbitrari eodem can v
95 Qui amat patrem eodẽ can. v
96 Qui inuenit aiam suã eos can. iij.
97 Qui recipit vs eodem can. j.
98 Qui recipit ap̃bam eos can. x
99

100 Et quicumq; Eodem can · vj
101 Et factū est cū · c · j · lib · ij · can · x
102 Jobes aūt cū · x · lib · ij · can · quito
103 Dic est em̄ eodē canōe scdo ·
108 Amen dico vob eodem can · quito
104 A dieb? aūt eoꝝ canōe quito
106 Omēs em̄ ꝑphe eoꝝ canone · x
107 Cui aūt similē eodē can̄ quito
108 Tūc cepit exprobrare eo · can̄ · v
109 Quia si i sodomis eoꝝ can̄ · x ·
110 In illo tempe · c · xj · lib scdi can · v
111 Dia mihi ēdita sūt · e · can · scdo
112 Et nemo nouit filiū eo · can̄ · tercio
113 Venite ad me om̄s eoꝝ can · x ·
118 In illo tēpe abijt · xij · lib · ij · can̄ · ij
114 Aut non legistis · xij · lib · ij · can · x
116 Et cū mꝝ transf · xij · lib · ij · can̄ · ij
117 Exeuntes aūt canōe q̄rto
118 Jhes? antē sciēs · xij · lib · ij · can · x
119 Tūc oblatus est ei · canone quito
120 Et stupebāt · ix · lib scdi can · vij ·
121 Pharisei autem eodez can̄ secūdo
122 Jhes? aūt sciens eodē canōe scdo
123 Ideo dico vb eodem can · secūdo
128 Ant facite arbozē eoꝝ can · x
124 Bonus homo eodem can̄ quitō
125 Dico aut vobis eodem can · x
127 Tūc rndērūt ei · c · vij · lib · ij · can · v
128 Qui rndens ait eodē can · quito
129 Cum aūt immūd? eodē canōe scdo
130 Adhuc eo loq̄nte · viij · lib · ij · can̄ · ij
131 In illo die exiēs · xiij · lib scdi can̄ v
132 Qui em̄ habet dabit ei can̄ ꝑmo
133 Ideo i ꝑabolis · xvi · lib scdi can · v
138 Vestri aūt beati eodē canōe quito
134 Vos g° audite · xvij · li · ij · can · ij ·
136 Aliā ꝑabolā · xiiij · lib secūdi can · x
137 Aliā ꝑabo · xv · & · xvi · li · ij · can · vj
138 Hec omia locut? eodem can̄ quito
139 Tunc dimiss · xvij · lib · ij · can̄ · vj ·
140 Et venēs · xix · lib scdi can · x ·
141 Jhes? aūt dixit eoꝝ can̄ ꝑmo
142 In illo tēpe · xx · lib scdi can̄ ꝑmo
143 Herodes em̄ tenuit xx · li · ij · ca · ij ·
148 Die aūt natali eoꝝ canōe secūdo
144 Qꝝ cū audisset eodē canone sexto
146 Vespere aūt · xxi · lib · ij · can̄ tcio
147 Et statim inst̄it eoꝝ canōe ꝑmo
148 Et dimissa t̄ba · xxi · li · ij · can · vj ·
149 Vespe aūt fcto · xxij · ei?ꝝ can̄ · ij ·
150 Respondēs aūt eoꝝ can · q̄rto
151 Et cū ascēdisset eodē can · x ·

142 Et cū ēnstfre · xxiij · li · ij · can · vi ·
143 Tūc accesserūt ad eū canōe scdo
148 Tūc accedēres · xxiiij · li · ij · ca · vj
144 Simite illos ceci sūt eoꝝ ca · x
146 Respondēs aūt petr? eo · can · v ·
147 Ipse aūt rndens xxv · li · ij · can · vj
148 At illa venit eodem can̄ · quito
149 Et cū transfisset mde can · sexto
160 Et accesserūt ad eum can̄ · sexto
161 At ille respondēs can̄ · q̄rto
162 Aliā pabolā ꝑposuit can · v ·
163 Generatio mala canōe sexto
168 Qui dicit ill' · xxvij · li · ij · can̄ · ij ·
164 At illi cogit abāt eodem can̄ sexto
166 Venit aūt ibs p? lib · iij · can · j ·
167 Rndens aūt ibs eodē can · x ·
168 Tunc p̄cepit eodē canōe secundo
169 Et assumens eū pt̄r? eoꝝ can · vj ·
170 Tunc ibus dixit eoꝝ can · secūdo
171 Filij? em̄ homis eodē canōe · x ·
172 Amen dico vobis eoꝝ canone scdo
173 Et introgauerūt eū · j · li · iij · ca · vj ·
178 Et cum venissent eoꝝ canoē scdo
174 Tunc accesserūt ad eū eo · can̄ · v ·
176 Conūsantibo aūt · ij · li · iij · ca · ij ·
177 Et cū veissent caphar · e · can̄ · x ·
178 In illa hora accesser̄t eoꝝ can̄ · scdo
179 Qui aūt scādaliza · ij · li · iij · can · ij ·
180 Si aūt manꝝ · iij · ei?ꝝ can̄ sexto
181 Videte ne ꝺtemp · iiij · ei?ꝝ can̄ x ·
182 Quid vb videt̄ eodē can̄ quito
183 Si aūt peccaūit · v · ei?ꝝ can̄ · v
188 Si aūt non te eodē canone · x ·
184 Amen dico vb eodē canoē septio
186 Iterꝝ dico vb eodē canone decimo
187 Tūc accedēs petr? eoꝝ canōe · v ·
188 Ꝺo assimilatū · vi · li · iij · can̄ · x
189 Et fct̄m est · vii · ei?ꝝ can̄ sexto
190 Dico aūt vb eodē canoē secundo
191 Dicūt ei discipli eodē can̄ decimo
192 Tunc oblati sūt ei eoꝝ can̄ · secūdo
193 Et ecce vn? accedēs eo · can̄ · scdo
198 Ait illi ibs · x · lib · iij · can̄ secūdo
194 Cū audisset aūt eoꝝ canoē secūdo
196 Ihs aūt dixit eis eoꝝ can̄ · x
197 Sedebitis & vs sup can · quito
198 Et omis qui · x · li · iij · can̄ · secūdo
199 Multi aūt erūt ꝑmi eoꝝ can̄ scdo
200 Simile ē em̄ · xiij · lib · iij · can̄ · x
201 Et ascēdens ibs · xv · li · iij · can̄ · ij ·
202 Tūc accessit ad eū eoꝝ can̄ · sexto
203 Et audiētes decem eoꝝ can̄ · scdo

208 Sicut filiꝰ hois eoꝝ cañoē q̄rtō
209 Et eḡdientibꝫ eis eoꝝ canoē scḋo
206 Et cū apꝑmq̄ssēt .xvi.li.iii.can.ij
20∧ Hoc aūt factū est eoꝝ can.sexto
208 Eūtes aūt discipl'i eoꝝ cañ scḋo
209 Turbe aūt que eodē canōe p̄mo
210 Et cū mt'isset .xvii.li.iii. can.x.
21j Et cū mt'uit eodem canone p̄mo
212 Et accessērt ad eū eoꝝ canōe.x.
213 Vidētes aūt p̄ncipes eoꝝ can.v.
218 Et flictis illis.xviii.li.iii.cañ.vi.
214 Rñdens aūt ihs.xix.li.iii.ca.vi.
216 Et omia quecūq; eoꝝ cañ quarto
21∧ Et cū remisset xx.li.iii.cañ.scḋo
218 Quid aūt videt hō q̄dā.eo.cañ.x
219 Aliā pabolā audite.xxi.li.iii.ca.ij
220 Et cū audissent eodē canone p̄mo
22j Et rñdens ihs.xxii.li.iii.cañ.x
222 Intrauit aūt rex eodē canone.x.
223 Tūc abūtes.xxiii.li.iii.cañ.scḋo
228 Pharisei aūt videtes eodē cañ.x
224 Cōgregatis aūt.xxiii.li.iii.ca.v
226 Si ergo dauid eodem cañ secūdo
22∧ Tūc ihs locut?.xxxii.li.ii.ca.x
228 Alligāt aūt ḡuia oña eoꝝ .cañ.v
229 Omia vo faciūt eodem can.quito
230 Vos aūt nolite eodē canone.x.
231 Qui maior est eodē canone quito
232 Ve aūt wb scribe & eoꝝ cañ.quito
233 Ve wb scribe & eodem cañ quito
238 Ve aūt wb scribe eodem can.quito
234 Duces ceci excolātes eodē.cañ.v
236 Ve wb scribe & pha.eoꝝ cañ .x.
23∧ Ve wb scribe & pharisei eo.cañ.x
238 Ve wbis scribe eodē canone decio
239 Et vos iplete mēsurā eoꝝ cañ.x.
240 Ideo ecce ego mitto eoꝝ cañ.v.
Ier̄ in matheū. In eugl'io quo vtunt nazarei
p filio barachie filiū joiade scptū repim?.
24j Jerl'm ierl'm.xxxiii.li.iii.cañ.v.
242 Et egssus ihs.xxxiiii.li.iii.ca.ij
243 Sedente aūt eo eodē canōe secūdo
248 Tūc tradent vos eodē cañ p̄mo
244 Et tūc scādalizbunt eoꝝ cañ x.
246 Et p̄dicabit hoc eugl'm.e.cañ.vj
24∧ Cū ergo videritis eodē cañ sexto
248 Tūc q̄ in idea sūt eodē can.scḋo
249 Ve aūt p̄gnantibꝫ eodem cañ scḋo
250 Orate aūt ut nō fiat eoꝝ can.vi.
251 Erit em̄ tūc tbulatio eoꝝ cañ.scḋo
252 Et misi bniati eodem canōe sexto
253 Tūc si quis wb eodē can.scḋo

248 Surgēt em̄ pseudo eodē cañ.vj.
244 Si gō dixerint wb eodē can.v.
246 Sicut em̄ fulgur eodem can.v.
24∧ Vbicūq; fūit.xxxv.li.iij.ca.v.
248 Statim aūt p? eodem cañ.scḋo
249 Et tunc plangēt eoꝝ cañ.secundo
260 De die aūt illa.xxxv.li.iij.ca.vj
26j Sicut aūt in dieb? noe eoꝝ cañ.v.
262 Tunc dno erūt eodem cañ.quito
263 Vigilate ergo.xxxv.li.iij.can.vj
268 Illud aūt scitote eodē can.secūdo
264 Quis putas ē fidel' eoꝝ cañ quito
266 Beat? ille seru? eodē can.quito
26∧ Si aūt dixerit eodē canōe quito
268 Tūc fil'e erit.xxxvi.li.iij.can.x.
269 Sic em̄ hō.xxxvi.li.iij.cañ scḋo
2∧0 Et vm dedit eodē canone quito
2∧j Omi em̄ hñti.xxxvj.li.iij.can.ij.
2∧2 Et mutilē seruū eicite eoꝝ cañ.v.
2∧3 Cū aūt venit.xxxvii.li.iij.can.x
2∧8 Scitis q̄a p? bidnū.j.li.iij.ca.j.
2∧4 Tūc congregati sūt eodē can.sexto
2∧6 Cū aūt eet ihs.xxx.li.iij.can.j.
2∧∧ Mittēs em̄ hoc eodē canone p̄mo
2∧8 Tūc abiit vnus eodē can.secundo
2∧9 Vespere aūt fcto.ij.li.iiij.cañ.iiij
280 Et cōtristati valde eoꝝ cañ p̄mo
281 Et ipe rñdens ait eodē cañ.secūdo
282 Ve aūt hoi illi eodē canone sexto
283 Rñdens aūt indas eoꝝ cañ.x
288 Cenantibꝫ aūt .iii.li.iiij.cañ p̄mo
284 Et accipiēs calicē eoꝝ cañ.secūdo
286 Et ymno dicto.v.li.iiij.cañ.vj.
28∧ Tūc dicit illis ihs.iij.li.iiij.ca.iiij
288 Scriptū est em̄ pcu.eoꝝ cañ.sexto
289 Rñdens aūt petr? eoꝝ cañ.p̄mo
290 Ait illi petr?. Etiā si eoꝝ cañ sexto
29j Tūc venit ihs.vi.li.iiij.can.p̄mo
292 Sedete hic donec eodē cañ sexto
293 Tunc ait illis eodem canōe q̄rto
298 Et p̄gress? pusillū eodē can p̄mo
294 Verūtam̄ non sic ego eoꝝ can.p̄o
296 Et venit ad discipl'os eo.cañ.scḋo
29∧ Spūs q̄dē p̄mpt? ē eoꝝ cañ.iiij.
298 Iterū secūdo abiit eodē can.sexto
299 Tūc venit ad discipl'os co.can.iiij.
300 Adhuc ipo loqñte.vii.li.iiij.ca.j
30j Qui aūt t'didit eū canōe secundo
302 Et ecce vn? ex hijs eoꝝ cañ p̄mo
303 Tunc ait illi ihs eodē canone.x
308 In illa hora dixt ihs eoꝝ cañ.p̄mo
304 Hoc aūt totū eodem cañ.sexto

306 Et illi tenẽtes ihm̃ eoꝺ cañ·ꝑmo
30∧ Petr⁹ aꝫ ſeqbaꝫ eũ·viii·li·iiij·ca·j
308 Principes aũt·ix·ei⁹ dẽ·can·ſcꝺo
309 Honiſſime aũt venerꝫ eoꝺ can·vj
310 Verũtam̃ dico vob eoꝺ can·ꝑmo
311 Tũc ꝑncipes ſacꝺotũ eo·can·vj·
312 Quiꝺ adhnc egem⁹ eo·cañ·ſcꝺo
313 Tũc expuerũt ĩ facie ei⁹ eo·cañ·j
318 Petr⁹ vo ſedebat·viii·li·iiij·ca·j
314 Exeũte aũt illo eoꝺ canõe ꝑmo
316 Et recordat⁹ ẽ·viii·li·iiij·can·ij·
31∧ Mane aũt fctõ·ix·ei⁹ꝺ cañ ſcꝺo
318 Et vnctũ adꝺuxerꝫ eũ eo·cañ·j·
319 Tũc vidẽs indas eodẽ canone·x·
320 Ihs aũt ſtetit·x·li·iiii·cañ·ꝑmo
321 Dicit ei ihesus eodem canõe q̃rto
322 Per diem aũt ſollẽnem eoꝺ·can·ij
323 Cõgregatis g° illis eo·can·q̃rto
328 Sedẽte aũt illo eoꝺ canõe decio
324 Principes aũt ſacꝺotũ eo·can·j·
326 Dixit illis pilat⁹ eoꝺ cañ·primo
32∧ Vidẽs aũt pilat⁹ eoꝺ canõe decio
328 Tũc dimiſit ill̃·xi·li·iiii·cañ ꝑmo
329 Tũc milites p̃ſidis eoꝺ can q̃rto
330 Et expuẽtes m eũ eoꝺ cañ·ſexto
331 Exeũtes aũt inenerũt eoꝺ can·j·
332 Et venerũt ĩ locũ·xii·li·iiii·cañ·j·
333 Et dederũt ei v mũ eoꝺ can·q̃rto
338 Poſtq̃ aꝫ crucifixerꝫ eũ eo·cañ·j·
334 Et ipoſuerꝫ ſup capt ei⁹ eo·can·j
335 Tũc crucifixi ſũt xii·li·iiii·can·j·
33∧ Preterquntes aũt eoꝺ canõe ſexto
338 Similit & principes eoꝺ can·ſcꝺo
339 Ipſũ aũt & latrões eo·can.ſcꝺo
340 Sexta aũt hora tenebre eo·can·ij
341 Et ꝯca horã nonã eoꝺ canõe tercio
342 Et obmuo currẽs vn⁹ eoꝺ can·ij·
343 Ceſſi vo dicebãt eoꝺ canõe ꝑmo
348 Et ecce velũ templi eoꝺ cañ·ſcꝺo

Jeꝝ m matheũ. Jn cuglio cui⁹ mentionẽ ſepe facimus ſuplimmare templi ifinite magmtu dmis fractum eſſe legimus.

344 Et ꝛra mota eſt eoꝺ canõe decio
346 Centurio autem eoꝺ canõe ſecũdo
34∧ Erant aũt ibi·eodẽ canone quito
348 Cũ ſero aũt·xiij·li·iiij·canõe ꝑmo
349 Et accepto coꝛpoꝛe eoꝺ cañ·ꝑmo
350 Erat aꝫ ibi maria mag·co·can·vj
351 Altera aũt die que ẽ eo·cañ.decio
352 Veſpere aũt ſabati eoꝺ cañ ꝑmo
353 Pre timoꝛe aũt eius eoꝺ cañ ſcꝺo
358 Et exierũt cito eoꝺ canõe ſecundo

354 Et ecce ihus·c·xiiij·li·iiij·cañ·x

Jncipiũt capitula Marci.

j Jniciũ euãgelij ihesu xp̃i filij ꝺei
Capitulo decimo libri ſecundi. Canõe ſcꝺo
2 Vos clamãtis·c·xiii·li·j·cañ·j
3 Fuit iohs ĩ deſto·c·iiij·can·vi·
8 Et erat iohs veſtit⁹·c·xiii·cañ ꝑo
4 Et factũ eſt ĩ diebꝺ illꝫ can·ꝑmo
6 Et ſtati ſpũs·xv·li·ꝑmi cañ·ij·
∧ Eratq̃ cũ beſtijs eoꝺ cañ·ſexto
8 Poſtq̃ aũt exit⁹ ẽ canone q̃rto
9 Predicãs eugl̃m rgm ꝺi cañ·vi·
10 Et dixt eis ihs·xix·li·j·cañ·ij·
11 Et ꝓgreſſ⁹ inꝺ pnſillũ eoꝺ cañ·vj
12 Et inꝺiunt capharnaũ can·viij
13 Et ſupebãt·xii·ei⁹ꝺ li·cañ·ſcꝺo
18 Et erat ĩ ſinagoga canõe octauo
14 Et ꝓtim⁹ egꝺies·c·iii·li·ij·cañ·ij·
16 Et demõia multa canõe octauo
1∧ Et dilnculo valde canone octauo
18 Et vt ad eũ leproſ⁹·c·ij·li·ij·ca·ij
19 At ille egſſus eoꝺ canone decimo
20 Et iterꝫ intuit caphar·canõe ꝑmo
21 Et egreſſ⁹ eſt rurſ⁹ canõe ſecũꝺo
22 Et factũ eſt cũ·vii·li·ij·can·ſcꝺo
23 Pocandito ihs·c·vii·li·ij·can·ij
28 Et fctm̃ ẽ iterꝫ·xii li·ij·can·ſcꝺo
24 Et dicebat eis .Sabbm·e·cañ·ij
26 Exeũtes aũt ſtati canone quarto
2∧ Et ihs cũ diſcipl̃is ſuis can·ꝑmo
28 Et exclamabant dicẽtes can·viii·
29 Et aſcẽdẽs ĩ montẽ·xxii·li·j·ca·ij
30 Et ipoſuit ſimoni nomẽ eoꝺ can·ij
31 Et venũt aꝺ domũ canone decio
32 Et ſcẽbe q̃ ab ierl̃mis canõe ſecũꝺo
33 Et cõuocatis eis·c·ix·li·ij·ca·ij
38 Amẽ dico vb quõ oia eoꝺ can·ij·
34 Et venũt mr̃ ei⁹·c·viij·li·ij·ca·ij
36 Et iterꝫ cept̃ docẽ·xiii·li·ij·cañ·ij
3∧ Illis aũt q̃ foris ſũt eoꝺ canõe ꝑo
38 Qui ſemiat vbũ·xvii·li·ij·ca·ij·
39 Et dicebat illis. Numq̃ꝺ can·ſcꝺo
80 Nõ em̃ ẽ aliq̃ꝺ·xliij·li·j·cañ ſcꝺo
81 Et dicebat illis. Videte cañ·ſcꝺo
82 Qui em̃ habet·xxxvi·li·iij·ca·ij·
83 Et dicebat. Sic ẽ·xvii·li·ij·ca·x
88 Et dicebat·xv·li·ij·cañ·ſecũꝺo
84 Et talibꝺ multis·xvi·li·ij·ca·vj
86 Seoꝛſũ aũt diſcipl̃is eoꝺ cañ·x·
8∧ Et ait illis·ĩ illa die canõe ſecũꝺo

Cũmq; aſcenderẽt·c·vj·li·ij·ca·viij·
Et cũ trãſcẽdiſſet ihs canõe ſcdo
Et egſſus mꝺ abiit·xix·li·ij·ca·j·
Et dicebat eis ihus eoꝺ canõe ꝑmo
Et circuibat caſtella canõe ſcdo
Et cõuocauit duodecĩ cañ ſecundo
Et dicebat eis·xliiii·li·j·cañ ſcdo
Et quicũq; nõ ſcepmt eo·can·ij·
Et exeũtes capꝛo ꝑmo·li·ij·ca·viij
Et audiuit hẽodes·xx·li·ij·ca·ij·
Quo audito hẽodes canõe decio
Ipe em hẽodes·xx·li·ij·cañ ſcdo
Dicebat em iohs hẽodi eo·cañ·vj
Et onemẽtes apꝛi·c·x·li·ij·ca·viij
Et ait illis·Veite eoꝺ cañ decio
Et aſcendẽs i nauẽ canone ſexto
Et cum iam hora canone primo
Et ſtati cœgt·xxi·li·ij·cañ ſexto
Et cũ dimiſiſſet eos xiii·li·ij·ca·ij
Et cũ ſero eẽt·xxii·li·ij·cañ q̃rto
Et aſcẽdit ad illos·xxii·li·ij·ca·vj
Cumq; egſſi eẽnt ꝺ naui cañ·ſcdo
Et onemũt ad eũ xxiiii·li·ij·ca·x
Et introgabãt eũ phariſei can·vj
Et cũ introiſſet xxiiii·li·ij·cañ·vj
Et rogabat eum canone ſexto
Et itez exiens·xxv·li·ij·cañ·x·
Quãto aũt eis eoꝺẽ canõe octano
Bene omia fecit eoꝺ canone ſexto
Et exierũt phariſei canõe quarto
Amẽ dico vob ſi dabit canone·vj
Et ꝓcipiebat eis xxviii·li·ij·ca·ij
Et cogitabãt ad altez eo·can·vj
Et venũt i bethſaida canõe decio
Et egſſus ẽ ihus canone primo
Et cõmat? ẽ eis ꝑ? li·iij·cañ·ij
Et apphendẽs eũ petr? eoꝺ ca·vj
Et onocata turba eoꝺ canõe ſcdo
Qui em me ofuſ? xliiii·li·j·cañ·ij
Et dicebat illis ꝑ li·iij·cañ·ſcdo
Et verbũ otinuerũt canone decio
Et introgabãt eũ ꝑ li·iij·cañ·v·
Et veniẽs ad diſcipꝛos eoꝺ cañ·x
Et rndens vn? ꝺ turba cañ ſecũdo
Et cũ introiſſet canone decimo
Et inde ꝓfecti canone ſecundo
Et venerũt capharnaũ canõe decio
At illi tacebãt·ij·li·iij·cañ·ſcdo
Et quicũq; me·xliii·li·j·cañ·ꝑ
Rndit illi iohes·iij·li·iij·cañ·viij
Ihesus aũt ait·canone ſexto
Et q̃ſq; ſcãdalizaũit·ij·li·iij·ca·ij

Et ſi ſcãdalizaũit te·iij·eiꝺ·ca·vj
Vbi vermis eoꝝ eoꝺ canõe decio
Donũ eſt ſal canone ſecundo
Et inde exurgẽs·vii·li·iij·cañ·vj·
Et in domo itez canone decimo
Et dixit illis·vii·li·iij·can·ſcdo
Et offereb ãt illi pnulos eo·ca·ij·
Et cũ egſſet eẽt·x·li·iij·can·ſcdo
Thet? aũt intuit? canone ſecundo
Qui cõtriſtat? eoꝺ canõe ſecũdo
Rndens ihus ait canone ſecundo
Multi aũt erũt·x·li·iij·cañ·ſcdo
Erãt aũt i via·xv·li·iij·can·ſcdo
Et accedũt ad illũ eoꝺ can·ſexto
Et audiẽtes eoꝺ canõe ſecundo
Nã & filiꝰ hois eoꝺ canõe quarto
Et ꝓficiſcẽte eoꝺ canone ſecundo
Et cũ appmq̃rẽt·xvj·li·iij·cañ·ij
Et abrũtes munerũt eoꝺ cañ ſcdo
Et qui pibant eoꝺem canõe ꝑmo
Et introuit irl'imã xvii·li·iij·ca·vj
Et venũt ieroſolimã canõe ꝑmo
Quo audito pncipes xxi·li·iij·ca·j
Et cũ veſpera xix·li·iij·cañ decio
Et rndens ihs ait eoꝺ canõe ſexto
Propꝛea dico vob eoꝺ can·q̃rto
Et cũ ſtabitis eoꝺẽ canone ſexto
Et venũt rurſus irl'imã cañ·ſcdo
Et cepit illis·xxi·li·iij·cañ·ſecũdo
Et querebãt eũ·xxi·li·iij·cañ·ꝑ
Et mittũt ad eũ·xxiii·li·iij·cañ·ij
Et acceſſit vn? ꝺ ſcbis eo·cañ·ij·
Et ait illi ſcriba.Bene·eoꝺ cañ·x
Et nemo iam·xxiiii·li·iij·ca.ſcdo
Et rndens ihs dicebat canõe ſcdo
Et dicebat eis canone ſecundo
Qui deuorant·xxxii·li·iij·ca·viij
Et cũ egꝺeret·xxxiiii·li·iij·ca·ij·
Et cũ ſederet i mõte eoꝺ ca·ſcdo
Videte aũt·xliii·li·ꝓmi canõe ꝑ
Et i oẽs gẽtes·xxxiii·li·iij·ca·vj
Et cũ duxerint vs canõe ſecũdo
Cũ aũ videritis·xxxiiii·li·iij·ca·v
Tũc qui i iuda ſũt eoꝺ can·ſecũdo
Ve aũt pgnãtib eoꝺ canõe ſcdo
Orate vo nt hieme eoꝺ cañ·ſexto
Erũt em dies xxxiii·li·iij·ca·ij
Et miſi buiaſſet eodẽ canõe ſexto
Et tunc ſi quis eodẽ canõe ſecũdo
Exurgẽt em pſeudo eoꝺ cañ ſexto
Sed i illis diebꝫ eoꝺ cañ·ſecũdo
Et tũc videbũt eodẽ canõe ſecũdo

142 De die aũ illa · xxxv · li · iij · cã · vj ·
143 Videte vigilate eodẽ canõe sexto
148 Sicut homo qui eoꝺ canõe scꝺo
144 Vigilate gº. Nescitis eo · can scꝺo
146 Erat aũt pascha · c · j · li · iiij · ca · j ·
14Λ Et q̃rebãt sũmi sãc · eoꝺ ca · sexto
148 Et cũ eẽt ihs. xxxiij · li · iij. ca · pº
149 Prevenit eũ vngẽ cœrp9 eo · ca · pº
160 Et indas scariothes · j · li · iiij · ca · ij
161 Vespe aũt fcto · ij · li · iiij · ca · q̃rto
162 Et illi ceperũt ꝺ ẽstari eoꝺ can · pº
163 Qui ait illis vn9 ex · xii · eo · can · ij
168 Ve aũt homi illi eoꝺ canone sexto
164 Et mãducãtibꝫ illº · iij · li · iiij · ca · pº
166 Et accepto calice eoꝺ canõe scꝺo
16Λ Et ymno dicto · v · li · iiij · ca · sexto
168 Oẽs scãdalizabimi · iij · li · iij · ca · iiij
169 Percutiã pastorẽ eodẽ can · sexto
170 Petr9 aũt ait ei · eoꝺ canone pmo
17j Et ille amplius loq̃bat eo · can · vj
172 Et venũt i pdiũ · vi li · iiij · can. pº
173 Et ait discipl'is suis eoꝺ can sexto
178 Et ait illº · ẽstis ẽ aia mea eo · ca · iiij
174 Et cũ pcessisset eodẽ canõe pmo
176 Sed nõ qꝺ ego eoꝺ canõe primo
17Λ Et venit · et inemt eos eoꝺ ca · scꝺo
178 Spũs quidẽ pmptº eoꝺ ca · iij ·
179 Et itez abiẽs oravit eoꝺ can sexto
180 Sufficit · venit hora · eoꝺ can q̃rto
18j Adhuc eo loqñte · vii · eiꝰꝺ can · pº
182 Dederat aũt ẽditor eoꝺ can scꝺe
183 Vn9 aũt quidã eodem can pmo
188 Et rñdens ihs ait illº eoꝺ can pº
184 Sed vt impleant ſcẽpture eo · ca · vj
186 Adolescẽs aũt qꝺã · viii eiꝰꝺ ca · x
18Λ Et adduxerũt ihm · vii · eiꝰꝺ ca · pº
188 Petr9 aũt a lõge. viii · li · iiii · ca · j ·
189 Sũmi vo sãc · ix · li · iiii · can scꝺo
190 Et quidã surgẽs eoꝺ canõe sexto
191 Et videbitis filiũ hois eoꝺ can pº
192 Sũm9 aũt sacꝺos eoꝺ can sexto
193 Quiꝺ adhuc ꝺsideram9 eo · can · ij
198 Et ceperũt quidã eodẽ can pmo
194 Et cũ esset petr9 eoꝺ canõe primo
196 Et exiit foras añ atriũ eoꝺ can pº
19Λ Et recordat9 petr9 · viii · li · iiii · ca · ij
198 Et ꝺfesti mane · ix · li · iiii · can · scꝺo
199 Vincientes ihm duxerũt eo · can pº
200 Et mirogat eũ pilat9 · x li · iiii · ca · j
20j Et accusabãt eũ eoꝺ canõe q̃rto
202 Per diem aũt festũ eoꝺ canõ e scꝺo
203 Erat aũt qui · xi · li · iiii · can · q̃rto
208 Pontifices aũt concitaverũt can pº
204 Pilat9 aũt iterꝫ rñdit canõe pmo
206 Pilat9 vo dicebat eis can primo
20Λ Milites aũt xi · li · iiii · canõe q̃rto
208 Et percutiebãt capt eiꝰ eoꝺ can · vi
209 Et angarianerũt eoꝺ canõe pmo
210 Et pducũt illũ · xii · li · iiii · ca · pmo
21j Et dabãt ei bibẽ canone quarto
212 Et crucifigẽtes cũ eoꝺ can pmo
213 Erat aũt hora tcia canone decimo
218 Et erat titulꝰ · xii · li · iiii · can pmo
214 Et cũ eo crucifigũt duos eo · ca · pº
216 Et adipleta ẽ scriptura · can octavo
21Λ Et pterevntes · xii · li · iiii · can sexto
218 Et Similit & sũmi sa · eo · ca · scꝺo
217 Et qui cũ eo crucifixi erãt eo · ca · ij
220 Et facta hora vi · canõe secundo
221 Et hora nona exclamat eo · can · vj ·
222 Currẽs aũt vn9 eoꝺ canõe secũdo
223 Sinite videam9 eoꝺ canõe pmo
228 Et velũ templi eoꝺ canone secũdo
224 Videns aũt centurio eoꝺ can secũdo
226 Erant aũt ibi eoꝺ canone sexto
22Λ Et cũ sero eẽt · xiii · li · iiii · ca · pmo
228 Joseph ab mercat9 eoꝺ can pmo
229 Maria aũ magdalene eoꝺ can · vi ·
230 Et cũ finisset sabbm eoꝺ can vii ·
23j Et valde mane eoꝺ canõe pmo

Ter ad ebidiã li · xii · q̃stionũ dicit omẽs pene libros grecie hoc capitulũ non habere ·

232 Qui dicit illis eodem canõe scꝺo
233 At ille exeũtes eodem canõe scꝺo
238 Post hec ante xv · li · iiii · can · viii ·
234 Novissime recũbentibꝫ xviii li iiii · ca · x

Incipiũt capitula Luce

1 Fuit in diebꝫ hẽodis · c · ij · li · j · ca · x
2 Factũ est aũ · c · v · i eoꝺ li · can · v ·
3 Et reclinavit eũ in psepio can decio
8 Stupebãt aũt oẽs · c · xii · li · j · ca · ij
4 Et dixit mr eius eoꝺ can decimo
6 Anno aũ xv · imperij · xiii eiꝰꝺ ca · iij
Λ Et venit in oẽm rgionẽ eoꝺ can · pmo
8 Dicebat gº ad turbas can quito
9 Et interrogabãt eũ eoꝺ can decimo
jo Ego q̃dez aq̃ baptizo eoꝺ can · pº
jj Cuius ventilabꝫ eoꝺ canone quito
j2 Herodes aũt · xx · li · ij · can secũdo
j3 Factũ est aũ · c · xiii · eiꝰꝺ li · can · j ·
j8 Et ipe ihs erat eoꝺ canõe primo
j4 Jhus aũ plenꝰ spũ scõ eo · ca · scꝺo

Et mbil mãdncanit cañõe quito
Et egſſ9 eſt ibs ·xvii·li·j·cañ p°
Et wit nazareth·xviii li·j·cañ·x·
Et oñs teſtimoniũ canõe primo
Et ait illi. Vtiqꝫ ·xix·li·ij·cañ·x
Ait aũt·amẽ dico wb eo·cañ pmo
In vitate dico wb eoꝝ canõe·x·
Et deſcẽdit i capharnaũ cañ·viij·
Et ſtupebãt ·xliii·li·j·cañ ſecũdo
Et i ſinagoga erat canõe quito
Surgẽs aũt c·iii·li·ij·cañ ſcdo
Exibãt demõia a multis cañ·viii·
Facta aũt die egſſ9 canõe octano
Factũ eſt aũt ·xix·li·j·cañ decio
Vt aũt ceſſauit loq eoꝝ cañ nono
Qꝝ cũ videt ſimõ petri ·eo·ca·x
Et ait ad ſimonẽ ibs eo·cañ ſcdo
Et fctm̃ eſt cũ eẽt canone ſecundo
Perambulabat aũt canone pmo
Ipe aũt ſecedebat canone ſecũdo
Et factũ eſt canone ſecũdo
Et ecce viri ·vi·li·ij·cañ primo
Et p9 hec exiit ·xx·li·j·cañ ſcdo
Et ſt ei dnini ·vii·li·ij·cañ ſcdo
Et rñdens ibs eodẽ canõe ſecũdo
Fctm̃ eſt aũt i ſabbo xii·li·ij·ca·ij
Fctm̃ ẽ aũt i alio ſabbo eo·cañ·ij
Fctm̃ ẽ aũt i illi diebo xiii·li·ij·ca·ij
Et cũ dies fact9 eẽt canõe ſecũdo
Et deſcendẽs cũ illis canõe primo
Et ipe eleuatis oculis canõe quito
Beati paupes ·xxii·li·j·cañ·v·
Beati q eſuritis eoꝝ canõe quito
Beati eritis eodem canone quito
Ve wb q ſaturati ·xxii·li·j·cañ·x
Ve cũ bndixerit wb eoꝝ cañ decio
Sꝫ wb dico xxxii·li·j·cañ qnto
Et qui pcutit ·xxxj·li·j·cañ·v·
Et pnt vultis eodẽ canõe quito
Et ſi diligitis ·xxxii·li·j·ca·v
Nolite indicaẽ·xxxix·li·j·cañ·ii·
Dicebat aũt illis ·li·j·cañquito
Nõ eſt diſcipl9·xliiii·li·j·cañ decio
Quid aũ vides·xxxix·li·j·ca·v·
Nõ em̃ ẽ arboꝛ bõa·xli·li·j·ca·v·
Neqꝫ em̃ ꝺ ſpinis ·xli·li·j·can·v·
Bon9 homo ꝺ bono eoꝝ cañ·quito
Quid aũt wcatis·xlii·li·j·ca·iiij
Omis q wt ad me·xliii·li·j·ca·v
Cũ aũt ipleſſet oia vba ſua ca·iij
Et reuſi q miſſi fuerãt can quito
Et fctm̃ ẽ ꝺmceps·c·iii·li·ij·ca·x

Et exiit hic pmo eoꝝ canõe decio
Et nũctianerũt iobi·x·li·ij·ca·v
Hic ẽ de quo ſcptũ ẽ eoꝝ cañ ſexto
Dico aũt wbis eoꝝ canõe quito
Et ois ppls audies eoꝝ cañ decio
Cui ergo ſimiles eodẽ cañ quito
Rogauit aũt illũ ·xxx·li·iii·ca·j
Et factũ eſt deiceps canõe quito
Cũ aũt turba·xiii·li·ij·cañ ſcdo
Cetis aũt i pabol·xvi·li·ij·cañ·j
Eſt at hec pabola·xvii·li·j·ca·ij
Nemo aũt lncnã canone ſecũdo
Nõ em̃ eſt occultũ·xliii·li·j·ca·ij
Videte ergo quomõ canõe quito
Venerũt aũt·viii·li·ii·cañ·ſecũdo
Fctm̃ eſt aũt i vna diey cañ ſcdo
Ipe aũt aſcẽdẽs·vi·li·ij·cañ·viii·
Factũ eſt aũt cũ rdiſſet cañ ſcdo
Cõuocatis aũt·xliii·li·j·ca·ſcdo
Et ait ad illos eoꝝ canone ſccũdo
Et qnicũqꝫ ñ recepint·eoꝝ·cañ·ij
Egreſſi aũt ·c·j·li·ij·cañ octano
Andinit at bẽodes ·xx·li·j·ca·ij
Et reuſi apli·x·li·j·cañ·octano
Et aſſũptis ill ·xx·li·ij·cañ·fcio
Dies aũt cept·xxi·eiꝰ cañ·pmo
Et factũ eſt cũ ſol9·canõe primo
At ille mepãs·p°·li·iii·cañ ſcdo
Dicebat aũt ad oẽs eoꝝ cañ ſcdo
Nã qui me crubnerit·xliiii·li·j·ca·ij
Dico aũt wb·po·li·j·cañ ſecũdo
Factũ ẽ aũt i ſeqnti die eo·can·ij·
Stupebãt aũt oñs canõe octano
Omibꝫq mirãtibo canone ſecũdo
Intrauit aũt cogitatio canõe ſcdo
Rñdens aũt iobs·iii·li·iii·ca·viij
Fctm̃ ẽ aũt dum·xxx·li·iii·cañ·x
Factũ ẽ aũt ãbulãtibo can·quito
Sequar te dñe·c·v·li·ii·canõe·x
Pl9 hec at dſiguit·xi·li·ij·ca·x
Meſſis quidẽ multa cañ·quito
Ite·ecce ego mitto ·xliii·li·j·ca·v
Nolite portaẽ ſaccũ canõe ſcdo
In quãcũqꝫ domũ·xliii·li·j·ca·v
In eadẽ aũt domo eoꝝ canõe ſcdo
Nolite trnſiẽ ꝺ domo eoꝝ cañ·x·
In qmcumqꝫ ciuitatẽ eoꝝ ca·ſcdo
Ve tibi corozaim canone quito
Qui vos audit·xi·li·ij·cañ·pmo
Reuerſi ſũt aũt eoꝝ canõe decimo
In ipa hora exulta eoꝝ cañ quito
Omia mihi trdita ſũt eo·cañ·qrto

Et dñs ad discipl̃os eo· cañ ·v·
Et ecce qdã legis p·xxiii li·iij·ca·ij
Ille aũt wlẽs iustificaẽ eo·cañ·x
Et fct̃m est cũ eẽt i loco cañ quito
Et ait ad illos .xl·li·j·cañ decio
Et ego wb̃ dico eob̃ cañ quito
Et erat eicies ̃mom̃ cañ quito
Quida aũt ex eis·ix·li·ij·cañ·ij·
Et alij tẽptãtes·c·vii·li·ij·can·v
Ipe aũt vidt·ix·li·ii·cañ secũdo
Cũ im mꝰ spũs ·c·vii·li·ij·ca·v
Fct̃m ẽ aũt cũ hec·viii·eiꝰb̃ ca·x·
Turbis aũt ocurrẽtibo cañ quito
Nemo lucernã accẽdit cañ·secũdo
Lucna cor̃pis tui xxxvi·li·j·ca·v
Et cũ loqrẽt·xxiiii·li·ii·can·v·
Sed we wb̃·xxxii·li·iii·ca·scdo
Ve wb̃ phariseis eob̃ canõe scdo
Ve wb̃ qa estis eob̃ canõe quito
Rñdens aũt qidã eob̃ cañ quito
Ve wb̃ qui edificatis eob̃ cañ·ij·
Propꝛea & sapia eob̃ canõe q̃nto
Ve wb̃ ꝓtis legis eob̃ cañ quito
Cũ hec ad illos dicẽt canõe decio
Attẽdite a fermẽto canõe secũdo
Nihil aũt optũ est.xliiii·li·j·cañ·v
Qui aũt negauit me canõe seũdo
Et ois qui dicit·ix·li·ij·cañ scdo
Cũ aũt iducẽt vos·xliiii·li·j.ca·ij
Ait aũt & qidã·x·li·iii·cañ·x
Dixitq; ad disci·xxxviii·li·j·ca·v
Nolite timẽ·xxxv·li·j·cañ decio
Vẽdite q̃ possidetis eob̃ cañ scdo
Facite wb̃ sacculos eob̃ cañ q̃nto
Smt lũbi vr̃i ·xxxvii·li·iii·ca·x
Beati serui illi·eodẽ canõe quito
Doc aũt scitote·xxxv·li·iii·ca·ij
Ait aũt ei pꝛr̃ eob̃ canõe quito
Qb̃ si dixerit seru̇ eob̃ cañ quito
Ille aũt ꝑuus·xii·li·iii·cañ decio
Ignẽ veñ mittẽ eodẽ canõe quito
Dicebat aũt eodem canõe quito
Cũ aũt vadis ·xxvii·li·j·cañ·v
Aderant aũt·viii·li·iii·cañ decio
Dicebãt hanc eodẽ canõe decimo
Rñdens aũt eodẽ canone secũdo
Et cũ hec dicẽt eodẽ canõe quito
Dicebat gº.Cui fil̃e·xv.li·ij·ca·ij
Et itez dixit eob̃ cañ quinto
Et ibat p ciuitates canõe secundo
Ait aũt illi·xv·li·iii·cañ quito
Cũ aũt itranit pr̃fa·canõe quito
Cũ aũt videritis·c iii·li·ij·cá·v
Et ecce sũt·x·li iii·cañ secũdo
In ipa die·pº lib̃·iii· canõe decio
Jerl̃m ierl̃m q̃·xxxiii·li·iii·ca·v
Et fct̃m est.xiiii·li·iii·canõe·x·
Et rñdens ibs dixt eob̃ cañ decio
Dicebat aũ & ad inuitatos ·e·ca·x
Quia ois q̃ se exaltat eodẽ can·v
Dicebat aũt & ei q̃ se eob̃ cañ·x
Et ipe dixit ei canone quito
Ibant aũt turbe canone quito
Quis em ex wb̃·c·xi·li·ij·cañ·x
Sic ergo ois ex wb̃ eob̃ cañ·v
Bonũ est sal canone secundo
Erãt autem ·vii·li·iii·canõe scdo
Et ait ad illos·iiii·li·iii·cañ·v
Aut que mulier eob̃ canõe decimo
Ita dico wb̃ gaudiũ eob̃ cañ q̃nto
Ait aũt·bõ q̃dã eodẽ canõe decio
Nemo seruꝰ·xxxvii·li·j·cañ·v·
Audiebãt aũt hec·x·li·iii·cañ·x
Lex & ꝓphe vsq; ad iohem·ca·v
Facilꝰ est aũt canone quito
Omis qui dimittit canone scdo
Domo quidãerat·xi·li·iii·cañ·ij·
Et ad discipl̃os suos ait cañ·v
Attendite wb̃ quito lib̃·iii·cañ·v
Et si sepcies i die canone quito
Et dixerẽt ds̃cipl̃i ·xix·li·iii·ca·v
Quis aũt vr̃m ·xiiii·li·iii·cañ·x
Interogatꝰ aũt·xxxi·li·iii·ca·v
Et ait ad disci·xxxiiii·li·iii·ca·x
Et dicẽt wb̃ xxxiiii li iii cañ scdo
Nam sicut fulgur eodẽ canõe qnto
Primũ autẽ oportet cañ secũdo
Et sic fct̃m ẽ xxxv lib̃ iij·cañ scdo
Sil̃r sic fct̃m ẽ xxxv li·iii·cañ x
In illa hora q̃ fuit eob̃ cañ scdo
Memores estote eob̃ cañ decio
Quicũq; q̃fecerit xliii·lib̃·j·cañ·iij
Dico wb̃ illa nocte xxxv li iii ca v
Rñdentes dicũt illi eob̃ cañ quito
Dicebat aũt xviii li iii cañ decio
Quia ois qui se eob̃ cañ quito
Afferebãt aũt vii li·iii·cañ scdo
Amẽ dico wb̃ canone secundo
Et interoganit eũ canone secundo
Quo audito ibs x li iii cañ scdo
Dijs ille auditis eob̃ canõe secũdo
Qui dixit eis eodem cañ secũdo
Assũpñt aũt il̃s xv li iii cañ scdo
Et ipi mbil hoꝛ canone decimo

228 ffctm ē aūt cū appiqnaēt canōe ·ij
224 Et igrcſſ9 xv·li·iii·cañ decimo
225 Veīt em̄ filiꝰ hois eoꝺ cañ quīto
221 Hec illis audiētibꝰ canōe decio
228 Dixit gº·hō qdā ·xxxvii li·iii·ca ij
229 Vocatis aūt decē eodē cañ quīto
230 Dico aūt vob xxxvii·li·iii·cañ·ij
231 Verūtamē iimicos meos·eo·ca·v
232 Et fctm̄ ē cū appiq̄ſ·xvi·li iii·ca·ij
233 Abierūt aūt q̄ miſſi eoꝺ cañ ſcꝺo
238 Et cū appiquaēt eoꝺ cañ pꝛimo
234 Et q̄dā phariſeoꝝ eoꝺ cañ quīto
235 Et cū appiquaret eoꝺ cañ decio
231 Et non relmquēt eodē cañ ſecūdo
238 Et igreſſ9 ī tēplū ·xvii·li·iii·ca·j
239 Et erat docēs ·xxiiii·li·iii·cañ ꝑº
280 Et fctm̄ eſt i vna dieꝝ cañ·ſcꝺo
28j Cepit aūt dicē xxj·li·iii·cañ ꝑmo
282 Et q̄rebāt ꝑncipes xxi li·iii·ca·j
283 Et obſeruātes xxiiii.li·iii·cañ ſcꝺo
288 Et āpliꝰ nō andebāt eoꝺ cañ ſcꝺo
284 Dixit aī ad illos xxiiii li·iii·ca·ij
286 Andiēte aūt omi ꝑplo cañ ſecūdo
281 Qui deuorāt domos cañ octano
288 Et q̄buſdā dicentibꝰ cañ ſecundo
289 Intrognerī aī iº xxxiiii li iii ca ij
240 Sed ante hec oīa eodē cañ ꝑmo
241 Domte gº i cꝛdibꝰ eoꝺ cañ ſcꝺo
242 Cū aūt vidītis circūdari eo·ca·x
243 Tūc qui ī iudea ſūt eoꝺ cañ ſcꝺo
248 Ve aūt ꝓgnātibꝰ eodē cañ ſecūdo
244 Erit aūt ꝑſſura magꝝ eoꝺ cañ ſcꝺo
246 Et cadēt i oꝛe gladij eodē cañ·x·
241 Et erūt ſigꝝ ī ſole eodē cañ ſecundo
248 Et tūc videbūt filiū hois eo·ca·ij
249 Attēdite aūt vob xxxv li iii· ca·x
260 Appinq̄bat aī dies·c·j·li·iiii·ca·j
261 Et q̄rebāt ꝑncipes ſac· eoꝺ cañ·j
262 Inſuit aī ſathanas·ij·li·iiii·ca·ix
263 Et abiit & locutꝰ ē ꝑº li.iiii.ca·ij
268 Et ait illis ſcꝺo lib iiii·cañ decio
264 Dico em̄ vob eodē canone ſecūdo
266 Accepto pane·iii·li·iiii·cañ ꝑmo
261 Similit & calicē eoꝺ canōe ſcꝺo
263 Verūtamē ecce māꝰ canōe ſcꝺo
269 Et ipi cepēr q̄rere·ij·li·iiii·ca·ꝑº
270 ffacta ē aūt ꝺtentio canōe ſecundo
27j Nam quis maioꝛ canone decimo
272 Et ſedeatis ſup thꝛo·x·li·iii·ca·v
273 Ait aūt dñs ſimōi·iii·li·iiii·ca·x
278 Et tu aliq̄ndo ꝺúſ9 eoꝺ cañ nono
274 Qui dixit ei·dñe tecū·eo·cañ·ꝑº
276 Et dixt eis. Qñ miſi.v.li iiii cā·x
277 Dico em̄ vob eodem canōe octano
278 At illi dixerūt eodē canōe decimo
279 Et egreſſ9 ibat·vj·li·iiii.ca.ꝑº
280 Et cū ꝓneiſſet ad locū eoꝺ cañ·ij
28j Et ipe aunſ9 eſt eoꝺ canōe ꝑmo
282 Dat ſi vis ēnſſer eoꝺ cañ pꝛimo
283 Apparuit aī illi angl9 eoꝺ cañ·x
288 Et cū ſurrexiſſet eodē cañ ſecundo
284 Adhuc eo loq̄nte·vii·li·iiii·ca·j·
286 Jhs aūt dixt illi eodē cañ ſecundo
281 Videtes aūt q̄ cca eodē cañ ꝑmo
288 Et cū tetigiſſet eodē canōe decio
289 Dixit aūt ihs ad eos eoꝺ cañ ꝑº
290 Cōpꝛehēdentes aūt eū eoꝺ cañ ꝑº
29j Petrꝰ aī ſeq̄bat vii.eiꝺ cañ ꝑº
292 Et pꝰ puſillū eoꝺ canōe pꝛimo
293 Et ꝛeſpondit ē petrꝰ eodē cañ ſcꝺo
298 Et viri q̄ tenebāt·ix·li·iiii· ca·j·
294 Et nt factꝰ ē dies canōe ſecundo
296 Et ait illis ·ix·li·iiii·canōe decio
291 Ex hoc aūt erit filiꝰ eoꝺ cañ ꝑmo
298 Dixerūt aūt oms eoꝺ cañ ꝑmo
299 At illi dixert·ix·li·iiii· cañ ſcꝺo
300 Et ſurgēs omis mlt̄itudo cañ ꝑº
30j Ceper accuſaē illū ·x·li·iiii·cañ·x
302 Pilatꝰ aūt mtrogat eoꝺ cañ·ꝑº
303 Ait aūt pilatꝰ eodē canōe nono
308 At illi inaleſcebāt eoꝺ cañ decimo
304 Stabāt aūt ꝑncipes ſac·eoꝺ ca·ij
306 Spꝛeuit aī illū hꝛodes ·eo·ca·x·
301 Pilatꝰ aūt ꝺuocatis eoꝺ cañ ·ix
308 Sed neq; hꝛodes eoꝺ cañ decimo
309 Emēdatū gº illū ꝺimittā ca·ſcꝺo
31o Exclamauit aī·x·li·iiii·cañ ꝑmo
311 Tꝛeꝝ aūt pilatꝰ locutꝰ ē eoꝺ cañ·j·
312 Ille aūt tcio dixit ad illos can·ix
313 At illi iſtabāt·x·li·iiii·cañ ꝑmo
318 Et pilatꝰ adindicauit canōe ꝑmo
314 Et cū ducēt eū·xi·li·iiii·cañ ꝑmo
316 Seqnebaī aūt illū eoꝺ cañ decio
31 Ducebāt aī & alij·xii·li·iiii·cañ·j
318 Et poſtq̄ venert ī locū eo·cañ ꝑº
319 Et latrões·vnū a dextis eo·cañ·j
320 Jhs aūt dicebat eoꝺ canōe decio
32j Dimidētes vo veſtim̄ta eo·ca·ꝑº
322 Et ꝺriſerūt illū ꝑncipes·e·cano·ij
323 Illudebāt aūt ei canone ſecundo
328 Erat aūt & ſupſcptio canōe ꝑmo
324 Vnꝰ aūt ꝺ hijs·xii·li·iiii·ca·ſcꝺo
326 Rñdens aūt alt eoꝺ canōe decio
321 Erat aūt fere hꝛa ſexta eo·cañ·ij·

328 Et vlū tēpli eodē cañone ſecūdo
329 Et clamās voce magᵒ eo · cañ ꝑmo
330 Vidēs aūt cēturio eodē can · ſcdo
331 Et omis turba eodē canōe decio
332 Et ecce vir · xiii · li · iiii · cañ · ꝑmo
333 Et vꝰpoſitū inoluit eoꝺ cañ ꝑmo
338 Et dies erat eodē canōe decimo
334 Et ꝟuertentes panērt eoꝺ ca · viii ·
336 Vna aūt ſabbati eoꝺ cañ primo
337 Cū timerēt aūt eodē cañ ſcdo
338 Et egſſe a monumēto eo · ca · ſcdo
339 Erat aūt maria magᵈ · eoꝺ can · x
3310 Et ecce duo · xv · li · iiii · cañ octano
3311 Cū hec aūt loqūt eoꝺ cañ nono
3312 Adhuc aūt illis eodē canōe nono
3313 Et dixit ad eos eoꝺ cañ decimo

Incipiūt capitula Johānis

1 In principio erat verbum capl'm primum libri primi canone tercio.
2 Hic veit i teſtiom · c xiii eiꝰꝺ ca · iij
3 Erat lux vera · c · xiii · eiꝰꝺ cañ ſcio
4 In ꝓpa venit eoꝺ canōe decimo
5 Et vbū caro fctm̄ ē eoꝺ cañ ſcio
6 Johes teſtiom phibt eo · can · ꝑ°
7 Et de pleitudīe eiꝰ eoꝺ cañ decio
8 Deū nemo vidit eodē canōe tercio
9 Et hoc teſtiom eoꝺ canōe decimo
10 Ego vox clamātis eodē cañ · ꝑmo
11 Et q̄ miſſi fuerāt eoꝺ canōe decio
12 Rñdit eis iohs eodē canōe ꝑmo
13 Dec i bethania eodē canōe decio
14 Hic ē de quo dixi canone primo
15 Et teſtiom phibuit · xiiii · li · j · ca · j
16 Alta die itm · xvi · li · j · cañ decimo
17 Inneiꝝ hic ꝑmū eodē canōe ꝑmo
18 Incraſtmū volvit · xvii · li · j · ca · x
19 Poſt hec aūt vſcēdit cañ octano
20 Et erat ꝓpe paſcha canone primo
21 Et ingreſſ m tēplo · xvii · li · iii · ca · j
22 Recordati vo ſūt eoꝺ canōe decio
23 Reſpōderūt gᵒ indei eo · cañ q̄rto
24 Rñdit ihs & dixt eis eoꝺ cañ · x
25 Eāt aūt iohs · xx · li · j · canōe ſcio
26 Nondū em̄ miſſ? eoꝺ cañ q̄rto
27 Facta eſt ergo eodē canōe decimo
28 Ipſi vos mihi eoꝺ canone primo
29 Qui habt ſpōſam eoꝺ cañ decio
30 Pat diligit filiū canone tercio
31 Qui ēdit i filiū · xx · li · j · cañ decio
32 Reliquit indeā canōe ſeptimo
33 Oportebat aūt eū · xxvi · li · ij · ca · x
38 Poſt dnos aūt dies canōe ſeptio
34 Ipſe em̄ ihs teſtiom canōe primo
36 Cū gᵒ veiſſet · vi · li · ij · cañ decimo
37 Et erat q̄dā regul? eoꝺ cañ tercio
38 Pl? hec eāt dies · xxvii · li · ij · ca · j ·
39 Rñdit eis. Qui me fet eoꝺ cañ · x
40 Qui nō honorificat filiū · eo · ca · ꝑo
41 Amē amen dico vob eodē cañ · x
42 Quia nō q̄ro vlūtatatē cañ ꝑmo
43 Si ego teſtiom · xxvii · li · ij · cañ · x
44 Neq; voce vmq̄ eoꝺ canōe ſcio
45 Et vbū eiꝰ nō bētis eoꝺ cañ quito
46 Pl? hec abiit ihs canōe primo
47 Subiit gᵒ in montē cañ tercio
48 Erat aī ꝓxim · xiiii · li · iii · cañ ꝑ°
49 Cū ſubleuaſſet gᵒ ocl'os cañ ꝑmo
50 Illi gᵒ boies · xxi · li · ij · cañ decimo
51 Fugit ergo i montē canōe q̄rto
52 Alta die turba · xxiii · li · ii · cañ · x
53 Dixerūt gᵒ ei eodē canōe quarto
54 Pres nri mādducanērt eoꝺ cañ · x
55 Dixit aūt eis ihs eoꝺ cañ primo
56 Omne qꝺ dat mihi pr̄ eoꝺ canōe · x
57 Quia deſcēdi ꝺ celo eoꝺ cañ ꝑmo
58 Dec ē aūt voluntas eiꝰ eoꝺ cañ · x
59 Murmurabāt gᵒ indei canōe ꝑmo
60 Rñdit ergo ihs eodē canōe decio
61 Nō quia prem vidt eoꝺ canōe ſcio
62 Amen dico vb eodē canōe decimo
63 Ego ſū pais vite eodē cañ primo
68 Pres nri mādducanērt eoꝺ cañ · x
64 Ego ſū pais vinꝰ eoꝺ canōe ꝑmo
66 Litigabāt gᵒ indei eodē canōe · x
67 Caro em̄ mea eodem canōe ꝑmo
68 Qui mādducat meā carnē eo ca · x
69 Si gᵒ videritis filiū eoꝺ çañ ꝑ°
70 Spūs eſt qui eodē canōe q̄rto
71 Verba q̄ ego locut? ſū eoꝺ cañ · x
72 Sciebat em̄ ab micio ihs cañ q̄rto
73 Et dicebat ꝓpa · xxiij · li · ij · ca · x
78 Rñdit gᵒ ei ſimō petr? eoꝺ cañ · j
74 Rñdit eis ihs eodē canōe decimo
76 Clamabat gᵒ doces · ix li iii · ca · iij
77 Querebāt ergo eū eodē cañ ꝑmo
78 De turba aūt mlti eoꝺ cañ decio
79 Et miſerūt pncipes · xxiiii · li · iii · ca · j
81 Dixt gᵒ eis ihs eoꝺ canōe decio
81 Queritis me eodem canōe decio
82 Ex illa gᵒ turba eoꝺ canōe ſeptio
83 Quidā aūt dicebāt eoꝺ cañ ſeptio
88 Diſſenſio itaq; eoꝺ çanōe decio

84 Quidam aũt ex ip̃is canõe p̃imo
86 Venerũt g° mimistri canõe decio
87 Rñdit ihs · xxv · li · iiij · cañ tercio
88 Hec v̄ba locut? ẽ canone p̃imo
89 Dixit itez eis ihs canõe decimo
90 Sic nouit me p̃ · xxvii li iij ca iij
91 Et aiaz meã pono eoꝺ cañ · iiij
92 Et alias ones hẽo eoꝺẽ cañ decio
93 Quẽbãt g° eũ · xxviii · li · iii · ca · iiij
94 Et m'ti venert ad eũ eoꝺẽ ca · x
94 Ab illo g° die · xxix · li · iij · cañ · iiij
96 Proxim erat pascha eoꝺ cañ p̄mo
97 Et ascenderẽt m'ti eoꝺ cañ decimo
98 Fecerũt aũt ei · xxx · li · iii · cañ p̄°
99 Cognouit g° turba canõe decio
100 Incrastimũ aũt · xvi · li · iii · cañ p̄°
101 Et inemt ihs eoꝺ canone septimo
102 Hec nõ ognouerũt eoꝺ cañ decio
103 Ihs aẽ rñdit eis · xxxi · li · iii · ca · iiij
108 Amẽ amen dico vob eoꝺ canõe · x
104 Qui amat aiaz suã eoꝺ cañ tercio
106 Si ꝙs mihi mistrat eoꝺ cañ decio
107 Nũc ania mea eodem canõe ꝙrto
108 Sed ꝓpt̃ea vem eoꝺẽ cañ decimo
109 Propt̃ea nõ potant canõe p̄mo
110 Hec dix't esayas · xxxiii · li · iii · ca · x
111 Ihs aũt clamauit eoꝺ canõe p̄mo
112 Ego lux i mũdũ vei eoꝺ cañ · x ·
113 Et cena facta canone nono
118 Sciẽs quia oĩa canone tercio
114 Surgit a cena p̄° li · iiii · cañ · x
116 Vos vocatis me mgr̃ eoꝺ cañ t̄cio
117 Si g° ego laui eoꝺẽ cañ decimo
118 Amẽ amẽ dico vob eoꝺ cañ tercio
119 Non de omib⁹ eoꝺ canõe decimo
120 Amen amẽ dico vob eoꝺ cañ p̄mo
121 Cũ hec dixisset · ij · li · iiii · cañ ꝙrto
122 Aspiciebãt g° eoꝺẽ canõe p̄mo
123 Erat g° recũbens eoꝺ cañ decimo
128 Et cũ itmxisset eoꝺ canone ix ·
124 Et dix't ei ihs eoꝺẽ canõe decimo
126 Dicit ei simõ petr? · iii · li · iiij · cañ · j
127 Nõ tnrbet̃ cor vr̃m · iiii · li · iiii · ca · x
128 Et ꝙcũꝙ peterit⁹ eoꝺ cañ ꝙrto
129 Qui aũt diligit me eoꝺ canõe p̄mo
130 Dicit ei indas eoꝺẽ canõe decio
131 Et sermonẽ quẽ eoꝺẽ canõe p̄mo
132 Paraclit? aũt spũs · eoꝺẽ ca · decio
133 Si mãseritis i me · v · li · iiii · ca · iiij
138 In hoc clarificat? ẽ eoꝺ cañ · x
134 Maiorẽ hac dilectõez eoꝺ cañ · iiij ·
136 Vos amici mei estis eoꝺ cañ · x
137 Et ꝙcũꝙ peterit⁹ eoꝺ cañ ꝙrto
138 Hec mãdo vob eoꝺẽ canõe decio
139 Memtote sermõis mei eoꝺ cañ · iij
140 Si me p̄secuti sũt eoꝺ cañ decimo
141 Sz hec oĩa facient vob eoꝺ cañ p̄°
142 Quia nescim eũ eoꝺẽ canõe tercio
143 Si non venissem eoꝺẽ cañ decio
148 Qui me odit eoꝺ canõe p̄imo
144 Si opa nõ fecissem eoꝺ cañ decio
146 Sed vmt hora eoꝺ cañ p̄imo
147 Hec aũt vob ab ĩcio eoꝺ cañ · x
148 Omia ꝙ habet p̃ eoꝺ cañ tercio
149 Propt̃ea dixi eoꝺẽ canõe decio
140 Amen amẽ dico vob eoꝺ cañ ꝙrto
141 Hec ī pũbiis eodem canõe decio
142 Rñdit ei ihs eoꝺẽ canõe quarto
143 Hec locut? sũ vob eoꝺẽ canõe · x
148 Pat iuste mũd? eoꝺẽ canõe t̄cio
144 Et hij cognouerũt canõe decimo
146 Hec cũ dixisset ihs · vi · li · iiii ca · j
147 Sciebat aũt & indas eoꝺ cañ · x
148 Judas g° cum · vii · li · iiii · cañ · p̄°
149 Ihs aũt sciẽs oĩa eoꝺ canõe decio
160 Simõ g° petr? eoꝺ canõe ꝙrto
161 Dixit g° ihs petro eoꝺẽ cañ · x ·
162 Cohors g° & tbun? eoꝺ cañ p̄mo
163 Et adduxerũt eũ eodem cañ p̄imo
168 Sequebat aũt ihm · viii · ci? eoꝺ cañ · j
164 Discipl? aũt ille eoꝺẽ canõe decio
166 Petr? aũt stabat eoꝺ canõe p̄mo
167 Exinit g° discipl? alt? · eo · cañ · x
168 Dicit g° petro eoꝺ canõe p̄imo
169 Stabãt aũt serui eoꝺ canõe · x ·
170 Rñdit ei ihs eoꝺẽ canõe p̄mo
171 Quid me mt'rogas eoꝺ cañ decio
172 Hec aũt cũ dixisset eoꝺ cañ p̄mo
163 Rñdit ei ihs eoꝺẽ canõe decimo
168 Et misit eũ anas eoꝺẽ canõe p̄mo
174 Erat aũt simõ petr? eoꝺ cañ decio
176 Adducũt g° ihm · ix · li · iiii · cañ p̄°
177 Et ip̃i nõ itroierũt eoꝺẽ cañ decio
178 Introiuit g° itez · x · li · iiii · cañ · j ·
179 Rñdit pilat? eoꝺ canõe decimo
180 Dixit itaꝙ ei pilat? eoꝺ cañ ꝙrto
181 Ego i hoc nat? sũ eoꝺ canõe · x ·
182 Et dicit eis eoꝺẽ canõe nono
183 Est aũt ꝛsuetudo eoꝺ canõe ꝙrto
188 Clamauerũt rursũ oẽs eoꝺ cañ · j ·
184 Tũc ergo apphẽd't canone ꝙrto
186 Exiit it̄m pilat? · x · li · iiii · cañ · ix
187 Exiit ergo ihs portãs canõe scdo
188 Cũ ergo vidissent eũ canõe p̄mo

189 Dicit eis pilat⁹ ·x·li·iiij·cañ·x
190 Ego eñ non ĩuenio eoꝝ canõe·ix
191 Rñderũt ergo ei iudei·eoꝝ cañ·x
192 Cũ gº audisset pilat⁹·eo·ca·q̃rto
193 Dicit ei pilat⁹ eoꝝ canõe decimo
198 Illi aũt clamabãt eodẽ canõe p̃mo
194 Dicit ergo eis pilat⁹ ·eoꝝ cañ·x
196 Tũc gº t̃didᵗ eis·xi·li·iiii·cañ·j
19ʌ Suscepẽrt aũt ih̃m eoꝝ cañ p̃mo
198 Et cũ eo alios·xii·li·iiii·cañ p̃mo
199 Scripsit aũ & titulũ eoꝝ cañ·j·
200 Hũc ergo titulũ eoꝝ cañ decimo
201 Milites gº cũ crucifixissẽt·e·ca·j
202 Stabãt aũ iuxta crucẽ·eo·cañ·x
203 Postea sciẽs ihs eoꝝ cañ q̃rto
208 Cũ ergo accepisset ihs coꝝ cañ·iiij
204 Iudei ergo qm̃ eodẽ canõe decio
206 P⁹ hec aũ rogauit·xiii·li·iiii·ca j
20ʌ Veit aũt & michodem⁹·eoꝝ·ca·x
208 Acceperũt gº corp⁹ ih̃u·eoꝝ·ca·j
209 Vna aũt sabbati·eoꝝ cañ p̃mo
210 Cucurrit gº & veit eoꝝ cañ decio
211 Maria stabat eodẽ canõe p̃imo
212 Dicũt ei illi. Mulier q̃d·eoꝝ cañ·x
213 Cũ eẽt sero die illo·xv·li·iiii·ca·ix
218 Ganiñ fiũt ergo disci·eoꝝ cañ·x
214 Accipite spm̃ scm̃ eoꝝ canõe sexto
216 Thomas aũ vn⁹·xvi·li·iiii·ca·x
21ʌ Et p⁹ dies octo eodẽ cañ nono
218 Rñdit thoãs et dixᵗ ei·eo·cañ·x
219 Postea maĩfestaᵗ se·eo·ca·nono
220 Dicit ei discipl⁹ ille·eoꝝ cañ·x
221 Vt ergo descenderũt·eoꝝ cañ·ix
222 Ascẽdit simõ petr⁹·eoꝝ·ca·nono
223 Dicit eis ihs·eoꝝ cañ nono
228 Et nemo audebat eoꝝ cañ decimo
224 Et venit ihs eodẽ canõe nono
226 Hoc iam tcio maĩfestat⁹·eo·ca·x
22ʌ Dicit ei·pasce·xvii·li·iiii·ca·ix
228 Dicit ei it ez·eodẽ canõe decimo
229 Dicit ei. Pasce agnos·eoꝝ cañ·ix
230 Dicit ei tcio·simõ iohis·eoꝝ ca·x
231 Dicit ei·pasce ones·eoꝝ cañ·ix
232 Amen amẽ dico tibi·eoꝝ cañ·x·

¶ Explicũt capitula Euãgelistaz

EX ordiñe libroz q̃tuor euãgelistarum capitula necnon & canones ante posui mus·vt sic vl̃ lector directe⁹ in libris etiam non distinctis canonibꝫ facile reperiat qꝺ quesierit. Preterea notandum quia in hoc ope valde cõmode referunt ad scm̃ canonẽ cap̃ mathei·ccxxiiij. et marci·cxxxj·adiũcto de luca·c·xxj·licet in bibliotheca mathei & marci eadem·cap̃·ad vj·canonẽ r̃troqueant Item locant in scꝺo canone·cccxlij·mathei ccxxii·marci·cccxxiii·luce . In quarto vero canone sunt· cccxxxiii·mathei· ccxj· marci cclj·iohãis. Possũt autẽ in p̃mo canone fic ordiari·cccxxxiij·ccxi·cccxxiii·cclii. cccxlij· ccxxij·cccxxii·cciii . Illuꝺ quoq; attendendꝺ est. quia possibile fuit marcũ et lucã & iohez aliqua de euangelio cõmuniter scripsisse·sine matheo·ex quibꝫ vn⁹ canon singulariᵗ colligeretur. Pariter q̃ facile fuit marcũ et iohem sine alijs duobus simul aliqua narrasse·ex quibꝫ michilominꝰ alter canon efficereᵗ. Sicᵗ possibile fuit·xii·esse canones euangelij·licet solũmodo·x·esse contigerit·

Incipit Canon p̄mus in q̄uo q̄tuor

M.	R.	L.	A.
viij	ij	vij	x
xj	iiij	x	vj
xj	iiij	x	xij
xj	iiij	x	xiiij
xj	iiij	x	xxviij
xiiij	v	xiii	xv
xxiij	xxvii	xvi	xlvi
xiij	xxvii	xxxiiij	xlvi
lxx	xxvii	xlx	xlvj
lxxxvij	xx	xxxvii	xxxviij
xcviij	cxxxix	ccl	cxlj
xcviij	xcvi	cxvi	xl
xcviij	xcvi	cxvi	cxj
xcviij	xcvi	cxvi	cxx
xcviij	xcvi	cxvi	cxxix
xcviij	xcvi	cxvi	cxxxj
cxxxiij	xcvi	cxvi	cxliiij
cxlj	xxxvii	lxxvii	cix
cxlij	l	xix	lix
cxlvij	lj	xxi	xxxv
clxvj	lxiiij	xciii	xlix
clxvj	lxxxii	xciiii	xvij
cclx	lxxxii	xciiii	lxxxiiij
ccxj	cxlx	ccxxxiiij	c
ccxx	cxxj	ccxxxviij	xxi
ccxx	cxxii	ccxxxix	lxxvij
ccxliiij	cxxix	cxlij	lxxxv
ccxliiij	cxxxix	cxlxj	lxxxviij
cclxxiiij	cxxxix	ccl	cxlj
cclxxiiij	clvi	cclx	cxlvj
cclxxiiij	clvi	cclx	xx
cclxxxvj	clvi	cclx	xlviij
cclxxvij	clviii	lxxiiij	xcvj
cclxxx	clviiii	lxxiiij	xcvij
cclxxxiiij	clxij	cclxix	cxxij
	clxv	cclxvi	lv
cclxxxiiij	clxv	cclxvi	lxiij
cclxxxiiij	clxv	cclxvi	lxv
cclxxxiiij	clxv	cclxvj	lxvij
cclxxxix	clxx	cclxxv	cxxvj
ccxcj	clxxij	cclxxix	clvj
ccxciiij	clxxv	cclxxxi	clxj
ccxcv	clxxvi	cclxxxij	xlij
ccxcv	clxxvi	cclxxxij	lvij
ccc	clxxxj	cclxxxv	lxxix
ccc	clxxxi	cclxxxv	clviij
cccij	clxxxiij	cclxxxvij	clx
ccciiij	clxxxiiii	cclxxxix	clxx

M.	R.	L.	A.
cccvj	clxxxvij	ccxc	clxij
cccvj	clxxxvij	ccxc	cxxiiij
cccvij	clxxxviii	ccxcj	clxiiij
cccx	cxcj	ccxcvii	lxix
ccexiij	cxciiii	ccxciiij	clxxij
ccexiiij	cxcv	ccxcj	clxvj
ccexiiij	cxcvi	ccxcj	clxviij
cccxv	cxcix	ccxcij	clxxv
cccxviij	cc	ccc	clxxvi
cccxx	cciiij	cccij	clxxviij
cccxvj	ccv	cccx	clxxxiiij
cccxvj	ccv	cccxj	clxxxviij
cccxviij	ccvi	cccxiii	cxciiij
cccxxxj	ccix	cccxiiij	cxcvj
cccxxxij	ccx	cccxv	cxcvij
cccxxxiiij	ccxij	cccxviii	cxcvij
cccxxxv	ccxiiii	cccxxj	cj
cccxxxvj	ccxv	cccxxiiij	cxcix
cccxxxvj	ccxv	cccxvii	cxcviij
cccxliiij	ccxxiii	cccxix	cxcviij
cccxlviij	ccxxvii	cccxix	cciiij
cccxlix	ccxxviii	cccxxxij	ccvj
ccclij	ccxxxi	cccxxxiii	ccviij
ccclij	ccxxxi	cccxxxvj	cclx
		cccxxxvj	ccxj

Explicit Canon p̄mus in quo q̄tuor

Incipit canon Sc̄d̄ in quo tres

M.	R.	L.
xv	vj	xv
xxj	x	xxxij
xxxj	cij	clxxxv
xxxij	xxxix	lxxix
xxxij	xxxix	cxxxiiii
l	xli	lvj
lxij	xiii	iiij
lxij	xiii	xxiiij
lxiij	xviii	xxxiij
lxvij	xv	xxvj
lxix	xlvii	lxxxiij
lxxj	xxi	xxxviij
lxxij	xxii	xxxix
lxxij	xxii	clxxxvj
lxxiij	xxiii	xl
lxxiiij	xlix	lxxxv
lxxvj	lij	clxix
lxxix	xxix	clxxxvj
lxxx	xxx	xliij
lxxxij	liij	lxxxvij
lxxxij	liij	cx

M.	R.	L.
lxxxiij	liij	lxvij
lxxxij	liij	cxij
lxxxiij	lv	lxxxviij
lxxxviij	lv	cxiiij
lxxxviij	cxli	cxlviij
xcij	xl	cclj
xciiij	lxxxvi	lxxx
xciiij	lxxxvj	xcvij
ciij	j	cxlvj
cxiiij	xxiiii	lxx
cxvj	xxv	xlj
cxvj	xxv	xlij
cxvj	xxv	clxv
cxxj	xxxii	clxxvij
cxxij	xxxiii	cxxvij
cxxiij	xxxiiii	cxxix
cxxx	xxxv	cxlvij
cxxxj	xxxvi	lxxxij
cxxxv	xxxviii	lxxvj
cxxxvij	xliiii	lxxviij
cxlij	lvii	clxvij
cxliiij	lix	xc
cxlix	lxvi	xij
cxlix	lxvi	xxxv
cliij	lxix	xliij
clxiiij	lxxix	xxxvj
clxviij	lxxxiii	cxliij
clxviij	lxxxij	xcv
clxx	lxxxv	ccvj
clxxij	lxxxvij	xcvj
clxxiiij	xcj	xcviij
clxxv	xciij	xcix
clxxviij	xcv	cj
clxxviij	xcv	cij
clxxix	xcix	ccxvij
cxc	cv	cxcvij
cxcij	cvj	cxcv
cxciij	cvij	ccxvj
cxciiij	cix	ccxviij
cxciiij	cix	clij
		ccxix
cxcv	cix	ccxx
cxcviij	cx	ccxxj
cxcix	cxj	clxxiij
ccj	cxij	cxxij
cciij	cxiiij	cclxx
ccv	cxvi	ccxxiiij
ccvj	cxvii	ccxxxij
ccviij	cxviii	ccxxxcij
ccxvij	cxxvij	ccxl
ccxix	cxxviii	ccxlj

M.	R.	L.
ccxxiij	cxxx	ccxliij
ccxxiiij	cxxxi	cxxj
ccxxv	cxxxiiij	ccxlv
ccxxvj	cxxxiij	ccxliiii
ccxxix	cxxxv	cxxxviii
ccxxix	cxxxv	ccxlvi
ccxlij	cxxxvii	ccxxxvii
ccxlij	cxxxvii	ccxlviii
ccxliii	cxxxviii	ccxlix
ccxlviij	cxliii	ccix
ccxlviii	cxliii	cclii
ccxlix	cxliiij	ccliiij
cclj	cxlvi	cclv
ccliii	cxlviii	cciiii
cclviij	cl	cclvii
cclix	cli	cclviij
cclxiiii	clv	clvi
cclxix	cliii	ccxxviii
cclxxi	xlii	ccxxx
cclxxviii	clx	cclxiii
cclxxxi	clxii	cclxviii
cclxxxv	clxvi	cclxv
cclxxxv	clxvi	cclxvii
ccxcvi	clxxvii	cclxxx
ccxcvi	clxxvii	cclxxxiiii
cccj	clxxxii	cclxxxvi
cccviii	clxxxix	cccv
cccxii	cxciii	cccxcix
cccxvi	cxcvii	cccxciii
cccxvii	cxcviii	cccxcv
cccxii	cci	cccix
cccxxxviii	ccxviii	cccxxii
cccxxxix	ccxix	cccxxv
cccxl	ccxxx	cccxxvii
cccxlii	ccxxii	cccxxiii
cccxliii	ccxxii	cccxxviii
cccxlvi	ccxxv	cccxxx
ccclii	ccxxxii	cccxxxvii
ccclvii	ccxxxiii	cccxxxviii

Explicit canon Secūs in qūo tres

Incipit Canon tercij in qno tres

M.	L.	A.
j	xiiii	i
j	xiiii	iii
j	xiiii	v
vii	vi	ii
vii	vi	xxv
lix	lxiii	cxvi
lxiiii	lxv	xxxvii

M.	L.	A.
xc	lviii	cxvlii
xc	lviii	cxxxix
xcvij	ccxi	cv
cxj	cxix	xxx
cxj	cxix	cxiiij
cxj	cxix	cxlviij
cxij	cxix	viij
cxij	cxix	xliiij
cxij	cxix	ixl
cxij	cxix	lxxvi
cxij	cxix	lxxxvij
cxij	cxix	xc
cxij	cxix	cxlij
cxij	cxix	cliiij
cxlvj	xcii	xlvij

Explicit Canon terci? im quo tres

Incipit Canon quart? im quo tres

M.	R.	A.
xviij	viii	xxvj
cxvij	xxvi	xciii
cxvij	xxvi	xcv
cl	lxvii	l
clxj	lxxvii	xxlij
clxj	lxxvii	liij
cciiij	cxv	xcj
cciiij	cxv	cxxxv
ccxvj	cxxv	cxxviii
ccxvj	cxxv	cxxxiij
ccxvj	cxxv	cxxxvii
ccxvj	cxxv	cl
cclxxix	clxi	lxxij
cclxxix	clxi	cxxj
cclxxxvij	clxviii	clij
ccxciij	clxxiiii	cvij
ccxcvij	clxxviij	lxx
ccxcix	clxxx	ciij
cccxxi	ccj	clxxx
cccxxj	cci	cxcij
cccxxiij	cciii	clxxxiij
cccxxxix	ccvii	clxxxv
cccxxix	ccvii	clxxxvij
cccxxxiij	ccxi	ccij

Explicit canon quart? im quo tres

Incipit Canon quitus im quo duo

M.	L.	M.	L.
iij	ij	cx	cxviij
x	viii	cxix	cxxvj

M.	L.	M.	L.
xij	xi	cxxv	lxij
xvj	xvj	cxxvii	cxxviij
xxv	xlvi	cxxviii	cxxxij
xxvj	xlvij	cxxix	cxxx
xxviij	xlviii	cxxxii	lxxxj
xxx	xlix	cxxxliii	cxx
xxxiiij	cxciiij	cxxxviii	clviij
xxxvj	clxii	clvj	lvij
xxxviij	liij	clviii	ccxxvj
xl	lij	clxii	clxj
xlj	lv	clxxv	cc
xliii	cxxiij	clxxxii	clxxxvij
xlvj	cliii	clxxxii	clxxxix
xlvii	cxxxiiii	clxxxiii	cxcviii
xlviij	cxcj	clxxxvii	cxcix
xlix	cl	cxcvii	cclxxij
lj	lix	ccxiii	ccxxxv
lij	cxxv	ccxxi	clxxxj
liij	liii	ccxxviii	cxxxix
lv	clxx	ccxxxi	clxix
lvij	lxi	ccxxxii	ccxv
lviij	lx	ccxxxiiii	cxlij
lx	clxxi	ccxxxvi	cxxxvj
lxj	lxiiii	ccxxxvii	cxxxv
lxv	clxxii	ccxxxviii	cxxxviij
lxvj	lxvi	ccxl	cxl
lxviij	cv	ccxli	cxlj
lxxxiiij	cviii	cclv	clxxv
lxxxvj	cxi	cclvj	ccij
xciij	cix	cclvii	ccv
xcv	cxlv	cclxi	ccxiij
xcvj	clx	cclxii	ccviij
xcvj	clxxxii	cclxv	ccxij
cij	clxxxiiii	cclxvi	clviij
ciiii	lxix	cclxvi	clv
cv	lxxi	cclxvii	clviij
cvij	cxciii	cclxx	clviij
cviij	lxxiii	cclxxvii	ccxxix
	cxv		ccxxxj

Explicit Canon quimtus

Incipit canō Sext? im quo duo sc̄z

M.	R.
ix	iij
xvij	vii
xx	ix
xxij	xi
xliiij	cxxvj
lxxvii	lxiij

Incipit canō Septi? im quo sc̄z

M.	A.
v	lxxxiij
xix	xix
xix	xxxij
xix	xxxiiij
cxx	lxxxij
clxxxv	ccxv

·M·	·R·
c	xcviii
cxxxix	xlv
cxlv	lx
cxlviij	lxv
clij	lxviii
cliiij	lxxj
clvij	lxxij
clix	lxxiii
clx	lxxvi
clxiij	lxxviii
clxv	lxxx
clxix	lxxxiiii
clxxiij	lxxxix
clxxx	c
clxxxix	cij
ccij	cxiii
ccxliij	cxx
ccxv	cxxiiij
ccxlvj	cxl
ccxlvij	cxlii
ccl	cxlv
cclij	cxlvij
ccliij	cxlix
cclx	clij
cclxiij	cliii
cclxxv	clvij
cclxxxij	clxiiij
cclxxxvj	clxvii
cclxxxviij	clxix
ccxc	clxxi
ccxcij	clxxiij
ccxcviii	clxxix
cccv	clxxxv
cccix	cxc
cccxj	cxcii
cccxxx	cxviii
cccxxxvij	cxxvii
cccxlj	cxxxi
cccxlvij	cxxxvj
cccl	cxxxix

Explicit canō Sext?

·M·	·A·
ccvii	cj

Explicit canō septi?

Incipit caño Octan?
in quo duo scilicz

·L·	·R·
xxiii	xij
xxi	xiiij
xxvii	xvi
xxvij	xxviij
xxviii	xvij
lxxxiiii	xlviii
lxxxix	lvi
xci	lxj
c	lxxv
ciii	xcvij
ccxlvii	cxxxvj
cclxxvii	ccxvj
cccxxxv	ccxxx
cccxl	ccxxxiiij

Explt canō octan?

Incipit Canon non?
in quo duo scilicet

·L·	·A·
xxx	ccxix
xxx	ccxxij
cclxij	cxiii
cclxii	cxxiiij
cclxxiiij	ccxxvii
cclxxiiii	ccxxix
cclxxiiiii	ccxxxj
ccliii	clxxxij
cciiii	clxxxvj
cciiii	cxc
ccvij	clxxxii
ccvij	clxxxvj
ccvii	clxxxv
cccxii	clxxxij
cccxii	clxxxvj
cccxij	cxc
cccxlj	ccxiij
cccxlj	ccxvii
cccxlij	ccxxi
cccxlij	ccxxiij
cccxlii	ccxxv

Explicit canon Nonus

Cañ·x·i quo·M·sol? xxxj
ij
iiij
vj
xiij
xxiiij
xxvij
xxix
xxxiij
xxxv
xxxviij
xxxix
xlij
xlv
lij
lvj
lxxv
lxxxj
lxxxix
xcj
xcix
cj
cvj
cix
cxiij
cxv
cxviij
cxxiiij
cxxxvj
cxxxvj
cxl
clj
clv
clxvij
clxxj
clxxvij
clxxxj
clxxxiiij
clxxxvj
clxxxviij
cxcj
cxcvj
cc
ccx
ccxij
ccxviij
ccxxij
ccxxvij
ccxxxx
ccxxxxiij
ccxxxxv
ccxxxxix

xxxj	ccxcviij
l	cccj
lj	ccciiij
lxvij	cccvj
lxviii	cccviij
lxxij	ccexvj
lxxv	cccxx
ciiii	cccxxvj
cvi	cccxxxj
cvij	cccxxxiiij
cxiij	cccxxxix
cxvij	cccxliij
cxxij	
cxxiiij	
cxxxj	
cxliij	
cxlix	
clj	
cliiii	
clix	
clxiii	
clxiiii	
clxvj	
clxxiiii	
clxxvj	
clxxviii	
clxxx	
clxxxiii	
clxxxviij	
ccj	
cciij	
ccvij	
ccx	
ccxiiij	
ccxxiij	
ccxxv	
ccxxvij	
ccxxxvi	
celij	
celvj	
celix	
celxiiij	
celxxj	
celxxiij	
celxxvi	
celxxviij	
celxxxiij	
celxxxviii	
ccxcvj	

Explt·M·

Ca·x·i q°
·R·solus

Explt·R·

Ca·x·i q°
Luč·sol?

Explt·L·

Ca·x·i q°
·A·solus

iiii
vij
ix
xj
xiij
xvj
xviij
xxij
xxiiij
xxvij
xxix
xxxj
xxxiij
xxxvj
xxxix
xlj
xliij
xlv
l
lij
liiii
lvj
lviij
lx
lxij
lxiiij
lxvi
lxviij
lxxj
lxxiij
lxxv
lxxviij
lxxx
lxxxj

A·
lxxxiiij
lxxxvj
lxxxix
xcij
xciiij
xcvij
xcix
cij
ciiij
cvi
cviij
cx
cxij
cxv
cvxij
cxix
cxxiij
cxxv
cxxvij
cxxx
cxxxij
cxxxiiij
cxxxvj
cxxxviij
cxl
cxliij
cxlv
cxlvij
cxlix
cli
cliij
clv
clvij
clix
clxiij
clxv
clxvij
clxix
clxxj
clxxiij
clxxvii
clxxix
clxxxvi
clxxxix
cxcj
cxciii
cxcv
cc
ccj
ccv
ccvij
ccx
ccxij
ccxxiiij
ccxxvi
ccxxviij
ccxxx
ccxxxij

Explicit ·A·

Tabule huiꝰ regiſtrā duo vnū diſtinctiōis capl'oꝝ alind eqdez & canonū p̄figurant. Primū quippe explici numerorum ordie diſtinguit· vno latino q̄ ex cifris, ad cuiuſlibet capl'i p̄ncipiū p̄locat· oſtendēs quottū i quolibz euāgeliſta tale capitulū reperiat. Sciendū tamē q̄ capl'a p̄ncipalia euangeliſtaꝝ ſicuti in biblia cōtinent in hoc libro ſubdiſtincta & i clauſulas & p̄riculas ſcdm cōcordācias alteriꝰ ad altez condiniſa· numero mlt'o plura q̄ in biblia ſupexcreſcūt· ſic q̄ capitulorꝝ huiōi ſubdiniſorꝝ hic numerꝰ latinus ad certū capituli cuiꝰ libz ſeriem atq̄ ordinem p̄monſtrat. Et exinde pꝰ eum numez p̄ncipiū capl'i cuiuſlibet intſerit· aſſequente numero theutumcali· qui capitulū p̄ncipale & librum p̄ciale p̄ſentis cōpendij· put zacharias epūs Criſopolitanꝰ eiuſdē editor ibidez· ſm meliꝰ ipſius & noſſe & poſſe ſtudio attētiſſime diſtinxerat· clariꝰ edocet. Tercius vero numerus p̄ canone repiendo ētificat vbi nam & canones non niſi ſm alias & alias cōcordancias euāgeliſtaꝝ alterius ſaltem ad alterū· vl' ſm dicta cuiuſlibet p̄pa vt in regiſtro canonū & p̄ceſſu tociꝰ libri patet diſpertiti ſūt· Ideoq̄ & ſpecial' tabula p̄ ſecūdo regiſtro canonū eatenꝰ tradit q̄tenꝰ vl' facilius cuiuſlibz capituli cōcordancias ſcrutari poſſimꝰ· vl' ut ſaltē ad p̄ncipiū cuiꝰ libet capl'i cōcordācias ibidē poſitas ſique deuie forent· lector quilibet attencius regiſtꝝ tale p̄currēs corrigēdo emendaret. Eſt namq̄ ut quorumlibet capitulorꝝ euangeliſte cuiuſlibz cōcordācias & ex tranſuerſis numeris & ex oppoſito alteriꝰ ad alterū coniūctis. p̄ut littere· M. que matheū ſignat R· marcū· L· lucā· A· aquilā· hoc eſt Jobem ad p̄ncipiū vnuſcuiuſq̄ canōis appoſite clarius explanant. Habito itaq̄ canone cuiuſq̄ capituli numerꝰ cuiſdē quottꝰ ipſe canō fuerit ex mimo ſiue rubrica ad p̄ncipiū capituli talis p̄ſignari poterit· vt ſic laboris granitas p̄ro inueſtigandis concordancijs parumper allcuietur·

Tabule huiꝰ regiſtrā duo vnū diſtinctiōis capl'orꝝ alind eqdez & canonū p̄figurant. Primū quippe explici numero rum ordie diſtinguit· vno latino q̄ ex cifris, ad cuiuſlibet capl'i p̄ncipiū p̄locat· oſtendēs quottū i quolibz euāgeliſta tale capitulū reperiat. Sciendū tamē q̄ capl'a p̄ncipalia euangeliſtaꝝ ſicuti in biblia cōtinent in hoc libro ſubdiſtincta & i clauſulas & p̄riculas ſcdm cōcordācias alteriꝰ ad altez condiniſa· numero mlt'o plura q̄ in biblia ſupexcreſcūt· ſic q̄ capitulorꝝ huiōi ſubdiniſorꝝ hic numerꝰ latinus ad certū capituli cuiꝰ libz ſeriem atq̄ ordinem p̄monſtrat. Et exinde pꝰ eum numez p̄ncipiū capl'i cuiuſlibet intſerit· aſſequente numero theutumcali· qui capitulū p̄ncipale & librum p̄ciale p̄ſentis cōpendij· put zacharias epūs Criſopolitanꝰ eiuſdē editor ibidez· ſm meliꝰ

DE EXCELLENCIA euã geliȝ · et differencia ipi9 ad legẽ de figuris euangelistaȝ et eoȝ modo scribendi · de materia euã geliȝ · intẽcione · fine · et ad q̃s partes philosophie spectet · dictat rãtio p̃scribere

MAteria euãgeliȝ sũt sancte t̃nitatis miste rium · xps scd̃m diuinam & humanam na turam · dicta & facta ei9 · alioȝq facta & dcta ad ip̃m. Intentionẽ vero & finem apit iohñs dicens. Hec autẽ scp̃ta sũt · ut credatis q9 ihs̃ est xps filius dei · et ut credentes vitã hẽatis in noie ei9. Finis em̃ id ẽ finalis causa euglij est sane credere · pfecte diligẽ · sacmentis mfig mri · et hoȝũ trium finalis causa ẽ vita eterna Ad hec q̃ppe adipiscenda · fuit intẽtio euãge lica p̃dicare & scribere ·

NVnc de excellencia euãgeliȝ dicam9. Au gustim9 de dcordia euangelistaȝ. Inter omnes diuinas auctoritates · euãgl'm merito excellit. Q9 em̃ lex & pphe futuȝ p̃nunctia uerunt · hec redditũ atq; opletũ m euangelio demonstratur. Ex libro differenciaȝ yidoȝi Inter legẽ & euãgeliũ hoc mteresť · q; m lege litera · m euãgl'io gcia · Illa habuit vmbram · ista imagmem. Illa data est ppt̃ t̃nsgressio nem · ista ppt̃ iustificationem. Illa ignoranti demõstrat peccatum. Ista agmtum iuuat ut uitetur. Illa flagicijs deditos increpat. Ista peccantes homitate propria librat. Illa talio nem decreuit reddere. Ista etiam p̃ inimicis orare iussit. Illa dingio mlt̃as habere · crescẽ et generare precepit · ista otinenciam suasit · Illic p̃dicať ccũcio carnis · hic lanaq̃ ablu cõne cordis & corpis. Illic chanaan regnum et p̃missiões temporalium rerum otinentur hic uita eterna regnumq; celorum p̃mittitur · Illic sabbati ociũ & reqes celebrať · hic sabbi reqes m xp̃o habeť qui dixit · Venite ad me omnes q̃ laboratis & onerati estis · et ego refi ciam vos · et inuenietis reqem animabꝰ vr̃is Illic a sanctis animalia immũda phibẽť · hic in corpe xp̃i id ẽ m sanctis suis nou admittiť q̃cq̃ p illa immũda aialia m mores hominũ figmficatur. Illic pecoribꝰ immolatis carnis et sanguinis hostie offerebanť · hic sacrificium carnis & sanguinis offerť xp̃i · q9 p illa am malia figurabať · Illic ex carne agm pascha celebrabať · hic pascha nostꝝ imolat9 ẽ xp̃s qui ẽ verus agn9 immaculat9. Illic neomenie id ẽ none lune p̃ncipia celebrãť · hic nona cre

atura m xp̃o accipiť ut paulus ait. Si qua noua m xp̃o creatura vetera t̃nsiereũt · ecce fa cta sunt noua. Q9 nid plura. In lege q̃ppe res geste p figura m figmficationẽ futurorũ an nunctiabanť · in gcia vero euãgl'ice veritatis que enunctiata fuerunt explenť · Itẽ in lege mandata scp̃ta sũt & p̃missa · sed in lege mã data tenenť · q̃ legẽ implere vel obseruaẽ inbẽt p̃missa vero in euãgl'ij plenitudine osũmãť. Item lex peccatũ monstrauit · non abstulit · et sub suo iugo redactos homines seruos ef fecit · et in de spm̃ seruitutis hũisse p̃orem po pulum apl's docuit. Euãgl'm vero veniens crudelitatem legis amouit · peccata q̃ lex pu nebat p spm̃ seruitutis laxauit · p spm̃ adop cionis filios ex seruis reddidit · amoȝẽ imple de legis omnibꝰ donauit · et si deficeps puni enda omiserunt · p eundem adoptionis spm̃ i dulget. Formã bene agendi p̃buit · et ut pos sint agi q̃ docuit adintoȝẽ spm̃ infundit. Nã p̃cepta legalia opatione euãgl'ij etiã nõ bona dicunť · quia q9 p̃cipiũt · non p̃ficiũt. Gracia vo euangl'ij q9 exteri9 impat · interi9 ut p̃fi ciať iuuat Ezechielis em̃ testimonio dicitur. Dedi eis p̃cepta nõ bona. Vtiq; nõ bona euã gelio opata · quia in eis quedam mutilia infir mioribꝰ sensibꝰ agẽda p̃missa sunt · sicut illd vbi israhelitaȝ cupiditatẽ spolijs egipcioȝũ saciari p̃misit. Nam p eo q; carnalis popl's modum egredẽť vindicte · lex p̃mittit carna libꝰ vicem rependere mali · q9 euãgl'm firmi oribꝰ uetat · Iumli9 in libro ad p̃masiũ ep̃m Veteris testamẽti intentione · nouũ figuris et emg̃tibꝰ demonstraẽ · euãgl'ij aũt ad eterne beatitudinis gl'am mentes hũanas accendere Ieromm9 paule & eustochio in epl'a ad gala tb̃. Non putem9 in vbis scp̃turaȝ cẽ euãgl'm sed in sensu non in superficie · sed in medulla · ñ in sermonũ foliis · sed in radice rationis. Vñ ambrosi9 sup lucam. Eccl'a cũ q̃tuoȝ euãgeliȝ libros hẽat · unũ euãgl'm habet · vnum deum docet. Remigi9 in matb̃. Sciendũ q; sicut vna ẽ fides · et unũ baptisma · ita et vnũ est euãgl'm · quia una ẽ doctrina · Et q; unũ sit · dñs manifestat cũ dicit. Ite p̃dicate euãgl'm omni creature. Et item. Predicabiť hoc euan gl'm regni in toto orbe. Et paul9. Notũ vob̃ facio fr̃s euãgl'm q9 euãgelizatũ ẽ a me · q; nõ ab homine accepi illud ẽc. Et nos quocienscũq; pl'a numero dñis euãgl'ia · nec doctrinã dimidim9 · sed libros distinguim9. Beda quo q; sup lucam. Cum sint q̃tuoȝ euãgl'iste · nõ

tamē q̄tuor euāgl'ia q̄p unū. q̄tuor libror̄ veritate ꝯsonū ediderūt. Sicut em̄ duo vsus eandem bñtes p̄fus materiā p diuersitate metr̄ et v̄borū duo sūt. et tamē nō nisi unā ꝯtinent r̄etēciam. sic euāgl'istar libri. cum sint q̄tuor unū ꝯtinent euāgl'm. quia unam doctrinam faciūt de fide catholica. de ꝯmunione sacmentor̄. ac de p̄mio v̄tutū. Juxta hoc dicit etiaz ieronim⁹ sup marcū q̄tuor euangl'ia esse unū et unū q̄tuor. Nam licet q̄tuor dicant̄. quia diuisim et vario ordine. q̄tuor ea p̄scripserē. tñ unū sūt in sūma fidei catholice. Sic etiam dr̄ aug⁹. psalmo cl. q̄p plures ecclesie. sūt una ecclesia. Plures q̄dē varietate t̄buū. et liguaz et ꝓpr̄or̄ una sūt. p̄ticipatione fidei & sacramentor̄. Euāgl'm m̄p̄tat̄ bona annūciatio Grece em̄ eu bonū. angeliū annūciatio dicit̄. vnde & angel⁹ nunci⁹ m̄p̄tat̄.

De figuris euāgl'istarū diuīsas patrū sententias ponem⁹. ut lector eligat q̄d sibi potissimū vidēbit̄. Jerōim⁹ in argu° sñ euāgl'ia. Quatuor euāgl'ia m̄to sñ p̄dicta ezechielis volumen p̄bat. in quo p̄ma visio ita cōtexit̄. Et in medio sicut similitudo q̄tuor aīaliū. et unūq̄q eor̄ facies homīis et facies leonis. et facies vituli et facies aq̄le. Prima hominis facies matheū figmificat. qui q̄si de homine exordium⁹ ē scribere. Liber g̈nationis ih̄u xp̄i. Secūda marcū. in quo vox leonis i deserto rugientis auditur. Vox clamantis in deserto Tercia vituli. q̄ lucam a zacharia sacerdote sūmi fisse miciū p̄figurat. Quarta iohēm. qui ad alcior̄a festinans de v̄bo dei disputat. Et in apocalipsi eade figificatio ē. vbi dicit̄. Animal p̄mū simile leoni. scīm simile vitulo. tercium simile homini. q̄rtū simile aq̄le volanti. Secundū li⁹. Doc matheū ages hominē g̈nalit̄ implet Marc⁹ ut alta fremit vox p̄dicta leonis. Jura sacdotis. lucas tenz ore inuenci. More volās aq̄le v̄bo petit asse iohēm. alit̄ innuēc⁹. Matheū i sūmit v̄tutū ēmite mores. Et bene viuendi. iusto dedit ordine leges. Marc⁹ amat terras int̄ celū q̄ volare. Et vehemens aq̄la stricto secat omnia lapsu. Lucas uberi⁹ discribit p̄lia xp̄i. Jure sacer vitul⁹ q̄ mema fat̄ anita. Johannes fremit ore leo similis rugiēti. Intōat et ne pandens misteria vite. Aug⁹ vo sic in libro de ꝯcordia euāgl'istar. Matheū incarnacionem domini scīm stirpem r̄giam suscepit. marc⁹ tāq̄ pedissequ⁹ & breuiator eius esse videt̄. cū solo iohē michil dicens. Lucas sacdotalem dñi stirpem occupauit. ad dauid ascendens nō r̄giū stemma secut⁹. sed p reges exijt ad nathan q̄ rex non fuit. filiū dō non fit matheus q̄ p salomonē regē descēdens ceteros reges p̄secut⁹ ē. Non aūt hūit buiator̄em lucas sicut matheū. Et hoc fortē ñ fuit sine aliquo sacmento. quia r̄gū ē. non eē sine comitū obsequio. Lucas vo non hūit breuiator̄ē comitē. nam sacdos in sancta sanctorū sol⁹ int̄bat. Dij tres maxie ēcca hūamtatis facta, vsati sūt iobs vo circa diuinitatē. Dromde cū due v̄tutes sint anime. una actiua alt̄a ꝯtēplatiua. q̄s figficauerūt uxores iacob. lia q̄ int̄p̄tat̄ laborans et rachel. q̄ int̄p̄tat̄ nisū p̄incipium dat̄. intelligi tres euāgl'istas circa actinā v̄tutem fuisse v̄satos. iobē vo circa ꝯtēplatiuam Vnde mihi videt̄ p̄babili⁹ attēdisse illos q̄ leonem in matheo boiez in marco intellexerūt vitulū vero in luca. aq̄lā in iobe. q̄p q̄ hominē matheo aq̄lam marco leonem iobi tribuerunt. De p̄incipijs em̄ librorū discretura cape voluerīt non de tota intentione euāgl'istarū q̄ magis fuerat p̄scrutāda. Multo em̄ ogruēci⁹ matheus regiā xp̄i p̄sonā maxime ꝯmendans. p leonē figficat̄. vñ & in apocalipsi cū ipsa tribu r̄gia leo ꝯmēorat⁹ ē. vbi dicit̄. Vicit leo de tribu inda. Secūm matheū magi narrant̄ venisse ab oriente ad regem q̄rendū & adorādū. q̄ eis p stellā nat⁹ apparuit. et ipe rex herodes regem formidat. infantem atq̄ ut eū possit occidē ut puulos necat. Lucā p vitulū figficari neutri dubitauerūt q̄ q̄si animal hostijs deputatū circa templū maxime & iherosolimā narrationis sue v̄sat̄ incessu. In p̄incipio sacerdotē collocat. collocat ad aram orātē. ꝓpr̄o foris stante. Mariā ꝯcepto dñō ierosolimā mittit ad ꝯmune pontificis. ibi baptistam natū refert. illuc dñm natū cum hostia t̄nsfert. illuc cū parētibo singl'is annis ducit. Duodennem in templo chorīs doctor̄ int̄serit. et post cetera discipulos deū laudantes in tēplo in fine euāgelij ꝯcludit̄. De ꝯcordia augustin⁹ in q̄rto libro. Ideo marc⁹ hominis nō et̄ demōstrat̄ p̄sonam. et matheī comes esse. q̄ cū illo plūa dicit. ꝓpt̄ regiā p̄sonā q̄ sine comitatu esse nō solet. vel q̄d p̄babili⁹ est. quia cū ambobo incedit. Nam q̄muis matheo in pluribo tamē in nonnullis luce magis ogruit ut hoc ipso dmō stret̄ ad leonem & ad vitulū. hoc est & ad regalem quā matheus. et ad sacdotalem quam lucas mīnuat p̄sonā id q̄d xp̄s homo ē ptīmē quā figurā marc⁹ gerit. ptimens ad utrumq̄ Augustin⁹ sup iobem. l. xxx. vi cap. Oleriq

ãnte nos in animalibo q̃tuor intellexerũt leo onem p rege positũ. qm̃ videt ee rex bestiaꝝ ppt̃ tribilem fortitudinẽ. Hec psona tributa est matheo quia in gnatione dñi regiã seriem psecut? ẽ. Lucas aũt qm̃ cepit a sacerdotio zacharie sacdotis faciẽs mentionẽ. pris iohis baptiste nitulo deputat? ẽ quia mag̃a victia nitulus erat in sacrificio sacdotũ. Marco homo xp̃s merito assignat? ẽ. quia neq; de regia potestate aliquid dixt. neq; de sacdotali. sed tamen de homine xp̃o exorsus ẽ. Hij omnes de diuinitate panca locuti sũt. Aquila ẽ iohs lucis eterne otẽplator. Dicunt em̃ pulli aquilaꝝ sic a pentibo pbari. patris scit ungue suspendi. et radijs solis oppoñi. Qui firme cõtẽplat? fuet filiꝰ agnoscit. si acie palpitanet tãq; adulterin? ab ungue dimittit. Ambro si? sup lucã. Plericq; putant dñm nostꝝ quatuor formis aialiũ figurari. Ipse em̃ ẽ homo quia nat? ẽ ex maria. leo quia fortis ẽ. nitul? qr hostia. aqla qr rsurrectio. I. sup mr. Xp̃s ẽ homo nascẽdo. nitul? morẽdo. leo rsurgẽdo aqla ascendẽdo. Hunc autem que ad scribendi modũ ogrue referri ualeant ponam?. Epla augustini ad volusianũ. Mod? ip̃ dicendi quo euãglm otexit. oĩbo accessibil ẽ. Eaq; apta otinet q̃si amic familiaris sine fuco ador loqt̃ idoctor atq; doctor. Ea vo q̃ miste rijs occultat. nec ipa eloqo supbo erigit. quo nõ audeat accedẽ mens tardiuscula. et in eru q̃si paup ad diuitẽ. sed imitat oms hũili sermone. quos nõ solum manifesta pascat. sed etiã secreta exerceat veritate. Hijs salubriter et p̃ua corrigũt. et pua nutũt. et magna oblectant mgemia. Summa euãglij inxta isidorum in vi ethimologiaꝝ trifarie distinguitur id ẽ in historia. in moribo in allegoria. Rursus ista tria multifarie diuidunt id ẽ q̃d a do q̃d ab angelis vel hominibo gestũ dictũq; sit. q̃d a pphis nunciatũ de xp̃o & corpe ei?. q̃d de diabolo & membris ei?. q̃d de veteri & nouo pplo. q̃d de p̃senti seculo & futuro regno. atq; iuditio. Jeronim? sup marcũ. Quatuor sũt q̃litates. de q̃bo sancta euãglia otexunt. p̃cepta mandata. testimonia exempla. In p̃ceptis instica. in mãdatis caritas. in testimonijs fides. in exemplis pfectio. Precepta huiusmodi. In uiã genciũ ne abieritis. hoc est divertite a malo. Mandata ut hoc. Mandatum nouũ do vobis ut diligatis inuicẽ. hoc ẽ facẽ bonum & caritatem implẽ. Testimonia q̃ in ore duoꝝ vel tum. ut hoc. Iohes testimoniũ phibet de me sed hẽo testimoniũ maius iohe Pater ipe q̃ in me manet. testimoniũ phibet de me. Exempla. ut hoc. Discite a me quia mitis sũ. Et. Estote pfecti. sicut pater vr celestis pfect? ẽ. Et alibi. Exemplũ em̃ dedi vobis. ut & vos ita faciatis. Sed de hijs dicit dñs. Preceptũ em̃ domini lucidũ illuminans oculos. Et alibi. Latũ mandatũ tuum nimis quia q̃ diligit pximũ totam legem impleuit Item testimonia tua intellexi. Et alibi. Testimoniũ domini fidele. qr plus fide animi. q̃p oculis carnis testimoniũ indiget. Quarto iudicia domini vera iustificata in semetipsa unt scit sic sint iudiciorũ nostrorũ exempla iustificata. sicut iudicijs dei opta hẽmus. Vñ idẽ alibi. A mãdatis em̃ tuis timui. In quo em̃ iuditio iudicabim? iudicabit de nobis. In hijs q̃tuor q̃litatibo sũt timor. fides. spes. caritas. Timore namq; incipimus. fide seruam? qd incipim?. spe erigim̃. caritate cõsumam̃. Finis em̃ p̃cepti. est caritas. Hij sunt q̃tuor menses quos xp̃c añ messem p̃dixit dicens. Nonne q̃tuor menses sunt usq; ad messem. Ut & nos p p̃cepta dei atq; mãdata ac testimõia & exempla cũ gaudio metam?. in celo fruct? maturos. portantes nros caritatis mampulos qui mi lacrimis timoris semia pñie iactanim? interiã. Ex libro iumlij ad pmasiũ. Insupficie euglice scpture. quatuor spes dicẽdi attẽ dende sũt. videt hystoria. pphica. pũbialis simplr doces. Hystoria ẽ aũt rei geste narratio. Hystorica quidez spẽ texit pncipalit eu glica lectio. ceteris tribo scdario icidẽtibo. Nã ea que pri? scdm spes cet as dicta sũt. p?a ab euglistis vt hystoria. relata sunt. Sicut pphecie zacharie & elizabeth ab ipsis quidem dicte sunt spũ pphetico. sed lucas qui refrt. ordine narrat hystorico. Similit pũbia dñi et ei? simplicẽ doctrinã ad serẽ hystorie reuocant eugliste. Sciendum qd aliqñ spũ pphetico narrat hystoria vt ibi. In pncipio creauit deus celũ & terrã. Et ñnñq̃m pabolice. vt hõ quidam descẽdebat d ierlm in iericho et cet a. Prophecia aũt ẽ rerũ latentiũ pretitaꝝ p̃sentiũ futuraꝝq; ex divina ispiratione manifestatio Presentiũ. vt ibi. Vnd hoc mihi. vt veiat mr dni mei ad me. Pretitaꝝ & futuraꝝ vbi dicit Beata que credidit. qm̃ pficient ea que dicta sũt ei a dño. Noians em̃ mrez dui in p̃sentiaꝝ intellexit eam in vteo portaẽ mundi redẽpto rem. Dicens vero beata q̃ credidit. apte indicat quia vba angli ad mariã p spm̃ agnouit

Subiungens pficient. futura ꝓuidit.

Prouerbialis vo spes ē figurata locuc̃o q̃ unū dicere uidet. sed aliud intelligitur et de ꝓnti tẽpore omonet. In hac em̃ allegorice sumit intellect. ita ut quodāmodo vbor sup ficies auferat. Quattuor aūt mois meuā gelio allegoriā ognoscim. uidl aut secūdū ēuslationē. aut p imagiationē. aut p opationē aut scōm ꝓbialem modū. Translatio antē ē. cū anime mot. siue hūana membra ad insinuādas cās ēuslferunt ad deū. Vbicūq em̃ sacra scptura ī deo dscribit caput. oculos palpebras. aures. os. labia. liguā. cor imaginem utetur man. dextm̃ simistrā. digitos siue digitum. brachiū. alas. scapulas. posteriora. pedes. Item mot. anime iram furorē obliuiōez cordationē pemtenciā & alia hijs similia. n̄ carnaliter iuxta historiā a recte intelligētibo sencieda sūt. sicut a iudeis & plerisq hēticis carnalit sapiētibo q̃ deū corporeū atq; localē opinant. sed spūalit omnia de eo intelligēda & ostenda sūt. veluti de illo q̃ simplex natura ē. et imutabil. neq; aliud est ipē. & aliud q̃ habet. Imaginatio vo ē ut ibi. homo q̃dā descendebat de ihl'm in iericho. et rursus in parabola ymenei & agricolaꝝ. Ordo em̃ eorū q̃ gerebant a xp̃o velut imagine psone & negocij alterius ferē ipleri. Comparatio aūt ē. ut illud Simile ē regnū celoꝝ sinapi. & cetera. Nō em̃ narratio. sicut m supiori exemplo texit. sed causaꝝ solūmodo opat effect. Proūbiū vo ē. sicut ibi. Qui non intrat p hostiū in ouile omnem sed ascendit aliunde ille fur ē & latro. Simplex aūt doctrina dicit. ad differēciam ceteraꝝ q̃ de fide & moribo docet non historiā texēs neq; ꝓphecia neq; pne bia otmēs. sed mō p cipit. vl phibet. modo psuadet vel dissuadz Preceptū ē dilige deū & pximū. Prohibitō ē. nō occides. Persuasio vo ē vende q̃ hēs. et da pauperibo si nis perfect esse. Dissuasio antē est nolite iurare. Sic de silibo. De ꝓceptis et phibitiōibo dicit ier. m epla ad cellanciā quia tota iusticia in eis dicit. Sicut em̃ mla phibent. ita & bona ꝓcipiunt. Ibi cohercet anim. hic incitat. Ibi fecisse. hic non fecisse culpabile ē. In quouis ꝓposito in quonis gradu cēlexceatū ē vel phibita admittē. vel iussa non facere. Tribo quoq; figuris ḡui scilicz mediocr attenuata. stil lectionis euangelice distinguitur. iuxta q̃d augustin. in ḡrto de doctrina xp̃iana docet. Dicit em̃ de una eademq; re magna. et sumisse dicit si docet &

tẽpate si ꝓdicat. et ḡndit si adusus inde am n. ut ostrat ipellit. At vo hij modi in euangelio manifestissimi sūt. Predicatio namq; euangl'ica mundū docuit q̃d ipse ignorabat. suasit ei q̃d nolebat. et tandē opulit eū gloriam in cruce xp̃i q̃ scandulū iudis erat. gentibo vo stultica. Beda sup m'. Notandū q; euangeliste uno spū accensi diuersū ꝑmordiū narrationis. et diuersū t'minū statuere. Matheꝰ a natiuitate hūana exordics usq; ad rsurrōz narranit. marcꝰ ab euāgl'ica ꝓdicatione incipiens puenit usq; ad ascensionē. Lucas a natiuitate ꝓcursoris inchoans euāgl'm terminat in ascēsione dñica. discipl'is expectantibo ad nentū spūs sancti. iohēs ab ēternitate vbi deꝰ tingit usq; ad rsurrōz. Ambrosiꝰ in secundo sup lucam. Iohēs a celestibo exordijs ad terrena descendit dicens. qn̄ erat vbū quomō erat q̃d erat. q̃d egerat q̃d agebat vbi erat. quo venerit. quomō venent. quo tẽpore venerit. qua causa venerit. In ꝓncipio erat vbū. hēs quādo erat. Et verbum erat apud deū. habes quō erat. Habes etiā q̃d erat. et deus inquit erat vbū. Quid egerat. omnia p ipm facta sunt Quid agebat. erat lux vera q̃ illuminat omnem hominem venientē in hunc mundū. Et ubi erat in hoc mundo. Quo venerit. in sua ꝓpa venit Quomō venerit. vbū caro factū ē. Quando venerit iohēs baptista dicat. Hic ē de quo dixi qui post me venit añ me factꝰ ē. qz prior me erat. Qua causa venerit iohēs testat. ecce agnꝰ dei q̃ tollit peccata mundi Hugꝰ in libro d ocordia euāgl'iorꝝ in matheū. Sciendū ē unū euāgl'istam ꝑtmisisse q̃ alij narrauit. in quo nulla ē ofrietas. nec eūdem ordinem in pluribo eos seruasse. in quo etiā nulla repugnancia est Item eodem pte eadē. Probabile est q; unusq̃sq; euāgl'istaꝝ eo se ordine credidit debuisse narrare. quo deus voluit eiꝰ rordacōi suggerē. Qua ꝓpt ubi ordo tẽporū n̄ appareret. michil nostra interesse debet quem ordinē q̃libet eorꝝ tenuerit Idem eodē pte eadē. Memorie omēdare dēmꝰ. ut si qn̄ singula talia aput singulos inuenimus. ubi ofrietas solui n̄ possit. sciamꝰ eē alid factū ut in matheo. Et trāscute inō ihu. secuti sr eū duo ecci. Duo ecci de qbo alij narrant. nō sūt isti. sed silē factū ē

Has quoq; regulas a modo scribēdi. nō alienas supsimꝰ. tū augustio de consensu euāgl'istaꝝ tū in alijs autoritatibo.

Epissime ꝑtermissa recapitulant euāgeliste. ut matheꝰ ē qn̄ an sermonē in mō

te habitū vocat? · post sermonem reuocat ad narrationem · et qđ maria unguento p̄cioso p̄ fuderit caput domini in passione · recolendo mīserit. Sic de filiabo · Episſime quoq; p̄occupant euāgelīste longe post dicenda · ut lucas añ baptismū domini · iohis carcerē cō memorat · nec longe post baptismū p̄occupā do ponit medice cura teipsū · quāta audiuim? facta in capharnaū · fac & hic in patria tua · Sic de similibo Nichil in cuiusq; vbis debe mus inspicere mīs voluntatē cui hñt vba ser uire nec mētiri quēq̄m si alijs vbis dixerit q̄d ille volverit cui? vba non dicit. Vnde iohis hūilitatem & domini celsitudinē matheus sic exp̄mit · cui? non sū dign? calciamenta portaē Alij vo sic. Non sū dign? soluere corrigiā cal ciamenti ei?. Item mathe?. Hic ē filius me? di lect? in quo mihi oplacui. Marc? tu es filius me? dilect? · in te oplacui. Lucas. Tu es filius me? dilect? · in te oplacuit mihi. Sentēcia ea dem ē. Sic & similia net iuxtà oppiniōz fieri rer̄ appellationes · ut ibi. Ego & p̄ tu? dolentes q̄rebam? te. Pater id ē q̄ putat eē pater. Et ibi. Da mihi in disco caput iohām? baptiste. Et otristat? ē rex id ē reputat? ē cō tristari. Sic et similia · Epenumero de signat · in euangelio causa · noīe sui effect? · ut a subiectis exemplis apparet. Exi surde spi rit? & mute · id ē faciens surdū & mutū. Ego sū resurrectio id ē faciens resurgē. De die illa vel hora nemo scit · neq; āgeli neq; filius. Filius nescit id non facit suos scire. Antequā gallus cantet · ter me negabis id ē hēbis causam ti morem. scil̄ opellendū · ad ter negandum me Similiter dicit · iam mechat? ē mulierē qui eam vid̄erit ad ocupiscendū. Erat hora tercia et crucifixerunt eū id ē ut crucifigeret firmiter statuerunt regnum celorū dicit mīdū doctri na euāgelica · et q̄dā alia p̄ que ad regnū p̄uei tur. Sic et similia ·

Domit quoq; nomen causē p̄ effectu · ut ibi.. Quod factū ē in ipso vita erat id ē p̄ ordinatū a vita q̄ mens vivax & p̄mena rerū ratio et vitatis ē. Item eiecit de maria domi? demonia id ē vicia q̄ immittunt a demonijs · Item vos duodecime legi et un? ex vob diabo lus ē id ē efficacia diaboli minister ei? ē. Itē sanguis ei? sup nos & sup filios nostros id ē ul tio cui? causa erit sanguis eius effusio · imcū bat sup nos & sup filios nostros · De diu tis in eadem successione positis ut de eodē lo quit sepe scptura · ut ibi usq; ad sanguinem zacharie quem occidistis inter templū & altaē Non em illi occidūt · sed pres. Item. Ego vei in nomine p̄ris mei · et non accepistis me · si alius venerit in nomine suo · illum accipietis · vidl̄ anxp̄m. Item. Ego vobiscū sū · usq; ad cōsummationē seculi. Sic et cetera ·

Plerumq; significata res ex similitudie rei significantis nomen suscipit · ut ibi. Ego sū vitis va. Deinde. Ego sū vitis vos palmites Sic eciam fit q̄ xp̄s dicit agn? · petra siue lapis · leo · vitul? · aqla · & hijs similia · Intelligq; quoq; res signficans appellatione sig nificate rei · ut ibi. Vidit celos aptos id est ea q̄ celorum aptionem significabant baptizatis · Vidit spm̄ id ē significationē spūs descēdē tem · tanq̄ columbā · hoc ē sicut rem · q̄ ve columba erat. In quē modū dicit · nidim? glori am ei? quasi vmgementi · id ē vere vmgentia p̄re.. Itē q̄dam de hic stantibo nō gustabūt mortem · donec videant filiū hominis vemētē in regno suo · id ē significantem vidl̄ p̄ trasfigu rationem suū futuriq; aduētum · in regno glorie Itē cū iudas accepta buccella exisset · dixt ihs Nunc clarificat? ē filius hominis id ē nūc sig nificata ē clarificatio filij hominis futura · scil̄ in reproy separatione a sanctis. Hinc est illud aug? ad hominem epm. Si sacmenta quādaz similitudinem eaq; rerū quaq; sacmenta sūt n̄ haberent · omnino sacmenta nō esset. Ex hac autem fil̄itudine · plerūq; iam ipsaq; rer̄ noīa accipiunt · scdm quem modū sacmētum fidei fides dicit. Sic de filiabo · Hpte totū intel ligit ut ibi. Verbū caro factū est. Quid hic caro intelligenda ē nisi homo. Et videbit oīs caro salutare dei · q̄d potest intelligi nisi oīs homo. Similiter hic erit filius hominis in cor de tre tribo diebo · et tbo noctibo id est infra tria spacia q̄ ostant ex tbo diebo & tbo noctibus Item vespe sabbati id ē nocte q̄ seqt die sab bati. Numeri quoq; quos eminēci? sāc scpt'a omēdat · vel p̄ se · vel p̄ multiplicationē p̄ uniuersitate ponunt · ut septenari? ibi. Domin? eiecit de maria septem demonia id est vniuersa nicia · sic cetera · Omnisq; repit in euāge lio plurale p̄ singl̄ari. Qđ mathe? & marc? dicunt. Latrones q̄ crucifixi erāt cum domino oniciabant ei. Lucas sic expomt. Vnus q̄ pen debat ex latrombo blasphemabat eum. Qđ lucas ait milites accedere & acetū offerre ma the? & marc? dicunt unum currere & acetum p̄p mare. Vniuersalis etiam locutio ad solos electos mīdum singl̄ariter refert tacita rep-

bozū multitudīe· q̄si mchil sit. Hic est illud Illuminat omnē hominē ueniētē in hūc mūm omnem uidē et na luce illuminandū. Itē. Cū exaltat⁹ fuero a tra omia trahā ad me· oia scilt trhenda p me. ad uisionem pat⁹. Silt e ē illud. Oia q̄ audiui a pre meo· nota feci uobis Ac si dicēt. Omia ex pre mihi nota in quibo electoz salus ofistit· p me scietis· Hilij pariter et pres in diuina scptura dicunt imitacōe adoptione· natura· et doctrina. Imitacōe sūt filij abzahe q̄libet hom· mali vo q̄libet filij diaboli. Vnde illud vos ex patre diabolo estis· Adopcione oms pacifici· filij dei uocabunt· Natura sūt pres et filij· ut iacobo & iohānes filij fuerūt zebedei. Doctrina vo sūt filij & patres· inxta illud pauli· In xpo em̄ ihū p euāgeliū ego vos genui. De q̄bo itaq; dom̄s dicit· sup cathedzam moysi sedent· q̄ dicūt facite· q̄ faciunt nolite facē· et si nō exēplo doctrina tamen filios generāt· Fres quoq; quatuoz modis dicunt· Natura ut p̄dicti iacobo et iohānes· gente ut oms iudei inter se fres vocant· vnd illud i deutronomio. Si emeris fratrem tuū qui est ebre⁹· vel q̄ ē hebrea· seruiet tibi sex anis· in septimo liberū dimittes eū. Cognatione ut illi qui de una familia sunt· vnde iacobo minoz frater domini dicit· quō de maria cleophe sozoze matris domini nat⁹ esse monstrat· Affectu etiā fres dicunt· qui in duo scindit· in spuale· et omune. In spuale· quia oms xpiam fres uocant· ut ecce q̄m bonum & q̄p iocundū bitare fres in unū. In omune· quia oms homies ex uno pre nati sūt Vnde apl's. Si q̄s fr nominat fornicatoz· et cetera In hijs q̄ de xpo legunt scpta q̄dam refert ad diuinitatem· q̄dam ad hominē assūptū. ut in cōfusas eoz ꝑetates ostēdat· Nonnūq; etiā simul utrq; omemozat· ut unitatē asserat. Ad diuinitatē refert ut ē· antecp abzahā fieret ego sū. Ad hūanitatem ptinet ut ē. t̄dent eū gentibo ad crucifigendū. Vtrq; omemozat ut ibi· Verbū caro factū ē. Vnde seqt· plenū gre et veritatis. Nonnunq; ad humanitatem vident dicta· q̄ ad deitatem sunt pncipaliter referenda· ut ē fili⁹ homis q̄ est in celo· Rursū diuinitati nonnūq; uidēt assepta q̄ specialit referūt ad carnē· ut ē· si em̄ cognouissent· nūq; dominū glozie crucifixissēt. Itē q̄dam scd̄m animā xpi· q̄dam scd̄m corpus itelligūt. Ad aiaz spectāt ut ista· Cib⁹ meus ē ut faciā voluntatē pat⁹. Spūs dn̄i sup me ꝑꝑt q̄ unxit me. Spūal' em̄· nō corpal' fuit unctio illa. De corpe accipienda sunt· ut hec Erit filius hominis in corde tre. Si exaltatus fuero a tra. Tulerūt dn̄m meū & nescio ubi posuerunt eū. Item inxta illud pauli· integer spirit⁹ vester & anima & corp⁹ sine q̄rela in aduentu domini seruet. In hūanitate xpi anima et spūs attēdēda sūt. Vnde illud et fact⁹ est magonia. Et illd. Spūs q̄dam ꝓmpt⁹ est caro aūt infirma. Vox aūt anime ē ibi. Trā seat ame calix· Vox vo spūs ibi. Si nō potest calix trāsire nisi bibam illū· fiat voluntas tua. Item diunctim sepe sig̃ficat xpc in una psona cū suis· et tūc q̄d capiti· q̄d corpi· conuenat prudens lector intelligat· Restat nunc de disciplinis philosophie disserēre. Origenes sup cantica canticoz· g̃nales mḡt discipline tres sūt. Moralis naturalis et inspectiua Loycam id ē rationalem alij q̄rtam dixerunt alij non· sed p totū corp⁹ triū supradictaz ee insertam· nec ab eis separari posse. Hec ut mihi uidetur greci sumpserunt· a salomone· et ipe salomon· a spiritu sancto. Salomon uolens has tres disciplinas distinguere· tribus eas libellis edidit· in prouerbijs moralem· in ecclesiaste naturalem· in hoc libello inspectiuam Et in hoc videt mihi loyce inuenisse· p quā ꝑpetas unius cuiusq; sermonis distinguitur· et in qua p̄cipue erudiri deuent pueros· quia qui in hijs erudit necessario rationabilit⁹ p ea q̄ didicit reipm gubnat· et varias dicēdi speties in diuinis eloquijs cognoscit tropos vid licet & figuratas locutiōs. Hec triplex philosophie forma p̄signata fuit in patriarchis· in abzahā moralis· p obediencia quā habuit in ysaac· naturalis fodiando puteos· et rimādo p̄funda rez in iacob inspectiua· uidendo scalam a tris in celū porrectā· et angelozū uias unde & israhel annoiat⁹ est· Hec oziones· Hoeci⁹ vo in omento ad fabiū sup porfiriuum ira diffinit philosophiā & diuidit. Philosophia est amoz & studiū sapie non huius que in artibo q̄busdā & in fabrili scia versat· sed illi⁹ q̄ nulli⁹ indigens diuina mens & sola rez ꝓmeua ratio ē. Est aūt intelligētis animi illuminacio & ad seipsaz reflexacō. Philosophie due sūt spes· theozica & p̄ctica id ē speculatiua & actiua. Theozice id ē otemplatiue vel speculatiue· tres spes sūt· una de intellectibilibo alia de intelligibilibo· alia de naturalibo. Intellectibile ē q̄p unū atq; idē p se in ꝑpa semp diuinitate ofistens· nōnullis ūq; sensibo· sed sola tm̄ mēte intellectuq; capit· Que res ad

ſpeculationem dei atq; ad animi mcorpalita tem ptinet. Hanc ptem greci theologiam no minant. Secda ps ē intelligibilis · q̄ intellecti bilem intelligenciā ꝯphendit. Hec ptinet ad omnes animas rationales · q̄ tactu corporuz celestiū & terestriū ab intellectibilibo ad intel ligibilia degenerauerūt · et braciores sūt quo ciens se intellectibilibo applicāt · Tercia spēs est q̄ circa corpū cogmitionem vsat · phisiolo gia dicta. Merito intelligibil' media colloca tur · qđ habeat & corpū animationē · et intelle ctibiliū ꝯsiderationem · Practice quoq; id est actine sūt tres spēs. Prima ē q̄ sui curam ge rens · cunctis sese erigit · exornat auget q̄ vir tutibo michil in vita admittens q̄ nō gaudat michil faciens penitendū. Secūda ē q̄ rei pub lice curam suscipies · cunctoz saluti sue p̄uidē cie solercia · et iusticie libra · et fortitudis sta bilitate & tpancie paciencia medet. Tercia est q̄ rei familiaris officium medioc̄ ꝯponens dispositione distribuit · Sunt hec & alie sb diuisiones · q̄s nūc sup sedendū est. Ducnsq; hec? Nos vo p̄mam spēz practice possum? appellaē solitariaz · scdam publicam · terciam familiarem. Ad solitariam p̄cticam respicit · q̄ ibs solitariā vitam duxt̄ i deserto xl · diebo q̄ exijt in montem orare · et erat pnoctans in oratione · q̄ etiā cū vellēt eū rapere & facē regē fugit · et dimissa t̄ba · ascendit in montē sol? orare et cetera in q̄bo singl'aris pfectio sancti tatis eq? declarat̄. Ad familiarē vero practicā ptinet illud. Fili q̄d fecisti nobis sic. Ecce pa ter tuq? & ego dolentes q̄rebamq? te · et descēdt̄ cū eis nazareth · et erat subditq? ill' · & quod dimissis t̄bis · disserit discipl'is parabolas atq; eos modo increpat · modo laudat · et ꝫ cruce matrem discipulo ꝯmendat̄ Sic & similia · Publica vo p̄ctica notat̄ in parabolis · ut ibi · Homo erat pf̄familias · q̄ plantauit vineam et sepem circūdedit ei. Sic et ibi. Qui n̄ intrt̄ p ostium in ouile ouium · sed ascendit aliūde ille fur ē & latro. Similiter in alijs. In parabol' em̄ baptista ē intelligēcia. In eis namq; intelli gi oportet p̄ncipalit̄ illa q̄ p similitudinē ac cipiunt̄ · qđ fieri nequit nisi & ea intelligam? q̄ ex vi vbozū ꝯsueto usu significant̄. Et hec q̄dem ad omnem p̄cticam ꝑtinet · vela ti discretio seminandi · ne semen cadat sec? ui am · et volucres celi ꝯmedant illud · ne cadat in petrosa et estu solis arescat · ne mt̄ spinas et suffocet̄ ab illis · sed in t̄ram bonam si ce ciderit · dabit fructū. Sic & in ceteris. Juxta p̄dicta dicūt̄ alie vtutes politice alie purga torie · alie purgati animi · Ad theoricam sane spectat euāgl'm p intellectibilē spēm · q̄ theolo gia dicit̄ · vbicumq; diuinitatem · siue p vba seu p miracula indicat id ē vbi trinitatem rese rat · et vbi xp̄m verū deū esse p̄bat. Per intel ligibilem vero spēm facit nos euāgelica lectio theoricos ubi xp̄c verū homo esse p̄batur · et ubi anime docent̄ seipsas attendē · et suam in corporibo animationem · et in eēmis ꝯsiderati onem. Ad phisiologiam q̄dem respicit qđ ibi dicit̄. Non intelligitis q̄ omne qđ in os intrat in ventrem vadit · et in secessū emittit̄ · Amb sup lucam · Tria sūt q̄ philosophi mūdi isti? p̄cellentissima putauerūt · triplicem scil' esse sapi enciam · qđ aut rationalis ē aut naturalis · aut moral' · Hec tria in veteri testamento possū? aduertē · Quid em̄ aliud significant tres illi pu rei quoz vn? ē uisionis alij? iuramenti · tcius habundancie · nisi triplicem istam in p̄triarchis fuisse vtutem. Unte? uisionis ē · rationabilis eo q̄ ratio nisū mentis acuit · et animi purgat obtutū. Unte? iuramenti est sapia natural' · q̄ ea q̄ nature sūt ꝯphendens affirmat q̄si iuran do · cū domin? nat̄ē id ē deq? q̄si testis fidei ad hibet̄. Unte? habūdancie ē ethic? · eo q̄ ce dentibo allophilis quoruz specie nicia corpis figurantur vine vene liquorem psaac mundt̄. puz em̄ p̄fluūt boni mores · et bonitas ipsa plurat̄ habundat alijs sibi restrictior. Quid etiam tres libri salemonis · nisi tne huiq? sapie salomonem ostēdunt fuisse solertem. De ethi cis in p̄bijs scp̄sit · de naturalibo in ecclesia ste · vanitati em̄ creatura mundi subiecta est · de mirabilibo et rationabilibo in cantico canti coz eo q̄ anime cū nostre vbi celestis amor infundit̄ · et racioni mens sancta ꝯnectitur · ad miranda misteria reuelant̄. Euangl'istis vero q̄m putas defuisse sapiam. Quni cū varijs ge neribo sapie sint referti · singuli tamen diuso genere prestāt · Est em̄ sapia naturalis in iohe qui vbum in p̄ncipio repit t̄inscendēs āgl'os et vtutes celoz. Mathe? singula p̄secutus · scdm hominem moralit̄ edidit nobis p̄cepta viuendi. Marc? rationabilit̄ mox in p̄ncipio locandū putauit. Ecce mitto angelum meū et vox clamantis in deserto ut admirationem moueret · et doceret hūilitatem in iohe bapti sta q̄ deo placuit. At vo lucas velut historiā cū ordine tenuit · omnes sapie spēs ꝯplectēs Pertinet em̄ ad naturam q̄ spm̄ sanctū creā torem etiam dominice incarnationis extitisse

reseranit. Unde et dauid docens sapiam naturalem ait. Emitte spm̄ tuū et creabunt̄. Docet moralia in beatitudinibꝫ. et in illo sermōe dn̄i ostēdit inicīū etiā esse sapie diligendum. Docet rationabilia cū dic̄t. Qui fidelis est in minimo. et in maiori fidlis ē. Ergo sapiencia spūal̄ possidet omnē p̄ncipatū. quē falso sibi vendicat hūana p̄udencia p̄sertim cū ipsum misteriū trinitatis. sine hoc p̄ncipatu non fit. Naturalit̄ em̄ pater genuit filiū. moraliter factus ē filio. obediens pat̄ usq; ad mortē racōnabil̄ a patre et filio p̄ceṗ spūs sanct̄. q̄ rōz diuinitatis colende et uite regende. humanis pectoribꝫ infundit.

Ambrosij et boecij diuisiones de philosophia uicissim se includūt. Moralis em̄ philosophia otinet tres spēs. p̄ctices. rationalis id ē inspectiua intellectibilem & intelligibilem. Natural̄ vero eadem ē q̄ et phisilogia. Augℓi epla ad volusianū. Ex hijs duobꝫ p̄ceptis diliges deū & p̄xim dicit xp̄c totam legem ꝓphtasq; pendere. Hic phisica ē quō oīs oīm naturaꝝ causе in deo creatore sūt. Hic ethica. qm̄ bona uita & honesta non aliūde format̄. q̄ cū ea q̄ diligēda sūt. diligūt quēadmodū diligēda sūt. hoc ē deū & p̄xim. Hic loyca qm̄ veritas lumenq; anime rationalis non n deū est. hic & laudabil̄ rei publice sal̄. Neq; em̄ odit̄ & custodit̄ optia ciuitas nisi fundamēto & uinculo fidei firmeq; cōcordie. cū bonū omune diligit̄. qđ sūmum ac verissimū deū ē. atq; in illo inuicem sinceriſſime se boies diligūt cū ꝓpt̄ illū se diligūt. cui quo aīo diligāt occultaē nō possūt. Idē in viii. de ciuitate dī. Fortassis q̄ platonē philosophis gēciū plātū acuci? intellexisse laudat̄. aliq̄d tale de deo sentiunt. ut in illo inueniatur & causa subsistendi. et ratio intelligēdi. et ordo viuendi. quorū unū ad naturalem. alterū ad rationalem t̄cium ad moralem partem intelligit̄ ptinere. Si em̄ bono ita creat? est. ut p id qđ in eo p̄cellit attingat aliud. qđ cuncta p̄cellit id ē vnū deum verū optimū. sine quo nulla natura subsistit. nulla doctrina instruit nullus usus expedit. ipe q̄rat̄. ubi nobis secura sunt omnia. ipse cernat̄ vbi certa sunt nobis omnia. ipse diligat̄ ubi nobis recta sunt omnia. Bene ergo dixit plato dī hui? imitatorem. ogmatorem. amatorem esse sapiētē. cui? ꝓpagatione beatus fit. Bene dixit summum bonum esse deū. unđ vult esse philosophū amatorem dei. ut quō philosobia ad beatam uitā tendit. fruens deo fit bēatus. Et sciendū ē q̄ li q; xp̄iam non utant̄ more quoꝝdam philosophoꝝ vel phisica id ē natalj philosophia vel loica id ē rationali. vel ethica id ē morali. nō ideo tamē nesciūt ab uno vo deo atq; optimo et naturā nob̄ eē q̄ facti ad ei? imaginē sum? et doctrinā q̄ eū nos q; noverim?. et graciam q̄ illi cohēndo beati sum?. Sive ergo platōici sive q̄cūq; alij do ogmato reperer̄t ubi esset et causa ostituende vnūitatis. et lux p̄cipiē de veritatis. et fons vinide felicitatis cū de do ista senciūt. nobiscū senciūt. Ambrosi? in epistola ad colosenses. Ideo non legim? q̄dnuum vel q̄dnuiū in euangl̄io vel in epl̄a. q; curam amime impedit. cū in ag̃cōe xp̄i. omnē salutem & sapiam hēamus.

Due autem cause extiterint ut euangeliū scriberet̄ nīgam?. Jeromm? i argumto añ euāgl̄m. Ob eoꝝ maxime causam q̄ in ihesū crediderāt ex iudeis. et neq̄q̄m legis umbraz seruabant. succedēte euāgl̄ij veritate. mathe? euāgl̄m edidit. Sic em̄ pus q; tiāhēt cū alijs apl̄is ad gētes. ecclesijs de iudea qđ p̄dicanerat vbo firmauit scpto. ne falsi p̄dicatores et eccl̄iaꝝ p̄sores aliquos supsemiarēt errores. Idem in eode Johannes cū esset in asia et hēticoꝝ semina pullularēt. hebionis & ceteroꝝ. coact? ē ab asie epis de diuinitate salvatoris scribere. Hic eccl̄iastica narrat historia cū a frib̄ cogēt̄ ut scriberet. ita factuꝝ se rīspō disse. si in dicto ieiunio in omune omnes deū p̄carēt̄. Quo expleto. eructuauit in p̄ncipio erat vbū ꝛc. Beda in marcū. Cū romane urbi dei lumē p̄dicante petro apl̄o fuisset exortū adeo delectabant̄ mētes audiētiū in sermōe diuino ut nulla satietas eis inde fieret. Unde marcū discipl̄m ei? exorauerūt. ut q̄ ille p̄dicabat. ipe scpture t̄deret. quo domi forīs q; i huiuscemodi vbi meditationibꝫ pmanerent. Quod multū placuit petro. Clemēs in sexto disputacōnū libro. hec ita gesta dscribit. Beda in lucā. Significat in ꝓhemio. lucas eam sibi maxime causam euāgl̄ij scribēdi ne pseudo euāgelistis facultas esset p̄dicandi falsa q̄ sub noie apl̄oꝝ conati sūt inducere sectas perfidie. Demq; nōnulli thome. alij bartholomei q̄dā mathie. alij ecia duodecim apl̄oꝝ titulo repiunt̄ falso sua scpta p̄notasse. sed & basilidis atq; appelles quorū unus t̄ cētos quadraginta q̄nq; celos. alt̄ duos inuicem contrios deos inter alia nefanda dogmatizabant. euāgl̄ia sui nois errore feda reliq̄rūt. Inter q̄ no

tandū·ē qꝫ dicit euāgl'm iuxta hebreos·quo scit' ut̄ut' nazarei·nō mt' appocfas.sed inter eccl'iastucas numerādū hystorias·nam ipse sacre scꝑture mt'pti ierōio nisū ē ex eo pleraqꝫ testimonia sumere· et ipm in latinū grecūqꝫ sermonem trāsferre. Falsa vo euāgl'ia lucas in sua ꝓfatiōe rfellit. Ducusqꝫ beda. Cū igit' ꝑter q̄tuor libros euāgl'ij q̄nqꝫ quo ut̄ut' nazarey recipiat eccl'ia·nō absonū ·uidt' euāgeliū ꝛpendiose nos recipe in uno ope theophili episcopi·vel tacianī. seu ammonij alexādrini aut alīꝫ cuiuslibet·ꝛgruo ꝛponētis ordine unā ex q̄tuor narrationē· Ho euāgl'ij theologiā sane credēdā· tū ex testimonijs sāctor tū ex sententcijs magistror breuē ꝓpōamꝫ accessū. Alcuimꝫ in libro scdo de trinitate ca·ix· Qđ semꝑ fuit & semꝑ ē· aut ingenitum est· aut genitum·aut nc ingenitū·nec genitū. Et sūt hec tꝛa etnalit' tꝛa. Quod ingenitū ē pat' ē solꝫ·q̄ a nullo eē habet qđ ē· ñ a seipo. Qđ genitū ē· filiꝫ ē cui a patre est esse qđ est. Qđ nec ingenitū ē nec genitū·spūs sanctꝫ ē·cui ē eē a patre & filio ꝓcedē. Et hec tria·trinitas est vere ꝟsubstāciat'·et ꝙetna. Quia ig aliud est genuisse·q̄ natū eē·aliud ē ꝓcedē q̄ genuisse vel natum esse·manifestum ē·quoniam aliꝫ ē pat'·alīꝫ filiꝫ·alīꝫ spūs sanctꝫ. Trinitas itaqꝫ ad ꝓsonas pat's·et filij & spūs sancti refert'·vnitas ad naturā·etne deitatis ptinet. Hoc edictū·iohs papa ꝛfirmauit auctoritate apt'ica ut in ꝓncipio codicis inuenitur. Iustinianꝫ in edicto fidei. In tribo subsistencijs siue ꝓsonis·unā deitatem·sine naturā·& substāciam et vtutē adorandꝫ· ꝑpetates q̄dē sepantes·deitatē aūt vnientes. Item vnū est deitas in trib & tria unū· in qbo deitas ē aut ut subtiliꝫ dicamꝫ·ipa tria est deitas. Item Oportet unum deū unā naturā siue substāciā et formam ꝛfiteri· et tres substācias ꝓdicare seu tres ꝓsonas·et vnāq̄mqꝫ cū sua ꝑpetate· Item. Nemo vnq̄m ausus est in catholica ecclesia dicere·qđ sicut tres substācie·sic et tres substācie·sic et tres nature,sint scē trinitatis Ieronimꝫ in expositione simboli· ad papam laurēciū. Ignis celestis genrat ex seipso splēdorem lucis.et ꝓducit·vaporem et cum sint tria in rebus·unum sunt in substancia·ita trinitas ē una maiestas. Augꝫ·in ocinua expositione·xx·viij cap·iohis. Quomō tu verbū qđ loq̄ris in corde bēs·et ꝛceptio ipa spūalis est·vbū em qđ ꝛcepisti spūs ē·ut anima·sic deꝫ genuit filiū. Sed tu vbū gignis ex tempore·deus genuit filiū sine tempe. In omelia origenis ut dicit'·q̄ sic incipit·vox aqle pulsat aures eccl'ie. Patre loquēte vbū suum hoc est patre gignente sapiam suam·omia fiunt. Unde ꝑpba. Omia in sapia fecisti. Precedit pat' vbū n̄ natura·sed causa. Audi ipm filiū dicentē. Non possū ego a meipo facere q̄cq̄m· et a meipo facō michil·vel a meipo nō loquor Precedit pat' filiū causalit'·ꝓcedit filius oia q̄ ipsū facta sūt nat'alit'. Pater loqt'·vbū gignt' omia efficunt'. Et quomō q̄ loqt' in vbo qđ loqt' necessario spm̄ pflat·ita deꝫ pr simul et semel & filiū gignt·et spm̄ suū p genitum filium ꝓducit. Isidorꝫ in libro differencia. Sapia dei dicit' vbum·et qꝛ michil i substācia nat'e sue nisi bile·vel corporeū est·& p eo qꝫ pat' p eā omia ꝛdidit vel nusit· et qꝛ p illam pater innotuit. Augꝫ in libro lxxxiij q̄stionū cap·xxiij·Cum sapiens dicit' deus· et ea sapia sapiens dicit'·sine q̄ eum vel fuisse aliq̄n vel esse posse nephas ē credere·nō ptic̄ipatione sapie sapiens dicit'·sicut anima que et esse & nō esse sapiens potest·sed qꝫ ipse genuerit eā in q̄ saptens dicit' sapia. Idem in eođ cap·xvj·. Deꝫ oim q̄ sūt·causa est. Q ant ē oim rer causa est·et iā sapie sue causa est. Nec umq̄ deus sine sapia sua ē. Igit' sempitne sapiencie sue causa est sempiterna Deinde si patrem eē sempitnum in deo est· nec fuit aliq̄n non pater nunq̄ sine filio fuit. Filiꝫ ig semꝑ natꝫ ē·quia semꝑ filius est. Et non solū imago patris ē·quia de illo ē·et similitudo quia imago ē·sed etiam eq̄litas tanta·ut nec tpis intuallum impedimento sit. Per eum em̄ cōdita sūt tempa. In eccl'iastico. Omnis sapiēcia a domino deo ē & cū illo fuit semꝑ. Crisostomꝫ in ept'a ad hebreos. Intueris sine mitio filium non q̄ non bēat causam ex qua sit·hoc em̄ impossibile ē. Habet em̄ patrem. Alioquin q̄ō filiꝫ. Sed q̄ nō bt' initiū nite nec finem Augꝫ et allipiꝫ in ept'a ad maximū medicū themitanū. Sicut flamma splendorem quem gignit tempore non ꝓcedit·ita pater innq̄ꝫ sine filio fuit. Ipse ē quippe sapia dei patris de q̄ scptū ē. Splendor ē em̄ lucis eterne. Luci ergo cuiꝫ cādor ē id ē deo patri sine dubio co eternꝫ ē·et ideo nō sicut in ꝓncipio fecit deꝫ celum et tram·ita in ꝓncipio fect vbum·sed in ꝓncipio erat vbum. Item in eadem ept'a. Pater ita genuit de se filiū vt totꝫ manēt i se & esset in filio tantꝫ·q̄ntꝫ et solꝫ. Similiter et spūs sanctꝫ ꝓcedendo non minuit eum·nec

auget hęrendo. Tanta est igit tota trinitas in solo pre. vel in solo filio. vel in solo spiritu sancto. ꝙnta simꝫ in patre & filio & spū scto Quare nullo modo triplex dicēd? ē de?. Ambrosi? de fide ad gratianū impatorem. Quod vni? ē substācie separari non potest. et si nō sit singlaris. sed vnitatis. Singularitas ad psonā pti?et. vnitas ad naturā. Vn? itaq? est de? & non plures. neq; multiplex. trinus et nō singlaris. Jeromin? in ꝙcūq; vlt. De? pat deū filiū genuit. nō voluntate neq; necessitate. sed natura. Gregorius xxiij in iob. In eo ꝙ pat vbū pfectū genuit locut? est. in eo ꝙ semp gignit loqr. Filius dei vngenit? p perfectione nat? dicit. p eternitate semp nasci phibet. Aug? in libro xvi de ciuitate dei. Dei ꝙppe aī suū factū locutio ipi? sui facti ē immutabil? raco ꝙ nō bt sonū strepentē et trāseuntē sed vim sempiterne manentē. et tempalit opātem. Aug? ō vbis domini c. xxx ij. ca. iobis Sicut solū prem semp. et sine initio ingenitū nouimus. ita filiū semp et sine inicio ex patre genitū ofitem. Nec aliud facit diuisionem psonarū nisi ꝙ pater ingenit? ē. fili? genit?. ille pater. iste fili?. Idem libro xv. de sancta trinitate. cap. xxvi. Dic ostat spm sanctū etiā a filio pcedere. qđ apl's ait. Misit de? spm filij sui in nostra corda. Et cū resurrexisset & apparuisset discipl'is. insufflauit et ait. Accipite spm sanctū. Idem eodem cap. Cū spm sanctū genitū nō dicam?. dicere tamē non audem? ingenitū. ne vel duos pres in illa trinitate. vel duos ꝙ nō sunt de alio. ꝙspiā suspicet. Idem eodem cap. xviij. Sicut vnicū di vbū ppe vocam? nomie sapie. cū sit et spūs sanct? et pat sapia. ita spūs sanct? ppe nuncupatur vocabulo caritatis. cū sit pat & fili? caritas Rectissime spūs sanct? vocat etiam donum dei. Euipi? ex dictis aug?. ex decalogi expositione. Sanctificatio nulla diuina & vera ē. nisi a spū sancto. Non ī frustra ppe dicit spirit? sanct?. cū sit & pat sanct?. et fili? sanct? Nom ppū hoc spūs accepit. ut tercia in trinitate psona spūs sanct? dicet. Aug? in enchiridion cap. xiij. Gracia dei ppt a p spiritum sanctū fuerat figficanda. q? ipe sic est de? ut dicat ecia dei donū. Idem libro v. de sancta trinitate cap ij. Alie ēncie vel substancie. capiunt accidēcia. ꝙbo in eis fiet mutatio. deus aūt nō. Idē cap. v. Q nānis diūsū sit patrem esse. et filium esse. non est diuersa substancia quia hec non scōm substanciam dicunt. sed scōm rlatiū. Qđ tamē rlatiū nō est accidēs q? nō ē mutabile. Idē libro ix. cap. iiij. Mēs et amor & noticia ei? tria sūt. et hec ta vnū sūt. Et cū pfecta sunt. eqlia sunt. Hec amor et cogtio tanqp in subiecto insūt menti. et substācialit etiā ista sūt sicut & mens. quia. cū mēs se totā nouit. pfecte nout. et cū se pfecte amat p totū ei? ē amor ei?. Idem in sermōe de scpturis vet'ibo & nouis dra arrianos. In sole tria sūt. q? separi oio ñ possūt. sol splendor calor. Tria etiam habet ignis indiuisibilia motū lucē et feruorem. Si ergo creaturā heretice diuidē nō potes. quō poteris diuidere creatorem. In psalmo bēs. Verbo domi celi firmati sūt. et spū oris ei? omnis vt? eor. Item of arriū. Intelligam? deū ꝙntū possū? sine qualitate bonū. sine ꝙntitate magnū. sine indigencia creatorē. sine situ psentem. sine loco vbiqp totū. sine tēpore sempiternum. sine omutatione sui mutabilia facientē. nichil pacientē. Q? si qs ita deū cogitat & nōdū potest inuenire qđ sit. tamē pie caueat ꝙntū potest aliqđ sentire de illo qđ non sit.

EX ptrictis & ꝙm plurib' alijs sanctorū patrū sanccitis sūt q? dicunt pat's nomie designari diuine maiestatis potenciam qua q? cumqp velit efficē possit. Nō em potest iusta facere de?. quia ipse sūma & insticia & bonitas ē. Filij vro seu vbi vocabulo senciūt figfi cari sapiam dei. q? sic cūcta discernere valet. ut in nullo penitus decipi qat. Appellatione aut spūs sancti ipsa dei caritas vel beingtas intelligitur q? scit omnia vlt optime fieri ac di spom. Est itaqp descptio sūmi bon cui? pleitudini nichil deest ommipotencie. sūme sapie sūmeqp bonitatis discretio. Nam in hijs tribo otinet omnia q? de deo dicunt. Qđ em dicit inariabil' imutabil' idficiēs etn? potentie est Posse siqđē nariari. posse deficē. ipotēcie est Qđ rursus puid? ē. pfci?. modesti?. sapiēcie ē. Nam non ognoscē res ipas nisi ex earū euētibo seu effectibo. misipie ē hūane. Benignus vo misericors & miserator cū dicat. ad boīa tem spectat. qmuis miserator magis exhibicione qp bonitate dicat. Sic de ceteris Hec vtiqp tnitatis distinctio ad diuini culti? religionē pluri? pfic nob. et ob hoc pcipue ipa di sapia incarnata in pdicatione sua. eā decreuit assumere. Duo ꝙppe sūt q? nos deo ommno subiectos efficiūt. timor scil & amor. Potencia siqđē & sapia maxime timorem incuciūt cū deū indicem sentimus esse. et q? voluerit oia

posse pūnire scimus·et nichil eū latere ognoscim?. Benignitas vo ad amorem ptinet·ut quem beningnissimū hēm? proci? sūmū diligam?. Ex quo etiā animadūti potest·eū ulciscī impietatem velle·q? quo plus placet ei eqtas eo magis displicet iniqtas·iuxta illd. Dilexisti iusticiam et odisti iniqtatē. Rursū hec trinitatis distinctio ad vnūsoy di opū ordinacionem plurimū valet·ut q̄cunq? ait egregie fieri credant·cū q̄cūq? velit efficere possit· & in ombo modū seruaē sciat·et optime cūcta fieri vel pcedere velit. Dic toci? trinitatis opera indiuisa id ē ommuna esse dicūt·quia q̄d̄q̄ potencia geritˢ·idē sapia moderatˢ·et bomtate oditˢ·Vnde bene in bijs q̄ facim? vel deū facē exoram?·omemorationem trinitatis facimus vel deū facere exoram?·omēorationē trinitatis facim? dicentes. In nomine patris & filij & spūs sancti· vel in nomīe sancte & indiuidue trinitatis·ut sicut tum psonay indiuisa ē operacio·sic & eay inseparabilis sit inuocatio. Dnc ē q̄ moyses cū pri? dixisset in pncipio creauit deꝰ celū & tram·adiecit·et spūs dominī ferebatˢ sup aq̄s. In deo q̄dem creatore p̄fem insinuans diuinā potēciā p q̄m creare de nichilo omnia potuit·ogrue omemorat·quia hoc nomen deꝰ imꝑatˢ timor·et potestati reuerēcia timoris maxime exhibetˢ. Nomīe vo pncipij filiū designat id ē diuinā rationem·seu sapiaz in q̄ p prudenciā cūcta pꝰ ordinisteˢ quodam mō habuerunt·q̄m in effectu operū p̄uenirent. Per spiritū vo domini apte spm̄ sanctū insinuat·id ē diuine ḡcie bomtatē. In creatione quoq? hoīs non dixit faciam hominē·sed faciam?·vt trinitatis pluralitatē designaret· Q̄um autem tocius trinitatis vna sit potencia·vna sapiēcia· vna bomtas·vna eadēq? operacio q̄ tamen ad potenciā assignāt·patri spēaliter attribuunt q̄ ad sapiam spectant filio·q̄ ad bomtatem p tinet·spūi sancto·ut a subiectis declarat exēplis. Ait filius. Q̄ne pat posuit in sua potestate. Et alibi. Sit dispositus mihi p̄. Quocies aūt ipa bnāitas filij opē unite diuitatis sibi implorat·aut aliq̄s p̄ces ei infundit·solo patris utiˢ vocabulo·ipaz scilˢ omemorando potenciā·q̄ potens ē deꝰ efficē q̄d rogatˢ velut cū dicitˢ. Pater sancte serua eos. Pater in manꝰ tuas omendo spm̄ meū. Et similia q̄ ad oratonem ptinent. Dnc usus eccl'e ad solum p̄fationem dirigit in spēalibo oracōmbo· q̄ in celebracōibo missay fiunt. Apl's quoq? cū ait patrem suscitasse ihm̄ a mortuis·vel viui

ficaturū eē corpa nostra·vel filium aut spm̄ sanctum misisse vel ei filiuz obedisse· cū inq̄m dicit talia q̄si ꝓpe & spēaliter ꝓpetati patris ascribit q̄ ad potestatem attinere videtˢ· Sic quoq? psone filij q̄ ad rationē vel sapiam pertinent·spēaliter assignanter·iuxta illud. Pater omne iudiciū dedit filio. Potencia siquidem sapie in discrecōe iudicij cedit·ubi eqtas magˢ est examinanda·q̄uis & potēcia exercēda. Q̄ aūt suppomitˢ q? filiꝰ bonis ē·inde maxime pendere iudiciū declarat·qđ impij p̄ter cetera mala missū etiā a patre filiū respuerunt Vnde filiꝰ ait. Si nō venissem & locutꝰ eis non fuissem·peccatū non haberēt. Nunc autē excusationē non hnt·de peccato. Ad hoc etiā illa inscr̄ptio psalmi ptinet·que agit p occultis filij id est iudicijs·de q̄bo dictū ē·iudicia tua abissus multa. Q̄nia sicut dictū ē sapiencie ē indicare id ē q̄d ex iusticia cuiq? debeatˢ agnoscē xp̄m dei vtutem & dei sapiam apl's nominat. Sapiam q̄ppe p quā omnia ad integry nouit. Virtutem vo·qua bonoy ommū efficaciam oplet. Vnde illud. Omnia p ipm facta sūt. Et alibi. Omnia in sapiēcia fecisti· Ind̄ dextra siue manꝰ patris appellatˢ p q̄m pater omnia opatˢ. Q̄ui etiam bene mens patris sine racō sive angelꝰ ofilij dictꝰ ē·quia in hac sapia rationabilitˢ pater omnia disponit sive mundū creando·sive eundem lapsum repando. Et in hoc pater verū ofilium nostre ignorancie dedit·cum sapie incarnatio nos instituit· O inime autem ḡcie opatio et omnia que ad diuine caritatis bomtatem manifestuꝰ spectāt·spūi sancto ascribuntˢ·sicut ē remissio peccatoy. Distribuco quoyc̄uq? bonorum ex sua bomtate·non ex meritis nr̄is pueniēs Dnc est q̄ aq̄ & spū·ñ aq̄ & patre·vel filio regenerari dicim̄·cum tamen tocius trinitatis opatio in singl'is eadē sit. Omnia denicq? sacramenta q̄ in eccl'ia ofician̄tˢ·ex bomtate dei spiritui sūt attribuenda ut ex hoc patent liqueat affectū patne maiestatis id ē dulcedīē diuine bomtatis spūs sancti vocabulo exꝑmi. Spū namq? oris nostri id est anhelitu affectꝰ animi maxime patefiunt·cū scilˢ aut p amoē suspiramus·aut p doloris vel laboris angustia gemim?·Vnde hoc loco spūs p bono affectu ponitˢ·iuxta illud sapientie. Benignꝰ ē spūs sapiencie Et in psalmo. Spūs tuus bonꝰ deducet me. Et apl's. Deus caritas est·· quia teste gregorio·spūs ipe amor est·quo amore scōm iohannem patˢ diligtˢ filium·et mō q̄dā

patris & filij ꝺmunio ē· ſpūs ſanctus qui & ambo⁹ū ꝺicit· et̄num donū id ē ꝺonabile· ꝺo natum vero ex tempo⁹e

Qui? aūt t̄mitatis necnō ingenitur̄e filij a patre ac ꝓceſſionis ſpirit? ab utroq; huiuſmodi veſtigia ꝓponit doctor vigilancia. Aug? in enchiridion capl'o xi· Satis ē xp̄iano rerū creatur̄ay cauſam non inuiſi credẽ bonitatem creato⁹is q̄ eſt de? vn? nullāq; eē naturā q̄ non aut ipe ſit· aut ab ipo· eūq; t̄nū p̄rem ſcī & filiū et ſpm̄ ſanctū· Aug? in libro vndecio de cinitate ꝺi· Invnaquaq; creatura hec tria r̄q⁹ūr̄· q̄s eam fecerit p q̄d fecerit· q̄re fecerit· Pater itaq; ē q̄ omia fecit p filiū ꝓpr̄ bonitatē ſuam· Qne bonitas q⁹ ſpūs ſanct? intelligit̄· t̄mtas nobis intimatur· In creādo q̄ppe immenſitatem rer̄ potencia maxime ꝺclarat̄· ſapia quoq; in gubnando creata· et in eadem ad optimū euentū ꝺeducendo· bnigtas ex ipis creaturis manifeſtat̄· Item· Ex mēte noſtra naſcit̄ ſapia· q̄ eſt in ipſa· et a mente & ſapia ꝓcedit amo⁹· quo ipſa mens diligit ſapienciam· gent̄ā a ſe· et ſūt hec tria ſimul in vna indiuiſibili ſubſtācia anime· Item ut in ſole apparet· a ſubſtancia ignis· uis ignei fr. no⁹is naſcit̄· et inde ꝓuenit ſplendo⁹ in eaꝺ ſubſtācia· Item imago de ere ad figillandu⁹ facta q̄ꝺ eſt imago· et ſic formatū es ex ere tanq; ex materia ꝺr̄hit· et q̄ꝺ ē figillabile ſeu figillans ab utroq; ꝓcedit· Sūt igit̄ in vna eademq; eſſencia tria ꝓpr̄etate diuſa· quia aliꝺ eſt eē hoc es· aliꝺ eſſe hanc imaginem· et aꝺ eſſe hoc figillabile· Sciencia quoq; ſine ſapiēcia cū ſit potēcia diſcernendi· neceſſario exigt̄ ad eſſe ſuā potenciam· ſeꝺ potencia non exigt̄ ſapiam· q̄ꝺ ſimilitudine materie ad materiatū facile videri poteſt· Etem̄ quia ſtatua conſtat ex ere et forma· es non exigit ſtatuam ad eē ſunm ſtatua vo exigt̄ es· et q̄ꝺ dā° in ꝓpr̄ie ac figurate poſſet ꝺici ſtatuam ex ere gemtam· ſeu ꝓcreatam eſſe· et omne materiatū ex materia· A potencia vo et ſapia ꝓcedit bone voluntatis affect?· quia bijs exigētibꝰ cōſequēter facere volum? niſi inicium̄ ꝓpꝺiat q̄ poſſum? et ſcim? facere ſi ognoſcam? ea fieri opo⁹tere· Seꝺ quo ſpectant ꝓpoſite ſimilitudies? Nunquiꝺ p̄ſumet aſſignare q̄ſq; generationē filij a p̄re ꝓceſſiōz ſpūs ab utroq;· Dicit em̄ ieromin? in q̄cumq; volt et ambroſi? in libro de t̄mitate· Quomō pater genuit filiū etiā angeli neſciunt· Seꝺ forte ſencies hoc ideo ꝺictū eē· quia potencia cui omnia ſūt poſſibilia icōp̄henſibilis eſt· et ſapia videns vniuſa· atq; diſcernens ſingl'a inop̄henſibilis ē· ſimul etiā generatio ei? in hoc q; ē etna· ſup̄ intellectū ē Sp̄ecies autem fortaſſe· inxta p̄miſſas ſil'itu ꝺines facile intelligi poſſe· ut ꝺicas· Cum ſapiencia q⁹ ē potēcia diſcernēꝺi ſit iꝺipſū quoꝺ eſt ex potencia· trāſlatiue ſapia ꝺei nata ſeu gemita ꝺicit̄ a potēcia diuina· et appellat̄ inxta qꝺ filij de patꝺo ſūt velut eo⁹ expreſſe imagines· et mutuam ꝺilectionem h̄ntes· Potēcia quoq; diuina in eo q; ex ipſa eſt ſapiencia mirū p ēnſlationē nūcupata ē pater· Oer mlta namq; nomina de creaturis aꝺ creato⁹ēs ēnſlata ſū· Illuꝺ aūt firmit̄ ſciendū q⁹ vnus ꝺe? vna potencia eſt ex qua omia· nec ꝺicit̄ ommipotencia ſeu ommipotens· q̄ſi p collectō⁹ potēcia⁹· ſeꝺ quia poteſt omnia q̄ volt· Filiꝰ ergo p quē oia· eque ē oīpotēcia· ut p̄· cū ſit potēcia diuina in eo q; ē potēca diſcēnēꝺi & gubernandi vniuerſa· Ne mireris ꝺeū vna potencia poſſe omnia· vno ītuitu mētis viꝺē & o⁹ꝺinaē omia· vno affectu bnigmtatis ap̄lecti omnia· cū etiā tu videas uno ictu oculi lunaꝫ ſtellas· et alia tam diuſa· Spūs ſanctus a patre & filio ꝓcedit· qm̄ ideirco volt ꝺe? oia q̄ facit· quia poteſt et q⁹ ſcit· Nec antē ꝓceſſio inde ē quia bnign? ꝺiuinitatis affect? exq̄ facit· quia poteſt et q⁹ ſcit· Nec antē ꝓceſſio inde ē quia bnign? ꝺiuinitatis affect? ex potencia & ſapia ad creationē & gubnationē rer̄ aꝺ diſtributiōz g̃iarū extēꝺit̄· Eternalit̄ em̄ volt ꝺe? ut vniuſa fiant q̄ facit temporibꝰ ſuis· et voluntas ſua ommū bonoꝝ cauſa eſt· Dic igit̄ ꝺiuinitatis affect? erga creaturas bi tus ꝓcedit a p̄re· ꝓcedit et a filio· non ut natus· ſeꝺ ut ꝺat?· p collatā creatoris g̃iaꝫ· Filius vo ꝓcedit a p̄re ut nat?· Cum ergo boitas ꝺei ſit cauſa ꝺiuine toci? creationis· et coopet̄ potencie ac ſapie in omni opatione ꝺiuina patꝫ ex ſupꝺictis autoritatibꝰ quia vni? eēncie ſūt tres ſubſiſtencie ſine p̄ſone iꝺ ē pat et fili? et ſpūs ſanct?· vni? maieſtatis· vni? indiuiꝺue nature etne ꝺeitatis· Licet igit̄ aꝺ ſit eſſe potētem· aliꝺ eſſe ſapientē· et aliꝺ eē bnignum· cum hec tria ꝓpr̄etatibꝰ diuſa ſint vni? ſubſtācie ꝺiuinitatis in ꝺeo· Stat quia tota t̄nitas ē ſūma potencia· tota ē ſūma ſapiencia· tota ſumma bonitas· Non eſt em̄ aliꝺ ꝺicere ꝺeum eſſe· potenciam· ſapienciam· bonitatem· et ꝺeum eſſe potentē ſapientē bnignū Eſt enim potens· ſapiens· bonus· non participatione· ſeꝺ natura· Vere itaq; ſcm̄ ſubſtāciam ꝺicit̄ q⁹ pater ē· fili? ē· et ſpūs ſanct? et ecōuſo· At vero relatio ꝓhibet ne ꝺicam?· qui

pater ē filiꝰ est· vel spūs sanctꝰ· neq; qui filiꝰ est pater est· vel spiritus sanctus. Non enim vna psona ē altera· licet sit hocipsū qđ altera Alia est enim proprietas potencie· alia ꝑpetas sapie· alia ꝑpetas bonitatis· et ita alia ē psona patris· alia filij· alia spūs sancti· No ta in hoc aliam ꝑpetatem esse patris· aliā filij aliā spūs sancti· q; alia vera sunt de solo pre· alia de solo filio· alia de solo spū sancto. Cū em̄ dicamꝰ ꝑpetas ē spūs sancti· qđ neq; est genitꝰ· neq; ingenitꝰ· nec substācia nec acci dens dicimꝰ eē ꝑpetatem eiꝰ. Similit ē ꝑpe tas patris id ē ꝑpe đ solo patre dicit· q; neq; natꝰ ē· neq; ꝓcedens. Vnde ergo falsū ē prez esse filiū· vel filiū esse patrem· inde falsū ē q; deus genuerit seipm. Sed quia vna psona ge nuit alt̄am· pater scit filiū· deꝰ genuit deum et ē deꝰ de deo· lum̄ de lumine. Similiter cū spūs sanctus a patre & filio ꝓcedat· deꝰ de deo ꝓcedit· sed neq; a seipo· neq; ab alio. Ab alio nō· quia non ē· nisi vnꝰ deꝰ. Neq; a seipo q; m̄ psona ꝓcedens non ē ille· a qđo ꝓcedit Refert aūt pater ad filiū· filiꝰ ad patrē· spi ritꝰ ad utrūq; ommiter. Augꝰ libro quīto de trinitate· cap̄· xiiij. Sicut pat̄ & filiꝰ sūt vnꝰ deꝰ· et ad creaturā relative vnꝰ creator· sic re lative ad spm̄ sanctū vnū ꝓncipiū· ad creatu ram vero pat̄ et filiꝰ et spūs sanctꝰ· vnū ꝓn cipiū· sicut vnꝰ creator. Sciēdū igit̄ si num mꝰ sine mutatione sui incipit esse ꝑcū illius rei q; emit̄· multomagis deꝰ sine sui mutacōe cepit eē creator· cū ꝑmo fierēt creature· cepit esse dominꝰ· cū cepit ei seruire creatura· cepit esse miserator· cū ꝑmo fuit cuiꝰ miserēt̄. Eter nalit̄ fuit immēsus· insti & miserator· sed re spectu creaturaꝝ dicit̄ creator dominꝰ & mi serator. Item augꝰ de trinitate. Secđm hoc q; pater ē ingenitꝰ· filiꝰ genitꝰ· spūs ꝓcedens neq; eq̄litas· nec meq̄litas ꝯsideratꝰ· sed in eo q; psone sūt· unꝰ deꝰ vna natura· vna substā cia sūt sibi coeq̄les· et ꝯsubstanciales. Quam uis ergo filiꝰ sit de patre non tamen ē posteri or patre· vel inferior· sed coetnꝰ & coōipoten· Sic & spūs sanctꝰ cū sit a patre· et filio nec q̄m minor ē vel posterior· sed ꝯsubstanciat· coetnus & coōipotens. Notandū quia p sona multipliciter dicit̄. Est em̄ psona subia rationalis indīdua ut quislibet homo. In re thorica vo dicit̄ psona· q̄cūq; ꝑpt̄ ctū dictū vel factū in otroūsiā ducit̄. In gmatica aut̄ hec psona describit̄. Persona ē q̄ loq̄t̄ ad aliū vel ad qnē loq̄t̄ aliꝰ· vel de quo aliqui loquūt̄

Cum igit̄ cuenit q; idē homo loq̄t̄ ad aliū· et in eū dirigit̄ locutio et de eo fit locucō· tūc vna eadem q; res· ē ꝓma & scđa et tcia psona nec tm̄ ꝓma est scđa vel tcia· et econuerso. In deo aūt psona ē vel ingenitū· vel genitū· vel nec in genitū nec genitū. Est ergo vna et eadem substancia diuma tres psone· id ē pater & filius et spūs sanctus· ita q; pater non ē filius· nec spūs sanctꝰ & econuerso

Et sciēdū quia psone in deitate dicunt̄ p sone non in cōspectu· sed secm se. Augu stinꝰ libro vij· de trinitate cap̄· vi. Nō ē aliud deū esse aliud psonam esse· sed omnino idem Neq; in hac trinitate cū dicimꝰ psonam patris aliud q; substam patris dicimus. Quo circa ut substia patris ipse pater ē· non quo pater est· sed quo ē· ita & psona patris nō aliud q; ipse pater ē. Ad se q̄ppe dicit̄ psona· non ad filiū vel spm̄ sanctū. Cur non ergo hec tria simul vnam psonam dicimꝰ· sicut vnam essenciam et vnum deū· nisi quia volumꝰ vel vnū aliqđ vocabulū seruire huic sīficationi q̄ intelligit trinitas ne ommino tacemꝰ· interrogati qđ tresꝰ cū tres esse fateremur. Hucusq; de vnitate divi ne essencie· ac de psonaꝝ ꝑpetatibo inxta ma gistroꝝ existimationes· et sanctoꝝ assertiōesꝰ

Epilogus breuis

Est summam natura bonī sup omnia simplex
Hec eadem pat̄ ē· genitꝰ bonitas vtriusq;
Lux & origo pat̄· non nata potencia suma
Splendor imago patris vbū sapia nata
Est patris & nati donum bonitas vtriusq;
Est tantꝰ pater aut natꝰ donū ne duoꝝ
Quantꝰ cū patre filiꝰ ē & spūs bonum
Iccq; trplex mime deꝰ ē· sed trnꝰ & vnꝰ
Personis trnꝰ· natura etnꝰ et vnus
Tres igit̄ faciunt psone qđ deꝰ omne

Incipit ꝑfatio in vnum ex q̄tuor·

Mathe ognomento leui· cuiꝰ vocacō ad deū ex publicanis actibo fuit· euāgelium hebreo sermone in iudea ꝑmꝰ scripsit· duorum in generatione xpi pncipia ꝑsumēs· vmꝰ cuiꝰ ꝓma ccūcisio in carne· alteriꝰ cuius scđm cor electio fuit· Sicq; q̄terdnario numero trifarmiter posito ꝓncipiū a credendi fide in in electionis tempꝰ porrigens· et ex electione usq; in trasmigtionis diem dirigens atq; a trāsmigtionis die usq;

in xp̃m defimens · decursam aduentꝰ domini ostendit generationē. Deinde marcꝰ euangelista di · petri in baptismate filiꝰ · et in diuio sermone discipl's · genere · leuiticus · euangeliū greco sermone in italia scp̃sit · ostendens in eo qđ & generi suo deberet et xp̃o. Nam in voce pphetice exclamatioms instituens inciū euāgelice p̃dicatioms ordinem leuitice electioms ostendit · p̃dicens emissū iobem filiū zacharie in voce angeli annūctiātis vbū cārnem factū et corpꝰ domi p vbū diuie vocis aiatū vt in se caro vbū qđ in osonātibo p̃dixerat inuenit puta osonantes serpentē · euam & adā. A baptismo domini p̃dicare deū incboans · deserti ieiumū · temptationē diaboli congregationē bestiarꝝ & ministeriū angelorꝝ ceteraqꝫ sic in breui cōpingens ptulit · vt nec autoritatem facti demeret · et pficiendi opis plenitudinē nō negaret. Remigiꝰ in matb. Sub tempore gaij caligule impatoris scp̃sit matheꝰ · sub tempore neroms marcꝰ sub tempe nerue p̃ncipis · iobes. Denqꝫ post fidem amputasse sibi pollicem dicit · ut sacdotio reppbo haberet · Sed tm̃ osentiens fidei p̃destinata potuit electio · vt nec sic in ope vbi p̃dẽt · qđ prioꝰ meruerat in genere. Nam prioꝰ alexandrie episcopꝰ fuit cū p singl'a opa sciret et euangelij in se dicta disponere · et disciplinam legis agnoscere · et diuinam in carne domini naturā mtelligere. Ibiqꝫ octauo neroms āno mortuꝰ & sepultꝰ est. Lucas aūt syrꝰ · antiocensis · arte medicꝰ · discipl's apl'orꝝ · postea paulum secutꝰ · usqꝫ ad passionē eiꝰ seruiens domino sine crimine · post matheū et marcū sancto instigāte spū in achaia scp̃sit euangl'm. Cui extra ea q̃ ordo euāgelice dispositiōis exposcꝫ ea maxie necessitas laboris fuit · vt p̃mū grecis fidelibo ne iudaicis attēti fabulis in solo legis deliberio tenerēt · ne vel hereticis fabulis seducti exciderēt a veritate elaborarent · deinde nūm p̃ncipio euāgelij natiuitate iohānis p̃sumpta · cui scriberet indicaret · otestans in se completa eē q̃ eēnt a plerisq; p̃sūptuose incboata. Hinc luce non im merito etiam scribendorū actuum apl'orꝝ gr̃a data ē · utpote illi cuiꝰ omia vba languentis aie fuit medicina. Hic neqꝫ uxorē unq̃ habens · neqꝫ filios · lxxx · et q̃tuor āno rū obijt in bithinia plenꝰ spū sancto · Iobes vero apl's & euāgl'ista vgo electꝰ a domino quem de nupcijs volentē unbere vocauit · post omnes euāgl'm scp̃sit in asia · postq̃ scp̃seat apocalipsim in pathmos insula. Cuius vgi-

mitatis duplex testimoniū in euangelio datꝰ · quia et p̃ ceteris dilectus a deo dicit̃ · et huic matrem suam de cruce commendauit · vt vgmē vgo seruaret. Denqꝫ manifestans in euangelio qđ erat ipse opꝰ incorruptibilis vbi solus incboans · vbum carnem factū eē · nec lumen a tenebris ocpbensū fuisse testat̃ · p̃mū signū ponens qđ in nupcijs fecit deus · vt veteribo mmutatis · noua omnia q̃ a xp̃o constituunt̃ appareant. Itaqꝫ cui in principio canoms incorruptibile principium erat in gemisi et incorruptibilis finis reddit̃ p vgmē in apocalipsi dicēte xp̃o · ego sū a & o. Hic est iobes q̃ sciēs supuemsse die recessus sui · conocatis discipul' suis in epheso · descendit in defossū sepulture sue locū · & facta oratione posit̃ ē ad patres suos · lxviij anno a passione domini · tam extranei a dolore mortis · q̃m alieni a corrupticone carnis. Igit̃ in euāgelio putile ē desiderātibo deum · sic p̃ma vel media · vel pfecta cognoscere · ut & opꝰ euāgelij & dilectionē dei in carne nascentis p vmūsa legentes intelligāt atqꝫ in eo id in qno appbēsi sūt · et appbendē exptant · cognoscant ·

Ite p̃fatio zacharie crisopolitam · in vnum ex quatuor ·

Unum ex q̃tuor euangelistarū dictis euangeliū claro studio oposuit ammoniꝰ alexādrinꝰ · q canonū quoqꝫ euangelij fert̃ inuentor. Hoc eusebius cesariēsis in epl'a p̃scp̃ta editiom q̃ mēora tos euāgelij canoēs edid̃t · p̃fati viri imitatꝰ studiū carpiano scp̃sit · Tacianꝰ etiam vir eruditissimꝰ · et eleganti eloquencia p̃ditꝰ cuiꝰ commendationē beatꝰ ieronimus in libro de illustribo viris non tacuit · et vnū ex q̃tuor · vt ecclesiastica narrat bistoria opaginauit euāgelium · et magnificos otra gentes libros edid̃t Hic beati instmi philosophi et mīris dū adnueret fuit discipl's. Deinde vero doctrine supcilio elatꝰ · ad bereses cuolauit. Quane buius berefiarche si supesset opꝰ euāgelicū qđ sancti instmi lateri adherens explicuit · in eo verba domini ihesu diligenter amplecti · secuē legē onibus eius vocem cognoscentibo ml pbiberet Nam sicut sacmenta fine sui corruptiōe pticipant̃ et a malis · sic veritatis vba sine dicta sine scp̃ta ab hereticis · suo ppo rectore mīme puari possūt. Quo fit · origems qđ errorꝝ pūsitas · eiꝰ studiū m q̃ pte claruit · neq̃q̃m deco

lorauit. Vite quoq; salemois eno⁊mitas· a⁹ immo dei sapiaz nullaten⁹ obnubilauit. Exẽ emplis q̃dem q̃m plurimis ⁊repudiatum iri. vera ꝑ falsis ꝓbatio maifesta e· Ho hec pr̃ ieromm⁹ in omelia de villico miq̃tatis intro ducens theophili expositiones· hanc eius lau dem adiecit. Theopibl⁹ antiochene ecclesie· septim⁹ post petz apl'm episcop⁹· q̃tuoz euã gelistaz in vnũ op⁹· dicta ꝯpingens ingenij sui nob⁹ monimenta dimisit. Beat⁹ quoq; au gustin⁹· in ij· de ꝯcoꝛdia euãgelistaz quo ad ei visũ est ex diũsoz dictis vnam narrationẽ faciens mãt· hoc exemplo siue ut a me factũ est· siue alio modo ꝯmodi⁹ fieri possit· vid̃at vnus q̃sq; et in ceteris locis fieri posse. Et⁹ ig exemplo ac psuasu· nõnulli foꝛtassis vnã ex q̃tuoz narrationem pstrinxere. At vero huius op⁹ quis exactoz· immo oꝛdinatoz extiterit mchil interest ignoꝛare. Et enim tam verba q̃ sentẽcie non mi⁹ euangelistaz sũt. Mathei namq; dictis ãliquoz triũ excepta· q̃ cuilibet p q̃rẽti facile ẽ ꝯgnitu· arte mira· magis q; bꝛe uitate miranda iungunt. Hoc autem p̃nomi natũ a momũ feciſſe scꝑ sit eusebius carpiano Suscipe ergo xp̃icola in hoc manuali ope· vel si ꝯmodi⁹ possis in alio bꝛeuiatũ vbũ q̃ fec̃ domin⁹ sup tram. Collige ꝯpendiose vbi in carnati histoꝛiam· mandata ꝑmissa. In bijs itaq; hẽto viam· veritatẽ· vitam. Xp̃i igitur exemplo nosce quia bene viuere possis· ꝑceptis et ꝑmissis bene viuere scias· et velis ad sig̃nd̃ũ sup te magis magis q; lumẽ vult⁹ dñi Bijs vtiq; tribo tria ꝓpulsari necesse ẽ· impo tenciã scil'· ignoꝛanciã· negligenciã. Ignoꝛãs em̃ ignoꝛabit· negligens vero nesciet· nequã simulatoz impẽtcie michilomin⁹ eiciet. Vid̃ ergo cũ ꝓpba q̃tuoz animalia p totum coꝛp⁹ occultata. Q vm sũt q̃tuoz facies et velut ig mis sit eoz speciez· hoc explicat hec nona se ries arte mira. Dic iungunt penne eq̃lit rote sese capiũt piter· et volunt vna non alit arte mira. Quo spũs dat directio· illuc pgũt· nec fit reuersio nec descensio· nec eleuatio ẽ in eis Dant scintille micantes radios· et choꝛuscat fulgur in impios· troꝛ ad bos· splẽdoꝛ ad fi lios· ẽ in eis. Vt g⁹ absq; scrupulo studiosi mens secura possit hoc vti volumine· sentẽcias euangelistaz ꝑsonas numeris· literis int̃posi tis· p loca ꝯgrua curam diligent̃ distinguere Numeris siq̃dem luce clariꝰ apit̃· q̃d ꝓpe· q̃d ꝯmuniter· q̃ne similia dixerint euãgelist̃e. Li teris quoq; eos dẽ bꝛeuitatis necnon differẽcie

causã iudico debere discerni· vid̃t p K· literã marcũ· p M· mathm· p A· aq̃lã sũmũ euãgeli stã p L· vo lucaã. Preterea nemo culpet histo rie naturalẽ oꝛdinẽ nõ hic nos q̃q; seruatũ ee Singuli nãq; euãgelistaz michilomin⁹· inne cus sedulius egregij vrificatoꝛes· circa ean dem materiam vsantes· ꝑpostero oꝛdine plu rima narrare. Cautũ sit itaq; p̃occupationis et recapitulationis regulas· necnon q̃mplures alas de q̃bo doctoꝛ aug⁹· in ꝯcoꝛdia euãgeli staz docet· huic op̃i sepe applicare opoꝛtere.

Incipiunt capitula libri primi·

In pnci⁹ erat vbũ ds apd dũ p quẽ· i·
e sacdotio zacharie· ·ij·
bi angel⁹ gabel ad mariã loq̃t· iij·
e natiuitate iobis baptiste· iiij·
e nat̃ xp̃i vel gnatione· v·
bi angel⁹ apparuit pastoribo· vj·
bi ihs ductus est a parentibo vt circumcideretur· vij·
e magis q̃ venerũt ab oꝛiente· viij·
bi est fugatus ihs & pentes ei⁹ in egiptum ·ix·
Ibi herodes interfecit pueros· ·x·
Ibi ihs reuocat̃ ab egipto· ·xj·
Ibi ihs remansit in templo iheroso'imis· xij
Ibi iobs baptista apparuit in israhel· xiij·
Ibi ihs baptizat̃ a iohanne· xiiij·
Ibi ihs duct⁹ ẽ a spũ in desertum· xv·
Ibi duo discipl'i iobis secuti sũt iheſũ· xvj·
De philippo & nathanael· xvij·
Ibi ihs in synagoga legit librũ ysaye· xviij
Ibi iheſus vocauit petrum & andream iacob et iohannem xix·
Ibi iheſus vocauit matheum publicanũ· xx·
Ibi ihs audiens q̃ iobs t̃ditus ẽet secessit in finibo zabulon et neptalim xxj·
Ibi ihs circuibat omnes regiones et sedens in monte elegit duodeci discipulos· et docuit eos de beatitudine regni celoz et q̃ secũt̃· xxij
Increpatio diuitum· xxiij·
Vos estis sal terre· xxiiij
Vos estis lux mundi et iterũ ꝯparationes de preceptis legis· xxv·
De iracundia· xxvj·
De relinquẽdo munere ad altare· xxvij·
De adulterio ocupiscencie· xxviij·
De repudio· xxix·
De iuramento· xxx·
De oculum p oculo· xxxj·

De diligendo pximum xxxij·
De occulta elemosina· xxxiij
De secreta oratione · xxxiiij
De occulto ieunio · xxxv
De non thesauriendo sup terram· xxxvj·
Quia nēo pōt duobz dñis seruiē· xxxvij·
Non debere sollicitum esse de esca ·vel indu
mento· xxxviij·
Non debē quēcp indicaē vel ordēpnaē·xxxix
Parabola de amico vel de tribo pambo pten
dum querendum pulsandum. xl·
De cauendo a falsis ppbetis· xlj·
Non intrbunt in regnum celorum qui dicunt
tantum domine domine· xlij·
Cōpatio in his oibo d sapiēte & isipiēte·xliij
Vbi ihesus mittit duodecim discipulos suos
docere & curare omnes infirmitates ·xliiij·

Capitula libri secundi·

Vbi ihs in chana galilee aqm vinū fecit· i·
Vbi ihesus mundauit lepsum. ii.
Vbi ihesus puerū centurionis curauit· et vbi
socrum petri a febribo sanauit· iij·
Vbi ihesus in ciuitate naym mortuū suscita
uit·et vbi omnes infirmitates curat· vt adim
plerent scripture ppbetarum· iiij·
Vbi volenti eum sequi dixit· vulpes foueas
habent·et vbi nauigans increpauit tempesta
tem et cessauit· v·
Vbi curauit ens fretum demoniacū·et vbi cu
rauit paliticū quem deposuerunt p tectum· et
vbi filium reguli absentem curauit· vj·
Vbi leui publican? diuinum ei fecit· et dicen
tes scribe & pharisei discipulis· qre cum pub
licanis & peccatoribus manducat magister
vester·et vbi scribe signum petunt ab eo et eis
multa dicit· vij·
Vbi qdam mulier de trba clamauit ad ihesū·
beat? venter qui te portauit·et vbi nūciatur
ihesu quia mater tua & fratres tui volūt te vi
dere. et vbi ihs mulierem que fluxū sanguinis
patiebat curauit·et filiam iayri pncipis sina
goge mortuam suscitauit· viij·
Vbi duos cecos curauit & demonomū surdi
mde eiecit· et vbi pharisei dicunt de ihesu in
beelzebub hic eicit demonia·et vbi martha su
scepit ihesum in domo sua· ix·
Vbi iohannes de carcere misit ad ihesum in
terrogare et vbi exprbat ciuitatibo in quibo
facte sunt plu·et vbi apostoli reuertuntur ad
ihesum de predicatione· x·

Vbi ihs elegit alios lxxij·discipulos adiūgēs
parabolam turrem edificantis et regis ad pre
lium pperantis. xj·
Vbi accusabant discipulos eius· et vbi die sab
bato in sinagoga curauit aridam manū·xij·
Vbi ihs in monte orat & iuxta mare turbis
et discipulis suis plurima in parabolis locut? ē
et exijt qui seminat seminare· xiij·
De eo q seminauit bonū semē in agro suo·xiiij
De grano sinapis · xv·
De fermēto qd abscōdit mlr & alia mlta·xvj
Vbi discipulis disserit parabolam seminantis·
et qui seminat semen & vadit dormitū vel sur
git et discipul parabolā disserr agrzaiorr xvij
De thesauro abscondito in agro· et in negoci
atione margaritarum de sagena missa in ma
re ·et de patrefamilias· qui profert de thesau
ro suo noua et vetera· xviij
Vbi contra ihesum ciues eius indignati sunt.
dicentes vnde huic tanta sapiencia· xix·
Vbi de herodis conuio & de iohannis interfe
ctione exponit· xx·
Vbi ihesus in deserto de qnqr panibo qnqr mi
lia saciauit· xxj·
Vbi ihs sup maē ābulant & petr mēgē·xxij
Vbi ensfretantes venerunt in terram genesar·
et turbe secute eum trans mare·de māna in de
serto · de murmuratione indeorum eo qp dicit
ihesus ego sum panis v· xxiij
Vbi qdam phariseus rogauit ihesū ad pndiū
et cogitabat quare non fuerit baptizatus· et
te aplis qre nō lotis manibo mādducarr·xxiiij
De mulie syrophenissa q p filia sua petebat
et vbi ihūs surdum & mutum sanat· xxv·
Vbi ihesus sup puteum iacob· mulieri samari
tane locut? est· xxvj·
Vbi ierosolimis infirmum curauit·q xxxviij
annis iacuit in infirmitate et multa cū iudeis
ei? occasione disputauit· xxvij·
Vbi ihūs d vij·pambo et pancis piscibo qtu
or milia hominum saturauit ·et pcepit aplis
cauere a fermento phariseorum· xxviij

Capitulum pmum libri tercij·

Vbi ihūs interrogat aplos quē me dicūt ho
mines esse·et q secunt·et dicit petro scandalū
mihi es·et vbi ihūs dicit sūt qdam de hic stā
tibo qui non gustabunt mortem ·et in mōte
transfiguratr·et vbi pharisei dicunt ad ihesum
discede hinc quia herodes vlt te occidere· et
lunaticum curauit· i·

Ubi ihūs dē passione sua discipl'is suis pate fecit et capharnaū p se et petro didragma ex actoribo reddit · et vbi ihs int'rogat' a discipulis suis qs maior erit in rgno celoy istruit eos hys exēplis ut hūiliēt se sicut paul' · ij ·

Non debere pbiberi eos q faciūt signa in no mine ihesu · iij ·

Non debere cōtempnere unum de pusillis ad iungens de oue pdita & de dragma · iiij ·

De filio q substanciam patris deuorauit ·

De remittendo fratribo ex corde · v ·

Sil'itudo d rge q posuit rōy cū seruis suis vi

Ubi ihūs int'rogat' a phariseis si liceat uxorē dimittere quacunq; ex causa · et vbi ihesus m' posuit manum infantibus et phariseі murmu rant de ihesu q; sic recipit peccatores · vij ·

Ubi ihesus instruit eos q annūctiauerunt ei de galileis quos int'fecit pilat' · adiungens si militudinem arboris fici in vinea · et ubi ihūs sanat i synagoga m'r'ē aridā & curuatā · viij

Ubi ihesus ascendit iherosolimā in die festo scheno phegie · ix ·

De diuite cui' uberes fruct' ager attulit & d eo q multas possessiones habēs tristis abiit audiens vbum vade vende omia q habes · x ·

De diuite & lazaro · xj ·

De villico infideli · xij ·

De patrefamilias · qui exijt primo mane con ducere operarios in vineam suam · xiij ·

Ubi in domo phariseі sanat ihs ydropicum et instruit eos q p'mos accubit' in conuiuijs eli gebāt · et ubi ihs dece leprosos mdauit · xiiij

Ubi ihūs de passione sua discipulis suis item indicauit & mater filiorum zebedei rogat p filijs suis · et ubi ihesus responsū dat dicenti sibi domie pauci sunt q salui fiant · et de zach eo publicano · et ubi ihesus iterū duos cecos curauit · xv ·

Ubi ihūs asinū sedēs iherosolimā ingr'dit' · xvj

Ubi ihesus eiecit de templo ementes & vendē tes · et dat responsum phariseis · xvij ·

Ubi ihesus p'tulit nidnam ceteris p'ter duo era minuta adiūgens parabolam de phariseo et publicano ytra eos qui se extollunt · et de nichodemo qui venit ad ihesum nocte · xviij ·

De muliere a iudeis in adulterio deprehēsa · & ubi ihūs maledixit ficulneam & aruit · xix ·

Ubi ihs parabolā dix' ad discipulos p'p' orādi instanciā de iudice duro & nidua · et ubi ihs int'rogat' a p'ncipibo sacerdotum in qua po testate hec facis adiungens parabolā de duob filijs in vineam missis · xx ·

Parabola de patrefamilias qui vineam suam locauit agricl' · xxj ·

Simile est regnū celoy hoi regi q fec' nup · xxij

Ubi phariseі mittunt ad ihm dolo int'rogā tes si licet tributum reddere cesari · et de sadu ceis q dicunt non esse resurrectionem & inter rogant de septem fratrbo qui unam habuer' uxorem · et ubi scriba interrogat ihesum quod mandatum est maximum in lege · xxiij ·

Ubi docente ihm in templo miserunt phariseі ap'hendere eum · et vbi ihūs interrogat pha riseos cuius fili' est cristus · xxiiij

Ubi ihs docet ego sum lux mundi · xxv ·

Ubi ihs faciens lutum de sputo ponens sup oculos ceci nati curauit eum · xxvj

Ubi ihesus agnitus est eidem ceco & ostendit multa cum iudeis · xxvij ·

Ubi ihs interrogatur a iudeis si tu es cristus dic nobis manifeste · xxviij

Ubi ihūs resuscitauit lazarum a mortuis et p'ncipes consilium faciūt ut int'ficer'ē ihm · xxix

Ubi non receptus ihs in ciuitate samaritana iohānes et iacobo dicunt ad eū si vis dicim' ut ignis descendat de celo · et ubi ihūs venit in bethaniam & multi in deoy euntes p'p' lazay crediderunt in eum · et ubi maria fudit alaba strū ungenti in capite ihesu et increpat pha riseum · xxx ·

Ubi iherosolimis greci videre volunt ihesum Et ubi phariseі interrogant quādo venit reg num dei · xxxj ·

Ubi ihesus loquitur ad turbas et discipulos de scribis & phariseis · xxxij ·

Ubi ihūs lamentat' sup ihrl'm · et ubi multi ex p'ncipibo crediderūt in eum · et non confite bantur ne de synagoga eicerentur · xxxiij ·

Ubi ostendunt discipuli ihu structuram tēpli et ubi sedente ihu in monte olineti · int'rogāt eum discipl'i qd signum erit aduentus tui vel eorum que dixisti · et predicat eis de eūsione iherusalem & signis & prodigijs · xxxiiij

De parabola ficulnee · et ubi ihs diem indicij ad uersus tempa noe & loth assimilauit et de fi dele & prudente dispensatore · xxxv

De decem virginibus · et de eo qui pegre p'fi ciscens talenta seruis suis dedit · xxxvj

Et lambi semp p'cincti sint & lucne ardētes et de eo q pegre accipe sibi regnū p'fecturus decem minas seruis suis dedit · xxxvij ·

Cum venerit filius hois in sede maiestatis sue

Capitulum p'mum libri q'rti ·

Ubi itez ofiliū faciunt ꝓncipes & vadit iudas ad eos· i·
Ubi ihesus lauat pedes discipulozū· vbi ihs mittit discipulos ꝑparare pascha· et dicit qꝫ vnus ex vobis tradet me· ij
Ibi ihesus tradet sacmentum cozpis & sanguinis sui. et vbi dicit ad petrum expetiuit satanas ut nos ventilet· et omnes hodie in me scandalizabimini· iij·
Ibi ihūs hortat discipulos suos vt nō paueſiat coz eozum. Et ubi ihesus dict discipl'is suis qui quod habet baiolet· iiij
Ibi ihesus dicit ego sū vitis vos aūt pal· v·
Ibi ihesus vt in gethsemam· et orat vt trans ferat calicem istum· vj
Ibi iudas venit cum t'bis ꝯphendē ihesum· vbi adolescens q̄dam indutus sindone sequebatur ihesum· vij·
Ibi interrogat primceps sacerdotum ihesum de discipl'is et de doctrina eius· viij
Ibi falsi testes adūsus ihesum querebantur Et vbi ꝓnceps sacerdotum adiurat ihesum si tu es xp̄c dic nob. Et ubi traditur pilato ihs et pmitet iudas· ix·
Ibi pilat? audit inter iudeos et dominū· & mittit eum ad herodē· et vbi uxor pilati misit ad eū dicens michil tibi sit & iusto illi· x·
Ibi pilat? dimisit bārabam et tradidit cristū ad crucifigendum· xj·
Ibi duo latrones cū xp̄o crucifigi duncuntur et vbi ihs ꝺ cruce & matre sua dixt ad discipulū quē diligebat ecce mater tua· xij
Ibi ioseph petit corpus ihesu a pilato et sepelit vna cum nichodemo· et vbi indei signāt monumentum· et vbi prima die sabbati suscitatur ihesus a mortuis· viij
Ibi custodes monumenti annunctiauerunt sacerdotibz de resurrectione xp̄i· et vbi ihes? apparuit mlieribz post resurrectionem· xiij·
Ibi ihs duobz eūtibz i castellū apparuit· et vbi ihesus apparuit discipulis suis· v·
Ibi iterū apparuit ihesus discipl'is suis sup mare tiberiadis xvj·
Ibi ihesus ter dicit petro diligis me· xvij
Ibi discipl'i eūtes i galileā viderūt & adorauerunt dīm & assūpt? ē in cel' corā eis· xviij

DOtum facim? lectori qꝫ expoſicōis lucem sūpsim? a ieromino hilario· Rabano sup matheū· a ieromino et beda sup marcum· in lucam vero ab ambrosio et beda· in iohm ab augustino· et e? abbreuiatore albino. Insup etiā op? illu minant augustin? de cōcordia euangelistarū· aug? de vbis domini· aug? de questionibz euangelij· omelie origenis· gregorij· iohannis ꝯsostomi· et aliox plurimox. Vbi g^o sentēci ax inscisiones aliqntulū plixe sūt· expositox nomia vel ꝓmas sillabas· sine literas· affixim? in margine· vel sup sententiax ꝓncipia· vt vel sic discernat· q̄ cui? auctoris sit sētecia Hoc eqdem rabban? hoc & beda fecere· pcōra sanctox dicta suauj eloquio colligētes· velut apes ad mellificandū dulcissimos flores Igit· I. littera lectori assignet Ieronimū supra matheū· A· litera augustin̄ sup iohānē et sup sermonem domini in monte habitum· B vero bedam sup lucam· in quo ambrosij expositio claro sermone explicat. Nos siquidem maxime secuti sum?. M vero litera significat qꝫ ꝺ ꝓdictis· seu alijs expositionibz ꝓticulati colligit· vel cuius libet magistri sententia· Cū em̄ scptū sit spm̄ nolite extinguere· ꝓphecias nolite spernē· bene a quolibet dicta tanqꝫ ipsius sancti spūs vba studui apponere. Clara itaqꝫ sententiax positio· mcōpositionē verboꝝ merito excusauit. Quid em̄ ꝓdest ut ait beatus augustin? in q̄rto de doctrina xp̄iana clanem esse auream· si apire nō valeat· q̄ ꝺ obēeam esse ligneam· si bene apiat. Interptacōs q̄dem paucas interserim?· quia in fine opis ordine alphabeti locabim? omnes ad euāgl'm ptinētes· ut inde lector ꝓut oportunitas· dabit argumēta eliceat. H· Ait em̄ arator. A nomine sepe videm? argumēta trahi· documenta qꝫ maxima gigni. Dic quoqꝫ notandū cēsuimus qꝺ ait iheronim? in ꝓfatioe ad papā damasū· Canōes quos eusebi? cesarien̄ epc alexādrinū secut? āmonitū in x· numeros ordiant sicut in greco habent expressim?. Quos cum legeris similitudines euāgelistax & singularitates scire valebis. In ꝓmo canone concordant omēs. In scdo tres mathe? marc? lucas. In tercio tres· matheus lucas iohannes. In q̄rto tres· mathe? marc? iohannes. In quīto duo mathe? lucas. In sexto duo· mathe? marcus In septio duo mathe? iohannes. In octano duo marcus lucas. In nono duo lucas iohs In x· ꝓpa sūt vnusquisq; Singulis vero libris euāgelij· ab vno incipiens usq; ad finē librorum disparnumer? increscit. Dic nigro colore scptus· sub se habet alium ex minio numerum· q̄ usq; ad decē ꝓcedens· indicat prior numer? in quo sit canone req̄rend?. Cum ig̃ apto codice capitulum scire volueris cuius ca

nomis fit · ex subiecto numero doceberis · et re
currens ad volumina singulorū repies in qbo
vel eadē · vel vicina dixerit · Huncusq; ieomim?

¶ Incipit prologus Lucē ·

QVoniamqdē multi conati sūt
ordinare narrationē · q̄ in nob
oplete sūt rer̄ sicut t̄ diderūt no
bis q̄ ab initio ipi viderūt ma
gistri fuerunt sermonis · visum
est et mihi assecuto a principio
omnia diligenter ex ordine tibi scribere optie
theophile · vt ognoscas eor̄ vborū de quibo
erudit? es vitatem · Multi non tam numero
sitate · q̄p heresum diuersitate · vt basilidis et
appelles temeraria psūptione conati sūt scribē
de rebo nostre salutis · que in nobis adeo con
plete sūt · et redūdant · Q̄ redundat nulli de
ficit · et de completo nemo dubitat · cum fidem
effect? astruat · Itaq; opletū euangl'm redun
dat p vnūsū mōm · mentes fideliū rigans &
ofirmans · Conat' aūt · q̄ incipit nec pficit · q̄
suis viribo non gr̄ie dei q̄ irrigat ofidit · Non
conat' · qui animo spū res · et dicta ministrā
te · cepta oplet · Q̄ui ab inicio tam corporeo
q̄p mētis intuitu viderūt res factas a dommo
et ministri fuerunt sermonis · vbo & exēplo ·
docendo t̄ diderunt nobis · Non solū marcus
et lucas auditu didicerunt q̄ scriberēt · sed etiā
iohannes & matheꝰ multa de infancia · pueri
cia · genealogia saluatoris alijs narrātibo didi
cerunt · Visū ē mquit mihi scribere spū sācto
instigante cui? gr̄a gerit' · vt id qd̄ bonum est
nob etiā bonū vidat' · Assecutū q̄dē se nō pau
ca · sed omia dicit id ē mlta de qbo q̄ ad fidē
legenciū ofirmandā crederet · idonea scripsit ·
Theophil? int̄pt̄at' amans deum · vel amat?
a deo · Q̄uis q̄s ergo amat deum sine a do de
fideat amari · et obediat euangelio · tanq̄p sibi
scripto · Heretici nona pmittūt · sed theophi
lo vborum de quibo erudit? est · veritas expri
menda promittitur ·

Explicit prologus

¶ Incipit vñum ex quatuor
seu concordia euangelistarum ·

¶ Capitulum primum

IN PRINCIPIO ERAT verbum et vbum erat apud deū et de? erat vbū · Hoc in principio erat apud deum · M. Verbum id ē sapia nata disponens omnia · erat in principio rer̄ scilicet creandar̄ · anteq̄p aliquid fieret · In hoc vidlicet et̄ naliter erat verbum ut esset principium id est ori go & causa futuror̄ · qd̄ qdem ipm de semetipso ait · Ego principiū q̄ & loquor vobis · Ac si dicat Ego sum illa supna sapia in cui? dispositiōe omnia pus dount̄ mente · q̄p opleant̄ opere · Vnde & scriptū ē · Q̄ui fecit q̄ futura sūt · Et alibi · Omnia in sapia fecisti · Hoc autē verbū a quo natum sit id ē cui? sapia sit · det̄minat euangelista dicens · et vbum erat apud deū · tanq̄p sapia in ipso cuius est · Ne sapia ista dei aliud q̄p de? putaretur · sicut hominis vl angeli sapia aliud ē q̄p homo ipse vl angl'us cui p accidēs inest · addit · Et ipsū vbum erat de? · Tria disiunctim dixerat · illa iunctim recapitulat vt trāseat · hoc scilicet vbum exi
stens · de? erat in principio apud deum · Q̄ua
rum autem rer̄ ipm vbū esset principiū ost̄endt̄ scilicet ommium naturar̄ p? ea factar̄ et hoc ē
mia p ipm facta sūt · Omis creatura et corporea et incorporea oē qd̄ nat'alit' inest sb
stāciis veluti quātitas · q̄litas mot? et cetera
p dei vbum cepunt esse · Malum vero non est factū p ipsū · quia nulla specie otinetur · nulla natura sua subsist̄ · sed solum privatio bon̄ est · Sicut em̄ naturalis luminis absencia cecitas oculi dicit' · et sicut tenebre lucis absencia sunt et media omissionis exclusio · ita malū dici? absenciam bon̄ · qd̄ si adeēt · rationali creature naturalit' oporteret · Etenim cū voluntas in mēte nascit' · mot? qdem naturalis ē · et si g̃a p̄ns fuerit que libero arbitrio coopet' voluntatis mo tum dirigēdo & ordinando · in his q̄ iustitie sūt voluntas bona est · et remuneratione dig̃ · Si vero mot? voluntatis appetat retinere vel cōsequi qd̄ iustitia vetat · vtiq; absencia g̃cie cui? ē motū voluntatis dirigere · et ordinare · mordinatio voluntatis ē · malum est peccatū est · nichil tamē de subsistētibo · De hac q̄ppe g̃cia ait psalmista · Misericordia ei? preueiet

me·et ſubſequet̃ me. Et ne q̃s fort̃e pũtaret aliqua ſeu omia q̃ p dei v̄bũ cepunt·ext̃ ipſũ eſſe ·q̃ſi p ſemetipa ſubſiſterent adiecit· Et ſine ipo factũ ẽ mchil. Tale eſt igit̃ ſine ipſo michil factũ ẽ·ac ſi dicat·Extra ipſum michil factũ ſubſiſtit. Sapia em̃ attigit a fine uſq; ad finẽ·fortiter· id ẽ a mimima creatura uſq; ad maximã. Vnde domin⁹ p ꝑp̄bam· Celũ et t̄rã ipleo. Ieronim⁹ de ẽncia dei. Qui celũ et t̄rã implet ꝓcul dubio mull⁹ ẽ loc⁹ ab eius p̃ncia abſens. Sup omnẽ q̃ppe ĉaturã p̃ſidet regendo atq; impando. Subtus omnia eſt ſubſiſtendo· atq; portando omnia·non ponere labor̄is·ſed mfatigabili virtute · quoniam nulla creatura p ſe ſubſiſtere valet· n̄ ab ipſo ſuſtentet̃ q illam creauit. Extra omnia ẽ ſed nõ excluſus. Grec⁹ liber nõ habet ſine ipo ſed ext̃ ipſũ. Similiter ibi ext̃ me michĩ potestis facere. Vt aũt mtelligas ortũ & mutationem creaturaꝝ fieri abſq; omm̃ mutatione mentis dimine q̃ immutabilis & p̃meua rerum ratio ẽ·ſuppomt Q nod factũ ẽ·in ipo vita erat. Sciendũ quia m̄ꝑe & figurate dicunt̃ effect⁹ fuiſſe. vbi eoꝝ cauſe originales p̃ceſſerunt. Sic em̃ dici ſolet omnes fuimus in lumbis ade·id ẽ a cauſa ibi p̃cedẽte ꝑpagati ſum⁹. Ita etiã dicit̃ archa fuiſſe m mente artificis·quia ei⁹ diſpoſitio & ordo ibi p̃ceſſit. Similit quoq; dicit̃. Q d factũ eſt erat mipo vita hoc ẽ a vita in verbo habita·ex̃it quod factũ ẽ·et fieri & ſubſiſtere. Vitam vero in v̄bo nominat rer̄ rationes·et cauſas mmutabiles atq; eternas. Vnde aug⁹ libro queſtio⁹ lxxxiij. Omm̃ aratione ordita ſũt·et nõ eadẽ ratione bõ ·q̃ equ⁹. Hoc em̃ abſurdũ ẽ exiſtiare. Smgl'a igit̃ ꝑp̄ijs ſũt creata rationibus. Has aũt rationes arbit̃ndũ ẽ ẽ·in ipa mẽte creatoris. Non em̃ ext̃ ſe q̃q̃p poſitũ mtuebatur ut ſcõm id cõſtitueret q d ꝛſtituebat. Q d ſi hec rer̄ ommũ ĉreandar̄ varie rationes diuina mente cõtinentur·neq; in diuina mente q̃q̃m·miſi eternũ atq; in omutabile poteſt eẽ Hee rationes rer̄ p̃ncipales et ne atq; incõmutabiles manent·q̃rum pticipatione fit·vt ſit q̃tq̃d ẽ·quo quo mõ ẽ. Has q̃dẽ rationes ſine ydeas ſine formas·ſiue ſpẽs· ſine rationes· licet vocare et m̄tis concedit̃ appellare· ſed pauciſſimis videre q d verũ eſt·

Et vita erat lux hoim id ẽ vnde rationales creature ut beate fierent illumnande erat. In futura etem̃ vita q̃ vere vita dicenda ẽ·ogn̄tio ſapie dei et rationũ ei⁹ p q̃s optime cuncta ſũt

ordita & diſpoſita·tanto beatiorem quẽq; efficiet·q̃nto ampli⁹ cuiq; inmotuerit·et pticipatione ſui magis illummauerit eũ. Nam ſapiẽ quoda ſpũal⁹ guſt⁹ id tũc expiẽdo ognoſcet̃ m ipſa rei ſpecie·q d nunc tenet̃ in fid. De q̃ ogn̄tione ipſa vitas ad patrem. Hec ẽ autẽ vita eterna·vt ognoſcant te ver̄ deum·et quẽ miſiſti ih̄m xp̃m. Q d etiã donũ ·ſpũs ſapie dici ſolet· Et lux in tenebris lucet· hoc eſt vbi etiã ipa nõ videt̃·nec aduertitur ab hijs q̃ q̃ſi ceci ſub ſole manent. Quis em̃ nouit ſenſũ domini· hoc ẽ ex ſe pcipe ſufficit rationes q̃s de⁹ habet·in omibo ordinis·ſeu diſponẽdis vnde & ſubdit̃· Et tenebre eam nõ oprehenderunt. Illi videlicet q nondũ p eam ſunt illummati. eã pcipe nullatenus valent. Tenebras etiam vitam totam p̃ſentem ext̃ futuram dei viſionem ꝛpatione illi⁹ future claritatis mtelligere poſſum⁹. Lucet itaq; ſapiẽcia dei etiã in hac vita·ſed lux ei⁹ tenebris ignorancie noſtre nõ apparet· quia tam ſapienter a deo omnia cond̃ita ſunt ·ſeu diſpoſita ·vt in ſeipſis iam hẽant·vnde hanc de ſe ogn̄tionem p̃bere q̃ant · que future beatitudmi reſernanda eſt. At vero tenebre vt illummarent̃ a luce· miſſus ẽ ioh̄s ad p̄hibendũ teſtimoniũ veritati. A. M. Johãnis ig̃ nobilitas nõ ſolũ a pentibo· ſed etiã a ꝓgemtoribo monſtrat̃· non ſeculari poteſtate ſublimis·ſed religiõe vt quaſi hereditario iure mfuſam ſibi fidẽ adnent⁹ xp̃i p̃dicaret·

Capitulum ſecundum

L.i.

Fuit in diebo herodis regis iudee ſacerdos q̃dam nomine zacharias de vice abia·et uxor illi⁹ de filiabo aaron·et nome ei⁹ eliſabeth. Nota eſt dignitas aarõ p̃mi pontificis in lege de abia vero paucis dicam⁹. Abie familiam de qua zacharias ortus eſt ſexs octaua origit cũ david cultũ domus dei ampliaret· miniſteria ſacerdotũ in xxiiij·ſortibo diuidens Apte itaq; p̃cio noui teſtamẽti in vice ſortis octaue naſcit̃·quia p octo nouũ teſtamẽtum ꝑter ſacm̃entũ reſurrectionis·ſicut p ſeptem vet⁹ ꝑter ſabb̄m ſe x declarat̃ · Erãt autẽ iuſti ambo ante deum·incedentes in omnibo mandatis & iuſtificationibo domini·ſine q̃rela. Ante deũ qui videt in corde et non fallit̃

insti erat. sed apūo homies ob ꝓpriū sustiete bant · quia lex steriles maledixit. Oriq̄ ē mādātū demde iustificatio. A. M. D. In mandatis dñi incedim?. cū et obedim?. Cum vero ogrue indicam? iustificationes ei? tenemus Olena ē hec laudatio · que gen? in maioribo · mores in eqtate · officiū in sacerdotio · factū i mandato · indiciū in iustificatione · oꝑhendt De hoc q̄ addit fine q̄rela ait apl's. ꝓuidentes bona non tantum coram deo · sed etiam coram hominibus. Et eccl'iastes ne fis inquit multum iust? · quia plerumq; iusticia durior hominū querela ꝓuocat. Que vero tempata est · etiam inidie q̄rimoniā vitat. Et non erat illis fili? eo q̄ esset elizabeth sterilis · et ambo ꝓtessissen in diebo suis. Diuinitus est ꝓcuratū vt de ꝓuectis dinq; fructu contingij ꝓuatis iobs nascēt · qtūs & domū di ḡci? eēt eis et ceteris miraculi stupor · futuꝝ ꝓphām deliḡret. Hactū ē aūt cū sacerdotio fungēt in ordine vicis sue āte deū · scdm osuetudinē sacdocij · sorte exijt · vt incensū poneret ingr̄s sus in templū domini · et omnis multitudo erat populi orans foris hora incensi. Cū ex ꝑcepto moysi vno sacerdote decedente · vnus succederē inbebat · tempe david statutū est vt vicissim ministrātes p octonos dies a sabbo vsq; ad sabbatū · tēpe vicis sue singuli castiore studerent · nec intenta domū suū tangerēt Zacharias sorte exijt · non nona sed prisca · illa videlicet que successerit in vice abia · cum ꝑmo ad pontificatū accederet · Dec sollemnitas decima die septimi mensis a paschali mēse quā diem expiationis siue ꝓpiticiacionis vocant celebrabat · qn̄ sol? pontifex introibat in scm tabnaculū cū sangūine · in quo figmificat ihesus sacdos qui impleta dispensatione carnis · celi secreta subijt · ut ꝓpicū nobis faceret patrem et interpellaret p peccatis eorū · qui adhuc p foribo orantes expectant · et diligunt aduentū ei?. Dulchre igit ea die descēsio ei? p angelū nuntiat · qua ei? p legē ascēsio figurabat · quia qui descendit ipe ē & qui ascēdit. Deda in ecclatu de dilectione mathie apl'i. Sūmus sacerdos sorte inbebat quem ut verū q̄rēdum fuisse sacerdotē figuraret · donec veniret · qui p ꝓprium sanguinem introinit sct' in sancta etna redemptione inuenta. Cuius hostia tempe pasche immolata · sed die penthecostes spū sancto igne apparente osūmata ē Veteris emm erat osuetudinis · acceptas deo victimas celesti igne osumi · Donec ergo veritas opleretur · figuā licuit exerceri · Vnde est q̄ mathias qui añ penthecosten ordinatur · sorte q̄rit · septem vero diaconi qui postea non sorte sed discipl'orū tm̄ electione · apl'orū vero oratione · et man? impositione · Apparuit autē illi angel? domini · stans a dextris altaris incensi · A. M. Angli dicunt apparere · q̄ non possūt ꝑnideri · sed in potestate illoꝝ est · et videri q̄n volunt · et non videri q̄n nolunt Bene a dextris altaris apparuit · quia et aduentū veri sacerdotis et misteriū sacrificij vniuersalis · et celestis dom gaudiū annunciabat · Sicut em̄ p simstrā ꝑsencia · sic p dexteram sepe bona ꝓnūctiant etna · iuxta illud · in lan de sapie. Longitudo dieꝝ in dextra ei? · in simstra illi? divicie Et zacharias turbatus ē videns · et timor irruit sup eū. Ait autē ad illū angel? · Ne timeas zacharia quō exaudita est depcatio tua. Sicut huamni deffect? ē ireruita angelice benignitatis est parentem de suo aspectu blandiendo osolari . Et cont demones si quos sua ꝑsencia territos senserit · ampliori horrore ociuiunt. Exaudita ē depcatio facta p populi redemptione · non pro sobole quā desperabat se posse habere. Sed quō ꝓphi sal? p xp̄m futura erat · nunctiat zacharie filius nascitur? · qui p̄dicando penitenciam et fidē pre paret saluatori plebem · Et nxor tua elisabeth piet tibi filiū · et vocabis nomen ei? iobs Singularis meriti indiciū dat quocies homibus a deo nomen vel mpoīt · vel mutatur · Sic abraham quia pater multaꝝ gēciū erat futur? · abraham est vocat? · sic iacob quia deū vidit · israhel appellari meruit. Jobs mīptat in quo ē gra vel domini gcia · in quo declarat et pentibo ei? gram esse donatam · et ipsi iobi qui ex utero matris spū sancto erat replend? Et erit gaudiū tibi & exultacio · et multi in natiuitate ei? gaudebūt. M. Gaudiū ad mētē exultatio ad corpis hilaritatē spectat. Nato ꝑcursore multi gaudent · nato domio mag? gaudium nunctiat q̄d erit omni ꝓpl'o · quia hic salutem multis p̄dicat · ille ommbus dat A. M. Notādum q̄ iacob in generatione duo decim filiorū gaudet · abrahe piter & zacharie filij dant. Diuinum igit mun? ē · fecunditas parentis. Agant igit patres gcias q̄ genuerunt · filij quia genti sūt · matres quia honorā tur · ꝑmijs coningij ·

Erit em̄ magn? coram domino · et vinū et siceram non bibet · et spū sancto replebit adhuc ex utero matris sue. Magne virtu

tis cor̄ dom̄io ē·p̄dicaē in deserto celestia gaudia ·terrenas delicias sp̄ernere· p̄ vitate capite truncari· Sicerā vocant hebrei omne poculū qđ inebriare p̄ōt· sine de pomis·sine de frugibo·seu de q̄libet alia materia cōfectū· In lege nazareor̄ erat· vino et sicera tempe cō· fectionis abstinere· Iohannes vo et samson et ieremias vt semp̄ nazarei id ē sc̄ti manerent· semp̄ hijs abstinebant· Decet em̄ eū q̄ musto sp̄ūs sancti dñi erat impleri· nullo poculo de briari· M· Sicerā non bibet· et adhuc id est p̄ter illā vtutem sp̄ū sancto replebit ex utero ET multos filior̄ israhel conuertet ad dn̄m deū ipsor̄· et ipse precedet ante illū in sp̄ū et vtute helie vt cōuertat corda patrū in filios et incredulos ad prudēciā iustor̄ parare dn̄o plebem p̄fectam· M· M· Illos c̄tet ad domi nū quibus in fide venturi dedit baptismum· In sp̄ū helye dicit p̄cedere· q̄ sicut ille p̄co ventur̄ est iudicis· ita hic p̄co fact̄ ē redēp toris· Virt̄ quoq; similima fuit ambobo quia ambo in deserto ambo victu pci· vestitu inculti ambo regū insaniam tolerāt· Ille iordanē celū petitur̄ diuisit· hic ad lanacrū quo celum pe titur multos conuertit· Corda patrum in filios conuertere ē· sp̄ualē sanctor̄ antiquor̄ sciencia p̄p̄his p̄dicando infundere· Prudencia vo iu storū ē· non de legis opibo iusticiam p̄sumē sed ex fide salutem querere· vt q̄uis in lege positi legis iussa p̄ficiāt· g̃cia se tamē p xp̄m salnandos intelligant· Iust̄ em̄ ex fide viuit Dnc petr̄ ait· Per g̃ciam domini credim̄ saluari· quēadmodū et patres nostri· Quia vero hac sentencia p iohannem imbuti· et p helyam imbuendi fuit iudei· utpote dinci? in credulı· fere eadem vba ·q̄ angl's de iohanne malachias p̄dixit d helya· M· Litterā sic iū ge· Precedet dommo parare plebem· Et dixit zacharias ad angelū· Vnde hoc sciam Ego em̄ sū senex et uxor mea p̄cessit i diebo suis· B· Ob altitudinē p̄missor̄ hesitās sig? q̄rit· cui allocutio angelica sufficere debuerat Vnde merito penam luit· in taciturnitate q̄m meruit· ut qui discredendo locut? ē· iam tacē do credere discat· Et respondens angel? dixit ei· Ego sū gabriel qui asto ante deū· et missus sū loqui ad te· et hec tibi euāgelizare· Et ecce eris tacens et nō poteris loqui usq; in diem quo hec fiant· p̄ eo q; nō credidisti vb̄ meis q̄ implebunt̄ in tempe suo· Angeli cum a dommo venīt· sic exteri? implent ministe rium· ut tamen nunq; desinit interi? p̄ templa

tionem· Missi ante deum sunt· quia quocūq; veniunt intra ipsū cucurrūt qui vbiq; ē Et erat plebs expectans zachariam· et mirabāt q̄ tardaret ipse in templo· Egressus aūt nō poterat loqui ad illos· Et cognouer̄ q; visio nē vidisset in tēplo· Et ipe erat innuēs eis & p̄manfit mut̄· Et factū est vt impleti sunt dies officij ei?·abijt in domū suam· M· M· Muto zacharie similis ē pp̄s indeor̄·actuū suor̄ impotens reddere rationē· B· Notifices autem vicis sue tempore otimenciam seruan tes impleto tēpli officio ad domos uxores q; suas necessario redibant· quia tunc sacdotal' successio ex stirpe aaron querebat· Nunc aūt quia sacdotibo non carnalis succession sed spi ritual' inqrit' p̄fectio·vt semp̄ altari q̄nt assistere· sp̄ castitas obseruāda p̄cipit· Post hos ante dies concepit elisabeth uxor ei? post dies videl' officij zacharie completos· Gesta sunt hec inquit iohannes crisostom? mense sep tembri viij·kl'· octob·luna xi·quādo celebra bat' ieiunū scenophegie in eqnoctio·quando cepit nox superare lucem· quia ille decipiebat' qui dixit me oportet minui illum autem crescē Minorata autem fuerat lux a tenebris· cū se cundum legem deo sacrificia offerrent· q̄ iam cessare oportebat cū baptista decipet'· Et ido pater eius sacerdos iudeorum emutuit· quia iam cessare oportebat sacrificia sacerdotalia ve mente sacerdote· qui pro peccatis omnium se offerret· In die ieiunior̄ deceptio iohannis p̄ dicit'· quia p ipsū afflictio penitencie erat p̄e dicanda·

ET occultabat se mensibo quinq; dicens quia sic fecit mihi domin̄ in diebo quibus re spexit aufferre ob p̄briū meum inter homines Amb· et· B· Quanta sanctis cura sit ne quid turpe de quo erubescere debeāt admittāt osten dit elizabeth q̄ de dono dei erubescit et verecūdat' cepisse in amli etate· ne in senectute libi dini vacasse videat'· q̄ etiam in iuuentute nul laten? exercenda ē· nisi causa sobolis· vel vitā de formicationis· B· Allegorice p zachariam sacerdociū indeorū· p elizabeth lex signat'· q̄ sacerdotū doctrinis exercitata ·q̄si virili aux ilio sp̄uales filios deo gignere debebat· Sed quasi sterilis erat· quia nemmem ad p̄fectum ducebat· nec ianuam celi apiebat· Ambo erāt iusti· quia & bona fuit lex· et bonū sacerdociū tempe suo· Ambo processer̄ in deibo suis· q̄ legalis deuotio tpe moysi· quasi in adolesce cia cū sacerdocio floruit· sed aduemente xp̄o

et lex et sacerdocium in senecta fuerunt. cum et sacerdocij ordo per ambiciones & detenciones pontificum confusus. et lex per phariseorum traditiones puaricata fuit. Zacharias ingreditur templum quia sacerdotum est intelligere dei sanctuarium et introire in illud per intellectum. Foris orat multitudo. quia dum iusticia penetrare neqt necesse est ut doctor monitis humiliter intendat. Dum altari thimiama imponit. nascituru iohannem agnoscit. quia dum doctores diuina lectione inflammant. gratiam dei venturam per xpm de interiori medulla literaru quasi de unguenta elisabeth pdituram repiunt. Et hoc per angelum. quia lex est ordinata per angelos in manu mediatoris. Non credens mutus fit. quia mutus est qui spiritualem sensum in littera non intelligit. Ne quasi magister talis valet docere populum. sed quasi nutibus innuit. qui nec rationem attendit sacrificiorum. nec curat scire dicta pphar. Muto zacharia concipit elisabeth iohannem. quia licet pontifices et pharisei nec introrent interiora legis. nec auditores intrare permittant. interiora tamen legis. sacramentis xpi habundant. Quinq; mensibo elisabeth occultat acceptum sine quia moyses legifer quinq; libris misteria xpi parabolatim designat. seu qz ipsa lex xpi dispensationem in quinq; mundi etatibo per sanctor facta vel dicta figurat. Et quia incarnatio xpi sexta scti etate ad legis impletionem futura erat. recte sexto mense a conceptione iohannis nascituriz salnatorem angelus marie nunciat.

Capitulum tercium

In mense autem sexto missus est angelus gabriel a deo in ciuitate galilee cui nomen nazareth ad virginem desponsatam viro. cui nomen erat ioseph de domo dauid. et nomen virginis maria. Mensem sextum marcium intelligo. cuius xxv. die salnator traditus. concept & passus. Idcirco angeli puatis nominibo censent. vt per vocabula quo mimi straturi veniant ostendat. Gabel ergo dicit fortitudo dicit. quia illum nunciat qui aerias potestates debellaturus erat. Ob multas quippe causas virgo desponsata fuit. primo qz ignata erat ioseph. vt per eum origo virginis agnosceret. quia ambo erant de domo dauid. et moris est scripture femmaz genealogiam non texere. deinde velut adultera lapidaret a iudeis. tercio. vt in egiptum fugiens solacium viri. et integritatis haberet custodiam. quarto ne pter eius pateret diabolo. Amb. Maluit vt filius fabri diceret. quam mater eius adultera vocaret. Itaq; qz lubrica fama pudoris est. noluit dominus ortus sui fidem. matris iniurijs astruere. sed potius aliquos de suo ortu. quam de matris pudore dubitare permisit. In quo et impudicis virginibus occasio tollit. ne dicant matrem domi fuisse infamatam. Ho. Interpretat autem maria stella maris hebraice. domina syriace. quia et lucem salutis et dominum mundo edidit. edocta per angelum. cum econtra suasu diabolj femina seducta. peccati tenebras et seruitutem intulerit. A. M. Mistice maria desponsata. sed virgo typus ecclesie est. que est immaculata. sed nupta. Concipit nos virgo. sed spu. pit virgo sine gemitu.

Et ingressus angelus ad eam dixit. Aue gratia plena dominus tecum. Benedicta tu in mulieribo. M. Gracia plena erat vicior exclusione veritatis agnitione. virtutis amore. q prima inter feminas virginitatis glorioso munus obtulit. Dominus tecum in mente. dominus tecum in vtero. Dns tecum in auxilio. cuius templum sanctum es. Sup omnes feminas benedicta es. quam pie angeli et boies venerat tacit. di mirez & virgines. Que cum audisset turbata est in sermone eius et cogitabat qualis esset ista salutacio. A et. H. Virgo viri salutacionis ignara. virtutem nouitate terret. Virginum quippe est. ad omnes viri ipsius panere. omnes qz viri affatus vereri. Maria gr nouam benedictionis formulam mirabatur. que nusquam ante lecta fuerat. Et ait angelus ei. Ne timeas maria. inuenisti enim gratiam apud deum. Familiariter quasi notam vocat eam ex noie suadens ei non timere. Inuenisti gratia. tocius gratie auctorem concepturam. Vnde sequit. Ecce concipies in vtero & pies filium. et vocab nomen eius ihesum. Concipies & incorrupta manebis. paries filium & virginitatis non pacieris detrimentum. Jhus saluator. siue salutaris interpretat. quia saluum facturus erat ppl'm suum a peccatis. Hic erit magnus. et filius altissimi vocabitur et dat illi dominus deus sedem dauid patris eius. Iohannes erit magnus vt homo coram domino. hic vero magnus vt deus dei filius. Jhus accepit sedem dd. vt gentem cui dauid tempalit gubernacula pbuerat. ipse ppetuum vocaret ad regnum Qui autem filius altissimi et dauid patrem hre dicit. in duabo naturis dei videt & hominis vna xpi psona demonstrat. Et regnabit in domo iacob inetnum. et regni eius no erit finis

In p̄senti vita corda inhabitans. regnabit in futuro de exilio ad gloriā vocās Dic ysaias Et pacis eius non erit finis. Domū iacob totā eccl'am dicit. q̄ p fidē & dilectionem xp̄i ad patriarchas p̄tinet sortem. et in his q̄ de bona radice patriarchas nati sūt. et in ill' q̄ de oleastro gentiū excisi. in oliuam bonā in deorū sūt inserti. ¶ Dixit aūt maria ad āgelū. Quo modo fiet istud quō uir non cognosco. Non ait unde hoc sciam. sed quomodo fiet. qr nō dubitabat de uerbis angeli. Legerat. ecce uirgo concipiet et pariet filium. sed quō fieret non legerat. nec ab angelo audierat. ¶ Et respōdens angel? dixit ei. Spūs sanct? superuenet in te. et uirt? altissimi obumbrabit tibi. M. Spirit? sancti dona uocat spm̄ sanctum. et ita nomē causse adsumit effectui. ut sepe fieri solet. Eundem quoq; nominat uirtutē altissimi. iuxta hoc q̄ domin? discipulis p̄mittens aduentū eiusdem spūs ait. Vos autem sedete in ciuitate quoadusq; indamini uirtute exalto. Umbra uero fit a lumine et corpe. cū q̄libet ūbraculi gen? inter nos & solem oppomim?. quo lucē ei? nobis tollerabiliorē reddam?. Itaq; lux in corpea diuinitatis. in natura sua inuisibil' ut quoq; modo posset in nr̄a uideri sb̄stācia infirmitatis nostre uelamen id ē hūanā nat'az assūpsit in uirgine. Et hoc ē q̄ dicit. Spirit? sanctus superuenet in te id ē donū spūs sancti inestimabile noua scil' gr̄cia. et singl'aris affect' tibi. et ita ipe spūs sanct? cui? ē oia bona distribuē et conseruare atq; optimo fine confirmaē unde uirt? altissimi dicit. obumbrabit q̄si umbraculū videl' corp? hūanū de carne tua formabit. splendori lucis etne. hoc ē dei sapiēcie et hoc fiet tibi id est ad immensam gloriā tui. q̄ p̄ ceteris illuminaberis. ¶ Ideoq; quod nascet ex te sanctum uocabit' filius dei. B. Nos et si sancti efficim̄. non tamen sancti nascim̄. dicente ap̄lo. In miq̄tatibus concept? sū. Ihesus uero singularit' sanct? ē nat?. quia ex cōmixtione carnalis copule concept? non est. ¶ Et ecce elizabeth cognata tua. et ipa concepit filiū i senectute sua. Et hic mēsis ē sext? illi q̄ uocat' steril' quia non erit impossibile apud deū omne uerbū M. Ordo ē. Et ecce et p̄ etiam ipsa elizabeth cognata concepit filiū. B. Ne uirgo se parituram diffidat. accipit exemplū sterilis anus pie ut discat omnia deo possibilia. etiā in eis que nature ordini uident' contria. Uel alit'. M. Nō q̄si incredulam exemplis hortat' angel? ad fidē q̄ audierat amplioza replicat miracula. ut

quē deū uirgo erat pitura. p̄cursorē quoq; de anu sterili nascitur cognosceret. B. Sciēdum q̄ aaron q̄ de leui. uxorem accepit de tribu iuda elizabeth sororem naason. et ioiada pontifex uxorem habuit de tribu regali iosabeth filiam ioram. Per hos itaq; necnō p alios utreq; tribus regalis & sacerdotalis cōiuncte fuerunt Hinc maria & elizabeth cognate erāt & cognat' ut de utraq; tribu mediator nascat' q̄ regnat in etnum et ē sacerdos scōm ordinem melchisedech. ¶ Dixit autem maria. Ecce ancilla domini fiat mihi scōm uerbū tuū. Et discessit ab illa angel?. Que mater domini eligit' ancillā se nuncupat. sue oditioms & diuine dignatiois p̄omia memor. et cū magna deuotione promissū angeli optat impleri. Augustin? in sermone qui sic incipit. Legim? et fidelit' retinemus. Accepto uirginis consensu mox celestis regionis accolas repetiuit angel? et ecce subito secretū uirginis ineffabilis potēcia penetrat' quia etn? sol de summa altitudine claritatis patrne descendēs. uirginalis unlue aditū reserauit. et tocil? mundi caligine fulgida coruscacione repressit. Intrat artifex mundi āgustias ventris humani. efficit' gr̄uida mater intacta. Circūdat maria uirū. angelo fidem dādo. qr ea p̄didit uir. serpenti assentiēdo. Gregor? in ep̄la illa. quia caritati nil longe ē. Nō p? in utero uirginis caro accepta ē. et postmodū diuinitas uenit in carnem. sed mox uerbū uenit in utero. mox uerbū seruata uirtute p̄pe nature factum ē caro. et p̄fect? homo id ē in ueritate carnis & anime rationalis. Unde uncti? p̄e pticibo dicit. dono uidel' spūs sancti. Nam hoc ip̄m de spū sancto et carne uirginis accipi. a spū sancto ungi fuit. Origenes in omelia. Si hoc uerbū hūanū et corpale inuisū auribo plurimoq; nō diuidit' p singl'os ut ps in alio et ps in alio sed in omibo integq; et plenū hēt' ut in uno quoq; totū sit. quātomagis uerbū dei unigenitū ubiq; totū ē in celo. et in terra. & apud patrē et in uirgine. ¶ Exurgens aūt maria in diebo illis abiit in montana cū festinatione in ciuitatē inda. Amb. et. B. Festinat inuisere gr̄uidam elizabeth. de exemplo leta. Qr abiit in montana in ciuitatem iuda tbo menshbus ibidem mansura. docet quia omis anima que uerbū dei concipit uirtutū statim acumina ascendere debet. et ciuitatem iuda id ē confessionis et laudis arcē penetre. ut ualeat usq; ad p̄fectionē fidei spei. et caritatis. q̄si tribus mēsibo in ea demorari. ¶ Et intuit in domū

zacharie & salutauit elizabeth. Et factū ē vt audiuit salutationē elizabeth exultauit infans in utero ei⁹. Et repleta ē spū sancto elizabeth Maria salutat elizabeth · vt humilitatem suā ꝛmendet. Vocem salutacionis ꝓꝛ elizabeth audiuit · sed iohannes ꝓꝛ in vtero gr̄ciā sensit Illa nature ordine audiuit · iste in vtero exultauit. Illa marie sensit aduētū. iohānes dñi cōceptū. Mater repleta ē spū sancto · sed filius ꝓpns fuit replet⁹ · Et exclamauit voce magna et dixit. Benedicta tu inter mulieres · et benedict⁹ fruct⁹ ventris tui. Quia mag̃ dona dei ꝛgnouit non tam clamosa q̄ deuota exclamauit · que spū sancto plena flag̃bat. Intuendū q̄ maria eadem voce benedicit ab elizabeth · qua a gabriele · vt angelis et hominibus venerāda et cunctis feminis p̄ferenda monstretur. Fruct⁹ ventris ei⁹ benedict⁹ est · sicut ait apl̄s · qui inquit ē sup omnia de⁹ benedict⁹ in secula · Et vnde hoc mihi · vt veniat mater domini mei ad me. Elizabeth non pquirit hec quasi nescia · sed miraculi nouitate pculsa Ecce vt facta ē vox salutationis tue in auribus meis · exultauit in gaudio infans in vtero meo Intelligit p spm̄ quo rpleta erat · q⁹ exultacō infantis sig̃ficet illi⁹ venisse matrem · cuius p̄curs⁹ erat futur⁹ · et ideo q̄ ante erubescebat et se occultabat quia cōceperat filiū · iactat se quia genuit ꝑphām · Et beata que credidit qm̄ p ficient ea q̄ dicta sunt ei a dño. M. Apte mdicat q⁹ vba angeli ad mariā p spm̄ agnouit. M. Credidit vgo et inde fructū ꝛsecuta ē Audita resonsione elizabeth · qua beatam p̄dicauit matrem domini appellant · fide fortē laudauit · iam ꝛgruo tempe patefect dona percepta · q̄ vgmalis pudor silencio r̄gebat · Et ait maria. Magnificat anima mea dominum Et exultauit spūs me⁹ in deo salutari meo · Spūs ipse ē anima · vnde in passione dicitur et mclinato capite emisit spm̄ . Interdū tam̃ accipit̄ p racionalite · et excellēcia anime · ut ibi Benedicite spūs et anime iustor̄ domio · Anima namq; vinum⁹ · spū discernim⁹ et intelligim⁹. Maria ergo anima et spū deuota deo totū qđ viuit & sentit · totū qđ intelligit & discernit · in dei mag̃tudine ꝛtemplanda · in ei⁹ p̄ceptis obseruandis · in agendis gr̄ciarū laudibo impendit. Hoc antē ē in cithara & psalterio iuxta psalmistā psallere deo. Marie aia magnificat id ē magnū cogitat · et laudat dominū · videlicet deū patrem ex quo omia. Et exultauit spūs ei⁹ in salutari id ē in filio · per

quem omnia p quem sal⁹ in ea mundo repat̄ · Dicit ergo cū psalmista. Anīa mea exultabit in dño · et delectabit̄ sup salutari suo · Quia respexit hūilitatē ancille sue · ecce em̄ ex hoc beatā me dicent omes generationes. Respext dominus intuitu sancti spūs humilem mariā cū ipse spūs obumbrauit in ea. B. Dei em̄ r̄ spicere gr̄ciā tbuere est. Recte igit̄ beatā ab ombo ꝛgnominanda gr̄tulat̄. Decebat vt sicut p supbiam eue mors int̄uit ita p humilitatem marie panderet̄ introit⁹ vite.

Quia fecit mihi mag̃ q̄ potens ē · et sanctū nomen ei⁹. Ideo magnificat anima mea dominū · quia mihi magna facere dignat⁹ est · q̄ ex se nō ab alio potēs ē · id ē ds pat̄ · et sanctū nomen ei⁹ id ē filius · q̄ nomen ē patris · nam p illū mundo innotuit. Ergo magnificate dñm mecū · et exaltem⁹ nomen ei⁹. Sanctū ē nom̄ domini · quia singulari potencia et sanctitate fnsc̄dit omnem creaturā · Et miserico⁹dia ei⁹ a ꝓgemem ꝓgemes · timentibo eū. A speciali dono se cōūtit ad generalia · statū hūanī generis describens · quid supbi · quid hūiles · mereāt̄ · quid filij ade · p lib̄tatem arbitrij · q̄d filij dei sint p gr̄ciā. Non mihi soli fecit magna sed in omni ꝓgemie q̄ timet deū et opat̄ instificiam accept⁹ ē illi · et miserico⁹dia eius id est spūs sanct⁹ miserico⁹diar̄ distributor̄ habitat in eo · Fecit potenciā in brachio suo · dispers⁹ supbos mente cor̄dis sui. In brachio sig̃ficat̄ filius · non q̄ tanq̄ membr̄ corpori hereat · sed quia p vbū id ē p filiū opat̄ pat̄. Supbus est qui vult efferri sup id qđ ē · vt diabol⁹. Pater ergo qui dicit in psalmo eructauit cor meū verbum bonū · in brachio suo id ē in mēte cor̄dis sui · in qua & opat̄ · et omma cū trāquillitate iudicat · potenter dispersit supbos. Quia em̄ diuine mentis vbū bonū est · abicit et damnat supbiā · que mitiū ommiū malor̄ ē. Iero · de essencia dei. Cor̄ dei patris archanū sapie ei⁹ mistice innuit · ex quo vbū ei⁹ id ē filium suū impassibilit̄ sine initio genuit · ipso dicente per ꝑphetam. Eructauit cor meum verbum bonum. Vel ita in brachio dispersit superbos tam latentes q̄ manifestos · quia cordis sui mente id est intellectu quo deū vidē deberent contra eū elati sunt · Deposuit potentes de sede · et exaltauit humiles. Esurientes implenit bonis et divites dimisit manes. B. Quod ꝓmisit in ꝓgemes · et ꝓgemes ānectit quia p omnes seculi generationes depont potētes supbos de sede supbie · et exaltat hūiles pia

dispensacõe. Qui enim se exaltat humiliabit̃ et qui se humiliat exaltabit̃. M. Esurientes dicit gentiles. q̃ nec legẽ habuerãt. nec ꝓphetas. diuites vo iudeos in lege et ꝓphetis & psalmis. Dos dimisit manes domm? quãdo extermmati sũt. illos autem impleuit bonis. quãdo p̃dicatores recepunt. Impleuit et dimisit. ꝓphetico spũ dixit. p̃teritum videlicet ꝓ futuro. Suscepit israbel puerum suum memorari misericordie sue. B. Pulchre puerum appellat israbel. obedientem videl̃ et humilem. vt osee dicit. Puer israbel & dilexi eũ Qui enim otẽpnit humiliari. nõ potest saluari. nec dicere cũ ꝓpha. Ecce deꝰ adiuuat me. et domiꝰ susceptor ẽ amme mee. M. Suscipiet domm? israbel in aduentu helye. memorari id ẽ vt memor appareat misericordie sue. nõ q̃ memoria misericordie recedat a do. sed q̃si memorari dicit. q̃ndo post temp? longũ veluti p̃us oblit? miseret̃ alicui?. Sicut locutus ẽ ad patres nostros abraham et semi eiꝰ in secula. Locut? ẽ domin? ad abraham & semini eiꝰ in secula id ẽ ꝓlonga tempora de misericordia nostre salutis q̃ ommbo gentibo in xp̃o collata ẽ. Semen abrahe spũale sigficat siue in circũcisione. siue in p̃pucio fidẽ abrahe secutos. Dnde apl's ait. Si autem vos cristi ergo abrahe semen estis. scdm ꝓmissionẽ heredes. Q ergo deꝰ sanctis suis tam de gentibo q̃ de iudeis post abraham de fide incarnatioms dignat? ẽ reuelare. semini abrahe locut? ẽ. Mansit autem maria cũ illa q̃si mensibo tribo. et reuꝛ̃ ẽ in domũ suã. Amb. et. B Tamdiu mansit donec uideret p̃cursoris natiuitatẽ ꝓpter q̃ maxime venerat. et vt tãto tempe elisabeth iohannis cresceret ꝓfect?. Nã si in p̃mo aduentu marie spũ sancto repleti multum est illis supaddit̃ tanta mora mãsioms.

Capitulum quartum

Elizabeth autem impletũ ẽ temp? pariendi. et pepit filiũ. Verbum impletioms tantum solet accipi in bonis. vt impleti sũt dies marie vt peret. impleuit salomõ edificare domũ. defunct? est abrahaam plẽ? dierũ cũ venit plenitudo temporis misit deꝰ filiũ suum. At otra dies impioꝝ manes sũt. sicut legit̃. Viri sanguinũ et dolosi non dimidiabũt dies suos. Et audierunt vicini et cognati ei? quia magnificauit dominꝰ misericordiaꝫ suam cũ illa. et ogratulabant̃ ei. In ortu iusti gcia secuture vtutis exultatione vicioꝝ prefiguãte signat̃. Et factũ ẽ in die octauo venerunt circũcidẽ puer. et vocabant eũ nomine patris sui zachariam. Et respondens mat̃ eiꝰ dixit. Nequaq̃ sed vocabit̃ iohannes. Nõ ignorabat mater filij vocabulũ. q̃ iam ꝓphetauerat oceptũ ee xp̃m. Sciuit em̃ spũ ꝓphecie de nomine imponendo qd̃ non didicerat a marito. utpute muto. cui ab angelo p̃nunciatũ fuerat. Et dixerũt ad illam. Quia nemo ẽ in congatione tua qui vocet̃ hoc nomine. Innuebant autẽ patri eiꝰ quem vellet vocari eũ et postulans pugillarem scꝑsit dicens. Iohs est nomẽ eiꝰ. Et mirati sũt vniuſi. Iohannes inquit ẽ nomẽ eiꝰ. Ac si dicẽt. Nõ nos ei hoc nomẽ impomm?. sed a deo iam ẽ impositum. Doc emm nomẽ non generis ẽ. sed vatis. Et mirati sũt de inuemẽcia int̃ patrẽ et mãtrem. B. in omelia. Qui puer nomie patris magꝝ ꝓ iohannẽ vocare decernebant. eos figurant q̃ dommo noue gcie munera declarante. cupierũt eũ potiꝰ consueta veteris sacerdotij edicta p̃dicare. Vñ bene zacharias memoria domi interptat̃. quia memoriã antiq̃ obseruatiois a dño date figurat. B. Pugillaris appellat̃ vel gfius. vel tabella. que pugno potest icludi Aptũ ẽ autem illico os eiꝰ. et lingua eiꝰ. et loquebat̃ benedicens deũ. Et factꝰ est timor sup omnes vicinos eoꝝ. B. Soluit fides liguam. quã incredulitas ligauerat. Allegorice iohannis celebrata natiuitas. gre ẽ noui testamenti inchoata sublimitas. Vocabulũ iobis hoc ẽ gcie dei. mater vbis. pater literis intiat quia lex et ꝓpha cũ psalmis gciã xp̃i p̃dicat Pulchre zacharias octaua die ꝓphis edite loquit̃. quia p dominꝰ resurrectionẽ octaua die factam. sacdocij legalis archana patuerunt. Et sup omnia mõtana inde diuulgabãt omnia vba hec. Et posuerunt omnes q̃ audierant in corde suo dicentes. Quis putas puer iste erit. Etenim manus dommi erat cũ illo. Precurrencia signa. pbent iter precursori veritatis. Vnde q̃ audierãt excitati miraculo et timore stupefacti tacite euẽtũ rei pstolãtes dicunt. Quis putas puer iste erit. Manꝰ dñi filiꝰ eiꝰ intelligit̃. vt in ysaya. I. de eencia di Omnia hec manꝰ mea fecit. Aliter vero mãꝰ dommi flagellũ accipitur. vt in sophonia. Extendã manũ meam super iudam. Inde & iob Manꝰ dommi tetigit me Dic autem manus

dominī potestas intelligit· dē qua in ieremia Sicut lutum in manū figuli· ita vos in manu mea dom⁹ israhel· Et zacharias pater ei⁹ implet⁹ ē spū sancto· et ꝓphetauit dicēs· Benedict⁹ dom⁹ de⁹ israhel· quia visitauit & fecit redemptionē plebi sue. M. Q̄d zacharias ꝓxime faciendū cognouerat· ꝓphetico more q̄si iam factū narrat. Nam q̄ ꝓphetant scd̄m temp⁹ futura sunt· sed scd̄m sciencia ꝓphetantis p factis habēda. B. Visitauit inquit plebem suam· quasi longa infirmitate tabescentē et redemit eam filij sui sanguine· sub peccato venditam. Suam dicit· non q̄ veniens suam inuenerit· sed quia visitando suā fecit. Cui simile ē illud in fine p̄bioꝝ. Mulierem fortē quis inueniet. Non inuenit mulierem id ē ecclesiam fortem· sed sibi eam desponsando reddidit fortem. Et erexit cornu salutis nob̄ i domo dauid pueri sui. Cornu dicit firmam celsitudinē· quia cornu ē firmū & excedit carnem· cū omnia ossa carne tegantur· Vocat itaq; cornu salutis regnū saluatoris· quo mundus et gaudia carnis supant. In cui⁹ figurā dauid & salomon cornu olei sunt in regni gloriam consecrati· Sicut locut⁹ ē p os sanctoꝝ qui a seculo sunt ꝓphetaꝝ ei⁹. A seculo id est ab initio seculi quia tota veteris testamēti scripta ꝓphecia de xpo p̄cessit· et a tempore ad sancti patres suis quiq; factis ei⁹ dispensacōi testimoniū reddunt· Salutem ex inimicis nostris· et de manu omniū qui oderunt nos· Explanat quod dixerat. Erexit cornu salutis nobis id ē erexit nobis salutem ex inimicis nostris id ē de potestate omniū q̄ oderunt nos siue sint immundi spūs· siue pueri homines. Interim spe salui facti sumus· in future re ipa saluabim̄· Ad faciendā misericordiā cū patribus nostris· et memorari testamēti sui scti Iusiurandū qd̄ iurauit ad abraham patrem nostrū· datuꝝ se nob̄. Vt sine timore de manu inimicoꝝ nroꝝ liberati seruiam⁹ illi. Erexit salutem in domo dauid ad faciendā misericordiam nobis cū patribus nostris· qui in tenebris adhuc sedētū redemptoris expectant. Et ita erexit salutem memorari id ē ut memor agnosceret testamenti sui ad explendū scil̄ iusiurandum qd̄ iurauit ad abrahā se datuꝝ nobis· hoc est impletuꝝ in nobis. Sic dico impletum· vt sine timore mortis et ne seruiamus illi. Dei quippe testamentū id ē testatio mentis et iusiurandū. hoc ē firmū ꝓmissū fuit illud qd̄ dixit abrahe In semine tuo qd̄ ē xps benedicentur omnes gentes. Dei siquidē ꝓmittere iurare ē. A. M. libro tcio &. B. Dixerat dominū iuxta eloqa ꝓphetaꝝ in domo dauid nasciturꝝ· dicit nūc eundē ad explendū testamentū quod abrahe disposuit nob̄ ee liberatuꝝ· quia bijs duobꝰ p̄cipue patriarchis de suo semine· et bñdictio gencium et xpi est incarnatio ꝓmissa. Q̄d mathe⁹ quoq; breuiter t̄minauit dicēs. Liber generationis ihesu xpi filij dauid· filij abraham Vbi notandū q̄ apud vtrumq; euangelistā dō p̄fert abrahe· quia & si tempore posterior· p̄missione tamen ē maior. Abrahe namq; qui adhuc in p̄putio positus· ꝓpa dereliqt· deū cognouit· fidei testamentū meruit· fides gēciū et sacer eccl'e cet⁹ sp̄aliter ē p̄missus· dicente ad eū domino· in te benedicent⁹ vniuse cognationes tre. Dauid autē oraculo sublimiore q̄d̄ ex ipso xp̄s scd̄m carnem nasceret⁹ audiuit Cum impleueris inq̄t dies tuos suscitabo semen tuū· et firmabo solium eius usq; meternū ego ero ei in patrem. et ipse erit mihi in filiū. Accepit itaq; abraham p̄cipalit̄ ꝓmissum de eccl'a· dauid vero de xpo· p quem est ipsa eccl'a. Defert⁹ ergo abrahe p̄cipat⁹ secundū fidem ꝓpl'oꝝ· dauid autem ꝓpetas generationis xpi scd̄m carnem. In sanctitate & iustitia coram ipso omnibꝰ diebus nostris. M. Sanctitas ptinet ad cultū religionis· iustitia ad moderationem iudicij vl vindicte. Iusta coram domino sunt quando non q̄rit⁹ alia op̄ data ꝛtributio· Et tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis· p̄ibis em̄ ante faciem domini parare vias eius. Repente cū de domino loqueretur ad ꝓphām vba conuertit· vt hoc beneficium q̄d̄ ꝓphīa futur⁹ erat domini esse designaret· Non mirū si alloquit⁹ infantem octo dieꝝ· qa bene potuit audire vocem patris iam natus· q̄ salutationem marie audiuit clausus adhuc in vtero. B. Putand⁹ ē quoq; zacharias ꝓpter eos qui aderāt instruēdos futura filij munera q̄ p angelū didicerat p̄dicare. mox vt loq̄ potuit. Altissimū vocat quem iohannes p̄ibat· iuxta qd̄ psalmista ait. Mater syon dicet hō et homo nat⁹ ē in ea· et ipse fundauit eā altissimus· Ad dandam sciencia salutis plebi ei⁹ in remissionē peccatoꝝ eoꝝ. Desideras emendare nomen saluatoris frequētat nomen salutis. Et ne carnalem promitti putares salutē inquit· in remissionē peccatoꝝ· Per viscera misericordie d̄i nostri in quibꝰ visitat nos oriens exalto. Preibis ante faciem domini ad dandam sciencia salutis· nō meritis hoim

sed p viscera mie in qbo id est p que nuscerā visitauit nos in assūpta carne· oriēs exalto id ē vbū patris ortū vere lucis apiens· de filijs tenebrau et noctis· filios lucis faciens· vnde et sequit· Illuminare bijs q̄ in tenebris et in vmbra mortis sedent· ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. M· Visitauit vt illuminaret· oriens bijs q̄ in tenebris peccatorū et in vmbra mortis id ē in cecitate ignorācie depressi sūt· quia excludens error tenebras· infudit verā cognitionis sue lucem· et certū it patrie celestis aput. D. Pedes nostri affectiones mētis sūt· q̄si gēcie nostri illuminatoris cōcordent· dirigunt in viam pacis id ē in opa que sūt nobis via ad pacem celi ppetuā. Congrue p̄us illuminā cor da· et postea dirigū in opa pacis· dicente psalmista. Inq̄re pacē et psequere eam· Puer aūt crescebat & cōfortabat spū· et erat in desertis usq; in diem ostensionis sue ad israhel. Predicator pmtē cie futur? q̄ntoci? potuit solitudinis aspera peciit· vt se & auditoes suos ab illecebris mūdi suspēderet. M· Assignata p̄cursoris natiuitate· q̄ p̄us nasci· p̄us p̄dicat· p? morit· aptē subiungit saluatoris· generatio & natiuitas scd̄m carnem. De diuinitatis autē g̃ natione dicit esayas. Generationē eius quis enarrabit·

Capitulum quin·tū·

Mj· Lxiiij Av

LIBER generationis ihū xpi filij dauid· filij abraham. Rabanus· Matheus liber dictus est liber generationis scd̄m consuetudinē hebreorū· qui voluminibus ex principijs eorū nomia imponunt. Alb̄? in oml. Ihs hebraice sother grece· saluator latine vocat? ē· ap̄o nomine redēptor nr̄. Xp̄us vero vnct? in latino· messias in hebo dicit eloquio· et ē nomen dignitatis· quia antiquis temporibus reges· ap̄he· sacerdotes· ungebant oleo sanctificationis. Ipse autē xp̄s a deo p̄ participibus suis vnct? est in regē et sacerdotem· quia in eo diuinitatis plenitudinē habitare placuit. M· Merito antē dauid electi one diuina rex & ap̄heta p̄fert abrahe· tū q̄ multo ampliores et manifestiores facte sūt ei p̄missiones· de xp̄o· tum quia maxime in ore pl̄i habebāt dauid atq; p̄missiones q̄s suscepat· qb̄ in euangelio declarat vbi ihūs filium dauid vocant· qui ab ipso curari postulant. Vel aliter. I. Cum dicitur filij dauid· filij abraham· ordo ē p̄poster?· sed necessario immutat? · quia si p̄mū posuisset abraham et postea dauid· vt generatio texeret repetēd? esset abraham hoc modo. M· Ihesu xp̄i filij abrahā filij dauid filij abrahā· Abraha genuit ysaac· ysaac· autē genuit iacob. Iacob aūt genuit iudam & fratres eius. Abraham p̄cipiū nationis ē· ad quem fuit p̄cipiū p̄missionis· ismahel q̄dem & esau fratres ysaac & iacob silencio p̄terit euangelista· quia non fuerunt in cultu vnius dei. Fratres vero inde digne memorant· quō patriarche fuerunt· Iudas aūt genuit phares & zaram de thamar. In genealogia saluatoris non iuste sed peccatrices femine nominant· ad infirmandū virtutē quō qui de femina formā viri voluit assumere· vt viros & feminas saluaret· de peccatricibus dignat? ē nasci· vt oīm peccata deleret. Nasci tur aūt dominus de iustis & peccatoribus iuxta q̄d moyses p̄cepat agnū immolādū sumi de grege ouiū et caprarū· Phares genuit esrom· esrom autem genuit aram· aram autem genuit amminadab· amminadab autē genuit naason. Naason autem genuit salmon· salmō autē genuit booz de raab. Booz autem genuit obeth ex ruth. Quia dominus nascit de ruth moabitide· impleta ē ap̄hecia q̄ dicit. Emitte agnū domine dominatorem terre· de petra deserti id est de gentibus q̄ dicūt petra quia ydola colunt· et desertum· quia sine lege viuunt· Obeth autem genuit yesse· yesse aūt genuit dauid regem. Maluit euāgelista patrē dauid vocare yesse· q̄ ysai· cum vtriusq; nominis esset· vt indicaret in xp̄o et in maria illud impleri ap̄hetic̄. Egredietur virga de radice yesse et flos de radice eius ascēdet. Dauid regē dicit quia p̄mus rex fuit de tribu iuda· p quē in generationis decurrit. Dauid aūt rex genuit salomonem· ex ea q̄ fuit vrie· Hoc est ex bethsabee q̄ non nominat hic· quia plus peccauit ceteris hic nominatis. Cū em̄ eēt uxor vrie miscuit se dauid i adultio. Salomō aūt genuit roboam· roboam aūt genuit abia· Abia aūt genuit asa· asa autem genuit iosaphat. Iosaphat autem genuit ioram· ioram autē genuit oziam. I. In quarto regum volumine legitur ioram fuisse patrem ochozie· et ochoziam patrem ioe· et ioam patrem amasie· et amasiam patrem fuisse azarie· qui appellatus est etiam ozias. Verum quia ioram se miscuit generi m

pissime iezabel ducens filiam ei9. tollũt tres reges in medio. vel quia ꝓpositũ erat euangeliste ponere tres tessereſcedecades. id ē tres q̃ ter denarios numeros. q̃ sũt xlij. Ozias aũt genuit ioathan. ioatā aũt genuᵗ achaz. achaz autē genuit ezechiam. Ezechias autē genuit manasse. Manasses aũt ge. amō. Amon aũt genuit ioziam iozias aũt genuit iechoniam & fratres ei9 in ẽnsmigᷠtione babilonis. Transmigᷠtionem babiloms dicit q̃ filij israhel captiuati fuerunt in babiloniam. et ante illã captiuitatem interfect9 est iste iozias a pharaõe nechao rege egipti. Cum ergo dicit iozias genuit filios in ẽnsmigratione. vel in ꝓpante pom̃. vel vt q̃dam volunt eos genuit subaudis ituros in ẽnsmigᷠtionem. Require hystoriam ꝓpe finem libri regum. Et post transmigrationem babiloms. iechonias genuit salathiel. ¶. Si voluerim9 iechoniam istũ in fine sedere tessereſcedecadis ponere in sequenti nõ erunt q̃tuordecim. Sciam9 ergo iechoniam ꝓorem ipsũ esse quem et ioachim. scdm vero filium ei9. Quor ꝓor p k. et m. sequens per x. et n scbit. qd scptor vicio et longitudine tempor apud grecos latinos q̃ confusum est Quod apud nos dicit k. est c apud grecos et qd apud nos dicit x. chi apud illos. Ex predict9 explanat hoc ieronim9 i exordio danielis otia porfirij. Joachim mat filij iosie alio nomie appellat9 est heliachim. Cui succedit in regnum filij ei9 ioachim. cognomento iechonias. Nemo igit putet eundē in danielis ꝓncipio esse ioachim. q̃ in ezechielis exordio ioachim scribit. Iste em̃ extremam syllabã hẽt cim. ille chim. Et ob hoc in euangelio secũdũ matheũ vna videt de esse generatio. q̃ scda tessereſcedecades in ioachim defimit filium iosie. et ꝛcia incipit a ioachim filio ioacim. Augustin9 vo in libro de cõcordia euangelistarũ vt sermonem ad allegoriam cõnerteret. dixit eundem iechoniam iechoniam bis esse numerandum hic. Salathiel autem genuit zorobabel. zorobabel autē genuit abiud. Abiud autem genuit eliachim. eliachim autem genuit azor. Azor autem genuit sadoch. sadoch aũt genuit achim. Achim aũt genuit eliud. eliud autem genuit eleazar. Eleazar aũt genuᵗ matthan. mathan autē genuit iacob. Jacob autē genuit iosep virũ marie. de qua nat9 ē ihũs qui vocat xps. Affrican9 de cõsonancia euangelistaꝝ. Mathan inqt et mathat diuisis tẽporibo de vna vxore esta nomie singulos filios ꝓcreasse. quia mathan q̃ ꝓ salomonem descẽdit vxorem eam ꝑus accepat. et relicto filio iacob defunct9 est post cui9 obitũ mathat q̃ ꝓ nathan filium david gen9 duxit cũ esset ex eadem tribu eandem estam accepit uxorem. et ex ea genuit filium nomine heli. Ergo heli et iacob fuerũt vterini fratres. Quor iacob ex mandato legis accepit vxorẽ fris sui heli sine liberis defuncti. et ex ea genuᵗ ioseph. Itaq; ioseph scdm legem dicit filij heli. scdm naturam filij iacob. Ergo ꝺnementer dicit mathei iacob antē genuit ioseph. et lucas. vt putabatur filij ioseph. qui fuit heli. qui fuᵗ mathat

Abraham autem fuit filij thare. Qui fuit nachor. q̃ fuit seruch. q̃ fuit ragau. q̃ fuit phaleg. q̃ fuit heber. q̃ fuit sale. q̃ fuit caynan. q̃ fuit arfaxat. Beda sup lucam. Nomen & generatio caynan. iuxta hebraicam veritatem. neq; in genesi neq; in vbis dierum inuenitur. sed arfaxat sela vel sale filiũ. nullo interposito genuisse phibet. Sicut enim habes. Porro arfaxat vixit xxx. annos. et genuit sale. Itẽq; in paralippomenon. Arfaxat aũt genuit sela q̃ et genuit eber. Scito gᵒ bẽm lucã hãc generationẽ de lxx. interptũ edicione sumpsisse. vbi scptum ē q̃ arfaxat. c. xxxv. annorũ genuerit caynan. et ipse caynan. cũ c xxx. fuet annor. genuit sela. Sed q̃ horum verum sit aut si vtrq; ver ee possit ds nouit. Qui fuᵗ sem. q̃ fuit noe q̃ fuit lamech. q̃ fuit matusale q̃ fuit enoch. Iste ē enoch q̃ dilata morte trãslatus ē in paradisũ. Qui fuit iareth. q̃ fuit malaleel. q̃ fuit caynan. q̃ fuit enos. q̃ fuᵗ seth q̃ fuᵗ adam. q̃ fuit ds. Omis ergo generacões ab abraham usq; ad david. generationes q̃tuordecim. et a david usq; ad transmigᷠtionez babiloms. generationes q̃tuordecim et a trãsmigratione babiloms usq; ad xp̃m. generationes q̃tuordecim. M. Ꝯ In ꝓma q̃terdena est abraham ꝓmus. et david vltimus. in secũda est ꝓm9 salemon. iechonias vltimus. in tcia iechonias filij iechonie ꝓmus. et ihesus vltim9. qui venit in mundum p electos patres et per p circumcisos. B. Nam electio in david. et circumcisio in abraham demonstrat. Non mireris si lucas a xp̃o usq; ad david plures successiones. mathei panciores posuerũt. hoc ē vn9 xlij. alter xxvij. Per alias enim personas narrauit vn9 q̃ alter. et potuit fieri vt alij patres diucius viuerent alijs. et tardius generarent. Augustin9 de cõcordia euangelistarum. Mathei descendẽdo exp̃mit ad hanc morta

litatem descendisse vt nos regeret · lucas autē ascendendo tanq̄ sacerdotem assignans · narrat generationes a baptismo xp̄i p̄nemes ad deū cui mūdati reconciliam. Et merito adoptionis origine suscepit · quia p adoptionē efficim filij dei · p carnalem vero generationē filij dei ꝓpt nos filij hominis facti ē. Qua ꝓpter in generationibo matthei fignificat suscepti nostroz peccatoz a xp̄o · in generationibo luce abolitio. Et ideo ille ascendens narrat · iste descendens. Q̄d em̄ dicit apl's misit deꝰ filium suum in similitudinem carnis peccati · peccatorum est susceptio. Quod autē addidit vt de peccato dampnaret peccatū in carne · peccatorū ē expiatio. Quomodo matheꝰ p salomōz descendit in cuiꝰ matre dauid peccauit · lucas vero p nathan ascendit · p cuiꝰ nominis prophetam deꝰ peccatū illiꝰ expiauit · Rahāꝰ Sciēdū quia p̄nominati patres actu et nomine · incarnationē xp̄i fignificant · et oia vt ait apl's in figura otingebant illis. Albinus itaq; diacon' eoz nomina sic adaptat allegorice. Xp̄us patriarchaz in se gerens officium in eorū int̄p̄tatione nominū nostram voluit designare salutem. In abraham ille est pater omniū credēciū · et ombo clamare libet et dicere · abba pater. In ysaac gaudiū omniū fidelium · de quo cecinit angelꝰ. Ecce annuncio vobis gaudiū magnū · q̄d erit omni populo · In iacob supplantatoz · quia ipse subeneruant et contriuit diabolū vastatorem humani generis · et vasa eius distribuit. In iuda confessio sicut ipse dixit · Cōfiteoz tibi pat̄ celi et t̄re In phares diuisio quia ipse segregat ones ab hedis. In zara · oriens ad nostram salutē fict dictū est. Timentibo nomen domini · orietur sol iusticie. In thamar palma victorie · sicut ipse dicit. Confidite quia ego vici mundum · In esrom sagittas salutis dirigēs sicut dictū est. Sagitte potentis acute. In aram electus de quo loquit̄ pater. Ecce puer meꝰ electus quem elegi · posui sup eum sp̄m meum. In amminadab · populꝰ spontaneꝰ · quia sponte posuit animam p salute nostra vt nos efficeret populū deo laudabilem. In naason · augur id est ꝓpha fortis qui dicit. Cum venerit filius hominis in maiestate sua · tūc sedebit in sede maiestatis sue · vt iudicet orbem in equitate · In salomon sensibilis id est intellectualis · q̄ dixit iudeis · quid cogitatis mala in cordibo vestris. Qui p̄scita et futura et p̄ncia agnosc̄ In booz · robur vtutis exp̄mit̄ sicut ait. Oia

thama ad meip̄m. In raab latitudo eccl'e dsignat̄. In obeth seruiens · quia non veit ministrari sed ministrare · sicut apl'us dicit · formā serui accipiens. In ruth feltmans ad salutē nr̄am In yesse incendiū qđ ait. Ignem veni mittere in terrā · et quid volo nisi vt ardeat. Et iohs dicit. Ipse vos baptizabit in sp̄ū sancto et igne. In dauid desiderabilis · quia dictū ē. Speciosus forma p̄ filijs hominū. Item belatoz fortis dum diabolū vicit et humiliauit calumpniatorem nostr. In salomone pacifico · sicut ipse dixit. Pacem meam do vobis. Ire apl's Ipse ē pax nostra · qui fecit vt̄q; vnum. In vria lux mea dei. In bethsabee filius iuramēti de quo dictum ē. Iurauit dominꝰ & non penitebit eum. In roboam · latitudo fidelis populi Vnde ait. Multi ab oriente et occidente venient et recumbent cū abraham et ysaac · et iacob in r̄gno celoz. In abia pater dominꝰ qui ait. Nolite vobis patrem vocare sup terrā. Vnus est em̄ pater vester · q̄ in celis est. In asa attollens · de quo iohannes. Ecce agnus dei · ecce qui tollit peccata mundi. In iosaphat iudex q̄ ipe iudicabit orbē terre in eq̄tate. Et item Pater non iudicat quemq̄ · sed omne iudiciū dedit filio. In iozam excelsus · quia ipe ascendit in celū. In ozia robustꝰ dñi · q̄ captiuam hūam g̈nis captiuitatē libauit et in altā celoz duxit. In ioathā pfectꝰ sicut in euāgl'o dic̄t Nos em̄ decet implē omnē iusticiā. In achaz app̄hendens · quia celum palmo ponderauit terrā pugillo clusit. In ezechia fortitudo domini · quia ait. Confidite quia ego vici mundum. In manasse obliuiosus iniquitatis nr̄e · sicut in ezechiele legit̄. In qua die conuersus fuerit peccatoz · ab iniq̄tate sua oēs iniq̄tates eiꝰ obliuioni t̄dent̄. In amon fidel's q̄ ait. Petite et dabit̄ vobis. Item paulus · vt misericoz̄s fieret et fidelis pontifex ad deum In iosia salꝰ domini · quia q̄cumq; inuocauerit nomē dñi salꝰ erit. In ieconia p̄paratio domini qui ait · Si abiero et p̄parauero vob locū. In salathiel peticio mea deꝰ · sicut ipse ait. Pater sancte serua eos in nomine tuo quos dedisti mihi. In zorobabel magister peccatoz et publicanoz̄ vt eos ab erroze vie sue reuocaret. In abiud pat̄ meꝰ qui dixit. Ego & pater vnū sumus et qui ē pater omniū credenciū · et caput. In eliachim domini resurrectio · qui ait · qui credit in me non morietꝰ in eternū. Et ego resuscitabo eū in nouissimo die. In azoz · adiutꝰ · qui ait · Non solꝰ sū · q̄ pater mecū ē · et ipse adiutor

ommũm ſperanciũ im ſe. In ſadoch iuſt⁹. ſic⁹ ſcptum eſt· vt ſit ipſe iuſt⁹ iuſtificans eos q̃ in fide abrahe ſũt. In achim frat⁹ me⁹· nt ait Si quis fecerit voluntatem patris mei· qui in celis eſt· ipſe mẽus frater· et ſoror et mat⁹ eſt· In eliud de⁹ me⁹· q̃ ex nr̃a infirmitate dixit ad patrem. De⁹ me⁹ ad te de luce vigilo id ẽ ad te reſurgo. In eleazar deus me⁹ adiutor· et ommũ in ſe credencium ꝓtector qui dixit qui me miſit pat⁹ mecum ẽ. In mathan donũ quia p ipſũ pater omia donauit. Et ipſe aſcẽ dens in altũ dedit dona hominibus. In iacob ſupplantator antiqui hoſtis· q̃ fidelibꝫ dedit poteſtatem calcandi ſup̃ ſerpentes et ſcorpiones et ſup omnem vtutem inimici. In ioſeph auctus· et augmentũ vite et⁹ne· vt ipſe dixit· Ego veni vt vitam habeant· et habundãciꝰ habeant. In ſancta autem & ꝓpetua virgine maria de qua nat⁹ eſt ſtella maris id eſt lux hui⁹ mundi· que illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Per iſtas enim manſiones ipſe venit in mundum· vt nos p iſtas veniens in terrã et⁹ne ꝓmiſſionis introduceret· Moraliter quoq; int̃ptationes nominũ pat⁹ archay noſtr⁹ deſignant ꝓfectum· In abraham· vt patres ſim⁹ multay vtutũ· et hereditatis iure multiplicationem bonorũ opũ poſſideam⁹. In ÿſaac· vt gaudiũ habeamus· vt ap⁹s ait. Gaudete in domino ſemp iterũ dico gaudete. In iacob· vt ſupplantatores vicioꝝ noſtrorũ· et carnalia deſideria ac diaboli poteſtatem vinaci pede calcemus. In iuda· vt p̃ueniam⁹ faciem domini in confeſſiõe et confiteamur nomini ei⁹· et laudemus eum in ſecula ſeculoꝝ. In phares· vt diuidam̃ ab impiis· actuſq; noſtros ab eorũ ſocietate ſecernam⁹. In zara vt lucifer ver⁹ oriat⁹ in cordibꝫ noſtris· et ſol iuſticie vbiq; ſplendeat in mentibꝫ noſtris. In thamar· vt cũ palma victorie pompas diaboli et concupiſcencias mundi ſupem⁹. In eſrom· vt ſagitte fim⁹ ſalutis domini· vt de nob poſſit dici· Sagitte potentis acute· cũ carbonib⁹ deſolatoriis. In aaram· vt electi domini ſimus· et gen⁹ electũ regale ſacerdociũ xp̃i· excelſi merito ſimus. In amminadab vt ſponte⁹ fim⁹ domini populus· in edificationem corpis ſui. In naaſon vt mũdanis auguriis genciũ derelictis· ꝓmiſſis diuinis fidem adhibeam⁹. In ſalmon vt ſenſibiles id ẽ intellectuales veritatis dei· et factores inueniam̃ in eo. In booz vt confiteam̃ in domino· et viriliter agam⁹ in xp̃o tumpban teꝫ aerias poteſtates. In raab vt latũ mãdatũ domini obſeruem⁹· diligendo deum· et pximũ. In obeth vt ſeruiam⁹ domino in leticia· p ſpm̃ amoris et dilectione ſancta. In ruth vt feſtinem⁹ ingredi ad deum· dum tẽp⁹ habemus. In heſſe vt incenſũ orationũ noſtrarũ in ara crucis offeramus domino· dicẽte ꝑph̃a Dirigat⁹ oratio mea ſicut incenſũ in cõſpectũ tuo. In david vt deſiderabiles inueniam̃ deo noſtro· fortes contra goliam ſpũalem. In ſalemone· vt q̃ntũ in nobis ẽ cum omnib⁹ pacẽ habeamus. quia beati pacifici q̃m filij dei vocabunt⁹. In vria· et lux nr̃a de⁹ fit. In beth ſabee vt inuamentũ ſeruem⁹. In roboam vt locum caritatis implentes· in latitudine ſpũalium bonoꝝ gaudeam⁹. In abia vt fratres ſim⁹ habentes deum patrem· et heredes ſimus di coheredes q̃dem xp̃i. In aſa vt dirigamus meditationem noſtrã a vicijs ad vtutes· a terrenis ad celeſtia. In ioſaphat· vt recte iudicem⁹ omni pſone·. In ioram vt q̃ ſurſũ ſũt q̃ram⁹ vt ſupnũ ſapiam⁹ effectũ· in domio ſubliẽs et noſtrã in celis conuerſacõem. In ozia vt cõfortemur in domino· et in potencia vtutis ei⁹ In ioatan· vt pfecta opa faciam⁹ iuxta euãgelium. Eſtote pfecti· ſicut & pater veſter p fect⁹ eſt. In achaz· vt ap̃hẽdam⁹ diſciplinã ne quando iraſcat⁹ domin⁹· et amemus viam ſalutis noſtre qui eſt xp̃s· qui dicit ego ſũ via et veritas· In ezechia vt laudem⁹ fortitudinẽ dei pugnantem ꝓ nobis et vt ille confortet nos· ſep flagitem⁹. In manaſſe vt obliuioſi ſim⁹ miniaꝝ noſtraꝝ· et p̃terita obliniſcẽtes anteriora ſemp attẽdam⁹. In amon vt ſtem⁹ in fide· in q̃ poſſim⁹ tela ignea diabolice fraudis extinguere. In ioſia vt ſalutem domi q̃m ille p̃ſtare nobis dignatus eſt· tota vtute et fortitudine ꝙſequamur. In iechonia vt in aduentu domini parati ſimus vigilantes et orãtes· ne incidam⁹ in temptationes. In ſalathiel vt vnam petitionẽ petam⁹ a domio· vt inhabitem⁹ in domo domini omnib⁹ diebꝫ vite noſtre. In zorobabel· vt ſimus magiſtri vitatis· ꝓhibentes magiſteriũ hereticoꝝ ꝙfeſſiõis In abiud vt nobis ſit d⁹s in patrem· et nos illi in filios In eliachim vt r̃ſurgam⁹ a morte pcati· vt viuam⁹ deo in ſpũ ſancto. In azor· vt adiuuãte deo inimicos noſtre ſalutis vincamus. In ſadoch vt iuſtificari meream̃ ab eo q̃ iuſtificat impiũ. In achim· vt fratres xp̃i matres & ſorores ſim⁹ in eo· ut faciamus ei⁹ voluntatẽ. In eliud· ut nullum habeam⁹ deũ

mſi dommn̄ noſtrū ihesum xp̄m. In eleazar vt cōfiteam̄ ſalutem noſtram in dommo ihu tantummō conſtare. dicentes. a diutorīū nr̄m in nomīe dommi q̄ fecit celum et terrā. In mathan. vt donū ſancti ſp̄ūs accipientes. non ſim⁹ ocupiſcentes malor sicut gentes. In iacob vt rectores tenebrarū hay noſtra fortitudime ſu pplantem⁹. In ioſeph vt deficiente exteriore hominē interior augmētet̄ ō die in diē donec ſp̄ūaliter formet̄ xp̄s in nobis. et per mariam id ē lumen fidei diuina g̃cia ducam̄ ad meffabilem dei ommpotētis viſionē. Onc uſq; albim⁹. L. In thara explorat xp̄s et paſcat. quia nouit dom⁹ qui ſunt ei⁹. et eos in loco paſcue collocauit. In nachor. reqeuit in ſepulchro in ſpelucis immortalitatis. In ſeruch. fuit corrigia p fecte nodata. quia nemo ſciuit ad plenū miſteriū incarnationis. In ragau paſtor bon⁹. qui dat animam p ouibus ſuis. In phaleg. dinidit ſp̄ūales a carnalibo In eber. t̄nſijt ō morte ad vitam. In ſale. ſoluit imicicias inter deum et hominē. In cayman poſſidet celum & terrā. et omnia q̄ in eis ſūt. In arfaxat ſanauit nos de plagis diaboli populantis nos. In ſem nomen bonū quia creator & recreator pius et miſericors. In noe requies etna tam anglis q̄p homib⁹. In lamech humilis vſq; ad infernū. Vñ illud. Morſus tu⁹ ero inferne. In mathuſalem. emiſſus ē dom⁹ a morte reſurgendo. In enoch dedicant templum. qđ ſum⁹ nos. In iareth deſcendit de celis. et roborauit eccl'am. In malaleel. laudauit deū. vnde id. Et ympno dicto. exierūt in montem oliuar. In enos deſperat⁹. ad quē duo diſcipuli euntes ad caſtellū emaus. dixerunt. Nos autem ſpabamus. quia ipſe eſſet r̄ demptur⁹ iſrahel. In ſeth poſitio. vt ſimeon ait. Ecce hic poſit⁹ eſt in ruinam. et reſurrectionem multor. In adam fuit terrenus. quia ō vgme verum corp⁹ aſſūpſit.

M iij. Lij

XPristi autem generatio ſic erat. Aug⁹ in quodam ſermone de natiuitate dommi. Prima hominis conditio eſt. q̄ adam de tra plaſmat⁹ ē. Scda ē qua femina de latere viri creata ē. Tercia vero qua natus eſt homo ex viro et femina. Xp̄i autem generatio ſic erat vt ſine vtro naſceret̄. de femina ocept⁹ p ſpiritum ſanctū. Prima & ſcda generatio ruerūt t̄ciam de ruina generauerunt. in quarta ſalutem inuenerunt. Remigius ex beda. apud indeos nunq̄ fuit licitū. q̄ ſponſi & ſponſe ſil̄ inuenirent abſq; nupciaꝝ celebratione. Rab Origenes. in om'. QVm eſſet deſponſata mater ei⁹ maria ioſeph. anteq̄ inuenirent inuenta ē in vtero habēs de ſpū ſancto. Anteq̄ inuenirent id ē nupciaꝝ ſollemnia celebrarent. inuenta ē in utero habens. Primo ab angelis cuſtodientibo eā. deinde a ioſeph ſicut a viro curioſo circa ſponſam ſuā. M. Euāgeliſta de p̄teritis ſcribens bene ſcd̄m tenp⁹ ſuum vocat ioſeph viꝝ marie. mariā matrē ih̄u. Conſtat em̄ quia tempore deſponſationis nondū mat illa. nondū marit⁹ ille erat.

M. iiij

IOſeph aūt vir ei⁹ cū eēt iuſtus. et nollet eam t̄dncere. voluit occulte dimittere eā Si ſuſpitionem in ea habebat. quomō iuſt⁹ erat. Si n̄ ē ſuſpicat⁹. cur eam dimittere volebat. Iniuſtū em̄ erat. vt immaculatā dimittē vellet. Ideo ergo eam dimittere volebat qnō magnū ſacmentū in ea eſſe cognoſcebat. Cui a p̄ximare ſeſe indignū eſtimabat. ſicut et beatus petrus ſe dommo humilians ait. Recede a me domme. quonīā homo peccator ſum Et centurio. Non ſū dign⁹ ut intres ſub tectū meū. Et elizabeth ad mariam. Vnd̄ hoc mihi vt veniat mater domini mei ad me. Vel alit Si ſolus noſti aliquem peccaſſe. et eum nis cōrā ommib⁹ arguere. nō es corrector. ſed p ditor. Noluit ergo ioſeph diuulgare mariam. q̄muis certa eſſet ſuſpitio adulterij. ſed voluit p deſſe peccanti. qđ iuſticie deputatū eſt ei. Hec eo cogitante. ecce angel⁹ dom̄i in ſomnis apparuit ei dicens. Joſeph fili dauid noli timere accipe mariā cōiugem tuā. M. Tale ē hoc ac ſi dicat Accipe tibi coniugem mariam ſponſam tuam. Apparet angel⁹ vigilanti. aſſumendo viſibile corp⁹. dormienti vero. imp mendo imaginationē. Rab. Ioſeph aūt ioſeph filius dicitur dauid. ut maria quoq; de tribu dauid monſtraret̄ ſic⁹ ſcptū eſt. Nemo copulet̄ uxori. niſi de tribu ſua. Quod em̄ in ea natū eſt. de ſpū ſancto ē. M. Hoc ē quod in ea conceptū eſt. ex ſancti ſp̄ūs opatione eſt. Naſci in ea concipi eſt. naſci vero ab ea. p dire in lucem. Pariet autē filiū. et vocab nomē ei⁹ ihesū. Ipſe em̄ ſalvū faciet populū ſuum a peccatis eorū. Ethimologiam nominis exponit. Ideo em̄ ihūs id ē ſalnator dicit̄. quia

ſaluat·

HOc aũtem totũ factũ eſt·vt impleret qđ dictũ eſt a domino p ꝓphãm dicentem Ecce vgo m vtero habebit et pariet filium· et vocabunt nomen eius emanuel·qđ ẽ mẽ ptatũ nobiſcũ deꝰ. Quaſi diceret. In natura noſtra deꝰ ẽ· quia iſte filiꝰ vginis deꝰ & homo eſt. Docapſũ quod ꝓphãa dicit ecce·admirantis ẽ miſterij magnitudinem. Hoc autem totũ qđ vgo ꝓpinquo ſuo deſponsaret·qđ ioſeph per angelũ doceret et cetera ita facta ſũt·vt tam p iſta qꝫ p illa q̃ ſecunt ꝓphãa impleret. Exurgens aut ẽ ioſeph a ſomno·fecit ſicut p̃cepit ei angelꝰ domi. Quiſq; a deo monet·ſoluat moras·ſurgat a ſomno·faciat qđ iubet. Et accepit coniugem ſuam·et non cognoſcebat eã donec pepit filiũ ſuum ꝑmogenitũ·et vocauit nomen eius ihesũ. Dixit. Ioſeph pꝰ mariam volens abicere·cũ iuſtꝰ eſſet noluit eam ꝓpalare ac lege decern. Nunc autem ne qua de ptu eius ambiguitas exiſteret·ipſe concepti xp̃i ex ſpiritu ſancto teſtis aſſumit. cũ deſponſatam in coniugem recipit·Rab. Accepit igit eam ad nomen coniugis ꝓpter cauſas q̃s p̃diximus·et non cognoſcebat eam ad opus coniugale·ob archana que didicerat. Non cognoſcebat eam donec pepit·non qꝫ poſtea cognouerit·ſed pmit donec ꝓ et·vel illud tempus remouet de quo maior ſuſpitio habet·ſicut dauid q̃ dicit donec ponam inimicos tuos et cetera. Primogenti ſũt omnes qui ꝑmi uulnam apiũt·ſiue fratres eos aliqui·ſeu nulli ſequant·

Li.

FActum eſt aũt in diebꝰ illis exiit edictũ a ceſare auguſto·vt deſcriberet vniũſus orbis. Iuxta fidem hiſtoriarũ tanta pace regnauit·auguſtus annis duodecim·circa tẽpus dominice natiuitatis·vt tam forinſecis q̃ quilibꝫ bellis toto orbe ſopitis·ecia ad literam opletũ videat illud ꝓphaticũ. Conflabũt gladios ſuos in vomeres·et lãceas in falces Non leuabit gens contra gentem gladiũ. Oa catiſſimo autem tempore ogrue naſcit xp̃us quia deꝰ erat in xp̃o mundũ ſibi reconcilians Hec itaqꝫ pax quam fecit auguſtꝰ·ſignificabat pacem quam mediator noſter facturꝰ eãt et p ſe & p diſcipulos inter deum et homies. Opportunum quoqꝫ fuit vt tremenda romani nominis vmbra ꝓtegeret diſcipuli quocũqꝫ ad p̃dicandũ tenderẽt. Nam ſicut a ceſare ex igebat ꝓfeſſio cenſus ab vniuerſo orbe·ſic a xp̃o exigẽda erat fidei ꝓfeſſio in toto mũdo Vnde illud. Euntes in mundũ vniuerſũ·p̃dicate euangeliũ omni creature. Hec deſcp̃o ꝑma facta eſt a p̃ſide ſirie cirino. Et ibãt omnes·vt ꝓfiterent ſinguli in ſuam ciuitatem· Hec diſceptio ꝑma dicit·q̃ntũ ad temꝓ cirini nam antea ſepe deſcpte fuerunt plereqꝫ ꝓtes terrarꝫ. Cirinꝰ a ceſare miſſus ius dare gẽtibꝰ et cenſor patrimoniorꝫ futurꝰ·ſyriam venit. Et quia iudea q̃ſi vmbilicꝰ tocius terre ẽ·cenſus ꝑmũ in medio tre exigit·vt inde poſtea uſq; ad fines orbis requirat. Hic ꝑmũ facta eſt iudea ſtipendiaria romanis. Imperante auguſto et p̃ſidente cirino ibant omnes ad deſcp̃tionem· vt ſinguli in ſuam ciuitatem reuiſi ꝓfiterẽt debitum cẽſus. Sic ergo nũc impãte xp̃o et p̃mia pollicente p doctores eccle p̃fides cenſũ inſticie ꝓfiteam̃· ingum eius qđ leue ẽ ſubeam? et mueiem? req̃ animabꝰ noſtris. Ceſari ſoluebat denariꝰ q̃ decẽ nũmos habebat·qui etiam nomine ceſaris titulabat et nos offeram? regi noſtro decalogum legis in quo nullũ regis noſtri id ẽ agnitionẽ veritatis eius inueniem?. Hscẽdit autẽ & ioſeph a galilea de ciuitate nazareth·in iudeam ciuitatẽ dauid q̃ vocat bethlehẽ eo qꝫ eſſet de domo et familia dauid· vt ꝓfiteret cum maria deſponſata ſibi uxore p̃gnante. Alibi concipi alibi naſci voluit dominꝰ·vt infidiantis herodis furorem facilꝰ euaderet. Gr. Vbicumqꝫ lector inueniet nomen gregorij pſe· ſciat ſibi ſignificari ſentẽciam de libro omeliarũ. Naſcitur domino deſcribit mundꝰ·quia ille appaebat in carne qui electos ſuos aſſcriberet in eternitate. Econtra de p̃phis. Deleant de libro viuenciũ·et cũ iuſtis non ſcribant·

Lij. Miij·

FActum eſt autem cum eſſent ibi·impleti ſunt dies vt ꝑeret. Et ꝑeperit filium ſuum ꝓtimogenitum· Bene tum ꝓpter indicium ſtemmatis regis·tum ꝓpter nominis ſacramentum dominꝰ in bethlehem naſcit. Bethlehem namqꝫ domꝰ panis intꝛetat· et ibi panis viuus qui de celo deſcendit apparet in carne·electorꝫ mentes intima ꝛficiens ſacietate· Cottidie dominus in nazaret ocipit·in bethlehem naſcit· cum quilibet fidelis vbi floze ſuſcepto· dominum ſe eternꝰ panis efficit. Cottidie in animo credencium quaſi in vtero vir

ginali p fidem concipit̃ · p bāptiſma gignit̃. Cottidie eccl'a quaſi dei gemi trix comitatur. ſuum doctorē vt maria ioſeph · de ruina mū dane cōſationis qđ galilea ſonat · aſcendens in ciuitatem iuda id ē confeſſionis et laudis et no cp regi cenſū p̄ſoluit deuotionis. Que ecclesia in exemplū beate marie alij eſt quaſi deſponſata · ſeu ab alio fecundata · dum iungit̃ pontifici p̄poſito ſibi. ſed cumulat̃ virute ſpiritꝰ ſancti. Vnđ bene ioſeph īt̃pꝛat̃ auctus indicans mil valere inſtanciam loquentis magiſtri ſine augmento inuamimis ſup̄ni · Et panīs eum inuoluit et reclinauit eū in p̄ſepio quia non erat ei locus in diuſorio. Gr̃. et. Ch. Criſoſtomꝰ in matheū. Non erat locꝰ in diuſorio. Erat em̃ difficillim̃ vacātes domos repire · p̄pter cōuenienciam ac frequenciā indoꝝ quos in vnū eadem tūc deſcriptionis cauſa collegerat. Qui mundū vario veſtit ornatu · vilibus induit̃ · vt ſtolam īmortalitatis recipemus. Manus p̄des cp cunis aſtringunt̃ · vt noſtre manꝰ ad bene op̄andum · p̄des noſtri in viam pacis dirigēnt̃. In p̄ſepio reclinatur vt fideles oīs. ſancta videl' animalia carnis ſue frumento reficeret · qui panis ē angelorū In auguſto p̄ſepi ot̃m̃et̃ · vt nos p celeſtis regni gaudia dilatet. Non in domo parentum natꝰ ē domin̄ · vt oſtenderet quia p humanitatem aſſūptam q̄ſi in alieno naſcebat̃ · nō ſecundū ptātē · ſed ſcm̄ naturā hūanitatis. Nā de poteſtate eiꝰ ſcriptum eſt · in p̄pa venit. Et quia omnis caro fenū · factꝰ homo deꝰ · fenū nr̄m vertit in frumentū · de ſeipſo dicens. Niſi gr̄nū frumēti cadens in terram mortuū fuerit ipſū ſolū manet. Vnde et natꝰ · in p̄ſepi reclinat̃. Criſoſtimꝰ in omel'. Reclinauit puerū mater · ioſeph autē non audebat attingē · quē ſciebat de ſe non eſſe generatum. Quicumq; es paup accipe conſolationem. Ioſeph & maria mater domini non habent ſeruulū · non ancillā non iumentū · ipſi ſūt domini et famuli. Non audet pauptas timida inter diuites accedere in diuſoriū vadūt · naſcit̃ in ſtabulo · qui de ſtercore iopem leuat. In ſtercore iob ſedebat et poſtea coronatus eſt ·

Capitulum ſextum ·

Lilij

ET paſtores erant in r̄gione eadē vigilātes & cuſtodientes vigilias noctis ſup̄ gregem ſuū. Et ecce angelꝰ dom̄i ſtetit iuxta illos · et claritas dei circumfulſit illos. Ch. Nato domino paſtores vigilant gregemq; ſuū cuſtodiūt · vt oſtendat̃ adē tempus qđ ipſe olim p̄miſerat dicens. Ecce ego ipſe r̄quam oues meas · et viſitabo illas ſicut viſitat paſtor gregē ſuū. Per g̃gē pp̄s · p noctē ſcr̄z · p paſtores ſig̃ficāt̃ ſacerdotes. aiabꝰ p vigili cura p̄uiſuri. Angelꝰ cū tanto lumine a p̄parens qp in tota teſtamenti veteris ſerie n̄ inuenit̃ · miſtice p̄monuit quod ap'ſ poſtea dixit. Nox p̄ceſſit dies aūt a p̄pinquabit. Et timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus. Nolite timere. Ecce em̃ euangelizo vobis gaudiū magnum · quod erit om̄i populo · q̃ natꝰ ē vobis hodie ſalvatorꝰ qui ē x̄ps dom̄inꝰ in ciuitate dauid. Om̄i populo fidēliū de cūctis diuerſitatibꝰ gēcium congregando · eternam gaudium nunciat̃. Cum nox eſſet · nō ait angelus hac nocte ſed hodie · quia gaudiū magnum nunciabat. Vbi autem triſtia geruntur noctis mentio ſolet fieri vt ibi. Scandalum hac nocte patiemini. Et hoc vobis ſignū. Inuenietis infantē p panīs inuolutum · et poſitum in p̄ſepio. Signū ſalutis eſt fidelibꝰ hūilitas ſalvatoris · que ē oppoſita ſuppbie p q̃m moꝝ · Et ſubito facta ē cū angelo multitudo milicie celeſtis laudāciū deum · et dicentiū Gloria in altiſſimis deo · et in terra p ix hominibus bone voluntatis. Vno euangelizāte angelo multitudo in conſonam laudem p̄rumpit et officium ſuum deo impendens · et nos inſtituens · vt quociens ſacm̄ eruditionem ex friore audim̄ deo laudes corde & ore ac opere reddamus. Bene milicie celeſtis dictum ē · q̃ illi militabant · qui contra malignos ſpiritus ad tutelam noſtrā angelorū ordinabat exercitus. Quia vero deꝰ & homo natꝰ ē · hominibus pax & deo gloria canitur · qui ab angelis p noſtra redemptione glorificat̃ Et quia neq; iudei neq; gentiles pacē habent · non eſt eis pax impijs dicit dom̄inꝰ · ideo determinate dicit̃ hominibꝰ bone voluntatis · qui ſcil' x̄pm natum ſuſcipiunt. Gr̃. Quomō peccando extranei eramꝰ a deo · extr̄neos nos angeli deputabant. Sed quia recognouimus regem noſtꝝ angeli r̄cognouerunt nos ciues ſuos. Timet angl'us adorari ab humana natura · quaꝝ in ſuo rege confiderat. Vnde loth et ioſue non p hibiti ſunt adorare angl'os · iohannes vero in apocalipſi p̄hibitus eſt. Videmquit ne feceris oſeruꝰ enim tuꝰ ſum et fratꝝ tuorū · Et

factum est ut discesserunt ab eis angeli in celū pastores loquebant ad invicem. Transeam⁹ usq; bethlehem · et videam⁹ hoc verbum · quod factū ē qđ fecit dñs · et ostēdit nob . Non dix erūt videam⁹ puer sed verbū. Ac si diceret. ℣. Verbū erat in pncio · et factū ē caro · qđ dñs id est pater et ipsū verbum & spūs sanct⁹ fec⁹ id ē incarnari constituit · et sic factū ostēdit · quod in deitate videri non poterat · Et venerūt festinātes · et invenerūt mariā et ioseph et infantē positū in psepio. Videtes aūt cognerūt de verbo qđ dictū erat illi de puero hoc. Nō nulli q̄rentes xpm non invenīt · quia devotio se q̄runt. Pastores autem invenerunt · q⁹ fide nō ficta cucurrerūt. Sic eccl'e pastores immo quilibet fideles celestu doctrina erecti q̄si portas bethlehem subeuntes repiunt catholicam eccl'am · q̄si mariam et cetū doctor⁹ q̄si ioseph atq; humilem mediatoris advētum · scripture pagmis insertū · quasi in psepio. Videtes puerum cognoverūt de verbo qđ dictū erat · et nos p fidem incarnationis venimus ad gloriam vbi otuendam. Notandū quia interdum ipse res digne dictu atq; relatu verba vocant. Unde in ysaya. Non fuit verbū id ē res nomine digna qđ non ostenderet ezechias chaldeis. Sic hic dicunt pastores. Videam⁹ hoc verbū qđ factū ē id ē istā rem verbo narationis dignā · q̄ fecit ipse domin⁹ excellentissimā · et significaut nobis p angelos. Ubi vero dicit cognoverūt de verbo qđ dictū erat · accipe verbū p locutione · Et oīs qui audierant mirati sūt · et de hijs que dicta erant a pastoribo ad ipsos. ℣. Mirant et de misterio incarnationis et de pastorum attestacione tanta qui fucare audita nescirent · sed simplici facundia vera predicarēt. Sic domin⁹ non retores sed piscatores ad euangelizandū destinavit. Sic & in veteri testamento sue dispensationis nūcios pastores ordinavit · ideo non est pensenda pastorum attestatio. Maria autē cōseruabat oīa verba hec conferens in corde suo. Maria nō minus ore pudica q̄ corpe tacita cōfert ea que viderat circa se acta · et q̄ legerat in scripturs agenda. Legerat in ysaya · ecce virgo concipiet et piet filium. Legerat bos cognovit possessorem suū · et asin⁹ psepe domini sui. Videbat in psepi dei filiū · suū filiū · vnū filiū magistē · Videbat se de stirpe david ortā in nazareth de spū sancto concepisse · in bethleem pepisse quorū omnia testimonia in pphetis legerat · Comparat ergo verba pphaq; factis · et in oibo habet argumenta fidei. Si maria a pastoribo didicit · discamus et nos a sacerdotibo · Et reuersi sūt pastores glorificātes & laudātes deum in ommbo que audierāt · et vidērāt sicut dictum est ad illos De hijs q̄ audierāt ab angelis laudabant deum · et de hijs q̄ viderant in bethlehem glorificabant eum. Sed & mgri spūalium gregum modo fidēlū castra lustrāt pbitatis exempla querēdo · modo ad pastorale officium redeunt docendo ·

Capitulum septimum

Et postq̄ osūmati sūt dies octo vt circūderet puer voc tū est nomen eius ihūs. Quod vocatum est ab angelo pusq̄ in vtero ocipet. Ritū circumcisionis ab abrahaz sūpsit exordiū · qñ & nominis amplificatiōz accepit. Ad cuius imitationē nomē imponebatur pueris in die circumcisionis eorū. Sic etiā factū ē ipsi ihesu. Bene autem octava die circūcidit · vt et eius resurrectio octava die celebrāda · et nostra figuraret octava etate futura · Sex etenim sūt etates in q̄bo p domino laborat · septima ē anima⁹ usq; ad temp⁹ resurrectionis · octava ē resurrectio quando gl'ia p fecte circumcisionis coruscabit · et totus homo visionī conditoris inherebit. ℣. Nunc autem videns mulierem ad concupiscendū eam · incircumcisū visū habet. Incircumcisi sunt auribo quibo veritas dicit. Qui ē ex deo verba dei audit Propterea vos non auditis · quia ex deo nō estis. Incircumcisi sūt ligua & mambo · quoru os locutum ē vanitatem · et dextera eorū dextera iniq̄tatis. Incircūcisi sūt gustu · quos p pheta redarguit dicens · Ve q̄ potētes estis ad bibendum vinū · et viri fortes ad miscēdā ebrietatem. Incircumcisi sūt olfactu & tactu qui varijs odoribo delibuti secunt amplex⁹ meritricis cinamomo cubile suum aspergētis Incircumcisi sunt gressibo · de q̄bo psalmista omēorat. Cōtritio & infelicitas in vijs eoru et viam pacis non cognoverūt. Horro qui in similitudie carnis peccati venerat · remedium quo caro peccati mundabat non respuit · sed circūcisus ē factus sub lege · vt eam instam eē pbaret · et eos qui sub lege erant redimeret · Nota q̄ idem auxilium curationis in lege circumcisio cont peccati originalis unus⁹ pstit quod nunc baptism⁹ tempore gcie confert in q̄ introit⁹ in regnū nondū patebat ccūcisis.

vt modo baptizatis. At vero ñon solum bap tism? hoc facit· sed etiam passionis adiūctio que circumcisionī si addita esset· et similit ibi fieret. Quod autem in tali membro fiebat· causa ē ne alind membr aut debile fieret· aut turpe qđ publice vidēt· et xp̄s p castitatem figmificaret̄ ventur?. Ideo q̄p in carne p̄pucij fiebat circumcisio· quia in pte illa magis dñatur concupiscencia· p quam origmale peccatum ꝓpagat̄. Vbi ergo via peccati ē ibi apte signabat̄ peccati remediū· et figmificat̄ p circūcisionem carnis· circūcisio mentis· qua mundat̄ anima a vicijs. Tres itaq̄ constat esse circumcisiones. Vna est sacmentū· due vero sūt res illi? sacramenti· videl̄ circumcisio a peccato q̄ cottidie est in anima· et circūcisio a peccato et ab omi pena peccati· que in resurrectione erit in anima & corpe. ℔. Petrinis autē culturis circumcidit iosue mēturos terram ꝓmissionis quia pēt erat xp̄s· q̄ tollit peccata mundi.

ET postq̄ impleti sūt dies purgationis marie scdm legem moysi· tulerunt illum in iherusalem ut sisterent eum domino. Dixit moyses. Mulier si suscepto semine peperit· masculum immunda erit septem diebo· et die octaua circumcidet̄ infantul?· ipsa vero xxxtribo diebus manebit in sanguine. Non dixit ois mr̄ paries. sed q̄ suscepto semie peperit ad distinctionem illi? q̄ vgo accepit & pep̄t Non ergo mater sicut nec fili? indigebat purgari hostijs· sed vt nos solueremū a timore legis facti sunt sub lege. Decretum quoq̄ legis erat paulum a xxxiij· die circumcisionis ad templum deferri· dariq̄ hostiam p eo· ꝓmogenitum autem masculū sanctū domino fieri. In quo insinuat̄ nemmem nisi vicijs circumcisum dominicis dignum esse conspectibo vt ait ps̄ Non habitabit iuxta te malign?· neq̄ permanebunt iniusti ante oculos tuos. Vt sisterēt eū dño· id ē offerrent et consecrarēt·

SIcut scptū ē in lege domini· quia omne masculmū adapiens vulnam· sanctū domino vocabit̄. Precepit lex & hominis & pecoris omne ꝓmogenitū masculmi seorsus dño sanctificari· et sacdotis esse ita vt sacdos p hominis ꝓmogenito p̄cium accipet· et aial m mundū redimi faceret· munda vero deo offerret. Siclis argenti q̄nq̄ redimebat̄ ꝓmogenitum· et siclus xx· obolos habet. Notandū tm quia puli de tribu leui non redimebant̄· sed in ministerium domus ꝑpetuo tenebant̄. Illa omnia ꝓmogenita figmificabant xp̄m· q̄ unigenit? dei dignat? ē fieri· ꝓmogenit? omnis cature· qui singularit sanct? est domino quia peccatum non fecit· nec inuent? ē dol? in ore ei?. Moraliter etiā ꝓmogenita fignificabāt bona initia nre actionis q̄ si in corde genita· et dñi gcie deputanda. Male autem gesta redimē fructibo penitencie in bonū. Insapiens nullam consueta locutio ē· nō q̄ dominī? sacri vent̄s hospicū egressus deuirginasse credendus sit iuxta hereticos. Mistice autem designat̄ q̄ dominus apuit vgmis eccl̄e secretū genitale ad generandos sibi ꝑpl̄os p aquam scilicet et spm̄ sanctum· Et vt darent hostiam secūdum q̄ dictum ē in lege domini par t̄turum aut duos pullos columbarū. Dictū ē in lege vt p mfante masculo die octogesimo natiuitatis· p femina octogesimo agnus anniculs immaculat? in holocaustū offerret̄· et turtur sine pull? columbm? p peccato. Qui aūt nō posset offerre ag? p pauptate· offerret duos t̄tures vel duos columbe pullos· vnū in holocaustū et alterū p pcto. Hanc hostiā paupū voluit dominus dari p se· pau? fact? p nob vt diuites nos faceret hic in fide heredes rgm in celo. Moraliter antē sine quis forcia opa que masculi nomine· sine infirma que femie vocabulo distmguntur creauerit· vt hec domino valeāt ꝺsecrionem innocēcie offerat· et t̄turē sine columbam designantes· gemitū compūctionis et lacrimas humiliū· sic hec volucres p cantu habent gemitū. Lacrimis quippe etiā in bonis indigem? · quia quo fine consūmādi sum? nescim?. Sunt autē duo genera cōpūctionis· dū malor recolentes supplicia timē?· et dum desiderio celestiū ardentes· de dilacōe gemim?. Vnde duo pulli offerri iubent̄· vn? in holocaustū· quando amore celestiū inflammamur· alt̄ p peccato· dū de malis ꝑpetratis gemim?. Columba q̄ in grege conūsat̄ actiuā ruri̇t̄ solitag? contēplatiuā vitam figmificat· que paucorum ē. Et quia vtraq̄ hostia accepta ē dō· consulte vtraq̄ auis est oblata p domino. Qui clauso hostio patrē orat in abscōdito turturem offert· qui conspes oculis querit columbā ad altare portat. ℔. in omelia. Ihūs ꝓmo circumcidit̄· et post intpositis diebo cum hostijs iherusalem defert̄· quia ꝑpe carnis corruptionem resurgendo calcauit· et intpositis diebo cū carne quam hostiam fecerat sue dignam quitatē ascēdit. Nos etiam ꝑus in baptismo circumcidim̄ a peccatis· et ꝑficiente gcia ad altare ingredimur consecrandi hostia corporis et

sanguinis domini. Omis etiam ecclia in fine
mūdi p̄mo in resurrectione labem terrene cor
ruptionis exuet. ac demceps in celestem ibe
rusalem t̄nsferet victimis bonorū opum. dño
mendata. Et ecce homo erat in iberusalē
cui nomen simeon. et homo iste inst? et timo
rat? expectans cōsolationem israbel. et spūs
sanctus erat in eo. D. Justus erat et timorat?
quia difficile iusticia sine timor custodit. Nō
dicit timorem seruilē quē caritas foras mitt
sed timorem domini sanctū q̄ p̄manet in secu
lum seculi. quo inst? quanto plus deū diligit
tanto solerci? offendere canet.

Et responsū accepat a spū sancto non vi
surum se mortem. nisi p? videret xp̄m dñi.
Et venit in spū in templum. Videre mortē.
expiri & sentire eam significat. Felix mortē
videbit. qui cristum domini oculis cordis p?
videre satagit. conuersando in celesti iberusa
lem. et suspirando cum psalmista dicente.
Vnam peti a domino hanc requiram vt in
habitem in domo domi. Et cū mducerent
puerū ihesū parentes ei? vt faceret scdm̄ consue
tudinem legis p̄ eo. et ipe accepit eū in ulnas
suas. Eadem gracia qua ventuy prenouerat.
venientem cognouit. Qui celo terraq̄ non ca
pitur. grandeui homis vlnis gestat. Tropice
accepit veterarius puerum. vt doceret nos ex
uere veterem hominem cum actibus suis. et
mduere nouū in iusticia et sanctitate opum
que p̄ vlnas significant. Accepit senior mū.
dus innocenciam xp̄iane infancie. vt renouet
ficut aqla. Et benedixit deū et dixit. Nunc
dimittis seruū tuū domine scdm̄ verbū tuū in
pace. Sciebat q̄ beati oculi. qui xp̄m essent
visuri et ideo donec illū videret nolebat mor
te dissolui. Nox antē vt vidit optabat solui
a corpe. et in sinu abrahe pacem habere.
Quia viderunt oculi mei salutare tuū. Qd̄
parasti ante faciem ommū populoy. Quem
postmodū ommbo ppl̄is querendū dilectiōe
et conspiciendū fide p̄paasti iam carnis et mē
tis oculis salnatorem otemplor. Beati qui vi
dent qd̄ simeon vidit. beati q̄ non viderunt
et crediderunt. Lumen ad reuelationem gē
cium & gloriam plebis tue israbel. Salutare
dico lumen ad reuelationem id est vt reueletur
cecis oculis gentilium nulla spe dñici aduent?
erectoy. et ut israbel gloriet excipiens suū p̄
missū. et desideratū. Bene reuelatio gencium
israbelis glorie p̄fert. quia cū plenitudo genci
um introierit tunc israbel salu? fiet. Vnde in
psalmo. In cōspectu genciū reuelauit iusticiā
suam. recordatus misericordie domui israbel.
Qui vlt dimitti in pace venat in iberusalē.
conūsationem habens in celestibo. veniat in tē
plum id ē aptet exemplo illoy in quibo de?
habitat. Expectet dominū. accipiat in manib
bus vbū dei. brachijs fidei spei et caritatis.
amplectat. tunc dimittet vt non vidat mor
tem. quia viderit vitam. Et erat pat eius
et mater mirātes sup̄ hijs q̄ dicebant de illo.
et bñdixit illis simeon. D. Joseph qz nutr ei?
erat et marie famā conseruabat scdm̄ opinionē
vulgi p̄ saluatoris appellat. Et dixt ad ma
riā matrē ei?. Ecce hic posit? ē in ruinā. et re
surrectionem multoy in israbel. et in signum
cui dt dicet. In ruinā multoy posit? est dñs
quia ipse est lapis offensionis & petra scanda
li id ē ruine hijs q̄ offendunt vbo. nec credūt
De q̄bo ipse dicit. Si non venissem et locut?
eis non haberent. In r̄
surrectionē autem eoy posit? ē. qui credentes
in eum resurrexerunt a peccatis eorum p̄ eum
In suis quoq̄ p̄dicatoribo posit? e in ruinā
et r̄surrectionem vt ait apl's. Xpi bon? odor
sum? deo. in hijs q̄ salui fiunt. et in hijs qui
peunt. Bono em̄ odore alij salnātur alij peūt
Signū cui cont dicet fidem dominice crucis
accipe de qua iudei ad paulum dixerunt. De
secta hac notū ē nobis qz vbiq̄ ei contradici
tur. Et tuam ipsi? ammaz p̄trnsibit gladi?
id ē dolor dñice passionis. quia non potuit fi
liū videre crucifigi. sine affectu matrni dolo
ris. etiam si sparet r̄surrectuy. Vsq̄ ad finē
seculi animā eccle gladi? t̄bulationis ptran
sit. cum signo fidei ab impijs contradicitur
cū multos ruere videt. Origenes in mel. Alit
Posit? ē dñs in ruinā vicioy. et in resurrcōz
vtutum nec fit r̄surrectio. nisi ruina precedat
Omnia que de xp̄o narrāt q̄ n t? de vgine
q̄ resurrexit. q̄ ianuis clausis introuit omnia
in q̄ signū fuit cui cont dicit. ab infidelib. Am
brosi?. Tuam ipsi? animā p̄trnsibit gladius
qui ē vbum dei reuelans tibi misteria. Posi
tus ē domin? in ruinā & r̄surrectionem. unde
seqt. Et fuelēt ex multis cordibo cogitacōs
D. Ante erat metū q̄ iudeoy xp̄m r̄cipent. q̄ re
sipuerēt sed audita natiuitate fuelant cogita
ciones. cū herodes & sui t̄bantur. Postea vo
doctrina eius & vtute difamata. alij eum q̄si
magistz veritatis habuerūt. alij ab eo quasi
a seductore r̄cesserunt. Et erat anna pphe
tissa filia phanuel. de t̄bu aser. hec p̄cesserat

in diebo multis et vixerat cū viro suo annis septem .a vginitate sua. Et hec vidua usq; ad annos octoginta q̄tuor q̄ non discedebat de templo.ieiunijs et obsecrationibo seruiēs die ac nocte. Juxta historiam anna et deuote cō uersationis & venerāde etatis digna describit que domino testimoniū phibebat. Mistice aūt significat eccl'am. q̄ in p̄senti q̄si sp̄ōsi dñiq; sui.morte vidvata ē. Septies duodecim octoginta q̄tuor faciunt. et septem p̄timēt ad cursum seculi q̄ diebo septem volvit. duodecim vero ad p̄fectionē apl'ice doctrie. Quisq; totū vite temp? apl'icis mancipat institutis quasi octoginta q̄tuor annis celestis templi lumina seruare. et dominū p̄stolare adventum laudat.dū a domino pegrinat. Septē anni q̄bus anna cū viro suo vixit.significant p̄fectionem illi? temporis quo a domino in carne cō uersante docetur ecclesia. Qui anni postea p duodecim multiplicant. ꝓpter apl'icā doctrinam deinde regentem eccl'am. Et hec ipsa hora supueniens confitebat domino. et loq̄bat de illo ommbo qui expectabāt rdempcōnem iherusalem. Ipsa hora qua simeon accep puer. supueniens anna confitebat id ē laudabat deū. et ommbo fidelibo qui iugo herodis alienigene g̃uati liberationē expectabāt p̄mittebat p̄ adventū xp̄i in p̄ximo redemptionē fieri. Nō solū angeli.sed & omis etas et sexꝰ testimonium nato reddet puero. et sicut ab oī um seculoꝝ fidelibo p̄sagabat.ita vemēs omnium sanctoꝝ laude p̄dicat. Qđ simeon et anna p̄uecti ihesū excipiunt .et laudāt. sig̃ficat fidelem sinagogam que post longam expectationem p̄missionū.q̄ non ficta fide eū recepūt p̄nūctiabat. Et vt p̄fecerunt omnia scōm legē dñi reuisiunt in galileā in ciuitatē suā nazareth

Capitulum octauum.

Cvm ergō natꝰ esset ihūs in bethlehem.inde. in diebo herodis regis. ecce magi ab oriente venerūt iherosolimam dicentes. Vbi ē q̄ natꝰ ē rex indeoꝝ. D.m lucā. Temp? quoq; herodis regis dominico attestatur adventui. Predictum namq; fuerat quia nō deficiet p̄nceps ex iuda.neq; dux de femoribo ei? donec veniat q̄ mittendꝰ ē. Ex quo patres de egipto exierūt. sue gentis ducibo usq; ad samuelē ꝓphetam rigebant. deinde regibo usq; ad trāsmigrationē babilonie. Post reditū vero d babilonie p pontifices rexū sūma gerebat usq; ad hyrcanū regem simul & pontificem. quo mrer empto fraude ab herode cui? patrem ipse de ignobili aduena. hoc ē gentis ydumee sublimauerat indee rgnum ipsi herodi iussu cesaris augusti tradit gubnandū. cui? tricesimo primo anno qui mittendus erat adveniꝰ. J. In bethleem inde dicitur .quia est alia bethleem in galilea. M .Magi ab oriente venerunt id est aptibo q̄ sūt vsus orientem. Erant enim de trā psarū.et chaldeoꝝ. vbi ē saba fluni? .vnde saba regio vocat. Vidim? enim stellam eius in oriente. et venim? adorare eū. A dōnatione indeorū dictū ē vidim? stellam ei? .vt natiuitatē xp̄i a gētibo discerēt. J. Successores balaā fuerūt magi q̄ stellā nouerūt vaticinio eius Amb̄ in lucā. Ille stellā vidit i spū. isti vidēt oculi et cōsiderūt. Vtiq; nō adorassent si puerum tātūmodo cōdidissent. Gr. Angel? apparuit pastoribo nato domino.magis stella.q̄ indeis tamq̄ ratione vtentibo creatura rationalis p̄dicare debuit et gentibo q̄si ratione carentibo signa danda erāt. Et dignū fuit vt ia loquente domino apostoli gentibo p̄dicarēt. et nec dum eo loquente elementa p̄dicarēt M. Magi appellati sūt reges orientales .vel quia de stirpe balaam fuerunt .qui multum sciuit de incantationibus. vel quia fefellerunt herodem .p aliam viam regressi in patriā. Magi eciam dicuntur q̄ vel p stellas vel p anes.seu p q̄libet alia signa putant aliq̄ ognoscē. Hu diens antē herodes rex t̄bat? ē. et ommis iherosolima cū illo. Gr. Rege celi nato .rex trebat? ē .quia trena altitudo ofundit .cum celestis celsitudo apit. M. Turbat iherosolima sauens herodi.quem timebat. inxta illud salemonis. Rex inust?.omnes ministros habet impios.

Et congregans omnes p̄ncipes sacdotū et scribas populi. sciscitabat ab eis vbi cristus nasceret .

Et illi dixerunt ei. In bethleem inde. Sic enim scptum ē p ꝓphām. Et tu bethleē tra inda neq̄quam minima es i p̄ncipibo inda Ex te enim exiet dux .qui regat populū meū israbel. Bethleem vic? q̄dem minim? est. sed neq̄quam minima est in p̄ncipibo inda. id ē

in excellencia dignitatis·principū inda. In ea enim nascit saluator. Hoc testimoniū michee pphe ē·sed euangelista more suo sententiam pphie sumens. vba mutat·

·M vj

TVnc herodes clám vocatis magis diligenter didicit ab eis tempus stelle· que apparuit eis. Et mittens eos in bethlehem dixit. Ite & interrogate diligenter de puero· et cum inueneritis renunciate mihi· vt et ego veniens adorem eum. Cognito loco et tēpe· psonam pueri nō vult ignorare. Herodes significat ypocritas·ad dicentes·et ad cogitātes qui dum ficte deum q̄runt·nunq̄ inuenire mentē. Qui cum audissent regem· abierunt· Et ecce stella quam viderāt in oriente antecedebat eos· usq̄ dum veniens staret sup̄ vbi erat puer. Magis appinquantibus iherosolimam dispariut stella·quia q̄cumq̄ appinq̄t ad ypocritas et hereticos·dei lucem amittit Sed postq̄ recedit ab eis· diuinam lucē recupat·vt ēd at xp̄m de vgine natū. Stella domum discernens·non tenuit fidereas vias·f domui vicina stetit sup̄ subaudis loc;· vbi erat puer. Hec stella vt ait fulgencius nunq̄ antea apparuit·que magis p̄pria deputatur· sed tūc creata est·et pacta officio mox esse desijt· Videtes autem stellam gauisi sūt gaudio magno valde. Et intrātes domum·inuenerunt puer cū maria matre eius. Et pcidentes adorauerunt eum. Intrātes domū id ē in diuisorium q̄ lucas cōmemorat· inuenerunt puerū & matrē. Joseph autem id circo tacet quia nullū de officijs ad nutrimentū cōmemorat. Vel fortassis non aderat·ne male suspitionis occasio esset. Et pcidentes tam mente q̄ corpe·humiliter adorant in carne verbum· Et aptis thezauris suis obtulerūt ei munera·aurū thus & mirrā. Vnde matheus Oulchre munerū sacramenta inuenit? pspiter vno vsiculo conphendit. Thus auri miriam regiq̄ boiq̄ deoq̄ dona offerūt. Rabbā. In auro regem·thure deū·in mirra mortalem intellige. Aurū namq̄ ad tributū·thus ad sacrificium·mirra ad sepulturā ptinet mortuorū· q̄ solēt corpa mirra condiri ne putrescūt. Dic. Hēs itaq̄ in his nō modicā sacramētorū cognitionē in boie mortis·in do rsurrect.ois· in rege indicij·Hr. In auro quoq̄ sapiēciam intellige·vt ait salemon. Thesarus desiderabilis requiescit in ore sapientis. In thure vtutē oratioms·vt illud. Dirigat oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. In mirra intellige nostre carnis mortificationem. Vnde illud Manus mee distillauerūt mirrā. Dic. Mistice stelle ort? pmū a magis intellect? indicat gētes mox in xp̄m credituras. Stella enī pphetici sermonem xp̄i ortum confitētem significat Rabb. Herodes vero diabolū·q̄ cognita xp̄i natiuitate psequit eū in mēbris suis·A quo magi pgunt·dū ab ydolatria gentes recedūt et ad domū in q̄ xp̄s ē id ē ad catholicā ecclesiam puemunt. In quā p fide intrantes inueniūt xp̄m·cū maria matre eius. Xp̄i mater intelligit fideliū societas·in qua xp̄s p fidem habitat Aptis thesauris id ē literaru picia obtulerunt ei terna munera scil·phisicā·loycam·ethicā· vel historiā·allegoriā·tropologiam· vel scte trinitatis fidē. Nomina triū magorū ebraice apelli?·amer?·damasc?. Appelli? interp̄tat fidel·amer? humilis·damasc? misericors. Greca ligua vocati sūt·magalath·galgalat·saracin Magalath interp̄tat nunci?·galgalat deuotus·saracin gēcia· Et responso accepto in somnis ne rediret ad herodem·p aliam viam reuersi sūt in regionem suam. I· Pio affectu desiderātes quid diuina inberet voluntas·accipiunt responsū non p angelū·sed a domio diuinit? edocent? ne rēdeant ad herodē. Dic. In quo ammonem̄ omnē salutē et spem in xp̄o locare· et ab itinere pristis vite abstinē. Hr. Per aliā viam ad rgionem nostrā regredimur obediendo·a qua discessim? inobediendo·

Capitulum nonum·

QVi cū recessissent·ecce angel? domini apparuit in somnis ioseph dicens Surge & accipe puerū et matrem eius· et fuge in egiptum et esto ibi·usq̄ dum dicam·tibi Futurū est em̄·vt herodes q̄rat puer·ad perdendum eum. Dic. Nota q̄ angel? cū marie desponsate vginitatem cōmendaret·dixit ad ioseph noli timore accipe mariā cōiugem tuā postq̄ vero in uginē recognita ē·vt etiā iusti ioseph venerabilis castitas commendaret·nō uxor ei?·sed mater pueri dicta ē·vt hic. Accipe puer et matrem ei?. Et iter. Reuertere cum puero et matre ei?. Et rursū in luca. Et erat ioseph & mater eius. Et quociens cumq̄ postpositum de vtroq̄ fit sermo·mater xp̄i. nō uxor

ioseph nūncupata ē · QVi cōsurgens accepit puerū & matrē ei? nocte · et recessit in egiptum · et erat ibi usq ad obitū herodis · vt impleret qđ dictum ē a dōmo p ꝓphām dicētem. Ex egipto vocaui filium meū. M. Hoc testimonium ē in osee ꝓpha. Post magorū recessū impletum ē purgationis temp?. et deinde ioseph ammonit? ab angelo fugit in egiptum · cum matre & puero. H. in omel. Quod dom?n? ne occideret sublat? in egiptū · figmficat electos sepi? malor? impbitate suis effugandos sedibo · vel exilio dampādos. Vbi simul exemplum dat fidelibo · ne dubitent rabiem psequentium qnādo oportunū fuerit declmare fugiendo. Vnde illud. Cum vos psecuti fuerint in ciuitate vna · fugite in aliam. M. Egipt? imꝑtat tenebre & figurat gētilitatē peccatis tenebrosam. Joseph vero typice apostolor habet spēm · quibo xps credit? ē circūferēd?. Dic. &. H. in omel. Est g° puerilis & mīez ei? p ioseph in egiptū trnsferri · fidem dominice incarnatois et eccl'e societatē p doctores sanctos gentibo committi. Quod erat in egipto usq ad obitū herodis figmficat fidē xpi in gentibo mansurā · donec plenitudo eorum intret · et sic israhel salu? fiat. Obit? quippe herodis trmmum intentiois malitiose qua nunc contra eccl'am iudea seuit insinuat Nocte puer tollit incōdulis · a quibo recedit · ignorancie noctem relinquens. Cum vero redit titur · nulla noctis mentio fit · quia in fine mūdi indet lucem fidei enoch & elya pdicantibo suscipientes illumabunt.

Capitulum decimum

QVnc herodes videns qnō illusus esset a magis · iratus est valde. Cassiod? ps xl · vj. Dicūt tūc spm vehementem fuisse · quando herodes nō redeuntibo ad se magis irat? · fecit conteri naues de tharso cilicie quibo magi ꝯebantur occulte redijsse. Et mittens occidit omnes pueros q erāt in bethleem et in moibo finibo ei? · a bimatu et infra scdm temp? qđ exquisierat a magis. Aug? de conco dia euangl. Verisimile ē cum magi nichil herodi trnunciassent qp credideriti illos visioē stelle deceptos · et ideo erubuisse redire ad se · et ita qeuit a pueri inquisitione · sed iterum cum audriet que gesta essent in templo qđ simeon dixerit · et quid anna ꝓphetauerit sensit se illusum a magis · et in mortē xpi ꝓperans occidit pueros · in ommbo finibo bethlee a filio vnius noctis · usq ad filios duorum · annorum. Bimatus quippē spacium ē duorū annorū. M. ymatos enim greze. ann? dicit latine. H. in omel. Occisio puerulor passionem figurat ommium mrm · qui pueri id ē hūiles et inocētes occisi sūt ab impijs · quos fignificat hērodes. Q? pueri occisi sūt · et xps euasit · insinuat corpa posse primi · sed xpm p quo pssecutio venit nullatēn? posse fidelibo aufferri. Sine cm viuim? · sine morim dni sum?.

QVnc impletum ē quod dictum ē p ieriam ꝓphetam dicētem. Vox in rama audita est · ploratꝰ & ululatꝰ multꝰ · rachel plorans filios suos · et noluit consolari quia non sunt. Queritꝰ quomodo rachel plorasse dicit filios suos · cum tribus iuda que bethleem tenebat non de ea sed sorore sua lia fuerat orta. Solutio. Non tantum in bethleem · verū etiam in ommbo finibo ei? · pueri sūt trucidati. Tribo autē benamin q de rachel orta ē · pxima fuit huic inde. Vnde merito credi debet multos de beniamin stirpe fuisse occisos · quos pgenies rachel plorauit. Vel qz rachel iuxta bethleem sepulta ē · dicit ꝓphetico locutiois modo egisse ea q in loco eodem agebant. I. Rama non ē hic nomen loci qui est iuxta gabaa · sed qz rama imꝑtat excelsū · talis ē sensus. Vox in excelso audita ē id ē lōge lateq disposa. M. Ploravit aūt filios pgenies rachel · et noluit cōsolari qz nō erāt id ē sup hoc qp mortui erāt. Dic. Rachel in genesi eccl'e typum pretulit · cuius vox & ploratus audit. Ecclesia autem plorat filios non idcirco quia pemptos doleret · sed qnia ab hijs timebant quos pmium gemitos filios retinere volnit. Sed denicp se consolari noluit · que dolebat. Non enim non erāt hij q mortui putabāt. In eternitatis em ꝓfectū p martirij gloriam efferebant. Cōsolatio autem rei amisse erat pstanda · nō ante. Noluit ergo nec potuit consolari quia nō sūt id est sup id qđ non sint · sed gaudet qz felicit sūt. Vel alit. Eccl'ia cottidie plorat sanctor ablationem de hoc seculo · sed tamen non vult consolari de hoc quia non sūt id est qz mortui sunt · ita vt qui seculum morte vicerūt rursus ad seculi etamia secū tolerāda redeant.

Capitulū vndecimū

Defuncto aũtem herode · ecce ap
ꝑuit angel⁹ dommi in somnis io-
seph dicens. Surge et accipe pu
erum et matrem eius · et vade m
terrã israbel · defuncti sut emm q̃
q̃rebant ammã pueri. ℣. Ex hoc loco intelligi
mus scribas & sacerdotes · cũm herode necẽ
domini fuisse moditatos · Q ui consurgens
accepit puerũ & matrem ei⁹ · et venit in terrã
israbel. Audiens autem ꝙ archela⁹ regnaret
in idea ꝓ herode patre suo · timuit illuc ire.
Et ammomit⁹ in somnis secessit in partes ga
lilee. Rabbanus · Audiens ab angelo ioseph
vade in terram israbel · intellexit in ideam vo-
cari terram israbel · ꝑsertim cum videretur ei ·
talem puer̃ non alicubi debere habitare · nisi
in ihr̃m vbi erat templum · et celebratio pro
phetar̃. Porro autem postq̃ compit illic r̃g
nare archelaũ · noluit obicere se illi piculo · cũ
posset t̃ra israbel etiam sic intelligi · vt et ga
lilea illic deputaret̃ · quia & ipsam ꝑp̃s isr̃l
incolebat. M. Due autem sũt galilee vna vici
na tirijs · de qua scꝑtũ ẽ galilee genciũ · alt̃a
circa tiberiadem · et stagnũ genesareth · Et
veniens habitauit in ciuitate que vocat̃ naza
reth · vt adimpleret̃ q̃ dictũ ẽ ꝑ ꝓphetas ·
quõ nazare⁹ vocabit̃. ℣. Non diceret̃ pluraliẽ
ꝑ ꝓphas · si fixum de scꝑturis posuisset exem
plũ. Ergo sensũ accepit de scꝑturis · non v̈ba
Nazareus emm̃ sanct⁹ m̃ꝑptat̃ · et dominũ oms
scꝑture sanctũ dicunt. Vel scd̃m ysayam dici
potest · dicente. Exiet virga de radice yesse ·
et nazare⁹ de radice ei⁹ ascẽdet. Hiom. Pars
iudee in qua regnabat archela⁹ · añxp̃i sequa
ces ostendit. Porro nazareth galilee quo do
minus t̃nsfert̃ gentem q̃ tunc tempis ꝑ fidem
x̃pm ẽ susceptura designat. Sciẽdũ. M est ꝙ
anno regni octauiam cesaris augusti xl · ii · q̃
scd̃s romanorum rex regnauit annis lvi · et
semis · ihs xps vt in priscor̃ cronicis repitur
sextam mundi etatem suo consecuit aduentu ·
assumendo carnem · et regni ei⁹ anno xlv · he
rodes occidit pueros a bimatu et infra · scd̃m
temp⁹ qd̃ exquisierat a magis. Tradũt etiaz
historie ipm herodem morbo intercutis aque
et scatentibo toto corpe vermibus obisse mi
serabiliẽ · anno impij augusti quadragesimo
septimo · id est anno scd̃o post innocencium
occisionem. Oro quo substitutus ab augusto
filio ei⁹ archela⁹ · regnauit annis ix · id ẽ usq̃
ad ipi⁹ augusti finem. Tunc iudeis accusanti
bus illi⁹ illius ferocitatem apud romanos ·
passus ẽ exiliũ in vienna vrbe gallie. Deinde
romani vt regni iudaici minuerunt potenciã
diuisa in quatuor ptes prouincia · q̃tuor fr̃es
archelai eidem regendũ ꝑfecerunt. Q ui singl̃i
a ꝓncipatu q̃rte pti sgr̃co sermõe sũt tetr̃che
vocati. E quibo fuit vn⁹ herodes qui iohãnẽ
decollauit · et in passione domini pilato assẽ
sum ꝑbuit · scd̃s antipater · tci⁹ lisanias · q̃rt⁹
philippus vt scꝑtores tẽporũ ꝓdũt Notãdũ
tamen quorundam esse opinionẽ · ꝙ herodes
euoluto anno post x̃pi natiuitatem occiderit
infantes a bimatu & infra · Timebat emm̃ vt
aiunt ne puer cui fidera famulabantur · paulo
suõ etatem vel infra · spem sibi transformaẽt
Q autem stella non modico tempore vt qui
dam putãt apparuerit · angustinus refert. In
sermone de epiphania qui sic incipit · domini
et saluatoris nostri aduent⁹ in carne dic̃t ma
gos vidisse notissimam stellam non ante pau
cos dies · sed ante ferme biennũ sicut inq̃renti
herodi patefecerunt. Vnde a bimatu & infra
scd̃m tempus qd̃ inquisierat a magis occidit
pueros. Crisostom⁹ in math. Si quando
puer nat⁹ est in palestina · tũc stella magis
apparuisset in pside · q̃ plurimũ erat itineris
lõginquitate moraturi · neq̃quã mox nato pu
ero assistere potuissent. Itaq̃ ratione colligit̃
stellam ipsam añ m̃ltũ temp⁹ apparuisse · ac
puerũ demonstrasse Q vo a bienio herodes
pueros intfecit · maius etiam temp⁹ inclusit
ne forte is ꝓp̃t quem alij interimebantur effu
gere[t]

Capitulũ duodecimũ ·

L iij.

Puer autem ihũs crescebat et con
fortabat̃ · plen⁹ sapiencia · et gra
cia dei erat in illo. Crescere corpore
et confortari · etate hũana itelligẽ
Sapiencia ẽ ipsa diuinitas qua
plenus erat · g̃cia est coniũctio diuinitatis &
humanitatis · in vnam psonam. Sil̃e scꝑsit
iohannes · plenũ scilicet g̃cia & veritate idem
dicens veritatem · qd̃ lucas sapiam · Et in
die solemni pasche. Querit̃ cũ timerẽt archela
um · quõ illuc ire audebant. Aug⁹ de cõcor̃
euangl̃. Solutio. Fieri poterat vt ꝑ diem fe-
stum int̃ ingentem t̃bam latenter ascenderẽt
mox reũsuri. Sic etiam illo die quo ascẽderẽt
in templum completis diebo purgationis cre
dunt̃ latuisse herodem · quid sibi magi rennnc

ciarent expectantē. vel tot & tantis occupacō bus regia cura discendi poterat. vt a pueri inquisitione vel auertēt. vel impediret herodes Regnante vero archelao de psecutione pueri omnes tacuerunt. Q ergo lucas dicit p oīs annos ibant in ihl'rm. tunc accipiamus facti tatū. cum iam non timēt archelaū. Et cū fact? fuisset annorū duodecim. ascendentibus illis ihersolimam. scōm consuetudinem diei festi. cōsumatis q̄ diebus cum redirent. rmānsit puer ihūs in ihl'rm. L. Vbi ad etatē duodenem venit. cepit apire quid pat celesti debēt quid frene matri. Etas autem duodenis typus erat duodecim apl'orū. p quos diuinitas et humanitas eius erat p orbem nunctianda. Recte ergo in duodenario numero inbar perfectionis eius inicipit declarari. Remānsit ihersalem sine pentibus vt nos instruēt se deū habuisse patrem anteq̄ mūdus fieret. Et nō cognouerunt parentes eius. Existimantes aūt illum esse in comitatu venerunt iter diei & querebant eum inter cognatos & notos. & non inuenientes. regressi sūt in ihl'rm rquirentes eū Si quis quirat quomodo parentes reliquerunt eum tanta cura nutrtum. rspondem? q̄ filijs israbel mos fuit vt temporibus festis vel ibero solimā euntibus. vel inde redeūtibus. seorsū viri seorsū ince derent femine. et pueri cū quolibz parente irent. ido q̄ mariam et ioseph vicissim putasse ihesū cū altero parente ee in reūsione Et factum ē post tridnū inuenerunt illū i templo sedentem. in medio doctorū audientem illos & inrrogantem. Quasi fons sapie doctor medius sedebat. sed quasi exemplar humilitatis pri? inrrogat. et audt q̄m instruat ne puuli a seniorib⁹ doceri erubescāt et ne infirm? docere audeat. Amb. Post tridnū repit in templo. dans indiciū quia post ē duum tumphalis passionis rsurgēt. q̄ mortuus credebat.

Liiij. Mlxij. Rxiij.

Stupebant autem omnes q̄ eum audiebant. sup prudencia & responsis eius. et videntes admirati sūt. B. Eo amplius stupebant sup prudencia rsponsionū. quo paucata tem videbant annos. Diuinam sapiam ligua pdebat. sed infirmitatē humanā ptendebat

L. v.

Et dixit mat eius ad illum. Fili quid fecisti nobis sic Ecce pater tuus & ego dolentes qrebām? te. Et ait ad illos. Quid est q̄ me quebatis. nesciebatis quia in his que patris mei sūt oportet me esse. Non q̄ eum q̄si filium qrunt vituperat. sed cogit eos attollē mentis oculos ad querendum quid deberat et no patri ostēdens et templum et omnia que patris sūt non min? ad se q̄ ad patrē ptinere quoq̄ una ē maiestas. Et ipsi non intellexerunt vbum q̄d locut? ē ad illos. Et descendit cum eis et venit nazareth. et erat subdit? illis Quod de sua diuinitate loquit non intelligētes. et tamen ipse condescendit et subdit illis. vt impleat officium pietatis. Quātum ergo debem? obedire deo. quādoquidem ipse deus obedit hominib⁹.

Et mater eius? oseruabat omia vba hec in corde suo. Oia q̄ de dño vel a dño dicta vel facta cognouit siue intellecta siue nō intlecta in memoria rcondebat. vt tempe suo ꝓnt gesta erant vniersa intelligēt. et querentibus explicaret. Et ihūs ꝓficiebat sapia etate et gcia. apud deum & homines. M. Sapiencia ptinet ad aiaz. etas & corp? gra ad ntus q̄ salutem. Etate itaq̄ ꝓficiebat sicut carnis ē. etatis incremēta suscipe. Corro iuxta quod etate ꝓficiebat dona gcie q̄ sibi merat. et sapiencie magis ac magis patefaciebat hominib⁹ quod erat sapia & gcia ꝓficē non in se. sed in alijs apud deum & homines id ē ad honorem dei & salutem omiū. In se autem neq̄q̄ p infualla tempoz ꝓficiebat sapiencia vel gracia qui ab hora conceptionis plenus fuit gracie et veritatis. Nota doctores cōmuit affirmāe animam xpi. vbi vbo dei vnita ē. tantā sapiencie ac bonitatis suscepisse. quātū possibile fuit caturā suscipe. In ea em vt apl's ait sūt omnes thesauri sapiencie & sciencie. in ea omnis plenitudo diuitatis inhabitat. Alijs spirit? admensurā dat. sed xpo vt ait apostol? et euangelista iohs dat? ē non ad mensuram Multi g° asserunt vt alcuinus in libro de trinitate ad karolum. animam xpi tantam sciēciam de omnib⁹ habere. quātā diuinitas ipa habet ita scilicet q̄ diuinitas a se. nō ab alio sapiens ē p naturā. anima vo xpi a diuitate p gciam. Alijs vo non videt q̄ aliq̄ creatura capax possit esse totius diume cognitionis. vel totius diume bonitatis. fit nec omipotēcie Ducunt namq̄ pro inconuenienti creaturam etiam hoc modo parificari creatori. vt ab ipo tantam sciēciam bēat. q̄ntā & ipse creator.

Capitulum tredecimum

Lvi. Mvij .Aij

Anno quintodecimo impij tiberij cesaris · pcurante pontio pilato iudeam. tetracha autē galilee herode · philippo autem fratre eiꝰ · trachonitidis regionis · et lisania abilene terrcha · sub pncipibo sacdotū anna & caypha · factū ē vbū dñi sup iohannem zacharie filium in deserto. Q. Qi latꝰ quodecimo anno tiberij cesaris iudeā missus · pcurationem gentis suscepit. et ibi p decē continuos annos preses pduranit. Annas et ceyphas incipiente pdicatione iohannis · pncipes fuere sacdotum · sed annas illum annuz amministrabat · caypbas vo eū quo dominus crucem ascendit. Nulli tunc pontificatꝰ honor dabat merito generis vel vite · sed romana potestas pstabat sacdocio cui volebat. Inter annam & cayphan tres alij sūt pontificatu perfuncti vt refert iosephus. ac p hoc omne tepꝰ quo dominus noster in terris docuisse describit · intra qdriennij spacium coartat · in quo successiones pontificū quas iosephus memorat nix p annos singulos sūt ministrate. Grego. Quia ergo iohannes illum predicabat qui et quosdam de iudea & multos ex gentibo redemptorus erat p regem gencium et pncipes iudeorū pdicationis eiꝰ tempora designant. Quia autem gentilitas colligenda erat · et iudea dispergenda · descptio trium principatus ostendit · quoniā & in romana republica unꝰ pfuisse describit · et in iudee regno per quartā ptem plurimi pncipabant. Aperte quoq; sacdotes memorant · quia iohānes illum pdicabat · qui rex & sacdos erat. M. Factum ē verbum domini sup iohannē. Kapt? fuit paul? sup se usq; ad tcium celum · audiens archana vba. Johannes quoq; mente ascendit ad contemplandam sup se gciā qm pdicabat. Am. Audiuit iohannes auditu mentis vbū domi sola gcia desup ei loquentis. Opat vbū pns in iohanne declarans ei qd velit ab ipo pferri deinde p iohannē fit vbum domini in deserto derelicte & destitute iudee · solatiū redēpcōis annūctians. Congregatur? itaq; dei filius ecclesiam pmum opat in seruulo · vt eccl'ia non ab homine cepit. sed a vbo. Ipsa quidem pns desta · mō plures habet filios ·

Lvij. Mviij. Rij · Ax.

Et venit in omnem regionem iordanis · pdicans baptismū penitencie in remissionē peccatorum dicens · Mvij. Lvi. Aij. Penitenciā agite · appinquabit enim regnum celorū. Johannes penitenciam pdicauit & baptismum penitencie · in quo peccatoꝝ remissio fit id est baptismū xpi · sed remissionem peccatorū iohannes dare non potuit. Vnde figura legis ē que peccatum nunciat · non cōdonat. Jobs xpi pnūcti? est · ita · lex pnūciat eccl'e grāz. M. Penitere autem ē de p peritis malis dolē et plangenda velle vitaē · quod facit amor dei et odium peccati. Agere vo penitenciam est p peccatis satisfacere. Appinquat regnum celorum id ē regnare in celestibo p xpi scil' humilitatem & obedienciam · sicut p sup biā atq; trās gressionem ade appinquabit mors · et infern?

Mviij. Rij. Lvij. Ax

Hic est enim qui dictus ē p ysayam pphetam dicentem. Vox clamantis in deserto pate viam dñi · rectas facite semitas eius. O mr. Sic mmiꝝ iohannes pdicabat · hic ē enim dicente ysaya · vox clamantis 2c̄. Sicut pꝛi? sonat vox · et postea intellect? concipit · sic iohannis pdicatio anteibat aduentum xpi nūciando. Ideoq; iohannes vocat vox xpi · id ē vbi quod erat in pncipio apud deum · qđ in iohāne clamat ad iudeos surdos · p peccata longe positos · indignationis clamoē dignos Jm mr. Ad iudeos obturātes aures fit vox et clamor in deserto · quia sine spū dei sūt · sine pphā · rege · sacdote. Quid clamat xps per iohannem. Parate viam domini. Via domini p quā deus ad nos descendit · & nos ad illū ascendim? · ē fides · penitencia dilectio. Scire id ē intentiones recte sūt · si pure leuantur ad deum. Curuant autem · si p terrenis facimus que ppt deum facienda sūt. M. Ophyris gce latine dicit visio · inde pphā id ē pcul vides L. Omnis vallis implebit · et omnis mōs et collis humiliabit · et erunt pua indirecta · et aspa in vias planas. Et videbit ois caro salutaē dei. Gr. Vallis humiles designat · mōs et collis superbos. Corda humiliū eloqo sacre doctrie · et gra vtutū replebunt iuxta illud · Qui emittit fontes in uallibo · Et rursū. Et cōualles habūdabūt frumto. A mōtib? nāq; aqua dilabit · qr superbas mētes vitas doctne

deserit. Oratia directa fiunt cum corda p in-
iusticiā distorta ad iusticiā dirigunt. & aspa
in vias planas mmutant. cum immites et
iracunde mentes p mfusionem gcie ad man-
suetudinem redeunt. vt ibi pdicator pla-
nam viam inueniat. vbi p? p aspitatē gressū
ponere non poterat. Omnis caro id ē omnis
homo salutare di videbit m inditio id ē xpm
m sede maiestatis. vt iusti remunerentur. et
mali metnum gemant.

Aij. Mvij. Lvj.

Hic venit in testimoniū vt testimonium
phiberet de lumine. vt omnes crederēt
p illum. M. Lux m se dicit vbū di. scit? quod
illummabile ē. lumen vo qsi iam m testa nre
mortalitatis positum et humanatum. Iohnes
itaq non de luce tm. verū etiam de lumine te
stimonium dedit. quia quem deum pdicau-
humanatum. visibiliter demonstrauit dicens
Ecce agn? dei. Vnde & plus q? ppba dict?
est. Non erat ille lux. sed vt testimonium
phiberet de lumine. Non erat iohnes lux id ē
ex se illuminabilis. et ad illuminandos alios p
se sufficiens sicut illa lux vera quam diximus
sed ad hoc venit. vt testimonium phiberet de
illa luce iam vt diximꝰ facta de lumie. Que
qdem lux anteq fieret nostrū lumen. erat ab
ēterno lux vera. cuius est illuminare quemlibet
vere illummandum. et hoc est.

A. iij. Mi. Lxiiij.

Erat lux vera que illuminat omnem ho
mmem venientem m hunc mundum. In
mundo erat et mund? p ipsū factus ē. et mū-
dus eum non cognouit. Lux illa id ē sapiēcia
dei p quam fact? ē mund? m mūdo erat. ab
ipso scit mundi exordio. hoc ē m vniversis
creaturis lucebat ratione creandi et gubnādi
eas. et mundus id ē homo mundum inhitās.
eam non cognouit. Vt autem cognosceretur.
humiliauit se formam serui accipiens. Vnde
sequit. In ppa venit. et sui eum nō rcepūt
Qqd autem recepūt eum. dedit eis potesta-
tem filios dei fieri his qui credunt m nomie
eius. Ab mitio mundi semp aliqui fuerunt re
ceptores diuini vbi. credētes m nomine eius
id ē confitentes p ei? noticiam posse se saluari
Nomine qppe suo res ognoscit. et ideo nō
p noticia ponitur. Qui non ex sanguinibo

neq ex volūtate carnis. neq ex volūtate viri
sed ex deo nati sunt. Qui scit m hoc q? facti
sūt filij dei. non sūt ex sanguinibo id ē ex ma
teria sanguinis patris & matris. quod expo-
suit dicens. Neq ex concupiscencia carnis id ē
femine neq viri. Quia caro ab ossibo susten
tat. et minus fortitudinis habet. ideo p eā
infirmior sex? designat.

Av Li Mxiiij.

Et vbum caro factum ē. et habitauit in
nobis. Qualiter vbū m ppa venerit nō
videt locali aduentu. sed hūiliando se p nre
infirmitatis assūptione determinat dicens. ver
bum carnem factum esse id ē hominē assūptū
in vnam p?onam sibi copulasse. et sic hitauit
in nobis id ē mansionem ppetuam cū nostra
natura init. vt ampli? nulla ren? a nrā p?it?
natura p diuisionē p?one distīgeret. Nam & si
carnem ad horam deposuit. amme tamen et
vnio non defuit. Vel habitauit in nob p grā
ciam sicut ipse pmisit suis dicens. Ecce ego
vobiscum sum usq ad consūmationem seculi.
Et vidimus gloriam ei?. gloriam qsi vnī
geniti a patre. plenum gcie & vitatis. Cum
ita vbū carnis se velamine obumbraret qsi
collirio nobis oculos tgens. nos humiles in
ipso sic humanato gloriam eius id ē excellen
ciam diuinitatis intelleximus. quam p infir
mitate visibilis carnis. superbi credere nolebāt
Eius dico qsi vnigeniti id ē reuera vnigeniti
p naturā. non p adoptionem a deo patre. Do-
m lucam. Est ergo di fili? inxta diuinitatis
excellenciam vnigenit? a patre. inxta frater
nam vero societatem pmogenitus omis cāture
Vnigenit? in substancia deitatis. pmogenit?
in susceptione humanitatis. Vnigenit? m na
tura. pmogenitus in gcia. Inde ē q? frat nūcu-
pat. et domin? frat. quia pmogenit? domi
nus. quia vnigenit?. M. Vnde euangelista
plenū gcie et veritatis dict ipsū vbū humana
tum id ē xpm. Scdm humanitatē plenū g
cie id ē doms sancti spūs. scdm diuinitatem
plenum veritatis. id ē mconmutabilis. licet
mutabilem naturā sibi vnier. Sic qui ppe as-
sūpsit nrām. vt non desereret suam.

Avi. Mxj. Riij. Lx

Iohannes testimoniū phibet de ipso. et
clamat dicens. Hic erat quem dixi. qui

post me vēnturꝰ ē ante me factꝰ ē. qꝛ ꝓꝛ me erat. Qui post me ad ꝓdicandū venturus est factus ē ante me. non dico anteq̄ essem ego. sed aīpositus est mihi. et anteçellit me in humanitate. quia ꝓꝛior me erat in etnitate deitatis.

Avii.

ET de plenitudine eiꝰ nos oēs accepimꝰ et gr̄am ꝓ gr̄ciā. Redit euangelista ad testimonium sue assertionis. Vidimꝰ plenū gr̄ie. et de hac plenitudine donoꝝ quam habuit. omnes nos electi quasi ꝓpte. rimotos quosdam accepimꝰ. scil gr̄am ꝓ gr̄ciā. hoc ē ꝓpter illam singularem donoꝝ gr̄iam illi hominī collatam. etiam nobis tamq̄ huius capitis membris gr̄cia qua saluati sumꝰ collata est. id est dona sancti spūs suō merita nostra impetrauit nobis illa tāta a vocati nostri gratia. qui in omnibꝰ ꝓ sua reuerencia exaudiri meruit a patre. A. Vel gr̄ciam accepimꝰ ab eo ꝓ gr̄ciā id est fidem. dilectionem. sacramēta. ꝓꝛo vita etna ꝓmerenda.

QVia lex p moysen data ē. gr̄cia & vitas ꝓ ihesu xp̄m facta ē. Sicut dici solet qa ꝓmissa vetera intelligimus hoc. Quia per moysen famulū fidelem data ē a deo lex in q̄ cognitio bonī & mali. in qua promissio & umbra futuroꝝ bonoꝝ ꝓcul dubio p ihēm q̄ dominus & filiꝰ dei est tracta ē gr̄cia qua declinamus a malo & facimꝰ bonum. facta est ueritas in lege ꝓmissa & figurata. Vel intelligę veritatem. supne beatitudinis in commutabilitatem. in q̄ deo similes erimꝰ.

Aviij Mcxij. Lxix.

DEum nemo vidit vmq̄. Vnigenitꝰ filiꝰ qui ē in sinu patris. ipse narrauit. Sinū hominem ē videre deū. Ideo paulꝰ sup̄ hominem raptꝰ ē. vt videret archana que non licet homini loqui. A. Vidit moyses nubem & ignem et ignem. non ipsiꝰ dominī presenciam. Quare post omnia nisa dixit. Ostende mihi teipsū. Sinū dicit secretū patris. Inde venit filiꝰ p assūptionem carnis. et narrauit quod ibi vidit id ē reuelauit suis q̄ in p̄senti occulta fide vident de trinitate deitatis. et quia introducet eos ad manifestam visionem. que beatos faciet. M. Dicit em̄ alibi. Nemo venit ad patrem nisi p me. Item. Nemo nouit p̄rem nisi filiꝰ. et cui voluerit filiꝰ reuelare. Sicut gō p ihēm gr̄a & vitas facta est.

Mix. Rvii.

IPse autem habebat vestimentū de pilis camelorum et zonam pelliciam circa lumbos suos. esca autem eius erat. locuste & mel silue stre. Iohām solitudo locꝰ ē. et meditari opatio. Penitenciam pnunciat p quā redit ꝰ ē ab errore. recursus a crimine. et post viciorū pudorem ꝓfessio desinendi. Pilis non lana erat vestitꝰ. qđ ē indicium austeritatis non luxurie. Z. Zona antē pellicia qua accinctꝰ fuit etiam helyas. euāgeliū ē de pellibꝰ ficis animaliū. vnde iohēs cingebat circa lumbos ad luxuriam mortificandā. Locustas & mel silnestre edebat. quia solitudinis habitatori cōgruum ē non sequi diricias. sed necessitatem M. Vilis & aspera vestis de pilis camelorū vel de quibuslibet exuuiis aīaliū corcōtritū et humiliatū pnitentis designat. Dic. Zone autem p̄cinctio monet vt ad omne mmi[illegible]erium voluntatis xp̄i simꝰ accincti. Locuste fugaces in esū electe. figurāt nos q̄ bus quasi quibusdam corpū saltibꝰ efferebam̄ voluntate vagi. opibꝰ inutiles. vbis queruli. sde pegri Nunc autem sumus sanctoꝝ alimonia. et sacietas ꝓphaꝝ electi similes cū melle silnestri. qa dulcissimū ꝓbituri sumꝰ cibū non ex alueariis legis. sed ex nobis velut ex truncis silnestriū arboꝝ gentilitatis. tūc exibat ad eū ois ihe rosolima. et omnis iudea. et omnis r̄gio circa iordanem. et baptizabantur in iordane ab eo cōfitentes peccata sua. Gr̄. et. L. Baptizabat iohēs. non vt suū baptismū in remissionē peccatoꝝ daret. sed vt baptismū xp̄i remissuꝝ peccata p̄curreret. L. in m̄. Baptizabant in iordane q̄ descensio insp̄tat. de superbia vtis hominis ad humilitatem confessionis. et emendationis descendentes.

Mx. Lviij.

VIdens ante multos phariseoꝝ & sadducoꝝ venientes ad baptismū suū dixit eis. Progenies vipaꝝ. quos demonstrauit nobis fugere a ventura ira. Phariseī sūt diuidentes. vel diuisi id ē sacerdotes indeoꝝ qui se diuidebant a populo p ypocrisin. Sadducei sūt iustificati vel iustificantes se. Dij quinq̄ libros moysi recipiunt. ꝓphetas respuunt. resurrectionem non credunt. Gr̄. & L. Vtriq; ergo gemmina vipaꝝ vocantur. quia malorꝝ pentum acta imitantes hominis inuident eosq̄.

pfecunt·et ita venenati filij de venenatis parē tibꝰ nati sūt. Cum igit pemitencia & correcōne maxime indigerent increpant·quia non pꝰ reponunt venena· vt sic ad baptismū veniāt Ventura ira ē·extrema dei vindicta·quā tūc fugere peccatoꝝ non valet·qui nunc ad lamē ta pemitēcie nō recurrit· Hacite ergo fructū dignū pemitencie. Et ne velitis dicere int̄ vos patrem habem⁹ abrahā. Dico enim vobis qm̄ potest deus de lapidibꝰ istis suscitare filios abrahe. Fructū dicit nō qualemcūq; sed dignū pīie·vt ānto quis gui⁹ peccauit tāto ampli⁹ p ālitate culpe pemiteat·et bona opa maiori lucro faciat. Sed indei de generis nobilitate gloriantes · Idcirco se peccatores non cognoscebant·quia de abraham descēderant. Per lapides intelligunt corda gentiliū· ad intellectū dei insensibilia. Vnde etiam dicit qbusdam indeis·auferā cor lapideū de carne vestra. Merito lapidibꝰ gentes signant·que lapides coluerūt in naturā lapidū nō vsu cor poris sed mentis habitu conūse. Vnde illud Similes illis fiant qui faciunt ea et omnes qui confidunt in eis De quibus lapidibꝰ filij abrahe suscitati sūt· quia semini ei⁹ scil̄ xpo venti sūt gentiles p fidem. Vnde eisdem gentibꝰ paul⁹ dicit. Si autē vos xpi·ergo semen abrahe estis. Dil̄. Increpat ergo iohannes phariseos· vt qui diabolū patrem p infidelitatem habere cepant·cū eis q̄ de lapidibꝰ excitant̄ rursū abrahe filij p fidem fiāt· Iam enim securis ad radicem arboꝝ posita est. M Arbor intelligit̄ homo· radix voluntas ex q̄ fruct⁹ opū procedit. securis vero p̄dicatio euāgelij q̄ dicit̄ ad radicem poni· qr mūdiciā voluntatis p̄qrit. Docet em̄ p̄mium in bona volūtate cōsistē· pnā vero in mala· Opa autē que lex moysi dāpnabat·vel remunerabat testimonia q̄dam sūt volūtatis· Omnis g° arbor q̄ non facit fructū bonū excidetur et in ignē mittet̄. Sensus ē. Quicumq; contēpnit hic benefacere excidet̄ a cetu fideliū· vel a presenti vita in qua plantat⁹ est·et cremabit̄ in gehenna. Vel aliter. Gr̄ &. B. Arbores sūt genus humanū· securis vero ē rēdemptor noster qui velut ex manubrio & ferro tenet̄ ex hūanitate·sed incidit ex diuinitate. Que securis tam ad radicem posita ē·quia & si p paciēciā expectat·scit tamen quid tandem factura sit. Non ad ramos sed ad radicem positam dicit securim. Cum em̄ filij malorū tollunt̄·quid aliud q̄ rami infructuose arboris abscidunt̄·

Cum tota pgenies cum pente tollit̄· arbor radicit⁹ abscidit̄·ne qd remaeat vnd itez aliq̄d germis oriat̄ ·Raban⁹· Rami quid dign incendio·alij sūt aridi ut pagani·alij sūt virides·sed sine fructu vt ypocte·alij fructū sed amarū faciūt vt hetici· ·L·ix·

Et int̄rogabāt eum turbe dicētes. Quid g° faciem⁹. Respondēs autē iohs·dicebat illis. Qui habet duas tunicas det nō hnti·Et qui habet escas·similiter faciat ·Gr̄·&·B· Crisostom⁹ in mt̄. Ne putes pp̄t vtilitatem paupm dm fecisse divites·quos sine divitibꝰ potat sustentaē·sed pp̄t vtilitatē divitū pauperes fecit·quia infructuosi & steriles erāt futi nisi paupes fuissent facti ·Quia tunica pl⁹ est necessaria vsui nro q̄ palium·ad fructum digne pnie ptinet·vt nō solū exteriora & min⁹ necessaria ·sed ipsa valde nob necessaria divitibus cum pximis·escam scz & tunicā. Lex em̄ dicit diliges pximū·tuum tamq; teipsū De vna tunica dici non potuit vt diuideret̄· qa nd tūc nemo vestiret̄. De esca vitas dicit Date elemosinā·& ecce omia mūda sūt vob·

Venerunt aūt & publicani ut baptizarent̄ et dixerūt ad illū. Magister q̄d faciem⁹ At ille dixit ad eos. Nihil ampli⁹ q̄ constitutū est vob faciatis. Magna vis i sermone iohis· qui etiā publicanos & milites cogit cōsilium sue salutis inquirere. Precepit g° ne vlt̄ pscriptum eis·quicq; exigāt. Publicani sūt qui nr̄ vectigalia publica exigūt·vl̄ cōductoes sūt vectigaliū visci·seu rei⁹ publicar⁹. Dij etiam qui scl̄i hui⁹ luc̄·p negotia sectant̄·eod vocabulo censent̄· Int̄rogabāt eum & milites dicētes. Quid faciem⁹ & nos. Et ait illis. Neminem ociciatis·neq; calūpniam faciatis·et cōtenti estote stipendiis vr̄is . Aug⁹ d verbis dom̄· Nonulli cum gunt̄ peccāt·hac voce se excusant·qa militant & malis actibꝰ sunt occupati·pmd q̄si milicia nō volūtas i culpa sit Sed militare nō est delictū·nisi cū pp̄t pdā militāt·nec gerere rem publicā est cōmodum nisi cū ideo gerūt·ut rem familiarē augeant· Quilibet q̄ rectores·quilibꝫ sacdotes·q̄libet clerici· si amplius q̄m dectum est eis querūt· tamq; calūpniatores & concussoes iobis sententia cōdempnant̄·Milites em̄ xpi sumus· vnde apl⁹·Nemo militās deo implicat se negociis secularibus·

Existimāte autem populo & cogitantibꝰ ommbꝰ in cordibꝰ suis·de iohe ne forte ipse esset xp̄us ·M·ix Miserūt indei ab ierl̄imis

sacdotes & leuitas ad eū · vt interrogarēt eū tu quis es. Et confessus est · et nō negauit. Et confessus ē · q2 non sū ego xps. Gr. Cōfessus est se non esse xpm · et nō negauit q3 erat · scit se esse p̄cursorem · vt sequēcia det̄minat. Hic humilitas iohannis commendat̄ · quia dum in firmitatem suam humilit̄ studuit agnoscere · dei celsitudinem meruit optimere. L. in lucam Mira cecitas iudeoz qui cum crederent iohz esse xpm · credere nolebant etiam ipso iohāne attestante xpm esse saluatorem tot signis ac vturibo appbatū. Et interrogauerūt eum Quid ergo. Helyas es tu. Et dixit. Non sum. Propha es tu. Et respondit non. Gr. Domi? dixit discipl̄is suis · iohannes ipse est helyas quia iohānes erat in spū helyas nō in psona scd̄m quam dicit hic se non esse helyam. Ido iohannes negauit se esse pphām q2 plus erat q3 ppha · qd alij p̄nūctiauerāt ostendens. Vl quia nunctij q̄rere intendebant an eēt helyse? in quo figura baptismi p̄cessit · vel ali? ex pphetis antiquis. Dixerunt ergo ei. Quis es · vt respōsū dem? hijs q̄ miserunt nos.

Ax. Mviij. Rij. Lvij.

QVid dicis de teipo. Ait. Ego vox clamātis in deserto · pate viā domi. sicut dixt ysayas ppha A. & Gr. Iohs est vox in qua vbum sonat · id ē ostensio & ppbia · et lucna vbi dei p̄sentis in iohe · p quem clamat p̄ns in carne assūpta · cui iohs testimoniū phibet. iuxta illud. Parani lucnam xpo meo. Viam domini dirigit · qui ad p̄cepta ei? vitā p̄parat · vnde illud. Si quis diligit me · sermonē meū seruabit. A xj

ET qui missi fuerāt erāt ex phariseis. Et int̄rogauerūt eum & dixerunt. Quid g° baptizas si tu nō es xps neq; helyas neq; pphet̄a. M. Audierāt phariseī in ppbetis xpz venturū & baptizatum · scientes etiam iordanē figurā baptismi gessisse · eūq; helyam & heliseum in figura baptismi siccis pedibo trānsisse putabant nunc eos surrexisse ad baptizandū Quia ergo iohs nullū de hijs dicit se esse int̄rogant qua audacia baptizet.

.Axij. Mxj. Riij. Lx.

RESpondit eis iohannes dicens. Ego q̄d vos baptizo in aqua & in pēitencia. Qui antem post me venturꝰ est fortior me ē. cui? non sū dignꝰ calciamēta portare. Medi? aūt vr̄m stetit quē vos non scitis. Ipse vos baptizabit in spū sancto & igne. Ac si dicat. Gr. et. A. Non imputet̄ audacie q̄d ago. Baptizo in aqua in pēnitēciam id ē in signū pēnitēcie purgantis animas. Ideo corpora & usū baptizandi instituo · pans viam fortiori me cui? calciamenta portare non sū dignus · tanta est eius excellencia sup̄ meam p̄uitatē. Int̄ vos autem medi? ē quem p̄dico · sed nescitis eum quia ei? humilitate abutimini. Ipse baptizabit in spū sancto & igne · hoc ē purgacōe sanctificationis & pbatione tributionis. L. Vel in spū sancto · id ē in igne quem venit mittere sup terrā. Spūs sanct? p ignem intelligit̄ · q2 et corda incendit p amorem. et illuminat p̄ p sapiam. Sunt qui ita exponunt in spiritu sancto in p̄senti · in igne in futuro. Sicut em̄ nunc renascim̄ ex aqua & spū sancto in remissionem peccatorū · ita tunc de leuibꝰ peccatis cum quibꝰ morim̄ · p ignem purgatoriū q̄si p baptisma mundabim̄. Vnde apl̄s. Vnuscuiusq; opus qnale sit · ignis pbabit. Euangelista iohs scripsit cui? non sū dignꝰ vt soluam eius corrigiam calciamenti · q̄d ad ministeriū spectat. Albin?. Mos apud veteres fuit · vt si quis eam q̄ con peteret sibi accipe uxorē nollet · ille ei calciamentū solueret · q mre ppinq̄tatis eam sibi desponsaret. Xps aūt spōsus eccl̄e fuit · vt iohannes ait. Qui habet spōsā sponsus ē. Vnde iohs quia xps putabat̄ eē recte se indignū esse denunciat ad solnēdum corrigiam ei? calciamenti. Quasi dicat. Ego redemptoris vestigia denudare nō valeo · q2 sponsi nomen mihi non vsurpo. Vel ita. Calciamenta ex mortuis anialibꝰ fiunt. Domi? vero quasi calciat? apparuit · post̄q; carnē assūpsit. Diuine incarnationis misteriū nemo nunq̄; ad plenū inuestigare potuit. Corrigia calciamentiē · ligatura tāti misterij. Nō valet ergo iohannes ad plenū corrigiam soluere · q2 incarnationis misteriū nō sufficit inuestigare

.Mxij. Lxj.

QVius ventilabrū in manu sua · et mūdabit aream suam · et cōgregabit triticum suū in horreum · paleas autem conburet igni inextinguibili. Hilari?. Ventilabri opus est ab infructuosis · fructuosa discernere. Quod in manu domini situm · indicat arbitrium potestatis

recõdentis triticũ id ẽ pfectos fructꝰ credẽciũ in horreis · et concremantis paleas id ẽ infructuosoꝝ hoim manitatẽ igne iudicij. D. Der ventilabrũ discretio iusti examinis · p aream vero pñs eccl'a designat. Cuiꝰ aree purgacõ ètiam nunc gerit · cũ pũsi ob manifesta pecca ta de eccl'a eiciunt · vel post mortẽ diuina di stinctione dampnant. Inter paleas & zizaĩa distat · qꝛ palee a semine puri tritici prodeũt zizania a diuersa origine pcreat. Ergo palee significant illos qui fidei misterijs imbuunt · sed leuitate perfidie ab electis dissenciũt. Zi zaĩa illos q̃ ope & pfessiõe ab electis secnũt Dij ventilabro hoc non remouent · quia iam iudicati sunt · sed palee ventilant.

QVlta quidem & alia exortans · euã. L. gelizabat ppl'o. A xiij ec im betha ma facta sunt trs iordanem · vbi iohãnes erat baptizans ·

.Mxiij.

CCapitulũ decimũq̃rtũ.

QVnc venit ihũs a galilea in ior danem ad iohannẽ · vt baptizare tur ab eo. Multiplicem ob causã saluatoꝛ a iohanne baptizatꝰ est vt scdm hominem & iusticiam & legis humilitatem impleret vt iohannis bap tisma con pbaret · vt in lauacro credencium aduentum sancti spũs monstraret · vt tu nõ dedigneris suscipe baptismũ domini · cũ ipse suscepit baptismũ serui

Lxiiij Mj. Av.

ET ipse ihũs erat incipiens q̃si annorũm trigmta vt putabat filius ioseph. Criso stomꝰ in matheũ. Post trigmta annos ihũs venit ad baptisma · legem veterem soluturus. Propterea usq; in hanc etatem que omia so let cape peccata · in legis obseruatione p mãs ne quis diceret ideo illũ soluisse legem · qꝛ eã nõ potuit implere. D. Ihesus annoꝝ trigmta baptizat · et incipit apci? signa facẽ et docẽ Legittimũ tpũs etatis ostendens his q̃ oẽm etatẽ vel ad sacẽdociũ vel docẽdũ putãt opor tunã. Quod non est ñ aliqndo miraculo dei cõtmigat · vt ieremie & dameli qui pphie spi ritũ pueri pcepũt. Tricennalis baptizati salua toris etas nobis conuenit ppter misteriũ trs mi tatis et opationem decalogi. Cum ergo bap

tizãt vel gaudet se esse baptizatũ in fide scte trs tatis · t̃ cennalis sit in hũc modũ · vt intel ligat et conpleat decalogum.

.Mxiij.

IOhannes autem pbibebat eum dicens Ego a te debeo baptizari · et tu venis ad me. Respondens autem ihũs dixit ei. Sine modo · sic eñ decet nos implere omnem iusti ciam. Tunc dimisit eum. D. Venit dominꝰ baptizari vt nob mistinuaret misterũ baptis mi & sanctificaret aq̃s. Seruꝰ autẽ expauit illum ad se venisse vt baptizaret · cum nulla in eo culpa esset. Vnde intelligit q̃d hic dicit iohãnes ego a te debeo baptizari · hoc est q̃d ipse alibi ait. Ecce agnꝰ dei ecce qui tollit pec cata mũdi. Ab illo gº debuit ipe iob's bapti zari id est a peccato originali mundari. Sine modo inquit dominꝰ me a te baptizari i aq̃ vt tu postmodum a me baptizeris in spiritu Sic decet nos implere omnẽ iusticiã id ẽ do cere & exemplũ dare omnis iusticie. M. Q̃u xp̃i baptismũ suscipit · miseret amme sue pla cens deo salutis medelam suscipiens et humi liter sbdit creatori suo eiꝰ institutiom obedi ens · pximũq; exẽplo edificat. Sic ergo oẽz iusticiã implet · quia deo & sibi & pximo fa cit quod debet. Cum igit iohãnes cognouis set iusticiam sic debere conpleri tunc dimisit eum baptizari a se et consensit. Quia vera hũ litas est quam obediencia comes non deserit. officiũ q̃d pns expauit · obediens impleuit.

Lxiij. Mxiiij. Rv. Axv.

FActum est autem cum baptizaret omis popul? · et ihesu baptizato et orante cõ festim ascendit de aqua. Et ecce apti sunt ei celi · et vidit spiritũ dei descendentẽ corporali spẽ vt columbã venientẽ sup se. Et ecce vox de celis. Tu es filiꝰ meꝰ dilectꝰ · in te cõplacuit mihi. Ihesu baptizato et orãte ascẽdit de aq̃s quibus tactu munde carnis vim abluendi cõ tulerat · vt qui ad lauacrũ xp̃i venerit peccata deponat · et post vtutũ incrementis ascendat J & D. Apiunt celi non reseratione elementoꝝ sed spũalibꝫ oculis · quia dum undas subijt · diuinitatis sue potẽcia celi nobis ianuas pãdit Nec ei tũc cepit celũ apiri · cui celoꝝ int̃ioꝛa pã debãt sed his vb̃ vtꝰ baptismi ostẽdit · qꝛ baptizatis celestis ianuam declarat. Orauit

ēristus ñ̄ non p̄ro se· sed vt nos īfōrmaret ad orandū· post baptisma victuros. Nam quasi transito mari rubro necatos ḡtulam̄ egipcios sed in deserto hui⁹ mundi alij hostes occurrūt qui sunt vincendi donec ad patriam veniam⁹ et̄nam. Vnd̄ post collatam sancti spūs gr̄az in baptismo regeneratis amplior eius dē spūs ḡcia p̄ impositionē manus episcopi dat̄. Columbā apparuit sup̄ ihesū vt doceret̄ eis sol̄ qui in simplicitate baptizati sunt vnctionem sancti spūs affuturā. Corpāli specie descēdit vt columba· vt monstraretur q̄p baptizati in corpore eius que est eccl̄a accipiunt spiritum sanctum. Et notandū q̄p non corvus sed colūba ramum olive in archam noe attulit· quia baptizatorū alij deserunt eccl̄am· alij pacifice remanent in eccl̄a. Quam⁹ olive virentibo foliis in ore columbe· figmificat ḡciam spiritus sancti habundantem v̄bis vite. Quod lucas dicit in te complacuit mihi· tale ē ac si dicat. In te placitū meū ostitui· hoc ē p̄ te gerere quod mihi placet. Quod vo matheꝰ dicit in quo mihi conplacui· ita expōnt̄. Qui pēnitendo corrigit que male fecit· in quo pēnitet· sibi displicet quod fecit. Et quia pater omnipotens hūmano modo locutus ait· pēnitet me fecisse hominem· vidt̄ sibi displicuisse in peccatoribo In solo autem xp̄o sibi conplacuit· quia non se eum creasse hominem pēnituit· quād⁹ quid in eo nullum peccatū fuit. Vnde dauid. Juravit dom̄s & nō pēnitebit eum· tu es sacdos mēt nū. Augustin⁹ de cōcordia euangl̄istar⁹ Intelligas euangl̄istas cū nō eandē locutiōz retulerint· eandem retulisse sententiam. Que diūsitas locutionū ad hoc vtilis ē· ne vnomō dictum min⁹ intelligat̄· et aliter q̄p se res hēt īnp̄retet̄. H. Misteriū trinitatis in baptismo xp̄im onstrat̄. Filiꝰ baptizat̄· spūs sanctus descendit in spē columbe· vox patris testimonium filio p̄bentis auditur. Columba apparuit sup̄ caput ihesu· ne vox patris putaret̄ esse facta ad iohannē· nō ad dom̄num. H. in matheū. Sed & hoc q̄p vox paterna intonuit nō docet filiū sed nobis quid credere debeam⁹ ostendit̄· baptizatū scil̄ a iohanne vez ee dei filium· nos quoq; per aquam ablutionis et spm̄ sanctificationis paterne vocis adopcōne dei posse filios effici. M. Litterā sic lege. Vidit ihūs & qui cum eo erant spm̄ dei id ē rem figmificantem spm̄ sanctum descendentem vt columbam· hoc est sicut rem que vere columba erat· ad hoc figmificandū assūpta. Vtrum columba noviter creata fuerit· et post pactū officium soluta in elemēta· nec ne michil nostra int̄est. Sic quoq; legendū est quod marcus ait. Vidit celos aptos id ē figmficari celorū aptionem baptizatis. H. in om̄. Naturam columbe videamus· vt inde nob⁹ vite instituta sumamus. Nullum ore vel vnguibo ledit· nec mīmas quidem musculas vel vermiculos· Vidam⁹ ne dentes nostri sint arma & sagitte contineam⁹ man⁹ a rapinis. Qui furabat̄ iā nō furet̄· magis autem laboret opando manibus suis quod bonum est· vt habeat vnde tribuat necessitatem pacienti. Nam & columba sepe alienos quasi suos fert̄ alere pullos. Ipa terre fructibo· et semine pascitur. Audiamus ap̄l̄m. Bonum est non manducare carnē et non bibere vinum. Gemitum p̄ cantu habet Plorem⁹ cor ā dom̄no qui fecit nos. Risꝰ noster in luctū convertat̄· et gaudiū in merorem. Beati lugentes quoniam ipsi consolabūt̄ Super aquas sedere cōsueuit· vt venturi raptum accipitris· p̄uisa in aquis vmbra declet Et nos sup̄fluenta scp̄turar⁹ sedeam⁹· quarū speculis edocti dinoscere et p̄cauere valeam⁹ insidias hostis antiqui. Hinc illud. Oculi eiꝰ columbe que lacte sunt lote· et residēt inxta fluenta plenissima. Edificare solent in foraminibo petre. In caverna macerie. Petra xp̄s est· cuiꝰ in cruce clauis manꝰ· latꝰ est lancea p̄forat̄um. Macerīa eius vtꝰ ē sanctor⁹ coadunata. Caverna in ea· sinus frat̄ne dilectionis in quo dum teneros in fide nut̄unt· quasi mīficantibo columbis in se locū pandūt. Hic illud. Surge amica mea speciosa mea et vei columba mea· in foraminibo petre in cauna macerie. Hec septem vtutis exēpla recte commoranim⁹· quia spūs sancti qui in columba descendit septifōrmis ē ḡcia. M. Queritur quare baptism⁹ successerit circūcisiom· Vt enim beatus gregorius ait q̄rto libro in iob· q̄p apud nos valet aq̄ baptismi· hoc egit apd veteres vel p̄ nullis sola fides· vel p̄ maioribus vtus sacrificior⁹· vel p̄ hijs qui ex abrahe stirpe p̄dier̄t misteriū circūcisionis. Solucō Decebat nouū regem· nouam legem instituē inimicicias inter iudeos & gentiles soluere· vt duo populi in vnum ingerent̄· et fieret vnus populus. Quare necesse fuit inimiciar⁹ causas videl̄ iudeor⁹ ritus quos gentiles abhorrebant euacuare· et alia sacmenta q̄ vtiq; conmuia foret̄ substituere. Propt̄ hoc q̄p baptism⁹ circūcisionis loco subijt· q⁹ circumcisio

impfectum erat ſacmentū. vtpotè maribo ſoł attimens. Baptiſm? vero pfectum ē ſacmentū quia vtriq; ſexui ſine doloze comodatur. In aqua vero ideo vniformiter conſecrat baptiſma. quia de xpi latere manauit aqua. et quia nullus liquoz adeo valet ad abluendū ſicut aqua. et apud omēs facile acquirit. ne ſe aliquis ꝓpter inopiam excuſaret. Nota quia mł tipliciter accipit baptiſma. Baptiſmoz nāq; vnum tantū ē aqua. vt iohannis. quod rmiſſionem peccatoz non dedit. Aliud in igne vel ſpū quo baptizati ſunt apłi. in die penthecoſtes. Vnde illud. Vos autem baptizabimini ſpū ſancto. Terciū in aqua & ſpū quo baptizauerunt apłi. Quartū in ſanguinis effuſiōe Tria viſibilia id ē ſacerdos. baptizand? aq; ſunt in baptiſmate. et tria inuiſibilia id eſt fides. anima. ſanct? ſpūs. Vez domi? vt ait ambroſi? in ꝑmo libzo de ſacmētis. ideo ꝑ oz deſcendit in baptiſmū. q; ſpūs ſanct? cū mō ecōnūſo fiat quia domin? non indigebat mū dari. Nobis autem vt? & ꝑſencia trinitatis q; in baptiſmate xpi maīfeſta ē. inuiſibiliť operat in baptiſmatis viſibili ſacmento. Sacramentū vero eſt viſibile. ſignū inuiſibilis gr̄ie veluti cū quis baptizat. ipſa exterioz corporis ablutio quā videm?. ſignū eſt interioris ablucionis aie q; conſtit in peccatoz rmiſſione. Aq; etiam purgans exterius a ſordibo corpalibo ſignū eſt fidei mundantis interius a peccatis Sacerdos quoq; lauans in aqua. deſignat ſpm̄ in fide remittentem peccata. Videndum tamen eſt de hoc ſacmento ſicut de aliis. quia michil refert. a quocūq; det minſtro. Miſt enī miniſtrat. xps baptizat. Vnde illud. Hic eſt qui baptizat. Quia ꝑpt sine a clericis ſive a laicis. ſeu etiam a mulieribo. neceſſitate immminente det. non tamen reiterat. Hoc ſacmētum ſicut & ſacmentum altaris. alii ad vitaz. alii ad mortem accipiūt. Quicūq; enī vere accedūt et rem & ſacmentum accipiunt. qui ficte. ſacramentum tantū. Vnde ſi poſtmodū reſipuerit. non rebaptizabunt. Forma autem baptiſmi ſunt iſta vba. In nomine patris & filii & ſpiritus ſancti. Vel ſua equipollencia. Dominus enim generaliter inſtituens baptiſmū ꝓcepit dicens. Ite docete omnes gentes. baptizātes eos in nomine patris & filii et ſpiritus ſancti. A morte xpi et ſanguinis effuſiōe habet baptiſm? vtutem & efficaciam ſicut alia ſacmenta. ſive ante legem. ſive in lege. Per hunc enī que facta ſunt. xps dimittit. adiuuat ne amplius fiant. ꝓuicit vbi omnino fieri nō poſſint. facit vt lex impleat. vt natura liberetur ne peccatum dominet.

M. M. R. L.

ET teſtimoniū phibuit iohannes dicens quia vidi ſpiritum deſcendentem quaſi columbam de celo et manſit ſup eum. et ego neſciebam eum. Albin? Neſciebat eum ſub. tā alte. tam ſublimiter. q; ſpū in eū deſcendente cognouit. A. Tunc enim didicit q; dns retentur? ſibi eſſet ſicut & aliorum ſacramētorum baptiſmi ſui poteſtatem. ſive preſens in terra. ſive abſens corpore in celo. et nulli eam ſeruo daturi eſſet. Auguſtin? de vnico baptiſmo. Inuenim? dictū ab apłis. et gloriam meam. quānis vtiq; in dommo. et miniſteriū meū et prudenciam meam. et euangelium meum. ōmnis vtiq; a domio imptitum atq; donatū Baptiſmū autem meum nemo eorum omnio dixit. Neq; enī omniū equalis ē gloria. neq; miniſtrāt equaliter. nec eqles prudencia ſunt et in ēangelio alii? alio melius opat. et ideo dici potest alius alio doctior. etiam in ipſa doctria ſalutari. Alius aūt alio magis minuſue. baptizat? dici non poteſt. Non inuenies aliquem apłorū dixiſſe meū baptiſmū. inueries antē dixiſſe meū euāgeliū. et hoc ē qđ dicit. eo q; miſit me baptizare in aq; ipe mihi dixt. Sup quē videris ſpm̄ deſcēdētē & manētē. Hic ē q; baptizat in ſpū ſancto. et ego vidi et teſtimonium phibui. quia hic ē filius dei. Dom matb. Pulchre addidit manentem ſuper eum. Propriū enī eſt mediatoris noſtri. vt nūq; ſpūs recedat ab eo. Fidelibo autem eius aliquādo cōfert. aliqñdo tollit. Quibuſdam tamen ad amorem dei & proximi conſeruandū. nūq; abē Vnde ipſe ait illis. Vos autem cognoſcetis eum. quia apud vos manebit. et in vobis erit Iohannes inxta auditorū capacitatem alibi ihesū ꝓdicat virum fortiorē ſe. hic vero filiū dei. Dmc ē q; paul? ait. Quaſi pnul? mi xpo vobis lac potum dedi. non eſcam int̄ ſapiētes autem ſapienciam loquiar̄.

Capitulū decimūqntū.

Mxv. Rvi. Lxv.

Vnc ihesus ducꝰ in desertum a spiritu· vt temptaretꝝ a diabolo Consulte lucas ꝓmo posuit·ihs autem plenus spiritu sancto· regressus est a iordane· ne dubitaretꝝ a quo spū ductꝰ fuerit in desertum scōm matħ·vel expulsus scōm marcū. Oroculdubꝰ non vtute mali spiritꝰ agitꝝ in desertū·sed voluntate sui spūs· vt sternat aduſarium. Vbi nobꝫ ꝓmōstrat vt post baptismū accingamū fortiter contꝝ diabolū·relictis mūdi illecebris et societate ꝓuoꝝ·

Mxvj. Lxvj·

Et cum ieiunasset xl·diebꝫ et xl·noctibꝫ postea esuriit. Obtulit se temptatori xl diebus et xl·noctibꝫ·vt indicet quia sine hic ꝓspera blandiantꝝ qꝫ ad dies ꝓtmet· sine aduersa friant qꝫ noctis figure congruit semper fidelibꝫ adest aduersariꝰ·non cessans eos impedire temptando. Hil·Esurijt corpore· vt diabolo tribueretꝝ temptandi occasio·et vinceretꝝ ab homine·cuiꝰ morte et calamitatibus gloriabatꝝ. Monebatꝝ diabolꝰ xl·dies ieiunio sciebat totidē diebꝫ aquas abissi effusas· explorata re ꝓmissionis terram·moysi legem a deo datam· filios israbel totidem annis in heremo pane angelorꝫ vixisse. M·Cum vero sensit postꝫ ieiunū dominū esurire· quod non de moyse·vel helya legitꝝ·vt postꝫ ieiunia esurierit accessit tēptando·longe remotꝰ malicie voto. H·Decem sūt ꝓcepta legis·et qꝫiptiꝰ est mundus qꝫ significat iam gr̄ciam xp̄i diffusam ꝓ mundū· q ieiunauit spacio xl·dierū In quo ieiunio quasi clamabat abstinere vos a carnalibꝫ desideriis huiꝰ seculi. In omestione & bibitione postꝫ resurrectionem velut clamabat·ecce ego vobiscū sum usqꝫ ad consūmationem seculi. Vnde q̄mnis nondū gloriemur tamen spando iam pascim̄. Congrue ieiuniū qꝫragesime statutū est esse confine dominice passioni· quia significat nos debere a mundi amicicia contimere· vt deum sequi valeamus In abstimencia autem q̄ꝫragenariꝰ numerus custodit·quia vtꝰ decalogi· ꝓ q̄tuor libros euangelij implet·cum euangelium custodit· Vel quia ꝓ decalogū deum & ꝓximū diligē p̄cipim̄·et ꝓ motū corporis qꝫ ex q̄tuor elemētis subsistit·caritas dei & ꝓximi violatur· apte ad diluenda ꝓccata in q̄ꝫragenariū numerum tempus pmtencie surgit· Et acce-

dens temptatorꝫ dixit ei·Si filiꝰ dei es dic vt lapides isti panes fiant· Qui rſpondēs dixꝭ Scriptū est· Non in solo pane viuit homo· sed in omni vbo quod ꝓcedit de ore dei. H· Credidit aliqndo diabolus debellatorem suū venisse in mundum· sicut ꝓ obsessū hominem dixit· Quid nobis & tibi fili dei· Venisti añ tempus torq̄re nos. Deum tamen illū esse dubitauit·mortalia paciendo. Scꝫptū est dixit dominꝰ·quia humilitate non ꝓtēcia ꝓposuerat vincere diabolū. Hil·Intendebat demonum ꝓnceps ex mutatione lapidū in panes vtutem potestatis in deo agnoscere· et in homine oblectamento cibi· impaciencia esuriēs illudere· Verū dominus de deutronomio testimonū sumens·ostendit non in pane hoc solitario sed in dei vbo alimoniam ei mitatis esse spandam. Gregoriꝰ. Tribꝫ modis temptatio fit·suggestione·delectatione·cōsensu. Christus autem sola suggestione temptatꝰ est·qꝫ delectatio ꝓccati mentem q̄ non momordit Non indignū temptari fuit illi qui occidi venerat·vt sua temptatione nostras vinceret· sicut sua morte nostra tulit ꝓccata· Qunc āssūpsit eum diabolꝰ in sanctam ciuitatem·& statuit eū supꝑ pinnaculū templi. Non ē mirū si se ꝓmisit ab illo assumi·et duci & statui·q̄ se ꝓtulit a membris illiꝰ crucifigi. M·Potest autem sic intelligi· Assūpsit cū diabolꝰ id est temptando imaſit·et statuit eum supꝑ pinnā templi id ē occasio fuit quare dominꝰ a suo spū sit ductꝰ & statutꝰ illic. Pinna vel pinaculū ē fastigiū id ē sūmitas. Solebant em̄ antiqui sicut adhuc fit in pluribꝫ locis supiora domorū vel tēplorū facere plano scemate· vt ibi possent stare & agere qꝫ vellent. Vñ dñs ad apl̄os. Qꝫ in aure auditis·p̄dicate super tecta. Sancta autē ciuitas iherusalē dicebatꝝ· in qua templū et cultꝰ vnꝰ dei fuit secundū legem moysi. Et dixit ei. Si filius dei es· mitte te deorsū. Scriptū ē emm·quia angelis suis mandauit de te·et in manibꝫ tollent te ne forte offendas ad lapidem pedē tuū. I· In omnibꝫ temptationibꝫ hoc agit diabolus·vt intelligat si filius dei sit. Sed dominꝰ sic respōsionē tempat· vt eū relinquat ambiguū· Dicens mitte te deorsū· qui omēs p̄cipitari satagit·infirmꝰ ostendit·nam psuadē potest p̄cipitare non potest. Testimonū qꝫ inducit non de xp̄o tantū·sed & de omni viro sancto ꝓphia est. Ieronimꝰ psalmo xc· sic exponit· Quicumqꝫ duas naturas dei & hominis ꝑ-

fectas ꝯcideret in salnatore. hic ãgelicis manibus vallat?. ad lapidem id ē ad xp̃m. nō offendit pedem suum. qui lapis ē offensionis. et petra scandali. Augustin? eodem psalmo. In manibo angelor̃ sublat? est domin? quādo assūpt? ē in celum. non quia si non portarent ruturus erat. sed quia obsequebant̃ regi. Q̃d si dicas meliores sunt qui portant. ꝙ qui portat̃. respondebo. Ergo meliora sunt iumenta hominibo. I. Tacuit aūt terginersator de sui conculcatione. nō subiciens. filiū dei sup aspidem & basiliscū ambulatur̃. et conculcatrum leonem & draconem. Ait illi ihesus. Rursus scptū ē. Non temptabis dominū deum tuū. Veris scpturar̃ frangit clipeis. falsas diaboli sagittas de scpturis. qui. vel falsa ꝓponit. vel veris falsa persuadere conatur. Testimonia deutronomij ptulit dominus. vt sde legis sacmenta monstraret. H. Suggerebat̃ ei q̃si homi. vt signo aliquo explorare quātū apd deū valeret. Sed scptum ē homini ne deū tẽptare audeat. quādo habet quid faciat. vt q̃d cauere oportet euadat. Inde ē illud. Si vos psecuti fuerint in vna ciuitate. fugite in aliã. Postꝙ vero deficit humana puidencia. si hō se totū diuine committit potencie. nō ē dicēda temptatio. Nunc autem poterat xp̃s aliter de templo descendere. ꝙ p iactanciā se ꝓcipitaē Iterū assūpsit eū diabol? in montem excelsū valde. et ostendit ei omnia regna mūdi et gloriam eor̃. et dixit illi. Hec omnia tibi dabo si cadens adorueris me. M. In montē id est sup̃ montem ostendit regna. non ꝙ visū eius qui omia videt amplificauerit sed q̃ntū in se fuit vbo & pmissione ostēdit vanitatem humane pompe quam amabat. quasi speciosā suadens domino. vt vel sic eum sibi subiceret Bene q̃d lucas commemorat in momēto temporis. temporalia monstrant̃. quia cito cadūt humane potestates. dicēs hec omia tibi dabo supbe loquit̃. non ꝙ omnia regna daē posset Procidēs adorueris dictū est. quia adoraturus diabolū ante corruit. Amb. Nota q̃ ois potestas et ordinatio potestatū a deo est. sed a malo. potestatis ambitio. Gregorius in iob libro xix. Ex se diabol? temptare quoslibet iniuste appetit. sed eos qui temptandi sunt. et put temptandi sunt. non nisi deus temptari iuste pmittit. Vnde etiam in libro regum de eo dicit̃. quia spūs dei mal? irruebat in saul Duobo vbis conphensa est et potestas insta i diabolo. et voluntas iniusta. Nam et ipse dr spūs malus per nequissimam voluntatem. et idem spūs domini. p acceptam iustissimam potestatem. Potestas itaq; diabolo ad temp? pmissa. nō mala est. sed is q̃ ambiendo male vtit̃ potestate. mal? est.

Tunc dicit ei ihs. Vade sathanas. Scpt̃ū est. Dominū deū tuū adorabis. et illi soli seruies. I. Non vt q̃dam putāt sathanas et petr?. eadem sentencia dampnantur. Petro em̃ dicit̃. vade retro sathanas id ē sequè me qui contrari? es voluntati mee. Dic nō dicit̃ retro. vt subaudiat̃ vade in ignem eternum M. Omni homini scptū ē deum adorare. eiq; soli seruire. H. Grece latria dicit̃ seruit? illa q̃ soli deo debet. nemi. non creature. Vnde ydolatre nuncupant̃ hij qui sacrificia q̃ vni deo debēt ydolis impendunt. Dulia autem est seruitus communis. sine deo sine homini. Vnde etiam seruus dicit̃ latine. q̃d dulos dicit̃ grece. Iubemur ergo p caritatem seruire inuicem. quod grece ē dulium. & deo soli q̃d gce ē latrium. L. Et consūmata omni temptatione. M. L tunc reliquit eum diabol? usq; ad temp?.

Rvij. Mxvij

Et ecce ãgeli accesserunt. et ministrabant ei. Consūmata omnem temptationem dicit. quia hijs tribo temptationbo continent̃ origines oim vicior̃ iohanne attestante qui ait. Omne q̃d in mundo ē concupiscencia carnis ē. et concupiscēcia oculor̃ē. et superbia vite. Et in euangelica parabola t̃bus negocijs repbi. ab eēne vite dapibus excludunt̃. Primus dixit. Villam emi. et cetera. Alter dixit. Juga boum emi quinq; Alij dixit. Vxorem duxi. Vxoris appetit? ad concupiscenciam ptinet sicut gula. Ville emptio. ad auariciam et superbiam. Probatio q̃nq; ingor̃ refert̃ ad concupiscēciam oculor̃ vbi curiositas ē. et vana gloria. Triplici telo hostis. totidem arma defensionis oppone. ut concupiscencia carnis pellat̃ ieiunio. auaricia elemosinis. iactancia p̃cibo. Rabb. Antiquū hominē supauit diabol? gula in vetito pomo Vana gloria supauit eum dicens. eritis sic dij Auaricia etiam supauit eū. quando dixit. scientes bonum & malū. Auaricia enim recte dr sublimitas ambitionis. Sic etiam temptauit dominū. sed victus recessit. Dauid goliam tribus lapidibo de torrente pstrauit cristus diabolum t̃bus testimonijs de lege. M. Ne

aut̃e temptāt̃ionū p̄ma fuerit q̄ media q̄ ne vltima. et in qua forma temptator acceſſerit an in ſua ꝑ̄ſa. an in ſpecie hominis aſſūpta. non multū refert ignorare. Reliquit eum diabolus uſq; ad temp?. poſtea p indos apte eū impugnatur?. Sic etiām quād̃o nō p̄ualet in temptatione. a nobis recedit. uſq; ad alid temp?. B. in maī. Inter beſtias dom̄m? connotaī vt homo. miniſterio vtitur angelico. vt deus. Et nos eū in heremo ſancte conuerſatiōis beſtiales hominū mores toleram?. miniſterū ãgelor̄ meremū. a quibo corpore ſoluti. ad eterna gaudia trãſferam̄.

Capitulū ſedecimū.

A. xvi

Altera die iterū ſtabat iohannes. et ex diſcipl̄is ei? duo. Et reſpiciens ihesū ambulantem. dixit. Ecce agn? dī. ecce qui tollit pcc̃a mundi. B. in omī. Tipice iohannes id ē ꝑphet̃us gr̃ce. altera die id ē poſt legē. cognoſcit agnū quo r̄demiī. Ambulacō ihesu diſpenſatiōnē incarnationis qua nobis exempla viuendi dedit inſinuat. ſicī manſio ei?. et mitatē diuinitatis. Statio vo iohannis et diſcipulor̄ ei? oſtendit quia ipſe illam vtutum arcē conſcenderat. a qua millis tēptationibo poterat deici. et diſcipl̄i magiſteriū eius corde ſequebanī. Vel aliter. Stabat iohn̄s id ē ceſſabat lex tamē teſtimoniū phibens xm Deambulabat ihn̄s id eſt gr̃cia hmc et inde colligens. Agn? innocens immolandi? p̄figī in agno paſchali quomō peccata tollat. apoſtolus petrus oſtendit dicens. Non corrupti bili argento vel auro redēpti eſtis de vana veſtra conūſatione patne t̃raditionis. ſed p̄cioſo ſanguine q̃ſi agni incontaiati & immaculati ihū xp̃i. Et iohannes in apocalipſi. Qui dilexit nos & lauī nos a peccatis noſtris i ſāguine ſuo. Non ſolū autē lauit nos qñ ſanguinem ſuū dedit p nob̄. vel qñ baptizam̄ in miſterio paſſionis illius vm etiā cottidie lauat nos in ſanguine ſuo. cum eiſdem beate paſſionis memoria ad altare r̄plicatur. cū pais et vini creatura in ſacramentum carnis & ſāguinis eius meffabili ſpūs ſanctificatione trãſferī. Peccatū mundi dicīt originale peccatum qd̃ p p̄mū hominē intrauit in vniūſum genus humanū. Et audierunt eū duo diſcipl̄i loquentē. et ſecuti ſūt ihesū. Conūſus autē ihūs et videns eos ſequentes ſe. dicit eis. Quid q̄ritis. B. in omī. Deſiderantibo p̄cipe verbum gr̃cie poci? ab ipſo q̄ a iohanne. dat fiducīā q̄cumq; vellent interrogāndi. Albin?. Conuerſus autē quaſi faciem p̄buit. dum de maieſtate deſcendit vt poſſet videri. dum p vmbra legis euangelij lucē exhibuit. Qui dixer̄ūt ei. Rabbi qd̃ dicīt int̃pratū magiſter. Vbi habitas. Dicit eis. B. in omī. Veite & videte Nolebant t̃n fitorie magiſterio veritatis perfrui. ſed manſionem q̄rebant. vt plen? ab eo poſſent inſtrui. Ammonent ergo nos vt quociens incarnationis dommi tranſitū ad mētē reducim?. ſollicito corde eū rogem?. vt habitacionem etne manſionis nobis dignet oſtēdē Venite teſtimonio iohannis a lege r̃cedētes venite credēdo bonis opib̄ inſiſtendo. Venerunt & viderunt vbi maneret. et apud eum manſerunt die illo. Hora autem erat q̃ſi decima. Manſerunt illo die apud dominū ſcilicīt veſ ꝑnm expectātes. q̄ omnes electi poſt opū bonor̄ ꝑfectionem cū illo acturi ſunt diem illū de quo ꝑpha dicit. Melior eſt dies vna in atrijs tuis ſup milia. A. Merito ſecuti ſt hora decima. quia venerat temp? vt impleret p dilectionem lex habens x. p̄cepta. q̄ a iudeis nō implebanī p timorem. Vnde dominus. Non venī ſoluere legem ſed implere. Erat autem andreas frater ſimonis petri. vn? ex duob̄ q̄ audierāt ab iohanne. et ſecuti fuerāt eū. In ſiō nō q̄rīt annor̄ multitudo. nec paucitas. Andreas minor erat ſimone etatē. et tamen ihm ꝑior inuenit. ſtatimq; inuentū nunciat frī. vt ſicut eſt ſanguine. ſit germanus & in fide. et hoc eſt quod dicit.

Axvij. M clxvj. R lxxxiiij. Lxciij.

Inuenit hic p̄mū fratrem ſuum ſimonē. et dicit ei. Inuenim? meſſiam qd̃ interp̄tatū ē xp̃s. Et adduxit eū ad ihesū. Intuit? aut eū ihūs dixit. Tu es ſimon filī? iohanna tu vocaberis cephas. quod int̃pratur petrus Cephas hebreū ē & ſirum. petrus grecū & latinum. et in vtraq; ligua nomen a pet̃ diriuatum ē. Auguſtin? de concordijs euangeliſtarum. clxii cp̄lo mathei. Vocat̃ autem petrus ob robur mentis. quia ſolidiſſime petre xp̃o adhesit. Et notandū q̄ hic petrus nomen accepit. non vbi ait illi ihūs. tu es petrus & ſup hanc petram edificabo eccl̄am meam. nec vbi

marcus duodecim discipulos singulatim commemorans dixit. qđ imposuerit ei nomē vt vocaret̄ petr?. hoc enim recolendo ait.

Capitulū decimūseptimū

Axviij.

In crastino voluit exire in galileam. et invenit philippū et dicit ei Sequere me. Erat autē philipp? a bethsaida ciuitate andree & petri Albin?. Galilea interpretat̄ transmigtio facta. vel revelatio. Transmigt homo de vicijs ad vtutes. et post de vtute i vtutē et sic fit ei revelatio. vt videat̄ deus deorum in sion. Vocatur? ergo dominus discipulos ad sequendū id ē imitandum se. exijt a indea vbi erat iohānes baptizans in galileam. loci nomine innuens vt ficut ipe pficiebat sapia et ficut p passiones intravit in gloziam. sic & imitatores sui. Bethsaida interpretat̄ domus venatoz in quo notat̄ anim? & officiū istoz Venatores em̄ dei erant in capiendis aiabz. Vnde philipp? antequ fiat apl's. vocat nathanaelem. Invenit philippus nathanael. et dicit ei. Quem scripsit moyses in lege & pphe invenimus ihm filium ioseph a nazareth. Et dixit ei nathanael. A nazareth potest aliqđ bon esse. Dicit ei philippus. Vem et vide. quia nathanael pit? erat in scripturis qñ audiuit a nazareth. tu ex illi? nominis interpretacoe tum qz scripture ihm nazareū vocāt. stati erect? in specie dixit. A. nazareth potest aliqđ bon esse. A. Hoc bene pnunciari sine sub interrogatione sine non. Albin?. Nazareth int̄pretat̄ mundicie. sine flos eius. sine separata. A. Propter ea etiam nathanael non fuit vni? de duodecim apl's quia pitus erat in lege. et domin? ydeotas elegit vnde confūderet mūdū. M. Vel fortassis mirat? nathanahel quod de galilea non de indea surgeret pphā ait. A nazareth potest aliqđ bon esse. Vidit ihūs nathanael venientem ad se. & dicit de deo. Ecce vere israhelita in quo dolus non ē. Dicit ei nathanael. Vnde me nosti. Respondit ihūs. et dixit ei. Priusq̄ te philipp? vocaret cum esses sub ficu vidi te. Respondit ei nathanael. et ait. Rabbi. tu es filius dei. tu es rex israhel. Rabbi Quia cognouit nathanael dominū corpalit absentem vidisse q̄ in alio loco gesserat id ē quō & vbi sub q̄dam arbore fici vocatus sit a philippo qđ ē indiciū deitatis. fatet̄ non solū rabbi id ē magistrū. sed & dei filiū ac regem israhel id est xpm. A. In quo pbat̄ esse israhelita id ē vir videns deū. quia sine dolo. hoc est sine simulatione. Si em̄ peccata habebat confitebat̄ ea. pharisei vero doloſi sūt. qui se bonos p̄dicant. cum sint mali. Invenim? arboꝛē fici maledictam. quia fructum non habuit. Et cū adam & eua peccassent de foliis ficulneis succinctoria sibi fecerunt. Folia ergo illa peccata intelliguntur. Erat autem nathanael sub arbore fici tamq̄ sub vmbra mortis. qñ lumen oztū ē ei. Albin?. Nathanahel donum dei interpretat̄. Et nisi dono dei quisq̄ voceť. nūq̄ reatū p̄me t̄nsgressionis euadet. Respōdt ihūs & dixit ei. Quia dixi tibi vidi te sub ficu cōdis maiꝛ his vidēb. Et dicit ei. Amen amen dico vobis. videbitis celos aptos. et angelos dei ascendentes & descendentes sup filiū hois A. Plus est q̄ dñs nos vocatos iustificaut q̄q̄ q̄ nos vidit iacentes sub vmbra mortis. Quando iacob vidit scalam & angelos ascendentes & descendentes. et lapidem subpositū capiti suo unxit. significatio totū erat. Lapis ergo xps intelligit̄. Angeli hom̄ p̄dicatoꝛes sunt in eccla. qui predicando filium hominis ascendunt & descendūt. cum sublimitatem divinitatis eius & humanitatis infirma nunciant. Albin?. Ascendunt cum docent quia in pncipio erat vbum. descendūt cum adiungūt quia vbum caro factum ē.

Lxvij. Mxxiij. Rxxvij. Alxvi.

Et regressus est ihesus in vtute spiritus in galileam. et fama exijt p vniuersam regionem de illo. Et ipse docebat in synagogis eoꝛū. et magnificabat̄ ab omnib. B. Virtutem spiritus signa miraculoꝛ intellige. sicut alibi iudei inquiunt. Vnde huic sapiēcia hec et virtus. Sapienciam videlicet ad doctrinā vtutem vero ad opa referentes.

¶·Capitulū decimumoctauū·

·L·xvij·

ET venit nazareth vbi erat nutritus·& intrauit scdm consuetudinem suam die sabbati in synagogam ·A·& ·B·ps·lxxxxj· Jhesus intrauit cū alijs·vt adimpleret gra celesti ritū legis. Indeoz quippe synagoga dici solet·q̄nis dicta sit ecc̄a. Nostrā vero nūq̄ apli synagogā dixerunt·sed semp ecc̄laz·sine discrimine diuisa causa·sine qđ int̄ congregacōez vnđ synagoga·& conuocationē vnde ecc̄a nomē accepit distet aliquid·qđ sez cōgregari et peccora solent·conuocari aūt magis e vtentiū ratiōe vt sūt homies ·B· Ideoq̄ nouegre ppt̄m visum ē doctoribo debē vocari ecc̄laz·maioꝛi dignitate conuocatū in vnitatē fidei· ¶Et surrexit legē·& traditus ē illi liber ppe ysaie. Indicū fuit humilitatis·suscipe lectoꝛis officiū Verū etiā scꝑtura de ipo p ipsū·nob apiēda fuit & adimplenda· ¶Et ut reuoluit libꝛū·inuenit locū vbi scꝑtum erat. Spūs dñi sup me eo q̄ vnxit me·euāgelizare paupibo misit me p̄dicare captiuis remissione·& cecis visū·dimittē confractos i remissionē·p̄dicaē annū domini acceptū·et die retributiōis ·Librū ppe clausū accepit·sed reoluit legit·qa misteriū incarnacōis sue ignobecijs obscuꝝ·& pz̄ suscepit implendū·et p̄ mortalibo apuit intelligendū. Vncti fuit i vtero matis sancto spiritu p̄ osoꝛtibo suis·cuiꝰ vnctiōis sacmentū·et manifestatio fuit q̄ in baptismo sup eum spūs scūs i specie colūbe apparuit. Paupibo id est gētilibo euāgelizauit resurrectionē p preconeꝰ suos·captiuis id ē ppt̄o indeoꝝ captiuato in pctis p̄dicauit remissiōez pctoꝝ·cecis id est phariseis non intelligētibo legē·p̄dicauit visum·hoc ē intellectū scꝑturaꝝ·Confractos dicit vt corde cōtritos·nt legis onē pressos·annū dñi·tempꝰ p̄dicacōis eius·die retributionis vltimū iudiciū·Dmc scꝑtum ē·Si vos filius liberauerit·vere liberi eritis·Et ꝺ cōfractis Sacrificiū deo spūs contribulatꝰ·cor cōtritū & humiliatū deꝰ non despicies·Et illud·Qui sanat contritos corde·et alligat cōtricōes eoꝝ De āno domi dicit etiā dauid·Benedices coronē anni benignitatis tue·De die retributiōis scriptū est·Filiꝰ hois vēturꝰ in gla sua cū angelis suis ·& tunc reddet vnicuiq; scdm opa sua· Et cū plicuisset librū reddidit ministro & sedit·Cum esset in mundo dñs locutus est docens i synagoga·sed ad celestia regressuꝰ eliqnit officiū euāgelizandi ministris euāgelij·& resedit in dextra pris·Stās legit·et libro reddito sedit·quia stādo i mundo opatꝰ est nobis viā p̄ficiēdi·& sensū doctrine·residēs vero in dextra patris docuit nos pꝰ laborē habituros reqem·Stare enī opantis ē·sedē vo quiescētis vt iudicātis·Quicūq; ē ergo p̄dicator vbi·surgat legat·& fideat·hoc ē opet·p̄dicet·& sic p̄mia q̄etis expectet·Reuoluto libro legit·qa ecc̄laz misso spū omnē veritatē docuit ·Librū plicatū ministro rddidit·qa nō omia omibo dicenda sūt·sed p captu audientium cōmittit doctoꝛi disponendū· ¶Et oim in synagoga oculi erāt intendētes i eum·Cepit aūt dicē ad illos·q̄ hodie impleta est hec scꝑtura i auribo nris ·Impletā dicit esse scꝑturā quia sicut illa p̄dixerat·ipse faciebat·

·M·xx·R·ix·

EXinde cepit ibus p̄dicaē & dicē·R·qm impletū est tempus·M·pnitenciā agite ·R·et credite euāgelio·M·approp̄quabit enī regnū celoꝝ ·B·in mr̄ Impletū est illud mirū tempꝰ·de quo dicit apl̄ꝰ·Postq̄m venit plenitudo temporis misit deꝰ filiū suū factū ex mulie·factū sub lege·vt eos qui sub lege erāt redimeret ·J·in mr̄· Amaritudinem radicis·dulcedo pomi ꝺpensat·pricula maris·spes delectat·dolorē medicine·spes salutis mitigat qui desideat nucleū·nucem frāgat Similit is penitenciaz agat·q̄ vult adherē bono·Dzeco mia xp̄i narraē possūt q̄ ad palmā mdulgēcie meruerunt puenīē·vnđ pꝰ penitenciā p̄dicatoꝛes eligunt·Credite euāgelio·misi enī credideritis non intelligetis·Non sunt bona opa vt sit fides·sed fides precedit vt sequant bona opa·Sine fide enī impossibile ē placē deo·Regno terreno succedit pauptas ·pauptati vero xp̄ianoꝝ sempiternū regnū·Vnđ illud·Regnum meū non est de hoc mūdo·Omis enī bonoꝛ frenꝰ·spuma·fumꝰ·somnus est·

¶Capitulū decimūnonum·

HAbulans autē ibus iuxta mare galilee vidit duos frēs symonē qui vocat petrꝰ·& andream frez eius mittentes rete i mare·Erāt enī piscatoꝛes·

·M·xxj·R·x·L·lxxxij·

Et ait illis. Venite post me· & faciã vos fieri piscatores hoim. At illi cõtinuo relictis retib? secuti sũt eum ·Hýl·M· Ex eor arte·futuri officij op? ꝓditur. Vt enĩ pisces e mari·ita homies e seculo ĩ locũ supiorẽ id ẽ in lumen celestis hitaculi ꝓtrahendi sũt ·J· Prius aũt mittunt piscatores & illetterati ad ꝓdicandũ·ut fides i virtute dei credat esse nõ ĩ eloquẽcia ·M· Quia vº scꝑtura nõ dicit ẽlictus oibo·sed solũ ẽlictis retibo secuti sũt eũ indicium ẽ qp adhuc volebãt redire ad sua·et fortasſis ad eadem retia redire·

·M·xxij R·xj·

Et ꝓcedẽs inde·vidt alios duos fratres iacobũ zebedei et frem eius i naui· cum zebedeo patre eor·reficientes retia sua· et vocauit eos. Illi aũt statim relictis retibo & patre secuti sunt eum·

·L·xxix·

Factũ est aũt cum ẽbe irrueret in eũ. vt audirent vbũ dei·et ipse stabat sec? stagnum genezareth ·B· Stagnũ genezareth idem dicũt esse qp mare galilee·vl maꝛe tyberiadis·sed mare galilee ab adiacẽte ꝓuincia dictum ẽ·mare tyberiadis a ꝓxima ciuitate Porro genesar gco vocabulo qsi generãs sibi anram dr·a ꝓpetate laci ipsi?·qa cspantibo aquis de se frequentes anras excitat. Aqua quidez dulcis est·sed ebree ligue cõsuetudine omis aquaꝝ cõgregatio sine dulcis sine sãlsa mare nũccupat. Quĩ lacus intfluẽte iordane ·cxl·stadijs ĩ longitudiez &·lx·extẽdit ĩ latitudiez. Quia gº stagnũ·sine maꝛe pns sc̃m dsignat·dns sec? mare stat·p?qp stabilitatẽ ꝓpetue qetis adijt·duicta mortalitate labẽtis vite. Turbaꝝ duent? gentiũ in fide cõcurrẽcium typ? est·de qbus ysaias ait· Et pluũt ad eũ oms gẽtes. & ibũt ꝓpli multi & dicẽt. Venite ascẽdam? i montẽ dni· ¶ Et vidit duas naues stãtes secus stagnũ. Pne naues circũcisio sũt & ꝑpntiũ·qs ibs vidt ·qa dtroq; popnlo q sunt ei? nouit·& misericordit ad future vite ẽnquilitatẽ quasi ad lit? ꝓtrahit·

Piscatores aũt descẽderãt·& lauabãt retia

Piscatores sũt doctoes·q nos retibo fidei compbensos·et de ꝓfundo ad lumen elatos·tre viuentiũ qsi litori aduebũt. Quasi

em retia sunt·cõplexe dichones ꝑdicantiũ·retinentes eos in fide quos capiũt. Retia nãq; qsi retinẽcia sũt vocata. Dee retia mõ laxant in capta·modo lota plicant·qa nũc exercẽda ẽ doctoris ligua·nũc suimet cura gerẽda

Hscendẽs aũt in vnã nauem q erat symonis rogauit eum a tra reducẽ pusillũ·& sedens docebat de nauicula tbas. Nauis symonis est ecla ꝓmitiua·de qua paul? ait·q opatus ẽ petro i apla tu ccumcisiõis·opat? est & mihi int gentes·vna dicta·qa multitudinis cdentium erat cor·& ania vna. De qua docebat tbas·qa auctoritate ipsi? ecle docet·vsq; hodie gentes·

·L·xxx·Mccxix & ccxxij·

Et cessauit aũt loqui·dixit ad symonem Duc in altũ·& laxate retia vra in capturaz·Q? symonẽ rogauit nauẽ a tra reducẽ pusillũ·figficat vl tempate vtendũ verbo ad tbas·ne in ꝓfunda sacmentoꝝ tm eat·vt auditoes non intelligãt·vl ꝓus in ꝓxis regionibus ꝑdicandũ·vt qđ dicit duc in altũ·ad remotioes gentes ptineat·quibo plea ꝑdicatũ est Johes csostom?. Habem? ꝓ nane ecclie ꝓ gubnacul crucem·ꝓ gubernatoe xpm·ꝓ proꝛeta patrem·ꝓ vento spm sanctũ·ꝓ velo gtiaz·ꝓ nantis apl'os·ꝓ nauigãtibo ꝓphetas·ꝓ mari vetus testamentũ & nouũ. Committam? gº nos pelagi huj? ꝓfundo·ad ꝙ quirendã in scꝑturis diuis margaritã latente ¶ Et respondẽs symõ dixit illi. Preceptor ꝓ totã noctem laborãtes nhil cepim?·in vbo antẽ tuo laxabo rete ·B· Nisi dns eor illuſtrauit auditoꝝ. doctor i nocte laborat. Nisi in gra supna fuerit laxate disputacões·frustra ꝑdicatoꝛ iaculat voces·qa fides non vbi sapiencia ꝓuenit·sed mune dinmo· ¶ Et cum hoc feciſſent·cõclusert piscin multitudinẽ copiosam. Rumpebat aũt rete eoꝝ. Rete rumpebatur·qa nunc ad cõfssionẽ fidei tot cum electis etiaz reprobi intrãt·vt ecl'am hereſibo scindãt. Rumpit rete·sed non labit piscis· quia suos dns etiã int ꝓsequenciũ scãdala sernat· ¶ Et ãnuerũt sociis qui erãt in alia naui vt venirent & adiuuarẽt eos. Alia nauis est ecclesia & gentibo·qa de indea non sũt tot ẽdituri·quot ad vitã eternã sũt ꝑordiati. Rete em rumpit in ecl'ia ẽcumcisiõis·qui indas ꝓditor & symon magꝰ pisces neqssimi·et ananias et saphira & multi alij abierũt retro·an

recep barnabas & paul? ad gentiū apl'atum fuerint segregati· Et venerunt & ipleuerūt ambas naicl'as·ita vt mergerent̄. Dec impletio vsq; in finem secl'i cscit. Mergunt̄. hoc est i submersiõe pmunt̄·non em̄ sūt submerse sed piclitate. Vnde apl's. In nouissimis diebus erunt tempa piculosa·& homies seipos amātes. Mergi g° naues est· hoies in seculū relabi·quos petr? adhuc in infirmitate posit? demonstrat hijs verbis·

·L·xxxj·

Quod cū videret symon petr? ·pcidit ad ienua ihu dicens. Exi a me·qa homo peccator sum dne. Stupor em̄ ccumdederat eum & oms qui cū illo erant in captura piscū qm cepant. Similit aūt iacobū & iohem filios zebedei·qui erāt socij symonis. Carnales in ecclesia regim̄ spūaliū i quibo maxie xpi psona emmet a se quodāmodo repellūt nō ligua sed moribo & actiõe·timētes nō posse pati regim̄ eor·& tamē eos maxie honorant·licet ab eis moribo & factis dissentiant. Honorificenciā sig̃ficanit petrus cadēs ad pedes dni·moēs aūt dissil'es i eo qp ait·exi a me quia hō peccator sum dne. Dns tamē non recessit ab eo·qp significat spūales viros non debē cōmoneri peccatis t̄ bar·ut deserat mun? ecl'iasticum·

·L·xxxij·M·xxj·R·x·

Et ait ad symonē ihūs. Noli timē·ex hoc iam homies eris capiēs. Carnales cōfortandi sunt a spūalibo·ne de sciēcia culpe sue timētes & alior innocēcia stupētes·sctitatis iter formident aggredi. Q aūt sequit̄ ex hoc iam homies eris capiens ad petrū spēalit̄ pti net·cui dns expomit qp captura pisciū significabat·captura hoim p eum· Et cōsiderunt in eum discipuli eius·

·L·xxxij·M·xxj·R·x·A·xviij·

Et subductis ad tram naubo·relictis ombus secuti sūt illū ·Gr·. Multa reliq runt·qui in hoc seculo nihil amaē studuerunt Dyl'. In hijs docem̄ xpm sequi·et scl'aris vite sollicitudie ac patne domus consuetudine non teneri. Nota qa viso miraculo de captura pisciū tamqp firmi? credētes qui vocabant̄ nō solū retibo sed & oibo relictis secuti sunt ihm ad pmanend̄ cum illo. Naues antē idcō subduxerūt ad tram licet non p? ea reducturi ad ppa. vt sic cauci? seruarent̄ ad vsū·quous qp malicuius possessiōem t̄nfirent·Decebat em̄ apl'os quos de? formaz vere religioms toto mūdo instituebat non suplr·nō minus caute mundū cōtempnē·qp legim? philosophos fecisse. Crates em̄ thebanꝰ vt ait ieromm? ad ioumianū pfecto i mare non paruo auri pondere·abite mqt possū·male cupiditates· ego vos mergā·ne ipe mergar a vobis·

Capitulū vicesimū·

·M·lxxj·R·xxj·L·xxxviij·

Et cum t̄nfiret inde ihs·vidit hominem sedentem ad theloneum matheū nomie·et ait illi ·Aug? Apl'i statim secuti sunt salnatorem·sed credunt̄ plurima signa vidisse anteqp crederent. Maiestas qp diuinitatis occulte·q etiā in hūana facie relucebat· ex pmo aspectū poteat ad se trahē quos volebat·cum ea sit vis etiā in magnete lapid·in ferrum sibi copulet. Sequere me. Et surgens relictis omibo·secutus est eum ·B·. Thelos grece·latine vectigal noiat̄. Ad theloneū id est ad curā dispensationem qp vectigaliū sedebat ptinacit̄ lucris inhiās mathꝰ qui & leui dict? est ·B·. Homini? em̄ fuit. Intelligēs matheꝰ quid sit veracit̄ dm sequi·scz imitari sequit̄ eum·non tam gressu qp affectu ·Reliquit em̄ ppa·q rapere solebat aliena·& cōtemptit piculū·qd euemē potat ei a pncipibo·quia vectigaliū rōnes in cōpositas reliqsset. Ostenditur itaqp i matheo qui publican? erat nullū de salute debere desperaē·si conuertat̄. Publicani nāqp vocant̄ q vl' publice sceleribo fedātur·vl' publicis implicant̄ negocijs·que sine pctō aut vix aut nullaten? possūt administrari

·M·xxiiij·

Post hec venit ihesus & discipl'i eius in iudeam terram·& illic demorabat̄ cum eis et baptizabat·

·M·xxv·M·vij·L·vj·

Erat aūt & iohes baptizās in ennon iuxta salim·quia aque multe erāt illic·et adueniebant·& baptizant̄·

·A·xxvj· M·xviij· R·viij·

Nondum enī missus fuerat iobes i carcerē Ennon loc9 ē vbi aque habundāt ·A· Salim vero opidum ē vlt̄ iordanem situ vbi olim melchisedech regnauit ·Si iobes nullū baptizasset p̄ter dñm ·diceret̄ qp melior fuisset ei9 baptismus baptismo dñi· qui multos baptizauit·

·A·xxvij·

Facta est g° questio ex discipul' iobis cū iudeis ·de purificacōne ·Mittebat iobes ad xp̄m·baptizari q̂ venieb̄at ad eū nō mittebant̄ ad iobē venientes ad xp̄m·& īmō t̄bati sūt discipli iobis. ¶ Et venerūt ad iobē·& dixerūt ei. Rabbi q̂ erāt tecū trās iordanē cui testimoniū phibuisti ecce hic baptizat·& oīs veniūt ad eum. Respondit iobs & dixit. Nō pot̄ homo accipe quicq̄·n̄ ei fuit datū ꝺ celo·

·A·xxviij· M·xj· R·iiij· L·x·

Ipi vos mihi testimoniū phibetis qꝺ dixerim ego non sum xp̄us·sed quia missus sum ante illum·

·A·xxix·

Qui habet sponsam sponsus est ·Amicus aut̄ sponsi qui stat et audit eū· gaudio gaudet ꝓp̄t vocem sponsi. Stat qui se humiliat. Vide iobem stantē·non sum īquit digna corrigiā calciamēti eius solue. Omis ecclesia vgo appellata ē. Diuersa em̄ dona sūt·vt qui castitatē non habet corpis·castitatē habeat anime. Que aūt est mētis vgmitas. Integra fides· solida spes ·sincera caritas ·De castitate eccl'ie ait apl'us. Desponsaui eni vos vni viro vginem castā·exhibē xp̄o. Sponsa ergo est eccl'ia. spōsus xp̄us·amicus sponsi iobis·stans in fide xp̄i & audiēs id est intelligens & complens vocem id ē p̄cepta sponsi Vnde dicit· ¶ Hoc g° gaudiū meum impletum est. Illum oportet crescē·me aut̄ minui Hoc est·illum oportet dare·me aūt accipere Illum oportet gl'ificari·me aūt ꝺfiteri ·M· Fama xp̄i creuit post̄q̄ a mortuis resurrexit fama iobis minuta ē·post̄q̄ creditus est non fuisse xp̄s ut putabat̄ ·Alb· Cui rei attestatur qp iobes nat9 est de crescentibo diebus· xp̄s ēscentibo et qp iobes capite minuit̄ ·xp̄s in cruce exaltat̄· ¶ Qui desorsū venit ·super

oīs est. Qui ē de tra·de tra loquit̄ ·qui de celo venit sup oīs est·& qp vidit & audiuit hoc testat̄·& testimoniū eius nemo accepit ·M· Probat qp nō pōt homo accipe quicq̄ nisi ei fuerit datū de celo. Qui ē de tra id est trenus ·de terra est & de terra loquit̄ ·hoc est et trenus ē·& terrena sapit·ac dicit. Et nemo talis id ē trenus existens·accipit testimoniū filij dei. Animalis eni homo nō p̄cipit ea que dei sunt. Dic ē qp paulus ait. Primus homo de tra terren9. Qualis trenus tales & terreni id est mortales a mortali·et pena iobedīecie damnati·nisi grā celi remediū sit cont̄ Hanc quippe damnacōem paulop9 vocat euglista iram dei sup incredulos manentē. Q9 dicitur qui ꝺ celo venit exponit illud q̂ desursū venit vt p̄ sursū intelligat̄ celū. Qui de celo venit in mundū·vnde psalmista·a sūmo celo egressio eius·qp in ymno sic explanat̄·egressus eius a patre·sup oīs ē·vtpote celestis pat̄ eq̄lis Et quia celestis ē·vera & celestia docet·& hoc est qꝺ sequit̄. Et qp vidt et cui omia nuda & apta sunt hoc testat̄. Sed quia vidē quod ā modo a nobis p̄cedit·audim9 aut̄ ab alijs vt intelligas filiū vidē a p̄re·a quo habet id ipsum qꝺ est·ideo sic detmiat. Qꝺ vidit id ē cognouit & audiuit·hoc ē a p̄re intellexit·hoc testat̄· ¶ Qui accipit eius testimoniū figuit qa deus verax est ·Alb· Signauit hoc ē signum posuit ipse xp̄us in corde eius·q̄si singulare & spēale aliquid se esse ꝺm ver9·qui missus est nobis a p̄re deo. Vnꝺ sequit̄· ¶ Quē enim misit deus·vba dei loquit̄. Non eni ad mensurā dat ꝺs spm̄ ·A· Homib9 ad mēsuram dat deus spm̄·vt ait apl'us. Alij quidē dat̄ spm̄ sermo sapie·alij sermo sciēcie scdm eundē spiritū·alij fides in eoꝺ spū &c̄. Vnico autem filio incarnato dat non ad mensuram qua re·non misi dei vba loquit̄ ·M· Quia ipse celestis est·tales celestes ab eo fiunt id ē p obedientem·obedientes·p imortalē imortales. Inde est qꝺ sequit̄.

·A·xxxj·

Qui credit in filiū·habet vitaz eternā. Qui autem incredulus ē filio·non videbit vitā sed ira dei manet sup eū. Vt g° cognouit ihs quia audierūt pharisei quia ihus plures discipulos facit & baptizat qp iohānes·q̄mq̄p ihs sus non baptizaret·sed discipuli eius·

·A·xxviij· R·viij· A·xxvj·

Et qꝫ iohannes traditus esset·

·M·xxxij·M·xix·

Reliquit indeam. & abijt itez in galileam
Augꝰ·seleutiane famule dei in ea epla
Lectis litteris tuis de salute vra. Vtrumqꝫ de
domio sc̃ptum est·& quia baptizabat plꝰ qꝫ
iohes·et ꝙa ipse nõ baptizabat·sed discipli
eiꝰ·vt itelligeremꝰ et ipsũ quidez baptizasse
p̃sencia maiestatis·non tñ maibo suis. Ipsi?
eñ erat baptismi sac̃mentũ·& ad discipulos
ptinẽ misterium. Reliquit dñs indeã in qua
phariseimc̃dnli quoz cõsilio iobs captꝰ est
qui etiaz cogitabãt eũ psequi·ꝓpt̃ baptisma
ipsi? qđ ẽscebat·& ꝙa p doctrmã eius legem
mtelligebãt euacuari·Paucis itaqꝫ đ indaico
ꝓpło electis reliqt mc̃dnlos·legis litteram se
quentes que nem mẽ ad pfectũ duxt·& abijt
m galileã id ẽ m spũalẽ lr̃e ipsi? itelligenciã·

Capitulũ vicesimũ·primũ·

·M·xviij·R·viij·A·xxvj·

Cvm autem audisset qꝫ iohãnes
traditus esset·secessit i galileam

·M·xix·A·xix·

Et relicta ciuitate nazareth·venit & bita
uit m capharnaũ·m finibꝫ zabulon·et
neptalim·vt impleret̃ qꝫ dictũ est p ysaiam
ꝓphãm. Terra zabulon & terra neptalim·via
maris trans iozdanem galilee genciũ·Popu
lus qui sedebat i tenebris·vidit lucẽ magnaz
Et sedentibꝫ m regione & m vmbra mozris·
lux ozta est eis ·R· Dzedicauit m finibus
zabulon·& neptalim·vbi ꝑma captiuitas is
rabel fuẽat ab assirijs·et ex bijs duabꝫ tribu
bus nõnullos vocauit apl̃os. Vnđ i psalmo
Dzicipes zabulon·& ꝓncipes neptalim. Ter
ram zabulon itellige galileã·que ẽ circa tyb
riadem et stagnũ genesareth·& hec via maris
est·cum sit inxta stagnum. Terra vđ m qua
tribus neptali vicina tyrijs·galilee genciũm
dicta est·postc̃ꝫ salomõ m ea·xx·ciuitates
dedt iram regi tyri đ sozte tribꝫ neptali ·M·
Dic ergo lege. Terra neptalim galilee gentiũ
hoc est q̃ erat i galilea·vl̃ que ẽ ipsa galilea
genciũ·& que ẽ via maris vl̃ iozdanẽ vidt
lucem. Popul? q̃ sedebat i tenebꝫ peccatoꝝ

est gentilis popl?·de quo ysaias ꝓphetauit·
quia videret lucem magnã·id ẽ credẽt m xp̃m
qui est lux mũdi·ydoloꝝ cult? & q̃libet pes
sima opa sunt vmbra mozris·qa sigmficãt
anie mozte·sicut vmbra sigficat aliqđ coꝛpꝰ

Capitulũ vicesimũsecundũ·

·xlv·M·xlvj
·M·xxiij·R·xxvij·L·xvij·& ·xxxiiij·&

Et circuibat ibus totã galileam
doces m synagogis eoꝝ·et p̃di
cans euangeliũ regñ·et sanans
omnẽ languoꝛẽ et omnẽ ifirmita
tem in populo ·Raban?· Dzo
fert se factis ibesus·ut quẽ m ꝓphaꝝ volumi
nibꝰ? soliti erant legẽ·p̃sentẽ opibꝰ cõtuerent̃·
Circuit·vt doceat doctoꝛẽ esse expditũ·&
non acceptoꝛez psonaꝝ. Languoꝛ ẽ diutꝛnus
morbo·ifirmitas quelibꝫ vl̃ momẽtanea·
Et abijt opmio eiꝰ in totã syriã·& obtu
lerunt ei oñes male hñtes·varijs lang
noziboꝫ·& tozmẽtis comp̃hensos·et q̃ demoia
bẽbant·et lunaticos·& paliticos·et curauit
eos· Crisostõ?· Dic a nullo fidẽ popposcit
sicut postea dicẽs. Creditis quõ hoc possum
facẽ. Nondũ eñ potencie sue documẽta plene
p̃stiterat. Deinde hoc ipsũ qꝫ eũ simplicit̃ adi
bant·& certatim infirmos et ac debiles offere
bant elonginquo eos poztãtes·non mediocrẽ
ꝓfecto eoꝝ fidem docebat· Et secute sunt
eum t̃be multe de galilea·& de decapoli et de
ierosolimis & indea·& de t̃ns iozdanẽ. Abijt
opmio eius id ẽ fama p totã syriã. Syria ẽ
omis regio ab eufrate·vsq; ad mare magnũ·
a capadocia vsq; i egiptũ·otinens mt̃ alias
ꝓuicias palestinã in qua indei hitant· Toz
menta dicit acutissimas passiões·nõ diutur
nas. Lunatici ꝓpe sunt qui non semp sensu m
amittunt·sed aliq̃ndo p lunationes·vnde de
mones lũaria tempa obseruaẽ faciẽtes·creatu
ram imfamaẽ cupiebãt. Paralitici sũt otracti·
vl̃ mẽbris dissoluti. Decapol̃ ẽ quedã regio
decem vrbiũ. De t̃ns iozdanez id ẽ de loco qui
est vltra fluuiũ iozdanem·

·L·xxvij·R·xvij·

Et dẽtimebat illũ ne discedẽt ab eis. Q̃nito
ille dixit. Quia & alijs ciuitatibus opoz
tẽt me euangelizare regnũ dei·quia ideo mis
sus sum·

.M.xxiiij.

Et cum vidisset tbas ascendit in montē.

.M.xxix.R.xxix.L.lxxxvj.

Et cum sedisset vocauit ad se quos voluit ipse. & venerunt ad eū. & fecit vt essent duodecim cum illo. quos & apl'os noiauit.

.L.xliij.M.xxx.R.xxx.

Symonem quem cognominauit petrū & andream frem eius. & iacobū zebedei. et iohānem frem iacobi. quibus ipsis nomia boanerges. qđ est filij tonitrui. Philippū & bartholomeū. matheū & thomā iacobū alphei & symonē qui vocat' zelotes. judā iacobi. & judam scarioth. q fuit pditor. J. Ad montana conscendit ut tbas ad altiora tberet. Sed tbis ascendē non valentibus. secunt discipuli. Quibus sedens loquit'. non em intelligerent illū loquentē in maiestate sua .M. Veruntamē pbabile est turbas quodām° a lōge secutas fuisse. sed sermonē quē matheus & lucas diuerse narrant audisse cum discipul' in aliqua planicie lateris montis postq dūs in monte illos elegit. & forte tunc etiaz multa eis dixit. que scpta non bem?. Q si quis affirmaē contendat. matheū & lucā. non vnū sed duos retulisse sermones. nil tamē pbibet in hoc opere iuxta regulas poccupādi seu recapitulādi colligi eos in vnum .J. Mons iste est vl' tabor vl' alius mons in galilea .A. Mons significat maiora pcepta. sedere ptinet ad dignitatem magistri .L. Vocauit quos voluit. quia non erat illoz studij. sed gre divine vt in apl'atū vocarent'. Vnd illud. Nō vos me elegistis. sed ego elegi vos. Fecit q eēnt. xij. vt q̄dratū orbē fide scē trinitatis insigniret. & salutem quā pdicaēnt. suo q̄ munēo emendarent. Sic em septenario numēo. sic & duo denario signat' pfectio. xpi ptes septenarij. que in se multiplicate reddūt xij .Rab. Doz figura fuē. xij. filij iacob. xij. pncipes plebis isrl' xij lapides in veste sacdotis. xij. fontes repti in elim duodecim paēs ppositois. xij. exploratoēs a moyse missi. duodeci lapides altaris duodecm lapides de iordane eleuati. duodeci bones sub maē eneo. duodecim stelle in corona sponse. duodecim fundamēta. duodeci porte civitatis. Multis q̄ alijs figuris pnotati sūt apti ad dispensanda divina misteria .L. Notand q scptura non solū duodecim appellat apl'os. sed & oēs qui a deo missi sūt pdicaē. Apl'i em grece. latine missi dicunt'. Vnd dns alibi. Sicut misit me pater. & ego mitto vos .J. Apl'oz paria inga. nō tam carne. q̄ spiritu sociant'. Petrus ē cognomētū ad distinctionem symonis chananei .L. Filij zebedei in marco boanerges. ex firmitate & magnitudine fidei nomiati sūt. quoz sublime meritū in monte mētur audire tonitruū pris. p nubem de filio tonātis. hic ē filius meus dilect?. Iacobus alphei est q frat' dni nomiat'. quia maria vxor alphei. sororis fuit marie mris dominī. Symō chanane?. a vico galilee q̄ dr chanan in luca scribit' zelotes. Thathe?. a luca judas iacobi dr. & alibi appellat' lebeus. q̄ tnomine fuit. Iste judas fuit frater iacobi frīs dni. & ioseph & symonis. Vnde et ipsi frēs dni vocabant'. Judas scariothes. vl' a vico in quo ortus est. vl' ex tribu ysachar vocabulū sūpsit. vt quodā vaticinio in cōdemnacōem sui natus sit. Ysachar em interptat' merces. ut figuret significetur pcium pditionis. Dic pnide inter apl'os eligit'. quia magn est vitas quā nec adversarius ministr infirmat.

.M.xxv.L.xlvj.

Et accesserunt ad eum discipl' eius .L. et eleuatis oculis in eos .M. apiens os suū docebat eos dicēs.

.M.xxvj.L.xlvij.

Beati pauperes spū. quōm ipsorum est regnum celorum. Discipuli a discēdo sūt vocati. In eos dns oculos leuat. vt q̄ intēta cordis auribus pcutiunt. Latius sapōris intimi lumē accipiāt. & audita patent' itelligāt .M. Dij em sunt montes in altitudine montis ab illo q̄ spēaliter est mons monticū. & sctūs sanctorum suscipiētes pacem popl'o. in cordibus suis scpta tam. Sic & moyses legem spūalit' intelligēs in vertice montis in quo deus loquebat' ei per angelū suscepit illam. sed in lapidibus scriptam Dyl'. Illa em seruis. ista filijs data est. Os suum dr aperire qui in celsitudine patne maiestatis posit? celestis vite pcepta docebat. vt ad motū sancti spūs eloquētis. ostendat' officium oris bñam obediss. Dic em aperuit os ppm qui in lege veteri aperiebat ora ppheta .A. Aptio q̄ oris. significat sermonē domi plixū

esse · ℣ · Paupes sūt q̄ uolūtate sūt paupes p deo · nō coactione ĩopie · ℳ · Paupes sūt humiles · qnos spūs supbie non ĩflat. Bene ĩcipit · quia miciū sapie ē timor dn̄i · sicut iiciū peccati ē supbia · Paupes pro xp̄o a pctō abstinēt · scl'm calcāt · illecebrosa non querūt · & ita merito dign̄ phibent̄ celestis regni · qa de lectacōis humane sunt cupiditate nudati · vt ap̄la dicēs · Ego v° egen⁹ & paup sum. Et alibi. Mihi aut̄ adherē deo bonū est · ponē ĩ dn̄io deo spem meā ·

· ℳ · xxvij ·

Beati mites · qm̄ ipsi possidebūt t̄raz. Mā sueti dicunt̄ · q̄si manu ꝯsueti · hoc ē tolerā tes ĩiurias non reddētes malū p malo. Mites v° sunt · q̄ nulla furoris accēsione t̄bant̄ sed ĩ leuitate ammi ingit̄ pseuerant · Hyp̄. Mitibo pollicet̄ dn̄s hēditatē terre viuentiū · vbi nulli⁹ morit̄ · id est q̄le hitaculum corpis ipse resurgēs assūpsit · qa si p māsuetudinem mētis nr̄e habitauit xp̄s ĩ nob · nos q̄q; gl'ificati gl'a corpis eius vestiem̄ ·

· ℳ · xxviij · ℒ · xlviij ·

Beati qui lugent · quō ipi cōsolabunt̄ · Lugentibo non tēpalia damna sed pcta sua & vtutum spūaliū detrimenta flentibo scil̄ de p̄senti miseria ac dilacōe bonor̄ · ꝯsolatio p̄parat̄ eterna. Non aūt nr̄a solū · sed & pximi iubemur ꝯmissa deflē · Sic em̄ dn̄s sup pecca tricem ciuitatē fleuit ruituraz · & sup lazarum quem suscitauit · mestis sororibo eius ꝯpass⁹ ·

Beati qui esuriūt & sitiūt iusticiā · quō ipi saturabunt̄ · ℳ · Esurientes & sitientes iusticiam · saturabunt̄ gl'a dei · et aqua fontis ĩ vitaz eternā saliētis · ℌ · Dicap̄te ĩstituim̄ nūq̄ nos satis iustos estimaē debē · sed quottidianum iusticie p̄fectū semp amare. Est em̄ esurire & sitire iusticiam · vehemēter appetē eam Dinc psalmista. Ego aūt cum iusticia apparebo conspectui tuo · satiabor cum apparuerit gl'ia tua.

· ℳ · xxix ·

Beati misericordes · qm̄ ipsi misericordiaz consequent̄ · Hyp̄ · ĩfra ca° · c · xxviij · Misericordes sunt · q̄ ĩ q̄buslibet subuenūt miseris · quor̄ benīolo affectu ad om̄s ĩtantū ꝯs dilectat̄ · ut miaz suā sit eis p̄statur⁹ · Beati

mundo corde · qm̄ ipsi dm̄ videbūt · Aug⁹ · de vbis dn̄i · Non extioribo oculi · sed corde videbit̄ deus · sicut alibi scptum ē · In simplicitate cordis q̄rite illū · hoc est em̄ mundū cor q̄ simplex. Et quēadmodū lum̄ hoc videri nō p̄test nisi oculi mūdis · ita nec de⁹ ĩsi p mū diciam cordis · q̄ non arguit conscīecia pcti sed templū dei scm̄ est · Beati pacifici · qm̄ filij dei vocabunt̄ · Vtiq; filij similitudinē p̄ris hr̄e debēt · Vnd filij dei omis animi sui motus subiciētes rōi · i semetipis pacifici esse debēt sicut deus. Et hec ē pax que dat̄ ĩ tra hoibo bone voluntatis · Beati q̄ psecutionez patiūt̄ xp̄i insticiā · qm̄ ipsor̄ est regnū celor̄ · ℳ · Quicumq; xp̄i dm̄ p̄dictis septē vtutibo pollent beati erūt · si pseuerauerint · Innitat itaq; octaua sentēcia ad pseuerancia · quecūq; tribulacōes emergāt. Bene octaua sentēcia mouet ad martiriū · i quo vera ēcūcisio ē ab omni peccato · quia octaua die indei ēcumcidebant̄ ĩ fig⁹ vere circūcisiōis · ℳ · Assignatis septē ḡdibus p̄fectiōis · ogruit spūs sancti septifor mis opatio. Nam timor cōgruit humilibo · pietas mitibo · scia lugentibo · fortitudo esurientibus & sitiētibo · osiliū misericordibo · itellect⁹ mundis corde · sapia pacificis · ℳ · de verbis dn̄i · Paupes em̄ spū id ē non ĩflati · nō alta sapientes · timēt ne p⁹ hanc vitam pgant ad pnas · Inde venit̄ ad sciencia diuine scpture · vbi aniam oportet se mitem p̄bere pietate · ne efficiat̄ ĩdocilis pnicacibo concertacōibo. In tercio g̃dn in quo sciencia est · lugent̄ a miserio summi bonī · In q̄rto g̃du i quo esurit̄ iusticia necessaria ē fortitudo · qa nō reliquit̄ sine dolore · q̄ retinet̄ cum delectacōe. In quīto g̃du dat̄ laborātibo euadēdi osilium · qa ñ quisq; adiuuet̄ a supioē · non est idone⁹ vt se a miseriis expediat. Iusti ergo cōsiliū est · vt qui se vult a potēcioze adiuuari · adiuuet ifirmioreż In sexto g̃du ē cordis mūdicia · de cōscīencia bonor̄ opum valens cōtemplari sūmū bonum intellectu sereno. In septimo gradu ē ipsa sapiencia id ē contēplatio vitatis · suscipiēs similitudinem dei · i filiacōne pacificacōis · Septē igit̄ grad⁹ sūt · qui p̄fectū faciūt · qua re vnū p̄mium q̄ est regnū celor̄ variē nomiatum est. Octauū vero id ē pseuerācia p̄fectū p̄bat atq; clarificat · ℳ · Hec est aūt differencia int̄ septē dona spūs sancti · et septez p̄nomiatas vtutes · q̄ dona sunt p̄mi mot⁹ ĩ corde origines q̄ vtutū · vtutes v° sunt effect⁹ donorum · & habit⁹ animi iam ofirmati. Dona

dicunt etiã spūs · vt i apocalipsi. Vidit iohs septem spūs discurrentes · ante thronum dei Spūs dicunt · id ē inspiratiões q̄ precedunt virtutes · & sunt dona solūmodo non merita vtutes sūt & dona & merita. In illis em̄ opatur deus sine nob · i istis opat nobiscū. Ex timore g̃ qui est inciū sapie · nascit humilitas Sic de ceteris ·

·M·xxv·L·xlix·

Beati estis cum maledixerit vob̄ · L · et oderint vos hoies · M · et psecuti fuerint et dixerit omne malū aduersum vos mentientes · L · et cum separauerit vos et exprobrauerint · et eiecerint nomē vr̄m tamq̄ malū · ppt filiū hois Generales ppomit sentecias · nō solū psentibus sed absentibus & futuris ouemētes Nec mt est q̄ sermonē conūtit supi? dicēs · qm̄ ipsor est regnū celor · & hic subiūgens · beati estis &c Maledicēt vob̄ psencialit · & dicēt omne malū in absencia vra mentientes. Persequi ē vim inferre · vl insidijs appetē · Sepabūt vos excludendo de synagogis. Vnd alibi. Ext synagogas facient vos. Nomē vr̄m dt nom xp̄ianor q̄d sepe eiectum fuit a gētibus & iudeis · nulla alia causa · msi ppt filiū hominis · ℣ Gaudete i illa die & exultate · quoniam merces vra copiosa est in celis · Doc dr illis qui ibāt gaudētes a cōspectu concilij · qm̄ digni habiti sūt p nomie ihu cōtumeliā pati · Multa em̄ merces est in celis · multa patientibus in tris ppt insticiaz Sic em̄ psecuti sūt pphas q̄ fuerūt ante vos · patres eor · Exemplo pphar confortat illos quia vera dicētes solēt psecutionem pati · nec tamē ideo pphe defecerūt a p̄dicatione ·

C · Capitulū vicesimūtercium ·

·L·l·

Queruntamē ve vobis diuitibus · qui hētis consolationē vr̄am · D · Cum sup̄ regnum celor pauper esse dicat · exoppositō appaet q̄d ab hoc regno se alienat qui dsolationē q̄rit i tēpalibus. Non em̄ diuicie sed amor diuiciar in culpa est · vt ecclesiastes ait · Qui amat diuicias · fructū non capiet ex eis · hoc ē qui nescit erogaē pauper · carebit impostea · Et alibi legimus. Beat? diues q̄ inuent? est sine macula q̄ p? aurum nō abijt · nec speranit in pecunia & thesauris · ℣ Ve vobis qui saturati

estis · q̄a esurietis. Sat at? erat dines purpurat? epulans quottidie splēdide · sed dirū ve sustinebit q̄ndo de lazari digito quē despexerat · guttā aque querebat. Vtiq; si beati sunt semp esurientes insticiā · infelices sūt nullā veritom patientes famē · ℣ Ve vob̄ qui ridetis nūc quia lugebitis & flebitis · Dnc salomon ait Risus doloē miscebit · et extrema gaudij luctus occupat. Et itez. Cor sapientiū vbi tristicia est & cor stultor vbi letitia est ·

·L·lj·

Ue cum bñdixerit vobis omis hoies. Doc psalmista ploratita. Quo laudat pcor in ydolijs anie sue & iquus bñdicitur Cui nō mima pne pars ē · non mō sua scelera non argui · sed insup q̄si bene gesta laudari. Ipsa em̄ pcti nutrix adulatio sic in culpa ardē tib? solet āmistrare fomentū · sic flāmis oleū Et quō paupes esurientes & flentes malor impbitate pbant · ita vacātes diuicijs & epul & risui · male obsequētiū · clientela maiorē ad pnā foment · ℣ Secdm hec em̄ faciebāt pphis pres eor · Pseudo pphas sigficat captātes vulgi fauorē · q̄si fut a preloquētes. Vnde in ezechiele · Ve pphis ispientib q̄ sequunt spm suū & nihil videt · Sed vob̄ dico q̄ auditis ·

C · Capitulū vicesimūquartū ·

·M·xxxj·R·cij·L·clxxx·

Vos estis sal t̄re · Dyt · Apli cōdientes gen? hūanum · merito sal terre sunt nūccupati p vtutē doctrine modo saliendi · reseruantes corpa et mtati. Sal em̄ cibos dt carnes siccat · & p̄dicatio a vmib & putredine vicior · illesam seruat cator suo hūanaz naturā · ℣ Q? si sal euanuerit · i quo saliet · Ad nihilū valet vlt · msi vt piciat foras · et conculcet ab hoib · Quia homo dūsationi subiacet · & sol? btus ē qui vsq; in finē pseueraūit · ideo apli monent in vtute tradite sibi p̄tatis pistē · ne accepti saporis sensu amisso vilificare corrupta nō possit · & ō ecla piecti conculcent ab hoib id ē viles habeant ab hoib sicut aliq̄d dculcatū · M · Si sal euanuerit id est si doctor condimēto vitatis refect? · ad apostasiam redierit · quo alio corriget. Dnc est illud cuinsdaz sapietis · Quis medebit in

cātatozi a serpēte pcusso. Quia sentēcia inde
socios ipsūq; delignari · non imerito credas ·
qui phi largiria victꝰ · dām tradē non dubita
uit. Sicut sal ifatuatū cum ad condiendos ci
bos valē defierit · nullo iam vsui aptum erit ·
neq; terre vt lucas ait q̄m germinare phibet ·
neq; sterq̄linio · qđ agr̄ culturā fecundare non
sinit · sic qui recedit ab agmcōne vitatis · nec
fructū bonī opis ferre nec alios excolē valet ·
sed ab ecl'ia eicit · & in hec vba irridet. Dic
homo cepit edificaē · & non potuit consūmare
· I. Legimꝰ vrbes q̄sdā ira victoꝛ & sale se
minatas · vt nullū in ipis germē oziret. Itaq;
sal inf'dū obest · et nfi cōdiat ad nhilū valet
· B. Sic sal sapie sine pace non vturis ē do
num · sed dānacōis angmentū. Inexcusabilit'
em mēbit' supplicū · qui si volnisset potuit vi
are peccatū. Ideo marcꝰ ait · habete in vobis
salem & pacem int' vos ·

¶ Capitulū vicesimūquintum.
·lxxix·
· M · xxxij · R · xxxix · L · cxxxiij · &

Vos estis lux mūdi. Non potest ci
uitas abscondi sup montē posita
· M · R · L · Neq; accendūt lucer
nam & ponūt eam sub modio · R.
neq; sub lecto neq; i loco abscōdi
to · L · neq; sub vase · sed sup cādelabzū · ut lu
ceat omibo qui i domo sunt. Sic luceat lux
vra coram homibo · vt videāt vra bona opa ·
& glificent pāz vrm qui ē in celis · I. Fidu
cia pdicādi docet · ne apli abscōdant' ob me
tum · et sint similes lucne sub modio · sed tota
libtate se pdant · ut fil'es sint ciuitati supra
montem posite · et lucne ardenti sup candela
bzum · Rab · Ihū itaq; fūt lux mundi · quia
illuiati a xpo lucē fidei & sciencie patent' vbo
et exemplo mistrant quocūq; mcesserit · non
suā · sed dei gl'am querētes. Mistice mons in
telligit' xpus · ciuitas apl'i · leges celi suscipi
entes · vnde & nos facti sumus ciues apl'oꝝ
& domestici dei · B · Xp̄us lucernā accēdit
dum testā būane nature flāma sue diuīitatis
impleuit. Quā lucnā quottidie bonī doctoēs
accēdunt alijs id ē accensam libere pdicāt · Lu
cernam supponē modio esset · int' vnus inde
gentis timios vbū fidei cohiberi · M · Modi
um neut' generis · est vas · i quo mensurat' mo
dius masculini generis · est illud qđ mensurat'
sine sit ānona · sine vinū. Itaq; lex sol' indeis
certum modū obseruācie mēsurans · digne mo
dio opat' · B · Vasis noīe vl' lecti signat'
caro · i qua ania q̄escit. Qui igit' amoze pēn
tis illecebze occultat vbum dei · q̄si sub lecto
lucnam opit · qa ei concupiscēcias carnis pze
ponit. In loco abscōdito lucernā ponit · qui ve
teris legis vmbrā id ē obseruācias luci euan
gelice miscē labrat. Qui aūt metu carnali oc
cultat vbum · ipsam carnē pp̄onit manifesta
tiom veritatis · & ita eam q̄si sub vase tegit ·
dum pdicaē trepidat. Supra cādelabz pōit
lucernā · qui coꝛpl' suū mīsterio dei subicit · ut
supioz sit pdicatio vitatis · & ifricz seruitus
coꝛpis. Vnđ paul'. Castigo coꝛpus meū · et
seruituti subicio · M · Vl' sup cādelabrū id
est sup ecl'am · in qua septifoꝛmis gr̄a spirit'
lucet · lucernā pone est · incarnatū vbū tamq̄
ecl'e caput pdicaē · vt luceat non solū iudeis
sub modio legis · sed omib; qui sūt in domo
id est in ecl'a vl' i mūdo · B · Ideoq; creden
tium frontib; signū fidei solet affigi · vt qui
ecl'esiam volnerit ingredi lumē vitatis palam
queat intueri ·

·M · xxxiij ·

Nolite putare quoniā veni solue legē · aut
pp̄has · non veni solue · sed adimplē · I ·
Propbata de se cōpleuit · et q̄ pp̄t ifirmitatē
audiencīū antea impfecta vl' mim' intellecta
fuerant aptuit · Ad hoc rñdet qđ ei posset dici
Numqđ dices q̄ cont' legem fit. Non veni sol
uere id ē destruē. Nota q̄a impleri legem a xo
fuit eam cessaē · & opa eius euacuari · pmissi
ones siquidem pp̄hie xp̄us cessare fecit · cum
pmissa obtulit · Figuras q̄; legis nhilomi'
terminanit · q̄ndo res figuratas succedē instī
tuit. Inđ est illud. Vsq; ad iohez lex & pp̄he
subandis figurant & pmittūt · sed extunc in
antea figurata & pmissa succedūt · Moralia
etiaz p̄cepta cessant scđm ipfectionē q̄m pri'
hēbant · cum addit' qđ pfectū est vt ibi. Ego
autē dico vob; diligite inimicos vros. Videns
itaq; moyses xp̄m legis finem & cōsūmationē
futuꝝ ac meliozis testam̄ti foē mīstrum · p̄ci
pit nhil excipiēs audiri eum p omia cū dicēt
pp̄haz suscitabit vob; đs ipsū audite. De eodē
ieremias. Ecce dies venūt dicit dns & cōsum
mabo sup domum isrl · et sup domū iuda
testamentū nouū · nō scđm testamentū quod
feci pribo eoꝝ cum educerem eos de tra egipti
Et dabo leges meas in mente eoꝝ · & i coꝛde
eoꝝ supscribaz eas · & ero eis in deum · et ipsi

erunt mihi in pōpulum.

.M.xxxiiij.L.cxciiij.

Amen quippe dico vob donec trāseat celū & terra iota vnū aut vn⁹ apex non prēteribit ex lege donec omia fiāt .Aug⁹.lxxxix.ca o iobis Amē nec grecū est nec latinū sed ebreū & interpretat̄ vez.sed ideo nec g̃cus nc latin⁹ ausus e interpretari.vt p amen dico vob dicēt verū dico vob.ne vilescēt nudatū .M. Joth vl iotha dr mima lita ebree ligue.& etiā g̃ce sicut apd nos mima lra dr i.Vnus apex vn⁹ ductꝰ lre i sūmum.sicut in b.et i d.vl titula vna.Tale est gꝰ qp dicit donc omia fiāt sub audis q̄ de me scpta sūt.non supfluet aliqua lrāz figura.nec pars figure i lege.anteq̄ trā seat celū & tra .J. Ostendit itaq; qp etiaz q̄ mima putant in lege.sacmentis spiritalib⁹ plena sunt.& oia m euāgelio rcapitulāt .D. Protestat etiā dns facili⁹ maxima mūdi ele menta trāsire.q̄m mima legis dicta.De figu ra hui⁹ mūdi est dictū quia trānsibit.nō de ma teria.Vnde alibi.Celos nouos & tram nouā & pmissā ipsi⁹ expectam⁹.in quibꝫ iustica habitat.Mistice mādata mima.sig̃ficant̄ pr vnū iotha.et vnum apicem.

.M.xxxv.

Qui ergo solūit vnū de mādatis istis mi nimis.et docuerit sic homies.mim⁹ vo cabit̄ in rgno celoz.Qui aūt fecerit & docue rit.hic magn⁹ vocabit̄ in regno celoz.Quia de lege nihil prēteribit supna caneū.gꝰ qui sol nerit vnū de mādatis etiaz mimis istis id est legis & docuerit sic.id est scdm id qd̄ soluit. non scdm id qp ego doceo.et ipse legit.mim⁹ vocabit̄ i regno celoz.vbi nisi magm esse nō pūt id est cines celestes dspectissimū reputa bunt eū.licet hic elatus sit .J. Notat phari seos qui otemptis mādatis dei.pp̃as t̄raditio nes statuebāt.Qui aūt fecerit & docuerit sic ego.dictur⁹ sum.hic erit magn⁹ in cel.licet hic abiect⁹ sit .M. Magm q̄p erūt.& si non adeo magm q̄ faciūt & non docent.Factoes em̄ legis iustificabunt̄ apd deū.Qui vero mi ma mādata soluūt sine bn̄ doceāt.seu nc bene nec male.parui vocabunt̄.vtpote damnacōe digni.sed nō prsus mimi .J. Denq; mil pdest docē iusticiā.q̄m mima culpa destruit .M. Vl ita.Regnū celoz ecla i qua regnāt celi id e iusti qui enarrant gl̄am dei.& i ea mi

mim⁹ vocab̄t mādatū solues.licet docuerit sic homies sicut ego.qa cui⁹ vita despicit.rōnat vt & p̄dicatio otemptat̄.

Dico em̄ vob quia nō habundauit iusticia vra plus q̄ scriban & phariseoz non intrabitis in regnū celoz.Tale est hoc.ac si dicat Studete mādata implere atq; docē.ego em̄ cui⁹ vba nō mutant̄ dico vob.qp nisi superaue ritis i iusticia scribas & phariseos.qui pter nouas t̄raditiones iustiones reputant̄.nō intra bitis i celum.Nota cum iusticia sit vtus vni cuiq; reddēs qp suū est pluēs sūt ptes iusticie quaz otentu iustus efficit̄.Religio em̄ q̄ red dim⁹ deo qp suū est.& pietas parentib⁹ que sua sunt psolues.similit & vtus q̄ reddit ma iorib⁹ & minoribꝫ q̄ sua sūt.necnō vt⁹ q̄ pau peribꝫ qp suū e largit̄.Hec inq̄p omia ad iusti ciam tamq̄p ptes integles referunt̄.

C. Capitulū vicesimūsextum.

HAvdistis quia dictū est antiquis. non occides.Qui aūt occiderit. reus erit iudicio.Ego aūt dico vo bis.quia omis q̄ irascit̄ frī suo. reꝫ erit iudicio .Dyl. Oulchro ingressu opus legis cept̄ excedē non dissolue .M. Apit namq; motū animi ad nocend frī in homicidio cōputari.cum pri⁹ non attende rent homicidiū esse.nisi p empcōez corpis hu mani.Sensus e.Judicio legis moysi re⁹ est qui occidit actu.sed ego dico vob quia indicio celestis legis quā doceo reus e omis q̄ irascit frī suo .J. In quibus dā codicibꝫ additꝰ sine causa.sed radend e.qa ira pcit⁹ tollit̄.& inimi cos nros amare iubem̄.Q si otingat irasci.nō fratri sed pctō irascendū est vt psalmista ait Irascimi.videl pctō.Vnd sequit̄.nolite pec care.Qui aūt dixerit fratri suo racha.reus erit cōcilio.Qui aut dixerit fatue reus erit ge henne igms.Racha verbum est ppe ebreoz. .J. Racha em̄ dr cenos id e inanis aut va cuus.quē nos vulgata iniuria absq; cerebro posse sūm⁹ dicē .Dyl. Qui ergo vacuitatis obprobriū dicit fratri suo scō spū plēo minuz reus fit cōcilio ac iudicio sanctoz.sancti spūs cōtumeliaz luiturus .J. Frat noster e qui in xp̃m credit Qui vero cdenti in deū dicit fatue impius est in religione. Dyl. Qui gꝰ quē salem deus nūcupat cōuicio ifatuati sensus la cessierit.p hui⁹modi maledicto eterni igms pabulū erit.h inde satis fecerit. M. Justicia

pharisęoꝝ est · vt non occidāt · iustitia mẽtu roꝝ in regnum dei · vt sine causa non irascant̃ Qui non occidt̃ non cõtinuo ẽ magn9 · et idoneꝰ regno celoꝝ · sed tam̃ ascendit aliquẽ gradꝰ Perficiet̃ aũt · si sine causa non irascat̃ . Leuis est irasci sine causa frĩ q̃ dicẽ racha · & leuius dicẽ racha q̃ fatue . Prio em̃ ẽ ira sola · plea duo · ira & vox indignacõnis · postea tria · ira & vox et ĉta exp̃ssio . Iudiciũ ẽ ire · i quo adhuc datur locus defensiom̃ . In cõcilio non iam cũ ipo reo agit̃ · sed iudices int̃ se offerũt ꝺ supplicio . In gehenna ĉta est dãnatio . Exprimunt̃ itaq; p modo pcti diuse mãsiões · ęterna dãnatione · M · Nota q̃ uis irasci frĩ mi9 sit q̃ cõuiciari · sepissie adeo accẽdit̃ ira · vt et nom̃ & reatũ suscipiat ꝺmino . Vnꝺ iohs . Qui odt̃ frem suũ homicida ẽ . Racha ut quidaꝝ aiunt int̃iectio ẽ indignãtis · ani motũ sigficãs · sed q̃ int̃iectiões i aliã liguã non facile t̃nsferũt̃ coegit tam g̃cum q̃ latinũ int̃pretẽ ipam ponere vocẽ ebraicaꝝ · I · Nomẽ gehẽne i vtibꝰ libris non inuent̃ · sed a salnatore p̃mũ pont̃ vt inferni cruciat9 designet . Tractũ est itaq; a nomie loci · ex cede hoim ibi int̃fectoꝝ · horribilis ac fetidissimi qui ꝺr gehẽnon id ẽ vallis filioꝝ ennon · et sigficat futura supplicia . In hac valle luc9 erat ydolo ꝺsecratus baab · cui demẽtia isrl̃ immolabat · & filios suos demonijs icendebat . Est aũt locus ipse iuxta ieru salem · ad radicẽ mõtis moria · vbi siloa fluit hunc regũ volumen & paralippomenon et ieremias scribũt pleissime & cõmmat̃ ꝺs se locũ ipsũ impletuꝝ cadaũibꝰ · vt nequaq; vocetur tofet · & baal · sed vocet̃ poliandrũ id ẽ tumulus moꝛtuoꝝ . M · Quõ reus erit gehẽne igmis qui dixerit fatue frĩ suo · ergo r̃conciliatio querẽda est a fratre leso · et hoc ẽ qꝺ sequit̃ ·

Capitulũ vicesimũseptimũ ·

Si offers munus tuũ ad altare · et ibi recoꝛdat9 fueris qa frat̃ tuus habet aliq̃d adũsum te · relinq; ibi munus tuum ante altare · & vade p̃us reconciliari frĩ tuo · et tunc veniens õffer munꝰ tuũ · M · Absurdũ est t̃nsmarmũ fratrem si ita acciderit credẽ querenꝺ Ergo ad spũalia refugẽ cogimur · vtqꝺ dictũ est vade p̃ius reconciliari frĩ tuo · sine absurditate posit̃ itelligi . Nos sum9 templũ · altare est fides mtioꝝ . Cum gº i coꝛde nr̃o ꝺo volumus offerre orõem · si i aliquo lesim9 fratrẽ pgendum ẽ non pedibꝰ coꝛporis · sed motibꝰ ani ad recõciliacõem . Si aũt p̃s fit · reuocãdus est i gram · postulãdo venia · si p̃ius hoc coram deo feceris ·

·M·xxxvj·L·clxij·

Esto cõsentiẽs aduersario tuo cito dũ es in via cum eo · ne forte t̃dat te aduersari9 iudici · & iudex t̃dat te ministro et icarcerem mittaris . Amen dico tibi non exibis m̃ꝺ donec reddas nouissimũ q̃drantẽ · I · Loco ꝺsentiens hñt g̃ci · c y n o k o n q; int̃pretat̃ benivolus aut bengn9 . Dum currim9 i via hui9 seculi q̃a licet adhuc operari · admonem̃ hr̃e pacẽ cũ omibꝰ hoibꝰ q̃ntũ ex nob̃ est . A · Ne tradat te aduersari9 iudici id ẽ causa fit vt puniendus t̃daris i man9 xp̃i · cui pat omẽ iudiciũ dedt̃ Angelicũ agmen dicit mistꝝ ventuꝝ cũ eo ad iudicium . Carcerem dicit tenebras exteriores Raban9 · Quadrãs gen9 nummi est · q̃ habet duo minuta . Vnde cum vn9 euãgelista vi duã dicat misisse q̃drantẽ in coꝛbonan · & ali9 duo minuta · non ẽ ꝺsriũ Sensus est . Donec etiã mima peccata p̃soluas · non egꝺieris de carcẽ . A · In nouissimo q̃drante intelligit̃ mcꝰ remanẽ ipunitũ · sicut solem9 dicẽ vsq; ad fecem · cũ volum9 exprimẽ aliq̃ꝺ ita exactũ vt mhil relinquat̃ . Vl p q̃drantem possunt intelligi frena pctã . Terra em̃ quartũ elementum est a celo . Donec qꝺ hic pont̃ tale ẽ q̃le illud . Sede a dextris meis · donec ponam inimicos tuos scabellũ pedũ tuoꝝ . Non ergo hic finẽ pene sigficat · sed semp solues nouissimũ q̃drantẽ · & numq; p̃solues · qa non ẽ ibi locꝰ veniẽ · D · Vl alit̃ . Aduersari9 in via ẽ sermoni · cõtrari9 nr̃e carnalitati i hac vita · a quo ille liberat̃ · qui p̃ceptis eius subdit̃ . Iudex ẽ xp̃us · qui repugnantes sermonibꝰ ei9 · tradet exactori id ẽ diabolo . Diabol9 vero mittet eũ in carcerem · id est i infernũ · qui i hoc ẽ minister eius · vt anias cruciet i inferno · vsq; ad diem iudicij · & deinde infernigmis cruciabit piter demões atq; anias i coꝛporibꝰ . M · Ad literam ita bene potest intelligi hoc capitulũ . Dũ es in via · hoc est dum vadis ad iudiciũ · cum inimicia cõsenti aduersario tuo qui instã causã habet contra te · ne inde mittaris i carceres · & reddas ibi cruciat9 quicqꝺ abstulisti · vsq; ad nouissimum q̃drantem ·

Capitulũ vicesimũoctauum ·

AVdistis quia dictū est antiqs nō mechaberis. Ego autē dico vob qm̄ ois q̄ viderit mulierē ad cōcupiscendū eam·iam mechat? ē eam i corde suo ·Hyr· Pretermissis legis opib⁹ phibet̄ animotus ad cōcupiscendum·sicut supiora phibent animi motum ad nocendū. Apte em̄ veritas ostendit qa etiā solo visu cum turpit̄ concupiscim? adulteriū ppetratur ·M· Q vero lex p̄cipit non concupisces vxorem pximi tui·putabāt implē indei·dū alienaz non rapent vxorem ·I· Int̄ passionem & ppassionez hoc interest·q: passio reputatur i vicīū ppassio in initio culpe·nō tamē in crimine. Ergo titillat? i mulierem·ppassione pculs? ē. Si v⁹ cogitacōe i affectū corde t̄nsierit·vt ait dauid·t̄nsierūt i affectū corde & de ppassiōe t̄nsiuit i passionē·qa nō dest ei voluntas peccādi·sed occasio·et ita i corde suo mechat̄ Non em̄ dixit dns qui cōcupierit mulierem·sed q̄ vidit mulierem ad cōcupiscendum·id est hoc fine vt eam cōcupiscat·& si facultas det̄·i ea satiet̄. Suggestiōe delectationē cōsensu implet̄ pctm̄. A serpēte fuit suggestio i appetitu carnali·tamq̄ i eua delectatio·i ratione tamq̄ in viro cōsensio. Delectatio ante cōsensionem vt nulla ē· vt tā tenuis vt ppe nulla sit fine cōsensu. Qui si in factum p̄cesserit saturat̄·sed postea cū suggestio repetit̄·maior accendit̄ delectatio. Sicut tribus ḡdibus ad pctm̄ puenit̄·ita peccati tres sunt differencie·i corde·i facto·in consuetudie·tāq̄ tres mortes. Vna q̄si i domo·alia quasi extra portā·tercia q̄si i sepulchro. Nomie mechātis omis carnal̄ cōcupiscēcia debet itelligi·q̄ndo ania relicta supiori lege·turpi voluptate inferiori p̄stituta. corrūpit̄ ·Gr·xxj·li·in iob· Qui em̄ eo affectu cōcupiscit i nuptā q̄ etiaz si nupta esset·nichilomi? ea vteret̄ si posset· iam adulter est·q̄ greco vbo mechus dicit̄. ¶ Q si oculus tuus dext̄ scādalizat te·erue eum & pice abs te. Expedit em̄ tibi ut peat vnū membroz tuoz·q̄ totū corp⁹ tuū eat in gehennā ·Hyr· Quia cōcupiscēcia efficiencie operat̄ damnū corpis ociosū esset·relicto voluntatis īstinctu. ¶ Et si dext̄a manus tua scādalizat te·abscide eā & pice abs te. Expedit em̄ tibi·ut peat vnū membroz tuoz·q̄ totū corpus tuū eat i gehennā ·Hyr· Igitur m oculo & dext̄ monstrat̄ affect⁹ quorumlibet amicoz. Quos a nob⁹ trūccāt debem⁹·si nos arcere a deo volūt·ne dū eos lucrari volumus ipsi cum eis peam⁹ ·M· Quicqd g⁹ diligis tantū·quātū dextr̄ oculū·qui carior est tibi q̄ sinister·si te impedit ad beatitudinez p̄cipe abste·ne mtres i gehennā. Vt ofiliari? tuus intelligitur oculs tuus dext̄·q̄m dinis te docet. Illū etiaz respue·si in aliquā heresim te conat̄ īducē. Dext̄ man⁹ est adiutor & minister in diuinis opib⁹ ·M· Totū corp⁹ tuū intelige te & amicos tuos tibi famulantes·sicut membra inicem sibi seruiēcia vnū corp⁹ sūt in quouis hoie ·I· Vt ita. Qui v⁹ concupiscēcia mulieris dixēat cogitacōem & sensum·addiūsa volitantē oculū nūcupauit·Per dextrā accipit mitia voluntatis ad effectū. Ista quidē quasi anie mēbra dicunt̄ dext̄·cōpatione corporis·ci? fragilitate p̄cliniores sum⁹ ad peccandū ·M· Sunt etiaz qui p oculū dextrū cōtemplacōis studiū accipiūt·& p dexteram manū·actiue vite occupacōem. Cui g⁹ exp̄dit·de alto t̄nseat ad alterum.

¶ Capitulū vicesimūnonum.

DIctum est autē q̄cumq; dimiserit vxorez suā·det illi libellū repudij Ego autē dico vob qa omis q̄ dimiserit vxorē suā excepta formicationis causā·facit eam mechari· ·I· Et qui dimissam duxerit aliā·adulterat Moyses dari inssit libellū repudij ppt̄ duriciaz maritoz·nō concedēs discidiū·sed auferēs homicidiū. Multo em̄ melius est licet lugebrez euemē discordiaz·q̄m p odiū sanguinē fundi ·M· Vnde dns alibi de hoc int̄rogat? respōdit. Hoc moyses ppter duriciam vīam fecit Qnā tumnis em̄ dur? esset cui displicēt vxor cum cogitaēt libello repudij dato iam fine periculo eam posse alteri nubē·temerariā iracūdiam facile temperet·& vt vxorez nulla ten? occidēt & eā abicē·vt p̄itus omittē differret Qui g⁹ dimittēdi moram q̄sinit·sig̃ficauit se nolle discidiū ·M· Videt̄ qa libell? inter ceteras causas repudij & licencīā nubēdi alti cō timebat·cum dns opa legis excedens·omēs molestias excepta causa formicacōnis p̄fide cōingij sustinere inbeat·et adultere sēdo nubē viro phibeat. Qd si quis talem duxerit pore viro vinente·sub adulterij crimine sit·Propterea i causa formicacōnis licet dimittē vxorē quia illa p̄mo esse vxor noluit·q̄ fidē marito

non seruauit · & qa scriptura dicit · q̄ adulteraz tenet. stultus & impi⁹ est . Quis qs em̄ causa fornicacōis vult abicē vxorē · por debet esse a fornicacōne purgat⁹ . Jeronim⁹ oceano in illa epla · plnēs anni sunt. Precepit dns vxorem non debē dimitti excepta causa fornicationis. & si dimissa fuerit manē inuptā. Quicquid in ris inbet. hoc sequent redūdat ad feminas. Neq; em̄ adulta vxor dimittenda est. & vir mechus tenēdus. Alie sunt leges cesaz alie xp̄i. Apud illos i viris pudicie frena laxantur. apud nos q̄ non licet femimis · eq; non licet viris · & eadem seruit⁹ pari cōdicōe censetur . M. Et cum scptum sit pdidisti omez qui fornicat abs te. non ē fornicatio tm̄ stupri. sed generalit que a lege dei aberrare facit Igit̄ si aliqnē cogat vxor sacrificaē ydolis. vl alijs sceleribo cōmunicaē · causa huj⁹ modi fornicacōis · vtiq; dimittenda est · iuxta illud Si oculus tuus scādalizat te · erue eū & pice abs te . M. Si vō vxor non conat virum crimibo applicaē . non ē abicēda istius modi causa fornicacōis. Cōiugiū em̄ bonū naturale est · qđ diffundit mt omēs · etiam mt fideles Inde ē illud iobis ad hēodem . Non licet tibi habitare vxorē frīs tui. Adulterium em̄ erat vt ait iobes ēsostomus · sup illū locū · philipus namq; frat hēodis · marit⁹ hēodiadis erat & gener pris ei⁹ arathe regis · nt ieronim⁹ ibidē asserit. Q etiā mt fidelē & infidelē cōiugiū fit apls docet dicēs . Si qnis frat vxorē habz infidelem · et hec cōsentit habitare cum illo · nō dimittit illā. Est aūt coniugiū viri & femie federatio legittima · per quā licet eis ad vsum carnis pmisceri · scōm diuinas & humanas leges Augustinus de cōtinēcia viduali. In coniugali mqt vinculo si pudicicia cōseruat · damnatio non timet. Sed in vginali & viduali otinēcia excellencia muneris āpliozis expetit · que expetita & electo & voti debito oblata · iam non solum nupcias capescē · sed etiā si nō nubant nubē velle · dānabile ē . Nam vbi hic demonstret apl⁹us · non ait cū in delicijs degerint in xp̄o nubūt · sed nubē volūt · hntes damnacōz & cetā. Non qa nupcie taliū dānande indicantur · sed dānat propositi fraus . damnat fracti voti fides · dānat non susceptio a bono iferioē sed ruina a superioze. Postremo dānant tales non qa cōingalem fidem posteri⁹ mierūt · sed quia pmam fidem otinēcie irritā fecerūt. Oro mde qui dicūt taliū nupcias nō esse nupcias sed poti⁹ adultia · non mihi vident satis dili genter discerae quid dicūt . Fallit quippe eos similitudo veritatis . Aug⁹ forsitan locut⁹ ē de bijs qui votū quidē otinēcie fecerūt · sed habitum religionis cū sollēnitate bndictiōis neq; susceperūt. Nota i coniugio sancte trinitatis vestigiū. Est em̄ vir pncipiū vnde mulier vtrumq; pncipiū · vnō terciū pcedit. Coniugium institutū est i paradiso ante peccatū. ad officiū procreandi · post pctm̄ vō etiā remediū est · ad deuitandā fornicacōem . Q aūt legis tempore licebat vni multas habē vxores · vt popul⁹ dei augeret otigit · sed nūc mime licet quia popul⁹ dei iam auct⁹ est. Tunc etiā preceptum erat · vt vnus quis q; de tbu sua vxorem ducēt · ne trib⁹ pmiscerent · & ne transiret possessio vnius i possessionē alti⁹ · qa tra tribus diuisa erat. Nūc autē istituta ē ab eccl'ia vt non de sua sed de alia pspia vxorē quis ducat · vt augeat caritas · qa p vxorē quam quis ducit · totam illi⁹ pgeniē magis diligit Cōiugiū vō facit manifest⁹ consens⁹ legittiaz psonaz. Multa quippe sunt q̄ cōiugiū impediunt · vt cognatio · publicū votū cōtinencie. potencia reddēdi carnalis debiti. Hec vero pueniūt infirmitate · siue defectu mēbroz · seu fragilitate nature. Coniugij bona sūt · fides spes plis · sacmentū. Fides thori est vinculū pudicicie id ē pactio coingalis · qua neut licet ante mortem ali⁹ · alij cōmisceri . In spe plis ē · vt suscept⁹ filius religiose educet. Sacmentum xp̄i est & eccl'e · qa sicut vxor vni⁹ viri et vir vni⁹ vxoris ē · sic xp̄us uni⁹ sponse id est eccl'ie sponsus est & eccl'a vnus sponsi id est xp̄i sponsa est.

Capitulū tricesimū

Audistis quia dictū est antiquis. non peierabis . Reddes aūt dño iuramenta tua. Ego aūt dico vob non iurare oīno · neq; p celū quia thron⁹ dei est · neq; p tra · qa scabellum est pedū ei⁹ · neq; p ieroso limā quia ciuitas est magni regis . Neq; p caput tuū iurabis · quia nō potes vnū capillū albū facē aut nigrum. Sit autē sermo vr̄ est ē · non nō. Q aūt hijs habūdanci⁹ est · a malo est . M. In lege pceptum est non iurari nisi p dm̄ non qđ bonum sit · sed ne indei pessima consuetudine iurantes p creaturas · credēt eas venerandas Euāgeliū aūt non recipit iuramentū · cum oīs fidelis sermo p iure iurando sit · A. Nō est

hoc contrariū apl'o. qui sepe iurauit dicēs. ecce coram deo quō non mētior. & q̄ est bñdictus in secula scit quia nō mentior. misi quis dicat non esse iurationē. qa nō dixit p dm. neq; per aliquid. Que defensio ridiculosa est. Jurauit etiā dicens. Quottidie morior p vram gl'am Dñs p̄cepit nō iurare misi necessitate. vt cum vident hoies pigri ad credendū. vnde nō dixt malū est. sed a malo id ē si cogeris iurare de necessitate infirmitatis eoz qbo aliq̄d suades venit. Tu em̄ nō peccas q̄ bene vtis iuratōe q̄ q̄nis hō̄a nō sit. tam̄ est nequitia. sed peccat ille cui? infirmitate tu iurare cogeris. Neq; p celū Hoc addidit suppstitionē vetis otumacie con dempnās. Erat em̄ inde eis religio iurare noibo celi & tre. ierl'm & capitis sui. quibo i dei con tumeliā venerationē iurando deferebāt. Quid em̄ mirū erat iurare p celū sedem dei. p terraz scabellū pedū eius. p ierl'm vrbem. ob insolenciā & peccata inhabitantiū in breui destruendā. cū p̄sertim in p̄formationē eccl'e q̄ magni regis ē ciuitas esset ostituta. Rab. Verat itaq; ne causa aliq̄ nos inducat iurare p creaturas. Celū thronus dei dr. qa celsitudie necnō pulchritudie sua. sanctas anias sig'ficat. i quibo ds indicat. spūalis em̄ indicat omia. & a nemine indicat. Terra v° scabellū pedū ei? nūcupat quia mistice sig'ficat pctōres. q̄ p iusticiā in imis ordinant. et sub lege pumūt. Hyl' Sacramēti osuetudiem remouēs. vite nostre negotia i veritate ostituit. & abiecto fallendi affectu. simplicitatē loquendi p̄scribt. vt q̄ ē esse q̄ nō est. nō esse dicam? .M. Tunc est em̄ sermo nr̄ est ē. non nō. cum gemina vitate cordis & oris. affirmam? vl' negamus.

.C. Capitulū tricesimūprimum.

Audistis quia dictū est oculū p oculo. & dentē p dente. ego autē dico vob nō resistē malo. J. In lege ē retributio. in euāgelio gratia. M. Quia inde mod excedebāt in vindicta. ideo cessū est eis vt si oino condonare nollent malefactoribo suis. saltē eq̄litatem attenderent ibi. & nō excessū. scz vt p membro ablato. sil'e membr̄ accipent de inimico. In euāgelio aūt non debem? resistē malo id ē p malū. sed i bono vincē malū. Nec istud est cōtrariū indicibo. p̄cipientibo suspēdi latrones si solam iusticiā ibi attendāt. & nō odium. vl' aliq̄d sibi cōmodū. Equum ē em̄. vt recipiat q̄nis q̄ q̄ fecerit. Sed quia vlciscēdi libido vitiosa est. hoc discernē & vindicare deo. iudicibus q̄ suis reseruandū est.

.M.xxxviij.L.liij.

Sed si quis te p̄cusserit i dextrā maxillaz tuam. p̄be ei & alterā. H. Medicus animaz quos ad curādos p̄ximos instruit. oia q̄ ad salutez p̄ximoz valē p̄sit. tollē p̄cipit. Et p̄mittit ad miam. vt tamq̄ filijs egrotantibo vl' freneticis. si salus illoz id exigat. multa patiant. donec infirmitas finiscat. Ambros? Quid tam mirum. q̄ p̄cutiēti maxillā p̄bē. Nōne omis indignātis impet? frāgit ira sedatur. Et p patienciaz ille mutat ad pēnitenciā. J. Secōm misticos intellect? inbem̄ p̄bere alteram dextrā. inst? em̄ sinistram nō habet. Si nos hēticus in disputatione p̄cusserit. & dextz dogma vulnerare voluerit. opponat ei & aliud testimoniū de scpturis. M. Nobilitas secōm dm ē dextra. nobilitas aūt secularis sinistra. Ergo q̄cumq; otempnit p̄pt xp̄iam tatem. non curet cōtempni secōm bonoēs scl'i. Et illi q̄ vult tecū iudicio cōtendē. & tunicam tuaz tollē remitte & paliū. Per tunicam & vestimētum. accipe oia q̄ temporalit possidemus. Si em̄ d necessarijs hoc impatū est. q̄nto magis d superfluis. Magna questio ē. vtz hoc etiam d seruis accipiend sit. Et si ab isto dño accommodati? ad dm colend regant. q̄ a cupienti auferre. nescio vtz quis q̄ audeat dicē eos debē cōtempni. vt vestimentū.

.M.xxxix.

Et quicumq; te angariauerit mille passus vade cū illo & alia duo. M. Non solū tua vt dentes altercationē. sed & teipsū p̄be angariāti. non tam pedibo. q̄ animo cōpassionis affectu parat? mirtopl? fruire q̄ p̄cepit. Per mille passus qm̄ iter sabbi sunt. i quo seruilia opa p̄hibent. licitū op? itelligim?. qd & miliarius designat. q̄ p̄fectionē sig'ficat. Idcō dicit mille & duo milia vt nō solū corpe. sed spū & ania p̄fecte do seruiam?. māsuete tolerando q̄ p̄xim? ex infirmitate intulerit. M. Dic ea vindicta p̄hibet. que ad correctionē valet. Sed huic vindicte nō est idonea. misi q̄ odiū dilectiōe supat. Non em̄ odit pat filium castigando.

Qui petit a te. da ei. & volenti mutuari a te

ne aũtaris ·L·Duo genera bñficij cõplectitur·vt cum beninole dam? ·vt cũ reddituro cõmodam?·Omi autẽ ptenti tribue mãt lucas Nõ dict omia pteti·sed illud qp iuste potes. Q fi illicita ptat·indicãda ẽ ei iustitia ne eũ ianem dimittas ·I·de eleõsina· Itaqp non solũ de eleõsims hoc intelligendũ est·quia etiã diuites non semp dare possent·sed de pecunia q numq deficit id ẽ de sapia quã tanto magis retines · quãtopl? eã p deo ptentibo distribuis. Ergo volẽti mutuari a te sapienciã vt alios doceat·ne aũtaris·qa qp alios docebit p te·tibi reddet a deo

·L·liij·M·xxxviij·

Et q aufert q tua sũt nõ rpetas. De vestefundo·inuito·& generalit de omi pecunia dixit. Docet em bũani indicij vitanda esse arbitria cũ dãni voluntate. vt p spem futuroꝝ bonoꝝ scl'arem suppellectilem otempnêres. manem gentiũ cupiditatẽ arguam? ·

·L·liij·M·liij·

Et put vultis vt faciãt vob boies · facite illis similit ·B· Quia caritas pacies est·benigna est· non tm iurias iimici fortiter sustinet·sed amici qꝫ grãz benigne puenit·ut beneficijs ad amorẽ alij trahant·Vnde nec ait Put faciũt facite·sed put vultis vt faciant vobis·facite illis·

Capitulũ tricesimũ secundũ·

·M·xl·L·lij·

HAbistis quia dictum est diliges pximũ tuũ·& odio hẽbis imicum tuũ. Ego autẽ dico vob. Diligite imicos vestros ·I·&·B· Omis homo pxim? censendus ẽ Multi pũtant sufficẽ vtutibo · non odisse imicos· sed eos diligẽ humanã natũram non pati. Non vidẽt qa moyses samuel & stephanus p imicis orabant ·& mortuos dauid planxit iimicos·Non vidẽt quia dñs ipossibilia non inssit·hoc paul? testat dicẽs. Male dicimur & benedicimus·blasphemam·& obsecram?· Benefacite bijs q oderũt vos. Inó paulus. Si esurierit ũicus tuus·ciba illum Si sitit potũ da illi. Noli negaẽ qp deus nulli neg at·quis sit blasphem? & impi? ·Sine discrecõe omibo indigentibo simplicit tribuas·non qrentes cui·sed quare dem?·Quis quis em im qcũqꝫ necessitate morituro succurrere potest·si nõ fecerit occidit· Et orate p psequẽtibo & calũpmãtibo vos· vt sitis filij patris vri qui i celis ẽ ·A· Dec scptura filij eius pupilli & vxor eius vidua·& qp dñs dicit alibi. ve tibi capharnaũ·non sunt cõtraria huic·qa non optãdo·sed pdicendo hui? mõi scpture ineminnt·Iohes apl? dicẽs·si qs scit peccaẽ frem suũ pctm non ad mortẽ·postulabit & dabit ei de? vitam·apte ostendt nõ p omi fre orandũ. Ergo cũ dñs p psecutoribo orare iubet·patet aliq pctã fratrũ esse guiora psecutione iimicoꝝ. Peccatũ ad mortẽ est·cũ xpiams xpianũ oppugnat adũsus gratiã dei & numq penitet·Quapropt dñs i cruce ait Pat ignosce illis·qa nesciũt quid faciũt·Et beatus stephan? orat p eis qui eũ lapidabãt quia nondũ im xpo cõiderãt. Et ppt ea credo non orat apl'us p alexãdro·quia iam frater erat·vbi dicit·Allexãder errari? multa mala mihi ostẽdit·reddat ei deus scom opa illius Dec differencia iudam a petro distinguit·nõ quia penitenti non sit ignoscendũ·ne cõtra dni sentenciã qua semp ignoscendũ petenti fri pce pis veniam?·sed qa magnitudo peccati misit eum in desperacõem·cum dixisset peccauit tradens sanguinẽ insũ. Q fortasse est peccare in spm sanctũ·scz oppugnaẽ p inidiam fraternã caritatem·Q peccatũ neqꝫ hic neqꝫ i futuro remittetur· Qui solem suũ oriri facit super bonos & malos·& pluit super iustos & iniustos. Probabilibo accipiendũ est hoc de sole comuni & de pluuia aqre·qm de sole insticie·et de pluuia doctrie vitatis·Sol em spũal' non orit misi bonis·qp plãgunt miq in libro sapie salomonis dicentes·Sol non ort? est nobis·

·M·xlj·L·lv·

Si em diligatis eos qui vos diligunt·qm mercedẽ hẽbitis Nonne & hoc publicani hoc faciũt. Et si bene feceritis bijs q benefaciũt vobis·que vob est gra. Siquidẽ & peccatoes hoc faciũt. Et si mutuũ dederitis bijs a quibo speratis recipe·que gra est vob. Nam & peccatoes peccatoribo fenerant·ut recipiãt equalia·Et si salutaueritis fres vros tm·nõne & ethnici hoc faciũt ·B· Si tales mt se natãdnce nouũt esse bñfici·qntum vobis gradus

pfessioms eximioꝝ · necesse ē vt cura virtutis
sit vberioꝝ · q̄tmus etiā non amātes · caritatis
sinu amplectami · Aug⁹ · ps̄ · c · v · Pctōres
sunt valde iiqui · & g̃uibo pctoꝝ sarcis onẽari
Magna em̄ distācia est mt̄ peccātes & pecca-
toꝛes · sicut mt̄ ridentes & irrisoẽs · iter scribẽ
tes & scriptoẽs · nam etiaꝫ insti peccant · M ·
Fenerant̄ · hoc est cōmodāt · Salutaūitis id ē
salutē optaūitis · Ethmici g̃ce dicunt̄ gētiles ·

·L·M·

Uerūtamen diligite iimicos vr̄os · & benefa
cite · & mutuū date · mhil mde sperantes
·L· Sciend ē qa mt̄i n̄ causa neqcie nō fene
rati sunt · sed fraudari timuerūt · Hnic ifirmita
ti dinia med⁹ auctoꝛitas dicens · Et mutuū
date · mhil inde sperātes · id ē non i homie spē
mercedis figatis · sed i deo qui vob reddet q̄
illo inbente facietis · Hmc illud est · Mutuabit̄
peccatoꝝ & non soluet · iust⁹ aūt miserēt̄ et re-
tribuet · Et erit merces vr̄a multa · & eritis
filij altissimi · qa ipse bemgn⁹ est sup mg̃tos
& malos · Vnus filius dei est naturalit̄ · insti
vero sunt eius filij p adoptionē · hēdes quidē
dei · coheredes aūt xp̄i · Quanto g⁹ excelsius
est p̄mium · tāto debet & impensi⁹ ofic̄iū esse
Bemgn⁹ ē altissim⁹ ds sup mg̃tos & malos
vt̄ bōa tempalia largiēdo vt̄ eos ad celestia
inspirando · Estote g⁹ misericoꝛdes · sicut
& p̄r vr̄ misericoꝛs ē · Aug⁹ i t̄ctatu ds pnia
Natura dei ipassibilis ē · Sicut aūt zelat sine
aliquo liuoꝛe · irascit̄ sine aliq̄ pturbacōe · pemi
tet eum sine alicui⁹ sue prauitatis coꝛreptione
ita ē patiēs sine vlla passiōe · & miserēt̄ sine
aliquo doloꝛe · Estote g⁹ vos pfecti sicut &
pater vr̄ celestis pfectus est · M · Sicut si
militudmis ē · non q̄ntitatis · Sensus g⁹ tal̄
est · Ꝛoui potestis pfecti estote · vt queratis
pdesse etiā iimicis · q̄ ds facē maifestū est ·

Capitulū tricesimūtercium ·

·M·xlij·

Attendite ne iusticiā vr̄am facia
tis coram homibo · vt videami ab
eis · Alioquim mercedez non habe
bitis apud p̄rem meū qui in cel̄ ē
Hoc est non ita insticiaꝫ faciatis
coram homibo · vt laudē bōanaꝫ ab eis q̄ratis
Alioq̄n hoc ē · si alit̄ faciatis iusticiā · mſi ita

vt deus singl̄ariter sit i causa · n̄on im⁹ habe
bitis mercedem ap⁹ ipsū · Laus hoim non de
bet appeti · sed subseq̄ · vt exēplo inuitet alios
·M· Hnsticiam itellige ieiunium cont̄ concu
piscenciā carnis · eleōsinā cont̄ concupiscenciā
oculoꝝ · oratiōnē cont̄ supbiaꝫ vite · de q̄bus
mox subdit̄ · qua itentione fieri d̄nt · Cum
ergo facies eleōsinam noli tuba canē · ante te
ficut ypocte faciūt i sinagogis · & in vicis · vt
honoꝛificent̄ ab homibo · Amen dico vob̄ rece-
perunt mercedē suā · J · Non vtus sed causa
virtutis · apud d̄m mercedē habet · M · At
vero ypocrite q̄ndo faciūt eleōsinā canūt ante
se tuba · id ē faciūt eam i mai festacōe · sicut ille
aptū signū dat q̄ tuba camt · ut honoꝛificent̄
ab homibo · & non a deo · Te aūt facīete ele
mosinam · nesciat sinistra tua q̄d faciat dextra
tua · vt sit eleōsina tua i absconso · & pat̄ tuus
qui videt i absconso reddet tibi · M · Merces
ypocritaꝫ est laus hoim · Sinistra sig̃nificat
dilectionē laudis · dext⁹ a v⁹ mtentionē imple
di p̄cepta dei · Cum v⁹ ipse diuinū p̄cepit
faciēdo eleōsinā · vt q̄libet bonū · noli humā
nam laudem admiscē · Hn abscondito id est m
cōsciencia · Si mt̄iora ptmēt ad dextraꝫ · exte
riora ptment ad sinistram ·

Capitulū tricesimūqnartū ·

Cum oratis non eritis sicut ypo
crite · qui amāt i sinagogis & i an
gulis plateaꝝ stātes oraē · ut vi
deant̄ ab homibo · Amen dico vob̄
recepūt mercedē suā · Docet mū
do coꝛde esse orandū · sicut & eleōsinand⁹ · Hy
pocrita est qui simulat q̄ non ē · repsentatoꝛ
altīus psone · dum sub specie hom̄ laudez q̄rit
Tu aūt cum oraueris mt̄ cubiculū tuū · &
clauso hostio ora p̄rem tuum i abscondito · et
pat̄ tuus q̄ videt in abscōdito reddet tibi · J ·
Cum dicit mtra i cubiculū · vanā gl̄am inbet
fugē · Sed videt̄ hoc magis esse p̄ceptū · vt i
clusā cogitacōe labijs q̄ cōpressis oꝛem⁹ · ut ds
anna legit̄ in libꝛo regū · Labia mq̄t tantū eiꝰ
monebant̄ · & vox illi⁹ pmit⁹ non audiebat̄ ·
Clandendū est hostiū id est carnali sensui ē re
sistend⁹ · Cubiculū est secretum coꝛdis · ad q̄d
tunc mtram⁹ i orōne · q̄ndo omia exteriora que
ad seculū ptmēt · p ꝺtemplacōem diuinam q̄si
nihil reputam⁹ i cōpatiōe gl̄e celestis · Hos
tium mentis est vtus fortitudis · q̄ clandend⁹
est cont̄ seculi tumult⁹ · & ꝺtra sanoꝛē bōanū

ne oratio secreta impediat· sed i cōtēplatiōe diuia fundat. Oratio aūt est suauis ammi cū cōpunctiōe cordis depcatio. Vl ita. Oratio est cordis ratio· qua humilit vota nra pādimus & ab imo pectoris archano pfert.

·M·xliij·L·cxxiij·

Orantes aūt nolite multū loqui sic ethnici Putant em qa i multiloquio suo exaudiantur. Nolite g° assimilaē eis. Sicut em pat vester quibo opus sit vob· anteq petatis eū Rab. Admonemur oraē ad deū sciēcia· nō multiloquio sicut ethnici putātes q ipsi ita deum flectē queant· sicut orator indicem ·T· Dic obicit. Si scit ds quibo indigem? frustra scienti loquim Ad qđ respondem? nos non narratoēs esse sed rogatores. Ipsa orōis intētio cor nrm serenat· capati? q efficit ad excipienda diuina munēa. ·L·

Dunc dixit vn? ex discipulis ei? ad eum. Dne doce nos oraē· sic iohs docuit discipulos suos. Vnd maths dixt ·M· Tūc herodes videns qa illusus esset a magis irat? est valde· nullū ctum temp? definite determinat p tunc· sed tale ē q dicit. In illis diebo cōtigit hērodem irasci. Sicut g° prudens lector exponat tunc· vbicumq lectio postulabit.

·M·L·

Et ait illis. Cum oratis dicite. Pat noster qui es i celis ·A· Qui dicit pat noster magnope curet ne tanto pre fit indign? . Non pnt vēac pie dicē nobiles & dimites pat nrm si cognoscāt se esse fres ignobiliū & pauperum. In celis id est in sanctis & iustis . Cum em deus sit vbiq p diuinitatis psentiā· i sāctis spēaliter ē p inhabitantē grām. Cū ad orōez stamus· ad orientem vertimur· vt āmoneatur anim? ad naturā excellentiorē id est ad deum se conuertē.

Sanctificetur nomē tuū ·M· Qđ semper sanctū est vt omibo inotescat· & in nob sanctificet oram? . Nomen dei notitia đ eo est manifesta visiōe i angl'is· catholica vero fide in psenti eccl'ia dū pegrinat. Cum g° in notitia dei scificam· ut ipse sit pat nos filij· nos dij similes illi· & ipe de? deor· tūc nomen dei clarificat· & scissimū esse manifestat· Adueniat regnū tuum ·A· Hoc est manifestet. Quēadmod em lux psens adest cecis & oculos clausentibo· ita dei regnū q nis nūmq discedat de terris· tamē ignorantibo absens ē ·T· Vl ita. Adueniat regnū tuum id est nō regnet pctm i nobis sed tu ·Aug? ad ppam de orādo . Alit . Cū dicim? adueniat regnū tuū· debito eriū nrm ad futurū regnū excitam? vt nobis veniat· & in eo regnaē meamur. Nā velim? nolimus· vtiq adueniet. Fiat voluntas tua sic in celo & in tra. Fiat in hōm· ut quomodo iculpate tibi angeli seruiūt i celo· ita & nos in tra tibi seruiam? . Vl ita . Sicut iusti qui p celum intelliguntur faciūt voluntatem tuā ita etiā pctōres qui p tram itelliguntur faciant eam ad te cōuersi . Non absurde etiam accipit p celum spūs· p terraz corp? · ut sicut deo spiritus bon? non resistit· ita corp? non resistat spūi· ne dum cōtendūt caro & spūs· pcepta dei mimus implere possim? . Vl p celū accipe xpm sponsū· p terrā eccl'iam ei? sponsam· vt sicut in xpo fit voluntas pris· ita etiā fiat in eccl'a· Panē nrm sup substancialē· L· quotidianū· M· da nob hodie ·T· In gco habet epusion id ē supsubstācialē· p quo i hebreo habet sogolla· q interptati sunt pcipuū· vl egregiū· vl peculiarē. Supstāciat pais ē ille qui dicit. Ego sum panis viuus. q de celo descēdi. Qui videt vmūsas supat caturas . A. Panis quottidian? dict? ē· vl neccia sustētatio hui? vite· vl sacmentū corporis xpi · aut p spūali cibo vnde dns dicit. Ego sum pais vite qui de celo descēdi . Quid hoz tum fit p babili? cōsideret. De tēporalibo sustētacōibo inquit dns . Nolite solliciti esse qđ edatis· vl quid indumenti· Et cū dicit qrite pmum reg? dei· & hec omia apponent vob· nō ait· dem? ista qrite· sed ait et hec omia apponent vob· scilicet etiā nō querētibo. Q nomō aūt aliquis non accipiat q pcat deū nō videbo ·A· Nūc de sacmēto corporis videam? . Orientales nō quottidie cene dnice cōmunicāt· nec tn pptea dānāt eccl'iaz rectoes . Sine scādalo em pnt hoc facere & non facere· scilicet vl quottidie sumere vl non quottidie sumē. Non ergo hic panis in illis partibus intelligitur quottidian? · nā peccati crīe arguerent· q ex eo quottidie non accipent . Cum đ° hec ita sint· qs ē qui audeat dicē hāc orōem dni tantūm° dicēdam vsq ad eam horaz qua corpori domi cōmunicam? . Nō em iam dicē potimus da nob hodie q iam accepim? · aut itez vltima parte diei sacmentū illud celebrand est. Restat igit vt panē quottidianum itelligam? spirituale

meditari & opari vt illud. O peramni escam que non corrupit. Quottidianus dr iste cibo qm diu hec vita durat. Nam post hac vitam non erit quottidian? qa i illa vita nō succedit dies die aliq volubilitate tempis. Hodie id est qmdiu dr hodie vt illud. Hodie si voce ei? audieritis. Si quis aut etiā duo supiora velit accipe. oportz vt diūcte omia tria accipiant vt scilicet quottidianū panē simul petam? & necessariū corpori & sacmentū visibile. & inuisibile vbum dei. Et dimitte nob debita nra sic & nos dimittim? debitoribo nris. Debita dicit pcta. Non g° hic vrget quis pecuniam dimittē debitoribo. misi hijs qui im tm reddē nolūt. vt mg velmt litigare vt supi? dictū ē Si quis tibi tuicam tollē voluerit. & iudicio tecū cōtendē. dimitte illi & palū. Seruū dni non oportet litigaē. Qui g° modeste agit vt sibi pecuia restituat. nō tam curās de pecuia qp de correctiōe debitoris reddere noletis qp potest reddere. nō solū non peccat. sed plurimū pdest debitori. quē corrigit ne damnum fidei patiat. Et cū hic de omi pcto debitū accipiat. peccet aut in te debens tibi pecuniam si reddē recusset cum hēat vnd reddere possit. misi ei hoc pctm dimiseris nō potis dicē dimitte nobis debita nra. sicut & nos dimittimus debitoribo nris. Nam quō veniaz a dño petis hijs q vemā a te petūt dimittē debes. Et ne nos īducas im temptationē. Aliud est īduci in temptationem. & aliud tēptari. Nam sine temptatiōe nulli? pbat. Vnd scriptū ē. Tēptat vos dns. vt sciat si diligatis eū id ē ut sciē faciat. Non g° hic orat ut non temptem. sed vt in tēptationez non īducam. tamqp si quis piam cui necesse ē igne examiari. non oret vt igne nō otmgat. sed vt nō exurat. Vasa em figuli pbat fornax & homies instos temptatio tribulationis. Īducit aut in temptationē cui accidūt q ferre non pōt. Petim? g° ne vl decepti cōsentiam? alicui tēptationi. vl cedamus afflicti. Sed libera nos a malo. Non solum orandū est vt nō īducamur in malum quo carem? sed vt ab illo etiā liberem. im qd iam īducti sum?. Amen. Ī epla ad marcellam de diapsalmate. Apud ebreos i fine vnū e tribo solet subnecti vt aut amē scribant aut sela. aut salon. qp exprmit pacem. Vnd & salemon dr pacific?. Oro sela dr in greco diapsalma. & apd nos semp. Aug? i enchiridion. cp. liiij. Amen inf ptat vere. vl fideliter Dat septē petitionū tres pme manebūt inf

num. reliqe ad tēporalem vitā pmnent. que tam ppt eterna consequēda sūt necessaria. In illa vtiqp vita etna vbi nos semp speram? futuros. & nois dei scificatio. & regnum ei?. et volūtas ei? im nro spū & corpore pfecte atqp imortalit pmanebūt. Et hic ichoant qntūqp pficim? augent i nobis. Panis v° quottidianus ideo dictus est. qa hic ē necessari?. & forte tasse ideo dict? est panis nō pot?. qa panis frāgendo & mādēdo i alimēto vertit. scpture aperiendo & disserēdo aniaz pascūt. Pot? aut parat? sicut est fnsit i corp?. vt hic panis sit veritas cum aliqnto labore. tūc aut potus cum nullo labore disputādi. Dic est etiā qm poscimus rmissio. vbi est omissio pctoz. Dic tēptationes q nos ad peccādum vl alliciūt. vl impellūt. Dic demqp malū vnd cupim? libari illic aut nihil istoz est. Lucas v° im oroē dominica petiones nō septē sed quiqp oplexus est in quib illas septem itelligit otineri. Nomen quippe dei scificat in spū regnum antē ei? in carnis resurrectiōe ventuz est. Tercia ergo petitionez i hijs dnabo lucas voluit itelligi. De inde adiūgit de paē quottidiano. de rmissiōe peccatoz. de temptatione vitāda relinquens sed libera nos a malo. vt sciat vn? quisqp se liberari a malo. ex eo qp nō inferf in tptatione Q? etiā vult hec litera sed libera. Non em ibi ē & libera. tamqp vna sit petitio. vt cum dicit. noli hoc. sed hoc. M. Attende qnta cōnexione congruāt sibi peticōes septē. septiformis gtia spūs sancti. septē vtutes quib pncipalia septē vicia ppulsant. & beatitudo impetratur. vt in pncipio hui? sermois explicat. Detimus scificari nomē dei i nobis timoe casto pmanente i scla. ut ex timoe dei paupes spū sim?. & iams gla pcul pellat. De mam gla hec oriunt. inobedīecia. iactācia. ypocrisis. cōtentiōes. ptinacie. discordie. & nouitatū presumpcōes. Petim? dm regnaē in nob. vt per pietatem mitescam? inuidia remota. De inuidia nascit odiū. suspicio. detractio. exultatio i adnersis pximi. afflictio aut i psperis. Oram? fieri voluntatē dei i nobis. vt p scienciam nosipsos lngeamus. vt omis ira mt dicta excludat a nob. De ira profrunt rixe. tumorimenti. cōtumelie. clamor. blasphemie. indignatio. Oram? paē quottidiano refici. vt spū fortitudinis csuriam? & sitiamus insticiā. ab forta tristicia. q pctōres absorbē solet. De tristicia nascit malicia. rancor. pusillanimitas. desperatio. torpor cont pcepta. vagatio mtis

erga illicitá. In filio quo misericordes sum? purgatio est anie. In isto g̃u debet exerceri dilectio pximi. vl q; ad imici dilectionem. exclusa omni auaricia. Petim? g° nob dimitti a deo. sicut dimittimus pximo. De auaricia oriunt̃ pditio. fraus fallacia. piuria. inquietudo. molestie violencie. & cont̃ misc̃diaz obduracões cordis. Intellect? mũdo corde contemplat̃ diuia. q̃nto põt vidẽ mũdo mortu? Magis em̃ p fidem q̃ p spẽm ambulat̃. cũ in hac vita pegrinam̃. q̃uis conversationẽ habeamus in celis. Ne g̃ temptationib cor duplex fiat. petim? nõ mduci itemptationẽ p blãda vl p aspera. ut sic vẽtris iglunies omo abiciatur. De vẽtris iglunie ꝓpagat̃ mepta leticia scurilitas. imundicia. multiloquiũ. hebetudo sensus. Quia v° ipsa sapia nõ mi pacat? triã quillus q; pfruit̃. oram? ab omi malo libari & pcim dñ viuim? a malo luxurie. De luxuria generat̃ cecitas mẽtis. mcõ fideratio. mcõstancia. pcipitacõ. amor mali odiũ dei. affectus pentis seculi. horror aũt vl disperatio futuri. Iuxta q; differũt odorare & gustare sentias spm̃ itellect? & spm̃ sapie differre. Retrog̃ de etiã adaptant̃ septẽ peticões. septem domis & septem bitudinib. ut in timore dei vltima petitio respiciat ad primã bitudinez in pietate penultima ad scdam & ita in ceteris Aug? ad ꝓpam de orãdo. Quelibz alia vba vl pcedendo formet affect? orãtis ut clareat vl cõsequẽdo attẽdat ut dicat. nihil aliud dicimus q; q; in dnica orõne positũ est. si recte & cõgruenter oramus.

.M.xliij.R.cxxvj.

Si em̃ dimiseritis hoib pctã eor dimittet vobis pat̃ vester celestis delicta vra. Si aũt nõ dimiseritis homib. nec pat̃ vr̃ dimittet vob pctã vra .A. Tociẽ orõis nullus fructus ẽ. misi dimittam? debitoribz nris id ẽ peccãtib inos .Gr̃. in iob li. iiij. Homo in septuris modo naturã sigficat. ut ibi. amma rõnalis & caro sũt vnus homo. modo fragilitatem siue culpã. Fragilitatem vt ibi. Homo tu qui es q̃ respõdeas deo. Culpa notat̃ ibi Vos aũt sicut homies moriemi. Vnde hic dr Si dimiseritis homib id ẽ pctoribz q; ex dijs homies peccãdo facti sũt. dimittet̃ vob.

¶ Capitulũ tricesimũquintũ.

.M.xlv.

Cum aũt ieiunatis nolite fieri sic ypocrite tristes. Exinmãt em̃ facies suas vt pareãt homib ieiunantes. Amẽ dico vob q; receperunt mercedẽ suã. Tu autẽ cum ieiunas. vnge caput tuũ & faciem tuam lauane videaris homib ieiunãs. sed pat̃ tuo qui est i absc̃dito. Et pat̃ tuus q; videt i absc̃dito reddet tibi. Exinmunt em̃ facies id est deformãt. & q̃si ext̃ ꝓpos imios abducunt. vt pallidi videant̃ & tristes. vl q̃si lugẽtes d peccatis suis & alioq; .I. Vnge capt tuum Iuxta ritũ pucie palestine loquit̃ vbi diebz festis solebãt vngẽ capita. Precepit g° ut ieiunãtes letos nos esse monstremus .A. In hoc capl'o aiadnertend̃ est non solũ esse iactanciã in mitore corpm. sed etiã i ipis sordibz Et q̃a turpissimũ est vngẽ caput. ad mtiora hoc pceptũ p timet. Caput g° vngit. q; mẽte letat̃ atq; rõne. que recte capt amme accipit̃ Faciem lauat. qui cor mũdat ut deũ vidẽ possit. Qui aũt i pfessiõe xpiana iusitato squalore ac sordibz itentos in se homies facit. sola volũtate non necessitate. ceteris eius opibz põt comici q̃lis fuerit. Vnd dñs pcepit lupos canendos. sub ouina pelle. Ex fructibz inquit eor cognoscetis eos. Recte caput anie mentẽ accipimus. qua cogitacões reguntur.

.L.clj.

Nolite timẽ pusill? grex. q̃a complacuit patri vro dare vob regnũ. Ne diffidatis in eleõsina. i orõne. ieiunio. q̃a pat̃ cõplacita voitate dabit vob regnũ .B. Gregẽ elector nomiat pusillũ. vl ob cõpationẽ maioris numeri reproboz. vl potiꝰ ob hũilitatis duotionem. qua pnemit̃ ad celeste regnũ.

.L.clij.M.cxciiij.R.cviij.

Vendite que possidetis & date eleõsinam. qui p celo mũdana omia spermit. vẽdat que habet & distribuat. q; non ẽ tante vtutis de bijs q̃ habet eleõsinã det .B. Non em̃ pcipit̃ ut nihil pecuie ad vs? necessarios ascis reseruet̃. cum & ipse dñs cui mistrabãt angli ad iformabãt eccl'iaz loculos habuisse legat̃

.L.cliij.M.xlvj.

Facite vobis sacculos qui non veteresciunt thesaurum non deficientem in celis. Sensus est. Elemosinas abscondite vob id est ad comodum vrm · in finu pauperis. quarum merces maneat in celo hoc est in spualibus & eternis.

¶ Capitulū tricesimūsextū.

·M·xlvj·L·cliij·

Nolite thesaurizare vob thesauros in terra. vbi erugo & tinea demolitur. Thesaurizate autem vob thesauros in celo. vbi neq; erugo neq; tinea demolitur. et vbi fures non effodiunt neq; furantur. ·Rab· Hoc non solū de pecuniis sed etiā de cūctis possessionibus sentiendū est. quia omne terrenū vel erugine cōsumitur. vt aurum · argentū · vel vermibus & putredine soluitur vt vestes vel quia ab hijs immune est a furibus tollitur. ut lapides preciosi. In hijs g° omnem gen? auaricie reprehendit. Celū dicit non istud aeriū sed firmamentum spuale. quod numquam transiet. Vbi enim est thesaur? tuus. ibi est & cor tuum ·J. Hoc etiam de passionibus est dictū. Quilosus cor habet in ventre. lasciuus in ludicris amator in libidine. auar? in pecunia ·A. Ergo si in terra est cor? id est si eo corde quisq; operatur ut terrenū comodum adipiscatur quomodo erit mundum. quod in terra voluntatem. Cor descit aliquid cū inferiori misceatur nature. qua etiam de puro argento sordidatur anim si misceatur. et anim? noster terrenorum cupiditate sordescit. quis ipsa terra in suo genere munda sit ·M· Si g° thesaurus est in terra. cor est deorsū. si v° in celestibus cor est fixum in xpo. qua necesse est ut quo precessit dilectionis thesaur? illuc & cogitationis sequatur affectus. Data g? est ex xpi dilectione eternū fructum coferūt in celestibus. vbi future vinicie scorum incorruptibiles sunt ·Rab· Erugo mistice significat superbiam. quod decorem vtutū obfuscat tinea quod vestes rodit latenter. inuidiam quod studium bonū laceat. & copactionem vnitatis dissipat Fures sunt hetici. & demones. qui ad hoc intenti sunt vt spualibus nos spolient. Demoliri est dissolvere. & consumere.

·M·xlvij·L·cxxxiiij·

Lucerna corporis est oculus. Si fuerit oculus tuus simplex. totum corpus lucidum erit. Si aut oculus tuus nequam fuerit. totum corpus tuum tenebrosum erit ·J· Mundiciam cordis prequirit. Lippientes solet videre numerosas lucernas simplex oculus simplicia intuetur. Quorum totum influitur ad sensum. Quomodo ergo totum corpus si oculus non fuerit simplex est in tenebris · ita si anima suum fulgorem predat. tot? sens? in caligine demorat. ·H· Vnde alibi precepit. Omnem custodiam serua cor tuum. quia ex ipso vita procedit. Per oculum accipe intentionem. per totum corpus? omnia opera quia & apli membra nra nuncupat opera. quibus improbat dicens. Mortificate g° membra vra que sunt super terram. fornicationem immundiciam. libidinem. & similia ·A· Si g° pura intentione opera dirigis ad deum ad quem omnia referenda sunt. ex debito fine intentionis sunt opa lucis · etiam si non ita hominibus videatur. Si vero pusillanimitate quedam precedit. primum est omne opus quod sequitur etiam si recte videatur. Ideo opa tenebre dicuntur quia metum habent exitum. Si g° lumen quod in te est tenebre sunt. ipse tenebre quante erunt. Idem si intentio sordidatur appetitu temporaliū. tenebre factorum sordide & valde tenebrose erunt. tum propter turpem & obscurum finem intentionis. tum quia opis exitus in se dubius est ·M· Quasi cas ait si corpus tuum totum lucidum fuerit. lucidum totum erit · sic intellige. Si omnia opa tua tibi lucideant per bonam intentionem. tunc etiam lucida erunt ante dm. & inde lucis gra donaberis.

¶ Capitulū tricesimūseptimū

·M·xlviij·L·cxcj·

Nemo potest duobus dominis seruire aut enim vnum odio habebit & alterum diliget · aut vnum sustinebit & alterum contemnet ·Hyp· Non potestis deo seruire & mammone Idem opus diuine voluntati duorum non conuenit. Mammona syriace divicie nuncupant ·J· Audiat hoc auar? Non dixit quod habet divicias sed qui seruit id est quod custodit vt seruus. et non distribuit ut dns ·A· Mamona apud ebreos divicie dicunt · punice autem mammon lucrum vel quia nemo potest duobus dominis seruire. Et alterum diliget aut unum sustinebit & alterum contemnet. Quis dm potest odisse qui seruit mamone diabolo seruit · quod principium omnis? seculi a domino est. Et alterum diliget id est deum. Quis enim diligit diabolum. Patitur tamen aliquis eum sicut quod in magna domo aliquam alienem ancille diuinet? · propter cupiditatem suam duram patitur seruitutem · etiam si dnm ancille non diligat Et alterum contemnet. Quis dm potest odisse Aug? libro retractationum. Quod dixi nullius vere

conſciencia poteſt ꝺm odiſſe. non video fuiſſe dicendū. Multi enī ſunt ꝺe quibꝫ ſcptum eſt ſupbia eoꝝ qui te oderūt aſcendit ſemp. Contempnit aliqs tamī eū id ē non timet cū mimis ſecur? de ei? miſcꝺia pſumit. Vnꝺ illud. Fili ne adicias pctm̄ ſup pcecatū. & ꝺicas miſeratio ꝺei magna eſt. Lucas habet abēbit. vbi matheus ꝺicit ſuſtinebit. A. Et vtrumq; reſpicit ad ꝺiabolum. cui male acquirētes diuicias adherendo ſuſtinent illum.

Capitulū tricesimūoctauum.

M. xlix. L. cl.

IDeo ꝺico vobis ne ſolliciti ſitis anime vre quid māducetis. neq; corpori vro quid induamini. I. De carnali cibo & veſtimēto hoc accipiendū eſt. qa de ſpūalibus ſemp debemus eſſe ſolliciti. Labor exercend? eſt. ſed ſollicitudo tollēda ꝺ carnalibꝫ. Quidam ad dūt neq; quid bibatis. C Nōne anīa plus eſt q̄ eſca. & corp? plus q̄ veſtimentū. Senſus ē. Qui p̄ſtitit maiora. p̄ſtabit & minora. A. Ozo hac vita poſuit aniam vt illud. Qui amat aniaz ſuā. pꝺet eam. C Reſpicite volatilia celi. qm̄ non ſerunt neq; metunt. neq; cōgregāt i horrea. & pat vester celeſtis paſcit illa. Nōne vos magis pluris eſtis illis hyp. Dec ad lram itelligendū eſt. qa dns maifeſte omnē curam rez p̄ſentiū amoner. & atomtos tantū eſſe im ſpem futuri docet. A. Racionale animal cui etmras p̄mittit. pl? eſt q̄ irrationale. M. Magis pluris boc ē mltoplūis p̄cij eſtis vos. q̄ volatilia celi aerij Quis aūt vrm cogitās poſt adicē ad ſtaturam ſuam cubitū vnū. Si g° neq; q̄ minimū eſt poteſtis. qꝺ de ceteris ſolliciti eſtis. Et ꝺe veſtimēto qꝺ ſolliciti eſtis. A. Illi reliquite tegendi corpis curaz. cui? cura factū eſt. C Cōſiderate lilia agri quom° eſcūt. nō laborāt neq; nent. Non ē hic q̄renda allegoria ſicut nec in anibꝫ. ſed minoribꝫ perſuaſio fit ad maiora.

Dico aūt vobis qm̄ nec ſalomon i omi gl'ia coopt̄us eſt. ſicut vnū ex iſtis. I. Que purpura regum. q̄ pictura textricū pōt floribus cōparari. M. Ipſe color ꝺr opimentū floz. ſicut ꝺr opit iſtū rubor. C Si aūt fenum agri qꝺ hodie ē & cras i clibanū mittit. ꝺeus ſic veſtit. q̄ntomagis vos mine fiꝺei. Veſtit id eſt adornat de? fenū. hoc ē herbas. & pulcro colore & bono odore. qꝺ cū deſiccatū fuerit mittet i clibanū id ē maceruū. habentē ſpeciem clibani. Modica fides ē. que nec de minimis cta eſt. nec dū etna ſperat.

Nolite ergo ſolliciti eſſe ꝺicentes. quid manducabimus aut q̄ ꝺ bibem? aut quo operemur. Hec omia gētes inquirunt. Scit enī pater vr. quia hijs omibꝫ idigetis. Querite aūt regnū ꝺei. & iuſticiā eius et hec omia adicient vob. D. Gentibꝫ nulla cura ē de futuris. ſed p̄ſencia querūt. Filioꝝ aūt querē ē regnum ꝺei. & hec omia patna gra adicient etiā non querētibꝫ. nt nec in p̄ſenti nec i futuro defit eis aliqua gra. Veruntamē ſi p̄ſentia ſubtrahunt ad p̄bationē eſt. ſi ꝺant ad actionem grāz. q̄ omia coopant in bonū. A. Scit enī celeſtis medic? quid nob ꝺatur? eſt ad cōſolationem. q̄ vero ſubtract urus ad exercitationem. Nō enī homo inimīco ſuo cibaria ſine cauſa detrahit. Cum ꝺixit p̄mū querite regnū. ſignificauit temporale poſteri? querendū nō tē pore. ſed dignitate. Illud tāq; bonū hoc tāq; neceſſariū. ſed neceſſariū p̄pt illud bo?. Apte enī oſtendit non rempalia ſic eſſe appetenda vt p̄pt ipſa benefacē debram?. licet ſint neceſſaria. Quecumq; enī facim?. p̄pt regnum dei facē inſtituimur. Non enī euāgelizare debem? vt māducem?. ſed māducare ut euāgelizem? quia quicq̄ p̄pt aliꝺ aliqꝺ querit vili? ē q̄ id p̄pt qꝺ querit. Non omes p̄pt ſalutē ecclefie miniſtrant. ſed p̄pter temp alia aut p̄pt vtrūq;. Sed ſup̄dictū eſt. nemo pōt ꝺnobꝫ domis ſeruire. Ergo tm̄° p̄pt ꝺei regnū debemus opari bonū. & non i hac opacōe vt ſolā vt cum rgno ꝺei mercede temporaliū cogit aē Quoꝝ oim nomie. craſtinū poſuit dicēs. Nolite ſolliciti eſſe de cras̄tmo. Non enī ꝺr cras̄tinus dies miſi in tempe.

Nolite ergo ſolliciti eſſe i craſtinū. Craſtinus enī dies. ſollicitus erit ſibiipſi. I. Sufficit diei malicia ſua. De p̄ſentibꝫ decebit eſſe ſollicitos. non ꝺe futuris. Vnde ap̄lus Nocte ac die manibꝫ nris laborantes ne quem vrm̄ gravem? . Cras i ſcpturis futuz temp? intelligit. dicente iacob. & exaudiet me cras iuſticia mea. M. Per diem itelligunt hores quoꝝ dies eſt. ut ait ap̄lus. Redimētes tempus. quō dies mali ſunt. Senſus g° ē. Dies cras̄tm? id ē futuri temp̄is homies erūt ſolliciti ſibi. Tu vero ſis ſollicitus de te. in p̄ſentiarū Sollicitus in ſup̄dictis ſignificat anxietatem

.A. Dic vero ꝓuisentia ꝗm futuꝝ tempꝰ afferet secū. ut cum necesse erit sumere aliquis tēporale aſſit. quia nouit deꝰ quo indigeam? Curam aūt ꝑsentiū maliciā vocat. ꝗa penalis est. & ptinet ad mortalitatē. quā peccādo meruim?. ꝗm se satis onēosā ē. ne dū futuꝝ curā sup addam?. Hoc loco vehemēt cauendū est ne cū videmus aliquē seruū dei ꝓuidē ne ista necessāria desint. vl sibi. vl sibi omissis. forte iudicemus eum contēpcepta dni facē. Nam & ipse dñs loculos hē dignat? est cū pecuia ne quis i hoc scādalū pateret. Paulus etiā videt cogitasse de ēstimo cū dicit. De collectis aūt sicut ordinaui facite. Ad hāc ergo regulā totū hoc ꝓceptū redigit. vt etiā in istoꝝ ꝓuisione regnū dei cogitem?. i malicia vero regni dei non ista cogitemus. I. Itaq; non labor & ꝓuidēcia dānat. sed mentē p̄focās cura.

¶ Capitulū tricesimūnonum.

.M.l.R.xlj.L.lvj.

Nolite iudicare. vt nō iudicemini In quo em iudicio iudicaūtis iudicabimi. Nolite cōdempnarē. & non condēpnabimi. .A. De dubijs iudicare & suspectos quasi reos condempnarē. ꝑmt? repellit a nob. .L. Dubia g° i meli? interꝑtemur. ꝗa & maifestis vt sunt stupra. blasphemie. furta. ebrietas. & similia. nob tantū iudicare pmittit. De dubijs scptum ē. Nolite ante temp? iudicarē. quo adus q; veniat dñs & illumiet abscōdita tenebraꝝ. Duo sunt i quibo temerariū iudiciū cauere debem?. cum incertum ē quo animo fiāt que bene & male fieri possunt. vl cum incertum est qualis futur? sit ꝗ nunc vl bon? vl mal? apparet. .A. Numqd si temē iudicauerim?. temere deꝰ & nobis iudicabit. Absit. Sed intelligend? ꝗñ temeritas qua pumis aliū. te puiat necesse ē. Unde alibi ait. Qui gladio pcusserit pibit gladio videlicet peccati. qd cum gladio ferreo cōmittit.

Dimittite & dimittemi. date & dabit vob .L. Dimittite iurias. & date bñficia. vt peccata vra vob dimittant. & vita detur eterna. Mensuram bonam & confertā & coagitatam & supeffluentem. dabunt i sinū vrm. Unde simile est ꝗ alibi dr. vt & ipsi recipiāt vos i eterna tabnacula. .M. Illi quibo elemosinas dabitis. dabūt ib ē causā erunt ꝗre deꝰ dabit i sinū vrm id est in magnā securitatem mensuram bonam. vitaꝝ scil eternā. cōfertam. omibo videl scis collatā. & cum angel coagitatam id est cōiunctam. & supefflentē hoc est sup meritū vrm habundantē. Sinus ideo accipit ꝑ securitate. quia valde securi sum? de bijs q̄ in sinu recōdim?. Vl ꝑ sinū itellige conscienciam siue cetum sanctoꝝ.

.M. .L. .R.

Et in qua mēsura mensi fueritis. remitiet vob. L. Generalit de omibo que mente mann ligua gerim? acapi pōt. ꝗa deꝰ reddet singulis scdm opa eoꝝ.

.M.lj.L.lix.

Quid autē vides festucā i oculo fratris tui. & trabem i oculo tuo nō vides. Aut quo modo dicis fri tuo sine eiciā festucā de oculo tuo. et ecce trabs est i oculo tuo. .A. Si qs ira peccat. tu nō debes odio reprehendē. Tantum em distat int iram & odiū qntum int festucā et trabem. Odium em est ira iueterata. Hypocrita eice prius trabem de oculo tuo. & tunc videbis eicē festucā d oculo fris tui id ē primo abste. scil ab itencōne tua & de coꝛde tuo expelle odiū. vt de lumine mentis trabe mortalis cimmis eiecta. exemplo potius q̄ dictis docē valeas minora excludi pcā. que i festuca figuraī. Cū necessitas nos cogat aliquē reprehendē ꝑmo cogitem? vtꝝ tale viciū vmq̄ habuimus. & si num q̄ habuim?. cogitem? nos habere potuisse. Homines em sum?. Hoc est illud sapientis. Nihil humanū. alienum a me puto Si vero habuim?. tangat memoriā cōmunis infirmitas. ut reprehensionem illā. non odium sed mia p̄cedat. Qd si nos idem viciū hēm? in quo ē ille quē reprehendē volum?. non reprehendam? illum. sed ingemiscam?. vt non illū ad obtemperand nob. sed ad pariē conandum imitem?. .L. Multi vo crimibo p̄uenti. odio vl liuore omia accusaē suscipiūt. & volūt videri cōsultoēs sine exemplo sue emēdacōis. leuiora pcā in fribo vitupantes & dāpnātes.

.M.lij.

Nolite scm dare canibo. neq; mittatis margaritas vras ante porcos. ne forte conculcēt eas pedibo suis. & conūsi dirūpant vos

Crisostom⁹ i ome⁹. Porci sunt qui vitā suā cenose libidi. & wluptatibꝫ scl'i māciparūt Canes vero oēs hētici·qui cont̄ creatorem suū blatphemiaꝫ extendūt eloqa. Quidā canes intelligūt p⁹ fidem reuertētes ad vomitū porcos·q̄ necdū crediderūt·quibꝫ non est cito euglm p̄dicandū. Nōnulli namq; apiendo ea que auditoēs non p̄nt sustinē·amplius nocent q̄ tacēdo. Vnd dns. Multa habeo wb dicē sed nō potestis portaē modo. Et apostolus Tamq; paruul' i xp̄o lac wb potū dedi non escaz. Sanctū est q̄ violari nephas ē·nt euāgelium. Margarite sunt allegorie·q̄ tamq; & p̄fundo t̄hunt̄. Idez ꝙ p̄ōt dici scm̄·& margarita·sed sanctū ex eo q̄ non debet corrūpi margarita ex eo q̄ non debet cōtempni. Conatur antē quis q̄ corrumpe·q̄ non vult esse integꝛ·cōtempnē q̄ vile ducit. Canes sūt veritatis obpugnatoēs·porci cōtemptoēs. Cauend est g⁹ ne quid apiat̄ nō capienti. Melius em̄ querit q̄ clausū est·q̄ id q̄ aptum ē aut infestet·aut negligat. Q aūt dns noster quedam dixisse inuenit̄·q̄ multi qui ad erāt vl' resistēdo vl' otempnēdo nō cepunt·non putādum est eum scm̄ dedisse cambo. Non em̄ eis dedit qui capere nō potant·sed q̄ potant·M. Cōculcare primet ad otemptoēs margaritarum dirumpe·ad oppugnatores vitatis. Deides dicit affectiones malas·confusos v⁹ qui se conuertūt de bono qđ audiunt ad malū·vt in fide dirumpant ws·

Capitulū quadragesimū·

·L·cxxxiiij·

Quis vr̄m habet amicum·& ibit ad illum media nocte & dicit illi amice commoda mihi tres panes quō amic⁹ meus venit ad me de via·& non habeo q̄ ponam ante illū·& ille deintus dicat·noli mihi molestus esse·iam hostiū clausū est·et pueri mei mecum sunt i cubili·nō possum surgē & dare tibi. Et ille si p̄seuerauit pulsans·dico wb et si nō dabit illi surgens eo q̄ amic⁹ eius sit·ꝓpter improbitatem ei⁹ tamē surget·et dabit illi quot quot habet necessarios. Quidā ibi faciūt mētionē·nō possū surgē & dare tibi. Sed etiaz totū capitulū sub vno versu sic legi pōt Quis hoc ē·si quis vr̄m habet amicū & cet̄a· et si ille deint⁹ dicat noli mihi molest⁹ esse & cet̄a·et si ille p̄seuerauit pulsās &c̄. Saluator non modo formā orōis sed istanciā frequēciamq; t̄ dedidit orādi·vt q̄ ad similitudinem improbitatis. Ang⁹ i ome⁹. Vsus ē exēplo a cont̄rio·sicut de illo iudice·qui nec dm timebat·nec homies reuebat̄·& tamē tedio vict⁹ vindicauit viduā. Vnd amic⁹ de via·id est de vita hui⁹ seculi mala·non inuenies veritatē qua beat⁹ fiat·venit ante xp̄ianū·& dicit red de mihi rationē·& fiam xp̄ian⁹. Interrogat te q̄ fortitan nescis·et nō est tibi vnde reficias esurientē·sed cū vis docē·cogeris discē. Vbi dices·mihi i domicis libris. Sz fortassis in libris obscure positum est q̄ te interrogat·et tu paulum vl' petrū nō fineris interrogaē·qa iam requescit ista familia cum domio suo. Media nox ē·valida ignorācia. Non ideo deserendus est amic⁹ esuriēs q̄ te vrget·sed pulsaē debes ad ipsū dnm·cū quo sapiēs familia requiescit Qui si differt daē·vult tamen dare·sed vult vt amplius desideres dilatū·ne vilescat cito datum. Cum autē pueneris ad intelligenciā t̄mitatis·habes tres panes·vnd pascas amicū pegrinū. Nihil meli⁹ q̄ seipsū dat tibi ds ·D· Vl' ita. Amicus q̄ venit de via nr̄ est anim⁹ qui tociens a nobis recedit·quociēs ad appetēda trena foris vagat̄. Redit vero celestiq; alimonia refici dignet·cū i se reuers⁹ supna ac spiritualia ceperit meditari. De quo petēs pulcre adiūgit·nō se habē q̄ ponat ante illū qm̄ intantū secut⁹ ē scl'aria·vt nec sibi pabulum bēat diuini v̄bi·nec alt̄i a se petenti. Et quia nec a se nec ab alio valet habē doctrinā nisi p gr̄am dei·adeo necesse est cū flagitaē in nocte t̄ bnlacōis tres panes id ē intelligenciā t̄mitatis·qua presentis vite consolent̄ labōes Ostium amici intelligēcia ē diuini sermonis·q̄ clausa est omi non intelligenti·donec apiat̄ ei. Vnd apl⁹ orat apiri sibi ad loquendū misterium xp̄i. Noli mihi molest⁹ esse. Quasi ds dicat·M. Si vis recipe q̄ petis·noli mihi amplius molestiam inferre·noli vt actenus feciſti me scl'aribo postponē reuertē ad me·& ego reuertar ad te. Dete vt debes·& ego plus tibi dabo q̄ speres. Non possū surgē·hoc est non possū te adiuuaē p iusticiā·nisi petas p fidem rectam. Surgē dei·adintoziū eius est. Quānis dns nō det petenti adiuuās eū illico ideo q̄ amicus eius sit·scdm hoc q̄ catura ei⁹ est·non tam̄ ꝓpter intelligend⁹ ē negaē miam sed differre ad gtiozem recepcōem·& ad inculcandam peticōnem. Vnde & sequit̄. Propter

impetrobitate tam eius. hoc e ppt instanciam peticionis eius adimplebit eum. & dabit illi ne cessaria. Vult deus fidelit peti a se. qp dispo suit petentibus dare.

.M. liij. L. cxxv.

Et ego vob dico. Petite & dabit vob. qrite et inuenietis. pulsate & apiet vob. M. Quasi aliqs dicet. Q scm vetas nos dare ca mbus. cum adhuc mbil faciam? Ido hortat petere spualia. q carnalia sap vetuerat postu lari. Peticio ptinet ad impetrandam samitatem firmitatemq; ammi vt ea que pcipiunt implē possim?. Inquisitio ad inuemendam veritatem pulsatio ad possessionē. Ad hec tria maifestā da. ponam? aliquē infirmis pedibo ambulare non posse. Orius go sanand? e. & ad hoc per tinet petē. Sed quid pdest iam posse ambu lare. si viā nescit. Non puemet quo vult. Ad hoc ptinet querere. Si vero locū vbi vult ha bitare clausū imenerit. nō pderit ei ābulasse ac peruemisse. misi sibi apiat. Ad hoc pertinet pulsare.

Omnis em qui petit accipit. et qui querit inuenit. & pulsanti apiet. Ang? i rec tacombo. Petē querē pulsāē. licet int se differant. hic tam ad istantissimaz peticōem parit refrunt. hic quippe ostendit. Dabit bona pe tentibo se. Non em dixit petentibo & qrentibo et pulsantibo. Juxta pabolā postulātis amici pseuerancia opus e. vt accipiam? qp in fide orando petim?. inemiam? qp spe recte vinēdo qrimus. apiat id ad qd caritate pulsamus. Cui aut non dat. apparet quia non bene petit

.M.

Aut quis e ex vob homo. quē si petierit fi lius suus panē. numqd lapidē porriget ei. Aut si piscem petit. numqd serpentem por riget ei. L. Aut si onū petierit. nūquid por riget ei scorpionē. petendi cōfidenciā pbet. & quid petendo sit explanat. a miorib cōsurgēs ad maiora. sicut supi? d volatilibo celi & liliis Si ergo vos cū sitis mali nostis bōa data dare filijs vris. qntomagis pat vr qui i celis e dabit bōa petentibo se. Malos vocat scos amatoes. quoz dona scom sensū eoz dicenda sunt bona. vt bona sūt naturalit omia q deus fecit. Ergo nos cum sim? mali dare nonimus qp petim. qntomagis ds. T. Apl os malos dixit. vt humanū gen? sub psona apl oz. ad cōparationem diuie clemētie. D. Q lucas ait dabit spm bonum. p quo mathe? posuit dabit bona. ostendit spm sanctū distributorē esse oim bonoz spualiū. Mistice pais mtelligitur caritas ppt appetitū tam necessariū. vt sine illa ceta mbil sint. sicut sine pane iops est mensa. Cui contria e cordis duricia. qp lapidi coparanit. Piscis e fides inisibiliū. Sicut em piscis sub tegimto aquaz nascit. vinit & alit ita fides q in dm est inisibilit i cord gigmt. inuisibilia gra spūs p aquā baptismi osecrat tur. inisibili auxilio diuie ptectionis ne defi ciat nutrit. inuisibili pmioz ituitu bene opat Q etiā fides hui? mūdi fluctibo circūlatrata non frangit. recte pisci cōparat. Cui otrariū posuit serpentē. ppt venena infidelitatis. q etiā pmo homi mala suadendo psemianit. Spes ono cōparat. nōdū em puemit ad rem. sicut onū nondū est pull?. sed fonēdo sperat. Cui contrium posuit scorpionē. cui? acule? venena tus retro timēd? e. sicut spei cōtrariū est retro respicē. cū spes i antiora bona extendatur.

.M. liiij. L. liiij.

Omnia go q̄cumq; vultis vt faciāt vob ho mies. et vos facite eis. Dec em est lex & pphe. M. Firmitas i boms moribo consti tuta est d qua ita concludit. Si vultis vobis dari petita. & inemre q̄sita. et apiri vob. ergo facite alijs que vob fieri vultis ab illis. Dec e em lex id e impletio legis naturalis. legis mo say ce & pphetice pdicacois. Setēcia ē. dilige pximū tuum sicut teipsū. qp ex dei dilectione faciendum est.

.M. lv. L. clxx.

Intrate p angustā portā. qa lata est porta & spaciosa via que ducit ad pditionē. et multi sūt q̄ intrāt p eam. Quā angusta porta & arta via q̄ ducit ad vitaz. & pauci sunt qui inuemūt eam. Supi? dictū est qrite regnum dei. ad qd si intrare vultis. intrate p angustiā portā. T. Lata via e seculi voluptates. an gusta. labores sci & ieiuma. Multi inuemunt angustā viam. sed nō ingrediunt. quia capti seculi voluptatibo. de itmē veritatis reuertūt Lata via non qrit. quia spōte se offert. M. Spaciosa via. e subandis. Quā angusta via est. id e valde āgusta est. Via arta est. ille q

dixit. Ego sum via & veritas & vita. Arta ẽ illis quibꝫ ꝓcepta eius videnꝫ esse iportabilia tamen amãtibꝫ ingum dni suane ẽ. Hanc viã pauci inemũt ad comodꝫ suũ·qa pauci sũt qui saluanꝫ. Vndꝫ lucas. Contẽdite mꝫre per angustam portã. Porta põt itelligi vl ille idẽ qui alibi dicit· ego sum ostiũ·vl eccl'ia iusto rum p quã mtraꝫ ad padisũ ·B· Bene dixt cõtendite· qa misi mtis itencio ferueat· vnda mundi non vincit. Multi qrunt mꝫre salutis amore ꝓuocati et non poterũt· itimeris asperitate vt eis videt deterriti.

Capitulũ quadragesimũprimũ·

·M·lvj·

Tendite a falsis ꝓphetis qui venunt ad vos i vestimẽtis ouiũ· intrinsecꝫ autẽ sunt lupi rapaces A fructibꝫ eorꝫ cognoscetis eos. Dyl. Quia paucorꝫ ẽ angustã viam inuenire· fraudulenciã eorꝫ q eam querere metuntꝫ expmit. Attendite id est cauete ·I· De omibꝫ ypocritis hoc põt itelligi sed speciali ter de hẽticis fructus aniarꝫ rapiẽtibꝫ ·A· Vnde & lupis oparantꝫ. Precipue cauẽdi sũt hẽtici· ogmtionẽ veritatis quã non hũt ꝓmittentes. Vestimẽta ouiũ sunt blãda vba mnocenciũ· cetaq religiois signa ·B· Non autẽ ideo dñt omes odisse vestimentũ suũ· q plerumq illo se occultãt lupi· dũ aliud ostentãt ad decipiendꝫ· aliud exerũt ad depdandꝫ. Verum temporal cõmodi temptacõe· sine psecutionis tempore denudantꝫ· & apiatꝫ quid sint Fructus sunt mala opa eorꝫ·

·M·lvij·L·lxj

Nunquid colligũt de spinis vuas· aũt de tribulis ficus ·M· Sapiẽtes nõ colligunt vuas ꝫ spinis id ẽ dulcia vba de hereticis· qui ideo dicuntꝫ spine & tbuli· qa sanctãt anias ꝓ verborꝫ blãdicias. Tribuli sũt genus herbe spinose. Lucas. Neq ꝫ spinis colligũt ficꝫ. neq ꝫ rubo vindemiãt vuã ·B· Spine & rubi sunt cure seculi & punctiões viciorꝫ· ꝫ quibꝫ petri dictum est. Terra tua spinas & tbulos germiabit tibi. Ficꝫ vero & vua· dulcedo noue dulcationis ẽ· qm xps in nobis esurit· et feruct vino dilectiõis q letificat cor hominis. Dime scptum ẽ. Ficus ꝓtulit grossos

suos· vinee florentes dederũt odorẽ. Non ficus de spinis· non vua de rubo colligitꝫ· quia mens adhuc vetis hominis cõsuetudine depssa simnla ẽ põt· sed fructꝫ noui hominis ferre non potest. Qꝫ si aliqndo facta vl dicta malorꝫ ꝓsunt hominis· non hoc faciũt mali· sed cõsiliũ dei sic de illis opatur·

·M·lviij·L·lx·

Sic omis arbor bona fructus bonos facit· mala aũt arbor fructꝫ malos facit. Non potest arbor bona fructꝫ malos facẽ· neq arbor mala fructꝫ bonos facẽ ·M· Sicut verũ est q de tbulis non colligunt ficus· sic verꝫ ẽ q arbor bona fructꝫ bonos facit. Arbor bona vl mala ẽ homo· non ex natura· qa deo i oibꝫ bona creata ẽ· sed ex voluntate bona vl mala ffructꝫ sunt opa· q nec bona male volũtatis possũt esse· nec mala bone volũtatis ·I· Tãdiu ergo bona arbor id ẽ bonꝫ homo fructꝫ malos non facit· qmdiu bonꝫ est· & tãdiu mala arbor id est malꝫ homo manet in fructibꝫ peccatorꝫ· qmdiu ad pniam nõ conũtit· A· Nõ potest esse mix calida· nam cum icipit esse calida· iam nõ inuenit eam. sed aqm vocamꝫ· Põt ergo mutari nõ calefieri. Sic põt fieri vt malus non fit q malus fuit· nõ tamẽ potest fieri vt malꝫ bene faciat. Nam & si aliqndo vtilis est· non hoc ipse facit· sed ex diuina puidẽcia fit. Nõ q pharisei vtilit audiebantꝫ illorꝫ erat sed dei· & quibꝫ dicit ꝓpha. Seminatis triticũ & spinas metetis. Nõ ergo auditores eorꝫ de spinis legebant vuas ·sed ꝓ spinas de vite· vt si quis ꝓ spineam sepem ad se tꝫheret vuã· vua illa non esset spinarꝫ· sed vitis·

·L·lxij·M·cxxv·

Bonus homo de bono thesauro cordꝫ pro fert bona· & malꝫ homo de malo pfert mala. Ex habũdancia em cordis os loquitur Idem ẽ thesaurꝫ cordis· qꝫ radix est arboris & q de cordꝫ pfertꝫ· idem ẽ q arboris fructꝫ. Qui gº thesaurꝫ patiẽcie pfectiq habet amoris· optimos fructꝫ effundẽs diligit inimicũ· bene facit odiẽti· benedicit maledicẽti. Omi petenti tbuit sua· errantẽ pacient corrigit. At qui neqm thesaurꝫ in corde seruat· odit amicu diligenti malefat· benedicenti maledicit. Sic quoq nec diabolꝫ bona· nec xpus mala opa põt facẽ. Per oris locutionẽ vmũsa que actu

vl' cogitatu ꝺ coꝛꝺe ꝓferunt· ꝺns significat Nam moꝛis ſcripturaꝝ eſt verba ꝓ rebꝰ ponẽ vt i eſaÿa ꝺicit ꝺe ezechia .Non fuit vbũ qꝺ non oſtenꝺẽt eis. Rerum vtiq; non verboꝝm reuelauit arbana·

·M·lviij·L·lx·

Omnis arboꝛ que nõ facit fructũ bonũ exci ꝺetur· & in ignem mittet. Igit ex fructi bus eoꝝ cognoſcetis eos Si ille qui nõ facit fructũ bonũ ſep anꝺ eſt a inſtis ſicut ab ag mis & in ignem mittenꝺ eſt vce illa·ite male ꝺicti in ignem eternum· qꝺ erit ꝺe illo qui facit quicqꝺ mali pt. Quia mala arboꝛ fructꝰ bꝰ nos facẽ non põt· igit ex fructibꝰ eoꝝ id eſt falſoꝝ ꝓphaꝝ cognoſcetis eos ffꝰos eſſe.

Capitulũ quadrageſimũ ſecundũ·

·M·lix·L·lxiij·A·cxvj·

Non omis qui ꝺiccit michi ꝺomie ꝺne· mt'bit in regnũ celoꝝ· ſed q facit voluntatẽ pris mei q in cel eſt ipſe itrabit i regnũ celoꝝ· I· Sicut ꝓt' ꝺogma neqcie canen ꝺi ſunt falſi ꝓphe hntes ſpeciez bone vite· ſic & hij ecclt'ſio q cum itegre fiꝺei et ꝺoctrine ſint turpit' vinũt. Vtrumq; em neceſſe eſt· ut opus fmone· & fmo opibꝰ cõprobet. Lucas Quiꝺ vocatis me ꝺne ꝺomie & nõ facitis que ꝺico. Ac ſi alijs vbis ꝺicẽt ·B· Quiꝺ folia recte ꝺefſioms iactatis· q bonos fruct? non oſtenꝺitis. Unꝺe apl?. ſecretur? pfectũ ꝺiſci pulum ab ÿpocrita ait. Venã aꝺ vos. & cog noſcam nõ fmonẽ eoꝝ q inflati fũt· ſeꝺ vtutẽ Ille gꝰ ꝓphe ꝺicit ꝺomie ꝺne· q voluntatẽ ſono vocis enunciat. Secm hoc ait apl'us ·I· in mathm· Moꝛis ẽ ſcꝑturaꝝ· ꝺicta ꝓ factis ac cipe. Nemo ꝺicit ꝺns ibus· miſi in ſpũ ſancto Vere em ꝺicẽ ꝺns ibus· ẽ coꝛꝺe creꝺẽ· oꝛe cõ fiteri· operibꝰ attestari. Nam vnum ſine alio negare eſt·

·M·lx·L·clxxj·

Multi ꝺicẽt mihi i illa ꝺie ꝺne ꝺomie nõne in nomie tuo ꝓphauim? .& i tuo nomie ꝺemonia eiecimus· et i tuo nomie vtutes mul tas fecim? .Et tũc cõfiteboꝛ illis quia nunq; noui vos· ꝺiſcedite a me q opami miqtatẽ. In illa ꝺie· ꝺ ẽ in ꝺie reſurrectiõis. Prophetare & ꝺemonia eicere & vtutes facẽ mt'ꝺum non

eſt ei? meriti q operat· ſeꝺ inocatio noꝰ xpi hoc agt· ꝓ ꝺeꝑnacõe inocanciũ· vl' ꝓ vtili tate viꝺẽciũ & auꝺienciũ· A· Nã & ſaul & ba laam & cayphas ꝓphauerũt· neſciẽtes qꝺ ꝺi cent .Magi egiptioꝝ moyſi reſiſtẽtes multa miracula fecerũt· & multi alij .Antipc etiam mlta miracula faciet. Ab hijs gꝰ maxime ca uenꝺũ eſt. Numq; ꝺs nouit eos· qa illos ꝺicit ſcire quos approbat vt illuꝺ· nouit ꝺns viã iuſtoꝝ· illos vꝺ neſcire quos nõ approbat· in ſua ꝺilectiõe ·I· Non ꝺixt qui opati eſtis ne tollẽ viꝺeret· pmẽciam ſeꝺ qui opammi hoc eſt qui in pſenti ꝺie inꝺicij licet facultatẽ pecãꝺi nõ beatis· tam affectũ habtis·

Capitulũ qꝺrageſimũ terciũ·

·M·lxj·L·lxiiij·

Omnis ergo qui auꝺit verba hec & facit ea· aſſimilabit' viro ſapiẽti qui eꝺificauit ꝺomum ſuam ſu pra petram et ꝺeſcenꝺit pluuia & venerunt fluuma· & flauerunt vẽnti· et irruerunt in ꝺomũ illã· & non ceciꝺit ·A· Funꝺata em erat ſupra petram. Ne cum opariis iiqtatis ꝺiſcedatis a me· gꝰ auꝺite ver ba mea & facite. Nam omis q auꝺit & fat id ẽ cõplet mãꝺata· ſimilis ẽ ſapiẽti mihi videt'· ·B· Sicut xps varijs hoim pſoms vnã ec cleſiã ſibi cõſtruit· eruꝺit· gubnat· i vitã pro ꝺuctur? · ſic bon? auꝺitoꝝ varijs vtutibꝰ ſup nã manſionẽ ſibi eꝺificat· i fut'a ꝺicacõe cu xpo legaturus ·A· Pluuia ẽ caligmoſa ſup ſticio· ÿpocriſis obſcuritate plẽa. Fluuia fũt carnales ꝺcupiſcẽcie. venti ſunt rumoꝛes hoim vam I· Vl' alit. Pluuia mittens ſubũtere ꝺo mum ꝺiabol? eſt. Fluuia ſunt antixpi· venti ſpũales neqcie i celeſtibꝰ ·Dyt· Tribꝰ qꝺppe modis ꝺiabol? ipugnat· carnis ſcz ꝺcupiſcẽ cia· extioribꝰ munꝺi oblectamẽtis· vl' ꝓ ſe· cum vmũſos vẽtos ipulſionũ laxat. Pluuia cõcupiſcẽcie qua quiſq; tempt'at' paulatim ri goꝛẽ fiꝺei emollit· q; ſi non ꝑualet· ſuꝑnemũt fluuia· & venti· iꝺ eſt ffꝰ oꝛ fratꝝ iꝓbitas et apta exteroꝝ ipugnatio. Nec ta ꝺicunt in luca Fluuis mũꝺatio· & alibi poꝛte iferi· Vñ illuꝺ. Poꝛte iferi nõ ꝑualebũt aꝺũſus eccl'az Fluuis nãq; impet? letificat ciuitatẽ ꝺei· ſcifi cat tabnacl'm ſuũ altiſſim? ·B· Petra eſt xps· ꝺom? eccl'ia· De hac petra ꝺicit ꝓpha Petra refugiũ lepoꝛibꝰ · ſine ermatijs iꝺ eſt

timidis ·A· Fundāt ā domū habet sup̄ petrā qui audit p̄cepta dni & fat ea ·qp stat nō sibi sed xp̄o tribuēs. Qui fodit i altum. & posuit fundamēta sup̄ petram ·H· Sapiēs archi tect⁹ fodit i altū ·qa de suoz cordibo eruit oia frena ·ne ꝑpt aliqđ tēporale đo seruiāt. Fun damēta doctoēs sigficāt ·de quibo dicit. Fū damēta ei⁹ in montibo sanctis ·Fundamentū vero dicit doctoz doctor. & fundamētoz fū damentum ·xp̄s scz de quo đr. Fundamentū alind nēo pōt ponē p̄ter id qđ positū ē· qđ ē xp̄us ihūs ·Moralit aūt fundamēta domus sunt itenciōes bone conūsacōis· quibo pfect⁹ vbi auditor exhaustis hūilitate xp̄iana sup nacuaz cogitacōnum ruderibo· i adimplendis xp̄i mādatis firmit se imserit· cū psalmista di cens. Qui eduxit me đ lacu miserie· & đ luto fecis· & statuit sup̄ petraz pdes meos. Sin gule nr̄e dom⁹ quottidie vt imundoz spiri tuum· vt iproboz hoim· vt ipa sue mētis ant carms mq̄tudie pulsant· & q̄ntū ꝑ illis viri bus fidūt melmant· q̄ntum inictissime petre adherēt· labefieri nequeūt· ¶ Et ois q̄ audit verba hec & nō facit ea· simil erit viro stulto qui edificauit domū suā sup arenā· & descēd pluuia & venerūt flumia & flauerūt venti & ir ruerūt i domū illā & cecidit· et fuit ruina eius magna. Qui audit mones xp̄i & non facit sine miciatus sit misteriis xp̄i· seu in totū alie nus a xp̄o· qa seipsū male edificat· simil est homi stulto đ quo đr. Inimic⁹ homo hoc fec Domus diaboli· ē mund⁹ i maligno positus. Quā ipse sup̄ tram edificat quia obsequētes sibi ad frena detrahit. Arena est instabilitas vi cioz vt vanitas scl̄aris. Sine fundamento edificat· qa pctm̄ i nulla sui natura subsistit quō non ē a deo catū· sed sola hom̄ idigencia ē vt sine fundamto· id ē sine fundo edificat. Si amma coruens i aliqđ pctm̄ se ibi retine ret· q̄si fundū illud hret· sicut mersus i puteo aliquis putei fundo retinet. Sed cū vno pec cato nō est otenta· dum cottidie de peccato i peccatū ad deteriora deicit· fundū non inuenit quo figat. Vnđ illud. Doctōr cū venerit i pro fundū malor otempnit. Cecidit dom⁹ quia omis ōsciencia q̄ spe fixa i đm nō pmanet· i temptacōibo nō valet psistē· & tāto pl⁹ agit q̄nto plus in ea que mūdi sūt a supioribo dis iungit. Et vere mali & ficte hom̄ igruente tēp tacōe peioēs fiūt· donec tandē ppetuā labant in penaz. Potest itaq; p impetū flumis extre mi iudicij discrimē itelligi q̄ndo vtraq; domo

cōsumata· omis q̄ se exaltat hūiliabit· et qui se hūiliat exaltabit· ·M· Pōt etiaz vir sapi ens & bonus accipi quilibet iustus· sicut vir stultus quilibet prauus.

·M·lxij·R·xiij·L·xxiiij·

Et factū est cum cōsūmasset ihs vba hec. ammirabant turbe sup doctria ei⁹. Erat em̄ docēs eos sicut pt̄atem hns· nō sicut scbe eoz & pharisei ·H· Sup doctria id ē đ doc trina. Sermo i doctoris pt̄ate fit· cū ea que docet opat. Nam q̄ factis sua dicta destruit otempnit. Vnđ paul⁹. Nemo adolescenciam tuam contēpnat. Scribe q̄ p legem didicerant p̄cepta popul dabant· xp̄s aūt q̄si auctor le gis vl mutādo vl angēdo que mmus vide bant libere substituit ·A· Doc ē qp i psalmo dicit· fiducialit agam in eo. Eloquia dni elo quia casta· argentū igne exammatū· pbatū terre purgatū septuplū. Sine ista p̄cepta refe rant ad septē beatitudies q̄ sunt i pncipio h⁹ sermonis· vt beati augustini expositio refert sine alius ordo sit· faciēda sūt que dns insti & credenda que spopondit·

¶ Capitulū q̄adragesimūquartū.

·M·lxxvij·L·lxiij·

Videns aūt turbas· miser⁹ est eas qp erāt vexati & iacētes sic ones non hntes pastorem ·I· Vexa tio gregis pastor culpa ē· & vi cium magistratuū. Vidēs ituitu clemencie dns imundi spūs violencia plebem vexatam· & sub legis onē egrotam· ac per va rios errores vana securitate torpentē· miser⁹ est eius· viam veritatis aperiendo· et molesti as corporales aufferendo· Dic prętermittit lxxviij· capl̄um mathei· qa i parabola semi nantis· et in· xxxiij capl̄o iohis clar fiet· qp populi sūt messis· & p̄dicatoēs oparij·

·M·lxxix·R·xxix·L·lxxxvj·

Et cōuocatis duodecim discipul suis· de dit illis pt̄atem spūum imundoz vt eice rent eos· & curarent omnē langorem· & omnē infirmitatē. Et mist illos p̄dicare regnum dei Multū distat int habere & accipe ·I· Deus potestatiue langores fugabat· discipuli vero

in nomie eius. Concessa primum patre signo
misit predicare regnū dei · vt promissoꝝ magnitu
dinē attestaret magnitudo factoꝝ · cum noua
facerent qui noua predicarent.

Et ait ad illos. Nihil tuleritis in via. Tan
ta predicatoꝝ debet esse fiducia in deo · vt
presentis vite suptus non ferat. Cui etiā scdm
lucam p viā nemini salutare concedit · vt sub
quanta festinacōe ad predicacōem pgere debeat
ostendat. Sciendū quia salutās in via ex oc-
casione salutat itineris · non ex studio optime
de salutis. Qui g non amore eterne patrie · sed
premioꝝ ambicōe salutem predicat · quasi in itine
salutat.

.M.lxxxj.

In viam gentiū ne abieritis. & in ciuitates
samaritanoꝝ nemi ueritis · sed potius ite
ad oues q perierūt domꝰ isrl. Gr. Erant de
indea tūc qui vocādi erāt · de gentibꝰ nondum.
Sed post resurrectionē dr. eūtes docete oēs
gentes. I. Et primū quidē oportebat euāgeli
zari in deis · ne hent excusationem se esse relec
tos. Hyst. Iuxta tropologiam · abstime a
vijs gentiū · est abstime ab ope et vita gentil
ignorācie non mire in ciuitates samaritanoꝝ ·
non adire eccl'ias hereticoꝝ.

.M.lxxxij.R.liij.L.lxxxvij.&.c.x.

Euntes aūt predicate dicētes · quia appinq
bit regnū celoꝝ. Vtiq appinquat bijs q
p xpi consortium imaginem dei in se reformāt
Gregorius. Si mundꝰ cadit ad similitudinē
domus ruentis · & nos eum amādo amplecti
mur · oppimi volumꝰ potius q habitare · quia
nulla nos ratio a rumaillis separat · quos eis
passiombꝰ amor ligat.

Infirmos curate · mortuos suscitate · lepro
sos mūdate · demones eicite. I. Ne hu-
milibꝰ rusticamis & absq eloquij venustate
nemo crederet pollicitibꝰ regnum celoꝝ · dat po
testatem miracula faciēdi · vt magnitudinem
promissoꝝ · probet magnitudo signoꝝ.

Gratis accepistis · gratis date. Gr. Sūt
nonnulli qui nūmoꝝ premia ex ordinacōe
non accipiūt · sed p humana gratia sacros ordi
nes larginꝰ. Hij minime nō gratis dant · quia
minime fauoris expetūt. Vnde appba bene descri
bit iustū esse · qui excutit manꝰ suas ab omi
munere. Et bene adiunxit ab omi · qa aliud mu
nus est ab obsequio · id est a subiectiōe indebite
expensa · aliud a manu q est pecunia · aliud a
ligua q est fanor. ¶ Nolite possidere aurum
neq argentum · neq pecuniam in zonis vris ·
non peram in via · neq panem · neq duas tu
nicas · neq calciamenta · neq virgam. I.
Dignus est enim operarius cibo suo. Si pos
derēt aut apli credereⁿt nō causa salutis hoim
sed causa lucri predicare. Non peram in via. Hic
arguit philosophos · q vulgo appellant bac
tropite · qd otemptoes scti et omia p mbilo
ducētes cellariū secū vehant. Neq duas tuni
cas. Non hoc dicit vt in cithie frigoe qs vna
tunica contentus esse debeat · sed quo in tuni
ca vestimētum intelligam? · ne alio vestiti · alio
nobis futuroꝝ timore reseruem?. Neq calcia
menta. Et plato precepit duas corporis simi-
tates nō esse velandas · nec assuefieri debe mol
licie · capt & pedes. Cū em hec habuerint fir
mitatem · cetera robustiora sūt. Neq virgam.
Qui dni habet auxiliū · cur baculi presidiū que
rat. H. Dignus est operarius cibo. Tantū acci-
pite · quantū vob e necessariū in victu & vestitu.
Satis ostendit q dns non prohibuit eis ferre
necessaria ad sustentationē hui vite · q eis
egerēt cum op esset · sed vt mōstraet hec eis
deberi ab illis quibꝰ predicarēt. I. Hec hysto
rice · ceteꝝ scdm anagogen aut p sensu · argē
tum p sermone · es p voce sepe inuenit. Quia
dño data possidē debemus · & nō suscipe disci
plinā hereticoꝝ. H. Decimā in zonis clausa ·
est sapia · non erogata. Et scptum e. Sapia
abscōdita · et thesaurus abscōditus · que vtilitas
in vtroq. Per peram onera scti designant · p
panem delicie tempales. Nullus gr officium
doctoris accipiens debet opi primi scti arū nego
cioꝝ oneribꝰ · neq resolui diuiciis carnalibus
neq sibi cōmissum talentū vbi · sub otio lenti
torporis abscōdē. Aug de concordijs evgl.
Cum prohibent idoni dne tumice · exp esse mone
tur non duplicit · sed simplicit ambulare. H.
Per calciamēta mortuoꝝ opum exempla sig-
nant · ne predicatoꝝ exempla stultoꝝ cōspiciat
vt inde qsi ex mortiferis vinculis pedes suos
id est affectiones tegat & munat. Aug de
concordijs evgl. In calciamētis nō portādis
scdm matheum prohibet cura · in sandaliis vel so
leis scdm marcū mistica significatio est · ut pes
neq tectus sit · neq nudus ad iram · id e nec oc
cultet evgl'm · nec tremis comodis imutatur
.M. Ad iram tamē necessarium fuit apli's li
gare soleas sub plātis · quia palestina tra are
nosa est · et nimis calida in estate. I. Non de-

bemus habere virgam q̄ in colubꝝ vertat̄ · nec mniti baculo carnalis pręsidij qui p̄ssus cito frangit · & manū ēnsforat icumbētis. Matꝫ dicit neq; v̄gam · et marc⁹ nisi virga tantum q̄ ita soluit̄ . Aug⁹ de concordijs eugl̄ · Sic cut temptacio duobꝫ mod̄ accipit̄ · vt de⁹ ne minem tēptat · et tēptat ws d̄ns de⁹ v̄r · illa em̄ seductiōis · hec aūt p̄bacōis ē · indiciū q̄ dānacōem & discretionez signficat · ita virga duo sig̃ficat · vt scd̄m matheū intelligat̄ pro mima re · q̄si dicat · nihil necessariorꝫ vobiscū feratis · neq; v̄gam · id ē nec mimas res scd̄m marcum vero p virgam itelligat̄ p̄tas a d̄no accepta. Ergo non sūt contr̄ia ·

·M·lxxxiij·R·liij·L·lxxxvij·& cxj·

In quācumq; ciuitatē aut castellū intr̄ueritis · introgate q̄s in ea dignꝰ est · & ibi mānete donec exeatis · L · edentes & bibētes que apponūt̄ vob · et curate infirmos q̄ in illa sunt · J · Hospes fama eligendus est · ne p̄dicatio suscipiētis infamia deturpet̄ . Dignū est vt ibi maneāt · & ab eis frena cōsequant̄ · qbꝫ celestia offerūt · B · Dignꝰ est em̄ operarius vt lucas ait mercede sua · Hic merces p̄dicationis inchoat & in celo p̄ficit̄ · qa vni nr̄o opi dne debent̄ mercedes · vna in via alta in patria Claret aūt hoc nō ita p̄cepisse d̄nm · tamquā eugl̄iste vinē aliūde nō debeāt · quā eis p̄bentibꝫ quibꝫ eugl̄izant · alioquin cont̄ hoc p̄ceptum fecisset apl̄us · q̄ victum de manibꝫ suis ēnfigebat · ne cui⁹p̄ gr̄uis eēt · Cū em̄ a d̄no alicquid impet̄ · nisi fiat · inobediencie culpa ē · cū aūt p̄tas dat̄ · licet cuiq; d̄ suo iure cedē · M · Donec exeatis · sub audis d̄ ciuitate aut castello.

·L·cxij·

Et nolite exire d̄ domo in domū · B · Constancie mandatū dat · vt custodiāt inta hospitalitatis . Alienū quippe ē a p̄dicatoē p domos curritaē · et hospicia mutare ·

·M·lxxxiiij·L·cxj·

Intrantes aūt in domū · salutate eā dicētes. Pax huic domui. Et siquidē dom⁹ fuerit digna · veniet pax v̄ra sup eam. Si aūt nō fuerit digna · pax v̄ra ad vos reuertetur · J · Occulte salutacōem ebrei ac syri sermonis expressit. Q̄ em̄ grece dicit̄ chere · et latine aue · hoc ebraico syroq; sermone salomlach · sine salamalach · id ē pax tecum · B · Pax q̄ a bonis p̄dicātis offert̄ aut requiescit in domo si in ea fuerit filius pacis · aut ad eūdem p̄dicatorē reuertit̄ · quia aut erit quis q; p̄destinatus ad vitam si verbū sequit̄ qd audit · aut si nullus audire voluerit · ipe p̄dicator sine fructu nō erit ·

·M·lxxxv·R·lv·L·cxiiij·&·lxxxviij·

Et quicumq; nō recepit vos neq; audierit sermones vros · exeūtes foras de domo vl d̄ ciuitate excutite pulueē de pedibꝫ vr̄is · L · in testimoniū illis · M · Amen dico vob tolerabilius erit tre sodomoꝝ et gomorreoꝝ in die indicij · q̄ illi ciuitati · J · Ad testimoniū dictū est excutite pulueē · qa p̄dicatio vsq; ad illā ciuitatē quamvis [illegible] in signū ut nec etiā necessaria accipiāt a cōtemptoribꝫ eugl̄ij · Tolerabilius dicit · quia sodoma et gomorra · nō habuerūt p̄dicationē · Lucas · Etiā pulverem pedū vr̄oꝝ excutite in testimoniū supra illos · M · Id ē etiam mima itineris & laboris q̄ pro illis sustinuistis expedite et annunciate · qa occasio erunt eis maioris damnacōnis · Hoc ē excutte pulverem sup illos · et ē int̄ cetera testimoniū · p qd iexcusabiles erūt Tale est illud · Si nō venissem & locutus eis non fuissem peccatū non haberēt ·

·M·lxxxvj·L·cix·

Ecce ego mitto vos sicut oues in medio lupoꝝ · Estote g° prudētes sicut serpētes & simplices sicut colūbe · Scribe & pharisei q̄ sunt clerici indeoꝝ lupi sūt · J · Per prudenciam serpētis vitate insidias · p columbaz fitis innocentes · Rab · Serpens toto corpore occultat caput in quo ē vita · & vos toto corpis periculo caput v̄rm id ē me custodite · Serpes etiā per angustias se coartās · veti tunica exutus innouat̄ · sic intrātes p angustā portam · que ducit ad vitā · vetem exuūt homiem ·

·M·lxxxvij·R·cxxxix·L·ccl·M·cxlvj·

Cauete aūt ab hominibꝫ · Tradēt em̄ vos in conciliis & in synagogis suis flagellabūt vos · & ante reges & p̄sides ducemi ppt̄ me in testimoniū illis & gentibꝫ · Hic apit quos lupos dixerit · Hoc indaice genti causa fuit excidij · quia p⁹ salvatoris occisionē p̄cones ei⁹

impia crudelitate vexauit .M. In conciliis nomen ihu pdicari phibentes i synagogis sub specie correctionis pdicatores flagellis cedebant. vt de paulo legit. eos q; pfidibus & regibus i dānationē tradebāt. sicut iacobū herodes .H. Hec i testimoꝝ sūt illis & gētibus de perfidia scil indeoꝝ. & d correctiōe gentium Mos quippe instoꝝ hominis i admiracionem est malis i testimoniū. vt mō pueri sine excusatione peant. vnde electi exemplū capiūt vt viuant.

.M.lxxxviij.R.cxlj.L.cxlviij.&.cc.lj.

Cum aūt trādant vos i synagogas & ad magistratus & pncipes. nolite solliciti esse qliter aut qd dicatis. aut quid rndeatis .M. Dabit em̄ vob in illa hora quid loquamini. Non em̄ vos estis q̄ loquimini. sed spūs patris vri qui loquit in vob. Predicta futuris admixis vt pnisa mmq; ledāt. cont̄ troꝝes subiūgit cōsolationes. Cum ppt ihm ducim̄ ad indices voluntatē nr̄am p xpm debemq; offerre. cetm ipse xpus qui in nob habitat loquit p se. et spūs sancti gra mistrat in respondendo.

.M.R.

Tradet aūt frat fratrem i mortem. & pat filiū. & insurgēt filij i parentes. & morte eos afficient. & eritis odio omibus ppt nomen meum .J. In psecucōibus crebro videmq; fieri quia nullq; est mt eos fidus affectq. quoꝝ diuersa fides ē .Gr. Plus q; in nob ea timenta seuiūt. q̄ ab illis patim̄ d quibus pfumebamq; quia cum damno corpis mala nos cruciant. amisse caritatis.

Qui aūt pseueraūit vsq; in finē hic salvus erit .J.m mr. Finis nō pugna coronat vnd canda hostie iubet in sacficio pom. qd docet bonū opus ad finem pduci.

.M.lxxxix.

Cum aūt psequent vos i ciuitate ista. fugite in aliā. Amē dico vob non consummabitis ciuitates isrl donec veniat filiq; hominis. .J. Hoc ad illud tempus referendū est. quo dictū est apl'is. In viā gentium ne abieritis Sēq; ē. Si vos psequent iudi i ciuitate ista hoc est i aliqua ciuitate iudee. fugite i aliam. non timendo psecucōes. sed pociq; dedmādo.

vt tribulacōis occasio sit euglij seminarium. Paulus quidem sic de damasco fugit .Donec veniat filiq; hominis. p impensū vob auxiliū .J. Spūalit ante p istā ciuitatē possumus intelligē. nouū testimoniū scpturaꝝ. p ciuitates isrl. volumia multa.

.M.xc.L.lviij.M.cxviij.&.cxxxix.

Non est discipul? sup mgrm. neq; seruus sup dnm suū. Sufficit discipl'o ut sit sicut mgr eius. & puo sicut dns eius .H. Si mgr nō vult suas iurias vindicare qui ds est sed ipos manult isecutores patiendo reddē mitiores. eandem necesse ē discipl'i q puri hoies sunt regulā sequant .M. Apl'os & coꝝ imitatoes vsq; ad finem seculi. dicit discipulū et seruū. se aūt magistrū & dominum.

.M.xcj

Si patremfamilias beelzebub vocauerunt qntomagis domesticos eius. Ne go timueritis eos .J. Beelzebub ydolū est acharon qd vocat in regū volumie ydolū muscē. Zebub em̄ dr musca. que immundicia significat. Beel idem ē qui & baal dr. deus scz acharon. Qui ppt ea dicit dr muscaꝝ. qa qndo ei sacficabatur. importunitas muscaꝝ polluebat sacficium. Seipsū dicit patrēfamilias. id ē olim instoꝝ

.M.xcij.R.xl.L.lxxx.

Nihil em̄ optum q; non revelabit. et occultum q; non sciat. Sensus ē .J. Nolite timē pseutoꝝ seuicias. neq; emulemini simulatoꝝ. quia veniet dies indicij in qno & vra virtus. & eoꝝ nequicia dmonstrabit .H. Fixa igit mente retinete illū retributionis diē quo illuminabit deus abscondita tenebraꝝ. & manifestabit cogitacōes cordiū. Tūc em̄ et vos a deo laus. & adūsarios veritatis pena manet eterna .M. Opertū ptinet ad cogitacōnes. occultum ad opera.

.M.xciij.L.cxlv.

Quod dico vobis i tenebris. dicite in lumie & qd in aure auditis pdicate sup tecta. In tenebris id est i misterio. vl dū adhuc i timore estis. Predicate in lumie id ē apte cū fiducia vitatis accepto spū scō. Qd auditis in

aure id est i secreto sup tecta · hoc est cōstant et pblice p̄dicate calcato domicilio carnis. Iuxta morem pumicie palestine loquit· vbi solent i tectis residere . Non em̄ tecta nr̄o moē culmibo sublimata faciūt · sed plano scemate eccl̄ia . Vnde lex p̄cepit vt q domū edificaret mnz tecti ponēt in gyro · ne funderet ibi sāguis inoxius · labente aliquo & in p̄ceps ruēte

·L·

Dico aūt vob amicis meis · M · Nolite timē eos qui occidūt corp? · aniaz aūt nō possunt occidē · sed potiꝰ timete eū qui pt̄ & aiaz et corpus pdere i gehennā. Amici dei vocant qui ml trenū cupiūt. Duo sūt genera psecutorum · vnū palam scientiū · alterz ficte blādientium · qp ptimet ad ypocrin phariseoz · M · Verum qp p̄cepit dns non timeri · ca non hnt p̄tatem i aīas instoz. Timoē mūdi expulso seruite dño timore gehenne · donec illū caritas foras mittat · pmanēte casto timore · id ē reuerencia sine fine do exhibēda · I · Dnplicē aūt esse gehennam ignis & frigoris in iob plenissime legimus ·

Nonne duo p̄asseres asse veneūt · & vn? ex illis non cadet sup t̄ram sine patre vr̄o. Lucas. Et vn? non ē mobliuione coram deo · B · Si non morit passer sine dei pnidencia in qua sunt omia · qntomagis vos ad ymaginem dei facti. Lucas. Quinq passeres dipondio veneūt id ē vendunt. Dipondi? genus est ponderis leuissimi · ex duobo assibo compositi Q̄ aūt i numeris ē vnus · hoc i ponderibo as & qd duo · hoc dipondi? ·

Capestri aūt et capilli capitis · oēs numerati sūt. Vt d massa corpis taceā · mīme etiā pticule · dei pnidencia cōseruant. Non actu cōputacōis sed facilitate cognicōis sui omia do numerata id ē cognita . Et bene numerata dicunt que seruat · ca que volum? seruare numeramus. Dic deridet nos negātes r̄surrectionē quasi nos matiam q̄ fit cadauer · amma discedente · ita dicam? r̄parandā ut ea q̄ dilabunt & in alias spēs vertunt · ad eas dē corpis partes vbi fuerūt redire necesse sit. Alioqui si capillis redit qp crebra tonsura decidit & vngui bus · mdecēs occurrit r̄surrectio. Sed quēadmodum si statua metalli cōtereret in pulverē et artifex eam vellet reparare · non quēret quelibet pticula cui mēbro statue redderet · dum tam tota reficēt ex eo vnde ostiterat · ita deus mirabiliter d matia carnis nr̄e nos r̄stituet. Nec attimebit ad redmtēgratem vtz capilli ad capillos · et vngues ad vngues redeāt · dū solūmo dei pnidecia decent restituamur ·

Nolite ergo timere · multis passeribo meliores estis vos. Lucas · Multis passeribo pluris estis · hoc ē maioris apd deū dignitatis

Omnis go qui cōfitebit me coram homibo confitebor & ego eum corā p̄re meo · qui i cel est · et coram anglis eius · M · Quia non sūt timēdi toztoēs carnis · go cōfitemī me Omis em̄ qui me cōfitet corā hominibo id ē non solum cordis fide · sed ore & ope · non recusans scīm. mori p me · etiā ego cōfitebor eum i conspectu supne ciuitatis · et mcp regis · ac iudicis dicēs venite benedicti pcipite regnū

·M·xciiij·R·lxxxvj·L·cxcvij·&·cxlvj

Qui aūt negauerit mē coram hominibo · R · et cōfusus me fuerit i generacōne ista adultera & peccatrice · M · negabo & ego eum corā p̄re meo q est in celis · L · et anglis ei?. R · et filius homis cōfundet eum · cū venerit in gl'ia p̄ris sui · cum angel' sctis. Qui coram hominibo vbi pdesse debet mei nois cōfessio negauit me deum vl' hoiem esse · & ego corā p̄re meo et angelis negabo eū · id est nō manifestabo ei patrē neq me i maiestate p̄ris. Qui fuerit me cōfusus · id ē hns me cōfusum · vl' cōfusus id ē cōfundens · scz erubescēs · filiꝰ hois cōfundet · id est hēbit cōfundēs eum. Vl' passiuū accipit p actiuo confundet · id st cōfundet eū · et q̄si erubescēs de illi? p̄sencia · excludet eum a gl'a ·B· Pat in celis ē · hoc est i sorte sanctoz Sunt q dicūt · nos nō erubescim? d̄m confiteri sed ad probationem fidei non sufficit vox professionis xp̄iane · dum dedignantur minimas iurias tolerare · dum erubescūt si iurgiū detigerit pores satisfacere ·

·M·xcv·L·cxl·

Nolite arbitrari qp venerim pacē mittē in terram . Non vem pacem mittē · sed gladium · M · Tradet frater fratrē · vt supdictū est Non em̄ ad hoc vem vt carnales affect? confirmē · sed ut spirituali gladio vbi dissociem. Ostendit itaq quid p? predicationē sequat .I. Ad fidem xp̄i tot? orbis cōtra se diuis? est · quia vna quecp dom? infideles habuit · & credētes. Vnd bellū bonū missū est · vt rūpet pax mala. Tale quid & i genesi legit · de volentibus edificare turrim · quia d's eoz liguas diuisit. Vnd dauid · Dissipa gentes que bella

wlunt. Dmc esayas. Ecce dñs ascēdet sup nubem leuem. & īgredict egiptū. & mouebūt simulachra egipti a facie ei?. et cōcurrē faciet egiptios adūsus egiptios. hijs videl p fide dimicātibo. vl contra fidem. L. Erūt em ex hoc quicq ī domo vna diuisi. tres ī duo. & duo ī tres dividēt. M. Venī em separe hominem adūsus pr̄em suū. & filiā aduers? matrem suā. & nurū adūsus socrū suā. et īmici hominis domestici eius. In duo & ī tres figmsi cat contr̄ duo & contra tres. Q. ne mat est filij socrus ē vxoris ei?. & sic eadē contr̄ filiā suā et contr̄ nurū est diuisa. Allegorice tria ad eos qui fidem tr̄itatis seruāt primēt. duo illis cō gruūt q ad fidei integritatē nō puemūt. Domi ergo contr̄ia malis. & mali contr̄ia bonis senti endo atq agendo ab īnicem dividunt. Dat noster erat diabol?. qa eum imitabam. sed vemt gladi? verbi dei. q nos ab illo sepanit. & ostendit alteq pr̄em qui est ī celis. Mat fina goga est. cuius filia pmitiua eccl'a. īt quas magna odicto fuit. Socr? eadē sinagoga fuit. & nur? eccl'a de gētibo. qa spons? eccl'e xp̄us scd̄m carnem sinagoge fili? est. Sinagoga g° ī nurū & fillā est diuisa. qa ēdētes de vtroq pl'o psequit.

.M.xcvj.L.clxxxij.

Qui amat pr̄em ā matrē plus q̄ me. non ē me dignus. Et q amat filiū aut filiā sup me. non ē me dign?. Et qui non accipit crucē suam & sequit me. non ē me dign?. L. nec pt̄ meus esse discipul?. T. Nemo pietate debet anteferre religiom. In cātico legit. Ordinate īm me caritatē. Rectus ordo ē post dm amāe patrē & amicos. Si aūt necessitas venerit vt vtrūq seruari non possit. odiū ī suos. pietas est ī deum. Crucē dicit ardorē fidei. Crux a cruciatu dr. & semp portanda ē. vt amor xp̄i ostendat. B. Duobo modis crucē dni baiolamus. cū aut p abstinenciā carnē affligim?. aut p opassionē pximi necessitatē illi? nr̄az putam?. Sed qa dñm nō sequit q carnē macerat p iam gl'a. vl q pximo carnalit compatitur. vt culpe faueat. ideo additū ē & sequit me.

.M.xcvij.L.ccxj.A.cv.

Qui inuenit aniaz suā. pdet illā. Et q pdiderit aniaz suā pp̄t me. inuenet eā. Qui inueit aniam suā tempalit salnaē negādo me eternalit pdet eam. Et qui omia postponens amori meo parat? est aniaz hic pdē. vt p me mortem subeat tempalem. m futuro inuemet eam salnā esse.

.M.xcviij.R.xcvj.L.cxvj.Acxx.

Et qui recipit vos me rcipit. & q me recipit. recipt eū qui me misit. Dvl. Q nia xp̄us i apl'is. ds antē in xp̄o. g° qui apl'os recipit. rcipit dm. Hoc dicit ne apl'or suscep tio vilis beat hijs a quibo supdixit debere stipendia suscipe.

.M.xcix.

Qui recipit pphām in nomie pphe. mercedē pphete accipiet. Et q recipit iustum in nomie iusti. mercedē iusti accipiet. J. Indei carnalit intelligētes pphas. mercedē pphaz non accipiūt. Aliter. In omi pfessiōe zizamū est mixtū ftico. Ergo & pseudo pphas et iudam pditorē dēm? accipe. & illis alimomā ministrāe. Q. d hic pcurās dñs dicit. nō pso nas suscipiēdas sed noia. et mercedē non pdē suscipiētes. licz idign? sit q suscipit. Gr. m omel. Iustū dicit quēlibet p̄dicatorē dignū Merito mercedē & pphe iusti recipiet. qui qñ operarios ī pphecia et ī opibo iusticie sibi constituit. dū sustētat aliquos ne m illis pt̄ m opiam deficiant.

.M.c.R.xcviij.

Et quicumq potum dederit vm ex mimis istis calicez aque frigide tantū ī nomie discipli. quia xp̄i estis. .M.R. Amen dico vob non pdet mercedē suā. B. m luca ex ang?. Occasionē excludit de pauptate ne qs caluetur de iopia. vt qui nō habet vnde aquaz calefaciat. sāltē frigidā det p deo petenti. Sicut g° piculū non suscipientium. testimomo excussi pulueris. denunciauit. ita meritū bono affectu recipientium vltra speratum cōmendat.

Explicit liber primus.

Capitulū pmū.

ET FACTVM EST cum cōsumasset ihs: p̄cipiens duodecim discipulis suis trāsijt inde vt doceret & p̄dicaret in ciuitatibꝰ eoꝝ. Ciuitates discipulorꝝ dicit in quibꝰ erant vel nati vel eruditi. Predicās itaq; indeis: nō samaritanis: nō gētibꝰ fecit qđ docuerat. vt scđm p̄missa prius offerat indeis salutis occasio.

R lvi. Lxxxix.

EXeūtes aūt discipli p̄dicabāt vt pēitēciā agerēt. et demonia multa eiciebāt & vngebant oleo multos egrotos. et sanabāt. H. Dicit Jacobꝰ. Infirmat quis in vobis inducat p̄bꝰ ecclie et orent sup ipsū. vngētes eum oleo in noīe dñi. Et si in peccatis sit dimittēt ei. Vnde patet ab ipis apli hūc sancte ecclie esse traditū morē. vt pontificali benedictione cōsecrato oleo pungant egroti. M. Visibilis itaq; vnctio sacramentum est. res quoq; sacramēti remissio. que spūali vnctiōe gracie confertur anime.

A .xviij.

ET facte sunt nupcie in chana galilee. et erat mater ihesu ibi. Vocat est autē et ihūs et discipli ei ad nupcias. A. Et die tcia facte sunt nupcie hec litera potest ita intelligi duobꝰ diebꝰ siue cōtinuis siue non. facti sunt illi duo sermoēs. Beati pauperes spū & vidēs ihs tbas. Et quodam die tcio ab illis. facte sunt nupcie. Voluit dominus p̄sencia sui nec non miraculo nupcias emendare. ne eas heretici damnare p̄sumerent. Alb. Mistice desiderio patrū p̄cedēciū ante legē. sub lege vocat est sponsus ad ecclīam sponsam venire. & in gracia euglij venit. Vocati sūt et discipli vt ministri in nupcijs. A. Hanc sponsam omnxt sibi sponsus in vtero vginis. Verbū em̄ spōsus et sponsa caro humana est. In chana galilee id ē in zelo transmigracōnis fiunt nupcie quia bij sūt digni xpo. qui feruore deuocōis de vicijs ad vtutes. de tra celos trāsmigrāt Et deficiēte vino dicit mater ihū ad eū. Vinū non habent. Quasi dicat. Vinū da eis. Vinū defecit. quia spūalis intelligēcia legis. fallacē pharisecoꝝ expoicōz latē cepat

ET dicit ei ihesus. Quid mihi et tibi est mulier. Non dum em̄ venit hora mea. Quid omnne est tibi mater scđm carnem. et mihi eterne vtuti ac. dei sapie. ex qua futurū est miraculū qđ petis. Venet hora mea idest passionis oportunitas. in qua videlicet cum pendere in cruce infirmitas cepit cui? tu mat es. agnosca te matrē ut filij. curā tui discpli omittens. Predicato autez euglio & virtute diuina ostensa mundo. fuit hora passionis. non necsitatis scit hora. vt hereti calumpmiantur sed voluntas. Vnđ illud. Potestatz habeo ponendi animam meam. et iterū sumendi eam. Non em̄ auctoz temporꝝ fato tēporis regit. Dicit mater eius ministris. Quicumq; dixerit vob facite. Erant aūt ibi lapidie ydrie sex posite scđm purificacōz iudeoꝝ. capientes single metretas binas vel trinas. M. Confisa mat de filij pietate ad ipsam vt fiat quod petit. fiducialiter impat ministris. ydoꝝ ē aq vñ dicit ydria vas aque Purificacōz indeoꝝ dicit. quod crebro lauabant manus & vasa. Meron grece mensura dicit. Inde metreta nomen mēsure. Dicit eis ihūs. Implete ydrias aqua. Et impleuerūt eas usq ad summū. Et dicit eis ihs. Haurite nunc et ferte architclo Et tulerūt. Architriclin? est primceps telonij id ē discūbenciū in triclinio. Triclinium vero dicūt esse aulam tricameratā. vel tres domos sine tres cameras. cum testudie factas. i qbꝰ sedebant discūbentes. quasi sub tribꝰ arcubꝰ Vt aūt gustauit architriclin? aquā vinū factam. et non sciebat vnde esset. ministri aūt sciebant qui hauserāt aquam. Vocat sponsū architriclin? et dicit ei. Omnis homo p̄mum bonū vinū ponit. et cū inebriati fuerint. tunc id qđ deteri? est. Tu autē seruasti vinū bonū usq ad huc. Hoc fecit initiū signoꝝ ihs in chana galilee. et manifestauit gloriam suaz Prioza signa fuerunt. ihesum de vgine nasci magos p̄uia stella aducē ad se. quadraginta diebꝰ et q̄draginta noctibus ieiunare et alia plurima. Vnde beda in lucam. Ihs annoꝝ xxx baptizat. Et incipit apci? signa facere et docere. legitimū tēpus ostēdens etatis ad sacerdociū. & ad docēdū. Inter mlta signa que fecit ihūs in chana galilee fuit hoc p̄mum et quodam dignitatis p̄uilegio eleūtoz oneris sione manifestauit gloriam suam id ē latentē deitatē. Miraculū aque onerse in vinū miram̄ et non miram̄ quia omi anno hoc facit de? in vitibꝰ et de vno grano mlta facit. & qđ maius ē celum et terraz de nichilo creauit. eaq; mirabiliter gubernat. Ergo quia homines in aliud

intēti ꝓ̄ viderūt ꝯfidentiā cōm oꝑtm dñi · in qua
eū quottidie laudarēt · seruauit sibi ds quedaz
iusticata que facēt · vt tāqm dormiētes boies
ad se colendū mirabilibo excitaēt · Aquā vtit
ibs in vinū · cū inspidā mētem carnaliū · sapo
re sciēcie celestis imbuit. Eram? em aqua id ē
insipiētes : et fecit nos vinū id ē sapiētes fidē
ipsi? · Albin? · Vl aqua itelligitur sciētia
mūdans auditoes a sordibo peccatoz · M ·
Que tūc cōuertit in vinū · qñ aliqs ex toto ob
liuiscit ꝓteritoz malōz ne m ea icidat · et inci
pit calere i dei amore sicut vinū inebriās obli
uiosos facit potatores · et calefacit · M · Cō
uertit aquā xp̄s i vinū · dū que cānalia vide
bant in lege · spūalia ostēdt · et superficiē litere
plenam celesti vtute videri fecit. Xp̄s em in
ꝓphecijs nōdū manifestat? qsi vinū i aqua la
tuit · sed cū discipl̄is apuit sensū vt itelligerēt
scꝑturas · vinū iebriās fuit ip̄e xp̄s i lege &
ꝓphis manifestat?. Illa igit scriptura dū in ea
sub velamie id ē ad opcōe lr̄e latet xp̄s · sapit
aquā insipidā · cū vo aufert velamen ē vinū ie
briās. Sex ydrie · sex etates sūt · que mant
curerēt · nisi xp̄s i eis p̄dicaēt. Prima etas ·
ab adā usq; ad noe · scda usq; ad abrahā · tcia
usq; ad dauid · qrta usq; ad trāsmigtionē · qui
ta usq; ad iobem baptistam · sexta inde usq;
ad finem scl̄i · ꝓphecia in singulis etatibo qsi
ydrijs scōm lr̄az aqua insipida · quomō in vi
num mittet cū ad xp̄m & ad oēs gētes refra
tur · videam?. Quicquid g° figurabat i adā
de xp̄o ad oēs gentes ptinebat · vt illud i ge
nesi. Reliquet homo patrē & matrē · et adhere
bit vxori sue · et erūt duo in cāne vna. Xp̄s
adhesit eccl̄ie vt eēnt duo i carne vna · et fuit
relinquē patrē non i ea forma apparē hoīb
i qua equat est pat. Reliquit mr̄ez · qñ de sy
nagoga trānsiit ad eccl̄iaz. Dotēat dñs vigi
lāti a de costā sine dolore euellē · sed ꝑcul du
bio dormitio xp̄i i cruce i eo significabat · de
cui? latē tāqm sp̄osa · Fluxerūt sacrāmta eccl̄ie
De vino aliaz ydriaz bibam?. Xp̄s figura
tus est i noe. Nam ideo i archa oia aīalia sūt
inclusa · vt oēs gētes figficarent salnāde per
xp̄m · Nō em erat do rursus creaē oēm gen?
aīalium · sed ideo ꝑ lignū salnata sūt · quia et
nos ꝑ lignū salnandi eram?. In tcia ydria ad
dinit abrahā in semie tuo bndicent oēs gen
tes. Quis non videt cui? figura habuit eius
vmc? ligna portās ad sacrificiū quo immolan
dus ducebat. Portauit em dñs crucē suā. In
qrta ydria dicit dauid. Surge ds indica trā
quo tu hēditab in oīb gentib · Tāqm dicēt
Dormisti indicat? a tra · surge vt indices trā
In quita etate vidit daniel lapidē p̄cisū de
mōte sine manib & fregisse oia regna traz · et
creuisse illū lapidem · et factū esse illū montem
magnū ita vt ipleret vniuersaz faciē terre. De
quo mōte p̄cidit · nisi de regno indeoz vnde
xp̄s scōm carnē nat? ē · sine ope hūano · quia
sine āplexu mānitali. Ad sextā etatē ptinet io
hānes baptista dicēs. Nolite dicē · p̄ez hēm?
abrahā. Potēs es de? de lapidibo istis suscī
tare filios abrahe · lapides dicēs gentes · non
ꝓpter firmitatē · sed soliditatis duriciaz · dū
adorabāt simulachra sil̄es facti illis. Vnd il
lud. Sil̄es illis fiāt qui faciūt ea · et qui confi
dūt in eis · Albin? · Item sex ydrie sunt per
fecta cōrda sctōz · in bijs etatibo receptū scꝑ
turaz di ꝑparata · exemplū vinēdi atq; crede
di ꝓposita. Et sūt lapidea id ē fortia in xp̄o
lapide. Scōm purificacōez indeoz dictū est ·
qa illi tm̄ ꝓpt̄o indeoz lex data ē · sed gr̄tia ꝑ
xp̄m oīb facta est · M · Ydo nō dictū est ca
pietes metretas alie binas · alie trinas · sz bias
vl ternas vt ipsas diceret binas quas ternas
Sūt g° dne mēsure in scꝑturis dū pat & filiꝰ
noiat · sed ibi spūs q pat̄s ē & filij itelligitur
vt ibi. Oia in sapia id est in filio fecisti. Tres
metrete sūt dū noiato spū scō trinitas manifesti
ns itelligit vt ibi. Baptizate eos in noīe pat̄s
et filij & spūs scī. Aliter. Bine vl trine mēsure
sūt oēs gētes ad qs ptinēt scripture bine ꝓpt
ꝓputium & circūcisionē terne qa a tribo filijs
noe sunt dissemiate. Q̄ iussu dñi iplete sunt
ydrie · figmificat quia vetus scripta ab eo est
Albin? · Potuit qdez vacuas implē vino qui
cuncta creauit ex nihilo · sed maluit de aqua
vinū facē · ut docēt se nō legē solue · sed implē
et in euglio illa facē vl docē · que ꝓphecia ꝑ
dixit · Vsq; ad sūmū ipleni ydrie · qa nullum
temp? fuit a salutari doctna vacuū. Architri
clin? itelligit ꝓnceps i picia scripture cōmēti
hystorias & moralitates & allegorias. Dū
g° tl̄i velut michodemo gamalieli discipl̄o e?
saluo vbū euglij offert · vinū de aqua factum
architriclio ꝓmat · M · Nōnulli vo ꝑ aquā
baptismū iohis · ꝑ vinū passiōz xp̄i accipiūt
Vnde & vinū pri? ferī architriclio id est ip̄i
iohi qui ante bibit passiōz quā xp̄s · Albi? ·
Triclinū id est tres ordines in nupcijs discum
bentiū altitudie mē se distātes · designāt tres
ordines in eccl̄ia fideliū · singulorū cōmentiū
et doctoz · Et qa doctoz e veteribo institutis

grām cuglīj pfīre·w cato spenso dixit ar chi triclm?·bonū vmū fuisse fnatū ·M· Q aī dicit nō sciebat vnd ect·itelligendo est qz mlt tis i lege pitis scdm lram nūcia nerūt euglm discipli xpi qui hauserāt aqnā·prudent itel ligēdo·& fidelit apiendo vtrem scpturā. Ois homo pmū bonū vmū poit·dictū ē ad literam scdm mlt oz osuetudiez·Mistice hō id est car nalis·deti? vinū bibit p? bonū·id ē a veris ad fla dscendt·sed spūal quottidie inisibili vio qd prius latuit i scpturis·mebriat & pficit Maxi? epūs i fmone d epiphaia·q ita icipt Cōplura nob fres·Sicut posteritati sue fide lis mandauit ātiquitas·hodie salnatoz a chal deis ē adoratꝰ·hodie flnēta iordanis bndictō ne pri baptis matis osecrauit·hodie initatꝰ ad nupcias·aquas vertit in vinum·

C. Capitulū scdm·

·M·lxiij·R·xviij·L·xxxiij·

Cvm autem descēdisset de mōte secute sūt eū turbe mlte. Et ecce le pr̄us venies ·R· genu flexo ·M· adorabat eū dicens. Do mie si vis potes me mūdare ·I· Recte p? doctrinā fiūt miracla·vt p virtutē fmo firmaret ·B· i luca & mar· Lepr̄osus fm marcū genu flectēs·vt lucas ait i faciem procidt·q humilitatis est & pudoris·vt vnus quisq d sue maculis erubescat·i te ostitiōez vē cūdia non repmat·sed d tecto unlne remediū qrat. Volūtati dñi curatiōis ptatem le pris fbuit·nec qsi incredul? dubitat·sed sue collu nioīs oscius·nō presūit dicē mūda me·& mū dabor. Dum b a lege exclus? se dñi ptati cu rari postulat·supra legē esse grāz indicat. Si cut em ptatis auctoritas in dño·ita in isto fi dei ostancia declarat·

Et extendēs manū tetigt eū ibs dicēs· Volo·Mūdare·Et confestim mdata ē lep eius. Extendēs misdie affectu manū·lepraz tetigt ex humilitate·docēs nos nlm spernē p aliq corpis maculacōe. Lex tāgi lepr̄osos p hibet·sed de eo non erat probibitū qui dñs le gis ē·Tetigit g? n quim sine tactu sanare pos sz sed vt indicet se sub lege non ee·immo dñm le gis qui non timet ocagiū·cū poci? alios libet Ex pietate ait volo·sanās eo genē quo fuerat obsecrat? cum dicēt·si vis potes me mūdare Impando subiūxt mūdare·i quo maiestatis apit potētia. Nihil em mediū est·mt op? dei & preceptū·qa mt pceptū est op?. Dixit em et facta sunt·

Et ait illi ibs· Vide nemi dixeris·sed vade ostende te sacdoti·et offer munꝰ qd pcepit moyses· itestiōim illis ·I· Non erat necesse vt fmone iactaret·qd corpe pferebat ·B·i luca & mar· Docet dns nō ee mlgāda nra bnficia sed premēda·vt nō solū a mercede abstineā? pcuie·sed etiaz grē ·Hyl· Jactancia qppe vitata·facit ne lep possit t̄nsire i medicū. Jdo etiā impat silentiū·qz melius est fide magis spōtanea salutē querē·q bnficijs muitari ·B· i luca & mar· Ostendē se sacdoti inbet lepr̄osꝰ·vt intelligēt sacdos eū non le gis ordie·sed grā dei curatū. Offerre sacficiū pcipit·nt ostendēt se dns legē non solue·sed imple·fm legem gdies·& sup legē sanās. In lege em pceptū erat vt mūdati a lepra·munꝰa offerret sacdotibo·qua re humilit mittit ad ip sos. Nec oportebat figficācia anferri sacficia prius qm vera & i illis figurata sacficia eent cō firmtaa i xpo & eccla·cōtestacōe apl̄oz & fi de credenciū ·Hyl· Offert i testiōim illis qui vidēt lepr̄osū mūdatū·q saluant a lepra pctōz·et offrūt se do si credūt·ā si non cre dunt inexcusabiles erūt. Vl ita. Munꝰ qd pre cepit moyses illis videlicet sacdotibo offerri i testiōim id ē i signū spūalis oblacōis·sicut curatio lepre testat curatiōez pcti·illo iquaz munꝰ offr non solum i signo sed in re·vt tu ipe in sordibo pcti emūdatꝰ·i sacficiū di tra seas. Moyses em pcept testiōim·cui? i te ge ris effectū ·B· Vbi lepr̄osꝰ mūdat·certus nō exprmit loc?·vt ostendat non vnū ppl̄m spēalis alic? ciuitatis·sed multaz ppl̄os fu isse sanatos. Quia vo lepr̄osꝰ gen? hūanum pctis languidū typice dignat·recte in luca plen? lepra describit. Omis em peccanerūt & egēt gl̄ia di. Extēho manꝰ salnatoris figm ficat i carnacōz eius·extentā ad salutem hoim Vnde illud alibi. Jam vos mdi estis ppt sermonē quē locutꝰ sum vob. Jpe xps ē sacdos metnū·cui omis a pnci erroris varietate mun dati·debēt se ostendē cōfitendo qz templum ei? sūt·et offerre ei sua corpa hostiā viuentē·

Et ille egressus ·R·ixx· cepit pdicare & diffamae fmonē·ita ut iam nō posset manifste i ciuitatē introire·sed foris in deb tis locis ee·et cōuenebāt ad eum vndiq ·B· in mar· Jhūs ait nemi dixeris· at ille officio functꝰ eugl̄iste mox egressus

cepit p̃dicaꝛe· & ſe imſi? extiuſq; ſanatū docꝛe
ita q̃ ipi? ſaluacō mꝫtos ad dn̄m cogit Ad
exemplū doctrie fcīm̃ eſt qđ nec iuſſ? taceri
poꝫ acceptū bn̄ficiū· ut electi i magnis que fa
ciunt latere· qđez i uolūtate habeāt q̃ eſt hu
militatis· & multi p̃oant vt aliis p̃ſint· q̃
magne ē ſblimitatis· cū etiā ſi velint opa· nō
poſſint taceri · I· i maꝛ· Vitās dn̄s ciuita
tes tumꝫ tuoſas carnaliū mītes fugit· & ſecre
tos a mūdaīs curis viſitat· Dijs g̃ gl'ia dn̄i
maīfeſtabit· qui cōuemunt vndiq; id ē q̃ pla
na & arduа q̃s mbil pt̄ ſepaꝛe a cāitate xp̃i·

Capitulū terciū·

·M·lxiiij·L·lxxv·A·xxxvij·

Cum aūt mtroiſſet capharnaū
acceſſit ad eū centurio rogās eū
& dicēs· Dn̄e puer me? iacet m
domo palitic?· & male torquet
·M· de ꝛoꝛdia cugl'· Non eſt
cōtrariū q̃ lucas dicit· miſit ad eū ſenioꝛes in
deoꝛ rogās· cū p amicū ſoleam? premere ad
aliquē· Verūtamē non negligent mtuēda eſt
etiā mathi miſtica locutio· ſcdm q̃m ſcptū ē
in pſ̄· Accedite ad eū & illuiamī· I· taq; fide
venit cēturio ·M· Dici tam̃ pot̄ q̃ etiaz coꝛ
poꝛe venēit· et ſenioꝛibꝰ indeis tāq̃m familia
ribꝰ xp̃i q̃ lucas explicat vbuz ſuū cōmiſit
vt quottidie fieri ſolet ante potētes · Rab
Iacet palitic?· torquet acuta· ſcz paſſiōe· bc
ita exp̃mit vt anie ſue anguſtias mdicet· et
xp̃m ad miſcōiaz cōmoneat· Danc diſcam?
cōmiſereri ·D· Vt lucas ait moꝛitur? erat
ſeruus· ſi non dn̄i ſui fide & xp̃i pietate rōde
ret nite· ſicut ezechias rex cui dn̄s ter q̃nos
addidit ānos

Dit illis ihūs· Ego veniā & curabo eū· Ad
ſanādum rguli filiū ire noluit· ne diuicias bo
noꝛaſſe videret· ad ſeruū ire conſenſit· ne ſer
uilem odiōez ſpreuiſſe putaret· ſed mitinē
vbo eū ſanauit· ne putaret ob impotenciā ire
et non ob humilitatem·

Et reſpondens cēturio ait· Domine non
ſum dign? vt intres ſub tectum meū· ſed
tm̄ dic vbo & ſanabit puer me?· Nam & ego
bo ſum ſub pt̄āte· hn̄s ſb me milites· et dico
huic vade & vadit· et alio veni & venit et ſer
uo meo fac bc & facit· Propt̄ vite gentil' cō
ſcienciaz· metuebat guari dn̄m· Vidit dn̄s fi
dem· humilitatē· prudenciā cēturiōis· Fidē q̃

ex gentibꝰ credidit· humilitatē q̃ ſe indicauit
indignū cuiꝰ tectū dn̄s mꝫret· prudenciā qđ
diuinitatē coꝛpe tectā agnouit· Qua prūden
cia etiaz dixt homo ſū· et mitto hoies· ſciens
dn̄m āgelos mittē poſſe· Vnđ ſequit·

Audiens aūt ihūs mirat? eſt· et ſequētibꝰ
ſe dixit· Amen amē dico vob· non inuem tantā
fidem in iſrl' ·D· Quibꝰ mirat? eſt· nobis
mirandū eſſe ſignificat· quia tales motus cū
de deo dicunt· non pturbati animi ſigna ſūt
ſed docētis magiſtri· De p̃ſentibꝰ dicit· non
inuenī tantā fidē in iſrl'· nō de p̃riarchis &
pp̃his· miſi forte i centuriōe fides gentiū pre
ponat iſrl'i· Oreſentibꝰ idꝰ p̃fert fides centu
riōis· q̃a illi legis pp̃haz q̃ montis edocti
erant· ipe aūt nemīe docēte ſp̃ōte credidit·

·M·lxv·L·clxxij·

Dico aūt vob· q̃ multi ab oriente et oc
idente venēt et recūbent cū abꝛahaz
et ÿſaac & iacob i regno celoꝛ· filij aūt regn̄
eicient in tenebꝛas exꝛioꝛes· ibi erit fletus &
ſtridoꝛ dentiū ·M· Non ſolūmodo iſte cen
turio de gētibꝰ recte credidit in dm· ſed mꝫti
gētiles adhuc venēt ad rectam credulitatem
·I· De nationibꝰ credituris dicit· mꝫti ve
nient & rquieſcēt felicit epulaturi· Filios aūt
regni dicit indeos· i quibꝰ ante rgnauit deus
Tenebꝛe ſūt ſemp interioꝛes nō exꝛioꝛes· ſed
exꝛioꝛes idꝰ dicte ſūt· quō lumē reliquit qui
a dn̄o foꝛas expellit· Vbi dicit fletus & ſtri
doꝛ dentiū· vera oſtendit reſurrectionē· cum
fletus ſi· oculoꝛ & dentes oſſa·

·M·lxvj·L·lxvi·

Et dixit ihūs cēturiom· Vade & ſicut cre
didiſti fiat tibi· Et ſanat? ē puer in illa
hoꝛa· Et reuerſus ē cēturio i domū ſuā· et inue
nit ſeruū qui languerat ſanū ·M· Meritū dn̄i
famulo ſuffragat· Intelligam? cēturionē coꝛ
poꝛe tandem pueniſſe ad dn̄m· et cū his qui
miſſi fuerant reduſſe domū· cum dn̄s dixerit
ei vade· vel ſicut per nūctios acceſſiſſe· ſic et
p nūctios reuerſ? fuiſſe attēdat· ·D· Dinia
pꝛouidētia indei miſſi ſūt· vt inexcuſabiles fie
rent· ſi viſo miracl'o et credente gētili viro nō
crederēt· Senioꝛes p centurione· et ſancti p
nobis intercedūt ad dn̄m· Milites centuriōis
poſſūt intelligi vtutes naturales quas mꝫti
ſecum deferūt ad dn̄m venētes· De quibꝰ m
laude cornelij cēturiōis dꝛ· quia erat vir iuſt?
et timens deū cū oī domo ſua· faciēs elemo
ſinas multas plebi· et deprecans deū ſemp·
Qui em̄ non bene vtunt illis mīme ſūt dign

visitacõe dei. Cẽturio electos ex gẽtibꝫ ostẽdit. qui q̃si cẽteno milite stipati. virtutũ spiritualiũ sũt pfectõe sublimes: sed sola etne salutis gaudia sibi suisq; requirũt. Numerꝰ em̃ cẽtenariꝰ qui de leua trãsfert ad dextraz. celestẽ sig̃cat vitã. Vnde archa noe cẽtũ ãms fabꝯcata est. abrabã cẽtenariꝰ filiũ pmissionis accepit. ysaac fecit & in ipo ãno cẽtuplũ mnemt. Atriũ tabnaculi centũ cubitis lõgũ fuit: in cẽtesimo psalmo mia & judiciũ cãtat dño.

.M. lxvij. .R. xv. .L. xxvj.

ET cum veisset jbc in domũ petri vidit socrũ eiꝰ iacentẽ & febcitantẽ: & tetigit manum eiꝰ & dimisit eam febris. Et surrexit. & ministrabat eis. ¶ Nata boiũ ẽ vt pꝰ febres ꝺbiles sint. vez ſamtas a dño collata fortitudinẽ dedit mimstrãdi socrũ pet. Lucas. .v. Et roganerũt illũ p ea. Modo ſalnator roget. mo vltro currat egrotos. ostẽdẽs se otra peccatoz passiones & pcibꝫ ãnt ere fidliũ. & ea que mime i se itelligũt dimittẽ. Vnꝺ psalmista ait. Delicta qs itelligit. Abocultis meis mũnda me dñe. A febribꝫ curata femina. moralit carnẽ a cõcupiscẽcie feruoẽ p otmẽcie pcepta frenatã sig̃ficat. ut mẽbra q̃ fuierãt i mũdicie. fuiãt in sticie. Rab. Allegorice dom̃ petri crucifio est. eiꝰ apl'arũ omissa. Socrus ẽ synagoga. q̃ quodãmodo mr̃ est ecl'ie petro omisse. Nec febricitat. qz inuidie estibꝫ laboãt. pseqns ecl'az. Cꝰ manũ dñs tãgit. q̃n carnalia eiꝰ cpa i spũalez vsum cõnertit. et ira erecta mistrat in spũ.

.C. Capitulũ quartũ.

.L. lxvij.

ET factũ ẽ deinceps ibat i ciuitatem que vocat naim. & ibant cũ illo discipl'i eius. & tba cõpiosa Cum autẽ appiquaret porte ciuitatis. ecce defunctꝰ efferebat filiꝰ vnicꝰ mr̃is sue et hec vidua erat. et tba ciuitatis ml'ra cũ illa. .L. Naim ciuitas ẽ galilee. Defunctꝰ q̃ corã ml'tis extra portam effert. figficat crimialit peccãtem. & multoz noticie. p vba & opa q̃si p ostia sue ciuitatis pctm̃ ppalantẽ. Mat ecl'ia est vniuersitas credencium. Smgl'i vo credẽtes ecclesie filij sũt. Qui bene vnicꝰ matꝰ sue phibetur. quia licet mr̃ ecl'ia ml'tos beat filios boꝫ nos & malos. p vna tamẽ psona mali accipiunt q̃ntũ ad malicia ptiet quẽadmoꝺ etiã boi vna psona accipiũt scom boitatẽ. Et electus quilibet q̃n imbuit ad fidẽ filiꝰ est. quãdo alios imbuit mat. Vnꝺ paulus. Filiolimei q̃s itm pturio. Cum gº bom vnammit studeant vocare malos. & boi mat et mali filiꝰ vnicꝰ nũcupant. Porta ciuitatis qua ꝺfunctus effertur. aliqs est de sensibꝫ quo aliqs in pctm̃ corruit vt qui videt ad cõcupiscend. qui aurẽ ociosis vl' turpibꝫ audiẽdis. qui liguã cõmodat litigijs. cetosq; qui nõ fuat sensꝰ mortis sibi reserat aditus. Omis qui memimit ecl'iaz sponsi sui morte redemptã. agnoscat eã eẽ viduam. Quiꝰ miracl'i ml'ti fuerunt testes. vt ml'ti fierent dei laudatores.

QUã cum vidisset dñs. miscꝺia motꝰ super eam. dixit illi. Noli flere. Qulcbre cugl'i sta dñm puꝰ mia motũ sup mr̃em ac sic filiũ suscitare testat. vt in uno noꝫ exemplũ imitã dũ pietatis ostendat. in alto fidẽ mirãde ptatis abstrueret.

ET accessit & tetigit loculũ. bij autẽ q portabãt steterũt. Locꝰ in quo mortuꝰ efferebat. male secura desperati pctoris cõsciẽcia est. Qui vo sepelieꝺ portãt. vl' immũda desideria sunt. qui boiez rapiũt i imitum. vl' venenata lenocinia blandiencũ. que peccãtes q̃si aggẽre obruũt. Dño loculũ tãgente funeris baiuli steterũt. quia ofcia attacta formiome supni indicij reuertit ad se ipaz. cohẽrs cãnales wluptates. & iustos laudatores.

ET ait. Adolescẽs tibi dico surge. & resedit qui erat mortuꝰ. et cepit loqui. et dedit illũ mr̃i sue. Residat q̃ erat mortuus. cũ mẽta cõpunctiõe ruinisscit pctor. Incipit loq. cum ostendit se redire ad verã vitã. Redit mat. cũ p sacꝺotale indiciũ cõmuiom sociat ecl'ie.

ACcepit aũt omis timor. et magnificabãt deũ dicẽtes. qui ppha magnus surrexit i nobis. et quia ꝺs visitauit plebẽ suã. Omis magnificabãt id ẽ laudabãt ꝺm. qz q̃nto gũioz est casus. tãto pietas erigẽtis gratioz. et spes salutis pmitteibꝫ ẽ certioz. Visitauit deus plebem. et dũ verbũ suũ semel icorporari ofstituit & quottidie spm̃ scm̃ in corda nra mittendo vt suscitem̃ .L. lxviij.

ET exijt hic sermo i vniuersaz iudeã. de eo & omnez circa regionẽ. id ẽ m omnez regionem circa indeam .A. m br̃. Allegorice fuit appiquaẽ. ibm porte ciuitatis. qꝺ vbum caro factũ gentilẽ. ppl'm per portas fidei ad

celestem ierl'm mduxit. Ecce iudaicus ppl's ppt' pfidiã defunct' effert' · que mat' eccl'ia ml'm mdo qsi ppm possidẽs · multis ppl'oz turbis circũsepta pio affectu plorat · & ad vitaz reuocaẽ laborat · qp & iterum i paucis indeoz diuersis · et tãdem i plenitudie ipetrat. Locl' quo defert'. corp' ẽ hũanum portitores sunt mali mores · qui ad mortẽ trahũt · Sed ihũs loculũ tãgit · cum fragilẽ naturã i cruce erigit Vl' tangit' locl' mortui bois a deo id ẽ lignũ crucis · quia pijt homo p lignũ padisi. Portitores mortui sũt qtuor elemẽta · quoz mtem pancia ẽ irritamentũ peccãdi m hoie. Stant portitoes · quia nõ valẽt sicut pri' ad mortẽ ẽbere. Loqui ihũ est momta salutis mfundẽ vnde languidi' ad vitã erigit' bois actibz · & sic reddit' mri eccl'ie. Timẽt omes · quia vmi' exemplo ml'ti corrigunt'.

·M·lxvij·R·xvL·xxvj·

Vesp̃e aũt facto · obtulerunt ei ml'tos demoma habẽtes · & eiciebat spũs verbo · et omes male hãntes curauit · vt adpleret' qp dictũ est p esayam ppham dicentẽ · Ipe infirmitates nras accepit et egrotacões portauit.

·T·Vesp̃e facto curant' mfirmi · qñ scz gnũ tritici in tra morit' ·D· Solis occubitus qp lucas poit mortẽ sigficat illi' q dixt · qmdiu in mũdo sum · lux sũ mũdi. Plures egroti sanant' post mortẽ xpi qp antea · quia calcato regno mortis · p totũ orbẽ dona fidei enslmi sit p mistros suos. Vnde ps camt. Iter faci cite ei q ascẽdit sup occasũ. Sup occasũ dns ascendit · qz vnd' i passõe occubuit · mde maiorez suã gl'az rsurgẽdo maifestauit. Rab Ad lram scdm psentẽ locũ mfirmitates leuiores accept' id ẽ sanãdo absulit · & egrotacõs dinas portauit · qsi absportando remouit Mistice infirmitates nras in cruce accept' & egrotacõs portauit · qa passiõez p maioribz & mioribz pctis nris sustinuit · ides autẽ ibũs fbas ml'tas circũ se insit ire ensfretũ

C·Capitulũ quitum·

·M·lxviij·L·cv·

ET accedens vnus scriba ait illi · Magister seqr te quocũqz ieris · Et dixt' ei ibs · Vulpes foueas hnt · & volucres celi mdos · Filius aũt hois nõ habz vbi caput suũ recliet ·T· Iste scba legis q tm lraz non

berat · non erat spũalis auditoz dñi. Sz putauat cũ esse vnũ & mgris lratoribz · et ido non hũit locũ vbi dns caput suũ reclinaet. Versutus videlicz eat nõ simplex & hũilis · quẽ diuitas familiari mãsiõe mbitaet. Fuit aũt ob hc repudiat' qp visa magtudie signoz voluit seq salnatorẽ · vt luc ex miracl'is quereret · sicut sym mon mag'. Juste g' a dño admẽnat' qi dicẽte quid me ppter diuicias cupis seq · cũ tn pauper sim vt nc hospiciolũ habeã · D· Vl' miraculis mot' ppt' manẽ iactanciaz seq voluit · qm figmficat aues · et finxt' obsequiũ discipl'i sed factuz · q fictio p vulpẽ figurat'. Ambbr · Vulpis eni est animal fallax i fidijs mtentũ · rapinas fraudis exercẽs · et mt ipa hoim hospicia m foueis habitãs. Ita hẽtic' donũ fidei non habens · alios in suam fraudem trahit & a fide seducit.

IIit aũt ad altez. Sequẽ me Ille aũt dixt Dñe pmitte me primũ ire & sepelire patrez meũ. Ille mgrm hic dñm vocat · nõ discipulatũ respnẽs · sz p pietate pẽz sepelire desiderãs · dign' i quo xps recliet caput id est i quo dinitas maeat · Vl' recliatio capitis humilitatẽ xpi figficat q in hc non illo fml'ato re ac supbo locũ habebat · // Ihũs aũt ait illi Sequẽ me & dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Tu aũt vade anũctia rgnũ di. Docz dns miora bona ptermittẽda esse · p vtilitate maioz. Mali' em bonũ est pdicare qp prim sepelire. Nam q pẽz sepelit carnẽ in tra abscondit · qui vo pdicat mortuos ad vitã rsuscitat

·T·Mortu' ẽ qui nõ credt. Canend' est ergo ne dũ sollicit' sum' de mortuis nos q; morauimur. Amb'. Dns rpudianit fraudulentũ & elegt innocentẽ scz cũ cui pẽz sciebat mortuum il'ũ patrẽ d quo dr · obliuisce domũ patris tui. Mistice non reuocatus ab officio patris discipl' fuit · sed fidel' secerm'' a cõmunione pfidoz · quoz gutt' ẽ sepulcrũ patẽs q̃lis eraat hẽtic' · vulpibz compatus & anibz. Est ppa instoz sepultura de q̃ dr. Nec em mittẽs hoc vngentũ m corp' meũ · ad sepeliend' me fecit. Et ido qui bona in se fide sepelit xpm · vt cũ eo rsurgat · diaboli pfidiã in se nequaqm sepeliat · Gr· Mortuos vẽo mortui sepeliũt · cũ pctoz quiq; sui fil'es adulãdo demulcẽt et ogesta mole pssie adulacõis eos oppmt

Et ait alter. ·L·cvj·

Sequar te dñe · sed pmũ pmitte mihi renũctiare bijs q domi sũt. Ait ad illũ ibs. Nemo mittẽs manũ suã ad aratrũ · & aspiciẽs retro

aptus ē regno dei ·H· Si discipl⁹ dñm se
cutur⁹ arguit de renūciacōne domi ·qđ fiet
illis q̄ nulla vtilitate domū reuisere nō timēt
q̄m reliquerāt. Manū cui ibz ī aratrū mittē est
q̄si quodā opūctiōis istrumēto ligno & ferro
dnice passiōis dnriciaz sui corđ atterere·atq;
pferēdos opum bonoz fructus apire. Q̄ si
quis excolere incipiēs cū vxore loth ad relic
ta vicia respicē delectet·futuri regm munere
p̄inat. M·lxix·R·xlvij·L·lxxxiij·

Et ascēdēte eo ī naniculā secuti sūt eū đsci
pli ei⁹. Et ecce mot⁹ mḡn⁹ fact⁹ ē ima
ri·ita ut nanicla opiret fluctibz. Ipe vo eāt
ī puppi su pc ceruical dormiēs ·M· Cerui
cal đr vl puluill⁹·vl qđlibz aliud substratū
ceruici recūbentis ad dormiendđ. Nanicla vide
batur opi & ipleri fluctibz·qua re tāto magis
timor đturbat discipl̄os·

Et accesserūt & suscitauerūt eum dicentes
Dñe salua nos p̄im⁹. Et dic⁹ eis. Quid
timidi estis modice fidei. Tūc surgēs ipauit
vēto & mari. Et dixit. Tace & obmutesce·et
facta est ēnquillitas mag̃. Licet diuersis ver
bis eugl̄iste narret·vna tam sentēcia ē·et totū
dici potuit. Commina⁹ vēto & mari đ quo đr
Tu dñaris p̄tati maris ·J· Non erroze he
reticoz impauit·qui omia putant animantia
sz maiestate qua đo sūt sensibilia·nob in sensi
bilia. Dnic⁹ figm tỹpū ī iona legim⁹·q̄ dñs
cētis piclitātibz secur⁹ ē & dormit·& suscita
tatur·et ipio ac sacramēto passiōis sue libat
suscitantes. Itaq; pſone sue vtramq; nat̄az
dignat⁹ est ostendē·dormiēs vt homo·maē
cobercens vt deus·

Horro boies mirati sūt dicētes ad inuicem
Quis ant q̄lis est hic. Quia et vētis im
pat & mari et obediunt ei. Recte appellārur
boies·quicūq; potenciā salnatoris nondū no
uerāt·sine naue accipiāt·sine alij qui in naui
erāt sine etiā ipi discipl̄i ·H· Allegorice maē
accipit estus hui⁹ scl̄i·nanicula passiōis arbor
cui⁹ bñficio fideles adinti·mđi fluct⁹ trāscen
dunt·& ad lit⁹ patr̄e celestis pruemūt. De hc
q̄ discipuli cum dño nauiculā ascendūt·alibi
figficacōez apit dicēs·Si quis vult post me
uenire abneget semetipm·& tollat crucez suā
quottidie sequat̄ me. Discipl̄is nauigātibz
xp̄s dormit·quia fidelibz i spe q̄etis ppetue
scl̄i calcātibz·et p⁹ tēga certatim mđi fast⁹
iactātibz·temp⁹ dnice passiōis aduenit. Vñ
marc⁹ hc sero gestū fuisse phibet·vt veri sol
occubitū non solū dñi dormitio·sed etiā ipsa

horа figficaret. Quo ascendēte puppi crucis
vt somnū mortis capet·fluct⁹ blasphemian
tium demoniacis excitati pcellis assurgunt
Quibz nō ei⁹ pacīētia tbatur·sed discipl̄oz
ibecillitas piclitat̄ ·J·i mar̄· Puppis mor
tuis pellibz vinos cōtegit·& fluct⁹ arcet·&
ligno solidat̄·q̄ mnuūt cruce & morte dñi ec
clesiaz saluari. Per ceruical itellige corp⁹·cui
dinitas sicut caput incliata recumbit ·H·
Suscitāt dñm discipli ne peāt·quia maxis
vtis rsurrectionē quēbāt·Ventū resurgens
dñs increpauit·qa diaboli supbiā stranit·dū
eins impiū destrux⁹t·Tempestatē aque cessā
re fecit·qa rabiē clamātiū si filiⁱ dei est descē
dat de cruce labefecit. Recte arguūt̄ q̄ pſente
xp̄o timebāt·vnđ p⁹ rsurrectionez etiā audie
runt quid ā ex ipis. O stulti & tādi corde ad
credendđ in omibz q̄ locuti sūt pp̄he. Nob etiā
sepe nauigātibz q̄si int̄ equoris fremitus ob
dormit dñs·quādo iter medios vtutū mus
crebrescēte vl̄ inundoz spūum·ul̄ boim pra
uoz vl̄ cogitacōm impetu fidei spl̄ēdoz obte
nebrescit·spei celsitudo dtabescit·amoris flā
ma rfrigescit. Hoz tūc necesse ē vt ad đm rcur
ramus·q̄tm⁹ ad ēnquillitatē nos reducat·et
portū salutis idulgeat·

Capitulū quitū·

Et cum veisset ēnsfretū in regio
nem gerasenoz q̄ ne ē dtra galile
am·et cū egress⁹ esset ad tram·
occurrerūt ei duo bntes demoia
đ monumētis exeuntes seui nis
ita vt nemo posset ēnsire p viā illā. Gerasa ē
vrbs arabie ēns iordanen·iūcti mōti galaad
i tribu manasse·nō lōge a stagno tyberiadis
in qđ porci precipitati sunt ·Aug⁹ đ corđ·
eugl̄· Mathe⁹ duos·marc⁹ & lucas vnū oc
curisse memorāt·q⁹ vn⁹ eoz celebrioris per
sone & maioris īsame fuit·et ido ei⁹ curatio
famosioz· Vn⁹ erā hēbat demoia iam tēpo
ribz ml̄tis·& vestimento non idnebat̄ neq; i
domo maebat·sed īmonumētis·et neq; cathe
nis iam quis q̄m eū potat ligare·q̄m sepe cōpe
dibz & catheis vinct⁹ dirupisset catheas·&
cōpedes cōminuisset·Et nemo potat eum do
mare·Et semper nocte ac die i montibz erat
clamās & ocidēs se lapidibz·Videns at ihm
alonge·occurrit & adorauit eum·Et clamās
voce mag̃ dix⁹t Quid nob & tibi ihu fili dei al
tissimi·Veisti añ tēp⁹ torquē nos·Dicebat

em̃ illi ibus. Exi spirit⁹ immũde .H. Ji dei dicũt m pncipe demoioꝝ eicẽ demones · qnẽ demõia negãt aliqd secũ cõmũe hre · qa pax ã societas nulla ẽ illis cũ eo. Arrius contendt esse creaturã · qnẽ demõ cõfitet filiũ dei · J. Non tam̃ wlũtatis ista cõfessio ẽ qm̃ pmiũ se quit ofitendi · sed necessitatis extorsio cogẽs multos · Presencia saluatoris tormentũ est & monũ · magnũq; tormentũ est eis a lesiõe hois cessãe · & tãto gui⁹ dimittũt · qnto dinci⁹ possident. Ridicule putant quidã demõia nosse filiũ dei & diabolũ ignorare · eo qꝺ miorꝭ malicie sint · satellites qm̃ ille cui⁹ satellites sunt · sed tã demões qm̃ diabolus magis suspicãt filiũ dei esse · qm̃ noscãt ·

Dic qꝺ tibi nomẽ est · At ille dixt. Legio · quia mlti ueruntꝺ demoma mlta m eum · .H. Non wlut misci⁹ nomẽ iquirit · sed vt cõ fessione virt⁹ curãtis gtior emicaẽt · Etiã nr̃i tẽporis sacꝺotes · qui exorcismi gra demões eicẽ norunt · solẽt dicẽ pacientes non alit valẽ curari · msi qntũ sape pnt ostẽ qꝺ ab imundis spiritibꝰ vigilãtes dormientes ne ptulerũt cõ fitendo exponant ·

Et rogabãt illũ ne expellẽt eos extr regiõnẽ · & ne imperet illis vt i abyssũ irẽt · Noñerãt se demões aliqñ mittẽdos i abyssũ recolẽtes dicta pphaꝝ · ¶ Erat aũt nõ lõge ab illis grex porcoꝝ mlt⁹ pascens. Demones at rogabãt eũ dicẽtes · Si eicis nos · mitte nos i gregẽ porcoꝝ. Et ait illis Jte. At illi exeũtes abierũt i porcos · & mgno ipetu grex precipitat⁹ est i mare ad duo milia · & suffocati sunt i mari. pmisit fieri qꝺ petebãt vt porcoꝝ pditio hoibꝰ eẽt salutis occasio. Notanꝺ qꝺ spũs imũdi & i porcos non possũt itroire absqꝺ concessu saluatoris · vt nor erimus eos multominus posse sua ptate nocẽ hoibꝰ · A. Non repugnat qꝺ marc⁹ circa montem fuisse porcos narrat lucas aũt i mõte. Grex eni tã magn⁹ fuit · vt aliqꝺ ei⁹ eẽt m mõte · aliquid circa montẽ · M. Demões ãte tẽp⁹ debita sibi tormẽta formidãtes · petũt i porcos mitti · & mittũt. Sic pctor vnus quisqꝺ ipe sibi aucto rẽ · pone. Vnꝺ m ysaia · Intrate flamaꝝ quã accẽdistis vob · ¶ Qui aũt pascebãt fugierẽt et nũctiauerũt i ciuitatẽ & i agros omia · Et ecce tota ciuitas exijt obuiã ihu. Et viso eo i uenerũt homiez sedentẽ a quo demõia exierãt vestitũ ac sana mẽte ad pdes ei⁹ · & timuerũt · Et rogabãt vt ẽnsiret a finibꝰ eoꝝ · J. Qꝝ rogãt vt fines eoꝝ transeat · non de superbia

faciũt sed de humilitate · qua se psencia dñi indignos indicabãt · ¶ R · xlviij · L · lxxxiiij ·

Qvmqꝺ ascẽdisset in nauẽ · rogabat eum a quo demõia exierãt · vt cum eo esset · et nõ admisit eũ · sed ait illi. Vade in domũ tuã ad tuos · et narra qnta tibi dñs fecerit · & misertus est tui · Et abijt pdicãs in decapolim · quanta fecisset illi ihũs · & omnes mirabant · H · m mar̃ · & lucã · Mistice gerasa · siue gergesi · vt quidã legũt interptat colonũ eiciẽs · vl aduena ppiquãs · Dñs itaqꝺ pl passiõis somnũ · rsurrectionisqꝺ gl̃az p pdicatoes wit in regionẽ gerasenoꝝ · cũ pdicaẽt & indeis & gẽtibꝰ · Vtriqꝺ em̃ sũt gerasem eiciẽtes colonũ id est diabolũ q alios p ydolatriã · alios per trãs gressiõem legis incolebat · & ita qui erãt lõge facti sũt ppe · i sanguĩe xpi. Per liberum arbitriũ occurrerũt credẽdo. In monumẽtis nõ in domo manebãt · quia in sceleꝛa sua nõ recipiebãt · sed i mortuis cpibꝰ hc est i pctis delectabant. Corpa em̃ pfidoꝝ quedã sũt se pulchra & functoꝝ · i quibꝰ aia pctis mortua recludit. Seui nis erant · quia ritꝛa diuinas & humanas leges i furore cupiscẽcie pfringebãt · ipugnantes viã fidei · ne quis p illũ ẽnsiret · Vn⁹ ille maioris misame figurã pl̃i gentilis accept · q mltis tẽporibꝰ id ẽ ab ipo pene mũdi exordio vexabat a demõio · et wstimto non mouebat · qa tegimentũ vtutis amiserat · quo pmi pentes pl culpã nudati legũt. Hec sto la redeũti filio offrt · Cathene & compedes dure & gues sũt gentiũ leges · quibꝰ & i eoꝝ republica cohibebãt pctã · R uptis catheis vt lucas scribt agebat a demõio i deserta · qa ẽnsgressis legibꝰ illi · ad ea scelẽa cupiditate raptabãt · q iã vulgarẽ consuetudiez excederẽt · Semp nocte ac die fuebat ꝺmoiac⁹ · qa gẽtilitas sũ adũsis casibꝰ laborabat · seu pspitas ei arridẽt · neqqꝺ collũ mẽtis asuitio demonũ excutere noneat · Per opum fcditatẽ qsi i monumẽtis iacebat · & p superbiam quasi in mõtibꝰ errabat · et p vba durissie infidelitatis qsi cantibꝰ se occidebat · Qꝝ vo demõia mlta mlt⁹ erant in hoiez · figũficat pplm gentilẽ multis ydolatre cultibꝰ fuisse mãcipatũ · In porcorum interitu mũdi hoies & rõms exptes indicãtur · in mõte supbie luculentis actibꝰ oblectati · Talib⁹ dñant demõia nã msi porcorum more vinerẽt · diabol⁹ in eis ptatem non accipet ad pdendꝺ · sed nõnumqm ad pbandꝺ Pastores fugiũt · quia nr philosophi gentiũ nec pncipes synagoge p euntibꝰ pũt offerre ·

medicmā · & licz xp̄iānā fugiāt legē · potēciā
tū eiꝰ ſtupēdo miracꝰlo p̄dicāt · Sedēs ad pe
des ihū veſtitꝰ ac ſane mītis · ſig̈ficat fidelē po
pulū a p̄ſtina dūſacōe ſanatū & rōne cōgrua
veſtitū . ac ſtudio vtutū ſeq̄ntez veſtigia xp̄i
& xp̄ianoꝝ . Doc aūt videtes mirāt & timēt
q̄ xp̄ianā legē implē nō valeāt · Domo ſana
tus mittit̄ in domū ſuā · & p̄dicat i decapoli
Sic quiſq; pꝰ rmiſſiōez pctōꝝ in cōſciam bo
nam rōeat · et ꝑ alioꝝ ſalutē eugl̄io ſuiat
vt pꝰ cum xp̄o q̄eſcat · ne dū p̄ ꝑpere iā vult
eſſe cū xp̄o negligat p̄dicacōis miſteriū · frne
redemptiom accomodatū ·

·M· lxx· R· xx· L· xxxvij · A· xxxviij·
Et aſcēdens i nauiculā · trāſfretauit · & ve
nit in ciuitatē ſuā . Xp̄ūs eccl̄ie nauem
ſemp mittigatur? fluctū ſcl̄i trāſcēdit · vt cre
dentes i ſe ad celeſtē p̄riaz tranquilla naviga cō
ne p̄ducat · A· i ocoꝛd· eugl̄ · Marcꝰ in ca
pharnaū mathe? in ciuitate ſua dn̄m curaſſe
paliticū narrāt · Que q̄ſtio difficili? ſolueret̄
ſi matḃs noiaret nazaret. Nunc gº quis dubi
tet capharnaū fuiſſe ciuitatem dn̄i · quā non
naſcendo · ſed miracul̄ illuſtrādo ſuam fecerat
Demq; i cōparacōe exteraꝝ regionū recte di
ceret̄ q̄ cumq; oppidū galilee ciuitas dn̄i · ne
dum capharnaū q̄ ita excellebat i galilea · vt
tā q̄m metropol̄ haberet̄ ·

Et ecce q̄tuoꝛ viri poꝛtātes in lecto hoiem
qui erat paliticꝰ · et q̄rebāt eū inferre &
ponē ante ihm . Et nō inemētes qua p̄te iſer
rer̄ p̄ turba aſcenderūt ſup̄ tectū et p tegl̄as
ſubmiſerūt illū cū lecto i mediū añ ihm. Quo
rum fidē vt vidit dixit. Cōfide fili · rmittunt̄
tibi pcta tua · J· Paraliticū q̄nē ſananit nō
p ſua fide cū ſenſu careret · ſed p fide offeren
tiū vocauit filiū · joo q; dimiſſa ſūt ei peccata
ſua . B· Intuendū q̄ntū valz fides ꝑpa · ſi tm
valuit aliēa . Quid gº pctō ḡuat̄ · adhibeat ec
cleſiā · q̄ p eo p̄cet̄ . Dic dat̄ intelligi pleraſ
q; coꝛpm ɣbilitates euemē ꝑꝑt̄ pcta . Et ido
foꝛtitā pꝰ dimittūt̄ pcta · vt canſ debilita
tis ablatis ſānitas reſtituat̄ . Dic ē q; ḃ paliti
cus in luca vocat̄ homo q̄ſi pctoꝛ · & alij pali
tico ad piſcinā ɣz . Ecce ſanꝰ factꝰ es · iā noli
peccare · ne deti? tibi aliq̄d dimgat . Quicq; at̄
ſūt differēcie canſaꝝ · p quibo in hac vita mo
leſtijs coꝛpalibo affligim̄ . Aut em̄ ad merita
augēda p pacīētiā inſti infirmitate coꝛpis gra
uant̄ vt job & thobias & mātires · aut ad cuſ
todiam virtutū ne ſupbiāt · vt paulꝰ ait . Ne
magtudo ꝛuelacōm extollat me · datꝰ ē mihi
ſtimꝰ cāis mee angelꝰ ſathane · vt me colа
phizet · aut ad coꝛrigēda pcta ſici māia ſoꝛor
aaron in hēmo ob vba temeritatis pcuſſa eſt
lep̄ · & paliticꝰ iſte · aut ad gl̄az dei ſalnātis
ſiue p ſeipm · ſiue p ſanctos ſuos ſicut cecus
natꝰ · qui nec peccanit neq; parētes eiꝰ · ſed vt
manifeſtarent̄ opa dī in illo · & lazarꝰ cuiꝰ in
firmitas nō fuit ad moꝛtē · ſed vt glozificaēt̄
filiꝰ hois p eū · ā ad mchoacōez dānacōis eter
ne q; repꝛoboꝝ ē ꝑpm · ſicut ātiochus & hero
des · qui afflictionū miſeria oſtēderūt q; paſ
ſuri eēnt p̄petuo in gehēna . Quibo cōgruit il
lud ꝑphe . Duplici ɔtricōe cōtere eos ·

Et ceperunt cogitaē ſcribe & phariſei dicē
tes . Quis eſt ḃ qui loquit̄ blaſpheias
Quis pōt dimittē pcta · mſi ſolꝰ deꝰ . Vez di
cūt ſcribe · q̄a ipe ſolꝰ pt̄ dimittē · cui p eos q; p
dimittit · quibo p̄tatez dimittēdi tribuit . Onta
bāt dn̄m blaſphemaē arrogādo ſibi q; dei ē
ſed ecz cogitacōes reuelādo & ſigno viſibili
q; conſtat eque dīnie potēcie eē ſicut pcta di
mittē · ſe deum eſſe indicat ·

Et cū ognouiſſet ihūs cogitacōes eoꝝ · re
ſpōdens dixt̄ ad illos . Quid cogitatis
mala in coꝛdibo vris . Quid ē facilius dicē di
mittūt̄ tibi pcta · an dicē ſurge & ambula . Vt
aūt ſciatis q; filiꝰ hois p̄tatem habet in terra
dimittē peccata · ait palitico . Tibi dico ſurge ·
tolle lectū tuū & vade i domū tuā · J· Vtz
ſint palitico pcta dimiſſa · ſolꝰ nonēat qui di
mittebat . Surgē aūt & ābulaē · maniſeſtū eāt
omibo qui videbāt . Fit g; viſibile ſigꝰ · vt p
betur inviſibile . Lectū tolle · vt q̄ fuit teſtiō
nium infirmitatis · ſit p̄batio ſānitatis · M·
Vt aūt ſciatis & cē vꝰ q; illuc · ait palitico · vba
ſunt eugl̄iſte · q̄i dicat lctōꝛibo eugl̄ij . Illi m̄
murabāt de hoc q; dixēat dimittunt̄ tibi pcta ·
ſed ego dico vob eū dixiſſe palitico ſurge · vt
p ſanacōez eiꝰ ſciatis q̄a filiꝰ hois & tūc hūit
et habet p̄tatez dimittēdi pcta . Vel vba xp̄i
poſſūt eē ita . Vos cogitatis q; nō poſſum di
mittē pcta · ſed vt ſciatis q̄a filius hois id eſt
ego hc poteſt · ait · hoc ē dicit ipe filiꝰ homis
palitico ſurge ·

Et ꝛeſtim ſurgēs coꝛā illis · tulit lectū in
quo iacebat & abiit in domū ſuā · magfi
cās deū . Et ſupoꝛ apꝑhendt̄ omēs & magm
ficabāt dm · & rpleti ſūt timoꝛe dicētes · q̄a vi
dimꝰ mirabilia hodie · et glozificaneiūt dm q̄
dedit p̄tatem tale hoibo . B· Magna ɣ vir
tus oſtendit̄ · vbi ſine moꝛa ſalꝰ i inſſu eiꝰ cō
pleꝰ . Vñ merito q̄ adeāt rīlictis blaſphemijs

stupẽtes · ad laudẽ ꝺnertunt tãte maiestatis
nec timerẽt si crederẽt sane · & diligerẽt pfecte
Curacio palitici mdicat anie salnacõe; suspi
rãtis ad xp̃m · p? illecebre cãms iercią · Que
p̃mo idiget mistris q eã xp̃o offerãt · id ẽ doc
toribo q̃ spẽ mtercessiõis suggerãt · Marco nar
rãte q̃tuor portitores fuerũt · sine q̃a q̃tuor eu
gl'istis p̃dicãtiũ v̄tus firmat · sine q̃tuor vir
turibo fiducia mẽtis ad p̃merend̄ sospiratem
erigit · De qbo metne sapie laude ꝺr · Sobri
etatem & sapiaz docet · & iusticiam et v̄tutẽ ·
Das nõnulli prudencią fortitudiem trpancią
iusticią appellãt · Desiderãtibo palitici offer
re xp̃o t'ba obsistit · q̃a sepe aia p? corpis ꝺ
fidią supna gr̃a r̃monari cupiẽs · psca ꝺsuetu
dme pct̃oz r̃tardat sepe mt̃ orões & suane
colloquiũ cũ ꝺño · t'ba cogitacõm acie mẽtis
ne xp̃s videat mt̃cind̄t · Tũc g° tectũ dom?
i qua xp̃e docet ẽ ascẽdend̄ id ẽ sacre scripture
sublimitas appetẽda · lexq; ꝺñi die noctesq;
meditanda · Patefacto tecto eger añ ih̃m sub
mittit · q̃a r̃seratis scripturis misterijs · ad notici
am xp̃i p̃nemt · Dom? ihũ regulis ꝺtecta de
scribit · q̃a sub vili lr̃az velamie si sit qui rese
ret dmia spũat gr̃e v̄t? mueit · Qat i lectõ
ꝺpomt · sig̃cat ab hoie vsq; adhuc i ista car
ne ꝺstituto xp̃m dr̃e ꝺgnosci · De lecto surgẽ
est · aiaz se a cãnalibo ꝺsiderijs abstrahẽ · Di
cit g° · Surge ꝺ torpe negligẽcie · & corp? m
cui? ꝺsideriis iacuisti · i exercicia bonoz opm
attolle · & sic domum hitacõis etne mgredẽ
V̄t ire i domũ ẽ redire ad mt̃nã sui custodią
ne iteꝝ pccet · ·A· xxxvj· ·L· xxxvij·

Cemt ergo iẽm in chana galilee · vbi fecit
aquam vinum ·
·M· lxiiij· ·L· lxv·

Et erat quid̃ regul? · cui? filiꝰ ifirmabat
capharnaũ · Dic cũ audisset q̃a ih̃s ad
neiret a indea i galileã · abijt ad eum & roga
bat eum vt ꝺscenderẽt et sanaret filiũ ei? · icipie
bat em mori · Dixt ergo ih̃s ad eũ · Nisi signa
& p̃digia videritis nõ creditis · Or· Crede
bat regul? illũ eẽ salnatorẽ · a quo salutẽ quẽ
bat · sz i fide ꝺubitauit i hc q̃ p̃sencią ei? peti
nit · Agnoscẽs itaq; ꝺñs cor ꝺffidẽtis · argu
it illi? ꝺffidẽciã ꝺcẽs · Nisi signa & p̃digia
videritis nõ creditis · ·A· Prodigia sũt q̃ ali
quid portẽdũt · Et ꝺr p̃digiũ q̃si p̃dictũ · qꝺ
porro dicat id ẽ sigficet aliq̃d futuꝝ · Illa igit̃
que tũc fiebãt · ea que nũc agunt portẽdebãt
·M· Omne p̃digiũ ẽ sig̃ · sed nõ ꝺuertit · q̃a
signũ est tã de p̃terito & p̃nti q̃ de futo p̃di

gium aũt est tm̃ de futo · Signũ fuit de pre
senti · qꝺ ꝺñs vtit aquã in vinũ designãs glo
riam suã · sicut ecul? sigficat i p̃fecią vi°
venale · Signum de p̃terito ẽ vestigiũ pdum
in mne apparens ·

Dicit ad eũ regul? · Dne descẽde priusq̃m
moriat filiꝰ me? · Dicit ei ih̃s · Vade fi
lius tuus vivit · Or· Indicãs se nõ deesse
vbi mnitat solo imssu sanat · In hoc g° qꝺ ser
no cẽturiõis nõ designat occurrẽ cũ ad filiũ
reguli designaet ire · nra retũdit superbia · q̃a i
hoibo nõ naturã qua ad imagmẽ ꝺi facti sunt
sed hc noẽs & diuicias veneam̃ · ·A· Videte
distmctõez · Regulus iste ꝺñm ad domũ suã
descendẽ cupiebat · Cẽturio se mdignũ eẽ dice
bat · Cessit ꝺñs superbo · ne iret cum eo · cõcessit
humili · copiã sui p̃bens vt ad ei? fnũ iret · Dic
cessũ ẽ elacõi · illuc ꝺcessũ ẽ humilitati tãq̃ hnic
dicẽt · Noli mihi rediũ facẽ · p̃sencią meã vis i
domo tua · v̄bo possũ filiũ tuũ sanarẽ · Cẽturio
alienigena credidt me v̄bo hoc posse facẽ · vos
mi signa & p̃digia videritis non creditis ·
Credidit hõ fmom quẽ dixt ih̃s & ibat · Iã
aũt eo descẽdente · fui occurrerunt · & nũcia
nerũt ei dicẽtes · quia filiꝰ ei? vivẽt · Interroga
bat aũt horã ab eis · i qua melius habuerit · Et
dixerũt ei · qa heri hora septia reliquit eũ febs
Cognouit ego pat qa illa hoã eãt i qua dixit
ei ih̃s filiꝰ tuus vivit · ·M· Et credidt ipe · &
dom? ei? tota · Cepit hõ credẽ quia ꝺñs eque
absẽs corpe vt pñs sanaret · & sic meruit salu
tem filio · Nõ ergo diffidt & misẽdia fuos mt̃
rogãdo ꝺ horas · sz ꝺsideat vt v̄t? dmia fuos
ꝺfessione plurimis inotescat · Vt ne casu fal
tas cõtigisset mterogabat · q̃a fortiã nondũ
pfecte credebat · In figura scti spũs septifor
mis i quo ois sal? ꝺsistit · reliquit illũ febris
hora septia · ·A· Tarde credẽs regul? iste fi
gurat indeos ad fidẽ difficile vementes · qlis
erat thomas cũ audiret · Veni mitte huc manũ
tuã · et noli esse icredul? sed fidelis ·

Capitulũ septimũ ·

·L· xxxix· ·M· lxxij· ·R· xxij·

Et fecit ei cõuiuiũ magnũ leui in
domo sua · ·L· Qui in domicilio xp̃m recipt mẽno · maxis de
lectacõibo pascit · Itaq; libenter
ꝺns igredit · et in eius recumbit
affectu · Et factũ est discũbente eo in domo

ecce mꝛi publicam & pctōres vrientes discū
bebāt cū ihū & discipl̄is ei⁹. Erāt em̄ mꝛi q̄
& seq̄bant̄ eū . ¶ Ad oīuia pctōꝝ sepe ibat
dñs. vt spūales cibos p̄beret. Discūbentes vi
derūt publicanū a pctis ad meliora ouersum
locū mneisse pnīe · & ob id nō despāt de sālu
te. p̄sert illi qui iam pemtētes seq̄bant̄ dñm.
¶ Et vidētes scribe & pharisei q̄a māducaēt
cū pctōribo & publicais · dicebāt discipl̄is ei⁹
Quaē cū publicais & pctōribo manducat &
bibit mgr̄ vr̄ · ℔. Pharisei & scribe & ieiuio
gl̄iātes duplicit̄ erāt · q̄a & se iustos putāt
cum sint supbi · & ouinas dñi reos · cū iam pe
mteāt. Vbi p° legis & gr̄e distācia declarat̄ ·
quia legē seq̄ntes famē paciūt̄ etnam · r̄cipiē
tes v° verbū vite alimēto celesti recreātur · &
non p̄nt esurire. Deinde retributio futura pre
figurat̄ · q̄n epulātibo cū xp̄o electi supbi toꝝ
quebūt̄ ieiunij q̄nibo dr. Meretrices & publicaī
p̄cedūt vos i regnū dei. Pharisei dedignant̄
pctōres · q̄a vera iusticia cōpassiōez h̄t · falsā
iusticia dignacōz. Solēt etiā iusti r̄cte pctō
ribo idignari · sed alind ē q̄ typo supbie agi
tur · alind q̄ zelo disciplme ·

·M·lxxiij·R·xxiij·L·xl·

Hoc audito ih̄s ait illīs. Nō necesse h̄nt sāi
medico · sed q̄ male h̄nt. Eūtes aī discite
q̄d est miam volo · & nō sacrificiū. Non em̄ ve
wcaē iustos · sed pctōres i pniam. Mgr̄ pro
discipl̄is rndit · seipm medicū dicēs · q̄a ei⁹ li
uore sanati sum⁹. Sanos & iustos appellat
ignorātes dī iusticiā & suā cōstituētes · male
vero h̄ntes & pctōres wcat eos q̄ suē fragili
tatis cōscij · et vidētes nō p legē se posse iusti
ficari · gr̄e xp̄i se pemtēdo submittūt ·M·
Tale ē ergo q̄ dicit · i sugillacōnez scribaꝝ &
phariseoꝝ. Ideo vos suplos declmo · q̄a non
putatis egē medico · hos aūt hūiles iuuo · qa
p̄itendo dant locū gr̄e. Sed & si vos sanare
vultis · eūtes a temeritate vitupacōis · discite
diligencius dicta ꝑphaꝝ · vt p opa misericoꝝ
die miam q̄ratis · & dum negligitis p̄desse
p̄xio non ofidatis p sacrificia legis placaē de
um. Vnd illud · Holocaustū & p pctō delē
do nonpostulasti · tūc dixi ecce wio · ad faci
endā scz miam. Et alibi. Vtiq; holocaustis n̄
delectabis. Et illd. Nūquid māducabo cānes
thauroꝝ · ā sanḡnez bircoꝝ potabo. Erāt aūt
sacrificia legis īstituta vt eēnt sīficatio & ac
cessus ad vez sacrificiū crucis in quo salus mūi
et vt ꝑpl̄m dī reuocarēt ab ydolatria. Demo
nijs nāq; si non vo victimas immolarēt. Vt
it a potest itelligi. Miam wlo pctā odonādo
et non sacrificiū id ē p empcōez pctōꝝ. Vnde
alibi. Nolo mortē pctōris · sed vt magis ouer
tatur & vinat. Et hoc q̄ sic legi p̄ot. Non vi
wcaē instos i pniaz sed pctōres. Vocat em̄
pctōres vt p pniam corrigātur · wcat instos
sicut nathanaelē & iohēz baptistā · vt magis
instificent̄ et illi dixerūt ei. Quare discipl̄i
iohīs ieiunāt frequēter et obsectiones faciūt si
milit̄ & phariseoꝝ · tui aūt edūt & bibūt et n̄
ieiunāt · A · de ocoꝝ. Mathe⁹ refert discipu
los iohīs dixisse saluatori hec q̄ pharisei dix
erunt ad eū scōm lucā · vñ patet vtros q̄ dixis
se. Soꝝ discipl̄i iohīs i hoc maxīe reprehendēdi
sūt · quia de ieiunio se iactāt q̄ illi mouent ca
lūpmā quē sciunt a magro p̄dicatū · & iūgūt̄
phariseis quos ab eo nouerāt condēpnatos.
· ℔. Spūalit discipl̄i iohīs & phariseoꝝ ie
iunāt · xp̄i aūt edūt & bibūt · quia respnētes
xp̄i p̄sona cibis spūalibo nō r̄ficiunt̄ · q̄ vero
fidelit̄ ad h̄et xp̄o non ieiunat · sed cāne ipsi⁹
& sanguīe r̄ficit̄ . Alit iohs vi⁹ & ficerā non
bibit · q̄a meritū auget nec p̄ot odoraē & licta
dñs aūt cū publicais & pctōribo māducat &
bibit · q̄a p̄ot eos purificaē. Ieiunauit tñ xp̄c
ne p̄ceptū ieiunij ōclmaēs · māducauit cū pec
catoribo vt p̄tatem purificādi ognoscēs ·

Quibus ipe ait. Nūquid filij p̄nt nupciaz
qmdiu spōsus cū illīs ē ieiunaē. Vement
aūt dies cū auferet̄ ab eis spōsus · & tūc ieiu
nabūt in illīs diebo. Sponsꝰ ē xp̄us · spōsa ec
clesia . ¶ De hoc spūali connubio aplī sunt
creati · p lauacrū regnātiōis · qui lugē nō p̄nt
q̄m diu spōsū m thalamo vidēt. Cui⁹ p̄ncia
lōgc plꝰ p̄ficit · q̄ corpal̄ absmencia. Qnā
do vo t̄nsierūt nupcie ac passiōis & resurrec
tionis temp⁹ aduenit · tūc spōsi filij ieiunabūt
in hūilitate t̄bulacōis. Vnd nōnulli putant
q̄dragesimā celebrandā p⁹ dies quadragīta
a passiōe · licet īstet dies p̄tecostes · alij p⁹
p̄tecosten · vt maximilla. Eccl̄ie aūt cōsuetu
do p humilitatē cāmis ad r̄surrectionē venit
· ℔. Qaī lucas ait · numq̄d potestis filios
sponsi dū cum illīs sponsꝰ est facē ieiunaē · ele
ganter ītimauit ipsos q̄ loq̄bant̄ fuisse factu
ros vt lugētes ieiunarēt · q̄a ipi essent spōsū
occisuri. Postea vo dato spū sctō ieiunauerūt
i gaudio mītis ad spūalia suspēse · atq; ob hc
alīeate quodāmō a corpalibo cibis · ad qđ se
quētes sil̄itudies spectāt. Juxta tropologiā
q̄mdiu spōsus nob cū est i leticia sum⁹ · nc ie
iunaē possū⁹ nec ḡre. Cum aūt ꝑ peccata

a nobis ꝛcesserit·tūc ieiunabō est & lugēbō.
Dicebat aūt et ad illos ·qa nēo assumentū panni rudis assint vestimēto veti ·alioqn aufert supplemētū nouū a aneti· & maior scissura fit ·M· Alioqn videlicet si pānū rudem id ē nouū assuat veti·aufert nouus de veti·et fit scissura maior id ē dānabilior·qa exticula pānī rudis dānose a reliqua massa scidit·et i veti pāno fit maior forāmē ꝙ ptiꝰ essꝫ ex fidei tudie noui & veteris·Assumētū dicit illud qđ assuit ·sic idumentū qđ mouit Mathei vo & lucas talē pticulā vocāt omissurā·que si fuerit đ nouo pāno·et iugat veti vestimēto fit matiꝰ·tollit pleitudiē eiꝰ id ē late dirupt illo·et ita peior scissura fit. Discipulos itaqꝫ dominꝰ dicit adhuc esse tāqm vetā vestimēta id ē carnales nec dū fide passi oīs & ꝛsurrectiōis solidatos ·et idō nō posse seuēa ieunia & otmēcie pcepta sustinē·ne per austeritatē mimiā etiaꝫ credulitatē quā hēant amitterēt. Donec emī qs vetez hoiez deponat et nouū idnat p passiōez xpi non potit nouā doctrinā sustinē·q̄ non p partes sed integra fnāda ē. Est aūt nona doctrina nō solū ieiunare a ocupiscēcia ciboꝝ ·sed etiā ab oi leticia tpaliū tēptacōm. Ergo pānū bniꝰ doctrine id ē ptē que ad cibos ptinet·dicit non oportē imptiri hoibo adhuc veti osuetudini deditis· quia & illinc videt qsi scissio fieri ·etipi vetustati vt lucas ait nō ocreit ·Nā misceri nō dnt actꝰ vetis & noui hois. Non emī placet spōso discoloꝛ vestis. Vnđ apl̄us. Exuite vetez homiez cū actibo suis·et idute nouū cū actibo Et nemo mittit viꝰ nouū i vtres suis veteres ·alioqn rūpet vinū nouū vtres· et ipm effundet·et utres pibūt. Sed viꝰ nouū i vtres nouos mittendꝰ ē·et vt qꝫ cōseruant Dic discipl̄os vetibo compat vtribo·et dicit eos cito posse dirupi ·si spūalibo pceptis implerent·qa rudes mentes none vite misteria pati nō pnt·et ita doctria effundit id ē imbil pdest·& mentes pctoꝝ pondē suffocāt ꝙ ē vtres pire. Post ascensum dni facti sūt vtres noui·et tūc acceperunt spm scm qsi nouū vinū Vnde a indeis dicebat qꝫ mnsto plem erant Cum gō doctria meōꝛie tradit·mens non est sine fructu·tūc vtraqꝫ osuant·Alit·Canendꝰ ē doctoꝛine aie adhuc i vetustate malicie perdurāti·nouoꝝ misterioꝝ secreta omittat·Vt ita ·J· Vestimentū vetus & vtres vetes sūt scribe & phariseiꝰ·vestimentū nouū et viꝰ nouum euglij pcepta q̄ indei sustinē nō possunt ne maioꝛ scissura fiat. Dixit aūt mt nouum vinū et nouū pānū·qa vino reficim·vestimēto monimur. Spūalit gō vestimentū ifinnat opa bona·quibo cora hoibo lucem·vmo aūt exprimit ardoꝛ fidei·& spei·& caritatis·quo mtus reformam·. Et nemo bibēs vetꝰ·statim vult nouū. Dicit emī. Vetꝰ melius ē. Iudeos figficat quibo vite veteis salina imbutis· noue gre pcepta sordebāt ·qa maioꝝ t dicōibus cōmaculati dulcedinem spūalin vboꝝ pcipere nequaqm valebant.

·M·cxxvij·L·cxxviij·

Tūc rndert ei qđā đ scīb et phāriseis dicētes Mgr volumꝰ a te figꝰ vidē ·M· Tūc id ē m tpe illo rndert ei·hoc ē subiūxerūt pꝰ vba eiꝰ ·J·& ·L· Temptātes đ celo vt lucas scribt figꝰ querūt·qsi q̄ viderāt signa nō fuerint. Vt ignē de sublimi vemē cupiebāt·sicut tempe belyē duo qnqnag enariꝰ i igne de celo sūt pēpti·vt otra osu etudiē tre illiꝰ esti no tempe mugire tomtrua·coruscā ē fulgura ymbꝛes ruere·sicut sub samnele actū ē·qsi n posset & illa calūpniari & dicē·ex occultis et varijs aeris passiōibo accidisse. At tu q̄ calūpniaris ea q̄ oculis vides manū tenes ·vtilitate sentis·quid facies đ hijs que de celo venerint Vticꝫ rndebis & magos i egypto mt ta figē fecisse đ celo· ·M·cxxviij·L·cxxxij·

Qui rndens ait illis. Gnātio mala & adultera signū querit·et figꝰ nō dabit ei msi signū ione ꝓphe. Sicut emī fuit ionas i vētre ceti tribo diebo & tribo noctibo·ita erit filiꝰ ho mis in coꝛde tre tribo diebo & tribo noctibus ·J· Egregie dixt adultā·quia dimisso viro inxta ezechiel ·multis amatoꝛibo se coplāuerat. Vt aparte totū itelligas tribo diebo & tribus noctibo id ē ifra tria spacia q̄ constāt ex tribo diebo & tribo noctibo ·fuit filiꝰ hois i sepulchro qsi i coꝛde tre ·D· Nō erāt isti indigni vidē signū đ celo sed đ pfundo infernꝰ ꝙ figficauit ionas·i hoc qꝫ naufragꝰ fuit·cetoqꝫ soꝛbente vratꝰ. In eo vo ꝙ de maris abyssо ac moꝛtis fauce liberatꝰ fuit·dedt signū i carnacōis xpi a moꝛte resuscitādi. Discipl̄is aūt suis dedt dns signum đ celo·qñ im mōte trāsfiguratꝰ ē. Ex hac q̄ppe situdie ostēdit in deos admstar minuitaꝝ pctis gubo inolitos·& subuisiōi si nō permtuerit eē pxios Dꝰ si peruerit·idulgēciā osecuturos·D· Ionas q̄dez fuit signū minuitis·qđ sicut ipse liberatꝰ fuit a moꝛte coꝛpis de ceto·ita ipi liberarent đ moꝛte aie pmtēdo·Filiꝰ q̄ hois figꝰ fuit

ḡnacõi indeoꝝ·ꝙa sic ip̄e r̄surrex̄t a mortẽ cãms·ita ip̄i r̄surgerent ab anie morte·si pe mterẽt· ¶Viri mmuite surgẽt i indicio cum gnãcõe ista & ꝺẽpnabũt eã·ꝙa pniaz egerũt m p̄dicacõe ione. Et ecce plꝰ ꝙ iona h̄ ·H· Bene dicit plꝰ ꝙa ionas t̄ duo p̄dicauit·xp̄s mꝯto tempe. Viri mmuite qui sũt assirij·ido ꝺẽpnabũt non sentẽcie p̄tate·sed cõpacõms exẽplo illã gnãcõez que ꝺr ꝓꝯ deꝰ·ꝙa pniaz egerunt ad p̄dicacõez ione. Jonas mil signoꝝ faciẽs acceptꝰ fuit genti pegrine·xp̄s tot sig̃ faciẽs r̄probatꝰ fuit nacõi sue ·M· In vet̄i bus libris inuenit̄ mneuite nõ mmuite vt ꝙdã

Regma austri surget i indicio legũt· cũ genãcõe ista & ꝺẽpnabit eã·ꝙa veit a finibo terre audiẽ sapiaz salomonis. Et ecce plꝰ ꝙm salomõ hic ¶·x·H· Dic ẽ i loco hc et supiꝰ adũbiũ. Regma austri surget i indi cio cũ reprob̄·i quo quia ip̄a electa ee nõ ꝺu bitat·r̄surrectõ bonoꝝ & maloꝝ ostẽdit. Re fert scripta p ãntas difficultates regma saba venit audiẽ sapiaz salomõis·& ei mlta munꝰa defferẽs ab eo plura recep̄t. Que ido indeos m opacõe sui ꝺempnabt·qño ab vltis tre fi nibo isapia famosũ ee cognouit & ãfinit·illi vo mt se hñtes dei sapiaz et vtutẽ nõ modo nõ audiebãt·sed blasphemabãt ·M· Mul ti siqꝺez venerũt a finibo tre audiẽ sapiam sa lomõis·vt liber regũ terciꝰ refert·et ꝺeferebãt ei munꝰa ·Amb̄· In mneuitis p pniaz q̄ pec catũ abolet m regma saba p studiũ p̄cipiẽde sapiẽ que pcñm̄ cauet·p̄fert ecl̄ia synagoge Albinꝰ Ex duobo em̄ ostitat ecl̄ia·vt ã pec care ꝺesistas ã peccaẽ nescias ·M· Alij per pniaz seu p sapiaz cõciliãtur deo·sed diaboliꝰ ad indeos reuersꝰ ꝺnabit̄ in eis. Et hoc est ꝙ sequẽs fictitudo dicit·

·M·cxxix·L·cxxx·

Cum aũt immũdꝰ sp̄ũs exiret ab hoie am bulat p loca arida·q̄rens requiẽ et non mueĩt·Dnt hec nõ icõuenient accipi ꝺ quoli bet hẽtico nl̄ cismatico·nl̄ etiã malo catholico De quo cũ tempe baptismatis sp̄ũs imũdus exierit p̄ãbulat per loca maquosa id ẽ circuit coꝛda fideliũ expurgata a mollicie fluxe co gitacõis. Requiẽ q̄rit & nõ mueĩt·ꝙa castas mẽtes hitaẽ non pt̄·nec q̄escẽ ñ i p̄no coꝛde. Vnꝺ dñs de illo mq̄t. Sub vmbra dormit· m secreto calami & locis hum̄tibo. In vmbra ifinnat tenebrosas osciẽtias·i calamo q̄ foris ẽmitiꝰ·& itus vacuus mẽtes fimb̄atrices·in locis hum̄tibo lasciuas & molles. Tũc dicit·

Reuertar i domũ meã vnde exiui. Reuertar ad illiꝰ osciaz vnꝺ i baptismo erectꝰ fuerã·et p̄stimã possessiõez osueto mõ mihi subiciam· Et veniẽs mueĩt vacãtẽ·scopis mũdatam & ornatã. Vacãtem sez a bois actibo p negli genciã ·mũdatã a vicijs p̄stimis p baptismi gr̄am ·ornatã simulatis vtutibo p ypocrisin· Tunc vadit & assũit septẽ alios sp̄ũs secũ neqnioẽse· & mtrates habit ãt ibi. Per septẽ sp̄ũs vmũsa vicia deligt·q̄ merito neqo ra diabolo dicũt̄·opacõne ponis mhitacõms Cũ em̄ diabolꝰ malꝰ sit·& malos faciat ante baptismũ·q̄cũq; pꝰ baptisma fiue p̄tanitate hẽtica·seu mũdana cupiditate ãripuẽit·mox cũ m oim viciorꝝ jma p̄stermit· Et nõ solum hẽbit septẽ vicia·spũalibo vtutibo ocria·sed etiã p ypocrin ipas se vtutes hre simb̄abit· Et sũt nouissima bois illiꝰ peiora prioribo· Ex libro sentẽciaꝝ p̄spi. Simb̄ata eq tas non ẽ eq̄tas. sed duplicatũ pctm̄·i quo ẽ iiquitas & simb̄acio. Meliꝰ quippe eãt ei viã vitatis nõ ognoscẽ·q̄m pꝰ agnicõez retrorsũ ꝺũti. Doc m inda traditoẽ & symone mago spãlit̄ legimꝰ iplẽtũ. Quo hec parabola tẽdat finis eꝰ ifinuat. Sic erit & gnãcõi huic p̄ssie Jdez q; ꝺ vno spãlit̄ narrani·hc eueĩet i gẽte huiꝰ ꝓꝯi. Inmdꝰ sp̄ũs a indeis exinit·q̄ le gem accepũt·& trinsiuit ad gẽtes. Ioz cũ pꝰea i credẽtibo gẽtibo locũ nõ mueiret·ruersꝰ ẽ ad indeos vacãtes a xp̄o·et supfluis obsuacõ mibo legis mũdatos put putabãt atq; orna tos. Vt aũt firmiꝰ ꝺmceps possideat assũit vmũsitatẽ demonũ·Deiꝰ gº faciũt mõ indei· maiori numẽo ꝺmonũ possessi q̄m priꝰ·quia miꝰ erat xp̄m ventuꝝ non credẽ·q̄m postq̄m venit non suscipe·

¶·Capitulũ octauũ·

·L·cxxxj·

Factũ est aũt cũ hec diceẽt·extol lens voce quedã mb̄r ꝺ t̄ba dixt illi. Btus vent̄ q te portauit·& vbera q̄ suxisti ·H· Magne de nocõis et fidei ostendit̄ hec mu lier·q̄ phariseis blasphemãtibo dñm·tanta sinceritate eiꝰ icarnacõez ofitet̄·vt & p̄sentiũ & futuroꝝ ofundat p̄fidiã. Si em̄ caro vbi ꝺei a cãne vgmis mris esset extranea vt multi hẽtici dixerũt·sine causa vent̄ qui eũ portauit & vbera que eum lactauerẽt bẽtificarent̄. Vnꝺ

dicit apl's ꝺ̄ hēticos · qꝫ misit deꝰ filiū suū factū ex mr̄iere · fctm̄ sub lege. Nec audiendi sūt qui legēꝺ putāt natū ex mr̄iere nō fctm̄ Alioqn verꝰ filiꝰ hois nō esset · mī ex matre carnē exisset. Secdm visicos qꝫ ex eoꝺ fonte & lac nutriēdis · et semē p̄creādis pueris ema nat. Ergo ꝺ seie vgis potuit ꝺcipi · q̄ eꝰ lacte potuit nutriri. Hec mr̄ typum gessit ecclesie cēdētis xp̄m verū ꝺm & vm hoiez natū fuisse. Vere btā parēs xp̄i · q̄ sicut quiꝺ ait ē emxa puerpa regē · qui celū tramꝫ rgit p scl'a. Cꝰ nomē & etno ꝺplectēs oīa gyro · impiū fine fine maet. Que vētre btō gandia matris hns cū vgimitatis honore · nec p̄mā fr̄es visa est · nec hrē sequentē. ¶ At ille dixt. Quin immo bti q̄ audiūt vbū ꝺi · & custoꝺiūt illuꝺ. Qui chre salnatoꝛ attestacōi mr̄ieris annuit · non mr̄ez suā trīmō asseueras esse btām · sed etiā omns q̄ se vbū dei auditu fidei ꝺcipiūt & bonī opis custoꝺia eū i coꝛde p̄xioꝝ pariūt & nu triūt · qua sentēcia indeos clam pcutit · q̄ filiū ꝺi xp̄m eē negāt. Tota p̄fecto vite celestis p̄fectio duobꝫ hijs ꝺp̄hendit · vt vbū dei au diam? & faciamus ·

·M·cxxx·R·xxxv·L·lxxxij·

Adhuc loquēte ad turbas · ecce mat eius & fratres stabāt foris q̄rentes loqui ei Dixit aūt ei quiꝺā. Ecce mat tua & fr̄es tui foris stāt querētes te. ℣. Dū dns erat occu pat? in offico p̄dicāꝺi · suggessit ei quiꝺā de matre & frib⁹ qui ifidias ei tēdebat · vt̄ spi rituali opi · carnē & sanḡnē p̄ferret · ¶ At ille rñdens dicētis sibi ait · que e mr̄ mea · & q̄ sūt fr̄es mei. Et extēs manū i discipl's suos dixit. Ecce mr̄ mea & fr̄es mei. Quicūqꝫ em̄ fecerit voluta tē patris mei qui i celis ē · ipe mis frat et soꝛoꝛ & mater ē · Amb · Non recusat obsequi mr̄i qui dicit honoꝛa p̄rem & matrē · sed ostendt se plus dre patris misterijs · q̄m affectibꝫ matris. Nec fr̄es ꝺtēpnt · sed opus spūale p̄fert cognacōi · docēs meliorē esse co pulā mītinm q̄ coꝛpoꝝ · vt & nos carnī spm̄ p̄feram? ·℣. Nō negauit mr̄em q̄si ꝺ fantas mate natus · vt voluit marcion & mamcheus sed ifiꝺ iāti rñdit. Acsi diceꝫ. Mat mea ē · qui p̄ p̄dicacōz me gnāt in credētibꝫ · fr̄es sūt qui opa p̄ris mei faciūt · Ho · i marc · Soꝛoꝛ & fr dicit ꝑ vtrūqꝫ sexū · q̄nis dns i factis po tius · q̄ in sexibꝫ discernat. Qui aūt frat xp̄i vl' soꝛoꝛ ē cōdendo · mat eiꝰ fit p̄dicando · dū p̄ p̄dicacōez q̄si parit eū in coꝛdibꝫ auditoꝝ · si fides ibi vl' amoꝛ xp̄i genātur · ℣. Sicut i hoc loco ita etiā i libo ꝺcta belnidiū · et i epl'a ad galatas docuit iheroī? qꝫ iacobꝫ mioꝛ ne quaq̄ fuit filiꝰ ioseph · Amboꝝ vo s̄r eāde epl'am scripsit eunꝺ iacobū ioseph fuisse filiū opio est em̄ · Hr̄ · sentēcia. Quiꝺā sequētes de liramta apocrifoꝝ · suspicātur fr̄es dni foris stātes esse filios ioseph · de q̄ꝺ ā mulierc̄la. Sꝛ ꝺ soꝛoꝛ mos saluatoris fr̄es eiꝰ ꝺ intelligē dēmꝰ · scz libros mattēre eiꝰ id ē mat's iacobi mioris & ioseph et inde. Dns colligēs ex gē tibꝫ credētes · indeā carnalē nō cognoscit fibi mr̄ez. Vñ et foris stat qa p̄dēs itellectū spūa lem life foris heret · H · Per turbas possū? itelligē gētilitatē q̄ ꝺfluxt ad xp̄m · te q̄nto fi de vicmioꝝ · tāto mēte capacioꝝ vite misteria hausit iuxt̄ psalmistā · Accedite ad eū et illūia mimī. Mat aūt xp̄i secdm carnē id ē synago ga · & fratres id ē ppl'? indeoꝝ foris stantes volūt dm̄ vidē · sed spūalē in lege sensū non querentes · sese ad custoꝺiā life foris figūt · & q̄si cogūt exiē eū poci? ad cānalia docēda · q̄ se ꝺsenciāt in fre ad discēda spūalia ·

·L·lxxxv·M·lxxiiij·R·xlix·

Hec illo loq̄nte ad eos · ecce p̄nceps synagoge vn? cui nom̄ iarus · accessit et ado rabat eū dicēs. Filia mea mō defuncta ē · sed vēi impone manū sup eā & vivet. Hec videli cet p̄dicta q̄ scripta sūt hic ꝑpe et nō oīa · sed aliq̄n dño loq̄nte · archisinagogꝰ nunciat fi liam suā moꝛti eē p̄xīmā vt marcus et lucas referūt. Quia g̃ ꝺsperabat filiā posse inmemri vinā · ꝺ ea vt iam defūcta loquit̄ p̄m mat̄h · p̄tēs a dño vl' moꝛiente sanari · vl' moꝛtuam suscitari · Ambr̄ · in ēctatu de salomōe. Quis estima ē possit · q̄nta xp̄s opa bnficioꝝ circa būanū genꝰ exercuit · cū scdm hoiez moꝛeret̄ i terris · dū claudis pedū īstituit firmitatē · dū cecis lumīa amissa reddidt ā ip̄onet i cogmta dū eloquiū p̄stat mutis & surdis īfinnat au ditū · dū largū sanḡnis fluxū siccat in martha dum demōes pellit ex maria · dū coꝛpꝰ rōiui ni spūs caloē ꝺstrngt i lazaro. ¶ Et surgēs ihūs seq̄bat eū · & discipl'i eius. Et ecce mr̄ que sanḡnis fluxū pacieba ꝺ duodecim āms. et fuēat mr̄ta ppssa a cōpluribꝫ medicis · et eroganēat omīa sua nec ab vllo potuit curari sed magis deti? hēbat · veit i turba ātro et te tigit fibriā vestimti eiꝰ. Dicebat em̄ intr̄ se · q̄

si vl̄r vestimentū ei⁹ tetigero salno ero. Et con
festim stetit fluxꝰ sanḡuis eꝰ & sensit corpe
ꝓ sanata eet a plaga. Et statim ihūs ognos
cens in seipo ait. Quis me tetigit. Dixit pe
trꝰ et qui cū illo erāt. Preceptor turbe te com
primūt & affligūt. et dicis quis me tetigt. Et
dixit ihūs. Tetigit me aliqs · nā & ego noui
virtutē de me exisse. Et circūspiciebat videre
eam q̄ hoc fecerat. Videns aūt mulier qa non
latuit · tremēs venit & pcidit ante pedes eius
et ob q̄m causā tetigit eū mdicauit corā omi
ppło · et quēadmodū ofesti sanata sit. At ipe
dixit. Fides tua te salvā fecit. Vade in pace
et esto salna a plaga tua. Adhuc eo loquente
quidā venit ad archisinagogū dicēs ei · qa mor
tua est filia tua · quid vlt̄ vexas mgrm. Ihs
autē audito hoc vbo · ait archisinagogo. Noli
timē · crede tantū & salna erit. Et non admisit
quēq̄m sequi se n̄ petꝝ · et iacobū & iohēz frez
iacobi. Et cum venisset i domū archisinagogi
vidit tybicines & turbā tumlt̄uantē · et flen
tes et eiulātes multū et mgressus dicebat r̄ce
dite. Nō est enī mortua puella · sed dormit. Et
deridebāt eum · scientes qꝰ mortua eet. Ipe vo
eiectis omibo assūpta mre & pre pulele · et q̄
secū erant · & mgreditr vbi erat puella iacēs · et
tenēs manū eius ait illi. Tabita cumi · qꝰ ē mr
ptatum puella tibi dico surge. Et reuersꝰ est
spūs eiꝰ · et surrext otmno puella & ambula
bat. Erat autē ānoꝝ duodecim. Et obstupue
runt omnes timore magno. Et precepit illis
vehementer · vt nēo id sciret. Et inssit dari illi
mādūcare. Et exiuit fama hec i vniūsaz terrā
illā. B · i luc · & marc · Princeps sinagoge nul
lus meliꝰ q̄ moyses itelligit · vnd bn̄ iairus
dr illūians sū illūiatꝰ. Accipies enī vba vite
ad illūiandū cetos · a spū scō illuiat. Archisina
gogꝰ cecidit ad pedes ihū qꝰ marcꝰ & lucas
memorāt · qa legislatorꝰ ognouit xp̄m sibi pre
ferendū. ptestās illud apl̄i. Q̄ infirmū est dei
fortiꝰ est hoibo. Pedes xp̄i icarnacio eiꝰ acci
pitur · quia caput eiꝰ ē deꝰ. Rogat eū venire
in carne & ponē manū mie potēcieq̄ sup filiā
id est plebē iudaicā. Moyses enī cōmunis vo
tis dñi erabat adventū xp̄i i sinagogā. Vnd
illud. Anīa aūt mea exultabit i dño · & delec
tabit sup ihū eius. Et enī qui sibi venit · alios
venē facit. Abrahā & moyses atq̄ samuel ꝛo
gāt ꝓ plebe mortua · et sequit ihs pces eoꝝ
Synagoga sola legali istitucōe ꝛposita q̄si
vnica moysi nata erat · q̄ nobiliter a ꝓphetis
educata · post q̄m ad itelligibiles ānos pueit
& spūalez vo sobolem gnāre debuit · erroribo
langues in pctis moriebat. Pergēte dño ad
puellā mlr sanḡnaria i itmē occurrit · qz iuxt̄
legē ab vrbibo exludebāt · mēstruata & flu
ens sanḡne. Mulier emorrosa ē ecl̄ia de gētibo
que polluta fluxu delectacōm a cetu fugeat se
gregata fideliū. Sed dū vbū dei suscepit · sa
lutem anīe indeis p̄ripuit · inxta psalmistam
Ethiopia p̄ueiet manꝰ eiꝰ vo. Et inxt̄ illud
Cū intuerit pleitudo gentiū · tunc omis isrl̄
salnus fiet. Notand qꝰ mlr duodecim anis
sanguine fluxerat · & archisinagogi filia duo
denis erat id ē q̄n hec nata fuit · illa ifirmari
cepit. Vna enī pene eadq̄ scl̄i etate et synago
ga m p̄iarchis nasci · et gētes cepunt ydola
trie pstitucōe & carnis oblectacōe late p or
bem fedari. In medicos expenderat omnē sub
stanciā id ē natural̄ industrie vires. Medicos
dicit sine falsos theologos · sū philosophos
legūq̄ scl̄ariū doctores · q̄ multa de vtutibo
ꝓmittebāt · sed nullū remediū aniabo cōferre
bant. Spūs etiā immūdos figficat · q̄ mgere
bāt se colēdos ꝓ dijs q̄si ꝛsulendo hoibo. Ac
cessit retro ecl̄ia id ē p fidem a ꝓpiquauit ad
xp̄m. Retro dr sine inxta id qꝰ ipe ait · si quis
michi mistrat me seq̄tur · & alibi p̄cipit · post
dñm dm tuū ābula bis · sine qz p̄sute ī carne
dñm nō vides · p fidē cepit eiꝰ vestigia sbsequ
et tactu id ē pticipacōe sacramtoꝝ eiꝰ meruit
sanari a pctis. Fimbriā vestimti eius tetigt ·
quia ꝓmo pticulā doctrie eiꝰ p suos mistros
suscept. Fimbrie nāq̄ vestimti sūt vba depen
dencia de incarnacōe xp̄i · qua diuinitas ē vesti
ta. Quig° incarnacōis misteria pfecte aāt &
credt donec ad maiora capiēda pueiat fimbri
am tāgit · I · i mr̄ · Domc ē qꝰ cymbala que
pendēt de extreis horis tuice sūmi sacdotis cō
fessionē · et mala punica volūtatē martirij sig
nificāt & vtutē candorē. Fluxꝰ sanḡnis steri
litatē facit. Vnd ad ecl̄az gentiū. Letaē steri
lis que non paris · B · i marc · & luca. Fons
sanguis ē origo pcti id ē ꝓmordiū immūde co
gitacōis ex qua omē pctm nascit. Et dns nō
solū mala opa extirpat · sed etiā cogitacionū
neq̄m radicē. Nō mtrogat dns quis eū tetigit
vt doceat q̄ nesciat · sed vt vtus fidei mlris
appareat & mltis pficiat. Ad puellā pgēs
atba ꝓmit · quia indeā visitās a noxia car
nalū cōsuetudie guat. Quē turbe cōprimūt ·
vna credula tetigt · qa dns diuisis hebdo com
primit · solo fideli corde q̄ritat. Nā mlti tan
gētes non tangūt · sicut videntes non vidēt · &

audientes nō audiūt. Vnde vr marie magdalene nōdū plene credēti. noli me tangē. nōdū em̄ ascēdi ad patrē meū. Veracit eum tangit qui eq̄lem pat̄ credit. Noui vtutē ō me exisse Sicut oculi sine inuamie exteioris claritatis nullatenꝰ videt. ita homo sine diuie gre adiutorio mbil bom facē pōt. Sic tam̄ diuie gre auxilia ꝓmēda. ne studia wlūtatis mtimas. Pelagi⁹ dicit se suo canamie posse saluari si placet. nos aūt dicamus qa vana salus hois m̄ do faciemꝰ vtutē. qui ꝓpiciat̄ omibo miq tatibo nr̄is & sanat om̄s infirmitates nostras Et circūspiciebat videē eā. Om̄s qui merentur saluari. dignat̄ dn̄s itueri. Oculi em̄ dn̄i sup iustos. et aures eiꝰ in ꝑces eoꝝ. Iste pauper clamauit & dn̄s exaudiuit eū. Occidit ante eū. Ecce quo mterogatio dn̄i mtēdebat. vt videlicet palā mꝰ vitatē ꝓfiteret. in fide confortaret. et pluribo exēplum salutis daretur Muliere sanata mox puella nūciat̄ mortua. quia ecc̄a genciū a vicioꝝ labe mūdata. mox sy̆nagoga leto pfidie simul & inuidie soluta est. pfidie qa non credidit. inuidie qa ecc̄iam credidisse doluit. Vnō i actibo apꝰoꝝ. Vidētes aūt ebas indei rpleti fūt zelo. et contradicebant hijs q̄ a paulo dicebāt. Nunctius iste ē quicūq; videꝫ sy̆nagogā destitutā credꝰ eā non posse restaurari. ideoq; p ea nō esse supplicand. Sz q̄ ipossibilia fūt apd̄ hoies possibilia fūt apd̄ ds. Vnō seq̄t̄ q ibus respōdꝰ patri puelle. Noli timē. Dat̄ puelle ē cetꝰ doctoꝝ legis. de quo dn̄s ait. Sup̄ cathedram moysi sederūt scribe & pharisei. Qui si credidissent. sy̆nagoga eis sꝰiecta salua fuisset. Nō admittunt̄ cum dn̄o n̄ fideles. vt eis misteria reuelent̄ qui honorāt. Vnde alibi. Iustificata ē sapīa a filijs suis. Quia sy̆nagoga leticiā dn̄ice mbitacōis mēito ifidelitatis amisit. q̄si mortua vꝭ q̄ hodie iacꝫ int̄ flētes & emulātes hoc ē dolētes. Nec tn̄ supna pietas eā fūdit? iterire patit̄. sed circa finē sc̄i reliqas eiꝰ salnabit. Vn̄ sequit̄. Et igressꝰ dicebat ꝛcedite Qui vident̄ magr̄i sūt tybicines id ē cāmē lugubre canētes. dū sꝰditos in erroē ōmulcēt. Turba indeoꝝ ē turba tumultuanciū. qui aduersꝰ doctrinā xp̄i mmurant & recalcitrant. Puella non ē mortua ō cui oīa vinūt. Que gō mortua ē hoibo q̄ suscitaē nō p̄nt. dormit ō in cuiꝰ dispoicōe & aīa recepta vinit. et caro suscitāda q̄escit. Mos vtiq; xp̄ianꝰ obtinuit. vt mortui dormientes wcent̄. ꝓptea quia rsurgēt. Vnō apꝰus. Nolumꝰ wos ignorare frēs ō dormiētibo vt non otristemi sicut & ceti qui spem non hūt. Allegorice etiā cum ania q̄ peccauerit moriat̄. dici pt̄ ꝺo dormiē si dignatꝰ fuēit eā resuscitaē. Turba ē electa q̄a non erāt digm videē miracl̄m qui eū deridebant. Turba eicit ut puella suscitet̄. qa aīa mortua nō resurgt̄. msi prīꝰ expellat̄ ꝑturbatio mꝰtitudo scl̄arū curaꝝ. Petrus iacobo iohānes itelligūt̄ fides spes caritas. pat̄ ep̄s mr̄ ecc̄a. Dn̄s tenuit manū puelle & surrexit quia n̄ mūdent̄ manus indeoꝝ sanguiolente. sy̆nagoga mortua nō surgꝫ. In hꝰ sy̆ro sermone talita cumi. non plꝰ est q̄ puella surge sed euglista exponēs mtꝰposuit. ex parte sua tibi dico. fortitan ad vim dn̄ice instiōis exp mendā. Familiaē em̄ ē assumētibo de veti testamento testiōia magis sensū curaē q̄ vba. Dene surrext̄ puella & ābulabat. qa q̄ecumq; pctis mortuū supna mīsatio rsuscitat. nō solum a sordibo scelꝝ debet exurgē. sed etiam mox in bonis opibo ꝓficē iuxta psalmistam Qui igredit̄ sine macula & opat̄ iusticiā. Et insit illi dare manducaē. ad testiōm vite vt non fantasma sed vitas crederet̄. Si q̄s etiā a spūali morte resuscitatur. celesti necesse est mox paē satiet̄. pticeps effectꝰ & diuini vbi & altaris sacrosancti. Iuxta moralē itellectū tres illi mortui quos saluatoꝝ in corpibo suscitauit. tria genā resurrectiōis aniaꝝ significant Puellā suscitauit adhuc i domo clausaz id ē aīaz ocensū tm̄. non actū ōlectacōi ꝑbentē. Iuuenem suscitat iam ext̄ portā elatū id ē peccatorem q̄ ocensū iam ꝓduxt̄ ad actū. Lazarū iam fetentē id ē lōga ocuetudie peccādi aīaz male olentē. et alios fama corrūpentem. Puellā pancis alloquit̄. qa eā facile suscitat q̄m & mortuā negat. & aīaz fidē cito resuscitari demōstrat. Iuuenem pluribo corroborat cum dicit tibi dico surge. qa tales anie aliq̄n difficilius reuiniscēt. Ad monumentū quadriduam lazari fremuit spū. ebanit seipm. lacrimas fudit. magn̄ voce clamauit. lazare vei foras. Sicr lōga consuetudie ꝑssus. vix & q̄si cū labore suscitat̄. Notand ꝙ q̄ pnblica noxa publico eget remedio. leuia autem peccata leuiori & secreta delentur pmtencia. Puella in domo iacēs pancis arbitris surgit. eisdem q̄ ne miraculū wlgēt indicit̄. Iuueis ext̄ portā turba ꝺmittāte suscitat̄. lazarus vo in tantū populis innotuit. vt ꝓpter illum multi ex iudeis crederent in ihesū.

Capitulū. Nonū·

·M·lxxv·

ET transeūte ihū de ibū· secuti sunt eū duo ceci clamātes & dicētes Miserere nrī filij dauid. Cū aūt veniss̄et domū accesserunt ad eum ceci· & dicit eis ihūs. Creditis quia possū hoc facē vob. Dicūt ei. Vtiq dñe Tunc tetigit oculos eoꝝ dicens. Secūm fidē nrām fiat vobis. Et aperti sūt oculi eoꝝ ·J· Pergēte ihū ad domū suā in nazareth clamabāt duo ceci· qui non curant ēnūtiare· sed domi fides eoꝝ discutiē. Vter q ꝑpl̄ cecī erat dño p hoc scīm ēnscunte· & mīi vī q credat nō recipiet lumē ·A· de vbis dñi. Quid ē aūt clamaē ad dñm in gtie eiꝰ ogruē bonis opib· Clamat ad xp̄m· qui spermt scīi voluptates Bene clamat miserē filī dauid· qui vbū carnē sūpsisse de se ie dauid vere credt ·M· Transit dñs cū dispēsat nob tp alia sac̄menta q̄b ad̄moneam̄ ad etna. Trāsit de domo ꝓncipis que ē synagoga i domū suā id ē celestē ierl̄m in q̄ postq̄ collocauit carnē suā· accesserunt ad eū p fidem quidam ceci ex vtroq populo Et dicit eis p p̄dicatoēs· creditis et cet̄a· Tāgere oculos eoꝝ ē p p̄dicatoēs imbuē mētes eoꝝ dīnis vbis. Introgat qnđ del̄ an credamus· vt fides orādo ipetret· q ipe dare patus est. Et cōmināt̄ ē illis ihūs dicēs· videte ne quis sciat. Illi aūt excūtes diffamanerunt eū in tota tra illa ·J· Fugiendo iactāciē gloziam hoc p̄cept· q illi ꝑpt̄ mēoziā gtie tacere non possūt· Nota gº i aliquo iustū esse cōtrarium iusto·

Egressus aūt illis· ecce obtulerūt ei hoiem mutū dmonū habentē. Et eiecto dmōe locut̄ est mut̄· & mirate sūt t̄be dicētes. Nūquā sic apparuit in isrl̄·

·M·cxx·A·lxxxij·

Nūqd iste ē filī dauid. Ac si dicāt t̄be fides. Non tm̄ filī ē dauid iste· sed etiā di In gēco melius sonat surdū q̄ mutū· sed scriptura altm accipt̄ indrūt̄ p alto ·M· Egressis aūt illis sbandis d hoc scō· obtulerūt dño p̄dicatozes mutū· scz ꝑpl̄m multū q̄ mbil ad huc eāt locut̄ de gl̄a di· quia non habuerat p̄dicatoēs. Hic ꝑpl̄ itelligit̄ fuisse d gētibus vnđ & sequit̄ āmiratio t̄baz de ipis dicētibus nūquā sic apparuisse m isrl̄· scīt vt tot mōde simul dūterentur ad xp̄iamsmū·

·M·cxxj· R·xxxij· L·cxxvij·

Pharisei aūt dicebāt. In belzebub ꝓncipe demōioꝝ· h̄ eicit demōia. Turbis mīl eruditis facta dñi miratibus· scribe & pharisei simstra īterp̄tacōe de factis dñi laborabāt ad tribuēdes miracl̄a eius belzebub q̄ deus erat acharon. Beel ipse ē baal·zebub autē muscarum vocat̄. Nec iuxta quedā mēdosa exēplaria·l· litera vl̄· d· ī fine est notis legēda sed· b. Beelzebub aūt vir muscaꝝ sive hūs muscas inter p̄tat̄ ·ob sordes videl̄ imolatici cruoris· ex cuiꝰ spurcissimo ritu vl̄ noīe ꝓncipē demōiorum ognoiabant. Nota q̄a minꝰ rex cōditoz mine belo patri statuā cōsecuit· eiq̄ diuīos honozes cōstituit. Cuiꝰ simulachri sīlitudinem chaldei suscipiētes bel vocabāt· ide palestini suscipiētes baal dicebant· moabites belphegoz. Iudei aūt vmꝰ di cultoēs ꝑpt̄ derisiōez gentiū belzebub appellabāt· asserētes in hoc simulachro ꝓncipem demōioꝝ habitare·

·L·cxxix·M·cxxij·R·xxxiij·

Ipse aūt ut vidit cogitacōes eoꝝ dixt̄ eis Omē regnū in seipm diuisū desolabitur et domꝰ diuisa aduersū se nō stabit ·J· Ad cogitacōes phariseoꝝ rndit· vt vl̄ sic cōpellerentur credē. Juxta lr̄az patet q̄ omne regnū solidū & firmū si p ptes diuidit̄ cū alij vl̄ ab alijs vl̄ pimūtur vl̄ oppmūt̄ ·in solitudiem redigit̄· vacuū ab hītatoribus. Eadē q̄ racō ē domꝰ sine ciuitatis q̄ maths poīt· Cōcordia nāq parue res crescūt· discordia maxie dilabunt̄· Quo hec spūalit̄ tendāt expmit·

Si aūt & sathanas in seipm diuis̄ē· quō stabit regnū ipī? Non pt̄ staē sed finē habet· qa dicitis i belzebub eicē me demōia ·b· Eligāt q̄d velit. Si sathanas sathanan non pt̄ eicē· mbil cōt̄ dñm dicūt· Si autē pt̄ recedāt a regno eiꝰ· q̄d diuisū stare nō pt̄· ne in ruina eiꝰ piter innoluant̄·

Si aūt ego i belzebub eicio demonia· filij vestri in quo eiciūt. Ideo ipī indices vrī erūt ·J· Filios indeoꝝ vl̄ exorcistas gētis illiꝰ sīficat· vl̄ apl̄os ex eoꝝ stirpe generatos. Quasi dicat si i filijs vrīs demonū expulsionē adtbuitis· quaē in me non idem facitis ·b· Apl̄i q̄ sūt ignobilia & cōtēptibilia hūī

mūdi im quibo nō maligmtas sed mee vtutis
simplicitas appaēt· testes mei erūt qp in spū
scō eicio dmoia. Et erūt vri indices dt hoc qp
ipomus p beelzebub opari. Vl exorciste qui
filij vestri sūt & dmoēs fugāt ab obsessis· iu
dices vri erūt nō ptate vt mei discipli· sed cō
pactōe· dū illi expulsiōez dmonū do assignāt
ws i beelzebub pncipi dmoioz·

Porro si i digito di eicio demōia· pfecto
puenit i ws regnū dei ·M·i omel· Si ego i
spū dei eicio dmōes· nec alit pūt filij vri eicē
pculdubio puenit i ws regn dei· quo subūtit
regnum diaboli· cum quo & ws subuertimi
Regnū dei est potestas qua dāpnant impij
et a fidelibo secernūt ·J· Vl ita· Regnū di
vl seipm sigficat· de quo alibi dicit· Regnū
int ws ē & medi? stat in t ws quē ws nesci
tis· vl rgnū sept̄e inbis ablatū & t̄ditū nob
vl regnū celoz qsi dicat· Si i spū di eicio de
mōia· sine dubio sciatis aditū regni celestis
patefactū credētibo. Digit? dei ē quē confessi
sūt magi· qui cont moysen & aaron sig facie
bant dicētes digit? dei est iste· quo & tabule
lapidee scripte sūt in mōte syna ·B· Spe em
scpsit· qui scribēda dictauit. Man? & brachiū
dei filius est· et digitus eius spūs sctūs. Qui
digit? dr ppt pticionē donoz q̄ in eo dantur
vnicuiq ppa· sine hoim sine āgeloz. In nl̄is
em mebris magis appaēt pticio q̄p in digitis
·J· de eēncia dei. Sicut aūt digit? cū man nl̄
brachio· man? bo vl brachiū cū corpe vnū
sūt in nat̄a· ita pat & fili? & spūs scūs· tres
quidez sūt psone· vna aūt substācia dinitatis
Digiti vo dei pluralit· sci intelligūt ppbete
p quos spūs sanctus libros legis ac ppbaz
sua ispiracōe dscribit. De quibo i ps scriptū e
Videbo celos tuos opa digitoz tuoz. Per ce
los em legis libros ac ppbaz p dilgtos vēo
scōs vt dictū ē ppbas mistice ifinnauit·

Aut quō pt quisq̄p int̄re in domū fortis
et vasa eī? diripe m quibo cōfidebat· msi
prius alligaūit fortē· et tūc domū illi? diripi
at ·B· Ostendt dns p maifistā pabolā· qa
vtute dinitatis hoies a dmōio liberāt. Fortis
est diabol? dom? illi? mūd? i maligno posit?
in quo vsq̄p ad aduentū salnatoris q̄i paxato
impio sine cont dictione q̄escebat. Vnde dns
Veit pnceps hui? mūi & i me nō habz quic
q̄m. Et itm. Nunc pnceps hui? mūdi eicietur
foras. Fortioz illo fuit ipse dns· q arma ei?
abstulit id ē astucias & dolos neqcie spūal
et sic adimēdo ptātem a seductōe electoz cō

pscē coegit· qp fuit alligari fortem. Spolia
seu vasa sūt hoies ab eo decepti· q victoz xpc
distribuit· qp ē insigne triūphātis· quia capti
uā ducēs captinitatē dedit dona hoibo quos
dam apl̄os· alios euagl̄istas· hos ppbas· ali
os pastoes ordmās & doctoes. Fuit g° do
mū fortis diripe· ereptos a diabolo ecl̄e adu
nare· & p distinctas g̃duū dig̃tates pmonē

Qui non ē mecū cont me est· & qui non cō
gregat mecū dispergt ·J· Hoc conse
quent nō ad hēticos· sed ad diabolū refertur
cui? opa salnatoris opibo cōparari nequeūt·
Ille em̄ cupit aias hoim tenē captinas· quas
dns liberat· Ille t̄hit ad vicia· dns ūocat ad
vtutes. Quomō g° concordāt quoz opa dini
sa sūt· qui nō colligt hoc est qui nō congregat
ones meas mecū dispargt. hoc ē dissipat eas
a cetu fideliū ·A·i omel· Dic ifinnat qa nō ē
hūs spm scm̄ qui nō cū illo congregat· quomō
cumq̄p sub ei? noīe congreget. Dic oīno nos cō
pulit itelligē nō alibi posse fieri rmissionem
pctōz· msi i xpi congregacōe que nō spargit·

·M·cxxiij·R·xxxiiij·L·clvij·

Ideō dico vob. Omne pctm̄ & blasphemia
remittet hoibo· spūs aūt blasphemie nō
remittet· Et quicūq̄p dixerit vbū cont filiū
hoīs remittet ei. Qui aūt dixerit ot spm̄ scm̄
nō remittet ei neq̄ in hoc scl̄o neq̄ in futo· M·
Quia dicitis me non eicē demōes msi i beelze
bub· ideo dico vob. Omē pctm̄ &c̄ ·B·i mr
Non tam̄ omia passim dimittūt omibo pcta
sed digne pēitentibo i hac vita. Refutat hic
nouacian? negās vemā pēitentibo martirium
icurrētibo ·A· ad clēnciū· Blasphemia ē p qm̄
d ipo do fl̄a dicūt· et ido pei? ē blasphemae
q̄p pcrare· quo pcrādo falsarie adhibet tes
tis dei? blasphemādo de ipo deo fl̄a dicunt
·J·&·B· Sensus g° est. Qui scandalizatus
infirmitatate carnis mee vocauit me filiū fa
bri· oratoz̄· vim potatoz̄· vemā hre pōtest
Qui aūt manifeste mteligēs opa di ppt inui
diam opa spūs sci beelzebub adtribuit· huic
nūq̄p remittet· non q̄p ei neget remissio si pēn
teat· sed qa hic blasphem? exigētibo malis
meritis sicut nūq̄p ad rmissiōez· ita nec ad pe
nitenciā puentur? ē ·M· In cōceptu namq̄p
hom aliqs lapsus a do pfund? ē· qp nēo ide
resurgit· Vnd illud· Doctōr cū venēt i pfun
dum malox dēpmit· Econt vo m amoē hoi
aliqs supm? g̃d? ē· a quo nulli? labit· In illo

paul⁹ dicebat. ℚ s̄ me sep̄abit a cāritate ꝺ̄i illa ḡ blasphemia in sp̄m scm̄ q̄ cuiq; fit nu c̄ mē diaboli & angelo⁹ ei⁹ erit cōscia suā maiestatē deitatis expugnare non trepidat· nec hꝫ remissiōez imetrū· sed reꝰ erit eterne delicti sicut nr⁹ reꝰ cāpcmit· subiūgēs testiōio dcmi. ℚ uo dicebāt sp̄m imūdū habet. ℚui vero sp̄m scm̄ non esse vł miorem p̄re hūana ignorācia credūt & dicūt· i remissibili crimine non tenent· ·A· im enchł· sup bº capł· Inqt dns. ℚ ui mādūcat meā carnē & bibit meum sanguinez· in me manet & ego in illo. Nūquid sūmens īdigne sacmentum carnis & sanḡnis eius· qui iudiciū sibi mādūcat & bibit vt paulus ait· maḡt in xp̄o & xp̄s in eo. Profecto est quidā modꝰ mādūcandi carnē illā· & bibēdi sanḡnez illum ad salutē· et quidā modꝰ ad iudiciū. Sic ḡ quidā mōꝰ est i blasphemia sp̄us sancti qui meret vitā quidā qui nō meretur In sp̄u cm̄ sancto spūs immundꝰ eicit· ꝺ quā gr̄az si quis loquit ipmitēs· ipmitēcia ipa ē blasphemia spūs que nūq; remittet. Pmitēcia em̄ rmissiōez ipetrat. De hac ipmitencia tam̄ non pōt indicari· q̄mdiu ipmitens vivit. Paganus ē hodie vł iudeꝰ uł hēticus· quid scis vtꝝ cras fuerit fidel. Nō rapit ds ꝺ hac vita impiū· q̄ vult vt cōvertat & vivat. Sz si q̄s vsq; ad finē vite maḡt ipmitēs & ita moriatur· ei non remittet hic vł in futuro. Est em̄ pct̄m ad mortē ait iobs nō p̄ illo dico vt roget quis. Ad mortē id ē vsq; ad mortē· quia pct̄m qꝺ hic nō corrigit· eiꝰ vita frustra p̄stulat. Nec te moveat q̄ euḡlista ait singl⁹ verbum· cum plixa ipmitēcia verbis plurib⁹ blasphemiā ꝺtexat. Solet em̄ scptura nr⁹ vba· vbum appellare vt illud. Verbū qꝺ factum est ad illū vł illū pphaz. Neq; em̄ tm̄ verbum vnū locutus ē aliquis pphā. Et iacob nō ait vbꝝ· sed eloquia factoēs vbi & nō audit ores tm̄. ℚ uecūq; ḡ vba vł ore uł sola cogitatione q̄s locutꝰ fuerit corde ipmitenti cōt remissiōez pct̄ꝝ q̄ fit i eccl̄ia· vbū dicit ꝺtra sp̄m scm̄. ℚ uo at ꝺimittet illud qꝺ etiā remissiōez impedit alioꝝ. Dicit ḡº vbū ꝺtra sp̄m sanctū· cum ex disp̄siōe ad ogregacōem nūq; venit· que ad rmittēda pct̄a acceptꝫ spiritum scm̄. ℚ uicūq; aūt i scismaticis vł hereticis ogregacōibꝫ vł poci⁹ segregacōibꝫ baptizant· q̄nis nō sint renati spū tāq; ismabelitim iles q̄ scdm carnē natus est abrahe nō sm ysaac q̄ scdm sp̄m quia p remissiōez· tam̄ cū ad eccl̄iam catholicā venant & societati spūs agregāt cnēfratris p̄culdubio nō habent· nō eis repetit lauacrū carnis. Nō defuit etiaz foris positis ista forma pietatis· sed misi intus non p̄t eis dari vnitas spūs i vinculo pacis De talibꝫ dicit ap⁹l⁹. Habentes formā pietatis vtutem aūt eius abnegātes. Potest em̄ esse visibilis forma palmitis etiā pter vitē· sed invisibilem vitā radicis habere non pōt misi in vite Porro corporalia sacmenta q̄ portāt & celebrāt etiā segregati ab vnitate corpis xp̄i· formam possūt exhibē pietatis· vtus vēo pietatis invisibilis & spālis ita i eis nō p̄t esse quē admodū sensus nō sequit bois mēbrū· q̄n amputat a corpe. ℚ ue cum ita sint· rmissio peccatoꝝ qūo non ꝺat misi in spū sancto· in illa tantūmº eccl̄ia dari pōt. ℚ ue habet sp̄m scm̄ ·A· in enchiridion caº· xlij· ℚ uigº in eccl̄a remitti pct̄a nō credēs ꝺtēpnit tanta ꝺimittis neris largitatē· et i hac obstinacōe mētis ꝺiē clandit extremū· reus ē illo i remissibili pct̄o in sp̄m sanctū in qno xp̄s pct̄a ꝺimittit. ·M· Q⁹ ꝺicit augº ꝺ baptizatis apº scismaticos vł hēticos· intellige de adultis q̄ errore eoꝝ imbuti sūt· vł etiā de pvulis qui neq; recta i tencōe offerūt ad baptismū· neq; recta intencōne baptizant· & si extrinsecꝰ integram baptismi formā suscipiāt. ℚ uomō aūt ꝺsideriū formandi ꝺ spūs formacōis· et amoꝝ sectandi ebrietatē spūs ebrietatis· ita wlūtas sciēter ipugnandi vitatē· nūcupat spūs blasphemie cuiꝰ remissio multis nulla fiet ieternū. ·D· i mr̄· Dicredarguit origenes asserēs p⁹ indicium vmūsale ēnsactis scl̄oꝝ wlumibꝫ mnumeris· cūctos pct̄ores vemā cōsecutos & ad celū ituros. Q⁹ vo dicit neq; i hoc scl̄o· neq; in futº· ꝺatur itelligi quasdaz culpas in hoc seculo· quas ꝺā vo laxari in futuro. Q⁹ em̄ ꝺ vno negat· ꝺ seqns ē de quibus ꝺā ꝺcedi· Sz tamē de mimis pct̄is credenꝺ est· vt ē ociosꝰ sermo· imoderatus risus·

·M·cxxiiij·

Aut facite arborē bonā & fructū eiꝰ bonū aut facite arboreꝫ malā· & fructū eiꝰ malum. Siquidē ex fructu arbor ognoscit· ·M· Me videtis opa bona facē· & me vitupatis i quo magⁿ dissonācia appaet. Igit aut facite id ē dicite me bonum· sicut opus meū bonum aut vtrūq; malū si ptis et me et opꝰ meū· ·I· Nihil em̄ medii ē q̄n bom actoris bona m̄ sint opa· & mali mala. Si gº facta que cernitis

bona sūt · non ē diabol⁹ qui ea facit · Seipsū dicit arborē · suū opus fructū · Progenies vi pax quom° potestis bona loq cū sitis mali · Ex habūdācia em cor os loqt̄ · Dic ostendt illos esse malā arborem & malos fructꝰ dare cum ī intencōe corꝺ eor malicia habūdet ·

·M·cxxv·L·lxij·

Bonꝰ homo de bono thesauro pfert bona & malus homo de malo thesauro pfert mala · Sic nec xp̄s mala nec diabol⁹ pt bona opa facē · Remigiꝰ · Thesaurꝰ cordis intencio est ex qua deus indicat opa · vt aliqū minora maiora · aliqñ maiora mior merces seqt̄ ·

·M·cxxvj·

Dico aūt vobis qm̄ omē verbum ociosū qđ locuti fuerit hoies · reddēt racōez de eo in die indicij · M · Vos nō potestis bōa loq cū sitis mali · & iđo aūt pet dico vobis · quōm omē verbū ociosū qđ locuti fuerint hoies subaudis · tale ē qđ de eo reddēt racōm in die indicij · ℣ · Si ociosū verbū nō est absq; pculo loqntis · quid erit đ verb · qui calūpniami opa spūs sancti · Ociosū verbū ē qđ sine vtilitate & loqntis dr & audiētis · vt si fabule narrēt Cetm qui cachinnis ora dissoluit & aliquid pfert turpitudis et scurilia ꝛplicat · nō ociosi verbi sed criminosi tenebit reus · Ex vbis em tuis iustificabis · et ex vbis tuis odēpnabis · M · Hinc est illud · Mors & vita in manibus lingue · Verba dicit h non solū oris · sed etiam cordis · Corā hoīb etiā sepe fit · vt homo ex vbis suis oris vl iust⁹ iudicet · vl reus ·

·L·cxxij·

Factū est aūt dū irent · & ipe intrauit qđdā castellū · et mulr quedaz martha nomie · excepit illū in domū suā · Et huic erat sororꝰ nomie maria · q etiā sedēs secus pedes dñi audiebat verbū illi⁹ · Martha aūt satagebat circa frequens misteriū · A · de verb dñi · Sedebat maria ad pedes capitis nri · & qnto humilior sedebat · tāto ampliꝰ capiebat · Cōfluit em aqua ad hūilitatē ona allis · & tumoribꝰ coll Intēta erat maria · quom° pasceret a domio · Intēta eāt martha quom° pascēt dñm · Ista ouinū pat dño · in ouinio dñi illa iā iocūdat · Sciendū est i bijs duabꝰ eē figuratas pntē vitā & futurā · laboriosam & qetaz · et ūpnosaz & beatā · In martha eāt imago pntiū · i maria futoz · Vt ita · B · Iste due sorores duas vitas demōstrāt spūales · quibꝰ exercet pns eccl'ia · martha actualē qua pxio in caritate sociam · maria otēplatiuā · qua in dī amore suspiram⁹ · Actiua em vita ē panē esurienti tribuē · vbo sapie nescientē docē · errantē corrigere · ad hūilitatis viā supbientē pxim reuocare · ifirmātis curam gerere · singl'is qbusq; que expediāt dispensaē · omissis nobis qlit̄ subsistāt pūidere · Contēplatiua vo vita est caritatē dei & pximi tota mēte retmē · ab exteriori actiōe quiescē · soli desiderio oditoris mherere · ad videndam faciē creatoris mardescē · choris celestibꝰ ad misceri optaē · M · gr̄ gentiū de actiua vita omeōrat sua pcla · in qbꝰ etiā visiōes & ꝛuelacōes dñi omendās sigficat se in speculatiua vita fuisse osūmatū · Vnde dicit Sive em mēte excedim⁹ deo · sive sobri sum⁹ vob · ℣ · Que stetit & ait · Dñe non est tibi cuē q soror mea reliqt me solaz mistraē · Dic go illi · vt me adiuuet · Ex illoz psona loquit · q adhuc dimie otēplacōis ignari · solum frue dilectionis op⁹ didicē · & do placitū ducūt · Et bene martha stetisse · maria sec⁹ pedes dñi sedisse describit · quia vita actiua laboriosa desudat ctamie · otēplatia vo iam ī xp̄o pfruit mētis quies · Nō parat maria resp̄ōdendi ser monē · ne remittēt audiēdi intencōez · Fact⁹ ē aūt eius aduocat⁹ · qui index fuēat mtpella tus · Vnde sequitur ·

Et rñdens dixit illi dñs · Martha martha solicita es et turbaris g° pl'ima · Porro vnū est necessariū · Verba dñi nos ammonet vnū aliqđ esse quo tendamus · qñ in huiꝰ scl'i multitudīme laboram⁹ · Inde dauid · Mihi adherē deo bonū est · vt nt in habitem ī domo dñi omib⁹ diebꝰ vite mee · Vna ē ergo theoria id est otemplacō dei · cui merito vmūsa vtutum studia p⁹ponūt · Repticio aūt nois marthe indiciū est dilectiōis · aut āmonicio itencōis vt attenti⁹ audiret ·

Maria optimā ptem elegit · q non auferet ab ea · Pars marthe bona ē · sed marie optima q non auferet · sicut actiua vita cum corpe deficit · A · & vbis dñi · Vult homo qñ misterat aliqndo facē qp nō potest · Queritur qꝰ est · pat qp adest · oñdit aī⁹ · Si marthe sufficēt qp volebat · adiutoriū sororis nō poscēt · Omis occupatio necessitatis aufert · dilectio et ne vitatis nūqp · Trāsit labor multitu

dmis· & remaēt caritas vnitatis. Igīs cū amoris qui ꝫ ardē inchoat· cū ipm quē amat vidit· in amoē ampliꝰ inardescet. Tunc antē pietatis opa nullis scis necessaria erūt· vt videlicet ꝫbuat esurīēti cibo· ficīēti potꝰ &c̄.

·M·cij·L·lxix·

¶ Capitulū· decimū·

IOhannes, antē cū audisset i vīculis opa xp̄i· duocās duos de discipulis suis misit ad dominū dices. Tu es qui vēturus es· an aliū expectam? ·Gr̄· Sensus est. Manda mihi vtꝝ te debā annūciaē mihi ris quo descensur? sum. an non ꝺueiat te gustare mortē cum ꝺi filiꝰ sis. Gr̄· sup ezechielē. Spūs ꝓphecie ꝓphetātis aim tangit· aliqñ ex p̄nti & nō ex futuro· vt iobs ait. Ecce agnus dei. Morꝛtur? tamē r̄quisiuit ꝑ discipl̄os suos. Tu es qui vēturꝰ es· an aliū expectā?· In quo ostēdit qa vemisse redēptorē noūat· sed an ꝑ scipm in ifernū descēdet dubitabat. Ambr̄· Tali q̄ppe lapsu pietatis & amoris non ifidelitatis· nec sci crediderūt xp̄m morꝛi turū. Vnd ꝓnceps fidei petrꝰ ait. Absit a te dñe non erit hoc tibi ·I· Mittit q̄ iobs discipl̄os ad xp̄m eoꝝ ignorācie consulendo· vt videres fig̃ credāt. Scādala em̄ paciebant· quia audierāt ihm ꝓpm magrm suo. Hoc aūt inotuit vbi dixerūt. Rabi cui testiōm ꝓhibuisti· ecce hic baptizat· et omēs vemāt ad eum ¶ In ipa aūt hora curauit multos a languorꝛbus & plagis & spiritibo malꝭ· et cecis multis donauit visū. Et rn̄dens dixt illis. Eūtes nūciate iobi q̄ vidistis & audistis· quia ceci vident· clandi ābulant· lepꝛosi mūdātur· surdi audiūt· morꝛtui resurgūt· paupes euglizāt̄ur. Ad scādalū nūctiorꝛ referunt hec· nō ad ītrogata. Paupes dicit nl̄ spū vl̄ opibo· ut in p̄dicacōne nulla distācia sit mī nobiles & ignobiles· mī dinites & egenos. Paupes euglizanē id ē engl̄io adt̄hunt· et ad fidem cōnertunt· ¶ Et beatꝰ est qui nō fuit scādalizatus i me ·Hyl̄· Dic rn̄dit dns ꝺ hūilitate morꝛtis sue. Beati videl̄ sūt· quoꝝ fidei mbil tēptanti aufferet crux· morꝭ· sepultura· ·D nūctios iobis qui eū esse xp̄m nō credebant a ꝓfidie scādalo castigat· & eidē iohanm q̄ nūebat expoīt· qa deus est saluos faciēdi· e dñi dñi exitꝰ morꝛtis ·Gr̄· Visis tot figmis non scandalizari sed ammirari quis q̄ potuit· Mens tamē infideliū gūit tulit· cū dñm pꝰ tot miracl̄a morꝛi vidit. Vnd paulꝰ· Nos autē p̄dicamꝰ xp̄m crucifixū· iudis quidē scādalū· gentibo aūt stulticiaꝫ· Mira faciebat dns· sed tamē morꝛi nō ꝺedignatꝰ est ·M· At ꝺo qa multis videt iobem saltē p scpturas ꝓphaꝫ nouisse xp̄m morꝛiturum· legamus et ita ·I· Quomꝰ dns ꝺ lazaro vbi est positꝰ dixt· sic iobs mīrogat xp̄m nullomō sibi· sed discipulis ·M· Introgacō q̄ sic ītelligi pt̄. Tu es quē lex p̄dixt· an aliꝰ xps expectabiē· Ambrosiꝰ. Respōdet, aūt dns factis pocins· q̄ dictis. Vtiq; visa miracl̄a plenū testiōim dāt q̄ sit filiꝰ dei. Dec em̄ ante eugl̄m vl̄ rara vl̄ nulla fuē· Vnus tobias oculos recept· et hec fuit angl̄i· non hois medicina. Delyas morꝛtuum suscitauit· ipe tamē rogauit & fleuit· hic inf sit. Delyseꝰ lepꝛosū mūdari fecit· nō tamē ibi valuit p̄cepti anctoritas sed misteriꝭ figura· Addit pꝰ supdicta de cruce & obitu· & sepultura· q̄ ē pleitudo fidi· Nullū em̄ maiꝰ est dñi testiōim· q̄m toto se vnū obtulisse ꝑ mūdo· Doc solo plene dns declarat̄· Sic etiaꝫ a iobe declaratus ē· ecce agnus dei· ecce qui tollit pccata mūdi·

Illis aūt abeūtibo· cepit dicē de iohanne ad turbas. Quid existis in deserto videre harundinē vēto moueri ·I· Quia t̄ba circū stans mīrogacōis misteriū nesciebat· et putabat iohannē ꝺubitaē de xp̄o· vt intelligēt iohānez nō sibi· sed discipl̄is suis mīrogasse· inq̄t istud ad laudem iobis ·Hyl̄· Per harūdinē designat aim ogmcōe dei vacuū· & ad inundoꝝ spūum flatū vagantē· quem nō habebat iobs· qa nec ꝑsperis erigebat̄· nec adnersis inclinari nouat·

Sed quid existis videre. Doiez mollibo vestimentis indutū. Ecce qui i veste p̄ciosa sūt & delicijs· i domibo regū sunt. An vana gl̄a ductus luc̄ querit ꝑ papilio vl̄ vestibo q̄ locustis viuit· et pilis camelorꝝ indut̄. Dic notanꝺ quia rigida vita & p̄dicacō ꝺeclinare debet molliū pallacia q̄ frequentant mollibo indui adulātes· qui ponūt pulmaria sꝺ cubito qui vitā peccāciū palpāt nō pungūt· vt vl̄ ficaliqꝺ venent ·Gr̄· Nemo existimet i studio p̄ciosaꝝ vestiū pctm̄ deesse. Vnde petrus apl̄ꝰ i epl̄a sua ad femias· Non i veste preciosa·

Sed quid existis videre. Prophetā. Vtiq; dico vobis & plus q̄ ꝓphām. In hoc est

iobs plus q̄ pphēta· qa digito demōstrauit quē ceti vētuz p̄dixerant .M· Illa duo ff quid existis videre. legunt p̄ et .Dyll· Mistice lex pctis ppli iuncta· et pctoribo pccatoz q̄si carceribo luce vacuatis iclusa tenebat ne p eam xp̄us itelligi posset .Ambr· Mittit gō discipl̄os ad eugl̄m cōtuendū· vt supplementū osequat·quia pleitudo legis ē xp̄c Cum g̃ plerūq; mutaret vitas fine factis· fides pleissima gestoz testificacōibo exhibet· .Gr̄· Iobs nō fuit mollibo vestit?· qa vitā pccāciū non blādimentis fouit· sed aspe icrepauit. Vnd salomō. Vēba sapiēciū q̄si stimuli·& sicut clani im altū defixi·

.M·ciii·Ri·L·lxx·

Hic ē enī de quo scriptū ē· Ecce mitto āgelum meū·āte faciē tuā·qui p̄parabit viā tuā ante te. Remigius. Vtiq; plus q̄ pphā iobs quia dicitur angl̄? non nat̄a sed officij dignitate· & quo pat̄ ad filiū sic ait i malachia Ante faciē id est manifestacōnē tuā p̄parabit viam· hoc ē quia redet tibi coꝛda auditoꝛum pmencia p̄dicādo & baptizādo. Omis etiā qui sac̄docij noie censent̄ angl̄i vocant̄· pphā attestāte qui ait· Labia sac̄dotis custodient sciam· et legē requirūt de oꝛe ei?· quia angel? dñi exercituū est. Necnō vnus quisq; fidel̄ simplicitate pximū reuocat· & ad bonū exhoꝛtatur· si eternū regnū vl̄ supplicia cr̄ati denūcti at pfecto angl̄? id est nūcti? domini existit cum hoc facit·

.M·ciiij·L·lxxj·

Qm̄ dicō vob maioꝛ inꝰ natos mul̄ieꝝ pphā iohe baptista nemo ē· I· Vt sūmā vtutum eius ap̄hendat· mt̄ natos mul̄ieꝝ hoc est qui de cōcubitu nati sūt· non de vgine· nemo maioꝛ eo fuit. Nulla em̄ iobi cū filio dei collatio. Non cētis pphis & p̄riarchis hic p̄fertur iohānes· sed eq̄tur .M· Vtrum vo postea sanctioꝛ eo fuit aliqs vl̄ adhuc futurus sit· indiscussum relinquit·

Qui aut̄ minoꝛ ē i regno celoꝝ maioꝛ ē illo· I· in maioꝛi buia ro· ps· lxxxiij· Iobs magnus ē mt̄ hoies· & angel? ē· sz q̄ in tra ē angelus· ipe minoꝛ minimo angl̄oꝝ q̄ in celis domino mistrāt. Omis q̄; scūs qui iam cū do ē maioꝛ est illo q̄ adhuc cōsistit in p̄lio. Nōnulli de sanctoꝛe hoc intelligi volūt· vt qui iohāne minoꝛ

est nascendi tēpoꝛe ac multoꝝ opione· maioꝛ sit dignitate in ecl̄a scoꝝ· q̄ a p̄mo iusto inchoans· vsq; ad nouissimū electū p̄ducat·

.L·lxxij·

Et omis pp̄l? audiēs & publicani iustificauerunt dm̄ baptizati baptismo iohis ·I· In baptismate iustificat̄ de?· in quo ē & confessio & vita pctoꝝ. In hoc iustificat̄ ds· id ē apparet hoibo iust?· qa non cōtumacibo· sed remissionē pctoꝝ q̄rentibo ignoscit· sicut scriptū est. Dic tu iniquitates tuas vt iustificeris. Iustificat̄ g̃ qui iiustitias accusando cōfitet· hūiliat̄ a deo grām postulās· et iustus dns iustitias dilexit.

Pharisei aūt & legis piti· ofiliū di spreuerūt in semetipos nō baptizati ab eo· In semetipos id ē cont̄ semetipos· quia qui grām dei respuit cont̄ semetipm facit. Vl̄ consilium dei missū ad semetipsos nolnerūt recipe. ut stulti Consiliū em̄ dei fuit· vt p mortē ihū mundū salnaret· q̄ pharisei & legis piti spreuerūt·

.M·cv·L·cxciij·

A diebus aūt iohis baptiste vsq; nūc· regnum celoꝝ vim patit̄· & violenti rapiūt illud· .M· libro d̄ fide & opibo· I· deo dictū ē regnū celoꝝ vim pati· qa reat? quem lra fine spū inhēdo faciebat credendo solnit̄· & violencia fidei spūs scūs ipetrat̄· I· Grādis nempe violencia est gnatos in tra celū querere· & possidēp vtutē q̄ nō tenuim? p naturā· .M· Omis pl? diligēs regnū di q̄ frena hoa· vim facit i illud. hoc ē laborat & viribo et vtute ut illuc tādem pueniat. A diebo iohis· hoc ē p? q̄ iohs cepit p̄dicare. Nō dicit vsq; nūc xps q̄ tūc cessasset vis i regnū celoꝝ· qa vsq; ad finem mundi durabit. Violenti id ē violencia facientes rapiūt illud· cum vim nature faciūt vt non ad frena demergat· sed ad supna se subrigat. Quasi rapē ē· vbi nullū ins hēm?· et q̄ angl̄oꝝ ē possessio acq̄rere· .Dy p·. Vl̄ di regnū celoꝝ vim pati· q̄ gl̄a domini israhel a patribo debita· a pphetis nūciata· a xp̄o oblata· fide gentiū occupat̄ & rapit̄· dum p̄mitencia quā iohānes p̄dicauit reuniscunt ad celestē patriam· q̄si i alienū locū penetrātes

.M·cvj·L·cxciij·

Omnes cm̄ pphete & lex vsq; ad iohānem

ꝑbarerũt. Si vultis recipe · ipe est helyas qui vẽturus ẽ · ℣. Qui habet aures audiendi audiat. Nõ hoc ibo dicit q̃ post iohm ꝑbas excludat. Legim? em̃ in actibo apl'oz agabũ ꝑbasse. sed quia temp? xpi aduenerat · quẽ pdixerũt ꝑphete ventuz · vsq; ad iohem · qui eũ dmõstrauit dicẽs. Ecce agn? dei. Helyas ante dicit iohes · quia wit in spũ & vtute helye · par eni ei fuit i rigoze mẽtis · et ãbo vixerunt in heremo. Quidã pntãt ideo iohãnem vocari helyã · quia sicut ille nũctiatur? est sm aduentũ dñi · ita iohes nũctiauit p̃? · Remigius. Dicẽdo aures ꝛquirit aures cordis · vt iohs mistice itelligat helyas ·

·M·cvij·L·lxxiij·

Qui aũt similem generacõez estimabo istã Sil'is ẽ pueris sedentibo i foro · qui clamantes coeq̃libo dicũt · cecinim? vobis & nõ saltastis · lamẽtauim? & nõ plãxistis · ℣· & ·℟· Gnatio indeoz qui tempe xpi erat · cõparatur antiqnis indeis mt̃ quos mag̃ diuino fuebat. Oneri sũt ꝑphete & doctoes · q̃ fuerũt ante aduentũ xpi · de quibo dz. Declaratio sermonũ tuoz illumiat · & intellectũ dat pnulis Parnulis id ẽ hnilibo spũ · forũ vl' synagoga est · vl' ierl'm · i qua intra p̃ceptoz dei ꝺ debant. Ibi ꝑphe tamq̃ in publico fori ꝺuentu suis coeq̃libo id ẽ genẽis sui ꝑpl'is pata voce exprobrabãt · qp nec psalmis allecti ad laudẽ di assurrexert corde duoto · nũbroz agilitate qp notat salt? · nec threnis id ẽ lamentacõibo ꝑphetic̃is p excidijs iam factis vl' faciẽdis ad pẽtencia sint ꝺuersi. Cecinim? vob nupci ale scz cãmẽ · v & di vbo aia · & spũi cão nubt Psalmista aũt q̃si in ipo actu nupciaz poit? quadã leticia saltãs · monuit nos ludẽ dicens Exultate do adiutori nro · iubilate do iacob et cet'a. Sed quid sequit. Et non audiuit populus me? vocẽ meã · & isl' non intẽdt michi Clamat ꝑphe. Dec dt dñs. Conũtimi ad me in toto corde vro in ieiunio & fletu & plãctu et scindite corda vra & nõ vestimẽta vra. Et iẽm. Ventrem meũ doleo sens? cordis mei cõturbati sũt in me. Et paulop? · Stult? ꝑpl? meus me nõ cognouit · filij insipientes sunt & vecordes · Hyl'. Quõ ad cantantiũ modũ saltantiũ modus officio corpis aptat · dictũ est. Cecinim? vobis & non saltastis · hoc ẽ ad cõfessionẽ psallendi do ꝓnocauim? · et nõ obedistis coaptãdo & cõfirmãdo vos doctrine ·

Venit enim iohes neq; manducãs neq; bibẽs & dicũt demoniũ habet. Venit filius homis manducãs & bibẽs · et dicũt. Ecce homo vorax & potator vini · publicanoz̃ & peccatorum amic? · ℣· Sic inquit tũc · sic & nunc vtramq; salutis viã respuitis. Q̃d lamẽtauimus ad iohannem p timet · cui? abstinencia luctũ pñie sig̃ficabat. Q̃ aũt lucas ait · cãtauim? tybijs ad dñm spectat · cui? cibo & potus cum cetis leticiã regni figurabat.

Et iustificata est sapia a filijs suis · ℣· & ·℟· Quicquid me putatis · ego tam̃ di virt? & dei sapia itelligor inste facẽ ab apl'is Dic ostendt dñs filios sapie intelligẽ institicã non esse in abstinẽdo vl' in mãducando · sed in temperancia · non sumendi ea que merito rephendi queãt · et in equanimitate tolerãdi inopiam. Non est enim regnum dei esca & potus quoz non vsus sed concupiscẽcia reprehendit immo institia & pax et gaudiũ. Iustificata sapiẽcia dei ẽ · dispensatio atq; doctria a fidelibus cõprobata · q̃ supbis resistit · hũilibus aut̃ dat gram. In quibus dã codicibo legitur iustificata ẽ sapia ab opibo suis · ꝙa sapiẽcia non querit vocis testiõim · sed opum ·

·M·cviij·L·cxv·

Tunc cepit exprobare ciuitatibo in quibo factẽ sũt pl'ime vtutes ei? · ꝙa nõ egissẽt pniam · Cassiodor? · ps· xliij · Exprobare est in faciẽ maledicẽ · obloqui vo est absentẽ dolose mordere. Exprobrat itaq; dñs ad correctionem p̃dicẽdo vẽtura nõ optãdo mala · Ve tibi corozaim · ve tibi bethsaida · qa si i tyro & sydone facte fuissent vtutes · q̃ factẽ sũt in vobis · olim in cilicio & cinẽ pẽtencia egissent Verũtamen dico vob tyro & sydoni remissius erit in die indicij · q̃p vobis. Ve tibi id est dampnatio erit tibi · ℣· Corozaim & bethsaida vrbes sũt galilee i quibo dñs signa fet. quãdo ẽcuibat vicos & ciuitates curãdo infirmos vt supdictũ est. Dijs p̃ferũt tyri & sydon · que tm̃o naturalẽ legem habuerunt Tyrus ac sydon quondã auice danid · & salomoni · eugl'izantibo xpi discipl'is credidere tanatq; fidẽ deuocõne susceperũt · vt paulum apl'm a tyro abeũtem · cines cũcti cũ vxoribo & filijs p̃sequerent̃ vsq; ad naues. Cilicium qp de pilis caprarũ ꝺ texit · mẽoziam peccati aspere pũgentis figmificat · in cinẽ aũt cõfideracõez moztis p quã tota hũana gnis massa

im pluerē est rōdigēda. dns ōmōstrat. Dozzo
missiōe apud lucā. būiliacōz deligt. ō qua
psalmista ait. Surgite postq̄ sedetis. Quod
est dicē. Humiliami sub potenti manu dei. vt
vos exaltet in tempe visitacōis.

Et tu capharnaū. nūquid vsq; ad celum
exaltaberis. Vsq; in infernum descendes
Vl ideo dimergeris. quia exaltata es sup be-
resistēdo mee pdicacōi. vl ideo q̄a exaltata
hospicij mei fama vtutibo q̄s vidisti. credē no
luisti. Exaltata fuit vt lucas ait vsq; ad ce
lum scdm ipntacōez videl illoz qui existima
bant q̄ ideo saluari posset quia multas vtu
tes xpi vidt. Sed q̄nto pluribo figms ifigm
ta est. tāto magis plectet cum nō crediderit.

·M· cviiij·

Quia si i sodomis facte fuissent vtutes. q̄
facte sūt in te. forte māsissēt vsq; i hūc
diem. Vtiq; nō otigisset eis subuūsio. si intue
misset correctio. Q aūt dns dicit forte māsis
sent nihil dubitabat sed būanū mod̄ seqnit.
qui sepi? q̄ certissime scit. dubitatiue pmit.
Verūtamen dico vob quia tre sodomoz re
missi? erit in die iudicij. q̄ tibi. Cui mlt
tum donatū est. multū ab eo queritt. et poten
tes potent tormēta patientt. Sodomite. et si i
vicijs exardebāt. et teste ezechiele in hospita
les erāt. facile tñ offensissent si eis licet indigms
gra offerret. Equidē loth int eos. et si inst?
neq; docuit neq; signa fecit. Qre aūt nō fit
pdicatum credituris. et pdicatū nō ēdituris.
nouit ille cui? vnūse vie sūt misedia & vitas
Cui? vult miserett. non iustitia sed gra. quē
vult obdurat. nō iniqtate. sed vitate vidicte
. A. in epla ad fixtū pbrm. Sic tamē misedia
et vitas obuiāt sibi. vt nec misedia impediat
veritatē. qua plectit dignus. nec vitas miam
qua liberat indignus. M. Deus ab etno sci
ens oversacōez hoim malā futurā. et q̄a nec so
la seueritate possent saluari. nec sola misedia
pueire ad pfectū meritoz. decreuit q̄d in vno
q; tempe pdicandū esset. vnūquemq; pmit
tens suo indicio id ē naturali legi. Sz q̄a nata
lis lex obtorpuit osuetudie peccādi. pdicata
ē lex q̄ refrenaret peccātes. Et qa itm hō non
se p legis seueritatē cohibebat. immo p inter
dictū rei? tenebatt. pdicata ē misedia q̄ saluaēt
cōfugiētes ad eā. et excecaret refutātes. mit
tens gentes ad pmissiōes inoz vt ipi indi
gnāte emulacōe genciū cōuerterentt. Et hec est

altitudo cōsilij dei. quo mira puidēcia inos
& gētes reduxit ad vitā. quā poiderāt i adā

·R· lxj· L· xcj·

Et cū venissent apli ad ihm. nūctiauerūt
illi omia quecūq; fecerāt & docuerāt. J. i mr.
Venūt apli ad ihm. riui ad fontē. ad locum
vnd exeūt flumia reuertūt. Nunciāt illi que fe
cerāt & quomo docuerāt. semp gtias referen
tes sup bijs que acceperūt.

·R· lxij·

Et ait illis. Venite seorsū in deserti locum.
et requiescite pusillū. Erāt em qui veiebāt
& redibāt multi. nec māducādi spaciū hēbāt
Q ne aūt necessitas fuit requiei. ostēditur cū
dr. Erāt em qui veniebāt et ceta. Seorsū du
cit quos eligit. vt int male viuentes mala nō
attēdāt. vt loth i sodomis. et iob in tra hus
& abdias i domo achab. Requiescite inquit pu
sillū. vt anes i ramis sinapis. Onusta rquies
est hic scis. & longa labor. sed postea dicetur
illis vt requiescāt a laboribo suis. Veniebant
& redibāt multi. In archa noe aialia q̄ intus
erāt foras mittebant. et q̄ foris erāt. intra
bāt. sic i eccla indas discessit. latro accessit
Q nādiu a fide recedit. nec eccie rquies ē sine
merore. Rachel plorās filios suos. noluit cō
solari. Erit aūt māducādi spaciū sanctis i cō
vinio in qo libabit nouū vinū. cū cātabit cā
ticū nouū in celo nouo. et tra nona ab hominī
bus nouis.

J· Capitulū· vndecimū·

·L· cvij·

Post hec aūt distīguit dns & alios
septuagīnta duos. et misit illos
binos añ faciē suā i oēz ciuitatē
& locū quo erat ipe vētur? Sic
duodecim apli forma sūt epōz
sic septuagīnta duo figura pbrorz. id est scdi
ordinis sacdotū. tamē & si pmis eccie tempo
ribus vtq; pbiteri. vtq; vocabant epi. Bene
septuagīta duo mittunt. sine q̄a totidē gen
bus eugelm pdicand erat. vt quomo duodeci
pmo apt duodecim tribus isrl missi sunt. isti
apt ext as gētes mitterent. seu q̄ pdicanciū
numero totis orbis p eugelm scē trinitatis illus
trandi intimabat. sicut sol trduano ambitu

lucis sue septuagita duas hoās explicat. Nā ipe dns se die dicit. suos v° apl'os horas ita Nōne duodecim hore sūt diei. Per tres vero dies misteriū tm̄itatis ostendit. vnd tercia die resurrext dns. et ppl'q ātiquus ad montē sy nai pnemēs die tcia legē accept. et idē fluuiū iordanē quo baptismi gr̄a cōmendata ē. tcia die qua venerat tnsiuit. Dr. Omi mittunt in quo nob mnuit. qa qui caritatē erga alterū non habz. pdicacōis officiū suscipe nullatenus debet. Nimq aūt q̄ int̄ duos caritas hr̄i non pōt. Nemo enī ppe ad seipm hre caritatē dr Ante faciē suā eos mittit. qa vba exhortationis pcurūt. p que vitas i mēte suscipit. Sepe p sua neqcia pdicanciū ligua restringitur sepe ex subiectoū culpa. De sua nequicia. vt ait psalmista. Peccatori aūt dixt deus quare tu enarras iusticias meas. et assumis testamm tum meū p os tuū. De vicio subiectoū. vt ait dns ad ezechielē. Liguā tuā adherē faciā palato tuo. et eris mutus. nec q̄si nir obiurgās. qa dom? exaspans ē. Ac si dicat. plebs non est digna. cui exhortatio fiat.

·L·cxvj· M·xcviij· R·xcvj· A·cxx·

Et dicebat illis. Qui vos audit me audit. et qui vos spmit me spernit. Qui aūt me spernit. spmit eū qui me misit. ·D· In audiendo vl' spnendo eugl'm discāt auditoes nō viles psonas quaslibz audiē vl' spernē. sed ipsum salvatorē & suum prem. In discipl'o enī magr̄ audit. et in filio pat honorat. Vl' ita Qui nō facit miscdiam vni de frib meis nec mihi facit. qui p illis formam sui & paupis habitū suscepi. Qui me spmit. spernit eū qui me misit. qa ego & pat vnū sum?.

·L·cxvij·

euertunt aūt septuagīta duo. cū gaudio dicētes. Domie etiā dmoia subiciūt nob̄ in nōie tuo. Et ait illis. Videbā sathanan sicut fulgur. de celo cadentem. Tūc vidi q̄n corruit. Q ait sic fulgur cadentē de supms lapsū sig̃ficat. et qa diect? adhuc tnsfigurat se m angl'm lucis. Deferunt discipl'i honorem noi xp̄i. sed qa ifirma adhuc fide gaudēt in vtutib. & de signoū opacōe efferunt. exemplo frent. et ad hūilitatē reuocāt. vt agnoscant se frenos si supbierūt huiliandos. recordando diabolū iectū ob supbiā de celo.

Ecce dedi vobis pt̄atem calcādi sup spentes & scorpiones et sup omē vtutem inimici. et mhil vobis nocebit. Per spentes & scorpiones omne genus immundoū spūum eicendoū de obsessis sig̃ficat. q̄uis ad hr̄am possit accipi. Paul? et em̄ a vipa mua sus mil pass? est adūsi. et iobs hausto veneno illesus mansit. Serpētes quidez nocentes dente sciētes apte. sūt vl' hoies vl' demōes. qui incdōadis vtutib venena p̄ue p suasionis obiciūt. Scorpiones v° cauda nocentes clam insidiantes. sūt illi qui dsūmatas vtutes vicia cōtendūt Verūtam̄ in hc nolite gaudē qa spūs vob̄ subiciūt. Gaudete aūt q̄p noia vra scpta sūt i cel' Spūs eicē & vtutes alias facē. int̄dum non eius ē meriti q opat. sed inocacōne nois xp̄i decidit. vl' ad dempnacōez eoū qui inuocāt vl' ob vtilitatē eoū qui vident. & audiūt. In q° semp honorat̄ ds p cl' nomē miracla fiūt. licet facientes sig̃ despiciāt. In actibo apl'oū filij sceue eiciebant dmones. et indas pditor mlta sig̃ fecisse narrat. Gaudeāt g° discipl'i xp̄i non de hūiliacōe demonū. sed & sua sublimacōe. vt vñ illi cecidērt subleuati. isti ascēdāt huiliati. Eoū nāq noia scpta ee i cel' ē. illos ee p̄destmatos. Quānis em̄ singl'a sint i dei meoria et nalit affixa. quadā tam̄ p̄rogatiua dicit. nouit dns qui sūt eius.

·M·cx·L·cxviij·

In ipsa hora exultauit spū sancto. & dixt Confiteor tibi pat dne celi & tre. qa abscōdisti hec a sapiētibo & prudentibo. et reuelasti ea paulis. J· Exultat in spū scō de salute hūiliū. quibo loq̄batur. Gratias agit & exultat in p̄re q̄p apl'is aduent? sui aperuit sacramenta. q̄ ignorauerūt scribe & pharisei. qui sibi sapiētes videbāt. Vnde sup. Justificata est sapia a filijs suis. Cōfessio nō semp pmtentiam. sed aliqn̄ gr̄aū actionē sig̃ficat. In hoc q̄p ait pat. ostendt se ee gemtū a bo. nō creatorem celi & tre. J· Oulchre sapientibo & prudentibo. nō insipiētes & hebetes sed parvulos idē humiles oppossuit. vt pbaret se tumorem dampnare. non acumē sciencie. Humilitas em̄ clauis est sciencie de qua alibi dicit Tulistis clauem scie hoc ē hūilitatē fidei xp̄i. q̄ ad diuitatis eius agnicōez pueire poteratis. Etiam pat quia sic fuit placitum ante te Sensus ē. Certe pat hoc fecisti. qa sic

placuit ante te id est tibi in ospectu tuo. His
vbis exempla hūilitatis accipim⁹. ne temere
discutē supna ofilia v alioꝝ wca cōe. alioꝝq
repulsiōe p̄sumam⁹. Non em̄ ratione reddit
sed sic deo placitū dixit. ostēdens q̄ minus tū
esse non p̄t q̄ placuit insto. Vnd & i vinea
laborantibo mercedē reddēs ait. Volo & huic
nouissimo dare sicut & tibi. In cūctis g⁹ a vo
dispositis apta ratio est. occulte iusticia vo
luntatis.

M. cxj. L. cxxx. A. cxlviij. & xxx

Omnia mihi tradita sūt a patre meo. Ido
cōfiteor pat̄ q̄a omia mihi tradidit pater
. I. Non dicit omia v elementis. sed de hijs
qui p filiū accedūt ad patrē. et ante erāt rebel
les. De hijs omibo alias dicit. Omne qd dat
mihi pat̄ ad me venet. Vl̄ ita. Ambr. Cū
audis oia. agnoscis omipotentē. non v colorē
non de genere pat̄s. Cum audis tradita. confi
teris filium cui p naturā vm⁹ substācie omia
inre sint p̄pa nō dono collata p gr̄am. M.
Nota qa xp̄c in eo q̄ hō cōfitet. idē gr̄as agit
p̄ri. imo indiuidue imitati. In hoc vo q̄ ipse
est splendor qui de p̄re splēduit sup̄ itellectū
nullas refert gr̄as. licet omia a patre habeat.
quia p naturā habet.

M. cxij. L. cxix. A. viij. & xliiij. & lxj. &
lxxvj

Et nemo nouit filiū nisi pat̄. neq; p̄rez q̄s
nouit nisi filiꝰ. et cui filius noluerit reue
lare. I. Erubescat eunomius dicēs se plenā
noticiā habere de p̄re & filio. H. Non ita in
telligendū ē hoc q̄si filiꝰ a nullo possit sciri n
a p̄re solo. pat̄ aūt non solū a filio. sed ab eis
etiaz quibo reuelauit filiꝰ. sed ad vtrūq; referē
dum est q̄ ait. et cui filiꝰ voluit reuelare. vt
intelligam⁹ vtrūq; p filiū reuelari. Verbo em̄
suo pat̄ se declarat. et verbū seip̄m declarat.
quia mētis nr̄e lumen ē. Hyl. Tradita aūt
filio nō alia sūt. q̄ que i eo soli pat̄ nota sūt
Nota vo filio soli sūt. que pat̄ sūt. Atq; ita i
hoc mutue ogmcōis secreto itelligit nō aliud
in filio ignorabile extitisse. q̄ q̄ i p̄re ignora
bile sit. M. Attēde vbi sol⁹ pat̄ filiū. sol⁹
q̄ filius p̄rez nosse dr. nō nisi creaturaz fieri
exclusiōez. Neq; em̄ filiꝰ a noticia sui ipsi⁹ ex
cipit. neq; pat̄ q̄n seip̄m ognoscat excludit
et spūs scūs vt q̄ cōsubstāciat ab vtus q; ple
na agmcōe nequaq̄ sepat̄. Vnd paul⁹. Sp̄c

scrutatur omia. etiā p̄funda dei.

M. cxiij. Lcxx.

Et conūs⁹ ad discipl̄os suos dixit. Veite
ad me omes qui laboratis & onati estis.
et ego reficiam vos. I. De onere pcti dicit
vl̄ p̄ssos iugo legis muitat ad eugl̄m. Qua
rone est eugl̄ij gr̄a leuior lege. cū in lege adul
teriū. in eugl̄io cupiscēcia. ibi homicidiū. hic
ma ponat̄. In lege opa requirūt̄. in eugl̄io vo
luntas. q̄ licet effectū nō hēat. p̄miū tam nō
amittit. vt si vgo nō volūtate corrūpat̄. apd
eugl̄m vgo suscipit̄. apd legē q̄si corrupta re
pudiat̄. M. Laboratis dicit i legis difficul
tatibo. nl̄ in diuicijs acquirēdis. Reficiā vos
idē recreabo vos exonerātos per eugl̄m. p̄mit
tens regnū et nū. Tollite iugū meū sup vos
et discite a me q̄a mitis sū & hūilis corde. et
inuenietis requm aiabo vr̄is. Iugū dr eugl̄m
xp̄i in deos & gentes in vna fide diūgens. vt
tram cord sui excolant p vomerē sacri eloquij
Tollite iugū meū sup vos in superiori scz mtis
vestre. in honore hūtes. Exemplo q̄ meo dis
cite mites esse & hūiles corde. ne lateat sp̄s
in sp̄ē colūbe. Hūiles quippe nemiez cōtemp
nunt. mites q̄ in leuitate animi iugit̄ pseuerā
tes. nullū ledūt. & sic p quietē mentis inuem
ent tādem sempit̄nā requiē aiabo suis.

Iugum em̄ meū suane ē & onus meū leue
. Hyl. Quid iugo xp̄i suauiꝰ. qd onere le
nius. Drobabilē fieri. a scelere abstinē. bonū
velle. malū nolle. amare omes. odisse nullum
eterna cōsequi. p̄sentibo nō capi. nolle inferre
alti. q̄ sibiipsi p̄pti sit molestū. Licet angus
to inicio sit arta via vt alibi dicit. q̄ dūcit ad
vitā. p̄cessu tam̄ tempis ineffabili dilectōis
dulcedine dilatat̄. M. Iugū fidei suave est
opacōe legis. quia ibi vulnerant̄ pueri. hic la
uantur salnādi. Onus eugl̄ij leue est q̄ntū ad
legem. q̄a ibi adulteriū punit̄ p lapidacōz. h
purgat̄ p pnitenciā.

L. clxxxij. M. xcvj.

Si quis venit ad me ēt non odit patrē suū
& matre. et vxorē & filios & frēs & so
rores. adhuc aūt & aniam suā. non p̄t meus
ee discipl̄. Et qui nō baiulat crucē suā et venit
p̄ me. nō p̄t meꝰ esse discipl̄. Gr̄. &. H.
Dercūctari libet quom⁹ parētes precipimur
odisse. q̄ inbem̄ et inimicos diligē. Et v vxore

veritas dicit. Q̄ de⁹ dic̄t xp̄s · homo nō sepaȓ Et paul⁹ ait. Viri diligite vxores vr̄as · sic & xp̄us ecc̄liaz · Si vim ppendim⁹ vtrumq; agē valem⁹ · vt et pxios diligam⁹ · et aduersarios m via dei odiēdo nesciam⁹. Sic mmirum pximis odiū exhibere debem⁹ · vt m eis et diligam⁹ qđ sunt · et hēam⁹ odio qđ m dei nobis itinē obstit̄. Et vt hoc demonstraret agendū dn̄s · mxo adidit dicēs. Adhuc aūt & aiam suā. Tunc etem̄ aniaz nr̄am odim⁹ cum eius carnalibo đ fideriis nō rdq̄escim⁹ · sed baiolando crucē · dn̄m seq̄mur. Que g⁹ cōtēpta ad melius ducit · q̄si p odiū amaȓ · Hinc doctrine de ctemptu mūdi & đ abiectiōe corpis anectiȓ sub cōpactōe turris edificāde đ pseuerācia · ad quā necessaria ē cū hūilitate paciēcia Ac si dicat. Ita debetis odisse · crucē baiolare vemre p⁹ me · q̄a sicut csumabiȓ fidei edificiū sic veniȓ ad regnū. Et hoc ē qđ sequiȓ ·

·L· clxxxiij·

Quis em̄ ex vob̄ volens turrē edificare · non prius sedēs cputat sumpt⁹ · q̄ necessariȷ sūt si habet ad pficiend · ne postea q̄ posuerit fundamentū & nō potuerit pficē · om̄s qui vident mcipiāt ei illudē dicētes · q̄a hic hō cepit edificare · et nō potuit csumare. Om̄e qđ agim⁹ puemre p csideracōez debem⁹. Si g̃ m fundamento fidei pfectē vite sub limitatē p assūptā pacienciā cōsūmē cupim⁹ · pri⁹ nos ad adūsa seculi pparē⁹. Hoc em̄ mt̄ trenū & celeste edificiū distat · qđ trenū edificiū cōstruit expensas colligēdo · celeste aūt dispgēdo. Sedētes g̃ cōputem⁹ idē a tumultibo mūdi quiescētes diligent discernam⁹ erogandaz esse tēporalē substancia · et coz auertend̄ a cupiditatibo · & aiam̄ pparandā oȓ scī adūsa. Alioq̄n deficientes in edificio hōe opacōis irrisionē pacient̄ ab inimicis ex nr̄ō đfectu gtulantibo · q̄a iuxt̄ pauli vocem spectaculū facti sumus mundo · angelis & hominibus ·

Aut quis rex iturus cōmittē bellū aduersus alīū regē · nōne sedēs pri⁹ cogitat si possit cum đ decē milibo occurrere ei qui cū vigīti milibo venit ad se. Alioq̄n adhuc eo lōge agēte · legacōem mittēs rogat ea q̄ pacis sūt Si rex a rege pacē querit · mltomagis nos mfirmi cū đo pacē hre debem⁹ . Quasi cōmittē bellum cū deo ē · aliquē itelligē ex meritis saluari ab eo iuste. Verū hac fiditudie oīdiȓ nullum ad gr̄iam ptingē posse · n̄ seueri iudicis sentēcia tempetur p misđiam. In ospectu em̄ eius oīs hō impfect⁹. Sicut g⁹ pmeditatio necessaria est ad cauendā mīnici irrisionem · ita nec essaria ē ad ipetrandā indicis miam. Fortasse malum opus a nob̄ abscidim⁹ · sed nūquid rōem cogitacōis nr̄e reddē sufficim⁹ . Quasi cū decē milibo occurrit deo · qui effert opa decem mādatoz q̄ extit̄ gessit · q̄ đs q̄ cū duplicato numēo cont̄ veīt · cū vix pparatū i solo ope · discutit fimt̄ đ ope & cogitacōe. Longe adhuc esse đr · q̄a nondū pn̄s i iudicio videt̄. Mittam⁹ g⁹ legacōez ad eū nob̄ placand̄ · lacrimas q̄ & miserie opa · ex puro affectu ·

·L· clxxxiiij· M· xcvj·

Sic g⁹ oīs ex vob̄ q̄ nō rnūciat oīb̄ q̄ possidet · non pt̄ me⁹ esse discipl⁹. Quādo quidē non pōt bene edificare qui non cōputat sumpt⁹ · nc̄ secure pt̄ occurrē qui nō pmittit legacōez · g⁹ nec m̄s potest eē discipl⁹ · qui nō renūciat omīb̄ . Hic docet̄ qđ edificare trim facē pacem cū fortioē · mhil ē aliud q̄ esse discipulū xp̄i · ppare đ⁹ sūpt⁹ vl̄ mittē legacōz ad faciendaz pacē · mhil aliud est q̄ renūciare oībus q̄ possidem⁹. Int̄ q̄ & amoz pximoz & ania nr̄a quā q̄dam accipiūt p tempali vita mtelligunt̄ · et q̄m sic possidē debem⁹ · vt non nos impediat ad etna. Distat sane mt̄ renūciare oīb̄ & relīnquē oia · q̄a pauco⁹ pfectō⁹ ē relīnquē omia & solis etīms mbiare · cūctoz aūt fideliū renūciare omīb̄ · hoc ē sic trena gerere · vt tam tota mēte ad celestia tendāt ·

Capitulū · duodecimū ·

·L· xlj· M· cxiiij· R· xxiiij·

Et factū est m sabb̄o scd̄o pmo cum trīsiret ibus p sata · vellebāt esurientes discipl̄i ei⁹ spicas · & manducabāt cōfricātes manib̄o · T· & · H· Tcio discipl̄i đ nī spicas ofricabāt · q̄a vt ait marc⁹ ca⁹ · lxij⁹ · manducādi spaciū non hēbant · ppt̄ mmiā ipoztu mratē eoz q̄ veniebāt vt curarent̄ · Vnđ q̄si boies esuriebāt · Cōfricatio illa vitā austerio rem sīgficat · non vitaz q̄rentiū pparatas epulas · sed cibos simplices · Nota pmos apl̄os lr̄az sabbi đstruē · of̄ ebiomitas · qui cū alios apl̄os recipiāt · paulū q̄si trīsgressoreȝ legis repudiāt · H· Bene lucas sabb̄m qđ apl̄i solebant de vtero pton · hoc ē scđo pmū nūccupat · Volebat em̄ mtimare obseruanciā legis

sabbi libtatez que fuit vsq ad tempa moysi
cetis q; diebo fiti' opozte testitui. Dui? itaq;
tempis sabbatū quo licut i cetis diebo vtilia
licet opari. scdo pmū ad distinctionē indaici
sabbati appellat primū videl. hoc ē prelatū.
scdm. vl tempis ozdievl gratie munē. vt nil
aliud scdo pmū sabbatū intelligas eē. q; infe
riozi supius. Vnd si quis ihm xpm scdo p?
adā velit appellaē. nō erat. q merito scz & gra
nō būane natinitatis ordie primū pcessit adā
Dozt & ita intelligi ut sabbm noui testamenti
scdm & p? fit. scdm quia p? legale est. pmū
qa añ dcreta legis a iustis obtuabat antiqs
Mistice aūt dscipli p sata tnseūt id ē pgētes
eoz salutē esurietes. Vnd illud. Surge ptre
macta & māduca. Mira sacmenti ocordia est
mactari anialia. cōfricari spicas. sicut paul?
dicit. Mozrificate mēbra vra que sūt sup tra.
et exnite vos vetere hoiez. cū actibo suis. Vel
lere spicas ē hoies a trena intencōe eruere. Fri
care aūt maibo ab ipa etiā carms ocupiscecia
qsi ab itegumntis aristaz puritatē mētis exnē
Grana v° māducare ē. emūdatū quemq; ab
omi inquinamēto carms & spūs p ora pdican
tiū eccle mbris icorpari. B. i mr. & luc. Apd
marcū discipli pgredietes dnm hoc egisse refe
runt. quia pced[t] fmo doctozis. & subsequtur
gtia supne visitacōnis. Bene fit hoc sabbatis
quia pdicatoes p spe qetis laborant etne. ad
qm & alios muitāt. Vl ita. Ager est mund?
agri seges būam gnis fecūditas. spice fruct?
ecle quibo saturant apli. nro se alctes pfectū
Aliter. Per sata ambulāt cum domio qui ob.
temperantes diuinis impijs. delectantur in sa
cris eloquijs. Esuriūt in satis cū in sacris elo
quijs q legēdo transeūt. illa inueire dsiderant
quibo āplus accesi amoe dei qi pane pascāt
Et hoc in sabbis. dū a tbdis cogitacōibo va
care & vide qm suanis ē dns gaudet. Vellūt
spicas & terūt. cū testiōia sceptura assūmūt
& discutiūt. donc medullā dilectiōis extbāt
q sub vilitate lre qsi sub arista hozroe velat
Soz qui solā litere supficiē sequnt. Multi dfen
sozes sabbi neq; mētis refectionē nozūt. neq;
aniaz requiē querūt. Vnd sequit.

Quidā aūt phariseoz dicebāt illis. Quid
facitis qd nō licet in sabbis. Hec alij cu
gl'iste narrāt dño obiecta fuisse. Soz sine illi
sine discipl'is et?. sine vtiq; dicta sint. ad cū
quasi ad mgrm ptinebat rnio. In quo none
gtie munē defigt. ociū legis eē gtie op?. argu
ens doctoes legis nescire legē. De frugū qdē
vastacōe nulla fit qstio. qz licz p legē & vica
vl fruge vicini edere. sed nō falcē mittevl fo
ras eicere.

Et rndens ihs ad eos dixt. Nec hc legis
tis qd fecit david cū esurisset ipse & qui
cum eo erat. quomo intuit i domū dei. pacs
ppositois supsit & māducauit. et dedit bijs
qui cū eo erāt. quos nō licebat māducaē nisi
solis sacdotibo. ℣. David fugiēs saulē veit
i nobam. & ab abimelech sacdote postulauit
cibos. Qui cū panes laicos non hret. dedit ei
cōsecratos quibo soli sacerdotes & leuite vesci
debebāt. hoc tm introgās si pueri sui a mulie
ribo cēnt mūdi. ab heri & nudiustci?. Nō em
dubitauit salutē hoim eē hostiā deo placabilē
scdm pphaz dicentē. Misericordiam volo & nō sa
crificiū qd ē dicē. Magis volo de famis pietio
hoiem liare. q; do sacficiū offerre. Sens? ē.
Si & david sctus est & abimelech pōtifex a
vobis nō reprehendit. sed legis vt q; mādatum
pbabili excusacōne tngressi sūt. et fames in
causa est. cur idem nō pbatis in apli's qd in
cetis. B. Panes ppositiōis ante sabbatū
occli mane sabbati offrebant. et sup sacram
mensaz ponebāt. sex hinc & sex inde ad alteru
tros cōuersi. duabo pateris aureis suppositis
thure pleis. que pmanebāt vsq; ad alind sa
batū. Et tūc pillis alij ponebāt & illi sacdo
tibo exhibebant. et thure incenso in igne sacro
in q° holocausta fiebāt. alind thus sup alios
duodeci paes adiciebat. Qua hora sup quem
ens david panes q; osecratos accipiēs. ondit
figurate sacdotale cibū ad vsum tnsituz esse
ppl'oz. sine qd oms vitam sacdotalē debm?
imitari. sine qa oms filij eccl'ie sacdotes sunt.
Vngimur em in sacdotiū scm offerentes nos
metipos do hostias spūales. Abiathar ante
filij abimelech vl vt quidaz codices hūt chi
melech aderat cū pre vbi david panes peciit
& accept. B. i mr. Occiso aūt abimelech a
saule cū viris dom? sue qui erāt de genē sacer
dotali octogmta quinq; fugit abiathar ad da
uid. comes factus exilij eius. Postea v° reg
nante david sūmi sacdocij gdū accepit. maio
ris ex cellēcie fact? q; pat suus. et ido dign?
cui? dns mencōez facet. vt marc? refert quasi
sūmi sacdotis. etiā patre vinēte.

.M.cxv.

Et dicebat illis. Aut non legistis in legē.
quia sabbis sacdotes in tēplo sabbatum

violāt·& sine crimie sūt. Dico autē vob quia templo maior ē hic ·J· Sabbatū violabant sacerdotes occidendo thauros·circūcidendo pueros ·M· Dic nō pnomē sed adverbiū loci legendū est·qsi dicat. Ego dns tēpli qui sū hic sū maior tēplo ido ē melior·& ido si figurale tē plum potuit dissendere sacdotes sibi seruientes· cur spirituale non pt defendē discipulos sibi credentes·

R·xxv·M·cxvj·L·xlij·

Sabbatū ppt hoiem factū ē·& non hō ppt sabbatū. Ideo maior cura ē adhibenda saluti hoim·qp custodie sabbi. Sic enī mādatū ē sabbatū custodiri·vt si necessitas eet·nō fieret reus q solvēt. Sabbo circūcidi nō est prohibitū·cū fuit necessariū. Iosue mūos iericho septē diebo cū exercitu ecuinit·& machabei necessitate pugnauerūt sabbo. Vnde discipli esurientibo·qđ nō licitū erat in lege· necessitate famis factū ē luctū. Docte etiaz si qs eger ieiunū corrupit· nō tenet rei·

·L·xlij·M·cxvj·

Factū est autē & in alio sabbo vt intret in synagogā et docet·et erat ibi hō & manus eius dextra arida ·H· Sabbatis pcipue dns docet·& opat virtutes·nō solū vt insinuet spuale sabbm·sed etiā ppt celebriorē ppli cōuentū. Homo manū hns aridā·hūanū genus indicat in bono ope arefactū p mann in primo parēte extēsa aduentū pomū·sed dni miseratione restitutū ē saluti·p manū innocentes·extensas in cruce. Bene i synagoga manus erat arida·qa vbi maius donū scie·ibi ens gressor maiori subiacet culpe ·J· Eger iste vr fuisse cementarius·queritans victū mambo·& iudeorū manus cui spūalis edificij cura cōmissa fuit arida eāt vsq ad aduentū salnatoris·postea aūt reddita ē dextra i apli credētibo·

Observabāt aūt scbe & pharisei si i sabbo curaret·vt inuenirēt accusare illū. Quia discipl os pbabilit excusarēt·ipm obseruabāt·vt si in sabbo curet ens gressiōis. si nō curet crudelitatis aut ibecillitatis eū arguāt·

Ipse vero sciebat cogitacōes eorū. Et ait homi qui hēbat manū aridā. Surge & sta in medio ·H·i luc·& mr· Et surgēs stetit. Dic est illud. Dns scit cogitacōes hoim qm vane sūt. In medio stetit eger·vt ab oibo videret. Dit aūt ad illos ibs. Interrogo vos

si licz sabbo bene facere an male. Aiaz salua facere an pdere. Id ē hoiem curare·an a pdicōe non liberare. Increuemēs calūpniā q sibi pabat. arguit indos estimātes in sabbo etiaz a bonis opibo feriādū cū lex dicat. Omne opus seruile nō facies in eo. Sed de pctō dictū est opus seruile. Dis enī qui fat peccatū·suus est pcti. More aūt scripturaz aiaz p hoie posuit vt ilo. Hee sunt aie q exierūt de femore iacob. Vt ideo curatur? corpus·de aie salnacōe interrogat. qa ipa manus sanatio·salutē aī figurabat·q a bonis opibo cessans aridā quodāmo dextrā hre videbat. Nullū siquidō pius sume pōt. sed qn non saluat dicit pdere scripture consuetudie·sicut iduxit cor pharaonis idē non emolinit. sed indurari permisit·

Et illi tacebāt. Et circūspectis oibo dixit homi·Extende manū tuā. Et extendet·et restituta ē sanitati manus eius·sicut & altera. Nō hntes qd respōdeāt tacēt·& dns circūspicit omēs qsi incredulitati eorū irascēs. Manui iubet extendi·qa vbilitas infructuose anie nullo melius ordie qp elemosinaz largitate curat. Vñ eccliastes. Fili nō sit manus tua ad accipiendū porrecta·& ad dandū collecta ·J·i mr· Domo etenī iste figurat auaros·q nolentes dare volūt accipe·pdari & nō largiri. Quibo dr ut extendāt manus suas·idē qui furabat iam nō furet·magis aūt laboret maibo suis opando qđ bonum est·vt hēat vnđ tribuat indigētibo ·H·i luc·& mr· Homo quippe añ aduentū xpi dextrā habuit languidā·qa ab eleōsinis torpebat·sinistrā sanam·qa sue vtilitati intendebat. At vo venīte xo dext sanat vt sinistra·quia qđ congregauerat a iude mo distribuit ex caritate· Et dixit ad eos ·Quis erit ex vobis hō qui hēbit onē vnā·et si ceciderit hec sabbatis in foueā nōne tenebt & leuabit eā. Quanto magis melior ē homo one. Ideoq licet sabbo benefacē. Competēti exēplo ostendit illos sabbatū violare in ope cupiditatis·qui eū violare arguunt in opere caritatis. Prio ecclesiam ponit in sabbato benefacere·& animā salnam facere Observancia quidam sabbati figurabat·qa qui per sex seculi etates bona fecerint·i septia quiete a malis tm feriabunt ·Non enī ociosus erit bonus opis fructus·in laude dei quiescē A· de concordo·eugli· Vbi matbs dicit dnm interrogatum si licet sabbis curare·mbil repugnat marco & luce narrantibo illos interrogatos a domio si licet sabbis benefacē an male. Intelligendū nāq est qđ prius ipi interrogauerit dnm

dem̃ dom̃i? eos · & illis tacẽtibꝫ ꝓpoſuit ſimilitudinẽ de one·

Ipſi aũt ꝛpleti ſũt inſipiẽtia & colloq̃bãt ad mulicẽ· qđ nã facerẽt ihn̄ ·J· Linoz eſt i cauſa. Non em̃ culpa fuit vł boiez manũ extendẽ· vł ihm̄ ſanare· ſed magna iſipiencia eſt de nece eius tractaẽ· cui? bñficijs plurimũ indigebant·

·M·cxviij·

Ihesus aũt ſciens ſeceſſit ide· & ſecuti ſũt eum mł̃ti· et curauit eos oẽs. Nolnit ibẽ dare phariſeis occaſionem impietatis oꝛ ſe. Fugit itaq; odientes· & accedit vbi inemꝛt pꝛ amoꝛẽ ſequẽtes· vnđ curari merentꝛ·

Et ꝓcepit eis ne manifeſtũ eum facẽnt vt adipleret̃ qđ dictũ eſt ꝑ yſaiã ꝓphaz dicentẽ. Ecce puer meꝰ quẽ elegi· dilectꝰ meꝰ in quo bene ꝓplacuit anie mee. Ponã ſpm̃ meũ· & indicium gentibꝫ annũciabꝛ. Non ꝯtendet neq; clamabꝛ· neq; audiet aliq̃s in plateis vocem eiꝰ ·Dył· Nõ curationis tacitm̃tas in bebat̃· nã ſalꝰ vnicuiq; reddita ſibi ipa t. ſtis erat. Inbẽdo gº ſecretũ dñs gł̃az de ſe iactanciã đclinat· & mbilomiꝰ cogitacõz ſui ꝓſtat in eo ipo qđ ãmonet de ſe taceri· quia obſnã cia ſilencij· ex re q̃ ſit ſilẽda ꝓficit· Rum etiã ꝑ hãc tacendi de ſe volũtatẽ dictum ꝑ yſaiam effectus impleꝛ̃ ·Remigiꝰ· Ex ꝑſona pris dicit yſaias· ecce puer meꝰ· In forma videł· ſerui · puer malicia non ſenſu electus eſt ad reſtaurandũ bũanũ genꝰ ·ad qđ nõ erat aliꝰ idoneus· Vnđ ꝓbat̃ ſpẽalit̃ dilectꝰ a đo· & i eo patne volũtati bñplacitũ fuiſſe· Ipſe em̃ ſolꝰ eſt agnꝰ ſine macła· Aia quippe đi· affectꝰ volũtatis eiꝰ intelligit̃· Spm̃ dicit· ſpm̃ ſcm̃ de quo alibi· Requieſcet ſpũs dñi ſup eũ· Judiciũ futuꝝ & mº fieri inſta iudicia licet occulta nũciabit gentibꝫ ꝑ ꝓdicacõem noui teſtamenti Platee ſunt ſpacioſa vita· in q̃ moratꝫ & cõuerti nolẽtes· vocẽ dñi non audiũt. Quoc̃a non ſua voce ſed ꝑ pabolas eiꝰ mł̃dũ loq̃batꝫ. Cuꝛ tales nõ ꝯtendit neq; clamauit· q̃ cũ maledicẽꝛ̃ ·nõ maledicebat· ſed ſicut ouis ad occiſionẽ ductꝰ eſt· nõ apiens os ſuũ·

Harundinẽ quaſſatã nõ cõfringet· & linũ fumigãs non extinguet· donec eiciat ad victoziã iudiciũ· & in noie eiꝰ gentes ſpabũt ·J· Qui peccãti nõ porrigit manũ: nec portat onus frĩs· quaſſatũ calamũ ꝯfringit· & q̃ modicã fidei ſcintillã ꝯtẽpnit in punlis · linũ fumigãs extinguit· Hoc aũt xp̃us nõ fecit·

poti? venit querẽ qđ pierat· Pacientiã nam q̃ ſeruauit· donec indiciũ qđ i eo agebat̃ ad victoziã ꝓducẽt· et expulſo mũdi ꝓncipe· ad regnum rediret i dext̃a patꝛ̃ ſedes· donec ponat inimicos ſub pedibꝫ ·Dył· Vł ita. Dicit barũdinez que q̃ſſata fit· nõ eſſe ꝯfractã id eſt gẽtes vento vanitatis agitatas· & i pctis quaſſatas· in ſalutem ꝑ xp̃m reſuatas· Linũ fumigans ait non eſſe extinctũ· hoc ẽ exiguũ ſpm̃ ex reliquijs veteris gr̃ie iſrł nõ eſſe ablatum· qa toti? reſumẽdi lumis in tempe pnie fit facultas ·Remigiꝰ· Per barũdinem q̃ poſſũt intelligi indei omi vẽto cedentes· q̃ab inimicẽ diſcrepãdo diſſipati ſunt. Linũ vº fumigãs ſũt gentes q̃s naturał legis ardoꝛ̃ fere extincto erroꝛis fumus amariſſimꝰ inuoluit· quous q; đ ꝑna ſcintilla in magnũ ardoꝛ̃ caritatis xp̃us illas ſuſcitauit. Equidẽ ꝓdicatio eius nullis iſidijs ſupata tãdiu mũdo luceꝛ̃t donec eiciat id ẽ oſtẽdit vltimũ indiciũ ad victoziã de omibꝫ inimicis ſuis plenariã & non retractandam Nomẽ xp̃i eſt ipius noticia i fide xp̃iana· in quo gẽtes xp̃iane ſperabũt·

Capitulũ· tredecimũ·

·L·xliij·M·cxlviij·R.xlvj·

Factũ eſt antẽ in illis diebꝫ exire in montẽ oraꝛ̃· & erat pnoctans i oꝛõne đi· ·Đ·i luc̃ & mr̃· Sanat vt đs orat vt homo. Quãdo orat theoꝛicã vitã· quãdo ſanat actiuaz vitam iformat· ne quis ꝑ cura ꝓximi a cõtẽplacõis ſtudio toꝛpeſcat · vł ꝑ ſtudio dinie contẽplacõis q̃uis ſuꝑioꝛ ſit ꝓximi curam negligat. Quia pater omia poſuit i manꝰ filij index ẽ· qđ ẽ inſigne ꝓuide pr̃atis· Filiꝰ tm̃ vt formã bois implẽt· obſecrat pr̃em pro nobis· qa filiꝰ aduocatꝰ ẽ nob̃· in quo oſtitit officiũ pietatis· Inđ paulꝰ· Aduocatũ habemus ad patrez ihm xp̃m· Si aduocatꝰ ẽ· debet ꝑ nr̃is inuenire peccatis. Nõ gº q̃ſi inſirmus obſecrat· ſed piꝰ impetrat· oraꝛ̃di formaz prescribens q̃m debemꝰ imitari. Exit aũt oraꝛ̃ in montẽ· qui đm orando querit· exurgentem ſtrepitũ vicioꝝ ꝑmens ad verticez ſublimioꝛis curie ꝓgredies · vt extioꝛe ceſſante tumultu· in quod ã mẽtis ſecreto ꝑ intna đſideria ſilent̃ cũ dño loquat̃. Qui vero đ diuicijs aut honoꝛ̃ ſeculi aut de morte inimici orat in imo iacet· & oratio fit ei in pctm̃· ¶ Et cũ dies factꝰ eſſet

vocauit discipl̃os suos.

.M.cxxxj.R.xxxvj.L.lxxvj.

Et exiens de domo sedebat sec9 mare. Et congregate sũt ad eũ turbe multe. ita vt in nauicl̃am ascendens sederet .M. Et omis turba stabat in litore. Vtq dñs eadẽ die qua post orõem vocauit discipl̃os. an alio tempe exiẽs de domo fecerit ea q̃ sequũt. mime cõturbat illũ qui nouit in p̃occupãdo & recapitulãdo mos narrãdi euangl̃istaq. Matbs quippe p9 illud qđ narrat de mãre & frib9 dñi. hoc otinuo subiunxit dicẽs. In illo die exiẽs ihs de domo. sedebat sec9 maĕ &c. Verũ more scripture diem ponẽdo p tempe. visus est p̃ocupaĕ. Lucas vero apl̃or electionẽ p cul dubio añ sermonẽ in mõte habitũ factaq. illo mo quo p̃termissa recapitulari solẽt cõmẽorat dicẽs. Et cũ dies factus esset. vocauit discipl̃os suos. et elegit duodeci ex ipsis quos apl̃os noiauit. Veni9 tam videt. qđ vba luce referant ĥ ad aliã vocacõq. Prorabile ẽ itaq qđ hý storie ꝑ9 ordo hic hẽat. Nil tam p̃hiberet in hoc loco vt sepe alibi artificialẽ ordinẽ attẽdi .I. Misericors dñs egredit de domo. id ẽ de p̃fundis misteriis. & sedet iuxt maĕ hui9 scil̃i. vt saltẽ in litore audiat. Et em̃ mare mđ9 est. q̃ gustat9 amar9 ẽ. & vicior fluctib9 inquiet9. Sed ab ipo dño eripiunt p̃destinati. q̃ amara dulcificat. t̃ sticiam cõuertit in gaudiũ. egritudiẽs in salutẽ .M. Quociẽs aũt i euangl̃io t̃bc vocabulum inserit sicut diuũsitas hoim. sic etiã diuersitas intimat volũtatũ .B. i mr. & hýl̃. Diuers em̃ ex causis xp̃m seq̃bant. Cõgregatio tñ turbaq figurabat frequẽciaq pl̃or per apl̃os ad xp̃m colligendaq. In quor mentes ascensur9 erat p fidem. qđ indicat ascens9 in nauem. Nauis nãq in mari tỹpũ p̃fert eccl̃ie. in medio nõ credentiũ & oĩ dicentiũ edificãde mẽ q̃m verbũ vite positũ & p̃dicatũ gratia sue visitatiõis illã illustrat. & dilectã sibi mãsionem in ea osecrat. Dij vo qui exẽ sũt. in mos barene steriles atq inutiles adiacẽt. & diuinis moms itelligenciã capere non p̃nt. Verũtamẽ in litore stãtes q̃ neq in mari neq i naui erãt figurã gestãt illor. q̃ ab amaritudie r̃probor se subtraxerũt. sed non dũ celestibo misteriis q̃ desiderãt sunt imbuti. ¶ Et locutus est eis multa in pabolis dicẽs.

Ecce exiit qui seiat semiare .I. Multa i parabolis loquit. qa si cũcta parabolice loqueret. absq; emolumẽto recessissent audit9res .I. i mr. Parabola ẽ rer9 in natura dissimilitudie facta oratio. I. & B. Sator q̃ exijt seiat. eiꝑ filiꝰ di intelligitur. qui exiẽs de sinu p̃ris venit in mundũ ad seiandũ p se ac p suos hoibo vbũ vitatis qđ apud p̃rem vidit.

Et dũ semiat. quedaq ceciderũt sec9 viam & conculcata sunt. et venerũt volucres celi. et comederũt ea .B. & mr. Quedã ceciderũt subandis gña. siue seia sec9 viã. Via est mens malaq cogitacõq sedulo meatu trita & aresacta. Vbi duplicit̃ pit semen. qa t̃nsitu carnalium cogitacõm occultat. et demões comedunt illud id est q̃dam delectacõne rapiũt & absorbent. vt nec memoria mẽs teneat. qđ ope exercẽ neglexit. Demões aũt volucres celi appellãt vl̃ quia sũt celestis & spũalis nature. vl̃ qa in aere habitãt.

Alia aũt ceciderũt in petrosa. vbi nõ habebant tram multã. Et otinuo exorta sũt. quia nõ hẽbant altitudiẽ tre. Sole aũ orto estuauerũt. et q̃a non hẽbant radicẽ aruerunt Semia q̃ cadũt in petrosa id ẽ sup tra9 petris habundantes. germiare q̃dem cito queũt. sed non figit radix quõ altitudiẽ tre. hoc ẽ pfũditatem non habet. et id eo estu solis arescit Petra sigificat ĥ duriciã pteruẽ mẽtis. tra leuitatẽ anie obediẽtis. sol feruorem p̃secutiõis Cadit go semen verbi sup petram. q̃ndo dulcedine p̃missionu mouet i domitũ cor. nullo vere fidei vomẽ penetratũ. Vbi nõ inuenit vt lucas ait humorem vtutis amorẽ. Et statim exortũ est p̃ cordacõq tantũmo nõ p efficatiã quõ non hẽbat altitudinẽ tre. id ẽ p̃fundita tem hoĩ cordis vbi solide fũdaret. Et q̃n exort9 ẽ sol id ẽ est9 p̃secutiõis vl̃ cui9libet tribulacõis exestuauit id ẽ ad ficcitatem veit. & ex toto exarcuit eo qđ firmi desideriq radicem nõ hẽbat. Altitudo q̃dem terre ẽ p̃bitas aĩ discipl̃is celestibo eruditi & i tẽptacõibo p̃bati.

Alia aũt ceciderũt in spinas. & creuerunt spine & suffocauerunt ea. Alia semia ceciderũt in spinas. Hoc est mẽ spinas. Cadit q̃ vbum di in mẽ spinas cũ suscipit a corde diuiciaq cura solicito. et tũc ml̃tiplicate diuicie que p spinas intelligunt occupãt mẽtem. vt fruct9 spũalis in ea p̃fice nõ possit. ¶ Alia vo ceciderũt i terã bonã. & dabãt fructũ. alid centesimũ. aliud sexagesimã. alid tricesimum Sicut i tra mala tres fuere diuũsitates. sic sũt in bona tres. Alius em̃ bon9 est. alio melior. et

alius optim?. Cum denarius nnmerus p per fectiõe soleat accipi. quia in decem preceptis legis custodia contmetur. cẽtenarius qui per n. triplicatũ denariũ surgit. p magẽ pfectione pomt̃. Terra g° bona fructu cẽtuplo fecũdat̃ q̃ndo mite cor & docile p amorẽ pxi actinã p amorẽ dei ꝺ tẽplatinã adipiscit̃ vitã. et spiritaliũ ornat̃ pfectiõe vtutũ. In senario aũt numero q̃ mũdi ornat? explet? ẽ ꝺgrue pfectio bone opacõnis in adimpletione decalogi sexagesim? fruct? intelligit̃. Tricesimus v° fruct? est. in fide scẽ tmtatis impletio legis

Hec dicẽs clamabat q̃ habet aures audiẽdi audiat. Vbicũq; hec ãmotio mt̃ pomt̃ misticũ esse. et attencius querenꝺ ostẽdit qꝺ dicit̃. Igit̃ qui habet aures cor ꝺ id ẽ intelligẽciam mẽtis audiat. hoc est spũaliter hec verba intelligat.

¶ Capitulũ. decimũ quartũ.

.M.cxxxvj.

Aliam parabolã ꝓposuit illis dicẽs Sim̃le factũ ẽ regnũ celoꝝ hoi qui sẽmianit bonũ semẽ in agro suo .Remigius &.M. Regnũ celorum intellige xp̃m. qui dat in celestib? regnare. eiq; seruire regnaẽ est. Bonũ quidẽ non semiat misi bonus. qui semẽ bone voluntatis ad bona opa studet p̃ducẽ.

Qvm aũt dormirẽt boies venit inimic? ei? et superseminauit zizania i medio tritici. et abijt. Cautelã moraliter intimat hũdaz. Dormientes sũt magistri eccl'ie cũ mercia & iniuria negligunt sibi omissos. vl cũ dormitiõz moꝛtis accipiũt. Tunc siquidẽ p̃cedẽte nomie xp̃i superseminat diabol? zizania. i medio tritici id ẽ inducat hẽticos inter iustos. Qui ideo triticũ appellati sũt. qa excussi fuerũt a paleis infidelitatis. p fidem. Et abiit. quia int̃ iustos diu stare non potuit.

Qvm aũt creuisset herba & fructũ fecisset tunc apparuerũt & zizania. Crescit herba. cũ verbũ p̃dicacõis fideliũ p̃mouet̃. fructificat cũ bone spei opa mõstrat. et tũc incipiunt manifestari hẽticoꝝ dogmata. Qꝺ videntes hoies sed nondũ spũales qui oia iudicent iuxta illud pauli spũalis iudicat omia. mouent̃. qa sub noie xp̃i sũt hẽses vnꝺ seqt̃.

Accedentes aũt fili p̃rifamilias. dixert̃ ei Dñe nõne bonum semẽ seminasti in agro tuo. Vnꝺ g° habet zizania. Et ait illis. Inimicus homo hoc fecit. Audito dolo patris mili as nõ exarsit in ira. nec mox vlcisci voluit. ita & nos lesi. patient feram?. Diabol? ꝓpt̃ ea inimic? homo appellat̃. qa ꝺs esse desinit. Vnꝺ in nono ps̃. scriptũ est ꝺ eo. Exurge dñe non cõfortet̃ homo. Vigilent ergo p̃positi eccl'ie ne inimic? homo seminet zizania id est hereticorum dogmata.

Serui aũt dixerunt ei. Vis imus & colligimus ea. Et ait. Nõ ne forte colligẽtes zizania. eradicetis simul cum eis & triticũ. Remigius & mr̃. Hic dat̃ p̃nie loc?. & discreti oms exemplũ. Ibi nãq; patient tollerãꝺi sũt mali. vbi aliq̃ ineinunt̃ qui adiuuet̃ bom. Ceterea qui hodie erat cras fortitã defendet veritatem. & necesse ẽ vt mali pmixti sint bonis p quos exerceant̃. vl quoꝝ opacõe mitantur ad meliꝰ. ¶ Simite vt̃q; crescẽ vsq; ad messem. & in tempe messis dicã messoribꝰ. Colligite p̃mũ zizania & alligate ea fasciculos ad cõburendũ. triticũ aũt cõgregate in horreũ meũ Dicit in fasciculos ligari zizania. qa p modo p̃fitatis sue p̃mict̃ vnus quisq; sed qui vnitatez fidei amanerũt. in celestes mãsiones congregabũt̃. Hic iusticia notat̃. lõganimitas vero vbi dicit. simite vt̃q; crescẽ vsq; ad messem. ¶. Hoc videt̃ illi eẽ ꝺctriũ q̃ paul? dit Auferte malũ de medio vr̃m. et neq; q̃ societatẽ hũdaz cũ hijs q̃ fres noiant̃. & sũt adulteri. & fornicatoes sed nõ est int̃ triticum eũ anteq̃m veniat ad spicaz & zizamũ qꝺ nos lolium appellam? gradis filitudo ẽ. et vix possunt distingui. Hoc g° simite utraq; crescẽ. de abiguis dictũ ẽ. illud v° auferte malũ. ꝺ manifestis. Itaq; mali tollerandi sũt int̃ bonos donec eoꝝ malicia manifesta fiat. ne iusti eradicentur cũ iniustis. Neq; eñ ꝺ dubijs ẽ iudicãdum. donec veniat dies i quo reuelabunt̃ occulta cordiũ. & simulacões impioꝝ. .M. Nõ nulli tam hũtes zelũ ꝺi. sed non scꝺm sciencia vitare p̃sumũt nondũ convictos. in crimine non dũ confessos. Ac si dicãt. Vis im? et colligem? eos. id ẽ excõmunicabim? illos. Verũ diuina scriptura necnon matura p̃latoꝝ sentencia corripit tales. quemadmodum dom? increpat iacobum & iohannem vbi non recepti in quadam ciuitate dicunt. Domine vis dicimus ut ignis ꝺscendat de celo & consumat illos.

.M.cxxxvij.Rxliiij.L.clxvij.

¶ Capitulũ decimũquintũ.

Aliam parabolā ꝓposuit eis dicēs. Cui simile ē regnū dei. et cui simile esse existimabo illud. Aut cui parabole cōparabim illud. Simile est grāno sinapis. qđ accipiens homo seminauit in ortū suū. qđ minimū quidez est omniū holeribo & fit arbor ita ut volucres celi veniant & habitēt in ramis eius. ·J. Regnū p̄dicatio euglij ē. Vnđ dns ad iudeos. Auferet a vob regnū dei. & dabit gētibo. Seiator ē saluator qui seminat in animis credentiū. vl ipe homo seminās i corde suo. Predicatio euglij minima est omniū disciplinaz. qa primo vix credit predicanti xpm crucifixū. Philosophicis aūt disciplinis oēs primo credat. tamē ad vltimum nihil vitale i eis esse cognoscit. & sicut holera herbaz cito decidūt. Sz p̄dicatio euglij paruissima in principio. tandē crescit nō sicut herbe q cito arescūt & corruūt. sed sicut arbor q longa ānositate. & opima fertilitate gaudz. Volucres sūt aie credentiū. rami diuersitates dogmatū. vt p varietate morboz. varia fit medicina. ·H. Vl ita. Regnū dei id ē fides per quā venit ad đm cōparatur grāno sinapis. vl qa venena đr expellē id ē oia dogmata punitatis vl ob similem feruorē quem habet. Fides enī p̄o qñ abiecta & amari saporis ꝓpter infirmitatem xpi. sed adūsis trita. grām sue vtutis effundit. & odore suo circūstātes adimplet. dū gla resurrectionis & ascensiōis etiā p̄ morte p̄dicat toto orbe fraz. Homo ē xp̄us. horū ecla discipulis excolēda. vt vtutū gmia discant Qui bn đr gnū qđ seuerit accepisse. qz dona q cum patre nob habuit ex diuinitate. nobiscū accepit ex humanitate. Vnđ illud. Accepistis dona in hoibo. Virtus fidei p orbē crescit i mīte cuius qz credentis. quia nemo repētē fit summus Ascensiōes mqt psalmista in corde eius dispositū. videbit deus deoz in syon. Volucres q̄ sez anie iuste vtutū pēnis ad supna tendūt. & ibi requiescūt. Vnđ illud. Quis dabit mihi pēnas sicut columbe. et volabo & requiescā. Potest etiā in grāno sinapis dnice incarnatiōis humilitas intelligi. Qđ acceptū homo misit in hortū suū. quia corp̄ crucifixi saluatoris accipiens ioseph i horto sepelinit. Sz qui reputabatur minimus ceteroz hoim q p hoc acipiūt. iuxta illo oīs cāo fenū. creuit & factus ē in arborē. qa surrexit & ascēdit i celū. Ramos expādit in quibus volucres requiesceret. quia p̄dicatoēs dispersit in mundū. in quoz dictis & solatiōibo fideles auditores ab huius vite fatigatione respirarent.

Capitulū decimūsextū.

·M·cxxxviij·Lclxviij.

Aliam parabolā locutus est eis. Simile est regnū celoz fermēto qđ acceptū mulier abscōdit i farine satis tribo donec fermentatū est totū. ·J. Diuersus ē stomachus hoim. & ideo diuersis cibi ꝓponunt. vt qui non delectat vno. delectet alio. Hyl Fermentū de farina est. qđ a ceruo generis sui vtutē acceptaz reddit Hinc dns se cōparauit. Quē acceptū mulier videlicet synagoga. p iudiciū mortis abscōdit. arguens legē & ꝓphas euglio dissolui. Ipse aūt farīe trib mensuris tribo id ē legē ꝓphaz & euglij eqlitate coaptus. oia vo fact ut qđ lex constituit ꝓphe nūctiauerūt. id ipm euglij p̄fectibo expleat. Fiūt nāq oia p di spūm aptē & vtutis & sensus. nihilq aliud ab alio mēsuris equalibus fermētatū dissidēs repiet. Farina ideo dr sacra scptura. qa reficit legētes. Aliter. Mulier ista itelligit ecla vl dei sapia. q fermentū id est noticiā scpturaz abscondit i tribo satis farine id ē in spū & ania & corpe populi donec fermētatū est totū. vt illa tria in vnū directa nō discrepēt inter se. Spūs est mēs & ratio anie Farina sil is ē ꝓpl o. quia sicut ipa ex diuersis gnis cōficit sic ꝓpl ex diuersis etatib. Vl tres anie vtutes qsi tria sata farine in vnū satorem redigunt. cū p noticiā scpture possidemus in rōne prudenciā in ira odiū contra vicia in desiderio cupiditatē vtutū. Aliter. Ecclesia fidem hominis farine satis tribo misct id ē credulitate patris & filij & spiritus sancti. Cum q vnū fuerit fermentatū. non nos ad t̄plicez dm sed ad vnitatis noticiā p̄ducit. Farina dicit diuinitas. quia satiat fideles anias. Tria vero sata sūt tres psone. quia mēsurabiliter est loquendo de eis. vt ait apl. Non plus sapere qm oportet. sed ad sobrietatē. Satū est genus mēsure iuxta morez ꝓuincie palestine. vnū & dimidiū modiū capiēs. ·H. Vl ita. Fermentū signficat dilectiōz que feruere mentē facit. Nos vēo quotquot timoris & spei exercicio qnasi mola superiore & inferiore cōterimur. p farinam signficamur. vt vnus pauis multi simus in x̄o Abscōdit go ecla fermentū dilectiōis i farine sata tria. quia precipit vt diligamus dm toto corde. tota ania. tota vtute. Dos sūt etiaz i farine satis tribo tres. dnici seis fructus. tricesimus.

ſcz & ſexageſi? & ꝯcēteſi? ītelligi id ē diuga
roꝝ dtmētiū vgi?. Vt ſata ꝯa ſūt. ꝯa gr̄a ho
minū noe damel iob. Tādiu aūt caritas ī mīte
recōdita creſcē dēt. donec mentē totā ī ſui pfec
tionē dmutet. vt mhil pt̄ dm diligat recolat
Q? hic mchoat. ſed ī alia vita pficiē. Hyt.
Aliter. Tria ſata ſarme gen? hūanū eſt. ex
tribo filijs noe repatū. Cui ſapiēcia dei fidē dl
lectionē ſanā doctrmā cōmendat. donec totū
fermētet id ē donec ī fine mūdi. oīs fideles
ad glozīā pfecte reſurrectiōis vemāt.

.M.cxxxviij.R.xlv.

Hec oia locut? eſt ihs m pabolis ad tbas
.R. Et talibo multis pabolis loqbat
eis verbū. put potant audiē. M. Et ſine pa
bolis nō loquebat eis. vt impleret qd dictū ē
p ꝓphaz dicētem. Apiam ī pabolis os meum
eructuabo abſcōdita a dſtitucōe mūdi. Etiam
talibo pabolis loqbat turb. qp p ſit̄itudmez
trenā facile potant pcipe celeſtia. Sine pab
lis non loquebat eis. qa null? facile ei? fmo
mnemt. m q° nō aliqd pabolaz ſit mtmixtū
Ex pſona dñi dr m pſ. lxxvij. Aperiaz m pa
bolis os meū. Qua re attenci? cōſideranō eſt
pabolice eū eſſe locutū. Eructuabo abſcōdita
de theſauro ſecreti mei. pdicando miſteria.

.M.cxxx.R.xxxvj.L.lxxvj.

Et accedentes diſcipli dixerūt ei. Quare i
pabolis loqris eis. Qui rndens ait illis
Quia vob datū eſt noſſe miſteria rḡm celoꝝ
illis aūt non ē datū. Miſteria regm celoꝝ id
eſt ſecreta ſcpturaꝝ reuelabunt vob qui mecū
eſtis. & ſeqcibo vr̄is ſpūali itelligēcia mtroeū
tibo ad me. O. i mr̄. Illis aūt q foris ſunt
vt marc? ſcbit ī pabolis oia fiūt. Foris qdē
dicit eſſe non ſolū illos. q neqp curabāt mt̄re
nanē neqp ognoſcē vitatē. ſed et oēs ill̄ fides
coꝝpis ſenſ? trā ſequētes. vt mhil ſpūaliť in
telligāt. Nota v. dicit m pabolis omia fieri
hijs qui foris ſūt. iſinuat nō ſolū m vbis dñi
ſed & ī factis pabolas eē id ē fig̃ miſticaꝝ re
rum ad quas pūſi nō penetrāt.

.R.xlvj.

Seoꝝſū aūt diſcipl̄is ſuis diſſerebat omia
Illi autē digm erant audire miſteria ī in
timo penetrali ſapie. qui rmotis cogitationū
tumultibo in ſolitudme vtutum pmanebant.

.M.cxxxiij.R.xxxvij.L.lxxvij.A.cix

Ideo in pabolis loquor eis. quia videtes
non vidēt. & audiētes nō audiūt neqꝫ i
telligūt. et adipletť in eis ꝓphia ysaie dicens
Auditu audietis & nō itelligetis. & videtes
videbitis & nō videbitis. Videtes nō videt
hoc ē ingemo pſumētes ſe vidē puant ſpūali
mtellectu. et audiētes foris nō audiūt coꝝde
qp ē non itelligē. Vnd ysaias. Auditu extioꝝi
audietis. pdicacōꝝ xpi. & non mtelligetis. et
videtes frequēter videbitis extioꝝi viſu mira
cula ei?. et non videbitis oculo mētis.
Incraſſatū ē em coꝝ ppli h?. & aūibo gui
audierūt. et ocl̄os ſuos clauſerť. ne qñ
ocl̄is videāt & aūibo audiāt & coꝝde itelligāt
& dutant & ſanē eos. Da būdācia malicie dt
mcraſſatū coꝝ indoꝝ. qua ppt̄ mgte ſuſcepūt
vba dñi qd fuit guit̄ audiē. Ocl̄os ſuos clau
ſiſſe dicunť. ne arbitrem eſſe culpā nature. n
wlūtatis. Cum em poſſet cogitaē & itelligē
auerterūt p mundia ituitum mentis. et ita ipſi
ſibi cauſa fuerūt vt ds eos deſerēdo excecaet
Vnd iobes. Propt̄ea non potant credē. qa
dixit ysaias. Excecauit oculos eoꝝ. vt non
videāt. A. Quia pdixt ysaias ī ſpū pſcie
tis. omia indeoꝝ excecacōez nō potant credē
non qp ex neceſſitate non poſſent. & ita nulla
culpa eēt eis. ſed qa nolebāt. Nō potant cre
dere. quia dī ignorātes iuſticiā. ſuā ſtatuē w
lbāt. Excecāt & idurant. qa negādo dīm mū
adintoꝝium non adimnāt. Q aūt dicunť nō
poſſe credē. ita ē cul̄pa voluntatis hūae. ſicut
qp dicit ds ſepm negare non poſſe laus ē w
lūtatis dīne. Nolētes g̃ oculos & aures apire
vitati. meruerūt vt nūqp videāt oculis. & nō
audiant auribo. & non itelligāt coꝝde. qp eſt
neqp vidē. neqp audiē. et nō dutāt ad pniam
et non ſanent a pctis. vt innocenciam recipiāt
Vl̄ ita. Ideo pabolas mlti audierūt. qa exce
cati erāt. et md excecati. quō ſup bia ī craſſatū
coꝝ hēbant. Excecacio vēo pabolaz obſcuri
tas fuit eis occaſio. ne qndo hoc ē vt aliqñ ſa
lubriť dūterentť p illū qui tribilis ī cōſilis ſup
filios hoīm quibo vult miſeť. et quos vult
indurat. Nā quia obſcure dicta nō itellexe
runt. idō nō crediderūt in eū & ſic crucifixert
et ſic p? reſurrectiōez miraclis friti. de reatu
maioꝝ crimis dpūcti ſūt. vnd accepta indul
gencia ampliozi flagrāt dilectione. De alijs

dicit dñs. Loquar eis i alijs liguis·& in alijs labijs maifesta scz apl'oz doctrina·et nc fic exaudiet me. De hijs vero dicè põt & vl' fic exaudient me.

·M·cxxxiiij·Lcxx.

Qestri aũt beati oculi quia vidẽt ·et aures vre quia audiũt. Amen quippe dico vob. quia mlti pphe & iusti cupierũt vidè q videtis & non viderũt·et audire q auditis et non audierũt ·T· Illos ocl'os dicit btõs·q sacmẽta xpi ognoscũt. Prophe & iusti sic ÿsaias & abrahã viderũt i emgmate & nõ in spẽ ·D· Abrahaz exultauit vt videt diẽ xpi·& vidit & gauisus ẽ. Esayas & alij pphe videt gl'am dñi·vñ & videtes fũt appellati. Sz in emgmate viderunt· non in pſenciaz vt apl'i qui neqaq̃ p angl'os·aut varias visionum spẽs opl' bẽbãt docẽ. Q nos lucas rges dit maths instos appellat·qa magni rges sunt q tẽptacõm suaz motibo regendo pesse nouerunt·nõ succũbè ·M· Nota qz minoz gtia·mioz q sacmentoz xpi noticia·fuit in pphis q̃ in apl'is·q p̃cipue accepto spũ scõ·mõm etiã illustranerunt. Verũtamen aliq pphaz et aliq̃n sup̃ hoiez rapti·sine emgmate cõtẽplati fũt itellectuali visione diuitatẽ parit vt apl'i Vnd dñs in libro numeri. Si q̃s fuit int vos pphа dñi·in visiõe apparebo ei·vl' p somniũ loq̃r ad illũ. At non tal' famus meus moyses. Oze eñ ad os loquoz ei·& palã. Non p emgmata & figuras·dñm videt·

C·Capitulũ decimũseptimũ·

M·cxxxv·R·xxxviij·L·lxxviij·

Uos ergo audite parabolam semiantis. Omis q̃ audit vbum rgni & non itelligit·venit mal' & rapt qd̃ atũ ẽ in cord eiº. Hic ẽ qui secz sz semiat' ẽ. Remigi'·& mrnis qui audt verbũ regni eterni itelligè negligit ·tal' ẽ s baudis q̃ venit mal' id ẽ diabol' ad eũ. Hic ẽ qui semiat' est·id ẽ sup quẽ semẽ cecidit secus viã Indignas eñ p̃cipe vbum di qđ audt. nulla ten' infra cordis viã pessimis cogitacõibo tritam. suscipit illd. Vl' ita. Ext viam q̃ est veritas xpi semiat verbũ & nõ in via·cũ auditores non curãt retinè illud·nec intelligè. In quã viã qui nõ itrat·sed in ecuitu vadit·erro rem incurrit. Licet explicãdo dilatae expones dñi·sed nõ licet addè alid id ẽ oppositũ·neq pl' aliquid etiaz de nõ oppositis. Canend est vbicũq dñs expmit smões suos·ne aliud q̃ ip̃e se expit·vl' pl' intelligè velim? Expo fuit aũt vt docẽt figuracões q̃rendas in hijs etiã q̃ non explanauit.

Qui aũt sup̃ petrosa semiat' est·hic est qui verbũ audit & otinuo cũ gaudio accipit illud·non habet aũt in se radicẽ·sed ẽ tpalis. Facta ante tribulatiõe & psecutiõe ppt verbũ otinuo scãdalizat. Ita dicit homo q̃ semẽ vbi suscipit sciat'·sicut ita post q̃ semẽ recipit & semiata. Qui ergo semiant sup petrosa id ẽ sup cogitacões plẽas duricia ad retinend q̃ libent audiũt tempales dicunt· qa ad templ' credũt·& in tempe temptacõis scãdalizantur q̃ est a tranquilitate mẽtis ruere ·T· Multũ quippe distat inter eũ qui multis tribulacõibo dñm negare cõpellit·et eũ qui ad pmã psecutionem corruit. ¶ Qui aũt est sciat? in spinis hic est qui vbũ audit·& sollicitudo scl'i isti? & fallacia diuiciarũ suffocat vbũ·& sine fructu efficit ·Or· Diuicie & si int̃dum delectent·tam spine sunt·quia cogitationũ suaz pũctionibo mentẽ lacerãt·et eam vsq ad peccatum ptrahũt·et q̃si in flicto vulnè cruentãt Q nas hinc dñs fallaces appellat·qa diu no bisc̃ pmanè non pñt·nec mẽtis inopiã expelunt. Sole diuicie vere sunt q̃ nos i vtutibo diuites faciũt. Sollicitudines & diuicie et voluptates suffocãt·qa ip̃orum cogitacõibo suis gutt mentis strangulãt·& dũ bonũ desideriũ ad cor int̃re nõ sinũt·q̃si aditũ vitalis flat? clandẽdo necãt. Duo sũt i diuicijs ot̃ria·solliciudines videlicet·& voluptates·q̃ psessoes suos & afflictos & inhbcos faciũt. Sz qa voluptas afflictioi nõ inimit. alio tẽpe sollicitudo spe acq̃rẽdi seu timoè pdẽdi affligit. alio voluptas p affluencia emollit·& effluè facit Al'i quidẽ audiẽtes disputacoz ot̃ auariciã vl' luxuriam·dicunt contemptores scl'i et castos hoies esse bẽtos·sed vbi spes cõcupiscibiles coz obtutibo pſentãt. mox recedt ab eis quicqđ rcte cogitauerãt. Semiati ergo sup petrosam tram·& i spinis sunt illi qui vbum & pbãt & desiderio gustãt·sed ne ad vtilitatẽ vbi pducãt·vite hui? adusa trendo vl' prospera blandiẽdo eos trardãt. Cont que dãna vtraq; semẽ qđ accepat tutari curabat paul? qui ait. Per arma iusticie a dextis & simistis·

vi vº in terra bona ãsciat? est·hic est qui

frumentū scz caritatē. Pleitudo em̄ legis ē ca ritas. Tempe messis resecat eā pfalcē qa tē poralem vitā incidit p emissam mortis sentē ciam. gnū ad celestia horrea pducēs. Vel ita falx est indiciū qđ secat omia. quō ad ē mes sis id est consumatio scī. in q̄ insti gaudebunt qui i lacrimis seiauerūt. H. i mr. Homo vo quilibz semē iactat in terrā. cū cordi suo bonā itencōz inserit. dormit. qa iam i spe bonī opis quiescit. Nocte surgit ac die semen. qa mt ad uersa & pspera pficit. Germiat & crescit dū ille nescit. quia cū adhuc meriti incremēta sua non valet. vtus cepta ad pfectū ducit. Vi tro tra fructificat. qa puemēte grā. mēs bois spōte ad fructū bonī opis assurgit. Dec terra pmū pducit herbā. hns adhuc teneritudinē mchoacōis bone. deinde spicā. cum vtus aio cepta sed ad fructū bonī opis pfhibit. Deide plenū frumentū. qñ iam vtus ad robustū & pfectm op̄ pmouet. Falcē mittit quia iā pa tus ad martiriū optat dissolui. & cū xpo ee. Per falcē resecat messem. cum p mortē opari cessat. merens fructū bonī opis. vitā scz etnā Tūc ad est messis. qñ cia bona sua repsentāt ei coram angelis dei.

.M.cxxxix.

Tunc dimissis turbis. venit i domū. Et ac cesserūt ad eū discipli eius dicētes. Dis sere nob parabolā zizaniorum agri. Qui rndēs ait Qui seminat bonū semē est filius hois. Ager aūt ē mundus. Bonū vo semē hij sūt filij regni. Zza nia aūt filij sūt nequā. Inimicus aūt q seiauit ea est diabolus. Messis vo consumatio seculi est Messores aūt angli sūt. Sic go colligunt zi zania & igni comburūt. sic erit i cōsumacōe scī. Mittet filius hois angl'os suos & colligent de regno eius cia scādala. et eos q faciūt iniqta tem. et mittēt eos in caminū ignis. ibi erit fle tus & stridor denciū. Tūc insti fulgebūt sic sol. in regno patris eorū. Qui habet aures au diendi audiat. Bonū semē sūt hij subditis q sūt filij regni. Omia scāda la id ē eos q faciūt sine fine affectu mētis iniqe. dicūt angli p colligē. qa in ipa rsurrectiōe reprobi difficul tate onerū pctorū deprimēt. electi vo rapiēt obniaz xpo in aera. In tris itaq; sepabunt insti a instis. deinde vo bonī iungent xpo in aere scitate suo mo fulgētes. sine offectu. sic sol i genere suo lucidissimū corp̄ ē. Caminus ignis. dicit infernū. Officia quidem vindicte

.R.lxiij.

Sic est regnū dei. quēadmodū si hō iactat se mentē in tra & dormiat. et exurgat nocte ac die. et semē germiet & increscat dū nescit ille Vltro enī tra fructificat. pmū herbā. deinde spicā. deinde plenū frumentū in spica. Et cū se produxerit fructus. statim mittit falcē. quō adest messis. Regnū dei ē eccl'ia q regit a deo et ipa regit homines. & vicia calcat. Homo iac tās semen filius hois ē. semen verbum. tra corda hūana. Dormicio vo hois. mors ē salnatoris. Exurgit semē nocte & die. p somnū xpi. qa numerus credentiū mt adusa & pspera magis magisq; mltiplicat. Semē germinat bona in tencōe & crescit i ope. dū ille nescit id ē nescire nos facit quis quē fructū afferat in finem dū dicit. Qui pseuerauit usq; in finē hic salnabi tur. Vltro tra fructificat. dū voluntatē nram deus expectat dicens. Si vis puenire ad vi tam. serua mandata. Dec tra pmū producit her baz id est timorē. Initiū sapie timor dñi. De in de spicā id ē lacrimosā pniam. deinde ple

bñ angeli itelligunt implẽ bñ anio quõ in dex · officia v° miscẽ mali nõ implẽt·

¶ Capitulũ decimũ octauũ·

Simile ẽ regnũ celoꝝ thezauro abscõdito i ag° quẽ q̃ mueit hõ abscõdit & pre gaudio illi° vadit & vendit vniuersa q̃ habet · et emit agrũ illũ. ·Hyl· Per similitudiez thesauri in agro spei nre opes int se positas ostendit Thesaur° em in agro itelligit fili° di. abscõditus i carne · aut in scis scpturis. Quẽ inuenisse gtuitũ est · sed q̃a celestes diuicie nõ nisi dãno sc̃i possident · q̃ inuenit cõtẽpnẽ sc̃a ria debet · vt sit ei potas vtẽdi thesauro cũ agro Gr̃. Vl ita. Thesaur° ẽ celeste desiderium ager in q° abscõdit · disciplia studij celestis Quẽ agrũ vẽditis omibz opat · q̃ voluptatibus carnis renunciat · et terrena desidia p celestis disciplme custodiaz calcat · vt liberi° se applicet studio itelligẽcie. Thesauz abscõdẽ debem°? · nõ inuidia sed i corde nro · qa in hac vita i via patie sum° · ne maligni spũs quasi latrũculi iter nrm obsidentes nos expoliet · si publice thesauz i via portaueri°? Nõ dico vt occultem° pximis bona opa nra · cum scptũ sit videant opa vra bona · et glorificent pẽm vrm. sed vt i bonis opibz laudẽ extiorẽ non q̃ram°? Alit · Remigi° · Thesaur° i ag° duo testamenta legi sũt i ecl'a p quoz itelligẽcia vt i ocio discat tpalia detẽpnũt qd & philosophi inuenunt feciss̃e · p hũana sciencia·

Iterum sile est regnũ celoz hoi negociatori quereti bonas margaritas. Inuenta ante vna pciosa margarita · abiit & vẽdidit oia q̃e habuit & emit eã · M · De margarita & thesauro par ratio est · sed supi° regnũ celoz accipitur ipe xps · vl supna ecl'ia · sine celeste dñi deriũ · hic v° & inferi° ecl'a adhuc pñs · i qua iam etiã vtutes ciuium celestiũ regnant · I · Bone margarite lex ẽ & pphe · pciosissimũ margaritaz notitia saluatoris. Negociator ẽ fil'is apli · q̃ obstinacões detẽpsit pstinas p xp̃o · nõ quo inuentio noue margarite cõtemp net vetes margaritas · sed q° cõpacõe ei° ois gẽma vilis sit · M · Abiit negociator de domo sua ad forũ · abit ecl'astic° de possessionibus suis · ad scolaz sapientiũ. Ille vẽdidit oia · iste renũciat oibus · et sibiipsi · qa vm° hui° dñi dera tilapidis pciũm · reliqui laboris iactura est opandũ · Remigi° · Aliter · Quasi bõas margaritas queris scõs viros quibz oforme ris · vl bona pcepta · seu spũales itellect° · in qbz sit salus. Inueis itaq̃ p boibz oibz pciosũ margaritũ xp̃m · & int pcepta mãdatũ dilectionis atq̃ supẽ omẽz itellectũ repis penetrata carnis testudie intellectũ vbi qd eãt apd deũ iterũ sile ẽ reg° celoz sagene misse i mare & ex omi genere pisciũ congregãti. Quam cũ impleta esset eductes · et sec° lit° sedẽtes elegerũt bonos i vasa sua · malos aũt foras miserunt. Sagene dpat ecl'ia vl pdicacõ eugl'ica · que q̃si pisces de mari trahit · cũ boies a seculo i lumẽ veri solis educit · I · Cõtexuert sibi apl'i ex vtroq̃ testamẽto sagenã eugl'ij · et vsq̃ hodie i fluctibz hui° sc̃li tendit · capiens bonos ac malos. In fine autẽ mũdi t'het ad litus · et discernent pisces bñ i celũ · mali i gehennã · Remigi° · Educẽt ãgeli p rsurrectionẽ sagenã impletã · quia tũc ecl'ia pdestinatos ois cõtinebit. Et secus lit° hoc ẽ p° finẽ mũdi officio sibi iniũcto quodãm° indicãtes qd psedẽ intelligit eligẽt bonos i vasa sua · id est i eterna tabnacula · malos v° ne videant gl'am di mittẽt foras i infernũ scilicet. Et hoc est qd sequitur·

Sic erit i dsũmatione sc̃li. Exibũt angeli & separabũt malos de medio iustoz · et mittent eos in camminũ ignis · ibi erit fletus & stridor dencium · H · i luc · Flet° de ardore · stridor dencium solet excitari de frigore. Vbi duplex ostenditur esse gehenna id ẽ nimij frigoris & feruoris · Cui beati iob sentẽcia dsentit dicẽtis. Ad calorẽ nimiũ trnsibũt · ab aquis niniũ Vl stridor denciũ pdt indignãtis affectũ · eo q̃ sero vnũquẽq̃ pereat · sero ingemiscat seo irascat sibi qui tã punica ci improbitate deliq̃rit

Intellexistis hec omia. Dicũt ei. Etiã ait illis. Ideo ois scriba doct° i regno celoz similis ẽ hoi patrifamilias · q̃ profert de thesauro suo noua & vet'a · I · & hyl· Apl'is futis magistris non tm audiẽtibz sed eciã itelligentibz dignũ testimõim reddit · sub noie patrfamilias se dpans · & illos ppt sciam scribas nũccupãs. Ac si dicat · Quia itellexistis · ido dico vob qd omis scriba doct° id ẽ ois scribẽs in corde suo q̃ a me audit · sicut vos & alij · in regno celoz q̃ est ecl'ia fil'is ẽ mihi · qui sum pr̃familias · qa dñs exercituũ videlicz hoim & angl'oz q̃ profero de thesauro cordis mei noua & vet'a id ẽ noui & vetis testamti sciaz · Apl'i q̃ instructi cũ pdicarent eugl'm cõprobabãt illud · qd de thesauro doctrine eiciebant legis

et ꝓphaꝝ wcibꝫ ·Gr· Alie. Vet⁹ fuit·hn manū gen⁹ ad iferna dscendē nouū est·reg⁹ celoꝝ iuste vinētes penetre. Predicatoꝛ ergo doct⁹ & nona scit ꝓferre de suanitate regm·& vetusta de troꝛe supplicij·vt vł plene treant· quos p̄mia nō initāt·¶ Et fctm̄ē cū dsumas sed ibus pabolas istas·finiit inde·

Capitulū·decimūnonū·

·M·cxl·R·l·L·xix·A·lix·

ET veniens in patriā suā docebat eos in synagogis eoꝝ·ita vt mirarent & dicēt. Vnde huic sapiēcia hec·et vtutes tales q̄ per manus eius efficiūt·Nōne hic ē fabri filius·nōne mr eius dr maria·& frēs eius iacobus & ioseph & simon & indas·et soroꝛes eius nōne oēs apud nos sūt. Vnde g⁹ huic omia ista. Et scādalizabant in eo. Inhonorat dns a suis·q̄mq̄m et docēdi prudēcia·& opādi virtus āmiracōes moneret. Emmuero quē vbis & factis xpm eē dgnoscē possūt·ob solā noticiaz generis dtempnūt. Infidelitas nāq; hinc magn·hinc hūilia cernēs·vitatē indicij nō recipit·sed scādalizabat qđ est ipleri mētis arbitriū ·M·đ dcoꝛđ eugł·Marc⁹ ait dūm dctm fabrū·matheus fabri filiū·Vtrūq; dici potuit· credebāt em̄ eo esse fabrū·quo fabri filiū·At vero in illoꝝ erroꝛe veritas latet·Vere em̄ erat filius fabri·q̄ p ipm in pn⁹ oia fecit·qui opat spūs scō & igni·q̄ fabricat⁹ ē auroꝛā & solem eccl'iaz p̄mitinā & sequentē ·B· Pater xpi & xps in magna domo hui⁹ mūdi diūsi generis vasa fabricāt·et nasa ire igne spūs mollīedo in miscdie vasa dmuttāt·Vnđ malachias ex psona p̄is ait de filio. Et sedebat conflās & emūdans argentum·et purgabit filios leui·et cōflabit eos q̄si aurū & argentū·Manifestū est cognatos moꝛe scripture fres seu soroꝛes nūcupari·& sepe vilitas oꝛigimē dmittat·vt đ dnio despectine dctm̄ē·Quis ē filius ysai·Soꝛ hūilia dns respicit et alta a lōge dgnoscit·

·L·xx·

ET ait illis·Vtiq; dicetis mihi hāc similitudinē·Medice cura teipm·Quanta audinim⁹ facta i capharnaū·fac & hic in pata tua ·M· Quia i capharnaū plures te curasse audinim⁹·cura et teipm id ē fac similit i tua ciuitate·vbi dcept⁹ es & nutt⁹·Quasi dicāt Non credim⁹ q̄ icerta fama vulganit·cū apd nos mhil feceis·quibꝫ dueienti⁹ talia ipendē da erāt beneficia·Verus medic⁹ ē xpus quia restaurat lapsos·vt p⁹ vulnēa sam̄ fim⁹·

·M·cxlj·R·lj·L·xxj·A·xxxv·

AMen dico vob q̄a nemo ꝓphā accept⁹ est in patria sua·& i domo sua. Et nō fecit ibi vtutes mltas ꝓpt icredulitatē illoꝝ·mi paucos infirmos ipositis manibꝫ curauit·et mirabat ꝓpt icredulitatē illoꝝ ·D· i mr· Nō solū ipe dns & caput ꝓphaꝝ đ quo moyses pdixt ꝓphaz vob suscitabit de⁹ de frībꝫ vris sed et helyas·& ieremias cet'iq; ꝓphe·miores in patria q̄p i exteris ciuitatibꝫ habiti sunt Mos em̄ē cines inuidē·et nō pncia viri opa nō vtutē cōsideraē sed infancie fragilitatē rebari·Idcirco aūt paucas vtutes fecit ibi q̄a si nullas facēt·icredulia quibꝫ derideb at forsan excusabiles putarent·vł si multa cernerent fig·pcit⁹ iexcusabiles fient·et eomag dānarent·Et quō nec ꝓphis credūt nc ipi xo quē p̄sentē cernūt illoꝝ icredulitatē mirat·nō qđ vult intimare mirandum hominibꝫ·q̄si rem improuisā sed mirari se cora hoibꝫ ondit

·Lxxij·

In veritate dico vobis·multe vidue erat in diebꝫ helye i isrł·qn clausū est celū·āms tribꝫ & mensibꝫ sex·cū facta ē fames magna in omi tra·et ad nullā illaꝝ missus⁹ ē helyas i in sarepta sydonie ad mulierē vidnam ·B· Q; divina fastidiosis civibꝫ bnficia subtrho· ꝓphaꝝ gestis nō adulat·quia sicut tempe fa mis nēo est in iudea rept⁹ helye dign⁹ hospicio·sed extere gētis vidna ē quesita·et ficut multis ibid ē lepꝛos naaman syr⁹ ab helyseo sol⁹ curari ꝓmeruit·sic & vos pfidie causa suspno munē ꝓnabit. Vidna ad quā helyas missus est gencū desigt eccl'az·q̄ a suo conditoꝛe din debita ppl'm fidei nesciū·q̄si paupem filiū egena stipe nutrebat id est vbo scł'aris scientie absq; vtilitatis fructu docebat·Vn bene hec vidua i sarepta sydonie dr esse morata. Sydonia quippe venatio inutilis·sarepta vo mcē dinm·vł angustia pais interptat·Dijs aūt gentilitas exp̄mit·q̄ inutili venationi dedita id ē lucris & negocijs seculi seruiēs·mendū carnalū cupiditatū pais q; spūal' angustias

patiebaf· dom helyas id ē pphetic? fmo ad
eā mittit· q̄m iudā fame piclitabaf· clausa celi
ianna id ē cessante scpturay itelligēcia p phi
dia indoy. Venit g° pphetic? fmo ad eccl'am
vt recept? pasceref· et reficēt coꝛda credenciū
Vbi pri? erat pais spūal' angustia· ibi faria
oleūq; oꝛe pphetico bñdicit· id est fruct? &
hilaritas caritatis· vel gr̄ia dñici coꝛpis· et
vnctio ēl matis· mdefectiuo verbi celestis fcū
datur munē· et bacten? hec mu'a apd eccl'ay
non deficiūt. Q hec ml'r misticū panē factu
ra duo se ligna colligē velle testaf· lignū cru
cis exp'mit· quo nob ē pparat? vite et ne pais
Et ml'ti leprosi erāt i isrl'· sb helyseo pphā
et nemo eoy mūdat? ē msi naaman syr?
Naamā etiā syr? cui? nomē interptaf decoꝛ·
pl'm' dmōstrat nationū· quond ā pfidie lep
maculosū· sed p sacmentū baptismatis ab oi
fedit'ate p?ea purgatū. Qui capte ofilio pu
elle· hoc est mspiracōis supne gr̄a quā indeis
male fuantib gētes rapuē· p salute ab helý
seo sepcies lauari inbef· q̄a solū baptisma sal
uat· qđ septiformi spū regnat. Vñ cāo ei? p?
lauacy ved cāo pueri appuisse mēoraf· sū qz
cūctos im x° baptizatos i vnā pit gr̄a mr̄ isan
cia seu xp̄c itelligaf puer c? coꝛpi p baptismū
tota credenciū soboles adunaf· Parte sancte
tre secū tulisse dr· q̄a opoꝛtet baptizatos do
mici coꝛpis ptipacōe ofirmari·

Et r̄pleti sūt oms i synagoga ira· hec audi
entes· & surrexerūt & eiecerūt illū extra ci
uitatē· et duxerūt illū vsq; ad supciliū mōtis
sup quē civitas illoy erat edificata· vt p̄cipi
taret eū. Ipse aūt tnsiēs p mediū illoy ibat
Qđ dñs testaf de iudis vbo· hoc ip̄i testanf
facto· tribuētes mala p bis· O pioꝛ magro·
discipl' oy hēditas· Diabol? dixt mitte te de
oꝛsum· indi facto mittē conabāf· Soz illoy fu
rentiū mēte subito obstupefacta dñs descēdit
malēs eos sanaē q̄p pdē vt cassata eoy nequi
cia demceps desisterēt ab eius moꝛte. Nondū
em venerat hora passiōis ei?· nc hoc genē moꝛ
tis elegerat moꝛi·

Capitulū vicesimū·

·M·cxliij·R·lix·L·xij·

In illo tempe herodes tetrarcha te
nuit iohem· & vinxit eū in carcere
ppt herodiadē vxoꝛem philippi
fris sui· quia duxeat eā. Vetus

hystoria narrat· philippum hērodis maioris
sub quo dñs nat? fugit i egiptū frem hui? he
rodis sub q° xp̄us ē passus· duxisse herodia
dē filiā arethe regis arabū· Postea v° socer
ei? exoꝛtis quibusd cōt genery simultatibo
tulit filiaz suā· & eā copulauit hērodi inimico
eius· in doloꝛē poꝛis mariti· & quia ille esset
maioris p̄tatis & fame. Ergo iohs q̄ veneat
i spū & vtute helye eadē auctoꝛe qua ille achab
regem coꝛripuerat & iezabel ei? vxoꝛē· arguit
herodem & herodiadem·

·M·cxliij·R·lx

Dicebat em iohs hērodi. Nō licez tibi hr̄e eā
·R· Herodias aūt insidiabaf illi· & vo
lebat eum occidē· nec potat ·M· Timebat
em pl'm· q̄a sicut pphaz eū hēbāt ·M·R·
Similit et herodes volens illū occidē· metue
bat ·R· sciens eū virū instū & scm et custo-
diebat eum. Et audito eo multa faciebat· & li
benter eum audiebat· M R· Et cum dies
opoꝛtun? accidisset· herodes natalis sui cenā
fecit pncipib & tbunis· & pmis galilee. Nullū
aliū mnei? obsnasse diē natal' sui n̄ herodez
& pharaonez· vt quoy eāt vna ipietas· esset
vna sollēnitas ·Remigi?. Nos aūt non na
tiuitatis diē luxuriando celebꝛem? · sed diem
moꝛtis semp moꝛiendo timeam? · Homo em
ad laboꝛem nascitur· & sci transeūt p moꝛtem
ad regnum·

Quumq; itroisset filia ip̄i? hērodiadis et sal-
tasset & placuisset herodi simulq; recū
bentib· rex ait pnelle. Pete a me quod vis· et
dabo tibi· licet dimidiū regni mei. Que cū exis
set ·dixit mri sue. Quid petam. Et illa dixit.
Caput iohis baptiste. Cūq; itroisset statim
cū festinacōe ad regē· petiuit dicēs. Volo ut
p̄tim? des mihi i disco caput iohis baptiste
Et otristat? ē rex. Poꝛopt iuramentū antē &
simul recūbentes· noluit eaz contristaē. Misitq;
spiculatoꝛē & decollauit iohem in carcē· et alla
tum ē caput ei? i disco· & datū ē puelle· et de-
dit mat sue· Et accedētes discipl'i ei? tulerūt
coꝛp? eius· et sepelierūt illud i monūmto. Et
venētes nunciauerūt ihu ·J· Timēs hero
dias ne aliqn̄ hērodes iohe monente resipisceꝛt
optabat i p̄tate liguā habē· q̄ illicitas nupci
as arguebat. Herodis q̄p scelus iuramentū mi
mime excusat· q̄ ad hc foꝛte inuauit vt future
occasiom machinas p̄paraēt. Alioquin si ob
mal iurandum se dicit feciſſe· quid si mat's filia

postulas sed interitum. Sane si aliquid forte nos incaute irasse contigerit qđ obstinatū vergat in priorē exitū · libere illud filio salubrio re mutandū noueris · ac magis instante necessitate pinrandū nob · ēp p vitando piurio malum ēmen gui? esse diutend . Inuenit dauid p dñm occidē nabal virū stultū & impiū atq; oia que ad illū ptinēt demoliri · sed ad pmaz inf cessiōem abigail prudētis femie nabal remisit minas · Nō solū aūt in iurādo · sed & in oi qđ agim? hec moderatio sollertis ē obstnāda vt si talē forte lapsū inciderim? exquo fine alio quo pcto surgē non possim? · illū potius euadendi aditū petam? · in q° mi? piculū esse cernimus · inxt illos q hostilibo clausi muris cū euadē fiderātes portaz accessū sibi inf dictū cōfiderāt · ibi necesse est vt desiliēdi locū eligant · vbi muro existēte breuioē mīmū piculi cadētes incurrāt . ¶. Idcō dicit & ostat? est rex · qa cōsuetudis ē vt opinionē multoz sic narret historiac? · quō eo tempe ab hoibo cōdebaf · Vbi đr & ppf fil recūbētes · vult herodes sui sceleris oms ee ostortes . Legim? in romana hystoria · flaminiū duce romanoz a censoribo pulsū de curia · ido qđ mētricule quenūq; vidisse se dicēt hoiez decollatū assensus sit vt re? qdaz capitaf crimis in omnio trūcaretur · q̄nto sceleratior herodes & herodias & puella · hec inxta literam . Nos autem hodiemus in capite iobis pphe · iudeos xp̄m qui caput est pphaz pdidisse . ¶. i mr̄ · Caput legis qđ ē xp̄s a corpe abscidif pp̄o id ē a iudaico pplo · & daf puelle de gētibo hoc est romane eccie · et puella dat mri sue adulte videlicet synagoge i finē ēditure. Corpus iobis sepelif · caput iobis i disco locaf · qa lra q̄si humo tegif · sed spūs i altari honoraf ac sumif hyl · Finitis em legis tēporibo & cū iobe cōsepultis discipli ei? id ē auditoes legis i se observatijs extinctis · q̄si iobis corpe sepulto vemūt ex lege ad euglm · ex litera ad spm · i quo pficiētes dño diūgant . B · i mr̄ · & i omel · & i cronicis lege etiā · xj · libū eccl'astice hystorie . Eccl'astice narrāt hystorie iobez victū in castellū arabie qđ macherunta noiant adductū · ibiq; trūcatū . Corp? veō i sebaste vrbe palestine q̄ quondā samaria dicta ē · capt autē in ierosolimis humatum est . At tempe iuliani apostate pagani inuidentes xp̄ianis qui sepulchz iobis sollicite frequētabāt monumentū inuadūt · ossa dispergūt · eadē rursus collecta & cremata latius dispergūt . Sed dei puidentia affuerūt quidā monachi ex ierosolimis q̄ mixti paganis ossa legētibo · maxiaz corpis ptem congregauerūt · et ad pfez suū philippum ierosolimā detulerūt . At ille stati per diacōnū suū iulianū misit athanasio alexandrie epo . Et ibi p? ea suata theophilus eius đ vrb epus ex purgato a sordibo tēplo serapis ibidē posuit . & basilicā i honoē sci iohānis edificauit · quando in dēte theodosio pncipe fana gentiū destructa sūt Tempe v° marciani pncipis duobus monachis orientalibo q̄ ob orōm venerāt ierl'imaz · reuelat iohīs capt suū inxt herodis quondā regis habitaculū . Q đ ibi ab eis inentum & assūptū · sed nō mlto p? i curia pditū platū est ab alijs in emissaz phenicie vrbē · et quodā specu i vrna sub tra non puo tempore ignobilit recōditū · donec demo idez iohānes sese suū cp caput ostendt marcello cuidam religioso abbati ac pbro · dū i eod specu hitaret Veri? videtur phenicie ciuitas vocari emissa & ediffa vt quidā codices hīt · quō i antiqs glosarijs inuenīt qa ediffa ē vrbs mesopotamie . Q đ videlicz caput inlioramo eius đ ciuitatis epo p pfatū pbrm ostat inuentū . Ex quo tempe cepit i eadez ciuitate decollatio pcurso ris celebrari · vt arbitram ipo die quo caput est inuentū sine eleuatū . M . Ainūt appellari discū vas rotundū · & desup valde extentum. Serapis dictus ē de? egipti ·

M · cxlij · R · lvij · L · xc ·

Audiuit aūt herodes famā iesu · & oia que fiebāt ab eo · et hesitabat eo qđ diceret a quibusdā cp iohīs surrext a mortuis · a quibusdā vero qa helyas appuit · ab alijs aūt q? pphaz vn? de ātiquis surrext . Et ait herodes · Iohānem ego decollaui . Quis aūt ē iste de quo audio ego talia . Et q̄rebat videre eum . Apd marcum p yromā expsse dicit herodes . Quē ego decollaui iohez · hic a mortuis resurrexit · yromice etiā potuit dicē seruis suis qui eum pijs maibo decollauerāt · qđ matheus sic narrat . Herodes ait pueris suis . Hic est iohes baptista ipse surrext a mortuis · & ido vtutes operant in eo . B · in mr̄ · Q đ si hec vba cōfirmatis intelligant · sciend ē p hesitacōez cōfirmasse herodem in anio suo qđ ab alijs dicebat · Sare quidez senserūt cp maioris vtutis futi sint sancti a mortuis resurgētes · q̄m fragili carne guati . Quāta indoz inuidia extitit dē dñm ex euglio docem . Iohez a mortuis surrexisse

credebāt illm aūt q̄ tot signa fecit p̄dicabāt non surrexisse·sed furtim sublatū esse.

·M·cxlv·Lxcij·A·xlvij·

Quod cū audisset ihūs secessit inde in naui cula i locū desertū seorsū. Et cū audissēt turbe·secute sūt eū pedestres ⁊ ciuitatibo. Et exies vidit turbā multā & misertus ē eis·et curauit lāguidos eor. ℣. Bene dictū ē secessit non fugit·vt oñdat magis eū p̄secutores vitare q̄ timē. Oportunū nāq; temp⁹ sue passi oms expectās·vitabat ne homicidio de iohe iūgeret homicidiū de se. Vl ideo recessit ut nob p̄beret exemplū vitande temeritatis vltro tradentiū se. Nō em̄ oms eadē ostācia p̄seuerant i tormētis q̄ se torquēdos offerūt. Petēdo etiā solitudinē t̄ba; fidē an seq̄ curēt explorat·et p̄batā digna mercede remunat. Turbe autē nō iumentis nō vehiculis·sed ꝑ labē pedū iter desti arripiūt·et salutis ⁊fideriū ostēdūt Rursus ipe excipiēdo fatigatos·docēdo iscios·sanādo egrotos·recreādo ieiunos·q̄ntum deuocōe ēdentiū ⁊lectet insinuat. Aliter. Dic q̄ apud indeos ꝑphecia vocē p̄dixit·enisit ad desertū eccle·q̄ viro carebat. Turbe relinq̄bāt ciuitates id ē p̄stimas oīsacōes & dogmatū varietates. Q⁹ dicit exiens·sig̃ficat q⁹ t̄be habuerit eūdi voluntatē ad eū·sed vies nō habuerūt·et ideo salnator obuiā pgit.

C. Capitulū vicesimū p̄imū·

·M·clxvj·R·lxiiij·L·xciiij·A·xlix

Cespere aūt facto accedentes duodecim dixerūt illi. Dimitte t̄bas vt eūtes i castella villasq; q̄ cca sūt diuitant·& inemāt escas·quia hic i deserto loco sum⁹. Ihs antē dixit illis. Non hūt necesse ire·date vos illis māducare. ℣. Pronocat apl̄os ad fractionem panū·vt illis testātibo se nō hre magm tudo figm notior fiat·simul ifinnās q̄a quotidie p eos sum⁹ pascēdi. Quid em̄ agūt petr⁹ & paul⁹ p epl̄as·nisi vt mītes nras alimētis celestibo pascāt. In vesp̄e t̄bas reficit·qa vl fine scli p̄mquante vl cū sol iusticie p nob occubuit·a dintima spūal medie fame sumus libati. ℣ỹl. Nota ordinē misterij. Post defectū legis euḡlicus cibo incip̄t·sed pri⁹ p remissionē pctoꝝ vulneribo medicina tribuit·

et postea mense celestis alimonia expedit. Non est g̃ necesse vt q̄ram⁹ escas i villis & castellis. Hoc ē ne deseram⁹ panē vite p̄cio studij & laboris emētes philosophoꝝ doctrias suis ratiombo mumitas·quaꝝ pastu delectem. Q⁹ aūt discipli desertū dicūt esse locū·figurat in deos·murmurātes de cōuersiōe genciū. Dinc ysaias i eoꝝ voce. Ecce gētes q̄si stilla situle. Item. Oms gētes q̄si non sint·sic sūt cora eo

·M·

Respondit ei philipp⁹. Ducētoꝝ denariorum paēs non sufficiūt eis·vt vnusq̄sq; modicū q⁹ accipiat·R· Et dicit eis. Quot panes hētis·M· Dicit ei vnus ex discipl̄is eius·andreas frat simōis petri. Est puer vn⁹ hic·qui habet quinq; paēs ordeaceos & duos pisces. Sz hec quid sūt int tantos·L· Nisi forte nos eam⁹ & eman⁹ in omē hāc turbā escas·M· Qui ait eis. Afferte illos michi huc·R·L· Et p̄cepit illis vt accūbere facerent oms sc̄dm ordinem sup viride fenū. Et discubuerūt in ptes p cētenos & p quinquagenos·M·⁊ cōcord·eugl·& sup iohez Quem erat dns a philippo temptās eū q̄p iohs omeōrat·vnde esca dari posset t̄bis. Et em̄ quia ignorācia pp̄li erat i lege·q̄m diu em̄ legit moyses·velamen positū ē sup corda eoꝝ·pp̄a temptatio illa dni ignorāciā discipl̄i demōstrabat Eadem quippe simplicitate q̄ philipp⁹ loquit & andreas·sed dnos ostēdit gentilitas credēti pp̄lo se largiri escas eade benigna ptate qua gētis rōnem sanat. Quer fres paēs cū piscibus vnus de discipl̄is fuit·vl forte aliqs de turba. Q⁹ aūt philipp⁹ vl ādreas singl̄arit dicit apud iohez·hoc alij euḡliste discipulos pl̄alit dixisse referūt·intelligētes p cetis loq̄ vt ponentes plurale numer⁹ p singl̄ari·M· Cōtuberma intellige diuisas hoim societates q̄ de diuisis villis venēant·iuxta q̄p milites i eodem tabernacl̄o societatē hntes solēt dici cōtubernales·Dyl̄· Quinq; paēs sūt quinq; libri moysi·qui opibo legis tāq̄p ex pane cāt vita Per legem em̄ diuine et̄nitatis cognicio mūdi creacio·curs⁹ labētis scli·et vera do seruiendi religio·hūano gn̄i inotuit·A·libro·lxxxiij· questionū. In duobo aūt piscibo intelliguntur psalmi & pphe·tēperātes austerā sapiē legis quia eruditū in lege dei pp̄m & p̄missiōe domice incarnacōis noue gre dulcedie pascebāt·q̄si in vtute aque spem ofonētes hūane vite·Dinc ē q⁹ dns p⁹ resurrectionez ait. Oportebat ipleri omia que scpta sūt i lege moysi &

ꝓbis et ꝑsalmis de me. Hic q̄ ꝑcipiens sibi
afferri paēs & ꝑisces · mistice ꝑcipit itellectū
testamēti vētis ad se referri · Albin⁹ · Bene
aūt ꝑ aquatilia figurāt̄ ꝓpbantes de nr̄o euo
in q° ꝓpl⁹ fideliū sine aquis baptismi vinere
nullaten⁹ pōt · B · Panes v° ordeacei fue
runt. qui cib⁹ est imūn⁹ & rusticor⁹ · q̄a rudi
bus audit oribo qnasi grossiora omittēda sūt
ꝑcepta. Animalis em̄ hō non ꝑcipit ea que sūt
spūs di. Vnd dns cuiq cuiq ꝑ viribo dona
tribuens & semp ad ꝑfectiora ꝓuocās · primo
quiq paib⁹ quiq milia reficit · secdo septem
paibus q̄tuor hoim milia · tercio discipl⁹is sue
carnis & sanguis misteriū credit · ad vltimū
dat vt edāt & bibant · sup mensā suā i regno
suo. Vl ita · A · lib°. lxxxiij · q̄stionū. Ordeacei erāt paēs · quia ad vet⁹ testamentū ꝑtine
bant · & sic vix puenit̄ ad medullā ordei · ita
vetus testamentū vestit̄ tegmine carnaliū · sed
sāciat cū intro puenit̄. Duo aūt pisces qui sā
pre pam dabāt suanē · sūt due psone sacerdo
tis & regis · quibo ꝓpl⁹us isrl regebat̄ · vt ꝑ
eas consilior moderamē accipet · Quibo int̄
turbas fluctuantis scī mōe pisciū quassatis
nec deficientibo figurabat̄ xp̄s · ver⁹ sacerdos
& rector. Quer portās · ē ꝓpl⁹us ille puerit̄ in
sensu · nec māducās q̄ q̄si on⁹ clausa portabat
nec alios pascēs. Vnd sequit̄. Sz hec qd sūt
int̄ tātos. Ac si dicat̄. Quer multis alimenta
spūalia petituris sup omē sensū corpis omēq
q̄ literā · quid ꝑdest lra vet⁹. Quia carnalit̄
sapiebāt et in spe cānali quiescebāt quibo lex
tēpalia ꝓmiserat · ꝑcipit̄ eis sup viride fe
num iacere · J. Omis em̄ caro fenū · & clari
tas hois sicut flos fem Discūbit g° sup fenū
qui carnē suā calcat · et floēs illi⁹ q̄si arēs fe
num terit · scī voluptates sibi subiciēs · B
in mr̄. Diuersi discubit⁹ cōuinantiū · diūsos
signāt ordines ecc̄a. Quinquagenī aūt discū
bunt · qui adhuc in pnia ꝑsiti · auditum vbi
ꝑcipiunt. Nā quinquagenari⁹ numer⁹ pnie &
remissionis ē. Centem v° discūbunt qui ꝑ pe
nitenciā quinquagenarij ad ꝑfectum centesimi
numeri culmē ascendēres · i solo iam vite eterne
desiderio suspirant ·

Acceptis aūt quiq paibo & duobo pisci
bus respex⁺ in celū & bñdixit illis & fre
git & distribuit discipl⁹is · discipl⁹i aūt turbis
et mādducanerūt omīs & saturati sūt. Tulerūt
reliqas duodecim cophinos fragmētor⁹ ple
nos. Manducātiū antē fuit numer⁹ q̄si quiq
milia virorū exceptis mul⁹ribo & punt̄ · Dyt

In celū dns respexit bonorez patr̄s a quo ipe
rat ꝺfectus · vt q adessent itelligerēt a q° tā
te vtutis accepisset effectū · dirigētes et ipi il
luc oculos mētis · J. Si panes nō frāgerent
non alerēt tantā turbā · sic & lex si nō apiret
non pascēt multos · quos apta pascit. Vnus
quisq apl⁹or de reliquijs iplet cophinū suū
vt vl bēat vnd ꝑ ea gentibo cibos ꝑbeat · vl
ex reliquijs veros fuisse paēs doceat · Quiq
milia virorū id ē ꝑfectorū. Sex⁹ fragil⁹ & mi
nor etas indigm̄ sūt numer⁹. Vnd & i numē
rum libro quociens sacerdotes et leuite & tbe
pugnantiū discribunt̄ · serui & mul⁹res & puuli
& ignobile vulg⁹ ptermittūt̄ · B · Nō nouā
creat saluator cibaria · sed pūtibo benedixit ·
quia i carne vemēs nō alia p̄dicat · sed ꝓphe
cie dicta misterijs gr̄e gūda demōstrat. Vnd
sequit̄ · quia fregit nā clausa sacmenta legis &
ꝓphar⁹ patefacit. Panes frāgendo mul⁹tiplicā
tur · quia multi libri facti sūt exponēdo legē.
Frangens distribuit discipl⁹is · et illi ꝑfractū
frangētes distribuerūt tbis · q̄a scis doctor⁹i
bus apuit sensū vt itelligerēt scripturas · & in
tellectas auditoribo toto orbe fidelit̄ dispsa
uerūt. Qd tbis sup̄est discipl⁹i tollunt · quia
misteria q̄ a rudibo nō capiūt̄ · a ꝑfectis iqui
runtur. Sūt em̄ fragmēta q̄ ꝓpl⁹i non potuit
mādducare quedā secretiora itelligēcie · quibo
impleti sunt apl⁹i q̄si cophini duodecim. Per
cophinos apl⁹i figurant̄ · et ꝑ apl⁹os chor⁹i sā
quentiū doctor⁹. Foris quidez hoibo despecti
sed int⁹ ad alenda humiliū corda cibis saluta
ribus cumulati. Solent em̄ opa seruilia geri
cophinis. Sed dns cophinos fragmētis im⁹
pleuit · qui vt forīa ꝺfunderet · infirma mūdi
elegit. Et quia quiq sūt sens⁹ exteriors hois ·
quiq milia virorū secuti dnm designāt eos q̄
i scī⁹o bene nonerūt uti exteriorib⁹ que possidēt
Qui recte quiq paibo alunt̄ · quia tales ne
cesse est institui legalibo adhuc ꝑceptis. Nam
qui mūdo ad integr⁹ renūciāt · & q̄tuor sunt
milia · et septē paibo refecti · hoc ē & cugl⁹ica
refectiōe sublimes · & spūali gr̄a docti. Cui⁹
figūfica cōis causa reor⁹ in introitu tabernacul⁹
quinq colūpnas deauratas inssas fieri · ante
oraculū vō id ē scā sanctor⁹ q̄tuor · q̄a incipien
tes ꝑ legē castigant̄ ne pecceēt · ꝑfecti ꝑ gr̄iam
āmouent̄ vt deo deuotius vināt ·

· M · cxlvij · R · lxv ·

Et statī iussit discipl⁹os ascēdē i nauicl⁹a

et p̃cedẽ eum transfretũ ad bethsaidaz · donec dimittẽt t̃bas · ℞ · i mr̃. Marcꝰ non habet insit sed coegit · p qđ ostẽdit ĩnitos r̃cessisse discipl̃os a dño · Precesserũt discipl̃i ad beth saidã ciuitatẽ ãdree & pet & philippi apl̃oz que ẽ in galilea · ꝑpe stagnũ genezareth · Vbi ergo lucas refert illud memorabile miraculũ · factũ in loco desto bethsaide · recte intelligit̃ non ipam ciuitatẽ dixisse · sed locũ ds̃ertũ pti nentem ad eã . Narrat iohes t̃bas mãducasse iuxta tyberiadẽ · & discipl̃os venisse caphar naum · que ambe ciuitates sũt in galilea iuxta stagnũ genesareth · qđ etiaz tyberiadis vocat̃ a ciuitate tyberiade · Intelligendũ est itaq; q̃ p bethsaidã t̃nsierũt in capharnaũ · ℞ · i luc · Plene q̃ notandũ quia dns̃ indeos pauit tãq; deiceps nonos cibos a lege sũpturos · sed qđ in ds̃erto bethsaide miraculũ factũ ẽ · exp̃sse fi guranit dnm vbi pabula largitur i deserto ec clesie virũ nõ bntis · Vnd̃ pulchre bethsaida dom⁹ fructuũ interp̃tat̃ · Dnc ysaias · Leta bitur deserta & inuia · et exultabit solitudo & florebit q̃si liliũ · Et paulop⁹ · Ipsi videbunt gl̃am dni · & decorem dei nostri ·

·A · l ·

Illi gͦ hoies cum vidissent q̃ fecẽat signũ dicebãt · quia hic ẽ vere ꝑpha · qui vẽturꝰ est in mundũ · Hc ergo cũ cognouisset q̃a ven turi essent vt rapent eũ & facẽt eũ regẽ · aufu git · A · Recte senserũt · tantũ ꝑphaz p̃ salu tis p̃comio ventur̃ esse in mũdũ id ẽ ad omnẽ hoim̃ gr̃cõem · Discipl̃i & turbe credẽtes in dnm putauerũt illũ sic venisse ut iam regnaẽt & hoc ẽ velle rape et regem facẽ · p̃nemẽ rempꝰ eius · qđ ipe apd̃ se occultabat vsq; in finẽ scl̃i Vnde illud nõ est vr̃m nosse tẽpa vl̃ momta Fugiens aũt nob exemplũ mõstrat · vt i hois que agim⁹ hũam fauoris ret̃butionẽ vitem⁹ fimꝑ q̃ ifinuat q̃ altitudo sua nõ pt̃ intelligi

·M · cxlviij · R · lxvj · L · xxxv · & · xliij

Et dimissa t̃ba · ascẽdit in montez solꝰ orare · ℣ · Si fuissent cũ eo petrus & iacobꝰ et iohes forsitan ascẽdissẽt cum eo · sed t̃ba non potest eum seq̃ ad sublimia · M · Hic dat̃ i telligi q̃a cum dns̃ sedẽt in mõte cum discipu lis suis qđ iohãnes cõmeorat et videret tur bas ad se vementes · descenderat de monte et circa iferiora loca t̃bas panerat ·

℣ · Capitulũ vicesimũ secundũ ·

·M · cxlix · R · lxvij · A · lj ·

Despere aũt facto solꝰ erat ibi · Na ricula aũt in medio mari iactaba tur fluctibꝰ · Erat enĩ ctrariꝰ ven tus · Quarta autez vigilia noctis vidẽs eos laborãtes venit ad eos ambulãs sup̃ mare · R · Et volebat p̃terire eos · ℣ · Recte muiti apl̃i recesserant a dño ne peclitarent̃ · Vigilie militares in spacia bo raz terna diuidunt̃ · Ergo hic ostẽdit discipu los tota nocte piclitatos · & i extremo noctis qđ desigt cõsuacẽz mũdi · auxiliũ hre a dño Dyl̃ · Prima vigilia fuit legis · scda ꝑphaz tercia corpis aduentꝰ · quarta i reditu clarita tis · sed venit tũc ad el̃am vagã & naufragã antixp̃i spũ fessam · et tocꝰ scl̃i motibꝰ circũ actã · ℞ · in mr̃. Alit̃ · Tota nocte piclitant̃ quia dñs̃ se ꝺfiderat bꝰ · nihil inuenit in tenebras angustiaz & estus hostiũ insurgentiũ · Cum vꝰ mentẽ ad supna p̃fidij lumen erigt · q̃si in t̃ vmbras noctis repẽte ortũ luciferi ꝺspicit qui diem ꝑxim id ẽ xp̃m nũctiet · Lucifer nam q̃ tres horas noctis id ẽ totã vigiliã matutinã illuiare ꝺr · Dns̃ in tra vidit suos laborãtes in mari · et non mox eis succurrit · qa et si ad horam differre videt̃ auxiliũ t̃bulantibꝰ · tam̃ eos tandẽ corroborat · Hinc ẽ q̃ volens vole bat p̃terire discipl̃os · vt ad horã t̃bati · & cõti nno liberati · amplius erepcõis sue miraculũ stu perent · et maioes gr̃as dño referrẽt · Idez fit in tẽpestatibꝰ passiõm que a pfidis ingerũt̃ Vnde illud eccl̃ie martirij ctamie desudantis Quare me repulisti · gre t̃ristis incedo dũ af fligit me inimicꝰ · A · ꝺ cõcorꝺ eugl̃ · Sz quõ apl̃i itelligẽ potuerũt dnm velle p̃terire eos · mi quia in diuersũ ibat · Quis hoc mistice nõ adũtit · Quõ volebat p̃terire quos cõfirmauit mi q̃a illa vlũtas p̃tereũdi ad eliciendũ illum clamorẽ valebat · cui subueire oportebat ·

·M · R · M ·

Et vidẽtes eum supra maẽ ãbulantẽ · tur bati sũt dicẽtes · quia fantasma ẽ · et pre timorẽ clamauerũt · Statim q̃ ibs locutꝰ est eis dicẽs · Habete fiduciã · ego sũ · nolite timẽ Non subiũxit quis esset · quia vl̃ ex nota voce potant eũ itelligẽ · vl̃ ex hoc q̃ eũ ad moysen ita nonerãt locutũ · Hec dices filijs isrl̃ · Qui est misit me ad vos · Pre timorẽ mmirũ clama uerũt · quia magm timoris indiciũ est ꝺfusus clamor · & incerta vox · Q⁹ aũt t̃bati sũt dnm

tamen vidētes sup̄ mare ambulantē · mistice
insinuat qa sepe fit ut cū aliq̄ subito diu time tri
bulacōis ozīf sedacio · non statim credit vera
libatio. Ideoq; pmanēte pozi formidie mtēsa
ad liberacōez dirigat oz̄ō · quia ppe ē dn̄s ino
cantibo eū. Q̄d v° dixerūt fantasma ee · sigm
ficat ꝙa quidā cedētes diabolo · d xp̄i aduētu
dubitabūt. Vnd illud. Putas mueiat filius
homis fidem in terra ·

·M·cl·

Respondēs aūt petr? dixit. Dñe si tu es ·
iube me vnē ad te sup aquas. At ip̄e ait
Vem. Et descendēs petr? de nauicla · ambu
lat sup aquā vt vemet ad ih̄m. Videns vero
ventū validū timuit. Et cū cepisset mergi cla
mauit dicēs. Dñe saluum me fac. Et extmuo
ihs extendens manū ap̄phendt eum & ait illi
Modice fidei ꝙre dubitasti · Hyl. In pt°
osideand est · fide eū cetos anteisse. Nam pre
cepis pm? rndit. Tu es xp̄s di filius viui. Oz
mus passionē dnm malū putat · detestat? est
Oz̄im? & mozitur se & nō negatur spopōd
Oz̄i? lauari sibi pedes phibuit · gladiū q̄ ad
uersum eos qui dn̄m cōphendebāt ednxt · I ·
Qui putāt corp? dni non esse verū · quia sup
aquas ābulauit · respondeāt quō petr? ambu
lauit · qnē hoiez non negāt. Cū cepisset mergi
animi fides ardebat · sed hūana fragilitas in
pfundū trhebat · B · in mr̄. De dn̄o quidē
sic ait diomsi? in opusculis de diuis nomibo
Ignoram? qualit de virgineis sanguibo alia
lege p̄ter naturalē formabat · et q̄si nō ifusis
pedibo corpale pond? & matiale on? hūtibo
deābulabat in hūid am & instabilē aque sub
stanciā. Mare ē scōm vent? & tēpestas ē vni
cuiq; sua cupiditas · A · d vbis dni · Seuit
vēt? · crescūt fluct? · sed tn̄ nauis ābulat. Qui
em̄ perseueraūit vsq; in finem · hic saluus erit.
Amas d̄m sb̄ pedibo tuis ē timor scti. Amas
scm · absorbet te. Cū nō fluctuat cupiditate
cor tuū · inuoca d̄m. Q aūt petr? implorat ne
mergat · sig̃cat quibus dā tbulacōibo etiā p?
vltimā psecutionē purgari ecclaz. Vnd illud
pauli. Saln? erit · sic tamē q̄si p ignē ·

·M·clj·R·lxviij·

Et cum descendissent in naviculam · cessa
uit ventus ·

·A·lj·M·cl·R·lxvij·

Et statim fuit nauis ad terram quā ibant ·

·R·lxviij·M·clij·

Qui aūt in nauicla erāt venerūt & adorane
runt eū dicētes Vere filius dei es · B · in
mr̄. Non mirū si ascendēte dn̄o in nauī cessat
vent? · quia in quo cūq; corde p gram sui amo
ris adest · mox vmūsa vicioz · & adūsantis
mūi & malignoz spūum bella quiescūt · Dn̄s
in miracl'o panū se cōditorē rez ostēdit · i am
bulādo sup vndas se hre corp? libez ab omi
gūedine pctōz · in placādo ventos vndarūq;
rabiē · se dnatorē elemētoz · Hyl. Vbi aūt
sui pncia trfit nauis d fluctu ad soliditatem
petr? · pest suū claritatis trditū etne ecclē pax
& trquilitas indicat. Et ꝙa tūc manifest? m
gla adueniet · rcte ammirantes vmūsi locuti
sunt. Vere dei filius es ·

Capitulū · vicesimūtercīū ·

·Mclij·Rlxix·Lxxxvj·

Et cum trnsfretassent venerunt in
tram genesar · Et cū cognouissent
eum viri loci illi? · miserūt in vni
uersam regionē illā · et obtulerunt
ei oms male hūtes & rogabāt eū
vt vl fimbriā vestimti ei? tāgerēt · et quicūq;
tetigerūt salui facti sunt · I · Cognouerūt eū
rumoē · qn̄ etiaz p signoz magtudie pl'imis
facie notus erat. Fimbriā vestimti ei? mmm
mā datū mistice itellige · vl graz distribucōz
Hyl. Vt em̄ ex veste fimbria ita ex xp̄o sci
spūs vtus exit · q̄ apl'is data · salutē hijs qui
cōtingē cupiūt subministrat. Genesar quippe
idez ē qp genesareth · sed a vicinitate loci dcta
est pncia tra genesar · seu tra genesareth ·

·A·lij·

Alta die tba qne stabat trans mare vid
quia nauicula alia non eat ibi misi vna ·
et quia non itroisset cū discipl'is suis ihūs in
nauim · sed soli discipl'i ei? abissent · Alie vero
naues supuenerunt a tyberiade inxta locū vbi
mā ducauerūt panē · gras agētes deo · Cū g°
vidissent tbe quia ihūs non eat ibi neq; disci
puli ei? · ascenderūt nauicl'as & venerūt caphar
naū · querētes ihūm · A · Turbe q̄ adhuc erat
trans mare vnd discipl'i venerat ifirmatū ē hoc
miracl'm qp ihūs sup aquas ābulasset · qa nō
fuerat ibi misi vna navis · et in eam nō intrauit

ibus cum discipl'is. Vnd ergo fact? esset t'ns
mare · nisi sup aqs ābulasset · Alb'm?. Vna
nauis catholicā designat ecl'am. Alie v° a ty
bria de supnemētes quibo t'be t'ns portabant
figficāt conuent? eor q nō sincē querūt ih'm ·
Et cum inuenissent cū t'ns mare dixerūt ei
Rabbi · qndo huc venisti · A · Presen-
tat se t'bis a quibo ne rapet' in mōtem fugeāt
q̄ ofirmat nob oia illa fcta i magno sacmēto
esse. ℣ Respōdit ihs & dixt. Amen amen di
co vobis. qritis me non qa vidistis signa · sed
quia manducastis ex pambo & saturati estis
Respōdit hoc ē p? illor vba subiūxit. Quā
multi non querūt ih'm n illis faciat bene scdm
temp?. vt fugietes ad ecl'am quādo p̄munt
a potencioribus.

Opami non cibū qui pit · sed qui pmāet in
vitā eternā · quē fili? hois dabit vob. Id ē
querite me ꝓpt' me nō ꝓpter aliud. Ipē em est
cibus quo vinūt hoies qui pmaēt in vitā eter-
nam. vt p? apte dicet. Satagit g̃ eor satiaē
mentes · quor saciauit & vētres. Vere filius
hois dat cibū spūalem vnd sequit Hūc em
pat' signauit de?. Quid ē signauit. Propriū
quidā dedit ne ceteris oparet' hoibo · idoq
dictū est de illo. Vnxit te deus ds tuus oleo
exultacōis p ptic̄ipibo tuis. Ergo signaē est
exceptū hre pre ptic̄ipibo suis · qa q̄ ē fili? ho
mis · ē & fili? dei. Dixerūt g° ad eū. Quid
faciem? vt opem opa dei. Quia intellexerūt
cibū illū esse op? di · querūt quid obs̄uādo hoc
pceptū facē possint. Respōdit ihc & dixt
eis. Hoc ē op? di vt credatis in eū quē misit
ille. Hoc ē māducaē cibū qui pmanet ieternū
Vt quid paras dentes & ventrem. Crede &
manducasti ·

·A · liij · M · clxvj · R · lxxvij ·

Dixerūt g° ei. Q ergo tu facis signum vt
videam? & credam? tibi. Quid operis
Sciebant magnū esse qd de quiq pambo fe
cerat. Sz hunc cibo p̄ferebāt māna. Monebat
ms̄up quia plus ihs pmittebat q̄ moyses.
P̄ponens se illi pmittendo cibum pmanentē
in vitā eternā. ·A · liiij ·

Patres nri māna māducauerūt in deserto ·
sicut scptū est. Panē de celo ded't eis mā
ducare. Quasi dicāt. Ne paruū qd putes mā
na · qd psalm? vocat panē celi · ℣ Dixit g° eis
ihus. Amen amē dico vob · non moyses dedit
vobis panē de celo · sed pat' mi's dat vobis pa
nem d celo. Ver? pais ē qui de celo descendit

et dat vitā mūdo. Pat' me? dat vob vr pa'
nem. Panis em dei est qui de celo descēdit · &
dat vitam mūdo. Pais de celo ē verbū · cui?
egressio a sūmo celo id ē a p̄re · et v̄titur i lac
dū descendit in carnē · qd fuit descendē d celo
Moyses v° non sic de celo sed de aere dedit
māna · in figura hui? veri pais corda vinifica
tis. Angeli pur verbū solidū cibū comedunt
nos idem v̄bum · sed i lac v̄sum · qa si nō pos
sum? comedē · possū? fugē. Nisi em incarnare
tur · a nob non agnoscet' · a nob non gustaret'
℣ Dixerūt g° ad eū. Dne semp da nobis pa
nem hūc. Panē q eos reficeret querebant · et
qui non deficet · sicut samaritana volens carē
indigēcia aque corporalē i telligebat aquā. de
qua domin? dicebat qd qui eam biberet non
sitiret imeternum.

·A · lv · M · cclxxxiij · R · clxv · L · cclxvj ·

Dixit aūt eis ihus. Ego sū pais vite. Qui
venit ad me nō esuriet · et qui credit in me
non sitiet vmq̄. Sed dixi vob qa vidistis me ·
et non credidistis. Sicut venire ē ad ih'm cre
dere in eū · ita nō esurire & non sitire sign̄ficant
eandē vidē eternā sacietatē. Dixi qa sū pais
reficiens · sed ad vitupiū vre ifidelitatis dixi
quia videtis & non c̄ditis · et ita ē culpa vra
Q aūt venīt alij quos recipio · ex gratia est
vnde sequitur · ·A · lvj ·

Omne qd dat mihi pat' ad me veniet · et eū
qui venit ad me non eiciā foras. Pat' dat
filio id ē ostendit illos qui ꝓpt' ea credūt in filium
quia eum cogitāt patrem hre dm. Tales g°
nō eicient' foras · sed intro manebūt · i secreto
beatitudis. Vnde dr. Intra in gaudiū dni tui
Superbi vēo quor ē eici foras · nihil hūt neq
hic neq; in futo i meliori bono mētis id est in
gtia diffusa p spm̄ sanctū in cordibo nris · &
hoc inde ꝓuenit qa suā non dei voluntatē faci
unt. Humil' v° non omittit facē voluntatē di
p sua · et ideo non eiciā foras mihi herentē hu
milem · qa non veni facē voluntatē meā solū m°
sed etiā voluntatē pat's. Et hoc ē qd dicit ·

A · lvij · M · ccxcv · R · clxvj · L · cclxxxij ·

Quia descēdi de celo non vt faciā voluntatē
meā · sed voluntatē eius qui misit me. De
scendit de celo ds factus homo · vt hūilem sc̄q
tur ille deū · qnē puderet sequi humilē hoiem
℣ Hec est aūt voluntas ei? qui misit me pat's

vt omne qđ dedit mihi pat non pdam ex eo
sed rsuscitem illud m nouissimo die. Dati sūt
ei būiles. m q° fit pma rsurrectio. dū aī a deū
cognoscit. Non pdet ex eis omīb quēcp. qđ
esset si foras eiceret. sed gl'ose rsuscitabt illū
in scda rsurrectiõe. Tumetes quidē peūt. sed
de pusillis mbil Vnđ alibi. Non est wlūtas
dei vt peat vn? de pusillis. ¶ Dec est em̄ w
lūtas pat̄s mei qui misit me. vt omis qui vi
det filiū & credit in eū. bēat vitā etnā. Et ego
rsuscitabo eū m nouissimo die. Der me media
torem. vult pat credētib vitā dare vt̄m qp.
Qui em̄ videt & credt in me. qui sū vita sicut
& pater. iam habet in mēte vitā. & i corpore
resuscitabit. Dic ait qui videt filiū & credit i
eum. & alibi qui audit verbū meū & credit ei.
qui misit me habet vitā. quia q̄ credit in filiū
credit in patrē. & econūso. et sicut pat habet
vitā i seipso. sic & fili? habet vitā in seipso.

.A.lix.M.cxlj.R.l.L.xix.

Murmurabāt g° iudei de illo. quia dixisset
ego sum pais qui de celo descēdi. & dice
bant. Nōne hic est ihūs fili? ioseph. cui? nos
nouim? pārem & matrē. Qnō g° dicit hic. qa
de celo descendi. Isti a pane de celo lōge erant.
aūibo aptis surdi erāt. videbāt. et ceci stabāt
Damis quippe iste int̄iozis hois esuriem q̄rit
Vnđ alibi. Beati q̄ esuriūt & sciūt iusticiam
Datur? g° dns spūs sanctū dixt se panē qui
de celo descendit. hortans vt credam? in eum
Credē em̄ i eū. hoc ē māducaē panē viuū. & in
visibilit signat qui inisibiliter renascit. mtus
nouellat. mtus satiatur.

.A.lx.

Respōdit g° ibus & dixit eis. Nolite mur
murare mutuicem. Nemo pōt uenīe ad me
misi pat qui misit me exerit eū. Et ego resusci
tabo eū in nouissio die. Quē trabat pat. quē
non. q̄re illū ēbat. q̄re illum nō. noli velle in
dicare. si nō vis errare. Nec ista tractio habet
violenciā. sed wlūtatis excitacōz. Intraē ali'
quis eccl'am pōt nolēs. accipe sacmentū pōt
nolens. sed credē nō pot̄ misi wlēs. Tractus
est petr? a patre tam̄ p filiū incarnatū. cū ait
Tu es xp̄us fili? dei vini. Audinit em̄. Bea
tus es simō bariona. qa caro & sanguis nō re
uelauit tibi. sed pat̄ me? qui ē in celis. Ista re
uelatio. ipa est attractio. Ramū viridē ostēn

dis oui. & trabis illā. Nuces mōstrant p̄neo.
& trabit. Vnđ dr. trahit sua quēcp voluptas
Nos g° nō vi. sed corā vinculo adō trahim
Resuscitabo eū vt videat qđ credit. mādūcet
qđ esurit. bēat qđ desidēat dū trabit. ¶ Est
scptum i pphis. et erūt oēs docibiles dī. Dis
qui audinit a pre & didicit venit ad me. Al
bmus. In pphis id est in aliquo pphaū vt
p'aliter i pphis. qa iobel poit vba. et alij cū
eo sentenciā. Oms hoies illi? rgm id ē xp̄iane
fidei erūt docibiles dei. qa & si hoies foris lo
quūt. tam̄ solus ds int? sensus apit. itus in
struit vitatis agnicōe & amore. Et ita q̄cūcp
audit & discit a patre. venit ad me. Sz ne qs
se excuset fic. nūcp vidi patrem quom° disco
ab eo. Subdit.

.A.lxij.M.cxij.L.cxix.

Non quia pārem quisq̄p vidit misi is qui est
ab eo. hic vidit patrē. Ego vidi prez nō
ws. et tamē nō veitis ad me n tracti a patre.
.A. Trahi a pre est. discere a patre. discē a
patre est. audire a patre. audire a pre est. au
dire verbum patris id est me.

.A.lxij.

Amen amen dico wb. qui credit in me hēt
vitā etnam. hoc ē habet me qui sum vita
eterna. Reuelare se voluit quid esset. videlicet
vita. est aūt credē in ds p fidem & dilectiōez
coniri illi. et tendē in ip̄m. imitādo eū.

.A.lxiij.Mcclxxxiiij.R.clxv.L.ccxlvj

Ego sum p̄ais vite. Dascit vere. donec pas
tos iungat vite.

.A.lxiiij.

Patres nostri mādūcauerūt māna in deser
to. & mortui sūt. Dic ē pan̄s de celo de
scendēs. vt si quis māducaūit ex ipso nō mo
riatur. Vnđ supbitis. An qa patres mādūca
uerunt māna. Quare mortui sunt. Quia qđ
videbāt credebāt. qđ nō videbāt nō intellige
bant. Bene g° dicunt patres vestri. qa fil'es
illor estis. De morte anie loquit. nā corpali
ter ōs mortui sūt. et iusti & iniusti. Iusti aūt
nō scdm aniam mortui sūt. qa visibilē cibum
spūalit itellexerūt. vt moyses & aarō. Nos
etiam hodie visibilē cibū accipim?. sed aliud

est sacmentū aliud vtus sacramenti· qđ multi de altari accipiūt· & moriunt· Vnde apl'us Judicium sibi mādducat & bibit· Nō buccella dnica venenū fuit inde· cum in eū inimic9 itrauit· sed bonū male· mal9 accepit· Ergo panē celestē spūalit mādducatē· Hūc panē sig'ficabat mana· hūc panē sig'ficat altaē dei· Sacra mēta i signis diuīsa sūt· in re q sig'ficat paria sūt· Audi apl'm· Patres nr̄i oēs sub nube fuerūt· & oēs p mare trāsierūt· et oēs i moyse baptizati sūt· in nube & i mari· & oēs eandē escam spūalem mādducauerūt· Spūalē vtiq; eandē· nam corpalē alteā· sed patres nr̄i· nō p̄res illor̄· Et adiūgit· & oēs eūdem potum spūalē biberūt· Aliud illi aliud nos· sed specie visibili· qđ tam hoc idē sig'ficaēt vtute spūali Qnō eundē potum· Bibebāt m̄qt đ spūali· sequente eos petra· Petra autē erat xp̄us· Inde panis inde pot9· Petra xp̄s i signo· ver9 xp̄c in vbo & i carne· Et quō biberūt· Percussa est petra đ vga bis· qđ sig'ficat duo ligna crucis Hic est g° pais đ celo descendēs· vt si quis ex eo mādducaūit non moriat in eternū· sed qđ ptinet ad vtutē sacmenti nō ad visibile sacramentū· qui mādducat i corde· nō qui p̄mit dente· Hic id ēi hoc loco est panis· & cōsequent determinat quis panis·

·M·lxv· M·cclxxxiiij· R·clxv· L·cclxvj·

Ego sum pais vinus qui de celo descendi· Si qs mādducaūit ex hc paē vinet ietnū Talē se exhibuit pais vinus id ē viuificās et eternū descendēdo in terā· vt panē angelor̄ mādducaēt homo· Ipsa em̄ vitas· sapia virtus dei· cibo ē angl'or̄ & hoim· Qui g° fide & dilectione mādducaūit ex hoc pane celesti· et ei se conmerit· inetnū vinet p iusticiam· vitatem & sapienciam·

Et panis quē ego dabo caro mea ē p mūdi vita· Hoc qn̄ cap et caro· qđ dixt panē carnē· Vocat caro qđ non capit caro· et ideo magis non caro capit qa vocat caro ·M· Juxta qp aug9· & albin9 exponūt· et panē & carnē suā vocat h dns fideliū societatē i corpe suo qđ est ecl'a· Panē quia ecl'ia quottidie reficit quos r̄cipt· & i ea quousq; ad plenā sacietatē p̄ficiāt· alt altm vbo & exēplo pascit· Vnđ domin9 ad petrū· Pasce oues meas· Caro aūt xp̄i ecl'a đr· quia incarnacōi vbi fide & sacramentis vnita vivit đ spū xp̄i· A· Sicut em̄ corp9 vm9 cuius q; bois vivit de spū suo id ē de aīa sua· ita fideles aīe vivūt de spū scto Vnde paulus· Qui non habet spiritum xp̄i· hic non est eius·

·M·lxvj·

Litigabāt g° indei adinicē dicētes· Quō pot hic carnē suā dare nob ad mādducādum Ideo litigabāt qm̄ panē corde nō intelligebāt· Vnđ pais vnū corp9 sive vna caro xp̄i multi sum9 ·J· ad ioannianum· Vis scire quō cū xp̄o vnū corp9 efficiam̄· Si cōis quō apl'i crediderūt· vnū cū eis corp9 xp̄i efficeis In hoc vt ait iohs itelligim9 qp i eo manem9 & ip̄e in nob· qm̄ de spū suo dedt nob ·M· Qualit quoq; pais vn9 efficiam̄· aug9 doc3 in sermōe đ sacmētis fideliū feria sca p̄asche Comparati inqt estis laboribo bonum id est annūctianciū eugl'm· Eturati estis qn̄ cathecumini facti fuistis· i horreo fuati estis· quādo nomia vra dedistis· moli cepistis ieiunijs & exorcismis· ad aquā veistis qn̄ cōspli in baptismo vnū facti estis· accedente fruoē spūs sancti cocti estis· & ita facti domin9 pais Quom° g° vnū facti estis· sic vnū estote· tenendo vnā fidē· vnā spē vnā caritatē mdini dnā ·M· Qđ aūt adinicē litigātes q̄rūt quō dns possit carnē suā dare ad mādducandū· non statim audiūt· sed adhuc eis đr vnđ magis moneant· ¶ Dixit g° eis ihs· Amen amen dico vob n̄ mādducaūitis carnē filij hois· & bibe ritis eius sanguiē· nō habebitis vitā in vb̄· Quō detur & qs nā med9 fit mādducādi istū panē· ignoratis· Veruta m̄ nisi mādducaūitis nō habebitis vitā in vb̄· Et ne istā vitā intelligerent· adiunxit· ¶ Qui mādducat meā carnē & bibit meū sanguinē· habet vitā eternā· Qui nō mādducat carnē dn̄i· nec bibit eius sanguiē non habet in se vitam· et qui mandducat & bibit· habet vitaz· Non est ita in tēporali esca· nam qui eam nō sumit non vivet· nec tam̄ qui eam sumit vivet· Cibū & potū q dat vitaz eternam vult intelligi dns societatez corpis & mēbror̄ suor̄· qđ ē ecl'a in p̄destinatis· vocatis iustificatis· gl'ificatis· Quor̄ p̄mū iam factū est id ē p̄destinatio· scōm & tciū factū est· et fit & fiet id est vocatio & iustificatio· quartū vō nūc in spe ē· in re aūt futuz id est gl'ificatio Duius rei sacmentū id ē vnitas corpis & sanguinis xp̄i alicubi quottidie· alicubi certis int̄vallis diez in dnica mēsa p̄parat· & de mēsa domin̄ sumit· q̄busdā ad vitā· quibusdā ad exitium· Res vō cuius sacmentū ē omn̄ homi ad

vitã. nulli aũt ad exitiũ. ℣ Et ego resuscitabo eum in nouissimo die. Hoc subicit. ne cogitarent nõ mori corpaliter.

.M.lxvij. M.cc.R.lxxxiiij.L.clxv & .cc. .lxv.

Caro eñ mea vere ẽ cibo. & saguis meꝰ vẽ est potꝰ. Cum cibo & potu id appetant homies vt non esuriãt neq; sitiãt. hoc vitacit non pstat misi iste cibo & potꝰ. qui eos a qbo sumit imortales & incorruptibiles facit id ẽ societas ipsa scõꝝ vbi pax erit & vnitas pfecta Propterea quippe sicut etiã ante nos intellexerunt homies dei. xpus corpꝰ & saguiez suũ in eis rebo cõmendauit q̃ ad vnũ aliqd rediguntur ex multis. Aliud nãq; in vnũ ex multis gñis ofícit. aliud in vnũ ex multis a cmis cõfluit.

.M.lxvij.

Qui mãducãt meã carnẽ & bibit meũ saguiez. i me manet & ego in eo. Iam expoit q̃d sit mãducaẽ carnẽ eiꝰ. et bibẽ saguiez eiꝰ. hoc ẽ mãducaẽ illã escã et illũ bibẽ potũ. i xo manẽ. & illũ manentẽ in se hre. Ac p hoc qui nõ manet in xpo et in quo nõ manet xps. pculdubio nec mãducat eiꝰ carnẽ. nec bibit eius sagnem etiã si tãte rei sacmentũ ad iudiciũ sibi mãducz & bibat .M. Mãducaẽ & bibẽ plẽa refectio est nob. & p carnẽ xpi eccl'am vt supdictũ ẽ p saguinẽ q̃ xpi eccl'iaz intelligimꝰ. qa saguis sedes ẽ amme. & eccl'ia quodãmo sedes spũs sancti. quia ẽ q̃si ania. aniaꝝ oim fideliũ. Mãducamꝰ gº carnẽ xpi. & saguiem eiꝰ bibimꝰ si maxie & singl'ar gaudemꝰ de pticipacõne eccl'ie. in q̃ xpus tamq; caput. & spũs sanctꝰ quasi aia. in qua sacmentoꝝ omũio. & pctõꝝ remissio. Possũt q; ad psonã xpi singl'ariter hec ita referri. Dams quẽ ego dabo caro mea est. p mũdi vita. Tale est q; dicit. Refectio q̃m ppono ut ad sacietatẽ scz diume ocemplationis pducat est incarnatio mea facta. vt mundus viuat. Nisi mãducaũitis carnẽ filij hominis & biberitis eiꝰ saguiez. nõ hẽbitis vitam in vob. Hoc ẽ ñ reficiami in fide incarnacõis ad vitã eternã nõ puenietis. Per saguiez intellige aniam. cũ saguis sedes aie sit. Qui mãducat carnẽ meã. & bibit saguiez meũ. habet vitam eternã. Ac si dicat. Qui mẽtem suã letificat & pascit. qa carnẽ & aiam supli vt totũ hoiem saluũ facẽm. in via salutis ẽ.

Caro mea vere ẽ cibo. & saguis meꝰ vẽ est potus. Io ẽ pcarnẽ meã & saguiez dabo vrã sacietatẽ. sufficientẽ videl'at q; eternã. Ambr in epl'a ad ramonos. Caro eñ saluatoris p salute nri corpis oblata. saguis vero p ania nostra effusꝰ ẽ. vt nos in corpe & aia salnos facẽt. sicut pfiguratum fuẽat a moyse. Caro inquit p corpe vro offerẽt. saguis vo p aia ideo q; nõ saguiez mãducandũ. Inde g̃ nobis cibo & potꝰ spũal'. inde vox inbilacõis. & sonus epulãtis. quia sine mimissioe q̃daz mãtis masticacõne rummamꝰ carnẽ xpi. et saguiez pcium esse nre redẽpcõis & viã vite imortal' in qua nec sitis nec esuries erit. Animal aũt q; nõ rumiat immundũ ẽ. Augꝰ libro doctrina xpiana. In locucõibo figuratis seruabit hec rgula. vt tãdiu vsetur diligẽti osideracõe q; legit. donec ad regnũ caritatis iterptacio pducat. Nisi manducaũitis inquit carnẽ filij hois. & saguiem eiꝰ biberitis. nõ hẽbitis vitã in vob. Facimꝰ vl' flagitiũ videt iubere. Figura est pcipiẽs passiõi dnice esse cõmunicandũ & suauit'atq; vtiliter recolendo i meoria q; p nobis caro eiꝰ crucifixa & vulneata fit. Qui mãducat meaz carnẽ & bibit meũ saguiez. in me manet p ofirmacõez vite. & ego in illo. p imbitantem gram. Profecto fides in corde tuo est. xpus in corde tuo.

Sicut misit me vinẽs patꝰ. & ego vino ꝓpt̃ pẽz. Et qui mãducat me. ipe viuet ꝓpt̃ me .M. Pater me eq̃lem sibi misit id ẽ hoiez fecit. Vt gº ad illũ tãq; maiorez referã vitam meã. exemplitio mea fecit in qua me misit. Vt autem quisq; viuat ꝓpt̃ me. pticipatio facit qua manducat me. Mãducamꝰ eũ id ẽ accipimꝰ ipm vitaz eternam. Vl' vinit filiꝰ ꝓpt̃ patrẽ. quia ipe ẽ ex pre. Sicut eñ patꝰ nõ est indigens vitaꝰ sic filiꝰ nõ est indigens altiꝰ vite Vtriq; eñ sũt vna vita. q̃a vnꝰ deus.

Hic est panis qui de celo descendit. Nõ sicut mãducauerunt pres vri mãna & mortui sũt. Qui mãducat hũc panẽ vinet meternum Dic id ẽ in hoc loco. vl' hic scil' filius hois de quo sup est panis de celo. Non sic morient in aia qui me celestẽ panẽ mãducãt. sicut pres vestri mãducauerũt mãna & mortui sunt.

Hec dixit in sinagoga docens in caphar naũ. Hoc mlti audiẽtes ex discipl'is eiꝰ dixerũt. Durꝰ est hmo. Quis põt eũ audire id ẽ ei obedire. Monent discipl'i q̃d gº iimici Ecce vẽtilat'ticũ. sed secretũ dei mtẽtos dẽt facere. non adusos. Verba quidẽ dni ita sunt pfunda. vt omes pusos t'bent. omes rectos

anditoes exerceat. Hic apd se discipli dixerit de duricia smois dni. vt ab eo nō audirent. Vnde sequitur.

Sciens aute ihs apd semetipm qa murmurarent de hoc discipli ei dixit eis. Hoc vos scādalizat. Hoc videl qa dixi carnē meā do vob māducaē. & saguiez meū bibē.

·A·lxix· M·cccx· R·cxvj· L·ccxcvij·

Si gō videritis filiū hois ascēdentē vbi eat prius. Hic solvit qd illos moneat. hmē āpit vnd fuēant scādalizati. hic plane si itelligent. Illi em putabāt eum erogaturū corpl suū. ille aūt dixt se ascēsurū in celū vtiq; integrum. Cū videritis filiū hois ascendentē vbi erat prius certe vl tūc videbitis qa nō eo mō quo putatis erogat corpl suū. Certe vl tunc itelligetis qa gra ei non cōsumit in morsito Nulla qstio hic eēt si ita dixisset. Si vidētis filiū dei ascēdentē vbi erat prius. Nūc aūt dixt filiū hois. Nūquid filiū hois q in tra esse cepit vt illud. Vitas de tra orta ē. in celo erat prius Alio aūt loco ait. Nemo ascēdit i celū nisi qui descēdit d celo. filiꝰ hois q est i celo. Hic non dixit erat seo ē. et tamē cū hoc dixit in tra loqbatur. et nō dixt filiꝰ dei. sed filiꝰ homis Qd totū ad hoc ptinet. ut itelligamꝰ vnā psonaz esse xpm dm & hoiem. Xps nāq; vnꝰ verbū ania & caro. et scdm vnitatē psone sic eāt filius hois i celo qndo in tra loqbat. quō filiꝰ dei erat i terra. Filiꝰ dei in tra i suscepta carne filiꝰ hois i celo in vnitate psone.

·A·lx.·M·ccxcvij·R·clxxviij·

Spiritꝰ est qui vivificat. caro nō pdest quicqm. Eo mō quo illi itellexerūt non pdest. Carnē quippe sic itellexerūt quō in cadavere dilaniat. aut i macello vēdit. nō quō spū vegetat. Proinde sic dictū est caro nō pdest quicqd quō dictū est. scīēcia iflat. Scientia namq; sine caritate inutilis est. eodēmodo caro sine spiritu.

·A·lxxvij·

Verba qūe ego locutꝰ sū vob. spūs & vita sūt. hoc est spūaliter intelligēda sūt. Sed sunt quidaz ex vob qui nō credūt. Quia non credūt. ideo nō itelligūt. vt ait pphā. Nisi crediderit is. non itelligetis. Per fidē copulamur p intellectū vivificam. Quiꝰ bream p fidē vt fit q vivificet p intellectum.

·A·lxxiij·

Et dicebat. Propterea dixi vobis quia nemo potest venire ad me. misi fuerit ei datū a patre meo. Fides em non est a se qui ppa. sed a deo tāq; gīa. Ex hoc multi discipli eius abierūt retro. et iam cū illo nō ambulabāt. Dixt gō ihs ad duodeci. Nūqd & vos vultis abire

A·lxxiiij·M·clxvj·R·lxxxij·L·xciiij·

Respondit gō ei sim petrꝰ. Dne ad quē ibimꝰ. Verba vite eterne habes et nos credimꝰ & cognovimꝰ qa tu es xps filiꝰ dei. Recreante spū sancto itellext petrꝰ. Verba vite eterne habes id ē vitam eternā hēs in mīstratōne corpis & sagmis tui. Credidimꝰ vt cognoscerem. nā si priꝰ cognoscē deinde credē vellem. nec cognoscē. nec credē valerem. Quid crediderimꝰ. Quia tu es xps filiꝰ dei. Id est qa ipsa vita eterna tu es. et non das i carne & sanguine tuo misi qd es. Vnꝰ p omīb loqbat.

·A·lxxv·

Respondit eis ihs. Nōne vos duodecim elegi. & vnus ex vobis diabolꝰ est. Dicebat autem de inda simōis scariothis. Hic em erat eū traditurꝰ. cum esset unꝰ ex duodeci. Respōdit causa pbādi eos. Ad pmanendū elegit undecim electōe illa d qna dr. Multi vocati pauci electi. Judā vō elegit id est vocavit. vt p eum dispensatio divine misericordie i salutē mūdi impleret. Unde bonitas dei bene vtebat malicia illiꝰ. sicut in vēditōe ioseph bene vsus est malicia fratrū. Econtē mali vtunt bis dei ad malum sicut igne. aqua et cetis. Judas ergo cum pijt se extimiant. non numen sacratū vilanit. Hoc totum qd de corpe suo & sanguine dns locutꝰ ē. et qd i eis distribuēdis gīa vitā nob pmisit eternā. & qd hic voluit itelligi māducatoes & portatoes cārnis & sanguinis sui. vt i illo maneāt & ipe i illis. & qd nō itellexerūt. q nō crediderit. & qd spūalia cānaliter sapiendo scādalizati sūt. & qd eis scādalizatis & peūtib dns cōsolacōi affuit discipl'is qui remanserūt. hoc imām totum ad hoc nob valeat dilectissimi. vt carnē & sanguinem xpi nō edamꝰ tm in sacramēto qd multi mali faciūt. sed vsq; ad spiritus pticipacōem manducemꝰ &

bibam⁹. vt in dñi corpe tã q̃ mẽbra macam⁹ vt spũ ei⁹ vegetem̃: & non scãdalizem̃. etiaz si multi mõ nobiscũ manducãt & bibãt corpa^r sacramẽta. q̃ habebũt i fine etna tormẽta. Modo cm̃ corp⁹ xp̃i mixtũ tamq̃ area sed nonit dñs qui sũt ei⁹ .M. Notandũ qa nõnulli doctor aliq̃ de p̃dictis incidẽt ad altaris sacramenta referũt. sed i cõtinua expõe nullis. In centesimo aũt quinquagesimo sexto capl'o hui⁹ opis. ꝑpe habẽt de sacficio altaris.

C. Capitulũ vicesimũquartũ.

.L. cxxxvj. M. ccxxxvj

BOganit aũt illũ quidã phariseꝰ vt prandẽt apd se. et igress⁹ recubuit. Phariseꝰ aũt cepit intꝰ se reputans dicẽ. q̃re non baptizatus esset ante p̃ndiũ id ẽ lavat⁹ moẽ indeor .A. & verb dni. Phariseꝰ vocabantꝰ nobiliorẽs atq; doctiores indei. ℣ Et ait dñs ad illũ. Nũc vos phariseꝰ qd deforis ẽ calicis & catini mũdatis. qd aũt ẽ intꝰ vrm plenũ ẽ rapina & miqtate .Ambr. & .B. Mũdicia carnis exti⁹ obſuatis. et anie t̃pitudmẽ retinetis. Calix ẽ vas vitreũ. catinũ fictile de terra Per hec sigficat fragilitas hũane corpis. in quo exti⁹ p̃tendũt scitatẽ. & simulãt iusticiã sed intꝰ sũt vicior sorde deformes.

Stulti. nõne q̃ fecit qd deforis ẽ. etiã id qd demtꝰ est fecit. Qui vt̃mq; hois naturam fecit. vt̃mq; mũdare desiderat. Hoc dicit cõtra manicheos. q̃ aniam tm̃ a do carnẽ do putãt a diabolo creatã. Hoc etiã dicit illos qui corpalia pctã. formicationẽ videl'. furtũ rapinam. q̃si gũissima detestantꝰ spũalia do q̃ nõ miꝰ dãuat apl'⁹. iram scz supbiã & auariciã que ẽ idolor fuit⁹ ut leuia ꝺtempnũt.

Verũtamẽ qd supest date elemosinã. & ecce oia mũda sũt vob. Qd necessario victui & vestitũto supẽ. date pauperib⁹ iuxta p̃ceptũ iob⁹. Qui habet duas tunicas. det nõ habẽti Vl ita. Qd supest remediũ facite de vro scelere. Date scz eleõsinaz quia sic aq̃ extinguit ignem. ita eleõsina extinguit pctm̃. Qui vult ordinate dare eleõsinã. a seipo debet incipe. & eã p̃mũ sibi dare id ẽ miaz sibi facẽ. Est em̃ eleõsina op⁹ misꝛie. verissiq; dictũ est. miserere anie tue placẽs do. Prima eleõsina ẽ cũ renascim̃. scda quicqd bom p⁹ea facim⁹. Mũdatis g^o corda vestra p fidem. mũda sũt omia id est nulla coinquinant mentem.

.R. lxx.

PHarisei & quidaz de scribis venẽtes ab iero solimis. et cum vidissent quosdã ex discipulis ꝺ manibꝰ inmundis id ẽ nõ lotis manducare panes. vituperauerunt dicentes.

.M. cliiij. R. lxxj.

QUare discipl'i tr̃ gredinꝰ traditiõez seniorum. Nõ em̃ lauãt manꝰ suas. cum panem manducãt .B. i mr̃. Phariseꝰ spũalia ũba carnaliꝰ intelligẽtes. lauami mũdi estote. & mũdami q̃ fertis vasa dni. nõ recte accipiebãt hãc mũdiciã. Nã hoc dictũ est ꝺ corꝑ & opis castigacõe. non solũ de lauãdo corpe. vt ipsi putabãt. Igiꝰ aq̃ extiꝰ loti ꝺscie linoꝰ pollu ti. non ad verbũ audiendũ. nõ q̃si ad medicum sed ad questionũ pugnas ꝺcurrũt. De non lotis itaq; manibus corpis vituperant discipl'os cum i opibꝰ eor⁹ mbil inuenit inmundicie inuemãt. Amen autem nãq; manus id ẽ opa sollicite lauabant Comunia quidez vocabãt indei omia inmunda ℣ Ipe aũt rndẽs ait illis. Quare & vos tr̃gredimini mandatũ dei ꝓpt̃ t̃dicõez vr̃az .I. Cũ vos p̃cepta dei ꝓpt̃ t̃dicõez hoim negligatis. q̃re meos discipl'os arguitis. qd semor⁹ inssa puipẽdeat. ut dei scita custodiãt.

Nam ds dixit. Honora p̃rez & matrẽ & q̃ maledixerit pat̃ vl' matri morte moriatur. Honor i scpturis non tm̃ i salutacõibꝰ & officijs deferẽdis. q̃ntũ im eleõsimis & munerꝰ oblatiõe sentit̃. Vnd apl'⁹. Honora vidvas que vere vidue sũt. hoc ẽ da eis. Qui gr̃ debitis obsequijs parentes mdignos iudicauit. morte morietur eterna.

Vos aũt dicitis qcũq; dixerit pat̃ vl' matri munꝰ qd cũq; est ex me tibi p̃derit. & nõ honorificauit patrẽ suũ aut mr̃em. et irritũ fecistis mandatũ dei. ꝓpt̃ t̃dicõez vr̃am. Orcepat dñs ibecillitati & penurie pntũ ꝺsulens vt filij eos honorarent. m necessarijs etiã vite Hãc legẽ phariseꝰ subũtentes ut ipietatẽ sub nomie pietatis iducerent. docuerũt filios melius facẽ si deo vero pat̃ nonerent ea q̃ pntibꝰ offerẽda erãt. Vnde ipi pntes egem fiebãt. & oblatio liberor⁹ sub occasiõe dei i lucra sacdotum cedebat .M. Sic lege litterã. Del⁹ inssit p moysen scz honorari pntes. sed quicũq; dixerit pat̃ aut mr̃i & ceta vos illud dicitis.

quia quicūq; hoc dicat vos illum istruitis ad
dicendū. Vos mqm istruitis malos filios vt
dicāt. O pat̄ o mat̄ mū? qđcumq; est ex me
oblatū subandis i templo tibi ꝓderit i ania
Vl̄ ita. Filios dicē pentibꝰ ꝯpellitis mū? qđ
cumq; ē ex me offerend deo. i tuos cōsūmo ci
bos. tibiq; ꝓdest o pī & mī. vt timeāt accipe
deo ꝺsecrata. ne sacłegij crimen incurrāt. Vl̄ ita
legi pot̄ sub iterrogacōe. O pat̄ o mī munus
qđ ax me dat̄ tibi ad victū & vestimentū. ꝓꝰ
derit tibi ad saluādā aniaz. Mimime. qa tu nō
curas misi de corpore.

.R. lxx.

Pharisei em̄ & omēs iudei misi crebꝰ lauēt
manꝫ non māducāt. tenētes t̄ditiōez sem
orum. & a foro misi baptizent̄ nō cōmedūt. et
alia multa q̄ t̄dita sūt illis seruaē. baptis ma
ta calicum & vrceoꝝ. & eramīoꝝ & lectoꝝ &
alia hijs silia faciunt multa .D. m mī. A
foro sbandis redeūtes misi lauēt̄ nō ꝺmedūt
Frustra sic baptizant̄. dum in nomie saluato
ris nō abluūt̄. Baptis ma urceoꝝ & calicū di
cit ablucōes vasoꝝ qs faciūt iudei vt ip̄i mū
di videant̄ i corpe. non curātes pcā mfideli
tatis a se expellē. At vero muanū vasoꝝ bap
tis mata seruāt. q cordium suoꝝ & corpm foꝛ
des negligūt. Vnꝺ paul?. Volūtas ꝺi est vt
abstineatis vos a fornicacōne. ut sciat vnus
quis q; vām suū vas possidē i scificacōe & ho
nore. Superstitiosa hoim t̄dicio p̄cipt̄ crebꝛi?
lauari ob māducand. & alia hmōi inutilia.
sed necessaria doctrina vitatis inuit eos q pa
nem vite māducaē desidant crebro eleōsinaꝝ
lacmaꝝ. alioꝝq; iusticie fructuū fomēto sua
opa purgare.

.M. cliiij. R. lxxj.

Irritū feciſtis māatū dei ꝓpter t̄dicōem
vām. Hypocrite. bene ꝓphauit de vob
esayas dicēs. Popł̄us h labijs me honorat.
cor aūt eoꝝ lōge est a me. Sine causa aūt co
lunt me docentes doctrias & māata hoim.
.R. Reliquentes em̄ māata di. tenetis tra
dicōez hoim .T. i mī. Latratū phariseoꝝ fur
ca rōms obtūdit. id ē moysi & esayę icrepati
one. vt & nos hēticos vbis scꝑture vincam?
Simulatores iudei strepitu quidē labioꝝ di
cunt. magr̄ scim? qa verax es. extioręq; mun
diciam ꝺmendāt. sed qa immūda mēte vitati
ꝺtradicūt. nequaq; mercedē cū veris cultoribꝰ
habituri sunt.

Et ꝺuocatis ad se t̄bis dixt̄ eis. Audite &
itelligite. Nō q; itrat i os. coiq̄nat hoiez
sed qđ ꝓcedt̄ & ore hoc coiq̄nat hoiez. A. m
t̄ctatu & ꝺtiencia. Hec sentēcia si tota & oē cor
pis accipiat̄. absurda ē. Neq; em̄ quē nō coin
quinat cibꝰ. coiq̄nat vomitus. Cibꝰ quippe
in os intrat. vomitus ex ore ꝓcedt̄. sed ꝓcul
dubio ꝑora ūba ptimēt ad os carnis vbi dicit
non q; itrat in os coiq̄nat hoiez. posteriora
aūt ad os cord vbi ait. sed qđ ꝓcedt̄ ex ore
coiq̄nat .T. Si hoc verꝫ ē. qre ỳ doloticis
vescim̄. Apł̄us ait. Non potestis calicē dni bi
bere & calicē demoniorꝫ. Sciend g̃ q; cibi &
omis dei ctura p se mūda sint. sed ỳdoloꝝ &
demonū inuocatio facit ea imūda.

.M. cliiij.

Tunc accedētes discipł̄i ei? dixer̄t ei. Scis
quia pharisei audito hoc vbo scādalizati
sūt. At ille rndens ait. Omis plantatio quā
non plantauit pater meus celestis. eradica
bit̄. Pharisei quoꝝ religio ē in discernēdis ci
bis scādalizati sunt id ē offensi sunt. Scalon
em̄ seu scādalum nos offendiculū vl̄ ruinā. &
ipactionē pedis siue scrupulū vt quidā volūt
possum? dicē. Plantacōez dicit hic doctrias
& māata hoim. que a deo nō sunt.

.M. clv. L. lvij.

Simite illos Ceci sūt. duces cecoꝝ. Cec?
aūt si ceco ducatū pstet. ambo i foueam
cadūt. Hoc ē si isipiens isipientē doceat. ābo
mergunt̄ in pcōꝝ ꝓfunditatē. Simite illos
subandis arbitrio suo. quia irreuocabiles sūt
Vnde et paulus. Hereticū hoiem. post ꝑmaz
& secundam correptionem deuita.

.M. clvij. R. lxxij.

Et cū introisset i domū a t̄ba. int̄rogabat
eum petr?. Edisere nob parabolā istā. At
ille dixt̄. Adhuc & vos sine itellectu estis. Q?
apertū erat putabāt apł̄i parabolice dictū. Cor
ripiunt̄ ergo a dño. Exquo animadūtim? vi
ciosū esse auditorē qui obscure manifesta. aut
manifeste obscura velut intelligē.

Non intelligitis quia omē qđ in os intrat
in ventrem vadt̄. & in secessum emittit̄.
Hinc calūpmant̄ hēretici q̄daz q; dns physice
disputacōis ignarus. putatet omēs cibos in

ventrem ire· & in secessum digeri· cum statim infuse esce p artus· et venas & medullas neruos q fundãt. Vnd & dicũt multos q vicio stomachi ppetem sustinẽt vomitũ· p? cenas & pndia· statim cuomẽ que igesserit· & tñ esse corpulentos· qa ad pmũ tactũ liq̃dior cibo & pot? p mẽbra fundat. Sz q̃uis sit tenuiss? humor & liq̃es esca· tam cum in vms & artubus decocta fuerit esca· & digesta cũ humore p occultos meat? corpis quos g̃ci poros vocãt ad iferiora dilabit· et in secessũ vadit· M· Quelibet etiã humor purgatio veluti p sudorem seu p q̃libet alia non mcongrue secess? intelligit. Elemẽta siquidẽ effluũt & influũt aliter. Emittit in psonale vbũ accipiam? vt fit sens?. Totũ quidẽ vadit in ventrẽ qd p os intrat· & p?ea in secessũ emittit· id ẽ emissio fit

Quare aũt pcedũt d ore· de corde exeunt et ea coiquinãt homines. De corde em exeũt cogitacões male· homicidia· adultia· formicacões· furta· falsa testimonia· auaricia· nequicie dolus impudicicia· oculus malus· blasphemia superbia stultitia. Hec sũt que coiquinãt homines. I. Plato putauit rõnabile nrm in cerebro iam in felle. d sideriũ in iecore cõmorari. Si aũt de corde exeũt cogitacões male· g° anie pncipale nõ est scdm platonẽ in cẽbro· sed iuxt xpm in corde. Dic etiã arguit qui cogitacões a diabolo immitti putãt· qui auctor esse pot non auctor. Non em occulta cord rimat· sed ex corpis habitu rem putat· vt si pulchrã mulierem nos crebro vidit respicẽ· intelligat cor vulnẽatũ· M· Homicide sũt etiã illi q fratres odio hñt vsq ad mortem. Vnde iohes Qui frem suũ odit homicida ẽ· Adultari ẽt thorũ alt? violare. Formicatio d° est amor a legitimo connubio solut?· & vag?· explẽde libidis cõsectãdo licenciã. Dicit aũt formicatio a formicibo· in quibo pagani suã t̃pitudiem exercebant. Furtũ est omne qd dãno alt? acquirit. Auaricia aũt radix oim malorũ· seruit? ẽ ydolorũ· qa sicut wraciũ ds vent est· ita cupidor q̃ instissime pecuie de? dici pot. Nequicia est defect? hom· qp neq̃ seru? dicit se facẽ neqre Dolus ẽ occulta malicia· blandis vbis adornata. Impudicicia ẽ omis mcõtinẽcia ad libidinem ptinẽs· velut illicit? carnis tactus· & t̃pia vba· & turpis cogitatio. Oculus malus intelligit inuidia· qp est aliena felicitate torq̃ri Superbie aũt spes sũt velle pesse· nolle sbesse nolle parẽ habẽ. Inter stultũ & insipientẽ hoc interest· qd q̃nt? libet philosoph? insipiens est

si dei sapiẽcia puct· Stultus vero nec in tẽporalibus astuciã habet. Marc? p comq̃nat potit cõmunicat· qp ppe scpturar ẽ· sed tam publico sermone nõ tenit. Iudei cõmunes cibos vocant quibo omes vtunt boies· vt lepores & huiõi animalia q vngulã non findũt· nec squamosã sũt in piscibo. Vnd in actibo apl̃or Qd deus scificauit· tu ne cõmune dixeris. Communne g° p imundo hñt. Cõmunicatio tamen apl̃ica non tota extendt palmites suos vsq ad mar· mũdicia v° phariseor sterilis est·

C. Capitulũ vicesimũ quintũ·

·M·clvij·R·lxxij·

Et inde surgens abijt in fines tyri & sydonis. Et ecce mulier chananea gẽtilis syrophenissa gne clamauit dicẽs. Miserere mei domine filij dauid· filia mea malde a demõia vexat. ·Dyt. Chananei tras in quibus indea est incolnerũt. Qui vt bello dsupti vt in loca victa dispsi. vt in seruitutẽ condicõe deuictor subiecti· nomẽ tm̃ sine patria sede· circumferũt. Ex illa g° dispersiõe mt cepa otigit qp hec chananea ẽ syrophenissa genẽ· hoc est ex syris & phenicibo orta. Gentilis itaq; est et si indeis admixta pselitor formaz p̃fert Merito nãq; existimat ex lege ognouisse· qd xpm & dñm & dauid filiũ dfiteat. ·D· i mr· Tyrice aũt figñicat ecclaz de gentibo· que p filia rogat· cum p animbo nondũ credentibo superne pietati supplicat· vt a fraudibo diaboli soluant. Bene iuxta mathcum de finibo suis egressa fuit· et iuxta marcũ p̃cidit ad pedes dni· vt extroq; colligat· qp illi recte p errantib? orant· q̃ piscas siue p fidie mãsiones relinquũt· & in eccl̃az se pia deuocõe transferunt

Ihus aũt non rndit ei verbũ. Et accedẽtes discipl̃i ei? rogabãt eũ dicẽtes. Dimitte eam. quia clamat p? nos. Post ãbulantẽ dñm mulier chananea deprecatorias voces emittit· & pus in domo ad pedes ei? p̃cidit ut marc? cõmemorat ·I· Q? autẽ dñs non rndit ei· nõ fuit de supcilio supbie· sed ne videret sibi dari? cũ dixisset in viã gentiũ ne abieritis· et ne occasionẽ daret calũp matoribo p̃fectã salutẽ gentiũ resurrectiõis tẽpori reseruãs. Oro chananea discipl̃i rogabant· nescientes misteria dni· vt miscdia cõmoti· vt ipor tuitate eius carere cupientes·

·M·clvij·L·ccxxvj·

Ipse aũt respondens ait. Non sum missus
nisi ad oues que pierũt dom9 isrl'. Hoc
dixit qꝓ ꝑmũ missus sit ad isrl'. quẽ negligen
tẽ euglm dimissur9 eãt. et ẽnsitur9 ad gẽtes

·M·clviij·R·lxxiiij·

Et illa venit. et adorauit eum dicẽs. Dñe
adiuua me. R. Qui dixit. Sme ꝑus sa
turari filios. M. R. Non est bonũ sumẽ panẽ
filiorꝫ. & mittẽ cambo. H. i mr̃. Tale ẽ qđ dr̃
Futur9 est vt & vos gẽtes salutẽ cõsequami
sed pri9 oportet saltẽ aliquos iudeos q̃ antiq̃
electione filij dei noiant̃. pane celi refici. et sic
tandem gẽtibo vite pabula mistrari. I. Ca
nes dicũt̃ ethnici ꝓpt̃ ydolatriã. qui esui sag
uinis dediti. & cadauũbo mortuorꝫ ferunt̃ in
rabiem. O mira cõuersio. Quondã isrl' erat fi
lius nos canes. et p9ea dictũ est de eo. circũ
dederunt me canes multi.

Et illa dixit. Etiã dñe. Nã & catelli edũt
de micis. q̃ cadũt de mensa dnoꝝ suoꝝ
M. Sens9 est. Certe dñe verꝫ ẽ qꝫ dicis. nõ
esse bonũ panẽ filiorꝫ mittẽ cambo. Sz ido nõ
desisto ꝑcari tuã misdiam. q̃m mihi scdm si
militudmẽ pais & canũ cõuenient̃ facẽ potes
nam et ꝑ etiã id est ete catelli edũt de micis.
Ergo si sũ indigna cui integrũ panẽ ꝓbeas. sal
tem da mihi filie mee sanitatẽ. q̃ti micã cõpa
cõne multorꝫ mirabiliũ que feci sti. H. in mr̃.
Misstice mẽsa ẽ scꝛptura scã. panẽ vite mistrãs
Dinc eccl'a dicit. Parasti i ospctũ meo mensã
Mice sunt intina misteria scꝛpturarꝫ quibo hu
miliũ coꝛda reficiũt̃ iuxt̃ illud. Adipe frumti
saciat te. Non g9 crustas edunt catelli. qa con
uersi ad fidẽ de gentibo non littẽ sup ficiẽ. sed
spũalem mqrũt medullã. Et hoc sub mẽsa do
miorꝫ. dũ verbo sac eloquij humilit̃ subdr̃ officia
coꝛdis & coꝛpis subponũt ad iplẽda ꝑcepta
M. Vt dni pnt̃ itelligi scꝛpturarꝫ opositoꝛs
seu interꝓetes.

Et tũc ait illi. O mulier magna ẽ fides tua
fiat tibi sicut vis. Et sanata ẽ filia ei9 ex
illa hora. I. i mr̃. Sub psona mr̃is chana
nitidis magꝝ fides eccl'ie. magna pacia & humili
tas. ꝑdicat̃. que credidit posse sanari filiã. et
toties contempta passa est in ꝑcibo ꝑseueraẽ
et hũilitate se nõ cambo sed catulis cõparit.
qua ꝓpt̃ liberta ẽ filia. H. i mr̃. Vbi dat̃ exẽ
plũ cathezizãdi. & baptizãdi. ifantes q̃ ꝑ fidẽ
& confessionẽ pentũ i baptismo liberant̃ a diabo
lo. M. Q aũt dñs puerꝫ cẽturiõis. & filiã
chananee nõ venies ad eos sanat. significat
gẽtes ad quas nõ venit ꝑ ꝑsenciam coꝛpis sa
nandas ꝑ verbum suum.

·R·lxxiiij·

Et iterꝫ exiẽs de finibo tyri. venit ꝑ sydo
nem ad mare galilee int̃ medios fines de
capoleos. H. i mt̃. Decapolis ẽ regio decẽ
vrbiũ ẽns iordanẽ ad orientẽ circa hippũ &
pellam & gadaram ot̃ galileã. Q ergo dicit̃
quia dñs venit ad mare galilee int̃ medios fi
nes decapoleos. nõ ipsos fines decapol' cum
int̃sse sigficat. Neqꝫ em̃ mare ẽns navigasse di
citur. sed potiꝰ vsqꝫ ad maꝛe venisse. et ad ipm
puenisse locũ qui medios fines decapolis lõ
ge ẽns mare positos respicit int̃. i. cont̃. Vt
galilee que ẽ int̃ medios fines.

Et adducũt ei surdũ & mutũ & deꝓcabãt̃
eum vt ponat illi manũ. Et apꝓhendẽs
eum de tba seoꝛsũ. misit digitos suos in auri
culas ei9. et expuẽs tetigt̃ liguã ei9. Et suspi
ciens i celũ. igemuit & ait illi. Effeta. qꝫ ẽ ad
apire. Et statim apte sũt anẽs ei9. et solutũ est
vinculũ ligue ei9. & loqbat̃ recte. Surd9 &
mut9 est. q̃ nec anẽs nec os apit ad audiẽda
verba dei & ꝑnũctiãda. Oria salutis ianua ẽ
infirmũ de tba educi. Q fit cum apꝓhendẽs
dñs mentẽ ꝑccatis languidã. euocat eã a con
suetis moribo. & ꝓuocat ad sua ꝑcepta. Mit
tit digitos i auiculas. cũ ꝑ dona sancti spũs
aures coꝛd̃ apit ad itelligenciã. Expuẽs dñs
liguã tãgit egroti. cũ ad ofessiõez fidei oꝛa ca
thezizatoꝝ instruit. Sputũ nãqꝫ saporẽ sapie
Vnd illud. Ego ex oꝛe altissimi ꝓdiui. Susꝓ
exit dñs i celũ. vt inde muntis loq̃la. surdis
auditũ. cũctis infirmis medicã. docẽt esse que
rendaz. Ingemuit. vt daret nob exemplũ ge
mendi. & ꝑ nob & ꝓxis. Effeta ꝓpe ptimet
ad aures. vnd & subdit̃. Et statim apte sunt
aures eius. Dic notat̃ vẽ qꝫ redẽptoris nat̃a
Celũ suspicit vt homo. curat vt deꝰ. Qui sic
curatur bene pt̃ dicẽ. Dñe labia mea apies. &
os meũ anũciabit laudẽ tuã. I. i mr̃. Alit̃
Gen9 hũanum tamq̃ vn9 homo varia pste
absũptus. i pthoplasto cecat̃ dũ videt. sur
dus fit dũ audit. mutus fit dũ adorat emungit̃. obmu
tescit dum loquit̃. mãcus fit dũ manũ erigit.
incuruat̃ dũ erigit̃. ydropic9 fit dũ ocupiscit
claudus dũ ꝓgredit̃. lepꝝ suffundit̃ dum nu

datur· demone implet· dū diuinitatē appetit mozit mozte dū audacter excusat· Ōriarche aūt & ꝓpb incarnacōem desiderātes· miscōie manū pcant impom. Semp a tbulētis cogi tacōibo & actis iozdinatis· fm omb⁹ q̄ mō positis q̄si de tba eiucit· qui sanari meretur Digiti qui i aures mittunt· sūt vba spūs sci de quo dr digit⁹ dei hic est· & opa digitoz tuoz sūt celi. Sputū ex capite dscēdēs ē sapi encia ex patre· q̄ solnit labia hūam genis vt dicat. Credo in deū patrē &c. Suspicies in celum gemuit id ē gemē nos docuit· et i celū thesauz nri cordis erigē· qd p⁹ cōpunctionē a frinola leticia carnis purgat ut dr. Rugie bam a gemitu cordis mei. Apiunt aures ad ymnos & cantica et psalmos. Solnit ligua vt eructet vbū bonū· qd nō pnt mine nc vba cohibere. Vnd paul⁹ ego vinct⁹ sum· sed verbum dei non est alligatū·

·R·lxxv·L·e·

Et pcepit illis ne cui dicent· Quāto aūt eis precipiebat tātomagis plus pdicabāt· & eo amplius āmirabant dicentes·

·R·lxxvj·M·clx·

Bene omnia fecit· & surdos fecit audire & mutos loqui. Nō in vtutibo gl'andū esse docuit· sed i cruce & hūiliacōe ·M· Humilitas em̄ semp pcedit gloziam· Ordo vboz est Quāto aūt eis magis pcipiebat· tāto pl⁹ pdicabāt· Ciuitas em̄ in monte posita vndiq; circūspecta· abscōdi non pōt· Sciebat g̃ qui omia nouit anteq̄ fiant q̄a magis pdicarent sed hoc pcipiēdo voluit pigris ostendē quāto studios⁹· q̄ntoq; frequēcius pdicare debeāt quibo inbet vt pdicēt· quādoquidē illi qui .p bibebant· tacē non poterant·

C·Capitulū vicesimūsextū·

·M·xxxiij·

Oportebat aūt eū trānsire p samariam· Venit g̃ in ciuitatē samarie que dicit⁹ sichar. iuxta predīū qd dedit iacob iosepb filio suo. Erat autez ibi fons iacob ·M· Siue dns de indea i galileā· seu de galilea in indeā p samariā trānsierit· cum ea q̄ sequunt facta fue

imt ex euāgelica lectiōe nequaq̄ certum est· qm̄ sepissie tempoz serie ꝓpostero ozdine permutat· In figura xp̄i qui ē legittim⁹ hēs patriarbaz babens hēditatez in gētibo· suscepit iosepb a iacob pdij hēditatē q̄m gētes ibabitant· et i qua p typū samaritāe mul'ris xp̄o adberet· A· Vbi aqua in supficie fremanat fons dicit· vbi vo in pfundo et fons & puteus vocatur·

Ihūs antē fatigat⁹ ex itinē· sedebat sic super fontē· Hora erat q̄si sexta· Fatigat dns scdm carnē qui cōdidit nos fortitudine sua. Suscepit em̄ omia q̄ sunt nre infirmitatis sine pctō· & nutrit q̄si infirm⁹ infirmos. Qd fact⁹ est adā in carne· eua aūt de costa eius· sig̃ficat nos fortes futuros d infirmitate xp̄i Fortitudo nāq; creauit· infirmitas recreauit. Fortitudo fecit vt qd nō erat esset· infirmitas fecit· vt qd erat non piret. Sic videl fatigat⁹ itinē sedit· tāq; mgr hūilis doctur⁹ accedentes· & possessurus. Sexta bora sig̃ficat dnm venisse in sexta etate·

Venit mullier de samāria haurire aquam Dicit ei ihūs. Da mihi bibē. Discipuli em̄ eius abierāt i ciuitatē vt cibos emerēt. Venit samaritana i figura eccl'e de gētibo· q̄ p⁹ ydzia cupiditatis hauriebat aquā de puteo id ē voluptatē seculi d pfunditate tenebzosa sed nūc ex⁹ fidē sitit ihūs & petit ab ea potari Petit q̄si acceptur⁹· et affluit tāq; saciatur⁹ In ciuitate discipuli emunt cibos a indeis· quoz corda pdicacōe fidei deo studēt ꝓpare

Dicit g̃o ei mul'ier illa samaritana. Quō tu indeus cū sis bibē a me poscis· que sū mulier samaritana. Nō em̄ coutunt indei samaritais Ambr· in pma ad corinthios. Samaritam solā legem accipiebāt id ē quīq; libzos moysi Dij erant ex origene psay & assiriox. Quos rex assiriox sublatis filijs isrl in captiuitatē posuit ad moolēda loca samarie & ideo ignem colebāt more psay. Eos g̃ indei execrant abstimēdo a cibis eoz et vasis· supplātatozes q̄ vocāt· quia hēditatē patarche iacob sibi vendicāt. Cognouit mul'r xp̄m esse indeū· qa fimbrias i westimētis indi febāt· p qd discrebāt·

Respōdit ihūs & dixit ei. Si scires donū dei et qui est qui dicit tibi da mihi bibere tu fortasitan petisses ab eo et dedisset tibi aqm vinā ·A· Ihūs et si corpal'r sitiret· tamē non mīi potū fidei petebat· cuius merito spm̄ dare cupiebat· & idcirco samaritanā āmonet vt petat. Donū dei est spūs sctūs· & aqua viua de

qna dicit · apud te est fons vite. ¶ Dicit ei mulier. Domine neq; in quo hauries habes · & puteus alt est. Vnde ergo hes aquā viuam Numqd tu maior es patre nro iacob q dedit nob puteū & ipe ex eo bibit · & filij ei? & pecora eius. Quasi dicat. De hac aqua dare mihi non potes quam pmittis · cū hauritoriū non habeas · & puteꝰ pfundꝰ sit. Intelligit quippe aquā viuaz que vbi oriť excipit. Sed ne forte aliū fontē pmittē videret subdit. Numqd tu maior es pre nro iacob · vcās cū patre suū tum qa hēditatē ei? possedit · tū quia sub lege moysi vinebat · M · De puteo bibūt boies & pecora. Similiter de rone que qsi depuata & obscurata · magno labore fodit & exercet · bibūt vt boies qui ea ad bonū vtunť · bibunt vt pecora qui ad malū. ¶ Respōdit ibus · & dixit ei. Omis q bibit ex aqua hac · sitiet itm Qui aūt biberit ex aqua quā ego dabo ei · non sitiet metnū. Sed aqua quā ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis in vitā etnaz. Dicit ei mulier. Dne da mihi hāc aquā vt non sitiam neq; veniam huc haurire · A Jam manifestius loquit dns & mulier adhuc carnem sapit Suspirat tamē hre de illo fonte de quo pq̄p biberit non indigeat aqua. Promittit ibs satietatem spūs q̄ fiet in resurrectiōe. Vnde illud Saciabim̄ i bois dom? tue. Et alibi. Inebriabunť ab vbtate dom? tue. Aqua corpalis deorsū fluit · aqua vo spālis sursū salit · id ē salire facit · cū illos qui eam bibūt · metnaz gloriam subuehit. Hāc quippe aquaz bibere ē · in fide & alijs domis gre sumope delectari · & sic in pleitudine gle fnire. ¶ Dicit ei ibs. Vade voca virū tuū · & veni huc. Viro scit duce ad templacōez spūalis itelligēcie ascendas. Vir carnal non accipiť hic · sed vir anie id ē intellectꝰ anie. Quasi dicat dns. Solo intellectu capiunť q̄ dico voca virū id ē psenta intellectum · tuū. Nō em̄ magnū est hre aniaz sine intellectu Vnde dauid. Noli fieri sicut equus & mulus · quibo nō est itellectꝰ. Bestial vita est sine itellectu. Vir est q regit aiaz · itellectꝰ scit. Non tn ē aliud itellectꝰ aie ab aia sed ē aliquid anie · quō oculus non est aliud a came · sed aliquid ē carnis · pfundēs lucē cetis membris. Ergo intellectꝰ qui aniam illuiat · a deo illuiatur. ¶ Respōdit mr & dixit. Nō bēo virum. Dicit ei ibus. Bene dixisti qa nō bēo virum. Quinq; em̄ viros habuisti · & nūc quē habes non est tuus vir. Hoc vere dixisti. Ne nera nō bēbat virū · sed nescio quo nō legittio viro adulto vtebať. Quinq; viri secm quosdam · quinq; libri sūt moysi · quibo etiā samaritam vtebanť · nam inde illis circūcisio merat Sed qm̄ angustat nos qp sequit · & nūc quē habes nō ē vir tuus · videt mihi quinq; viros anie · quinq; sensꝰ corpis esse. Quādo enī q̄s nascit nō pōt vti rone · sed carnis tm̄ sensibo regit · qa pner que mulcēt appetit · q̄ offendūt fugit · ideo sensꝰ sūt viri legittimi · quia a deo sūt anie dati At vbi venerit ad ānos exercēde romis · si optie est disciplinata succedt ver? vir qui ad etmtatē regit · et qui nō tm̄ docet fugē offendencia · sed bona discernē & mala · vt caritatē · & odium. Si vero hic vir nō succedat tūc dnať erroꝰ · qui hāc mulierem vēnilabat · non ut vir · sed vt adulť. Nā cum dns de spū sancto loquet · ipa de aqua cogitabat. Dicit ei mulier. Dne video qa pphēta es tu. Patres nostri in mōte hoc adorauerunt · & vos dicitis quia ieroſolimis est locꝰ vbi adorare oportet Jam cepit venire vir & adultez excludē · vnde & pphām vocat · & qd eā monebat querit. Jn dei em̄ se pferebant samaritanis p templo · qd edificauit salomō in quo adorabāt. Econtra vero samaritam iactabāt se adūsū indeos p monte i quo pres qui do placuerūt lōge pri? q̄p templū fabricaret orauerūt ·

Dicit ei ibs. Mr ēde mihi qa veit hora qn neq; i mōte hoc neq; i irl'imis adorabitis prez. Quasi dicat · Veiet ecl'a & pfnsibt dū gēte in gentē. Credē mihi · n em̄ ēideris nō itelliges · et iam adest vir qui credē pōt. Veit hora id ē tempus · vt a pte totū intelligas · velut in epla legiť · nouissima hora est ·

Vos adoratis qp nescitis · nos adoram? qp scimus · quia sal? ex indeis est. Sz veit hora & nunc est qn veri adoratores adorabūt prem i spū & vitate. Nā & pater tales querit qui adoret eum. In psona pphay et oim qui i xpm credūt loquit. Vnde ait. Vos adoratis prem quē nescitis · quia nulli? adorat patrem nisi filiū adoret · p quem ad patris noticiā venitur · sed nos scim? filiū · & p filiū patrē. Vñ sequit · qa salus ex indeis est · quoz cognitio dei testamentū pphia promissa · ex quibo xpus secm camē · ex quibo orta ē fides · & primitiua ecl'ia. Quānis aūt indei nō oms · sed electi pcellāt samaritanos · tamē non pfero locū indeorum · loco samaritanoz · M · Et hoc est qd dit. Sed veit hora & nūc est · i qua p illūiacōz mee doctrine veri adoratoes adorabūt patre in spū & veritate id ē in amore sancti spiritus

& in cognitione vitatis filij dei. ¶ Spūs ē dꝰ & eos qui adorāt eū in spū & vitate oportet adorare. Cum deꝰ sit spūs & non corpꝰ. purā mentē non corporeū locū querit. i quo adoret Ergo neq; i mōte neq; in ir'imis aliquis adorandi locū eligat. sed in spū & vitate id est i spū cordis qui vbiq; nobiscū est. & i cognitione vtiatis rey. figura & vmbra quay ablata est Q eñ ppt̄ in lege aspsiōe sanguis agni mundari pcept̄ ē vmbra fuit. veritas vo qꝫ xps in cruce passꝰ lauit nos a pctis nris i sāgne suo. Sic & ceteris abiectis figuris. vitate rey figuratay illustrem. ¶ Dicit ei mulier. Scio quia messias venit qui dr xps. Cum gº venerit ille. annūciabit nob omia. Sciebat quis eam posset docē. sed docentē nondū agnoscebat. Digna ergo erat cui manifestaret. Messias venit. q̄si dicat vnct. Messias hebraice. xps est gce. vnctus latine. Vnde et pumice messe. dicit vngue. Vicie enī ligue sūt hebraica punica. & syra. Messias annūciabit omia ad cultū suū & patꝛs ptmencia. q̄liter videlicet spreto tēplo vl mōte. mt̄ exhibeam̄ nos tēplum deo. vbi in spū & vitate orem̄.

Dicit ei ihs. Ego sū qui loquor tecū. Ego sum messias. quē vetuy expectas. Qua manifestacōne accepta. mox factꝰ ē vir caput mris. & xps caput viri. Reliquit gº ydria am cupiditatis. & cucurrit pdicare. ¶ Et continuo venerunt discipli ei. & mirabant qa cū muliere loqbat. Nemo tn dixit quid q̄ris. aut quid loq̄ris cū ea. Bonū mirabant non malū suspicabant. venerat enī q̄rere qꝫ pierat. qui gentilē erroneā docet. Et hoc mirabant. ignorantes misterium ecle de gētibo future. M. Non ausi sūt interrogare mulierē quid q̄ris. aut dñm quid cū ea loq̄ris. timētes ne ab ea reprehendant. si interrogauerint incaute.

Reliquit gº ydriā suā mulier & abijt i ciuitatem. & dixit illis hominib. Venite & videte hoiem qui dixit mihi omia quecūqꝫ feci. M. Nūquid ipse ē xps. Sed etemptim mouit ad vitatē illos rudes. nc statim affirmat xpm. ne irascent & indignent. ydor gce aqua latine. inde ydria id ē aq̄rū. quā prius vsui nūc aūt oneri dputās ponit. Hinc discāt euāgelizaturi pus deponē curā & onꝰ seculi.

Et exierunt de ciuitate. & veniebāt ad eum Interea rogabāt eum discipli ei dicētes Rabbi manduca. Ille autem dixit eis. Ego cibum hēo māducare. quem vos nescitis. Dicebant ergo discipli ad inicē. Nūquid aliquis attulit ei māducare. Quid mirū si mulier non intelligebat aquā spūs. sed carnis. Ecce discipuli q̄ cibos vētris attulerāt. nondū intelligūt magistrū loq̄. de cibo mētis. vnde eos instruit non p ecuitū vt illā q̄ viro carebat. sed apte.

Dicit eis ihs. Meus cibꝰ ē vt faciā voluntatem eius q̄ misit me. ut pficiā opꝰ ei. Volūtas pris ē ut credat in eum id ē in filiū quē ipe misit. Opus pris est nra salꝰ. Cibus ergo & potꝰ id ē delectabil refectio xpi ē nra fides & nostra salꝰ. Facit gº volūtatē docendo credē in se. facit opꝰ maturādo misteriū incarnacōis quousq; p passiōez & cetera opleat illud. ¶ Nōne vos dicitis qꝫ adhuc q̄tuor mēses sunt. & messis venit. Vos q̄tuor mēses computatis vsq; ad messem. sed ego vob aliam messem albā & paratā ostendo.

Ecce dico vob leuate oculos vros et videte regiōes. q̄a albe sūt iā ad messē. Oculis cordis ihabete qꝫ tns acta hieme ifidelitatis. adest calor fidei. & parata sūt corda. vt opa iusticie ex eis colligatis.

Et qui metit mercedē accipit. & cōgregat fructū in vitā eternā. vt & qui seminat simul gaudeat & q̄ metit. Disparis tempis labores habuerūt ppbe seminantes. & apli metentes. sed piter mercedē accipient. vitā eternā.

In hoc est enī verbū vey. qa aliꝰ ē qui seminat. & alius est qui metit. Ego misi vos metere. qd vos nō laborastis. alij laborauerūt et vos in labores eoy introistis. In hoc apparet pbabile verbū eugli. quia apli messuerunt vbi pphete & ppbe seminauerāt. scil i iudea Vnde et ista mulier fructꝰ matur erat. cū diceret. scio qa messias venit. & messis matura fuit q̄ndo auy apportabāt ad pedes aplox Electa sūt de illa messe panca gna. & seminauerunt orbem tray. & surrext altera messis que in fine scli metenda est. De qua messe dicitur Qui seminant i lacrimis i gaudio metent. Dui? messis nō modo apli. sed āgeli messores erūt que crescit inter zizania. & expectat purgari in fine. In die iudicij oplebit horreū. et tūc omnis qui metūt gaudebūt cū āgelis.

Ex ciuitate aūt illa multi crediderūt in eū samaritanoy ppt̄ vbū mris testimoꝰ phitentis. qa dixit mihi omia quecumqꝫ feci ¶ Cum veissent gº ad illū samaritam. rogauerūt eū vt ibi manet. & mānsit ibi duos dies Et multo plures crediderūt ppt̄ sermonē eius & mulieri dicebāt. qa iam non ppt̄ tuā loq̄lā credim̄. Ipsi enī audiuim̄. quia hic ē vere sal

nator mūdi. Primo audiuim⁹ famā · nūc vero videm⁹ p̄sencia. Sic agit hodie cū eis q̄ foris sunt · xp̄us ānūciat eis tāq̄ p mulierē · hoc ē p ecc̄lam. Venīt ad xp̄m p famā · & xp̄c manet apud illos biduo · hoc ē dat illis duo p̄cepta caritatis ·

¶ Capitulū vicesimūseptimū ·

·A · xxxviij · M · lxx · R · xx · L · xxxiij ·

POst hec erat dies festus indeor et ascēdit ihūs irl̄im. Est aūt ierosolimis pbatica piscina q̄ cognoiat hebraice bethsaida · qui q̄ portic⁹ hās. In hijs iacebat mlt̄itudo magna languenciū · ceorū claudorū aridorū · expectanciū aque motū. Angel⁹ aūt domini scd̄m temp⁹ descēdebat in piscinā · & movebatur aqua. Q̄ui g⁹ p̄m⁹ descendisset post motū aque · san⁹ fiebat · a q̄cumq̄ detinebat infirmitate · Alb · Probata g̃ce · ones dicūt latine · inde pbatica id ē pecuat piscina fertur appellata · qa in ea sacdotes hostias lauabāt Piscina antē or aqua carēs piscibo · collecta m aliq̄ ocanitate. Aqua aūt q̄ quicq̄ porticibo emgebat · figficat ppl̄m illū · qui quicq̄ libs moysi q̄si clandebat. Ibi mnlti infirmi iacent. quia lex nō sanat sed pdit infirmos · vt aliq̄n medicū querant. Ceci ibi sūt qui non hāt lum fidei · claudi qui q̄ videt non p̄nt opari · aridi vero qui quicqd agāt sine pigued ie caritatis sunt. Expectabāt aque motū i quo saltas fiebat p angl̄m · qa lege onicti gram redēpcōis desiderabāt. Angel⁹ mulsibilis t̄babat aquā quia fili⁹ dei miracla mlta faciēdo int̄ inos latēs i carne · t̄banit eos intantū vt eū crucifigerent. Descendē g⁹ i aquā t̄batā est hūilit credē in dn̄i passiōr. Vnus sanat · vt vnitas cōmendet · qa nemo p̄ter vnitatē fidei sanari potest. Alioqn pax fuit i bemgtate nec valde magnū in pfate vnū & tot sanari ab eo · q̄ oēs vno pot at erigē vbo · sed i hijs corpalibo pl⁹ intendit etiam salutē aiax ·

Erat autē quidā hō ibi · xxx̄viij · et octo annos hās · in infirmitate sua. In q̄dragenario numēo qui cōstat ex quatdecem · figficat per fectio opum · qa lex i decem p̄cepta data est & p septl̄m q̄tuor euangl̄istax iplet. Quia g⁹ q̄dragenari⁹ habet pfectionē legis · et lex nō implet nisi gemio p̄cepto caritatis duo mi⁹ de q̄dragīta habet q̄ caritate dei & pxi caret et ideo merito languet ·

Hunc cū vidisset ihūs iacentē et cognouisset quia multū temp⁹ hāret · dicit ei. Vis sanus fieri. Respōdit ei languid⁹. Dn̄e hoiez non hēo ut cum t̄bata fuerit aqua · mittat me in piscinā. Dum venio eni ego · ali⁹ ātē me descendit. Interrogat languidus an sanari velit · vt erigat in spem salitatis & qua iam dispabat vnd etiaz q̄rebat q̄ non hāret hominem qui eū mittēt in aq̄m. Necessari⁹ erat lāguido homo · sed homo deus ·

Dicit ei ihs · Surge tolle grabatū tuū & ābula. Et statim san⁹ fact⁹ est hō · et sustulit gbatū suū & ābulabat. Erat autē sabbatū in illo die · Surge a vicijs mēte · id ē pcātā reliqne · surge corpe · qd ē salitatis opacio · Tolle inquit gbatū id ē dilige pxim. Non debemus t̄bari si p rem in sensātā dilectio pxim⁹ omēdatur · q̄nquidez lapis dictus ē. Cū esses lāguidus portabat te pxim⁹ tuus · san⁹ fact⁹ es porta pximū tuū. Innuicez onera vra portate et sic adiplebitis legem xp̄i. Ambula i dei dilectione de vtute in vtutez fistimans ad eius visionem ·

Dicebant indei illi qui sanus fact⁹ fuerat Sabbatū est nō licet tibi tollē grabatū tuū. Non obiciebāt ei q̄ san⁹ fact⁹ esset sabbo sed q̄ portabat lectū · ne eis apponet q̄ ipsi sabbo inmentū t̄beret & puteo · si int⁹ cadet ·

·A · xxxix ·

Respondit eis. Q̄ui me sanū fecit ille mihi dixit tolle gbatū tuū & ābula. Sanatoris obediēs mādatis · auctoritatem sanacōis sue obicit calūpmātibo ·

Interrogauerunt g⁹ eū. Q̄uis est ille homo qui dixit tibi tolle gbatū tuum & ābula Is aūt qui san⁹ fuerat effect⁹ · nesciebat quis esset. Ihūs autem declinauit a t̄ba cōstituta in loco. Dic & p fidem sanat⁹ fuerat · & nesciebat nomie · seu corpali specie desigre quis eum sanasset. Sic & nos portātes pxim & ambulantes ad deum · eū ad quem ābulam⁹ nōdū videmus · Sola intencōe ad hnc videt deus non in spirepitu t̄be. Quisquis g⁹ vult ad visionem dei puemē · festinet t̄baz p̄nox affectuum atq̄ hoim neq̄m · & adeat templum iteme orōis · inxta qd sequit ·

Postea inuenit eū ihūs i templo · & dixit illi Ecce sanus fact⁹ es · iam noli pceaē ne deterius aliquid tibi cōtingat. Innuit qd ppt

ꝓcecata laꝫguebat · sed ihūs illū sicut exteri? ita interi? sanauit. Vnde ꝑmonet ne iterꝫ peccando grauius iudicetur.

Hinc ille homo & nunciauit iudeis quia ihūs esset qui fecit cum sanū. Propterea ꝑsequebāt iudei ihm · qa hec faciebat in sabbo Iste annūciauit salutē ut ꝟsequātur · sed illi econtra ꝑsequuntur ·

Ihūs aūt respondit eis. Pāter meus vsq; modo opaꝫ · & ego opor . M · Id est nullis que hucusq; facta sūt opacio mea opatiom patris defuit · sed in cūctis pariter ego cū patre operor · cum videlicz diuina potencia nihil nisi per suam sapienciam faciat. Ac si dicat. Si me in aliquo qđ ꝑ me factum sit reꝑhendere ꝑsumitis · reꝑhendite & ꝺm patrē me cum opantē · cuiꝰ vos ꝑticipē esse iactatis. Non sex diebꝰ tm̄ vt putatis opatus est deꝰ · sed vsq; modo opaꝫ · quia sex diebꝰ cōdidit nouā · a quibꝰ requenit die septio pꝰea opaꝫ vsq; i finē gubnādo sustētādo ꝛnouādo ꝓpagando · vt ꝑmaneant condita. Et cum semꝑ opet deus · cōstat sacmentū esse qđ de sabbati requie legit. Forte ideo dictꝰ est dns requiuisse in die septio ab opibꝰ suis · qa sexta sabbati reddidit spm̄. & sabbo requieuit in sepulchro. Quasi dicēt iudeis. Quid expectatis vt non oper die sabbi. Sabbati dies ad sig̃ficacōem meā vob ꝓceptꝰ est.

Propterea ergo magis q̄rebāt eum iudei mt̄ ficē · quia non solum soluebat sabbm sed et patrez suū dicebat deum · equalē se faciens deo · A · & · M · Soluebat sabbm a mādatis legis iam nō ad lr̄am ꝺseruādis. Imponunt qui solā serui formā attendūt · qꝫ ꝑ rapinam faciat se eq̄lem deo · sed ipse ꝑ naturam natus est equalis.

Respondit itaq; ihūs · & dixit eis. Amen amen dico vob · non pōt filiꝰ a se facere quicq̄ · nisi qđ viderit patrez facientē. Sicut ostēdit patrē nihil agē sine se · sic econuerso dicit se nihil agē sine ꝑre · vt eadē ꝑsus opacō itelligat pr̄is & filij id est tam dinie potencie q̄m sapiēcie. Et hoc est. Non pōt filiꝰ id ē sapiencia dei qꝫ ego sum quicq̄ facē ꝑ se · sed hoc tantū facē pōt qđ viderit pr̄em piter facientē id est qꝫ recognoscit a pr̄e secum fieri. Pater em̄ id ē potencia diuīa nihil nisi per sapiencīā suam operatur.

Pater em̄ diligit filiū & omia demōstrat ei que ipse facit · et maiora his demonstrabit ei opa · ut vos miremi. Omia faciēda ei demonstrat id ē cūcta i eius cōsilio ponit · sicut ille qui aliquē ꝺsulens que faciur? est ei ostēdit. Maiora his que nūc facta sūt eiꝰ ꝺsilio paget · qđ est ei demonstrabit. Vnđ & ipa in pūbis sapia đ se dicit. Ego sapiēcia habito in cōsilio. Et item. Cum eo eram cūcta disponens. Maiora faciet vt vos miremi id est vnđ āplius mirari possitis · si illa nouitis. Vt i futura vita mirabimi inđ · cum ceteris dānatis dicentes. Quō hij ꝑputati sūt inter filios deiꝰ

Sic em̄ pat̄ suscitat mortuos & viuificat sic & filiꝰ quos vult viuificat. Que sint illa maiora dicit · scz resuscitacō aniaꝝ a pcis maior est q̄ supdicta curatio lāguidi i corpe de qua pr̄im mirabant̄. vt illa solutio sabbi quā calūpniabant̄. Quos vult filiꝰ viuificat Vna est quippe pr̄is & filij voluntas · ficut & potencia & opatio. Vere pr̄ diligit filiū · quia in tantū vt ei iudiciū oīe ꝺcedat. Et hoc est

Neq; enī pat̄ iudicat quem q̄ · sed iudiciū oīe dedit filio · vt oēs honorificēt filiū · sicut honorificāt pr̄em. In iudicio faciēdo vbi cōsiderandum ē qđ cuiq; ꝑ meritis debeat̄ · nō tā potēcia q̄ sapia exercēda est · vt oīs hoc scz attendētes q̄ filij est iudicare · etiā si nō amoe timore saltē tm̄ reuereātur iudicē sicut & pr̄em cuiꝰ potēcie ē quēq; ꝑ meritis r̄munēare · A · Vt ita. Non solū viuificat filiꝰ in ꝓma videl resurrectiōe q̄ est aniaꝝ · sed etiā iudicabit i secunda resurrectione · q̄ erit corpoꝝ. Et hoc est Neq; enī pater iudicat quēq; · sed iudiciū oīe dedit filio. Nō enī ꝑsona pr̄is i iudicio apparebit · sed nec x̄pc in eo q̄ pr̄i cōsubalis ē · sed pocius i forma serui q̄ stetit coraꝫ iudice iudicabit · vt possit ab impijs videri · · M · Litteram sic iunge. Filius quos vult viuificat · vt oīs honorificēt filiū sicut honorificāt patrē ·

· A · xl · M · xcviij · R · x̄cvj · L · cxvj ·

Qui non honorificat filiū · non honorificat pr̄em qui misit illū · A · Honorat̄ homo x̄ps · sed nō sic pat̄ deꝰ. Dixit nāq; scōm hoiem · pat̄ maior me ē. Scōm diuinitatē eq̄liter honorant̄ pr̄ & filiꝰ. Quid ē honorificare pr̄em nisi q̄ hēat filiū. Tollis honorem pr̄i · vbi minorē honorē das filio. Nā si noluit eq̄lem sibi gr̄iare inuidit · si aūt voluit · & nō potuit đ fecit

· A · xlj ·

Amen amen dico vob · quia q̄ verbū meum

audit & credit ei · qui misit me · habet vitam eternam. Et iudicium non venit · sed trnsiet a morte in vitam. Redit ad omēdacōem resurrectioms aiaꝝ. Cur ait audit verbū meū & credit · non dices mihi · sed ei qui misit me. Quia verbū eius est in me · immo ego sum verbū eius Qui gō credit ei · cōdit vbo eius · id ē mihi · & sic habet vitam eternā · id ē causam cōferentē vitam eternā · vidēl fidē & obediencia. Qua re in iudiciū dānacōis non venit · sed hic trāsiet a morte infidelitatis ad vitā fidei & iustitie.

Amen amē dico vob quia venit hora & nūc est · quādo mortui audient vocē filij dei · & qui audierūt vivent. Dilucidat se loq de resurrectiōe aniaꝝ. Noli expectare nouissimā horam. Venit hora & nūc est · in qua mortui in peccatis audiēt p me deinḋ p apl̄os verbū salutis · et vivēt ꝙa audierit · hoc ē obaudierint nam ppt̄ auditū nō vivēt · misi obediāt. Vere p vocem filij vivēt · vnḋ sequit̄ ·

Sicut em̄ pat̄ habet vitā in semetipso . sic dedit & filio vitā habē in semetipo. Id est genuit filiū · vitā in semetipo hntem. Hoc solū in̄t est ꝙ pr̄ vita ē non nascēdo · filij vita est nascēdo. Vita aūt que ē pat̄ & filij · vinifi cat aias · illumiat pascit et sagmat pit̄ aias & angl̄os · quoꝝ est p rōem sentire vitā sapiencie. Corpa vero ab aiabus vinificantur.

Et pātem dedit ei iudiciū facē · quia filius hominis est. · Sicut vita vitā genuit · sic potens iudicare potentē iudicare. Et hoc ē dedit ei pātem & iudiciū facē. Indiuise it aꝙ iudicant pat̄ & filij · necnō spūs scūs. Verū qa potēcia sapie cedit in discrecōe iudicij vbi eq̄tas magis ē examinanda · q̄nis & potēcia exercenda · nec boitas subt̄henda · ideo speciali? discrimē iudicij attribuit̄ sapiēcie. Juxta hoc ḡ supdixit · pater nō iudicat quem q̄m · sed omne iudiciū dedit filio. Q aut̄ suppomit̄ ꝙa filij? hominis est · inde maxie pendē iudiciū declarat qđ impij etiā filiū a pr̄e missū crucifixerūt · & quottidie calcāt . A · Vl̄ ita. Secḋm hoc autem ꝙ filij hoīs est · pātem dedit ei pat̄ iudicium faciendi. Nā in iudicio homo videbit̄ ab hominibo · deus aūt non misi a iustis videnḋ ē.

Nolite mirari hoc · quia veit hora · in q̄ oēs qui in monumētis sūt audiēt vocē eius. Et p cedent qui bona fecerūt in resurrectiōem vite · qui vero mala egerunt in resurrectionē iudicij Euident̄ hic agit de resurrectione carnis · ut supā de resurrectiōe mētis. Ne miremmi hoc ꝙ ita libe loquor de iudicio faciēdo p filiū · quia venit hora in fine scl̄i · i qua oēs corpaliter resurgent · alij in vitam · vt videāt dm sicut est alij in dānacōem · & tūc discrecio iudicij apparebit Audiēt vocem eius · hoc est sentiēt manifestacōem eius · A · Vl̄ ipe index vocē emittet hūanam · vl̄ p angl̄os formabit̄ · iuxta illud psalmi. Ascēdit dns in voce tube.

Non possū ego a meipo facē quicq̄ · sed sicut audio iudico · & iudiciū meū iustū est Explanat ꝙ dixerat · pātem dedit ei iudicij Aliqm? . Nil possū a meipso facē q̄si dicat · A meipso nō possū · sed a pr̄e · a quo & cum quo facio omia. Sicut audio id ē sicut intelligo · p vnitatem substācie · ab illo a quo sum · ita iudico. Vl̄ ita · Ego filius hominis nihil a me possum · sed sicut audio iudico ·

· A · xliij ·

Si ego testimoniū phibeo ḋ me · testimoniū meū non est ver. Quō nō est verū misi secundum carnem · Vnde alibi · Si gl̄ifico me ipsum · gloria mea nihil est ·

Alius est qui testimoniū perhibet de me · et scio quia verū est testiōim qđ perhibet de me. In sequentibo ostēdit quis sit ille · vbi ait Qui misit me pat̄ · ipse testimoniū phibuit de me Hoc testimoniū fuit in baptismo. Quia veritas ē deus · vera sūt testimonia eius.

Vos misistis ad iohēm & testimoniū phibuit veritati. Ego aūt nō ab homie testimoniū accipio · sed hec dico vt vos salui fitis Ille erat lucēna ardens & lucens · vos autē voluistis ad horā exultare in luce eius · A · Perhibuit iohēs testimoniū de xp̄o tamq̄ lucēna ad cōfundēdos inimicos. Jam em̄ p̄dictū erat in psalmo sub psona patris . Parani lucēnam xp̄o meo. Inimicos eius indutā cōfusiōe · super ipsū aūt efflorebit sanctificatio mea. Oēs ap̄be & apl̄i sūt lucēne · xp̄us ver lumen qđ illuīat omnē hoiez venientē in hūc mundū. Ab homie n accipio testimoniū quasi necessariū · sed tn hec dico de testimonio iohis · vt p hoiem vos hoies ad veritatē ducamini · & in ipsam ēdentes salui fitis . Johes em̄ lucēna erat ardēs spiritu caritatis · et lucens lumie vitatis · ostendens in sole iustitie exultandō foze. Vos autē voluistis i luce lucēne q̄si sufficiat remanē · dū iohem credētis xp̄m esse.

Ego aūt hēo testio? maiꝰ iohe. Opa em̄ q̄ dedit mihi pat̄ ut pficiā eaipsa testimonium phibent de me quia pater me misit . Et

qui misit me pater ipse testimoniū phibuit de me. Verū quide et putile multis fiut testimoniū iohis. sed hēo maiora testimoia. Opa em patris q̄ ego visibilit facio attestant quia pat me misit. Et testimoniū pris est q̄ me exterius hoiem ocul visibilē exhibuit. ꝙ interi? cozda hoim ad me cognoscendo accendit.

.M.xliiij.M.cxij.L.cxix.

Neq; vocem eius vm̄q; audistis. neq; speciem ei? vidistis. Albm?. In hoc oste dit substanciā dīnit? incomphensibilē esse et inuisibilē. vocemq; ei? non capi aure carnali. sed tantum spūaliter intelligi.

.M.lv.

Et verbū eius nō hētis in vob manēs. qa quē misit ille huic vos nō ēditis. Verbū qd erat in principio p qd possetis ad pris vemē cognicōez nō manet in cozdibo vris. quia his que audistis a me non ēditis. nec etiā scripturis. vnde sequitur.

Scrutamī scpturas. qa vos putatis in ipis vitam eternaz hre. Et ille sunt q̄ testimonium phibent de me. & nō vultis vemē ad me vt vitam hēatis. Dum me qui sum vita abicitis. vitam in scpturis non inuenietis. & tamē p ea que ille docēt non vultis vemē ad me id ē credē in me. ut vitā hēatis qnā in ipis q̄ritis

Claritatem ab homīb non accipio. sed cognoui vos qa dilectionē dei nō habetis in vobis. Humanā laudem nō quero. nec honorē carnalem. qui vem dare spūalē. sed vobis errantibo cōdoleo. quia non hētis dilectionē dī & ad vlam veritatis reducē volo.

Ego vem in nomīe patris mei. & non accepistis me. Si alī? venerit in nomīe suo illum accipiēs. Probat qa dilectio dei nō est in eis. Ego vem vt p me pat glificet. et nō accepistis me id ē non ēdidistis in me. sed mō pena peccati vob hec erit. Cum antixps vehit in nomīe suo quia ppam gl'am q̄ret & se deū dicet illū accipietis. hoc ē ꝙ apl'us ait. vt credant mēdatio qui nō crediderūt veritati.

Quomō potestis vos credē qui gl'az ab inuicem accipitis. et gloriā que a solo deo est non q̄ritis. Non qa non ē apta veritas nō credūt. sed qa supbia eos excecat. & ābitio laudis q̄ appetit de se existimari ꝙ in se non habet. & sup alios se efferre. Humilitas vero

soli? dei gloriā querit. eiq; soli placē appetit.

Nolite putare qa ego accusaturus sim vos apud pīrem. Est qui accusat vos. moyses in quo vos speratis. Si em credētis moysi. credoretis forsitan & mihi. De me em ille scpsit Qd ait forsitan. irrisio est incredulī. nō dubitatio loquētis. Ideo nō accuso. qa non vem dānare sed saluare. Moyses vō accusat. qa incredulī estis voci illi? qua ait. Prophetam vobis suscitabt dūs deus de frib? vris. tamq; me ipsū audietis eū. Omis ania que nō obedient ppbe illi. extermīabit de popūlo dei.

Si autem illius lris non creditis. quō verbis meis credetis. M. Multo videl minus. quia in lege magistri esse p̄sumitis. in verbis aūt meis neq; mgri neq; discipuli esse vultis. Ibi inchoatio pfecte vite. hic vero cōsumatio. Ibi sum ppbat?. hic vob dico ecce assum.

Capitulū vicesimūoctauū.

.M.clx.R.lxxvj.

Et relictis illis. in illis diebo itez cum multa tba esset. cōuocatis discipl's suis dixt. Miserior turbe quia ecce tdno iam pseuerāt mecum & non hnt qd mādūcet et dimittere eos ieiunos nolo. ne deficiant in via Dyl'. Quia infidelitatis error insolenciū animos obtinebat. potius reliquisse eos q̄ diuisse describit. I. Conuocat aūt discipl's vt doceat mgros cū miloribo comunicare cōsilia sua. vl' ideo ut ex collucucōe intelligant figmagnitudiez. D. in mr̄. Turba tdno suspitmet dnm ppt sanatiōem infirmoz. & electi in fide firmi. tis supplicāt dño p̄ laguoribo animaz suaz vl' suoz. Vl' triduo tba fuisse met dnm. qndo fideles conūtunt ope locutiōe cogitacōe. Qui conūsi deficiūt in via vite pūtis si fine doctrie pabulo dimittant. Marcq? refert quia d longe venerūt. Quāto quis plus errauit. tāto longius a dño recessit. Item. Iudei credentes de ppe venerunt. vt edocti lege & pphis. credentes ex gentibo de longe. vt nō

Et dicunt ei discipuli. Vnde ergo nobis in deserto panes tātos vt saturem? turbā tantā. Ait illis ihs. Quot panes habetis. At illi dixerūt. Septē. & paucos piscículos. Et pcepit tbe vt discūberet sup trā. Ambrosius in lucā Non ociosis. nō in ciuitate synagoge vl' sclaris dignitatis residētibo. sed

int deserta xpm qrentibo celestis gre alimonia impti. Qui eni nō fastidiūt a xpo suscipiunt & spualit & corpalit etiā si indigent curant .M. Mistice pdicatoes pfectū mirantes ecclie dicūt. Vnde nobis tāta facūdia vt tot milibo tāq anidis auditoribo sufficè possim? i huiꝰ mundi deserto. At vero septē panes id ē septē dona sancti spūs sufficiunt omibo adiūcta aplica auctoritate qsi panes rum pisciū sapore q nos reficiūt exemplo sue vite vl mortis .H. in mr. Qui vo ad septē panes ptinēt iam nō sup fenū sedē sed terram pmere iubent. In nouo eni testamēto ipam qq tram & facultates tempales ut pfecti simus relinquere pcipimur.

Et accipiens septē panes & pisces & gras agens fregit et dedit discipulis suis et discipli dederunt popl'o. Dns dedit panes discipulis ad diuidendū tbe id ē doctrinā spiritualem. Fregit panes id ē aperuit sacm̄ta se ipsū scz qui pans ē vite. Gras egit vt ostēderet qntū gaudeat de salute hoim & ut nos informaret ad agendas semp vo gras cū vl in carne reficim̄ vl i aīa. Si in septē paibo qui nō legunt fuisse ordeacei septiformis gratia noui testamēti signat quid i piscicul' mis scos cōditoes illiꝰ scripture accipim?. nl illos quoq fidē & vitā & passiones ipsa scriptura contmet qui de tribulant's huius seculi fluctibo erepti & dsecrati refectionē nob mtēnā exēplo sue vite vl mortis pbuere ne in huiꝰ mundi excursu deficiam?.

Et comederūt omis & saturati sūt. Comedimus attēte audiendo & exēpla mtuendo satura mī meōrie recōdendo & opando. Hnc refectiōi congruit illd psalmiste. Edēt paupes & saturabunt & laudabūt dnm qui requirūt eū Q eñ māducās populꝰ saciat. figrat famē ipetuū ab electis repellendaq quando non esuriet qui accepit cibum xpi.

Et qd supfuit de fragmētis tulerūt septem sportas pleas. Septē sporte q superāt sunt altiora pcepta vl ofilia. Que multitudo non pōt attingē seruādo. sed tm illi q maiori gra plen sunt. Quibo dr. Si vis pfectꝰ esse vende omia que habes & da paupibo. Et qa sporte in co & palmaꝝ foliis contexi solent merito in scoꝝ figmficacōne ponunt. Juncus quippe sup aquaꝝ nascit & electi radicē cordi ne ab amoe et mtatis arescat i ipso vite fonte collocāt. Palma victricem ornat manum & electi mundi victoes meōriā etne retributionis in corde retinēt Ambr. in lucā. Cur autem quiq milibꝰ hoim plꝰ redūdat qtuor milibo minus. Quia qtuor milia tono cū xpo fuerūt & ideo amplioꝰ celestis pabuli receperūt.

Erant aūt qui māducauerunt qtuor milia hoim extra parulos & mulies & dimittit eos. I. In supiori signo quiq milia fuerunt iuxta numerum panum. quia vicmi erat quiq sensuū. Isti qui de septē pambo hoc est facto alunt numēo. qtuor milia sūt. Qui numerus semp in laude pomit. Et quadrangulꝰ lapis non ē mstabilis. & i eo numēo eugl'iste sunt .H. in mr. & .M. Numerꝰ itaq refectorum docet eos pastos eugl'icis cibarijs. si mulq ifinnat innumerabiliū multitudinē de qtuor orbis ptibo ad celestis cibi donū cōcursuram. Hoc g typice int hanc & illā refectionē distat. qp ibi lita vetꝰ plena esse figta est gra spualis. hic gra noui testamēti mōstrata est. mimistranda fidelibo qtuor ornatis vtutibus Quaꝝ pma ē cognicio rerꝝ appetēdaꝝ et vtēdarum. scda refrenacio cupiditatis ab hijs q tempalit delectāt. tcia firmitas cōtra molesta seculi. qrta que p omīs diffundit dilectio dei & pximi. Et ibi & hic mulies atq pauli excepti sūt. qa tam in vet q in nouo testamēto non admittunt ad numeꝝ qui nō pdurāt occurrere in virum pfectū. vl i firmitate viriū. vl leuitate mētis. Vtraq refectio celebrata ē in monte. qa vtriuq testamentū altitudinem mādatoꝝ dei. & illiꝰ mōtis altitudiez qui est mons domꝰ dei in vtice monciū cōsona voce nobis pdicat.

Et statim ascendēs nauē cū discipl' suis venit i ptes dalmanutha. Turba dimittitur saciata. & quia omibo diebꝰ vite nre nobiscum dns manet nauem id ē eccl'am cotidie ciū plebe comitatꝰ ingrditur .Augꝰ. de cōcordia eugl'. Vbi matheꝰ pomit magedan. marcꝰ poit dalmanutha. Ide eñ loc? duobo subest nois. vnd pleriq codices hm mr. hnt magedan .M. Sciend qp illa capl'a nō sūt putāda pmitt? abesse quoꝝ canonica ortimēt in hoc ope. Preterea comode quedā ptermissa sūt veluti. c. lxij. capl'm mathei. qa vt ieronim? ait in plerisq codicibo non habet. Dic qp mimiꝝ subtrhit. c. lxj. capl'm mathei. cuiꝰ sententia ortimet in. c. xx. vij. ca°. eiusde. inxta qp dns diuisis tempibo diuisis qp locis eade sepiꝰ dixit De multocies eni dictis. sufficit in hoc opere nonnulla semel haberi. Q etiā de ceco illuminato solꝰ marcꝰ narrat capl'o lxxxj. nō incōgrue

reticet̃ in hoc libro pl'ima de cecoꝝ illuiacõe
refrente. Sic de similibo. Sunm enī est scri
bentis euãgelium nõnulla ex industria omittẽ
ad infinuãdũ videlicz multa supesse. Vnde
iobes in fine libri sui ait · alia essẽ multa que
fecit ihs. & si scriberent̃ omia nec ipe mundꝰ
sufficeret capere ea.

.M.clxiij.R.lxxviij.

Et cum venissent discipuli eius trans fretũ
oblitꝰ sũt panes accipere. et nisi vnum
panem non habebant in nani .D. in marcum
Indicatur q̃m modicam carnis curam habe
rent in reliqs. qui nec viaticum sumpserũt in
tencõne dnici comitat? .I. Vnus panis pa
nem vite signficat. vl' trans fretum abijt do
minus. quãdo secut? est eum gentiũ popul?.

.M.clxiiij.R.clxxix.L.lxiiij.

Et p̃cepit eis dicens. Intuemi et canete a
fermento pharisecoꝝ & sadducecoꝝ et a fer
mento herodis. Qui canet a fermẽto pharise
orum & sadduceoꝝ. litẽ p̃cepta non seruat. tra
ditiones hoim negligit. vt dei mãdata faciat
.D. in mr̃. Fermentũ namq; phariseoꝝ est
decreta legis diuine editionibo hoim posponẽ
vl' p̃dicare legẽ verbis. & impũgnare factis
Fermẽtũ etiã eoꝝ est dnm tẽptare. nec doctri
ne aut opibo eius credẽ. Fermentum herodis
est adulterium. homicidiũ. temeritas iurandi
simulatio religiõis .I. De hoc fermento ait
apl'us. Modicũ fermentũ totã massam corrũ
pit. Sicut vis parui fermẽti mixtum farine
crescere facit. & ad saporem suum trahit. ita
modica scintilla doctrine hereticoꝝ. si in tuũ
pectus miecta fuerit. cito ingens flamma suc
crescet. & te totum ad se ẽbet.

.M.clxv.R.lxxx.

Et illi cogitabãt int̃ se dicẽtes. quia paẽs
non habem? .M. Cogitabãt quia pa
nes non habem?. ideo ait nob ut caueamus a
fermento id est a pan̄bo phariseoꝝ. Sciens
aũt ihs eos male itellexisse canete a fermẽto
phariseoꝝ. redarguit eos inde. & inducit ad
sanum itellectũ. Et hoc est qd̃ sequit.
Sciens aũt ihs dixt. Quid cogitatis int̃
vos modice fidei qa panes non habetis
Nõdum itelligitis neq; recordami. adhuc ce=
catum hẽtis cor vr̃m. Oculos hntes nõ vide
tis. Et aures hntes non auditis. Neq; recorda
mini q̃ndo quinq; panes fregi in quinq; milia.
& quot cophinos fragmẽtoꝝ plenos sũpsistis
Dicũt ei. Duodecim. Quãdo & septẽ panes
in q̃tuor milia. quot sportas fragmẽtoꝝ sus
tulistis. Et dicũt ei. Septem. Quare non in
telligitis quia nõ de pane dixi vobis. Cauete
a fermẽto phariseoꝝ & sadduceoꝝ. Tunc intel
lexerũt quia nõ dixerit canendũ a fermẽto pa
num. sed a doctrina phariseoꝝ & sadduceoꝝ.
Hyl'. Vtiq; canendũ erat. ne doctrina pha
riseoꝝ xp̃m nesciens effect? veritatis euglice
corrũperet .D. in mr̃. Si aũt fermentũ pha
riseoꝝ & herodis edictiones pũsas & hetica sig
nificat dogmata. cõstat qa cibi quibo past?
est popl? dei. verã doctrinã integrãq; signifi
cant .M. Quõ crebro de fide in euglio legi
tur ne nusq̃ dictũ sit. breuit apiam? quid sit
fides. de quibo beatur. scdm quid magna ut
modica dicat̃. Fides ẽ existimatio rerũ non
apparenciũ. hoc ẽ sensibo corporeis nõ subia
cencium. sup opinionẽ. et infra agnicõez con
stituta. Supra opinionẽ qa plus ẽ credẽ. q̃
opinari. Infra agnicõem. quia min? est credẽ
q̃ cognoscẽ. Ideo enī credimus. ut aliqñ cog
noscam?. Que autẽ sũt apparẽcia fidẽ non hnt
sed agnicõez. Hoc enī veracit̃ dr cordi. qd̃ nõ
valet videri. Nam credi iam nõ potest qd̃ vi
deri põt. Attamẽ ex rebo quas videm?. agi
tur in nob ut ea credant̃ que nõ videm?. Hec
ita affirmant esse augustin? sepissime sup io
hannem. gregoriꝰ in q̃rto libro dialogoꝝ. &
in secdo libro omeliaꝝ euãgelij. ceteriq; docto
res. Fides gº est q̃ nõ vides credẽ. p fidẽ enī
ãbulamus. non p spem. Cum aũt venerit qd̃
p̃fectum ẽ. videb qd̃ credidisti. Et quõ min?
est credẽ q̃ videẽ. cessabit fides. qa videbitur
species. Cessabit credendi existimatio. quõ
manifesta erit veritatis cognitio. Fides igitur
vt ait apl'us est argumentũ nõ apparenciũ id
est ostẽsio. Arguere enī dicebãt antiq ostendẽ
Itaq; corporei sensus indicãt nob apparencia
fides vero extendit̃ ad nõ apparẽcia suo mõ
ostendẽs ea quousq; vere itelligẽcie visio suc
cedat. Fides itaq; ẽ substãcia sperãdaꝝ rer̃
quia dum ea que nõ videm? credim? aut fu
isse. aut esse. aut futura esse. ipsa fides facit
ea subsistẽ in nob cẽdo. Verbi grã. Resur
rectio general' cum nondũ sit. p fidẽ tam iam
subsistit in anĩa nostra. q̃si pre ocul' eam habe
am?. Est gº fides tam de p̃ntibo vl' p̃teritis

q̃ de futuris · tam de bonis q̃ de malis · vt au
guſtinus · in principio enchiridion diſſerit.
Spes aũt de bonis tantũ eſt de fiuturis. Eſt
eni ſpes futoꝝ bonoꝝ expectatio · cũ fiducia
adipiſcendi ex gr̃ia dei · & ex bona conſciencia
Spes eni ex meritis · non eſt ſpes ſed p̃ſũp-
tio. Expectatio vero alicuiꝰ incomodi non di
citur ſpes ſed deſperatio · hoc eſt diffidencia
a bono. Hoc g̃ diſtat int̃ ſpem & illam etiaꝫ
patrem fidei. que ẽ de bonis futuris in nobis
quia fide itelligimus futura nob̃ bona · et ſpe
confidenter expectam⁹ ea. Poſt q̃ ergo tene-
bit̃ res · iam nõ erit expectatio fidei. Ex fide
aũt tam q̃ fundam̃to oim bonoꝝ ſpes & ca
ritas oriunt̃ Quid eni ſpari vl̃ ſpatũ amari
p̃ot · niſi credat̃. Credi aũt pt̃ ſi nõ ſperet̃ vl̃
amet̃. Vnde gº diligim⁹ qa c̃dimus · imo etiã
ſpam⁹ qa c̃rim⁹ & diligim⁹. Cũ eni ſit ſpes
expectatio fida futuri comodi · ex fide naſcit̃
expectaẽ · et ex caritate fiducia ip̃trãdi. Hic
aug⁹ · liº · q̃rto capl̃o enchiridion. Qui recte
amat · p̃cul dubio recte credit & ſperat. Qui
vero nõ amat in am̃ credt & ſperat · q̃uis ad
veram felicitatẽ p̃tineat. Licet eni ſperare nõ
poſſit fieri ſine amore · tamẽ p̃ot fieri ut id non
amet · ſine quo ad id q̃ ſperat non p̃ot puemi
ri · vt ſi quis ſperet vitam ẽternã · & non amet
iuſticiam. Idem in p̃mo de doctrina x̃piana
Aug⁹. Deo nos fides excitat · ſpes erigit ·
caritas coniũgit · Tria hec ſunt quib⁹ et ſciẽ
cia omis p̃phecia militat · fides ſpes caritas
Sed fidei ſuccedit ſpes quam videbim⁹ · et
ſpei ſuccedit beatitudo ipſa ad quam p̃ueturi
ſumus · caritas antẽ etiã iſtis decedentibo an
gebitur potius. Si eni credendo diligim⁹ q̃d
nondum videmus · quãtomagis cum videre
ceperimus. Et ſi ſperando diligimus quo nõ
dum p̃uenim⁹ · quantomagis cum p̃uenerim⁹
Ideo maior eſt caritas · quia fide & ſpe dece
dentib⁹ p̃manet ipſa. Idẽ in octauo de trini-
tate. Ex vna eademq̃ caritate deũ p̃ximũq̃
diligimus · ſed deum p̃pt̃ deum · nos antẽ &
p̃ximũ p̃pt̃ deum. Illud q̃ ſciendũ eſt · q̃ int̃
dum fidei nomen tranſfert̃ ad deſignandã cer
titudinem maifeſte viſionis · quã habituri ſu
mus. Hoc autem fit vl̃ ex illa regula qua no
men cauſe ponit̃ p̃ effectu vl̃ ex alia ſecundũ
q̃m ſignificata res p̃ ſimilitudinez ſuſcipit rei
ſignificãtis nomẽ. Eſt em̃ ipſa fides qua nũc
p̃ ſpeculum in enigmate deum cernim⁹ ſacra
mentũ illius future viſionis qua deũ facie ad
faciem ſicuti eſt videbim⁹ · & p̃ fidem ducim̃
illuc. Aug⁹ · libro ſcdo queſtionũ euglij · cc ·
capl̃o luce. Eſt etiã fides rez quãdo nõ verb̃
ſed reb⁹ ipſis p̃ntib⁹ credit̃ q̃d futurum eſt · cũ
iam p̃ ſpẽm maifeſtã ſe cõtemplandã p̃bebit
ſanctis ipa dei ſapia. De qua fide rez lucif̃q̃
ipſius p̃ſencie · forſitan paulus dicit. Juſticia
eni dei in eo reuelat̃ ex fide in fidez. Dicit em̃
alio loco. Nos em̃ reuelata facie gl̃am dei ſpe
culantes i eandez imagiñ̃ in formabimur a glo
ria in gl̃iaꝫ. Sicut em̃ dicit hic de gl̃a i gl̃az
ita & ibi ex fide i fidem. De gl̃a ſcil̃ euãgelij
quo nũc credentes illuminant̃ · in gloriã maifeſte
vitatis. Sũt aũt plura etiã ad deũ p̃timencia
que ſine c̃dant̃ ſine nõ · mihil nra int̃eſt. Sine
em̃ c̃dam⁹ deum eras pluuiã datuꝝ ſiue non.
ſi etiã credam⁹ xp̃m hui⁹ vl̃ illi⁹ ſtatuẽ fuiſ
ſe · vl̃ nõ · vl̃ in hac ſeu illa ciuitate p̃dicaſſe
vl̃ non · nullũ incurrim⁹ piculũ. Ea vero dum
taxat que ad fidẽ catholicã ſpectãt ſi nõ cre-
dantur · damnacõez pariũt. Eſt aũt fides ca
tholica vniũſalis · q̃ ita omib⁹ neceſſaria eſt ·
vt nemo diſcret⁹ abſq̃ ea ſaluari poſſit. Vñ
athanaſius cũ p̃miſiſſet hec ẽ fides catholica
ſtatim illud apiens vnde ſit dicta catholica ·
addidit q̃m niſi quiſq̃ fideliť firmiterq̃ c̃di
derit ſalu⁹ eſſe nõ poſſit. Vel dicit̃ catholica ·
id eſt cõmũnis · ad differẽciaꝫ fidei hẽticoꝝ non
vbiq̃ cũ eccl̃a dilatate. ſed q̃ſi in ãgulo latitã
tis. Fides autẽ catholica p̃tim ẽca ipaꝫ diuini
tatis naturaꝫ · partim ẽca diuina bñficia · & q̃ſ
cumq̃ dei rectiſſimas diſpẽſatiões vl̃ ordina
tiones cõſiſtit · q̃ nob⁹ apl̃oꝝ & ſcõꝝ patrum
ſimbolis ſũt exp̃ſſa. Et ſciend̃ q̃ fides nõ d̃r
magn̄ vl̃ parua eoq̃ ad ml̃tas vl̃ pancas res
p̃tineat · ſed quõ firmit̃ vl̃ tepide c̃dit̃ ea. In
tenſam quippe fidẽ atq̃ cõſtantẽ laudat dñs
vbi dicit. O mulier magn̄ eſt fides tua. Et de
fide cẽturionis. Non inuem tantã fidẽ in iſrl̃
Apl̃oꝝ vero multa plura c̃dentiũ fidem ñmiſ
ſam inc̃pat dicẽs. Quid cogitatis inter vos
modice fidei · q̃a panes nõ bẽtis. Vtiq̃ ſi int̃
cecidiſſent firmit̃ crederent quia nõ q̃ intrat i os co
inq̃nat hominem · non cogitaret dñm p̃hibere
phariſeoꝝ panes.

Explicit liber ſecundus.

Incipit registr Omeliarum.

In aduētu dom Et in die palmar

Domica ꝑma . Cum appropiquasset ihesus
ierosolimis Mtḃ·xxij·li·iij·fol·xxi·col·j·
Domica scda. Erāt signa in sole & luna·luc
xxj·li·ij·fol·xlix·col·iiij·
Domica tercia. Cum audisset iohes ī vincu
lis opa xpi·Mathḃ·xj·li·ij·fol·xi·col·j·
Dnica q̄rta. Miserūt iudei ab ierl'imis sacer·
iohḃ·j·li·j·fol·xxiii·col·iiij·
In natiuitate xpi·in ꝑma missa. Exiit edictū
luce·ij·li·j·fol·xvii·col·j
In scda missa. Pastoes loq̄bant·luc·ij·li·j·
folio·xviii·colūpna ꝑma
In tercia missa. In ꝓncipio erat vbum·iohḃ·j·
li·j·fol·x·col·ij·
In die sancti stephani. Dicebat ihūs turbis
indeor. Ecce ego mitto·Mathei·xxiii·li·iij·
folio·xlvi·colūp·q̄rta
In die sancti iohannis euāgel'. Dixit ihesus
petrō. Sequere me·iohannis·xxi·li·iiij·fol'
xxxiiii·colūpna tercia
In die Innocentum. Angel' apparuit ī somp
nis ioseph·Mt·ij·li·j·fol·xx·col·ij
Dnica infra octām dni. Erāt ioseph & maria
mat' ihū·luc·ij·li·j·fol·xix·col·ij·
In octaua dni. Postq̄ consūmati sunt·luc·ij·
li·j·fol·xviii·colūp·scda
In ephia dni. Cum nat' esset ihs i bthleem
Mathḃ·ij·li·j·fol·xix·col·iij·
In octā ephie. Veit ihc a galilea ī iordanem
Mathei·iij·li·j·fol·xxiiii·col·iij·
Domica ꝑma p' ephiaz dni. Cum fact' esset
ihs ānor·luc·ij·li·j·fol·xxi·colūp·iij
Dnica ꝑma p' octāz ephie. Nupcie facte sūt
iohis·ij·li·ij·fol·j·col·j·
Dnica scda p' octām ephie. Cū descēdisset
ihūs ḋ monte·Mt·viii·li·ij·fol·ij·col·j·
Domica tercia. Ascēdente ihū i nauicl'·Mtḃ
viij·li·ij·fol·iiij·colūpna ꝑma
Domica q̄rta. Rūdens ihūs dixit. Cōfiteor
tibi dom̄ie pat'·Mtḃ·xi·li·ij·fol·xiii·col·ij
Domica septuagesime. Dixit ihs discipulis
suis pabolaz hāc. Sīle est regnū celor hom̄i
p̄rifamilias·qui exiit ꝑmo mane·mathḃ·xx·li
tercio folio·xvij·colūpna prima
Dnica sexagesie. Cū turba pl'ima cōuenirēt
& de cinitatibs ꝓperarēt. Exyt qui seminat luc
viij·li·ij·fol·xvi·col·ꝑma
Domica quiquagesie. Assūpsit ihs duodeci
discipulos. luc.xviii·li·iij·fol·xix·col·j·
Domica q̄dragesime. Ductus ē ihs i desertū
Mathei·iiij·li·j·fol·xxvi·colūp·ꝑma
Domica Remisce. Egressus ihs secessit·mt·
xv·li·ij·fol·xxvj·colūpna q̄rta
Domica Oculi. Erat ihs eicies demoniū luc
xj·li·ij·fol·ix·colūpna ꝑma
Domica Letare. Abiit ihs ens mare galilee
iohānis·vj·li·j·fol·xxj·col·ij·
Domica Judica. Dicebat ihs turbis indeor
& ꝓncipibs sacdotū · quis ex vob·iohḃ·viij·
li·iij·fol·xxxv·col·quarta
Dnica Palmar. Sicut ī dnica ꝑma a dnēt?
Et passio Mathei.
In die pasche. Maria magdalene & maria ia
cobi·Marci·xvj·li·iiij·fol·xxviij·col·j·
Feria scda pasche. Exeūtes duo discipli in
Emaus·luce·xxiiii·li·iiij·fol·xxxj·col·ij
Feria tercia. Stetit ihūs ī medio discipl'or
luce·xxiiii·li·iiij·fol·xxxii·col·ꝑma
In octā pasche. Cum esset sero vna sabbor
iohis·xx·li·iiij·fol·xxxii·colūp ꝑma
Domica ꝑma post octām pasche. Ego sum
pastor bon?·iohḃ·x·li·ij·fol·xxxvii·col·iiij
Domica scda p? octām pasche. Modicum &
iam non videbitis me·iohis·xvi·li·iiij·fol·
xij·colūpna ꝑma
Domica tcia. Vado ad eū qui me misit·iohḃ
xvj·li·iiij·fol·xj·colūpna ꝑma·
Domica quarta. Amen amē dico vob si quid
petieritis·iohḃ·xvi·li·iiij·fol·xij·col·tcia
In die Ascēsionis. Recūbentibs xj·discipl'
Marci·xvi·li·iiij·fol·xxxv·col·iij·& q̄rta
Domica ꝑma p? ascensionē. Cū venerit para
clitus·iohis·xv·li·iiij·fol·x·colūp·q̄rta
In die penthecostes. Si quis diligit me·iohḃ·
xiiij·li·iiij·fol·vij·colūpna quarta
Feria scda Sic deus dilext mundū·iohḃ·iij·li·
tercio·fol·xxv·columpna q̄rta
Feria tercia. Amen amen dico vobis. Qui non
intrat p ostiū·iohḃ·x·li·iij·fol·xxxvii·col·ij
In octā pēthecostes. Erāt homo ex phariseis
Nicodem?·iohis·iij·li·iij·fol·xxiiij·col·iij
De Corpore xpi. Caro mea vere est cibus·iohḃ
vj·li·ij·fol·xxiiij·colūpna tercia
Domica ꝑma p? octanas pēthecostes. Ho
mo quidā erat dines·luce·xvi·li·iij·fol·xiiij
columpna quarta·
Domica scda p? octāz penthecostes. Homo
quidā fecit cenam magnā luce·xiiij·li·iij·fol
xxix·columpna tercia
Domica tercia. Erant appiquantes ad ihm

publicam. luce. xv. li. iij. fol. xi. col. j. Alia pars & pma. li. iij. fol. xi. col. pma

Domica ārta. Estote misericordes. luce. vj. libro pmo folio. xxxix. colūpna quarta

Domica quita Cū turbe irruerent ad ihm vt audirēt vbū dei. lu. v. li. j. fol. xxix. col. iij

Domica sexta Nisi habūdauīt iusticia mt. v libro pmo fol. xxxiij. col. ārta

Domica septia Cū turba multa esset cū ihu Miserior sup turbam marci. viii. li. ij. fol. xxx. columpna quarta

Domica octana Attēdite a fl'is ppbetis. mt septio libro po folio. xlj. col. pma

Domica nona Homo quidaz erat dines qui hēbat villicū luce. xvi. li. iij. fol. xv. col ārta

Domica decia Cū appmquaet ihs ierlm videns ciuitatē fleuit. luce. xix. li. iij. fol. xxij. columpna tercia

Dnica vndecia Dicebat ihūs ad quosdā qui in se cōfidebāt tamq̄ iusti. luce. xviii. lib. ij. folio. xxiiij. colūpna prima

Dnica duodecima Exiēs ihesus de fimbo tyri. Marci septimo li. ij. fol. xxvii. col. scda

Dnica xiij. Beati oculi qui vidēt. luc. x. li. ij folio. xviii. columpna prima

Dnica xiiij. Cū iret ihesus i ierlm trnsibat p mediam samariā. luce. xvij. li. iij. fol. xviij. colūpna tercia.

Dnica xv. Nemo pt duobo dnis seruire. Mt. sexto lib. po. fol. xxxviij. colūp. ārta

Dnica xvj. Ibat ihs in ciuitatē que vocatur Nayn. luce. vij. li. ij. fol. iij. colūp. pma

Domica xvij. Cū intraet ihs in domū cuidaz pncipis. luce. xvij. li. iij. fol. xviij. col. j.

Dnica xviij. Accesserunt ad ihm pharisei & interroganit vnus ex eis legis doctor tēptans eū mgr qd est mandatū. matb. xxij. li. iij. folio xxxj. colūpna quarta

Domica xix. Ascendēs ihesus in naviculam trāsfretauit. mt. ix. li. ij. fol. v. col. pma

Dnica xx. Simile est regnū celoz homi regi qui fecit nupcias. mt. xxij. li. iij. fol. xxix. col. ij

Dnica xxj. Erat quidam regulus. iobis ārto libro scdo folio quito colūpna tercia

Dnica xxij. Simile est regnū celoz homi regi q̄ voluit rōez ponē. Mt. xviij. li. iij. fo. xij. co. ij

Domica xxiij. Abeūtes pharisei cōsiliū inierūt vt capent ihm mt. xxij. li. iij. fol. xxxj. col. j

Domica xxiiij. Loquēte ihū ad turbas. Ecce puiceps vnus accessit mt. ix. li. ij. fo. vij. co. iiij

Domica xxv. Cū subleuasset oculos ihus & vidisset. iobis vj. li. ij. fol. xxj. col. ij.

Incipiūt Euglia dnicis i spēali p totū annū

In vigilia Andree. Stabat iohānes &c. iob pmo libro primo fol. xxvii. columpna prima

In die sancto Ambulās ihs sec? mare galilee Mathei. iiij. li. j. fol. xxix. col. scda

In cōcepcōe bte vginis. Liber generacōis. mt pmo libro prio folio xiiij. col. iiij.

In die thome. Thomas aūt vn? ex duodecim iohañ. xx. li. iiij. fol. xxxj. col. j.

In die purificacōis marie. Postq̄ ipleti sūt luce. ij. li. j. fol. xviij. col. ij.

In cathedra scti petri. Respiciēs ihs in discipulos. Mt. xviij. li. iij. fol. vij. col. tercia

In trāslacōe marie magdalene. Rogabat ihesum. luce vij. li. iij. fol. xlij. col. ārta

Annūciatiōe bte marie vginis. Missus est angel? luce. j. li. j. fol. xii. colūp. pma

Marci euāgeliste. Facilius ē camelū. marci. x. lib fcio folio. xiiii. colūpna prima

Philippi & iacobi. Nō turbet cor vrm. iohis xiiij. li. iiij. fol sexto colūpna scda

In festo corone & lācee. Appbendit pilatus ihm. iohañ. xix. li. iiij. fol. xxvii. col pma

Nerei achillei & pangracij. Accessērt ad ihesū pharisei et temptañ eū et dicen. Si licet homi dimittē vxorē. Mt. xix. li. iij. fol. x. col. j

In inuencōe scte crucis. Erat homo ex pharisēis Nichodem? noīe. iob. iij. li. iij. fol. xxiiij columpna tercia

In vigilia iohāmis baptiste. Fuit in diebo herodis regis. luce po. li. j. fol. x. col. ārta

In vigilia apl'oz petri & pauli. Dixit ihesus petro. Simon iohis diligis me plus hijs. iob. vlt. lib. iiij. fol. xxxiiij. col. pma

In die sanctoz petri & pauli. Veit ihesus in ptes cesaree philippi. mt. xvj. li. iij. fo. j. co. j

In octā iohāmis bpte. Et fctm̄ est in die octā luce pmo lib. po fol. xiij. col. tcia.

In visitacōne marie. Exurgēs maria abijt in montana luce po lib. po. fol. xij. col. pma

In octā apl'oz petri & pauli. Tussit ihs discipulos ascendē in nauicl. mathei. xiiij. lib. ij. folio. xxj. columpna quarta

Septem fratr. Loqnte ihu ad turbas. Ecce mr eius & fres. Mt. xij. li. ij. fo. vij. col. iij

In divisiōe apl'oz. Cōuocatis ihc duodecim apl'is. det eis vtutē iob. ix. li. j. fo. xlij. co ij

Marie magd. Roganit ihm quid phariseus luce septio lib fcio fol. xlij. colūpna ārta

Jacobi apli. Accessērt ad ihm iacobus & iohis marci. x. lib. iij. fol. xix. col. ārta

Anne matris marie virgis. Liber generacõis Math'. j. lib'. j. folio. xiiij. col' q̃rta
Ad vincla petri. Jussit ihs discipl'os ascẽdẽ in nauicl'. Mt xiiij li ij fol' xxj col' q̃rta
Septẽ machabeoꝝ loquẽte ihesu ad turbas ut s̃. Septem fratꝝ
In trasfiguracõe dn̄i. Assũpsit ihs petꝝ & iacobũ luce. xviij. li. iij. fol' xix col' pma
Affre mr̃is. Erãt appiquãtes luce xv. li. iij folio. xj. colũpna pma
In vigilia assũpcõis. Extollẽs voce quedam ml'r & turba luce. xj. li. ij. fol' vij. col' scda
In decollacõe Johis misit herodes rex actẽ iohãnem marci sexto li. ij. fol' xx. col' prima
In nat' beate v̄gis. Liber generacõnis vt s̃ In concepcõe eius
In exaltacõe sãcte crucis. Erat homo ex phariseis vt s̃ In inuencõe eius
In vigilia mathei. Vidit ihs publicanũ noie leui luce quito libro scdo fol' quito col' q̃rta
In die sancto ibidem idez euãgeliũ
In concepcõnis iohis bapte. Rñdens zacharias dixit ad angl'm. Vnd hoc sciã luce pmo libro pmo fol'. xj. colũpna tercia
Michaelis archãgeli. Accesserũt ad ihm discipuli dicẽs. Quisputas Mathei xviij. lib' tcio folio q̃rto colũpna tercia
Resuscitatio lazari. Erat quidã languẽs lazarus iohis. xj. libro tcio fol' xl. col' prima
Felicitatis. Loquẽte ihu ad turbas vt supra septem fratrum.

Jncipiũt Euangelia in commrm de sanctis et primo de apostolis.

In vigilia apl'oꝝ Thimotei & ieronimi euãgelium. Vos estis sal terre mathei quito lib'. primo fol'. xxxij. col'. quarta
Item bartholomei apl'i. Facta ẽ otencio int discipl'. luce xxij. li. iij. fol' xix. col' tercia
Johañ ante portã latinã necnõ simonis & iude apl'oꝝ. Euãgeliũ. Hec mãdo vobis iohis xv. li. iiij. fol'. ix. col' q̃rta
Jodoci anthoni In conũsione sãcti pauli wilhelmi Benedicti & in trãslacõe eiꝰ et in cõmemoracõe scti pauli galli & collũbani Euãgelium Rñdens simõ petrꝰ mt. xix libro tercio folio. xiiij colũpna secũda
Jtẽ Barnabe apl'i & inici & Frãciscj cfssb. euãgeliũ Defigũit luce. x. li. ij. fol'. xij. col'. iiij
Jtẽ Mathie apl'i euãgeliũ. Misit ihs duodecim apl'os. p̃cipiẽs eis in viam gentiũ Mth x. libro pmo fol'. xlij. columpna tercia
Jtem Thiburci & valeriani. Doc ẽ preceptũ meũ iohis xv. li. iiij. fol' ix. col'. scda
Jtem Nicomedis gallicani Juliani Oswaldi regis Othmari abb̃. Si quis vult ad me nec xiiij. li. ij. fol'. xij. col' q̃rta
Jtem Cristofori wenzeslai Crisogoni eugl'm Cõuocata turba Mr. viij. li. iij. fol'. ij. col'. j
Jgnacj felicis Egidij leonhardi. Euangeliũ Qui vos audit. luc. x. li. ij. fol' xiij. col' pma
Jtem Victoris albani romani panthaleonis Nycomed mẽne mr̃m Eugl'm Nolite arbitri Mathei. x. li. j. fol'. xliiij. col' scda
Jtem Blasij valentini agapiti Eugl'm Nihil opertũ. Mt. x. li. j. fol'. xliij. col'. iiij
Jtem Fursei epi In vigilia laurencij adriani Gorgonij leodegarij Cesarij theodori & Clemẽtis pape martiꝝ Euãgeliũ. Si quis vult post me venire mt. xvj. li. iij. fol'. j. col' pma
Jtẽ Vincencij et in die laurencij Eugl'm Nisi grãm iohis. xij. li. iij. fol'. xliij. col' scda
Jtem Silvestri leonis marci pp̃ Nicolai epi paulini adolfi feucrmi Florẽcij epoꝝ Euã Homo quid pegẽ mt. xxv. li. iij. fo. liii. co. iiij
Jtẽ karoli Johañ crisostoi vrbani marcellini Vdalrici epi Heinrici imperatoris Eusebij mr̃ marcialis epi Allexij confessoris appollinaris Justini epi et mr̃ Thiburcij mr̃ Ensebij presbiteri Bernhardi Augustini epi Amãdi epi Euangl'm. Nemo lucernam accendit luce. xj.
Jtem Damasij gregorij stephani pp̃ remigij martini cõradi epoꝝ. Homo quidã nobil' luc. libro tcio fol'. liij. col' q̃rta
Jtẽ marcelli pape policarpi Ambrosij erasmi Martini Briccij arbogasti Germani Calixti Seueri epoꝝ Engl'm Vigilate Mathei xxiiij xx libro tcio fol'. lij. colũpna scda
Jtem vedasti Amandi willibaldi et soci. eius Simplicij sanctimi et beatric Lampti & huberti epoꝝ Euangeliũ Smt lũbi vr̃i precincti luce. xij. li. iij. fol'. liij. col' tercia
Jtem Fabiani & sebastiani mr̃ Marcellini et petri decẽ miliũ mr̃ abdõ et sennes thimotei & simphoriani In vigilia oim sãctoꝝ et q̃uoꝝ coronatoꝝ euãgeliũ Descendẽs ihs & monte luce. vj. li. j. fol'. xliij. col' secũda
Item Gordiani et epimachi Gervasij & prothasij in Jnuencõe Sãcti Stephani Mauricij et so. eiꝰ Et in die oim sctoꝝ Engl'm Videns ihesus turbas Mathei q̃nto libro pmo folio xxxj. colũpna tercia
Jtem kiliani & so. eiꝰ Viti & modesti Sixti

et felicissimi Dionisij et so·eius. Enãgelium
Ecce ego mitto vos mt·x·li·j·fol xliij·col·ij
Itẽ Basilid cirmi & nabozis marci & marcel
liani Allexãdri et Pirenei mrz euglm Cum
egrederet ihus de templo. Mr xiij libro fcio
folio xlviij·col scda
Itẽ marie ad mres Bonifacij & so·eius affre
et sodaliũ eiꝰ hermetis cũ socijs suis Cosme
& Damiani Eustachi et so·eius Enãgelium
Cum audieritis plia & sedicões luce·xxj·li·
tercio·fol·xlviij·colũpna tercia
Item pcessi & martiniani Felicis & adaucti
Sergij & bachi mrz Euangeliũ Sedẽ ihu
sup mõtẽ olineti·mt xxiiij li·iij·fo·xlviij co ij
Item iohañ & panli ypoliti & so·eiꝰ Euglm
Attẽdite a fermẽto ln·xij·li·j·fo·xliij·col·iiij
Item Allexandri & cuencij Primi & feliciam
Septẽ dormientiũ Ciriaci & so·eius pthi &
Jacincti Gereonis et sociorz eius Crispini &
crispiani Enãgeliũ Cũ pseqñtur vos Mathei
x·libro pmo folio·xliij·col tercia
Item Cozneli & cipriani Euangeliũ Ve vob
qui edificatis luc xj·li·iij·fol·xlvj·col·iiij·

De virgimibus

Barbare Eulalie lucie Adelheidis Columbe
Prisce Juliane Margarete Sabine Verene
Richardis Fidis virgmis Elizabeth vidue
katherine de omibz pcedentibz vgmibz hic
signatis fm ordinẽ·a festo barbare vsqz ad
festũ katherine legit Enãgeliũ Simile e regnum
celorz thesauro abscõdito i agro Mt·xiij
libro scdo folio xix·colũpna pma
Itẽ de ceteris vgmibz scz i festiuitatibz Otilie
Agnetis brigide Agathe Dorothee walpurgis
potenciane petronelle attale braxedis Eufe-
mie Aurelie vndecim miliũ virgmũ & Cecilie
legit Simile est rgnum celorz decẽ virgmibz
que accipietes lãpades suas Mt·xxv·libro
tercio folio·lij·colũpna·quarta
Item in dedicacõne eccl'ie Egressꝰ ihus per
ãbulabat iericho luc·xix·li·iij·fol·xx·col·j

VENIT AVTEM ihc in partes cesaree philippi ℣ ℟ in omelia

Philippus frater herodis tetrarcha ituree & tracomitidis regionis imitat⁹ herodē patrē suū q̄ in honore augusti cesaris appellauit cesaream ciuitatem q̄ prius turris stratonis uocabat et ostituit ciuitatē in termino indee cont septentrionē q̄m appellauit cesaream philippi in memoriā sui nois & honorē tyberij cesaris sub q⁰ ipe regnabat. Iste locus cesaree philippi nunc paneas dr & est in puincia phenicis ubi iordanis ad radices lybani oritur duoq; fontes ibi ior et dan q̄ mixti nomē iordanis efficiūt

Et interrogabat discipulos suos dicens: Quē dicūt homines ee filiū hois ℟ Explorat⁹ fidē discipl⁹ p⁹ uulgi sentēciā inquirit ne apl⁹ fides firmata videat⁹ uulgari opinionē sz ueritatis agnicione. Unde & petro dr caro & sanguis n reuelauit t hoc ē humana doctrina. ℣ Pulchre dixit homines qa homines sūt q̄ de filio hois locūt⁹ dij uo q̄ de diuitate intelligūt

At illi dixerūt Alij iohem baptistam alij autē heliā alij uēo jeremiā aut unum ex pphis Querenti q̄re hec opinio fuerit ut iohem nl helia uel ieremia rndem⁹ qa aliem erroris nō ē nrm reddē racionem ℟ ℣ in omelia

Dicit illis Vos aūt quem me ee dicitis Supra hoies erat apli qsi dij iuxta illud psalmiste Ego dixi dij estis & filij excelsi oēs Quos interrogat dns n qsi nesciat sententiam de se sz ut confessionē fidei illor⁹ digne remuneret

Respondens symon petr⁹ dixit Tu es xp̄e filius dei uiui ℟ Petr⁹ rndit p ceteris licet cetēi apli scirēt Finis fidei mee de xp̄o ē q̄ filius sit dei Non licet michi scire generationis secretū n licet tamē nescire generationis fidē ℣ & ℟ in omel Dei uiui i mōmutabilis & erem dictū ē ad differēciā dor quos gentilitatis clemēcia nl de mortuis hoibus nl de ope manuum sibi instituit ad adorādum baal Dixit se dns filiū hois q̄ templacōcorpis p̄ferebat sz addendo quē me ee dicitis significauit ptē id q̄ in se videbat aliud occultū sentiendū de q⁰ querebat in q̄ se ōdentiū fides debebat extendere Fides itaq; petri dei filiū i hoie videns ut trū q; oplexa ē dicens tu es xp̄e filius dei Hec enī confessionis racio tenēda ē ut sit dei filiū ita & filium hois meminerimus quia alter sine altero nichil spei ē but ad salutē ℣ & ocord augl Dom mouē q̄ lucas dixt dnm interrogasse discipulos suos quem illū dicerēt hoies cū eet sol⁹ orans marc⁹ aut dicit illos in via hoc interrogatos Sed eū mouet q nunq̄ orauit in via ℟ Nusq̄ cū discipl⁹ orasse repit dns Ubiq; sol⁹ obsecrat qa di filiū humana uota n capiūt nc q̄s q̄m potē intionis particeps ee cū xp̄o

Respondens aut ihc dixt Beatus es symon bariona Quia caro & sanguis non reuelauit t sz pater mis q̄ in celis ē ℣ In petro respondet oib⁹ mercedem uere confessionis Quasi dicat Quod caro & sanguis reuelare nequit spc sci grā t reuelauit Ergo ex confessionē sortit⁹ uocabulū qa bariona sonat filius colūbe Alij dicit q̄ symon i petr⁹ filius sit iohis ut illud symon iohis diligis me & uolunt deputatū hoc ee uicō scptor⁹ ut p bariohāna i p filio iohis bariōa scriptum sit detracta una filba Johāna interpatat dni grā Utq; nomen mystice intelligit qa & columba spiritum scm & grā dni donū significat spirituale Pater q̄ppe filio columbe reuelauit quia una ē grā patris & filij & spūs sci Bariona syrū ē & ebreum

Ego dico t qa tu es petr⁹ et sup hanc petrā edificabo eccliaz meā Tu dixisti me ee filiū di uiui et ego cl⁹ dicē facē ē dico t quia tu es petr⁹ ℣ i epla ad gal Deinceps apl⁹ nc petr⁹ nūc cephas dr n sm dimesed q̄m nos latine & gce petrā uocam⁹ hanc ebrei & syri cephā uocāt Merito accepit hoc nomen petr⁹ ℣ qui in petrā xp̄m credebat et scōm metaforā petre dr ei Edificabo eccliaz meā sup hanc petrā hoc ē sup hoc firmam tum fidei Vel ita ℟ i omel Sup hāc petram q̄m confess ē i sup me ipsum Dnc apls ait Fundamētū nemo potē aliud ponē pter id q̄ positū ē q̄ ē xps ihc

Et porte inferi n p̄ualebūt aduersus eā Et tibi dabo claues regni celorū Secta & doctrine hereticor sūt porte inferi claues regni celor ipsam discendi sciencia potenciaq; noiat q̄ dignos recipe i regnū indignos secludere deberet a regno Unde subdit

Et q̄cūq; ligaueris sup t̄ram erit ligatū in celis Et q̄cūq; solūis sup tēra erit solutū in celis Sup tēra inquit nā in alliga cōe defunctū nusq̄m dixit absoluendum ℣ Istū locū intelligētes epi & p̄bri aliq̄d sibi & phariseor assumunt supcilio ut nl dā

nent inocētes vel solue se noxios arbitrent cū
apo gm n̄ sētencia sacdotū ſz reoz nita q̄rat
Legim? i leuitico & lepſis v̄ inbet ut oñdāt
se sacdotib⁹ & imūdi fiāt si lep̄m habuerit n̄
q̄ sacerdotes leprosos faciāt immundos ſz q̄
habeāt noticiā leprosi & n̄ leprosi & possint
diſcnere q̄ mūd? q̄ ve immūd? sit Q nomō er
go ibi leprosū sacdos imūd fat fic & hic alli
gat epc & p̄br uel solui nō eos qui insontes
sūt uel noxij ſz p officio suo cū peccatoz nari
etates audierit scit qui ligād? sit qui ve sol
uend? M Dēſ? g° ē Q nēcū q̄ sup tra i
dū vixerit ligatus eliminando ab eccl'ia liga
tus erit in celis hoc est v mūſe eccl'ie q̄b⁹ notū
erit vitabūt illū V̄l ligat? erit i celis i cele
stis sentencia confirmabit q̄ eū p̄sens eccl'ia vi
tet Et quēcū q̄ dū vixerit solūtis ab excōmu
nicacōe recōciliādo solut? erit in celis v eccl'ie
q̄ hoc sciēt omunicabūt ei Vel solut? erit i ce
lis hoc ē celestis sentēcia confirmabit ut a p̄n̄ti
eccl'ia recipiat G i omel xxvij Grandis ho
nor sed graue pond? Durū q̄ppe ē vt q̄ nesciat
tenere moderamina vite sue index fiat aliene
Vnd fit vt ipsa ligādi & solvēdi p̄tate se p
net q̄ hanc p suis wlūtatib⁹ grāz sequendo
uel odiū n̄ p subiectōz mēt⁹ exēcz Vn̄ ꝑpl̄
Mortificabant aīas q̄ n̄ moriunt & vivifica
bāt aīas q̄ nō vivūt Nō morientē mortificat
qui iustū dānat Nō viventē vivificare mitit
qui reū absolue conat Soluerūt discipl'i la
zarū vivente quē mgr̄ suscitaūat nā si mortu
um solverēt fetorē magnū oñderēt q̄m virtutē
Ergo nos illos debem? solue quos in ofſſiōe
nouim? grā di vivificatos ee D i omelia
Vnde & lazaro n̄ dr reuiniſce ſed veni foras
Ideo petr? claues regni celoz & p̄cipatū iu
diciarie p̄tatis specialit accepit vt oēs cōde
tes itelligāt q̄ q̄cūq̄ ab vitate fidi & societa
tis illi? semetipos segregāt nec viculis pecto
rum absolui nec ianuam possint regni celestis
ingredi A i lib° iij de baptiſmo Dax em̄ ec
clesie dimittit pecca & ab eccl'ie pace alienacō
tenet peccata n̄ scom arbitriū hominū ſz scom
arbitriū di Petra tenet pet dimittit columba
tenet columba dimittit Foris q̄ppe nc ligari
q̄s pot nec solui quomā extra eccl'iaz n̄ ē q̄ ligare
possit nec solue M Sciendū qa discernendi
scia icipit ee clauis eccl'ie v ligādi solvēdi q̄
auctoritas ei addit Hoc aut fit p mīsterium
episcopale in ordinacōe p̄broz vel qd̄ ueri? vi
det cū eis aiarū cura miūgit Nulli em̄ licz

excōmunicare alteri? parrochianū quia tal
excōmunicacō vires n̄ hz Null? em̄ alterius iu
dicis n̄ sui sentencia tenebit aut dānabitur
Dūt aut q̄ dicūt potencia ligādi vel solvendi
vel clauēdi eccl'iā p̄ctoribus vel apiēdi p̄ alir
dici duas clanes ꝑpt hos sal' duos effect? q̄
ea peccator ligat hoc ē extra eccl'iaz eicit et ea
solvit idest in eccl'iam reducitur

M clxviij R lxxxiij L xcv & ccvj

Q unc precepit discipulis suis vt nemini
dicerent qua ipse esset jhesus cristus :
Ambrosius . Jubet taceri quod sit filius
dei vt fallat principem mundi, vt doceat hu
militatē et nē adhuc rudes et iperfecti di scipl'i
maioris p̄dicacōis mole oppmant . J . Cō
pleto aut passiōis sacmēto . oportum? dicit
apostolis Euntes docete oēs gentes:

E Xinde cepit ihs ostendē discipl'is suis
qui a eum ire oportz ierosolimā & ml'ta
pati a seniorib⁹ & scribis & p̄cipib⁹ sacdotū
et occidi et tcia die rsurgē . M . Exinde hc
est ꝑptea ut meli? discipl'i tenēnt p̄ceptū dñi
cept ihūs eis ostendē passiōis sue articulum
simulq̄ ne horrerēt mortis pictm sed dilige
rent regni gl'am . J . Quasi dicēt Tūc me
p̄dicate cū pass? fuero qa nō p̄dest maiesta
tem ei? wlgari i ꝑpl'is quē p? modū videbt
flagellari & crucifigi . A . i li . lxxxiij . q . Sa
pīēcia di hoiez ad exemplū q° rctē viverem?
suscepit ptinet aut ad vitā rctaz ea q̄ nō sūt
metuēda nō metuere Moꝛs aut metuēda non
ē O portuit g° idipm illi? hois quē dei sapia
suscepit mortē mōstrari Sūt aut hoies qui
q̄muis mortē ipam nō timeāt gen? tn aliq̄
mortis horrescūt Nihilomi? ā vt ipā mors
ita etiā nullū gen? mortis horo & rctē vivēti
hoi metuend ē Nihiloi? g̃ hoc q̄ illi? hois cru
ce ostendendū fuit Nihil em̄ erat mt oia gna
mortis illo gne execrabili? & formidolosius
Ideo q̄ vert dñs in cāne ut spē resurgēdi nob
ostendet Quod alit nō potēat fieri n̄ carnē
indueret mortalē Del em̄ mori nō potuit

·M·clxix·R·lxxxiij·

E T assūmens eū petr? cept increpare illū
Absit a te dñe nō erit tibi hc · J · In
greco habet ꝑpici? tibi sis dñe qd melius est
q̄m absit a te dñe Non putat petr? fieri posse
vt fili? di occidat Assūmit q̄ eū in affectum
suū vel sepatim ducit ne p̄sentib⁹ cet⁹ cōdis

cipul' mgrm videat arguē. Qui cōnūs? dixt petro. Vade p? me sathana. scādalū es mihi qa nō sapis ea q̄ dī sūt sed q̄ sūt hoim. Quia contria logris volūtati mee. debes adūsarius appellari. Sathanas iterptat adūsari? sine contrius. Multi putāt qp petr? nō sit corrept⁹ sz malign? spūs hoc dicē suggerēs ei. sed mihi nūquā videbit incētmū diaboli. erroz ꝫ pietatis affectu venīes. Vade p? me. i. sequnē meā sentenciā. vt gnū tritici cadēs in tra mlt⁹ fruct? afferat. Volēdo em̄ pire scādalum mihi es. i. me offendis. Sciat prudēs lector petro hāc btitudinē. qcumq; liganeis super traz et cet a in futo pmissaz. nā si stati data esz ei. nūquā i eo pue offensiōis eroz locū inuenisset. ¶ M. clxx. R. lxxxv. L. xcvj.

Qvnc cōuocata tba cum discipl'is suis dixit eis. Si quis wlt p? me venē abneget semetipm. et tollat crucē suā et sequat me. B. m mr. Predicta apl'is passiōe et resurrectiōe. hortat ad sequendū tam eos q̄m turbā. G. Qui depōit vtez hoiez cū opibus suis denegat semetipsū. alter fact? ex altēo dicēs. Vino aūt iam nō ego. viuit vero in me xp̄us Tūc em̄ nosmetipsos abnegam? cū vitam? qꝺ p vetustatē fui? et ad hc mtim̄ q° p nouitatē vocam̄. Qui supb? fuit si humilis fiat. sīnquit se. Conūs nāq; impij nō erūt. nō qꝺ nō sint i essencia. sz nō erūt i impietatis cl'pa. Nisi qs a seipō ꝺficiat. ad eū qui sup ipsū est nō appiquat. nec valz apphendē qꝺ vlt ipsū est. si nesciēt mactaē qꝺ ē. Qui aūt se a vicijs abnegat vt i vtutibo crescat. crucē suā tollat vl' p abstinēciaz affligēdo corp?. vl' p compassionē aim. Inde paul?. Castigo corpus meū & i suitutē rdigio. De cōpassiōe pximi ait. Quis infirmat. et ego nō infirmor. Paiolātes aūt crucē ꝺbem? seq̄ dnm aiaz ponēdo p fribo nris et p amoē suo sicut ipe p nob. qa volēs vitā suā saluaē hic. pdet eā i futo. Et hoc ē qꝺ dicit. Qui em̄ voluēt aiaz suā salnā facē. pdet eā. Qui aūt pdidit aiaz suā p me inemet eā. Qui tempe plecutiōis psentē vitā cāms pdidēit ppt me inemet. i. rcipiet eā in resurrectōe salnā. Sic istuꝺ ꝺz fideli. ac si agco le dicat. Frumētū si nas pdis. si semias nouas. Vnꝺ putrescit i pulue. Inꝺ viriꝺescit in renouatione. Perdenda est ania in hoc seculo ppter me subandis non retinenda pro deside rijs trem?.

Qvid em̄ pdest hoi si mꝺm vniuersū lucret. anie vo sue ꝺtrimentū patiat. hoc jꝺo dictū est qa dū licet vinē. libet etiā ābire Duo tempa sigficat eccl'ie. alind plecutionis q̄n ponēda ania est anteq̄ ꝺm negem?. alind pacis q̄n frāgenda sūt ꝺsideria trena.

Hvt q̄m dabt homo cōmutacōez p aia sua. Pro aia huana sola ē illa retributio q̄m psalmista cāit. Quid rtribuā dño p oibo q̄ retribuit mihi. Calicē salutaris accipiā et nomen dnī inuocabo. ¶ M. clxxj.

Filj? em̄ hois vētur? ē in gl'ā patis sui cū āgl'is suis. Et tūc rꝺdet vnicuiq; scꝺm opus ei?. Noli timē qa tristibo lera succedūt j. Quasi dicat. Times mortem. audi gl'az tumphātis. Vereris crucē. ausculta angl'oz misteria. ¶ M. clxxij. R. Lxxxvij. Lxcviij.

Amen dico vob sūt qdā de hic stātibo q̄ nō gustabūt mortē. donec videāt filiū hois vēntē in rgno suo. Poterāt tacita cogitacōne apl'i huiōi scādalū sustinē. Occisionē & mortē nūc dicis ee vēturā. gl'ia aūt quā promittis i longa tempa differt. Ne g° despacōe p tedio frāgerent. occultoz cogmtor psentē timorē. plenti cōpensat pmio. Quasi dicat. Ob icredulitatē uraz q̄lis i regno gl'e vētur? sim vob in pūti tempe demōstrabo. Vt pmittit aliquos ꝺ discipl'is visuros dilatacōz eccl'ie anteq̄ p mortē rcedāt ꝺ mgo. vt in pnti cōtēmꝺi gl'iaz erecta. certi? credat in celo rgnatura Decent dictū ē gustabūt. qa stantes cū xp̄o mortē corpis gustāt. vitam v° anie retinēt. Dyl'. Vel etiam ex cōditione gustus tenuē quondā fidelibo liberationē mortis oñdit Et p? dies sex assūpsit ihūs petrū & jacobū & johem frem ei? et ducit illos in montē excelsū seorsū vt oraet. J. Lucas octo dies pcit matbs & marc? sex. Ibi pm? addit et extrē? hic medij ponūt dies. D. Octaua die dns fute btitudis gl'az discipl'is maifestat. qa octauo die gaudiū rsurrectōis vētuꝝ erat. Nos etiā p? sex h? scl'i etates & septiaz q̄etis aiaꝝ post mortē. q̄si octā etate rsurgem? sm matb & marcū. p? sex etates q̄escendō ē scis. De rsurrectōe sext? psalm? p octā iscribit. qa p sex etates qbo opari licz. pcibo ē instā dū. ne in octauo rtribucōis tempe corripiam̄ ab irato iudice. Vnꝺ psalm? ita icipit. Dñe ne i furore tuo arguas me. neq; i ira tua cor. me. Vt ergo

p̃cibo instem̃ istruim̃ hic a dño. qui ascendt in montẽ vt oraret. Mos i quẽ astendt figfi cat vt m̃te i excelsis habitẽt. qui i decore suo xp̃m videt videbãt. J. In tribo apl'is oñdi tur p̃nilegiũ dignitatis eor. Ducunt seorsũ qa ml'ti vocati pauci electi. R. Tres secũ dns ducit. vt tribo idoneis testibo mũ credat. & vt figficet eos illic etna visiõe letari. qui hic fide scẽ tnitatis sũt imbuti. Vl p petrũ ppo siti sine diugati. p iacobũ pmtẽ sine actiui p iobem vgines vl theorici itelligũt. M. Notandũ qp matbs hic dicit iacobũ frez iobis qa qdaz fl'o cõmentati sunt alt̃m int̃ fuisse ja cobũ q̃ pm̃ ierosolimitaz epũs ordiatus est ab apostolis.

ET factũ est dũ oraet tnsfigurat̃ ẽ ante eos. et rsplenduit facies eius sicut sol. Vestim̃ta aũt eius facta sũt alba sic mx splẽ dẽcia cãdida nis. q̃lia fullo sup tram nõ pt facẽ cãdida. J. Trãsfigurat̃ eẽ dr qa tal apparuit apl'is qual' fut̃ est in iudicio. vbi oñes & bom & mali visuri sunt ipm iudicẽ. vnusquisq; ad suam tribucõez. Neo putz eũ amisisse corpis vitatẽ. & assũsisse corp̃ spi rituale vl aerũ. Vbi em̃ splẽdor faciei & can dor vestũ describit. nõ subta tollit. Trãsfor matio g̃ splẽdorem addidt facie nõ subt̃exit. R. Vestit̃ dñi chor̃ est scor. ut apl'us ait. Quotquot in xp̃o baptizati estis xp̃m idui stis. Qui vestit̃ in tra dsp̃ect̃ i mõte rfulgz quia nõdũ apparet q̃d erim̃. sz cũ ipse appa ruerit sil'es ei erim̃. Benedicit dr vstim̃tis ei marc̃ q̃lia fullo sup tra nõ pot̃ facẽ cãdida. qa xp̃us ver̃ fullo nõ pot̃ quõ non debet rctõ iudicio & vera pmissiõe fidelibo i tra dare cla ritatẽ. q̃ eos manet in cel'. Fullo ẽ aniaz doc tor atq; mundator ab inquinamento carnis & spiritus.

ET ecce apparuit illis moyses & helyas cũ eo loq̃ntes i maiestate et dicebãt ex cessũ ei. quẽ completur̃ erat i ierl'm. J. Vt apl'or angeat fidẽ dat signũ dr celo. helia mũ descẽdente q° cõscendẽat. et moyse ab iferis re surgẽte. Quod et achaz p ysaiã pcipit̃ vt pe tat sibi signũ de excelso. ã de inferno. Deo aũt viu̇ & mortuor̃ apparẽt ut sigficet xp̃m mori turũ & itez victurũ et vt nos vini sim̃ deo mortui mũdo. R. Moyses. i. legislator et he lyas ppbaz eximi. apparẽt. vt oñdant ipm esse quẽ legis & ppbe scpta pmisert. Appa rent aũt non in ifimis sed in mõte. qa illi soli digñ st dr maiestate. q̃ scpt̃az pctũt sblimi m̃te Demq; indei nõ potuert seq moysen ad dñm in mõtana ascendẽtem. atq; sol̃ helise. cũ fi liis ppbaz otemplat̃ ẽ ascendẽtis helye triũ phũ. Ipsi dicebãt compledа i ierl'm. & lex & ppbe vsq; hodie docet dispẽsacõis dñice myst erũ. Discipl'i fm lucã euigilãtes visionẽ vi derũt. qa p̃ mortẽ excitati maiestatẽ dñi vi debt̃. Moysen & helyã tũc speculabũt̃ i gl'a qa tũc melius itelligẽt quõ iotha vnũ ã apex vṅ non pteriit a lege. et quomõ dns legẽ & ppbas non venit solue. sed adimplẽ. Alit̃ per moysen mortuũ signant̃ sci. qui ab inicio mũ di vsq; ad diẽ iudicij defuncti in ipõ iudicio sũt rsuscitãdi. p helyã viuentẽ q̃ viui inuenient̃ Isti i maiestate vident̃. et excelsũ dñi dicunt. qa sci cũ xp̃o regnabt̃ gl'ofi. et miaz eius lau dabunt. quõ p salute eor dignat̃ ẽ pati.

RESpondẽs aũt petr̃ dixt̃ ad ihm. Dñe bonũ est nos hic ee. si vis faciam̃ hic tria tabernacula. tibi vnũ moysi vnũ & helye vnũ. J. Qui ad mõtana cõscendẽat nõ vlt ad trena descendẽ. Erras petre. vt & marc̃ & lucas testant̃. Vnũ tm̃ tabnackm̃ ẽ euãgl'ij. Sci t̃a q̃ris tabernackа fac vnũ q̃si t̃a patri et filio & spũi scõ. neq; quã seruos cõfrẽs dño R. O q̃nta felicitas visionis dr itatis int̃ ãge los adesse ppetuo. si tm̃ huãitas duor̃ q; so cietas sctor̃ ad punctũ visa delectat. vt eis ne discedãt petr̃ pstare velit obsequiũ. q̃ et si vt hõ nesciт q̃d dicat. infiti tm̃ arctoris sibi indici um mõstrat. Oblit̃ erat regnũ dei nõ ee pro missũ in tra scis sed i celo. et domũ manufac tam nõ esse necessariã sed mõsionẽ celestẽ. Ad huc hodie impicie notat̃ qcumq; legi ppbetis & evgl'io tria tabnackа facẽ cupt̃. cum hec ne quaq̃m valeãt abinuicẽ separi vnũ habentia tabnackm̃ eccl'iaz dei. M. Notandũ qp qdã moysi & helye spẽs angl'or misterio. alij aũt ipsos in ppriis corporibo apparuisse credunt Apl'i vo qui nõ antea nouerat illos. eor formas i maiestate discreuerũt. eo scz munẽ gre quo quisq; sanctorũ vmũsos post resurrectio nem cognoscet.

ADhuc illo loq̃nte. ecce nubes lucida ob umbrauit eos. R. Qui matiale tab naculum q̃sinit. nubis accept vmbrackm̃. vt discẽt in rsurrectiõe scos nõ esse pteg̃dos te gmie domor. sed spũs sancti gl'ia. Dnc psal mista. Filij aũt hoim i tegmine alaz tuaz spe rabũt. Et johs i apocalipsi Teplũ nõ vidi

in ea dñs em̃ omp̃ns tẽplũ illi⁹ est & agn⁹.

Ecce vox de nube dicens. Hic ē filius me⁹ dilect⁹ i quo mihi bñ cplacuit ipm audite. ℣. Rogauerat jo ñ mẽt rñdõnoẽz & pr̃ p filio rñdõdt vt vbũ dñi cplẽt. Ego testimoniũ nõ dico p me & pat̃ q̃ me misit. Dens⁹ ē. Meo filio est tabnaculũ obtempandi ostituẽdũ. c⁹ fuit moyses & helyas. ℟. Hinc de eo moyses scripsit. Ipsũ audietis iuxta oia q̃ locut⁹ fuerit vob. Nota sic dño in jordane baptizato sic in mõte trãsmutatis misteriũ declarari. qa gloriã illi⁹ q̃m i baptismate ostitem. in rsurrectiõe videbim⁹. Nec frustra sps scs̃ hic in lucida nube illic apparet i colũba. qa q̃ ñc simplici corde fidẽ seruat. tũc luce apte visionis quod credidit otemplabit.

Et audiẽtes discipli. ceciderũt in faciem suã & timuerũt valde. ℣. Triplicem ob causã trem̃t. Se errasse cognouerũt. nubes lucida opuit eos. tabnaculũ de frõdibo á tentoriis q̃rentes. voce pat̃s audita. nõ poterãt hoies fragiles sustinẽ maioris gl̃ie ospectum Deinq̃ q̃nto q̃s ãpliora q̃sierit. tanto magis ad iferiora dilabit. si ignorauerit mẽsurã suaz. Qui deo vult facẽ tabnaculũ penetralia prepararet ei cordis sui.

Et accessit ihs & tetigt eos. dixt q̃ eis Surgite & nolite timẽ. Consolatorio tactu & vbo meũ fugat. mẽbra solidat. ut p⁹ ea doctrina t̃ buat̃.

Leuantes aũt oculos suos neminem̃ viderũt. nisi solũ ihm. Si moyses & helias nõ euanuissẽt. videt̃ incertũ cui vox pris dedisset testimoniũ. Bene videt illos euanuisse. quia postq̃ vmbra legis & pphay discessit q̃ q̃si nube apl̃os texerat. euãgl̃m remansit. ℟. Ihm solũ dictũ ē. qa cũ manifestauit se electis erit ds oia i oibo jmmo ipe cũ suis vn⁹ p oia. xp̃c. i. capt cũ corpe spl̃ẽ debt. ppr q̃m vitatẽ alibi dicit. Et nemo ascẽdit i celũ. ñ q̃ de celo descẽdit filius hois q̃ ē in celo.

Et descẽdentibo ill̃ de mõte pcept ihs dicẽs. nemi dixeritis visionẽ. donec filius hois a mortuis rsurgat. Non vult hoc p̃dicari mõ in pplo ne incredibile eẽt p rei magnitudine & ne seqns crux scã dalũ facẽt rudibo p⁹ tãtã gl̃iam. Vtiq; doctoris ē audiẽcaũ psoãs cõfideare. ne prius irrideat̃. quam audiatur

℣. M. clxxiij. ℟. lxxxix

Et interrogauerunt eum discipuli

dicẽtes. Quid ergo scribe dicũt qa helyã oportet pmũ venire. Sensus ē. Quãdo quidẽ helyas tãcito rcessit a nob. ergo q̃d ē hoc q̃d scribe dicũt de helya. Quõ itelligem⁹ ill̃d. Tradũt scribe juxta malachiã pphã. helyã pcessurũ saluatoris aduẽtũ. Estimãt g⁹ discipli hanc aduẽt⁹ gl̃am esse q̃m videbãt & dicũt. Si iã venisti in gl̃a. qnõ pcursor tuus non apparet Maxieq; hoc dicũt qa helyas recesserat:

Et ille respõdẽs ait illis. Helyas q̃dẽ venturus⁹ est & restituet omia. Hoc dictũ ē scõm malachiã i quo legit̃ qa rõnez cor patrũ ad filios & filioz ad patres & restituet omia ad ãtiq⁹ statũ. ℟. in mr̃. Hic mãc⁹. addt q̃q̃m⁹ d xp̃i passiõe mlti scripserẽt. sic & helyas q̃ndo venerit mlta passur⁹ ē. & otẽnend⁹ ab impijs.

Deo aũt vobis quia helyas iam venit et non cognouerũt eũ. sed fecerũt in eo q̃cũq; voluerũt. Sic & filius hois passur⁹ est ab eis Tunc itellexerũt discipli quia de johe baptista dixisset. ℣. Qui vt⁹ ē in scdo saluatoris aduẽtu corporalit. Iã p johem venit i virtute et spũ. Et sicut i johais nece phariseoz factio cõsensit. ita & in occisione dñi herodes voluntatẽ iunxit. qui eũ despectũ remisit pilato ad crucifigẽdũ. ℟. xc.

Et cũ venisset ad t̃bas vidit scribas cõquirẽtes cũ illis & ofestim̃ ois ppls videns eum stupefactus ē & expauerũt & accurrẽtes salutabant eũ. Et int̃rogauit eos. Quid int̃ vos cõquiritis. Scit & int̃rógat vt cõfessio pariat salutẽ & murmur cordis nostri sermonibus soluat̃ ut est. Dic iniquitates pri⁹ vt iustificeris. Quid aũt quererent. euangelista non dicit. ℣. clxxiij.

Et accesserunt quidã phariseoz dicẽtes illi. Exi & vade hinc quia herodes vult te occidẽ. ℟. Exi de galilea ubi dñat̃ hẽodes & trãsi in locũ ubi nõ habeat potestatẽ.

Et ait illis. Ite dicite vlpi illi. ppt̃ dolos & insidias herodẽ appellat vlpẽ Quod aial plenũ est fraudis & i fouea latẽs. et putẽs. & non rectis itineribo sed tortuosis anfractibo currens que cũcta hereticis quorũ herodes tipũ tenet cõgruũt. qui xp̃m occidẽ. i. humilitatem fidei cristiane credentibo eripere molinť.

Ecce eicio demonia & sanitates perficio

hodie & cras · & tcia die cõsũmor · Mistice hec
intelligẽda sũt · qñ dicat · Nec herodes nec he
retici quoꝝ ipse figura ẽ poterũt pturbare qñ
intẽdo facẽ · Intẽdo aũt eicẽ demoia de cordi
bus hominũ · vt relictis vanitatibo in me cõat
et pficẽ sanitates · vt scõm pcepta mea viuãt:
postea assumabor i corpe meo · quod ẽ eccl'ia
qñdo in die resurrectiois gl'ificata ad assorciũ
angl'oꝝ pducãt · Prima gr̃a ẽ dies p grãz dei
abrenũtiare vanitatibo · scda accordare vritati
moribo & vita · tercia ẽ vltia glorificacõ ·

CErũtamẽ oportet me hodie & cras et se
quẽti ãbulare · qa nõ capit pire ppha
ext̃ ierl'm · Non pturbare herodes poterit qui
ita agã & ita assũmer · ꝑ nec mortẽ corpis mei
potit opari · qm in ierl'm oportet fieri · vbi nõ
ipse sed pilat⁹ dñat̃ · Non capit subaudis ali
qua scptura me pphaм pire ext̃ ierl'm · Sepe
qñ dictũ est & adhuc dicim⁹ importunitati &
serie historie otẽdenti vt que capl'a putauit
nõ sua ppa loca obtinẽ intelligat more istius
scripture poccupãdo vel recapitulãdo locata
esse · ·M· clxxiiij ·R· xci · ·L· xcix·

FActum est aũt in seqñti die accessit ad
eũ hõ genibo pnolutis & exclamans di
cens · Domine miserẽ filio meo qa vnc⁹ ẽ mi
hi · & lunatic⁹ ẽ · & spũs appẽdit eũ · allidit
et spumat & stridet dẽtibo & aresãt · & male
patur̃ · Nam sepe cadit i ignẽ & crebro i aqm
et subito clamat · & dissipat eũ · & vix discedens
dilamãs eũ · Depcãdo p oquestionẽ expit in
comoda filij · Loca rebo ogruũt · In mõte dñs
orat · trasformat̃ in pmo miseroꝝ fletu pulsat̃
Surrsũ discipl'is misteria regni rserat deorsũ
turbis pctã infidelitatis exprobrat · ·I· Lũatic⁹
iste fignificat eos de qbo scptũ ẽ · Stult⁹ vt
luna mutat̃ qui nũqm i eode statu pmanten
nũc ad hec nũc ad alia vicia mutati · crescũt
atq decrescũt · Dectator spũat stulticia · stri
det iracũdia · aresãt ignania · & nũc fert̃ i ignẽ
adul'anciũ · nũc in aqs que nõ valẽt extiguẽ
caritatẽ · Aque tales sũt multitudo ispiẽcan
idola colẽciũ · vel carnis voluptas que molli
endo rsoluit robur mẽtis:

ET rogani discipl'os tuos vt eicerẽt il'
lum · & nõ potuerũt curare eũ · Latẽt ac
cusat apl'os · ꝑ impossibilitas curãdi int̃ dũ nõ
ad imbecillitatẽ curãciũ · sed ad eoꝝ qui curãdi
sunt refert̃ · dicente domino · Fiat tibi scdm
fidem tuam:

REspondit ihs & dixit · O generacõ infi
delitatis & pũsa vsq quo ero apd vos
et patior vos · Non hoc dicit tedio · sed i simili
tudie medici videtis egũ agẽ cõt̃ sua pcepta
et p vnũ judeos ãguit infidelitatis:

Afferte illũ ad me · et cũ accedẽt & vidis
set illũ · statim conturbauit puer & elisus in tra
volutabat̃ spumãs · ·I· in mr̃ · Afferte inqt
puer ppt̃ peccatũ scz a salute lõge fetm & ob
hoc demonio t̃ditũ · & cũ accedẽt elisit illum de
momũ · qa sepe dũ post pctã ad deũ conuertim̃
magis a diabolo impugnam̃ · vt vl' excuciat
virtutẽ · vl' vindicet suã expulsionẽ:

ET interrogauit patrẽ a⁹ · Quãtũ tẽporis
est exq hoc ei accidit: Interrogat vt
diuturnitas infirmitatis ostensa · curacõez gracõ
rem faciat · At ille ait · Ab infãcia · Si qd
potes · ad iuua nos miser⁹ nostri · Erubescat
julian⁹ qui dicẽ audet omis hoies absq ulla
cõtagione peccati nasci · Quid em̃ habuit iste
puer vt ab infancia a demonio vexaret̃ · Si nul
lo pctõ tenebat̃ originali · qnẽ constat nullũ ad
huc potuisse libre ppm pctm:

IHesus aũt ait illi · Si potes credẽ oia
possibilia credenti · Oia scz hũane saluti
cõmoda sũt possibilia credenti · Quia i nomie
ihu postulãt̃ & dant̃ · Dicẽs si potes credere
indicat arbitrij libtatẽ · Et exclamãs pat̃ pu
eri cũ lacrimis aiebat · Credo dñe · adiuua icre
dulitatẽ meã · Quia per occultã inspiracõnẽ
gre meitoꝝ gdibo fides crescit · vno eodẽq tẽ
pore is qui nõdũ pfecte credidẽat simul et cre
debat & imperfectiõe fidei incredulus erat · Vel
ita · Et credebat · Et cõparacõne fidei assũma
te incredulũ se dicebat:

ET cũ vidisset ihs concurrentẽ t̃bã cõmiat⁹
est spũi immundo dicẽs illi · Surde et
mute spirit⁹ ego tibi pcipio exi ab eo · Et am
plius ne introeas i eũ · ·I· in mr̃ · Exposten
cia cõmiat̃ & pcipit spũi imputãs quod boi
prestat · dũ neq audiret neq loquẽt̃ · Exiẽs
aũt spũs ne ãpli⁹ reuertat̃ · Dicam⁹ ad dñm
corde mundo humilitate · Esto mihi in dm̃ p
tectorẽ · & i locũ munitũ ut saluũ me facias

ET exclamãs & multũ discerpens eũ exijt
ab eo · Discerpit diabol⁹ apparmãntes
ad salutẽ · Quos in vtrẽ suũ velut escam sibi
dilectã trahẽ videat p terrores & dãpna ut iob ·

ET fact⁹ est sicut mortu⁹ vsq vt multi
dicerẽt quia mortu⁹ ẽ · Sanatis dicit
Mortui em̃ estis · & vita vestra abscõdita est

cum xpo in deo. Unde infirmitas xpianoꝝ nō
est moꝛs. Luꝛ moꝛtis similitudo. Ihs aūt te-
nens manū eiꝰ eleuauit eū & surrexit & curatꝰ
est puer ex illa hora & reddidit eum patri suo
.B. i mr. Qui peccātē vult sanare. vitiū
debet arguē & depellē sed hoīez amando nō
donec sanatū spūalibꝫ reddat patribus eccle-
sie. .M. clxxv. .L. cc. :

Tunc accesserūt discipuli ad ihm secreto
et dixerūt. Quare nos non potuimꝰ ejcē
illū. Dicit illꝭ. Propt incredulitatē vrām.
.Phi. Domino in mōte demorāte. & ipsis
cū tba residētibꝫ. coꝝ fides tepuerat.
Amen quippe dico vobis. si habuēritis fi
dem sic gnū sinapis. dicetis mōti huic
trāsi hinc & trānsibit & nihil impossibile erit vob
Hoc aūt gnꝰ demonioꝝ nō ejcit nisi p oracōnē
et ieiunīū. .B. Jeiunio passiones coꝛporis
oracōne sanāt pestes mētis. Sic ergo grauioꝛ
diaboli pūitas supat sic quoq; ira dñi cum
mulcōne nroꝝ scelez fuerit accēsa. tāq; singu-
lari remedio placat. .J. Cum paulꝰ dicat
si totā fidem habuēo ita vt mōtē trānsferā ma
gna ē fides que gno sinapis cōparat nō pāua
vt quidā putāt. Mōtis trānslatō nō eiꝰ figni-
ficat quē occult carnis aspicimꝰ. sed illiꝰ qui
a dño trānslatꝰ fuēat exlunatico. Unde stul
ti fūt dicētes aplos ne paruā fidē habuisse.
quia mōtes nullꝰ illoꝝ trānstulit. Granū sina
pis tritū & cbratū tepide pigui mulse ad mi
xtū. si ieiunꝰ cōtra solē ut i balneo gargarizes
omēz noxiū humoꝛē de capite purgat & imi-
nēciū infirmitatū facit pricula vitari. Hec fides
pistillo tēptacōnū pbata. & ab omi leuū co-
gitacōnū superficie cribꝛo discrecōis castigata.
et pfecte dilectōis melle dulcorata oēs d coꝛ
de qd ē mtioris nri hois caput vicoꝝ setimas
nō solū ad pūs exhaurit. sed i futuꝝ ne recoli-
ligi valeāt pcauet. Sic ergo lege. Si habue
ritis fidē efficacē sic gnū sinapis. dicetis mō
ti. hoc ē dicē potēitis supbo diabolo vt trāseat
de hoie obsesso. & nihil icōmoditatis impossibi
le erit vobis ad curādū. In luca habet dicetis
huic arbꝛi moꝛo eradicare & transplātare in
mare & obediet vob. .Ambꝛo. Fructꝰ moꝛi
in floꝛe albet. foꝛmatꝰ rutilat. maturitate ma
grescit. sic diabolꝰ floꝛe angelice natē. & pote
state rutilauit. puaricādo retro iꝛruit odo
re. qui p fidē excludit. .B. Vel p moꝝ cuiꝰ
fructꝰ & virgulta rubet. Vñ & a latis rubus

appellat. eugḷm crucis expmit. q p fidē apo-
stoloꝝ de gēte in doꝝ vbis pdicacōis eradica
ta est. & i mare gēciū trānsplātata. Folia ecia
moꝛi serpenti subiecta necē inferūt. quia vbū
crucis ut cūcta salutaria cōfert. sic noxia tol-
lit. Alit. Per mōtem trānsferēd. p arboꝛē moꝝ
eradicādā & trāsplātatā pōt intelligi quia cō
sūmare fidei indiciū sit. vbi ratio postulat ele-
mētis impare. vt quod de his spāliter dictū ē
hoc generaliter de oīb sentiat. .M. clxxvi.
.R. xciij. .L. cj.

Conuersantibꝫ aūt eis in galli
lea dixit illis ihs. Filius hois
trādend est in manꝰ hoīm. & oc
cidēt eum. & tcia die resurget
et cōtristati sūt vehemēt. .J.
Dum pfectis pspera miscet trīstia. vt cū rpen-
te venerit nō trēāt aplos. Et si eos ꝺtristat
quod occidēdꝰ est debet letificare resurrectio.
.B. Rō aūt iuxta marcū & lucā aliq vbū
ignorabāt nō tā ingenij tarditate quā amoꝛe
cōtingebat quia quē deū vez ognoscebāt mo
rituꝝ credē nequibāt. Et ea p figuras sepe lo
quebatur putabant figurate dictum.
.M. .clxxvij.

Et cū venissent capharnaū accesserūt q
didragma accipiebant ad petꝝ. & dixe
rūt ei. Magister vester non solvit didragma.
Ait. Etiā. Hoc ē vo nō solut. .J. Pꝰ augu-
stū cesarē facta ē judea trībutaria. f p signoꝝ
magtudine nō ausi sūt de tributo dñm appel
lare. Conuenīūt ergo discipulī. Vel malitio
se hoc fecerūt. volētes scire an cesari cōtra dicēt.
Et cū intrasset domū pūeit eū ihs dicēs
Quid tibi videt symō. Reges terre a
quibꝫ accipiūt trībutū ut cēsū. a filijs suis. an
ab alienis. Et ille dixit. Ab alienis. Dixit illi
ihesus. Ergo liberi sūt filij. Domiꝰ nr & secū-
dum carnē & scām spiritū erat filiꝰ regis. Er
go ñ debebat tribntū. f humilitate solvit. Pre-
venit aūt petꝝ nolens expectare postulacōnē
tributi. ne aplī scādalizarēt. :
Et aūt ñ scādalizem eos: vade ad ma
re & mitte hamū. & eū piscē qui pmus
ascēderit tolle. & apto oze eiꝰ invenies staterem
illū sumēs da eis p me. & te. Quid pmū hic
mirer nescio. an pscientiā stateris in oze piscis.
an magnitudinē vtutis. si ad vbū eiꝰ mox sta
ter i oze piscis creatꝰ ē. Iste piscis q i amaris
gurgitibꝫ erat. mistice intelligit primꝰ adā.

liberatꝰ a seculo adã. Piscator hoim petrꝰ do
ctrine hamũ misit in scꝫ vt appositi cibi dul
cedine vagãtes ex eo fluctuãtes ꝙ ptrahẽt.
Stat ẽ confessio. Stat ẽ qui duo didragma
ta habet quo caro serui & dui liberãtur. Bene
dat idẽ pciũ sed diuisũ quia dns p veritatis
cõfessionẽ trãsiuit a wlũtarijs passioibꝫ suis
ad impassibilitatẽ cãis. ℔ nos a pcti capti
uitate & necessaria corruptione liberauit. Vel
simplicit hoc itellectũ. edificat auditorẽ cũ
domiꝰ tãte pauptatis fuerit vt vnde tbuta
reddẽt nõ haberet. Si quis obiciat indã por
tare pecuniã i locuꝫ. respõdeꝰ dñm nefas pu
tare vt res paupũ in suos vsus conuerteret.
·M· ·clxxviij· ·R· xcv· ·L· cij·

In illa hora cũ domi essent iterrogabat
eos. Quid i via tractabatis. At illi ta
cebãt. Siquide int se in via disputauerãt qs
esset illoꝝ maior. ·D·i mr· Ins videt orta
disputacõ discipuloꝝ de ꝑmatu ꝗa viderant
petꝝ & iacobũ & iohãnẽ ductos i mõtẽ seorsũ
ad aliqd secretũ ãs credẽdũ. Sed & petro an
dierãt claues regni celoꝝ ꝑmissas· ecclĩamq;
supꝑ petrã fidi a qua ipe nomẽ accepat edifica
dam· atq; tbutũ parit ꝑ petro & dño rdditũ
Putabãt ergo uꝫ illos tres cetis vꝫ oibꝫ pe
trũ esse platũ· Qꝺ itelligẽs dns· wlt dcidere
um gre sanare· humilitatis contencione·
·M· ·R· ·L·

Et accessert discꝑli ad ihm dicẽtes· qs·
putas maior ẽ in regno celoꝝ· Et aduo
cans ihs paruulũ statuit eũ in medio eoꝝ &
dixit· Amen dico vob· nisi cõuersi fuẽritis & effici
ami sic paruli n itbitis in rgnũ celoꝝ. ·I· mr·
Illi eũtes disputabãt dep̃cipatu· dns in
domo docet eos superbiã i humilitatem mutare·
Principes eim laborãt: humiles qescũt: Par
uulus nõ perseuerat in ira nõ memmit lesionis
nõ in pulchra muliere delectat· honorẽ ambi
cione nõ appetit: Tale ẽ ergo qꝺ dicit· Nisi in
nocẽciã puerilẽ habuẽritis: nõ itbitis in regnũ
celoꝝ· ·D· i mr· Quod aũt marco referente
cõplexꝰ ẽ puerꝫ: sigficat humiles dignos esse
suo cõplexu· q vere possũt grari ac dicẽ: Leua
eiꝰ sub capite meo & dextera illius amplexa
bitur me:

Quicũq; ergo humiliauerit se sic paruul?
iste· hic ẽ maior in regno celoꝝ: Si qs
wlt pmꝰ esse erit oim nouissimꝰ· & mist· Et
qui susceperit vnũ paruulũ talẽ in nomine meo
me suscipt: In futuro quis scõrũ collegio: nul
la erit officiorꝝ placõ· Verũtamẽ ibi sanctitate
maior eris int aliquos uꝫ eciã vnꝰ de ꝑmis
secũdũ quod hic inmãte racõnis industria ma
gis seqris formã vtutis· ꝙ nature duce puẽ
obseruat: Qui aũt sine meritis sola baptismi
gracia saluãt magni quidẽ erũt sed nõ aliqbꝫ
maiores· Qui wlt ergo de maioribꝫ esse suscꝑ
piat parulos ꝑ amore xpi qꝺ ẽ ipm suscipi
in eis· i· pueili simplicitate adhuc infirmos
ad maiora ꝺfoneat: Hinc paulꝰ philipenses:
vocat gaudiũ suũ & coronã: Illo aũt usu qꝺ
de certissime futuris vt iam de existẽtibꝫ lo
quimur accipe dictũ hic ẽ maior i regno celoꝝ
et supiꝰ qui putas ẽ maior· Vel ita: Hic est
maior· i· habens causam que faciet eũ maiorẽ
·M· clxix· ·R· xcix· ·L· cxcvij·

Qui aũt scãdalizauerit vnũ de pusillis
istis qui in me credũt. expedit ei vt su
spendat mola asinaria in collo eiꝰ & demerga
tur in ꝑfundũ maris· ·I· Qui scãdalizatur
paruulꝰ est: maiores eim scãdala nõ rcipiunt
Qui cecidt stabili n erat ille gradu. Recte igit
qui scãdalizari potest pusillꝰ appellat quia
magnꝰ qcquid paciat n decliat a fide· Secũ
dum ritũ ꝓnicie loquit ꝺ mola asinaria· quo
maioꝝ emmũ ista apud veteres iudeos pena
fuit vt in ꝑfundũ ligato saxo ad collũ rei dẽ
mergerẽt· Hec sentẽcia generat ẽ tam ad oms
quã ad aplos qsi de honore cõtẽdẽ ꝑsisterent
quis eoꝝ maior esset & ꝑderẽt ꝑ suũ scãdalũ
illos quos ad fidẽ vocabãt· Sensꝰ est· Expe
dit· i· multo meliꝰ est pro culpa breuem pnã
accipere quã eterins seruari cruciatibꝫ Nõ eim
vindicabt deꝰ i idipm· Vꝫ ita· ·D· Expedit
Hoc est multo meliꝰ est inoxiũ pena atrocis
sima temporalitamen finire uitã corporeã· ꝙ
ledendo fratrẽ mortẽ aime ꝓmereri ppetuam·
Si tñ de veritate scandalũ poit· vtiliꝰ pmit
tit scãdalũ nasci· ꝙ veritas rlinqt· Alit· Per
molã asinariã sclaris vite circuitus ac labor
expmit· & ꝑ ꝑfundũ maris extrema dãpna
tio signat· Qui ergo ad sctitatis spem ductꝰ
verbo siue exẽplo ceteros destruit· meliꝰ esset ei
vt trena acta ostringerẽt eũ sub exteriori ha
bitu ad mortẽ· ꝗa si solꝰ cadẽt· tollerabilius
in iferno cruciaret· ·Hil· Alit· Mole opꝰ·
labor est cecitatis· Nã clausis jumentoꝝ oculꝫ
agũt i girũ· Sub asimi quidẽ noie gentilꝫ po
pulꝰ frequẽt iscptis nũcupat. Hic alligatꝰ

est ad molã·hoc ẽ ad lapideos dos·cca quos cecis occult erroris sui giro p trahit & sic cũ sua sacrilega mola demergit fluctibo iudicãdi seculi·Sensus go ẽ·Melius esset xpiano p cl scãdalũ fres sui vl sbditi sibi peũt si paganꝰ esset·qa nõ tãtam pnã pagam paciũt infernoꝝ·qm tã xpiani falsi· ·R· xcvij· ·L· cliij·

Capl'm Tercium

REspondẽs aũt iohãnes dixt Magister vidimꝰ quẽdã in nomine tuo eicientẽ demonia·& prohibuimꝰ eũ quia nõ sequt nobiscũ·Ihs aũt ait·Nolite prohibere eũ·Nemo ẽ enim qui facit vtutẽ in noie meo et possit cito mala loqui de me·Qui enim non est aduersꝰ vos·p vobis ẽ· A deorsũ eugl'·Nõ ẽ contrariũ qđ alibi dicit·qui vos spernit me spernit·& qui mecũ nõ ẽ aduersũ me ẽ Hoc enim vlt intelligi intãtũ cũ illo nõ esse aliquẽ·inquãtũ ẽ adũsus illũ & intãtũ illũ adũsus nõ esse iẽptũ cũ illo est sicut iste qui in hoc qđ in noie xpi vtutes faciebat·nõ erat contrariꝰ discplis·sed in hoc qđ in societate eoꝝ ñ erat Vnde dns dixt eis nolite prohibere eũ·Vnita tem ecclie debebãt ei suadẽ·nõ illud in quo cũ illis erat prohibẽ· sic catholica ecclia nõ improbat in hereticis sacmẽta cõmunia in qbo nobiscũ sũt sed diuisionẽ a nobis & sentẽcias vitati adũsas·L· Hac sẽtẽcia doctꝰ dict apostolus·Sive occasione·sive veritate xps ãnũciet in hoc gaudeo & gaudebo· ·M· clxxix· ·R· xcix· ·L· cxcvij·

CEmũdo ab scãdalis·Necesse est eim vt veniãt scãdala· ·J· & ·M· Verũtamen vẽ hoi ·p quẽ scãdalũ venit·Hoc necesse ẽ ignẽ calere minẽ vo frigẽ·ita ẽciã necesse ẽ vt iniquitas mũdi erroribo plemi scãdala pariat perfectoꝝ vero caritas pietatis opibo luceat Verũtamẽ quia nulla necessitas coghat hũana corda esse iniq·que qa tam iniq sũt·necessario scandala mouẽt·ideo ve illi cuiꝰ vicõ venit In qua generali sentencia percutit iudas·

·Hyp· Ideo eim maxime ait vere scandala·qa ad sacramentũ reddende nobis eius tatis·ois in eo passionis humilitas esset explenda·In hoc nãq ignorancia plurimũ detinet humana· qđ de subtorpitate crucis·et ne gle nolit dñm accipe·& qđ mũdo tã periculosum ẽ

qm nõ recepisse xpm· ·M· clxxx· ·R· c·

SI aũt manꝰ tua ãpes tuꝰ scãdalisat te abscide eũ & proice abs te·Bonũ ẽ tibi ad vitã ingredi debilẽ vl claudũ·quã duas manus vl duos pedes habentẽ mitti in ignẽ eternũ H· in mr Quia s docuit ne scãdalisarẽꝰ credẽs ammonet quãtũ canere debemꝰ eos qui scandalizãt·cũ pax diligat in vicio fallere vl falli· Scandalizat aũt qui dicto vl facto minꝰ recto occasionẽ dat ruine·Aut bonũ lege hic p melius·aũt qđ p nõ·sic ibi· ·M· ·Bonũ ẽ cõfidẽ in dño quã confidere in hoie·

ET si occulꝰ tuꝰ scãdalizat te· erue eum et proice abs te·Bonũ ẽ tibi luscũ ad vitam intre·qđ duos oculos habẽtẽ mitti in gehennã ignis· ·M· & corde eugl'· ·Notandũ qđ ille de quo iohãnes suggesserat ñ ita separabat a discplis vt eos tãqđ hẽticꝰ improbaret sed sicut facẽ solent boies nõdũ xpi sacmenta audẽtes suscipe & tñ nõi xpiano fauẽtes·Tales & si non iam tuti sibi debeãt videri ex hac bemolẽciã ·quia nõdũ sũt abluti baptismo tamẽ misericordia dei iam ira eos gubnat vt ad eã pueniant atqui ita securi de hoc seculo abscedãt·Qui profecto aliqñ ecliã pius qđ xpiani fiãt sũt vtiliores quã falsi xpiani q alios ea persuadẽt vt eos secũ inetnã pnã pthãt·Quos mẽbrorꝝ corporaliũ noie tãqđ manũ vel oculũ scandalizãtẽ jubet dns erui a corpore·hoc ẽ abvnitatis societate & fine his pocꝰ eat ad vitam·qđ cum eis in gehẽnã·Etsi oibo boĩs qui bo de eis noticia est hac perũsitate inotescũt ab oim pemtꝰ societate·atqui ab ipa diuinorꝝ sacmẽtorꝝ participacõne separãt·Boi aũt qui busdã nota ẽ eorꝝ pũsitas plibo aũt ignota· ita tolerãdi sũt sicut ante vẽtilacõnẽ palea tolerat in area vt neqđ illis ad iniquitatis communionẽ ofenciat·nec ppter illos bonorꝝ societas deseratꝰ Hoc faciũt qui habent in seipis salem & pacẽ inter se· ·R· cj·

CUbi vermis eorꝝ nõ morietꝰ·& ignis non extinguetꝰ· ·B· i mr· Omnis eim igne salliet·& ois victima sale salliet· In vme putredinem gehenne signat·in ignẽ ardorem designat· Hic eim vermẽ dict serã sceleꝝ pẽitudinem·que nũqđ in tormẽtis ofciecia mordẽs cessabit ut ignis sit pna extrisecꝰ·vermis dolor interiꝰ·Ideo aũt p ignem tribulacõnis cuellas amicos ita tibi utiles ut manꝰ·Oculus·

Ubi te ad iehennā trahē velint. qa ois q̄ victia dei ē purgatorio igne examiabit. & interi racione sapiēcie sallit. dū sanguis corrupcō que putredinis custodia & vermiū miat ē osumit. Fetor eim vmiū solet nasci de corrupcōne carnis & sanguis. Ideoq; caro recens sale cōdit. vt exsiccato humore sāguineo vermescē neq̄at. Caro eim & sanguis vermes creat. qa delectacō carnal. cui cōdimētū otinēcie ñ resistit pnā luxuriosis generat etnā. Cui? fetorē q̄s q̄s vitare desiderat. corp? sale otinēcie studeat. & sapiēcie odimento ab erroris & vicōz labe castigare. Alit. Mire dictū ē. ois igne salliet. Que eim victima sale sallit. vermis putredinem arcet. que vro igne sale aspersa. carnem q̄ osumit. Hoc scōm legē i hostijs fiebat que in altari cremabāt. vbi in oī victima sal offerri p̄ceptū ē. Sal ergo dulcedinē sapiencie jgnis spūs scti gciā designat. Et ita ois igne salliet. quia electi p amorē scti spūs deo victima digna osecrāt. Et qua sale sapiēcie se a vicijs emendāt bene addidit & ois victima salliet. Itaq; victima talis nō solū sale aspgit sed & igne osumit quia nō peccati tm̄ otagio pellit sed ab electoz mēte ipa etiā vite p̄ntis que in carne est delectatio tollit. Vnde apl's Nostra aūt oversatio in celis ē. Vel ita. Altare dei coz electoz ē. Hostie in hoc altari offrende bona opa sūt. In oīb aūt sacrificijs sal debet offerri quia nullū est opus bonū sine sapiēcia. Jgnis i altari sacrificia osumit. de quo iobes ait ipe vos baptizabit in spū sācto & igni ul' ignis tribulationis quo pacientia fideliū excitetur. vt perfectū opus habeāt. Omnis igit' qui cauē vlt vmem eterni tormēti igne castigabit' vt omne opus suū sit victima deo sale cōdita.

M. clxxxj

Capl'm. Quartū.

Videte ne otēnatis vnū ex his pusill'. J. Austeritatē qua p̄cepat. amicos ppter deū amputādos temperat dicens Hic p̄cipio severitatē. vt clemēciā doceā. Quātū i vobis ē nolite otēpnē sed p vrāz salutē. etiā illoz q̄rite saītatē. Si nō potestis. melio? ē vos salvari. q̄m cū ill' pire Dico eni vob qa angl'i eoz in cel' semp vident faciē patris mei qui in cel' ē. Venit enim filius hois salvare q̄ perierat. M. Quasi dicat. Si cōtemnatis vnum ex pusillis angl'i videbūt. Et pat' me? vindicet'. Quod ideo dico vobis qa ego veni salvare. vos nō debetis otemnē.

J. Magna dignitas animaz. vt vnaquēq̄ habeat ab ortu natiuitatis in custodia sui angelū delegatū. Isidor? libro officiōz. Hinc gentes siue eccl'ie p̄positos āgelos habere credūt. qd ostendit' testimonio angl'i danieli loquētis ego inq̄t veni ut nūtiarē tibi. sed pn̄ceps regni p̄sax restitit mihi. Et postea. Nō ē qui me adiuvet. msi michahel princeps vester Et in apocalipsi. angelo epheси & thiathire & āgelo philadelfie & āgelis quatuor reliquaz eccl'iaz scribe hec. Apostol? q̄ p̄cep' velari capita femiaz i eccl'ia pp't āgl'os.

M. clxxxij. L. clxxxvij.

Et ait ad illos parabolā istā dicēs. Quid vobis videt' si fuerint alicui centū oues Et erravit vna ex eis. nōne relinq̄t nonagīta nouē in montibo ul' in deserto. & vad' querē eā que erravit. Et si cōtigerit ut inveniat eam imponit in humeros suos gaudens. et veniēs domū cōvocat amicos & vicinos dicens illis Congratulamini mihi quia inveni ouē meā que perierat. B. Quia cētenari? numer? ē p̄fect? domi? cētū oues habuit postq̄ angl'os & homines creavit. Sed vna ouis pijt. cū hō deliquit. Dimisit aūt dū seip̄m exinanivit dines pastor et nos oēs cētesima porcō sum? nonagintanouē i mōtibo hoc ē in celestibo vl' in deserto. quia choros angelorz reliqt in celo. Cur aūt celū desertū vocat' nisi q̄ desertū dicit' derelictū. Tunc eni celū hō deseruit. cū peccavit Onem dns humeris imposuit quia humanam naturā suscipiens. peccata nra portavit. Humeri xp̄i crucis brachia sūt illic pcta mea deposui. in illa nobilis patibuli ceruice reqeūt. Ovne inventa domū redijt. qa reparato hoie celū intravit. Angeli sūt ei? amici. qa volūtatē ei? stabilit' custodiūt. Idē sūt vicini. qa claritate visionis illi? fruunt'. Notādū q̄ ñ dicit cōgratulamini oui sed mihi. qa vita nra gaudiū ē ei?. Amen dico vob quia gaudebit sup eam magisq̄ sup nonagintanouē que nō errarerūt. & nō indigēt pēnitēcia. M. Licet pastor multoplus minus diligat omes nonagīta nouē quā solā cētesimā. tacitis tamē alijs de restaurata multis modis se gaudē ostēdit Sic q̄ salvator de reparacōne generis humani magis gaudet hoc est magnis & pluribus

argumentis ostēdit se gaudere· ꝙ de ãgelor stabilitate· nel ita. Magis gaudet ·i· magis nos inde gaudē facit·

Sic nō ē wlūtas ante patrē vestrū qui in celis ē vt pereat vnus de pusillis ill. Sicut nō est wlūtas pastoris vnā ouē pire· sic nō ē wlūtas ante patrem· hoc ē sic ñ wlt pater vt vnus pusillus peat·

·L· clxxxviij·

Aut que mulier hñs dragmas decē ·si perdiderit dragmā vnā nōne accēdit lucernā & euertit domū & querit diligenter donec inueniat· Et cū inuenerit conocat amicas & vicinas dicens· Congratulami mihi quia inueni dragmā quā p̄dideram· Dragma ē numm? certe quātitatis ·habens imaginem regis· Mulier ergo id ē dei sapiencia decē dragmas habuit· cum nouem ordinibꝰ angelorū ē addit? homo decimus ut cōpleret electorū numer?· Mulier dragmā p̄didit ·quādo hō ꝙ cōditus ad imaginem dei fuerat peccauit· Sed mulier lucernā accendit· quia sapiēcia dei in carne apparuit· Lucerna lux ē in testa ·i· diuinitas i carne· de qua testa sui corporis dicit ipa sapiencia· exaruit tamq̄ testa v̄tus mea· Testa ignē solidat· & v̄tus ei? exaruit· q̄ndo assūptā carnem extribulacōne passionis robrauit ad gloriam resurrectionis· Accensa aūt lucerna id ē st carne p̄diuinitatem glorificata ·dom? eūtit· q̄a humana cōscientia· reat? sui ofideratione p̄turbatur· Sic gꝰ dragma repit· q̄a imꝰmine similitudo creatoris repat· Amicas & vicinas dicit potestates ãgelicas ·que tāto sūt iuxta supernā sapiēciā· quāto eam vicinius cōtēplāt· Das aūt conocat dñ̄ per exhibicōez gracie hoibꝰ impense ad amorē sui vehemētius accendit·

·L· clxxxix· ·M· clxxxij·

Ita dico vobis gaudiū erit in celo corā angelis dei sup vno peccatore peitētiā agēte ꝙ sup nonaginta nouē iustis qui nō indigent peitētia· Plerūq̄ hij qui nullis se opprimi sos peccatorꝝ molibꝰ sciūt· pigri remanent ad exercēda bona opa· vt securi ꝙ ñ cōmiserunt mala ḡuiora· At cōt ñ nunq̄ hij q̄ se illicita egisse meminerunt· ipso dolore conpuncti mar descūt ad amorem dī· Maior gꝰ gaudiū fit in celo de peccatore cōnūso· quā de stante iusto· Nam & dux imꝑlio plus illū militem diligit·

qui post fugā reūsus hostē fortit̄ p̄mit· quā illū qui nūq̄ ptga p̄buit· & nūq̄ fortit̄ aliqꝺ fecit· Q vero angeli utpute racōnles gaudēt de reconciliato sibi homine incendit nos ad p̄bitatē· ut agam? quod illis ḡtū sit· quoꝝ & affectare patrocinia· et offensam timere debem?· in ꝛcia q̄ꝺ parabola de peccatoꝝ suscep tione nō suā tantūmꝰ suoꝝ q̄ gaudium dñs demōstrat· sed & inuidētium murmur repbēdit

·L· cxc·

Dixit aūt· homo quidā habet duos filios & dixit ad oleſcētiorem ex illis patri· Pat da mihi porcōnem substāciam que me cōtingit· Et diuisit illi substāciam ·B· Homo q̄ duos filios habuit deus pater intelligit· duoꝝ populoꝝ creatorꝝ· Maior filius est qui permansit in cultura v̄ri dei· minor vero qui idola coluit Substācia diuisa sensus racōnalis ē in homine Hanc minor filius a patre expecit· qñ p libez arbitriū absq̄ dei gracia se regē putauit· Infidelibꝰ p̄stat deus auxiliū gracie sue· infidelibꝰ vero cōcedit beneficiū naturalis ingenij· A· de verb dñi· Qui wlt ergo sua potestate vti vt nullo regēte viuat· sicut deus non habet a quo rḡat· a veritate recedēs euanescit· hoc diabolus fecit· Homo quoq̄ cui nihil decerat· misi q̄ sua potestate vti voluit· vt nr̄lo ei dñante fieret sicut deus p inobediēciā tetigit pomū sibi vetitū· & inuenit supplicium·

Et non post multos dies congregatis omnibus· adolescentior filius peregre p̄fectus est in regionem longinquā & ibi dissipauit sb stātia sua viuendo luxuriose· ·B· Nō longo tempore post institucōnē humani generis· placuit aiē vires suas ad vagationē extendē· Adolescentior itaq̄ p̄fect? est longe· nō locū mutando sed animū q̄a q̄nto q̄s q̄ delinq̄t· tāto longi? a gracia dei recedit· & eo ci? ornamenta: nature luxuriando consumit· ·Ambr· & B· Nec putādum q̄ aliqua etas infirma sit ad regnū dei possidendū vl̄ q̄ fides ḡuet̄ anim? sed quicūq̄ recedit a patre exul pat̄e & ciuis mūdi fact? merito pat̄ monū vastat: Et p? q̄ oia cōsūmissēt facta ē fames valida i regiōe eade & ipe cepit egere· A patre accepat facultatem vt inuisibilia ei? p ea que sūt visibilia cognoscerēt & ex pulcritudie creaturaꝝ consequent intelligēt creatorē· Nunc vero fames in regione longiqua est idigencia verbi veritatis:

in obliuione creatoris. Egere cepit quia nihil prodige satis est voluptati.

ET abijt & adhesit vni ciuiū regionis illius. & misit illū i villā suā vt pasceret porcos. Vnq ciuiū cui se spōte illaqanit ille est qui ocupiscencijs terrenis meritō p̄uitatis siue prepositq p̄nceps mūdi vocat. Hic misit eū i villā suā subiugādo cupiditati substācie mundiat. Porcos pascere. est ea opari q̄bus gaudent spūs immūdi. Vt eni porcq sordibo delectat. sic diabolq in jdolis cruore peccq pascūt. sed morte hois p̄cipue saturat. Misit ego eū in possessionē suam .i. suū fecit famulū. vt pasceret porcos imolās eis aiam suā.

ET cupiebat implere vētrē suū de siliquis quas porci māducabāt. & nemo illi dabāt. Siliqua cibus porcoq .i. demonū ebrietas est. fornicacō. & huius mūdi que blanda sūt. & ad sui vsū p̄uocat. vñ luxuriosi maxie curant implere vētrem quoq deq venter est. sed in his nulla saturitas. qa voluptas sp habz famem sui. Insup diabolq cum aliquē suū facit. vltrā ad vicioq habūdāciā nō procurat. scies iam esse mortuū. Vel silique sūt doctrine secularis. sterili suauitate redolentes. de q̄bo delectant demonia vario sermone fabulaq atq carminū cōtextis. Vnde cū pascēs porcos cuperet saturari & solidū aliquid inuenire nō poterat ad beatā vitā. qa nemo illi dabat aliqd rectū iter ad beatitudinē.

IN se aūt reuersus dixt. Quāti mercenarij patris mei habūdant panibo. ego aute hic fame pereo. .M. de vbis dñi. Si deus ē beatitudo nostra. qd erit recedenti ab illo nisi miseria. Redi ergo post miseriā et dic. Domine quis similis tibi. Quātas ostendisti mihi tribulacōnes multas & malas. & conversq viuificasti me & de abissis terre iterq reduxisti me. .B. Ad se quidō rediens recognouit mercenarios patris sui paibo habūdare. qa hij qui satagūt digna deo operari. reficiūt alimonijq supne gr̄tie. At illi qui sine fide viuentes stupent viā philosophie. pleni sūt vanitate sicut siliqua intq ē manis. & foris mollis. .M. Siliqua aūt nō vt quidā putāt fructq est arboris. sed genq legumis sonoris follibo & vacuis qp vētrē magis onerat q̄p rficiat. Surgā et ibo ad patrē meū & dicā illi. Pater peccaui in celū. & corā te & iā nō sū dignq vocari filiq tuq fac me sicut vnū ex mercenarijs tuis. .B. Vsq̄huc iacui quia a patre meo recessi. nūc aūt surgā & ei seruiā. In celū peccare ē cōtra spiritibo angelicis sctis q̄ aiabo deū deserere. Corā deo peccat qui eciā malū facere cogitat. Mercenariū se fieri optat quia filiū se nominari non vsurpat.

ET surgēs venit ad patrē suū. Venire ad patrē ē redire ad eccl̄iā vbi cōfessio fit fructuosa. Cum aūt adhuc longe esset vidit illū pater ipiq. Anteq̄ intelligeret deū. sed tñ cū iam pie quereret dilexit illū presciq futurorum. Ante oculos eni habere ñ nisi q̄ diligūt dici solent.

ET misericordia motq ē. & accurrēs cecidit supra collū eiq. & osculatq est eū. Accurrit pater misericordia incarnationis verbi ne q̄s impediat venientē. Supra collū eiq cecidt & osculatq est eū qa humiliauit se ad misericordiam et reddidit ei suā grām. .I. sup hāc parabolā ad damasū .p. Incubuit pater super collum reuertētis q̄a brachiū .i. filiū in amplexu eius humiliauit vel qa leue iugū dilectionis sibi ipsi fuit. Rediens aūt osculū caritatis a patre accipit dū per grām certificat de indulgēcia.

DIxit q̄ ei filiq Pater peccaui i celū & coram te jam non sū dignq vocari filiq tuq. Peccaui cōtra celū quia celestē ierl̄m rdiq & contemptus in eccl̄ia cōfessionem facit. nec dicit q̄d dicturū se promiserat fac me sicut vnū de mercenarijs tuis quia p̄ gratiam intēdit sibi fieri vñ per merita indignq exstiterat. Intelligit nā q̄ inter filiū & mercēnariū & seruū nō minimā distāciā esse seruū videlicet esse qui metu gehēne sine legū presentiū nō audet peccare. mercēnarium qui spe regni celoq se tēpat a vicijs. filiū q affectu boni habet amorē virtutū. Hic ait apostol: Nunc manēt fides spes caritas tria hec. Maior aūt his ē caritas. Fides decliat vicia ob metum iudicij ac supplicioq. spes otemmt voluptates expectatione celestiū premioq. caritas succendit nos ad amorem & ad fructq spiritualiū virtutū.

DIxit aūt pat ad seruos suos. Cito proferte stolā p̄mā & induite illū & date anulum in manu eq & calciamenta in pedes eiq. & adducite vitulū saginatū & occidite & māducem q & epulemur. qa hic filiq meq mortuq erat et revixit. perierat & inventq est. Et cepērūt epulari. Stola prima est vestis innocencie q̄p bñ cōditq accepit. sed male persuasus amisit. Serui sūt predicatores qui stolā i conciliato

annũciãt: Annul⁹ signaculũ est similitudis xp̃i et expressio veritatis · vel pign⁹ spũs scti ꝑpt participacõnẽque digito bene signãt · Vel ita Annul⁹ est signũ fidei vl̃ pign⁹ nupciaꝝ eccle sie xp̃o cõiũcte · Qui bene in manu datꝰ vt per opera fides claresçat · & p fidẽ opa firmentur · Annul⁹ p imaginẽ sculptã lapide ad sigillandum · significat imaginẽ dei reformatã in hoie quia est i digito i quo clara articuloꝝ diũctio designat spm̃ sctm · scdm rotũditatem presentat fidei pfectionẽ · Calciamenta denũciãt officiũ euglij · vt curs⁹ mẽtis ad celestia tẽdẽs immolat⁹ a terrenis seruet · prioꝝ q̃ munit⁹ exẽplis · super serpentes & scorpiones securus incedat · Vitulus sagimat⁹ est ipe dñs · Et bene sagimat⁹ · quia caro e⁹ adeo ẽ spũali ũ opia virtutũ · vt pro tocio mundi salute sufficeret offerri in odorẽ suauitatis · Adducẽ vitulum et occidẽ est xp̃m ꝑdicare & morte ei⁹ mfinnare · Tũc enim cuiq̃ quasi recens occidit · cum credꝰ occisũ · Tũc caro ei⁹ comedit cũ ei⁹ passionis sacmẽtũ & orea ad emũdationẽ ꝓcipitur et corde ad imitacõnem cogitat · Non solum filius inuent⁹ epulat · i. reficit carne sacroscti vituli · vxꝝ & pater & serui illi⁹ quia patꝰ cibus salus ẽ nostra · & patris gaudiũ remissio est peccatoꝝ nr̃oꝝ · Notãdũ q̃ stola prima & anulus & calciamẽta ante prestãt q̃ vitul⁹ immolet · quia nisi quis q̃ spem immortalitatis ꝓ̃ inuerit mſi anulo fidei opa ꝓmunierit nisi fidẽ ꝓfitendo ꝓ̃dicauerit nõ pot sacmẽtis interesse celestibus · Iste epule celebrãt p dilatationem eccl̃ie in toto mũdo ·

ERat aũt filiꝰ eius senior in agro · i. terrenis opibus lõge a patris ofilio · Iste filius est isrl̃itic⁹ ꝑp̃s qui licet ad colẽda idola non elõgauerat · tamẽ domi nõ erat qa interiora legis & ꝑp̃bay nõ intellexit sed litere terrena expectãdo adhesit · · I · ad damasũ ·
Hic est qui agrũ emit & quiq̃ iuga bouꝝ legis q̃ onere pressꝰ tremis sensibus fruit & vxorem ducit in affectu carnis ·

ET cũ veniret & appinquaret domui audiuit simphoniã & choꝝ · Appinquãs domi · i · eccl̃ie improbato seruilis opis labore audiuit simphoniã · i · cõcordiã legis & euãgl̃ij audiuit choꝝ · i · in concordia caritatis viuere cetũ ecclesiasticũ · Male aũt quidã de latinis siphoniã putãt esse gñs organi · nã siphonia in latinũ dsonancia expmit · Corꝰ vero ẽ vbi diuse corde vnũ cãticũ faciũt ·

VOCauit vnũ ɔ̃ seruis · & mr̃o ganit que essent · Ille q̃ dixit illi · Frater tuꝰ venit & occidit pater tuus vitulũ sagimatũ quia saluũ illũ recepit · Indignatꝰ ẽ aũt & nolebat introire Dat⁹ g⁹ illi⁹ egressꝰ cep̃t rogare illum · D · Vn⁹ ɔ̃ seruis quẽ vocat ẽ aliqs ɔ̃ ꝑp̃betis quẽ legit querens vñ talia festa celebrentur in ecclesia Rñ cũ ibi inuenit quasi respondẽte ei ꝑp̃ba indignat & nõ vult introire · i · credẽ · Pater tñ egressꝰ ad eũ p ꝑdicatores rogat eũ vt intret · sed adhuc hodie ꝑpter inuidiã fratris volũtatẽ patris nesciens foris stat · Intrabit tamẽ in fine · postq̃ gẽtiũ pleitudo intrauerit · At ille respõdens dixit patri suo · Ecce tot annis seruio tibi & nũq̃ mãdatũ tuũ ꝑterii · Querit quomõ ꝑp̃s ille nũq̃ mãdatum dei ꝑteriit · sed facile solucõ occurrit · Nõ ẽ hoc dictũ ɔ̃ omni mãdato · sed de hoc q̃ inuꝰ est colere nullũ aliũ deũ · q̃ ipm̃ creatorẽ omniũ Et iste tenet hic personã illoꝝ q̃ nũq̃ ab vno deo ad simulacra cõuersi sũt · Qui quãuis in agro fuerint vl̃ sint terrena desiderãdo · ea tñ cupierũt & cupiũt sibi dari a vero deo · Vnde et statim sequit ·

FIli tu semper mecũ es · Ideo q̃ mr̃i tã quã mercenarij legẽ custodierunt · ne ob ei⁹ ꝓ̃uaricacõnẽ deus terrenã felicitatem subtrahẽt · Et nũq̃ dedisti mihi hedũ vt cũ amicis meis epularer · Hedus solet significare peccatorem · sed hic sĩficat xp̃m mſi quia peccatũ vmq̃ fecerit sed quia iudei eũ ꝓ̃putauerũt peccatorem · Dic hedus nondũ datꝰ ẽ iudeis ad epulãdũ quia nõdũ credunt in eũ · Q̃ dicit cũ amicis intelligit ex psona ꝓncipũ vt cũ plebe vel ex psona ꝑp̃i ierosolomitani vt cũ ceteris tribubus isrl̃ epularent · · I · ad damasũ ·
ERras isrl̃ in agro quia taces de epul̃ patris quasi absq̃ eo vera iocũditas esse possit: Qui in fine seculi edũ · i · ãtixp̃m sibi immolabunt · illi sine patre cum amicis demoribus saturabũt Vnde dicit · Tu ofregisti draconẽ: dedisti eũ escã popul̃ ethiopũ · i · nolẽtibus cõuerti:

SEd postq̃ filiꝰ tuus hic qui deuorauit substãtiã suã cũ meretricibus venit: occidisti illi vitulũ sagimatũ: Meretrices sũt genciũ superstitiones: cũ quibus dicit fratrẽ minorẽ fornicatũ esse: Talis ergo est isrl̃is cõquestio ad patrem: Mihi recũ psistẽti & promerẽti · nũq̃ fuit ad refectionem ille quẽ reputo hẽdũ legis q̃ ꝑp̃hanatorẽ · Illũ aũt eũd vt dicis filiũ tuũ occidisti idolatris · ad plenam redemptionis

iocūditatē·Aliter hedus dicī pōt quilibet scīs cōparacōne filij dei·Dicit ergo isrl ad patrē Tāt9 sanguis instoꝝ effus9 ē·& null9 cruoꝛ nobis reddidit libertatē·Ecce romano adhuc subiacem9 ipio·Tot sācti ceſi sūt & nullus eoꝝ neq; sacerdos·neq; ꝓpīa immolat9 ē nrē saluti·Et ꝓ luxurioso filio videlicet ꝓ immēitis gētibꝫ vt mūd9 clamat·glorioſus sāguis filij tui effusus ē·At ipse dixit illi·Fili tu sēp mecū es & oia mea tua sūt·Epulari autem & gāudere opoꝛtebat quia frater tu9 hic moꝛtu9 fuerat & reuixit·pierat & inuēt9 est·Mortu9: per infidelitatē reuixit ꝓ fidē·pierat a ꝛsoꝛtio iustoꝝ recedēdo·& inuent9 est reddit9 matri ecclie·Non quasi mēcientē arguit pat maioꝛē filiū·sed secū pseuerācia et9 laudās·ad pfruicōnem pcioꝛis exultationis inuitat· ·B· Q9 dicit oia mea tua sūt·nō putādū ē ita dictum quasi ñ sint & fratris·Sed si minoꝛ habet ibi partem quomō sūt oia maioꝛis·Post hāc vitam sic a iustis habent oia·vt sint ommū singula & singuloꝝ oia·Cū ergo beatitudo mē illā obtinuerim9 nostra erūt ad vinēdū superiora ad cōuinēdū equalia·ad dominādū inferiora· Congaudeat itaq; maior frater miꝛi reuerso sine placeat duos fratres accipi duos popl'os sine duos quoslibet hoies pītentē & iustū vl' qui sibi iust9 videat· ·M· Mox siquidē vt mūd9 fact9 est·ceperūt esse cives babilonie & ierusalē·i·mali & bom·Potest igit miꝛ filius ſi gnificare malos omnes ad pēnitēcia venientes·maior vero omēs in cultu dei ꝓ sistentes· licet in aliqua peccata velut i inuidia frīs deuiantes·Juxta hoc igit accipiem9 p vitulū sagina tū maiora gracie dona·& in eoꝝ ꝛparacōne p hedū miora sic vmūsa hoīm iusticia dō ꝛparata ꝛputat i iusticia· ·Amb· Tres parabl'e vno fine misericoꝛdie claudūt·Ouis a pasto re lapsa ruocat·dragma que pierat inuenta filius ad patrē ꝓpis vestigijs redit·& a patre honorat·Ouis sumus pecam9 pascua·dragma sum9 habeam9 pciū filij sum9 festinemus ad patrem·

·L· cxcviij· ·M· clxxxiij·

Capl'm· Quintū·

HOstendite vobis·Si peccaūit in te frater tuus vade & corripe eū int̄ te & ipm solū·Si te audierit ·L· et pītēcia egerit dimitte illi· ·M· & lucrat9 eris fratrē tuū· ·M· infra cap· ꝓxio: Quia deus gaudet de pctatoꝛe cōūso:cauete ne pusillos ꝛtemnatis sed peccātem coꝛripite vt cōuertat & pītentē socia caritate colligite & sic ꝑ alteri9 salutē vobis sal9 acquirit· ·L·

Acute mruendū est quia nō passim peccāti dimittere iubem sed pītencia agenti:Primū est ergo peccātē increpare vt postea pītēti possit dimittē:Ita eni peccat qui peccātem videt & tacet sic qui pītēti nō indulget·Nam ꝙa dixit si pītuerit dimitte ꝓmisit si peccauerit increpa vt neq; difficilis sit vīa nec remissa idulgēcia ·J· Dimittem9 ergo debitoꝛibꝫ nr̄is debita pnā peccati si pēnteāt in nos peccasse·

A· & vōbis dñi· Dimittē vero ꝙ quis in deum peccat·non est nostri arbitrij· Peccat aūt frat in nos·si eciam nobis sc̄ētibꝫ peccet ꝙa q̄ntū in eo est exēplo coꝛrūpit· quos testes sue inq̄tatis efficit · Quando me andiēte frī meo q̄s ꝙ facit iniuriam ·absit vt illā iniuriam a me putē alienā· Ergo vt apl's p̄cipit timotheo·q coram ommibꝫ peccāt·coꝛripiēdi sūt coꝛā oībꝫ vt ceteri timoꝛē habeāt·Si aūt tu solus nosti pctm̄ fratris·tūc vere in te solū peccauit·Quid est in te peccauit·Tu scis ꝙa peccauit & qui a secreto in te peccauit·secreto coꝛrige· ·Dabe caritatē inquit augustin9 & fac quicquid vis· Si coꝛripis coꝛripe cum caritate·Si parcis parce cum caritate·Nam si solus nosti & eum vis coram ōmibꝫ arguere nō es coꝛrector sed ꝓditoꝛ·Forte qđ scis ego scio·sed ñ coꝛā oībꝫ te cōrripio qa curare volo· nō accusare· Sunt hoies adulteri in domibꝫ suis in secreto peccāt nobis ꝓducit ab vxoꝛibꝫ suis plerūq; zelātibꝫ aliq̄n maritoꝛ salutem querentibꝫ·Nō ꝓdim9 palā sed i secreto arguim9 ·Ideo ꝙ coꝛripiend9 ē frater seoꝛsū· ne si semel pudoꝛē amiserit ꝓmaneat i pcto·

·M· clxxxiiij·

Si aūt nō te audierit adhibe tecū adhuc vnū vl' duos vt in oꝛe duoꝝ testiū vl' triū stet omne vbū Quod si non audierit eos dic ecclie· ·D· Tale ꝙd i deutronomio legi9 Ne oderis fratrem tuū i coꝛde tuo·sed publice argue eū ne habeas sup illo pctm·Adhibend9 est terci9 vl' coꝛrigēdi studio vl' cōueiendi cū sub testibꝫ· ·J· Si tūc non audierit multis dicendū ē vt qui ꝓ pudoꝛe saluari nō potuit· obꝓbꝛijs saluet·Si aūt ecclīam ñ audiēit sit tibi sic ethnic9 & publican9·Publicani sē cūdū tropologiā sūt luc secli sectātes & frau

des & furta & piuria. Et quādo dicit̄ sit tibi sic̄ ethnic⁹ & publicanus maiorīs esse detestationis ostendit̄ qui sub noīe xp̄i agit opa infideliū quā qui apte gētiles sūt. ·Dix·. Cū ordinem seruāde caritatis nob̄ dom⁹ imposuit quē ipe in obseruando isr̄l tenuerat. Ipse enim sacificādo dijs alienis populū iudaicū maiestatis sue aduētu coripuit cū idē pp̄l's p̄ntis potestatis terrorem licet exīt̄ mōtem posit⁹ fugere non potuit. Deinde inobedientē lex & pphete atq; iohes tamq; testes cōuenerūt. vt peccare desineret. Tercio ipso dni aduētu. tamquam cetu ecclesie inspectātis admonit⁹ ē. Frustraq; habitis hijs obiurgationibꝫ publicani aut ethnici vilitate negligitur.

·M· clxxxv· ·A·ccxv·

Amen dico vobis q̄cūq; alligāueritis sup terrā erūt ligata & in celo: Et q̄cūq; solueritis sup terrā erūt soluta & i celo. Potestatē dedit apostolis ne ab aliquo detēpnāt̄. Ac si dicat:
·I· Si aliq̄s noluerit cōrectionē vrāz audire & cū vinculo anathematis alligaueritis in terrā. alligat⁹ ecīa erit in celo hoc ē celesti sententia confirmante. Vel ita vt sup̄. ·M·
Quoscūq; ab ecclesia in hac vita eiceritis vl̄ i ecclesiam induxeritis rata erit sentēcia ecīa i celo ·i· in tota ecclesia. Sine aūt iuste sine iniuste hoc fiat nihil īfert qui subiect⁹ obedire debeat
·GR·omel xxvij: Sententia enim pastoris sive iusta sive iiusta fit timenda ē ne tumida respōsione qui prius culpabil̄ nō erat p⁹ modū culpabil̄ fiat:

·M· clxxxvi·

Iterū dico vobis qa si duo ex vobis consenserint sup terrā de omni re quācūq; petierint fiet illis a patre meo qui in celis ē. Vbi enim duo vl̄ tres sūt congregati in nomine meo ibi sum i medio eorū. ·Remigi⁹· Vere sententia vestra firma stabit i abiciendo stumacē et recipiendo penitentē quia post̄ p duo ō vobis cōsenciēt non dico tātū de hijs sed ō omni re petendi vnitatis merito fiat a patre meo celesti sus illi⁹ petitio. Cū intellect⁹ & imaginatio & sensus corporei diuino cultui mācipant̄. Item spirit⁹ & aia & corp⁹ consentiūt. Ego enī pax et caritas ego summū & cōmune bonū. sedem mihi in pacificis cōstitui. Ecce p̄miū decordie ad quā tot⁹ sermo vocat. ·I· Potest et hoc tipice intelligi vt vbi spirit⁹ & aia & corp⁹

cōsenserint omnem rem bonam impetrēt quā petierint.

·M· clxxxvij· ·L· cxcviij·

Tunc accedens ad eū petr⁹ dixit. Dne quoties peccabit in me frater meus & dimittā ei· vsq; septies: Dicit illi ihs: Non dico tibi vsq; septies sed vsq; septuagies septies. Id est quadringētis nonagīta vicibꝫ vt toties fratri dimittat̄ quociens in die peccare ñ possit. ·B· Aliter· Solet p septē cuiuscūq; rei aut tēporis vniūsitas indicari· Vnde qđ i psalmo cait̄ septies i die laudē dixi tibi· nihil est aliud q̄ semp laus eius in ore meo. Vndenarius vero trās gressionē significat quia recedit a denario i quo decalog⁹ cōsistit. Cū ergo multiplicat̄ p septē vt septies vndeciens sint. lxxvij omnis intelligit̄ trāsgressio. Precipit̄ ergo dimittendū esse septuagies septies. i. lxx. & vij vicibꝫ hoc est vniūsam trāsgressionē: Vbi dicit & dimittā ei & lege p̄cīā:

·M· clxxxviij·

Capitulum Sextum :

Ideo assimulatū est regnū celorū hoi regi qui voluit rationē ponere cū seruis suis ·I· Familiare est viris & maxime palestinis ad omnē sermonē suū parabolas jūgere vt qđ p simplex p̄ceptū teneri non potest p similitudinē teneat̄: Regnū celorum intellige xp̄m ideo trenō rgi assimilatum vt ostēdat oportēt̄ sine numero veiam dare peitentibꝫ cōseruis cū p eugl'ij gratiā omniū oīno peccaminū veiam deus nobis suo munere non nostro merito largitur⁹ sit.

Et cū cepisset racōnem ponere cū seruis: suis oblat⁹ est ei vn⁹ qui debebat decē milia talenta: Cum aūt nō haberet vñ reddere jussit cū dom⁹ venūdari & vxorē ei⁹ & filios & omia que habebat & reddi· ·Remigi⁹ Xp̄s meritoꝝ examinator iam per scripturas cū seruis racōnē ponit: Decē milia talenta debebāt quidē innumerabilibꝫ peccatis vl̄ criminalibꝫ rationē redditur⁹ erat: Cum aūt nō haberet vires ne q; grāz vnde satisfacere posset· sēsit in scripturis quia tales iubet deus venūdari id est eterno incendio mancipari cū vxore & filijs hoc ē cū ignorātia & cogitacōibꝫ malis· Iustos vero cū vxore & filijs id est cū sapiētia & cogitacōibꝫ bonis se glorificatuꝝ p̄mittit Precīū

quippe vēditi suppliciū damnati itelligit:

PRocidens aūt seruus ille. orabat eum dicēs. Paciēciā habe i me & oia reddā tibi. Timore gehēne huiliat? dic?. Pāce mihi domine & ego credēs ac pitens caritate opiā multitudine pctōr. Miser?? aūt dom? serui illi? dimisit eū & debitū dimisit ei. Pctōr rogans accipit donū decem miliū talēto?. i. vēniam suo? omissio? cū sibi assumit medelam quā deus ad hoc instituit. Hoc aūt fit si lauacrū baptismi non ficte vl si postea baptismū pitēcie deuote suscipiat. Dimiss? itaq; a viculis p̄cedētis timoris egredit i spem salutis:

EGressus aūt seruus ille inuenit vnū de oseruis suis qui debebat ei centū denarios & tenens suffocabat eū dicēs. Redde qd debes. Centū denario? debito? erat quē de cōmissis aliquibo i fratrem satisfacē oportebat Conseruū aūt suffocare est in fratrē p vindictam exardere. Et p̄cidēs oseru? ei? rogabat eū dicēs. Paciēciā habe i me & oia reddā tibi Em̄ edabo salicz cōsilio vl indicio ecclie quod deliqui. Ille aūt noluit. sed abijt & misit illū in carcerem donec redderet debitū. Noluit scilicet ipm̄ osiderare vt i spū lenitatis misericordit ageret sed recessit a bono gracie quā suscepat mittens oseruū in carcerē dire tribulacōnis q̄si ad hoc fortassis vt ita debitū peccati solueret ne q̄d in futuro grauio? vlciscendū remaneret. Euenit nāq; iuxta apl̄m q̄d ille tristicia absorbet & iste pit qui frem odit & in rigore iustitie excedit. Pro quo excessu septū ē. Est iustus qui pit in iusticia sua

VIdentes aūt oserui ei? que fiebāt cōtristati sūt valde. Et venerunt & narrauerūt dño suo omnia que facta fuerāt. Spirituales qui oia indicāt tl'ia videdo cōtristāt & nūciāt dño ad corregendū implorātes auxiliū Tunc vocauit eū dns suus & ait illi. Serue nec̄p omne debitū dimisi tibi quō rogasti me. Nonne ergo oportuit & te misereri oserui tui sicut & ego tui miser? sum. Et iratus dom̄? tradidit eū tortoribo quoadusq; redderet vniuersū debitū. Vocacō hec fit in oscieda scilicet cū quis in desperationē icidit. Deus aūt apd quē nō est trās mutacō nec vicissitudis obumbratio. modo miser? dicit. qa opa misericor die impendit. mō irat?. quia iperpetuū pumendum iusto iudicō tartareis ministris t'dit.

SIc & pater meus celestis faciet vobis. si non remiseritis vnus quisq; fratri suo de

cordibo vestris. J. i omiel & gr̄. Constat qa si hoc q̄p̄ in nos deliquit ex corde nō dimittam? & rurs? illd a nobis exigit q̄p̄ nobis iā p̄r pitētiā dimissū fuisse gaudebam?. M. Vnusquisq; de debitū merito p̄soluēt duplices animo & icōstātes in oibo vijs suis. quos parabole cōclusio specialit cōcutit. Ipsi nāq; fide dubitantes i eccl'ia nec p̄ximū sicero affectu diligūt nec pure soli? dei intuitu aliquid faciunt. Q? g? rogātibo dimiserat de? in hoc videlicet qa sacm̄etor? omnionē otulerat inuanū gaudēt sibi esse dimissū q̄z fictō ipedimit ne vrā suscipēt rmissionē. Rursus enim exigit quāuis p pitētiā dimissū fuisse rputet. Orationes nāq; ieiunia elemosine & similia cū sit directe q̄retibo sūmum bonū rmedia peccator fictis vaga fluctuacōne mentis vrtūt in falsa spei securitatē & in peccati fomētū. Dnc est illud. Et oracō ei? fiat in pctm̄. Post acceptā q̄z plenā peccator? donacōnē & intime grē adhesionē multi criminalit corruūt. vt petrus & dauid qui fortiores surrexerūt. Just? enī si ceciderit non collidet. qa dns qui rapit iustū ne malicia immutet ei? sensū cadēti suppomit manum suā vt qui cadit p infirmitatē carnis per pitēciā rsurgat. Quis ergo dicē audeat de sic assūptis i gtia vt de? quādoq; labi p̄mittat vsq; ad dāpnacōnē. Verūtamē si quos dāpnari ostingat. dicūt q̄dā iuxta parabolā qa peccata p̄? dimissa & ecliā indicio ecclie tēporalit punita redeūt vt et'nalit puniant. Sicut enī justicia delet ātea acta peccata sic iniusticia succedens iusticiā p̄imit. qua dānata ostra p̄ora peccata nulla remanet medicina. Dicit enim dom̄? p̄ pphaz quia q̄cūq; die iust? peccauit oms iusticie ei? in oblionē erūt. Vbi ergo nō fuerit caritatis p̄severantia nulla sufficiens est pitētia. Vnde a peccatis soluto dr vade et ā pli? noli peccare. Seculares q; leges pp̄t ingratitudines quas dā manumissos reuocāt ad priorē seruitutē. Opponit aūt illud pphe nō cōsurget duplex tribulacō vl iuxta aliā trāslationē nō iudicabit deus bis in idipm. Sed nō est vt aiūt duplex immo vna tribulatione & vna punicō cū qui nō est hic sufficiēter punit? postea punit. Non irracōnabilit q; putāt pores peccādi affect? rediisse iuxta parabolā i q̄ spūs immūd? septem alios spūs nequiores sibi assumēs dicit. Reuertar i domū meā p̄orem vnde exiui. Eteni peccator? i actu ēmiat vm? apparens multa intelligēd? ē in affectu habē.

Sicut iust? multo plꝰ habet vtutes affectu q̄ actu. Alijs vero videt̄ q̄ pro illis peccatis de quibꝫ bñ deo p̄ penitētiā satisfacit. nō fit amplius puniēd? & si postea vl̄ filia vl̄ ḡuiora cōmittat. Peccator quidē fit sicut prius erat et p ingratitudine misericordie sibi impense magis reus efficit. Vniuersū ergo debitū persoluendū dicūt nisi illud q̄ iam donatū erat Sed quia? misericordiā quā alijs impendere debuit p eo q̄ misericordiā accepat. Vnde et alibi. Qua mēsura mēsi fueritis remecient̄ vobis. Talis ēgº parabola ac si dicat̄. Si alijs non vltis misereri sicut deus misert? est vobis peccata condonādo. pater celestis hoc debitū exiget a vobis Estimāt igit̄ ad terrorē esse dictū q̄ expositores omittit asserūt rursus exigi q̄ p̄ penitētiā dimissū erat. Nūc aūt de remissione peccatorꝫ diligēci? videam?: In reconciliacōne peccatoris ad deū tria considerāda sūt videl̄ cordis contricō oris confessio operum satisfactio. Precipit enim scriptura scindere corda & nō vestimenta confiteri alterutrꝫ pcta & facē dignos fructus penitēcie. Et notādum quia multi p pctis gemūt nō q̄ pcta eis displiceāt ꝓpt deū sed ꝓpter penā. Talis igit̄ tristicia siue gemit? nō est cordis contricio ad salutē sed mētis eternacō ad dāpnationē. Sicut etenim mali in futuro dolebūt. Nonnullos etiā peccasse penitet pro sola pcti t̄pitudine iuxta illud philosophi. Si scirē deos cōdonaturos & bonies ignoraturos. nō peccarē. Fructuosa aūt cordis contricō ē cum quis de pcto quo deū offendit dolet & indet̄ bat̄ quia iniquitas amore iusticie sibi displicet. Dic ē id Peccator q̄cūq; hora ingemuerit saluus erit. Eteni cū deo nihil tardū sit nihil absens q̄ntociti? aliqs vere penitet q̄ ē presens tantocici? dimittit. Vnde dauid. Dixi cōfitebor aduersū me iniusticiā meā dño & tu remisisti impietatē pcti mei. Deliberaui scilicet i corde firmiterq; disposui illud q̄ omisi detēpnando deū execrare ꝓpter deū accusando meipsum Vnde illud. Iust? in pncipio sermonis accusator est sui. Est aūt domi pctm dimittē eternam pnā p illo debitā relaxare p collacōnem presentis gre. Hoc equidē fit in parulis cum baptismi lauacrꝫ suscipit̄ hoc & in adultis cū mentis cecitas opūctio ne soluit̄. Hinc doctores sancti sacri eloquij scripserūt originale pctatū in baptismo transire reatu sed remanere actu quia sup est corporis dissolucō & innumerosa tēporaliū defectuū multitudo. Q̄d ad hoc

quidē plurimū valet quia oīs virt? i infirmitate pficit̄ simul ecia ne quis baptismi grām ob presentis vite felicitatē peteret & sic nᶜ ista digne haberet nec ad eternā peruenire. Sic q̄ actual̄ peccati p vinificacōnē mētis eterna pena relaxata relinquit̄ temporal̄ vt q̄ illicita amme delectacōne siue ecia carnali voluptate cōmissū est satisfactionis amaritudine digne purget̄ ab bōie dū licet ne districtis a bo puniatur in futuro. Nullū enim malū ꝓterit ipunitū Confessio igit̄ conuenienter instituta ē vt qui in sua potestate positus a deo discesserat sub alio posit? cū humilitate & deuocōne iniret. Ideo q̄ deus instituit sacerdotē sui vicariū & quasi medicū cui pctorꝫ vulnera ad sanādū detegerent̄. vt pctorꝫ nō a se sed ab alio maioris humilitatis causa satisfactionis medicinā suscipiat Sūt enim sacramēta. q̄si quedā emplastra. Euenit itaq; cor p? contritū & humiliatū confirmari i confessione & plerūq; pctor solo timore vl̄ ecclesie consuetudine sacerdoti pñtat? p sacerdotale officiū vere compūgit̄ ac plen? caritate recedit. Nonnullietiā nec tūc ex corde redeūt sed tñ forma penitēcie q̄m suscipiūt paulatim nutrit i eis humilitatē cū caritate. Plerisq; similit̄ cum resipiscāt ꝓdest baptism? ad quē tñ ficte accesserūt. Mensura aūt temporis magēda penitencia. Idcirco canones in arbitrio sacerdotis intelligētis statuūt quia apud deū n tā valet mensura tēporis q̄ doloris nec abstinēcia tm ciborꝫ q̄ntū mortificacōnis vitiorꝫ. Propt̄q; pnitencie tempora fide & conuersacōne penitentium abbreuiāda pcipiūt & negligēcia p telāda existimant. Tamē p q̄busdā culpis modi penitencie sūt ipositi juxta quos cetere ppendende sūt culpe cū sit facile p eosdē modos vidictā et censurā canonū estimare. Sciendū tñ q̄nto quis tēpore moratꝰ in pctis tanto ei agenda ē penitencia. Cum igit̄ arbitrio sacdotū tēporal̄ pena peccati ꝓtelet̄ vl̄ abbreuiet̄ de ea plꝰ intelligūt illud esse dictum. Quorꝫ rmiseritis peccata remittūt̄ eis & quo retinueritis retēta sunt. Pena eni peccati vocat̄ peccatū juxta q̄ nomē cause transfert̄ ad effectū. Ex predictis itaq; manifestū est q̄ alijs dimittit de? p misteriū sacerdotū & peccatū & pnam pcti alijs solā tēporalē penā q̄a iam pcti tenebras & gehenne vinculū solnerat q̄ per lazarū ostendit Accessit eni & vocauit eū & vocatū vinificauit et vinificato ait exi foras & de eo dixt discipulis soluite eum & sinite abire. Similiter venit ad

pccatorem & vocat eū p interna inspiracōne et morte peccati discedēte viuificat & eo viuificato dicit vt exeat foras .i. per confessionem se sacerdotibo ostendat de quo & sacerdotibo ait soluite eum .i. reuocate eū ad eccl'iam & simite abire hoc est cū alijs fidelibo conuersari & pmanere. Dimittit ergo deus peccata ex semetipo et p semetipm q̄ndo vult vnde ait per ppbam Ego dominꝰ solꝰ deleo iniq̄tates & peccata populi. Inde Ambrosiꝰ. Ille solꝰ pcta dimittit qui solꝰ p pctis mortuus ē. Sacerdotes tamē dicūt interdū pcta dimittere. nō ex se. sed ex gratia in eis & p eos operāte scōm arbitriū non eorꝝ sed dei. Hic ē illud. Tu es solꝰ qui facis mirabilia cū multi hoies miracula fecerint. sed nō ex se ficut deus. Itē nemo bonꝰ nisi solꝰ deꝰ quia ex se bonꝰ & multi hoies boi sunt sed non eo modo quo deꝰ. Nullꝰ igit nisi deꝰ potest aliū saluare q̄ d̄ q̄dē facēt si ex se peccata dimitteret. Qđ eciā nemo p̄ter nosmetipsos possit nos damnare. ostēdit ibi. Anima mea in manibo meis semp. Notādu q̄ si js qui vult confiteri articulo necessitatis imminēte non potest. q̄ d̄ ei ministraret visibilis sacerdos si adesset hoc supplere non dedignat inuisibilis de quo in eccl'iastico. Ecce sacdos magnꝰ. Et apl's. Plures facti sūt sacdotes ꝓ circo qđ morte p̄hibēt pmanē. Dic aūt manet ieternū sacerdociū habens sempiternū. Si q̄s vero ex otemptu vl' ex negligēcia nō confiteat ostat quia nō habet vērā cordis contricōnē & cū p illo peccato q̄ nō vult confiteri cū quia instituta eccl'ie negligit eternaliter puniendꝰ esse iudicatur Dicūt aūt leo & ambrosius de sacramentis & maxias lacrimas petri lego confessionē n̄ inuenio Delent ergo lacrime petri peccata que pudor est confiteri. Sed scīēdū q̄a confessionis institutionē d̄ū p mulgata fuerat in p̄mitiua eccl'ia vl' quia petrꝰ cōfessus fuēt licet scīptura n̄ referat sicut credere cogim̄ apl'os baptisatos fuisse. q̄ quādo vl' quō factū sit nō legim̄. Quibo dā tn̄ videt ex dispēsacōne petr reticuisse confessionē de negacōne. q̄a si hūc tn̄ eccl'ie architectū tam ḡuiter alij adhuc infirmi corruisse nouissent. m̄lt̄ū aduersꝰ eū scandalizati fuissent. Quo fit vt salubri dispēsacōne ita q̄ n̄ ppter rea eternaliter puniret reticēt aliq̄s id vnde teneretur ei oīcēcia. q̄ si alicui dicēt celari n̄ posset et sciret. eccl'ia inde scādalisaret. Si vero ppt suam psonā hoc facēt. ne sūlicz infamis & otemptibil' apd alios fieret. superbia valde dānabil'.

essēt. Patet eciā ex ante dictis q̄ia penitēcia est medicamētū wlneris. spes salutis & nomē ipsū suptū est a pena qua anima cruciat & caro mortificat. et dicta ē penitēcia quasi pumencia. Qui penitenciā agūt. ideo cappillos & barbam nutriūt vt mōstrent abūdanciā crimiū. quibo peccatorꝝ guat. Cilicīū indicat recordacionē pctōrꝝ ppter hedos ad sinistrā futuros. Quod aūt cinere aspergūt pctōres. qa cinis sūt ostendit & in pulverē reuertunt. Lacrime penitenciū apud deū p baptismate reputant Duplex est penitēcie genus. vl' dū plāgimus q̄d male gessim̄ vl' dū plāgim̄ qa n̄ egim̄ q̄ agere debuim̄. Ille vere penitēciā agit qui nec penitere p̄terita negligit nec penitenda committit. Qui vero lacrimas indesinenter fundit. et tamē peccare nō desinit. Hic lamētū habet. sed mūdacōnem nō habet qa dū ipsam q̄ flendo impetrare potuit venīā dtemnit. fletibo suis mūdiciā subtrahit & ante dei oculos sordidas etiā ipas lacrimas facit. Qui vero a desideriis mentis quedā vicia resecāt. dū in alijs ḡuiter perdurāt. pauciora q̄dē mala diligūt quā p̄. sed nisi mi malū diligāt non fiūt minus mali Tanti enim nonnūq̄ affectꝰ mali ē in vno crimine. ut magis alienet a deo q̄ etiā multa. Illud aūt ctū ē quod dum q̄s in morte umꝰ iacet crimis. in alio irrigari & viuificari nō potest prius deleat. sed int̄ dū ad diminucōnē pene cōpluit. iuxta illud ppbe. Pluit dn̄s super vnā ciuitatē & nō pluit super aliā. Quorꝝ autē pcta in publico sūt in publico debet esse penitencia. per ea que xp̄s discernit. Eorꝝ eciā reconciliacō in publico esse debet ab episcopo sū a p̄spiteris iussu tn̄ episcoporꝝ. sic canones affricani docili testant. De hac quidē solempni penitētia vt ait augustiꝰ ad macedoniū intelligi oportet q̄ d̄r. Non est locꝰ sēde penitencie Quānis ergo caute salubriterq; puisū sit vt locꝰ h̄ humilime penitēcie selꝰ i eccl'ia decedat ne medicina vilis miꝰ ne vtil' esse egrotis que tanto magis salubris est. quāto miꝰ detēptibilis fuerit. q̄s tn̄ audeat deo dicere quare huic homini. qui post p̄mā penitenciā rursus se laqꝰ iniq̄tatis obstrigit adhuc ꝓ tex parcis. Quis audeat dicere erga istos non agi qđ apl's ait: ignoras quia pacīēcia dei ad penitentiā te adducit. aut ad istos non ptinē q̄d scīptū est. beati oīs q̄ confidūt in eo. & q̄d dr viriliter agite & confortet cor vrm̄ oīs q̄ speratis in dn̄o. Cui aūt peccata occulta sūt & spontanea confessione

soli p̄bro. nl̄ ep̄o reuelata. occulta debet esse penitencia ne infirmi i eccl'ia scādalisent vidē tes pnas eoz. quoz pnit? ignorāt causas.
. J. in ep'la scda ad cōrinth. Et sciendū qa similiter circūuenit sathanas p nimiā duriciā vt peccatores peant dsperādo quomō i nimia remissione cōrigēdo. Vnde salomon. Nō declines ad dexterā. neq; ad sinistrā.
. M. clxxxix. . R. ciij.

¶ Capitulum. Septimum.

Et factū ē cū osum asset jhs sermones istos migrauit a galilea. & venit in fines judee trās iordanem & secute sunt eū t̄be multe. & curauit eos ibi.
. Remigi?. Galileos i iudea curare voluit vt gētes i eā venīā que iudee parabat admittere. ¶ Ex h̄ math̄ cap̄ vs q; ad eius d. cc. & xl. scōm capl'm. habnim? i exponēdo johis crisostomi otimnā expositionē. Omnis quidē iudeox puincia ad distinctionē aliax genciū dr sed specialit meridiana plaga ad differētiā samarie galilee decapol' & ceterax rgionū eius dē prouincie.

Et accesserūt ad eū pharisei temptātes eum dicentes. Si licet hoī dimittē vxorem suā quacūq; ex causa. . J. factio est cordia i malo. Factō phariseox volebat deū capere q̄si cōmuto silogismo vt vl' ostēderet eū docere ctraria castitati vl' loqui contraria moysi. Sed dns trāsijt decipulam eoz temporando respōsionē.

Qui respondens ait illis. Nō legistis qa qui fecit ab mico masculū & feminā fecit eos & dixit. Propter hoc dimittet hō patrem et matrē & adherebit vxori sue & erūt duo in carne vna. Dixit hoc deus p adā. cui non fuias sed feminā de latere formauit. ppt hoc scilicet quia ex viro est vxori. dimittz hō patrē et matrem & adherebt vxori sue. Non dixt vxoribo vt ostēderet non vnā ducēdā sup alterā. i. vt relicta pma duceret altera. . Crisostom? Sicut herbe ex humore nascūtur & crescūt. sic homines p amorem incipiūt & augent. Humor de radicibo ascēdit in herbā. & trāsmittit in semen. sed ad radicē n̄ reuertit. Sic caritas de parentibo ascēdit ad filios sed non duertit. Et ideo plus diligūt filios parentes quā ab eis diligantur quia filij transmittunt affectū ad alios procreandos.

Itaq; iā nō sūt duo. sed vna caro. Sicut anime multox qui spūaliter se diligunt. quasi vna dicūt. vt illud. multitudinis credenciū erat cor & aīma vna sic vir & vxor quia carnaliter se diligūt vna caro dicunt.
. M. Vel ideo vna caro. quia vna lege cōstringūt a d carnis dbitū psoluēdū. Sicut enī mulier n̄ habet pt̄atem sui corpis. sed vir. ita et vir nō habet pt̄atem sui corpis s̄ mulier.

Quod g̃o deus dixit hō nō separet. . J. Homo separat. qn̄ ppt desideriū sde prima dimittit. Deus separat. quādo ex dsensu ppt seruitutē dei vxores habem? q̄si nō habentes. ¶ Ne de illis solū locut? est credatur dom? qui p? baptismū vxores sorciūt. attē de & a iudeis eum interrogatū. & iudeis esse sponsum.

Dicit illi. Quid ergo moyses mandauit dari libellū repudij & dimittere. Aplus calūpmā quā parauerat quasi dicat. Quādo quidē sic deus ordinauit quare moyses super ordinauit.

Et ait illis. Quia moyses ad duriciam cordis vr̄i pmisit vobis dimittere vxores vr̄as. Ab mico aūt. nō fuit sic. ¶ Legis virt? hec ē. jmperare. vetare. pmittē. punire. Non dixit ppt duriciā cordis vr̄i pmisit vobis deus. sed moyses. Cū enī videret moyses illos occidere primas vxores ppter desideriū pulchrioz. dedit eis dsiliū. Repudiū malum est. tamē licitū ē cū racōne. . Crisostomus. Vir male moratā castiget & teneat. Quomō Tribo mod. Primo docēdo scōm deū. si timorem dei nō sentit i ppterando. vt vl' boies erubē scat. si nec pudorem sentit. frequēter dfusa. faciat illi q̄d pcepit salomon. Durū baculo percute. Non legistis. Istud nō & illud supi? non ergo oportuit legi p nonne.
. M. cxc. . R. cv. . L. cxcj.

Dico aūt qa quicūq; dimiserit vxorē suā nisi ob formicacōnem. & aliā duxerit mechat. & qui dimissam duxerit mechat. Ex hoc loco nōnl'li estimāt qp qui vxorē formicariam dimiserit. illa viuēte. aliā legittime ducē possit. Si qs vero n̄ ob formicacōnē. sed ppt aliud dimiserit vxorē. facit qp nō licet. sed si duxerit aliā vinente illa. ostat qa mechat? ē. Quacūq; aūt ex causa dimissā q̄cūq; duxerit reatū adulterij incurrit. Etenim si vir repudiauit eā n̄ tn ob formicacōnem manet ex vtraq; p te ningū

sed fit ei violentia p repudiū. Si vero vxor repudiata fuit quia vnā carnē i aliā diuiserit et se fornicacōne a marito sepauerit culpa sua vt autumant a vinculo coniugij viri soluit. sed ipsa manet obligata. Hinc ambrosi⁹ in pma epl'am ad corithios. Hic vult apl's vt si mulier discedit ppt malā conversationē viri aut in nupta maneat aut viro suo reconciliet. Nō enī pmittit mulieri vt nubat si virū suū causa fornicacōnis dimiserit aut apostasie aut si ipsālē te lasciuia vsū querat vxoris inuertē. qa iferiō nō hac lege vinit. qua pcior. Si tn apostaret vir aut vsū qrat vxoris inuertere nec alij pot nubere mulier nec reuerti ad illū. Et vir vxorē nō dimittat subaudit excepta causa fornicacionis. Et ideo n subiecit sic de muliere dicēs qp si discesserit manere sic quia viro licet ducē vxorē si dimiserit vxorem peccatē. qa nō ita lege astrigit vir sicut mulier. Caput mulieris vir ē. Idem eadē. Vxorem certe licet habere. sed si fuerit formicata abiciēda ē. Ita & carnē licet edere sed si idolis fuerit oblata respuat. Auctoritates qdē mlte vident oppoi posse sed dicūt nō esse assercōnē immo salubrē amonicōnem vt qui nō ppt libidinē sed ppt iuriam dimittit vxorē expt⁹ infelices priores nuptias nouas se non imittat piculo. Notādū hic loqui dnm de matrimonio scdm qp decreto dei factū ē. Et qa lex diuina nō tollit sclarē idoneum nō erat ū seruorū pinguiū sine licētia dnorū. Inter liberos qp & seruos n ē firmū cōiugiū. ni liber sciat seruilem conditionem & velit cohabitare.

C. M. excj.

Dicūt ei discpli ei⁹. Si ita est causa hois cū muliere nō expedit nubere. Qui dixit Non oms capiūt verbū istud sed qbus datū est. I. Do ē n casu vl fortūa vigies siū t sed qui a deo petūt vigitatē & laborāt vt accipiāt In alijs experiri possum⁹ qlia sint anteqp habeā⁹. in vxorem mi⁹ licet. Itaqz nō expedit nubere cū nullo modo nisi ppt fornicacōnē dimittenda sit vxor: Si fuerit iracūda a ebriosa si iurgatrix & maledica seu qdlibet hmodi. velimus nolim⁹ sustinenda est. Cū enim libi essemus volūtate nos subiacam⁹ seruituti.

Sunt enim eunuchi qui d matris vtero sic nati sūt. Et sunt eunuchi q facti sunt ab hoibus. Et sūt eunuchi q seipos castrauerūt ppter regnū celoy. Qui potest capere capiat.

Triplex gns ē eunuchoy. duo carnaliū. terciū spūale. Duobus pmis nullū omino debet pmiū. tercio generi pmittit. qa cū viri esse possint. volūtate fiūt eunuchi. In pmo genere sūt eunuchi qui tam frigide nate dicūt vt libidinem nō appetāt. In scdo genē sūt q vl abscidunt. vl psuasione heretica simulāt castitatem sub ficta religione. Sed nulli horū triū pmiū pmittit n qui se castrat ppt deū. Vnde infert hortādo milites suos qui potest capere capiat. vt vnusqsq cōsideret vtr virginalia: possit implē pcepta.

C. M. excj. R. cvj. L. ccxvj.

Tunc oblati ei parvuli vt manꝰ eis ponneret & oraret. Crisostom⁹. Quero⁹ de castitate mūdos obtulerūt. Putabant enī vt corpore mūdos tm laudaret & nō volūtate nescietes qa dns non beatificauit eunuchos puericie necessitate castos. sed otinēcie virtute. I. Discpli aūt increpabāt eos. Non quod nollent eis benedici increpabāt. sed nō dū plenissimā fidem habentes putabāt deū iportunitate lassari. Ihs vero ait eis. Sinite puulos & nolite eos phibere ad me vire. Crisostom⁹ Si scti futuri sūt. qd vtatis filios ad patrē vire. Si peccatores futuri sūt vt qd sentēcia cōdemnacōnis pferti⁹ ātecp culpā videati⁹. Quales modo sūt meū est qles futuri ipsoy. Qd g⁹ meū ē honorate. qd ipoy erit miseremi Taliū enim ē regnū celoy. I. Nō ait istoy sed taliū. vt ostēderet n etatē regnare sed mores & hijs qui similem hnt innocenciā & simplicitatē pmiū pmittit d qbus Paul⁹. Nolite pueri effici sensibus. Sed malicia paruuli esto te sensu aūt perfecti.

Et cū imposuisset eis manꝰ. abiit inde. Remigi⁹. Paruul manus ipositur. vt humiles sua benedctōne dignos figuraret et cottidie cū humilibus imponit: gratiā auxilij tribuit. Dic. Mistice infantes hij genciū forma sūt. qbus per fidē & auditū sal⁹ redditur. At discpli q p chananea muliere supplicauerat fortasse iam misteriū sciebāt. qp vtriusq populi vocacō deberet. sed cū adhuc ordinē nescirent ex affectu pmū saluādi isral pueros inhibebāt accedē: Taliū est enim regnū celoy. Munus eni & donū spūs scti p impositōnē manꝰ et pcacōnē cessante legis ope erat gentibus largiendū. Dimm. Dic Marc⁹ & Lucas addunt qp regnū dei. i. doctrinā euāgelij sicut

puer accipiam? quia puer in discedo nec̄ cō
tradicit doctoribꝫ nec̄ rac̄ones opponit aduer.
sum eos sed fidelit̄ suscipit obt̄pat & q̄sat:
·L·clxxxvj· ·M·lxxij· ·R·xxij·

Erant aūt appropinquātes ei publicani
et peccatores multi·vt audirent eū· Et
murmurabāt pharisei & scribe dicētes·qa hic
peccatores recipit & mād̄ucat cū illis·
·M· lxxv·

Post hec ambulabat ih̄s in galileā·non
enim volebat in judeā ambulare·qa q̄
rebāt eū iudei interficē· Non p̄viderat potesta
tem·sed nostrā consolabat̄ fragilitatē· Futurū
enim erat vt aliq̄s fidel̄ se abscōderet·& ideo
p̄cessit in capite·ne membro pro crimine post
ea obiceret̄·
·L· clxiij·

Capitulum· Octauū·
Herant aūt quidā ipso in t̄pe
nūciātes illi de galileis·quorū
sanguinē pilat? miscuit cū sa
crificijs eor̄· ·D· Dij galilei
qui ab impio p̄fide·inter sua
sacrificia sunt necati·suor̄ scelerū penas morte
scelerata solverūt· Quibꝫ tn̄ non ipa mors ob
fuit·vt in sedam mortē mitterent̄· sed vita:
im pba nā & bonos sic sepe mortuos martirū
gl̄a declarat·ad correctionē viuēcū·vt flagel
lato pestilēte stult? sapiēcōr fiat·vl̄ ad exem
plum corrigi nolenciū·ideoq; pessime piturꝫ
talit̄ multi moriūt̄ & pessima morte multāt̄
Vnde sequit̄·
Et respōdens dixit illi· Putatis q̄ hij
galilei p̄ oibꝫ galileis peccatores fuerūt
quia talia passi sūt· Non dico vobis sed n̄ pe
nenciā habueritis oms simr̄ pibitis sicut illi dece
et octo sup̄ quos cecidit t̄ris in siloam & occi
dit eos· Ordo est· Dico vobis nō soli galilei
fuere peccatores·sicut & ierosolimite quos tur
ris oppressit n̄ soli peccauerūt sed eciā oms vos
iudei pibitis vt hij galilei si penitē nolueritis
Prosequit̄ de ierosolimitis· Putatis qa & ipi
debitores fuerūt p̄ter oms hoies habitātes in
ierl̄m· Nō dico vobis sed si n̄ penitēciā egeritis,
omnes similit̄ pibitis· Pressi ruina t̄ris figni
ficāt in deos qui penitere nolverūt cū suis mem
bris esse piturꝫ· Nec frustra decē & octo fuerūt
qui numer? apd̄ grecos p z & k q̄bꝫ nomē jhu
incipit exprimit̄· Indicant enim eos meruisse
dāpnari·q nomen saluatoris sprevervūt· Turris illa sig̃ficat eū qui t̄ris fortitudis est nam
et ipsū syloe nomē qd̄ interpretat̄ miss? desig
nat eūdē a patre miss̄ū in mūdū qui oēs sup
quos cecidit oteret·Pilat? aūt designauit
q romam p? passionē dn̄i incipientes a galilea
impietētem indeor̄ gentē occiderūt & atria sa
crificor̄ & ipm t̄plū humano sanguine fedan
tes destruxerūt Significauit eciā pilat? noīs
cuius interpretacō est os malleatoris diabolum
semp aias occidē paratū· Sanguis exprimit
peccatū & sacrificia bonas actiones· Pilat? gō
sanguinē galileor̄ cū sacrificijs eor̄ miscet·q̄ndo
diabol? elemosinas p̄ces jeunia ceteraq; bona
fidelium̄ maculat vl̄ mortifera carnis et sang̃
nis delectacōne vl̄ odij meditacōne vl̄ inidie
furore vl̄ hūane laudis ambicōne vl̄ alia q̄li
bet nefaria peste vt quānis oblata dn̄o vide
ant̄ nihil tn̄ p̄sint offerentibꝫ sed pocius int̄ dū
fiāt in p̄ctm̄· De inda enim qui int̄ sacrificia p
dicōnem domici sang̃nis cogitabat·scptū est
Et oracō eius fiat in p̄ctm̄·
·L· clxiij·

Dicebat aūt similitudinē·Arborē ficū ha
bebat q̄dā plātatā in vinea sua·& venit
querēs fructū in illa & nō invenit· ·M· Vbi?
dn̄i· Ficulnea quement̄ intelligit̄ gēs huma
nū·qa q̄ndo p̄mus hō peccavit·foliis ficulneis
pudēda velavit·vnde nati sum?· ·Gr &·D
Dec arbor bene dicit̄ plātata·qa ad auctoris
sui similitudinē creata·Et q̄nis generaliter
ad oēs respicit·specialit̄·tn̄ synagoge tipū
portat· Sicut enim sterilis ficus foliis exuberās
spe fructus possessorē decepit·sic doctores sy
nagoge operibꝫ infrucūdi·mam vmbra legis ver
borꝫ gl̄antes·subiectis nullū opis boni exēplū
ministrāt·Vinea ergo domini sabaoth dom?
isr̄l̄ē·synagoga aūt in eadē domo odita·ficu
arbor est in vinea·Domin? fructū q̄sivit in illa
sed in pharisеor̄ mēte nō invenit·
Dixit aūt ad cultorē vinee·Ecce ām tres
sūt ex quo venio q̄rens fructū in ficulnea
hac·& nō invenio Cultor vinee ordo ē apl̄or̄
et doctor̄·quor̄ p̄cibꝫ ac mōnitis plebi sugge
rit̄ cura de deo· Dijs etenim sepe dn̄s de inde
is infructuosis q̄rebat̄·qd̄ p tres ānos sue vi
sitacōis i legalibꝫ edictis & ap̄heticis testa
ciombꝫ & in gr̄tia cognitis eugelij negligētes
extiterūt· Velita. Nullus in synagoga per tres

annos fructꝰ esse potuit·qa nec ꝑ tpe circūcisio
mis purificari poterāt qui circūcisionē animi n
querebāt·nec ꝑ legē sctificabāt·q carnalia tā
tū in lege seqbāt·nec in gra iustificabāt·qui
de peccatis pitere nolebāt. Cum ergo merito
essent occidendi qđ qdē ꝑ romanos factū est:
jubet illis qui in circūcisione laborabāt vt suc
cisi omis cladem ānūciando pitētiā suggerant
Et hoc ē succidē ergo illā·Vt qđ ecia tram oc
cupat·Annūcia scit indeis qꝑ ꝑdituri sūt locū
et gentē ꝑ quo seruādo occidūt xpm & suos·
Cur etiā tēporali copia vtūt·Terrā occupat
qui locū quē tenet bonis opibo ñ exercet q exē
plo ꝓuitatis impedimentū ꝓstat ceteris·Po
test etiā ꝑ terrā sterili ficu occupatam iudaica
plebs figurari·q noxia ꝓpositoꝝ vmbra ꝓssa
fuit·ne veritatis lumē accipet & ne sole dilecti
onis fiat ne calefieret·juxta illud·Ve vob scri
be & pharisei·hipocrite·qui clauditis regnum
celoꝝ ante hoies·

Et ille respōdens dixit illi·Dñe dimit
te illā & hoc āno vsq dū fodiā circa illā
et mittā stercora·i reducā ea ad animum abho
minacōnē quā facit·vt opūctōne suscitet·qua
si de putredine stercoris·Peccata carnis ster
cora vocāt·Vnde ꝑpha·Cōputruerūt iumē
ta i stercore suo·Hoc est carnales vitā finire
in fetore luxurie sue Iouit cultor terrā excolere
qui nouit vicia repbēdere·Itelligēs igit duri
ciā & supbiā in deoꝝ causam esse sterilitatis·
pollicet se fodē donec radicē infructuose men
tis ligone inuectionis bis accute humiliet icu
ciens viddicet & ꝓfenciū pressurā & eterne dā
nacōnis horroꝝ·Fossa qppe mons ē & increpa
cō dñi mētem sibi demōstrat humiliat·

Et si qdē fecerit fructū·sin aūt in futurū
succides eā·Quō hic nō vlt pinguescē
p increpacōnē·illic cadet·Vbi p pitētiā nō
resurget. Cum diceret & siqdē fecerit fructum
non subiūxit aliqd·sed suspēdit sentēciā·quia
videbat synagogā ꝑdituroꝝ ad negandū dei
quā ad ofitēdū. Cum vero adderet sin aūt·cō
tinuo iudiciū vēture dāpnacōnis annexuit di
cens i futuꝝ succides eā·Et si quide fecerit fru
ctū subaudis qꝑ vix credi pt·ſserua eā·

Erat aūt docēs i synagoga eoꝝ sabbis
Et ecce mulier que habebat spm infirmi
tatis ānis·x·& octo·& erat iclinata·nec oino
poterat sursū respicē. Dicta de ficu parabola·
dñs in synagoga docuisse narrat·vt intima
ret hoc esse fructū i ficulnea q̄rere & ñ inuenire

qđ verbū in synagoge ꝑdicabat·nec recipiebat·
Quā tamē ne totā exstirpandā·ꝑ sterilitate
putares sed rliqas ꝑ graz esse scires saluādas
mox ibidē sanacō aꝰ in parte sub incurue mu
lieris specie subseqt·Idē enim figficat ficulnea
reseruata qꝑ mulier erecta·& idē tercō dominū
venisse ad ficulneā infructuosam·qꝑ mulieres
decē & octo ānis fuisse incuruatā·Senarius
enim in quo mūdi creatura ꝑfecta substitit·ope
rū ꝑfectionē ostēdit·& in trigonū ductus decē
et octo fac·Quia ergo hō qui sexto die factꝰ
est opa ꝑfecta habere noluit sed i tribo tēpori
bus dñice visitacōis·scilicet ante legē sub lege
in exordio inchoātis gre·p infirma opa lāguit
decem & octo ānis mulier curua fuit·Nec po
terat sursū aspicē quia iudea trena sapiens de
celestibo nō cogitabat·audies ꝑ ꝑphaz·si vo
lueritis et me audieritis bona tre māducabitis
Quo otra mēbrꝰ eccl'ie dicit apl's·Que sur
sū sūt sapite ñ que sup terrā·

Quam cum vidisset jhs vocauit ad se &
ait illi·Mulier dimissa es ab infirmita
te tua·Et imposuit illi manꝰ & ꝑfectum erecta
est·& glorificabat deū·Vidit ꝑdestinādo per
gracia·vocauit illustrādo ꝑ doctrinā·ipsuit
manꝰ domis spualibo adiuuando illā·erexit
in opibo bonis ad dei glorificacōnē·Quos iqt
apl's ꝑdestinauit·hos & vocauit·& quos voca
uit·hos & iustificauit·quos aūt iustificauit·
illos & magnificauit. Hec mulier ñ nisi post
decē & octo annos erigi potuit·quia humana
natura hāc corrupcōnē deponē·& ad incorrup
telā etne beatitudinis erigi nō potuit·nisi prius
impleuerit legē que in decē ꝑceptis cōtinet·&
gtiā in qua xpi resurrectio facta ē & nostra ex
pectatur·

·L·clxv· :M·cxvi· ·R·xxv·

Respōdēs aūt archisinagogꝰ indignās
quia sabatho curasset jhs dicebat turbe
Sex dies sūt·in qbo oportet opari·i bis gꝰ
uite & curami & nō in die sabbi·D·Sabbo
curauit jhs·ostēdens iam esse tēpꝰ vt sctum
ꝑphiam cātici cāticoꝝ aspiraret dies & remo
uerent vmbre·Nesciebat archisinagogꝰ sex di
es sex etates in qbo licet opari·sabbm vero si
gnificare reqem eternā in qua ñ cessabūt iusti
a bono ope cū laudabunt deū·Vnde deus ab
opibo mūdi sabbo requeuit sed in opibo scifica
cionis vocādo iustificādo gubernando ingiter
perseuerat·Vnde lex in sabbo nō hoiem curare

sed seruilia opa facẽ·i·peccatis ḡuari pbibuit

RESpõdẽs aũt jhs dixit·hipocrite vnus quisq; sabbo nõ soluit bouẽ suũ·aut asi num a p̃sepio & ducit adaquare. Hãc aũt filiã abrahe quã alligauit sathanas ecce decem et octo ãis nõ oportuit solui a vinculo isto die sabbi·Alegozi sensu bos et asin? figficant in deũ & grecũ·de quoꝝ vocacõne scptũ est Dos cognouit possessozẽ suũ·& asin? p̃sepe dñi sui Qui vterq; peccati vinculũ absolut? per p̃dicacõnem depositi sitim h? mũi·haustu fõtis domici·Filia abrahe ẽ eccl'ia·de vtroq; popu lo que ipleto tpe legis·& dñice resurrectõis p gratiã scti spiritus euasit vincula longe captiuitatis.

.L. clxvj.

ET cũ hec dicẽt·erubescebãtoms adũsarij eiꝰ·& ois ppl's gaudebat i vniũsis que gl'ose fiebãt ab eo·Qui de dictis salnatoris erubescũt ficulnee sterili se cõparãdos ostẽdũt·qui gaudẽt de miracul' eꝰ ad filiã abrahe boc est ad ecclesiã fidei septinẽ declarãt·

.A. lxxv.

Capitulum. Nonum·

ERat aũt in pximo dies festꝰ indeoꝝ scenofegia·.A. Scena ẽ vmbraculũ jnde dr scenofegia·i·tabnaculoꝝ ostructio vl' fixio·Scenofegia erat·festiuitas in qua mense septimo a marcio indei septẽ diebo habitant in tabernacul'·in memoriam illoꝝ in quibo patres eoꝝ habitauerẽt in deserto. Dicũt aũt more eoꝝ dies septẽ·ppt vnã festinitatẽ·dies festꝰ. Dixerunt aũt ad eũ fratres eiꝰ·Trãsi hinc & vade in indeã·vt & discipuli tui videãt opa tua que facis·Nemo qppe in occlto aliqd facit·& qrit ipse in palã esse·Si boc facis·manifesta teipm mũdo. Neq; enim frs eꝰ credebãt in eũ Cum auditis fratres dñi·Marie cogitate osanctatẽ. Opa domini diuinis laudibo & nõ populari fauore offerenda vri discpl'i sciebãt·sed istos frs·i·osãgne os dñi latebãt qui credẽ nolẽtes dabãt ei cõsiliũ cõsequẽde scl'aris gl'e. Ac si diceret. Mira facis·sed in abscõdito·trãsi in indeã vbi ẽ principat? gẽtis·& ciuitas caput regni·vt lauderis ab oĩbo·& nos cognati gl'e participes efficiamur·Si boc facis gꝰ manifesta teipm mundo Vel si. p quia legat'·Dicit gꝰ eis jhs·Tẽp?

meũ nõdũ adueñ'·temp? aũt vrm semp est paratũ·Id est gl'a mũdi quã affectatis·semper est parata·ego aũt cũ accepo tẽp? gl'e ad qm perueiendũ est ipleta humilitate·justicias indicabo·Modo enim non est temp? indicãdi sed iniquos tollerãdi

DIcit mũdo? odisse vos·me aũt odꝰt qa ego testimoniũ pbibeo de illo quia opera eꝰ mala sũt·Non accuso qdẽ mõm apud patrem·sed arguo de pctis·& ideo nũc nõ ẽ tps meũ sed vrm·qa vos mũi amatores & falsi testes dicitis bona mala·& mala bona·Vos ascendite ad diẽ festũ hũc·ego nõ ascẽdo ad diẽ festũ istũ·qa meũ tẽp? nõdũ ẽ impletũ·Non ẽ ꝓceptũ sed permissio qꝫ dicit ascendite ad diẽ festũ hũc·vbi hũnã gl'az queritis·vbi extẽdẽ carnalia gaudia wltis·Temp? aũt gl'e mee manebit inet'nũ·Ipsa festiuitas erit gaudium sine fine·et'nitas sine labe·serenitas sine nube·

HEc cũ dixisset·ipe mãsit in galilea·Vt aũt ascenderũt frs eiꝰ: tũc & ipe ascendit ad diẽ festũ·nõ manifeste sed q̃si in occulto·Nõ dixit ad diẽ festũ hũc·qa nõ cupiebat gloriari tẽporal'it·sed aliqd docere salubriť·Nõ vacat qꝫ latẽter ascendit qꝫ latebat in illo die festo·Omnia ãtiqua vmbra futurorũ fuerũt. Ergo et scenofegia. Nam nos educti sum? de egipto vbi diabolo tamq̃ pharaom seruiebã?· Clamauit eñ xp̃c nob q̃si lateres facientibo·Veni te ad me oms q laboratis & onerati estis·Educi aũt sum? p baptis'mũ tãq̃ p mare rubrũ·qa xp̃i sanguine osecratũ mortuis inimicis·i·peccatis nris·Modo ergo ãteq̃ ad t'rã ꝓmissionis veiam?·i·ad regnũ et'nũ in tabnacul' huiꝰ deserti sum?·Cum aũt corp? xp̃i qꝫ sum? nos est in tabernacul'·xp̃s ẽ in tabnacul'·Sed tũc latent' mõ manifeste qa remota vmbra veit lux in qua iam oia agnoscim?·

IVdei ergo q̃rebãt eũ in die festo & dicebãt·Vbi ẽ ille: Occasionẽ q̃rendi prebebat qꝫ nõ ascẽderat cũ frib qui ei osiliũ de gloria dabãt·vnde dixit eis nõ ascendã ad diẽ festũ hũc quẽ wltis·i·ꝑmũ vl' scõm·

ET murmur ml'tũ de eo erat i t'ba·Quidam eñ dicebãt qa bonꝰ ẽ alij aũt dicebant nñ sed seducit t'bas De oĩbo seruis xp̃i hoc idem dr quia vita nra abscõdita ẽ cũ xp̃o i deo sed tãdẽ deus manifeste vẽniet·

NEmo tamẽ palã loquebať de illo·ppt metũ indeoꝝ·nemo scz illoꝝ qui dicebãt quia bonꝰ est·Jam aũt d festo mediãte ascẽdit

ibs in templū et docebat: Cum iam videlicz illius festi tot dies ꝓteriissent quot futuri erāt ascendit: Qđ latuit exēplū est vitāndi malos qꝫ palā loquiť & non tenet ab hijs q̄ q̄rebant potestatis eiꝰ indiciū est:

ET mirabāť judei dicētes Quō hic lr̄as scit cū nō didicerit. Unde mirabāť qa multi noverāt quēadmodū esset educatꝰ & nūqꝫ cū viderant lr̄as discētem.

RESPŌdit eis ibs & dixit. Mea doctria nō ē mea: ſ eiꝰ q̄ misit me. Videť cōtraria loqui. Q̄ si dixisset. ista doctrina n̄ ē mea nulla esset q̄stio. Nūc aūt in hoc ē solucio. quia patris doctrina ē verbū patris. i. filiꝰ ē ex patre. Ac si diceret. Ego nō sū a meipō. sed a patre. Quid enī tā tuū ꝫ tu & qđ tam nō tuum quā tu. si aliꝰ ē qđ es. Unc alibi dicit dominus. Doc ē opꝰ đi vt credatis i eū quē ille misit. Qui credit in eū credit et. sed nō dubitť. qa demones credūt ei nō in cū. Nos credimꝰ ecia ꝑtro & paulo sed nō credimꝰ i ꝑtrꝫ & paulū Quid ē ergo in deū credē. credēdo in eū ire. & eiꝰ mēbris incorporari. Hec sentēcia qꝫ filiuꝰ doctria patris ē. dissoluit sabelliana hereſim. qui ausus est dicē patrē & filiū duo noia esse. sed vnā rem. Aliꝰ enī ē doctrina filij. sed sua non est.

SI quis voluerit voluntatē eiꝰ facē. cognoscet de doctrina vtrꝫ ex deo sit an ego a meipō loquar. Sensꝰ ē. Si q̄s credit me filiū dei. intelliget qꝫ doctria mea ē eiꝰ.

QUi a semetipō loquiť. glaz ꝑpaz querit. De antixpo dicit q̄ nō a deo missus sed vere ꝑmissus extollet se vt ait apl̄s sup̄ omne qđ đr deꝰ aut qđ colit.

QUi aūt q̄rit glaz eiꝰ qui misit illū. hic verax ē & iniusticia in illo nō ē. Hoc de se dicens. dat humilitatis exp̄lm. vt omnia bona deo tribuam.

NOnne moyses dedit vob legē. Et nemo ex vob facit legē. Quid me queritis interficē. In lege q̄dē gl̄iami. sed cōť legem q̄ occidere vetat que me nūciat. de morte mea tractatis. Respōdit turba & dixit demoniū habes Quis te q̄rit interficē. Quid posset aliud dicere turba t̄bulenta qđ posset aliud olere cenū cōmotū. Turbavit claritas lucis. turbā lippitudinis. Oculi enī nō hn̄tes sanitatē. nō possūt ferre lumis claritatē.

RESPŌdit ibs & dixit eis. Unū opꝰ feci & oēs miramini. ꝓpterea moyses dedit vobis circūcisionē. nō quia ex moyse ē sed ex patribꝰ et in sabatho circūcidit hoiem. Unum opus fiunt. qꝫ hoiez salutē feci sabbo. ꝓpter ea vidē ꝓpter tale opꝰ. i. vt vere salꝰ hōis osēqť. bene factū est vt accipetis circūcisionē a moise. Convincit vos moyses quia in lege accepistis vt circūcidetis octavo die. accepistis ecia vt vacetis septimo die. Quid igitť facietis si octava dies nativitatis occurrat die sabbi. Novi quia circūcidistis. Circūcisio enī ꝑtinet ad aliquod signaculū salutis & non debent hoies vacare sabbo a salute. Ergo ne mihi irascami qnia salutē feci totū hoiem sabbo Et hoc ē qꝫ dicit. Si circūcisionē accipit hō in sabbo. vt nō solvatur lex moysi. mihi indignamini quia totū hoiem salutē feci sabbo.

NOlite iudicare scām faciem sed iustū iudiciū iudicate. Non ē iudicā dū scām faciem. i. acceptionē ꝑsonaꝝ sed iustū iudiciū. i. secundū veritatē rei. Una agnita nec me nec moysen dāpnabitis. nec mecōtrariū illi dicetis In q̄ illos arguit nos instruit ne i iudicā dis causis ꝑsonas accipiamꝰ nō qꝫ ꝑdiversitate ḡdum diuso modo ꝑsonas nō honorem. Ad ephā ad romanos. Notāndū qa credēs abraham se filiū habitum hꝰ rei circūcisionē signū accepit vt credēs iustificatꝰ esse cerneret. Qđ signū ideo accipiebāt filij isrl̄ vt scirent ēť esse filij eiꝰ qui credes deo hoc ipm accepat. .I. in eandē. Ideo ecia ꝑceptū ē circūcidi vt agnoscereť ꝑpl̄s da inter gētes sine vt corpora eoꝝ agnoscerent i bello. Dein qꝫ q̄ndo soli erāt in heremo nō circūcidebāť. :M: ꝓpterea circūcisio facta in virili membro p qđ generať creatura mortaliū castitatē mris debere observa ē indicat. Ideo aūt quisq̄ cū ꝑputio nascit qa cū vicō ꝓpagimis nascit.

DIcebant ergo quidā ex ierosolomis. Nōne hic ē quē querūt interficere. Et ecce palā loquit & nihil ei dicūt. Nūqđ vere cognouerūt ꝑncipes quia hic ē xp̄s. Qui noverāt qua sevicia querebatur mirabantur qua potencia nō tenebatur.

SEd hūc scimus vnde sit. xp̄s aūt cū venerit nemo scit vnde sit. Hec opinio nemo scit vnde sit nō ē inaniter nata. Nā scp̄ture dixerūt quō nazarenꝰ vocabiť. Ergo ꝑdixerūt vnde sit. Rursus vocatis scribis ab herode & inq̄sitis vbi xp̄s nascereť. dixerūt in bethleem inde Sed ysaias dixerat Generacōnē eiꝰ quis enarrabit. Hoc aūt scām divinitatē & scām

hoc isti nesciebāt vnde xps esset·sed scm carnem eū agnoscebāt·

·M· lxxvj· ·M· cxij· ·L· cxix·

QLamabat ergo docens in templo jbs et dicēs·Et me scitis & vnde sim scitis·& a meipso non veni·sed est verus qui misit me· quē vos nescitis·Ego scio eū quia ab ipo sum et ipe me misit· Et si dixero quia nescio eū ero similis vob mendax·Me scitis dictū est de facie bois que nota eis erat·Vnde sim scitis·scz a nazareth·A meipo non veni·tale ē qsi dicat·scm diuinitatē me nescitis·dm eni nemo vidit vnq̄p Ego aūt scio eū qa sū veritas ab ipo qui ex se ver? est·Ergo a me querite·in me credite quia veit ad patrē cui voluerit filiꝰ reuelare·

·M· lxxvj· ·M· ccxx· ·R· cxxij· ·L· cclxj·

QVerebāt ergo apprehendere eū·& nemo misit in illū manꝰ·quia nondū venerat hora aꝰ Non hora dixit qua cogeret moꝛi·sed qua dignaret occidi·

·M· lxxviij

DEt ba aūt multi crediderūt in eū & dicebant·Xps cū venerit nūqd plura sig faciet·q̄p que hic facit·Vtiq; si duo non erūt hic ē xps·Dec ba fuit omota miraculis que in eū credēs hoc dicebat·

·L· ·cxlix·

Capitulum· decimum·

HIt aūt quida ei de ba·Magister dic fratri meo vt dividat mecū hereditatē·At ille dixit ei Homo quis me constituit in dicem aut divisoꝛē super vos·

·D· Merito refutat hic frat·qa mgr̄o frat ne pacis vlt igerere molestiā trene divisionis Merito hō vocat·i·carnal vt paul? ait· Cum enim sit int vos scel? & cōtēcio nōne carnales estis nōne hoies estis·& scm hoiem ābulatis· Bene aūt terrena declinat qui ppt̄ divina descenderat·nec dignat inde esse litiū vl arbit facultatū·q vivoꝝ & moꝛtuoꝝ habet iudiciū et meritoꝝ arbitriū·

DIxt q̄p ad illos·Videte & cavete ab omi auaricia·qa nō in habundācia cuius q̄p vita eꝰ ē·ex hijs que possidet·Non i solo pane vivit homo·sed i verbo dei·nec tempora vite

divicias multitudine ptēdūt·Prouidete iqt oculo scil racōis & non ait cavete ab auaricia· sed adiūxit omi qa nōnulla simpliciter hoibꝰ geri videt·que intern? arbit cernit qua intencione fiant·Quis cū fre hereditatē dividi·fructus agri i horrea recōdi·p crimine deputaret Sed ipe testis ē de?·qa nō bona intencōne hō faciebat·Vnde & expl̄m stulticie sue ppoit ei

DIxit aūt fil̄i tudinem ad illos dicens· Homis cuius dā divitis vberes fructus ager attulit·& cogitabat int̄ se dicens·Quid facio q̄p nō habeo quo congregē fructus meos Ecce nimia sollicitudo ex auaricia studēte bona sua i fut uꝝ luxurie reseruare·& ex sollicitudine sequit deliberacō·Et dixit·Hoc faciam· Destruam horrea mea & maiora faciā·& illuc cōgregabo omia q̄ nata sūt mihi·& bona mea et dicā anime mee·anima habes multa bona posita i ānos plurimos·r̄qesce comede bibe epulare Cōgregabo inqt que nata sūt pl? solito mihi·i·meo labore vl ppt̄ me solū·Dicēs requiesce·posti auaricie pestē iūgit desidie·vt nc p tēporalibꝰ deū interpellet· Comede & bibe cōt̄ esuriem & sitim·& epulare luxuriose·magno deliciaꝝ paratu·

DIxit aūt illi de?·Stulte hac nocte aiam tuā reptūt a te que aūt parasti cui erūt· Non sūt hoīs bona que secū afferre non potest· sed sola misericordia comes ē defunctoꝝ·Non tam in eo rephēdit iste dives q̄p tras coluerit· et fruct? seruare voluerit·sed q̄p omnē vite sue fiduciā in sua habūdancia posuerit & mil pauperibꝰ erogare constituerit juxta impiū dñi dicētis·Qd̄ superest date elemosinā· In nocte auferet aīma illi?·q̄ sic deracōis lucē habere negligit vt qd̄ pt̄ pati nō puideat·Vnde paul? dicit·Vos aūt frs nō estis i tenebꝰ·vt vos dies illa tāq̄p fur oph̄endat·Omēs eni vos filij lucis estis & filij diei·Psalmista ecia cum de auaro q̄libet p̄miisset·sed & frustra conturbat·adiunxit thesaurisat & ignorat cui cōgregabit ea Dicere autē dī ad peruersos est p̄uas cogitationes subita anime aduersione cōpescē·

SIc ē qui sibi thesaurisat & nō ē in deum ditues·Hic est videl̄ stult? & in nocte a diuinis iudicijs rapiendus·cui expectacō non est dns qui trāsitoria nō distribuit pauperibꝰ vt ab eis recipiet int̄ eternis tabernacul̄·In dm aūt ditues ē cui? substācia ·i· scientie possessio qua sustentat & pascat est apud deū·non in sacculis terre·

ET cū egressus esset i via· p̄curres q̄dā genu flexo ante eū. rogabat eū. Magist bone· quid bom faciā vt habeā vitā etnā· Qui dixt ei· Qd me itrogas de bono· Neo bō? n vn? de? A· d ocor· Notut vtq; dicit et scdm matbm q̄d me itrogas de bono & inxta alios q̄d me dicis bonū· vt alteq; referat ad illd querentis q̄d bom faciā alteq; ad id q̄d ait magist bone· Quia g° magistq; vocauerat bonū & non deū· vl dei filiū discit quicuis sc̄m boiem opa racōne dei nō esse bonū· De quo i psalmo· Cōfitemi dño quō bon? Sol? enim de? natura ē bon? ·nā alij bomi nō hñt boitatē a se sed a deo Non igit xp̄s bonū se negat· sed esse deū figmficat· n^c se mgrm bonū esse· sed absq; do nullū bonū testat esse·

SI aūt vis ad vitā imgredi serua māda·ta· Dixit illi· Rue· Ihs aūt dixit· Non occides· nō adulterab· nō furtū faciesnō falsū testimoniū dices· Honora patrē tuū & matrē et diliges pximū sic teipm· Nota qa iusticia legis· suo tpe custodita· nō solū bona terre· sed et vitā ofrebat etnā · J· Paule & custochio in epla ad ephesios· Notandū eciā qa paul? p̄cipit viris vt quisq; diligat vxorē suā sicut seipm· Si g° vnus q̄sq; sicut seipm diligē de bet pximū & vxorē nulla erit differēcia inter proximi & vxoris dilectionem· qd valde absurdū ē· Sed in pximo sic adūbiū ē similitudmis· In vxore aūt sicut nō solū similitudinē sed apbacōnē & ofirmacōnē cū quodā pondē sonat quomō dicim? q̄si vir fecit· Et de saluatore· Vidim? gl'az ei? gl'am q̄si vnigemti a patre non quo saluator gl'az habuerit ad opa racōnē alteri? vnigeiti·

DIcit ei adolescēs· Omnia hec custodiui a iuuētute mea· q̄d adhuc mihi deest·

·R· cviij· ·M· cxciij· ·L· ccxix·

IHesus aūt intuit? eū dilexit eū· & dixit illi· Vnū tibi deesse· Si vis pfect? esse vade vēde q̄ hēs et da paupib & habebis thesaur in celo· & veni seq̄re me· ·D· i mr· Nō est putād? hic de custodia mādator esse mētit? sed simplicit esse ofiss? · Dic videt esse cōtri? ·beda·ierō·& iobi crisostomo· Quia fi mēdacij noxa re? tenēt· neq̄q ituit? archana cordis ei? cū diligē dicēt jbs· Diligit eim eos qui māda ta legis custodiūt· sed q̄ ibi mi? ē

Dijs qui pfecti esse wlūt adiungit· Qui wlt ergo pfect? esse vēdat que habet· ñ ex parte vt anamass & saphira & det paupib· Nec hoc ad pfectionē sufficit ñ saluatorē seq̄t· i· mſi relictis malis faciat bona· Vl ita· · J· & crisostom? · Iste adolescēs & dines & supbo & tēptator erat· atq; p manē ia ctām tāq; gloriās in lege mētit? ē se mādata custodisse· Ihs vero q̄si vera accipet vba ei? docuit q̄ pfectōis sunt

·M· Et ocul? misericordie q̄bo dignat ipiū iustificare q̄bo respexit pt̄r vt fleret amare intuit? ē istū & ita dilexit in eo ñ q̄ pus erat p superbiā ꝑ q̄ esse cepit p gr̄az· Crisostom? · Iuxta hoc igit q̄cūq; dicunt de adolescentulo isto acapiēda sūt de populo iudaico qui adolescēs era t nō etate ꝑ leuitate imaturi? moribo nō i ām̄is· Considera qa nō introgat q̄d ēdat sed q̄d faciēdo vitā etnā possid eat qa iudeus omnino spem hē in opibo sine fide· Vñ apl's Gentes q̄ ñ sectabāt iusticiā ad legis iusticiā puenerūt qa nō ex opibo ꝑ ex fide· Israhel aūt sectād legis iusticiā· in legē iusticie nō pueit quia nō ex fide ꝑ ex opibo· Prima iusticia est cognoscē t imitatē nouissima bene opari· Patriarchas indeor fuit· ex tpe abrahe vsq; ad exitū ex egipto & vsq; tūc fuit q̄si infans· Iuuētus fuit ex tpe moysi vsq; ad reges· Virilitas ex tēpore regū vsq; ad transmigr̄acōnē babilonie· Senect? imō vsq; ad xp̄m q̄n mortu? ē pp̄'s ille pp̄am inficiens vitā· Mentit ergo q̄ custodierit māda ta a iuuētute ꝑ nc adhuc custodit in senectute· Ihs aūt intuet eū & diligit in hoc videt vt rīq̄e salue fiāt · Dic· In eo q̄ bona sua vēdere & dare paupib ad pfectionē iubet ofidēciā legis & sacrificior̄ q̄bo carnaliter vtebat relinq̄re admonet· Omia mād āt filici cōmertio mutari & vt memmerit vmbrā veritatis in eis esse que deinceps gētibo spūalit paupib fit sub ipi? veritate corpis diuidēda Nec aūt neminē posse efficē idicat nisi q̄ sequi cepit x̄pm: Sed iudaic? pp̄'s auditis hijs tristis recessit multam emm opulēcie fiduciam habebat ex lege:

·M· cxcv· ·R· cix· ·L· ccxx·

QVm aūt adolescens audisset vbū abijt tristis· Erat eni dines valde & multas possessiones hns· M· Multi q̄pe diuicias amore dei relinquūt dolentes tamē & flentes Licet eni pximū diligāt sapos iure magis diligūt & ido suis vtib diuicias pcios cupiūt

ꝙ alijs ꝗbo tñ totas distribuūnt monente do quē sibi pferūt· Sic & martires carnem suam mimiz quā diligūt initi martirio t̄ dūt t̄ tñ ppt dm trad̄e non dubitāt:

ET circūspiciens jh̄s· ait discp̄lis suis Quā difficile qui pecunias hñt i regnū dei introibūt· Amē dico vob quia dines difficile intrabit i regn̄ celoz· Occasiōe hz habētis diuicias· ingredit sermonē de anaro sub noie dinitis· Vbi g° difficile ponit nō impossibilitatem p̄tēdit· sed raritas demōstrat· difficile enī diuicie ꝺtempnūt & vix aliqs res sc̄i sine sc̄i ipi? vicijs assequt· Dee sūt enim spine & t̄buli qui semē dei suffocauerūt ꝗa tutū ē nec hr̄e nec amare diuicias·

ET iteꝝ dico vob facili? est camelū p foramē ac? t̄nsire· ꝙ dinitē intr̄e in regnū celoz· Facili? ē· i· mi? difficile ē & ideo mi? difficile· ꝗa mi? impossibile· Impossibili? enī ē cupidū intr̄e in regnū celoz· ꝙ p foramē acus trāsire camelū· Caritas enī cui? dilatacō iūgit do· ꝺtria ē cupiditati c? āgustia separat a do Sicut ergo impossibilissimū ē mgz dū fuēit mgzum albedie ꝗa mgz albo ꝺtrīū est ita nihil' impossibili? ē ꝙ cupid deo iūgi· dū fuēit cupidus· Quis ñ videt cōparacōis gd? int impossibilia· Vtiqꝫ impossibili? ē eq? verti i lapidem· ḡm i asinū· a quo mi? differt· ·D· Quō g° plurimi dinites intr̄uerūt regnū dei misi ꝗa do mspirāte p mbilo diuicias habuerūt· Nūqd dauid i diuicijs ofidebat de seipo canēs quia vnic? & paup sū ego· Alios ecīaiz hortat̄ ita diuicie si affluāt nolite cor apponē· Mistice facilius ē xp̄m pati p dilectoribo sc̄i ꝙ dilectores sc̄i ad xp̄m ꝺuerti· Camel? ꝺr xp̄s ꝗa spō te humiliat? infirmitatis nr̄e onera sustinuit Vnde illud· Quāto magn? es humilia te in oīb· Per acū figcat pūctiones i passiōe susceptas· Foramē g° ac? dicit āgustias passiōis que nat̄e nr̄e ꝙsi scissa wstimēta r̄sarcire dignat̄ ē· i· reparare post lapsū· Alit· Facili? ē gētes tortuosas animo intr̄e p āgustū ostiū r̄gni celestis ꝙ indocs diuites visos i lege & pphetis Gentes habebāt gippū idolatrie fict̄ camelus hñt gippū ꝙ nō pmittit cū erigē collū· Ac? est fili? dei c? pma pars subtil' & accuta· sig· ficat diuinitatē ei? nouissima incarnationem· Tot? ē rect? fili? di vt ac? nō hñs scrupulū peccati p c? wln? passionis gētes ingredi sūt in vitā eternū· Ab eo ꝺsuta ē immortalitatis tunica que ꝺscissa erat i adā· Hic ac? ꝺsunt spiritū carni & iudaicū pplm gētili· Vnd apl's Ipe est pax nr̄a ꝗ fecit vtꝝ ꝙ vnū· Hic acus copulauit diruptā amicicīā angelor & hoim· Hic acus figit & p trāfit & wln? nō facit·

HVditis aūt hijs discp̄li mirabāt vald dicētes· Quis ergo potit saluꝰ esse· ·D· Intellexerūt diuicias amatores ecīā si nō habeant in dinitū numero deputari· Alit enī cū multo plures sint paupes ꝙ dinites nō dicerent ꝗs potit saluꝰ esse·

HEspiciens aūt dixit illis· Apud homies hoc impossibile ē apud deū aūt oīa possibilia sūt· Hoc non ita accipiēdū ē ꝙ cupidi sint intraturi i regnū dei sed qd possibile ē deo vt p vbū ei? a cupiditate tēporaliū ad caritatem ꝺuertāt ēt nor·

QVnc respōdens petr? dixit ei· Ecce nos reliqm? oīa & secuti sum? te· Quid ergo erit nob· Grādis fiducia· ·Ij· Petr? piscator erat dines nō fuerat victū manu & arte quere ebat & tñ loqt̄ ꝺfident dimisim? oīa· Et quia non sufficit dimittē· hoc enī & socrates fecit· iūgit qd pfectū ē & secuti sum? te qd ē credencū Fecim? qd insisti· Quid g° dabis nob p̄miū

·M· cxcvi·

IHesus aūt dixit eis· Amē dico vobis ꝙ vos qui secuti estis me i regeneracōne cū sederit fili? hoīs in sede maiestatis sue·

·M· cxcvij· ·L·cclxxij·

SEdebitis & vos sup sedes duodeci· iudicātes duodecim tbus isr̄l· ·Duo cap̄ sub vno vsu· In p̄ma resurrectōne regenerat̄ aīma p fidē in sc̄da r̄generabit̄ caro p incorruptionē· Crisostom? · Hic due adopcōnes due resurrectōnes dicūt̄: De sede aūt di audi pro phetā· Regnabit de? sup gētes ds sedet sup sedē sanctā suā· Oēs credētes sūt sedes maiestatis ei?· Vide ꝗa nō hoc de tpe fiut̄ i iudicij dicit· sed de vocacōe ommū gētiū· Nō enī dixit cū venerit fili? hoīs sedēs· sed cū sederit· Ex eo cepit sedē i sede maiestatis sue ex quo gētes ceperūt credēi cū· Ex eo ecīā tpe apl'i sederūt sup duodeci thronos· i· in oīb xp̄ianis sēm diū sitates aīaꝝ· Suscipiētes vbū petri thron? ei? fuerūt sic de ceteris apl'is· Hinc ait pphā Ierl'm que edificat̄ vt ciuitas &c· Ierl'm est eccl'ia: apostoli sūt sedes di fideles hoīes sūt sedes apl'oꝝ· Doctris itaqꝫ & exēplis patrū cōdempnāt̄ ꝗtidie nolētes credē de duodeci

tribubo isrl'. Tribo aũt leui que terciadecima ẽ
subintelligit in duodecima qa in diuisione tre
pmissionis nõ accipiẽs ptem diuisa ẽp duode
cim tribo quay decimas & oblacões obtinuit
Alit· ·J· iomel. Sedẽ in sede maiestatis
erit in iudiciaria potestate regẽ gl'e apparere
Sedẽ nãq; indicãtis ẽ· Sedebũt ergo i· iudi
ces apparebũt· qa ad iusticiã erudiũt multos
fulgẽtes q̃si stelle in ppetuas etnitates· Erunt
ergo meritoy dignitate sup duodeci sedes· i·
sup vniũsitatẽ bonoy quos in xp̃o docuerũt·
Duodenariꝰ enim vniũsitatẽ signcat sic & sep
tenariꝰ cꝰ p tes ·i· tria & q̃tuor· altẽa p altẽay
multiplicate· duodeci sũt· Quod ergo minus
a iudeis putabaf octẽptoẽs eugl'ij ꝺ duodeci
tribo isrl'· ne dñ ceteras gẽtes odẽnabũt docto
res sci in die iudicij·

·M· cxcviij· ·R· cx· ·L· ccxxj·

Amen dico vob oĩs qui rliqnit domũ aut
parẽtes vl' frs aut sorores aut patrem
aut matrẽ aut vxorem aut filios aut agros·
pp' regnũ celoy & nomẽ meũ & ppt eugl'ium
cẽtuplũ accipiet· ·R· nũc in hoc tpe domos
et frs & sorores & mres & filios & agros· cũ
persecucõibo· M· R· & i futuro vitã etnã
possidebit· Sensus ẽ· ·Y· &· B· Qui pro
saluatore omnes diuicias dimiserit & carns
affectꝰ octẽpserit· in spualibo cẽtuplũ accipiet
que oparacõne carnaliñ & merito sui ita erunt
q̃si pno numero cẽtenariꝰ conparef· Qui enĩ
pp̃t regnũ dei tẽporalia spernũt eciã i hac vita
psecucõibo plena eiꝰ regni gaudia fide certa
degustant: & omniũ electoy sincera dilectione
fruũf· Cum igif a cõsortibo pposiți sui mꝰto
gtiorem recipiãt caritatẽ· oia spuali glutinio
colligatoy tãq̃ sua credũt· qa multitudis cre
denciñ erat cor vnũ & aia vna nullꝰ q̃ egenꝰ
erat inf eos· In otinẽcia enĩ oingali maior est
suauitas in bonore scifica cõis· q̃ i lasciuia car
nis p̃braf· Crisostõꝰ· Mistice pat ẽ diabolꝰ
mat ignorãcia p q̃ diabolꝰ generat filios· frs
et sorores sũt socij & socie erroris· Sed credat
ille qui fuit sacdos gẽtil'· relinq̃t idolatriã q̃si
oiugẽ suã p q̃ gnabat filios & filias· Sed cre
diderit magister cuiuslibz pfessionis male· re
liquẽs ip̃az pfessionẽ· quasi agu fructifeu re
linq̃t· Relinquẽs dignitatẽ scl'are q̃si domũ
se adumbratẽ despicit· Relinquẽtẽ sorores·
suscipiũt gr̃e dei quasi carissime sorores· Nec
vlla sorꝰ sic dulcit oplectitf fratrẽ· vt gracie
dei animã sanctã·

·M· cxcix· ·R· cxi· ·L· clxxiij·

Qvlti aũt erunt pmi nouissimi· & nouissi
mi pmi· Multi pꝰ fruẽt postea torpent
·b· mltiꝰ frigidi· subito marcescũt· Vi
de in dã de apl'o in apostatã vsũ· & la tronẽm
cruce factũ ꝓfessorẽ Alit· Multi in seculo de
specti i futo sũt gl'ificãdi apud hoies alij glo
riosi in futo dãpnãdi vl' gẽtiles qui sine lege
diu vixerãt ad fidẽ sũt vocãdi iudei excecãdi·

·L· cxcij·

Hvdiebãt aũt hec oia pharisei q̃ erãt ava
ri & deridebãt illũ· Disputãtẽ de octẽp
tu mdi deridebãt cũ lex suis obseruatoribo bo
na tre ꝓmittẽti ñ adtẽdẽtes q̃a i lege carnali
bus miora in eugl'io spualibo maiora vite p̃
cipiũf·

Et dixit illis· Vos estis q̃ iustificatis vos
corã hoibo· deꝰ aũt nouit corda vra qꝺ
hoibo altum est· abhominatio est apud deum·
Corã hoibo se iustificãt q̃ peccatores octẽpnũt
et se iustos esse asserũt elemosinay remedia ne
gligẽtes· Sed hec anara altitudo q̃p iuste dã
nanda fit i sequẽti expl'o docet ille qui illumi
bit absc̃dita tenebray & manifestabit cõsilia
cordium·

·L· cxcvj·

Capitulum· vndecimum·

Terũ dixt· Homo quidã erat
dines & indubaf purpura &
bisso & epulabaf q̃tidie splẽ
dide· i· diuicijs notaf ocupisce
dia oculoy in p̃ciosis vestibus
supbia vite i splẽdida epulatione ocupiscẽcia
carnis Idcirco dines iste q̃si ignotꝰ apd deũ
noiem designaf· Que ẽ ista auiditas cũ ipse
bene modũ habeãt· A· ꝺ vb dñi Tũc enim ra
piũt quãdo esuriũt parcũt vero p̃de cũ senciũt
saturitatẽ Inexplebil' ẽ auaricia diuitũ semper
rapit & nũq̃ faciat nec deũ timet nec hoiem re
ueref Non patri parcit nõ matrẽ agnoscit non
fratri obtẽperat nõ amico fidẽ seruat Viduaz
obp̃mit pupilli rem inuadit· Ꝺ Que est hec
isania acq̃rere auy & p̃dẽ celũ· Dic tamẽ dines
nõ abstulisse aliena repẽdit· sed q̃a ñ dedisse
q̃is in lege nõ tenacia sed rapina dãpnef·
Cõchule marine ferro eccise lacrimas purpu
reas emittũtq̃ lana tinguiẽ· vnde purpura

rexit. Bissum vo genus ẽ limi candidissimi et mollissimi qđ greci papaten vocant.

Erat quidam mendicus noie lazarus qui iacebat ad ianuã eius vlceribo plenus cupiens saturari de micis q̃ cadebant de mensa divitis et nemo illi dabat. Sed et canes venebant et lingebant vlcera eius. Nec a se canes remouẽ poterat nec visitatoz erat q̃ remoueret. Crisostom⁹ & Ambrosi⁹ i omel. Nota. cũ parabole ꝓpria nõ ponãt noia & dns p humilitatis ꝓpbacõnẽ paupis hui⁹ nomẽ dicat nõ pabola sed rei geste narratio hec est. Mendici. Q̃ vlcera dines fastidiosus exhorz ne int̃ pciosas epulas vnguentatos q̃ ouinas fctorem vlcerũ lambentibo canibus sustineat Cum ergo ante ianuam iaceret. et ex visione paupis diuiti nõ miserenti cumul⁹ dampnationis infertur. et rursũ ex visione divitis temptatus quottidie pauper ꝓbatur. Quem ad maiorem ipsius ꝓbationẽ paupt̃as simul et egritudo & visa divitis copia. et nulla sibi ad bibita consolatio. afficiũt. Cauendũ ergo ne paupes despiciam⁹. & si qua in eis reprẽhensibilia videm⁹. quia fortasse quos mor̃ infirmitas vulnerat. medicina paupertatis curat. Factũ ẽ aũt vt moreꝛ mẽdic⁹ & portaret̃ ab angel⁹ in sinũ abrahe. Mortu⁹ ẽ aũt & dives. et sepult⁹ ẽ i inferno. Cum⁹ abrahe reqes ẽ beatoz paupũ. sepultura inferni superbis & imisericordibo ꝓfunditas penaꝛ ẽ. Vnde gregori⁹ xij. in Job. Non iustoz animas ad ifernũ dici⁹ descẽdisse vt in locis penalibo teneret̃. sed vt in superioribo requiescerẽt. Ite i t̃cio decimo. Te diũ quo iustu dliberabãt videꝛ saluatorẽ. vocat job tenebras vbi ait. In tenebris straui lectulũ meũ. Idẽ in octauo. Sic osumit̃ nubes & ptrãsit sic qui descẽdit ad inferos nõ ascẽdet. Ac si aperte loq̃ret̃ job dicens. In altũ currẽdo defecit. qui superbiẽdo ad infimũ tẽdit. Q̃nẽ semel culpa ad penã ꝓtrahit misericordia vltri⁹ advocãm nõ reducit.

Leuãs aũt oculos suos cũ esset in tormẽtis vidit abrahã alõge. & lazaꝛ in sinu ei⁹. Cũ dicam⁹ abrahã scdm fidẽ patrẽ nr̃m. cret⁹ credẽtiũ liberatorem expectãciũ fin⁹ erat abrahe ad quẽ misterio ãgeloꝝ direct⁹ fuit lazarus. de mẽdico dives fact⁹. Infideles autem inxta varietatẽ culpaꝝ p diũsas mãsiones in ma penaꝝ poti. fideles sup se in requie alõge cõspiciũt. q̃a illuc p meritũ nõ attingũt.

Et ipe clamãs dixit. Pater abrahã miserere mei & mitte lazaꝛ vt intinguat extremũ digiti sui in aquã. vt refrigẽt linguã meã. q̃a cruciorꝛ in hac flãma. Sicut divitas figurate per trãslacõnẽ oculos linguã digitos. cet̃a q̃ hui⁹ na mẽbra & hr̃e. ita aime a corpibo separate. Petit g⁹ dives linguã suã r̃frigerari. i. penam quã cũ lingua meruit relaxari. In cõuiuijs eni quia loq̃citas solet abũdare. phibẽt̃ dives ex lingua gũit ardẽ. Optat g⁹ ab extrẽo digiti se tãgi. i. opacõe instoꝝ vl vltia r̃creari. & sic per aquam vinã gratie dei misericorditer sibi subuenri.

Et dixit illi abrahã. Fili r̃cordaẽ quia recepisti bona i vita tua. & lazarus sim̃r mala. Nunc autẽ hic osolat̃. tu vero cruciaris. Torquet̃ ante iudiciũ. q̃a luxurioso carẽ deliciis pena ẽ. Abrahã ceteriq̃ patres fideles neq̃ quã scdm carnẽ filios a tormẽtis libẽare studẽt quos a fide deuiasse confiderãt. Forte dives iste aliquid boni habuit quod felicitas transeũtis vite nõ remunerat. & lazarus aliquid mali sed ignis impie purgauit. Vel in hoc recepit bona. q̃a oĩe suũ gaudiũ felicitatẽ trãsitoriã putauit. Justi vero & si mundana bona habeant. quia ad eterna sanctis desideriis estuant que assunt minime bona vidẽtur.

Et in his omibo int̃ nos & vos chaos magnũ firmatũ ẽ. ut hij qui volũt hinc trãsire ad vos non possint: neq; mõ huc transmeare. Chaos siue chaus ut veteres codices habent significat ꝓpetuã dissimilitudinẽ int̃ bonoꝝ maloꝝq; voluntates. quia post mortẽ nequeunt merita mutari. Non est dubiũ q̃n reprobi a penis trãsire cupient. sicut ad huc faciunt ad sortem beatoꝝ. Transire aũt iustorũ est mente ire p misericordiã ad positos i tormentis. eos q; velle liberare. sed nõ possunt. q̃a iustorum anime q̃muis in sue nature bonitate misericordiã habeãt. tanta tamen rectitudine auctoris sui ostringunt̃: vt nulla cõpassione ad reprobos moueant̃. Aliter. Justi transire volũt. i. existimant̃ a multis trãsire velle ad illos p̃sertim eripiendos a penis. qui eis in hac vita maiori affectu iungebantur.

Et ait. Rogo te pater ut mittas eũ in domũ patris mei. habeo eni quinq; frẽs vt testet̃ illis ne & ipsi veniãt i locũ hunc tormentoꝝ. Postq̃m arventi diuiti de se spes tollit̃. animꝰ ad ꝓximquos recurrit. q̃a reproborũ mentẽ pena sua q̃ndoq; inutilit̃ erudit ad caritatẽ. vt iam tunc suos etiã spũaliter diligant.

qui hic dñ pccata diligẽt nec se amabant.
Seruat ergo diuiti ad penã & ogmicõ paupe-
ris quẽ despexꝛ & memoria fratꝝ quos rliqꝛ.
G. i dia Et boi fiqꝫ bonos & mali malos. &
bom malos & mali ognoscũt bonos. In q̃ vid
licz ogmitione v triusq; partis cumulus retri-
bucõis excrescꝫ. ut et bom amplio g audeant.
quia secũ eos letari ospiciũt quos amauerunt
et mali dñ cũ eis torquẽtur quos in hoc mdo
dilexerũt. eos nõ solũ sua. sed eciã eoꝝ pena cõ
sumat. Fit aũt in electis quidã venerabilius
quia nõ solũ eos ognoscũt quos hic nouerant
sed velut visos ac ognitos recognoscũt bonos
quos nũq̃ viderũt.

Et ait illi abrahã. Hñt moysen & pphetas audiãt illos. At ille dixit. Non pat abrahã. sed si qs ex mortuis ierit ad eos pe-nitẽciã agẽt. Ambr. Dines iste ser? magister incipit esse. cũ iã nc discẽdi tẽp? hꝫ. nc docẽdi Et quia vba dei dspexerat. hc audire nõ po-sse suos seqces existimat.

Ait aũt illi. Si moysen & pphas nõ au-dient. neq; si qs ex mortuis resurrexerit credent. Rui vba legis despiciũt. resuscitato credẽ renuent. Iste dines indaicũ populũ sig-nificat. qui cultũ vite exteri? habuit. & acce-pit legis delicijs inutiliter vsus fuit. Lazarus vlceribꝫ plenus gentil pplꝰ ẽ. qui dñ ouers? ad deũ peccata ofiteꝛ. vir? quod intus late-bat quasi rupta cute foras emittit. Lassar? cupiebat micas diuitis. et nemo illi dabat. quia gentilẽ pplm superbus israhel despiciebat Rui dñ de doctrina legis q̃si de acceptis opi-bus tumuit. verba fluebãt ei de sciencia. quasi mice cadẽtes de mẽsa. Canes in sacro doq̃ so-lent intelligi pdicatores qui dñ peccata ofitẽ-tes instruũt. q̃si vln? mẽtis p linguã tãgunt Et dñ loquẽdo a peccatis corripiũt ad salutẽ reducũt sicut canes curãt vlnera. dñ ea tãgũt lingua. Vnde bene lasar? intꝛpꝛtat adiut? qa illi gẽtiles adiuuãt. qui eoꝝ vlnera p linguẽ correpcõeꝝ curãt. Potest eciã p linctionẽ canũ lingua signari adulanciũ. qui vlnera lingũt dñ mala nr̃a improbo fauore attollũt. Abrahe sin? sigꝫcat celoꝝ reqem. in q̃ rcubent vemẽtes ab oriẽte & occidẽte. cũ abrahã ysaac & jacob sed filij regni hꝫ purpura & bisso iduti. foras eicient. Infidel pplꝰ legẽi oꝛe tenuit. sed ope seruare otẽpsit. & ideo ibi amplio ardebꝫ. Di-nes in hac vita guttã aque mẽdicãs in altera dicit se brẽ quicq; frẽs. quia indaic? pp̃ulꝰ

ex magna iã pte dãpnatꝰ nouꝫ seqces suos su-per trã rlictos. quicq; libris moysi carnalit in-tellectis. vl quicq; sensibꝫ corpis deditos.

A. ps. xlix. Quõ ergo quicq; vgibꝫ & i cẽ-tũ quicq; gitatibꝫ piscibꝫ innumera multitudo sanctoꝝ intelligit. ita in quimcq; fribꝫ diuitis multa milia populi iudeoꝝ intelligũt. quos ad spãlem intelligentiã non assurgere gemit. Optat igit ad eos mitti lassarũ siue aliũ de fi-delibꝫ. sed ei nõ crederẽt. si moysen & pphas non audiũt. Ex mortuis dñs surrexit. sed iu-daic? pplꝰ qa moysi nõ credit. dño credere cõtemptit. Cũq; moysi vba spũaliter intelligẽ-rennuit. ad cũ quẽ moyses pdixerat nõ puet. Vnde veritas. Si crederetis moysi. credẽtis vtiq; et mihi.

L. exc.

Capitulum. duodecimum.

Dicebat aũt ad discꝑlos suos. Homo q̃dã erat dines q̃ habe-bat villicũ & hic diffamatꝰ ẽ apud illũ. q̃si dissipasset bona ipi? Nũc ad auaros supbos q; phariseos nũc ad discꝑlos illis audiẽtibꝫ lo-quit dñs vt rlipiscãt. J. i omel. Villic? pp̃e gubnatoꝛ & custos ville ẽ. vnꝰ & a villa nomẽ accepit. Hic vero poit p economo. i. in dispẽsatoꝛe q̃ calicz viũsam subaz dom? dispẽ-sat. Economꝰ enim tã pcumie q; frugũ & oim-que dñs possidet dispẽsatoꝛẽ sigꝫcat. Villic? ergo ẽ qui deꝰ aliq̃s pecunias ad erogãdũ omi-sit. Dissipat igit vl dñ male ogregat vl q̃n non bene expendit.

Et vocauit illũ & ait illi. Quid hoc au-dio de te. Redde rationẽ villicationis tue. Iam enim nõ poteris villicare. Vocat deꝰ q̃ndo incitat timorẽ et ne dampnacõis. Red-det homo rationẽ. si cogitans villicationẽ cũ ista vita finiendã magis de acquirẽdis ami-cis q̃m de congregandis diuiciis tractat.

Ait autẽ villic? intra se. Quid faciã qa dñs meus aufert a me villicationẽ. Fo-dere nõ valeo. mendicare erubesco. Scio quid faciã vt cũ amotus fuero a villicatione. recipi-ant me i domos suas. Ablata villicatione fo-dere nõ valem? . quia post hanc vitã nõ licet nobis inquirere fructũ bone ouersationis. ligo-ne deuote cõpunctionis. Mendicare ofusioꝛis est. eo modo quo fatue vgines mẽdicabunt. Dom? sanctoꝝ qbo tẽpoꝛe hui? villicationis

miſericoꝛdiã impendim⁹ celeſtes mãſiones ſt in domo patris.

QVocatis itaq; ſinguł debitoꝛibꝫ dñi ſui dicebat ꝓmo. Quantũ debes dño meo. At ille dixt centũ cados olei. Dixit q illi. Accipe cautionẽ tuã. et ſede cito ſcribe qui ꝯginta. Deinde alio dixit. Tu vꝛo quantũ debes. Qui ait. Centũ choꝛos tritici. Ait illi. Accipe literas tuas. & ſcribe lxxx. Accipe literas ſubaudis in ꝙbꝫ debitũ ſcꝑſeras: Cauco eſt vndecũq; cauet ꝺtra iniuriã vt iuſticia teneat. Cad⁹ grece anphora eſt ꝺtimens vrnas tres. choꝛ⁹ vero modijs xxx. cõpleꝫ. Qꝺ aũt vi medietas. alteri qnta pars dimittit. ſimpliciter acceptũ docet quia oĩs q indigẽciã cuiuſlibet paupis ſcoꝝ. vł ex dimidia. vł ex qnta parte ꝛleuauerit certa miſericoꝛdie ſue mercede donãd⁹ ſit. Vel ſic accipiat vt cũ indei dicãt debere dari decimas ſacerdotibꝫ & leuitis no⁹ ſup iuſticiã eoꝝ habundantes. iuſticia xpi demus medietatẽ bonoꝝ noſtroꝝ. ſicut ſacheus fecit. non ſolũ de fructibꝫ. ſed de omibꝫ bonis ſuis. Aut certe duplem⁹ illoꝝ decimas. eccłe dando quintas.

ET laudauit dñs villicum iniquitatis ꝙa prudent feciſſet. quia filij hui⁹ ſcłi prudẽtioꝛes filijs lucis ingeneratione ſua ſũt. Cui⁹ quiſq; opa agit. ei⁹ & filij dicit. Vnde bni ſũt filij lucis vite et ne. mali filij vo ſcł. i. tenebraꝝ de quibꝫ ait ſalomon. Ve qui ſapiẽtes eſtis in occulis veſtris. & coꝝã vobiſmetipſis prudentes. In hoc diſpenſatoꝛe nõ debemus ad imitandũ ſumere. vt nel dño fraudẽ. vł de fraude elemoſinã faciam⁹. ſed interdũ ſimilitudines ꝛrario ducũt. vt hic & de iudice iniquo. vnde lucas. in cc. xiiij. capł'o. Si g° domi⁹ diſpẽdiũ paſſus. tñ laudat prudenciã diſpẽſatoꝛis nõ qꝺ abũſus eũ fraudulent. ſed ꝓ ſe prudent egerit. mł'tomagis xpc q nullum dãpnũ ſuſtinẽ pt. & ꝓnus ẽ ad elemẽciã laudabit diſcipł'os. ſi ad ei⁹ ꝓceptũ miſericoꝛdes fuerũt. Vnde ſeqt.

ET ego vob dico. Facite vb amicos de mãmona iniqtatis. vt cũ defecerit recipiãt vos i eẽna tabernacula. ·I· iomeł. Mãmona ſyroꝝ lingua diuicie nuncupant. & iniquitatis additũ ẽ. quod de iniquitate collecte ſint. Vnde vulgata ſentẽcia dicit. qa diues aut eſt iniquus. aut heres iniqui. Docet ergo de diuicijs iniquitatis amicos facẽ. nõ quoſlibet paupes. ſed eos qui nos poſſint recipe in celeſtes manſiones. Amb°. Vł ita. Faciam⁹ amicos de iniquo mãmona. vt largiẽdo paupibꝫ. angłoꝝ nob ceteroꝝq; ſanctoꝝ grãz cõparem⁹. Greg. ſyagõ epõ. Hoc quidam male intelligendo. rapiũt vt quaſi bene diſpẽſent. ſed grauant cł poci⁹ q̃m adiuuent. Hoſtie eni impioꝝ abhomi abiles. Nunc ꝓ ſalomonẽ dicit. Qui offert ſacꝛificiũ de ſubꝛa paupis. ac ſi victimet filiũ in cõſpectu patris.

QVi fidelis ẽ i minimo & i maioꝛi fidelis eſt. Et qui in modico iniquus ẽ & i maioꝛi iniqu⁹ eſt. ·B·. In minimo ẽ fidel. qui hꝫ viſcera pietatis. & opa miſericoꝛdie dãdo elemoſinas. & diligẽdo ꝓximos. In maioꝛi ẽ fidel. qui oĩno adheret creatoꝛi. & vn⁹ ſpirit⁹ cũ eo deſiderat effici. Qui eni frem non diligit quẽ videt nec miſeret egẽi. quõ diliget deum quẽ non videt. & quõ ſeipm vꝺ tꝛuet. Sig° in iniquo mãmona fideles nõ fuiſtis. qꝺ verũ eſt quis ꝛedet vł. ·A· ꝺ vł dni. Diuicie mũdi vnde cũq; ogꝛegent mãmona iniqtatis dicuntur. & fallunt. quia vł deſerunt. vł deſeruntur. Celeſtes vero & ſpũales diuicie vere ſũt. quas cũ habuerimus. ꝓdẽ nõ poſſumus

ET ſi in alieno non fuiſtis fideles. quod veſtrũ eſt quis dabit vobis: Amb°. Sancti facłtates ſũt a nobis aliene. i. exẽ natura nrãz ſite. Nihil eni ituli⁹ i hũc mũm & mbil hinc auffrem⁹. Noſtra aũt ſũt: que ꝓpe boi deputata ſũt. Xp̃s noſter eſt: qui vita nra ẽ. et ideo beat⁹ cui⁹ dñs deus ei⁹ eſt. Virtutes nre ſũt. qa teſte ſalomone: redemptio anime viri. ꝓprie diuicie ei⁹. Dem⁹ igiꝭ aliena: vt ſuſcipiamus noſtra. ꝑbeam⁹ parua vt recipiem⁹ magna. ſeminem⁹ i benedictione. vt metam⁹ benedictionẽ. Qui eni parce ſeminat. parce & metet ·ſ· i ꝓlogo .J. iomeł. Theophil⁹ antioche⁹ qui quatuoꝛ euangłiſtarum dicta in vnũ opus opinxit. hec ſup hanc parabolã in ſuis cõmentarijs ẽ locut⁹. Dines habens villicũ vł diſpenſatoꝛẽ. omipotens eſt. Cui⁹ diſpenſatoꝛ fuit paul⁹. legem dei diſcens a gamaliele. Qui cũ cepiſſet xpianos perſequi. et dñi ſui ſubꝛiam diſſipare coꝛrept⁹ ẽ a dño. audiens durũ eſt tibi cõtra ſtimulum calcitrare. Dixitq; i coꝛde ſuo. Quid faciã. Magiſter fui & villic⁹ nunc cogoꝛ eſſe diſcipł's & operarius. Fodẽ nõ valeo mãdata eni legis fre icũbencia deſtructa ſũt. Mendicare erubeſco vt q doctoꝛ fuerã inꝺoꝝ nũc icipiã doctriaz ſalutis mendicare ab anania. Faciam igitur vt me

recipiãt xp̃iam· cũ eiect⁹ fuero de villicacõne
mea· Cepitq; eis q̃ pri⁹ versabant̃ i lege & fic
i xp̃m crediderãt vt arbitrarẽt̃ se in lege iusti
ficandos ·dicẽ legẽ abolitã· ꝓphetas ꝓteriisse
et que ante ꝓlucro fuerant reputari in sterco
ra· Vocauit itaq; duos de plurimis debitori
bus· Primũ qui debebat c· cados olei ·cõgre
gatos videlicz ex gentibꝰ· dei misericordia in
digentes· Et de centenario numero q̃ plenus
est atq; pfect⁹· fecat sibi quiq; genariũ· q̃ ꝓpie
penitẽtiũ est iuxta iubileũ annũ· vnde ꝑ quiq
genariũ plena penitẽtibus intelligit̃ remissio
ꝑ modo iubilei· & illã parabolã in lxxmj· ca
pitulo luce in qua alti debitori l· denarij · alti
quingẽti dimittũt̃· Cũm autem vocauit po
pulũ indeoꝝ· qui tritico mãdatoꝝ dei nutrit⁹
erat· & debebat ei centenariũ numerũ· & coegit
vt de ·c· facẽt lxxx· id ẽ credẽt i dni resurrecti
onẽ· octaua die factã· lxxx· eni cõplẽt̃ de octo
decadibꝰ· & de sabbꝰ trãsiret ad ꝑmã sabbꝰti·
Ob hanc causam a dño predicat̃ bene feciisse
qđ de legis austeritate mutat⁹ fit i euglij cle
mẽciã· Qđ si q̃ fieris q̃re vocet̃ villic⁹ miqta
tis in lege đi· scias q̃ iniquus erat villic⁹ qui
bene q̃dẽ offerebat ꝙ nõ bene diuidebat· credẽs
in pr̃ez· et filiũ ꝓpriũ· habens dñm oipotẽtem·
sed spiritũ sctm negãs· Prudentioꝝ itaq; fuit
paul⁹ appl's in trãsgressione legis filijs quõ
dã lucis· q̃ in lege versati xp̃m qui dei pat's ve
rum lumẽ est ꝑdiderũt· Si aũt de mammona
iniqtatis bene dispẽsato recipiũt̃ in eterna taber
nacula· q̃ntomagis sermo diuin⁹ i quo nulla ẽ
iniqtas qui appl'is credit⁹ ẽ bonos dispensato
res leuabit in celũ· Qui nõ obrem qui fidel' est in
mĩmo· i· in carnalibꝰ· & in maiore fidel' erit· i·
in spũalibꝰ· Qui aũt i paruo iniquus est vt
non det frĩbꝰ ad vtẽdũ qp a deo ꝑ oĩbꝰ ẽ crea
tũ ;ste & in spũali pecunia diuidenda iniqu⁹:
erit· vt ñ ꝑ necessitate sed ꝑ psonis doctriaz
dñi diuidat· ·M· ꝙ fide xp̃iana· In mimimo
fidelẽ esse magnũ ẽ· Nã sicut ratio rotũditatis
·i· vt a pũcto medio oĩs linee pares i extimo
ducãt̃· eadẽ est in mãgno disco· que i nõnullo
exiguo ;ta vbi parua iuste gerũt̃· nõ minuit̃
iusticie magnitudo·

·L· clix·

Ille aũt seru⁹ qui ognouit volũtatẽ dñi
sui & non ꝑparauit & nõ fecit scdm volũ
tatẽ ei⁹ vapulabit multis· ·Ꝙ· Mlti existi
mãtes se mi⁹ vapulaturos si nesciãt qđ operari

debeãt· aũertũt aurẽ ne ãdiãt vritatẽ· Sed
cũ possent scire si vellent studiũ adhibere· non
uescientes sed ꝺceptores iudicãt̃·

Qui aũt nõ cognouit & ñ fecit digna pla
gis vapulabit paucis· Non cognoscẽs di
cend⁹ ẽ qui apprehẽdẽ vlt sed nõ valet· Me
rito ergo mi⁹ pumt̃· cui mi⁹ omissũ ẽ· Qui eni
ignorãs peccat in nocte peccat· qui vero scies·
tãq; in die peccat· Vini gº descẽdunt i infernũ
qui scienter peccãt·

Qui aũt cui mltũ datũ ẽ· mltũ querat̃
ab eo· Et cui cõmẽdauerũt multũ pl⁹ pe
tũt ab eo· ·M· Ordo vbor ẽ· Ab omni aũt
eo cui multũ datũ ẽ mltũ q̃ret̃· ·Ꝙ· Quare
adiecit & cui cõmẽdauerũt multũ subandis di
uina iudicia nisi q⁹ ꝑ hoc expomt qđ ꝓdixerat
Vel forte vtrũq; ordinẽ & rectoꝝ videl' & sub
ditoꝝ innuit· Multis subiectis sepe dat̃ & co
gnitiõ dñice voluntatis & facultas iplẽdi· Pre
latis aũt omittit̃ cum sua salute cura pascendi
gregis· Itaq; potẽtes potẽt̃ tormẽta pacient̃
hoc ẽ maiori gtia donatos si deliqrit maior vi
dicta sequet̃· Mitissima aũt pena erit eoꝝ qui
originali peccato ꝓprium peccatũ nõ addiderũt
et in illis qui addiderũt tãto tolerabilior erit
dampnatio· quanto hic minorem habuerunt
iniquitatem·

·L· clx· ·M· xcv·

Ignem veni mittẽ i terrã & qđ volo nisi
vt accẽdat̃· Nescitis q⁹ volo vt ignis di
uinus in cordibꝰ fidelium accendat̃ & ardeat·
·M· Nesciatis igit̃ vt seru⁹ qui scit voluntatẽ
dñi & nõ facit sed ex caritate in mimimo et in
maiori fideles estote· ·Ꝙ· Ignẽ dicit spirit⁹
sancti feruorem· qui secreta cordis illuminans
vicia quasi spinas & tribulos cõburit· aurea
vasa ꝓbando· & meliorando· ligna fenum sti
pulam cõsumendo

Baptismo autẽ habeo baptizari· et quo
modo coartor usq; dũ pficiat̃ Venit in
quit ignẽ mittere in corda credẽtiũ vt terrena
despiciãt supna appetãt spũ sctõ inflãmãte ꝙ
ad hoc ꝑ⁹ habeo baptizari hº ẽ tingui & pfun
di baptismo· i· tinctione subandis mei sangui
nis· Quod ẽ dicẽ Antecq; mittã spm̃ sanctum
dabo me crucifigẽdũ: Vnde illud nõ erat spi
rit⁹ dat⁹ q⁹ jhs nõdũ fuerat glificat⁹· Coar
tor multũ vsq; dũ pficiat̃ ipa passio ꝙ mihil
potest me cogẽ quin fiat q̃ fieri statui de me·
Quidã codices hñt angor ꝓ coartor: Qui ise

nibil hēbāt qp dolēt nostris tñ āgebaf erūnis vt se crucifigi dimittēt.

·M· cc·

Capitulum· Tredecimum·

Similē regnum celorū homini patrifamilias· qui exijt pmo mane oducē oparios i vineā suam. Regnū celoy·i·xp̄c comparaf patrifamilias· q̄ pmos fecit nouissimos· & nouissios primos· Ipe enī xp̄s vr̄? paf familias tocī? humani generis curā hns·oī tp̄e vniersos ad culturā vinee vocat· Qui qñdo ñ agnoscif in secreto est· sed qñ agnoscif & exit oducere opa rios ex occulto pcedit ad noticiā· Vinea aūt est ecclesia· que ab abel iusto vsq; ad vltimū electū· q̄si tot palmites mittit quot sctōs pro fert· Operarij vero sūt p̄dicatores· & vnusq; q̄ dū fidē rēcta psistit i diuīne legis obediēcia

Conuēcōne aūt facta cū oparijs ex denario diurno· misit eos i vineā suā· ·Remigi?· Conuēcio fuit cōfirmata pmissio q̄ ad imaginē dī reformādi essent· si eccl'iam edificādo decalogi mādatis insisterēt· In denario igif figurā regis habente· qui olim p̄ decē nūmis oputabaf· & obediēcie pmiū & q̄ ex decalogi obseruācia vaf· maīfeste figīcaf·

Egressus circa horaz tcīā· vidit alios stātes in foro ociosos· & dixit illis· Ite et vos in vineā meā & q̄d iustū fuerit dabo vobis· Illi aūt abierūt· Crisostom?· Per forū mūd? accipif· in quo calūpnie iniurie otencio nes diuīsoz negociōz difficultates sep tumultuose & vbi oia venalia sūt· Peccatores dicūtur mortui nō ociosi· Sicut enī surd? apd deum dicif qui nō audit que dei sūt sed q̄ diaboli· Cec? p̄ c? oculos diabol? videt· nō de?· sic qui diabolo vinit mortu? deo· Raptor nō est ociosus sed mortuus· Ebrios fornicari?· nō sūt ociosi sed mortui· Ille aūt q̄ nihil tollit ē ociosus· nisi de suis det impotētibo Vis ñ esse ociosus· Ieiūa & dā p̄ deo q̄d māducaē debes & bibē· Vis ñ esse ociosus· Si fine vxoē es· ñ q̄si eris vxorē sed opare virē castitatis Si dicas ñ possū abstinē ostēdā tibi vt & vxorez habeas· & castitatis virē colas· Abstine te a menstruata· pregnante· erubesce facē q̄ aīalia nō faciūt· Vt q̄d seru? accipiēs mnam a domino suo audinit serue neq̄· & vtq̄d missus est in tenebris· Quia nihil lucratus ē de ea· Sic· ergo ille nō erit impunis in die iudicij qui ocio sus stetit in foro quid peccatoz & mnam suaz perdens·

Hora aūt exijt circa sextam & nonā horam & fecit similit Circa vndecimā vero exijt et inuenit alios stātes & dixit illis· Quid hic statis tota die ociosi· Dicūt ei quia nemo nos cōduxit· Dixit illis· Ite & vos in vineā·

·I· Prima hora vlūt adā missū i vineā· & reliquos patriarchas vsq; ad noe· Tercia ipsū noe· & reliquos vsq; ad circūcisionem abrahe Sexta ab abrahā vsq; ad moysen· qñ lex data ē· Nona moysen & pphas· vndecima appostolos & gētiū pplm qui p̄us tota die stabat ociosus· i· oī tp̄e p̄ salute laborare negligens·

·Hyl· Lex quidē oduxerat isrl dicēs· Nō fac & vines sed gētes nemo cōduxit· Debitū nā q̄ erat p̄ orbem trax euglm p̄dicare & gentes fidei in iustificacōne saluari· ·Gr· Alit· Mane est puericia· tercia· adolescēcia p̄ficiēs in altū quasi sol· Sexta iuuēt?· nona senect? vndecima decrepita etas· Videt̄ ita q̄ prime hore esse operarios· samuelē· & jeremiā et johānē baptistam· Tercie illos qui a pūbtate deo seruire cepūt· sexte q̄ a matura etate noue q̄ jam declinā te etate ad semium vndecime q̄ vltima senectute· ·Gr· Torpentes g° vsq; ad vltimam etatē recte increpāt de ocio· vt vl' in vltimis resipiscāt· Null? q̄ppe oduxit tales licet eis vite vias p̄dicaret· q̄ soli? dī ē int? docē qui nō dū obedierūt·

Cum sero aūt factū esset· dic' dominus vinee p̄curatori suo· ·Crisostom?· Doc ē vl' pater dicit filio vl' fili? spūi scto: Voca operarios & redde illis mercedē incipiens a nouissimis vsq; ad p̄mos· Considera quia sero ñ alio mane reddit mercedē· Ergo adhuc stāte seculo isto: judiciū erit ppt duas racōes p̄mum q̄ vnā beatitudo est merces iusticie· deinde ne peccatores videāt beatitudinē dicēte pphta· Tollaf impi? ne videat gl'az· dei·

Cum venissent ergo qui circa vndecimam horā venerāt· acceperūt singulos denarios ·A· d vē dñi· Quanuis felicitate rsurrectionis omis iusti sit' accepturi sint tñ q̄ alij accipient post vnā horā· alij post multas· illi dicūt p̄ores accipe qui p? modicū tēporis accipiet· Itaq; nouissimi i labore erūt primi in pmio & primi in labore nouissimi in pmio· Et q̄ denarius ille vita eterna ē· eqles erūt in illa mercede

ꝑmi ſicut abel·noe· tã q̃ ꝑma vl̃t cia hora vocati ad regnũ·& nouiſſimi q̃ ab aduẽtu corporeo dñi q̃ſi in vndecima hora ſine aliqua tarditate ꝓvenũt· Meritoꝝ q̃dẽ diuerſitate fulgebũt alĩ magis alĩ mĩꝰ ideo q̃ pat familias ꝑmiſit ſe datuꝝ ſinguł qđ iuſtũ fuerit· Vere tñ eq̃l erit vita etna oĩbꝰ nulli longioꝝ vl̃ breuioꝝ q̃a ñ habebit finem· ·Gr· Aliter· Sero factũ eſt cuicũq̃ finis vite vẽit· A nouiſſimis denarios pat familias reddẽ cepit qui ad paradiſi reqem ꝑꝰ latronẽ quã petꝝ ꝓduxt· Ruit latro & ſi p etatẽ nõ venit ad vndecimã· venit tamen ſero p penã· Sic aliq̃ ꝑꝰ ĩmunerãtur ſero venientes· qui ꝑꝰ de corporibo exeunt quã qui in puericia vocati ſũt·

Ementes aũt & ꝑmi·arbitrati ſũt q̃ plꝰ eſſent accepturi· Acceperũt aũt & ipi ſingulos denarios· ·Remigiꝰ· Eandẽ ſcil̃ eternitatẽ cũ gentibo iuſtificatis accipiẽt retro vocati·cõformati corpori claritatis xpi· Cum tñ ꝑmo venirẽt q̃ ppl̃s dei ab initio exſtiterãt arbitrati ſũt q̃ gẽtes ꝑꝰ ideol̃ ſeruientes minus eſſent accepture·

Et accipiẽtes murmurabãt adũſ̃ patrẽ familias· Dicẽtes· Hi nouiſſimi vna hora fecerũt & pares illos nobis feciſti qui portauimꝰ pondꝰ diei & eſtꝰ ·Gr· Antiqui qui poſt longa infirmi tempora ad celũ puenerunt quaſi poſt murmurationẽ denariũ accipiunt· Nos aũt ſine murmuracõne q̃ mox vt de corpore exiꝰ·ſine mora ꝑmiũ accipiãꝰ· M· Et notandũ q̃ denariꝰ iſte nõ totꝰ ĩſimul accipit̃ ſed veri cultores ſpũalis vinee in hac vita centuplũ· de inde celũ & ꝑꝰ iudicij remuneracõnẽ duplicẽ ſtolã habebũt· Denariũ igit̃ accipiẽtes nõ ex inuidia gre murmurãt aduſos nouiſſimos operarios ſed ex ignorancia ſecretoꝝ aduſus patrẽfamilias· Talis gº ẽ pie ſupioꝝ iniquificõis murmuracõ· Quid cauſe ẽ q̃ tã diu diſtuliſti ignẽ celi mittẽ mẽtrã & accẽdẽ· Aut quare ad hoc tps nõ refuaſti nos· vl̃ nouiſſimi cur tpa nra nobiſcũ nõ habuerit· Aut vnꝺ fit qꝺ nouiſſimi nõ habuerũt tpa nra & nos tẽpora nouiſſima· Quare etiã diſpari vocacõni par dat̃ & ꝑmiũ· Et plurima in hũc modũ cõquerũt̃· ·Criſoſtom̃· Dond̃ figcat opus iuſticie eſtꝰ ocupiſcẽtiã ſcl̃i· Hº ideo ꝺr· quia olim oĩbꝰ bonis mũdꝰ ꝓſperabat̃· Et ideo q̃ tũc fuerũt cũ maiori difficultate iuſticiã ſeruauerũt· quia felicitas mũdi impedimẽtũ eſt aie Multũ ergo tũc erat bonꝰ qui iuſtꝰ poſſet eſſe

Multũ vero malꝰ qui ñ fugẽt ad deũ·cũ pl̃ibo aduſitatibo ꝑmi videat mũdũ· Hõdꝰ poſſũt intelligi onoroſa mãdata legis·eſtꝰ vero vrẽs erroꝝ tẽptacõnũ q̃s cõflabãt maligꝰ ſpiritus in ãtiquos ad emulacõnẽ gẽtiũ eos irritãtes·

Et ille reſpondens vni eoꝝ dixit· Amice ñ facio tibi iniuriã· Nõne ex denario conueniſti mecũ· Tolle qđ tuũ ẽ & vade· ℣· Vnꝺ dr reſpondiſſe q̃a par in oĩbꝰ erat nĩmurãdi occaſio· Amicꝰ iſte ꝓthoplaſtꝰ intelligit̃ & illo tẽpore credẽtes· Cũ dicit ex denario·tale eſt q̃ſi dicat· Mercedẽ ꝑmiſſam recepiſti·hoc eſt imaginẽ & ſimilitudinẽ meam·nec alterius cõſoꝝcõ minuit̃ tibi ꝑmiũ meriti· Quid queris amplius· Vade·i·pſeuera in adepta iuſticia· Volo aũt & huic nouiſſimo dare ſicut & tibi· Aut nõ licet mihi qđ volo facẽ· An oculꝰ tuus neqm ẽ quia ego bonꝰ ſũ· ·M· Volo vt coequalis & cõcorporal̃ tibi fiat ppl̃s gẽtil̃· Nõne poteſtas ẽ iudicis vl̃ iuſticiã facẽ·vl̃ miſericordiã cui vlt impẽdẽ· Cane ergo ne occaſione bonitatis mee iuido oculo ꝓximũ reſpicias mihi aũt ſoli inuiſibili immortali ſcl̃oꝝ regi ſecreta mea bonoꝝ & gla i ſcl̃a ſcl̃oꝝ·

Sic erũt nouiſſimi ꝑmi & ꝑmi nouiſſimi ·Criſoſtom̃· Hic videl̃ vt oſtenſũ eſt eqbũt̃ nouiſſimi & ꝑmi· Sicut enĩ in corpore nec initiũ nec finis ẽ ita mit̃ ſcõs q̃ntũ ad tẽpus i illo ſcl̃o nemo nouiſſimꝰ ꝺr nemo ꝑmꝰ

Multi enĩ ſũt vocati pauci vero electi Hº non ad ſupioꝝes ſctos ſed ad gẽtes pertinet q̃ pl̃es ad fidẽ venũt pl̃es eccleſie pantes implẽt·ſed ad regnũ pauci ꝓducũt̃· Alit̃ · M· Non nulli ꝑ ꝑmos intelligũt nõ ſolum bonos ſed etiã q̃ ceperũt in vinea & nõ pſeuauerũt· Hi ex inuidia nouiſſimoꝝ murmurant velut illi q̃ in initio naſcẽtis eccleſie vocatis de gentibo ſe ꝑferebãt· Itaq̃ de omniter doctis q̃ dã refrũt̃ ad bonos vt illud volo ſicut tibi & huic nouiſſimo dare ad alios vero falſo putãtes denariũ ſe accepturos quedã ptinent vt illud & accipientes murmurabãt· Et deide· An oculꝰ tuus nequã eſt·q̃ ego bonꝰ ſũ· Remigiꝰ Erũt ĩq̃t nouiſſimi ꝑmi·& ꝑmi nouiſſimi· quo indei de capite vertãt̃ in caudã & nos de cauda mutemur in caput· Vnde moyſes in deuteronomio· Aduẽa qui tecũ morat̃ aſcẽdit ſupte· ille erit in caput & tu eris in caudaꝫ· Quod tamen multi tam nouiſſimi quã ꝑmi reprobentur terribili ſentẽcia ſubdit̃ Multi enim ſũt vocati ad fidem·pauci vero electi ad regnũ·

·L· clxxvj·

Capitulum· decimumquartū·

ET factū est cū itraret i domū cuiusdā principis phariseoꝝ sabbo māducare panē· & ipi obseruabāt eū· Et ecce hō qdā ydropicꝰ erat ante illū· ydropis morbꝰ ab aquoso humore vocabulū habit Grece enī ydor aqua vocat· Est autē humor subcutaneus de vicio vhicenatꝰ· cū inflacōe et anhelitu fetido· Ydropum q̄ ē ydropici ēpto magis habūdat humore mordinato tāto amplius sitire· Et ideo rēcte cōparat ei quē fluxꝰ carnaliū voluptatū exuberās aggūat· oparat et diuiti anaro· qui quāto ē copiosior diuicijs qbo nō bene vtit tāto ardēcꝰ thia ocupiscit.

·L· clxxvij· ·M·cxvj· ·R·xxv·

ET respondēs ihc dixit ad legis pitos et ad phariseos dicēs· Si licz sabbo curare· At illi tacuerūt· Merito tacēt q̄ contra se dictū q̄cq̄d dixerit vident· Si enī curare licz· cur obseruant si sabbm solverit· si nō licet cur pcora curāt· Dixit dicēs· this poscō est q̄lis expectās expectaui· figficans pseuiancā loquētis donec expleat qđ intēdit·

IPse vro apprehēsū sanauit eū ac dimisit· Et respōdēs ad illos dixit· Cuius vestrū asinus aut bos in puteū cadet & otinuo nō extrahet illū die sabbi· Et nō poterāt ad hc respōdē illi· Ideo ante phariseos idropicū sanat & mox otra auariciā disputat vt per eus egtudinē corpis· in illꝰ exprimēt egritudo mētis & corpalꝰ exēplo curacōis· discerēt spualit curari· Congruēter eciā idropicū aiali qđ ceciderit in puteū oparat· humore enī laborat· Bos et asinus sapientes & hebetes figūcāt vl bos populū figūcat iugo legis attū asinꝰ gētilem populū nulla ratione domitū· q̄si aial stolidū & brutū· Nos a puteo ocupiscēdē saluator exhibit omīs enī peccauerūt·

·L· clxx·viij·

DIcebat aūt & ad invitatos parabolam intendēs quō pmos accubitꝰ eligerent· dicens ad illos· Cū invitatꝰ fueris ad nupcias non discūbas in pmo loco ne forte honoracior te sit invitatꝰ ab illo & veniens is q̄ te & illū vocans dicat tibi· Da huic locū Et tūc incipies cum rubore novissimū locū tenē· Intēdens quō de pmis accubitibo laborent· vl intēdens i doctrina sua quō debeāt accubitꝰ in eccl'ia eligere docet humilitatē nō solū apud dēū· sed eciam apud hoies· Et quō hc admonicō ab eugl'ista vocat parabola intuendū ē q̄d signet· Nupcie sūt ciunctio xpi & eccl'ie· vnde Matheus ait· in cc·xxj·capl'o· Simile ē regnū celoꝝ hoī rḡi qui fecit nupcias filio suo· Ad has nupcias q̄libet invitatꝰ· i· eccl'ie mēbs ciunctꝰ· nō discūbat in pmo loco hoc ē nō extollat se gl'ando & meritis suis q̄si sublimior ceteris· Studeat veste nupciali vestiri· hoc ē virtutū fulgore coruscare· sed cū humilitate honoracōis invitato dat locū· qui de alijs meliora cognoscens· q̄cq̄d de sua opacōe celsiū sencebat putat· & cū pphā se humiliat dicēs· Paup sū ego & in laboribo a iuuētute mea· exaltatꝰ aut humiliatꝰ sum & oturbatꝰ· Merito cū rubore pmitēs novissimū locum in eccl'ia tenet· qui se supalios exaltat plꝰ quā debet·

SED cū vocatꝰ fueris ad nupcias· vade recūbe in novissimo loco vt cū venerit q̄ te invitavit dicat tibi· Amice ascēde superius· Tunc erit tibi gloria corā simul discūbentibo· Quāto magnꝰ es humilia te cū psalmista dicēs· Humiliatꝰ sū vsq̄quaq̄ dñe vivifica me secūdū verbū tuū· Venies dñs ad indicū vel ad q̄tidianā visitacōnē eccl'ie pcipit ascēdere quē magis invenerit se humiliare· Unde illud Quicūq̄ humiliaverit se sicut parvulꝰ· hic est maior in regno celoꝝ· Pulchre ōr tūc erit tibi gl'ia ne velis nūc ad plenū rape· q̄d tibi seruat in fine· Hinc salomon ait· Hereditas ad quā festinat in pncipio· benedictione carebit in novissimo· In hac eciā vita humilis subleuat ie eclia ad maiora dona scī spūs ipetrāda·

·L·clxxix· ·M· ccxxxj·

QVia omis q̄ se exaltat humiliabit· & q̄ se humiliat exaltabit· Qui se icaute de meritis alleuat· humiliabit a dño· & si nō corā hoibus & q̄ pnde se de benefactis humiliat· exaltabit ab eo·

·L·clxxx·

DIcebat aūt & ei q̄ se invitaverat Cū prāndiū aut cenā facis noli vocare amicos tuos neq̄ frēs tuos neq̄ cognatos neq̄ vicinos divites· ne forte & ipi te rinvitēt & fiat tibi retributio· Sed cū facis convivū· voca pauperes debiles

ecos·claudos·& beatus eris·q̄ nō habent re
tribuere tibi·R etribuet enī tibi in resurrectiōe
iustoꝝ P Caupes nō hñt subandis vnō possit
retbuere tibi deus aūt retbuet·Amicos & frēs
non q̄si scelꝰ int̄ dicit·sed ad p̄merēda vite ce
lestis p̄mia mil valere ostēdt·Vnde alibi·Si
beneſceritis his q̄ vob̄ benefaciūt·q̄ vob̄ ē grā
Hiqdem & peccatores hoc faciūt·Sunt ecīā
quedā ouiuia que nō solū in p̄nti retbuūt·sed
ecīā dā p̄na cōnem generāt i futuro·Vnde pau
lus opa tenebraꝝ ānumerās·ait·Non in omes
sc̄ōibo & ebetatibo·Ergo qui guloſos ā luxu
rioſos ꝓpter lasciuiā inuitat·p̄na plectet eter
na·Qui vero amicos & diuites vocat·vt &
ipſe ab eis vocet·recipit mēcedē suam·Lz &
si hoc ꝓpter dñm facit i exēplū filioꝝ beati iob
ipe qui iussit ficut cetera fratne dilectionis of
ficia remunerat·

DEc cū audisset q̄dā de sil̄ discūbentib⁹
dixit illi·Beat⁹ qui mādducat panē in
regno dei·Illect⁹ dulcedine audite resurrectiō
ōis & gl'oſe retbuc̄ois iustoꝝ·i laude earūd
p̄rūpit·Panis q̄ mādducat in regno dei·non
iuxta cherintū corporal'ē·sed ille vtiq; q̄ ait
Ego sū pams viu⁹ qui de celo descendi·

·L· cclx· ·A· xlviij· ·M· cclxxiiij·
·R· clvj·

POst hec i pximo erat pasca·dies fest⁹
iudeoꝝ·A·Pasca nō ē grecū nomē·ꝑ he
breū·Opportune tñ occurrit i hoc noie cōgruēcia
vtriusq; lingue·Qui enim patit̄·grece pascā
dicat̄·Ideo pasca passio putata ē·sed in sua
lingua hoc ē i hebrea pasca trāsit⁹ dicit̄·quia
tūc p̄mū pasca celebrauit pp̄l's dei·Q̄n mare
rubrum trāsijt Ideo sc̄q pasca ebraice dr phase
·i·trāsit⁹·q̄ exterminatoꝝ vidēs sanguinē in fo
ribus isr'litaꝝ ptrāsierit·nec eos percusserit Vl
ideo a trāsitu noiat̄ qđ dñs p̄bens auxiliū po
pulo suo desuper ambulauit·Trāsit⁹ aūt nr̄
fit si dimittentes egiptum mundi ad celestia fe
stinem⁹·

·L· ccj·

ET factū ē dū iret in ier'lm·tranſibat per
mediā samariā·& galileā·Et cū ingre
deret q̄dam castellū occurrerūt ei decem viri
leprosi·Qui steterūt alonge & leuauerūt voc̄
dicētes·Ihesu p̄ceptor miserē nostri·

·L· Leprosi sūt qui sacrā vere fidei nō hñtes vari
as erroris doctrinas profitentur·Vera falsis

mordinate permiscēt q̄si diuſos lepre colores:
ostēdentes·Hij vitādi sūt ab ecc'ia & longe
remoti necesse habent vt magno labore clamēt
quousq; p̄ per ogmōnem p̄ceptoris redeant ad
formam salutis·

QVos vt vidit dixit·Ite ostendite vos
sacerdotibo·Et factū ē dū irent mūdati
sūt·Solos leprosos inuenit dñs misisse ad sa
cerdotes q̄ sacerdocīū iudeoꝝ figura erat sac
docij qđ nūc est i ecc'ia·Et q̄sq; vl' heretica
pranitate vl' gētili superstitione·vl' iudaica
perfidia vl' ecīā fraterno scismate p̄ dei gr̄iam
mūdat⁹ caruerit·necesse ē vt ad ecc'iam vm̄
at·colorēq; fidei vꝝ alijs similem ostendat·
Vnde paul⁹ ad anamā missus ē vt sac̄mentū
fidei perciperet·& vr⁹ ei⁹ color a ꝑpbaret̄ non
q̄a domi⁹ oia per se neq̄at·sed vt ipa societas
fideliū inuicē omunicādo vnā speciē veri colo
ris in fide ofirmet·Corneli⁹ ecīā p̄cibo ei⁹ au
ditis iussus ē mittē ad petꝝ·ꝓpter vnitatē cō
firmandam·

QVus antē ex illis vt vidit q̄ mūdatus
est·regressus ē cum magna voce magni
ficans dm·Et cecidit in faciem ante pedes ei⁹
gracias agēs·Et hic erat samaritan⁹·Vn⁹ q̄
regressus ē gr̄ias agēs significat humilitatem vm̄
ratis ecc'ie·Samaritan⁹ it̄ p̄tat̄ custos·quo
noie ille sig̃cat̄·q̄ omne robur suū do atribuit·
juxta psalmistā·Fortitudinē meā ad te custo
diā·q̄ tu es de⁹ saluator me⁹·In faciē cadit
qui de malis ꝑpetratis erubescit·De p̄secuto
bus vero dñi scriptū ē·q̄ abierūt retrorsū & ce
ciderūt·Qui āte se cadit videt quo cadat qui
aūt retro cadit n̄ videt·Impiq; gō rtro cadūt
quia eor ante ruinā exaltat̄ vt nō videāt qđ
eos sequat̄·Justi vero ante cadunt·q̄ ꝑcti
humiliantur·

RESpōdens aūt jh̄s dixit·Nonne decem
mundati sūt & nouē vbi sūt·Non ē inē
tus qui rediret & daret gl'am deo nisi hic alie
nigena·Et ait illi·Surge vade q̄a fides tua
te saluū fecit·Si fides hūc saluauit p̄fidia no
uem alios perdidit·vnumeni si addatur ad no
uem quedā effigies vnitatis iplet̄ quo fit tan
ta oplexio vt vlt̄ non ꝓgrediat̄ numer⁹ nisi
ad vnū rediat̄·Nouem itaq; indigent vno ad
quādam vnitatē vnū vero nō indiget eis ad
vnitatē suī·Quā obrem vn⁹ qui gr̄ias agit
significat illos qui in vnitate sūt ecc'ie·nouē
vero illos qui ext̄ sūt·Dñs q̄rit vbi sint quia
scire dei eligē est nescire vero reprobare·Quā

do mūdan sūt ognouerūt dm · & abierūt ītrorsū De talib⁹ dicit apl's · Qui cū cognouissēt deum · nō vt deū magnificauerūt · aut grās egerūt · M · Sciendū q⁹ vn⁹ dicit⁹ prima vnitas. decem vro scda · Et illa offrt⁹ do · quia i se multiplicata nec augē nec minuit⁹ hec eccl'ie · qa in se multiplicata cresc̄t i cēterenariū Quia g⁹ in denario qui ē vnitas centenarij varietas p sui multiplicacōnē generat⁹ · bene dicunt⁹ fuisse decē le ps qui a fide vn⁹ dei fuerāt diuersi et sicut oms fideles p denariū signari pssūt ob custodiā decez mandatorū · sic omnes infideles eodē numero itelligi pssūt · ecōtrario ob negligenciā eorūdē mādatorū · Vn⁹ qui ītrat ad dominū curat⁹ · dicit⁹ alienigēa · vl' p⁹ alien⁹ fuit ab ecclesia · vl' q⁹ se alienauit a sociorū suorū p fidia ·

· M · ccc · R · cxij · L · ccxxij ·

Capl'm · Quitodecimū ·

a

Hsumens autē jterū duodecim ait illis · Ecce ascēdim⁹ jher⁹ solimā · & osumabunt⁹ omnia q̄ scpta st̄ p ppbās de filio hōis · Tradet⁹ enī pncipib⁹ sacdotū & scribis & dēnet eū gētib⁹ · & illudet⁹ & flagellabit⁹ & ospuet⁹ · & crucifigetur · & die tcia resurget · Et apl'i toties pmoniti de morte dominū tamē eū q̄ndo oph̄ēsus ē reliq̄rūt · q̄nto magis scā dalisarētur si pmoniti n fuissent · B · Cr⁹ bro ergo pdixit eis & passionis pnā & resurrectionis gl'am · vt cū morientē cernerent ecīā resurrectuꝝ nō dubitarent · Q⁹ ostēdit ppbaꝝ plagis · ad destructionem hereticorū in ecclesia futurorū ·

· M · ccvj · R · cxiij ·

QVnc accessit ad eū mat⁹ filiorū zebedei cū filijs suis adorās & petens aliq̄d ab eo Mater filiorū zebedei ē salome · & int̄ prat⁹ pacifica q⁹ genuit filios pacis · Intra temp⁹ vocacionis apl'orū & passionē dñi mortu⁹ est zebedeus · & sic illa secuta ē jhm ·

QVi dixit ei · Quid vis · Ait illi · Dic vt sedeāt hi duo filij mei vn⁹ ad dexterā tuā · & vn⁹ ad simstrā in regno tuo · · J · Int̄rogat dñs · vt incōfidentā cōfessām pticionē corrigat · Audiuit illū mulier tercia die ī surrectuꝝ · & putabat oplēdū in pmo aduētu quod pmittit⁹ in seculo · Ergo anidit⁹ fmmea immemor futurorū capit presencia · Non est mu fi ista mulier arguit⁹ impitie · cū petr⁹ voles facere tria tabernacula erraret ·

REspondens autē jhs dixit eis · Nescitis q̄d petatis · Ego vos vocau de simstris ad dexterā & vos curritis ad simstrā · Crisostom⁹ · Regnare vltis · q̄ n meruistis culmē honoris · Mater postulat & dñs discpl'is loq⁹t intelligēs pces mat⁹ descēdē ex filiorū voluntate · Ideo forsitan res p femināgebat⁹ · q⁹ diabolus p eos non valebat aduersus eos · Qui vt adam spoliauit p mulierē · ita istos separe volebat per matrē suā · Sed iam nō poterat introire p dicio per mulierē · ex quo de muliere salus nostra pcessit ·

POtestis bibere calicē quē ego bibitur⁹ sum · aut baptismo q̄ ego baptisor baptisari · Dicit ei · Possū⁹ · Calix passio ē · baptisma mors · & dicit⁹ baptisma ad similitudinem lane intincte · Sicut enim ītinguit⁹ & accipit alic⁹ colorīs dignitatē lana · sic & nos in mortem descendim⁹ corporales & rsurgi⁹ spāles · Vnde apl's · Seminat⁹ ī infirmitate · surgit in vtute · Seminat⁹ corp⁹ aiale · surgit corpus spāle · Omnis mors habet passionē sed nō oīs passio mortē · Confessores enim passi fuerunt sed nō occisi · Omnes ergo calicē biberunt dōmini nō tamē omnes baptismo q⁹ baptisati sūt · Cassiodor⁹ psalmo decio · Calix dic⁹t est · eo q⁹ assidue calidā soleat susc̄pe potionē Anomie p⁹ qui dicebat⁹ cilicos · sūptū ē calicos quod latina formacōne dicit⁹ calix ·

Macrobi⁹ theodosi⁹ dicit gentem cilicranorū fuisse iuxta heraclīā conpoito noie a potu cilicos quod poculi gen⁹ vna lrā immutata calicē dixit · Vnde hec nomē memorie cōstat infixū Idem psalmo · lxxiiij · Calix dicit⁹ a calida potione qua vtūt⁹ diuitates · Idē ps̄ cxv · Calix dicit⁹ passio & martiriū · q̄a cū mēsura bibit⁹ ·

HAt illis · Calicē q̄dem bibetis & baptismo meo quo ego baptisor baptisabimi · · J · Querit⁹ quō ambo biberint passionē cū jacobo ab herode capite trūcat⁹ fit iohes autē ppa morte vitā finierit · Sed si noscam⁹ eum missū in fruētes olei doliū videbim⁹ ei⁹ aīm martirio nō defuisse & eū calicē cōfessionis bibisse · Dic aug⁹ · de bono coniugali · Sicut nō est impar meritū pacīecie i petro qui pass⁹ est et in iobe qui passus nō ē sic non ē impar meritū dimencie in iobe qui nullas exp⁹t est nuptias & in abrahā q̄ filios genauit · Dic ecīā · Jer · ī maiori breuiario · ps̄ · cxv · Monachi

debent habere puritatē martiꝝ siqdem & ipsi martires sūt. Qd enim faciūt angeli i celis. hō monachi psallentes die ac nocte faciūt i fris.

SEdere aūt ad dexterā meā vl̄ sinistraꝝ non est meū dare vobis sed q̄bꝫ paratū ē a p̄re meo Non ē meū dare vob̄ q̄dā p̄rogatiua singularit̄ vt intenditis qz nō ē psonay accep tio apud dēū. sed timenciū eū. Ergo vos quoq; regnū dei accipietis. si digni fueritis. ·B· im mr̄. Vl̄ ita: Non ē meū dare vob̄ sc̄z supb̄. hoc emm adhuc erant: Si vltis accipere p̄ri? hu miliamini.

·M· cciij· ·R·cxiii· ·L·cclxx·

ET audientes decē indignati sūt de duo bus fratbꝫ. :Crisostom?· Si turba ti sūt apli qz isti ausi sūt hoc p matrē petē q̄n tomagis tbarēt si peticio eoꝝ suscepta fuiss? Ideo neq; dixit nō sedebitis ne duos confunde ret neq; sedebitis ne ceteros irritaret sed tāq; benign? pat̄ sic respōdit vt int̄ fres concordia non rūperet̄ & omnes sperarēt· Nā qd vni aut duobꝫ specialit̄ nō p̄mittit̄· a cūctis sperat̄· Ihs aūt vocauit eos ad se & ait· Scitis quia p̄ncipes getiū dominant̄ eoꝝ & qui maiores st̄ potestatē exercēt in eos· Non itaerit int̄ vos sꝫ qcūq; voluēt int̄ vos maior fiēi· sit vr̄ minister et qcūq; voluerit int̄ vos p̄m? esse erit vest̄ ser uꝰ· ·J· Frustra ecā illi immoderata q̄sierāt et isti inde dolebāt· cū ad sūmitatē v̄tutū non potēcia sed humilitate viat̄· ·B· Nob̄ enim forma dat̄ ne seq̄mur dn̄os st̄ares sed humili emur nos inuicē & in nob̄ omissos· Vñ recte p̄r quēdā sapiētē dr· Ducem te constituerūt noli extolli sed esto in illis q̄si vnus ex illis· Dnc ecīā petrus· Non dn̄antes i clero sed forma facti gregis· Et tamē nō nūq̄ gui? delinquitur si int̄ p̄ūsos pl̄ eq̄litas q̄ d̄sciplina custodia tur Quia enim falsa pietate supat? ferire beli delinquētes noluit apud districtū iudicem se ipm cū filijs crudeli dāpnacōne pcussit· Vnde necesse ē vt rectoꝝ ē subditis & matrem pietaꝰ et patrē exhibeat disciplina atz sollicite p̄uidendū ne aut districtio rigida a·ā pietas sit re missa· ·M· Principes gētiū dn̄ant̄ eoꝝ· i· populoꝝ gētiū & fit relatio p̄nominis ad in tellectum.

·M· cciiij· ·R·cv· ·L·xcj·& cxxxv·

SIcut filiꝰ hois nō venit vt ministraret̄ ei sed ministraret & daret animam suam

redēptiōz p multis· sui p̄ponit exemplum.

·Ambr̄· Pro multis inq̄t ·i· p credētibꝰ non p omnibus hominibꝰ· Vult quidem deus omnes salvos fieri· sꝫ si accedāt ad eū· Non emī sic vult vt nolētes salvent̄· sꝫ volentes Medi cus in publico· omīs ostendit se velle salvare si tñ ab egris requirat̄· Non est emī vera salvs si nolenti tribuat̄· Fides est enī q̄ dat salutem quā nisi mens suscepit tota voluntate nō solū nihil p̄derit sed & obest·

·L· clxx· ·M· lv·

ET ait illi q̄dā. Dn̄e gꝰ pauci sunt q̄ sal ui fiāt· Ipe aūt dixit ad alios· Contēdi te intrare p angustam portā qz multi dico vꝫ bis q̄rūt intrare & nō poterūt.

·L· clxxj· ·M· lx·

QVm aūt intraverit pat̄ familias & clau serit ostiū & incipietis foris stare & pul sare ostiū dicētes. Dn̄e aperi nobis· Et respō dēs dicet vobis· B· Nescio vos vnde sitis Nō novit lux tenebras. i· ñ aspicit· qa si aspi ceret· tenebre ñ essent· Pfamilias est xp̄c. qui vbiq; tot? est ex diuinitate· Int? gꝰ est illis quos in celesti patria letificat· sed q̄si foris est adhuc eis quos in hac pegnacōe certātes ad iuuat occult?· Intrabit aūt cū tota ecclesiam ad sui ꝺtemplacōez p̄ducet claudit ostiū cum reprob̄ tollet locū pēitēcie· Qui foris stantes pulsabūt· i· a iustis segregati misericoꝝdiā quā cōtemserūt frustra implorabūt Tūc incipietis dicē Manducauim? coram te & bibim? & in pla teis nostris docuisti. Hoc simplicit̄ potest intel ligi de iudeis misteria fidei spernātibꝰ & arbi trātibꝰ se placē dn̄o si victimas ad tēplū defe rant & ibi coram dn̄o epulent̄ p̄phaꝝ lectōi ad tendentes & nescientes nō esse regnū dei i esca & potu sed in iustitia & scto spū Vl̄ mistice pot sentiri māducare & bibere coram dn̄o eos q verbi pabulū auiditate suscapiūt sed opera nō faciūt Vnde sequit̄·

ET in plateis nostris docuisti Scriptu ra sacra cibꝰ ē i locis obscurioribꝰ quia exponendo q̄si frāgit̄ & glutit̄ pot? vero est in aptioribꝰ qz ita sorbet̄ vt inuenit̄·

ET dicet vob̄ Nescio vos vnde sitis discedite a me omīs operarij miqtatis Ibi erit fletꝰ & stridoꝝ denciū Non legalium festinitatū epulatio adiuuat quē fidēi pietas nō emendat non sanctia scripturaꝝ deo notū facit quē operum

iniquitas obtutibꝰ eiꝰ indignū ostēdit.

·L·clxxij· ·M· lxv·

QVm vidritis abrahā et Isaac et Jacob et omēs pphas itrare i regꝝ dei· vos aūt expilli foras· et vinēt ab oriente & occidente et aquilone et austro· & accumbēt i regno dei

L·clxxiij· M·c·xcix· R·cxi·

ET ecce sūt nouissimi qui erant primi & sūt primi qui erant nouissimi·

L·cc·xxv·

ET ingressus perambulabat Jericho Et vir noie zacheus· Et hic erat princeps publicanoꝝ· et ipse dines· Et querebat vidē ihesūm quis esset· et non poterat p turba· quia statura pusillus erat· Et p̄currēs ascēdit in arborem sicomoꝝ ut videret illū· quia inde erat transiturꝰ· Ecce camelꝰ deposita guppi sarcina p foramē acus trāsit· hoc est dines & publicaꝰ relicto onere diuiciarū ꝺempto censu fraudū angustā portam artamq; viam· que ad vitā ducit ascendit· Et quia deuocōe fidei ad videndū saluatorē qđ nat̄a mmꝰ habebat suppl̄z ascensu arboris· iuste qđ rogare non audebat· dñice susceptionis benedictionē accipit quā desiderabat· Quia turba impite ꝺfusio multitudinis est· q̄ vrticē sapie videre neq̄t· merito ñ in turba· & plebem trāsgressus in scia quem desiderat aspicit· Zacheus aūt interp̄tat̄ iusti ficatꝰ· & significat credentes ex gentibus per occupacōnem tēporaliū depssos· ac minimos sed a dño sanctificatos· Ingressum iericho salnatorē videre q̄rūt dū gēcie fidei q̄m saluator attulit participare cupiūt sed turba noxia vicioꝝ suetudine tardat· Ita necesse est vt pusillus turbe obstaculū transcēdat· & rena relinquat· arborē crucis ascēdat· Sicomoꝝ ficus fatua dicit̄· arbor foliis moro similis· sed altitudine pstans· Vnde & a latinis celsa nūcupat̄ Et dñica crux credētes alit vt ficus ab incredulis irrideꝰ vt fatua· Nos enī inq̄t apostolꝰ Predicamꝰ xp̄m crucifixū· iudeis qꝺem scandalū· gētibꝰ aūt stulticiā· Ipsis vero vocatis iudeis atq; gentibꝰ xp̄m dei virtutē & dei sapienciam· Quam arborem pusillꝰ ascendit· dum q̄libet humilis & pp̄e infirmitatis ossa clamat Michi aūt absit gloriari· nisi in cruce domini nostri ihesu xp̄i· Quasi transcuntē dñm cernit qui in crucis misterio celesti sapie q̄ntū potest intēdit· Demq; inde· i· in illa parte transiturus erat vbi sicomoꝝ· vel vbi creditur· vt et misterium seruaret· et gracia seminaret· Sic enim venerat· vt p iudeos transiret ad gētes·

ET cū puenisset ad locū suspiciēs ihesus vidit· Jam enim sublimitate fidei interfructus nouoꝝ opū velut in fecunda altitudie arboris eminebat· Per p̄cōes aūt vbi sui i qbꝰ erat ihesus et loq̄bat̄ venit ad pp̄m nationū· qui passionis eiꝰ fide iam sublimis· & diuinitatē eius agnoscere ardet· Et suspiciens videt quia p fidē a terrenis eleuatum eligit eligentē se & amat amantē se·

ET dixit ad eū· zachee festinās descēde quia hodie i domo tua oportet me manē Et festinans ꝺscēdit· et accep̄t illū gaudēs Jnuitatꝰ inuitat· q; si nō dū audiēat vocē inuitātis audierat affectū· Itaq; i domo pusilli zachei hodie oportz illū manē· i· nona lucis grā chorus scāte in huiꝰ credēcū nationū corde q̄escē· Qđ aūt de sicomoro descēdere· et sic in domo mansionē xp̄o parare iubet̄· hoc est qđ ap̄ls ait· et si cognouimꝰ xp̄m· sed iā nō nouimꝰ· Et si emꝰ mortuꝰ est ex infirmitate carnis· p̄ iam vivit ex virtute dei·

ET cū vidēt omēs· murmurabāt dicētes quia ad hominem peccatorē diuertisset Manifestū est indeos semp gēcium ꝺisse vel non intellexisse salutē· Vnde etiā fideles frēs dixerūt adūsus ap̄lm principē· Quare it° isti ad viros p̄putiū habētes et māducasti cū illꝰ

ET stans aūt zacheꝰ· dixit ad dñm Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ dñe do paupibꝰ Et si quid alique defraudaui reddo q̄druplū Zacheus stans hoc est in fide quam ceperat pfitēs· ostēdit se esse omnino cōūsū ad dñm Ideo si quē aliqđ ꝺfraudauit reddit q̄druplū quia in antiquis eccle statutis decretū est· vt qui aliena inuadit· non exeat impunitus· sed cū multiplicatiōe omia restituat· Dixerūt q̄dā legibꝰ seculi dāpna rēstitui in ꝺecuplum sed hodie nō inuenit̄· In q̄druplū aūt multap uit romana lex· In legibꝰ q; seculi cautū habet̄· vt q̄ rem furripit alienam iq̄druplū ei rēstituat cui furripit· Vbi aūt zacheꝰ dimidiū bonoꝝ suoꝝ se paupibꝰ erogaturū facile spondet· vt etiā totum dare non recusēt· insinuat·

HIt ihesus ad eū· Quia hodie salus huic domui facta est· Eo q; et ipse sit filius abrahe· Filius abrahe dicit̄· non de eiꝰ stirpe generatꝰ· sed eius fidem mutatꝰ· Salus q; olim fuit iudeoꝝ· hodie illuxit popl̄o nationū credenciū dñm· Vnde ap̄ls· Si autē vos xp̄i

ergo semen abrahe estis.

·L·ccxxvi·M·clviij

VEnit enim filius hominis querere & saluum facere quod perierat vnum alibi. Non vei vocat iustos sed peccatores in penitenciam.

M·ccv·R·cxvi·L·ccxxiiij

ET egredientibus illis ab iericho secuta eum turba multa. J. Multi latrones erant in Iericho. qui egredientes de iherosolimis in iericho infestare consueuerant & vulnerare. Et idcirco dns cum discipulis suis venit liberare vulneratos.

ECce duo ceci. ex quibus erat bartholomeus filius thimei. sedentes secus viam audierunt quia ihs nazarenus transiret. et clamauerunt dicentes Dne miserere nri fili dauid. A. de duobus cecis. Quos Marcus de altero ceco tacet ita solute. vt illa soluta est questio de duobus quia legionem demonum patiebantur in regione gerasenorum Nam duorum cecorum vnum fuisse famosissimum in hoc apparet quod nomen etiam patris eius omemorauit. Lucas vero quamuis omnino eos non factum de ceco omemoret. tamen in alio ceco intelligendum est par omemorare miraculum

VErba autem increpabat eos vt tacerent At illi magis clamabant dicentes. Dne miserere nostri fili dauid. Crisostus. Talis est nata fides quod quantomagis vratur eo magis accenditur. Virtus enim fidei secura est in periculis

ET stetit ihs. et vocauit eos & ait. Quid vultis vt faciam vobis. Dicunt illi. Dne vt aperiantur oculi nostri. Filius humana natura illuminare non potest sed diuina. Filius dauid cecos illuminare non potest. Filius autem dei potest Ideo interrogo quid vultis. Tute illi iam non dixerunt domine fili dauid. sed tantum domine vt aperiantur oculi nostri. Quamdiu dixerunt fili dauid. suspensa est sanitas mox vt dixerunt tantummodo domine. infusa est. Ad hoc etiam interrogat vt eorum ad orationem excitet. quod vult hoc a nobis peti quod prenoscit a se concedi. Vel idcirco requirit vt credam? non nisi confitentem posse saluari

OBstrus autem eorum ihesus. tetigit oculos eorum. et confestim viderunt & secuti sunt eum magnificantes dnm. Et omis plebs vt vidit dedit laudem deo. Tetigit oculos eorum carnaliter non verbo. quia dauid filium eum dixerunt. Sanauit vt deus quos credidisset. G. &. B. Trahies quod cecos audit stans vero illuminat. quod per humanitatem suam. nostre cecitatis vicibus compatitur Sed per potentiam diuinitatis lumen nobis gentium infundit. Videt autem & sequitur penitentem ihesum quod bonum quod intelligit intuitu eius operatur Dicta et perficit et alios ad laudem dei accendit Laudat plebs deum. non solum per impetrato munere lucis. sed & per merito fidei impetrati. non solum quod potenter et misericorditer illuminat Sed quia etiam clamorem fidei firmiter clamantis exaudit. J. Tipice ceci appellant quod nec dum dicere poterant in lumine tuo videbimus lumen Secus viam dicit. quia videbant hre legis noticiam. Sed viam quam xps ignorabant. Nos quidam intelligunt pharizeos & saduceos. Alii vero vtrumque populum quorum alter legem scriptam. Alter naturalem habebat. Hi ceci referuntur ad iudeos tunc per turbam intelligendi sunt ethnici. Cum ad vtrumque populum. de vtroque populo erat turba Crisostomus. Aliter. Secundum quosdam ceci figurant duos populos ex gentibus. Vnum ex cham alterum ex japhet. Ceci erant quia non apparebat eis lux vnigeniti. Audierunt gentes de transitu ihu secundum testimonia prophetarum annunciantibus apostolis cum iam egressus esset ab iericho. i. de hoc mundo D. i mr. Iericho quippe luna interpretatur per quod defectus nostre mortalitatis intelligitur. Appropiquans ergo dns iericho. secundum lucam ceco lumen reddidit. quia ante passionem populo tantum iudeorum predicauit. Proficiscens vero de iericho. cecos illuminauit. quia post resurrectionem & ascensionem per apostolos & iudeis & gentibus et ne diuinitatis et assumpte humanitatis archana patefecit. Et marcus vnum illuminatum scribit ad gentium saluti specialiter respicit. quam cecitas nouissima erat Matheus recte duos dicit illuminatos scribens ebreis. Sciebat enim noticiam dei puenturam ad gentes. Vnde etiam asinam & pullum refert simul duo adductos. cum ceteri tres euangelistae solummodo mentionem faciant asini vtpote scribentes ecclesie gentium. Vocat deus secundum marcum cecum clamantem ad se. cum populum gentium scientiam veritatis desiderantem per sanctos predicatores verbum fidei omittit. qui dicunt cum prophetis. Accedite ad eum et illuminamini. & iterum. Surge qui dormis. & exurge a mortuis. & illuminabit te christus. Per vestimentum accipe facultates. & retinacula mundi. Animemque quasi animi equitis scilicet ostentationem

Beda in lucam. Dum auditor noster appropinquat iericho. cecus ad lumen redit. quia dum diuinitas defectum nre carnis suscepit. humanum genus et ne claritatis lumen quod amiserat recepit Cecus sedet iuxta viam dum incipit credere in xpm qui dicit ego sum via. Mendicat. dum ro-

gat· Vnde sequtur· Et clamabat· Qui ihesum
uenientē p̄cedūt & increpāt· tumultū carnaliū
uiciorū designāt· que cogitationes nostras dis
sipant· & uoces cordis in oratione p̄turbant
ne ihesus cor illuminare accedat· Hepe occur
runt cordi nostro fantasmata peccatorū que
fugim? & turbāt animū· sed tūc ardētius clamo
ri orationis insistēdum est· Quādo fantasma
ta occurrūt· aliqūten? ibm trāsire sentim? cum
uero oratiom uehemēter insistim?· tūc in nob
stat ihs· & sic lux amissa repatur·

Mccvi· R·cxvij· L.ccxxxij

Et cū appinquasset ihierosolimis
et uenisset bethfage ad montē
oliueti· tūc ihesus misit duos
discipulos dicēs eis· Ite in ca
stellum qđ contra uos ē et statim
inuenietis asinam alligatā· & pullū eius cū ea
alligatū· cui nemo unqm hoim sedit· Soluite
illū & adducite mihi Et si qs uob aliqđ dixerit
dicite ei quia dom̄ opam ei? desiderat & cō
festim dimittet eos· ¶· & ·¶· Bethfage sacer
dotum uiculus erat & confessionis portabat tipū
quia dom? buccē int̄pretatur· Pulchre ergo re
fertur sit? in monte olueti· cum sit olei natura
lucis ministra labor dolor q̄ solam̄ qr confitēs
peccata sua xp̄o adherent· qui nos unctione
sp̄uali & sapiēcie luce refouet· Ne aūt absconderet
ciuitas supra montē hunc posita· mittit disci
pulos in castellū qđ contra eos est· ut p̄ illos
tocq? contra positi orbis inunctiones penetret
Crisostim?· Asina & pullus iugi sūt & gētes
p̄pter q̄sdam similitudines· Est em̄ hoc animal
immundū· et p̄ ceteris iumētis stultū & infirmū
et ignobile & oneriferum Sic fuerunt homines
ante xp̄m· Ligati eciā a diabolo erant· nec sua
uirtute euadere poterāt· Nam sicut nauis fracto
gubernaculo· illuc ducit quo tēpestas impellit
Sic homo diuine gr̄ie auxilio p̄dito p̄ peccatū
Non qđ uult agit· sed qđ diabol?· Et sicut p̄mū
in potestate populi est facere sibi regē quē uult
Facta autē de regno repellere non est in ptāte
ei?· Et ita uoluntas populi in necessitate dūtat
Sic homo primū q̄m peccet liberū habet arbitriū
Vtrum uelit esse sub regno diaboli· Cum autē
peccando ei subingat· non potest de potestate
ei? exire· quia uoluntas ē consūsa in necessitatē
Hoc est qđ peccatores solent dicere· Vellem?
esse sancti· sed non possum?· Verum dicunt· f

non habent excusacōr· quia p̄mū potuerūt non
esse sub potestate diaboli· de qua nisi sol? deus
nemo pōt eos eripe· Populo quidem nationū
p̄fidie vinculis irretito nemo unq̄m hoim sedit
·i· null? doctor frenū correctionis cōtulit· q̄ ut
liguam a malo cohibere· uel in viam uite coge
retur ire· Hederet nam q̄ illi hō ·i· ad utilita
tem ei? quiescēt docēdo· si qs rationabilis ei?
stulticiam dep̄mendo corrigēt· Vnde nō imerito duo discipli· duo ordies p̄dicatorū intelligūtur· iudeis & gētibus missor· Quid dā vero
Nos duos intelligunt petrū & philippū. qm̄
ipi p̄mū gētes adduxerūt ad xp̄m· Philipp?
samariam q̄si asinam· Petr? cornelū quasi sa
marie pullum· ¶· in mr· Dimi uocant̄ apli bini
mittunt̄· qr caritas nō est in uno· Vñ scptū
est· Ve soli· Duo educunt ebreos de egipto
duo portant botrū de sancta tra· ut semp̄ pre
positi iungāt opi sciēciā· duo māndata & duabus tabulis p̄furāt· & de duobus uectibus archā do
mini portēt· et int̄ duos cherubin dominū cognoscant· sp̄ū & mēte psallētes· Prelati duobus
fontibus abluūtur & abluūt· quia baptizantur
et baptizant· baptismo p̄figurato in iordane
qui ex duobus fontibus oficit̄· Vel duo fontes
sūt lanacr̄ baptismi & lacme confessionis· Solnite inquit p̄ doctrinaz & p̄ miracula· Ac si di
ceretur· Quecūq; solueritis in tra· erūt soluta
in celis· Alium alligant ut possideāt· cristus
soluit ut teneat· Confestim dimittet eos dns
nudelicz qui iure creationis desiderat ut omnis
creatura suo seruicio mancipet̄· Primo homines
uocant̄ p̄ doctrinā & miracula apl̄or· deinde
dimittet eos dom̄ in arbitrio suo· ut uel in
fide qua uocati sūt remaneāt· uel in antiquas
consuetudines redeāt· indei videlicz in suas superstitiones· gētiles uero in spurcicias suas· Nam
q̄ uocati sum? dei est· q̄ autē digne ei uocatione
viuim?· nostrū parit̄ et dei est· Et hoc est qđ
ait dimittz eos· nō ad diabolū s̄ i arbitriū suū

M·ccviij· R·cxviij· L·ccxxxiij

Euntes aūt discipli fecerūt sicut p̄cepit
illis ihesus· Solnētibus autē illis· dixerit
ei? dñs ad illos· Quid facitis soluētes pullū
Illi dixerūt· qr dño necessariꝰ est· & dimiserūt
eis & duxerūt pullū ad ihm· et iactātes uestimenta supra pullū· et cū desup sedere fecerunt
Ihs· Marcus scribit pullū ante ianuam foris in
biuio ligatū· et iumentum· Janua est ipe q̄ ait
Ego sum ostium ouiū· p̄ me si quis introierit
saluabit̄· et pascua ineiet· Dijs pascuis ppls

gencium carebat · dum extra ianuam in bivio ligat? stabat · Recte in bivio quia non vnaz fidei viam tenebat · sed dubios calles erone? seq̃batur · In bivio stabat q̃ in lib'tate arbitrij inter mortem & vitam dubitabat · Multos quippe dominos habebat · Quia per multa dogmata varijs raptat? erroribo quot vicijs deseruiebat · tot demones eũ possidebãt · Sed dominatum sibi vendicare non poterãt quos dños fecerat non natura · sed culpa · et ideo cũ dñs dicit vn? ognoscit · Nam & si m'ti dij & dñi genera' tñ vn? ds & vn? dñs · Quig° in soluẽdo pullo dr dixerũt · audito dñi noie q̃e scũt qz magistri erroz q̃ doctoribo xpi obsistebant · eat en? suas tenebras defendẽrũt · donec miraculis attestãtibo · dei virt? emicuit · Hic ergo liber credenciu pp'l's qui corde deũ portet adducit · I · Vestes ap'loz sũt p̃cepta diuina et g̃cia spũalis · quibo ẽpitudo nostre carnis tegit̃ hijs p̃us nudi pp'i · sed mõ p apostl'os ornati · xp̃m sessorẽ habent · vt non regnet peccatum in lasciua carne · sed iusticia & pax et gaudium in spũ sancto ·

M · ccvij · A · ci ·

HOc autẽ factũ est vt impleret̃ qd dictũ est p pp'bam dicentem · Dicite filie sion Ecce rex tuus venit tibi mansuet? · sedẽs sup pullũ asine subiugalis · Hoc i pp'ba zacharia scptum est · a cui? sentẽcia mathe? & iohãnes minime recedũt · et si vba ponant diuersa · A · et quia ipsa est ih'l'm q̃ sion filiam sion dicit bonos in illo ceco pp'lo · Dicite ei p̃dicatores ne timeat · Qz exultãs agnoscat regem suum mẽtes regẽtem & ad regnũ celoz p̃ducẽtem · ne cũ reprobis dicat · Nõ habem? regẽ · nisi cesarẽ Crisostim? · Mansuet? venit non sedẽs i curru aureo purpura fulgẽs · nec sup equũ discordie amatorem · sed sup bestiam pacis amicam · I · Lecdm literã in paruo itimẽ sup vtrũq; animal non videtur sedisse dñs · sed magis optit vt pullo vsus sit ad sedendũ · asina ducta libera Mistice aũt sup vtrũq; pp'lm sub domimo e? humiliatũ sedit · petro & paulo missus ad eos Quia ergo lasciuus & indomit? gẽtilis pp'l? credidit exẽplo fideliũ de sinagoga que ingũ legis traxeãt · bene refat̃ pull? fuisse fili? asine subiugal' · Cri · Cõfidẽa qz sic hoc gen? inmẽti si quid errat in simplicitate errat · et nõ i asperitate · ita boies q̃ crediderũt in xp̃m ex vtroq; pp'lo ante xp̃m non in malicia · sed ignorãcia p̃ccauerunt ·

· A · cij ·

HEc non cognouerũt discipl'i eius p̃mũ sed q̃ndo glorificat? est ibs · Tunc recordati sunt quia hec erant scpta de eo et hec fecerũt ei · Qz q̃ videlicz vtutẽ sue rsurrectionis ostẽdit · recolẽtes discipl'i q̃ viderãt ognouerunt qz scdm pp'bciaz in pullo sedit et nõ alia fecerũt ei q̃ illa q̃ erant scpta de illo ·

M · ccviij · R · cxviij · L · ccxxxij ·

EVnte autẽ illo multi substernebãt vestimenta sua in via · Alij antẽ cedebant ramos de arboribo · et sternebãt i via · Crisost? Vide quõ sup iumẽtum apl'i p̃fuerunt vestimenta sua · sub pedibo iumẽti ceteri · Mãdatis enim apl'oz sternũt̃ xp̃iani & adornãt̃ · legis autẽ mandata oculcant̃ · i · circũcisio · & cetere osuetudines iudaice · Vestimẽta nãq; t̃be sunt legis mandata · in via · i · in xp̃o a xp̃ianis conculcata · Turba enim q̃ vestimenta sua sternebat in via · Credẽres sũt ex circũcisione qui videntes & agnoscẽtes xp̃m gl'az quã habebãt ex lege deiecerũt in terram · seipsos humiliãtes et cũ apl'o dicẽtes · Que michi fuerunt lucra hec existimani pp̃t xp̃m det̃ mẽta · et arbitroz sterora esse · vt xp̃m lucri faciã · Qui autem ramos de arboribo cedebant · Sunt credentes et eruditi doctores · q̃ ex pp̃betis accipientes exempla q̃si de arboribo ramos ante gẽtilem pp'l'm straucrũt in via · i · in xp̃o vt sine offendiculo itraret i sctũariũ dei · B · i mr · Vel ita salnatoz iumẽto ifidẽs ie'l'm tẽdt · nõ solũ quãdo cumsq; fidelis animam regẽs ad pacẽ intime visionis ducit · Sed etiã cũ sancte ecclesie vniuersalit̃ psidet · & in supne pacis desiderium accendit · Pedes iumẽti sũt extremi quos ad iudicandum cõstituit apl's · qui & si non sint dorsũ in quo sedit dñs · tamẽ instruũt̃ cũ militibo a iobe · Multi q̃ppe sternunt vestimẽta in via quia exercit? martirũ corpora sua aiarum videlicz tegumẽta p̃ domino dant · quo sequẽtibus electis callem faciant recte viuendi · In via demq; sternũt vestimẽta · qui corpora sua p̃ abstimenciã edomant · vt dño iter ad mẽtem parẽt · vel exẽpla bona sequẽtibo p̃beant · Frondes vro vl' ramos de arboribo cedunt · q̃ patr̃ sentẽcias vl' exempla carpũt · et in via dei ad auditoris animũ vemẽtes · humili p̃dicatione sumittunt · Iusti namq; vt palma florebunt anguisti in radicibo · lati in floribo & fructibus quoniam bonus odor xp̃i sũt · et sternũt viaz mandatoz dei bona fama ·

M ccix· R· cxix· L· ccxxxiiij· A· c

ET cum appmq̃ret iam ad descensū mōtis olineti· ceperūt oēs turbe descendenciū gaudentes laudare deū voce magna· Descendente domino de monte olineti· i· humiliāte se ad infirmitatē nostre carnis cū sit in forma dei cū illo descēdūt tbe· i· humiliant sub manu eiq̄ qui misericordia indiget vt ab eo exaltēt

M R L A·

TURbe aūtē que p̃cedebant & q̃ seq̃bant clamabant dicentes· Osanna filio dauid bene dictus qui venit in noīe domini· pax in celo & gloria in excelsis· Benedictū q̄ venit regnum patris nostri dauid· osanna i excelsis· Preceūt appbe secunt apli· J· in mr· Abissus abissum invocat· i· lex legē alterā· Precessit iudaicus ppls secutq̄ est gentil· D· in mr· Omes fideles clamāt filio dō osanna· q̄ latie dicit salus q̄ credunt dauid filiū dei filiū vnū filiū· saluare tenos· vt iusti in angelor edificētur ruinam Confitētur etiā benedictū qui venit in nomine domi· i· patris sui· quomā filiq̄ dei de patre su scipit nomen & pater de filio· Benedictio q̄ fit in deo cōfessio sola est· et laudatio bonor que p̃stita sūt ab eo· Benedicto vero que fit a deo in nob impletur· dū eiq̄ beneficijs implem· D· Quem antē in dei fideles credid erūt venturum hunc nos venisse credimq̄· Jn eiq̄ qppe laude celestia & terena ocinunt quia quo nascente celestes vtutes decantant gl'ia in excelsis deo et in tra pax hominib· eo de mundi principe tumphaturo mortales vicē laudis rependūt dicētes pax in celo & gloria i excelsis· D· i mr Turbe quid refecte de quiq̄ panib & duob piscib volverunt rapere ibm & ostituere regem Sed ipe fugit in montē· Dec autē nō repmit voces eor· qui regnū dauid restaurandū in eo ocinunt· Jn quo apte docet q̄ et mi impij esset rex in celis· non tantū in tris ad qd p otēptum mortis & gloriam resurrectiois et triumphum ascēsionis puemiret· Dinc post resurrectiōr ait discplis· Data ē michi omis potestas in celo et in terra· Consonat laus turbe voci gabrielis qui ait matri domini· Dic erit magnq̄ & filiq̄ altissimi vocabit· & dabit illi domiq̄ deq̄ sedē dauid patris eius· & regnabit in domo iacob in ēt nū· Recte ergo clamant osanna i excelsis· i· salua nos in celestib vbi scilicz omne genu flectet· celestiū t restriū & infernor· Notandū q̄ osanna ebreū vbum opositum ē ex corrupto et integro· Salua namq̄ siue saluifica apud eos dicit osi & anna et est int iectio dēpcātis Denq̄ i psalterio capl'o xvij· vbi septuagin int̄ptes trāstulerūt o domine saluū me fac· in ebreo scptum est anna adonay osi anna· Qd interpres noster ieronimq̄ diligēciq̄ elucidans ita transtulit· Obsecro domine· salua· obsecro Idem namq̄ significat o domine p int iectionē obsecrantis qd obsecro domine p ipsum verbū obsecracōis· Osanna itaq̄ salua obsecro significat· osumpta vocali que verbum antecedēs termiat cū pfecte dicit osi· Videt q̄ vna die fit missū p asina & pullo & in crastino facta sūt tam ea que iam dicta sūt· q̄m illa q̄ secunt Qui met rici i scandendis vbibo finalimphā vocant· q̄nuis scptam lrām scandētes trāsiliant In hoc autē verbo osanna & lra non scribit· sed sensu loquēciū saluo· fundit q̄ it mittit· Johs refert cum ibs ante sex dies pasche bthaniam venisset fecerūt ei cenaz ibi· & in crastino facta sunt ista· de ramis palmar· Dic itaq̄ p̃occupando narrātur si tam vicina passioni fuerūt facta· Si forte scdm revolucōz anni dicit i crastino facta esse q̄ tali die p annū ante facta fuerant· Sic omni anno dicim q̄ in die pasche bo die surrexit dns· Licet ante mille annos surrexerit·

In crastinū autē turba multa q̄ venerat ad diem festū cum audissent quia venit ibs iherosolimā· acceperūt ramos palmarum et pcesserūt ei obuiam & clamabant· Osanna benedictq̄ q̄ venit in noīe domini rex israhel· Rami laudes sūt significātes victoriā q̄ erat dns supaturus morte ē et triūphaturq̄ diabolū Osanna est vox letātis vel obsecrātis vt dicūt nonnulli ebrei magis affectū indicans· q̄ rem aliquā significās· sicut racha· int iectio indignantis eē phibet· Cri· Vnde scdm vocem neq̄ grecq̄ neq̄ latinq̄ hoc int̄pari potuit· sed scdm sensū q̄dā int̄pat osanna gl'am alij redēpcōz alij saluifica siue saluū me fac·

L· ccxxxv· M· ccxiij·

ET quidam phariseor de turbis dixerūt ad illum· Magister increpa discipulos tuos· Quibus ipe ait· Dico vobis quia si hij tacuerint lapides clamabūt· Dominū ingrm appellant· quia vera docere eū noverāt· Vnde mira demēcia est· veritatis discipulos dicē increpandos· Crucifixo domio noti eiq̄ a longe

stantes non audēt eum confiteri deū. sed pre que sūsse sūt aptis monumētis deum & mūdi dnm apte clamāt. Mistice clamabūt lapides .i. gētes dūse deū laudēt. indis exprte cecatis

L. ccxxxvi.

ET vt appiq̄uit videns ciuitatē. fleuit sup illam. dicens. Quia si cognouisses et tu. Equidem in hac die tua que ad pacē tibi nunc aūt abscondita sūt ab oculis tuis. Quia venient dies in te & circūdabunt te inimici tui vallo & coangustabunt te vndiq; & ad terrā pternēt te. & filios tuos qui in te sū. Literaz sic lege. Si cognouisses q; venient dies in te et circūdabunt te inimici &c. ecīa tu subaudis fleres. q̄ modo q; nescis qđ imminet exultas. dū carnē voluptatibo das. Eqdē i hac tua die id est in hac tua psperitatis claritate que ad pacem tibi est tpalē subaudis fleres si cognouisses hec sup ventura mala. sed nūc abscondita sūt ab ocul' coz đ tui. Vel pōt a pncipio capituli sub vno vsu legi vsq; ad pacem tibi hō modo. Fleuit dicens quia si cognouisses ecīa tu mecū subaudis ruinā que imminet. eqdē hoc est eciam certe in hac die tua que ad pacē tibi est subaudis fleres. Nunc aūt abscōdita sunt. erit alio vsus vsq; ad finem capli.

.R. cxxxvij .L. ccxxxvij. .M. ccxlij.

ET non relinquent in te lapidē sup lapidem. eo qđ nō cognoueris tēpus visitationis tue. .B. Euersionez jrl'm factam esse a romanis pncipibo vespasiano & tito nō ignoram⁹. Eciam ipa trāsmigtio ciuitatis nunc cōstructe ext' portā vbi dns crucifix⁹ fuit: testatur quod poz illa ierl'm funditus eversa sit hec est causa destructionis illi⁹ q; ñ cognouit dnm quādo visitauit eam. Vnde illud pphīcum. Milu⁹ in celo cognouit tēp⁹ suum. turt' et jrūdo & ciconia custodierūt temp⁹ aduē tus sui. pp̄l's aūt me⁹ non cognouit iudiciū dñi Semel dns fleuit super ciuitatem cū parituā nunciaret. sed cotidie p electos suos in ecclesia plāgit rep̄bos. qui nesciūt cur plāgant'. quia. juxta salomonē letāt' cū male fecerint. & exultant in rebo pessimis. Qui si dāpnacōnez suaz p̄euidereēt seipos cū electoz lacrimis plāgeret Suam hic diē habet aīma pnersa. que trāsitorio gaudet in tpe. Cui ea que assūt ad pacem sunt. q; dū ex rebo tpalibo letat'. dū honoribo extollit'. dū i carnis voluptate resoluit'. dum

nulla vēture pene formidine tret'. pacem habet in die sua. sed gue scā dalū dāpnacōis habebit in die extrema. Inmici sūt maligni spiritus q̄ aiam a corpe exeūtē obsident. q̄ i carne positam deceptoziis dlectacōibo fouent. vallo eā circūdant. q; reductis miq̄tatibo quas pp̄trauit ante oculos ei⁹. ad societatem sue dāpnationis eā coartāt. Vndiq; coangustāt. q̄n a nullo opis. vel ecīa locucōis miq̄tates ēplicāt Tunc anima p cogmcōez reat⁹ sui ad terrā cōsternē. cū caro ad puluerē vrget'. Tūc i mortem filij ei⁹ cadēt. cū cogitacōes illicite ex illa p̄deūtes in extrema vlcōne dissipant'. sic scp tū est. In illa die pibūt omīs cogitacōes eoz Lapis sup lapidē itelligit' dura cogitatio sup durā cogitacōnē. Peruersam aīam visitat de⁹ cotidie p̄cepto. aliq̄ndo flagello. vt que nescit audiat. aut dolore opūcta redeat. ā bñficijs: deuicta malū qđ facit erubescat.

.M. ccx.

Capitulum. decimūseptimum.

ET cum intrasset jerosolimā. cōmota est vniūsa ciuitas dicēs. Quis est hic. Populi aūt dicebant. Hic est jhc pp̄ha a nazaret galilee. .J. Mnaf' ciuitas frequencia thc. nesciens de eo veritatē cui obuiam cū laudibus occurrit. A miozibo vero incipit confessio. vt ad maiozes pueniat.

M. ccxi .R. cxxi .L. ccxxxviij .A. xxi

ET intuit jhc in tēpl'm dei. Ingressus tēplū dedit nobis exempl'm vt quocūq; imus primū domū oracōnis si ibi ē adeamus et p oracōnes do mēdati. ad agenda negotia recedam⁹. Deinde ostēdit in tēplo q; p̄dicta ruina maxime ex sacerdoū culpa fuit. & inde radix p̄dicōnis p̄cessit. Cri. Medic⁹ quando ad infirmū ingredit'. de stomacho eius statim interrogat. ne si infirm⁹ fuerit. totū corp⁹ infirmet'. Cor aūt & stomach⁹ sacerdotiū itelligit'. p qđ pp̄l's spūaliť gubnari debet. Vnde si sacerdotes peccauerit. tot⁹ pp̄l's dūtiť ad peccandū. Vn⁹ q̄s q; cni xp̄ian⁹ p suo peccato reddit racōnē. sacerdotes aūt ñ tā tū p̄ suis. sed & p oim subiectoz peccatis. Et q̄ē admodū videns arborē foliis pallentibo mācidā. intelliges q̄a aliq̄ culpā habet circa radicē. jta cū videris pp̄l'm indisciplinatum fine dubio cognosce q; sacerdotiū eius nō est sanum.

Et cū fecisset q̄si flagellum de funiculis eiciebat oēs vēdentes & emētes i templo oues q̄ & boues & mēsas nūm̄ariorū subūtit & effudit es & cathedras vendēciū colūbas eū tit & dicit eis. ·A· Auferte ista hīnc & nolite facere domū p̄ris mei domū negotiationis.

·R· ·M· ·L·

Scriptū est enim domus mea domꝰ orationis vocabit oīb⁹ gētib⁹ vos aūt fecistis eā spelunca latronū. ·R· Et nō finebat vt q̄squā transferret vas per tēplū. ·I· De vasis mercationis interdixit non de vasis deo dicatis Sciendū q⁹ iuxta mādata legis de cūctis pene regionib⁹ iudeorū pp̄lo afluēte ad tēplum domini in toto orbe famosissimū innumerabiles immolabātur hostie taurorū arietū hircorum maxime in festis diebus pauperib⁹ neabsq; sacrificio essent pullos colūbarū & turtures offerentib⁹ Sed cū plerūq; nō haberent victimas de longe venientes excogitauerūt sacdotes quō p dam de pp̄lo facerent scilicz vt aīalia sacrificanda non habentib⁹ vēderent & ea rursū reciperent Sed cum accideret vt quidā pauperes: eciā non haberent vnde aues emerent posuēr ibi sacerdotes nummularios qui mutuā sub cautione darent pecumā Sed quia lex p̄cipiebat vt nemo vsuras acciperet excogitauerunt aliā thechnā scilicz vt pnumularijs collibistas facerent. Cuius vbi ꝓpetatē latina lingua non exp̄mit Collibia dicūt apud eos que nos dicimꝰ vilia munuscula vbi grā vt fricti ciceris vuaꝝ q⁹ passaꝝ pomoꝝ q⁹cūq; generis Igit collibiste p vsuris accipiebāt varias speciesꝰ vt q⁹ in minimo nō licebat i hijs rebꝰ exigerent que nūmis coemūt quasi non hoc ipsum ezechiel p̄cauerit dicēs Vsurā & supabūdātiā non accipietis. Dos oīs eiecit domiꝰ de templo In oratorio nāq; nemo agere aliq⁹ debet nisi id ad q⁹ factum est vnde & nomē habet Latro est qui templū dei in spelūcā latronum cōuertit qui lucra de religione sectat. ·D· Profecto dubiū non erat quin ſidentes in tēplo q⁹s dā non dantib⁹ lesionem quererent

·I· Secm misticos intellectꝰ cottidie jbs ingredit i tēplū patris & eicit de ecclesia oīs qui sua querūt in ea non que dei sūt & vnꝰ criminis habet vendētes pariter & ementes Qui peccata peccatis addit q̄si funē annectit quo flagellet vt ligет Funculi ergo q⁹ negotiatores eiciunt sūt incremēta actionū malarum Vnde ysaias Ve q̄ addit is iniq̄tatē i funiculis vanitatis & salomō Funiculꝰ peccatorū suoꝝ vnusq⁹q; astringit Per boues celestis doctrine p̄dicatores fignificāt Vnde apl's Boui triturāti os non ifrenabis Boues gⁱ vendūt q̄ p̄cio scripturas exponūt vt accipiāt laudes & honores a pp̄lo. Vēdūt etiā oues i plebē Cui Diabl'o Vt ita Oues inocētes sua vellera vestiēdis p̄bēt p has gⁱ signātur hic opa mūdicie dū p humana laude gerūt Quia ergo taliū vitā & doctrinā domiꝰ ostendit r̄pbā oues q⁹ & boues eicē dicit Nūmos ergo mutuo dāt in eccl'ia qui nō simulate celestib⁹ sed apte questib⁹ frenis vſeruiūt Es gⁱ et mēsas subūtit jbs q⁹ i finē ipe res q⁹s dilexerāt destruēt Propt auariciā sacdotū altaria dei mēse nūmulariorū appellant. · Crisosto. Mēsas gⁱ nūmulariorū eūtit figniſicās quia i tēplo dei non debent esse nūmi nisi spūales i qui vi jmaginē portāt non jmaginē diaboli. Aut certe mensas nummulariorū i sacdotum dicit scripturas nouo enim testamēto succedēte pori eūse sunt scripture eorū Quid faciūt in tēplo multe colūbe venales exquo vna gtuita colūba descēdit in tēplū corporis xp̄i Jam n est placitum deo tēplū i ecclesia in sacficio colūbarū sed in spū scto Vnde pp̄ha Nō accipiā de domo tua vitulos neq⁹ de gregib⁹ tuis hircos Quō mee sūt oēs fere silue iumēta in mōtibus & boues Cognoui omnia volatilia celi. J· Nō vult vs sacficia sed fidē Vnꝰ taurꝰ ē oblatꝰ p vnūso grege Vendētes aūt colūbas in eccl'ia sūt illi q vēdūt grām spūs sti vt subiectos pp̄l's deuorent De q⁹b dr Qui devorāt plebē meā sicut escā panis Jn cathedris magistrorū dignitas indicat q ad nichilū redigit cū mixta fuerit lucris. ·Gr· xxiij i job Illos q⁹ pariter dns intra scām eccl'iā vrestat qui per sacros ordines ad eū ꝓpinq̄ntes nō imitis⁹ ordinib⁹ virtutū merita sed subſidia vite p̄sentis exq̄rūt Ergo q̄n aliq⁹ paciūt ꝓpē iniquitates suas hij omēs qui vl' ficte bona. vel apte mala faciūt i eccl'ia agnoscāt quia domiꝰ fecit flagellū de resticulis peccatorū suoꝝ & admonet eos vt mittēt se & nō sint negociatores ne tādem andiāt Ligate illis manꝰ & pedes et p̄icite in tenebras exteriores. ·D· Amplius Templū dei in ciuitate est vita r̄ligiosa i plebe & multi dū p religionis habitu sacrorū ordinum locū p̄cipiūt religionis officiū in mercimū terrene negotiacōis ouertūt Jn templo vēdūt qui hoc q⁹ q⁹s dā iure optit p̄mio largiunt

In templo emūt qui qđ facẽ debent cõtẽnunt et a patronis redimūt. Quibꝫ dicitur ficistis domū meam spelūcā latronū quia dū peruersi locū religionis tenent ibi p malicia occidunt vbi p oracõnẽ vinificare debuerūt. Mens fidelium est dei templū que tūc fit latronū spelūca quādo relicta sciate conat agẽ vnd pximis valeat nocẽ. Nõ fit gꝰ i domo pctoris nri negociatio nõ vẽdẽciū emẽtiū qꝫ omercia nõ donorũ cupiditas. M. Notādū sine sel factū fuerit hoc de electis de tẽplo sine bis vt quibꝫdam visū est qꝫ jobes lõge alio ordine narrat quã ceteri. ml tamen repugnat narracõi modo antecedẽcia recapitulãti modo sequencia preoccupanti.

·A· xxij·

Recordati vero sũt discipli eꝰ qꝫ scriptū est. Zelꝰ domꝰ tue comedit me. A· Zelo domꝰ dei comedit· qui oia sibi puersa satagit emendare. Si emendare nõ pt tolerat gemit sustinet paleã vt intret i horreũ. Verbi gratia. Vides frem currẽ ad theatꝝ phibe mone cõtristare. Vides currẽ ad vinũ phibe si potes. Amicꝰ est admoneat leniter. Vxor est seueriſſime refrenet. Sic zelus domꝰ dei comedit te. Si aũt frigidꝰ & marcidꝰ dixeris i corde tuo qđ ad me aliena pcta sufficit mihi meã aimã seruare đo pfecto nõ erit tibi in mẽtem seruus ille qui talentũ abscõdit.

·M· ccxij·

Et accesserũt ad eũ ceci & claudi i tẽplo et sanauit eos. Inter oia signa videtur hoc mirabiliꝰ qđ vnꝰ hõ ad flagelli verbera tantam eiecit multitudinẽ illis quoꝝ lucra dstruebat in eũ seuientibꝫ. Igneũ enĩ qđdã atqꝫ fidei rũ radiabat ex ocul eꝰ & diuinitatis maiestas lucebat in facie.

·M· ccxiij· ·L· ccxxxv·

Videtes aũt pncipes sacerdotũ & scribe mirabilia que fecit & pueros clamantes in tẽplo & dicẽtes osanna filio dauid indignati sũt & dixerũt ei. Audis qđ isti dicũt. Jhesus aũt dixt eis. Vtiqꝫ. Nũqꝫ legistis qꝛ ex ore infancium & lactencium pfecisti laudẽ. Quã moderate tẽpauit respõsionẽ. Nõ dixt qđ calũpnia tores audire volebãt bene faciũt pueri vt mihi testimoniũ phibeant. nec rursũ ait errãt pueri qñ dicẽt ignoscẽ debetis etati. sed testimoniũ

ptulit ex psalmo. ·Crisost. Si recordem tui be pcedentis & subsequẽtis supꝰ clamãdo· intelligimꝰ qꝛ infantes erãt nõ etate sed cordis simplicitate nã infantes lactẽtes nec intelligũt nec laudãt. Illi aũt pueri lactẽtes dicebantur· qa ita mirabiliũ delectacõe excitati clamabãt qsi lactis suauitate puer delectat. Et ommꝰ simplex doctrina lactis· qꝛ delectat· sicut lac sine labore dentiũ fugit.

A· xxiij· ·M· clxj· ·R· lxxvij·

Respõderũt gꝰ iudei & dixerũt ei. Qđ signũ ostendis nobis qꝛ hec facis. Non ansi manꝰ mice signũ querunt· qre solita omercia de tẽplo picere debuerit. Merito aũt purgat figurale tẽplũ· qꝛ mũdissimũ corporis sui tẽplũ ab ommibꝫ morte solutũ suscitabat cum patre vt deꝰ. Et hoc est qꝫ sequit.

·A· xxiiij·

Respondit ihs & dixit eis. Soluite tẽplum hoc & in tribꝫ diebꝫ excitabo illud. Dixerũt gꝰ iudei. Quadraginta & sex annis edificatũ e tẽplũ hꝰ· & tu i tribꝫ diebꝫ excitabis illud. Ille aũt dicebat de tẽplo corporis sui. ·Albinus. Destructo a chaldeis templo qđ Salomon septẽ ãnis pfecit· & laxata captiuitate pꝰ· lxx· annos ad instionẽ cyri pse reedificari ceptũ e· sed filij enĩ migcõis illud osumare nequerũt ante xl vi· annos· ppt gẽciũ vicinaꝝ in pugnacõnẽ. Qui numerꝰ ogruit humano corpori. Tradunt namqꝫ phisici formam humãi corporis· tot diebꝫ spacõ pfici. Sex pmis diebꝫ a cepcõne· lactis habꝫ similitudinẽ nouẽ sequẽtibꝫ dũtiã i sanguinẽ· duodeci sequntibꝫ solidat· reliqs xviij· formatꝰ ad liniamenta mbrorũ. Ecce xl v· Quibꝫ adicit illũ diẽ quo corpꝰ pmbra discretũ icipit crescere. Hic eciã numerꝰ in litis nõis ade cõm gcos inuenitur Alpha ni designat vnũ· delta iiij· thẽ alpha i· mciũ xl· Que iiij· rre dignãt adã dispsũ p iiij· partes mdi in filiis suis. Ideo in pncipijs nominũ parciũ mũdi· heqtuor litere leguntur Anathole nãqꝫ dr oriẽs· disis occidẽs arctos septẽtrio· mesenbria meridies. Et qa in adam numerꝰ intelligit· qest xlvi· tãquã de aliquo edificato sub hoc numero sũpsit xpc de adam tẽplm corporis sui· p mariã vginẽ. Illi dicit tra es· & in trã ibis· & hic de se ait. Soluetis tẽplm hoc· sed excitabo illud· Excitat ita qꝫ ixo dispsus adã· & diiij· partibꝫ mũdi colligit i

vnū corp⁹ xp̄i qđ ē eccl'ia·Vnđ dr electos eē
ogregandos a quatuor ventis·
Lec xlvii ·R cxxxvi·

Capl'm decimū octauū·

RESpiciēs aūt vidit eos q̄ mit
tebāt munera sua i gazophila
cium diuites ·D·Gazophila
tiū appellat̄ loc⁹ vbi diuicie
seruāt̄· qz gee philaxe Suare,
dicit̄·& gaza lingua p̄sica di
uicie nuncupāt̄·Erat aūt archa foraī habēs
desup·posita juxta altare ad dexterā ing̃dien
tibꝰ domū dī·in quā mittebāt sacdotes ostia
custodientes pecuniā que defrebat̄ ad tēplum
atz seruabat̄ ad instaurationē eiusđ tēpli·Le
ge verba diez·

VIdit aūt & quādam viduā paupculaz
mittentē era minuta duo·quod ē qua
drās·Et cūq cās discipl'os suos ait ill'·Ve
dico vob qa vidua hc paup pl⁹ q̄ oīs misit
Quadrātē vocant calculatores quartā p̄tē c⁹
q̄ rei veluti loci tēporis pecunie·Forsitan g⁹
hic q̄rtā ptē ficli·i·quīq obulos sig̃cat· Mo
raliť intimat̄ quam sit acceptabile deo· qcqđ
bono aīmo offerim⁹·Cor mimiz& nō substan
ciā pnsat de⁹·nec p̄pendit q̄ntū in⁹ sacrificijs
sed ex q̄nto p̄fert̄· Juxta allegoriā diuites q̄
in gazophilatiū munera mittebāt in deos desi
gnāt·de iusticia legis elatos·vidua vro pau
per eccl'ie simplicitatē sig̃cat·Que recte pau
per vocat̄·qz & superbie sp̄m & mđi diuicias ab
iecit·Vidua ē qz vir ei⁹ p ea mortu⁹ ē·Dec
in gazophilatiū muita duo mittit qz in ospe
ctu dei dilectionem ei⁹ & proximi seu fidem &
oracōnem defert·

DAm oīs hij ex abundanti sibi miserunt
munera dei·hc aūt ex eo qđ deest illi
totū victū suū quē habuit misit·Ex eo qđ de
est illi intelligit̄ bona voluntas ei⁹·qz qđ potuit
misit·& qđ nō potuit desideravit·Indeus mit
tit diuicias ex abūdācia q̄si orādo dicat apud
se·deo gras ago tibi qz nō sū sicut ceteri hoim
raptores iniusti &c·Ecclia omnē victū suū i
dei munera mittit·q̄si orando dicat·Nil meis
meritis attribuo domine de⁹: ꝓpicī⁹ esto mihi
peccatori·

·L· ccxiiij·

DIxit aūt & ad quosdā qui i se confidebāt
tāq̄ iusti & aspernabāt̄ ceteros parabolā

istam:Duo hoies ascenderūt i tēplū vt orarēt
vn⁹ phariseus & alt̄ publican⁹·Ascendebāt
mēt & ascēsus tēpli q̄ndecim g̃dduū erat·Dili
gent ostēdit non ex opibꝰ est gl'andū·sed hu
milit̄ in gra confidendū·Publican⁹ ad humilita
tem ptinet eccl'ie·phariseus ad neq̄ciā superbie
Phariseus stās hc apud se orabat·De⁹ gras
ago tibi·qz nō sū sicut ceteri hoim raptores iniusti
adulteri velut etiam hic publican⁹ Quatuor
sūt species q̄bꝰ omis tumor arrogātiū demō
strat̄·cū aūt bonum a semetipsis se hre existi
māt·aut si desup datum credāt p meritis sibi
datū putauit·aut cum iactāt se hre quod nō
habēt·aut despectis ceteris singulāit̄ volunt vi
deri hreqꝰ kñt·vt iste phariseus·Vnđ abs q̄
iustificacōne de tēplo discessit·qz publicano se
iactant̄ pretulit·

IEiuno bis in sabbo·decimas do omniū
que possideo·Ezechiel dicit animalia s
ostēsa oculis plena·qz scōz actio vndiq; debz
eē pfecta· Ez nos sepe dū alijs rebꝰ intēdim⁹
alias negligim⁹·phariseꝰ ad abstinēciam·ad
miam oculum habuerat·sed ad humilitatis
custodiā ñ habebat·Et q̄đ ꝓdest ciuitatē cus
todiri·si vnum foramen relinquitur vnde ab
hostibus intretur·

ET publican⁹ alōge stans nolebat ocu
los ad celū leuare sed percutiebat pectus
suū dicēs·De⁹ ꝓpicī⁹ esto mihi peccatori·Di
co vobis descēdit hic iustificatus in domū suā
ab illo·i·ad op̄acōem illi⁹ pl⁹ q̄ ille quia ille
apud se de opibꝰ hic vro apud deū ex fide iu
stificat⁹ ē·Alōge stare nec oculos leuare·indi
cia sūt humilitatis qua de⁹ ꝓpe aspicit·Iste
cōscientiā p̄mit·sed sp̄m subleuat pect⁹ petit
penas de se exigēs vt deus parcat·cōfitet̄ vt
de⁹ ignoscat·ignorat de⁹·qđ iste agnoscit·Tū
dere aūt pect⁹ quid ē nisi arguere qđ latet i pe
ctore & euidēte pulsu occultū castigare pctm
Typice phariseus indeoz ē ppl's qui ex iusti
ficacōibꝰ legis extollit merita sua & superbe do
recedit·Publican⁹ vro gētil' qui humilit̄ pec
cata sua confessus a ꝓpinquat deo & exaltat̄·

·L· ccxv· ·M· ccxxxj·

QVia omnis qui se exaltat humiliabit̄·
et qui se humiliat exaltabit̄·Posita pha
risei & publicani otrauersia·data ē iudicis sen
tencia & cōfirmat̄ vt supbia caueat̄·

·M· ccxiiij· ·R· cxx·

Et relictis illꝭ cū iam vespera esset hora
abijt foras extra ciuitatē in bethaniā ibiq; man
sit. ℣. Et relictis incredulꝭ fuit in bethania
que intꝑtat dom⁹ obedientie·jam tūc vocatio
nem gentiū ꝑfiguras. Vespere facto fuit·quia
in iudeis tenebras reliquit sol egredies. In ur
be maxima hospitē nō inuenit sed i agro par
vulo apud lazarum & sorores eꝰ quoꝝ vicus
bethania est.

·M· clx. ·R· ·lxxvj·

Et sciens turba q̄ exijt extra ciuitatem·se
cuti sūt eū·& suspiciens eos q̄bo necessa
ria erat cura sanabat. ·M· Cū dño ingrediē
ti ciuitatē maximo voto ap̄ multi occurrerint·
et deinde mirabilia que fecit viderint quis ne
gare audeat quī saltem illa cui necessaria erat
cura secuta sit egredientem. Omnē quippe lā
guorem curabat vt quibo sermo nō suaserat cre
dere opa suaderent. Vnde jobes ait. Cū esset
aūt ierosolimis in pasca in die festo·multi cre
diderūt in noīe eꝰ videntes signa que faciebat
Similē curationē referūt mathꝰ capꝭo clxj·et
marcꝰ in illiꝰ canonem.

·M· xxiij·

Erat autē homo ex phariseis·nichode
mus noie ꝓnceps iudeoꝝ. Hic venit ad
jēm nocte·& dixit ei: Rabbi scimꝰ q̄a ꝺo ve
nisti magister. Nemo enim pōt hec signa facē
que tu facis nisi fuerit deꝰ cū eo. ·M· Nicho
demꝰ venit ad jēm nocte vl̄ quia metuit offen
dere ꝓpl̄m cū esset vnꝰ de ꝓncipibo vl̄ q̄a ma
gister erat in yrl̄ palā discere erubuit. Nox ita
q; figūrat litterā legis vl̄ ignorātiā cordis vl̄ ti
morem. Nichodemꝰ vero vnꝰ ex hijs qui ꝑ si
gna crediderāt·figura ē cathecumenoꝝ naz licet
credāt q̄dā tñ nocte sacmentoꝝ ad baptismū
perueniunt vbi de multo tenebraꝝ ad viam cele
stis lumis ñnati trāseūt. Si enim tātū valuit
baptismatis figura vt per moisen baptisati in
nube & in mari·ad mānа ꝓuenirēt nōne ꝑ vez
baptismа ad idē puenire poterit. Quid est mā
na. Ego sum inquit panis viuꝰ qui de celo de
scendi.

Respōdit jēs·& dixit ei. Amē amē dico
tibi nisi qs natꝰ fuerit denuo non potest
videre regnū dei. Id est non potest me cogno
scere q̄ sū regnū patris· qui sū visio veritatis·
Quia nichodemꝰ apta signa ꝓnūciter notaūt
de secūda natiuitate ac de ceteris fidei misteriꝭ.

plemꝰ edoceri meruit.

Dicit ad eū nichodemus. Quō pōt homo
nasci cū sit senex. Numquid pōt in vētrez
matris sue iterato introire & nasci. Ihūs a lo
qr̄ē & ipe carnem sapit suā nō xp̄i sic illi qui
putauerūt dñm posse cogre·& māducare oc
sū sicut agnū·q̄ndo dñs dixit n̄ q̄s māduca
verit cānem meā·& bibit sanḡnē meū·n̄ habe
bit vitā in se·& statī recedētes ñ amplius sunt
eum secuti. Dñs aūt hic remanētibo expōsuit
dicēs·spūs ē & vita q̄ dixi·nā spūs viuificat
caro autē nichil ꝓdest·ne cānaliter intelligerent
q̄ dixerat. Ita nichodemꝰ ñdū nouat paren
tes q̄ genarēt ad vitā. Una enī est genacō cā
nalis·alta spūalis. Faciendū quomodo utēꝰ nō
pōt repetitio nec baptismus. Qui nascitur de
catholica eccl̄ia· tāq̄ de sara nascit q̄ autē de
hereti·tam q̄ de ancilla. Aduerte cur dominꝰ
dicat ego sum deꝰ abraham·et ysaac & jacob
q̄si noe q̄ ātē istos fuit & moyses q̄ post·sancti
patriarche ñ erēt. In istis q̄ppe tribo inuenimꝰ
pepisse libas & ancillas·q̄ totū figura est·vt
ait apl̄s. Hec aūt i figura ptigebāt illis. Et
illud. Scripta sūt inquit ꝓpter nos·in quos
fims seculoꝝ venit. In generacōibo aūt libeārū
et ancillaꝝ q̄tuoꝝ sūt genera hominū·in q̄bo cō
plet̄ forma tocius xp̄iamitatis. Ancillas acci
piamꝰ in malis·libas in bonis. Aut gō libere
pariunt bonos vt sara ysaac aut malos & bo
nos vt rebecca esau & jacob aut male malos vt
agar ysmahel aut male bonos & malos vt an
cille jacob. Ad hanc siltudinē aut bom bapti
sant bonos·vt anamias paulū·a malos vt phi
lippꝰ symonē magū·aut mali bonos & malos
vt ꝑdicatores q̄dā quos dicit apl̄s nō caste
solere annunciare euḡl̄m·tolerās eos in societa
te xp̄iana & dicēs. Qđ enim dū oī mō sive oc
casione sive veritate xp̄c ānūciet. Et in hoc gau
deo. Non de alieno malo gaudebat sed q̄ ve
rum ꝑdicabat. Hoi quos isti sui similes bapti
sabāt·tūc mali malos. Et quos vero tales q̄
les āmonet dominus cū dicit· que dicūt facite
q̄ aūt faciūt facē nolite·tūc mali bonos bapti
sant. Quomodo gō in filijs jacob ñ obfuit illis q̄
nati sunt de ancillis quo minꝰ tenerent terram
ꝓmissionis cū fribo ex eqō sed ꝑualuit semen
patrū sic quicūq; ꝑ malos baptisant: quāq;
ex malis nati sint tamē q̄ ex semie verbi dei qđ
figurat in iacob nati sūt si boni esse voluerint
hereditatē cū fribo possidebūt. ·Li omel·
Sine ergo hēticꝰ sū sismaticꝰ·sū faciorosꝰ

quis qꝫ mi ꝯfessione sancte trinitatis baptisẽt nõ valz ille rebaptisari a catholicis ne ꝯfessio vl' i no cacõ tãti nois videat ãnl'lari. A. & i vteo ecl'ie magna lucta ẽ int' bonos & malos. sicut jacob & esau luctabãt & semp mali psecũt bonos. vt ysmabel. ysaac. Ideo nãqꝫ dixit sara. abrahe eice ãcillã & filiũ ei⁹. qa illusionẽ vidt in lusu. ñ ideo qz ludebat ismabel cũ filio suo Unde apl's. Sicut tũc ille qui sc̃dm carnẽ natus erat pseqbat cũ qui sc̃dm spm̃ ita & nunc Secũdũ carnẽ nati sunt dilectores mũdi secũdum spiritũ amatores xpi. Plus ergo nos p' secunt. qui nos illudendo seducunt ita. Veni veni baptisare hic. hic habes wꝫ baptismum Ismabel ergo nõ ideo fuit exheredat⁹ qa ancilla nat⁹. sed qa sup bo fuit. Nã si esꝫ ideo exheredat⁹. filij jacob nõ admitterent ad hereditatẽ. Quod autẽ sara affligit ancillã agar. non dicit psecuco sed correctio. Unde ecĩa angl's fugiẽti dicit. reũtere & humiliare sub manibo domine tue. Sic bom̃ pncipes hereticos et quoslibet pniciosos ecl'ie exilijs & legalibus alijs pnis iuste affligũt.

Respõdit jhs. Amen amen dico tibi nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua & spũ. ñ potest introire in regnũ dei. Non habebit vitaz q̃ non fuerit renat⁹ aqua & spũ. i. ex fide & dilectione. Qm̃ aqua sacmentũ fidei ẽ noie aque intelligit fides. Spũs autẽ diffundit caritatem in cordibo nris. Itaqꝫ puuli cũ per baptismum vniunt ecl'ie nascunt ad vitaz ex fide & dilectione sctoꝝ. quaꝝ nexu ecl'ia iungit deo. Sensus ẽ. Quisqs renasci otẽpserit ex visibili sacmẽto aqua & spũ sc̃o & i hoc neglectu vitam finierit a regno dei imperpetuũ exclus⁹ erit Unicũqꝫ vero nõ pcepto rgeneracõis lauacro pro xpi ꝯfessione moriũt tm̃ eijs valet admittẽda peccata. q̃tũ si abluerent sacro fonte baptismatis. Qui enim dixit si q̃s nõ renatus fuerit ex aqua & spũ nõ mittit in regnũ celorũ Alia sentẽcia istos fecit exceptos. Ubi ñ mi⁹ general'r ait qui me ꝯfessus fuerit coram hoĩbo cõfitebor & ego eũ corã patre meo. Equidẽ sanguis & aqua que de wlnere lat's pcussi cristi. exiuerunt. tipũ martirij & baptismi q̃ itur ad celũ parit ptulerũt. Demqꝫ si quos i fide xpi et in caritate nõ ficta radicatos excludit articulus moris a sacmẽto baptismi cõstat qz nõ excludũt a salute. Martires enim sũt corã deo si puro corde martirio parati erãt. et baptizati sũt i igne vl' spũ. iuxta qd dñs pdixt appl's.

Vos aũt baptizabimini spũ sco ñ pl⁹ multos hos dies. Dicẽ qd ait ãbros⁹. de valetiniano Ventrẽ meũ doleo. vt pphico v tar exemplo. qz quẽ regenatur⁹ erã amisi. Ille tamẽ graciã quam popos̃sat non amisit. Aug⁹ libro iiij. de baptismo. Considerãs latronẽ cui dictũ ẽ hodie mecũ eris in paradyso. inuenio ñ tãtũ passionẽ p noie xpi id qd ex baptismo deest supplere posse sed ecĩa fidem ꝯuersionẽ q̃ cordis. si forte ad celebrãdũ misteriũ baptismi in angustijs tẽpoꝝ succurri nõ potest. Quãtũ ita q̃ valeat ecĩa sine visibili baptismi sacmento qd ait apl's corde ẽdit ad iusticiã ore aũt ꝯfessio fit ad salutẽ tũc iplet̃ invisibilit cũ misterium baptismi non ꝯtempt⁹ religionis sed articul⁹ excludit necessitatis. Sciendũ quomã augustin⁹ hanc sententiã nõ rectauit vt qd ã falso putãt. sed illud qd in exẽplo dixerat latronez non fuisse baptizatũ. qa incertũ est vtꝫ fuerit baptizat⁹ an nõ. Quod ergo alibi ait cathecuminũ q̃uis in bonis opibo defunctũ vitã habere nõ credim⁹ ñ martir fuerit. hec & similia de cõtempnẽtibo sacmẽtũ baptismi dicta sũt.

Quod natũ ẽ ex carne caro ẽ & qd natũ ẽ ex spũ spc̃ ẽ. Spũale natiuitatẽ distinguit a carnali. Ex spũ sc̃to spũs noster. i. aia nostra nasc̃at in deo. cũ ei p grãz dei que spirit⁹ sanct⁹ intelligit̃ peccata remittũt̃. ne ꝓpterea bãpnacõis penam incurrat. Nõ enim caro sed anima sentire potest vl' puniri. nec pena peccati remittit mi ei qd potest puniri.

Non mireris qa dixi tibi oportet vos nasci denuo. Spũs vbi wlt spirat & vocẽ e⁹ audis. sed nõ scis vnd⁹ veniat & quo vadat. Sic est omnis qui nat⁹ est ex spiritu. Spiritus potestatẽ habet quibo wlt graciã remissionis impertire. & vocẽ ei⁹ corporalẽ audis eo loquente in sanctis pdicatoribo iuxta illud. Nõ enim vos estis qui loquimini sed spirit⁹ patris vestri qui loquit̃ in vobis. Verũtamẽ ignoras vnde illa vox̃ per intelligẽciã ad quosdam veniat. i. qua de causa spiritu eodẽ agẽte quidã fortasse min⁹ eruditi vocem illam intelligant et quo. i. pro quo vadat. ab alijs eque presentibo hoc est fine itelligẽtia trãseat ab illis. Ad hunc modũ fit illa natiuitas que est ex spiritu te videlicet nesciente discutere. quõ id spũs invisibiliter agat. vbi ipse mhil corpal'r opat. Ne mireris ergo de hoc sãlicz qd agit spirit⁹ in illa generacõne si nescias. Velita. D. iom̃ Spiritus in potestate habet vt cuius wlt cor

illustret·& si te presente quēpiā ad horā replerit·vocem quidē eius spiritus audis sed nescis vnde veniat & quo vadat·i·quō cor illius intrauerit·vt quomō redierit·Natura enim inuisibilis est·Hic inuisibiliter incipit renatus esse agente spū qđ non erat·ita vt infidel nesciat vnde veniat & quo vadat·i·qua grā veniat i adoptionem filioꝝ dei & vadat in pcepcōnē celestis regni·Que quia incōgnita sunt carnali·ita queritur·

RESpondit nichodemus & dixit ei·Quō possūt hec fieri·Respondit jhs & dixit ei·Tu es magister in isrl·& hec ignoras·

·A·Quid ergo insultabat dns huic magistro Volebat illū nasci ex spū qđ negat nisi humil Ille aūt inflatus erat·& alicui momenti sibi esse videbat quia doctor erat in deoꝝ·

AMen amē dico tibi qa qđ scimus loquim et qđ vidim testam·& testimoniū nrm non accipitis·Si essent humiles ex spū nati crederēt ea q dns cū pphis & apl's testat foris mundo·de hijs que vident in abscōdito dei·

·M·Eugl'ista jobs in cōsuetudine habz gemmare amen in cōfirmacōe diuinoꝝ verboꝝ·illud attendens qđ dns ait·Sit sermo vester esse non non·hoc ē per duplicitatē nihil dicatis·sed sicut pfertis ore·credatis corde·Tale est ergo amen amē ac si diceret·Gemina ide veritate tā oris q̄ cordis pnūcio·

SI terrena dixi vobis & nō creditis·quō si dixero vobis celestia credetis·

·A·Sensus est·Si non creditis·nec ecia intelligitis quia tēplum possū suscitare deiectū a vob·quod trenū est quomō credetis qr p spiritum possunt homines regenerari·Hūc tamē per increpacōnem inuitatū ad humilitatē·istruit ad huc de diuia & humana sui natiuitate·ꝺ passione de ascensione & aliis pl'ibus·Vnde sequit·

ET nemo ascēdit in celū nisi qui descēdit de celo·Filius hois qui est in celo·

·M·Nemo ascendit·i·ascēdere facit ad eminētia supreme vite·nisi qui inde descēdit humiliādo se·i·filius dei qđ ē verbū patris nostraz assumendo infirmitatē scdm quā dr mior patre·Descendit in q̄ p hoc filius hois effectus qui tamē i celo est Hoc est in illa eqlitate pris q̄ ante habuit Assumens q̄ppe qđ non erat·nō amisit quod erat:Aliter·

·Augustin·libro ꝑmo ꝺ baptismo paruloꝝ ad marcellinū·Deus diuitatez suam nō indignā censuit noie filij hois·sicut suam carnem dignat ē noie filij dei·ne q̄si duo christi viderent·Et ita p distāciā dinitatis & infimitatis filius dei manebat in celo·Filius hominis ābulabat in tra·Per vnitatē vro pscē que in duabo natis vn xps ē & filius dei ābulabat p trā·& idem ipe filius hois dicit descēdisse de celo·& āte passionē fuisse in celo·Quis ergo est·Nemo ascēdit in celū·nisi xps in corpe suo qđ est eccia·Propterea nāq descēdit vtrinque et cū i° vnū essent q̄p illū ascēsuri erat·

·A·in libro de agone·Dns ascēdit·corpus aūt non ascēdit·sed leuatū est in celū illo leuāte·q ascēdit·Qui q̄s enim descēdit vbi gtia de mēte nr dus·cū aūt ascēderit vestiat se·recte vtiq dicimus nemo ascēdit nisi qui descēdit nec vestez cōsideram q̄p secū leuauit sed ipm qui vestit·est solū dicim ascendisse·

ET sicut moises exaltauit serpentē in deserto·ita exaltari oportz filium hois·vt omnis qui credit in ipo non peat sed habeat vitam eternā·

·Albin·Protestus i heremo lōgi laboris ppl's isrl·murmurauit ctra dnm & moysen·ideoq̄ dominus immisit in illū ignitos serpentes·Cum igit moises oraret iussit eū dominus facē serpentē eneū & plagis percussos·aspicere in eū vt viueret·

·A·Qui sunt serpentes mordentes·Peccata·Quis serpens exaltat·Mortuus dominus in cruce qui per effigiē serpentis figurat qa a serpēte mors Liberantur ergo qui eū fide intuent a plagis ignitoꝝ serpentiū·i·ab incentiuis vicioꝝ que animum pūgūt in mortem·

SIc enim deus dilexit mundū·vt filiū suū vnigenitū daret vt omis qui credit in eū non peat sed habeat vitā eternā·Aperit causam humane salutis dilectionem scilicz dei patris ex quo est ois restauracō vel istitucō p filiū suum in spū scto·Idem dicit ex filio di qđ supra ex filio hois credētes sequi vt p quē in deitate cōditi sum p eūdē in hoie restauremur·

NOn enim misit dns filiū suum in mundū vt iudicet mundū sed vt saluet mundus per ipm·Venit saluator vt saluet non vt iudicet·i·dāpnet sed si iudicat hō ex se habet quia non credidit:

QVi credit in eū nō iudicat·Qui aūt nō credit iā iudicat ē quia non credit in nomine vnigeniti filij dei·Nondū apparuit iudicium sed iam factū ē:Nouit enim dominus qui sūt ei Nouit qui pmaneant ad coronā qui ad flāmam·Nouit in area sua triticū nouit paleam nouit segetē non zizania·

·A·i libo de agoe

Non eos audiam? qui negāt ex hoc loco diem iudicij futuri. Dicūt enim. Qui & ille qui ēdit non veniet in iudiciū & ille qui nō credit iā iudicatus ē vbi sūt quos iudicatur? ē dñs i die iudicij. Non intelligūt p̄teritū temp? pro futuro. Nam iudicat? ē dicit dāpnat? est dei p̄sencia qui nouit quid immineat nō credentibo & vbi dicit nō veniat ad iudiciū ita intelligendū ē. non veniet ad dāpnacōez. Hoc ē aūt iudiciū qa lux venit in mundū & dilexerūt magis hoies tenebras quā lucē. Erant enī eoy mala opa. Omnis enim qui male agit odit lucez et nō venit ad lucē vt nō arguāt opa ei? Judicīū dicit etnam damnacōez qđ erit nō ognoscē deū sicut eterna vita est ognoscē eū. Quia lux venit verbū salucz i carne & excitat & monet homines cognoscere sua mala in qbo omnes sunt p̄fecto illi iudicant. qui oderūt ammonentez lucem. & fugāt ne arguant mala eoy que sūt impietas. incredulitas. odiū et ne lucis. & nolle eam aspicere. sed velle in tenebris remanere. peccatoy. vtiq; omis qui est i intencōne mali et cū amore ipi? mali opat. odit lucem qa detegit mala. & ita non veniet ad lucē vt ei iūgatur. sed fugat ne mala que diligit arguant.

Qui aūt facit veritatem venit ad lucem. vt manifestent opa ei? quia in deo sunt facta. Quia miciū bom ē accusatio mali. veritatem facit. i. ea que veritas iubet q̄cūq; āmonitus p lucem mala sua accusat. vt hc ē? accusatio & alia bona que fecit manifestent qđ illuiatione diuina sūt facta. Qui vult ergo venire ad lucē nō tātū a grādibo peccatis abstineat sed et a minoribo verā ofessionē faciat quō plura minuta peccata si negligant occidūt. Nam minute gutte flumē implent. & minuta grana harene si mlta sint oppimūt nauem. Et hoc facit sentina neglecta. qđ fluct? irruens paulatim intrat aquā p sentinā. sed diu intrādo & nō exhauriendo mergit nauē. Et quia de? peccatores flagellat i hoc seculo ad emūdacōem. ferto patrē erudientē. ne sencias iudicē puniētē.

.A. lxxxvj.

Et reuersi sunt vnusq̄sq; in domū suam ihs aūt prexit ad mōtes olineti & diluculo venit in templū. Non est cōtrariū racōi qđ hic ad quos dā & alibi ad alios referūt ista verba iobis reuersi sunt vnusq̄sq; in domū suam Et omis ppls venit ad eū. & sedens docebat eos. .M. Reuersis vniersis q̄ secuti fuerāt de ciuitate. punctat bethaniā que ē in mōte oliueti. Ne mireris si nocte illuc venerūt. si nocte michi vendemo p̄dicauerit. de quo alibi legit. quia erat pnoctās in oracōe dei. Legis etiā qđ ante passionez iherosolimis pacta cena & ymno dicto exiit cū discplis scdm consuetudinem in mōtem olineti. Albin? Mōs olineti sublimita ē domice pietatis & mie designat vnde nobis crisma. i. vnctio qua vngimur. vt ostra diabolū luctemur. Oleos grece misericordia. olinetuz vocat oleon. & vnctio olei fessis & dolentibus membris affert leuamē. Oleū p̄eminet & ofessi trāscēdit quēcūq; liquorē ei supfundas. Suauis aūt est dñs vmbris. & miseracōes eius supomia opa eius. Temp? diluculi dmōstrat lucē euglij exortā. remota vmbra legis. Cotidie in templo sol iusticie diluculo oritur. cū peccatores ad se venientes misericordit spūs sci illustratione clarificat. Sessio ē humilitas incarnacōis qua miseret & docet.

Capt'm Decimū nonum.

Adducūt aūt scribe & pharisei mulierē in adulterio deprehensam & statuerūt eā i medio & dixerūt ei. Magister hc mulier modo deph̄ensa est i adulterio In lege aūt moyses mādauit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis hec aūt dicebāt tentātes cū vt possent eū accusare. Putabant dñm vl' immisericordie futuy in indicādo. vl' iniustū. Si scdm legē decerneret hanc esse lapidāndam. deriderēt q̄si nō hūtem māsuetudinem quā p̄dicabat p qua ppls eū diligebat. Si lapidare vetaret in hoc dicerent hostez legis & ostrariū moysi immo deo auctori & ideo cū adultra rcū mortis.

Ihesus inclinauit se deorsū digito suo scribebat in tra. Cum aūt p̄seueraret interrogātes cū erexit se & dixit eis. Qui sine pctō ē vestz pm? i illā lapidē mittat. Digito dei lex scpta est. sed ppt duros in lapide. Nunc ipse legislator de sede p̄ris inclinat? i mūdū ad redimāda pctā humani generis in tra scribebat. quia fructū q̄rebat. Exarat cottidie trā digito cum tāgit corda audiencīū spū scto. .A. de concord augl. vsus finē lib. Amplius Scribebat in tra tāq̄ accusatores in tra scribendos significare nos aūt in celo. Capitis inclinatio humilitatē demōstrat Amplius Per digitū q̄ articl'or oppositōe flexibil' ē subtilitas discretōis

exp̄mit̄ per terrā cor humanū qđ fructꝰ reddē solet· Ergo ante q̄p aliquē diiudicem? ꝺscīecīā nr̄az videam? & iusta examiacōne dirimam? vnde illud dicit· Qui sine pcco est vestū ī illā lapidē mittat· ·A· Quasi dicat· Ascē dat vnusq̄sq; tribunal mētis sue· & inuenīet se pcccatorem· Ergo aut istā dimittite aut cum illa pnā legis excipite· Dumat̄ pccatx· sed ñ a preuaricatoribꝰ legis· Ecce plena iusticia· vt iustꝰ puniat mala· Reus miſter & si occi dat reos· tamen non debet qr reus est·

Et itez se inclinās scribebat in tra· Audi entes aūt vnꝰ post vnū exibant incipi entes a senioribꝰ· Et remāsit solꝰ & mulier in medio stās· ·M· Remāsit solꝰ· scz ab illis qa discipl̄i manent cū dō in medio quor stabat mulier· Dō itez scīpsit ī tra ex more ꝺsuetudis humane wltū alio vtens vt illis libez esset exire· quos p̄uidiebat dcius exituros· q̄p pl̄a int rogaturos· Auerso itaq; wltu nō dignat̄ ca dentes respicere sed dat locū fugiendi·

Erigēs aūt se jhesus & dixit ei· Mulier vbi sūt q̄ te accusabāt· Nemo te cōdēnauit· Que dixit· Nemo dñe· Dixt aūt jhs· Nec ego te ꝺdēnabo vade & iā amplius noli pecca re· Erectꝰ pus in indicō iusticie Item· Erectꝰ dat sentenciā misericordie qr hoc vtrūq; facere est dīnīe potencie· qr mulier poterat timere ne ipe qui sine pctō est eā puniret· dicit ei vt mi sericors p̄terita dimittēs nec ego te cōdēnabo vt iustꝰ ne amplius peccet int̄dicit· Propter illos qui desperāt pposuit dñs indulgētie por tum pter illos qni spe piclitāt̄· & dilacōibꝰ illudunt̄ fecit die mortis incertū·

·M· ccxiiij· ·R· cxx·

Mane aūt reuertens in ciuitatem esurijt· Et videns ficī arborem vnā sec? viā vē nit ad eā & nihil inuenit in ea nisi folia tātum Nondū eni erat tēpꝰ ficoz· & ait illi· Nūquam ex te fructꝰ nascat̄ in sempiternū· Et arefacta ē cōtinuo ficulnea· Et videntes discipl̄i mirati sūt dicētes· Quomō ꝺtinuo aruit· M· Pre termissum erat quiꝺ dñs in itinere fecēit mane reuertēs in ciuitatē sed hic recolendo poit· T· Esuriens venit ad ficū ficiens venit ad puteū· veritatem humane carnis in vtroq; ostēdens simulq; infirmās qr salutē hoīm esuriebat & fi dem ecl̄ie ficiebat· estuās ad incredulitatē isr̄l· Arbor ē sinagogē q̄ erat iuxta viā legē enim ha bebat· Folia sūt strepitꝰ t̄ dicōꝝ pharisaicaz et iactacō legis & ornatꝰ verboz· Potuit sanla tor eadem virtute qua arborem ficcauit eciam inimicos suos ficcare· ñ expectaret pēitenciam Ampliꝰ· ·Crisostōꝰ· Arbor fici ē sinagoga pter similitudinē multoz gnoz· Hec? viaz ·i· iuxta mūdū· Ideo xp̄c in sinagoga fructum non inuenit· qr scīm mūdū vinebat q̄ omnis trāsitꝰ ē omnū nascēciū· Hylariꝰ· Arbori fici flos p̄mꝰ in pomis ē que omniter grossa nūcu pant̄· Postea· in tenue fecūditatis vtute exub rante eiusđ formē pma p̄rūpunt & vsq; ad maturitatem fructuū p̄uehūt̄· Quibꝰ p̄nm pentibꝰ pora decidūt solutis eoz radicibꝰ· Si tamē accident vt in sinu virgulaz berentes ñ decidāt a radicibꝰ pma cetera maturitate pre uenīunt· Igit̄ pp̄a ē sinagoge similitudo· Primos enim fructꝰ quos ab exordio p̄tulerat grossoz amisit exēplo qr plebem eiꝰ mutilem fidel̄ & vsq; ad ꝺsumacōez tēpoz manens po pulꝰ gētiū p̄trusit· Verūtamē credētes p̄mi ex jsrl̄ appl̄i & int̄ legē & eugl̄m grossoz mō imberentes ceteros resurrectōnis gl̄a & tēpore anteibūt In hꝰ rei formā pndorē suū adā atz eua hꝰ arboris foliis texerūt· atz sinagoga in fidelis & legis mādata trās grediens ipudēcie sue fēditates & t̄pitud mū ꝺfusionē infructuo sis esset verbo velamētis tāq̄ fici foliis ꝺtectu ra· ·A· i jovīm· Qui aūt dict̄ xp̄m pp̄ea tā tum fecisse miracula vt non essent ñ miracula· potest ecia dicē illū nescuisse qđ non esset tp̄s pomoz qñ q̄sinit ficꝰ in arbore· Qđ ergo none rat arboris cultor nō nouerat arboris catoz· Cū ergo esuriens q̄siuit poma figēcanit se aliqđ aliꝺ querere· Que eni culpa arboris infecūditas cum eam maledixit· Illoz culpa ē sterilitas quorū volūtate ē fecūditas· Nec de exīstimacōe fame et sermonū pēpa sed de testimonio actōnū p̄ bat̄ hō· sict̄ nc de floribꝰ ac foliis cognoscit ar bor sed de fructu· Judea ergo que vba scīpture sine opibꝰ sonabat digna fuit vltione punita quā vitare debuit arboris sterilitate p̄territa· Aliud ergo intelligam? figūcari in miracul̄ xp̄i quā sint ipa miracula· ·Hyl̄· ·Et notandū quia spem futuroz & anime salutem curis p̄re senciū ēgtudinū ꝺmēdauit· infidelitatis vopi culū dāpno arboris indicauit· vt sine defmen to eoz in quoz redempcōz venerat docēt̄· M· Non incōgrue marcꝰ introducit eū respon dentem ficō qr res ipa clamabat qđ nōdū fructū· sed folia tātū haberet· Quod gō dicit iam nō amplius in eternū q̄sq; ex te fructū mādducet· nō

de tota generalit finagoga sed scom partem maioris numeri quam sanit nnm qp couertenda. sic exponas. Ja ad hoc wisti o iudea vt demceps imppetuu nemo fructu mãducet ex te. i. nullus in st? delectet in fructu tuo.

·R· cxxiij·

ET cu wspera facta esset egrediebat de ciuitate. Et cu mane trãsirent viderũt ficum aridã factã a radicibo. & recordat? petr? dicit ei· Rabbi· ecce fic? cui maledixisti aruit ·B· i mr· Arefacta e radicit? fic?. vt inti maret nefanda plebs nõ solu humana gloria forinsec?· verum eciam diuino intus fauore fu dit? destituenda.

·M· ccxv· ·R· cxxiij·

RESpõdes aũt jhs ait eis· Habete fidẽ dei Amen dico wb si habueritis fidẽ si non hesitaueritis i corde non solu de ficulnea facietis sed si mõti huic dixeritis tolle te & iacta te in mare· fiet· ·J· Latrãt otra nos gẽtiliu canes· in suis wlumibo asserẽtes appl̃os fide caruisse qa mõtes trãsferre nõ potuerũt· Quibo respondem? multa signa facta esse a domino iuxta jobis euglis testoniu que si scpta essent mũd? cape non posset· nõ qõ mũd? wlumina cape nõ potuerit que potest quãuis multiplicata sint vnu armariolu vl̃ vnu capetri clinu· sed quo magnitudines signoz p miraculis & incodulitate ferre nõ posset· Jgit & hc credim? fecisse appl̃os sed ideo scpta non esse ne infidelibo cõtradicendi maior daret occasio quãdoqdem minoribo figmis que scpta sunt n̄ credunt ·B· i mr· Legimus factu pcibo beati pris gg· neocessarie ponti ãtistitis viri mẽtis et vtutibo eximij· vt mons in fra tãtu loco cederet· qn tu incole ciuitatis op? habebãt· Cu eni wlens edificare eccliã i loco apto· videret cu ãgustiorẽ esse qp res exigebat· eo qp ex vna parte rupes maris· & ex alta monte pximo coartaret· veni t nocte ad locu· & gemibo flexis ammonuit dn̄m pmissioms sue vt montẽ lõgi? inxta fidem petẽtis ageret· Et mane facto reuersus inuenit mõtem tm̄ spacij reliqsse structoribo eccle qntu op? habuerãt· Dec adusu querulos: ·J· Cetez nos mõtẽ intelligimus diabolu· qui de anima hois possessa ab apostolis & eoz similibo trãsferri potest in mare· i· in loca amara· Vnde in psalmo· Non timebim? deum turbabitur terra & trãsferentur mõtes in cor maris:

·L· cc· ·M· clxxv·

ET dixerũt ei appli· Dne adauge nob fidẽ· Et dixit jhesus·

·R· cxxv ·M· ccxvi ·A· cxxviij·

OMnia qcu qp orantes petitis· credite qr accipietis· & veiet vob· Inturis trã pmissois dictu est. ois loc? que calcauit pes ur· ur erit Dic aũt nobis dicit quia omis loc? miseicor die que calcabi? pede metis gdietis in deu· nr erit· Vt ergo huic pedi fortis? mmitam· vtimã pes alter eneruet· quo mes ad frena gdit inxta qd angel? benedices jacob freisse legit·

·R· cxxvj· ·M· xliiij·

ET cu stabitis ad orandu dimittite si qd habetis adusus aliqne vt & pr vr qi celis e dimittat wb pcta vra· Runqde fides perfecta que salicz p dilectoez opat· & demones fugat & de pctis vmã obtinet apte sequens parabola ad semp oradu & credẽdu & n̄ de nobis sed de do pfumdu hortat· Apl's ecia dicit sine itermissione orate Rnis aũt potest semp orare· ·B· Ergo hoc intelligẽdu e aut de cottidiais horis inxta ritu eccle vt ait psalmista benedica dn̄m in omi tpe semp laus ei? in ore meo aut certe qcqd iust? facit scom deum ad oracoez est reputãdu:

·L· ccxiij·

Capl'm vicesimum·

DIcebat aũt & pabolã ad illos quo oportz semp orare & n̄ deficere dices· Judex qdam erat in quada ciuitate qui deu nõ timebat & hoiez nõ reuerebat· Vidua aũt quedã erat in ciuitate illa & veniebat ad eu dices Vindica me de adusario meo Et nolebat p multu tp?· Post hec aũt dixit intra se Et si deu nõ timeo nec hoiez reuereor tn quia molesta e mihi hec vidua vindicabo illã ne in nouissimo venes suggillet me Doc e ne iteru & itez veiens strangulet me tediosis clamoribo Suggillare a sugo & lamijs fctu strãgulare e Parabolas dns aut scom similitudinez posit vt de hoie qui habebat duos filios maiorem in agro mioremin longinquo ex dissimilitudine aliquid pbat vt ibi si fenu agri quod hodie e & cras in clibanu mittit deus sic vestit

quãtomagis ws mime fidei. Et supri? gen? ita dicũgit· sicut illud ita illud vl' istud· ifert? ita. si illud ẽ qntomagis vl' qntomin? hoc vl' illud · Index est hic ex dissimilitudine qz mi quus nũqp assimilat' deo· Ipa uidua potest ha bere similitudinem eccl'ie que desolata videt' do nec veniat dñs qui tñ in secreto eciã nũc curã eius gerit·

Dixit aũt dñs· Audite qd iudex iniqtatis dicit· Deus non faciet vindictã electorũ suorũ clamãciũ ad se die ac nocte & paciẽciam habebit in illis· Dico vob qz cito faciet vindictã illorũ· Spi quẽ monet cur electi se vindicari de precent' cũ aptissime moneam̃ p persequntibus orare intelligẽdũ est eam vindictã esse iustorũ vt mali peant· Pereũt aũt duobo modis· aut cõuersiõe ad iusticiã aut amissa potestate qua tẽp raliter valent adũsos bonos·

Quĕrũtamẽ filii? bois veiens putas inuenet fidem in tra· Rnãuis omps conditor semp sit parat? ad vindictã in die tamen iudicij seuerius apparebit ruina malorũ· Putas non est hic dictũ dubitãdo sed arguendo naz et nos aliquãdo de rebo certis põim? increpãdo vbũ dubitacõis vt si indignant seruo tuo dicas· Contemmis me desidera fortitã domi? tuus sum· Et appl's· Puto aũt & ego spiritũ dei habeo·

·M· ccxvij· ·R· cxxvij· ·L· ccxl·

Et cũ venisset in tẽplũ factũ est docente illo pp'm & euagl'isante accesserũt ad eũ pncipes sacdotũ & seniores pp'li dicentes · In qua potestate hec facis & qs dedit tibi ptatẽ hanc· · J· Diũfis vbis eãdẽ quã sup̃ calũpniam struũt qndo dixerũt in belcebub pncipe demoniorũ eicit demonia subintelligũt eni eum operari p diabolũ· Omnis hõ secm se estimat alterũ· Fornicari? neminẽ existimat castum· Castus nõ facile de fornicario suspicat'· Superbo neiez putat humilẽ· humil' nemiez superbũ· Sic qui non est ex deo sacdos· nulli? sacdociũ putat esse ex deo· Inde ẽ vt dtẽpnat alteros·

Respondẽs jbs dixit eis· Interrogo vos et ego vnũ sermonẽ quẽ si dixeritis mihi et ego vobis dicã in q ptate hec facõ· Baptisma iohis vnde erat e celo an ex hoibo· At illi cogitabãt intr' se dicẽtes· Si dixerim? e celo dicet nobis· Quare ergo non credidistis illi· Si aũt dixerim? ex hoibo timem? tbã· Omẽs enim habebãt iohem sicut pphã· Et respondentes

jbũ· dixerũt· Nescim?· J· Poterat dñs àptare sponsione eos dfutare sed prudẽter interrogat vt ipi vl' suo silencio vl' sua sentẽcia dẽnent

Et illis & ipe· Nec ego vobis dico i qua potestate hec faciã· Nõ dixit nec scio qd cõsequẽs erat rspõsio eorũ qz mẽtiri veritas non potest sicut illi mẽtiti sũt dicẽtes se nescire · ·H· Non vobis intqt dico qd scio qz ñ vltis fateri qd scitis videlicet johem de celo habuisse pphiam vnd mihi testimoniũ phibuit & in q potestat ehec facio demõstrant'· Notandũ aũt quia duas ob causas sciẽtia veritatis ẽ occultã data qrentibo· cũ aut js qui qrit min? capax est ad intelligẽdũ· aut odio vl' dtemptu veritatis indign? est cui apiat'· De vno ait dñs· adhuc multa habeo vobis dicere· sed nõ potestis portare de altero nolite dare scm cambo neq; margaritas ante porcos·

·M· ccxviij·

Quid aũt vobis videt'· Homo quidaz habebat duos filios· & accedẽs ad primum dixit· Fili vade hodie operare i vineã meã Ille aũt respõdit· Nolo· Postea aũt pnitẽcia motꝰ abiit· Accedẽs aũt ad alterũ dixit similr At ille respõdẽs ait· Eo dñe & ñ iuit· Quis ex duobo fecit voluntatem patris· Dicũt· Novissimus· Dicit illis jbs· Amen dico vobis qz publicani & mẽtrices pcedũt vos i regno dei· Venit enim ad vos johs in via iusticie· & non credidistis ei· Publicani aũt & mẽtrices ẽdiderũt ei· Vos aũt videtes nec pnitenciã habuistis postea· vt crederetis ei· · J· Dij duo filij sũt qui & in luce parabola describũt frugi & luxuriosus· & de qbo zacharias pphã loqt'· Assũpsi mihi duas virgas vnã vocani decorẽ· & alterã vocani funiculũ· & pani gregẽ· Primum dicit' gẽtilũ pp'o p nat' alis legis noticiaz· vade operare vineã meã· Hoc ẽ qd tibi nõ vis fieri alii ñ feceris· Qui superbe respõdt nolo· Postea vero in aduẽtu salvatoris acta pnitẽcia operat? ẽ in vinea dei· & sermois dtumaciã labore correxit· Alter aũt filii? est pp's iudeorũ· qui respondit moysi· oia pcepta domini faciemus· Et non iuit in vineã quia int' fecto patrisfamilias filio· se putauit heredẽ· Alij parabolã referũt ad peccatores & iustos ipo dño disserẽte· Amen dico vobis qa publicani & mẽtrices· & peccatores p pnitẽciã pcedẽt vos in regnũ dei· Pharisei qui iactabãt se legẽ dei facẽ dtẽpserũt baptisma iohis· Horro quod scptũ ẽ dicũt ei

nouissim⁹ Sciendū est in veris exēplaribo nō
haberi nouissimus. sed p̄m⁹ vt ꝑ̄o indicio cō
dēpnēt. Si aūt nouissim⁹ voluerim⁹ legē ma
nifesta est intēptacō. vt dicam⁹ intelligē verita
tem indeos sed terginersari & nolle dicē quod
senciūt sicut & baptismū jobis scientes esse de
celo dicē noluerūt. ·Crisostō⁹· Jobs· Vinea
est instīcia sup quā naturā hoim deꝰ plātauit
specialit aūt dedit eā in libro indeis· cū diūse
sint vites diūse sint species instīcie· In q̄ vi⁹
nea vnusq̄sq; fr̄ vires oprat. paucas vites
aut multas· nescio aūt si totā vineā quis hoim
sufficiat opari: Nolo dixit in cogitatu· Puto
quod ex psona oim peccatoꝝ ponit publican⁹
et ex psona oim peccatcū meretrix· Et quāni⁹
sint multa peccata in vtroq; sexu· tamē anari⁹
cia p̄cipue abūdat in viris· formicacō in mulie
ribo· In publicanis & mētricibo potest intelli
gi gētū pp̄s. Quasi dicat· Gentil pp̄s ma
gis est placēs deo· ēp vos· Laici ecīā & sacerdo
tes duo filij possūt intelligi· & pp̄s p̄ filiu⁹
est deinō sācdotes regētes illū· Denīq; pp̄s
dei ex tēpore abrahe esse cep̄t· sācdores aūt ex
tempore aaron· Sacerdos & oīs clericus & si
specialit n̄ ꝑmittat se obauditum deo tn̄ p hō
qđ doctor ostituit alioꝝ· Videt hoibo tacite
ꝑmittē deo ac p hoc melior ē laic⁹ qui in ꝑma
facie scl̄a rē vitā ꝑfitet· reuera aūt studz i spi
rituali ēp sacerdos qui in ꝑma facie ꝑfitet vi⁹
tam spūalē reuera aūt cōplectit vitā carnalē
et melior est laic⁹ ante deū pitenciā agēs quā
cleric⁹ pmanēs in pctis· Laic⁹ enim i die iudi
cij stolā sācdotū accipiet· Ideo eni in crismate
omēs vngunt in sācdocio· sācdos aūt pctōr:
spoliabit sacerdotali digmtate quā habuerit
et erit int infideles & ypocras· Quis aliqñ vi
det clericū cito pitēciā agētē· Et si deph̄ensus
humiliauit se· non ido dolet q̄ peccauit· sed
o fundit q̄ p̄didit gl̄am suā. Cic⁹ sepe oner
tūt qui deliderijs mūdialibo & voluptatibus
carnalibo seipos mācipauerūt· Vide q̄ de p̄
senti dixt p̄cedūt vos & vide q̄ v aliqs p̄cedt
esse videt qui sequat· Doc igit vbo figēcabā
tur & sacerdotes mgressuri in regnū dī· i· credi
turi in xp̄m· Sed quia credētibo publicani⁹
et meretricibo iohanni & baptisatis ab eo· sāc
dotes nō crediderūt· post publicanos & mere
trices int̄turi annūciāt sicut & factū est· Nam
post ascensionem dn̄i multi crediderūt· Publi
cani p̄cedētes sūt Mathe⁹ publicā⁹ zache⁹ p̄n
ceps publicanoꝝ· Meretrices intellige per

beatam mariam magdalenam.
·M· ccxix· ·R·cxxviij· ·L·ccxli·

Capl̄m vicesimumpmū·

Aliam parabolā audite Homo
erat pat familias· qui plātauit
vineā & sepem circūdedit ei &
fodit in ea torcular & edifica
uit turrim & locauit eā agricō
lis· & pegre pfectus est· ·J· in ēctatiu de p
digo filio· Deus pat ne diligēs oīs quos cre
auit pp̄os· i alia parabola pastor· in alia pat
familias nūcupat. In alia vineam locat i alia
inuitat ad nupcias & diūsis sit̄itudibo rē sig
ficat eand vt indoꝝ supbiā reprobet· & i omu
ne ommū pctoꝝ fine gētilium fine jsrl̄itaꝝ pe
tenciā ꝓbet· ·Crisostō⁹· Itaq; pater iste fa
milias hō dicit sit̄itudine nō veritate. Nullus
existimet idō habuisse xp̄m humanā naturam
quia dict⁹ ē hō· nā & deus p̄ dict⁹ ē hō· Quia
gō heretici xp̄m erāt blasphematuri ꝑter ap
pellacōez hūanā nois q̄si pur⁹ hō fuisset· appel
lat⁹ ē ecīā deꝰ pat hō· vt sic deꝰ filiꝰ liberaret
ad hereticoꝝ blasphemijs· ·J· Vinea ē do
mus jsrl̄· cui circūdedit sepē· i· murū vrbis· vel
angeloꝝ auxilia· Aut ita· Crisostō⁹· Sepi
mentū dedit eis custodiam iustoꝝ patꝝ· que
tāquā mur⁹ fact⁹ est eis· Nam ꝑter pmissio
nem facta ad eos possidebāt a deo· o tra meri
tū suū sepimētis patꝝ suoꝝ· Torcular ē eccle
sia in qua fruct⁹ vinee· i· opa seruoꝝ dei & fi
des ꝓbata ad dei gl̄am trāsmittūt. Ecclesia
aūt torcular sit hns in se vbū dei vt nō tantū
ipa eccl̄ia torcular videat quātū vbū ipm qđ
traditū ē in ea fossū· Si eni vbū noui testamē
ti qđ leue ē cruciat hoiez o tradicētem nature car
nis q̄ntomagis vbum vetis qđ iportabile erat
Vbi ergo vbū dei poitū erat i lege modū vine
di ostituens torcular erat fossū· Vbi aūt de fi
de ꝓbabat erat turris edificata· Naz sicut in
turri ohistētes & hostiū irrupcōez nō facile paci
unt & ipos hostes de turri facile oterūt sic cō
fistētes i fide & nō supant a demoibo & ipos
demones sagittis bonoꝝ opū vlnerāt· ·J·
Agricole sūt quos alibi oparios appellauit cō
ductos hora p̄ia· iij· vj· ix· i· vocacōibo varijs
missos ad vineā· Crisostō⁹ Alit Torcular fo
dit i ea ꝓbas salicz ex q̄bo gr̄ia sci spūs decur
rebat vt mustū Edificauit aūt turim legis sal̄
fiducia ex qua sacerdotes xp̄m speculārentur

vntur Colomi sūt sacerdotes q̄bo locat? ē po
pul? qui plātat? fuit i abrahā· ·J·Peregre
profect? ē nō loci mutacōe cū vbiq; sit sed ab
ire videt cum vinitoribo liberum operandi ar-
bitrium dat:

QVm aūt fructuū temp? appinq̄sset·mi
sit suos seruos ad agricolas vt accipēt fru
ctus ei? Et agricole appēhēsis seruis ei? alium
ceciderūt aliū occiderūt aliū vero lapidauerut
Ceciderūt vt jeremiā occiderūt vt jsaiam lapi
dauerūt vt naboth & zachariā quē int fecerunt
inter tēplū & altare·Naboth legim? nō modo
vineratū sed eciā ab eis extinctū· ·P· Vene
temp? fructuū posuit nō pūctū null? eni fru-
ctus vinee legis inuēt? ē in multis iudis· Ter
nus p̄mo missus intelligit legifer moyses qui
per ·xl· annos a cultoribo fructū inq̄siuit & ñ
inuenit sed cesus eor asperis vbis dimissus est
inanis· Irritauerūt eni moisen i castris & aarō
sctm dñi· Et vexat? est moises ppt eos quia
exacerbauerūt spm̄ ei? Dic seru? quid de fru
ctu vinee senciat ita declarat· Vna eor vra fel
lis & botr? amarissim?· Fel draconū vinū eor
et venenū aspidū insanabile.

ITem misit alios seruos plures pribo· &
fecerūt eis sim̄r· Pacientia ostēdit seq̄ntis
missionis vt ad pēitēciā p̄uocarent· Alter ser
uus fuit dauid· qui post moysen cū aliis psal-
mogr̄is colonos psalmodia conat? ē excitare
ad bonū op? Ipse eciā affect? strumelia dimis
sus est inanis· dicētibo colonis· Quenob̄ ps
in dauid aut q̄ hereditas i filio ysai· Qui q̄m
nis ecc? sit venenosis eor linguis tamē ita ex-
orauit· Deꝰ vtutū conuertē r̄spice de celo & vid
et visita vineā istā· Et perfice eā quā plātauit
dextra tua· Terciū seruū intellige ppham cho-
qui ānūciauerūt de aduētu saluatoris· Quor
vn? jeremias inq̄t· Ego plātani te vineā meā
electā quomō conuersa es in vineā alienā· His tri
bus seruor gradibo apte in luca & marco distin
ctis omēs doctores qui sub lege fuerūt intelli-
gimus· Vnde alibi· Necesse est ipleri omnia q̄
scripta sunt in lege moysi & psalmis & pphe
tis de me.

NOuissime autē misit ad eos filiū suū di
cēs· Forsitā reuerebūt filiū meū· Quid
nesciat pat familias· qui deꝰ pat? hic intelligit
Sed ideo ambige dicit vt libera voluntas hoi
reseruet· Opponam? arrio & eunomio ecce pr
dicit ignorare & q̄cq̄d p patre respondemt
Hoc intelligāt p filio qui se dicit ignorare cō

sumacōis diem·

HAbricole aūt videtes filiū dixerūt iter se·
Hic ē heres venite occidam? eū· & habe
bim? hereditatē ei?· P· Judeor pncipes p in
fidiā crucifixerūt filiū dei cui dictū ē postula a
me & dabo tibi gentes hereditatē tuā· Hereditas
ergo filij· eccl'ia ē de gētibo Hāc aūt occiso
dño mali colom preripe sibi molicbāt quādo
rectā fidē extinguē & suā iusticiā que ex lege ē
conabāt fidi dexpo pferre & gētes sibi inserē·
Et apprebēsū eū eiecerūt extra vineā & oc
ciderūt· Quod jbs extra portā passū est
figurauit moyses p altare holocausti i quo vi
ctimar sanguis fundebat p hoc q̄d n̄ intra ta
bernaculū illud posuit sed ad hostiū· Qui vero
secūdū marcū mutato ordie dr & apprehēdē-
tes eū occiderūt & eiecerūt extra vineā notat eos
pertinacie qui nec crucifixo & resuscitato amor
ruis dño p̄dicātibo applis credere voluerunt·
sed quasi cadauer vile piecerūt· qa q̄ntū in se
erat a suis eū fimbo excludētes gētibo suscipiē-
dum dederūt· Vtiq; inuidia occidit quē i nul
la culpa deprehendit filiū dei & si diffimite ogno
uissent q̄ esset filiꝰ dei nūq̄ dñm gle crucifix
issent· Dinc petr? apls ad illos· Scio frs q̄
per ignorāciā fecistis hoc malū sic & princip̄s
vestri· Rem tamē impiā esse quā faciebāt non
nescierūt nec carnē tātū psequebāt· sed cū qui
per carnē opabat· Qd ergo int se dicūt hic est
heres ceteror cōparacōe scor dicūt & q̄ multi
iam credebāt ipm esse qui in lege promissus erat
Quare aūt p̄ueri nolnerūt credē q̄ ratione ñ
poterant dr dicere· Non esset vicium si non ra-
cione careret·

QVm ergo venerit dñs vinee quid faciet
colonis istis· Aiunt illi· Malos male p
det & vineā suā locabit alijs agricolis q̄ rdbāt
ei fructum tēporibo suis· Crisost?· Lucas
respōsionē sermois eor ponit dicēciū abscit· ma
theus aūt scdm respōsionē cordis eor scribit·
In corde enim & sciēcia dixerūt· malos male
perdet· ·A·d cord eugl· Alit· Intelligam?
quosdā r̄spōdisse q̄ maths cōmemorat· quos
dam vero qd lucas· Tacuit ergo maths breui
tatis causa qd lucas nō tacet parabolā scilicet
nō ad eos solos dictā qui de potestate inroga
nerūt sed ad plebem· Q maths pomt aiunt
illi nō ē accipiendū illi pl'alit tāq̄ eor sit ista
respōsio qui dñm de sua potestate dolose mt
rogauerunt sed qd in codicibo grecis sine vlla
ambiguitate apparet illi dictū ē singulariter.

id est ipi dño tales hoc aiunt qui iam membra domini erat. Jam enī pl'es baptisauerat. Marcus ait p̄det colonos in vocē ipi? dñi pōt enim intelligi qd eū vel dixerit p? illi. hoc ecia post ea cōfirmauit dñs qui veritas est.

DIcit illis jbs. Nūq̄ legistis in scripturis lapidē quē reprobauerūt edificātes: hic factus est in caput anguli. A dño factū est isto et est mirabile i oculis nostris. ·D· Quomō inquit implebit hec ꝓphia que lapidez ab edificātibo reprobatū in caput āguli dicit esse ponendū nisi q? xp̄c a nobis reprobat? ēdituris est gētibo p̄dicād? vt q̄si lapis angularis ex vtroq; pl'o duos i se parietes iūgat. vnūq; sibi tēplum edificet. De hoc lapide ait ysaias Immittā in fundamenta sion lapidem electū. p̄cio sum angularem & qui crediderit in eū non cōfundet. Qui aūt sup̄ colomi hic edificantes dicūt q? qui plebem ad fructū? fidēdos excolē. hāc ipi dño inhabitare dignā q̄si domū ostruere vidēbāt.

IDeo dico vob̄ qa auferet a vob̄ regnū dei & dabit gēti facienti fructū ei. hil'. Maiestat? patrisfamilie redit? erit gl'ia paterne maiestatis. assistēs in filio tpe indicij. Venit ecia cotidie alijs p beneficiū gr̄e. alijs ad vindictā cōtumacie. veluti tūc cū a iudeis ad gentes tulit regnū dei. i. intelligēti ā scripturaz. Vinea g? ecclesie dat alijs. i. ab oriēte & occidēte ab austro & aquilone venientibo & recūbentibo cum abraham & ysaac & jacob in regno dei.

OMnis qui ceciderit sup lapidē istū ofrīget. Sup quē aūt ceciderit oteret eum. Crisostō? · Qd cadit fortit cadit ꝓpt duas causas. aut ꝓpt pōd? suū. aut ꝓpt altitudiez. Xp̄iam cadūt sup lapidē peccādo. sed credētes in xp̄m stāt sup ip̄m. q̄si sup ꝓphum fūdamētū. Nec tātū oterūt q̄ntū pōt eos otere xp̄c sed scd̄m peccata sua. aut ꝓpt magnitudinem peccati criminal'. aut ꝓpt altitudinē dignitatis vt clerici monachi vidue virgines. Lapis vero. i. xp̄c cadit sup iudeos & paganos nō credentes qui nō p̄ sua opa peunt. neq; p̄ sua? psonas. sed tātū peunt q̄ntū pōt eos p̄dere xp̄c qui nō credūt i eū. De qbo ꝓphā. Nō fiet impij nō fiet p̄ tāq̄ pulvis quē ꝓicit vent? a facie fre · J · Igit qui pctōr ē. & tamen in xp̄m credit p̄r assensum mali & otēptū dei cadit sup lapidē et ofrīgit vt nō rect? ābulet sed nō omnino cōteret. Cui vero lapis iste desup cū pena p̄dicionis irruet q̄n negat penit? oteretur vt nec testa remaneat. ·M· Qui maths torcular ponit. dic? marc? lacū. quia sicut in torculari ex p̄mit vinū. sic in lacu exp̄mit aqua de humore Torcular enī quasi vomit mustū. & hū? q̄si vomit lacū. Fortassis antiqui torcular appellauerūt lacū a ꝓfunda parte in qua recipit li q̄r. Hic enī dr lac? leonū. Dast'maut. i. pax illauit vl' plātauit. seu qd mihi melius videtur pastū dedit. i. fimo pauit Dat deus q̄si fimo pauit filios jsrl'. q̄n carnibo q̄s ip̄i cupiebant eos saciauit. Vnde illud. Mā ducauerūt & saturati sūt nimis. & desideriū eoz attulit eis n̄ sūt fraudati a desiderio suo. Fodit. i. fodiēdo terrā fēc torcular vl' lacū. q̄ fodiēdo oza in deoz & inde eiciēdo stercora viciorz. dedit eis ꝓphias p q̄s bona discernerent a malis. sicut in torculari mustū discernit a vin acijs & oleū ab amurca & per aq̄s q̄si a lacu mūdaret a sordibo p̄noz desideriorz. Dauid & alios ꝓphas vlneranerūt in capite. i. i ozde q̄ caput dicit cogitacōnū vl' in xp̄o qui ē caput omīm fidelium. quādo eis ꝓphantibo de aduētu xp̄i non crediderūt. Vnde ip̄e vanid ait. Secūm multitudinē dolorz meoz in ozde meo. solacōes tue letificauerūt aiam meam.

·M· ccxx. ·R· ·cxxij· & cxxviij· L· ccxxxix· & ccxlij· ·A· lxxvij·

ET cū audissent p̄nc̄pes sacdotū & pharisei parabolas ej? cognouerūt qd de ipis dicēt. Et q̄rentes eū tenere timuerūt turbas. quoniā sicut ꝓphām eū habebāt. ·J· Turba mobilis ē & in morē fluctuū & vētorz trahitur. Quē modo venerāt. otra eum clamant postea crucifige.

·M· ccxxj· ·L· clxxxj·

Capl'm ·xxij·

ET respondēs jbs. dixit iterū in parabolis eis dicens. Hil'e factū ē regnū celorz hoī regi. q̄ fec nupcias filio suo Jn pabol' audiunt q̄ apte nō mereq̄t audire. Videns dñs voluntatē seuiētiū ot semibillomin? tamē increpat illos. ·Gr̄· Rex iste deus pat qui fecit nupcias filio suo q̄n i vtero virginis eū hūane nature cōiūxit. Que cōiūctio ex duabo extitit naturis nō ex duabo p̄sonis Apcius dici potest. Nupcie sūt societas xp̄i & eccl'ie tam ex iudeis q̄ ex gētibo congregate. Do?

sponsi thalam⁹ fuit. ꝑtus ꝛgis. Cõgregacõ iustoꝝ regnũ celoꝝ dicit quia in ea celestes virtutes regnãt. Que in hoc simile ẽ do patri. quia sicut ille filio suo diunxit eccliaz ita illa congregacio filios suos quos do generat p verbũ ꝓdicationis. p fidei sacmẽta diungit eccie fideliũ.

Et vocauit pces & hora cene misit seruos suos vocare inuitatos ad nupcias. & nolebãt venire. Lucas describit sub appellacõe cene qd matheus dicit pndiũ esse. cũ apud antiqs cotidie ad horã nonã pndiũ fieret qd cena vocabat. Crisostom⁹. Prãdiũ seu cena ẽ doctrina iusticie & vba diuina. Manna figurã habens verbi in deserto. ideo dicebat mãna qd ebraice dicit qd ẽ hoc vt quotiescũq; audiam⁹ vbũ ammoneat nos ipm nomẽ inqrere. qd ẽ ho qd audim⁹. Et sic cibũ cũ masticauerim⁹ dimittim⁹ in stomachũ ita & vbũ bene rectatũ omẽdãdũ ẽ memorie qsi stomacho. Inuitacõ fuit qndo de⁹ dixit ad abrahã Exi de tra tua et de cognacõe tua & veni in trã quã mõstrauero tibi & dabo tibi illã & semi tuo. Quã trã. Oriẽtalem fluẽtem lac & mel. Qd vez nõ est de tra iudee. nũq; eni illa fluxit lac & mel. Sed est terra rõnal quam xpc suscepit. De cui incarnatione lac & mel pcesserũt. Lac. i. op⁹ miraculoꝝ p qd rudes qsi pueri sustentẽt mel. i. eloqũ doctrine vt ait ꝓpha. Quaz dulcia faucibus meis eloqa tua super melozi meo. Bene g⁹ dictũ fuit abrahe exi de tra tua. & de ognatione tua. i. d iudaismo & de circũcisiõe intellige ex cũ dũ esse q saluari vult. Nec solũ iudei. ꝑ nullꝰ homo potest mãducare lac & mel di. misi terrã et cognacõez suã relinqt vt illo. Nisi qs reliqrit patre vel mrez &c. nõ pt esse me⁹ discipl's. Itẽ Qui vult me⁹ esse discipl's abneget semetipm Relinqt ergo cognacõez suã nõ qui detẽpmt eã sed qui pl⁹ diligit deũ quã parẽtes. Relinqt terrã suã qui carnis sue ñ sequit voluptatẽ. Ex tẽpe moysi cepit diuiniũ istud ꝓparari. qñ lex ẽ data. Qd diuiniũ ita diuisis spẽbo iusticie de coratũ ẽ sic regale pfidiũ diuisis cibis ornatur: Ex eod tpe exerũt imitatozes. i. ꝓphete.

Et ceperũt oms simul excusare. Qui venire nolnerũt excusãt. & sic intẽ cludũt sibi eternũ diuiniũ. qd de⁹ nõ rogat⁹ gtis offert volentibꝰ. Excusat dis qui pl⁹ terrena qp celestia diligit. ecia si se ad celestia tendere dicit.

Primus dixit ei. Villã emi & necesse habeo exire & videre illã rogo te habe me excusatũ. Villa designat terrenã substanciam qp quidam magno labore vel ecia fidei dãpno sibi emũt. aut p superbiã aut ꝓpter corporis substanciã. Exijt ergo videre illã qui relicta detẽplacõe mina. sola exteriora cogitat.

Et alter dixit. Juga boum emi quiqz & eo ꝓbare illa rogo te habe me excusatũ Recte quiqz sensus corporis iuga vocati sunt qui in vtroqz sexu geminãt. Qui sexus quia sola exteriora cognoscũt & nõ intima recte per eos curiositas designat. Grande vicium ẽ curiositas que deũ inuestigat vitã pximi metẽ exterius ducit sua vicia postponẽs. Notandũ qd dũ dicunt rogo te habe me excusatũ humilitas sonat in voce dũ venire detẽpnũt superbia in actiõe Sic peccatoz qui dicit ora p me peccatore & peccatũ non vult deserere humilitatẽ infirmat sed in superbia pstat.

Et tali⁹ dixit Uxorem duxi & ideo ñ possũ venire. In uxore voluptas carnis accipit nõ qp diugiũ nõ sit bonũ ad sobolẽ ꝓpagandã sed qd nonulli exptũt in uxore nõ fecũditatẽ plis sed desideria voluptatis. Conugiũ ergo nõ reprehendit sed integritas ad maiorez honorem vocat. Item in villa empta dñatio notat & superbia castigat. Dri⁹ ho dñari voluit. quia dñm hre noluit. Quid ẽ dñari n ꝓba potestate gaudẽ. Quiqz inga sunt in sensibꝰ tria facile apparẽt nã duo sũt oculi due aures due nares. In gustu ecia duo sũt instrumẽta lingua et palat⁹. Voluptas cãis que ad tactũ pertinet occulci⁹ gemiat. Est eni fornicec⁹ & extra nec⁹ Juga bouũ dicũt qz p sensus istos terrena requirũt. & boues trã versant Et sũt hoies qui nichil volũt credẽ. n qd sensibus percipiũt. Uxor pertinet ad voluptatẽ cãis q multos ipedit.

Iterz misit alios seruos dicẽs Dicite invitatis ecce prandiũ meũ parani thauri mei & altilia occisa & oia parata venite ad nupcias. Gr. Serui pmi fuerũt ꝓphe pnũcij incarnacõis. Secdi sunt apli qui facta asserunt. Unde hic dr pndiũ paratũ. i. misteriũ incarnationis opletũ & introit⁹ regni apt⁹ qui ãte fuerit clausus Tauri & sagmata occisa itelligũt sancti occisi Omes ꝓphe & xpc ido occisi sunt vt hoc spãle tabernaculũ firmit signet Naz sic viscera agni. i. eloqa xpi boies ñ mãducauerũt. misi postqp occisus ẽ sed post moztẽ eius euglia eius pdicauerũt sic & viscera. i. eloquia ꝓphaꝝ nõ sunt suscepta misi postqp occisi sũt Si enim suscepissent sermones ysaie numqp serrasset eũ sed pstqp occisus est iudei cepũt eũ lugẽ. Sic

enim nullī viuentis aiaꝝ viscera mādūcāt ira viuentiū ꝓphaꝝ sermones nemo suscepit. Sagīnata sunt gētia dī plenī. Nec ido dixt tauros et sagīnata ąn tauri fuerint sagīnati ꝑ nō oēs sagīnati fuerūt tauri. Quidā enī tēi ꝓphe fuerūt. qdā aūt ꝓphe & sacdotes. sicut Jeremias et ezechiel. Ergo sagīnata dicī ꝓphas tātūmō ąa repleti fuerunt spū scto tauros autē qui & ꝓphe fuerūt & sacerdotes. Sicut enī tauri st duces ḡgis ita & sacdotes pncipes ꝓphi sunt. ·Gr. Alit: Tauri sūt patres vtis testamē ti qui īmicos suos expmissione legis q̄si cornibo viriū repcuciebāt. Altilia vero fig̃cāt patres noui testamēti euglica pcepta ferentes & pmissa scte dei ēplacōis ad sublimia elatos per gtiā etne pinguedis pceptā sicut altilia sagīnata dicim? ab eo qđ est alere. Nota qđ in pziori nuitacōe nihil de thauris & altilibo dicīt sed in scda qa dei? cū verba ei? audire nolum? addīngit exēpla. Crisostō? Omnia mąt parata sūt ąa ącąd querit ad salutē totū iam adimpletū ē in scpturis Qui ignarꝰ est inueniet ibi quid discat qui superbus est & peccator inueniet ibi futuri iudicij flagella. Oēs ibi inueniunt in scripturis & puulos & maiores.

Illi aūt neglexerūt. Et abierūt. alius in villā suā. alii vero ad negociationē suā Non dixit malignati sūt sed neglexerūt q̄ non oēs indei crucifixert xp̄m aut ꝺsenserūt i mortem eius. Omnis actꝰ humanꝰ duplex ē. aut villa scilicz aut negociatio. In villa intelligīt omne opꝰ t̄renū siue in agro siue in vinea. siue in ligno. siue in ferro & ącąd labore manuū fit Qđ aūt nō labore manuū sed alijs lucris ꝺsequmur vt in honoribo pmanere aut i milicia aut i mercacōe oēe hoc negotiacō appellat. Duobus ergo verbis oēe opꝰ humanū ꝺcluſit. siue honestū vt est ville cultura vnde salomon ait ne oderis rusticā opacōez. siue i honestū vt est negociatio dignitatis. siue milicie. siue mercature vnde nihil antea iudi tenebāt. Ex forte dicis. Et villā colè pccatū ē quia impedimētū est. Non est cultura ville pccatū sed tu ꝑ ferendo eā do facis esse pctm̄. Aut ita. Villa ē mūdus iste circa quē amatores mūdi occupant. negociatio aūt ꝓdicacō legis & ꝓcuracō tēpli! qui ā auari sacerdotes & ceteri mistri templi q̄si negociacōem estimāt.

Reliqui vero tenuerūt seruos ei? & ꝺtumelia affectos occiderī. De sua morte tacz quia in ꝓzi parabola inde dixerat & ostendit mortem discipꝰoꝝ suoꝝ quos post ascēsū eius occiderūt iudei.

Rex aūt cū audisset irat? ē & missis exercitibo suis ꝓdidit homicidas illos. & ciuitatē illoꝝ succendit. Magni enim is arguunt qui seruos regis occiderūt. Quādo vnit ad ultionē. bō filet & rex tātū ꝺr. Exercitibus .i. malis angelis seu romanis sub vespasiano et tito iudeos infemit. & peccatrem succendit ciuitatē. Vl ita. Exercitibo .i. sctis angel pr quos iudiciū exercebit p sequētes ꝓdet. & ciuitatem .i. carnem i qua habitauerāt cū anima in gehenna cremabit.

Tunc ait seruis suis. Nupcie qdē parate sunt. sed q̄mnitati erāt non fuerūt digni. Ite gº ad exitꝰ viaꝝ in platheas. & vicos et ciuitates. & quoscūq; inuenerītis paupes ac ꝺbiles & cecos & claudos vocate ad nupcias. Quāte sūt aduersitates actuū ih̄º mūdo. tāte st vie q̄ ducūt ad diabolū geneālē scz viā p diuersos. Ido ergo dicī ite ad exitꝰ viaꝝ. vt cuiuslibet ꝺdiuersos boies vocet ad fidē. Potes ē enim dei gtia quoslibet barbaros mēte corrigere qui cor nabuchodonosor ad feralē sensū mutauit & itez ad humanū intellectū reduxit. ·Gr. & Remigi?. Mittit ergo in platheas & vicos & ciuitates. inuitās paupes. ꝺbiles cecos et claudos. vt nulla fiat discretio locoꝝ seu psonaꝝ vrientibo ad fidē xp̄i. Ostendit enim q̄ debilitas corporis nullū excludit a regno dei. rarius delinq̄t cui deest illecebra pccādi. & citius ad deū ꝺuertit. qui nō habet i mūdo vbi delectet Alit. Paupes debiles ceci & claudi dicūt gentiles ꝺparacōe iudeoꝝ. qui per legē & ꝓphias. diuites fortes illuminati & erecti esse debrent. sed hec esse falso ꝓmittūt. Mittit ad vicos cū illos imitat quos tpalium rerū vocat inopia. Mittit ad ciuitates cū eos vocat qui culta ab inculcis secernūt. qui tenere legē natē sub vrbana cōuersatione nouerāt.

Et ait seruꝰ. Factū ē domine sicut impasti & adhuc locꝰ ē. Et ait dñs suo. Exi in vias & sepes & ꝺpelle intrare vt ipleat? domus mea. Dico aūt vob qa nemo virorꝝ illoꝝ qui vocati sunt gustabit cenā meā. Impleta est domus dei numero ꝑdestinatoꝝ. sed superbi peccatores qui vocati venire noluerūt seipsos irrecupabilit excluserūt. Vocat domi? per se. vocat ꝑ angelos. per patriarchas. per apl̄os. per miracula. per flagella. Nemo ꝺtēpnat venire ne dum vocat? excusat. dum voluerit intre nō

valeat. ·A. ꝙ vrbꝫ dñi. Venerũt de plateis et vicis humiliati peccatores exgẽtibꝫ vmant de sepibꝫ hẽtici. Nam qui sepes ostruũt. diuisiones querũt. Trahant a sepibꝫ. euellãt a spinis. Cogi nolũt volũtate inquiũt nrã intrem? Non hoc dñs inpanit qui ait opelle mere. Foris inueniat necessitas int? nascat voluntas. Jta qꝫ vie & sepes itelligũt erronee secte & hereses. ·Gr. Liquet igit qꝫ alij vocãt & vire otẽpnunt. alij vocãt & veniunt. alij intrare opellunt. Vocãt & vire otemnãt qui donũ intellect? accipiũt sed cũꝫ itellectũ opibꝫ ñ sectãt Vocant & vmũt qui acceptã intellect? gtiã operãdo pficiũt. Conpellũt intre. qs eccliatẽ poralit punit qz ouersi sũt itrorsũ post qꝫ posuerũt manum ad aratrũ.

Egressi serui ei? in vias ogrèganerũt oms qs inuenerũt malos & bonos & implete sũt nupcie discũbencium. Per malos & bonos apte ostẽdit qz p nupcias eccl'ia designat q nũc & idiscreta suscipit & postmodũ inegressione discernit. Mali miscent boms qz nequaqꝫ pducit ferrũ aie ad subtilitatẽ acumis. si bo non eraserit lima aliene pnitatis. Debent emim boni tolerare malos. sicut in archa noe diuersa fuerunt genera animaliũ & in horreo sũt grana cum paleis.

·M. ccxxij·

Intrauit aũt rex vt videt discũbentes & vidit ibi hoiez nõ vestitũ veste nupciali et ait illi. Amice quõ huc intrasti. nõ hns vestẽ nupcialem. Crisostõ? Rex. i. de? intrauit non qui vbiqꝫ fit. sed vbi vult aspicẽ ibi dicit psens vbi ñ vult. ibi absens. Intrauit vt videret. i. videri faciat singlorũ merita. De futuro hic loqt p tpa pterita. Dies aspectõis die? ẽ iudicij quãdo visitat? ẽ xpianos qui sup mensam scpturaꝝ recũbũt. i. reqescunt & celestibꝫ replent doctrinis. ·J. Vestem nupcialẽ accipe pcepta dñi. Si qs igit in tpe iudicij fuerit inuẽt? sub noie xpiano indut? exuuijs veteris hois audiet istud. Amice qnomõ huc intrasti. Amicũ vocat qꝫ inuitat? fuit. Amplius. Gr. Vestis nupcialis ẽ caritas q̃p. hre debz ois baptisat? & que ita habet in duobꝫ pceptis. i. in dilectõe dei & pximi. sicut i duobꝫ lingmis superiori & infriori vestis texit. Amice dicit. ac si apte dicat. Amice. & nõ amice. Amice pr fidem. sed non amice p opacõez.

Et ille obmutuit. Crisostõ? Hic ab· scõdim? opera. & celam? corda nra. sed in illo die qñ sol & luna & tot? mũd? stabit aduersũ nos in testimoniũ peccatoꝝ nrorꝝ & si oia tacẽt ipe tamẽ cogitacões nostre & ipa opa specialit stabũt ante oculos nros ante deũ dicente apto. Cogitacõibꝫ inuicẽ accusantibꝫ aut ecliã defendẽtibꝫ in die qñ iudicauerit domin? occulta hoim p ihm xpm.

Tunc dicit rex ministris. Ligatis pedibus? & manibꝫ mittite cũ i tẽbras exteriores ibi erit fletꝫ & stridor dentiũ. Ligatas mã? et pedes fletũ qꝫ oculoꝝ & stridoꝝ dẽciũ vt ad cõpbãdã vritatis resurrectionẽ itellige. vt ire igo ligãt man? & pedes vt desistãt male operari. & currẽ ad effundẽdũ sanguinẽ. Quenũc spõte ligãt in vitio tũc in supplitio ligabunt dolendo. In fletu qꝫ oculoꝝ & stridore dẽcium per methaforã mẽbroꝝ corporaliũ magnitudo ostẽdit tormentoꝝ. Exteriores tenebre sũt nouissime. i. eterna nox dãnationis qz interiores sunt cecitas cordis. Repulso vno in quo omne corp? malorꝝ expmit gnalis sẽtẽcia infrt.

Multi autem sunt vocati pauci vero electi Tale ẽ qꝫ dicit. Non vn? tãtũ de vocatis est elect? de nupcijs sed de multis est intelligendũ. Dimitti emim vrbi nunc epulas sumimus sed i die iudicij rex intrãs nos distinguet. Crisostõ? Aliter. Ex hoc qꝫ nõ dixit intrauit rex vt remuneraret sed vt videret. datur suspicione forte hoc de vindicta iudicij intelligat. Neqꝫ emim dixit mittite cũ in tenebras inferiores. i. i inferiora loca inferni vnde alibi & eripuisti aiam meã ex iferno inferiori. Sꝫ dixit exteriores. Ergo scdm hãc sentẽciã dies aspectionis dies temptacõis ẽ qñ dignat? ẽ tẽptare eccliam suã vt videat qui fidẽ habet & opa Ruociens ergo tẽptat eccliam ingredit ad eã. vt videat qui sũt dign nupcijs celestibꝫ & si tũc indignũ inuenit aliquẽ introgat eũ. Quia humana simplicitas difficile fraudulẽciã simulate mẽtis intelligit idcirco hũc indignũ cetu nupciali de? sol? inuenit. Nupciale aũt vestimentum est fides vra. Vnde apl's ait. Expoliare vos veterem hoiem cũ actibꝫ eo? vestientes vos nouũ qscdm deũ creat? est in iustitia & scitate vritatis. Justicia ptinet ad ouersacõez bonaz sanctitas vritatis ad fidem vram Introgacõ antẽ fit i cogitacõibꝫ in pij Quasi dicat vt qꝫ xpian? es fact? Opa tua nõ sũt xpiana Vnde talem cum viderit de? in eccl'ia non habentẽ qꝫ respõdeat cõsciencie sue tradit cum spiritibus

inductõm Nam mala p malos mistros reddt
et ligant ei manꝰ·i·opa rectitudis·& pedes·i·
motꝰ anime q̃bo incedit nõ de loco ad locũ. ſ
de malo ad bonũ & de bono ad malũ. vt sic la
queũ pdicõis incurrat. Et sic mittit i exteriores
tenebras vl gentiliũ vl iudeoꝝ vl hereticorum
Et forsitan ppinquiores sũt tenebre gẽtiliũ qui
veritatẽ spernũt quã nõ audierũt exteriores aũt
iudeoꝝ qui nõ crediderũt magis exteriores hereti
corũ qui didicerũt. Modo mittũt in tenebras
exteriores postea pacient fletꝰ & stridorẽ dentiũ.
·M· ccxxiij· ·R· cxxx· ·L·ccxliij·

Capt'm ·xxiij·

Tunc abeũtes pharisei cõsiliũ
inierũt·vt caperẽt eũ i sermõe
Et mittũt ei discipulos suos
cũ herodianis dicentes· Ma
gister scimꝰ qa vrax es & viã
dei in veritate doces·& nõ est tibi cura de aliq
Non enim respicis psonã hoim. Remigiꝰ.
Non times platã psonã sed eque dicis verita
tem maioribus & minoribus. Magistꝝ vocãt &
veracẽ·& vt q̃si laudatꝰ misteriũ coꝝ sui sim
plicit eis apiat·cesq; velit hre discipl'os· Per
herodianos intellige gẽtiles herodi tetrarche
qui iohãnẽ decollauit famulãtes sue alij hero
di antipatꝝ filio· Crisostõꝰ· Quale cõsiliũ
tl'es & osiliatores·Cogitabant apud se sacer
dotes· Oĩs sciũt qz inimici eiꝰ sũꝰ: Et inimi
coꝝ testimoniũ ecia si vꝝ sit rprobat·Et ideo
p semetipos nõ interrogãt nã inimicꝰ maiestuꝰ
melioꝝ ẽ quã amicꝰ fictꝰ·Facilꝰ enĩ dũ timet
vitat· Miserunt ergo discipl'os suos eũ intro
gare q̃si miꝰ suspectos vt aut eũ absc̃ondite de
prehendant aut deprehẽsi miꝰ erubescerent. Sed di
scipuli pares erãt magris suis i malicia quãuis
etate miores· Nam & pulli serpenciũ statã sũt
breuiores veneno aũt eq̃les & catuli lupoꝝ ad
huc teneri & si venari nõ possũt gaudẽt tamen
in morsibus & sanguine. De tl'ibus ait ppha· Mol
liti sũt sermones eiꝰ sup oleũ & ipi sũt iacula·
Die ergo nob· Quid tibi videt· Licet cẽ
sum dare cesari an non· Fraudulẽta intro
gacio sub hoc sensu· Nõ ẽ instũ vt nos serui sũ
mi regis & remis regibus seruiamꝰ· Si enim indi
gnũ ẽ vt homo vmꝰ regis alti regi seruiat·& si
hoc fecerit iniriã faciet dño suo & q̃ntomagis
indignũ ẽ vt cultores dĩ hũamis pcãtibus gue
tur· ·I· Alij aũt dicebãt romanis p oibus
militãtibus ad securitatẽ & pacẽ debere tributa
psolui· Quo qua sedicõe postea regnũ & pata
destructa sũt· Ad hoc igit pharisei puocant
respõdẽtẽ vt dicat ñ debere solui tributa·& ide
contra romanos sedicõis auctor teneat.

Cognita aũt ihs neq̃cia eoꝝ· Ait· Quid
me tẽptatis ypocte· Ostendite mihi nu
misma cẽsus. At illi obtulerũt ei denariũ· Qui
ma virtꝰ ẽ respõdentis interrogãciũ mẽtz cogno
scẽ Nummisma est genꝰ nũmi qđ p decẽ nũmis
imputabat & habebat imaginẽ cesaris Et ait
illis ihs. Cuius ẽ hec imago & sup scr̃ipcõ· Di
cũt ei. Cesaris· Interrogat nõ ignorãs sed vt ad
sermonẽ eoꝝ opterẽt rspõdẽt· Tiberiũ sub quo
passus est dñs puignũ augusti dicit hic cesa
rem quim loco vitrici succesrat. Oĩs autẽ
reges romani·agagio cesare q̃ iperiũ arripuerat
cesares appellati sunt·

Tunc ait illis· Reddite gꝰ q̃ sũt cesaris
cesari & que sũt dei deo· Cesaris sũt nũmꝰ
tributũ·pecunia·dei vero sũt decime primicie ob
lationes· Et sicut cesar exigit impssionem sue
imagnis sic & deꝰ aiam lumie vltis sui signa
tam· ·Ambrosiꝰ· Cum igit alia sit imago
dei alia mũdi Si xpc non habuit imaginẽ ce
saris cur cẽsum dedit· Non de suo dedit sed mun
do reddidit qđ erat mundi· Et si tu nõ vis ob
noxiꝰ esse cesari noli hre q̃ sũt mũdi· Ex si ha
bes divicias obnoxiꝰ cesari es· Si vis terreno
regi nihil debere oia tua relinq̃ xpm seq̃re & bñ
priꝰ que cesaris sũt reddẽda decne. Non enim
potest esse q̃s dñi ñ pꝰ mũdo renũciauerit·

Et audientes mirati sũt & relicto eo abie
runt· Dyt· Cum pociꝰ credẽ debereẽt
recedũt mirãtes qz non bñt tẽptãdi locũ· Est
enim exti q̃relam iniurie cesari reddi qđ cesaris
est deo aũt que eiꝰ ppria sũt reddẽ nos oportẽ·
videlicz coꝝpꝰ aiaz voluntatẽ. Ab eo aũt hec &
origínem & pfectũ sumũt·

In illo die accesserũt ad eũ saducei q̃ dicũt
non esse resurrectionẽ & interroganerũt eũ
dicentes· Magister moyses dicit si q̃s mortuꝰ
fuerit nõ bñs filios vt ducat fratẽ eiꝰ vxorẽ
illiꝰ & suscitet semẽ fri suo·Erãt aũt apud nos
septem fres & primꝰ vxore ducta defunctꝰ est
et nõ bñs semẽ reliqt vxorẽ suã fratri suo Ite
cũdꝰ mortuꝰ est sine filio similit & tercꝰ acce
pit illã & omnes septẽ & non reliq̃rũt semẽ· No
uissime autẽ oim & mulier defuncta est· In re
surrectione gꝰ cuius eoꝝ erit vxor· ·I·&·L·
Oĩs enim eã habuerũt· Due erant hereses in

iudeis phariseoꝝ & saduceoꝝ. Phariseí suaꝝ traditionū qs deutrosin .i. scdam legē vocāt iu sticiciā pferebāt. vnde & diuisi vocabant apo stolo. Saduceí aūt qui insti it ptāt corpoꝝ et anime resurrectōnē negabāt putātes intro ire aias cū corpe. Quo circa t pitudiez fabule fingūt. vl pōt fieri vt in gēte coꝝ hoc aliqñ ac ciderit. In lege enī lit cogebat nubere inuita. sed i lege spūs ꝺmēdat castitas. Mistice sep tem frs sine filijs defuncti repbis qbus qꝫ cō gruūt. qui p totā hoc scli vitā que septē diebꝰ voluit a bonis opibꝰ steriles existūt. & ad vl timum ipa mundana cōuersacō qsi vxoꝝ eoꝝ in fecūda transit.

Et ait illis jhs. Erratis nescientes scpturas neqꝫ vtutem dei. Filij scli hoc nubūt et traduntt ad nupcias. Illi aūt qui digni habebūt scło illo & resurrectōe ex mortuis. neqꝫ nubūt neqꝫ ducūt vxores. neqꝫ enī vltra mori poterūt. sed sūt sicut angeli dei in celo. & filij st dei cū sint filij rsurrectionis. Hoc nō ita intelli gendū est qꝫ indigni. i. peccatores vl mimme resurrecturi. vl ad nupcias resurrecturi sint cre dendi. sed qꝫ dns ait vt ad rsurrectōnis gl̄az excitet de electis solūmō volunt facē sermonez Resurrecturi eqles erūt angelis. & in castitate et in imortalitate. Cōnubia qppe habt ppt filios. filij ppt successionē. successio ppt mor tem. Vbi ergo nō ē mors. neqꝫ cōnubia. Cri soston. Saduceí n credebāt esse cōiugia post mortē quādoqꝫ de ipaz resurrectionē negabant. sed defensionē erroris sui putabāt se inuenisse apud se dicētes. Dicut nō ē possibile vt muli er que fuit septem viroꝝ sit vni vxor puta aut omnium omnis. Sic nō ē possibile vt fiat re surrectio mortuoꝝ. Quare dns cū de jeunijs et elemosinis cetis qꝫ vtutibꝰ spālibꝰ locutus fuisset nō angelos sil̄itudinē introduxit n mō Quoniā sicut oms act carnales opa sūt aīa liū pcipue tn act libidis. sic & oms qdē vtu tes spāles res sūt angelice pcipue tn castitas. Vbi matbs & marc hūt neqꝫ nubēt neqꝫ nu bent. greco ydeomati latina ꝺsuetudo nō respō det. Nubere enī ppe dicūt mulieres & viri vxo res ducē. Sed nos simplicit dictū intelligā neqꝫ nubent viri. neqꝫ nubent mulieres. Hoc r spicit ad virtutē dei sequēcia vero ad hoc quod dixerat erratis nescientes scpturas. Quia vero resurgāt mortui. nō legistis i libro moysi sup rubū. quia dictū est a deo quō dixerit illi dei Ego sū ds abrahā & dei ysaac & ds jacob.

Non est dei mortuoꝝ sed vivoꝝ. Oms enim viuūt ei. Vos ergo multū erratis In rubo similitudo nra fuit quia ignis ibi ar de bat. sed nō cū spinas ꝺsumebat. Sic in nob eloquiū diuinū igni tū ē. nec spias nras sb ma ledicto ḡmiatas absumit. Inquiēs ds abrahā deus ysaac dei jacob ter dcū noiando imitatē sigficat deū iterans vnā substanciā. Viuunt aūt qui vēdicāt portionē suā quā elegerāt hre in tra viuēciū. Hyl. Si enī abrahā isaac et jacob morientes pissent. non dicēt deus coꝝ esse. qz nō essent. Nūc aūt quoniō negabūt esse futuriqꝫ semp illi quoꝝ se esse pfitet eternitas Non est dei mortuoꝝ qui omino pierūt vt sadu cei putabāt sed vivoꝝ vita beata. Oms enim quoꝝ dns & deus ē viuūt ei qui etna dispositione sua vita ē aiaꝝ & resurrectio corporum. Vnde alibi dns. Qui credit in me ecclia si mor tui fuerit viuet. Poterat aperiora de rsurrectio ne testimonia redde ppbaꝝ. sꝫ ppbas saduceí non recipiūt.

Et audientes turbe mirabant in doctrina eius. Respōdētes aūt qdā scribaꝝ dixe runt. Magister bene dixisti. Hy. Nota. cū fidiatoribꝰ & oculcatoribꝰ dns secta misteria loqtur nō tn sctm dat canibꝰ. sed aderāt idonei quos ppt alioꝝ imūdiciā n oportebat negligi Crisostō. Vbi de manu arida t ectat. xps calūpniatoribꝰ pmū sub qdā qstiōne auctori tatē pfert. deide racōez. Dic aūt p racōez po suit dicēs in resurrectione enī neqꝫ nubent neqꝫ nubent. deinde auctoritatē. ego sū dei abrahā Hoc fecit vt calūpniatoribꝰ p auctoritatez pferam racōez. Interrogantibꝰ aūt quo cūqꝫ ppsito p racōez exponā postea auctori tatē confirmem. Calūpniatores enim oportet interrogatores aut ꝺoceri nā calūpnia tor & si racōz intelligat nō ꝺsentit.

.L. cxxj. .M. ccxxiiij. .R. cxxxj.

Phariseí aūt videntes qz silēciū iposuit set saduceis conuenerūt in vnū. Et accessit vnus de scribis legis doctor tēptās eū & dicēs Magister qd ē mādatū magnū in lege. .V. Licet phariseí & saducei int se ctrarij essēt. tn pari mēte ꝺsenserūt ad tēptādū dnm. qd legis fecisse bodē & pilatū i nece dni. Phariseis se pe ꝺsutatis malicia & linoꝝ nutrit impudēciā Itaqꝫ nudi a vrītate multitudie se armauerūt dicentes apd se. Crisostō. Oms loquam p vnū vt si fuerit victꝰ solꝰ videat cōfusus.

Magistrū vocat · cuius non vult esse discipl's · simplicissim? interrogator & maligissim? insidiator · de magno mādato interrogat q̄ nec minimū observat · Ille enim debet interrogare de maiori iustitia q̄ minorem opleuit ·

Ait illi jhs · Primū oim mādatū ē · Audi isrl · dns ds tuus deus vn? ē & diliges dominū deū tuū ex toto corde tuo & ex tota aia tua · & ex tota mēte tua · & ex tota virtute tua Hoc ē p̄mū & maximū mādatū · Secūm autē simile est huic · Diliges p̄ximū sicut teipsum In his duobus mādatis vniuersa lex pendet & ppha · Primū & maximū est · vnū deū sup oia diligē · & hoc ante oia debem? q̄si vnicū pietatis fundamētū locare · Ideo nō dixit cognosces sed diliges · q̄ cognoscē vnū deū pene ppium ē humane nature diligē aūt rligiosi corde & recti Huic simile ē de dilectione p̄ximi · qa imago dei ē hō · Dilectio in dm · origo ē dilectionis mi p̄ximū · & dilectio in p̄ximū · cognitio ē dilectionis in deū · Isidor? in libro differeciaꝝ · In tribus rebus dilectio dei exp̄mit̄ vt nihil īmane at in hoie qđ nō diuine dilectioni subdat̄ · Nam dū dicit̄ dilige deū ex toto corde tuo · oēs cogitacōes in deū refrendas p̄cepit · Dū vero dicitur ex tota aia · oēs affectiones aīe ad deū referri iussit · Dū vero adiecit ex tota mēte oēz racōnē indicat hūanā qua intelligim? & discē nim? in rebus diuinis esse occupādā · Vbi antē dicit ex tota virtute bonū p̄seuātie inuḡt · Itē duo sūt erga p̄ximi dilectionē seruanda · vt & beneficij impensione foueat̄ · & nulla malicia ledat̄ · Hoc ē qđ tibi n̄ vis alij ne feceris · & oia quecūq; a ppbatis vt faciāt vob hoies · & vos facite illis · Licet igit̄ diuīsa sint p̄cepta quibus aut vtilit̄ que sūt appetēda cupim? · aut que vitāda sūt vtilit̄ p̄cauem? vnū tn sūt in radice caritatis · q̄ oia in dilectione dei & p̄ximi facē debem? · Recte ita q; dicit legez & ppbas referri ad duo mādata caritatis · q̄ totū decalog? & monita ppbarū ibi hnt finem · · M · Videam? ergo decalogū · q̄ qđ capit̄ metro melius retinetur ·

Ecce decē cordis · resonat custodia legis ·
Vnipotens vn? · nō est alius deus vllus ·
Dei? nullā · caueas formare figurā ·
Hoc nomē frustra nō sumas · sabatha fuga ·
Vatuor hic inssa · cluſit p̄ma tabella ·
Etera sex · tabule sic sūt inscp̄ta scde ·
Ongit vt dures · habeas i honore parētes ·
Ne feras gladio · ne fias mech? neq; latro ·

Non falsus testis · nō fias inimicians alienis ·
· R · cxxxij ·

Et ait illi scriba · Bene magister in veritate dixisti q̄ vn? est deus · & nō est alius p̄ter eū et vt diligat̄ ex toto corde & ex toto intellectu et ex tota aia & ex tota fortitudine & diligere p̄ximū tāq̄ seipm maius ē oibus holocaustomatibus & sacrificijs · · B · i mr · Ostendit ex hac resp̄ōne scriba · gd̄ sepe int̄ scribas & phariseos fuisse questionē qđ esset maximū mādatū quibus dā hostias & sacrificia laudātibus alijs fidei & dilectionis op̄a p̄ferētibus eo q̄ p̄res patres ante legē absq; omi victima & sacrificio cōsuetudine ex fide tātū que p̄ dilectiōz op̄at̄ placuissent · nemo aūt absq; fide & dilectione p̄ sacrificia · Crisostō? · Nos aūt magnū & minimū mādatū dem? q̄ntū ad dignitatē · Alio quin vtilitas oim mādatoꝝ vna ē · & sic oia sibi cohērēt · vt alterū esse nō possit sine alt̄o · vt fundamētū dici? melius esse · cū tn nec fundam tū sine edificacōne · nec ista sine illo esse possit Non igit̄ fundamētū est vtilius edificacōne · sed dignius · sicut caput dignius ē membris ·

Ihesus aūt vidēs qđ sapienter respondisset dixit illi · Non es lōge a regno dei · Recte respondisti hoc fac & vives · · M · Quia salus nra cōsistit in cognitione veritatis & amore virtutis · saducei lōge sūt a regno dei · cū nec cognoscēda cognoscāt · nec diligēda diligāt · Hic aūt superbus tēptator minus lōge ē extra regnū · q̄ iam per sciencīā euglice p̄fectionis consensit · Esset aūt in regno dei si augeret̄ ei cognitio veri & dilectio boni · vt xp̄m tam i deū · q̄ in p̄ximū susciperet ·

· L · cxxij ·

Ille aūt volēs iustificare seipm · dixit ad jhm · Et q̄s ē meus p̄xim? · Nemo p̄ximior hoi quā deus qui in tr̄inseco? nouit & oia cūra re potest · sed ois incredulus vel tēptator nec deū nec hoiem p̄ximū hꝫ · Legis p̄it? ob vulgi fauorem captādū q̄ sapienter respōdisse iactaretur interrogat dn̄m q̄d faceret · sed q̄ seipm iustificare desiderat · dns tēpauit respōsum suū parabolice loquēs ei · ita vt & ois q̄ misericors diaz facit p̄xim? intelligat̄ · & specialit̄ ipe dei filius · qui nob p̄ hūanitatē p̄xim? fact? ē designet̄ ·

Suscipies aūt jhs dixit · Homo quidaz descendebat ab ierusalē in iericho & incidit in latrones · Homo iste adā intelligit̄ · jerl'm ciuitas celestis · a cuius beatitudine lapsus est

in hāc vitā mortalem. Q bene jericho que luna
intpretat figurat. variis defectibo mcta. Latro
nes intellige diabolū & āgelos ei⁹. in quos ñ
mduerit. misi p⁹ int⁹ tumuisset Vera est enim
sentencia dicēs āte ruinā exaltat cor.

QVi eciā dispolianerūt eū. & plagis ipo
sitis abierūt seminimo relicto. Despolia
nerūt eū gl'a imortalitatis. & veste innocencie
Plage peccata sūt. qbo nat̄e hūane integra⁹
violata fuit. Abierūt aūt nō ab insidiis aliq̄te
nus cessando. sed earūd insidiaz frandes occul
tādo. Semiuiuū reliq̄rūt. qz racōez ei⁹ abolere
nō valuerūt. Ex qua emm parte sape & ognos
scere deū potest: vuit hō: ex qua vero peccati⁹
tabescit letifero vlnē fedat⁹ iacet q̄si mortu⁹.

ACcidit aūt vt sacdos q̄dā diſcēdet ead⁹
via: & viso illo pterijt. Similit & leui
ta cū esset sec⁹ locū & videt eū pt̄nsijt. Sacdos
& leuita q sanctatū t̄nsiert sacdociū & misteriū
vetis testamēti figurat. vbi mundi languentis
vlnera monstrari potera⁹t. nō aūt curari. Ait ei
apl's: qz ipossibile erat sanguie vitulorz & ag
norz & hircorz aufferri peccata. Itaq sacdos
annūcias di legē in mūdū descēdentē p moysē
nullā salutatē otulit hoi. Sic & descensus leuite
qui tipū ostēdit pphaz nullū sanat. sed cum
peccata arguit prtransit quia indulgenciam
non largit.

SAmaritan⁹ aūt q̄dā iter faciēs vnit sec⁹
eum: & vidēs eū misericordia mot⁹ est.
Samaritan⁹ qui custos int̄pretat dñm figurat
cui pphēta otra latrones istos ita supplicat.
Custodi me a laqo quē statuerūt mihi & ab
scādalis opanciū iniquitatē. Ipe dñs hō factus
vite p̄ntis iter āripuit. & vnit sec⁹ vlnera tum
cōpassionis nr̄e suscepcōne fimi tim⁹. & misen
cordie collacōne vicim⁹. Lex aūt ñ habuit mi
sericordiā. sed iudiciū & vindictā.

ET appians alligauit vlnera ei⁹: infun
dens oleū & vinū. Peccata emm q̄ in hoi
bus inuenit rdarguēdo cohibuit. spem vnie
penitētibo pmittēs frozem pene peccātibo icu
ciens. Alligat ergo vlnera dū p̄cipt penitēciā
agite: infundit oleū. dū addit appinq̄bit eni
reg⁹ celoz. ifundit & vinū dū dit ois arbor q̄
non facit fructū bonū excidet & in ignē mittet
Vel alligat vlnera i baptismo. ifundit oleū
et vinū. i. crisma sc̄ti spūs. & calicē sue passiōis

ET imponens illum in iumētū suū. duxt
in stabulū. & curā ei⁹ egit. Jumētū caro
ei⁹ est. in q̄ peccata nr̄a portauit sup lignū &
iuxta aliā parabolā ouē erroneā reportauit ad
gregē. Itaq; impossibile inuenit ē incarnacōez xp̄i
credere. eiusq; misterijs tutari ab hostili incur
sione. Stabulū ē eccl'ia p̄ns. vbi sp erādo refi
ciūt viatores. in eternā patriam redeūtes. Sta
buli noie miserias & fetores h⁹ vite signat in
finuat. ne hō in hoc exilio tāq; in patria gaude
at. Curā egit. ne eger in eccl'iā ductus p̄cepta
que acceperat dimitteret:

ET altera die protulit duos denarios &
dedit stabulario & ait. Curaz illi⁹ habe
et q̄dcūq; superogaueris ego cū rdigero rddā
tibi. Alt'a dies ē p⁹ dñi rsurrectōnē. q̄ magis
splēdet q̄m tēp⁹ p̄cedēs. Duo denarij sūt duo
testimēta. i. qbo et mi regis nom̄. & mago otinet
Stabulari⁹ ē cbor⁹ discipl'oz qbo apuit sēsū
vt itelligerēt scripturas p spūm scm̄. Supero
gat stabulari⁹ q̄d in duobo denarijs ñ accepit. cū paulus appl's dicit. De vgimbo aīm p
ceptū dñi ñ habeo. ofiliū aūt do. Itēq; supero
gat cū dicit. Dominus ordinauit hys q̄ eugl'm
annūciāt de eugl'io vinē. & nos ñ vsi sum⁹ hac
potestate. ne quē urm̄ gnarem⁹. Debitor redi
ens reddet q̄d promisit. cū dñs in iudicio dicet
Quia sup pauca fuisti fidel'. sup mlta te osti
tuā. intra in gaudium domini tui:

QVis hoz tū videt t̄ proxim⁹ fuisse illi q̄
incidit in latrones. At ille dixit. Qui
fecit miam i illū. Et ait illi jhc. Vade & tu fac
similit. Nemo nob̄ē magis proxi⁹. q̄m q̄ vlnā
nr̄a curauit. q̄m capt membris. Diligam⁹ go cū
vt deū & dñm. diligāt q̄si proximū. diligam⁹
eciā oēs imitatorez xp̄i Quod ait fac & tu simi
lit. tale ē. Quicq̄d vales in proximi necessitate
subleuanda vl corporali vl spiritali deuotus
opare. vt manifesteris esse proxim⁹. Recte mise
ricordia proximū facit. qz ē scdm naturā. Nihil
enim tā scdm naturā q̄p nate iuuare otorte.

·M· ccxx· ·R· cxxij· ·A· clxxxv
·L· ccxxxix·

Capl'm xxiiij:

ERat docēs cotidie in tēplo.
Principes aūt sacdotū & scribe & p̄ncipes plebis q̄rebāt illū
perdere & non inuenieban⁹t q̄d fa
cerent illi. Omis enim popul⁹
suspēsus erat audiēs illū. ·byl·. Quotidie
mimiz xp̄c docebat in tēplo pphm ci⁹ officium
est ognicōez dei afferre: & intelligētiā nois em⁹

potestatis q̄ p̄stare. Ad hō enī missus venerat ex eternitate deduct⁹. ·M· Populus itaq; suspēsus erat. i. elōgat⁹ a sermōe p̄ncipū. do ctrmā xp̄i ofitēs esse pcōrez. & q̄ ipi p̄ncipes dāpnacōis causam in eo nō inuenīret.

·A· lxxxviij.

Hæc dixerūt pharisei turbā murmurantem de illo hec.

·A· lxxix· ·M·ccc· ·R· clxxxj
·L· cclxxxv.

Et miserūt p̄ncipes & pharisei ministros vt apprehēderēt eū. ·A· Principes iam audito murmure quo xp̄c a tba gl̄ificat quer̄ occidere eū.

·A· Lxxx.

Dixit ergo ihs. Adhuc tēp⁹ modicū vobis cū sum. & vade ad eū q̄ me misit. Nondū volentē apprehendere nō potuerūt. sed doctē audierūt. Missio xp̄i a p̄re fuit exinanitio ei⁹ id est apparicō in tris reuersio aūt r̄surrectōis et ascēsionis gl̄ificatio. qua innotuit cordibus hoim fuisse & esse cū p̄re. & eccl̄is p̄r.

·A· lxxxj.

Quæritis me & nō inuenietis. Predicit q̄ post resurrectōnem suā sint eū q̄siturī & non inuenturi fide. vt corpalit. Sciendū quia multi opūcti p⁹ r̄surrectōez dn̄i crediderūt p quibus in cruce pendēs dignat⁹ ē orare ita. Pater ignosce illis. qa nesciūt quid faciunt.

Et vbi ego sū vos nō potestis venire. Non dixit vbi ero sed vbi sum q̄ sic venit diuinitas. ad nos. vt de celo nō recederet. Homo enim scd̄m corp⁹ in loco ē. & de loco migrt & cū ad aliū locū venerit. in loco vnd̄ venit nō ē. Deus aūt implet oia. & vbiq; tot⁹ ē. Erat ergo xp̄c scd̄m carnem in tra. scd̄m maiestatē i celo et in terra. Non dixit nō poteritis ne dsperarēt sed nō potestis. dum tales estis.

Dixerūt g⁹ iudei ad seipos. Quo hic iturus ē q̄. nō inuenim⁹ eū. Nūq̄d in dispsionē gētiū iturus ē & doctur⁹ gētes. Quis ē hic sermo quē dixit. Queritis me & n̄ inuenietis. et vbi sū nō potestis venire. Nesciuerūt q̄d dixerūt. sed q̄ dn̄s voluit ap̄hās auerūt. Iturus erat dn̄s ad gētes. nō p̄sentia corp̄is sui sed p̄dicacione ap̄lor. Impletur⁹ erat dn̄s q̄d legebāt. et nō intelligebāt. Popul⁹ quē nō cognoui seruiuit mihi. in auditu auris obedinit mihi. Illi non audierūt dn̄m in quor̄ oculis fuit. Illi audierūt in quor̄ auribus sonuit. In nouissimo aūt die magno festiuitatis stabat ihes⁹ & clamabat dicens. Si q̄s sitit veniat ad me & bibat. Qui credit in me sicut dicit scp̄tura. flumina de vētre ei⁹ fluēt aque viue. Hoc aūt dixit de spiritu quē accepturi erāt credētes in eū. Hic exponit ad quē potū venturi sitientes. i. refici desiderātes amore diuino. Qui ergo sitit veniat affectu amoris. passibus fidei recedēdo ab amore mūdi. & spūm scm̄ bibat. quē cū biberit flumina aque viue fluēt de vētre ei⁹. Venit in interioris hominis ē oscientia cord. flumia sūt benuolentia q̄ cōsulit p̄ximo ex aqua viua. i. ex gra purgāte mētes ac viuificāte. Nō enim fluit aq̄ viua de ventre ei⁹. qui q̄d bibit putat sibi soli debē sufficē. ·M· Hoc testimoniū est in p̄bijs vt legit̄ in plogo geneſis. Forte aliqui discreptabāt q̄d eugl̄ista johs memorat hic festiuitatē scenophegie. sed ibi nius mōi facile fortassis sup sedebūt si diligent actēdant. q̄lit̄ mathei⁹ & mārc⁹ de electis de tēplo ifirāt. cet̄a q̄ similes tp̄m seu rez trāspositiones.

Non em̄ erat spūs dat⁹. q̄ nōdū fuerat ihs gl̄ificat⁹. ·A· Multi āte aduētū xp̄i habuerūt spūm scm̄. sed nō hoc mō quo postea dat⁹ ē vt linguis oim gentiū loqrent & ideo dicit nōdū enim erat spūs dat⁹. Cum oms q̄ in xp̄o baptisant accipiāt spūm scm̄. q̄re non loc̄ut linguis oim. Quia iā eccl̄ia liguas habet omniū. Loco antea eccl̄ia erat in vna gēte que cū loqrent linguis oium. figurauit hoc q̄d eccl̄ia crescēdo p oms gētes. linguis oim locutura esset. Ecclesia corp⁹ ē xp̄i. tumenbr̄es. Vnitas enim membror̄ caritate cohordat. & ipa vnitas loquit̄ quomō tūc vn⁹ hō loqbat. Ideo dom⁹ post r̄surrectōnē suā dedit spūm. vt i suo corpe ostenderet vitam quam modo non habemus sed in resurrectione spamus:

·A· lxxxij. ·M· cxx.

Ex illa g⁹ tba cū audissent hos sermones ei⁹. dicebāt hic ē vē pp̄ha. Alij dicebāt Hic est cristus:

·A· lxxxiij

Quidam aūt dicebant. Numquid a galilea xp̄c venit. Nonne scp̄tura dicit q̄ ex semine dauid & de bethlehem castello vbi erat dauid venit cristus:

·A· lxxxüij· & lxxxvj:

Ergo dauid in spū vocat eū dnm. quo mō filiꝰ ei⁹ ē. Et nemo poterat respōdē ei vbū. neq; ausus fuit quisq; ex illa die eum amplius interrogare. Quia in mentibus eorum fixum erat vltra nō interrogāt. sed apte cōprehensū potestati tradūt romane. Vnde patet venena muidie superari posse. sed difficile quiescere.

·A· lxxxvj·

Capt'm xxv:

Iterū ergo locutꝰ ē eis ihs dicēs. Ego sū lux mūdi. Qui sequit me nō ambulat in tenebris. sed habebit lumē vite dicit dns. ·A· Lux mūdi a patre egrediens nube carnis tegit. & sic ꝺtēpata tolerāda bonis efficit. vt p boiez viat ad diuitatē. Illa ergo luce illuminante illuiam. mō collirio fidei. q̄ de adā ceci nati sumus. & sequim tā vbis q̄ exemplis obediēdo. vt exclusis ignorācie vl peccatoꝝ tenebris. i futuro manifesta visione ditatis illumiem. Dixerūt gⁱ ei pharisei. Tu de te ipso testimoniū phibes. Testimoniū tuū nō ē verū. Illi infirmos oculos habebāt qui hoc dicebāt. qa luce ferre nō poterāt. Quātū nō credēdum ei. q̄si solꝰ de se testet. obliti p̄missaꝝ p̄phetie lucnaꝝ. & ipsi⁹ iohis baptiste qui cui dēt de eo ostēdt. Respōdit ihc & dixt eis Et si ego testimoniū phibeo de me ipso. verū est testimoniū meū. qa scio vnde veni & quo vado. Vos aūt nescitis vnde venio. aut quo vado Patrē dat itelligi. a q̄ testimoniū suū confirmat Quia qđ illi nesciūt scdm cānē iudicāt. & ideo arrogās eis videt. Omnis hō q̄ndo de se phibere vult testimoniū laudabile. arrogās & superbo videt. Ideo scptū ē. Nō laudet te os tuū. sed os p̄ximi tui. Et hoc hōi dictū est qui mētiri potest. lux aut tē mentiri non potest:

Qos scdm cānē iudicatis. ego nō iudico quēq̄. subaudis scdm cānē vt vos Vt modo nō iudico. Vnde alibi. Ego nō veni vt iudicē mūdū sed vt saluē. nō iudiciū denegādo sed differēdo. Prius emim erat misericordia p̄rogāda. & post exercendū iudiciū. vt ait psalmista. Misericordiā & iudiciū cāt abo tibi dne

Et si iudico ego. iudiciū meū verū ē. quia sol⁹ nō sū. sed ego & qui me misit pater Sensus ē. Ideo verū est iudiciū meū. qr̄ ver⁹ filius dei sum. Erubesce sabelliane. audis patrez Distingue psonas intelligēcia. non pfidia. ne

Dissensio itaq; facta est in turba ꝓpt eū Venerūt ergo ministri ad pontifices & phariseos. & dixerunt eis illi. Quare non adduxistis eū. Respōderūt ministri. Nūq̄ sic locutus est hō: sicut hic hō. Respōderunt ergo eis pharisei. Nūqd & vos seducti estis. Nūqd alicui quis ex p̄ncipibus credidit in eū. aut ex phariseis. Sed turba hec que non nouit legē maledicti sūt. Dicit eē qđ dns ait. Ego vēi vt nō vidētes videāt. & videntes ceci fiāt. Dicit nichodem⁹ ad eos: ille qui venit ad eū nocte. q̄ vn⁹ erat ex ipsis. Nūqd lex nra iudicat hoiez n̄ audierit ab ipso p⁹. & cognouerit q̄d faciat. Credebat nichodem⁹. qr̄ si cū patient vellent audire similes fierēt illis qui missi sūt eū tenere & crediderūt.

Respōderūt & dixerūt ei. Nūqd & tu galileus es. Ideo ē a galileo seduct⁹. Dns galileus dicebat. q̄p de nazareth ciuitate galilee erant parentes eius:

Scrutare scpturas. & vide qr̄ ꝓpheta a galilea nō surgit. Dns ꝓphas in de surrexit quē scptura nasareū vocat:

·M· ccxxv. ·R· cxxxiiij· ·L· ccxlv·

Congregatis aūt phariseis interrogauit eos ihs dicēs. Quid vob videt de xpo cuius filius ē. Dicūt ei. Dauid. Ait illis. Quomō ergo dauid in libro psalmoꝝ vocat eū dnm dicens. dixit dns dno meo sede a dextris meis. donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ Istud dicere dns dno. ē eqlem sibi filiū generatē. Ambr̄. Domio meo dicit dauid. non scdm qđ de eo natus ē. sed scdm qđ de p̄re semp fuit. Qui aūt a p̄re subiciunt inimici sine voletes sū noletes. nō infirmitatē filij. sed vnitatē nat̄e qua i alio alt opat̄ figat. Nā & filius subicit inimicos patri. qr̄ p̄rem clarificat super terraz. Hoc interrogatio ihu nob ꝓficit. ꝺtra iudeos.

·I· Judei aūt frīola multa cōfingūt. asserētes cē tesm nonū psalmū scptū i psona eliezer filij vernaculi abrahe reuertētis de cede quōrūdā regum. & introducūt eū ita esse locutū. Verne seu vernaculi dicūt filij ex ācill̄ domesticis nati. Dixit dns dno meo abrahā post cedem quōrūdā regū. sede ad dexterā meā. Sed seq̄ncia psalmi nō ad hoc ꝺcordāt. Recte itaq; iudeis oppoit. nō qr̄ xp̄m quē ꝺfitent esse venturū dauid filiū dicūt. sed qr̄ simplicit hoiez & non dei filium credūt.

·M· ccxxvj· ·R· cxxxiij· ·L· ccxlvij·

q̄si fugiēs caribdim. i scillā incurras. Caribdis te verat si dicis ipm esse patrē qui ē filius. in scilleis scopulis naufragaris. si filiū minorē prescīm diuinitatē dicis. Noli g° dicē. pat aurū est: filius argētū. nā vna substātia ē vna diuinitas. vna coetnitas. pfecta eqlitas. Audi filiū. ego & pater vnū sumus. Vtrūq audi. & vnū. & sumus. & a caribdi & a scilla liberaberis In eo qp dixit vnū. liberat te ab arrio. i eo qđ dixt sumus. liberat te a sabellio. Cum dicis alius est pat. alius ē filius. recte dicis. Si aūt dicas aliud erras:

ET in lege vra scptū est. qz duoz hoim testimoniū verū ē. Ego sū q̄ testimoiū phibeo de meipo & testimoiū phibet de me. qui misit me pat. Nūc & si differo iudiciū. nō differo testimoniū. Probat ab auctoritate legis quod verū sit testimoiū suū & pris. vbi ē stabilis veritas. Exposuit eis legē. si ignti nō esset Magna questio ē. & valde mihi videt in misterio res constituta. vbi deus dicit i ore duoz vel triū testiū stat oīe vbū. Quam gnis cōsuetudo sic se hꝫ. sed duobz falsis testibz vrgebatur susāna &. vnius ppls mētit ē otra xpm. Ergo p misteriū trinitas oīmēdata ē. Vis habere bonā causam. habeto duos vl tres testes. patrem & filiū & spm scm. Que trinitas suffragabat susanne in sciēcie excitās vnū testē damielem. & duos quincens. Eligās & nos nob deū testē. Non enim dedignat testis esse. q̄ index ē. Testis est. qz nō q̄rit aliū vnde cognoscat quis sis. Judex. qz pt atē hꝫ mortificādi. dāpnādi & absoluēdi. in gehēnas pcipitādi. & in celos leuādi. diabolo diūgēdi. & cū āgelis coronādi. Qđ ait in lege vra sic dictū ē. ta q̄p si diceret in lege que vob data ē a deo. sicut dicimus panē nrm quotidianū. & tu dicis da nobis hodie. Dicebāt ergo ei. Vbi ē pat tuus.

·M· lxxxvij. ·M· cxij. ·L· cxix.

RESpōdit jbs. Neqz me scitis. neqz prem meū. Si me sciretis forsitā & prez meū sciretis. Me hoiem tātū putatis. ido prez meū hoiem q̄ritis. Ille q̄ oia scit. qn̄ dicit forsitā nō dubitat sed mercpat. O homo cui i corde tuo est verbū aliud est q̄p sonus. sed vt trāseat ad me sonū q̄si vehiculū q̄rit. Assumt sonū. imponit se quodā modo in vehiculū. trāscurrit aerē. venit ad me. recessit a te nō recedit a te. Sonus aūt vt veniret ad me. recessit a te. nec prstitit apud me. Verbū g° qđ erat i corde tuo nūqđ sono ptercūte pteriit. Sonus medius trāsuolauit. vbū vo qđ assūpsit sonū ē apd me. & nō recessit a te. Hoc attēde. q̄s q̄s es examinator sonoz. Verbū dei dremmis q vbū hois nō cōphēdit. Scit ds oia q ecia dixt discplis tlem sentēciā q̄lem mō in dis. q̄ndo philipp postulauit eū dicēs. Dñe ostēde nob pīez. philippe q videt me. videt & prem. Hic nō fuit forsitan videt et prez. scz vbū dubitacōis. qz nō increpabat domnm incredulitatē sed docebat. ·M· Ne mireris ergo de vbo di. sine dicat forsitā. sū alio modo loq̄t. q̄ndo q̄dē plene non cōprehendis verbum hominis.

·M· lxxxix

EGo vado & queritis me & i pccato vro moriemi. ·A· Nō desiderio q̄ritis me sed odio. Postq̄p abscessit dns q̄sierūt illum. et qui oderūt & qui amauerūt illi psequendo. isti habere cupiēdo.

QVo ego vado. vos non potestis venire. Doc & discplis alibi dixit. nō auferendo spem vt istis. sed pdicēdo dilacōez.

DIcebāt ergo iudei. Nūqđ interficiet semetipm q̄ dicit quo ego vado vos non potestis venire Stulta vba. q̄si ipi imortales essent et vire nō possent quo ille iret. si se interfecisset. Dns aūt dicebat nō de morte. sed de gl'ia ad quā ibat p̄ morte. qđ illi oia cānalit sapientes non intellexerūt.

ET dicebat eis. Vos deorsū estis. ego de supnis sū. Vos trā sapitis. qz sicut serpentes trā māducatis. Quid ē tram māducatis. Terreis pascimi treis delectai treis ībiatis corsursū non habetis. De supnis sū. i. a prē cū eo excedens omnia.

VOs demūdo hoc estis. ego non sū de hoc mūdo. dixi ergo vob. qz moriemi in peccatis vestris. Expoit q̄d sit esse de mūdo. i. esse peccatores infideles frena sapietes. Nō ē g° de hoc mūdo p quē mūd facti ē. quia oīs de mūdo p̄ mūdū facti sūt. Dns aūt ē ante mundum qz in p̄ncipio erat verbū.

SI ergo nō crediderit qz ego sū. moriemi in peccato vestro. Et cōtrario dat spem. crediturus vt de mūdo leuent ad eū qui mūdū fecit. Quod nihil addidit dicēs qz ego sū multa subintelligi dedit scilicet ego sū vbū patris cōditor mūdi. hois formator. & reformator. Qđ qui nō credit. morit in peccatis. Moysi & dixit ego sū qui sū. hoc est vez esse habeo. quia

non sum mutabilis sed semp idem. In oi mo
tu rerū inuemo ptēritū & futuꝝ. in vritate di
solū psens:

Dicebāt ergo ei. Tu qs es. Dixit eis jhs
Principiū qui & loquor vob. Principiū
ē. cui dictū ē. Tu aūt idē ipe es. & anni tui n
deficiēt. Sciebat ibi esse quos dā credituros. &
ideo dixisse tu qs es. vt scirent quid illum esse
crederēt. Respōdit ergo pncipiū. n tāq dicēt
pncipiū sū. sed tāq dicēt pncipiū me credite.
Quod in sermone greco euidēt apparet. vbi
pncipiū ē femin ni gnis sicut lex masculi. Et
cōsuetudo locucōis ido p diūsas linguas va
riat gna vocabulor quia in ipis rebo nō ineis
sexū. Non enim sapiēcia vere ē femia. cū xps di
sit sapiencia. Cum ergo videat ad id qd dictū
est tu qs es: respōdē debuisse ego sum vritas
respōdit tamq dicēt pncipiū me credite. Et
adidit qui & loquor vob. i. qui humil ppt
vos fact. ad ista vba descēdi. Principiū ē pr
pncipiū ē fili. tamē nō sūt duo pncipia. sicut
nec duo dij. Nā si accedētes ad dm mlte aīme
per caritatē. vna aīma est. & multa cor vnū nonne magis trimitas ipe fons caritatis.
vnus deus est.

Multa habeo de vob loqui & iudicare. si
qui misit me vrax è. Et ego que audiui
ab eo hec loquor in mūdo. Et nō ognouerūt
qr prez ei dicebat dm. Habeo multa loq doce
do si credideritis arguēdo si nō creditis. & ha
beo iudicare i futo vivos & mortuos. sed hoc
totū ē ex pre. a quo audio veritatē qp loquor.
Jm ē filiū audire a pre qd ē esse ab eo. Hesus
ergo ē. Ideo vez iudico. qr veritas sū fili vera
cis. Nec veritas nō ē maior vrace isto nec mi
nor. sed eqlis. quāuis pius hō. mi fit ipa pie
tate pulcher mi ipa pulchritudie. casti ca
stitate. Nā si pietas q ē apd dm ei ē pticeps
pia aīa. recedat ab ipa pia aīa. fit pulchritu
do fit castitas. nō tn crescit i deo vl minuit
sicut ocul tu nec clausi minuit lucē nc aper
tus auget. Hac filitudie si vrax ē aīa. veritas
est apd dcū ei ipa ē particeps. Et si ei nō fu
erit pticeps. tūc ois hō mēdax. qr nulli homo
de suo ē vrax. Igit pater dei vrax est. non pā
ticipando sed veritatem generando..

Dixit ergo eis jhs. Cum exaltaueritis fi
lium hois. tūc ognoscetis qr ego sum. &
a meipo facio mlb. sed sicut docuit me pater
hec loquor. & qui me misit mecū ē & nō reliqt
me solū. qr ego que placita sūt ei facio semper.
Predicit quos dā deeis pi passionē suā ogm
turos qs esset. & credituros i illū. Exaltatio
nem dicit hic passionis. nō glīficacōis. crucis
non celi. A meipo mlbil facio. i. a meipo nō su
Hoc dixit otra pat passianos dicētes. qui est
pater ipe ē filij. A. De ēmitate. Duo sūt
noia. sed res vna. Docuit me pat. hoc ē scietē
me genuit pr. Ante dixerat se missū. sed rē ma
gnā sepe omemorat. Cum ābo simul sint. vni
missus ē. alt misit. qm missio incarnatio est
que tātū ē filij. non ceia prīs. M. In nulla
enim specie legit pr apparuisse. Patris enim
potencia que ex mūdi creatiōe specialit maife
sta est per nullā singulare creaturā declarat ex
psse veluti ei sapia in humanitate xpi. veluti
multiformis gtia boitatis ei in igneis linguis
sine in colūba. A. Idē in corde. Citharе so
nū tria parit opant. Ars dictat: manꝰ tangit
sed sola corda rsonat. Ita nec pat nec spiritꝰ
sanctꝰ suscipiūt carnē. & tn cū filio suscipiente
parit opant. Sicut gꝰ in solis radio color &
splendor abinuicē neqūt separari. sed calor sic
cat. sꝫ lēdor illuīat. & sicut racō in aīa ē. sine
vinim. racōe itelligi. sic & filiꝰ solꝰ suscepit
carnē. nec se diuisit a pre. Et qr celū & terram
implet pat. implet & spūs scts. in diuitatis
vnitate implent xpi carnem. maiestate. non su
sceptione.

Hec illo loquente. multi crediderūt in eū
Dicebat ergo ihs ad eos qui ēdiderunt
ei iudeos. Si vos manseritis in sermone meo
vre discipuli mei eritis. et cognoscetis verita
tem. & veritas liberabit vos. Si manseritis in
sermone. i. si psteueraueritis vsq. i finē i fide
que in vobis cepit esse p sermonē. tūc discipuli
mei eritis. vt cognoscatis veritatē que modo
carne tecta loquit vob. & latet vos. Nōdū ap
paruit qd crimꝰ sed tādem videbimꝰ eū sicuti
est. cū signabit nos lumine vltꝰ sui. Moneta
dei sumꝰ. nummꝰ eiꝰ. A thesauro eiꝰ erranimꝰ
errore detritū est qd in nobis fuerat impssum.
Venit qui nos formabat vt nos reformaret
qrit & ipse nūmū suum. sicut cesar suū. Venit
ait. Reddite que sūt cesaris cesari. & que sūt
dei deo. Liberabit hoc verbū retulit dns ad li
bertatem. Nam quomō salnat. nichil aliud est
quā salnū facit. sic liberet ppe nihil est aliud qp
liberū facit. Qd in greco plamꝰ. Nā latine ple
rūq; liberare domins non ad libertatē sed ad
salutē. vt aliqs dr in ppe liberari ab infirmitate

Respondẽrũt ei. Semẽ abrahe sumꝰ & nemi seruiuimꝰ vmq̃. Quomõ tu dicis liberi eritis Credetes non respondẽrũt. sed incredulii iactãt se esse semẽ abrahe. O pellis inflata Non intelligebas misi libertatem tẽporalem. scdm quaz mẽtiris etiam dicnes Nemini seruiuimꝰ vmq̃. Nonne Joseph est remundatus. Nonne sancti ꝓphe captiuati. Nonne seruiebant parentes tui in egipto lateres faciendo. Nonne vosipsi solnebatis tributa romanis

Respondit eis ihũs. Amẽ amen dico vobis quia omis q̃ facit peccatũ seruꝰ ẽ peccati. A. Qui ex amore peccat non ex languore nature. nec ex ignorãcia leui seruꝰ est peccati Alia eñ sũt peccata infirmitatis Alia impicie alia malicie. Infirmitas impicia cõtraria sunt vtuti. & sapiencie. malicia est otraria bonitati Quisqs ergo nouit quid sit sapia vel potest existimare q̃ sint peccata venialia. et qs quis nouit quid sit bonitas dei. potest existiare q̃bo peccatis certa pna debeatur. & hic et in futuro. Seruꝰ q̃dem bonis. aliq̃ndo sui domini duris impijs fatigatꝰ fugiẽdo reqescit. seruꝰ autez peccati quo fugiet. Seruꝰ autez nõ manet in domo inẽternum. filiꝰ manet inẽternum. Si ergo filius vos liberauerit. vere liberi eritis. Ecclesia est domꝰ. seruꝰ est peccatoz corde impetenti ptinax. Non dixit non ẽ in domo. quia multi peccatoes intrant ecclesiã. sed nõ manẽt. Cũ aũt scptura dicat. quis gloriabit mũdũ se esse a peccato. erit xp̃us solꝰ in ecclia. Cui erit caput sine corpore. Peruit ergo ne pẽm amarem. dicẽdo omis qui facit peccatũ seruꝰ est peccati. Spem dedit ne diffidẽrem dicendo filiꝰ manet inẽternũ. Spes eñ nra ẽ. vt a libero liberem. Sciendum ẽ qꝺ multi iusti dicti sunt sine q̃rela id ẽ sine ẽmie. Nulla eñ q̃rela iusta ẽ de bis in rebꝰ hũanis. q̃ non habent crimen Crimen aũt ẽ peccatũ gue. accusacõne & damnatione digmissimũ. Sed dei gcia in nob peccatũ ꝺsumitur. Minuit aũt in vita ꝓficiẽciũ qꝺ in vita ꝺsumit ꝓfectoz. Prima ẽ ergo libertas carẽ ẽmimbi. Ideo apl's de ordinandis ꝓsbris vel diacons non ait. Si qs sine pcto ẽ quia si hoc dixisset nullꝰ ordinaret. sed ait. si q̃s sine ẽmie. vt ẽ homicidiũ adulterium aliq̃ immundicia fornicacõis. furtũ fraus. sacrilegiũ et similia. Que cũ cepit xp̃ianus non habere incipit erigẽ ad libtatẽ sed nõdũ ẽ ꝓfecta libtas quia nondũ ẽt mitas. Libertas pfecta ẽ esse in dño. cũ hoc corruptibile induet incorruptionẽ et hoc mortale induet immortalitatẽ.

Scio quia filij abrahe estis. sed queritis me interficere. quia sermo meꝰ non capit in vob. Idẽ nõ capit cor vrm quia non ꝯcipit a corde vro. Sermo diuiꝰ ẽ vt hamꝰ. q̃ capit dũ capit. Agnoscit xp̃s in istis carnis origi nem. in qua ẽ vana libtras. cum vera seruitute peccati. sed nõ cordis fidẽ pmitacõz abrahe in qua esset vera libertas ꝑ se filium.

Ego qꝺ vidi apud patrem loquor. & vos que vidistis apud patrem vrm facitis. Veritatẽ. vidi me saliczq̃ sũ veritas patris.

Respondẽrũt et dixerũt ei. Pat noster abrahaz est. Prouocabãt eũ vt aliqꝺ mali diceret de abrahã. q̃rentes occasionẽ faciendi qꝺ cogitabant.

Dixit eis ihũs. Si filij abrahe estis opa abrahe facite. Nũc aũt q̃ritis me interficẽ hominẽ q̃ veritatẽ vobis locutꝰ sũ. quã audiui a deo. Hoc abrahã nõ fecit. Vos facitis opa patris vestri. Adhuc non dicit q̃s ẽ pater eorũ sed abrahã laudat. et illos ꝺgeneres damnat eo qꝺ operibꝰ fidei nõ ꝓbant se esse filios abrahe pocꝰ ꝑ otrariũ ꝓbantur eiꝰ non esse filij. quia veritatẽ q̃runt extinguere.

Dixerũt itaq; ei. Nos ex fornicatione non sumꝰ nati. vnũ patrem habemꝰ deum Jam vt cũ qꝺ ceperũt cognoscẽ nõ de carnis generacõne dñm loqui. sed de vite institutione. Et quia consuetudo scpt aut̃. fornicacõz appellare falsis dijs seruire. Dixerunt vnũ habemꝰ patrẽ deũ. Credo quia cogitabant. Quocies noiabimꝰ abrahã. dicturꝰ ẽ nob. Quare non imitammi eum. de cuiꝰ genere gl'iami. Et q̃ tantum virũ imitari nõ possumꝰ. dicamꝰ nos habere patrẽ deũ. vt audiamꝰ q̃ꝺ dicat.

Dixit ergo eis ihũs. Si deꝰ pat vester esset diligeretis vtiq; me. Ego enim ex deo ꝓcessi & veni. Neq; eñ a meipo veni. Sed ille me misit. Sicut ꝓstẽdit de abraham ita nũc ostẽdit deũ nõ esse eis patrẽ. quia nõ cognoscũt filium quẽ misit. nec diligũt. Procedẽ est qꝺ deus naturalis origo & eterna causa ẽ sapiencie sue vt sit. venire aũt ẽ incarnari. Non eñ deus participacõne sapiẽs ẽ. vt anima vel angelus. sed cũ ex se gignat sapiaz que est deꝰ de deo. sapiẽs ẽ non dico ex sapia nata. sed ex se in se in ea. Sunt enim pater et filiꝰ sapia vna identitate substancie.

Quare loq̃lam meã nõ cognoscitis. Quia non potestis audire sermonẽ meũ. Vos ex patre diabolo estis. et desideria patris vri vultis facẽ. Hic cauẽda ẽ hereſis manicheoz.

qui dicũt q̃ndam naturã esse mali et qr̃andaz gentẽ tenebraz cũ p̃cipibo suis q̃ que ausa est pugnare otra deum. deũ vro misisse p̃cipes otra gentẽ illam eamq; fuisse debellatã · inde dicũt diabolũ origimẽ duxisse · putãtes scõm hoc dictũ cẽ a dño vos ex patre diabolo estis Quatuoz sunt distinctiões · vita vivere morte mori · morte vivere vita mori · Est aũt vita vivere · bzate vite actꝰ habere. i istiꝰ corpozis vita · Cõtra aũt morte mori est cũ morte corpozis aiam vite et ne vsum habzre non posse. Ille vita moritr̃ q̃ corpe vivit sed a clu moritr̃ suo · De quibo dicit̃ · Descẽdũt in infernum viventes. Morte viuũt q̃ moziunt̃ nisi vivant sicut sancti martires · Judei ergo dicti sũt esse filij diaboli · imitando nõ nascendo · Propha dixit ad ipsos. Pater tuus amorreꝰ & mater tua cetbea nõ q̃ ab illis gẽtibo indei ducerẽt origimẽ. sed quia imitati sũt impietates corũ Querit̃ fortasse diabolꝰ vnde ẽ · Inde vtiq; vnde ceteri angeli · sed supbiẽdo factus est diabolus. Et notandũ quia neq; vi neq; extrinseca suasione depuatꝰ fuit · sed p̃pa voluntate sũpsit a magnitudie sciẽcie elacõis occasionẽ Vnde apl's scieẽcia inflat ·

Ille boicida erat ab initio · et in veritate nõ stetit qr nõ ẽ veritas in eo · Boicida dicit̃ diabolꝰ · non q̃ gladio armatꝰ vel ferro accinctꝰ ad boiem vnret · sed qr verbũ malũ seminauit · Noli ergo putare te non esse boicidã q̃ndo fratri tuo mala psuades. Vnd̃ i psalmo filij boim dẽtes eoz arma & sagitte. et lingua eoz machera acuta. Quod dictũ est ab inicõ intelligẽdum ẽ a p̃mo homine ·

Cum loqtur mẽdaciũ ex p̃pijs loqt̃ · qr mẽdax est · & pater eiꝰ · Nunc manichei decipiũt impitos. dicẽtes diabolũ habere p̃z sed dominus dixit diabolũ patrẽ esse mẽdacij Diabolꝰ enim sic genuit mẽdaciũ q̃si filiũ ex quo lapsus ẽ a veritate q̃m deꝰ pat̃ genuit in filiũ Diabolꝰ itaq; mẽdax ẽ · & pat̃ mẽdacij · Tu aũt si mẽtiris a diabulo accepisti sicut indi loquẽtes mendacium. & ita nõ es pat̃ mẽdacij.

Ego aũt qr veritatẽ dico ñ creditis mihi Quis ex vobis arguet me de pcto. Non designatur ex racõe ostendere se peccatorem non esse.

Si veritatẽ dico · qre vos nõ creditis mihi Qui ẽ ex deo vba dei audit · Propterea vos non auditis · qr ex deo nõ estis · Gr̃ · Licũt nonnulli q̃ p̃cepta dei nec aure corpozis p̃cipe dignatuz · Licũt nonnulli qui p̃cipiũt. sed nullo

mẽtis desidio opleclũt̃ · Licũt nonnulli q̃ libent̃ audiẽdo opũ gunt̃. sed post lacmas ad miquitatem redeũt · Hij p̃fecto vba dei nõ audiũt quia ea exercẽ i ope otemnũt · Licet ergo omꝰ sint filij dei p naturã. qđ ostẽdunt parabole đ filio frugi & p̃digo · de duobo filijs initatis ad vineaz. Illi tamẽ sũt ex diabolo p vicĩũ q̃ vba dei nõ diligũt · Qui vro renascũt̃ ex đo regeneracõis ad opacõe audiunt verbum dei et custodiunt ·

Respõderũt gi indi & dixerũt ei. Nõne bene dicimꝰ nos quia samaritanꝰ es tu & demoniũ habes · Recepant samaritam dñm q̃ndo locutꝰ ẽ mlieri ad fontẽ et cũ eis dũsatꝰ erat · Vocãt ergo eũ iudei samaritanũ q̃si peccatorem · quia peccatores illos reputabãt ne eis contebant̃ ·

Respõdit ihs. Ego demoniũ nõ habeo sed honorifico p̃rem meũ. & vos me honorastis me. Alteũ de duobo obiectis negauit Gr̃. Samaritanꝰ enim interp̃tat̃ custos. & custodem se esse nõ negauit · Non enim dormitat q̃ custodit israꝫ. Et ñ domiꝰ cũstodiret ciuitatem frustra vigilat qui custodit eam · Non otumeliosa vba respõdit qui vere respondere posset vos demoniũ habetis · Sed supbia vestra hic ofundit̃ · Nam qđ nob ex hoc munit̃ · ñ ut co tempore quo a p̃ximis falsas otumelias accipimꝰ · corripiãt vra mala taceamꝰ. ne mimisteriũ iuste correpcõis in arma vrtamus furoris

Ego aũt glriam meã ñ q̃ro · ẽ q̃ q̃rat et iudicz · A. Nõ q̃ro gloziã sicut simꝑatores qui q̃rũt videri qđ ñ sũt · Est pat̃ q̃ q̃rat glaz meã & iudicz idẽ discernat a gloria vstra qr vos secm seculũ gloziami · ego nõ · sed ea glia quã habeo ni aput p̃rem añ cm mũdus esset q̃ ẽ ab hũana inflacõe discreta. Et cm penale iudiciũ pat̃ nõ iudicat quicm. sed omne iudiciũ dat̃ filio · scm in diciũ discrecõis indicat vt. in psalmo Judica me deꝰ · Qui iudicij expositio sequtur. & discerne inquit causaz meam đ gẽte nõ sancta. Sꝑiter temptacões itelligi vna dicit̃ · altera p̃bat · Nam septũ est deus nem mẽ tẽptat. & iterũ septũ ẽ tẽptat vos dominus deus vester · vt sciat si diligitis eũ. Vt sciat dictũ ẽ. pscire faciat · Job latebat se · sed deum nõ · Admisit tẽptacõs. & fecit eum cẽ sui cognitoꝛẽ · Sic & duo timores sunt · seruilis cum times ne paciaris penã · castus cũ times ne amittas iusticiam · Alterum p̃fecta caritas foras mittit. Alt̃ seruat nos añ deũ pmanens

in seculū seculi. Nam & mulier adultera timet ne vir eiꝰ veniat. casta ne vir eiꝰ abscedat.

AMen amen dico vobis. si quis sermonē meū seruauerit. mortē nō videbit iet nū Ex. Exēplo suo nos ammonet. ne cū malorū p uersitas crescit. p̄dicare cessemꝰ. qua & bonī meliores p otumelias fiunt. et reprobi de bene ficio peiores.

DIxerūt ergo iudei. nūc ognouimus qꝛ demoniū habes. Abrahā mortuꝰ est et ꝓphē. & tu dicis. si quis seruauerit sermonez meū mortē non gustabit in etnū. De morte se cūda morte gehēne morte damnacōis cū dia dicit. qua nec abraham mortuꝰ ē nec ꝓphete Illi em̄ mortui sunt & viuunt. isti viuebant et mortui erant. Mortem vidre vel gustare ē eam experiri.

DVmq̄d tu maior es patre nr̄o abrahaz qui mortuus est. & ꝓphē mortui sunt Quē teip̄m facis. Respōdit ihs. Si ego glorifico meip̄m. gl̄ia mea michil ē. Est pat meꝰ qui gl̄ificat me. quē vos dicitis quia deꝰ nr̄ ē et nō ognouistis eū. Ego aūt noui eū. & si dixero quia nō scio eum. ero similis vobis mēdax Sed scio eū. et sermonē eiꝰ seruo. Sermonez pat̄s vt filiꝰ loq̄batꝰ. & ip̄e erat vbum patris qui bōbo loq̄batꝰ. Si ergo ognouissent patrē filium eiꝰ recepissent. quē rex patris gl̄ificat in baptismate. in monte. in alijs hꝰmoi. Sed dra hoc q̄d dicūt quē teip̄m facis. refert gl̄az suam ad p̄rem dicens. Si ego solꝰ sine patre gl̄ificō meipsū sicut fil̄ atoēs gl̄a mea michil ē

ABrahā pat̄ vester exultauit vt videt diem meū. & vidit & gauisꝰ ē. Credēs exp̄tat spando. vt videret intelligendo. Q̄d ait diē meū. inctū potest esse vnde dixit. vtꝰ diem dominī tēporalē in carne. an diem q̄ nec ortū scit nc occasū. Sed vtrūq; abrahā vidit Quando em̄ misit seruū suū petere uxorē filio suo ysaac. ait Pone manū sub femore meo. & iura p deū celi. Q̄d hoc sibi vult misi qꝛ figurica batꝰ de genere abrahe deū celi venturū in carne Fr̄. Qui reprehendūt carnē xp̄i. ip̄hēdūt fctm abrahe. Abrahā diem dominī vidit. cum in figura sūme trinitatis. tres angelos hospicio suscepit.

DIxerūt ergo iudei ad eum. Quinq̄ginta annos nōdū habes. & abrahaz vidisti Dixit eis ihs. Amē āmē dico vobis antequaz abrahā fieret ego fi. Non ait fui sed sum quia diuinitas tēpus non habet. ab inuitu carnis ad diuinitatē exhibit. sed duri vt lapides putāt hoc esse blasphemiam.

QVlerūt ergo lapides ut iacerent in eum Ihs aūt abscondit. se & exiuit de tēplo Quē intelligēnō poterāt. obruere querebant sed domiꝰ se vindicaē noluit qui pati veneat Et ideo se abscōdit. vt daret nob exemplum vandi locū ire. vel ideo vt ostēderet quia ipsa vritas eis abscondit q̄ eiꝰ vba seq̄ otemnūt et fugit mentē q̄m nō ineit humilē. M. Nota quia nc̄ō fideati iudei dixerūt ad dn̄m. quinq̄ ginta annos nōdum habes. Erūt qui fingūt ab icarnacōne usq; ad passiōnē multo plures annos q̄m ex hist̄orijs colligam.

Capitulū xxvj.

ET p̄teriēs vidit hominē cecū a natiuitate. Preterire domiꝰ dicit. qꝛ in via peccatorū non steterit. Alb. Cecū a natiuitate vidt qꝛ miserꝰ ē nr̄e mortalitatis. Cecꝰ em̄ iste hūanum genꝰ ē habens cecitatem ab adam. Illo namq; peccante vicium p natura incurrimus. vnde sūm mentē cecinati sumus.

ET interrogauerūt eū discipli eiꝰ Rabbi quis peccauit hic. aut parentes eiꝰ. ut cecus nasceret. Rdpondit ihs. Neq; hic peccauit neq; parentes eiꝰ. sed vt manifestent opa dei in illo. Peccauerūt q̄dē. sed non illoꝝ peccato factū est ut cecꝰ nasceret. Magister qui querit credētem ut faciat intelligētem. causam dicit cecitatis. vt manifestent opa dei in illo. videl ut eū illuminando. & p eum quid in cecitate hūani generis fact̄ur fit figurā ficādo filiꝰ di manifestet

OPortz opari opa eius. qui misit me donec dies ē. Venit nox q̄ndo nemo pt opari. Quamdiu in mundo sū. lux sū mundi Dies ē ille q̄ dicat Ego sum lux mūdi. Sig dies est q̄mdiu dn̄s in mūdo est. erit nox q̄n in mūdo nō erit. cū ip̄e dicat discipl̄is. maiora hec facietis. Nunq̄d in nocte opabatꝰ petrꝰ in vmbra sua sanante infirmos q̄d dn̄s non fecit qui dixit sine me michil potestis facere. Quid ergo dicemꝰ de ista nocte. Nox ista eorū erit qui audient ite in ignem eternum. qui patꝰ est diabolo & angl̄is eiꝰ. Vnde illi. Ligate illi manus & pedes & p̄icite eum in tenebras exteriores. Tūc nemo poterit opari. Ergo opemur dum adhuc dies est. Hic em̄ adhuc est ille qui dixit. Ecce ego vobiscū sū usq; ad cōsūmationem scl̄i. Alb. Ampliꝰ. Donec dies est

id ē dum sū in mūdo faciam opa patis illum
p̄dicādo cecos illuīando. Nox aūt fuit q̄ndo
xp̄s a iudeis & occisꝰ est. & fides pene defecit
Vnde dicit eis Nunc ē hora vstra & p̄stas
tenebrar.

HEc cū dixisset expuit in terram & fecit
lutū ex sputo · et linuit lutū sup oc̄los
eiꝰ. & dixit ei Vade et lauā in natatoria syloe
q̄d īt̄pr̄tat̄ missus. De saliua lutū fecit. quia
vbū caro factū ē. A. Exputū em̄ q̄d a capite
in os vsq̄ descendit. xp̄i diuinitatē significat · q̄ capt
xp̄i deꝰ. Saliua nāq; ē sapia q̄ ex ore altissī
p̄dit ria. Terra vero ē caro xp̄i. Innuit ꝰ cecꝰ
nondū videt. sed mittit ad piscinā · cuiꝰ nom̄
īt̄pr̄tat̄ a domīo missus. Ipse dominus est
missus · Inungi ē catheczumin̄ fieri · lauari in
piscina est baptizari in xp̄o. Catheczuiꝰ grece
īt̄pr̄tat̄ istructꝰ latine · Ad hoc sane paulati
rudes instruūt in fide. vt tandē plene illuīati
sacm̄tis participēt cū caritate. Vnde paulꝰ
Fuimus & nos aliquādo natura filij ire . nūc
autē lux in domino ·

HAbit ergo & lauit & venit vidēs. Itaq;
vicini & qui vidrāt eū priꝰ q̄ mēdicꝰ
erat · dicebāt · Nonne hic ē q̄ sedebat & mēdi
cabat̄. Alij dicebāt quia hic ē · alij aūt neq̄q̄
sīlis eiꝰ ē. Ille aūt dicebat q̄ e° sū. Quidā
non recognoscebāt eū quia apti oculi multum
mutauerāt · sed ille apte fatet beneficium · ne
incurrat ingratitudinis damnum ·

DIcebant ergo ei · Quomō apti sunt tibi
oculi · Respōdit · Ille homo q̄ dicitur
ihs · lutū fecit · & vnxit oculos meos & dixit
mihi · Vade ad natatoriam syloe · & lauā · &
abij & laui et vid · Syloa ē fons ad radicem
montis syon · q̄ non ingibꝰ aquis. sed icertis
horis ebullit p ocana tr̄arū. Ibi cecꝰ lota facie
lumē recepit · q̄ cecitas iudeoꝝ vel quoꝝlibet
infideliū non potest sanari nisi doctrina aq̄rū
xp̄i. q̄ sine strepitu et clamore vocꝫ lenit fluit
Vnde ysaias. Aque syloe q̄ vadūt cū silencio
Et dixerūt ei · Vbi ē ille. Ait · nescio · Animꝰ
ipsiꝰ adhuc mundo sīlis erat · nondū videri
ad purū. Nescit em̄ quē p̄dicat · Sed illi qui
carnalit sabbatuz obseruabant. nec videntes
erant · necmu ncti ·

HDuncunt eum ad phariseos · qui cecus
fuerat · Erat aūt sabbm q̄n lutum fecit
ihs et aperit oculos eiꝰ. Iterꝫ ergo interrogabāt
eū phariseī quomō vidisset · Ille aūt dixt eis
Lutu posuit mihi sup oculos. & laui & video
Qui de limo t̄re boiez formauit · p idē genus
formāuit ·

DIcebant ergo ex phariseis q̄dam · Non
est hic homo a deo · q̄ sabbm nō custodt
Alij dicebāt · Quomō pōt esse homo peccatoꝝ
hec signa facere. & scisma erat īt̄ eos · Fiebat
diurno īt̄ lucem & tenebras. quia iam q̄dā
inungebant̄. DIcit ergo cecꝰ iterꝫ · Tu q̄d
dicis de eo qui aperuit oculos tuos · Ille autē
dixit quia pp̄ha ē · Querebāt quō pellerent
eum de synagoga · sed ille ꝓstātter dixit eum
pp̄ham esse adhuc cꝰ de nunct̄.

NOn crediderūt ergo iudei de illo q̄ cecꝰ
fuisset & vidisset donec vocauerūt pare
tes eiꝰ qui viderāt · et īt̄rogauerūt eos dice
tes. Hic est filiꝰ vester quē vos dicitis q̄ cecꝰ
natꝰ est · Quomō ergo nūc videt · Respōderūt
eis parētes eiꝰ & dixerūt. Scimꝰ quia hic ē
filiꝰ noster. & quia cecꝰ natꝰ ē · quomō autē
nūc videat nescimꝰ. aut quis eiꝰ aperuit oc̄los
nos nescimꝰ. Ipsū īt̄rogate · Etatē habet ·
ipse de se loquat̄ · Hec dixerūt parentes eius
quia timebant iudeos. Iam enim ꝓspirauerant
iudei vt si quis eum cōfiteretur xp̄m extā synā
gogam fieret · Propterea parētes eiꝰ dixerūt
quia etatē habet · ipm īt̄rogate · Vocauerūt
ergo rursū hominē q̄ fuerat cecꝰ. & dixerunt ei
Da gl̄am deo. Hoc ē nega q̄ accepisti quod
esset blasphemaē · non deo gl̄am dare · Dare
gl̄az deo · est veritatē de aliquo tamq̄ p̄sente
deo dicere · Dicūt ergo · Confitere iustum non
esse istū sicut nos · sed peccatorem.

DIxit ergo illis homo · Si peccatoꝝ ē nescio · vnū scio
quia cecꝰ cum essem nō video. Dixerūt ergo
illi. Quid fecit tibi. Respondit eis · Dixi vob
iaz & audistis · Quid iterꝫ vultis audire. Numq̄d
et vos vultis discipl̄i eiꝰ fieri · Hoc quasi sto
machans & quasi ex ceco videns · iam n̄ ferens
cecos respondit · Maledixerunt ei & dixerunt
Tu discipl̄s illiꝰ sis. nos aūt moysi discipl̄i
sumꝰ. Nos scimꝰ quia moysi locutꝰ est deus ·
hunc autē nescimꝰ vnde sit · Et vpiꝰ dixerunt
hunc scimꝰ vnde sit · hic dicūt se nescire. Sed
nescire nos dicimꝰ q̄ abicimꝰ · Itaq; scōm eoꝝ
eorum maledictio ē · q̄d dicūt tu discipl̄s illiꝰ
sis. sed q̄d dicit optabile omnibo vt discipl̄i
cristi sint.

REspondit ille homo & dixit eis · In hoc
em̄ mirabile ē quia vos nescitis vnde sit
et aperuit oculos meos. Scimꝰ autē q̄
peccatoꝝ deus non audit · Sed si quis deo
cultor est & voluntatē eius facit hunc exaud̄

Adhuc mundus loquitur. nam & peccatores audit deus. Si em non audiret. frustra publicanus petit? peccatrici dicendo diceret. A. de vbis dni Domie ppicia esto mihi peccatori. Nolite p magno habere ad wlūtatem exaudiri a deo. Ad wlūtatem demones exauditi sūt. Pmissi re in porcos. Ad wlūtatem pnceps eoy diabolus a quo petit? job tēptari non est negat? ut esset hic pbat?. Ille ofusus. Aliqndo de? quasi irat? dat qd petis. et ppicius negat qd petis. Quādo bonū petitis. mūbite oracōibo vt sumatis. Quid pfit. et qd ñ medic? nouit

Seculo non est auditū quia quis aput oculos ceci nati. Nisi hic esset a deo. nō potēat facere quitqp. Exceta eoy ira. libere veritatē ofitet. A. Hoc em nō misi a dño nec a discipl'is fieret. misi de? in eis.

Respondērūt et dixerunt ei. In peccatis natus es totus. et tu doces nos. Et eiecerunt eum foras. Q clausis oculis natus est. dicūt esse p peccato parentum. Sed cristus totum sanat. extra oculos. & cor int? aperit. Tociens int'rogando ut diceret magistrum fecerant. quē mgtm docentem piecerūt. sed qz expulsus est magis factus ē xpianus.

Capitulū xxvii.

Audiuit Jhūs quia eiecerunt eum foras. Et cum inuenisset eum dixit ei. Tu credis in filiū dei. Respondit ille et dixit. Quis est domine vt credam in eum. Dijs verbis ostēdit adhuc munct? se iam dudū cor ad credēdum paratū habuisse. sed in quē credere debeat ignorasse.

Et dixit ei ihs. et vidisti eum. & qui loquitur tecum ipse ē. At ille ait. Credo domine. et pcidens adorauit eum. Jam dns lauat mundo faciē cordis. iam mentis oculos illumīat. et ille ofitetur non tantū filiuz hominis. sed eciam dei.

Et dixit ei ihs. In iudiciū ego in hunc mundū veni. vt qui non vident videāt et qui vident ceci fiant. O dñe lumen es. dies es. et ideo liberas de tenebris humiles. qui se non videre putant. & p te qrunt vt videant Superbi vero sapiētes sibi vt pharisei ex hijs verbis omoti. et qui vident ceci fiant se videre putāt. sed expimēto pene cecos se esse senciēt Et hoc est iudiciū id ē discretiō q discernit cāz credēciū a supbis. Judiciū em dampnacōnis

non modo sed in fine venit. Unde dominus alibi. Ego non iudico quemqp.

Et audierunt ex phariseis qui cum ipso erant et dixerūt ei. Nunquid et nos ceci sumus. Dixit as ihesus. Si ceci essetis non haberetis. peccatum. Nunc vro dicitis quia videmus. peccatum vstrum manet. Si ceci essetis id ē si vs cecos adūteretis et ad medicum currētis. non haberetis peccatū. quia ego veni afferre peccatū. Sed qui se putant videre et nō qrunt medicū in peccato pmanēt. et hoc est qui vident ceci fiant.

Amen amen dico. vobis qui non intrat per ostium i ouile omīs. sed ascēdit aliūde ille fur ē et latro. Quia pharisey iactabant se videre qd qdem pssent si oues xpi essēt. dns otra eoy arrogāciam pposuit hanc fīlitudinez Ostendit itaqz quia nec sapia. nec obseruatio legis nec bona vita quitqp valet misi per eum. Sine em iudeus etiam pharisē?. sine gentilis etiam philosoph? doceat bene viuere. vel hereticus sub noie xpi nec tamen in vpo pdicans oīs sine eo rapiūt & occidūt. Ouile ē ecclesia in quā qcumqz vlt intrare p xpm intret. cristi gl'iam qrens non suam. Humilis ianua ē xps Ergo q intrat se humiliet. ne ascēdens per macerīā tum exaltat' cadat. Aliūde vtiqz ascēdit qui quoquo modo pter xpm int. vel non bene de eo senciendo. vel non eis gl'iam. sed suā qrēdo Fur ergo est quia male intrat. & qd alienuz ē suum dicit. id ē oues dei suas facit. Latro est quia qd furat? est occidit dum malo exemplo seu puerse docendo oues corrūpit.

Qui aut intrat p ostium. pastor ē ouiū Huic ostiari? aperit. & oues vocem eius audiūt. In quocūqz sonet vox verbi dei p destinati ad vitam. audiūt obediunt. et notandū q non omnis qui intrat p ostium pastor est. quia et oues intrāt. Verūtamē vnitas vniuersitatis eccl'ie. verbo et exemplo cottidie pascit. Ostiari? ē xps. qui seipsum aperit. vl' scptura que ducit ad xpm. vl sp'us scūs qui docet omnem veritatem Et pprias oues vocat nominatim. et educ eas. et cum pprias oues emiserit ante eas vadat. et oues illū secunt. quia sciunt vocem eius. Oues vocat noiatim q ait discipl'is suis. gaudete quia noia vestra scpta sunt in celo. Unde alibi. Nouit dns qui sunt eius. Educit eas hinc ad vitam eternam. emittit eas absoluendo a vinculis peccatoruz. et pcedet eas surgēs a mortuis. Alit. Educt oues de tenebris ad lucē doctrine. et ante eas

sic emissas qsi ꝺ egipto vadit velut i colūpna
ignis & nubis. et exēplo indicans qꝺ docuit
Oues illum secunt quocūq; iert. pseuerando
usq; in finez. Hec em̄ bene viuere dicendi sunt
qui finem bene viuendi vel cecitate nesciunt.
vel inflatione otempnūt.

Alienū aūt non secunt. sed fugiunt ab
eo quia nō nouerūt voc̄ alienoꝝ. Hoc
pverbiū dixit eis ihs. Illi aūt nō ognouerūt
quid loq̄ret eis. In hoc ꝺumcūt esse ceci. Intē
emim inter nos et illos anteq̄ ista vba agno-
scamus. qnomō pulsam? vt aperiat nob illi
autem non.

Dixit ergo eis iteꝝ ihs. Amē amē dico
vobis. quia ego sū ostiū ouium. Sicut
filiꝰ p se novit patrem nos aīt p illū sic mr̄
in ouile. id ē ad coꝛda ouiū p se et nos p ipsū
Oculus carnis se videre ñ potest. alia videt
sed intellectꝰ & se et alia intelligit. Sic xp̄us
et ad se. & ad te. et ad p̄em p se intrat. Nam
et p verbū alia dicūt q̄ nō sūt verbū. & ipsum
verbū. Multi sūt pastoꝛes vt bom epi. ostiū
vro nemo ē msi xp̄s. In appocalipsi dicunt
sancti nō ostiū sed poꝛte. p qs pueit ad ostiū
Omnes quotq̄t venerūt fures sūt & latroēs
sed non audierūt eos oues. Qui venerūt nō q̄
missi sūt fures fuerūt. I. impiogo aīe euglia
Vnde in ppha. Veniebant & ego nō mitte-
bam eos. Inuetentibo p̄sūptio temeritatis. in
missis obsequium seruitutis est. A. Vel ita
Quotq̄t venerūt scilicz p̄ter me fuerūt latroēs
Oꝛecoēs veritatis nō venerūt p̄ter eum qui est
veritas. quia sic credideꝝūt i eum venturum.
quomō nos credim? in eum qui venit. Tem-
poꝛa variata sūt. nō fides. I. i tractatu ꝺ filio
frugi et ꝓdigo Vnus canon scꝑturay ē. oia
nō ad totū referri. sed ad ptem maximā. vt ibi
Omēs declinauerūt simul inutiles facti sunt.
Sic̄it hic. Oēs q̄ venerūt ante me. fuēs fuerūt
et latrones. & paul? ad coꝛinthēos. Omnibo
inquit omia fact? sū. vt omnes lucrifacerem
et ad philippēses. Omēs em̄ q̄ sua sunt q̄runt
non ea q̄ sunt xp̄i ihu. Ita est illud patris ad
filiū frugi. Omnia mea tua sūt. A. Sciendum
est quia nō omēs qui audierūt voc̄ pastoꝛis
oues fuerūt. ut judas. Sub ouina pelle audi
ens pastoꝛem lupꝰ erat. pastoꝛi insidians.
Aliqui vero coꝝ qui xp̄m crucifixerūt nō audi
ebant. & oues erant. De quibo dns ait. Cum
exaltaueritis filiū hois. tūc ognoscetis q2 ego
sū. Hoc aliquis ita solu. Quādo nō audiebāt
Vtrūq; potest dici. sed p ezechielem dom̄s

obiurgādo pastoꝛes. dicit de ouib. Errantē
nō reuocastis. & errātē dicit. & ouē appellat
Si errabat q̄ndo ouis erat. pcul dubio non
pastoꝛis. sed furis & latronis voc̄ audiebat
Sed dominus dicit. Quotq̄t venerūt p̄t me
fures sūt. & latroēs. sed nō audierūt eos oues
Ergo scdm p̄sciā dei videtis qui sunt eius.
multe oues sūt foꝛis. et mlti lupi int?. Mlti
nam q; blasphemant cristum credituri in eum
q̄ sūt oēs foꝛis. Sed adhuc alienā voc̄ secūt
Itē mlti int? laudāt blasphematuri. sed tamē
q̄mdiu recte sapiūt. vocem xp̄i audiunt. Sed
est q̄dam p̄ua vox pastoꝛis. in qua nō audiūt
alienos. & in qua oues nō audiunt xp̄m. Que
est ista vox. Qui pseuerauerit usq; in finē hic
saluus erit. Hanc vocem nō negligit p̄pus nō
audit alienꝰ. Nam qui p̄destinat? ē & pscit?
ad vitam. licet ad temp? erret. tandem redit
et pseuerat. Ego sum ostium. p me si quis in-
troierit saluabit. & ingredietꝰ et egredietur. et
pascua inueiet. Exercet obscuris. pascit mani-
festis magister veritatis. Quilibet non fictus
p claritatem sapie dei. intēns catholicam eccle-
siam saluabit pseuerādo. et etiam pri? erat in
ouili. p̄destinacōē diuina. Ingredietꝰ int? bene
cogitādo scdm apl'm dicētem habitare xp̄m
per fidem in coꝛdibo vris. egredietꝰ extꝰ bene
operādo. scdm psalmistam. Exiet homo ad
opus suū. Aliter. Ingredietꝰ credēdo. opando
egredietꝰ ad pugnā otra hereticos. Amplius
Ingredietꝰ ecclesiam vt hic p fidem vivat. q2
iustus ex fide vivit. et egredietꝰ etiā p ostium
fidei xp̄i ꝺ hac vita. vt inet num vivat. Vbi
em̄ subiūgit. ego veni vt vitam habeāt et ha-
bundācius habeāt. videt dicere vt vitam ha-
beant ingredientes. & habūdancius habeāt egre-
dientes. Itaq; pascua intelligè gaudia sempi
terna paradisi. p̄sentē cultum dei qui duz fine
defectu ospicit. sine fine mens vite cibo saciat
Fur ñ venit nisi ut furet. et mactet et p̄dat
Ego venī vt vitam habeant & habūdancius
habeant. Fur venit vt furet alienam rem. sibi
insurpando. mactet a fide retinendo. p ꝺat
in etnam dampnationem.

Ego sum pastoꝛ bonus. Bonus pastoꝛ
animam suā dat p ouibo suis. Hz. Nō
ex accidenti sed essencialit est bonus q̄ formaꝝ
bontatis q̄m imitemur adiungit dicēs. Bonꝰ
pastoꝛ animam suam dat p ouibo. Fecit qꝺ
monuit. ostendit qꝺ iussit. animam posuit.
vt in sacramētū nostrū coꝛp? suū et sanguiez
verteret. & oues q̄s redemerat carnis sue ali-

mento faciaēt. Primum est exteriora nostra misericorditer ouibꝫ impendere. postremum si necesse sit ꝓ eis dei mori. Vnde Johs i epla Sicut xps aiam suam ꝓ nobis posuit. sic & nos debem⁹ animas ꝓ fratribꝫ ponere. Docē xp̄z boni pastoris. ad differēciā mercennarij vel furis. M. Quicūq; ꝓpositi eccl'ie sūt filij. st pastoes. Si pastores quō vn⁹ pastor. in qz sūt oēs m̄bra vn⁹ pastoris. cui⁹ st oues ꝓpe

Mercēnari⁹ et qui non est pastor. cui⁹ n̄ sūt oues ꝓpe. videt lupū ve̅ientem. et dimittit oues & fugit. et lup⁹ rapit & dispergt oues. Mercennari⁹ aūt fugit quia mercēnari⁹ est et non ptinet ad eum de ouibꝫ. Quicūq; ꝓpositus eccl'e q̄rit temporalia emoda & nō ea que sūt xp̄i. mercennari⁹ est. De talibus dicit dominus. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. Mercēnarij tamen necessarij sunt quia ꝓ eos vox xp̄i audit. Audite d̄nm monstrantes mercēnarios. Scribe m̄q; et pharise sup cathedram moysi sedent. q̄ dicunt facite. que aūt faciūt nolite facere. Quid aliud dixit nisi per mercennarios vocem pastoris audite. Nullꝰ em̄ mercennarius est ausus populo dicē xp̄i. tua q̄re. n̄ q̄ibꝫ xp̄i. Inde ergo ledit. vnd mala facit. nō vnde bona dicit. Dotrum carpe spīmam cane. Dotrus aliq̄ndo dicit spīmis. & portat spīma nō suum fructum. quādo spīmis palmes incumbit. Cathedra moysi vitis eāt phariseoꝝ moēs spīme. doctrina vera ꝑ malos palmes in sepe et botrus inter spīmas. Caute elige ne dum queris fructum lacores manum. et cum audis bona dicentem. ne imiteris mala facientē. Que dicunt facite. eligite uuas. Que aūt faciūt facere nolite. cauete spīas. Audite apl'm de mercēnarijs loquentem. Quid enim dum omīmō sine occasione. sine veritatē xp̄s annunciet. Veritas id ē xp̄s a mercēnarijs occasione. a filijs veritate annunciat. Filij eternam hereditatem patris pacient expectant. mercennarij temporalem mercedem festinanter exoptant. Fī. Mercēnari⁹ itaq; ē qui locum pastoris tenet. sed lucrū animaꝝ nō querit. q̄ terrenis cōmodis inhiat. & honore ꝓlationis gaudet. Vtrum tamen mercēnari⁹ sit nō bene dinoscit. nisi cuz lup⁹ accedit. qui iudicat quo animo grex a quoq; custodiat. Venit autem lup⁹ cuz q̄libet minus⁹ raptor. fideles oppm̄t Fugit ergo qui pastor esse videbat. et non erat. nō mutando locum. sed subtrahendo solacium. Tacet enim. et nō audet resistere iniquicie. De quo ꝓ ꝓphām dicit. Non ascendistis ex aduerso. neq; opposuistis murū ꝓ domo isrl'. vt starctis in ꝓlio in die domini. Ex aduerso ascendere est. ꝑuis libera ratione otraire Murū opponerect et in ꝓlio stare. in die domini ꝓ domo israhel ē. cum ex auctoritate iustitie fideles otra ꝓuersoꝝ iniusticiam un̄dicamus Est etiam malign⁹ spūs lup⁹. mētes n̄ corpa dilamans. caulas fidelium assidue circuiens de quo dicit dispergit oues. Tūc em̄ dispgt cum alium ad luxuriā pūhit. aliū in auariciaz accendit. aliū in supbiam erigit. Nunc inuidia stimulat. illum fallacia supplantat. Quasi gō lupus gregem dissipat. cum fideles. diabol⁹ p temptacōes necat. Mercēnari⁹ antē videns lupum fugit. quia mercēnari⁹ ē. et nō diligit in ouibꝫ xp̄m. sed lac & lanam. Peccantē nō libere audet arguere. excōmicandū non audz excōmunicare. ne pdat emoditatē bīane auaricie. et ne incurrat molestiam humanaꝝ inimiciaꝝ. Fugit ergo quia tacet. tacet quia timz Fuga animi timor est. ne perdat que diligit Corpore stat. spū fugt. Quod ille n̄ faciebat qui dicebat. & si corpe absens sū. spiritu vobiscuz sū. Pastores igit nō sibi fugiūt si cedt pscutiom. ut ipse apl's submissus in sporta ꝑ murum. Quesna m̄q; pastori in celo sedēti oratiombꝫ om̄edabat. se aūt vtilitati eaꝝ fugiendo seruabat. sic quodaz loco ait. Manē. carne necessariū ꝓpter vos. Ab ipso namq; pastore omīs audierāt. Si nos pscuti fuerit in vna ciuitate. fugite in aliam. In mercennario ergo rep̄hēdit nō corporis fuga. sed mētis. & qđ sua q̄rit nō que ihu xp̄i.

Ego sum pastor bonus. et ognosco meas et ognoscunt me mee. Cognosco meas id ē diligo. & mee diligūt me. In bonis ē ostiū ostiari⁹. pastor. oues. In malis. fures latrones. mercennari⁹. lup⁹. Dominus dicit se esse ostiū et pastorem. sed si ostiderem⁹ ꝓpetates cristus nec pastor ē nec ostium. similitudine aūt & pastor et ostium. et ouis. Tamquā ouis ad immolandū ductus est. Janua est in capite. pastor in corpore. M. Dixit petro pasce oues meas. Quasi dicēt. Quid mihi dabꝫ q̄ amas me. Doce da mihi si amas me. pasce oues meas. Per ianuam intra. Nam qui ex alia pte ascēdit. ille fur est & latro. In bīis psonis iunes quos diligas. quos tolleris quos caueas. Diligēdus ē pastor. tollerandus mercēnari⁹ cauēd⁹ latº. M. Mercēnari⁹ enim ca nomce intrat vera docet. q̄nuis itēcce sinistra Fur vo male intrat. Falsa doctz. et ido ē alien⁹

A. xc. M. cxij. L. cxix.

Sicut novit me pat. et ego agnosco patrem. Q filiꝰ agnoscat patrē p se. et dū nemo vid et nisi p filiū. manifestū ē ex hoc capitulo. et ex eis cōcanonicis ap̄lis.

A. xci. M. cciii. R. cxv.

Et animam meam pono p ouibꝫ meis. Hec est p̄batio dilectionis. ad patrē et ad oues. Sic et petrꝰ fcio ofitens amorem iubt̄ pascē oues. et p eis mori. A. Tenete qꝫ xps est vbum. anima. caro. Non defuerūt heretici appollinariste dicti. q̄ ausi sūt dogmatizare q̄ cristus non esset nisi verbum. et caro sine anima.

A. xcii.

Et alias oues habeo quę nō sunt ex hoc ouili. & illas oportet me adducere. & vocem meam audiēt. et fiet vnum ouile et vn⁹ pastor. Vnum ouile ē. vnitas in xp̄o. Vnde paulus. Ipse est pax nostra qui fecit vtraq; vnum. Ex hoc ouili dictum est de illis q̄ salua di erāt in isrl. de quibꝫ dns dixit Nō sū missus. nisi ad oues q̄ pierūt dom⁹ isrl. Hoc ideo dixit quia p̄sentia corpalem non exhibuit. in populo illi. Ad gentes em̄ non prexit. & misit suos in quibꝫ ipse locut⁹ est.

Propterea diligit me pat. quia ego pono aiam meā. et iterū sumo eam. Propterea apparet q̄ pater me diligit. quia ego ex caritate morior p saluandis ouibus. non ex mꝫ nicꝫ necessitate coact⁹. Moriar in q̄ scilicz ad breue temp⁹ et resurgā. Verbū ex quo suscept⁹ hominē id ē carnem & aiam. numq̄ deposuit aiaz. vt eēt anima a vbo separata. Sed caro posuit animam. q̄ndo expirauit. qua reuerte surrexit. Mors ergo ad temp⁹ carnez et animam separauit. sed non aiam a verbo dei. Absit em̄ vt qui animaz latronis nō deseruit a sua separet̄. Cristus ergo ē dixit spūm id ē caro xp̄i q̄ sine anima remansit. Caro dicitur xp̄s. aia xp̄s. vbum xp̄s. Hec tamen tria hec tres cristi. sed vnus xp̄s. Hac gradu de hoc vt melius intelligas. et quere. Vbi est paulus ap̄ls modo. Si quis respōdeat in requie cū cristo. verū dicit. Item si quis respondeat rome in sepulchro. et ipse verum dicit. Illud de anima. hoc de carne. Nam ex quo corciū carnis et anime hominis nomē accepit. vtrūlibet eorū etiam se paratū nomē hominis tenuit. Ergo cristus dictus est sola caro. que ex potestate vbi posuit aiam. et resūpsit. Cum etiam quilibz homo p fratribꝫ animam ponit. sicut xp̄s p nobis. caro ponit aiam. potestate tamen aie inhabitātis carnem. Vnde aūt p̄bas q̄ sola caro cristus appellet. Quia cum dicim⁹ credim⁹ in deum patrem. adiungim⁹ etiam nos credere in ihesum xp̄m filiū eius. et ibi totum intelligim⁹. Sed cū dicim⁹ crucifix⁹ et sepultus. sola caro intelligit̄ q̄ sine aia sepulta ē.

Nemo tollit eam a me. sed ego pono eaz a meipso. Potestatē habeo ponendi eā et potestatē habeo iterꝫ sumēdi eā. Hoc māda tum accepi a patre meo. Mandatū ponendi et sumendi aiam dicit. Verbū non vbo accepit mandatū. sed in verbo vnigenito est omē mā datum patris. Ei enī quē p̄fectū genuit. omia gignendo dedit.

Dissentio iterꝫ facta est inter iudeos ꝓp̄ sermones hos. Dicebant aūt multi ex ipsis. Demoniū habet. & insanit. Quid eū audiitis. Alii dicebant. Verba hec non sūt demonium habētis. Nūquid demoniū potest cecoꝝ oculos aperire. Istoꝝ oculi iam cepant aperiri. Qui aūt dicebāt demoniū habet. tenebre erāt. non cōprehendentes lucem.

Capitulū xxviii.

Facta sūt aūt enchenia i ierosolimis. et iemps erat. Enchenia festiuitas dedicationis templi erat. Chenō grece dicit nouuz Quādo cūq; nouū aliquid fuerit dedicatū. enchenii vocat̄. Jam et usus hꝫ hoc verbū. Si quis noua tunica induat. enchemiare quasi miciaē dicit̄. Q. i om⁹. Enchenia non ad p̄mā templi dedicationē sed ad vltiaz p̄tinet. q̄ eo facile colligit̄. quia hieme facta refrunt̄. Prima dedicatio a salomone tēpore autūpm. media a zorobabel et ihū sacerdote tēpore veris. vltima a Juda machabeo tēpore hiemis facta est. quādo specialit̄ ostitutū est vt eadem dedicatio p omēs annos in memoriam solempnibꝫ officijs reuocaret̄. Hec aūt fuit causa scde et tcie dedicationis. Quia salomon templū viij. p̄fecit annis. anno viij. decimo die mensis septimi qui a nobis septemb appellat̄ dedicauit. Que dies & antea p legē statuta erat sollennis. ita vt in ea tabernacl'm omne p singulos annos maioribꝫ hostijs expiari deberet. Denicꝫ zacharias pater iohāis

baptiste · eis dē expiacōibo ad altare ꝺseruies
aduenīte āgl'o de ꝺnice miſterio natiuitatis
inſtruit. Sed hoc templū poſt annos quadri
gentos xxx · incenderūt chaldei · et iheruſalem
deſtructa · ppl'm iſrahel in babilonia captiua
uerūt. Nouiſu⁹ i marcio ſcōm hebreos ē ipſi⁹
anni p̄ncipio. Itaq; lunatio q̄ aput eos duo ꝺ
cimus menſis dicit q̄ndoq; infra marciū plu
rimum extendit. Qui poſt annos lxx · regnā
tibus pſis in patriam remiſſus · reedificauit
templū p annos xlvi · et ꝺcia die mēſis duo ꝺ
cimi · quē nos vc cā⁹ marciū ad op⁹ finem pduc
tum eſt. Cui opi pfuerūt zorobabel et iheſus
ſacerdos · & ppha aggeus et zacharias · Ins
poſt annos ferme tricētos et · lvi · antioch⁹ rex
grecor⁹ neꝯndiſſim⁹ fraude capta ihl'rm · tē
plum ſordibo ydolor⁹ pfanauit · auferens inꝺ
et ꝺfringens altare ꝺomini aureum et mēſam
p̄poſitionis · et candelabrū et cetera aurea · et
ſtatuit in templo iouis ſimulacrū · et multos
p cuſtodia trucidauit · inter quos mater illa
ſeptem filior⁹ coronā martirij cū ſobole meruit
Sed Judas machabe⁹ de genere ſacerdotali
arma arripiens aduerſus duces antiochi · ex
pulit eos de iudea · et tēplū emūdans · noua
altaria et ornamēta faciens ꝺdicauit ea cum
templo · quita die menſis noni · qui aput nos
decembris appellat · et quē oſtat eſſe ibyeme
et ſtatuit omibo annis diem enchenior⁹ id eſt
innouationis & ꝺdicatiois templi · Debrep
lunares annos et menſes ita oputāt · vt quan
doq; lunatio quam nouū menſem dicūt · pluri
mam p̄tem decembris obtineat. Que pfecto
vt docet apl's i figura noſtri facta ſūt · ideoq;
ſpitaliter diſcucienda. Salomon cui⁹ nomi⁹
int̄pretatio ē pacific⁹ · redēptorem noſtrum
ſignificat · de quo ysayas ait. Multiplicabit
eius impiū · & pacis non erit finis. Templum
eſt eccl'a · ex̄m de vniuſis credētibo q̄ſi ꝺ vivis
lapidibo ogregat in vnam opagē fidei & cari
tatis. Quod vij · annis edificatū eſt tēplum
ſignificat quia p totū hoc temp⁹ qꝺ vij · diebo
voluitur ſtructura eccl'ie creſcit. Dedicatio
octani anni · ſignificat feſtiuitatē celeſtis patrie
et quia octaua die reſurrexit dominus · bene octo
narius numer⁹ feſta noſtre reſurrectionis ſig
nificat. Quod templū ab hoſtibo mcēſū rurſū
ꝺſtruit · varios inſinuat euent⁹ eccl'e · q̄ nunc
p̄mit · nunc liberat · nunc antiqui hoſtis pcli
tatur inſidijs · nūc p penitenciā recipit quos p
ꝺdiſſe videbat. Quod templum ſcꝺo xlvi ·
annis edificatus eſt · ſignificat ꝺnicum corpus
de quo dixit in deis. Soluite templū hoc · & i
tribo diebo excitabo illud. Fert ſiquidē quia
corp⁹ homis xlvi · die poſt conceptionē i mbror
diſſimtione formef atq; ideo non caſu geſtus
ſed diuinit⁹ pcuratū ē · vt eo annor⁹ numero
templū edificaret. Quod aūt enchenia p oēs
annos celebrari ſanctitū eſt · nos ammonet me
moriam ꝺnice reſurrectionis ſemp in anio ha
bere · & nraz ſpēare · Nec p̄tereundū eſt · quod
dedicans templū ſalomon vbi opleuit preces
ignis de celo deſcēdt · & ꝺuorauit holocauſta
et victimas. Holocauſta namq; et victime vi
ſalomonis nos ſum⁹ · ꝺ quibo ait petr⁹ apl's
Christus ſemel p peccatis noſtris mortuꝰ eſt
iuſtus p iniuſtis · vt nos offerret deo · morti
ficatos q̄dem carne · uiuificatos aūtez ſpiritu
Ignis eſt feruor eximie dilectionis i celeſti pa
tria · qua et in ſua beatitudine · & i ſui ꝺditor⁹
claritate cines celi ardere letātur. Hinc q̄ꝺaz
agmina vocātur ſeraphim id eſt ardētes vel īcen
dentes. Completa ergo dedicatione · ignis ho
ſtias ꝺuorat · quia expleto tēpore noſtre re
ſurrectionis flagnda vri amoris quo nūc an
gelice vtutes inflammant · fideliū mētes uiſa
ſpecie ſui redēptoris abſorbebt. Notādum etiā
q̄ ſalomon dimiſit ppl'os feſtiuitate facta de
dicationis · qui benedicentes regi p̄fecti ſunt
in tabnacula ſua letātes. Dimittet enī dom⁹
pacta reſurrectione electos in etna tabnacula
nō eos vlteri⁹ a ſua p̄ncia remouens · ſed a di
ſcrimine indicii qꝺ in aere futur⁹ apl'o docēte
nuboim⁹ ad inhabitationē celeſtis patrie imit
tens · vt p ſuis meritis q̄ſq; ſedē rgin papiat
Hinc eſt illud. Multe manſiones in domo pa
tris mei ſūt. Profecti in tabnacula bñ dixerūt
regi quia feliciſſima actio eſt dicere imnos con
ditori. Vnde illud. Beati q̄ habitāt in domo
tua · in ſecl'a ſecl'or⁹ laudabūt te. Enchenia iqt
euāgl'ista facta ſūt in iheroſolimis · & hiems
erat. Hiems recte ommoratur · quia frigidi
iudei ad diuinū ignem accedere id ē in criſtum
credere pigri erant ·

¶ Ambulabat ibs in templo · i porticu
ſalomonis. Id ē vbi ſalomō ſolebat ſtare
ad orandū · Portic⁹ quib⁹ templū cingebat
ſolent ſignificari nomine templi ·

¶ Circūdederūt ergo eum iudei · & dixerūt
ei. Quouſq; animam noſtrā tollis. Si
tu es xp̄s · dic nob palā. Nō veritatē deſiderāt
ſed calūpniam p̄parant. Calumpniant illum
tollere animas · q̄ ſaluat. Forte q⁹ xp̄m puruꝫ
hominē credūt venturū · ſed p̄ omibo regnatur

si diceret se xp̃m q̃si ot̃ augustũ se regẽ faceꝛ
potestati puniendũ tradere vellent. Sed dñs
sic cepat respõsũ vt nc illis sit locꝰ calũpme
et fidelibꝫ ꝓpter quos hec referunt manifeste
appareat qꝺ ipse sit cristus non homo tantuz
vt illi putãt. sed v̄bum patris.

REspondit eis ihs. Loquoꝛ vob is et nõ
creditis. et opa q̃ ego facio in noie patris
mei. Hec testimoniũ phibent de me. Sed vos
non creditis mihi. quia ñ estis ex ouibꝫ meis
Loquoꝛ vobis. vt v̄bum dei et ꝓpho q̃ꝺ sim p
opa que facio in nomĩe patris mei id ẽ cõfitẽ
do eum cuiꝰ gloziam non aliam vbiq; quero
quia vna est glozia patris et filij.

OVes mee vocem meam audiũt. et ego
agnosco eas. et sequunt̃ me. et ego vitaz
et̃nam do eis. et non pibũt met̃nũ. et ñ rapiet
eas quis q̃ de manu mea. Fur et latro seu lu
pus nil possũt otra illos. quos noui meos &
si m̃ pnti videantur aliqui pire. non pibunt
met̃num subaudis sicut vos phibitis. qui nõ
estis ex ouibꝫ meis.

PAter meus qꝺ dedit mihi maiꝰ oibꝰ ẽ
et nemo potest rapere de manu patris
mei. Hoc pater dedit filio maiꝰ omibꝫ. ut illi
esset v̄migenit̃ filiꝰ. Hignẽdo dedit. Sic hꝫ
sapiam filiꝰ. sic habet vitam. ut ipse sit sapia
faciens sapiẽtes. vita faciens viuentes. quod
maiꝰ est omibꝫ. Sed quia ille cuius ẽ v̄bum
non est de v̄bo. v̄bum aũt de illo est cuiꝰ est
v̄bum ideo ait dedit mihi. Quid dedit. Ut
sim v̄bum eius. v̄migenit̃ eius. splendoꝛ eiꝰ
quod maiꝰ est ommibꝫ. Vtrum vna manus ẽ
patris et filij. an forte ipse filius manus est
patris. Si manũ intelligam̃ potestatẽ. una
est patris et filij potestas. quia vna diuinitas.
Si aũt manũ intelligam̃ sicut dictum est p
ꝓphaz. et brachiũ domi cui reuelatũ ẽ. manꝰ
patris ipse est filius. Quod non ita dictũ est
tamq̃ deus habeat humanã formam. sed qꝺ
p ipsũ facta sũt omia. Nam solent hĩes dicere
manꝰ suas esse alios homines. p quos faciũt
quod vlunt. Opus etiã qꝺ fit p manũ homis
manus hominis dicit̃ ut illud. Agnoscit q̃sq;
manũ suam. cũ id qꝺ scꝑ sit agnoscit. Cũ ergo
manus dei non vno mõ possit intelligi. hoc
loco manum patris et filij intelligimus pote
statem v̄trinsq; ne si hic filium manũ patris
accipiam̃ incipiat carnalis cogitatio etiam
ipsius filij querẽ filium quem similit̃ credat
cristi manum.

EGo et pat̃ vꝰ sum̃. Sustulerũt lapideꝰ
iudei ut lapidarent eum. Augꝰ aduersus im
pietatẽ arrianoꝛ nouũ nomẽ patres odiderũt bo
nũsion. sed nõ rem nouaz tali nomine signare
runt. Hoc em̃ vocat̃ homousion qꝺ est ego &
pat̃ vnꝰ sum̃. Per ego et pat̃ sum̃. discretio
et eq̃litas psonaz exprimit̃. p vnũ vnitas divi
ne substancie intelligit̃. Hoc iam non ferunt q̃
cetera tulerũt. sed duri ad lapides currũt. Et
quia ihesus non patitur nisi qꝺ vult. liberare
spondet factis eoꝛum.

REspondit eis ihesus. Multa bona opa
ostendi vobis. ex patre meo. ꝓpt quod
eoꝛ opus me lapidatis. Respondẽrũt ei iudei
De bono nõ lapidam̃ te. sed de blasphemia
et quia tu homo cũ sis. facis teipm̃ deum. Re
spondit eis ihs. Nonne scꝑtũ est in lege vestra
q̃ ego dixi dij estis. Aliq̃ndo in ta dixit̃ scꝑ
ture vt illud. oportebat impleri omia que
scꝑta sũt in lege & ꝓphis & psalmis de me.
aliquãdo i duo vt illud. lex & ꝓphe vsq; ad
iohem. Dicantẽ generaliter deus appellauit
omẽs illas scꝑturas legem. Tribꝫ modis dicit̃
deus. natura adopcione. opinione. Natura
deus omnipotens. Adopcione participes di
uinitatis. de quibus in psalmo dicitur dij estis.
opinione demoẽs vel ydola. Quoꝛ illos dixit
deos ad quos sermo dei factꝰ est. et nõ potest
solui scꝑtura. quẽ pater sanctificauit et misit
in mũdum vos dicitis quia blasphemas quia
dixi filiꝰ dei sũ. Sic pater filiũ sanctificauit.
quomõ genuit. Sanctificauit id ẽ sanctũ ge
nuit. et sanctũ dici voluit. Non ergo aliquando
nõ fuit sanctꝰ. Deo tiã patri dicimus sancti
ficetur nomen tuum.

SI nõ facio opa patris mei. nolite credẽ
mihi. Si autẽ facio. & si mihi nõ vultꝭ
credere. opibꝫ credite. ut ognoscatis et credaꝫ
tis quia in me ẽ pater. & ego in patre. Si nõ
vultis credere vẽ is. & innocencie vite. fidem
adhibete opibꝫ. vt merito fidei amplioꝛ agno
scendo opa. veniatis ad fidem deitatis. Dat̃
est in filio ut in sapia ex se nata & sibi pari. q̃
nõ min̄ se nouit q̃m est. Filius ẽ in patre. vt
sapia dei in deo. nõ participatione sed natura

A. xciii. M. cxvii. R. xxvi.

QVerebãt ergo eum apꝑhendere. & exiuꝭ
de manibꝰ eoꝛũ. & abiit iterũ trans iorꝺ
danem in eum locum ubi erat ioh̃s baptizans
pmũ et mansit ibi. Qui intelligit apꝑhendꝭ eũ
ut habeat. iudei autẽ volebant eũ apꝑhendere

ut non habrent.

A. xciiij.

ET multi venerūt ad eū et dicebāt. quia iohs quidem signū fecit nullū. Omia aūt q̄cumq; dixit iohs de hoc vera erant. et multi crediderūt in eum. Johannes non illum manuit cecos. non suscitauit mortuos. & q̄d quid dicebat huic testimoniū phibebat. Lucna fuc si p lucernam veniamus ad diem.

Capitulū xxix.

ERat aut̄e q̄dam languens lazarus a bethania. de castello marie et marthe sororū eius. Maria aūt erat q̄ vnxit dñm vngento. et extersit pedes eius capillis suis. cui⁹ frater lazar⁹ infirmabatur M. Vnxit maria dñm p⁹ rsurrectione lazari sed quia vtrumq; pterierat quando euglista scripsit. nō magrue memorat poster⁹ ātecp refert q̄d fuit prius.

MIserūt ergo sorores eius ad eum dicētes Domine ecce quem amas infirmat. Alb Non ause sunt dicere veni et sana. sed sufficit amanti nunciare. qui non deserit quem amat In bethania infirmat lazar⁹. q̄d castellū erat pximū iherosolis. Iste sorores lazari figura fuit iudeoꝝ sane doctrine xpi credenciuꝝ. vel in eternā beatitudine iam receptoꝝ. qui p fratre sanando id ē p reliquis in tenebris ignorācie adhuc erātibo dommo supplicant.

HVdiens aūt ihs. dixit eis. Infirmitas hec non est ad mortem. sed p gl'ia domi vt glorificet filius dei p eam. A. Hec infirmitas nec ipsa mors que immimebat ad mortem fuit. sed pcius ad miraculū. quo oēs crederēt in xpm. Glificatio aūt filiū dei non auxit. cū sit plen⁹ de⁹. sed nobis pfuit.

DIligebat aūt ihs martham et sororē eius mariam. et lazarum. Tristium desolatoꝝ languenciuꝝ saluatoꝝ. & mortuoꝝ suscitatoꝝ. lazarum diligebat. p quē peccatoꝝ significat q̄ nō vult vocare. iustos sed peccatores

ET ergo audiit quia infirmabat. tūc q̄d mansit i eode loco duob⁹ diebus. Tā din temp⁹ ductū ē quousq; q̄drduū opleret. Numerus em̄ ipse diez intimat aliq̄d sacramentū

DEinde post hec dic⁹ discip'lis suis. Eā⁹ in iudeā iterū. Dicūt ei discipli. Rabbi nūc q̄rebant te lapidare in dea. & iterū vadis illuc. Respondit ihs. Nonne duodecim horе sūt diei. Si quis ambulauerit in die nō offendit quia lucem huius mūdi videt. Si aut̄e ambulauerit in nocte offendit. quia lux nō est in eo. Dubitationē et infidelitatē illoꝝ redargu⁹ Volebat ei dare cōsilium ne moreret⁹ q̄ veneat mori. Vnde alibi petro dicenti domine appiq⁹ esto tibi. ait. Redi post me sathanas. nō em̄ sapis que dei sūt. Ego sū dies. vos estis horе Nunq̄d horе cōsiliū dare debent diei. Si iudas ibi hora esset luceret. et non t'deret diē. Ergo dom⁹ i hoc vbo non ipm in dam. sed successorem eius p̄uidebat. Amplius nonne duodeci horе sūt diei. Iterus ē q̄si dicat. Mutabil' est anim⁹ hūman⁹. non q̄ vult aliquo tēpore semp vult. s. sicut horе mutāt⁹. vna succedente alijs sic cogitatiōes ptercūt alijs succedētibo Si quis ambulauerit in die non offendit subaudis se. q̄ videt ante se Dies sig̃ficat pacez ac si dicat⁹. Si quis ambulauerit in die id est in pace. scil' in me qui sū vera pax. nō offendet⁹ ab aliquo. vt ei noceat. Et ideo securi venite mecū. Si aūt ambulauerit i nocte. id est in tenebris diaboli qui nox ē et tenebras peccatoꝝ et aduersitates belloꝝ immitt⁹ merito offenditur id ē offendit⁹ et ledit⁹. q̄ lux non ē in eo id est sapia caret. sequendo noctem peccati. et ideo nullam securitatem potest habere n̄ resipiscat

HEc ait. et post hec dicit eis. Lazar⁹ amic⁹ noster dormit. sed vado vt a somno excitem eum. A. Illis qui suscitare eam nō poterant mortuus erat. dño dormiebat.

DIxerūt ergo discipuli ei⁹. Domine si dormit. salu⁹ erit. Dixerat aūt ihs d̄ morte eius. Illi aut̄e put auerūt quia de dormitione somni diceret. Tcōm n telle ctū suū respōdert Eolz em̄ somn⁹ egrotāciū ē salutis indiciū.

TVnc ergo dixit eis ihs manifeste. Lazar⁹ mortu⁹ ē & gaudeo pp̄t vos. vt credatis quia non eram ibi. Sed eamus ad eum. Jam poterant mirari. quia dom⁹ dicebat eū mortuum q̄d ei nunciatū n̄ fuerat. Vt credatis iqt scil' robustū. fides em̄ eoꝝ miracul' augebat⁹

DIxit ergo thomas qui dicit⁹ didim⁹ ad cō discipulos. Eam⁹ et nos. vt moriamur cū eo. Venit itaq; ihs & inuenit cū iiii. dies iaz in monumento habentem. Numer⁹ iste. q̄tuoꝝ dies mortis significat. Homo cum morte peccati ade nascit⁹. ut apl's ait. Per vnū hoiem peccatū intr⁹uit in mundū. & p peccatū mors Ecce vnus dies mortis. Hoies p̄ stq; venīt ad racionabiles annos. naturalem legem que

dicit in corde q̄ tibi non uis · alij non feceris · ſnſ gredimur. Ecce alter dies mortis. Data eſt lex p moyſen · et otempnit · cece t ci? dies mortis euāglm p̄dicat & otēpnit · ecce q̄rtus dies mortis · in qua putet homo · ſed nc tales relinquit miſericordia ·

Erat aūt bethania iuxta iheroſolimam q̄ſi ſtadijs q̄ndecim. Quod bethania id eſt dom? obediencie vbi ſuſcitand? erat mortuus vicina ē iheruſolis · miſterio oueit · Ces namq; indeoy q̄ in fine ſeculi ouertet · cito iheruſalem id ē ad pacis viſionē p̄ueict · nō tamē miſi expletis q̄ndecim ſtadijs id eſt p cognicionem veteris et noui teſtamēti ſpūalem

Multi aūt ex iudis venerant ad martham et mariam · vt ſolarent eas de fratre ſuo. Martha ergo ut audiuit quia ihs venit · occurrit illi. Maria aūt domi ſedebat. Dixit ergo martha ad ihm. Dñe ſi fuiſſes hic frater meus non fuiſſet mortuus. Sed & nūc ſcio · q̄ q̄cumq; poposceris a deo · dabit tibi de?. Hoc ſcio quia potes ſuſcitare fratrem · q̄ tuo arbitrio relinquo. Non em̄ p̄ſumo nec rogo ut fratrem ſuſcites · q̄ neſcio an ſit ei vtil? reſurrectio.

Dixit illi ihs. Reſurget frater tuus. Hoc ambiguū fuit an diceret de p̄ſenti reſurrectione an de futura · q̄ omnis erit omnium Dicit ei martha. Scio quia reſurget in reſurrectione in nouiſſimo die. Dicit ei ihus. Ego ſū reſurrectio & vita · ſane ſentis de vltima reſurrectione · ſed p quē frater tuus tūc reſurgā · p̄t et modo reſurgere · quia ego ſū reſurrectio · et ideo reſurrectio quia vita

Qui credit in me · etiā ſi mortuus fuerit vivet et omnis qui viuit et credit in me nō morietur in eternum. Vinit abraham · & yſaac & iacob · quos deus dicit · ſicut vinos. Credis et mortuus vivit · ſicut non credēs etiā viuēs mortuus eſt. Vnde mors in corpore. Quia nō eſt ibi anima. Vnde mors in anima. Quia n̄ eſt ibi fides. Fides em̄ que p dilectionē opat eſt q̄ſi anima anime. Fides aute ſine opibus mortua ē. Eſt ergo deus p fidem et dilectionē vita anime. ſicut anima corporis. Qui credit in me in q̄t · etiam ſi mortuus fuerit i carne uiuz in anima · donec reſurgat et caro non poſtea moritura ·

Et omnis qui vivit in carne & credit in me etiā ſi moriat ad tēp? morte carnis non morietur in eternum · p̄pt vitam ſpūs et immortalitatē reſurrectionis.

Credis hoc. Ait illi. Vtiq; domie Ego

credidi q̄ tu es xp̄c filius dei · qui in hūc mundū venisti. Scies fidē q̄rit ohſſiōz. Illa iquit oia hec ēdo · quia ēdidi q̄ tu es filius dei · miſſus ad ſalutē mūdi · & cū hec dixiſſz · abijt & vocauit mariā ſororē ſuā · ſilēcio dices. Magr adeſt & vocat te. Silenciū dicit ſuppreſſā voce · In verbis marthe breuit oſtendit · q̄ dominus mariam vocauit ·

Illa vt audiuit surrexit cito & venit ad eū. Nō dū veneat ihc i caſtellū · ſed eat ad huc i illo loco vbi occurrerat ei martha. Iudei q̄ erat cū illa i domo & conſolabāt eā · cū vidiſſent mariā quia cito surrexit & exijt · ſecuti ſunt eā dicentes · q̄ vadit ad monumētū vt ploret ibi · Hoc ideo euāglista narrāt vocauit · vt videam? que occaſio fecerit q̄ plures teſtes haberet reſurrectio quadriduana ·

Maria q̄ cū veniſſz vbi erat ihs · videns eū cecidit ad pedes ei? · & dixit ei. Dñe ſi fuiſſes hic n̄ eſſet mortuus frater meus. Ihus q̄ vt vidit eā plorantē · & indeos q̄ venerant cum ea plorātes · fremuit ſpiritu & turbauit ſeipm et dixit. Vbi poſuiſtis eū. Qui abſens corpe ſciuit mortuū · ſcit vbi ſepult? ē · ſed ſic dicēs ſignificat ſe q̄ſi neſciē p̄ditum hoiem id ē mortuum in peccatis. Vnde dicitur? eſt in iudicio · Nō noui vos · diſcedite a me · hoc ē non video vos in luce mea. Dic etiā ad adam dixit. Vbi es. Turbauit ſeipm · quē alius turbare nō potuit. Ipe cur dū voluntatē ppaz turbat infirmitas cārnis Erigat aūt turbatio xpi · q̄ntū turbari debuas mole peccati quat? · M. Est aūt turbacio q̄dā taſtis cū gemitu cordis cōmocio · q̄m ſolet ſequi lacrime · ſic econtra hilaritas ſcit vult? aīm riſu · Spū vo fremēdo eſt · ipse? ire contra vicia p̄umpcionis · M. Dni? mōi paſſiones ſuſcepit xp̄c quia voluit · ad nr̄am eruditionē · & q̄ fides de xpo xps eſt i corde · fremit xps & turbat i hoie · q̄ndo peccatōz oputat q̄ bona de? accepit · q̄ mala reddidit · et de peccatis increpat ſe.

Dicūt ei. Dñe veni & vide · et lacrimat? eſt ihs. Fleat ſe hō · & fremat accuſāda ſua mala opa. Dñe veni & vide id eſt miſerē vt in ps̄ dicit. Vide humilitatē meā & laborez meū · et dimitte omia peccata mea ·

Dixerūt g° indei. Ecce quō amabat eū. Quidam aūt ex ipis dixerūt. Nō potuit hic q̄ aperuit oculos ceci facē · vt et h̄ non moret. Potuit · ſed noluit · q̄ plus ē mortuū reſuſcitare · q̄ ne moreret facē ·

Ihus g° rurſū fremens i ſemetipo · venit ad monumētū. Difficultatē ondit vinificacionis

ꝯubꝰ pctis obꝛuti pctoꝛis.

ERat aũt ſpelunca et lapis ſuppoſitus erat ei. Moꝛtuꝰ ſub lapide reꝫe ſub lege q̃ in lapide ſcꝑta eſt. Ad paulã et euſtochiũ in epla ad epheſios. Juſto em̃ lex poſita non eſt. Fuerũt ergo moyſes et ꝓphe habẽtes ſpm̃ ſanctũ non ſub lege ſed in lege. et cum lege et tamen quaſi ſub lege viuentes. vt eos q̃ ſub lege erant lucrifaceret. Hic eſt illud apoſtoli. Miſit deus filiũ ſuũ factũ ex muliere factum ſub lege. Nam ſponte ſe legi ſubdidit. vt eos qui ſub lege erant redimeret. & virgo abuſiue vocata eſt mulier. ꝓpt eos qui illam virginez eſſe neſciebant. A. Sic ergo ꝓpt eos qui exiſtimabant xpm̃ eſſe ſub lege dicit ee factuꝰ ſub lege. q̃ erat quaſi ſub lege.

Jt ibs. Tollite lapidem. Nondꝫ legis remouere. & ꝯciam ꝑdicare. Litera em̃ occidẽs ẽ. quaſi lapis ꝑmens. Dicit ei martha ſoꝛoꝛ eius q̃ moꝛtuꝰ fuerat. Domine iam fetet. q̃driduanus em̃ eſt. Timebat remoto lapide ꝓcius fetoꝛem excitari. q̃m fratrem reſuſcitari Dicit ei ibus. Nonne dixi tibi quõ ſi crederis videbis gl̃am dei. Jd ẽ poteſtatem reſuſcitari A. de vbo dñi. Quadriduanꝰ lazarꝰ ſuſcitat quia q̃tuoꝛ ꝓgreſſioibo ꝑficit moꝛs anime Prima ẽ quaſi titillatio delectationis i coꝛde ſcda aſſentio. tcia factum. q̃rta aſſuetudo. Et qui res illicitas obuias cogitatiombo ſuis ita ꝓrſus abiciunt. ut nec delectent. Sunt qui delectãt. et nõ ſenciũt. Nondũ ꝑfecta moꝛs eſt. ſed quodãmõ inchoata. Delectacõi accedit aſſenſio iam eſt illa damnatio. Poſt aſſenſum in factũ irũpit. factũ in aſſuetudinẽ vertit & fit q̃dam deſpacõ ut dicat q̃driduanꝰ ẽ iã putꝛ

Uluerũt ergo lapidẽ. Ihs autez eleuatis ſurſum oculis dixit. Pater gracias ago tibi quoniã audiſti me. Ego aũt ſciebam quia ſemp me audis. ſed ꝓpt ꝓpulũ qui circũſtat dixi ut credãt qz tu me miſiſti. A. Hijs vbis ſe gl̃am dei patris q̃rere. ſicut in alijs opibo oſtendit. Nam qui a ſcõm hominem minoꝛ erat patre ab eo petit ſuſcitationẽ lazari et ideo ſe exanditũ dicit. ut vl ſic circũſtãtes crederẽt filium dei. Hec cum dixiſſet voce magna clamauit. lazare veni foꝛas. & ſtatim ꝓdigit q̃ fuerat moꝛtuus. ligatꝰ pedes et manꝰ ſtitis et facies eius ſudario erat ligata. Dicit eis ibs Soluite eum et ſinite abire. Ne miꝛeris ſi ligatis pedibo foꝛas ꝓceſſit qui q̃driduanꝰ reſurrexit. Sigficat aũt qz dñ peccatoꝛ cõtemnit ſepultꝰ iacz. q̃n petz ſurgit. q̃n ofitet prodit. quaſi ex occultis exeundo manifeſtꝰ. Rnã cõfeſſionẽ deꝰ amminiſtrat magna voce clamãdo id ẽ magꝝ gr̃a vocãdo. M. Sed q̃a vinificatus & a pctis ſolutꝰ adhuc ligatꝰ eſt extiꝰ ꝺr miſtris. Soluite eũ & ſinite abire. Officio cm̃ miſtroꝝ claudit eccl̃ia puerſis. et apit reuerſis. ſicut i lege fiebat de leproſis. Soluit vtiq; a viculis excluſiõis. & cũ ceteris fidelibo libere abijt & ꝺuerſat. quẽ mat eccl̃ia recolligit. A. lib°. q. lxxxiij. Amplius. Rũo i ceco itelligim̃ hũanũ genꝰ. ſic & i iſto moꝛtuo. Vbi cũ poſuiſtis. Dic nr̃a vocacio q̃ ſit in occulto ſigficat. Predeſtinatio em̃ nr̃e vocacõnis occulta ẽ. cuius ſecreti ſignũ ẽ interrogacõ dñi q̃ſi neſcietis. cũ ipi neſciam̃ ſicut apl̃us dicit. Vt ꝺgnoſcam ſic & cogꝝtus ſũ. Q̃ ait auferte lapidem. illos ſigcat q̃ in eccl̃ia corrupte viuũt. et offenſiõi ſũt credẽ volentibo. Dicit illi martha. Dñe iam q̃rta dies eſt & putet. Vltimũ q̃tuoꝝ demõtoꝝ tra ẽ. Sigficat gen° putoꝛẽ terreno ꝝ pctoꝝ id ẽ cupiditatez carnaliũ. Terra em̃ es mq̃t dñs ade cũ peccaſſet & i traz ibis Q̃ aũt exijt ꝺ monm̃to. aiaz figm̃ficat recedentẽ a cãnalibo vicijs. Q̃ vẽo miſitis obnoxius exijt. hoc ẽ qꝺ etiã a cãnalibo recedẽtes et mẽte ſuietes legi dei. adhuc tam̃ i coꝛpe cõſtituti. aliem a moleſtijs cãm̃s eſſe nõ poſſum̃ dicẽte apl̃o. Mente ſeruio legi ꝺi. carne aũt legi peccati. Q̃ aũt facies eius ſudario tecta eãt hoc ẽ qꝺ i hac vita plenã cognicõez br̃e nõ poſſum̃ ſicut apl̃us dicit. Nũc videm̃ ꝑ ſpeculm̃ in emigmate. poſtea aũt facie ad faciẽ & dixit ibũs. Soluite eũ et ſinite abire hoc eſt qꝺ p̃ hãc vitã anferũt oia velamẽta. vt facie ad faciem videam̃. Quãtũ aũt intſit int̃ hoiez quẽ dei ſapia geſtabat ꝑ quẽ libati ſum̃. et ceteros hoies. hinc itelligit̃ qꝺ lazarꝰ niſi exiẽs ꝺ monumẽto nõ ſoluit̃ id eſt etiã renata ania in ſolucõne coꝛpis liba ab oi pctõ et ignoracia eſſe non põt. q̃mdiu ꝑ ſpeculũ et i emigmate videt. Dñi aute lintea mia et ſudariũ q̃ pctm̃ non fecit. & nihil ignorauit. i monumento inuenta ſũt. Ipe em̃ ſol̃ in carne non tm̃ monumẽto non ẽ oppreſſus vt aliqꝺ pctm̃ i eo inueniretur. ſed nec lintei implicatꝰ vt eum aliquid lateꝛet. aut abitinẽ retardaret.

Multi ergo ex iudeis qui venerãt ad mariã & marthã. et viderãt que fecit crediderũt in eũ. Quidã aũt ex ipſis abierũt ad phariſeos. & dixerunt eis q̃ fecit ibũs. A. Quidã ex hijs q̃ venerãt nũciauerũt ꝺ ibũ phariſeis vt ſeuirẽt. vl quidã ex hijs q̃ crediderãt nũci

auerunt eis vt crederent.

Collegerunt ergo pontifices et pharisei cilium et dicebant. Quid faci? qz hic homo multa signa facit. Cogitabant quomō nocerēt. non quō ꝺsulerent. Si dimittim? eū sic omnes credēt in eū. et venēt romani & tollent nr̄m locū et gentē. Temporalia ꝑdere timebant. & et na non cogitabant. ac si vtrumq; amiserūt. Timebant ne si doctrina xp̄i ꝓcederet. iudei nulli? momenti fierent. & ideo romani ciuitatē eis auferrēt. eoſq; in seruitutē dispergerēt. qđ postea factū est.

Vnus aūtē ex ipsis cayphas cuz eēt pontifex anni illius dixit eis. Vos nescitis quicq; nec cogitatis. qz expedit vobis vt un? moriat hō ꝓ ꝓplo. et non tota gēs peat. Hoc aūt a semetipo non dixit. sed cum esset pontifex ānī illi? ꝓphauit qz ihs moriturꝰ eāt ꝓ gēte. et nō tm̄ ꝓ gēte. ꝑ vt filios ꝺi q erāt dispersi congregaret in vnū. Cayphas de sola gēte iudeoꝝ ꝓphauit. vidl̄ oues ꝑdestinatas domus israhel ad quas missus est dom̄? mortē eius saluandas. Sed quia viderat euangelista q̄ndo sc̄ripsit euangl̄m vocationē gentium addit de illis dicens. Sed ut filios dei q erāt dispersi congregaret. ut esset vnuz ouile & vn? pastor. Dic docem̄ etiā hoies malos ꝓphetie spū futura ꝑdicere. qđ tamē euāgl̄ista diuino fuit sacmento. quia cayphas anni illius sūmus sacerdos erat. Deus aūt ꝺstituit sūmuz sacerdotem vnū. cui mortuo vnus succederet. sed ꝓ ambitionē postea euenit ut plures eēnt et p annos singulos suis vicibo ministrarent Forte etiā vno anno plures aministrabāt. ex quibo sorte exibat qui incensū poneret qđ nō licebat n̄i sūmo sacdoti. ut de zacharia legitur.

A. xcv. M. cxvii. R. xxvi.

Ab illo ergo die cogitauerūt ut m̄ficerēt eum. Ihs ergo iam non i palam ambulabat apud iudeos. sed abijt in regionē iuxta desertū in ciuitatē q̄ dicit̄ effrem. & ibi morabatur cū discipl̄is suis. Cogitauerunt magis diffimite q̄ ꝓp̄? m̄ficere eum sed ipse vinēdi exemplū dedit discipl̄is. Non em̄ est ꝓccatū si fideles oculis ꝓsequēciū se subt̄hūt. Q aūt vadit ad effrem que interpt̄at fructificatio. figurat t̄nsitū ad eccl̄am gencium.

A. xcvi. M. cclxxiiii. R. clvi. L. cclx

Proxi? aūt erāt pascha iudeoꝝ. A. xcvii. Et ascenderūt m̄lti ierosolimā. & regiōe āte pascha. vt sc̄tificarēt se ipos. A dño ꝓceptū fuit iudeis ꝑ moysen. vt i die pasche celebrā cōe festi sanctificarēt̄. Que celebracō vmbra fuit fut̄i. Sanguie postes indeoꝝ sign̄ti sunt. qa sangne xp̄i frōtes nr̄e signant̄.

Querebāt gō ih̄m & colloq̄bant̄ ad inicez m̄ tēplo stātes. Quid putatis. qa nō venit ad diem festū. Obliti sue scificacōis i ipo loco oroīs querūt agnū ad immolandū. Vnde in psalmo. Cōfundant̄ & reuereāt̄ qui querunt aiam meā. De bene querētibo ꝺz. Deriꝛt fuga a me. et nō ē qui. r. a. m. Dederant aūt pontifices & pharisei mādatū. vt si q̄s cognouit vbi sit indicet. vt ap̄phendāt eū.

·L·ciiij·

C. Capitulū·xxx·

Hactū est aūt dū cōplerent̄ dies assūpcōis ei?. et ipe faciem suā firmauit vt iret ierusalē. et misit nūctios ante ꝺspectū suū. Et euntes intrauerunt i ciuitatē samaritanoꝝ vt pararēt illi. et non recepūt eū. quia facies ei? erat euntis ierl̄m. D. Dies assūpcōis tēpus passiōis dicit. quo imminēte imprita mīte locū quo pati decreuerat petit. & nō recepūt illū samarite qz ierl̄m ꝺspiciūt eū ire non em̄ conuenit̄ iudei samaritais. Cū vidissent aūt discipl̄i ei? iacobo & iohes dixerunt Dñe vis dicimus vt ignis descēdat de celo et ꝺsūmat illos. & ꝺnūs increpauit illos dicens Nescitis cui? spūs estis. Filius hoīs non venit aias ꝑdere sed saluare. et abierūt in alind castellum. Delyas n̄l̄tes morte affecit. et ꝓphanū & igne diuin̄? imperato. In cui? exemplū cū voluissent apl̄i petē ignē de celo. ad ꝺsumendum eos q̄ sibi hoc spiciū nō p̄stiterāt. reꝑhēdit dñs i eas voluntatē vindicādi. aia dūtes eos non amore correctōis. sed odio defidcraē vindictā. Verb apl̄i pt̄ anamas & vxor ei? exanimes ceciderūt. nō odio sed iusta vindicta Paul? etiā quenda pctōrez ꝺdidit in m̄itum carnis sathane. vt aia salua fit. Nescitis m̄t dns cui? spūs estis. hc est nō bene cognoscatis cui? spū sīgti estis. et ido vultis ꝑ odium q̄ nō licet illis q̄ dei sui sunt vindictā exercē Bene ꝑfecta vtus & pie cōsulit et iuste indicat vbi expedit quia nulla est iracundia ꝺvbi

cãitatis est plenitudo

.A. xcvij.

IHesus ergo ante sex dies pasche venit bethaniam vbi fuerat lazar9 mortuus quẽ suscitauit ihs. Alb. Qui sex diebo omnia fecit · quia sexta die hominẽ odidit · sexta etate redimere venit · sexta feria · sexta hora · mortuus · ante sex dies pasche venit bethaniam ut lazari resurrectio arcius memorie t̃ deret̃ oim et inexcusabiles iudei ofunderẽt̃ · tractantes de morte tanti suscitatoris. I. m mr̃. Minul9 ceruo9 velocior est ceruis · et xp̃s patriarchis Exultauit em̃ ut gigas · ad c · v. Dicit etiam a nobis obediẽcia hmnul9 ceruo9 semp obediens patri usq ad mortem · dum sua p̃ncia sublimat bethaniam quasi agn9 ad victimaz ventur9 iherusolimã ut vez pascha habeam9

Rclviii. Mcclxxvi. Llxxiiii. Axcviii.

ET cum esset bethanie ihs i domo simois lepsi .Axcviii.

COgnouit t̃ba multa ex iudeis q̃ illic ẽ et venerunt non p̃pt ihm tantũ · sed vt lazarum viderent · quem suscitauit a mortuis Curiositas eos adduxit · nõ caritas. I. i mr̃ Simon quondam fuerat lepsus · sed tũc eãt mund9 quia a domino sanat9 manente · adhc p̃stmo noie · sicut matheus etiã nunc appellat̃ publicã9 · licet defierit ẽ se publican9. Quidã p simonem intelligũt fideles · a dño mũdato9 a peccatis. Interptat̃ em̃ obediens · vel mũd9 Per peccatũ aũt p̃mi hois facta fuit terra domus simoms lepr̃osi.

A. cii.

DIxerũt ergo dixerũt ad semetipsos. Videtis q̃ nichil p̃ficim9. A. Ecce mundus totus post eum abijt. Prophetauit · sed nescientes. Quid mirũ si p̃ st eum vadit mũdus · p quẽ factus est mundus.

A. xcix.

COgitauerũt aũt p̃ncipes sac̃dotum ut lazar̃ interficerent · quia p̃pt illum multi ex iudeis abibant et credebãt i ihm. O stulta cogitacõ et ceca feuicia. Qui suscitare potuit lazarũ · nõ posset suscitare occisum.

Axcviii. Mcclxxvi. Rclviii. Llxxiiii.

FEcerũt aũt ei cenam ibi · et martha mini strabat. Lazar9 vro unus erat ex discũ-

bentibo cũ eo. A. de vbis dñi. Amb. Remigi9 Lazar9 mt̃ fuit cene · ne putaret̃ eẽ fantasma q̃ mortu9 resurrexẽat. Licet oĩs vtutes q̃s in tris dei filij maiestatẽ suã p̃ditur9 ipleuit mirari tm̃ valeãt hoies vt vbis diffimiẽ non possint · excedit tam̃ oĩe miraculũ qd̃ ẽca lazarũ fecit · quẽ ab ipo infim̃ imq̃lmo · ab ipa sede pallẽte · destructa lege tartarea · mãcipium mortis rediẽ ad supos iussit · & vt miraculũ diuie vtutis accresceẽt dũ discubuit in cõuiuio · ouinis intregantibo eum tstia loca pnaz sedesq̃ alta nocte obscuras indicauit lazarus diligẽti rarã cõe p eedimẽ · & ita inferi lõgis tpozibo ignorati · tãdem inuenerũt prodi tozẽ · Albin9. Mistice dñica cene fit in fide & deuocõe instaz. Martha mĩstrat · dũ q̃libz fidel opa deuocõis dño ipendit. Lazar9 id ẽ suscitati de gũbo p̃clis · cũ bijs q̃ mãserũt in iustitia epulãtur · leti de p̃sencia dñi.

MAria aũt hns alabastrum vngẽti nardi spicati p̃cios · & fracto alabastro effudit sup capt̃ ihũ recũbentis · & vnxit pedes ei et extersit capillis suis · & dom9 ipleta est · ex odore vngẽti . D. i mr̃. Alabastz gen9 est mãmoris cãdidi · varijs coloribo itimcti · qđ ad vasa vnguentaria canari solet · & icorrupta seruaẽ vnguẽta dr. Nardus est frutex aromatica gẽ vt ainnt et crassa radice · sed breui ac mg̃ fragiliq ac eỹpressũ redolentez · folio pno densoq cui9 cacumina in aristas se spargũt. Dignitarij · nardi spicas & folia celebrãt Vnde marc9 vngẽti nardi spicati p̃cios. Vngentũ em̃ illud qd̃ attulit maria dño · non solũ de radice nardi · vm etiã quo p̃cios9 esset de spicis & foliis ofectũ eãt. Ferũt aũt physiologi de nardo q̃ principalis sit i vnguẽtis. Sũt quid̃ multa eius genera · sed oĩa herbe · pter id quod̃ p̃cios9 est. Iobes aũt defmiate scp sit · libra vnguẽti nardi pistici . Pistici a loco dr. & iterptat̃ fidelis · nõ alia sez admixtione corrupti. Mistice aũt deuocio hec marie · fidẽ defigt eccl'ie loquẽtis in cãtico cãticoz. Dum esset rex in accubito suo · nardus mea dedit odorẽ suũ. Que vba & maibo cõpleuit marie & spũaliť quottidie iplet i suis mẽbris. Deo aũt gras qui semp odorem sue noticie p nos i omi loco maifstat · qa xpi bon9 odor sum9 deo. Est em̃ vnguentũ suauissima gt̃ia spũs sancti suauit̃ redolẽs · effusa i cordibo fideliũ Libra aũt vngẽti ex nardo pistica · institicia ẽ ex fide pura · Pistis em̃ grece · fides dr latine et nardus redolẽs confessiõem fidei suauiter

redolentē sīgficat. Alabastrū vngēti. corpus
ē fidelis aīe. Fractum vrō alabastrū carnale
est desiderium. qđ frangit ad caput. ex quo oē
corpus eccl'e opagmatū est. Cum ergo eccl'a
potenciam diuinitatis xp̄i p̄dicat. caput eius
cumbentis dicit id ē humiliantis se. ut cum tan
recumbentis vnguento perfudit pretioso. Re
geret fides eccl'e. In maiestate em̄ sua non im
pellectus p formam serui visibilis est factus.
Qui ergo assumptam hūanitatē sacri eloquij
pia p̄dicatione veneat. in pedes domini fun
dit vnguētum. Capillis vero tergit. qui ratio
nabili vbor oppositione ab incarnatione vbi
omnes hereses ꝓcul pellit. Sicut em̄ natura
corporis ad ornatū sui ogruo moderamine ca
pillos pfert. sic et ratio optentem vbor ordi
nationem dictat in suū decorē. Domꝰ ipleta
est ex odore id ē mundus bona fama.

Scit ergo vnꝰ ex discipl'is eius. iudas
scariothis. qui erat eurꝰ t̄ditur?. Quare
hoc vnguentum non venit trecentis denarijs
et datū est egenis. Dixit aūt hoc non quia de
egenis ptinebat ad eum. sed qꝛ fur erat & lo
culos habens ea q̄ mittebant portabat. I. in
mr̄. Sb̄ ptextu id ē sub vela mēto vel spē. Sb̄
ptextu auaricie misteriū loq̄tur fidei. et enim
nostra fides sensibo decem p corpus & aiam
et spm̄ tplicatis. q̄si trecentis emit denarijs.
Hoc em̄ designat in decem tplicatis quod in
trecentis. Alia est nisio corpalis. alia imagi
naria. alia intellectualis. Ita fideles ex vtroq
sexu collecti. x. sensus hūt corpales. x. aiales
per imaginariam pceptionē. x. spūales. p ra
cionis ognitionē. Fides emit id ē salus qua
fide credim?. Laguncule lacte sūt corpa mr̄m
Illos ergo sicut gedeon tamq̄ trecentoꝝ virorꝝ
numerū assumētes. allophiloꝝ castra pau
res spū fractis lagunculis nostris cum tubis
et lucernis destruam?. et sicut abrahā cū trecen
tis viris spolia ad vesp'erum diuidam?. Vbi
dicit iudas fur fuisse. āmonem̄ fures et sacrile
gos tolerare. Quare habuit domi? loculos
nisi quia eccl'a loculos habitura erat. Quare
furē admisit. nisi ut eccl'a fures toleraret. De
culat? dicit furtū de re publica. Qui aliquid
de eccl'a furat. inde p̄ditor opatur. De quo
solo p sinodochen sub plurali numero dictuꝝ
credt. qđ marc? ait fremebāt in eam.

Quant aūt q̄dā indigne ferentes it'semet
ipsos. et dicentes. Ut quid p̄ditio hec
vnguenti facta est. Ex onersiōe equali otēpt?
nascit dignitatis. Alij ꝓpt̄ pauperes indignati

sūt qđ forsit ā vb̄ inde psuasū ē eis. iudas vo
ꝓpt̄ lucrum. Scient autē ih̄s ait illis. Quid
molesti estis mulieri. Opus em̄ bonū opata ē
in me. Nam semp pauperes hētis vobiscū. et cum
volueritis potestis illis benefacē. me autē non
semp hēbitis. Doms & malꝰ loquit̄ de p̄ncia
corpis sui. Sedet em̄ ad dexteraz p̄ris postq̄
ascendt in celū. & sedm corpus non ē hic. qui
p̄ncia maiestatis semp ubiq̄ est. Si tu ad bonos
ptimes semp hēs xp̄m in p̄nti. p fidē p fig̃
p baptismatis sacmentū. p altaris cibum &
potū. Vnde alibi dicit eis. Ecce ego vobiscū su
vsq̄ ad cōsumacōem mundi.

.M. cclxxvij. R. clix. L. lxxiiij. A. xcviij.

Mittens em̄ hec vnguentum hoc in corpꝰ
meū. ad sepeliendū me fecit. M. Non est
p̄ditio vnguēti. sed officiū sepulture. Dacien
cia dn̄i nō arguit iudā auaricie. & nō pauper
causā dixisse q̄ dixit. sed obsequiū marie cō
mendat. Qui iobs ait. sine illā vt i diem sepul
ture mee seruet id. tale ē ac si dicat. Sine illā
facē qđ facit. vt custodiat illud factū i corde
suo vsq̄ in diē sepulture mee. et tūc sciet quia
illud obsequiū ē p̄uencio corpis mei sepeliēdi
Vnde scdm marcū dr. Quod habuit id ē potuit
hoc fecit. Preuenit em̄ vngē corpꝰ meū i sepul
turā. scandis ponend. Ac si dicat. Sine illā
mō ad sepulturā p̄parare meo ore indoct dū pt
q̄ tūc volet facē & nō potuit.

Amen dico vob̄ vbicūq̄ fuerit hoc euglm i
toto mundo dicet. et q̄ hec fecit narrabi
tur in memoriā ei?. Increpando & q̄ iudas oē
locut? e. dicet in cōtumeliā ei?. Hec em̄ landa
biliter expendt q̄ sibi p odore sue carnis tur
piter adhibuerat illicitis actibo in rēta. pri?q̄
dño familiaris fiēt. In toto mundo nō tā mu
lier ista q̄ eccl'ia p̄dicat. D. in mr̄. & A. At
tende noticiā futuroꝝ. q̄ pass fur? dns p? pau
cos dies. sciat euglm suum toto orbe celebrā
dum. Notandū quia q̄ntā famā maria adepta
est. tantā infamiā iudas ē adept?. sed dns bo
nam laude digna remunerās. futuras impij
otumelias tacēdo p̄terijt.

Videns aūt phariseꝰ qui secum cēabat cū. a't
mr̄ se dicēs. Dic si eet ꝓpha sciret vtiq
que & q̄lis esset mul'r q̄ tangit eū. q. peccatrix
est. M. Cum p̄stima noia osuetudo tenē so
leat. falsā opio phariseī de fl'a iusticia p̄sume
tis mariā vocat peccatricē. de q̄ septē demōia
iam fuerāt eiecta. cū dns de ea dixit. Maria

optimam ptem elegit · que non auferet ab ea et quia septē dieb⁹ omne tempꝰ ꝯprehenditur recte septenario numero vniuersitas viciorum quibꝫ plena fuit figurat. Alb⁹ &. L. Mistice phariseꝰ arrogans iudaicū ppl'm designat · peccatrix sanctificata ꝺūsam gētilitatē. Pharisc⁹ rogauit dñm ut māducaret cū illo · qꝛ ppl's idem quē mentē credere noluit vētuꝫ spauit · & ut mret optauit dicens. Excita potenciam tuā et ven · ut saluos facias nos · Dñm cum phariseo manducare est · de ppl'o gaudere credēter. Vnde alibi. Meꝰ cibꝰ est ut faciam voluntatē eiꝰ q̄ misit me. Et ihs ꝓpōdēs ihs dixit ad illū. Symon habeo tibi aliquꝺ dicere. At ille ait. Magister dic. Duo debitores erant cuidā feneratori. vnꝰ debebat denarios quingentos · aliꝰ quinquaginta. Non habentibꝫ illis vnꝺ redderet · donauit vtrisq;. Quis ergo eū plus diligit. Respōdens simon dixit Estimo quia is cui plus donauit. At ille dixit Recte iudicasti. Ecce sentencia superbꝫ apud se phariseus ꝺamnat · & sicut frenetic⁹ furez putat ex quo ligat. Homiⁿū inditio plus fortasse offendit qui plus debuerat · sed p miaz dominī causa mutat ut amplius diligat qui amplꝰ debuit · si tamē gr̄am assequit. Duo debitores de quibꝫ simon paradigma opponit utrūq; ppl'm designāt · fenerator vero creatorē qui lucrū querit illꝰ nūmi quē in nobis fabricatus ē · ad imaginē suam. Minꝰ debet ppl'us cui legis decalogꝰ p seruū datꝰ est plus ante cui gr̄a vite eterne p filiū est ꝺimissa. Ꝺo iudei p denariū · xp̄iam p centenariū numerū fenꝰ accumulatur · sed vtq; p quinariū multiplicat qt quinq; sensus in hac vita debet vtq; cultui rationis mācipare. Et quia nulli⁹ suis viribus sed dei gr̄a sit in hoc sum ꝰ · recte dicit. Non habentibꝫ illis unde redderet · donauit vtsq; Plus ergo diligit eccl'a gencium q̄ iudeꝰ · quia et scdm psentē statū maioꝛ ei gr̄a ofert · & scdz pteritū ꝺ maioꝛe felicitate extollit. Nullꝰ ita q̄ tm̄ potest diligere · q̄ntū ea q̄ in pluribꝫ dominꝰ psonis pluribꝫ diligit.

Et conuersus ad mulierē · dixit simōi. Vides hanc mulierē. Intraui in ꝺomū tuā aquā pedibꝫ meis non dedisti · hec aut lacrimis rigat pedes meos · et capillis suis tersit. Osculū mihi non dedisti · hec autē ex quo intraui non cessauit osculari pedes meos &r · et mr. Hac emuneratione falsus instꝰ ꝺefutat · & sub specie mulieris tam suū · q̄ eccl'e meritū parit cōmendat. Oculis frena ꝺcupierat · sed hos pen

tendo ꝺterens flebat. Capillos ꝺposuerat · sed iam inde lacrimas tergebat. Ore superba dixerat sed nūc pedes dñi osculabat. Quot gⁱ in se habuit oblectamenta · tot de se mouit holocausta Domꝰ pharisei ē legis & ppriaz custodia · in qua indei gl'abant̄ ꝺuersari. Quā dñs increꝺitur · cū nō vult solnē legē · sed adimplē. In hac domo gl'ificat mulier pnitēs · lacrimis pedes dñi rigās · non phariseꝰ increꝺulꝰ · q̄ nec aquā pedibꝫ dedit. Humoꝛ lacrimaz imꝰ nos est · quia gētilitas ꝺūsa etiā sanguiez fundit · cum indeꝰ nᶜ extorꝛa tribuit. Lacrimis pedes dñi rigat · q̄ sanctis eiꝰ in tribulacōe ꝓpatitur · affectu cōpassiōis inclinatꝰ. Capillis pedes dñi tergit · qui ex superfluis bonis suis · indigentibus caritatē impendit. Rigat ꝺo lacrimis redeptoris pedes · sed capillis suis nō tergit · q̄ vt cūcta pxioꝛ ꝺolori ꝓpatur · sed tamē ex superfluis suis nō miseret eoꝛ. Pedes osculatur qui studiose diligit xp̄i vestigia sequētes q̄bꝫ sua largit · ne sit gr̄is tribuenti necessitas pximi Vel pedes dñi osculam̄ · cū incarnacōez eius pfecte diligimus. Genu dñi osculat · qui cum apl'o sentit q̄ infirmū dei est · fortiꝰ est ꝺoibꝫ bonis In genu nēpe robur stādi consistit. Manum dñi osculat · q̄ in opacōe nre rēdēptōis studiose meditat die ac nocte. Os aūt dei osculat · & q̄si labrū labro imprimit · q̄ fide & dilectiōe imitat dei pris sapie & bonitati. Comprehensio nāq; fidei divine sapie calescit · & dilectōis nre affectꝰ sume bonitati commiscet · iuxta illud apl'i Qui adhēret deo · vnus spūs est cū eo. Oculos dei osculat · q̄ se totū erigit in eū in p̄destinacōe bonoꝛ & p̄scia maloꝛ · sapoꝛe gustās venarabilis eqtatis. Videndū q̄ in coꝛpe xp̄i qui oculꝰ eiꝰ sit · qui manꝰ · q̄ ve aliud membꝝ · & scdm diuisiōem gr̄aꝝ put quisq; ē alij plus alij miꝰ osculo dilectōis impmamur.

Oleo caput meū nō vnxisti · hec aūt vnguēto vnxit pedes meos. Propt̄ q̄ dico tibi · remittunt̄ ei pcta multa · quōm dilexit multū Cui aūt minꝰ ꝺimittit minꝰ diligit. Tanto amplius pcti rubigo ꝺsumit · quāto pctōris coꝛ caritatis igne cremat̄ · Si opa agimꝰ quibꝫ bono ꝺoē eccl'iam respgamꝰ · in dñi coꝛpꝰ vnguentū fundimus. Fragilia aūt fidei caput dñi & pedes q̄si ꝺoē pfundit aromatū · qui ꝺiuitatē & hūanitatē eiꝰ digna laude attollit nec de pedibꝫ ascendēs ad capt · nec ad pedes a capite p fidem descendēs.

Dixit aūt ad illā · Remittunt̄ tibi pcta · et ceperūt qui simul accūbebāt ꝺicē intra se.

manet. Si autē mortuū fuerit. multū frūctuz affert. De dicebat gnum mortificanū in fidelitate indoz. sz mltiplicand fide ppl'oz .M. Et quia gno frumēti spāliter se opat. mos cepit ecclie de hoc solo gno ofici corpis dñi.

.A. cv. M. xcvij. L. ccxj.

Qui amat aiaz suā. pdet eam. et qui odit aiaz suā in hoc mūdo. in vitā etnam custodit eam. Hortat nos ad sectāda vestigia sue passionis qsi dicat .A. Si cupis vitam tenē cum xpo. noli timē mortem pxio. Noli amare aiaz in hac vita. ne pdas in etna vita Mira sentecia qnēadmod fit hoīs amor in aia suavt peat. odium ne peat. Si male amauis tūc odisti. si bene oderis tūc amasti. Felices qui custodierūt odiēdo. ne pdāt amādo. Sz vide ne teipsū velis intimere. vt quid ā pnesi male hūc versū intelligētes. Cum aut cautelar ticul? venerit ut pponat tibi. ā faciend eē otra dei pceptū. aut moriend. tūc poci? elige mori qp vinē. vt in hoc mdo habeas odio aiam tuā. et in vitā etnam eam custodias.

.A. cvj.

Si quis mihi ministrat. me sequat. Dme petrus ait. Xpistus p nob pass? est. relinquens nobis exemplum. vt sequam vestigia eius. Et vbi ego sū. illic & minister meus erit. Premiū ministrandi illi ē. esse cū ipo. sine quo nūqp est bene. & cum quo nūqm est male Vnd apci? subdt. Si quis mihi ministrauerit honorificabit eū pater meus. Quo bonoē. misi vt sit cū filio ei? nō eqlr diuitati. sed osociat? ei mitati. Cū auditis frēs illic & minister meus erit. nolite tm̄o bonos epos & clericos cogitare. sed vos etiam p modo vro ministrate xpo. elemosinas faciēdo. et eius doctrinā quibo potueritis pdicādo. Vnusquisqp em̄ pfamilias debet in suos exercē disciplinā. monēdo. docendo. corripiēdo. benuolenciā impendēdo.

.A. cvij. M. ccxciij. R. clxxiiij.

Nunc aut anima mea turbata est. et quid dicā. Pat salufica me. ex hac hora. Pre dicta passiōe & ad eam subposita exhortacōe qsi data voce fortitudis sue. subdt affectū mi firmitatis nre. Quē vere suscept. sed ex voluntate p nob. ne de hac infirmitate desperem?.

Capitulū xxxi.

A. cii.

Erant autē gētiles qdam ex hoīs qui ascenderāt ut adorarēt in die festo. Hoī ergo accesserūt ad philippum. qui erat a bthsaida galilee. & rogabant eū dicētes. Domine volum? ihm videre. Venit philipp?. & dt ādree. Andreas rursū et philipp? dicūt ihu

A. ciii. M. ccxcix. R. clxxx.

Ihūs aut respondit eis dicens. Venit hora ut clarificet filius hoīs. A. Ideo ita rspōdit dom̄s. ut mīnuaret plem tudinem gentiū crediturā post passionem suam. eo m celis glorificato.

.A. c.iiij.

Amen amen dico vobis. misi gnū frumēti cadens in tram mortuū fuerit. ipsū so?

Jn qua etiã docet quid dicere debem⁹· & quo ofugere· quasi cũ turbet aníma. Quid dicam Quẽ mnocem. Quo fugã. Jn quẽ sperem. Jn patrem q̃ saluat· cui⁹ wlũtatem mee ꝓpono quia ꝓterea ut hec paciar· vem in hãc hora Vnd clarificatio seqtur mihi et mẽbris mei⁹ et hoc est qd dicit.

A. c viii.

SEd ꝓterea vem in hanc horã. Pat clarifica nomen tuũ. Saluũ me fac ex hora passionis pto· sed passionẽ non recuso. Ero clarifica me suscitãdo· qd ẽ gl'ia nois tui·

QVem ergo vox de celo· et clarificaui et iteꝝ clarificabo. Clarificaui anteq̃ facerẽ mũdum id ẽ clarũ genꝰ· et in creaturis racionalibo clarificare ꝓposui. Vel ita. Clarificaui cũ de vgine nat⁹ est· a magis adorat⁹ est· a sanctis agnit⁹ est· a specie columbe declarat⁹ est· in monte trans figurat⁹ est. Clarificauit cũ multos sanauit· cũ de paucis pambo multos panit· fluctibo impauit· mortuos suscitat· et iteꝝ clarificabo cũ resurget a mortuis cum celos ascẽdit· cũ index ab vmũsis ognoscetur· ut ei omẽ genu flectat.

QVrba ergo que stabat et audierat dicebat tonitruũ factũ ee. Alij dicebãt. Angelus ei locutus est. Respondit ihus et dixit Non ꝓter me vox hec venit· sed ꝓter nos· Ostendit hanc voce non sibi indicasse qd sciebat· sed eis quibus indicari oportebat·

DVnc indiciũ est mundi. Nunc priceps huiꝰ mũdi ciciet foras. Judicium hic discretionẽ dicit redẽptor· non damnationẽ qñ in die udicij dãpnabit impios. Per ꝓncipez mũdi expmit de quo indicio dixit. De iustis vteribo eiectus qdem diabolus fuerat· sed qz tunc in panissimis factũ fuit· nunc in multitudine ꝓdicãtibo apl'is factũ est. M. Merito illuminatio xp̃i ꝓncipẽ tenebraz de boie expulit· quia nullũ ius in eo hũit. Neqz em quia cũ fraude maligna decipiẽdo a dñi sui subiectiõe alienauit· aliquã potestatẽ sup eum debuit accipere· pcia⁹ si quã pri⁹ habuerat debuit amittẽ Qui em ocessa sibi potestate abutit· ei⁹ puilegium ꝓdere meret. Item nec de⁹ mancipat illi hominẽ· nec homo se ei mancipaẽ potuit. Quã qz enim aliqs seru⁹ a suo fugiat dño· nõ tamẽ alteri se iure tradere potest. Q ergo diabol⁹ voluit mũdi ꝓnceps ab adam usq ad crucẽ xp̃i regnasse dicit· inde est qz filij adam gui iugo

ꝓccati ꝑssi diabolicis tẽptationibo facile ꝺsentiebant. Hostia autẽ crucis gñata deo patri ex dilectõe q̃m infundit humão geni seruitutem ꝓcti remouit· vt vere libi fim⁹ quia fili⁹ nos libauit· Vnd diabol⁹ plus boi inuidẽs & ido magꝭ pumẽd⁹· tẽptare tamẽ nõ cessat· f alius ẽ intrinsec⁹ regnare· aliud forinsec⁹ oppugnare A. Nã aliud ẽ ciuitatẽ captã int⁹ possidi· alid telis emin⁹ iactatis oppugnari· Cũ dicit diabol⁹ ꝓnceps huiꝰ mũdi· nõ dicit esse dñs celi et tre· f mũd⁹ intelligit mali boies toto orbe diffusi· Hic eni solem⁹ vocare malã domũ· v sũt mali boies· bonã v sũt bni· Nã & mũdus dicit in bnis in mũdo diffusis· Vnd apl's. Dei cãt in xo mũdũ reconciliãs sibi· d qbo dicit diabol⁹

EGo si exaltat⁹ fuo a tra· oia traham ad meipm. Hoc autẽ dicebat sigficãs qua morte eet moritur⁹. Que oia nisi ex qbo diabol⁹ eicit. Non dixit oes· sed oia· qa non hoc retulit ad vmũsitatẽ boim· sed ad creaturã integritatẽ id ẽ ad spiñ & aiaz et corp⁹· quo intelligim⁹· qua vinim⁹· quo visibiles sumus Qui em dixit capillus capitis vri non pibit oia trahit p⁹ se. Aut si omia boies intelligunt oia ꝓdestinata ad salutẽ possumus dare. Aut ẽte omia gna boim trahit ad se vt capt· sine migis sine in etatibo sine in gdibo honoꝝ· sine in diuũsitatibo ingenioꝝ· sine in pfessionibo licitaꝝ arciũ. Si exaltat⁹ fuero id est cũ exaltatus fuo· nõ em dubitãdo loquit. Exaltacõz dicit passionem in cruce· & respicit ad hoc qd dictũ est supi⁹ gnum mortuũ multũ fructum afferre·

REspondit ait turba. Nos audinim⁹ ex lege· quia xp̃us manet metnum· & quom⁹ tu dicis oportz exaltari filiũ hois. Quis est iste filius hois. Memorit tenuerũt qd dixerat dñs veit horam vt clarificet filius hois. Nam h non ait si exaltat⁹ fuit filius hois· sed ait ego si exaltat⁹ fuo. Putãt g⁹ ofria esse xp̃m manere metnũ· et exaltari in cruce·

DIxit ergo eis ihs. Adhuc modicũ lumen in vob ẽ. Ambulate dum lucem habetis· vt non tenebre vos ꝓhendãt. Tenebre sũt si sic cõsideritis xp̃i et mtatem· vt negetis mortis eius hũilitatẽ. Ambulate g⁹ ex fide i fidẽ totũ intelligẽdo· & moriturũ xp̃m vt rdimat et victurũ meternũ in celo q⁹ ꝓducat. Ambulate mqt dũ lucem hẽtis id ẽ ꝓficite cõdentes que dico· dũ lucem vbiz meoz mistro vobis Tenebe em ignoracie & mortis ꝑpetue ert nõ credere michi.

Et qui ambulabat in tenebris nescit quo vadit. Dū lucē hētis credite in lucē ut filij lucis sitis

L. ccii. M cclv.

Interrogat? aūt a phariseis qn̄ venit regn̄ dei. respōdit illis et dixit. Non venit regn̄ dei cū obseruatione. neq; dicēt ecce hic aut ecce illic. Ecce enī regn̄ dei intr̄ vos ē. Q. Existimabant multi q̄ venīete iherosoliam dn̄o statim regnū dei manifestaret. In quā opīnionē etiā apl'i ducti. post resurrectionē ei? interrogauerūt cū. Domine si in tēpore hoc restitues regnum israhel. et alibi cleophas. Nos aūt sperabamus quia esset redēpturus israhel. Dixit ergo regn̄ dei q̄ est bonos regnare in deo non venire cuz obseruatione tēporis. neq; locali motu. ut hic vel ibi localit̄ esse dicat̄. Non est enī corpale sed spūale regnare cū deo. q̄ fide iam cepit in cordibo credentiū. Vnde ait regnū dei intr̄ vos ē. Aliter. Diem iudicij dixit non venire cū observatione tēporis. neq; sciet determinatū? locū ut quis dicat ecce hic aut ecce illic fiet iudiciū. Neq; enī angeli neq; homines annunciabunt aduentū domini in iudiciū. sicut tpūs icarnacionis ei? annūciauerūt ꝓphe et angeli. Seipsum dicit regnū dei intra illos positū. q̄ credidērūt regnantē. Qui enī q̄ndoq; venturus est indoctoim. nc etiā regnat in cordibo fidelium

L. lix.

Erat aūt diebo docēs in tēplo. noctibo vero exiens morabat̄ in monte q̄ vocat̄ oliueti et omnis ꝑpl's manicabat ad eum in templo audiē cū. Exemplo dominī debem? in die docere. & noctibo adūsita tū deū orare. ut dicam? cū psalmista. Ego autem sicut oliua fructifera i domo dei. speraui in mia dī. Siue in ꝓsperitate sim? q̄ p diem figmificat̄. siue i adūsitate q̄ p noctes intelligit̄. semp doceā? et orem? mēntū valem?. Populus manicabat ad eū hoc ē mane venire festinabat.

M. ccxxvii.

Capitulū xxxii.

Vnc ihs locut? ē ad tbas et ad discipulos suos dicens. Super cathedram mosi sederunt scribe et pharisei. Oia q^o q̄cūq; dixerīt vob̄ seruate et facite. secm opa vo nolite facē. Dicūt enī & n̄ faciūt. Propt̄ sacdociū & nomis. dignitatē hortat̄ ꝑpl'os vt subiciā t̄ illis. n̄ opa. s doctrina ꝓfidēantes. Per cathedrā. doctrinā legis sig̃ficat. Crisostō?. Nō cathedra fac̄t sacdotē. s sacdos cathedrā. Non locus sāctificat hominē. sed homo locum Non ois sacdos est scts. sed ois scts ē sacdos Propt̄ bonos sacdotes etiā malos honorate. ne ꝓpt̄ malos & bonos cōtēpnatis. Melius est enī mal' iusta pstare. q̄ bis iusta subtrahē Frequent de bie malo bona doctrina p̄ced̄t sicut vilis tra aliq̄n p̄ciosū aurū producit. Sic aurū eligit̄ & tra non. sic vos doctrinam accipite non moēs. Apibo enī herbe necessarie nō sunt sed flores. Vl' ita. In gradu quo fuerat moyses. constituti sūt scribe & phariseī. in merito legem ꝓphantem de xpo p̄dicātes alijs quē ipi p̄sentē non receperunt. Ergo hortabat̄ dns ꝑpl'm audire legē id est credē in xpm. et non imitari phariseos.

M. ccxxviij. Lcxxxix.

Alligāt aūt onera graua & ipportabilia & imponūt in humeros hoim. digito aut ē suo no lūt ea monē. Doc generalit̄ adūsu omis magistros dctm̄ ostēdit. qui grādia inbēt. & minora non faciūt. Humeri digitus. onera vinc'a. quibo alligant̄ ona spūali' intelligēda sunt. De oneribo alibi dr. Venite ad me omēs q̄ laboratis & onerati estis. et ego reficiā vos. Phabulosis rōmbo emendabāt ona legis. sed ipi nec digito id ē modico tactu implebāt. Tales fūt sacēdotes etiaz nūc qui ꝓpl'o oēm institiā annūciant. et ipsi nec modicā seruāt. Tales fūt etiā qui grue pōdus vicentibo ad pitenciā imponūt. ipsi aūt nec mima faciūt. Sicut enī si sup humeros adolescētis fascem posueris i portabilē necesse ē vt aut illā reiciat. aut subpondē cōstringat̄. sic necē est vt pmtēs sup vires onerat̄ aut pmtenciā reciat. aut scandalizat? de ofractiōe āplius peccet. Demq; si erramus modicā pniaz ipponentes. nōne melius est ꝓpt̄ miam dare rōnez. q̄ ꝓpt̄ crudelitatē. Vbi pfamilias largus est. dispensator non debet esse tenax.

M. ccxxix. R. cxxv. L. cxxxvij. &. ccxlv

Omia vo opa sua faciūt ut vidāt̄ ab hoibo Dilatant enī philactia. et magnificant

fimbrias. R. L. et nolūt ambulare in stolis ¶. Quicūq facit aliquid ut uideat ab hoibo scriba est et phariseꝰ. Dñs cum dedisset. mãdata legis p moysen. ad extremū intulit. Ligabis ea in manu tua. et erūt imota añ oculos tuos. et ē sensus. Precepta mea ope opleãt et mediteris in eis die ac nocte. Hoc phariseꝰ male intẽptantes scribebãt in mbranulis deca logum moysi id ē. x. vba legis oplicãtes ea. et ligantes in fronte. et q̃si coronã capiti facientes. ut semp ante oculos monerent. Quod usq; hodie indi et babilonij faciūt. et qui hoc habuerit q̃si religiosus in pplis indicat. Jusserat quoq; moyses ut in q̃tuor angulis palliorum iacinctinas fimbrias facerēt ad israhl'is pplm dinoscendū. ut quomō in corporibo circūcisio signū iudaice gentis daret. ita uestis habēt aliquam differēciam. Unde supstitiosi magistri captãtes auram popularem. atq; ex mlʼrculis sectãtes lucē faciebãt fimbrias et accutissimas in eis spinas ligibãt. ut ambulãtes et sedentes mlt̃dum pungerēt. et q̃si hac ommemtiõe reflecterent ad officia dei. Pitaciola ergo illa dcalogi philactia vocabãt qõ q̃cūq; hñisset ea quasi ob custodiã et mumimentuz sui haberet. non intelligẽtibo phariseis hec in corde portanda ee. Alioqn et armaria et arce habent libros. et dei noticiã nõ habent. Hiusmodi erat fimbria breuis ex lege ꝓcepti. quaz mulier sanguie fluens tetigit in pallio domi ¶ed non est puncta supstitiosis sensibo phariseoz immo sanata. M In stolis ambulare ẽ inculcioribo uestimẽtis ad publicum ꝓcedere Quod reprehenditur in diuite. qui indubatur purpura et byssο.

M. R. L.

Hamant enim ꝓmos recubit? in cenis. et ꝓmas cathedras in sinagogis. et salutationes in furo. et vocari ab hoibo rabbi. et omis ppls libent audiebãt eũ. Quod ppls etiam in hijs libenter eum audiuit. et habes in luca in ꝓncipio ducẽtesi. xlvi. capli. Marcꝰ quoq; idem tangit in fine centesimi trigisimi capli. ¶. Notandū q̃ non salutari in foro ñ ꝓmo discũbere uetat eos q̃bo hoc officii ordie optit sed a fidelibo docet illos esse cauendos qui hoc indebite amãt. Duplici raciõe a uane gre cupidis att̃ẽdẽ iubẽ. ne uel filatiõe sedu cãm estiantes ee bona q̃ faciũt uel emulacõe i flamem gaudẽtes i hois laudari q̃ simulant.

M. ccxxx.

Vos aũt nolite vocari rabbi. Unus est emꝰ mgr̃ vester. oẽs aũt vs frẽs estis. et patrem nolite vocaẽ vobis sup tra. vnꝰ ẽ emꝰ pater vester q̃ in celis ẽ. Nec vocemi magist. qa mgr̃ vr̃ unus ẽ xp̃c. Nec magister nec pat vocandus est alꝰ. msi ds pat & dns filiꝰ. Pat quia ex ipo sũt omia. magr̃ quia p ipm sunt omia. vl̃ qa p carnẽ ipsiꝰ recõciliati sumꝰ do Quare gº aplꝰ se dixit doctorẽ gencium. & quaẽm egypti monasterijs se inicem patres vocãt. Quia aliud ẽ natura ee patrẽ vl̃ mgr̃m aliud idulgẽcia. Nã si hoiez patrẽ vocamꝰ. honorem erati diferimꝰ. Magister dr ex osorcio magri xp̃i. Et quomº vmcꝰ filiꝰ nõ preiudicat ceteris. nep adopcõez dij vocent & filij. ita unus pater nõ preiudicat alijs. ne patres p adopcionem vocentur.

M. ccxxxj. L. clxxix. &. ccxv.

Qui maior est vr̃m erit mister vr̃. Qui aũt se exaltauit hũiliabit. et q̃ se hũilianerit exaltabit. Qui maior ẽ sine meritis sine officio placõis. alios ꝓmiat obsequẽdo. Unde aplꝰ. Honore inuicem ꝓuemẽtes

L. cxxxvij. M. ccxxix. R. cxxxv.

Ue vob phariseis quia diligitis ꝓmas cathedras i synagogis. et salutacões m foro. Ve miseris ad quos phariseorum uicia trãsierunt. qui p breue curriculũ vite sue quo pcta plangẽ debuerãt p poratu certare non meruunt.

M. ccxxxij. L. cxlij.

Ue vob scribe & phariseꝰ legisperiti ypocrite quia tulistis clauẽ sciencie. & clauditis regnũ celoz ãte hoies. vos aũt nõ intratis. nec introcũtes sinitis intrare. Regnũ celoz dicunt scripture. ianua eaz intellectꝰ. Claueigeri sunt sacẽdotes. clauis est verbũ scie. adaptio ẽ interpretatio vera. Nõ dixt qui nõ apitis. sed q̃ claditis. Ergo scripture non sunt clause. sed obscure. Unde petrꝰ in epla sua. Nõ sicut voluit homo locutus est spũs. sed sicut voluit spũs locutꝰ est hõ. Ratio obscuritatis mltiplex ẽ Unã duas dicimꝰ causas. unã qa ds voluit esse alios doctoes. alios discipl'os. altaz ne

ɔtempneret scꝑtura si ab illis intelligeretur. a quibꝫ nec amat· nec custodit. Claudebant inde i aiam veritatis ·qñdo decreuerunt ut si quis filiꝫ dei ɔfiteret fieret extra synagogam ℔. Clauis em̃ sciencie hm̃ilitas xp̃i est· quam legispiti nec intelligere volebant in lege et ꝑphetis·nec ab alijs intelligi. Intre i scꝑturas est·non ee ɔtentu superficie litè·sed usq ad intelligencie archana penetre. ℣. Vel certe ois magister qui scandalizat malis ꝙpibus discipulos suos· claudi añ eos regnu celoꝝ.

Rcxxxvi. Lccxlvii.

Ve vobis pharisei hꝯpocte q deuoratis domos vidnaꝝ sub obtentu ꝓlixe oracionis· accipitis maiore damnationem. ℔. mr· et luc. Ve em̃ vx dolentis est. Non tatu ait accipiet damnatione· sed adiunxit maiore ut insinuet illos qui orant vt videant ab hominibꝫ damna mereri·sed eos qui ꝓlixi? ora̅tes auariciã suam religionis colore deprimunt non solum modo laudes·sed etiã pecunias q̃re do maiori damnatione plectendos. Rui q̃si patroni in iudicio futuri· ut in ad eũdis vidnarum domibꝫ retineant autoritatẽ· ut ceteri? ad eundẽ salutis inhibitio·et regni celestis obseratio·& ideo accipient ampli? iudiciu. quia ẽt pn̄a ꝓpꝛij peccati· et reatu aliene ignorãcie debebunt

M.ccxxxiii·

Ve nobis scribe et pharisei hypocte quia circuitis mare et aridam ut faciatis vn̄ ꝓselitu· et cu fuerit factus. facitis eu filiu gehenne duplo ꝙ uos. ℣. Scribe et pharisei lustrates orbem causa lucri· studebat de gẽtibꝫ facere ꝓselitos·id e aduenas· et circucisos miscere ꝓpꝛio dei. Sed q̃ ate du esset ethnic? sed errans erat filiꝫ gehenne· uidens hypocrin magistroꝝ ope destruencin qꝫ docebant· reuertebatur ad vomitu· et gentilis factus quasi preuaricator maiore pena dign? erat·filiu gehenne dicit· quia vnus q̃sq cuiꝰ opa agit· ei? filius appellat M. Duplo facitis cu subandis dicit filium gehenne quam vos quorum culpa ipse reuertit ad vomitum·

Ve vobis duces ceci q dicitis. Quicũq iurauerit ꝑ templu michil est. Qui aute iurauerit in auro templi debet. Stulti et ceci q̃d em̃ maiꝰ est aru an templu· qꝫ sctificat aru et q̃cũq iurauerit in altari michil est. Qui

cumq autẽ iurauerit in domo qꝫ est sup illud debet. Ceci q̃d em̃ maiꝰ est donu· an altare· qꝫ sigficat donu. Qui gº iurat i altari ·iurat in eo & i omibꝫ q̃ sup illud sut. Et q iurauit i templo·iurat in illo & in eo qui habitat in ipso Et q̃ iurat in celo ·iurat i throno dei· et in eo qui sedet sup eum. Qui iurat i altari· sicut ex ipso dirinat oblatoꝝ scificatio· ita etiaꝫ iuramentu spectat ad dona q̃ sup illud offrunt. Qui vꝺo iurat i tẽplo astrigit sacmento & obtinentis & cõtenti· et scificantis & scificati. Iurans aut in celo ꝑ subiectã creaturã iurat· et ꝑ dinitatẽ ꝑsidentẽ creature. Typice templu & altare est xp̃c·aru & donu laudes & sacficia que deo offrunt. Non em̃ ille ꝑ hec ꝙ hec per illu scificant ·℣. Sacerdotes inꝺoꝝ omia auaricie causa facientes ·impie arguunt miqtatis ·Si quis em̃ maligna causa abigua ꝑ templu iurasset & pꝛ cõnict? esset mẽdacij· non tenebat crimie reus ·Cm aut pinrasset i auro & pecuia q̃ sacꝺotibꝫ in tẽplo offerebat· dicebant q̃a det subandis tenẽ iramentu· et ꝑ ꝑ inno stati id in qº inrauẽat cogebat exolue Rursu si pinrasset i altari· non tenebat reus pinrij. Cm aut pinrasset i dono vꝰ i oblationibus· hoc e in hostijs. et cetis q̃ offerunt deo sup altare· hec studiosissime reprehebat ·Crisost̃o? Aru nãq& dona quibꝫ pascebant sanctiora dicebãt esse ꝙ templu & altare· vt boies offerent ꝓmptiores ad dona ꝙ ad preces. Doc faciut adhuc insipientes xp̃iam· Si alitq̃ em̃ fuerit causa· modicu videt facẽ qui iurat ꝑ deu· qui aut iurat ꝑ euglm maiꝰ videt aliqꝺ facẽ ·q̃si deus scus sit ꝓpt scꝑturas· et non scripture ꝓpt deu·

·M·ccxxxiiij·L·cxxxvj·

Ve vobis scribe & phariſei ypocrite q decimatis metam & anetu & cimmu & rutã et omne holus·et reliquistis que grauiora sut· iudicin & miaꝫ & fidẽ & caritatẽ di. Hec oportuit facẽ·et illa non omittẽ. Doc verbum decimatis dubij e· nã & qui accipt et qui dat recte decimare dr. Hebe & pharisei minima holera decimabãt· vt dicẽt a videntibꝫ ·Quo oim decimas dãt· qui etiã olerũ decimas daẽ nõ negligũt ·℣. Vt i hoc arguunt auaricie ꝙ studiose etiã viliu holerũ decimas exigant· et indicin i disceptacõe negociorum miscdiam q̃ in paupes· & fidẽ cu caritatis affectu in deu que magna sut ꝓtermittãt ·Crisost̃o? Dei?

ẽ uas q̃dratũ· bñs pares absides idẽ ãgl'os

·L·cxxxviij·M·ccxxxvij·

Ue wobis quia estis vt monumẽta que non parẽt· & hoies ambulãtes sup̃ nesciũt ·Ph· Hypocrite ĩstar sũt monumẽtoꝝ non apparenciũ· que cũ supficiẽ terre omnis ostẽtent· ĩt9 vermescentiũ sũt cadauerũ plena fetore. Quicũq; decepti p illoꝝ sentencias eos imitant̃· q̃si sup monumẽta ignorant̃ gdunt̃·

·M·L·

Ue wobis scribe & phariſei hypocrite q̃a similes estis sepulchris dalbatis q̃ afforis parent hoibo speciosa· ĩt9 veo sũt plena ossib9 mortuoꝝ & ommũ spurcicia. Dic et afforis quidẽ paretis hoibo iusti· ĩt9 plen estis hypocrisi & miq̃tate ·J· Q̃ m calice & papsi de demõstrat· non aptius p exẽplũ sepulchrorum replicat ·Crisos· Corpa em̃ pctoꝝ sepulchra dicunt̃ mortuoꝝ· quia aĩa mortua est i corpe pctoris ·Ph· Itaq; supficicionẽ retargt phariseorũ· q̃ foris speciẽ recte doctrine pretendũt· ĩtus vero quid feditatis gerent occultant·

·L·cxxxix·M·ccxxix·

Respondens autem quidam ex legispitis ait illi. Mgr̃ hec dicẽs etiã cõtumeliã nobis facis. At ille ait· & wb̃ legispitis ne· qa oñatis hoies onerib9 q̃ portari non possũt· et ipi vno digito wstro nõ tangititis sarcinas. Tale ẽ qp dicit. Nec ĩ mimo pcepto seruatis qb̃ alijs miũgitis· & em̃ gram nõ req̃ritis· & ingũ leue rpllitis· sed lex sine gra neq̃t ipleri

·M·ccxxxviij·L·clx·

Ue wobis scribe & phariſei hypocrite q̃ edificatis sepulchra pphaꝝ· et ornatis monumeta iustoꝝ & dicitis. Si fuissem9 ĩ diebo patrũ nroꝝ· nõ essem9 socij eoꝝ i sanguie prophetaꝝ. Itaq; testiõio estis wb̃met ipsis qa filij estis coꝝ qui pphas occiderũt. Vos etiã pphaꝝ sepulchra edificatis sbandis p hypocrisin & nõ pietate· q̃mquidẽ me & meos q̃ritis itficẽ. Itaq; sentẽciã dãpnacõis q̃ã i patres pfertis· i wsipos rtorqnetis ·Crisos· Alt̃ alti9 culpã cito itelligit· suã difficile· q̃a

quid decimas offrri deo pp̃t sacdotes· q̃ spiritualia delent ministrare pp̃lo. Sed ad^c hodie sacdotes si pp̃l's decimas nõ offrat murmurant. si peccatem pp̃lm vidẽt nõ mmurant Dicens dñs indiciũ wlt nt omis iuste iudicẽt dicens miaz p̃dicauit omibo ouersationẽ bonaz fidei aũt caritatis opibo ornãda ẽ. Hec iq topor^t pncipalit facẽ· et eleosias fructuũ fre non omittere. Non ergo p elemosinas emit impunitas in miq̃tate manentibo·

·M· ccxxxv·

Uces ceci· excolantes culicem· camelũ gluciẽtes. J. Camelũ mtellige magtudinem p̃ceptoꝝ· iudiciũ scil̃ et miaz et fidem et caritatẽ dei. Culicẽ aũt· deciãs mẽte & anetiam mi et rute et reliquoꝝ miliũ holerum. M· Sensus est. Per hoc estis ceci duces id est impudi doctores· quia excolatis id est mq̃ritis sicut lac colat̃ decias etiã herbaꝝ· & glutitis id est absconditis· sicut illud qd̃ glutit̃ absõbitur· maiora p̃cepta Velita. Culicem colare est. minam ẽnsgressionẽ studiose vitare. Est em̃ culex mima muscula· q̃ subtili colatione excludit̃ a liquore. Et quia camel9 magnũ aial̃ est atq; deforme· camelũ deuorat· qui magnã p̃uaricationẽ facile incurrit·

M ccxxxvi. L cxxxv.

Ue wobis scribe et phariſei hypocte quia mundatis qd̃ deforis est calicis et papsidis ĩt9 aũt plen estis rapina et immundicia Phariſee cece munda pri9 qd̃ int9 est calicis et parapsidis ·ut fiat et id qd̃ dforis est mũdum· J. Diuersis vbis eodẽ sensu quo supra arguit eos simulationis atq; mendacij qd̃ alloq̃nt̃ et aliud in corde habeant. Crisostim9 Et quomõ in specie calicis vel parapsis hoies dicit· mãifestat̃ ex eo qd̃ addit· int9 aũt plen estis rapina. Ac si dicat. Remigi9. Frustra sanctitatẽ p̃tenditis exteri9· velut si q̃s calicẽ mundet exteri9· int9 autem relinq̃nt̃ sordes cũ usus ei9 sit interior. Plen sunt calix & parapsis rapina et immundicia· quia qd̃ bibitis et mãducatis alijs aufertis· et p hoc potus & cibo vr̃ immundiciam hñt peccatoꝝ· Phariſee cece id ẽ indiscrete munda pri9 qd̃ tui ipsi9 ẽ in corde mala cogitante· ut qd̃ deforis ẽ fiat mũdum id ẽ ut opa tua sint iusta. Non enim mala arbor potest facẽ fructũ bonuz· Dãpnis

homo in causa alteri? finquillū cor habet. in
sua aūt turbatū. Pertbatio aūt cordis non p
mittit hominē ꝯsiderare qđ bonū est. Nat̄alem
ꝯsuetudinē malor xp̄s expmit. nam pene in
omibo malū hoc inuenim̄. ut alior errores cul
pent. suos non. Nature quoq; regulam pomit
dicens filij estis eor. quia nix de hmis paren
tibus mali nascunt̄. aut de malis hom. et sicut
in fructu arbor ognoscit̄. sic pentes in filijs.
Si pater fuerit bon? et mater mala. aut mat
bona et pater mal?. int̄dū filij pr̄em sequuntur.
int̄dum matr̄e. patrem tamē frequenci?. Si
ambo fuerūt equales. aliqñ fit ut de hmis pa
rentibo mali exeāt filij. aut de malis hom. sed
raro ut nature ē hūane nasci hoies cū duobus
oculis. et quīq; digitis. aliqñ tñ ut manifestēt
opa dei cecus nascit̄ aliqs. et cuz sex digitis
aliquis. Notandū q martiria edificāt et eccle
sias ornant. si in alijs iusticiā dei custodiunt
si de hmis eor paupes gaudēt. ad gloriā dei
edificant. Hm autē quis non intelligat qr nō
ad gl'am dei faciunt edificia illa. vbi paupes
violenciā passi ab eis inpellant otra eos. Nō
gaudēt martires illis pr̄ciumjs honorari. vñ
paupes plorent. Qualis eñ iusticia est hono
rare mortuos. et spoliare viuētes. De sāguie
miseror tollere. et deo offerre. nō ē do offerre
sed uelle violencie sue sociū facere deū. Vis do
mum dei edificare. Da fidelibo paupibo unđ
uiuant. et edificas rationabilē domū dei. In
edificijs eñ hoies hitāt. ds aūt i oibo sanctis

M.ccxxxix.

Et vos implete mensurā patrum vr̄or.
Serpentes geminina uipar. quō fugie
tis a iudicio gehēne. I. Sit de uipis nascunt̄
uipe. ita et vos homicide nati estis de hoicidis
Quod ergo illis defuit. vos implete. Illi inter
fecerunt seruos. vos dñm crucifigite. Crisost?
Non iubet ut faciant. sed ostēdit eis qđ futūm
erāt. Sicut serpētes omibo aialibo astucioēs
aspiciūt quo⁹ mordeāt. et postea se occultāt
sic hypocte cogitātes quō ledant. post lesiōz
ita se hnt quasi nomīē nocuerūt. et bene assi
mulant̄ uipis. quia uipar natura ē ut quādo
dcpmt. nati earr uteros mr̄m rumpant. et sic
pcedant. Idē nati pacinnt̄ a sua fetura. Sit
ergo uipe pentes comedūt et comedūt̄ a pulr
sic et pfidi mdei patres ddēpnant̄ a filijs suis
Quomō īmāt fugietis a iudicio gehēne. Boi
vltis uideri. sed quō non pdest mereri si no

miet̄ casta. fit ñ pdest pctōri si fuer? di dicat̄.

.M.ccxl .L.cxli.

Propter ea & sapiēcia dei dixit. Mittā ad
illos pp̄has & apl'os. & sapientes & scri
bas. & ex illis occidetis & crucifigetis. & ex
as flagellabitis i synagogis vr̄is. Qui nō scio
vos mpleturos mēsurā patr̄r vr̄or i occisione
mei & meor pp̄ter ea ego di sapia dixi ab ētno
Mittā ad illos pp̄has & apl'os. ne excusacōz
habeāt. pdicatos ñ habuisse vitatis. & alijs
corum malicia fit occasio salutis. Ecce q̄ pus
pp̄has. & p? apl'os misit. Cessent g⁹ hēretici
pdicare aliū legis & pp̄har fuisse dm. et noui
testam̄ti aliū. Dehinc etiā sept̄a pp̄har appel
lat eos qui vēturā celestis rgm gaudia pdicāt
Prophe mqt apl? duo. a tres dicāt. et cete
diuidicēt .I. Ampli?. Prophe fuer̄t quidā
discipl'i vēturā pdicātes vt agabo sapientes q̄
nouer̄t temp? pdicādi & sept̄as exponē inxt̄
psalmistā eruditi corde in sapia. scribe in lege
doctissimi. Ex quibo lapidat? est Stephan?
paul? occis? . petr? crucifix?. alij discipl'i fla
gellati & psecuti . Crisos. Plane oñdit do
mn? iudis qa intelligit corda eor. qr similes
erāt in malo pr̄ibo suis. Nā apud dm q̄ hoiez
occidē vult ia hoicida ē. qui adulteriū cōmittē
iam adulter ē. qui puraē iam purus existit.
quia de? nō ex opibus tantū iudicat. sed ex
cogitacōibo. Volūtas ē em̄ que aut r̄muncra
tur p bono. aut cōdēpnat̄ p malo. opa antē
sūt testiōia volūtatis.

Et ptseq nemini de cinitate i cinitatē. vt ve
mat sup vos oīs sanguis iustus. q̄ effu
sus est sup tram. Prophat int̄itū inđor. mi
natus em̄ olim fuit omibo malis. qđ redidit
generacōi noiss̄ie. et sic oīa bona q̄ i singl'is
generacōibo a constitucōe mūdi om̄s sancti mere
bant̄. illis sūt donata q̄ recepūt xp̄m. sic oīa
mala q̄ in singl'is generacōibo a constitucōne
mundi pati meruerūt miq. sup inđos xp̄m re
pellentes venerūt. Quid g⁹. Iniust? est deus
Absit. Sed pp̄ter ea q̄ illor erāt isti dicūt̄ pas
si. quia meruerūt ea que illi meruerūt. et soli
passi sūt cū nō soli pr̄ccassent. Res ita morat̄
est. Ecce cum serui tui pr̄cāt spolias vnū. et
iteruz parcis ei dicens. Nisi fnaueis hoc patie
ris Idē facis & alti. Nō meliorātibo eis si un?
castigat̄ videt̄ p oibo castigari. qr qđ alijs
est pmissū ipe sol? luit. Reuera ante non p
alijs castigat? est sed p se. Dz si nō pr̄cās

aliquis castigaret^ .ille p alijs diceret^ castigari. Hic generatio ista p patbo uidet^ puita q̃ triti fuerunt ñ puiti. vere aũt nõ p illis· sed p peccato suo odẽpnata est. Non em̃ iustuz ẽ ut alt^ p alteri? puiat^ pctis. sed i die vidctẽ vn? q̃sq; p suo pctõ puniet^. Alit. H. Vlcio sanguis oim iustoz ab una g̃natione req̃rit^ licz multi ante incarnationẽ et post r̃surrectõz saluatoris ab alijs sint natiombo imꝫempti· quia moris est scpturaz duas g̃natioẽs bõz scilicet maloz; oputare. Omnes em̃ mali una g̃natio sunt· una ciuitas· unũ corp? diaboli· sit oẽs bom̃ una g̃natio· et v^o corp? xp̃i

Sanguie abel iusti usq; ad sanguiez zacharie filij barachie· quẽ occidistis inter templum et altare. Amen dico vobis· veniet hec omia sup g̃nationẽ istam. Altare inceñ infra templũ erat· altare holocaustoz exterius inter qd et templũ zacharias occisus est. J. De abel non dubitat^· quin is sit quẽ occidit cain· fr̃ suus. Zacharia aũt q̃dam dicũt esse illũ qui vndeci? est in duodecim pphis· alij zachariam p̃cm ic bis alij zachariaz qui est occisus a ioas rege inde imꝫ templũ & altaꝫ sicut regũ narrat historia· et quẽ scpturam ifert fuisse filiñ ioade sacdotis. Non fuit iqt recordat? ioas patris ei? ioiade· q̃ sibi feciſſet bõa Cum ergo locus onerat occasiom̃ in isto· & nõ in supioribo q̃rim? quare barachie dicatur filius. Brachias in lingua nostra benedictus dñi dicit^· in quo demonstrat^ hebreo nomine iusticia sacdotis ioiade· et i eugl'io quo utũt^ nazarey· p filio brachie filiũ ioiade scptũ repimus. Quia isti gesserũt otra apl'os similia cain et ioas· ideo de una generatione eẽ ifrũt^ Nam ut dictũ ẽ sicut bom̃ sunt una g̃natio· sic et mali altera. H. Quare aũt usq; ad sãguie zacharie dictũ sit q̃rendũ est· cũ et multi post eũ usq; ad natiuitatẽ xp̃i et ipso nato innocentes pueri sint ab hac g̃natione pempti· Sed quia abel pastoz oniz· zacharias vo sacdos fuit· vtusq; gd? mãtes· et laici scl' et altaris effi^o mancipati sb eoz; nolnie itiare uocabl'o

Capitulũ xxxiii·

·M· ccxli· Lclxxv·

Ierusalẽ ihl'rm q̃ occidis pphetas et lapidas eos q̃ mittũtur ad te. Ihl'rm vocat habitatores nõ saxa et edificia ciuitatis· plãgen

do affectu patris. Quociẽs nolui congregare filios tuos· quẽadmodũ gallina cõgregat pullos suos sub alas & noluisti. In eo q̃ dt quociens volui congregaꝫ filios tuos· omẽs ret^o pphas a se missos testat^. Tale ẽ q̃d dt· M. Ego volui tu noluisti· et quotquot cõgregaui mea voluntate semp efficaci· te nolente feci· qa semp imꝫta fuisti. Vt ita iuxta regulam que nomẽ cause p effectu poit. Volui idẽ appro bani monui· & ml'tifarie multisq; modis consului tibi preuaricat^ ci redie ad cor tu v^o noluisti· Crisos· Misi a te ysaiã & frasti eũ· misi ieremiã & lapidasti· misi ezechiel & fctũ p lapides excerebrastis. Quo sanabis q̃ nullũ medicum ad te venire permittis. Sei p̃m dñs auis cõpat & alas hre legit^· p eo q̃ moꝫ auis electos suos tãq; pullos sub se colligit fouet et ab insidijs diaboli & maloz hoim ptegit· Vnd pphaait· Sub vmbra alaz tuaz pte ge me. Amplius· Gallinã assimilat ecl'ie. Sic em̃ pulli gallinaz pastũ suũ sequẽtes p diuisa vagant^· & matims uocibo congregantur· sic & pl'? di voluptatẽ carnalẽ & mũdialẽ occupiscenciam sequens vagat^· et vb ecl'ia mr̃e p sac dotes modo increpacõibo m^o blãdimẽtis cõgregatur & lactat^. Et quẽadmodũ gallina nõ solum suos pullos calefacit· sed etiã cuiuscũq; volatilis exclusos a se diligit q̃si suos· ita ecclesia nõ solũ suos xp̃ianos studet fouẽ· sed sine gẽtiles sine indi fuerit illi subpositi· oẽs fidei sue calore vinificat· et in baptismo generat· et i sm̃oe nutrit· & matna diligt cãitate Dec q̃ de indis h dicũt^· etiã hẽticis coaptãt^. Quociẽs em̃ legũtur in ecl'ijs vba pphaz· & apl'oz· pphete et apli missi locunt^ ad nos. Quos oes hẽtici dñ negligt & male iterptãt^ q̃si occidũt & lapidãt eos. Qui hẽtici q^o ciẽs monet^ certamẽ mt^ fidles et eos· et dñs vult illos congregare sub vitate pennaz suaz id est duoz testamẽtoz· non q̃si domestici pulli sed q̃si filuestres & sanguinarij vulturis aut accipitris· non solũ ad veritatẽ venire nolunt· sed etiã irruũt sup gallinã id ẽ sup ecl'am et dispgunt pullos eius·

Ecce relinquet^ vob dom? vra desta· Cũ ego fuero crucifix?· semdet^ velũ templi· et secreta misterij sciratis ei? publicabunt^· & recedet ab eo spũs di· et sicut corp? auia recedente pri? frigescit· vnde putrescit & solvit^ sic templũ vm̃ di spũ recedẽte ab eo· pri? se dicõibo replebit^· demde ruet· Sicut em̃ ante mortẽ hom̃is insanabil' pcedit infirmitas· sic

ante ruinam loci alicuius memorabilia p̃cedũt peccata·et sicut nulli frequenter a matre vocati cũ nõ eã secuti fuerit·aut accipit diripit eos aut longe euagãtes peũt·sic dño frequenter in deos vocante·quõ non sũt secuti eũ q̃si accipit rex romãũ patrẽ eorũ omedit·fame et gladio·alij aũt dispersi sunt ut peant·

Adhuc em vobis nõ me videbitis ãmodo donec dicatis· Benedictus qui venit in noie dñi. ¶·Sensus ẽ·Nisi offensi fueritis ip̃m esse me de quo psalmista cecinit·qui venturus est in noie dñi in c°·xvij·psalmo·non videbitis ãmodo id ẽ ab hac tpõre passionis facie meam Hec aũt offensio et hec visio bipartita ẽ·M·Crediturj nãq; in dei postq̃ plenitudo gẽcium intuerit videbũt a iudicio mantea in bũana xp̃i facie diuinã·quia p̃riꝰ ex fide et dilectõe offendebunt oipotẽtis filiũ in carne uisse bñdictum id ẽ ab omi peccato immunẽ·ad glorificãdum nomẽ patris·Incredulj vo solã bũam tarẽ videbũt in seculo aduẽtu·et tamẽ tunc ẽtissime dicẽt offensis hoc testãtibo·qr filiꝰ oipotẽtis benedictus venit in noie domini·

·M·cx·

Multi tamẽ et exp̃cipibo multi crediderũt in eũ·sed ꝓpt pharisẽos non offitebantur de sinagoga nõ eicerẽt·Dilexerũt em gloriam hoim magis q̃ gl'am dei·Sciendũ ẽ qr dñs crucẽ suã in frontibo credẽciũ fixit·vbi qº dãmodo sedes ẽ verecũdie· ut de noie eius figi nõ erubescat·et magis dei gl'am q̃ hominum diligat·Cruce tẽpore suo michil erat in carne intollerabilis·nũc michil ẽ in fronte gl'osius·Vbi ergo dñi crux honorata ẽ·nõ ẽ mõ crux i pẽis reorũ·quia putatũ est q̃ et reus honorari retur·si crucifigeret·

M·cxi M·xcviii·R cxvi·L xcvi·

Iesus aũt clamauit et dixit·Qui credit in me·non credit in me·sed i eũ q̃ misit me Similẽ iam dixerat·Mea doctrina non ẽ mea·sed eius q̃ me misit·Nũc autẽ non credit inquit in me·id ẽ in hoc solũmõ qd̃ videt i me sed in p̃em·et qui credit in patrem necesse est ut credat eũ habere filium

Et qui videt me·videt eũ qui misit me·Ne putaret sic noluisse intelligi patrẽ q̃si filiorꝰ p gẽciã·et nõ vnici vbi equalis sibi·subiecit illud·Quasi diceret·Vt scias a deo michil

distat it me et p̃ez·ut q̃ me videt eũ videat·

·M·cxij·

Ego lux in mundũ veni·vt omis qui credit in me in tenebris non maneat·Dixit dñs alibi discipulis·Vos estis lux mũdi·Lumia gº sũt omes sancti·sed ab eo illũiant aqº recedẽs tenebrat·Cum dicit in tenebs nõ maneat·satis manifestat se in tenebs omes inuenisse·

Et si qs audierit ũba mea·& non custodierit·ego nõ iudico eũ·Nõ em veni vt iudicem mundum·sed ut saluificem mundum·Nunc tẽpus est miseri collectiõis postea tempus iudicij vbi dãpnacõis·inquit ille·Miaz & iudiciũ cãtabo tibi dñe·De nouissio inquio addit·Qui spernit me & nõ accipit vba mea·habet qui iudicet eũ·Sermo quẽ locutus sum ille iudicabit eũ in iudicij die·quia ego ex meipso non sũ locutus·Non loquit ex se·qa non ex se·Datis manifestauit se iudicaturꝰ dicẽs·Imo quẽ locutus sũ & certa Alit iudicabunt qui nõ audierũt·alit qui audierũt & otemserũt·Qui em sine lege peccauerunt ait apl's sine lege pibũt et qui p legẽ peccauerũt·p legẽ iudicabũt·

Sed qui misit me pat·ipse mãdatũ mihi dedit·quid dicã & quid loquar·Signẽ dedit pat q̃ filius accepit nascẽdo·sicut & vitam·Mandatũ dedit·nõ qd̃ filius nõ habebat sed qa in sapia patris quod est verbum patris omia sũt vbum patris·

Et scio quia mãdatũ eius vita etna ẽ·Ergo mandatũ est filius p̃ris qa ipe vita etna est·Que ego loquor·sic dixit mihi pat sic loquor·Nõ accipiãs q̃si p vba locutus sit pat vmco verbo·Quid ergo est sic loquor·Vt a ille dixit vt verax·ita iste loquit vt vitas·Dixit vitas veritati id est genuit veritatẽ·Loquitur vitas id ẽ seipm annũciat·Intelligẽtibo mẽtibus sic loquit vitas int's sine sano sicut dicit ei pat·sed vt ẽderẽt boies q̃ nondũ possũt intelligere·ex ore carnis vba sonerũt·q̃ plata & ris figta·nos ad ipm vitatẽ aliqtẽs erigẽt

·M·cviij·

Hec locutus ẽ ihc·& abscõdit se ab eis·Nõ ab eis se abscõdit qui credẽ icepant·sed ab eis qui eũ occidẽi cupiebãt·offendendo nre firmitati nõ drogãdo sue pstati·Cũ aũt tãta signa fecisset cora eis nõ credebãt in eũ·ut sermo ysaie impleret quẽ dixit·Dñe quis credidit

auditui nro · & brachiū dñi cui reuelatū est. Quis p raritate vel difficultate posuit · quia qđ ꝑphe a dño audierūt & ꝑplo p̄dicanerūt · nix pauci crediderūt · etiā dño in carne p̄sente Per brachiū intelligit filiꝰ · qz p eū oia facta sūt · sic tu p brachiū tuū operaris. Vbe brachiū nec porrectū extendit · nec collectū contrahit · Vbiq; enī totꝰ est filiꝰ · sicut pater. Dic qđ ā mutitāt dicētes. Rue culpa indoꝛ fuit · si necesse erat ut sermo ysaye impleret. Quibꝰ respondemꝰ dñm p̄sciū futuroꝝ p ꝑphām prędixisse infidelitatē iudeoꝝ · et nō ideo eos coegisse ad peccādū · quia futura eoꝝ peccā p̄scit M. Malā voluntatē eoꝝ p̄uidit deꝰ · q̄m p ꝑphām p̄nunctiauit. Nullā siqdē necessitatē infert · p̄uidēcia rerū euētibꝰ · sed sicut se habēt res ad utrumq; uidel ad fieri et nō fieri · sic se p̄uidentē habere. Rue p̄uidēcia vel qđ idē est p̄sciēcia dei ex sua sapia p̄scietis omia anteqū fiant · omino immutabilis ē · & nullom̄ falli pt. Neqū modo scit deꝰ aliqđ qđ ab ęterno nesciert nec in futuro ꝗq̄m est scitur? · qđ mō nesciat Verbi gra. Hi scit hodie te legē · scit ab ęterno et ꝓre lctūꝝ hodie et inęternū sciet te legisse hodie. Quia ergo p̄scia falli nō pt · omia p̄uisa a deo ē necesse fieri · et ita hoc p̄uisū qđ ātixp̄e nascat necessario futuꝝ ē. Ergo necessario futuꝝ est q̄ antixp̄s nascat. Non sequitur qz ꝓz est. Cum enī dicim? hoc p̄uisū necē est fieri · intelligim? et verū ē qz non potest simul eē qđ p̄uisū sit · & nō fiat. Vnde nullom̄ sequitur qđ necessario fiat. Hic quoq; dicit? me videte et occurrere · necē ē ut curras. hoc ē non potest simꝰ fieri ut videā te currē & nō curras · et ex hoc nequaq̄ ꝓueit qđ necessario curras. Hic igit exclusū ē sophisma. qđ mꝰtos in errorē duxit · ut oia ex necessitate fieri putarent ·

·M. cx

Hec dixit ysayas q̄n vidit glaz ei? · et locut? est de eo. Nec de exectione indoꝝ p̄ dixit q̄n incarnationē xp̄i ꝑphat. Non vidit ysayas dñm sicuti ē · quēadmodū nec moyses · h forsitan viderit sup̄ hoiez rapti ut paul? · Vñ iste iohs i epła sua ait. Non dū apparuit q̄d erim? · scim? qz cū apparuerit simles ei erimus quia videbim? eū sicuti ē. Ostendit ergo se dñs ante incarnationē oculis hoim̄ sci voluit i subiecta sibi creatura. non sicuti est.

Capitulū xxxiiij·

·M. ccxlii ·R·cxxxvii· L·ccxlviii·

Et cū egredet ihs & templo accesserūt discipli ei? · vt ostēderēt ei edificacōes templi dicētes · Mgr aspice q̄les lapides & quales structure · Ihs · Post omnacionē & serend verbis tāq̄m admonēdo? ābitione templi cēt vt nūq̄m tale op? destruet · magnificēcia ei exstructōnis ostēdit · Dz ait destruēda oia esse · templm enī et nū ad habitacōnē sci ꝑs ofēbat · bo scit p agnicōz filij & ofessionē pat̄s · & p̄ceptoꝝ obediēciā · dign? fuit do habitaculū. M · Nō moneat qđ mat̄bs pluālit dict discipli ei? · sed māc? ait vn? ex discipl̄is suis · qa vl vn? p oibꝰ loqbat vl singulare numerꝰ posuit p plurali.

Et respōdes ihs ait · Videtis has oēs magnas edificacōes · Am̄ dico vob̄ nō relinq̄t h lapis sr lapidē q̄ n destruat · J · iuxta hystoriā manifest? est sēs? Mystice aūt recedēte dño & templo cessat opus ficōmādatoꝝ sic ē & structa · vt iudi nihil ipleant & capite sblato mbra inter se pugnēt · Hi mr Dimisit? etiā procuratū ē vt patefacta eugl̄ica gra p orbē · templū cū suis cerimonijs tolleret · ne ꝗs adhuc puul? in fide haberet ad iudaismū si videt p manē facta a ꝑphis · Auferet g° umbra & palmā tenet veritas · p orbem declarata

·R. cxxxviii ·M·cxliii ·L·ccxlix·

Et cū sedet in mōte olinaꝝ adꝰ templū accesserūt ad eū discipli secreto · & interrogauerūt eū dicētes · Precept̄ dic nob̄ q̄ndo hec erūt · & qđ signū aduentꝰ tui cū hec oia incipiet osummari Interrogāt discipli dñm quo tēpore ierl̄m destruet · & q̄ signa demōdet p̄cedet aduentū suū · q̄ erit i osumacōe scli · Sedet aūt dñs super mōtē olinaꝝ adꝰ templū cū de ruina templi disputat · vt etiā ipso corporis situ verbis ogruat · mystice designās q̄ qđ mꝰ manēs i scis · supbos detestat amīcia · Quis enī n̄ videat qđ mons olineti fructifera designet scē eccl̄ie celsitudinē q̄m dñs semp̄ habitare delectat · Ille mōs n̄ solet gignere siluā stēlē · & q̄ lumē dat · infirmitates solut · lassos recreat · Rue p̄bāt fieri in eccl̄ia · dicēte psalmista · Ego sic oliua fructifera in domo di · Eccl̄ia lumē dat p̄dicādo sēptas infirmitates pctoꝝ solut · lassos recreat · vitā eternam p̄mittēdo

·L·ccxj·

Taitad discipl'os. Venēt dies quādo desideretis videre vnū diē filij hois·et nō vidbitis. V⁹ diē dic regnū dei·vñ psalmista ait qz melioz ē dies vna in atrijs tuis sup milia Dui? siqdē diei p̄sencia desiderare opoztz·nō tātū magtudine desiderij licet nob fingere sō nia q̄si mstet dies dñi. Sepe etiā ppt̄ hereticoꝝ importunitatem desiderauerunt fideles dñm· vel vna die corpali uisione si fieri posset redire ad tras·& nō uidebitis mq̄t. Sufficit eñ qp semel eugl'ij lucē toti mūdo exhibuit·& caritatis munere firmauit·ac fine mt̄ missiōe inuisibiliter in suis opat̄ Crudiūt̄ iraq; apl'i veritate doctrine·ut neq; in hoc exilij mundo gl'am dei vidē q̄rant·neq; p ea videnda doc voluntas dei sit mortē subire p̄sumāt. Sine eñ viuim? sine morim̄ domi sum?.

·M· ccxliii·R·cxxxviii·L·ccxlix·

Videte ne quis vos seducat. Multi enim venient in noie meo dicētes·ego sū xp̄s et mult̄os seducēt. Multi imminēte ibl'rimoz excidio extitere·qui multa vitati ostia & die dominī mstaē p̄dicauerūt. Vnd apl's i epl'a ad thesalonicenses. Multi in noie xp̄i venere antexp̄m. Ego reor omēs herchiarchas anticri cristos esse. Seducunt multos·unde simon mago in samaria omēs auscultabāt dicentes Hic est vtus di magna·

Cum audieritis aūt p̄lia·& oppiniones bellorū & seditiōes·nolite t̄reri. Oportz enim hec fieri·sed nondū ē finis. Prelia et expectatiōes bellorū ptinēt ad hostes·seditiōes ad cives. Que tria in ppl'o indeoz cōstat habūdasse. Sed bijs p̄currētibo āmonent apl'i ne t̄reant̄·quia usq; ad q̄dragesimū annū differendū erat urbis excidium·

Consurget enī gens in gentē· et rḡnū ot̄ regnum·et erūt pestilencie & fames et tremotus p̄ loca· troēsq; de celo et sḡ magna erūt. Hec aūt omia inicia sūt doloz. Cōstat hec omia ostigisse tēpore iudaice seditionis· añ vltiaz p̄uicie eūsionē ·E· Dorū alia sunt ab hoibo·alia e celo·alia a tra·alia ab elementis. Surget gens cōt̄ gentē· ecce p̄batio hominū. Terremotꝰ magni·ecce ira de celo. Pestilencie·hic mtserūt̄ meq̄litates corpū. Fames ecce sterilitas tre. Terroēsq; de celo & tempestates ut q̄dā codices habent· ecce meq̄litas aeris. Qui ergo in cunctis olimquūt·i cūctis frūt̄ ·Non dicit̄ hic de troribo et tēpestatibo hiemalibo que suo tempore venūt· sed de eis que ordinem tēporꝝ non seruāt ·D· Qd eñ ordinate vēit·non ē infignū ·Nec omia in illo tēpe opleta apd̄ iosephū inuenīt̄·qui narrat stellā gladio simile p annū totum sup ierosolimā ppēdisse·& currus eq̄tes q; arma tinxit phibet p aera discurrē·xl·diebo sūt visi. Hz & vitula sacrificijs admota·mt̄ imolantium manū emixa ē agnā ·J·Mistice regnū cont̄ regnū ot pestilencie eoꝝ quoꝝ fmo vt cancer serpit· et fames audiēdi verbū di ·Emotio tre & a fīs sēpatio in hēticis intelligit̄·qui cōt̄ se inuicē dimicātes ecclie victoriā faciūt·

·M·ccxliiij·R·cxxxix·L·ccl·Acxli·&·cxlvj

Tunc t̄dent vos in tribulacōem & occident vos & eritis odio omibo gentibo p̄pt̄ nomen meū. Per apl'os oim credentiū p̄sona ḡnatur quos quia inūi p̄ occisionē dñi ppter nomis & fidei eius confessionē p̄secuti sūt·merito ext̄miant̄. Dui? quidē corda hoim et p̄sta clementa turbant̄·vt cū rex ordo confundit̄ ex quo retributio venīat mons? rect̄·

·L·cclj·M·lxxxviij·Rcxlj·

Et capill? de capite vro nō p̄hibit·et i patientia vra possidebitis aias vras ·D· Quia dura sūt q̄ p̄dicūt̄ de afflictiōe mortis, dat̄ consolatio de gaudio resurrectiōis. Ac si dicat̄ mribo suis. Cur timetis ne peat q̄ inclusū dolet·q̄nquidē & illud in vob̄ pire nō p̄ot q̄d inclusū nō dolet. Caro inclusa dolet. capill? non dolet. Alit. Capillus d capite discipl'oꝝ dñi non pibit·q̄a nō solū fortia gesta scōꝝ d̄ q̄bo dicit̄·dñs custodit̄ oia ossa eoꝝ·sed et volatilis vt ita dicaz ac tenuissima cogitacōm sup ficies q̄ d occulta cordis radice q̄si ct̄ cerebro cesaries exit·apd̄ iustū indicē cōseruata digna mercede donabit̄. Unde ppha·& reliq̄e cogitacōis die festū agēt tibi. Nazarei etiā in lege comā nut̄re iubent̄·et nonacl'ā sup capud ālmuelis nō ascēdit·q̄a sapientiū cogitatio bōa sal̄uat̄ imppetuū. Custos oim virtutū patientia est·in q̄ animas q̄ corp? possidēt possidem? cū ipsas animas ad pacienā rōne regim?. Vera aūt pacientia ē·alieā mala eq̄nimit̄ ppeti·cōt̄ cū qui mala irrogat nullo doloze moueri.

Ponite g° in cordibo vris non p̄meditari q̄ad mod̄ respōdeatis. Ego eñ dabo vobis os & sapiencia·cui nō poterūt resistere

et dꝫ dicere oñs aduſarij vñi. Ac ſi membris ſuis infirmantibꝰ dicat · nolite pertumeſcere · Vos ad ćtamen accedit̄is · ſed ego p̄lioꝛ · vos vba edit̄is · ſe dego loquoꝛ ·

M ccxlv.

QVnc ſcandalizabūt multi et inuicē t̄dēt et odio habebunt inuicē · et multi pſeudo pphe ſurgēt et ſeducēt multos. Et qm̄ habū dabit miqtas · refrigeſcet caritas multoꝝ um M. R. Qui aūt pſeuerauerit uſq; in finē · hic ſalnus erit. M. Multi ſcādilizabūt id ē ruent a fide · timoꝛe vel immamtate toꝛmentoꝝ · vel poꝛtētis. Inuicē tradēt frater infidꝫis fratrem fidele · et odio hēbūt iſurgēdo filij in parētes et pētes i filios · gladio dñi ſepante eos ab inuicem qꝫ in pncipio p̄dicatiois factum eſt Falſi pphe ſurgēt · ut et miraculis ſeducant · Fidelis aūt quocūq; tēpoꝛe incipiat · uſq; ad finem pñtis uite pmaneat in caritate · quam non poterunt extinguere aque multe · et ſicut euglſta iobs martir extitt. quia paſſionem quā non ſuſcepit in coꝛpe. ſeruauit in mente · ſic et nos mꝛes eſſe poſſumus ·

M · ccxlvi. R cxl.

ET p̄dicabit hoc euglm regnm in vniuſo oꝛbe in teſtimoniū oibꝰ gentibꝰ · et tunc veniet conſūmatio. Remigiꝰ. Quia noneꝛat do minꝫ coꝛda diſcipl̄oꝝ de p̄ditione ſue gentis eſſe triſtāda · hoc modo conſolat ut ſciant amiſ ſis indeis ſe ſocios regni celeſtis ex toto mꝰo habituros. Dit enī eccl̄iaſtice teſtāt hiſtoꝛie multo ante excidiū indee oñs populi ad p̄di cādū euglm p totū oꝛbem ſūt diſpſi. exceptis iacob zebedey · et iacob frē dñi · qui pꝛiꝰ i iuda p vbo euglij ſanguinē fudrūt. Igit ante cō ſūmationē euerſioms ihl̄m · fuit in qtuoꝛ pti bus mundi p̄dicatio euglij in teſtimoniū cre dentibꝰ aduētus filij dei et redēptioms · in te ſtimoniū non credētibꝰ ſue damnatioms ·

M · ccxlvii · R cxlii ·

QVm ergo videritis abhominationē deſo latioms q̄ dicta ē a damele pphā ſtantē in loco ſancto · q legit intelligat. L. Rndo ad intelligēdam puocamur · miſticū monſtrat eſſe qꝫ dictū eſt. Abhominatio ſcdm veterem ſcpturam pꝛolū nuncupat · et idcirco addit

deſolatiōis · qꝫ in deſolato templo ydoluꝫ poſitum ſit. Putāt aūt vl de antixpo itelligi vl de imagine ceſaris qm̄ pilat? poſuit i tem plo · vl de adriani ſtatua · q in ipo ſcō ſctoꝝ loco mlto tempe ſtetit · M. Lucas vero ſe quēti capl̄o oſtendt tūc factā fuiſſe abhomīa tionē deſolatioms q̄ a damele p̄dicta ē · qndo expugnata ē ierl̄m. Hoc teſtiōim qꝫ domi? ſūpſit de damele · hēt in fine vndecime viſio mis · & i dimidio mqt ebdomade auferet ſac ficiū meū & libamīa · et i tēplo abhomīatio de ſolationū erit · uſq; ad conſumacōem tempis Aug? · in epl̄a. Sicut dr ebdomada ſeptez diez · ita eſt vna ebdomada ſeptem ſeptima narū vl ſeptē menſiū · vl ſeptē annoꝝ vl ſep tem luſtroꝝ. Sic de ſil̄ibꝰ. Quantū gꝰ tēpis daniel itellexerit · p ebdombdē dixt · lxx · eb domades nos ignoramus · niſi a cronicis p̄ci piamus. Expoſitoes aūt diniꝝ eloquioꝝ n ſolū cōputacōe tempoꝝ · verū etiā rebꝰ ipis cō pletas fuiſſe pmo dñi aduētu damelis ebdo mades demoſtrāt · maxie qꝫ ſcriptum eſt. Ex tīguet ſanct? ſcōꝝ · vl qꝫ in eadē pphia ebrei codices expſſi? hnt · occidet xpus & nō erit eius. Id ē nō erit eius ciuitas · quō ſic alīēat? eſt a iudeis q̄ pt̄ ea ſaluatoꝛē ſuū nō eſſe cre diderūt · qa occidē potuerūt · Si aūt iā cplete ſunt ebdomades · qa iam ē vnct? ſcūs ſctōꝝ · iam occſ? eſt xpus · vt nō eſſet ciuitas ei? · iā de tēplo illo ſublatū ē ſacficiū · ſblata vnctio merito apl̄is & fine q̄rentibꝰ reſponſū eſt · nō eſt vīm ſcīe tempa vl mometa q̄ pat poſuit in ſua pt̄ate · quō tempa q̄ p dnēlis pphiaꝝ ſcire poterant · non ad finem ſeculi de quo que fierant ptimebāt ·

L · cclij ·

QVm aūt videritis circūdari ierl̄m ab exerci tu · tūc ſcitote quia appꝛopiquabit deſo latio ei?. Dicta ſūt ea q̄ p q̄dragita āños nec dū fine adueniente futura erāt · hic ipe finis de ſolatiōis q̄ a romāo exercitu facta ē expmt

L · ccliij · M · ccxlviij · R cxliij ·

QVnc qui in iudea ſunt fugiāt in montes · et qui i medio ei? diſcedāt · & qui i regio nib? nō mtret in eā quia dies vltioms hij ſūt vt ipleant oia q̄ ſcripta ſūt · D. i mr. Tūc id ē tempe obſidiom pxio · dū adhuc fugere licebit · dū miles romanꝰ p fines indee ſe dif fundē cepit · nō fugiāt in ierl̄m qui extra ſūt ·

sed qui mi ea sunt discedant. añcp ita piculū urgeat. ut nō possit euadi. Dies em ultiōis hij sūt. dñici uidt sanguinis ulcionē petētes Eccl'iastica narrat historia xp'ianos q i iudea erant imminente excidio ab angelo monitos fugisse. et ē ns iordanē in ciuitate pella. donec solatio indee impleret. habitasse sub tutela agrippe qui parebat impio romanorū

Mccxlix. Rclxiiij. Lccliij.

VE aūt pgnātibo et nutētibo milt diebo illis. Ve psente captiuitate pgnantibo et nutrientibo sine mātibo ut q dā it ptent quarū vel uteri vel mam filioz sarcina pgranate. fuge necessitatē non minimū impedīūt Lege regū historiā m vbi uxor ionathe maluit captiuitatis ppropa fuga uitās. lapsū sinu filiū ppetuo claudum recepit. Ampli. A. d vobis dñi. Rūdo aliquis ocupiscit rem alienā aia sua quasi ocepisse uidt. Si vero qd ocupiscit p aliquam neqciā poterit obtinere. quasi natū filij oscularī et nut re ognoscit. Vis concupiscēdo impgnari. Cōcupisce vitā eternam Ipsa sit spes tua. et ētus erit pt? tuus

L.ccxl. Mccli Rcxlvi

ERit em pssura magna sup tram. et ira ppl'o huic. B. Dressura ppl'o iudeorum usq dū die p oēs gētes dispso. indiuidua comes adheret

L.cclvi.

ET cadent in gladij ore et captiui dicētur in omes gentes. et ibl'm calcabit a gentibo. donec impleant tempora nationum Tempora nationū sūt q ommemorat apl'us dicens. quia cecitas ex pte facta ē i israhl' doc plemitudo gencīū intoiret. et sic omnis israhl' saluus fieret. Rue secūt ptinēt ad finē seculi

M.ccl. Rcxlv.

ORate aūt ut nō fiat fuga vestra hieme vel sabbo. M. Dec adulterā nō phiberet in iuda fugā. quia ibi est fuge omodior tempancia hiemis quā feruor estatis. et q dns iam tm ianerat obsernāciam sabbi. hil'. Orate itaqp admōem. ne vel hieme fuga nra vel sabbato fit id est ne aut in pctōz frigore aut in ocio bonorū opum repiam. Vtiqp fugientes

longam a do si fides & caritas m xpo refrigescat. si ociosi in ope dei torpeam? sabbato vtutū. I. ui mī Ampli?. oāte vt uō fiat fuga vra hieme vel sabbo id est ne finiant fructus opis vri. cū fine temporis. Dieme em finitur fructus sabbo temp?

A. ccli. Mcxlvi. Rcxlvi

ERit em tunc tribulatio magna qlis non fuit ab initio mūdi. usqp modo neqp fiet Crisostim?. Dicendo tūc. non utiqp tempora subuersionis ihl'm et finis mūdi que plurimū a se distant oiūxit. sed illud tm? quo hec ventura sūt tēpus notauit. & est mos scpturarū hoc uti elocutōis modo. Ideo orandū est. qz tunc cū impleta fuerint tempora nationū fiet antexp'i psecutio. qn crebrima et acerbissima torm?ta longe lateqp inferent fidelibo

Rcl. Lcclvi. Mcclviij.

ERunt signa in sole et luna et in stellis et in terris pssura gencīū p confusione sonit? maris et fluctuū. a resistētibo hominibo p timorē & expectatione q supuenient vniuerso orbi. Pre confusione id ē ante confusionē. ut antea signa sint et pssura gencīū. deinde sequetur confusio sonitus maris et fluctuū. Sol obtenebr as ait iohel. et luna in sanguinē. antequ veniat dies dñi magn? et manifest?. B. Merito incūbēte indicio sonit? maris & fluctuū confundit. tra orbis pmentibo se inuicem colonis inficitur. maxia celi luminaria t'bant. quia quō impl'e ad casū arboris fragoris motusqp sui pmittē solent indicia. sic finno mundi appropiante. qsi pauencia nutant elemēta. Chr. Nec mirū homines arescere ptimore. in quibo illud iplebit pugnabit p eo orbis terrarū cōtra insensatos Omnia q adusū nite accipi?. vtim? in culpā Tranquillitatē hūane pacis vtim? in vanā securitatē. pgnationē tre p habitatione diligim? pace. salutē corpū. redigim? in usū vicior. Vbertatis habundātiā nō ad necitatē carnis sed ad pnitatē sumi? voluptatis. serenitatem aeris cogim? nobis seruire ad amorem trene dilectionis. Iure igit nos omia fruiter ut quot in mūdo habuim? gaudia. tot post modū senciam? tormenta.

M. ccxlii. Rclxvii.

Et nisi breuiati fuissent dies illi non fiet salua omis caro · sed ꝑ electos breuiabūt dies illi. Remigi⁹. Sensus ē · Nisi de⁹ q̄ dat vtutē patiendi dispoficōe sua breuiasset potē ciam psequēdi · rar⁹ vel null⁹ fieret salu⁹. Nō hoc ergo dicit vt tēpora mutent scd̄m delīa menta quoꝝdam · nō attendenciū · qđ scꝑtū ē ordinacōne tua pseuerat dies · sed ne malicie mora fides credenciū ocuciat. Quanto enim tbulatio tēpore antexp̄i gr̄auior ē futura · ceteris tāto ē modēacior futa breuitate temporis · Tribo annis et dimidio impugnabit eccl'a.

Mcclii. Rcxlviij. Lcciij.

Tunc si q̄s vobis dixerit ecce hic xp̄us aut illic nolite credere. B. Nōnulli ex utere q̄ curricula opntātes etatū · certū se consūmationis secli ānū diēq; & horā dicerēt inuenisse ex autoritatez dn̄i dicentis · nō ē vr̄m noscę tēpora vel momenta. Multi etiā heretici venturi sūt · et venerūt quoꝝ prim⁹ simō magꝰ fuit · extremus vero futur⁹ est antexp̄s. Non est igit̄ credendū alicui vel de psona ut ipe sit xp̄s · vel de tēpore vēturi iudicij ·

M · celiiij · R cxlix ·

Surgēt em̄ pseudo xp̄i et pseudo ꝓpl'ete et dabūt signa magna & ꝓdigia · ita ut in errorem inducant̄ si fieri pt̄est etiam electi Ecce p̄dixi vobis. B. in mr̄ Hec tēporibo añ xp̄i ꝓpe ogruūt · q̄n etiā signoꝝ opatio eos q̄ tormenta mgerēt cōmutabit̄. Vñ apl's. Cuius est aduent⁹ scd̄m opationē sathane in omi secundctione signis et ꝓdigiis mendacij. Predicit̄ ego electis ut p̄scij vigilent · ne eorū fides cōcuciat̄ · licet psecutor pietatis · sit opator vtutis. Forsan multi corruent · qui iudicio humano vident̄ electi

Mcclv · Lcciī ·

Si ergo dixerūt vobis ecce in deserto ē nolite exire · ecce in pnetlibo nolite credē A · i epla · Antixp̄s ceremonias legis tēptabit restaurare ut eugl'm solu at · Que res in deos eū p xp̄o suscipe suadebit · Igit̄ membra eⁱ⁹ qui se efferet sup̄ omē qđ dicit̄ de⁹ aut quod colit̄ · p̄dicabūt se habere cristū in deserto litere legis. I · Amplius si q̄s dixerit vobis morari cristū in deserto gentiliū et philosophoꝝ dogmate · aut in hereticorū penetlibo qui dei pollicent̄ archana · nolite exire a fide vestra ut illi edatis · Penetl'ia sūt hic camē hereticoꝝ

Mcclvi. L · ccv ·

Sicut enī fulgur exit ab oriente et paret usq; in occidente · ita erit et aduent⁹ filij hois subito et exoriscę⁹ venet ut null⁹ in sua mēte latere pmittat̄ · q̄n indicis fulgore penetret̄ Psalmista etiā dicit de⁹ manifeste viet · de⁹ nr̄ et non silebit. B. Stultū ergo ē eū credi esse in abscondito · q̄ lum ē ē totius mundi · Pulchre lucas ait de sub celo · q̄ indicij discrimen erit in aere apl'o dicente. Simul rapiem cū illis in nubibo obuiam dn̄o in aera · Potest hoc et de illo dn̄i aduentu accipi · q° quottidie venit in eccl'iaz · et in corde fidēliū regnat Nolite mq̄ credere q̄ cristus latitet · ꝙ q̄ fides ei⁹ ab oriēte usq; ad occidētē in ecclesijs fulgeat. De ipo namq; in salomonis figura ꝓphetatū est. Dñabitur a mari usq; ad mare et a flumine usq; ad tmimos orbis tre A flumine scil' vbi baptizatus ē · q̄ inchoepit euāgl'm p̄dicare · & alibi Omēs gentes quas fecisti venient & adorabūt coram te dn̄e De eoꝝ sophomas. Adorabūt eū vnusq̄sq; de loco suo · & omēs insule gentiū. Nomine fulguris seu fulgoris intellige manifestacōz sol' siue alteri⁹ splendoris mundi tenebras fugātis · fient eccl'iam cristi⁹ illuminat ·

M · cclviii. R cl. Lcclvii ·

Statim aūt post tbulacōz dieꝝ illoꝝ sol obscurabit̄ et luna nō dabit lumen suum et stelle cadent de celo · et vtutes celoꝝ omone būt̄ · et tūc parebt sig⁹ filij hois in celo. Signum intellige crucē ā uexillū victorie. I. & D · i mr̄. Nō diminucōe lumis · sed opacōe vel lucis omia erūt tenebrosa in die indicij · de q° ꝓphetauit ysayas dicens · Erubescet luna et confundetur sol · cū regnauerit dn̄s exercituū in mōte syon et in hierl'm · & in ospectu senum suorū fuerit gl'ificatus. Cetez pacto die indicij et et clarescente gl'ia future vite · cū fuerit celū nouū et tra nona · tunc fiet qđ idem ꝓphēta dit alibi · et erit lux lune sicut lux sol' · et lux solis erit septemplicit̄ sicut lux septem dierū E. Quid dn̄s vtutes celoꝝ nisi angl'os archangelos tronos · dominationes p̄ncipat⁹ et potestates appellat · que in aduētu sui oculis

nostris nisibiliter apparebūt · ut distincte tūc
a nob exigant · hoc qd nos modo inuisibilis
odit or eqmiter portat. D. Quid miq hoies
tremere. cum aspectu indicij tremant angelice
potestates. Ille vtutes celestiū q dū sine cessa
cione dspiciūt in sua dtēplatione dtremiscunt
Sed isdē tremor nō pnalis timor ē. sed lau-
dancū veneratio. Vnde iob. Colūpne celi cō-
dtremiscūt et pauēt ad nutū eiq. Quid ergo fa
ciunt tabule · qū tremūt colūpne qd vgultuz
dserti patiē · cū cedrq paradisi ocutiē ·

Mcclix. Kcli. Lccl viij·

ET tūc plangēt oēs tbo tre. Tūc scīt cū
vidbūt tumphale vexillū plangēt se bij
qui municipatū nō hūt in cel · sed scpti sūt in
tra. Dicit iobs csostim? quēadmodū ig dicte
ige in ciuitatē exercitq ancedit pferens signa
atq; uexilla rgalia. et habitu ppationis armi
sone annunciat regis introitū · ita dño descen
dente de celis pcedet exercitq angelorq et arch
angelorq q signū crucis ut tumphale vexillū
pferentes · diuinū regis celestis ingressū tris
trem entibo nunciabūt. Tūc agnoscent dfilū
iniquitatis sue · qui dnm maiestatis crucifix
erūt. Et tūc frustra fatebunt impiā cecitatem
suam qū ostendet vulnera sua rex gl'ie · et qū
videbūt in quem dpunxerūt ·

ET videbūt filiū hominis vēmētē in nubibo
celi · cum vtute multa et maiestate. Am
ep'a. Qui pri? sicut pluuia in vell? descēdit
in humilitate · venet in potestate & gl'a. Et qz
nubes suscepit eū eūtem in celū · et illic dictū ē
ab angl'is quō sic veiet sicut abijt · merito cre
dendus ē nō solū in eodem corpore · vez etiā
in nube venturus ·

ET tunc mittet angl'os suos cū tuba &
voce magna · et dgregabt electos eius a
qtuor ventis. a summis celorq usq; ad tmmos
eorq. D. m mr. Tuba ē potestas suscitādi mor
tuos · vox magna · ut null? remaneat nō suscita
tq · et ut omnes sint in indicio. A qtuor vē
tis id ē a qtuor climatibo mūdi · oriente et oc
cidente aq̄lone et austro · & ne quis putaret ñ
etiā a meridianeis regionbo dgregādos · sub
iunxit marc? · A summo tre usq; ad sūmū celi id
est ab extremis tre finibo p directū usq; ad
ultimos tmmos ei? · vbi longe spectantibus
circul? celi tre vidt infidē. Omīs ergo occurrēt
ad indiciū & electi et reprobi. Mathe? dit a su
mis celorq usq; ad tmios eorq · qd figt omēs

q̄ sūt sub curuitate celi q̄si p orizontē. Quō cō
mentatoris ē maxime in obscuris locis diuer
sorum sentēcias in optione lectoris ponē · lega
mus et alit. Statim post tbulacōz dierq illorq
inceptā nō adhuc finitā · sol iusticie obscura-
bit ad gelida corda. Amb. Sit em p captu
uidētis radiq mūdani scl aut pallidior vidt
aut clarior · ita p deuotione cōdētis vnicuiq;
spūale lumen mitūdit. Luna nō dat lumen si
obiectu tre radij sol excludant · sit et eccl'ia nō
dabit. cū vicia carnis obsistūt · ne fulgorē di-
vini lumis de xpi radijs possit mutuari. Naz
in pscutionibo lucem di · solus plerūq; amor
vite huiq excludit. Stelle cadent de celo · id ē
de eccl'a quō pene derit semen abrahe · cui as
similate sūt stelle. Remigiq et mr. Virtutes
celorū monebunt · qz q̄dam fidles fortissimi
turbabunt · impijs ult modū seuientibo. Vel
angl'i mouebunt ad iram vindicte · qui cum
tuba mittendi sūt a filio hominis. In tuba enim
dei descendē. Hoc ē nomine dei bellum gerere
Nam p nouissimā tubam intelligit extremum
bellum malignorq spūm · qui sepe victi sunt ab
angl'is ut ait iohes apl's. Vidi michabel et
angelos eius in celo pungnantes aduersus
draconem. Extremū bellū tūc erit · quia in ge-
hennā mittent. Tempe tbulationis ancristi
apparebit signū filij hois in celo subandis et
nō in tra. Efficacia enim crucis tūc latitabit in
tris sed in milibo sanctorq manifestissima est
in celis. Tunc plangent omīs tbo tre id ē dig
plactu facient · & q planctus necessario seqt
Nullum enim malū impunitū · & tādē vidbt
filium hominis vmentē in nubibo celi · id est in
sanctis · sicut ecciā nūc venire nō cessat scdz id
qd ait. Amodo videbitis filiū hominis sedentē
a dextris vtutis dei · & vmentē in nubibo celi ·
Sed ido tūc cū potestate magna et maiestate
venet · quia maior potestas et maiestas illiq
apparebit sanctis quibo magnā vtutē dabit
ne tanta pscutione vincant · & mittet angl'os
suos id ē pdicatores · in tuba id ē in manife-
stacōe. In lege em pcipiūt fieri tube ductiles
ex auro · ere argento · ut sublimia doctrinarū
resonēt sacmenta. Et dgregabūt electos eiq d
qtuor mdi ptibo id ē de toto orbe terrarū. Haut
dubie et magr sanctorq ostācia cū auditu fuet
qp ancristi spū oris domini interfectus sit &
omis israhel dūsus ad fidem.

DIs aūt fieri incipiētibo ispicite et leuate
capita vestra quō adpinquat redēptio
vr. Cum plage mundi crebrescunt · et tror

iudicij ꝺmotis vtutibꝰ ostendit· leuate capita ꝰ ē exhilerate coꝛda· qꝛ ꝺñ finit mundꝰ cui amici nō estis· ꝓpe ē ꝛōeptio quā ꝙistis Inscptā sac̄ sepe capt ꝓ mēte pomt·qꝛ sicut capite ꝛgūt mbꝛa· ita cogitacōs mte dispo-

//nunt

Capitulum xxxv·

HArboꝛe autē fici discite paboℓā Cū iā ꝛāꝰ eius tener fuet·et folia nata &·omis arboꝛes cū ꝓducꝫ iam ex se fructū· scitis qm ꝓpe ē estas· Ita & vos cū vidritis hec omia fieri·scitote qꝛ ꝓpe ē m ianuis· Sit ex fructu arboꝛ uicina estas ꝺgnoscit·ita ex ruina mꝺi ꝓpe ee ꝺgꝰscit ꝛgnū ꝺi· Ex hjs vbis ostēdit·qꝛ fructꝰ mūdi ruina ē ad hoc crescit em ut cadat· ad hꝰ gmiat ut q gmiauet claꝺibꝰ ꝺsuāt· Vñ aūt ꝛgnū ꝺi estati ꝺpat·quia tūc meroꝛis nubila ẽnsibt·et dies uite fulgescent et m sol claritate· M· Juxta ꝓzē supꝫ dictaꝫ sentenciaꝫ ita ꝺt miando excipies· Cū vidritis hc oia fieri sbaudis q dcta sunt de tē poē ꝓsecucōis añxpi· scitote qꝛ ꝓpe ē ꝺsūmaꝰ sct·i· Ꝺ m mr· Mistice ꝓ ficū intelligit synagoga ꝺāpnata qñ xps in ea nō inuenit fructum institie quē ꝙsiuit· Cū aūt fꝺi lucem recipiet israℓ·arboꝛ fici ꝺin sterit fructuꝫ ꝛꝺdet iuxta iꝺ bti iob· Lignū hꝫ spem· si pcisū fuet·rursū em uiescit·& rami eius pullulāt· Ꝛ ꝺ vbi factū vidis estatē ꝛe lucis ee m ꝓxio nō ambigas M·ꝓ? etiā oēs arboꝛes ꝓducēt ex se fructū·qꝛ ꝓpli oim natioꝰ scꝺm supꝫ scꝑturas ꝓphcias ꝛcipient eugℓm añcꝑ veiat ꝺies extremi ꝺiscrimis· Jꝰ m mr· In qua vna quꝙ arboꝛ maiestabit ꝙ int? habuet·aridū ad ꝺburēdū aut uiride ad plātāꝺū cū ligno nite·cꝰ folia erūt in salutē genciū id ē vba qꝺo dicet· Veite bñꝺicti patꝛs mei·

HAmen ꝺico vobis quia non ꝑteribit geñeracio hec ꝺoc oia fiāt· Celū et tra ẽnsibt vba vo mea nō ẽnsibt· Ꝺ· Ghationē aut oe būanū gn? ꝺit·aut spēalit intoꝝ· Celum qꝺ ẽnsibit nō ethereū sine sideꝝ·sed aeriū·& quo ꝺicim? aues celi·mtelligē ꝺem? · Neqꝰ em aq ꝺiluuij q qnꝺcim tm cubitis monciū cacumia ẽnsceꝺit·ulꝫ aeris et heris qꝰ ꝺsimia ꝓueisse credenda ē· Ꝛ nocūqꝰ aūt ꝓueire pot at·eo igms iudicij ꝓueiet· Itaqꝰ celū & tra ꝓ eā qm nunc hñt imagiē ẽnsibūt·et ꝓ eencia sine fine manebūt· Vñ eccℓiastes· Ghatio ꝑterit et generacō aduenit· Terra vo ietnū stat· Verba ꝺñi

nūqꝰ ꝑtibūt ꝺ ē vitas quam exꝑmūt manet

L·cclix· inefnum

ATēdite aūt vob ne forte gūet coꝛda vra in cpula et ebꝛietate· & curis huiꝰ uite et supueniat m vos ṛpentina ꝺies illa· Tāqꝰ laqus em supueiet m oēs q sedēt sup faciem tre oīs· Sicut mediꝰ vob ꝺicēt attendite ne qs de illiꝰ herbe sucꝺ auiditꝰ sumat· qꝛ mox moriet nōne mortē vitaētis· Nunc iubet salua toꝛ custoꝺiā aiaꝫ et coꝛpoꝛū· & non curatis M aioꝛ infamia nō potest esse ꝰ mortē coꝛpiꝰ et anime nō foꝛmiꝺaē

VIgilate itaqꝰ m omi tpe oꝛātes ·ut digm habeami fugē ista oia que vētura st et stare ante filiū hominis·

Rclii· M·cclxiii·

DEscitis em qñ tēpꝰ sit· Amb libro ꝛcio qstionū· Omi tēpoe opꝰ ē nigilia mētis añ mortē coꝛpis ·ut in pncia sūmi iudicis securi ofistam? ·Hec em erit nra beatituꝺo· Nō ꝺixit nescim? ·sed nescitis·qꝛbō vel āgℓs nec sibi nec alij scit ꝺiē iudicij· sed filiꝰ i pze sibi scit ꝙmuis alijs nesciat ꝺ ē nullū sciē faciat· ut semp sollicati vigilem? ·Pater aūt solꝰ sciē ꝺicit qꝛ solꝰ fat filiū sciē e· Nota ē hc ꝛgℓa loquēꝺi ut ibi· Tēptat vos ꝺñs ut sciat ꝺ est sciē faciat si ꝺiligitis cū· Sic gꝰ planū ē qꝺ

//seqtur

M·cclx· Rclii·

DE ꝺie aūt illo et hoꝛa nēo scit·neqꝰ filiꝰ neqꝰ āgeli m celo·ñ solꝰ pꝛ· Ꝺinc arriꝰ et eunomiꝰ ꝺixerūt nō esse eqles q nouit et q ignoꝛat· Sed cū omia tēpoꝛa fecerit vbū ꝺei quoꝰ pcest ignoꝛare ptem cuiꝰ totū noneꝛit Ꝺo aūt sūt omis thesauꝛi sapie absconꝺiti in saluatoꝛe ·qꝛ nob sciren ō expedit· Vnde ait Non ē nrm noscetpa ve momēta q patꝛ posuit in sua posstate· Ꝺinc ostēdit qꝺ ipse sc at sed nō expediat apℓis noscꝛe ut semp inēti ꝺ tempoꝛibꝰ futuris ·viuant cū timoꝛe· Aug? ꝺ vb ꝺñi in hoc capt·o· Vtiqꝰ cū ꝺixit patꝛ scit·iꝺo hoc ꝺixit qꝛ m pze et filiꝰ scit· Nescit tamē filius id est coꝛpꝰ eiꝰ in tra positū qꝺ ē eccℓa Ꝺinc ieromm? in minoꝛi breuiario psalmo cº xxxviii· Ꝺuamtas filij ꝺixit m eugℓio se ignoꝛare finem huiꝰ mūꝺi· Gregoꝛiꝰ in regiꝛstro eulogio patꝛarche· Nouit vmgemitus ꝺei boꝛam iudicij·sed nō ex natꝛa humamtatis

·Lccvi· Mcclxi·

Icut aũt in diebꝫ noe ita erit & aduentꝰ filij hois. Sicut eñ erant in diebꝫ aũ diluuiũ comedẽtes et bibentes nubentes & nuptũ tẽdentes usq; ad eũ diẽ quo intrauit in archam noe et nõ cognouerũt donec venit diluuiũ & tulit omes. ita erit & aduẽtꝰ filij hois. Post pugnas & dissencõs et cetera q̃bꝫ genꝰ uastat humanũ. breuis pax subsequt̃ scdm apl'm ut fides credẽciũ ꝓbet. Ait enim. Cũ dixerint pax et securitas. tũc ipentinꝰ eis supueniet interitꝰ Noe archam edificat. cũ dñs eccl'az de uiris figlibꝫ q̃si ligms leuigatis ad unãdo structt Q uã pfecte cõsuatã mgdit cũ hãc i die iudicij p̃sencia sue uisionis eternã hitatoꝝ illustret. Ez cũ archa edificat. iniqui luxuriãt. cũ vero intrat intercũt. qz q̃ sanctis hie certãtibꝫ insultant eis. illic coronatis eterna dampnatione plectent

Lccviij.

Similiter sicut factũ ẽ in diebꝫ loth edebant & bibebãt emebãt & vendebãt plantabant et edificabãt. q̃ die exiit loth de sodomis pluit ignẽ et sulphur & celo & oẽs pdidit scdm hec erit q̃ die filiꝰ hois reuelabit. Sola ea q̃ leuia vel nulla putari poterãt delicta cõmorat. ut intelligat illicita q̃li pena feriant̃ filicita & ea sine q̃bꝫ hec uita nõ ducit imoꝝ raciꝰ acta igne & sulphur e punit̃. Loth in sodomis id ẽ electoꝝ ꝓpꝫ interp̃tacõꝝ nois loth eoꝝ flagicia detestãs. Exeũte loth sodoma pibit qz in cõsumatione seculi mali mittẽt̃ i cammiñ ignis. Ille ignis qui de celo cadet nõ erit ecꝝ ppetua pena. sed longe acriꝰ.

M. ccxlviii. R. cxlii. Lccix. & xcclviii.

Qunc q̃ in tecto ẽ nõ descẽdat tollere aliq̃d de domo sua. & q̃ in agro nõ reuertat̃ tollere vestimẽtũ suũ. In tecto ẽ q̃ excedens aiã carnalia. spualit̃ uiuit in dogmate. quo diabolica iacula nõ pertimũt. Nullatenꝰ ergo descendat p̃sertim uicio immitẽte in domũ p̃stine cõsuetudinis. ne ꝓtat ea q̃ illiqrat mundi carnis sue deliria. Ipsa enim caro q̃ degimꝰ. vel mũdus iste domꝰ nra ẽ. & q̃ dicit apl's. Scimꝰ enim cꝓ si terrestris domꝰ nra habitacõis dissolnat. edificacõꝝ a deo habemꝰ. Ager ẽ eccl'ia in q̃ qui operat̃ nõ despiciat secularia. In agro etiã spualiũ scꝑturaꝝ serẽ debemꝰ nõ q̃rentes q̃ retro sũt. necꝓ tollentes alterã tunicam quam

Lccx. apl'i bre ꝓhibẽt

Memoẽs estote uxoris loth. Vxoꝝ loth figificat eos q̃ in tribulatione retro respiciunt. et a spe divine ꝓmissionis se auertunt Et ideo statua sal facta ẽ. ut admonẽdo homines nõ hec faciãt. tãcꝓ odiat coꝝda eoꝝ ne sint fatui

M. cclxii. Lccxii.

Qvne duo erũt in agro. unꝰ assumet̃ & alt̃ relinq̃t̃. Tunc scit in illa obscuritate vel sicut lucas ait in illa nocte filioꝝ tenebraꝝ q̃ dicẽt pax & securitas imminent due dñe predicatoꝝ in eccl'a ministerio. tãcꝓ in agro dei operanciũ. Unde quidã agricola dixit dei agricultura estis. Assumet̃ aũt ille qui nõ adulterãs vbũ dei in xp̃o locutꝰ fuerit. relinq̃t̃ vo a deo qui xp̃m annũciauerit nõ caste. s ex occasione

Due molẽtes in unũ una assumet̃. & una relinq̃t̃ i duabꝫ intelligẽ possũt hẽses & eccl'az cꝓ sit molere videãt̃ in lege & euãgl'io. et de esu dẽ scꝑturis farinã trepceptoꝝ dei & cũ noꝝ nois xp̃i in ꝓpositũ kẽant. nõ eandẽ mercedẽ scipiũt. Lex aũt velut in fortes mole saxũ. tarda et gua aput solos iudeos iacẽt. ñ volubilitas euãgl'ij tãcꝓ supioris mole suppposita fuisset. Hoc enim lex opabat̃ sine euãgl'io qđ vno saxo fieri potest. Confringẽ poterat ñ ꝓdesse sicut ait apl's. Lex nã opat̃ gratiam vero non ꝓstat. Euãgl'm vo suppositũ utrꝝcꝓ odecoratꝫ actãta velocitate opis ecũferẽt. ut volubilitate sui scl'i moe circueat. hoc ẽ infirma nisi tetigerit celestia penetret. frena collustret. Hoc paul's intelligẽs ait. Ut sermo dei currat et clarificet̃ vob. Euãgl'm tãcꝓ supioꝝ mola omes aduenientes suscipit. & velut p q̃sdã caũnulas ꝑceptoꝝ ad infiora trãsmittit ut ibi hinc inde duoꝝ testamẽtoꝝ salutaribꝫ mãdatis gentilitatis aspitate mollita. ꝓducat omẽ qđ pnꝝ ẽ hanc opationẽ molaꝝ eccl'a peccatoꝝ aspitatẽ excutit ex intimis cogitacõibꝫ medullã mũdi cordis elicit. velut similagine deo offerrẽs. sicut ait danid. Sacrificiũ deo spũs tribulat's. Dãc testamẽtoꝝ sit'rudinẽ arbitroꝝ ezechielem perstrinxisse. cũ dixit rotã in medio rote eẽ onexã B. Alif. Molentes appellat eos q̃ in plebibꝫ ostituti trãguntur a doctoribꝫ secl'aria agẽtes. Quos et feminaꝝ noie figificauit. qz ostilijs pitoꝝ trgi eos expedit. & molẽtes eos dixit ꝓpt tẽporaliũ negociorꝝ ecuitũ. In unum molẽtes dixit. in q̃ntũ de suis negocijs p̃bent ubiq; ecclesie. Ex se q̃si farinã ꝓiciunt. qz in quieto

cordē minutissimas cogitacōs gignunt. De quibo illa ps assumet q̄ connubia ꝑpt amorē tm̄ generis exercuit. trenamq; substanciā ob acq̄rēda celestia disp̄sanet. et illa rlm̄q̄ que cingulis ob illecebras carnis seruierit. trena vero si q̄ eccl'e vel panpibo obtulerit ideo faciet ut q̄si seruiens dño amplio abundet.

VVo in lecto vno assumet. & alt rlm̄q̄t Per duos in lecto significat illos. qui ociū & q̄tē diligūt. neq; negocijs secularibo neq; negocijs eccl'iasticis occupati. Non de duobo hoibo ē dictuz. sed de duobo generibo affectionū. Qui em̄ ꝑpt deū otmēcie studnet ut sine sollicitudie minēs cogitet q̄ dei sūt. assumet obniā xp̄o in aera. q̄ vo vel hūane laudis amorē. vel alia q̄libet uitioz corrupcōe statum monastice nite quo imbut? ē neglexerit rlm̄q̄t. Vñ ieremias ꝺscribens lapsū aie ociose sub iudee sp̄ē ait. Vidrūt eā hostes & driserūt sabba ei?. Nec puto alia gna eē hoim q̄bo constat eccl'a. q̄m ista tria hnc̄ia bias dras ꝑpt assūpcōz & rlictionē. Vnde et ezechiel ꝑpha tres viros liberatos uidit. noe dane. & iob. in q̄bo nichil tbo. p̄dicatores otmētes atq; cōingati sigti sūt. Nam noe archā in undis rxt atq; ibo figurā rectoz tenuit. Daniel etiam in aula rgia absтinēcie dedit? fuit. & idcco uitaz otmēcium signauit. Job vero mi cōingio curam dom? ꝑpe exercuit. vnde bonoz cingū cordo figurat. Nouim? iob non ꝑpt peccata s ꝑpt ei? demonstrādā iusticiā. tot fuisse ppessū.

.L.ccxiii. M cclvii.

REspōdētes dict illi Vbi dñe. Qui dixit eis. Vbicūq; fuerit corp?. illuc congregabūt aq̄le. Duo saluator mt rogat?. ubi scit hom assumendi & vbi sint mali rlmquendi. vnum dixit. alteq; subintelligēdū relict. De ꝑ pbis em̄ tacuit. q̄ cū diabolo dāpnandi sūt. Aquile et vultures t̄s marma dicūt sentire cadauera. ibiq; congregari. Qnā tomagis multitudo credēciū festiabit ad lumē tocius mūdi. qn̄ viet cū intelligibilibo nubibo filius hois et videbit eū ois oculs. Vel p corp? qđ significanci? dicere cadauer. eo q̄ morte cadat. passionem egisti intellige. Aq̄le igit sunt electi qui eius passionē hūilit mutādo tāq̄ de carne ei? saciāt. quoz p resurrectionē renouabit ut aq̄le iuuent?. Vbi ergo fuerit dñs corpoē. illuc congregabunt spūales aq̄le. Ita etiaz de volatu spūal corpis. possūt dici aq̄le iusti. D. Dre

tēa gl'az supne maiestatis tuta mte otēplarisiciunt. sicut aq̄la cetas aues volatu t̄nsgredi ens in solis radiū oculos gandet infigere. Aq̄la etiā etitē lapidē vnems resistētē suis mdis solet afferre. ne forte serpns accedē et pullos aut ona sua tāgere p̄sumat. Hic sapiēs act? et cogitat? suos ab antiqui serpntis irruptione defndit. p fidē et dilectionē xp̄i q̄ lapis p̄cisus de monte & qui strauit rgnū diaboli.

R clxiii. M cclxix. L ccxxviij

SIcut bo qui pegre ꝑfect? reliquit dom? suā et dedit seruis suis postatē cuiusq; opis et iamtorī p̄cept ut vigilet. Et L. in mr Dicit? carnis loc? ē tra. q̄ quasi ad pegria ducit. cū p redēptorē in celo collocat. Ipe ig tāq̄ bo q̄ pegre ꝑfect? ē scdm corp? in celū eleuatū rlm̄q̄t domū suā id ē eccl'az. Cuius suis dedit p̄testatē cuiusq; opis id ē fidlibo ecclē talēta scdm matheū. & decē mnas scdm lucā Iamtorī qui ducit in domū celi p̄cepit vigilare ei scilicet qui p̄dicat. cui dicit. Si nō annunciaueris iniquo iniquitatē suā. sanguinē ei? de manu tua requiram.

R clv. M. ccxliij. L clvi

VIgilate ergo nescitis em̄ qn̄ dns veniat sero an media nocte. an gallicantu. an mane. ne cum venerit repente inueiat vos dormientes. Augustin? in ep'a In quo quemq; inuenerit suus nouissimus dies. in eo comprehendet eū mundi nouissim? dies. quō q̄lis in die isto quisq; morit t'lis i illo die iudicabit. Ammonet ergo nos vigilare animo saluator ut q̄cūq; hora uite hui? t̄mi? iudiciū īduxe

.M .L. rit non īpatos inueniat

ILlud aūt scitote quō si sciet pat familias q̄ hora fur veniret. vigilaret utiq; et nō fineret p̄fodi domū suā. Ideo et vos estote parati. qr q̄ nescitis hora filius hois venturus est Gr. Quia p̄ familias si sciret. vigilaret illa hora q̄ fibi esset suspecta ꝑbat p similē q̄ debent vigilare et sobrij esse. parati sine macula et ruga. Nesciēte p̄familias fur do? p̄fodit quia dū a sui custodia spūs dormit. in puisa mors carnis hitac'm irrumpit. & aiam ad supplicū ducit. fieri aut rīsteret si aio vigilaē qr ei p̄mtendo occurrēt. ne impēmtens piret. M. Veteres codices hūt p̄fodiri non p̄fodi

ut quidam corrigunt.

Hec autem ei petr? .Domie ad nos dicis hanc pbolam an et ad oms. nod aũt vobis dico omibo dico vigilate. Beda in mr Non solum rectores eccle sed omnes vigilare pcipim ianuas cordiũ custodientes. ne calidi hostis mala sugestio subiret. ne nos domi? dormictes inueniat. Jeromm? in mr. Qui dormit non corpa sed fantasias videt. & cũ euigilat nichil habet de hijs que vidit. Sic sunt quos mundi amor rapit in vita. deserit post vitam.

Mclxv. Lcclvij.

Dixit aũt domin?. Quis pũtas ẽ fidelis seruus & prudens dispẽsator quem constituit domin? sup familiã suam. ut det illis cibũ in tempore. B. Generaliter ommbo pce cepit dominus vigilare. dixit autem de platis eccle qui rari? inueniat fideliter dispẽsans. rari? quem constituerit domin? vocando tamq aarõ et qui non magis se ingesserit. qui nõ magis se pascat. quã ones. Fidelis seru? bne erogã do pecumã domini sui. dño ppter dominũ seruit. ones xpi ñ ad lucrũ. sed amore xpi pascit. Prudẽs sapit & intelligit. ac nouissima prudet. singulor capacitatem discernit. ut det illis cibũ in tempore. id est p qualitate auditorũ mensurat cibũ diui vbi & exẽpli.

M. cclxvi. Lclvii.

Beatus ille seru? quem cũ venerit domin? eius inuenerit sic facientẽ. Vere dico vob quoniã sup omnia bona sua constituet eũ. Sup omnia dicit celestis regni gaudia. non ut soli sed ut p ceteris habeant eterna bona. tũ p sua vita tum p ggis custodia. In hoc etiã secl'o plus ceteris bonoãndi sũt qui in doctrina mlt tum laborant. Vnde apls ait. Qui bene pst pspiteri duplici honore digni habeant. maxime q laborant in vbo & doctrina.

M cclxviij. Lclviij.

Si autem dixerit mal? seru? ille in corde suo moram facit domin? me? venire et ceperit percutere seruos suos. manducet autẽ et bibat cum ebreis. venet domin? serui illi? in die qua non spat. & hora qua ignorat. et diuidet eũ. ptemq ei? ponet cũ hypocritis. & infidelibo. illic erit fletus & stridor dencium

L. Diuidet autem scilicet a cõsorcio sanctorũ sepabit eum. Hypocritas hic dicit. in agro in mola in lecto derelictos. infideles vero. qui nec fidem habuerunt. B. Sicut enim infidi dispensatore ordo remunerationis dictus ẽ sic in malo seruo. narrant psulũ malor eterna damnatio. qui non solum male vixerunt. sed etiã subditos iniurijs lacessunt. Typice etiã potest intelligi pueros & ancillas percuttere. corda infirmorũ in fide. pne opationis aut locutionis exemplo uitiare. Edere aũt & bibẽ et inebriari est. fac moribo & secli illecebris occupari. que mentẽ dementant. & errare faciũt Augustin? in epla. Nota malũ seruũ damnari. non q tardum putat. sed q non diligit domini aduentũ. Nichil enim interest quod forte ira differenter opinant. q manifestacõez domi ficienter desiderãt. vigilanter expectãt fideliter amant. Vnus dicit vigilem? & orem? mus. q cicl? ventur? est domin?. alter dicit vigilem? et orem?. q breuis & incta ẽ vita q̃uis tardi? ventur? sit dominꝰ. Tercl? dicit vigilem? & orem?. q breuis et incta ẽ vita et nescim? temp? qñ ventur? ẽ dñs.

Capitulum xxxvi.

M. cclviij.

Tunc simile erit regnum celorum decem vginibo. que accipientes lampades suas. exierut obuiam sponso et sponse. Jeromm?. Hãc parabolam q̃dam simpliciter in vginibo accipiunt. quarũ alie corpore & mente vgines sunt. alie tantũ corpore sine non bene opantes. sine custodia patrũ seruate. & mẽte nupte. Magis autẽ hec opatio videt̃ primere ad hũanũ genus ostens in eccla & synagoga. sicut supius duo in agro. due molentes et duo in lecto figurificabant omnes ecclesiasticos. tam iustos q̃ minustos. et indeos. Qui idcirco omnes virgines appellant̃. quia vm? dei noticiam habent nec mens ecq̃ ydolatria obstupract̃. Oleum autem habent. ornantes fidem opibo oleo carẽt nõ ornãtes. Dicimus q̃nq virgines q̃nq sensus interptari. quibo alij fistimant ad ecclam. alij terremis fructibo inhiantes. fomẽta non habent veritatis quibo sua corda illuminent. De visu auditu et tactu spualiter dictum est. quod vidimus

qđ audinim9. quod oculis nostris pspexim9 et palpauerũt nostre man9. De gustu gusta te et videte quomã suauis est domin9. De odoratu in odore unguentoꝝ tuoꝝ currimus et xp̃i bon9 odor sum9 . Augustin9 de vbis domini. Tota eccl'a que ostat ex vgmibꝫ & pueris maritatis feminis. uxoratis uiris uno noie vgo ẽ appellata. Vñ apl's Despõsani vos vni viro vgimem castam exhibere xp̃o . Non hoc dicit solis sanctimonialibꝫ. sed vniu' se eccl'e. Et q2b9 vgimitatis corruptor ẽ dya bolus. continuo adiunxit. Timeo ne sicut serpens euam seduxit vsucia sua. sic et vestri sensus corrumpant' a castitate que est in christo In corpore vgimitatem pauci habent in corde omnes habere debent. Igit' ąnq; vgines videt' significare quinq; ptitam otinenciã oculorũ aurum olfaciendi. gustandi tangẽdi. Que cõtinencia quia ptim fit coram deo. ut illi placeant interiori gaudio cõscientie. ptim coram hominibꝫ ad gloriam hũanam quinq; dicunt' sapientes et quinq; stulte Utreq; tamen virgines ꝓpter otinenciã. Q2 dixit exite obuiã sponso & sponse. intelligendũ est de xp̃ianis. Non enim posũt obuiare xp̃o. qui xp̃ianꝰ non sũt Lampades sũt opa. pcontinenciam lucida. Quinq; fatue nõ sũpserunt oleum id est gaudium nisi in laudibꝫ hominũ. Nõ ergo habent oleũ id est leticiam de qua dicit' unxit te deꝰ deus tuus oleo leticie. In vasis suis id est in cordibꝫ. Dinc apl's. Probet se homo. & tunc in semetpso habebit gloriam & non in altero Vel ꝑ oleum videt' caritas significari. ꝓpt' hoc qđ apl's dicit de caritate. Si linguis hominum loquar & angelorũ caritatem autem non habeam factus sum velut es sonans. aut cimbalũ tinniens. Omnibꝫ humoribꝫ supernatet oleum. sic supemminens via est caritas puenẽdi ad celum. M. Literam sic lege. Tũc scilicet in fine mũdi. et in hora ignota fimt'e erit regnum celorũ id est eccl'a illi9 temporis decem vgmibꝫ id est eccl'iasticis a ꝑmordio eccl'e usq; ad finem ei9. Remigi9. Deminat9 q̃nari9 facit denariũ. quia ex utroq; sexu colligit' multitudo fidelium. Acceptio lampadũ ostensio est bonorũ opum. quibꝫ eque superstitiosi ut vere religiosi estimantur occurrere sponso & sponse id est xp̃o et eccl'ie iam in celo coronate. Cottidie officijs hui9 vite preparamur occurrẽ in resurrectionẽ que ẽ a mortuis. Dil'. Vel sponsum & sponsam itelligedeum in homine. scdm tempus quo parabolam

dixit. Nam ut spũs carni sponsus. ita spiritui caro sponsa est. Denq; tuba excitãte obuiam sponso tantũ ꝑdit. quia iam in gl'am spũale humilitatis carnis excessit in xp̃o.

Quinq; autem ex eis erãt fatue. & ąnq; prudentes. Sed quinq; fatue acceptis lampadibꝫ non sumpserũt oleum secum. Prudentes vero acceperũt oleum in vasis suis cũ lampadibꝫ. Gregori9 . Sancta eccl'a vgines prudentes habet ꝑ deo bene opantes. fatuas vgines ꝑ vana gloria laborantes. Oleum est mitor gl'e. vasa sũt corda nostra. Dani9 ait Gloria nostra hec est testimoniũ conscientie nostre. Fatue nõ sumpserũt oleum secum. qr dum ab alijs gl'am queruut. hanc in conscientia non abscõdunt.

Quam autem faciente sponso. dormitauerũt omnes & dormierũt. Mora spõsi pnitencie temp9 est. usq; ad scm e9 adventum. Dormitare est infirmitatibꝫ añ mortẽ languescere dormire mori est. A morte velut a somno vniuersi suscitabunt'.

Media autem nocte clamor factꝰ est. ecce sponsus venit exite obuiam ei. Ieroni9 Traditio indeoꝝ significat xp̃m media nocte venturum in similitudine egipcij temporis qñ pascha celebratum est. Vnde reor traditionẽ apl'icam ꝑmansisse. ut in vigilia pasche añ mediam noctem pol'm dimitti non liceat. aduentum xp̃i expectantes et post ꝑ illud tẽpus transierit securitate ꝑsumpta cõmuniter festum diem celebrari. Vnde & dauid. Media nocte surgebam ad confitendum tibi. sup iudicia iustificationis tue. Augustin9 de verbis domini. Nos autem media nocte id est nullo scieute. quia dies domini sic furi nocte ita veniet. Nox est ignorancia. de qua alibi dicit' Non est vestrum nosce tempora vel momẽta que pater posuit in sua potestate. Clamor est de quo apl's dicit. Canet tuba & mortui resurgent.

Tunc surrexerunt omnes vgines illę & ornauerunt lampades suas. M. Prefata ꝑ futuris legenda sũt. hoc modo. Clamor factus est id est fiet. Tunc surgẽt omnes et ornabunt rationibꝫ reddendis opa sua. recordando qualiter opate sint.

Fatue autem sapientibꝫ dixerunt. Date nobis de oleo vestro. quia lãpades nr̃e extinguunt'. Rnorũ facta aliena fulciunt' laude eadem subtracta deficiunt. Dicent ergo fatue sapientibꝫ de fideio mẽtis. Date nobis ꝺ po

testis de oleo glozie vestre id ẽ succurrite nob
quia nũc cognoscim9 p opa nostra. que non
lucẽt añ vidtẽ oia. quia meli9 collocanistis
gloziam vãm m sciencijs vãis. quam nos
nram in sanozibo adulãciũ. Dmc ait quidaz
philosoph9. sapiẽs fruc9 boi opis i scia pot
mim9 vo pfect9 in gl'a. Que lãpades suas q
runt extingui. ostẽdũt impte lucere sed non
bñt lumen inofficiẽs. nec opa ppetua. Igitur
aia vgmal' nõ debet mediocbo eẽ otẽta. ne are
scat. sed pfectas hãre vtutes. ut lumen hẽat

RE spõderũt prudentes / sempiternum
dicẽtes. Ne forte nõ sufficiat nob & vob
ite pci9 ad vẽdentes et emite vob. Doc nõ d
anaricia sed de timore rspõdebt. licz habeãt
opa vtutũ. añ indicẽ fulgẽciũ. Neq; em pote,
runt in die indicij alioz vtutes. alioz nicia
subleuare sed vnus qsq; p seipo erit sollicit9
Vnus qsq; p se racionẽ reddet. nec erit op9
testimonio aput scientẽ oia. Drudẽtes ozdnat
sensus suos in qbo oleũ scie rcipiũt. & vendit
boc oleũ mlto pcio ac difficili labore conqrit
qñ in eleosinis cetis qp vtutibo & osilijs ma,
gioz itẽdt. A. d vb dni vbi añt vidbũt dicẽ
fatuis ite ad vẽdentes & emite vob. tale ẽ ac si
dicat. Videam9 nunc qd ws adinuent. qui
vob laudes vendẽ osueuerũt. Non sũt putãde
osiliũ dare. sed emen eaz omẽdare. Adulato
res vẽdunt oleũ. nõ intelligẽtibo qd dictũ est
Qui ws felices dicũt. in errorẽ ws mittunt.
Melio9 añt ẽ obiurgari a insto. qp a peccatore
laudari. Qui em accepta qlibz gra. vais suis
laudibo mtorẽ gle offrt. qsi oleũ vẽdt. Vñ
ps. Oleũ peccatoris nõ impinguet capt meũ
id ẽ fauor adulãtis nõ dmulceat mẽtẽ meã.

QVm añt irent emẽ veit sponsus. & que
pate erãt mtuerũt cũ eo ad nupcias. &
clausa ẽ ianua. Non hic dicit qp nona opera
eant parare. sed racõnẽ pfitozũ exsoluẽ. Inclia
bũt se p mẽoriã ad ea q foris sũt solita gau,
dia rqrentes. vemẽt index. Parate añt mtbt
ad nupcias. vbi mũda aia dei vbo copl'abit
Clauder adit9 rgm celestis. qz post indicium
nõ patz locꝰ pcum. Scidũ quia nũc despõ
sata ẽ eccl'a. & vgo ad nupcias p ducẽda id ẽ
otmẽs a secl'ari corrupcõe. Illo añt tempore
nubet. quo vmũsa mortalitate ptereũte imor
tali cõiunctione fetabit.

DOuissime venũt & rliq vgines dicentes
Dne dne api nob. Egregia qdẽ in dni
appellacõe ofessio & rpeticio indiciũ fidi est
sed mil pdest vocari quẽ ope neges. Non bũa
mis vbis hc aget sed scie sibi loquent.

ET ille rspondẽs ait. Amen dico vob
nescio ws. Ibi nõ audiet a do. q hic nõ
vlt audire qd insuit. Ignorãs em ignorabit
ut qui modo ineffabilẽ miaz respuit fine fine

VIgilate itaq quia / seueritatem senciat
nescitis diẽ neq; horã. Ecce quo pabola
tendit. ut quia ignoram9 diẽ indicij. sed & sue
qsq; dormitioms diẽ & horã nescit. sollicite te
stimoiũ bone scie nob ꝑprem9. ne index nos
ipatos inuemat

Mcclxix. Rcliiii. Lccxxviij.

SIcut em hõ pegre pficiscẽs vocat seruos
suos & tradidit illis bona sua. M. Ideo
dico ut vigiletis. qz spõsus ꝑdictus sicut hõ
pegre pficiscens tradidit bona sua seruis suis
ad fructificãdũ. rqsitur9 a singul' de cõmissio
nẽ. I. Homo iste xps ẽ. qui post rsurrecõz
celũ ascẽdẽs vocatis apl'is doctrinã euãgl'icã
tradidit p accipiencium viribo. et simili gaudio
tandẽ rcipit. et illũ q de qnq; talẽtis fet decẽ
et illũ q de duobo qtuor. nõ osideras lucrum
sed voluntatem

M.cclxx. Lccxxix.

ETum dedit qnq talenta. alij autẽ duo
alij vo vnũ. Vnicuiq; scom ppã vtute
et pfect9 ẽ statim. I. et. G. In qnq talentis
expmit exterioz scia exaiatione qnq; sensuũ
acqsita. in duobo intellectus & opatio. unũ
sigficat intellectũ. Ecce donoz diuisio ieqlis
ẽ. p diuisitate accipiẽciũ. Nam licet diuidens
pfect9 sit. in eo qp arbitio nro liberã postare
opandi rliqt. semp tñ pat9 ẽ dare. put volu,
mus gciam pmonere.

HOc ita añ q qnq talẽta accepat & opat9
ẽ in eis. & lucrat9 ẽ alia qnq. Similit
et q duo accepat. lucr9 ẽ alia duo. Abijt per
exercicium studij. q sensus trenos accepit. & du
plicauit. sibi celestiũ noticiã. ex creaturis itelli
gens creatorẽ. Qui bo modi sũt. qm uis pene
tre mistica nesciũt. recta tñ docẽt itẽcõe bona
Ille autẽ q accepit sciam & opam psentẽ. ty
pos future beatitudis intellexit. Vel in hoc
alia qnq aut alia duo veniũt in lucrũ. quia dũ
vtriq; sexui ꝑdicacõ impendit qsi accepta ta,
lenta gemiant. Alij namq; utr9q; sexus vbo
et exemplo doctor. floret intelligẽcia & opa
cione. alij sensuũ moderacõe & visibiliũ otẽpla
cõne vtriq; summum bonũ qrentes.

QVi añt unũ accepat abiens fodit in tra

et abscõdit pecumã dñi sui. Hec̃p seruꝰ int̃ reis opibo posuit doctrinam · quã deus ei dedit · Nam talentũ abscõdẽ ẽ · cor nunc̃p a t̃remis leuare. Vnd̃ ꝑpha sapiẽtes sũt ut faciãt mala

POst multũ vero tẽpꝰ venit dominꝰ seruoꝝ illoꝝ et posuit rõnẽ cũ eis. Hoc m scdo aduẽtu dñi fiet. Si apli rõdituri sũt rõnẽ · et sub metu iudicis t̃surrecturi qd̃ nos. Emgloꝝ discutien tur actus · accusante cscia · vel excusante nnũ

ET accedẽs q̃ q̃nq; talẽta acee quemq; pat obtulit alia quinq; talenta dicens. Dñe q̃nq; talẽta mihi tradidisti · et ecce alia q̃nq; suplucr̃ sũ. Accedẽs int̃rõdẽdo gr̃ã rõꝝ offeret dño quotq; ab erroẽ dubit · testiomñ phibente cscia qd̃ p gr̃am sibi data quos po

HAt illi dñs eiꝰ · Euge serue tuit Inc̃fecit bone et fidlis q̃ sup pauca fuisti fidelis supꝑ mlta te cstituã. Int̃ m gaudiũ dñi tui. Admixtꝰ choꝝis angelicis sic mtꝰ letare de munẽ qd̃ nec oculꝰ vidit · nec auris audit · nc in coꝝ hois ascẽdit · ut iam nõ sit qd̃ extiꝰ doleas de corrupcõe. Presencia licet magũ dãt in opacõne tñ futuroꝝ pua sũt · & pauca · nec sine admixtione alicꝰ molestie. Rd̃ ẽ maius

HEcest at et q̃ duo gaudiũ ẽp eẽ cũ dño talenta accepat · & ait. Dñe duo talenta mihi t̃didisti · ecce alia duo lucratꝰ sũ. Ait illi dñs eiꝰ. Euge serue bone & fidelis · quia sup pauca fuisti fidl · supꝑ multa te cstituã. Intra m gaudiũ dñi tui. Euge hoc ẽ bene · et ẽ congr̃tulacõ blandiẽtis dñi seruo bono sibi & p̃xio

HEcedẽs aũt et qui ac fidli p oĩa dño vnũ accepat ait · Dñe scio q̃ durus es metis vbi nõ semiasti · & ogr̃gas vbi nõ sparsisti · & timẽs abij · et abscõdi talẽtũ tuũ in t̃ra Ecce hẽs qd̃ tuũ ẽ. Ac si dicat. Intellectum dedisti · intellectũ hẽo. Infelicissimũ habens a sui cscia testiomñ · cũ debuit simplr merciã ofiteri & orare veniã calũpmat̃ dñi duriciã et ideo qd̃ putabat p excusacõe dicere · vtiꝫ ei in culpã. Duꝝ vocat dñm · q̃ arduna ẽ via q̃ ducit ad vitã · & q̃ q̃nto gdꝰ alcioꝝ · tanto casus grauioꝝ. Metis mqt vbi nõ semiasti · pcudens falce iudicij gẽtiles. qbꝫ scptura legis ñ omisisti. Congr̃gas etiã in r̃gno tuo de gẽtibꝫ vbi semẽ p̃dicacõis nõ sparsisti. Dmc m telligim? etiã gẽtiliñ philosophoꝝ bonã vitã recipe dñm · & ad opacõez eoꝝñ q̃ naturali legi seruiũt ordẽpnari eos q̃ scptam negligũt. H. Sunt pleriq; mt̃ ecclam quoꝝ malus seruꝰ imagiñẽ tenet · q̃ meliozis vite vias aggredi

metuũt · & tamen iacere in sui tozporis ignauia non ptimescũt. Cũq; se peccatozes ostendant sanctitatis uias arripẽ trepidãt · et r̃manere m suis miqtatibꝫ non formidãt.

REspõdens autẽ dñs eiꝰ dixit ei. Serue male & piger · sciebas q̃ meto vbi non semino · & ogrego vbi nõ sparsi. Oportuit gꝰ te omittere pecumã meã nũmulariis · et veniens ego r̃cepissem utiq; qd̃ meũ est cum usura Seruꝰ malꝰ appellat̃ · q̃ calũpniã facit dño suo · in quo superbia notat̃. Diger q̃ talẽtũ nõ duplicat̃ in q̃ accusat̃ negligẽcie. Si aũt dñm durũ exactozẽ sciebat cur nõ seruiuit ei ad lucrum de eo qd̃ sibi dedit ad erogãdũ · ubi scptũ ẽ pecumã meã · grecus sermo signficat pecuniam & argẽtũ. Vñ illud. Eloq̃a dñi eloquia casta argẽtũ igne exaiatũ · ꝑbatũ t̃re purgatum septuplũ. Pecuia vel argẽtũ p̃dicatio ẽ · q̃ ari debuit nũmlariis & t̃pezis · id ẽ ceteris doctoribꝫ. Pecuniam ergo nũmulariis dare ẽ sciam p̃dicacõis impendẽ hijs · qui hãc valeant dictis et opibꝫ exercere.

COllite itaq; ab eo talentũ et date ei q̃ hẽt decem talẽta. Tollit̃ talentũ & dat̃ habenti decem talenta · ut intelligam? maiꝰ premiũ deberi plus laboranti · licet eq̃le gaudiũ sit · & de duplicãti q̃nq; & de duplicãti talenta duo. Vñ apls. Presbꝫoꝝ honora · q̃ vere presbꝫi sũt maxie q̃ laborant in vbo dei · Fr. Vel talentũ dat̃ iure illi q̃ exterioza bñ mĩstranit · qd̃ cottidie fit in eccla. Clerici emñ dũ bene mĩistrant exterioza · ad intellectũ quoq; mistici pducunt̃ diuina gr̃cia. In iudicio quoq; multi qui idonei ad docendũ videbãt̃ · ob negligenciã suã int̃ indoctos r̃putabunt̃ · q̃doꝫ simpliciozes ob dũsacõis deuocõꝫ · int̃ apli. cos doctozes sũma p̃mia pcipiẽt. Qui emm r̃cipit ꝑphãm in noie ꝑphe · recipiet mercedẽ ꝑphe

Mcclxxi. Rxlij. Lccxxx.

OMni emñ habenti dabit̃ & habũdabit · ei autẽ qui nõ habet · & qd̃ videt̃ habere auferet̃ ab eo. I. Multi naturalit̃ bñtes acumẽ ingenij et desidia corrumpentes illud ponnt bonũ natale · quia non exercẽt illud · et p̃missum p̃miũ videt̃ transire ad illos q̃ qd̃ mĩꝰ bñt labore & industria augẽt. Vel ita. Dñs fidẽ et bonã in dño voluntatẽ etiã si qd̃ mĩꝰ opet̃ ut homo · donabit̃ tamen a bono iudice Dijs autem carẽs · ceteras etiã vtutes quas videbat̃ naturalit̃ possidere pdet. Eleganter

dictū ē qđ nidet habere. Nam qđ sine fide ē nō vere habet & malo seruo imputat nō dño G. Caritatem hns etiā alia dona pcipit hac aūt carēs etiā qui hēbat amittt. Null? dicat talentū mihe accepi. nō ē unde rationē reddē cogar. Vnicuiq; en̄ hoc ipm reputabit. qđ mihi accepit. Ali? intelligēciā habet p̄dicationis ministeriū debet ex talēto. Ali? frenā substāciam eroget de talēto substācie. Alius artem q̄ pascit. ars ē ei p talento. Ali? familiaris est diuiti. talentū habet familiaritatis. et loqui debet p indigētibo. A. de doctrina xp̄iana. Omi ergo hnti quomō debet. scit ut cū hēmgnitate utat qđ habet. dabit gr̄a sup gr̄am. Omis aūt res q̄ dando nō deficit. dū habet & non dat. nōdū hēt quomō hnda est Timeat ergo qui id nidet habere quo abutit ne p̄sus ab eo auffrat.

Mcclxxij. Lccxxxj.

Et mutilem seruū eicite in tenebras exteriores. illic erit flet? & stridor denciū. Domin? lumē ē. qui aūt ab eo foras mittit caret uero lumine Nunq̄ ergo soluet a carcē tenebraꝝ. qui q̄drantē vbi nouissimū nō soluet ante finem vite. Quatuor namq; ptibo sunt dat denari? nite en̄e. ut qđ corde credis ore confitearis. et qđ confiteris ope opleas. et qđ cō pleueris docere non cessaueris. Qui en̄ fecert et docuerit. ihc magn? uocabit in r̄gno da

Capitulum xxxvij.

.L.cliij.

Sint lumbi vr̄i p̄cincti et lucerne ardentes. G. quia viris luxuria in lumbis sit. semis in umbilico testat dns. q̄ de diabulo ad b̄m iob loquit dicēs. Virt? eius in lubis eius. & fortitudo illius in umbilico ventris eius. A p̄ncipali ig̃ sexu lumborū noie luxuria signat cū dns dicit. Sint lumbi vr̄i p̄cincti. H. Quia ergo nec̄p seru? in totū scō subdit et satue vgines sc̄aris intuitu laudis. do seruiunt. pulchre suos docet & lubos p̄cingē ab amore sc̄arū. & lucnas habē. ut hoc ipsum faciant & doceāt recta intētione. G. Alit lubos p̄cingim?. cū carnis luxuriā p ctinēciaz coartam?. Lucnas aūt in manibo tenem?. cū p bona opa lucis exēpla mōstram?. Redēp-

tori ctem̄ nr̄o unū nequaq̄ placet sine altero aut is q̄ bona agit adhuc luxurie iq̄nam̄ta nō sert si aī is q̄ castitate p̄mict. n̄ se p bona opa

Et vos simles homibo expectā exercet tibo dnm suū. qn̄ reuertatur a nupciis. ut cū uenet & pulsanet. ocursti apiāt ei. Ad nupcias dns abiit. cū ascēdens in celū supna sibi angelor mltitudinem nouus homo copulauit. Qui tunc reuertet. cum in iudiciū manifestabit Venit q̄ppe cū ad iudiciū p̄pat. pulsat uero cū p egritudinē mortē ee victmā designat. Cui mox apit. q̄ eū cū amore suscipit. Ille en̄ nō wlt ei apire. q̄ exire trepidat de corpe. quia memmit se illū cōtemptisse.

Lclv. Mlccxvi

Beati serui illi quos cum uenerit domin? inuenerit vigilātes. Vigilat. q̄ ad aspectum ueri lumīis mētis oculos aptos tenet Vigilat q̄ a se torporis negligencie tenebras r̄pellat. Vnc paulus dicit. Vigilate insti. et nolite peccare. Vnc rursus ait. Hora est iam nos de somno surgē.

Amen dico vobis q̄ p̄cinget. se & faciet illos discūbere. & trāsiens ministrabit illi. Precigit se id ē ad r̄tbucōz p̄pat. faciet illos discūbere id ē in etna q̄ete r̄foueri. Vnde alibi ipse dns dicit. Recūbent cū abraha & ysaac et iacob. Trāsiens ministrabit. qz r̄diens de iudicio ad regnū. post ipm iudicium nos lucis sue illustracōe saciabit. Quē en̄ in hūamitate cnem? in iuditio. etiā in dmitate post iudi? uidebim?. Vel cte trāsiens dicit ministrare. qz suos felicit trāfire faciet cū de speculacōe humanitatis ad contemplacōez diuie claritatis

Et si uenerit in scda vigilia eleuabit et si in tcia uigilia uenerit. & ita inuenet beatī sūt serui illi. Vigilias uocat a fit̄ludie excubāciū in nocte. qz in nocte hui? scl̄i sep debem? cont hostes ee solliciti. & expectare iudicē. oibo in q̄libet etate p̄patis. luce ppetuam mistratuz. Prima ergo uigilia p̄meuum tēpus ē id ē puericia. Scda adolescēcia uel iuuent? q̄ unū sūt autoritate sacri eloquij dicētis. Letare iuueis in adolescēcia tua. Tercia uigilia ē senect?. In qua saltē senectute resipiscat. q̄ in p̄ma & scda etate non euigilat ad

Lccxxviij. M.cclxix. R.cliij.

Dixit ergo. Domo q̄dā nobilis abijt in re-

gionem longinq; accipe tibi regnum & reuti
Homo nobilis ē xps. longinq; rgio eccl'ia est
ex gētibo. de q̄ei loquuneti ego autē ostutus
sum rex ab eo dicit̄ a pre. Postula a me &
dabo tibi gētes hereditatē tuā. & possessionem
tuā tmmos tre. Que hereditas aut possessio
bi fariē longiqua regio vocat̄. vel qa finibo
tre clamat ad dnm. vel qa lōge ē a pctōribo
salus cū em̄ deq; ubiq; sit. longe tn̄ est ab ydo
latris. sed q̄ erāt longe facti sūt ppe in sangui
ne xpi. Abiit em̄ xps ab excecatis indeis ad
gētes illuiandas. in fine reūsurus qn̄ omnis
israhel salu? erit

.Lccxxix. Mcclxx

Vocatis autē decē suis. de⁹ ill' decē
mnas. Denari? ad legē ptinet ppt̄ deca
logū. Vocat itaq; pfamilias decem seruos
quia elegit discipl'os p literā legis imbutos
Dat illis decem mnas. qa legis dicta spūalit
intelligēda ruelat. Post resurrectionem q̄ppe
suā aperuit ill' sensū ut itelligerēt scp̄t̄as. Mna
scdm grecos centū dragmis appēdit̄. & sm̄o
scp̄ture qa mite celestis pfectionē sugerit. q̄si
cētenarii pondere fulgescit.

Dixit ad illos. Negociami dū veio. Mi-
stica legis & ppharū ppl'is offerte. &
ab eis fidi ofessionē moxq; p̄bitatē recipite
iuxta psalmistā. Sumite mq̄t psalmū & da
te tympanū. hoc ē laudē p̄dicacōis in corde p
cipite. & uotionē opis m̄ carnis castigacōz
rdigite. Tympanū ē pell' in ligno extēta. &
significat carnē nrāz ad exēplū dnice crucis
Quines aūt eiq; oderāt illū. et affigendā
miserūt legationē post illū dicētes. Nolu
mq; hunc regnare sup nos. Ciues impios dīt
indeos de q̄bo alibi ptestat̄. Nunc aūt & vi
derūt & oderūt & me & p̄rem meū. Qui non
solū p̄sentē usq; ad mortē crucis oderant. sed
post rsurrectionē eiq; miserūt pse:utionē apo-
stolis. & p̄dicationē rgni celestis sp:euerūt
Dixit factū ē dū rdiēt accepto rgo. & iussit
vocari suos suos q̄bo dedit pecuaiz. ut
sciret q̄ntū q̄sq; negociat? eēt. Quod dicit ut
rediēt. figficat scdm adnētū eiq;. Vt sciret iq̄t
hoc ēnt scie oms facēt. tūc em̄ oim opa & cogi
tationes. palā omnibo ostēdent̄.

Venit antē pmus dicens. Dne mna tua
decem muas acqsiuit. Prim? seru? ordo
doctor ē in ccucisionē missor. q̄ unam mnaz
accepit id ē vnum deum. vnā fidem. vnum
baptisma. Dec mna decē mnas acqsiuit. quia

pp̄l'm sub lege sibi sociauit.

Dixit illi. Euge serue bone. qa in modi-
co fidelis fuisti. eris potestatē hns supra
decem ciuitates Modicū ē quicq̄t in p̄nti pci
pimq;. in opatione futuror. Ex pte em̄ ognos
cimq;. & ex pte pphamq;. Cū aūt venerit qd
pfectū ē. euacuabit̄ qd ex pte ē. Decē ciuita
tes. sūt aie p legis vba ad gēciam euāgl'ij per
uenientes. Quibo tn̄ gl'ificandis p̄ponet̄. q̄ eis
pcumā vbi digne deo omēdauerit. Vn̄ apo
stol?. Que ē nra spes aut gaudiū. aut coro
na gl'e. Nonne vos antē dnm ihesum.

Dixit alter venit dicens. Dne mna tua. fecit
quinq; mnas. Alit seru? cet? eor ē q̄ ppucō
euāgl'izare missi sūt. quor mna quinq; mnas fe
cit. quia gētes quinq; sensibo antea mācipatas
ad fidei euāgl'ice gēciam uertit.

Dixit huic ait. et tu esto sup̄ quinq; ciuitates
hoc ē fulgeto ex fide aiar q̄ imbuisti eas
et de illor pfectibus honoreris. in quibus
quinq; sensus de opibo tenebrar ad opa lucis
cōmutasti. Dnc ysayas ait. In die illa erūt
quinq; ciuitates in terra egipti loquētes ligua
Dixit alter chanaā id ē ligua mutata
venit dicēs. Dne ecce mna tua quā hūi
rpositā i suda⁰. Timui em̄ q̄ homo auster? es tolt
qd nō posuisti et metis qd nō seiasti. Terci?
fuit illi q p? collectos indeos et gētes. negli
gēt utūt omisso offi⁰ p̄dicacōis. In sudario
mua ligant. qui mollit et delicate niuēdo. do
ctrinā omissam enernāt. Omis in sudario pe
cuniā rpomit. qui ad p̄dicādū idoneus officiū
p̄dicandi vel suscipe renuit. ve susceptū nō bene
gerit. sed pcepta dona sub otio torporis ab-
scōdit. secū dicēs. Sufficit mihi ut de me ra-
tionē reddā. Quid em̄ op? ē alios p̄dicare. &
de ipsis rōnē rddē. Caput deū etiā illi sunt im
excusabiles q̄bo lex nō ē data. quia p creaturā
possūt ognoscē creatorē. & hoc est q̄si metere
vbi nō semianit. etiā eos ipietatis reos tenē
q̄bo v̄bū legis aut euāgl'ij non ministrauit. Ma
lo est scdm matheū cōgregas vbi non sparsi
sti. et scdm lucā tollis qd non posuisti. & est
sensus. In tm̄ omia tolt & congregas. ut etiam
fructū bone vite. p natiuā eor q̄bo nō dedisti
p̄dicatores rcipias. Et sicuti oia bona recipis
ita oia mla punis. Qd mihi videt̄ esse mag̃
duricia. & fera austeritas. Timēs ergo gn̄i?
piculū indicij non p̄dicani qd te donante inte
Dic seru? quia stulte loqt̄. & ore suo iudicat̄
Dicit ei. De ore tuo te iudico serne nequa
Vere nequā. qa piger ad officiū exercē

bum·supbo ad accusandū dñi iudiciū.

Sciebas qđ ego auster? homo sū. tollens qđ non posui et metens qđ nō seminaui· et ꝙre non dedisti pecuniā meam ad mensam et ego veniens cū usuris utiq exegissem illud Si me ita durum & crudelē noueras· ꝙre ista cogitacō non incussit tibi timorē. ut scires me mea diligēci? ꝙsituꝝ. Ad mensam q̄ intelligitur mens credenciū distribuit pecuniā xpi· q euāgl'icā pdicacōz promptis paratisq fideli um cordibo digne deo intimat. Vnde apl's Si quis loq̄t· ql̄i sermones dei. Qui autem vbi pecuniā a doctore emit credēdo· necesse ē ut cū usuris soluat opando. Vel de accepto vbi fenore usuras soluit· qui ex eo qp audit· etiam alia studet intelligere.

Et astātibo dixit. Auferte ab illo mnam et date illi q decē mnas habet· et dixerūt ei. Dñe habet decē mnas. Astrāes intelligūt angli p quos dñs malos punit & bonos remunerat. Recte amittit collatā grām· qui eā alijs omnicare pdicādo negligit. Vnc ē qp saul superbiēdo regium crisma amisit qđ dauid obediendo pmeruit. sicut scptū ē. Spiritꝰ dñi discessit a saul· & direct? est in dđ· a die illa & deinceps. Mistice cū omis isrl' salu? et tunc ois plenitudo spūalis gcie quā mō tor pnter exercem?· doctoribo illius tēporis habundāter offerēt

Lccxxx. M.cclxxi. R.xlij.

Dico aūt vobis qr omi hūti dabit· ab eo aūt q nō habz & qđ habet auferet ab eo M. Ab eo hic est repetitum· vel ppt impositionē· vel ad incōculcationē ablationis. B. in mr. Qui amorē habet vbi· dabit etiā illi sensus intelligēdi. Alioqn nulla vere sapie dulcedine gaudebit· etiam si videat sibi callē· vel naturali ingenio· vel literaꝝ exercicio. Alit Habenti usū euāgl'ij· etiā bonoꝝ legis reddit. Non habenti aūt fidem xpi etiā qđ habere sibi videbat bonoꝝ ex lege auferet. Alit habenti bonum usū in dei munere· augebit gcia. Ab eo aut qui in dei munere· bonuꝝ usū non habet· etiā qđ habet auferet. B. Notandū qp domini redeuntis examē etiā nunc ex pte celebratur· ppt gcie mutationē q vni dat & alteri auferetur· sed m gnali iuditio vniuſalit implebit· Cottidie nāqp aspicit statū eccl'e· & pecuniaꝝ negociatoribo amodat. Prudent qp laborāte ampliori gra donat· et ocia sectantem ab eo quod dederat puat·

Lccxxxi. M.cclxxij·

Verūtamen inimicos meos illos q̄ nolue runt me regnare sup se. adducite huc· & interficite ante me. Iniqtatē oim reprobōrū ad xpm aduerti nōlenciū· qui vbū fidei vel nunqp audire vel male intēptādo corrūpe malūt· figuraꝝ in die iudicij punienda. Per duos seruos fideles ut'usq pp'li doctores· per decē & q̄nq mnas credētes pp'li· p seruū neqp malicatholici· p messionē ruris no seminati· etiā illi quos vbū dei nec audire otigit· exprimuntur. Vnus quinq psonis omne genꝰ hūanū in die iudicij discutiendum designat.

Mcclxxiij··

Qvm autem venerit filius hominis in maiestate sua & oēs angeli cū eo· tunc sedebit sup sedem maiestatis sue. Hoc est regnabit sup eccl'am· in qua tunc apparebit omnipotēcia ei?. In maiestate diuinitatis iudicatur? aduenit· qui in humilitate serui iudicandus apparuit. Itaq tradēdo? in pximo crucirecte pmittit gl'am triumphantis. In famula tu ei? venīt āgli· tāqp testes hūanoꝝ actuū

Et congregabunt añ eum oēs gētes· & separabit eos ab invicē sicut pastor segregat oues ab hedis· & statuet q̄dē oues a dextris suis· hedos aūt a sinistris. In dextris etne beatitudinis confirmabunt qui amauerūt etna in sinistris vero etne miserie qui cupierūt presencia. Nam & ipsa finitoria di dona· respectu etnoꝝ dicunt esse in sinistra· etna vo i dext quia sunt pociora. Vnde ē illud. Cor sapientis in dextra ei? · et cor stulti in sinistris illi?. Hedos vocat peccatores· quia p peccato hedi offerebant. Non dicit capras que possunt hre fetus· sed lasciuū animal & petulcū. & semper feruens ad coitū pont

Tvnc dicet rex his qui a dextris ei? erūt· Venite benedicti patris mei possidete paratū vobis regnū a constitutione mundi. Rex regum fine strepitu vbōrū loquet id ē manifestabit conscias & merita. Dicet itaq p collacionem gl'e· venite būficio patris mei promoti ad optinendū regnū mte· pdestinatum vobis a constitutione mundi·

Esurini em & dedistis mihi manducare Sitini & dedistis mihi bibere. Hospes eram & collegistis me. Nudus & opuistis me Infirmus fui· & uisitastis me. In carcere· &

veniſtis ad me. Manifeſta ſūt opa miſericoꝛ die · ad coꝛpis miſerias ptmencia · Ad amāz vero ſpectat · ut eſurientem & ſicientē iuſticiā pane verbi dei reficias · vel potu ſapiencie refri geres. Errantem in domum matris eccleſie reuoca nudum a bono ope vtutibo oꝛna infir mum infide coꝛobꝛa · ut tribulatione aliqua ſeu carcere triſticie oppꝛeſſo ſubueni · opacien do vel conſolando vera dilectione ·

Tunc reſpondebūt ei iuſti dicētes. Dñe qñ te vidimus eſurientem & pauim? · ſi cientem & dedim? tibi potum. Quando aūt te uidim? hoſpitē & collegim? te · aut nudū et coopuim? te. Aut qñ te vidim? infirm? aut i carcē & veni? ad te In ſcieciis ſuis ita ꝛſpon debunt nō diffidentes de verbis dommi · ſed vel ſtupentes p magnitudine maieſtatis re gis · vel quia puū videt omne bonū quod fe cerunt opatione ꝓmij. Vnde apl's. Non ſūt condigne paſſiones huius temꝑis ad futurā gl'iam que reuelabit in nobis ·

Et ꝛſpōdēs rex dicet illi. Amen dico vo bis qmdiu feciſtis vni de bijs fratribo meis minis · mihi feciſtis. I. nō vid gēnali ter hoc dixiſſe cō pupilbo · ſed de bijs qui pau pes ſunt ſpiritu. Dicit em alibi. Fratres mei ſunt q faciunt voluntatē pꝛis mei ·

Tunc dicet & bijs qui a ſiniſtris ei? erūt Diſcedite a me maledicti in ignem eter num · qui patus eſt diabolo & āgelis ei?. Dū mali pmixti ſunt boms vident eſſe cum deo · ſed tandem mittent in ignem pꝛdmatū ſibi a conſtitutione mundi · nec videbit amplius gloꝛiam dei ·

Eſurini em & non dediſtis mihi manducare · Sitiui & non dediſtis mihi potum Hoſpes eram & nō collegiſtis me. Nud? et n opuiſtis me. Infirm? & in carcē · & nō viſitaſtis me. Auguſtinus de vbis domini. Xpūs e caput eccl'ie coꝛpus ei? eccl'a. In noſtro coꝛ poꝛe caput ſurſum eſt · pedes in terra. In aliq̄ ꝛſtipatione hominum quando aliqnis tibi pe dem calcat · nōne dic caput calcas me. Quo modo ergo ligua quā nemo tangit dicit cal cas me · ſic xpūs caput qđ nemo calcat dicet Eſurini & nō dediſtis mihi manducareꝛc̄ ·

Tunc reſpondebūt & ipſi dicentes. Do mine quando te vidimus eſurientem aut ſicientem · aut hoſpitem · aut nudum · aut in firmum · vel in carcere · & non miniſtranimus tibi. Excuſare ſatagunt ex cōſuetudine qua bolebant homines fallere · ſed non habent excu ſationem · qui conuerti a malis et agere bona noluerunt

Tunc reſpondebit illis dicēs. Amē dico vobis qmdiu non feciſtis uni de minoꝛi bo bijs n mihi feciſtis · et ibunt bij in ſuppli ciuum eternum · iuſti autem in uitam etēnam Remigius. Quid meret qui aliena rapit · ſi eternalit dampnat qui de ſuo non dedit. Iu dicium ſine miſericoꝛdia fiet ei qui nō fecit mi ſericoꝛdiam. Notandum quia pfectoꝛū unus oꝛdo ē in iuditio · qui cum deo iudicat & nō iudicat. De bijs domin? ait. Sedebitis & vos ſup ſedes duodecim. Alius oꝛdo etiam iudicat exemplo ſuo re pbos · et iudicat cum ei dicit. Eſurini & dediſtis mihi manducare Mali vero qui intra eccl'iam ſunt utiq̄ nō in dicant p iudicat cū eis dicit. Eſurini & non dediſtis mihi mānducaē · De bijs aūt q extra ec cleſiam inueniendi ſunt · dicit pſalmiſta. Non reſurgunt impij in iudicio · ut vel iudicent vel iudicentur. Gemma ſentencia punitur impi? dum aut hic p ſuis meritis mentis cecitate p cutitur ne veritatem videat · aut dum in fine dampnabit · ut debitas penas exſoluat. M · De igne autem etm iuſticij quid ſancti pa tres ſenſerint · in medium pferam?. Ex libꝛo pgnoſticoꝛū de dictis auguſtini. Ignis ille cuiuſmodi & in qua mundi vel rerum pte fu turus ſit · hominem ſcire arbitꝛoꝛ nemine · niſi forte cui ſpūs diuinus oſtendit. Ex eodem · Vnus quidem eſt gehenne ignis · Sed non uno modo omnes cruciat pecaatoꝛes · Vnuſ cuiuſq; etenim quātum exigit culpa · tantum illic ſenſiet penam. Nam ſicut in hac mundo non omnes equaliter ſenciunt ardoꝛem ſolis ita illic in uno igne non vnus modus eſt in cendij · ſed diſſimiliter peccatoꝛes exurit. Au guſtinus in xxi · de ciuitate dei. Nequàquàm negandum eſt etnim ignem p diuſitate me ritoꝛum alijs leuioꝛem · aliis futurum eſſe g uioꝛem ſiue ipſius ardoꝛ pro pena digna cu uſq; varietur ſine ipſe equaliter ardeat · ſed non equali moleſtia ſenciatur. Gregoꝛius de cimoqnto libꝛo in iob · Miro valde mō gehē re ignis coꝛpoꝛe? eſt · nec lignis nutꝛitur · nec ſucceſſione indiget · et eſt inextinguibilis cre atus a deo · ab ipſa mundi oꝛigine. Idem ix iob. Vltrix flamma uicioꝝ crematꝛonem hē · lumen nō habet. Ignis ille ad conſolationē non lucet · et tamē ut mgis toꝛqueat ad aliquid lucet. Nam repꝛobi ſe uiſuri ſunt in inferno ut magis doleant · quia dines in ſinu abꝛahe la

zar vumidit. Ex libro pgnosticoꝝ. Est ut beatus ait augustinꝰ. inferoꝝ subia mcorpalis et ideo merito querit unde sub tris dicuntur esse inferi si corpalia loca non sunt. aut unde inferi appellant si sub terris non sunt. Sed idem doctor dicit. Ideo sub terris dicunt inferi vel credunt. quia congruenter in spiritu per illas corpalium rerū similitudines sic demōstrant. ut quoniaꝝ defunctorū anime inferis digne. carnis amore peccauerūt. ad illas corpalium rerum similitudines exhibeant quibus carne mortui solent sub terra condi. Nonnulli ex hac sententia augustini sencūt qꝫ vbicūqꝫ peccator fuerit ibi elementa cruciabunt eī. & in corpore suo. et ex locis adiacētibꝰ. Est enim pbabile ut anima q̄ sua spōte sumit a carne fomentum peccandi. noles ab eadem recipiat fomentū cruciat. et quia pene ille accutissie ac sempiterne erūt. non impie ignis eternꝰ appellant. Merito quoqꝫ infernales et sb terra fore dicunt. quia misere anime p lapsum terrene voluptatis eas incurrent. Augustinꝰ in xxi. de ciuitate dei. Cur nō dicamꝰ q̄nuis miris tamē veris modis etiā spūs incorporeos posse pena corpalis ignis affligi. Idem ignis corporalis cruciabit demones. et homines. Jeronimus heliodoro in epl'am ad ephesios. Infernum sub terra esse nemo ambigat.

LIBER. QVARTVS

·M. cclxxiiii. R. clvi. L cclx. Ax cvi.

Capitulum pmum

ET factū est cū osūmasset ihūs sermones hos oēs· dixit discipulis suis· Scitis quia post biduū pascha fiet· et filius hois tradet ut crucifigat. Hil. Cōsūmatis vbo et ope sermonibus cunctis ab inicio euāgelij· vel bijs opletis de secundo aduentu dominj vbi se venturū in claritate pdixit· passuū se ostendit ut sacmentū crucis admixtū esse glorie et mitatis admoneat. I. Erubescant qui putant saluatorem passionis pauore dixisse· pater si fieri potest trāseat a me calix iste. Nam pscivit se tradendū nec fugit. Post biduū id est post duos dies celebraturi erant iudei suū pascha· mdcl xiiii. luna· p? eqnoctiū. B. Hoc sane int vt? pascha et azima distat· qđ pascha solus dies appellat· in quo agn? occidebat ad vesp̄am hoc ē xiiij luna pmi mensis. qntadecima autē luna qñ egressus ē pp̄s ille de egipto succedebat festiuitas azimorū. Cui? vii diebus id est usq; ad uicesimā pmam eiusdē mensis diem ad vesp̄am ē statuta sollemnitas. Vel euangelij sceptura indifferent et diē azimorū p pascha· & p diebus azimorū ponere pascha solet· vnde lucas dicit dies festi azimorū qui dicit pascha. Item iohēs cū pmo azimorū die id est qntadecia luna res ageret· ait et ipsi nō introierunt in p̄toriū ut non contaminarent· sed manducarēt pascha. quia et pasche dies i azimis pandi ē celebrari p̄cepti. Vnam qppe diem agno immolato ad vesp̄am· septē ex ordine dies secūt azimorū· quia ibs semel p nob passus p omē temp? qđ septē diebus agit· in azimis sinceritatis et veritatis p̄cipit esse uiuendū.

M. cclxxv. R clvii.

TVnc congregati sunt pncipes sacdotū & seniores pp̄li in atrium pncipis sacdotū qui dicebat caypha· et consiliū fecerūt ut ihm dolo tenerent et occiderēt. Dicebāt aūt. Non in die festo· ne forte tumult? fieret in pop̄lo I. Cui debuerāt uicmo pascha victimas parare· parietes templi leuigare· panimēta verrere· vasa mūdare· ineunt consiliū quō occidāt

dñm. Ideo autē nolebant in die festo ostentire neci ei?· qđ tamē fecerūt· ne pp̄l'us q̄ diligebat eum insurgēt illis· & defenderet innocentē·

·M·cclxxviij· R clx· L· cclxiiij·

TUc abijt vn? de duodecim qui dr iudas scarioth· & locut? ē ad pncipes sacdotū & magistrat?· et ait illis. Quid vultis michi dare· et ego vob cū tradā. Qui audientes gauisi sūt· et constituerūt ei trigmta argēteos· & exinde querebat oportunitatē vt eū tradēt turb. Remigi?. Iudas vn? d duodecim numero non merito· corpe nō anio· a pncipibo nō inuitatur· nulla necessitate constrīgit· sed p̄a spōte scelerate mētis iniit consiliū. Nec in vendi cōne magistri certā postulat sūmā vt de carere· sed q̄si vile tradēs mācipiū· in p̄tate posuit ementiū· B. Multi hodie inde scel? exhorrēt nec tamē cauēt. Nam cū p muneribo falsū testimoniū dicūt· p̄ recto vitatē negādo· dñm pecunia vendūt. Cū societatē frīmitatis discordie pste cōmaculāt· dñm p̄dunt· et sicut iohes baptista p vitate· & ideo p xp̄o q̄ veritas ē martiriū suscep̄t· ita econtrio q̄ veritatis iura spermit· xp̄m vtiq; p̄dit· I. Sciendū q̄a ioseph nō vt multi putāt scdm· lxx· interp̄tes ·xx· annis vixit? ē· sz iuxt ebraicā vitatē· xx· argēteis. Neq; em̄ potat fur? carnor ēē domio

·M· cxij·

ANte diem aūt festū p̄sche sciens ihūs q̄a venit hora ei? vt trānseat ex hoc mūdo ad patrē· cū dilexisset suos qui erāt in mūdo· in finē dilexit eos· B· in omel. Pascha trānsit? dr· quia dñs p egiptū transiit p̄cutiēs primogenita ei?· & filios isr̄l libras· et q̄a filij isr̄l transierūt illa nocte de egipta fuitute. Qđ significat dñm trānsitum de hoc mūdo ad patrem et fideles eius de tēpalibo ad celestia. In finē dilexit suos id ē in seip̄m· A· Finis em̄ leg̃ait ap̄l? est xp̄us. Finis quousq; eam?· non vbi peam?. Vt in finē id est in mortē· non q̄p morte trānmet xp̄i dilectio sed in tantū dilexit q̄p vsq; ad mortem dilectio eū p̄duxit in quo exemplū dedit· vt oēs in di vitate p̄maneāt vsq; in finem·

·A· cxv·

SUrgit a cena· et ponit vestimēta sua· et cū accepisset lintheū p̄cinxit se· Deinde misit

aquã im pelui & cepit lauaꝛ pedes discipl'oꝝ et texere linteo quo erat ꝑcinct9. Ex mag̃ hũilit te nõ dignat9 ẽ lauare pedes etiam illi cui9 mãy iã ꝓditbat m scelere. Quid miꝝ si posuit vestimẽta. q cũ in forma dei esset se metipm exinaniuit. Quid miꝝ si ꝑcinxit se linteo q̃ formã serui accipiẽs. habitu inuẽt9 est ut homo. Quid miꝝ si misit aquã i pelui vnde lauaret pedes discipl'oꝝ. qui in cram sanguinẽ fudit quo immũdiciã dilueret pecca torum. Quid miꝝ si linteo quo eãt ꝑcinct9 pedes quos lauerat tẽrit. qui carne qua erat indut9 eugl'istaꝝ vestigia confirmauit.

VEnit ergo ad simonem petrũ. et dicit ei petr9. Dñe tu mihi lauas pedes. Non est intelligendũ q̃ post aliquos venisset ad petrũ. sed ab illo incepit lauatio. Expauesct ergo ꝑm9 apl'oꝝ. q̃ de9 homini lauet pedes

REspõdit ihs et dicit ei. Quod ego facio tu nescis modo. scies aũt postea. Dit ei petr9. Non lauabꝭ mihi pedes in eternũ. Doc est nunquã lauabis. Sicut ẽ dns hũilis ad seruiendũ. ita seru9 nõ suscipiẽdo seruiciũ.

REspõdit ei ihs. Si non lauero te. non habebis ptẽ mecũ. Te dicit ꝑ solis pedibꝰ. Qui non lauat ꝑ baptismũ et confessiõez pnitecie. nõ habet ptem cũ ihũ

DIcit ei simon petr9. Dñe non tm̃ pedes meos. sed et man9 et capt. Territus ex dñi respõsione de piculo salutis. totũ se offert abluendũ. t̃bat9 amore & timore.

DIcit ei ihs. Qui lot9 ẽ non indiget nisi ut pedes lauet. sed ẽ mũd9 tot9. Intelligendũ est ꝑt r pedes. Tot9 homo abluit in baptismo. sed tamẽ cũ in reto hũanis postea inuit. hũam affect9 sine quibꝰ non inuit. ẽt pedes sũt. quia si dixerim9 peccatũ nõ habe9 mentim̃. Quottidie igit lauat nobꝭ pedes. q̃ quottidie interpellat ꝑ nobꝭ. Vnde etiã quottidi dici9 dimitte nobꝭ debita nr̃a. et in cantico cãticoꝝ. Laui pedes meos. quõ inquinabo illos. Timeat inquinare pedes suos. qui subrepente amore hũane laudis. placere hoibus affectãt. Notãdum q̃ erauit petr9 ne nos errarem9. cũ se totũ laudãdũ deo obtulit. Quẽ de9 correxit ostẽdẽs semel baptizatũ nõ eẽ rebaptizãdum.

ET vos mꝰi estis sed nõ ẽs. Sciebat eum quis nã eet q̃ traderet eũ. ꝓpt̃a dixit nõ estis mꝰi oms. Postq̃ ergo lauit pedes eorũ accepit vestimenta sua et cum recubuisset iterꝝ dixit eis. Scitis q̃d feceri vobꝭ. Nũc vlt

apire q̃ petro dixeat. scies aũt postea. Ch'i omet. Mistice cena in qua cũ discipl'is suis recubuit. figficat temp9 vniersũ. quo se corporalit in ecclia demorat9 & dapibꝰ vbi salutaris ac miraculoꝝ dulcedie cunctos fideles pauit. & fide ac dilectiõe audietiũ ipe past9 est. Surrext gõ a cena & posuit vestimenta sua q̃ndo mẽbra corpis deposuit i cruce. Linteo ꝑcinxit se. qñ mẽbra sua circũdedit passionis exercicio. Solet nãq; p linteũ q̃ mltifario labore oficit. afflictio passiõis figurari. Misit aquã im pelui & cepit. Defunct9 i cruce aquã cũ sangume de latꝰe suo fudit. quibꝰ credẽtes mdare & scificaꝰe digt9 ẽ. Postq̃ lauit pedes accepit vestimẽta sua. & recũbens apuit eis misteriũ lauacꝝis. qa postq̃ patiẽdo i cruce lauacꝝ rmissiõis nobꝭ dsecrauit. accept mbra iam imortalia. et post resurrectionẽ exposuit eis vtilitatẽ sue passiõis.

A. cxvj. M. lix. L. lxiij.

QUos vocatis me mgr̃ & dñe & bnedicitis. sum et em̃.

A. cxvij.

SI ergo laui pedes vr̃os dns & magister. et vos debetis alt̃ altri9 lauaꝰe pedes. Et ad litera & ad misticũ sensũ. hoc debet impleri Ad lr̃am vt p caritatẽ suiam9 inuicẽ. non solum i lauãdo pedes fratꝝ. sed im oibꝰ necessitatibꝰ adiuuãdo. Ad misticũ intellectũ. vt sicut ille nobꝭ peitẽtibꝰ peccata dimittit. ita & nos dimittam9 fribus. & sicut ille lauit nos a pctis interpellãdo pr̃em p nobis. ita & nos ozemus p fratribus.

EXemplũ em̃ dedi vobꝭ. vt quẽadmodum ego feci vobꝭ. ita & vos faciatis. Hoc est petre q̃ nesciebas. q̃ndo pedes lauari nõ sinebas. Hoc tibi postea sciens ꝓmisit dns. Est osuetudo apd pleos q; vt cum se inicem hospicio suscipiũt. pedes sibi lauẽt. Vbi apud scos hec osuetudo nõ est. corde faciũt. sed melius est vt mambo fiat. q̃ xps fecit. In quo ãmonemur vt offi inicẽ delicta nr̃a. ozem9 p nobis. sicut xpus interpellat p nobis.

A. cxviij. M. xc. Lviij.

AMen amen dico vobꝭ non est seruus maior dño suo. neq; apl'us maior eo. qui misit illum. Si hec scitis beati eritis si feceritis ea

Non intelligit indā fore beatū cū cēt̄is faciēn
tibo ea · que ipse dn̄s fecit & docuit · et hc est
qp sequitur.

·A· cxix·

Non de omibus vob dico. Ego scio quos
elegerim Sed vt impleat scptura · q manducat mecū panē · leuabit of se calcaneū suū.
Judas leuauit cont eū calcaneū suū · hoc ē cō
culcauit eum in qntū potuit. Alia vo enstatio
psalmi sic hēt. Homo pacis mee in q° spauit
qui edebat paēs meos magnificauit sup me
supplentacoez. Elegit quid dn̄s indā ad illd
qd de eo factū ē · in salutē alioz · vndecim vo
elegit sibi seqces vt bti fierēt. Vñ alibi. Elegi
vos duodecim · & vn? diabol? est.

Hmodo dico vobis priusq fiat · vt credatis cū factm fuit qui ego sū. Ac si dicat.
Duciusq tolerani & tacui · sed iam noto pditorem anteq fiat qd cito facturs ē · ut postea
credatis quia ego sū ille de quo scptura illa p
dixit. Cum g exēplo suo apl̄os docuerit humiliacoez & calcanei passioz · suppoit quo cō
solet eos honorē · qd ipe & pat̄ i eis recipiet.

·A· cxx·· M· xcviij· R xcvj· L· cxvj·

Hmē amē dico vob qui accipt si quē mitto
me accipit. Qui aūt me accipit · accipit
eum q me mitt. In ubis istis nō vmtas natē
missi & mittētis · sed i misso · mittētis auctas
cōmendat. Quisq g° sic missū accipiat · vt
in eo mittentē attendat · vt i petro xp̄m · scz in
seruo dn̄m · i xp̄o pīez scīt · i vngento gemtorem. M· Accute ituendū si pdctā cena fuit
eadez que paulop? omeōuit · quō ante diem
festū pasche fcta est · Sed sup dictū ē & die
azimoz p pascha · & p diebo azimoz quoz
pm? & vlti? maiori cultu hēbat pom pascha
vnd iobes dicit ante die festū pasche · vocando pascha p? diem solēmitatis sequētis id ē
sextā ferīā. Greci vēo illū die cui? vesperē luna
·xiiij· apparuit · sed solū sequētez vocāt diem
pasche & imolacois agm · dicētes dn̄m q ntā
feria ātcipādo comedisse cū dscipl̄is pascha
lem agnum · et tunc mstituisse sacmēta carnis
sangmis qp sui dū adhuc fermētatū comederet
idoq i fermtato sacficāt. Dicūt itaq dominū
ipso die pasche crucifixū fuisse ad meridiē · &
ad hoc ofirmandū mducūt · qa iudei noluerūt
mēre in ptoriū scz pylati domū ne otaiarent

sed māducarēt pascha n ītelligētes n pascha
esum agm. Cum igit patent otrarij sint t̄bo
euangl̄istis · impudent dicūt iobz in hac pte
oz rexisse eos. Sed ostat oms spūs eodē locutos fuisse · & si in vno errarent in alijs mi?
eis credret.

¶ Capitulum scm.

M· cclxxviii· R clx· L cclxiij·

Prima aūt die azimoz · accesserunt discipl̄i ad ihesum dicentes
Vbi vis parem? tibi omedē pascha. Non hēmus domiciliū · non
hēmus tabernaculum. Audiant
hoc quibo ē cura in edificandis domibo mar
moreis · & in laquearibo aureis. Congnoscāt
ommū dominū · quia locū vbi reclinaret nō
habuit. Remigi?. Pria dies azimoz dicitur
hic xiij dies pmi mensis · qñ abiecto fermēto
pascha id ē agn? occidebat ad vesperam. Rō
exponens apl̄s ait · et em pascha nostrū imolat? ē xp̄s. Quamuis em sequenti die id est
quintadecima luna fit crucifixus · tamē hac
nocte qua agn? imolabat · carnis sangmis qp
sui misteria celebranda discipl̄is t̄didit · et a
indeis tent? ac ligat? · ipi? immolationis id
ē passionis sue sacmitexorciū

Et ihs dixit. Ite in ciuitatem · & introeūtibo vobis occurret vob homo amphorā
aque portans · sequimini eū in domū in quam
intrat ad quēdam · et dicetis dño dom?. Magister dicit. Temp? meū pp̄e ē · apud te facō
pascha cū discipl̄is meis · et ipe vob ōmōstrabit
cenaculū grande stratū · & illic pate nob. Et
abierūt discipli e? · et inuenerūt sicut dixt eis ·
et paranerūt pascha. Amb et. Jn mr̄. Sicut
de? cunctoz p̄sci? · cum discipl̄is loqt̄ & hijs
que alibi gerunt. Mistice ciuitas ecclesia est
que muro fidei cingit. Homo occurrens pmitinus pp̄s est. Amphora aque lex literalis. B·
in lucam et mr̄. Vt ita paturis pascha hō ā
phoram aque portans occurrit ut ostendat
misteriū pasche dn̄i celebrandū · p ablucōne
mundi. Aqua q̄ppe lauacrum gre · amphora
mensurā vtutū significat · vel pfectā mensuram
expleti temporis · quo dignum erat hoc geri.
Aliter. Amphora designatt fragilitatē eoz
p quos hec gra erat mistranda. Vnd hēm?
thesaur istū in vasis fictilibo. Consulte & a
que baioli et domi dom? tacita sūt vocabla

ut omīb⁹ vez pascha celebrare wlētib⁹ ·id ē xp̄i sac̄mentis imbui ·eūq; sue mentis hospicio suscipe q̄rentib⁹ facultas dand⁹ a figuretur Cenacl'm magnū lex sp̄ūalis est. q̄ de angustijs litere egrediēs. in sublimi loco recipit salnatorem. Nam qui adhuc literā occidentē seruat. et non alīd magno q̄p pec̄ intelligit · iste mimiz mm̄? pascha facit. At q̄ aque balolum hoc ē g̃ cie p̄conem in domū eccl'e fuet secut? hic p sp̄m̄ vinificantē in altitudie mētis xp̄o mansionē p̄pat . I. in mr̄. Ido inqt seqmi eū q̄ ducit in altū. vbi xp̄s cū discipulis sublimiū vtutū de' ectac̄oe refitif. Vnde raab explorator⁹ mandat ut non irent per ỹma. sed p excelsa. Ampli?. Cenaculū eccl'a magna est que narrat nomē dn̄i strata varietate vtutū et liguaz vn̄ illud. Circumamicta varietate in qua parat dn̄o pascha. Domi? dom? petr? apl's ē. cui dn̄s domū suam credidit ut si vna fid⁹ sub uno pastore. A. de cordia eugl'istaz. Rō vo marc? lagenam. lucas dicit amphoram. unq; vasis genꝰ. alter modum figmficauit.

·M·cclxix· R·clxi· A·cxxi·

QEspe aūtfcto ve, et discūbebat cū xii· discapl'is suis. I ·Omia sic agit iudas ut tollat̄ suspiti p̄ditoris· nam discūbit cuz alijs discipulis vespa dici. vespam mducat mundi. I ·m mr̄. Circa undecimam namq; horam veniunt nouissimi. q̄ pmi denariu vite accipiūt etne. Ante crucē abraham erat in inferno· & post crucem latro in paradiso· Alit Vespa erat qn̄ ver? sol ad occasū p̄perabat· cum diceret. Temp? meū p̄pe ē· quo itur? sū de mundo ad p. trē. Cū discipl'is discūbebat quia eis etnam reqem p̄pabat·

·L·cclxiiii·

ET edētib⁹ illis dixit. Desiderio desideraui hoc pascha mād̄ucare vobiscū añq; paciar. B· Desirat tipicū pascha mād̄ucaē et sic passionis sue misteria declaraē quatē? et legal' pasche p̄bator existat· et ultra veritet exhiberi cārnalit· docendo fuisse figuraz veri pasche. In cui? rei figurā defecit manna postq̄ comederūt filij ihsrl' de frugibus t̄re nec usi sunt ultra cib⁹ illo·

L·cclxv· M·cdxxxv R·clxvi

DIco em̄ vobis quia ex hoc nō manducabo illud donec implat̄ in regno dei. B. imr̄. Hoc est non vlt̄ moysaicū pascha celebrabo. donec i eccl'a que ē regnū di sp̄ualit intellectū cōpleat̄. In hoc regno dn̄s hodie pascha manducat· q̄a ea que moyses rudi pp̄lo carnalit̄ obseruanda p̄cepit· ipse in membris suis spiritualiter exercet·

·M·cxxj·M·cclxxix·R·clxj·

CUm hec dixisset t̄bat? ē sp̄ū. & p̄testat? est & dixit. Amen amē dico vob· q̄a vn? ex vob t̄det me. Protestat̄ id ē p̄dicit occultū crimē· vt vidēs p̄dito⁹ se latē non posse. p̄mteat facti· Nec tamē deligt eū ex noīe· ne aptē coargut? ip̄udentior fiat. Mittit g⁹ crimē in numēo· vt oscins pniaz agat ·A. Turbat? est dn̄s p̄tate· t̄nf figuras i se affectū nr̄e infirmitatis. Ergo qn̄ turbam̄· nō desp̄em? ·Dereant argutia philosophoz· qui negant insapientē cad̄e p t̄bacōes anioz. Turbet̄ anī? xp̄ian? nō miscia sed misedia. Q em̄ dn̄s turbatur sp̄ū· fig̃cat t̄bād⁹ sp̄uales ex caritate· cū vrgens causa zizania a tritico ante messem cogit separare·

·R·clxij·M·cclxxx·L·cclxix·A·cxxij·

ET illi cep̄unt contristari & dicē singillatim. Nūquid ego sum dn̄e. Nouerāt vndecim apl'i q̄p nihil tale cogitarāt sed plus credunt mgr̄o q̄p sibi· & timētes fragilitatē sua tristes querūt de pct̄o cui? non hnt sciencia·

·R·clxiij·M·cclxxxj·L·cclxviij·

QVibꝰ ait. Qui intīg⁹t manū mecū i catino hic me t̄det. Cetis otiatis & ret̄ hētib⁹ mā? it̄ dicētib⁹ cibos ozi suo· iudas ipudēcia q̄ p̄ditur? erat magistrū manū mittit in parap fide· vt audacia· bonā sciam mētiret̄· et notādum q̄p omīs duodecī· de eodē vase i circuitu cibos cū dn̄o sumebāt· i cenacl' o strato quasi iacendo more ātiquo recūbentes. Alioqn p̄ditor p intinctionē man? exp̄sse notat? esset· si nulli? de alijs ad escam dn̄i manū extēdisset Q vō mathe? papfidem· marc? cathinū dicit· vnus q̄dratura vasis. alt̄ quia esset fictile designat· Filiꝰ quidem hom̄is vadit sicut scriptum est de illo·

·M·ccxxxvij·R·lxiiij·

Qeaũt hō mī illi p̃ quem filiꝰ hoīs tradet̃
·J· Dera p̃dicit̃ ·vt qui p̃uidet non
ymet̃ · timoẽ corrigat̃ ·D· im luc̃ · Etiã ve
hodie illi q̃ altaribꝰ sacrosanctis malignꝰ acce
dit ·& p̃ cordijs aliqᵒ scelẽ pollutis·

Bonũ erat ei · si natꝰ nõ fuisset hõ ille. Si i
vteo mris fuisset mortuꝰ · ne viuꝰ nasce
retur · i opacõe mali q̃ postea p̃meruit · bonũ
sibi esset . Sic ór pticũ maẽ dulciꝰ eẽ q̃ ceta
maria id ẽ miꝰ amarũ · J· Vl vitate & sim
plicit̃ dictum ẽ · mł to meliꝰ nõ eẽ subsistẽ · q̃
male sbsistẽ · vt si ó aliqᵒ pssio dicet̃ . Meliꝰ
eet illi si numq̃ fuisset·

·A· cxxij· M· cclxxx· R· clxij· L· cclxix·

Aspiciebãt gᵒ adinuicem discipł̃i. hesitan
tes de quo dicẽt·

·L cclxix· M· cclxxx· R· clxij· A· cxxij·

Qr querẽtes imł se quis esset exꝰ eis qui hoc
facturus esset·

·A· cxxiij·

Erat ergo recũbens vnꝰ ex discipł̃is eiꝰ in
finu ihu · quẽ diligebat ihus · A· Quid
dixerit in finu · paulopꝰ ait · vbi dicit supꝰ pec
tus ihu · M Ipse ẽ iohes quẽ diligebat ihus
non plꝰ oibꝰ sed familiariꝰ ut adolescentẽ · vt
cognatũ vt vgmẽ · in qᵒ formã otẽplatinorũ
pposuit · A· Erat em̃ osuetudo vt scriptor
gestorꝫ cũ ad se veniret · tã p̃ de alio loquereꝫ
Per sinũ sigficat̃ secretum · & quo bibit diuini
tatis sacramentum.

Innuit gᵒ huic spmõ petrꝰ & dix̃ ei. Quis
est de qᵒ dicit. Itaq; cum recubuisset ille
sup̃ pctꝰ ihu dicit ei · Dñe quis ẽ. Respõdit
ihus. Ille est cui ego intinctũ panẽ porrexero ·
Interrogat petrꝰ iohem non vbis sed nutu cor
poris · iohes dñm familiari ofilio · cũ sb missa
voce exprimit p̃ditorem·

·A· cxxiiij· L· cclxij·

Et cum intinxisset panẽ dedit inde simoñ
scariothis · et pꝰ buccellã tunc intrauit
in illũ sathanas . Dñs p buccellã tinctã · suũ
exp̃mit ẽditorẽ · fortassis p pris tinctionem
illiꝰ sigficãs fictionẽ. Non em̃ oia que intingũ
tur abluunt̃ · sed nõnulla intingunt̃ vt ificiãt̃
Si aũt bonũ aliqᵒ hec tinctio sigficat eidem
bono mgtum · nõ immerito secuta est dãnatio.

Nota qꝫ intrauerat sathanas in cor iude q̃ndo
pacł̃ est cũ iudeis p̃ciũ de sanguie domini ·
ut ait lucas. Venerat ergo ad cenã hñs diabo
lum in cogitacõe · post panem vero intrauit i
eum · non ad hoc ut aliũ tẽptaret · sed ut p̃pũ
possideret. A· de vbis domini. Intrat enim in
cor immittẽdo iniq̃s psuasiones · cogitatiõibꝰ
iniquoꝫ Sed nunc intelligere debemꝰ a dya
bolo iudã plenus esse possessũ · sicut apł̃i qui
iam post ẽsurrectionẽ acceperant spm̃ sanctuꝫ
insufflante domino et dicente. accipite spm̃
sanctũ. postea plenꝰ accepũt in die penthecos
tes

Acxxv

Dicit ei ihs. Quod facis fac citiꝰ. Dicł̃ im
mr̃. Non p̃cepit facmꝰ sed p̃dixit dans
in se potestatẽ · ut quia voluntas ẽmen p facto
pensat̃ · inuidia pagẽt re · qꝫ voluntate iam fa
ceret. Festimat dominus in bonũ salutis fide
lium qꝫ iudas opat̃ · sed non sibi Mł̃ti q̃ppe
bonũ ut iudas faciũt sꝫ michil p̃ficit illꝰ.

Hoc autẽ nemo sciuit discũbentiũ ad quid
dixerit ei. Quidã em̃ putabant qꝫ locꝰ os
hẽbat iudas qꝫ dixit ei ihs · eme ea q̃ opꝰ sũt
nobis ad diẽ festũ. aut egenis ut aliquid darꝫ
A. Habebat dommꝰ loculos oblatã fidelium
oseruãs suoꝫ necessitatibꝰ. Tunc ecclesiastice
pecunia forma instituta ẽ · vbi intelligeremuꝰ
qꝫ p̃cepit non cogitãdũ de crastino · ñ ad hoc
fuisse p̃ceptũ ut michil p̃cuie seruet̃ a sãctis
sed ne deo p ista seruiat̃ . & ppt̃ mopie tu
morem iusticia deserat̃ ·

Mcclxxxiii·

Respondens autẽ iudas qui tradidit eum
dixit. Numquid ego sũ rabbi. J. Ille tacendo
se p̃dere videret̃ · mł rogat sicut alij. In hoc
q̃ ait rabbi inget affectũ blandientis · et ma
gistꝫ vocat · q̃si excuset p̃ditionem.

Ait illi tu dixisti. M· Cogitando aliquid
dicit̃ inuasta illud. Dixerunt apud semet
ipsos. Constat itaq; qꝫ iudas corde dixit
et ratũ habuit se esse p̃ditorem. Cõfutat̃ gᵒ
cum audit tu dixisti nec tamen aliis apte ex
p̃mit̃ . Potest em̃ intelligi q̃si dominꝰ dicerꝫ
non ego dixi · sed tu ·

Vcxxv

Cum ergo accepisset ille buccellaꝫ exijt

otmuo. Erat aute nox. Quia bono male usus
e. Hec psuptio pcta auxit ut apte a dño re-
cederet. Nox aut ogruit sacmeto. erat enim
qui exijt filij tenebraz. faciēs opa tenebraz

QVm ergo exisset dicit ihs. Nunc clari-
ficat e filij hois. & de clarificat e im
eo. Si de clarificat e in eo & de clarificat
eum in semetipso. & otinuo clarificat eu. Ex
eunte iuda p q dicebatur non estis mdi oes
remanserut soli mūdi cū suo mūdatore. In h
figmficata e clarificatio xpi. in qua sepatis
malis manebit in eternitate cū sanctis. Eum
en enfibit mūd nemo in pplo cristi remae
bit immund. & quia res figficates. tanq figs
cate appellant. ut petra nō dicit figmficabat
cristū. sed erat crist. ita non dicit. nūc figm
ficata e clarificatio. sed clarificatus est filius
hominis id est de. Id est de clarificat est i
eo. quia hec e clarificatio filij hominis. Quod
qsi exponens subdit. Si de clarificat est in
eo. quia non vult facere voluntate suā sed pa
tris. et de glificauit eu in se deo. & otinuo
fiet hec glificatio. Statim namq p mortē
resurget humana natura. immortali eternitate
in quo apparebit deū habere in se. qui eam re
suscitabit. M. Vel quia mox futura qsi iam
facta reputant. potest et ita itelligi. Ecce edi
tor iducit mercatores mortis. flagella crucē
sed gloria tumphat hec est. Nūc clarificabit
filius hominis. quia sancti qui in tenebris ex
pectant. videbunt deū anima eis ministrante
qm cito expirabit. et hoc e qd dicit deū clarifi
cari in eo. Si de clarifiabit in eo id e in me
bris eis. ut expositū est. ostat qr de et glori
ficabit eū in seipso. & otinuo glorificabit.
ne differatur eius mortal resurrectio. ut alioq

Capitulum tercium.

Mcclxxxiiij. Rclxv. Lcclxvi. Alxvii

Cenantibo aute eis accepit ihesus
panem & benedixit ac fregit. de
ditq discipulis suis dicens. Ac
cipite & omedite. hoc est corpus
meū. qd p vob tradet. I. Post
q typicum pascha fuerat impletū. et agni cā
nes cum apl̄is omederat. assumit panem q
osortat cor hominis. et ad vr pasche fgre
dif sacmentum. ut quomō in pfiguratione eis
melchisedech sūmi dei sacdos panē & vinū
fecerat. Ipse quoq in veritate sui corpis

et sanḡnis repsentaret. D. in mr. Panē gra
certi sacmenti pris q frangēt bndixit. quia na
turaz bonanā quā passur assūpsit. gra diuine
vtutis iplenit. Benedixt & fregit. qa boiez as
sūptū ita morti subdē digtus e. vt ei diuine im
mortalitatis in esse potēciam demōstraet. per
citā resurrectionē. Idē in lucā. Smitis pas he
retis sollēnps q in omeōracōz antiq libacōis
de egipto agebāt. enfit ad nouū pascha. vt
p carne & sanḡne agni. sue cārnis & sanḡnis
sacmentū in pane & vino mōstraret. Frangit
panē quē porrigit. vt ostendat corpis sui frac
tionē non fine spōte sua futurā. M. Qd ait
discipl̄is. tale e. Accipite & mete & corpe. co
medite & fide & ore. Suantes in corde preciū
redemptionis vestre. videlicz corpus meum
quod pro vobis datur.

M. cclxxxv. R. clxvj. L. cclvij.

Et accipies calicē gras egit & bnedixt. &
dedit eis dicens. Bibite ex hoc omnes.
Hic est en sanguis me noui testamti. qui p
vobis & p mltis effundet i remissioz pctoz
Accipiens calicē gras egit. ob hoc mirū qa
vet enfitura erat. et noua venitura. Vtiq pat
gtias egit. nob tbuēs exemplū glificādi om
nomi bona ichoacōe. D. i luc & mr. Vl ita
Accipies calicē passioz suā pfigurantē. gras
egt & redēpcōe hūane gni colata per illā. Gra
em. nō metis saluati sui a vo. Datz g qd vnq
qsq facē deat i flagello ppe culpe. qnquid pr
eqlis ecmmit tulit flagella culpe aliene. M.
Hmc est qd ait. Bibite ex hc omes. et ore &
corde. vt fitis ptices passiois mee. Vnde
apl̄. Si opatim & oregnabim. Benedixit
dns calicē eadē celesti bndictiōe qua & panē
qua passionez suā cōstituit hostiā sufficiente
quia mundo vo reconciliat. Vnd apl̄. Michi
absit gl̄ari in cruce dni nostri ihu xpi. Dicē
inquit sanguis mei noui testamti confirmatoz
vetus aute testamentū hircoz & vitulorz fuit
sanguine dedicatū. Igit quia impossibile est
sanguie hircoz pcta tolli. necessario effundi
tur sanguis xpi in remissionē peccatoz. Pro
multis effundit. qa non oms emūdat. q̄uis
emundaē oms sufficer. si fide ac dilectiōe. &
sacmentoz pticipacōe vtutem ei attingeret.
Dico aut vob non bibam amodo de hoc ge
nimme vitis vsq in diē illum cū illud bi
bam vobiscū nouū in regno patris mei. I. De
carnalibo enfuit ad spūalia. Testat scriptura

ppl'm israhel esse vmeã. Dicit ergo dominus se de hac vinea non bibitur⁹ · nisi in regno patris sui. Regnũ patris fidẽ puto esse credẽciũ Vnde apl's Regnũ dei intꝰ vos est. Attende dictũ esse patris nõ dei. Omis pater nomen ẽ filij. Cum intẽp crediderunt in deũ patrẽ. & adduxerit eos pat' ad filiuz · tũc de vino eorum dominꝰ · et in sitidine ioseph inebriabit' cũ fratrib⁹ suis. Sensus ẽ. M. Dimceps non degustàbor in sacrificijs synagoge · donec credat in prẽm meũ & in me · et in eccl'a fideliter immolet sacrificium carnis mee · & sanguinis mei. Quod cũ fecerit tũc bibam · hoc est degustabor vobiscũ in renouacõe sua p fidẽ eccl'e. Beda in mr. Dassur⁹ dns ait iam non bibã de germine vitis. Ac si apte dicat · Nõ ultra carnalib⁹ cerimonijs delectabor in quibus carnalis agn⁹ locũ tenet. Aderit enim tẽp⁹ me resurgẽti cũ ego sublimat⁹ in gl'am vite immortalis · vobiscũ fungar de salute hui⁹ ppli fonte grẽ spũal' rgenari. Idẽ in lucã. Dt simpl'r accipi qꝫ ab hora cene usqꝫ ad tẽpus resurrectionis vinũ bibitur⁹ non esset. Postea namqꝫ manducauit & bibit · ut petr⁹ ait apl's · qui mãducauim⁹ cũ illo postqꝫ rsurrexit a mortuis. Multo tñ sequenci⁹ intelligit' · ut neget ulle se gustaturũ tipicũ potum · donec manifesta ta gloria resurrectionis regni dei fides mundo adueniat ·

HOc facite in meã cõmemorationẽ. Hoc expomit apl's dicens. Quociẽscũqꝫ mãducãtis panẽ hũc & calicem bibitis · mortẽ dñi annũctiate donec veniat. Jn pmã ad corin. Hanc vltimã memoriã nobis reliqt · quemadmodũ si quis pegre pficiscẽs aliqꝫ pignus ei quẽ diligit relinquat · ut quociens cũqꝫ illud vidꝫt possit & eiꝰ bñficia et amicicias meminãri Quẽ si ille pfecte dilexit sine imgẽti illud dñderio vel fletu nõ potest videre. Ideo hoc salnator edidit sacmentũ · ut p hoc semp admonemur qz p nobis mortuus ẽ. Nam et ideo cũ accipim⁹ a sacdotibus admoenm quia corpus et sanguis ẽ xpi · ut nõ simꝰ imgti tãtis eius beneficijs. Beda in luca. Panis corpꝰ xpi misticẽ intelligit' · vinũ vero sanguis. Verũ quia et nos in xpo et in nobis xpm manere oportz vino dñici calicis aqua miscet'. Vnde apl's Aque ppli fũt · & ideo ne diuidam a xpo · nõ licet offerri vel aquã solã · vel vinũ solũ · sicut nec gnũ frmẽti solũ sine aque admixtione in panem. Qꝫ si quẽ monet cũ cenatis salnator apl's suũ corpꝰ ac sanguinẽ edideri[t] · quare ncs ieiunẽ eadez sacmenta pcipiam⁹ · audiat quia tũc necesse erat typicũ pascha cõsumari · & sic ad pascha, verũ finiri · nũc aũt in honorẽ tãti sacmenti placuisse mgris eccl'ie pmo nos dnice passiõis pticipacõe munirι · et spũalib⁹ epul' saciari · demꝫ tremis dapibus corpꝰ refici M. de corꝫ eugl'. Lucas de calice poccupanit ante benedictiõez pais · et postea reptẽdo ordinauit alioꝛ ordie · M. Qꝫ vº pꝰ calicẽ datũ edituroẽ omeõrat · ptermissa recapitulaẽ videt'. Probat em̃ hyl' sup matẽm pditoꝛẽ discessisse · pziꝰqꝫ misteriũ corpis & sanguis a dño discipl's daret'. Tũc em̃ bibẽtes calicẽ dñi · postea secũ bibituri erãt in regno patris · ad qꝫ inuas dignꝰ nõ fuerat. Bibẽtibus etiam nullũ excipiẽs dixl'. sanguis meꝰ effundet' p vob · sed in alijs excepit dicẽs · p multis. Verũtamẽ qa fil' fieri potuerũt q̃ fiml' dici nõ pñt ordo hui⁹ libri mlt repugnat existimãtibus dominũ distribuisse sacmentũ corpis & sanguis sui · anteqꝫ p buccellã tincta suũ exprimer tradituz. Nũc aũt gra tãti sacmẽti qꝫ p excellẽciã dr eucharistia id ẽ bõa gra · videã⁹ sacmẽta instituta eẽ · ppt erudicõz humiliacõez · exercitacõz. Eruditio est · qꝫ mẽs per visibilia p monetur ad inuisibilia itelligenda. Magna qꝫ bũilitatis exhibicio ẽ in istis visibilibus · et hõmine multũ inferioribus a deo salutẽ q̃rere · quã supbia pdidit. Cum em̃ non possit hõ esse sine exercitacõe · vt remoneꝫ a mala & supflua · & exerceꝫ se i bona · instituit dns sacramẽta · et eoꝛp̃ta loca · vt i eccl'a audiat' missa · suscipiat' eu charistia & fil'ia. Cõsistit aũt sacramẽtũ i rebus fctis dictis. Res at' sacm̃tales sũt ut aq̃ oleũ & similia. Facta vt baptizandoꝛ submersio · insufflatio. Dicta velut scẽ trinitatis inuocatio · et notandũ q̃nta sit confusio in rebus sacmẽtalibus · ex vtute diuine consecratiõis. Indifferẽt em̃ se hñt ad omnes vsus ante cõsecrationem sed vtus mirũ diuine bñdictiõis oino abutit eas ad spiritualia. Hinc est iuxta censuram canonũ qꝫ aqua baptismatis vsu spũali expleto · effundit' in diuersorio · crisma & eucharistia p vetustate crem̃ant' · etiã ligna dedicate eccl'ie i laicoꝛop̃a nõ admittunt'. & sic ꝫ ceteris. Vnitas q̃ cuiꝰ q̃ sacmenti attendẽda ẽ quia vna eccl'ia in vnitate fidei vnũ deũ colit vno baptismo licet i diuersis locis & diuersis tẽporibus regenerat'. vna confirmacõe confitent' adunata mun[i]t'. vna hostia salutari pcipue xº vnitur quando sacmentum passionis illius cum ore ad redempcõz sumit' : ad imitandũ q̃ intenta

mente cogitat. Hic em̃ sanḡne xp̃i cor̃pus & aniam limm?. quia sanguis agm sup vtrũq; postem dom? liberauit hebreos. ab angelo exterminatore. Igit̃ in sac̃mento altaris diligent̃ attẽdenda sũt istitutio. causa istituc̃ois. sacramentũ. res sacramẽti. modꝰ cõsecrãdi. modus sumẽdi. comestio spũalis. Institutio ẽ. hoc facite i meã cõmeõratione. Causa istitutiõis triplex est. vt scz meõria dnice passiõis habeat̃ vt spũs hois purget̃ & rficiat̃. vt infirmitas hũana cr̃ frequẽtes lapsꝰ roboret̃ & muniat̃ Sacramentũ tplex ẽ. quia in pane et vino & aqua. & est panis sacramentũ dnici cor̃pis. illud vº incarnate diuitatis. Est inquit apl?. magnũ pietatis sac̃mentũ. qđ manifestatũ ẽ i cãne. Vñ aug?. Illud cor̃p? visibile & palpabile. sac̃mtũ ẽ inuisibil̃ forme id ẽ panis celestis qº vinũt angli. Cũ em̃ nihil i corpe gessent aia xp̃i. nisi q̃ntũ vbũ cui vnita ẽ ispirabat. qs nõ videt cor̃p? ee sac̃mentũ imbitatis diuitatis Vinũ aũt sac̃mentũ sanḡnis ẽ. in qº intelligit̃ ania. Aqua vº vl̃ illi? aque q̃ fluxt de latere xp̃i. vl̃ fidei eccl̃ie. vt neq; xp̃s sine eccl̃a. nec eccl̃a fit sine xp̃o. sed ei? carn & anie vniatur & coformet̃. Ampli?. Panis ẽ sac̃mẽtũ cor̃pis xp̃i qđ est eccl̃a. vnđ ieroi? in marcũ. Accepit ihs panẽ figurãs cor̃p? suũ pane qđ est eccl̃ia pñs. q̃ accipit̃ i fide. benedicit̃ in nnmẽo. frãgitur i passiõibus. dat̃ exẽplis sumit̃ doctrinis. Formal sanguiez suũ i calice vio et aqua mixtis. vt alio purgeñ a culpis. alio redimamur a pnis. Sanguine nãq; agm dom? seruantur a pcussiõe angli. & aqua maris rubri extinguũt inimici. q̃ sũt misteria eccl̃e xp̃i. Tres em̃ testes sũt. aqua sãguis & spũs. Aqua ablanacrũ. sanguis ad p̃ciũ. spũs ad resurrectionem. Ampli?. Panis ẽ sac̃mẽtũ caritatis. vi? spei. a q̃ fidei. sine quibꝰ scz fide spe. caritate vnitas & coformitas xp̃i non pt̃ esse Est g̃ res sac̃menti hec reptita xp̃i coformitas in vnitate cor̃pis eccl̃ie. et ipe xp̃s. qui fili? tptita rõne cõprhendit̃. scdm hũanã naturã ex amma rõnali & hũana carne subsistẽs. scdm diuinam ex vbo vtiq; iunitate psone cõiũcto. Loz hic distinguendꝰ est. qa xp̃i visibil̃ forma. nobis modo inuisibil̃ res ẽ visibilis sac̃menti altaris & inuisibil̃ forma celestis panis quo viuũt angeli. res ẽ visibil̃ & palpabil̃ forme xp̃i. Est itaq; xp̃s & sac̃mentũ & res sacramẽti. Notandũ quia p̃dicta coformitas xp̃i & eccl̃ie parit̃ et caro & sanguis xp̃i appellat̃. eo q̃ sit cr̃? effect? incarnacõis vbi & finalis causa dnica

passiõis. Dinc ieromm? paule & eustochio i epl̃a ad ephesios. Dupliciter sanguis xp̃i & caro intelligit̃. vel spũalis illa atq; diuina & qua ipse dicit. caro mea vere est cibus. & sanguis me? vere est potus. et nisi mãducaueritis carnem meam et sanguinem meum bibritis. non hẽbitis vitã etemam. vel caro & sanguis que crucifixa ẽ. et qui multis effusus ẽ lãcea Idem ad ebidiã. in libro xij. q̃stionũ. Audiã? panem quem fregit dominꝰ discipl̃is cor̃pus eius. et vinũ sanguinem ei?. Dominus ipse ẽ diuina et diuinium. ipse cõmedẽs et q̃ comedit̃ Illi? bibim? sanḡnem. et sine ipso potare nõ possum?. Cottidie in sacrificijs ei? ꝺ geminie uitis vere et vinea sorech que in cr̃ptater electa rubencia musta calcãt?. et nouũ vinũ ex bijs bibim? in rḡno patris id ẽ in eccl̃a. non in vetustate litere. sed in nouitate spũs cãtantes canticum nouum. qđ nemo potest cãtare nisi in eccl̃ia. Quotquot in xp̃o baptizam̃. panẽ cõmedim? angelorũ. crudim? dominum p̃di cãtem. meus cib? ẽ ut faciã voluntatem eius qui misit me. Faciam? ergo voluntatem eius qui misit eum patris. et xp̃s nobiscum bibet in regno eccl̃e sanguinem suum. Modꝰ cõse crandi ptinet ad gdum sacerdotũ. ad locum vsi sacrificij. qui scilicet non ẽ extra catholicam eccl̃am. et ad ipsi? sermonem domi. Est em̃ sacerdotis dominꝰ vba pferre. cum intentione secrandi. et in pson̄a eccl̃e dicere offerimus. Modus etiam sumendi tripliciter dividitur. Comestio em̃ alia fit ore. & est sacramental̃ alia fit corde. et est realis. alia fit ore et corde. In altero sacramentum. in altero res sacramenti. Sola sacramentalis tantum malorum est. qui et si visibili specie elementorum cor̃p? xp̃i accipiant. tamen quia nec vere credunt nec diligũt. panis celesti cõmisceri non possunt. Sola rãlis bonorũ ẽ tñ. qui et si sub visibili sacramento carnem xp̃i non sumant. tñ fide & dilectione panem celestem mãducant. cor̃munt̃ et ei. Vnde augustinus. Quid paras dentes & ventrẽ. Crede mãducasti. Realis vero & sacramentalis comestio inunguntur cum accipientes in pane qđ pependit in ligno accipientes in calice qđ manauit de latẽ. potũgũt mente us q; ad esum panis vite. Oris mũdꝰ pcepcõ et icorpatio que est in assumẽdo eucharistiã. sac̃mentum est comestionis cor̃dis quia sicut vbis ieromni p̃dictũ est manducãs? eum dommo carnem suam. et bibim? cũ eo sanguinem suum. hoc est p effic̃aciam carnis

Itaq; alij accipiunt corpus dominj ad mortem quia non attingunt panem vite. Alij accipiunt ad vitam · quia commiscent cum verbo In dominicione spuali vij debent ofiderari. fides cogitatio · intelligencia · memoria · amor. imitacio adhesio Homo qppe qui comedit · pus buccellam panis sumit · et inde ponit in os & dentibo terit · p salinam de capite descendentē fit cibo ille glutibilis. et sic descendit in ventrem inde corp̄ roborat. et spūs sustentat. Buccella panis est porcio fidei · quā ponit deꝰ in ore cordis. Hanc sequitur cogitatio que mâritur · terit · apte se frequent reuoluit. Deinde intelligencia · que panem ē tum glutibilem reddit. Cū auxilio saliue id ē gracie descendentis de capite xp̄o p intelligēciam transit et descendit in ventrem id est memoriam. memoria nutrit amorem · amor ducit ad imitacōnem · imitacio facit plenam adhesionem. Vñ qui adhēt deo · vnus spūs est cū eo. Hoc pane confirmat homo · et potest calicem bibere id est passionē sustinē · et cibū potꝰ sequit. Calix est passio in manu domini · et cito transit passionis impetꝰ sicut potus cito transigit. Ore dicta cōfectione roborat · occurrit & ppoit calix hunc videntes desiderant & sitiunt. Primo ē calix deinde sitis · hanc seqtur potꝰ · sitientes em̄ potant. Felix ebrietas sequit potum · pr qnā homo a tremis alienat? celestibo conformat Inebriationē sequit dormitio · dormicōz ḡes Multi em̄ dormiunt · qui nō ḡescunt. Quiete sequit vita et nant obtineat in ipa re · qđ ia habet in spe. Sane tria distingui oportz · q̄ et sancti doctores omūiter asserunt · et eccl'ia firmiter tenet · Vnū est qđ panis et vinū · per cōsecrationem vtunt in verū corp̄ et sanguinez xp̄i. Transit itaq; esca corpis in escam anime cibo ventris in cibū mentis fidelis et spūalis qua ppt viaticū appellat. Sed apl'o testāte Quicūq; mānducauerit panē · vel biberit calicē domini indigne reus erit corporis et sanguis domini · et ita iudicū sibi manducat et bibt Jeronimꝰ sup̄ illud apl'i. Si in luteo vel in vase sordido mittē nullꝰ audet · q̄to magis i corde polluto · q̄ immundiciā deus sup omia execrat. Nam & ioseph iustꝰ ppter in sindone munda & nona inuoluit · quia p̄figurabat corp̄ dominj accepturos tam mundā mētē debere habere · q̄ nouam. Secm̄ est q̄ visibiles species panis & vini · sensibo nostris sb iacent eque post cōsecrationem ut ante. Oculis em̄ fine omi delusione cernimꝰ · et formam nt dicit usū scpturaꝝ · q̄ passim res figficātes et colorē tam panis q̄ vini · gustu & odoratu absq; fallacia ꝓbamꝰ sapor̄ē · tactu calidum vl frigidū · molle vl durū setimꝰ · auribo fractionem p̄cipimꝰ. Vnde ambrosi? Nihil ft'm putandū ē in sacficio vitatis · veluti fit magorum p̄stigijs · vbi delusione q̄daꝝ fallunt oculi vt videat esse qđ non ē oino. Prestigiū autē q̄si p̄stigiū dr · eo qđ p̄stringat aciez oculoꝝ cuiꝰ inētor mercuriꝰ dr fuisse. Terciū vº ē qa corpꝰ xp̄i i hūana forma ipassibili icorrupti bili localit & visibiliꝫ in celo ē · quous q̄ in indicio oīb̄ appeat. Hinc ieroiꝰ in mior hūiario ps̄. c · xxxviij · Exurrexi · & adhuc tecū sum Tempꝰ sigficat qº adhuc ē ad dext̄aꝝ patis donec veiat indicare vivos & mortuos. Augꝰ in canticū graduū · ps̄ · c · xxvij · Absens ē qui nobis dedit arraꝝ sanguis sui di ē xp̄s spōsus noster · sed absens corpe · p̄ns maiestate. Idē · lxxv · c · iohis. Iterū ē dns · sed hic ē etiaꝝ vitas. Corpꝰ em̄ dn̄i in qº surrexit vno loco esse pt · vitas eiꝰ vbiq; diffusa est. Idez ps̄ · lxxv. Si p̄rem vl filiū scdm̄ divinitatez cogitas · vbiq; p̄sens ē. Si autē filiū sic itelligis qnō visus ē in carne mt hoies & crucifixꝰ & resurrexit · ascēdit in celū · et i circuitu eiꝰ sunt āgeli · Tenz ḡ ecl'a corpꝰ dn̄i localit eē in celo tenet vm corpꝰ dn̄i qđ pepēdit in ligno sup altaria eē. Corpꝰ xp̄i ipassibile ē · inolabile est mors ei vl nō dnabit · vez corpꝰ xp̄i mam bns sacdotū sensualit tractat · frangit in singulis porcōibo · totū suscipit & itelligit. Corpꝰ xp̄i icorruptibile ē vm corpꝰ xp̄i dētibo attit & insglutit. Lege fidē berengarij q̄m sibi firmauit ecl'a sb nicolao papa · et ita eē inueies Igit salubri cōsideracōe vitatis mt̄ p̄tatio p quirēda ē · abfit em̄ q̄ scā ecl'a contria credat cū talia p̄dicat. Deus ē simplex · & icorporea natura deꝰ est bō. Deus ipa etnitas ē · deꝰ de vgine natꝰ est. Deꝰ est imortal · ds in cruce mortuꝰ ē. Deꝰ est imensꝰ · deꝰ i sepulchro iacuit. Deꝰ est imutabil · illocal · deꝰ a morte resurrexit · celos ascendit. Hic ex officio cōmēdatoris · vl ad eligendū · vl ad euitandū pl'ima ppōnentis · salua pace ecl'e quorūdaꝝ notabimꝰ opinionem. Virtꝰ em̄ sese diligit · aspernat q̄ dr̄ia nec vitaē vicū · n̄ ogmtū p̄t Sūt nōnulli immo forsan mlti · sed nix notari p̄nt · qui cū dānato berengario idē sentiunt. et tam eūdem cum ecl'a dānant. In hoc videlicet dānant eū quia formā vboꝝ ecl'e abicies · nuditate smois scandalū monebat. Nō seqbat

tanq̄ figficatas appellant. pſertim in ſacrañ
tis ut eoꝝ vtutes exp̄mant. Alijs vero latent
imponūt qđ non intelligāt tropos. et figura
tas locutiones. ideoq; miſerabili morte anie
ſigna p̄ rebo accipiāt. Illud quoq; maxime
deridēt qđ pan et vini ſpecies quidā dicūt
in aere apparere. q̄dāz vero ſenſus coꝛporeoſ
falli poſt cōſionē pans et vini in carnem et
ſanguinem xp̄i. gregiꝰ q̄dam verificatur
ſane ſenſit. et dixit.

Melchiſedech dño panem vinūq; litauit
Xp̄c idem ſtatuēs pactum vetus euacuauit
Inter utruuq; diu fuit alter ſacrificandi
Mos et obtinuit vim q̄lemcūq; piandi
Hagnus enim carnales legis innuit actus
Hagnū p̄figns qui nos lauat hoſtia factus
Hoc ſemel oblato curſum poꝛ ille pegit
Quod fuit ſignū p̄ſens effectꝰ abegit
Quis locꝰ auroꝛe poſtq̄ ſol venit ad oꝛtum
Quis locꝰ eſt vetis teneat cū nauta poꝛtum
Rex auroꝛa fuit bos et capꝛa vota fuere
Crux ſol crux poꝛtꝰ hec eſt ea p̄teriere
Crux clauſit templū crux ſolvit e ñgta legis
Sub cruce ceſſat ephoꝛ & deficit unctio regis
Hircꝰ ouis paſſer feruex & adeps vitulo
Vil p̄conant deus hoſtia finis eoꝝ
Parcat hebꝛeꝰ oui caro carnes abſtulit a re
Eſt pecudū pecudes poſt xp̄m ſacrificare
Moꝛutꝰ ille ſemel licet ulꝫ non moꝛiaꝫ
Idem cotidie ſine vulnere ſacrificaꝫ
Panis in altari deꝰ in cruce mil dubitet
Hec vbo vite fieri vita ipſa fatetur
Que neget mentem miſi xp̄s mamma ſanxit
In xp̄i carnem panis ſubſtātia tranſit
Hac in carne michil carnale mich ne cruēt̄n
Xp̄ūs hūc tāgit videt accipit ad monumt̄ū
Ordo ſacer bona ēditio pia victima panis
Inde p̄cul facimꝰ p̄cul boꝛoꝛ & uſꝰ mamꝰ
Decretū felix nona vtꝰ utile ſacrum
Quo factꝰ ſanguis liquoꝛ ē vitale anacrū
Iam quia peccātes medicma ſ̄pegemus
Hanc p̄ peccatis medicinā ſemp hēmus
Hec dat ad vitam ſed ſi reꝰ hūc vrearis
Qui patris ad dext̄m ſedet & mactaꝫ m anꝰ
Ecce vides in lege tỹpos & fig̃ piſſe
Ad p̄ñcp caput ſic ſac̃menta rediſſe

.Lcclxxiiij.

Hit aūt dñs ad ſimonē. Simon ecce ſatha
nas expetiuit vos ut cribraret ſic triticū
Ego aūt rogaui p̄ te. ut nō deficiat fiꝺs tua

Docet dñs nullꝰ fidē a diabolo tēptari. niſi
deo p̄mittēte. Sathanas expetit bonos ad
cribrandū. hoc ē anhelat ad afflictionem eoꝝ
Dñs rogat p̄ petro nō vt non tēptet. ſed ut
pꝰ lapſū negacōis ad ſtatū p̄ſtinū reſurgat
Eſt em̄ ſcis vtile tēptacōibo examiari. vt vel
tēptati q̄m foꝛtes fuerit appeat. vl̄ cognita
p̄ tēptacōꝝ ſua infirmitate. foꝛtio ẽs fieri diſcāt
et ſic cū p̄bati fuerit. accipiāt coꝛonā vite.

.L.cclxxiiij.A.ccxxix.

Et tu alliq̄n conuerſꝰ cōfirma frēs tuos. Exē
plo tue pnie cfirma frēs tuos. ne deſpe
rent pꝰ petrū conūſi ad me.

.A.cxxv.

Filioli. adhuc modicū vobiſcū ſū. Anteq̄
moꝛiar in hac infirmitate carnis vobiſcū
modicū ero. nā pꝰ reſurrectionē nō ero vob̄cū
in cſoꝛtio infirmitatis hūane.

Quereris me. et ſicut dixi iudeis q° ego va
do vos nō poteſtis venire. et vob̄ dico mo
do. Hoc eſt modo nō poteſtis. Iudeis aūt cū
dicēt. nō addidit m°. Vt aūt aliq̄n me ſeq̄mi
moꝛiēdo p̄ iuſticia. venīēdo ad vitaz imoꝛta
lem. ſeruate mandata.

Mandatū nouū do vob̄ vt diligatis inuicē
ſicut dilexi vos & vt vos mutuum diligā
tis. Nonne in veti lege erat diliges p̄ximum tuū
tāq̄ teip̄. Cur g° nouū h̄ dr. Quia inonat
obedientez iſta dilectio. quā dñs vt a carnali
dilectiōe diſtinguet. addidit ſic dilexi vos. Ille
ud maiꝰ mādatū q° p̄cipim̄ diligē dm ex to
to coꝛde. videt̄ qđ p̄termiſſū. Ez bene intelli
gentibo. vtrūq; inuenit̄ in ſingl'is. Quid em̄ dꝰ
dilexit in nob̄. niſi vt hōmꝰ eū. Nihil diligit
medicꝰ in egris n̄ ſalutē. quā cupit reuocaē.
In hoc cognoſcēt oēs q̄a mei eſtis diſcipli
ſi dilectionez habueritis ad inuicē. Alia
munēa mea hūt etiaz nō mei. naturā videl'. vi
tam ſenſū. rōnem. fidē. ſed q̄m caritatē nō ha
bent. vt cymbala cōcrepant. et nichil eis p̄o
deſt. hic ē fons. i quo alienꝰ nō cōmunicat.

.A.cxxvj.M.cclxxxix.R.clxx.L.cclxxv

Dicit ei ſymon petrus. Dñe q° vadis. Re
ſpondit ei ihc. Quo ego vado nō pote
me modo ſeq. ſeq̄ris autē p̄ea. Audita dilec
tionis via qua ſequēdꝰ eſt dñs. dicit petrus

vt sequi patus dñe quo vadis. Sed qui totū nouit docet eum ne p̄sumat qa nondū est indutus virtute ex alto.

·M·cclxxxvij·R·clxviij·A·clij·

Tunc dicit illis ihūs. Omēs vos scandalū patiemi in me in ista nocte. I. Predicit q̄ passuri sint vt cū passi fuerit non desperent. Signanter addidit i ista nocte qa in tenebris scādalizati sūt sicut ebrij. Nos vō dicamus nox p̄cessit dies aūt approp̄iquabit.

·M·cclxxxviij·R·clxix·

Scriptū est em̄ Percutiā pastorem. & dispergentur oues gregis. Postq̄ aūt surrexero p̄cedam vos in galileā. I. in mr̄. In zacharia ꝓpha scriptū est. ex psona ꝓphe ad dm. p̄cute pastorē. Postulat passiōez dominat respōdet. p̄cutiaz pastorem. Precibo em̄ sanctoz filiū a p̄re mittit & p̄cutit id est incarnat & patit. et dispergūt oues pastore capto. Resurrectio p̄mittit. vt spes non extinguat. Consolādo em̄ p̄dicit vbi clarificatum resurrectiōe videbūt. qui mesti locū passionis audierant.

·M·cclxxxix·R·clxx·L·cclxxv.A·cxxvi·

Respondit aūt petr̄. ait illi. Et si oēs scādalizati fuerint in te. ego nūq̄ scādalizabor. L. qui tecū parat̄ sum & in carcerē et in mortem ire. I. Aīam meā p te ponā. Non est temeritas petri. sed ardens affectus erga saluatorē. ·M·R.L.A.

Respondit ihūs. Aīam tuā p me pons Amen dico tibi. quia hac nocte anteq̄ gall̄ cantet. ter me negab. Volūtatē suā iactabat infirm̄. sed ispiciebat valitudinez medicus. A. & concordi. eugl'i. Trina petri negacio ita p̄ p̄mū gallicantū icipet. falsū dixisse viderent̄ matbs lucas iobs. qui dixerūt q̄ anteq̄ gall̄ cantaret. eū petr̄ esset negatur̄. Rursus si trinā negacōez pegisset anteq̄ cantare gallus incipet. supfluo narrasset marc̄ ex psona dñi. p̄insq̄ gall̄ bis vocē dederit ter me es negaturus. Ergo qa ante p̄mū gallicantū cepta ē illa trina negacō. nō attenderūt illi tres qñ cōpleret. sed qñ cepta esset. q̄mq̄ in aio eius ante p̄m gallicantū tota possit intelligi. Quānis em̄ vbis negātis ante p̄mum cepta. ante scd'm autē gallicantum pacta fit tota illa trina negatio. tamen timore petri añ p̄mū tota dcepta ē. Nec mīt est q̄ntis horarum mīt uall̄ tna voce enūctaita sit. cū cor negāti ante p̄mū gallicātū tota possederit. Tā magna scil̄ formidine imbutū ē cor ei̇. nt posset dñm non solū semel. sed iterū & tcio interrogatus negare. et quomō iam mechat̄ est multi erem in corde suo qui eam viderit ad dcupiscēdam. sic petr̄ tm̄ timorē dcepat in animo. vt p̄durare posset nad sq̄t cīa dñi negationē Ideoq̄ tota tna nrgatio ei tēpori deputāda ē. in quo tne negationis sufficiens timor eum inuasit. Ex quo etiam si post p̄mū gallicantum vbis incipet negare. michil tamen cōtrarietatis messet. Non igit̄ monere debet quia tna negatio ante p̄mū gallicantū cepta ē. & post p̄mum pacta est. tanq̄ si alicui diceret̄ Hac nocte ante q̄ gall̄ cantet. ad me scribes epl'am. in qua mihi ter dniciaberis. Vtiq̄ si eam ante omnē gallicantū scribere incipet. & post p̄mū gallicantū finiret. non ideo dicēdū esset falso fuisse p̄dictum.

Mccxc.Rclxxi.

Et si illi petr̄. Etiā si oportuarit me mori tecū nō te negabo. Sic it & oēs discipli dixerūt. I. in mr̄. Animi̇ sine pennis in altū volare nīt̄. sed corp̄ aggūat animā. ut tiore hūane mortis. domini timor superet̄. Math Petr̄ tamen non mentit̄ quia credit verū esse q̄ p̄mittit. Mentit̄ autem q falsum significat cum voluntate fallendi.

Capitulum q̄rtū.

Mcxxvij

Non turbet̄ cor vestrū. Creditis in deum. & in me credite. Ne mortē tanq̄ homines timerent. et ideo turbarent̄. dsolat̄ eos. deum etiā se ē testans. Quasi dicat. Mortē metuitis serui hinc forme. nō turbemini q̄ deus suscitabit illam

In domo p̄tis mei mansiones mīte sūt Merito turbabant̄. q̄nq̄dem fidenciori dictum erat quia negaret dominū. Sed cum audiūt de mansionib celi a perturbacōe recreantur. certi post picula se apud deum mansuros p meritis suis. q̄d significant multe māsiōes

Alia est em̃ gloria sol· alia lune. alia stellaꝝ
Differt em̃ stella a stella in gl'a· Promde re
spnẽdi sũt q̃ putãt ido dictũ mãsiões mlt' ta⁹
quia extra regnũ celoꝝ ẽ aliquid vbi maneãt
innocẽtes beati· q̃ sine baptismo de hac vita
migrunt. Hec aũt fides non est catholica·
Si quo min⁹ dixissem vobis. quia vado
parare vobis locũ. Albinus. Quo min⁹
id ẽ non. Si alicubi visi in domo patris id ẽ
in instis mãsiones essent· dixissem vob. Sed
sciatis q̃ mõ vado vob parare locũ moziẽdo
rsurgẽdoi celos ascendẽdo. Jerõi⁹ dẽ ionianũ
Si nõ mãsiones multe eẽnt apt patrẽ· dixis
sem vobis quia vado vobis parare locũ. Hoc
est si nõ vnus q̃sq; p̃paet sibi mansionem ex
ꝓprijs opibꝰ· dixissem vobis· et ideo nõ ẽ meũ
paraẽ vob sed vĩm. Jud michl' pfut pat⁹ lo
cus quẽ suo uicio p̃dixt. Juxta quẽ sensũ et iã
illud intelligendũ ẽ· q̃d dictum est filijs zebe
dei. Bede a dextris vel a sinistris nõ est meũ
dare vobis· sed q̃bus patũ ẽ a patre meo· Fru
stra inq̃t petitis q̃d in vobis situ ẽ. et q̃d pat
me⁹ parauit dignis vtutibꝰ·

Et si abiero & p̃pauero vobis locũ· iterũ
veniꝰ & accipiaꝫ vos ad meipsũ· ut vbi
sũ ego & vos sitis. Ipse est in seipso ergo illi fu
turi erant in ipso. Ipse em̃ ẽ vita et na· ĩ qua
futuri sum⁹. Abijt aũt p absenciã carnis latẽ
do venit in indicio apparendo· sed manet reg
nando· ut pficiam⁹ bene viuendo. & sic parat'
loc⁹. Abiens q̃dẽ· sed non relinquens parat·
quia sust'hit se & latet· ut sit fides q̃ non est
de re uisa. & inde ẽ meritũ fidei. Non sũt cont'
ria q̃d dixit mansiones multe sũt· et quod hic
dicit se ire ut p̃parare locũ. Nam et iste mansiõs
iam sũt p̃destinatione· et ita sũt parande· &
tamẽ parãde sũt in opatione. Sic illud dictũ
ẽ quomõ ꝓphꝫa dicit· quia de⁹ fecit que futa
sunt. Fecit p̃destinando· factur⁹ est opando
Parat ergo de⁹ modo mansiones· mansioni
bꝰ parãdo mansores. Per domũ accipit' tem
plum dei· de quo apls ait. Templũ dĩ sãctũ
est q̃d estis vos. Hoc ẽ regnũ dĩ· q̃d filiꝰ tradi
tur⁹ ẽ pat'. Vnd apls. Tunicũ xps deinde qui
sũt xpi in p̃sencia ei⁹· deinde finis cũ t'dide'
gnũ id ẽ rdemptos sanguine suo deo & patri
Tunc iusti fulgebũt sicut sol in regno patris
Regnum fulgebit in regno· cũ regno venerit
regnũ q̃d oram⁹ dicentes· aduemiat regnum
tuum. Jam vocat' regnũ· sed tunc habebit po·
testatẽ regnãdi cũ audiet. Venite benedicti pa
tris mei p̃cipite regnũ. Ido ẽ q̃ regnũ eratis· &

non regnabatis n̄ in spe· venite & rgnate in re
Credenti colligit' meritũ· videti reddit' p̃miũ
Desideriũ visiõis p̃paratio ẽ mãsionis· Dne
para q̃d paras· nos scim⁹ tibi· & te nob· vt sit
multitudo mãsionũ· q̃d p diuinitate meritoꝝ
alius pl⁹· alio min⁹· pticipes tui erim⁹·

Et quo ego vado scitis· & viã scitis. Cum
xpus in eadẽ p̃sona sit ds & homo· sedm
hoiem venit ad hoies· & sedm hoiez gl'ificatũ
redit ad se dm̃ qui ẽ in p̃re· vitas & vita·
Dicit ei thomas. Dne nescim⁹ q° vadis· &
quõ possũ⁹ viã scire. Dicit ei ihus. Ego
sũ via & vitas & vita. Neõ venit ad p̃rem n̄ per
me. Vtrũq; dns dixẽat ecs scie· q̃d thomas dix
nescie. Nescit dns mẽtiri· g° sciebãt q̃d se scire
nesciebãt. Nã si eũ sciebãt· et ipse ẽ via vitas &
vita· totũ illud sciebãt. Venit ad vitatẽ & vitã
ide ẽ ad se p̃m & ad p̃rez p seipm. Nos etiã im⁹
p ipsũ· et ad p̃rez et ad ipm. Miro & ineffabili
mõ q̃ nũq; dimisit se venit ad se. Accipite ipar
exemplũ· vt cũq; ad intelligendũ. Ego q̃ntum
attinet ad animi meũ cũ hoc fim q̃d estis vos·
si taceo apd meipsũ sum. Si loquor vob q̃d in
telligatis· quodãm° ad vos p̃cedo· n° me re
linquo. Cum autem tacuẽo· quodãmodo ad
me ĩdeo & vobiscũ maẽo· si tenuẽritis q̃ audis
tis. A· d vbis dni in pozi omel'. Si hoc p̃t
dei factura· q̃d põt ds dei filius. Ego sũ inq̃t
via & veritas & vita. Quasi dicẽt. Qua vis
ire ego sũ via. Quo vis ire ego sum ibi vitas
Vbi vis manẽ ego sũ vita. Veritatẽ & vitã
ois homo cupit· sed viã nõ vneit. Idẽ in al
tera omel'· de eod Ipsa via ad te venit· surge
& ambula. Ambula moribꝰ nõ pedibꝰ. Mlti
ãbulãt bene pedibꝰ· & male moribꝰ. Aliq̃ndo
bene ãbulãtes p̃ter viã corruũt· vt quidã nõ
p̃iam· Bene currũt· sed non in via. Si nõ te
nent viã· q̃ntũ nis bene ãbulent dolend ẽ. Me
lius est in via claudicare· q̃ p̃ter viam fort'
iter ambulare·

Si cognouissetis me. & p̃rem meũ vtiq; ogno
uissetis· & ãmodo cognoscetis eum et
vidistis eũ· A· Notandũ q̃ cũ aliq̃ ecc scie
bant· aliqui nõ· & nesciẽtes arguit dicẽs· Si
cognouissetis me. & patrẽ vtiq; cognouissetis
quia ego sũ vitas in vero p̃re. Illis aũt q̃ filiũ
iam nouerãt dixisse intelligit· & quo ego va
do scitis et viã scitis· eis dicit subiũgit illud
de patre. Amo cognoscetis eũ· p me cognitũ·
et vidistis inq̃t eũ ꝓt oimodã fil'itud mem
que illi cum p̃rec st· quem nond ũ videbãt· et
ad hec valz q̃ postea philippo dr· qui videt

me videt & pr̃em. non q̃ ip̃e sit pat̃ & filius vt dicũt sabelliam id ẽ pat̃ passiam. sed q̃ tã similes sint pat̃ & filio. vt qui vnum nouit. ãbos nouit. Solem⁹ em̃ de simillimis dnob⁹ ita loq̃ videntibꝰ vnũ &. volẽtibꝰ nosce alt̃m Vidistis illũ. illũ vidistis. Ergo qui videt filium oculis cordis. videt & patrẽ ei sil̃imum. Videra̅t isti q̃ similimũ. sed monẽdi erã̅t vt talem etiam pr̃em intelligerẽt. et nõ dissimilẽ. A. libo q̃stionũ. lxxxiij. Vtiq; sũma sil̃itudo est int̃ sũmã vitatez. & sũme veracẽ. int̃ sũmã sapiam. & sũme sapientẽ. hoc ẽ int̃ filiũ & patrem. Est em̃ ds filio vitas. q̃m gennit verax sapia. quã gennit sapiẽs.

Dicit ei philipp⁹. Dñe ostẽde nob⁹ pr̃em. & sufficit nobis. Dicit ei ihs. Tã to em̃ tempe vobiscũ sum & nõ ognouistis me. Philippe qui videt me videt & patrẽ. Quom⁹ tu dicis ostẽde nob⁹ patrẽ. Non ẽdis quia ego in patre & pat̃ in me est. A. Video q⁹ anio dicas ostẽdi tibi pr̃ez. nõ q̃ris alt̃m sil̃ez. sed illũ putas meliorem esse me Philipp⁹ insepabiles sepatim vult nosce. querẽs in pr̃e sufficiẽcia & non i filio. qa vn⁹ est de nescientibꝰ filiũ. Qui et si scirẽt istũ esse filiũ. illũ patrem non putabã̅t filiũ ex toto similẽ. sed pr̃ez meliorem. et ita nc̃ patrẽ nec filiũ sciebã̅t.

Verba que ego loquor vob̃. a me ipso non loquor. Pat̃ aũt in me manẽs. ip̃e facit opa. Ergo & v̈ba opa sunt. Nã qui pxim loquendo edificat. bonũ op⁹ opat̃. Sic dicunt arriani. Ecce iequal̃ ẽ filio patri. nõ a seipso loquẽs. Contradicũt sabelliani. Ecce pat̃ ip̃e ẽ filio. Quid ẽ inquiũt i me manẽs ip̃e facit opa. nisi i me maneo ego qui facio. Nos aũt dicim⁹ qa sic ẽ equal̃ alter alt̃i cum sint vnũ in substãcia. vt tamẽ sit alt̃ ex altero natura. et ei tribuit q̃ facit de quo ipse est qui facit.

Non creditis qa ego i pr̃e & pat̃ in me est. Alioq̃n pp̃t opa ipa c̃dite. Si em̃ separati eem⁹. nullom⁹ insepabilit̃ opari possem⁹ Amen amẽ dico vob̃. qui credit i me opa q̃ ego facio et ip̃e faciet. et maiora horũ faciet. quia ego ad pr̃em vado. M. Maiora horum faciet id ẽ maiora subaudis v̈tute horum opum. Vl̃ gentiũ. lege pro ablatino. more greco. Mains fuit sanari vmbra pet̃. q̃ fimbria vestimẽti xp̃i. Hoc fecit ihc̃ p se. illud per petrũ. Ergo vtrũq; fecit ip̃e. Sed q̃ opa tunc dicebat. nisi v̈ba que loq̃bat̃. Hec v̈ba audiendo illi credebã̅t. verũtam̃ ip̃is p⁹ea eugl̃izã̅tibꝰ plures crediderũt. q̃m ip̃i erant. & hec sunt sine dubitacõne maiora. Nec tamen hoc ad̃ solos apl̃os dixit. q⁹ non dixit maiora horũ facietis. sed dixit qui credit in me maiora hor̃ faciet. Quod ita intelligendum est. Non erit maior me q̃ credit in me. sed ego sũ facturus maiora p̃ eum. ut ex impio iust⁹ fiat. quam nunc faciam sine ipso. Non hic agit̃ de ommibus opibꝰ xp̃i. qui omnia fecit. Mai⁹ tamen dico salutem animar̃ q̃ celum & trã. q⁹ hijs transeuntibꝰ. sal⁹ remanebit iustorum. Non tamen in hoc audeo p̃cipitare sententiam. ut dicam mai⁹ esse salutem xp̃o opante. q̃ sũt angeli & archangl̃i. q̃ sũt opa xp̃i. Intelligat q̃ potest utq; mai⁹ sit instos creare. q̃ impios⁹ iustificare cũ hoc fit maiorꝭ misericordie. De v̈b̃ iusticie q̃ tũc fet̃ hic ſmo ñ de oĩbꝰ opibꝰ ei⁹

A. cxxviij. Mccxvi. R. cxxv.

Et q̃cũq; petieritis in nomie meo hoc faciam. ut gl̃ificet̃ pat̃ in filio. Q̃cũq; p̃timus adiusus salutem nostram nõ p̃timus in nomine salnatoris. Itaq; domin⁹ non faciens q̃ videt peti otra salutem. poci⁹ se exhibet saluatorem. Nonit em̃ medicus quid salutiferum. quid otra se petat egrot⁹. Si volumus ut faciat q̃ p̃timus. salutem nostrã p̃ tam⁹. Vt gl̃ificet̃ pater in filio sbiecit. ne q̃s putarz eũ sine p̃e aliquid factuz.

Si diligitis me mãdata mea seruate. Et ego rogabo patrem & aliũ paclitũ dabit vob̃ ut maneat vobiscũ in etnum. spm̃ vritatis quem mund⁹ nõ potest accipe. quia non videt eũ nec scit eum. Vos autem ognoscetis eũ. q⁹ apud vos manebit. et in vob̃ erit. Quõ mãdata seruabim⁹ ut eũ accipiam⁹. que nisi habeam⁹ mandata seruare non valem⁹. An di apl̃m nemo dicit dommũ ihesũ nisi in spiritu sancto. Quis dominũ ihesũ dicit eo mõ quo apl̃s intelligi voluit. nisi q̃ eũ diligit. Mlt̃i dicũt voce. corde autem & factis negant. Intelligam⁹ ergo spm̃ sanctũ habere qui diligit et habendo mereri ut plus habeat et plus habendo diligat. Habebant discipl̃i spiritum minus. et dandus eis erat amplius. Debant occulte accepturi erant manifste. Oro inde et habenti et nõ habenti pmittit̃. sed habẽti ut plus habeat̃. Non spũs dinidit̃ sed donaci⁹. Nam dinisiones donationũ sũt. id ẽ autez spũs. Paraclit⁹ mt̃p̃t̃ad̃ aduocat⁹ et de xp̃o dictũ ẽ. Aduocatũ hẽm⁹ ad pr̃em ihesũ xp̃m

q̄ p̄ nobis rogat obediencia repsentādo. Mū dum hoc loco dixt dilectores mūdi. habētes sūl spm̄ vanitatis. Quicqd sub tēpore ē vanitas ē. Xpūs aūt veritatis id ē amor immutabilis deitatis. aput sanctos maēbit. ita q̄ milt erit ad ognoscendū ad pmanendū. Quānis em̄ david infirmitate supat? ēm̄alit pecca nerit. sane tamē credidit. pximū si nō effectu saltē affectu dilexit. et forsan xp̄m in fundamento habuit id ē sic dilext. q̄ si opcio daretur ei p̄miū pmitteret se imt fici. q̄ deū negaēt licet ad tēpus in aliquo eū otempneret. Bā cti cū peccant lapis ē mot? non eunlsus. Cadat iust? labat iust? resurgat iust? melior erit. Sanctis em̄ omia coopant in bonū.

Non relinquā vos orphanos. veniam ad vos. Hoc idco adiecit. ne putaret mittere spm̄ sine se. Orpham pupilli sūt. sed ilo grecū hoc latinū. Vnde in psalmo vbi legim? pupillo tu eris adiutor. grec? hūt orphano.

Adhuc modicū. et mund? me non vid et Mundus qui modo videt oculis carnis post modicū non videbit. q2 post resurrctōez demōstrare noluit carnem suā. nō suis. Sed et totū temp? modicū ē. quo finito auferetur impi? ne videat gl'am dei. ēm videbūt iusti Modicū aūt dixit. q2 q̄ō plixū videt hominib⁹ breuissimū est deo.

Vos aūt videbitis me. quia ego vivo. et vos vivetis. Quia ip̄i? mx futura fuerat resurrectio. posuit vbū p̄sentis tēporis. Quō illoz differt in finem. ait vivetis. et tunc q̄n vivnet. manifeste ognescent ea q̄ mō credūt.

In illo die vos ognoscetis. q2 ego sum in p̄re meo et vos in me. et ego in vob. Qui habet mandata mea & seruat ea. ille ē qui diligit me. Qui habet in memoria & seruat in vita. qui habet in sermonib⁹. et seruat in moribus. q̄ bt audiendo. et seruat faciendo. ipse diligit me. Probatio dilectionis. exhibitio ē opis. Vnde Johs in epla. Qui dict quia diligo deū & mandata eius nō custodit mdax ē.

Acxxix. M. xcviij. R. xcvi. Lcxvi

Qui aūt diligit me. diliget a p̄re meo. et ego diligā eū et manifestabo ei meipsum Nunc ad hoc dilig⁹ ut credam? tūc ad hoc diliget. ut videam? & hec visio erit merces fidei

Acxxx.

Dicit ei iudas. nō ille scariothes. Domine quid factū est qa nobis manifestatur? es teip̄m & nō mūdo. Respōdit illis & dixit. Si quis diligt me sermonē meū seruabit. et pater meus diliget eū. et ad eū veniem? & māsiōz apd eum faciem?. Qui nō diligit me. p̄moes meos nō seruat. Judas iste ē cui? epla imt scp turas canonicas legit. & dns rndit. quia per dilectionez discrimt gens scā a non scā. Caritas em̄ facit vnammes i domo. in qua faciūt pat & filius māsiōez. qui donāt & ipaz dilectionem Erit itāq; in tua gl'a visio & māsio non transitoria sed eterna. et hec erit manifestatio de qua ille queriēat. Venit aūt deus ad hominez dū homo venit ad deū. Venit hō credēdo. obediendo. illūiando. implēdo. &c. Veritatem in quoz̄dam corda venit & māsionē ibi nō facit. quia p cōpunctionē dei respectū p̄cipiūt. sed in tēptatione deficiūt.

.A. xxxj. M. xcviij. R. xcvj. L. cxvj.

Et sermonē quē audistis nō est meus. sed eius qui me misit pat̄s. Non ē filius in patre. sed non est a seipso. Nec istud ē otrium ad hoc q̄ dixit. qui nō diligit me. sermones meos nō seruat. & fortasse ppt aliquā distinctionem pl'aliter dixt sermones. Dic aūt sermonem dixit eē pat̄s. verbū q̄ erat in p̄ncipio.

Hec locut? sum vob. apud vos manēs. Adhuc manēs corpali p̄sencia. cito vob auferenda dixi hec de spūali mansiōe. Illa eternū bēificat libatos. hec in tēpe visitat libandos.

.A. cxxxij.

Paraclit? aūt spūs scūs quē mittet pat̄ in noie meo. ille vos docebit oia. & suggeret vobis oia. quecūq; dixero vob. In nomie meo id ē in noticia mei. videl ofitētibo me. mittet pat̄ spm̄. Vl ita. Mittet in noie meo id ē ad gl'ificacōem mei in dilectoribo meis. vl in nomine meo. hoc ē in noie dilectis. quia vn? deus sum? ego & pat̄ & spūs scūs .A. Ubi docet spūs scūs. docz p̄ & filius. sed quō timeras est. oportebat singulas sinuari & sonas. &c. Paraclit? interp̄tat advocat?. qa quos ip̄le merit exorātes facit. Unde paul?. Ipse spūs postulat p nob gemitibo ienarrabilibo. Non vt mior postulat sed nos ad postulandū inflāmat. Idem spūs vocat cōsolator. quia dū peimtentibo veniā p̄parat. ab tristicia mentē leuat

Quare dicit suggēt · cū suggerē soleat miozis esse . Quia suggrere aliqñ dicit sb̄mistrae vt hic · non qp nob̄ scīam ab imo mstrat · sed ab occulto · M. Aug⁹ nō habet suggeret vob̄ omia · sed cōmeōrabit vos oia · & ita expomt Intelligē debem⁹ qđ inbem̄ non obliuisci saluberrimos momt⁹ ad grām ptmē · qua nos cōmemorat spiritus ·

Pacem relinquo vob̄ · pacem meā do vobis Non qmō mundus dat · ego do vob̄ . A. Itur⁹ ad prez sequentib⁹ reliquo · puemētibo do . Hoc est qp legim⁹ apō ppbaz · pacē sup pacez · Pacē nob̄ reliquit i hoc scō qua hostē vincam⁹ · qua inicē nos diligam⁹ · pacē suā nobis dabit i futuro · quādo sine hoste & sine dissenſiōe regnabim⁹ · Pacem reliquit nobis ne de occultis indicem⁹ · pacē suā dabit nob̄ cum manifestabit cogitacões cord̄ . Ipe ē pax nra · qui fecit vtq; vnum . Ex qre nō addidit meā dicens reliquo · sicut vbi ait do . Quid si pacē suā voluit itelligi qualē ipe habet in qua nulla repugnācia ē · pacē autē quā nob̄ reliqt nō sine pcō esse · vnd dicim⁹ dimitte nob̄ debita nra · Nō est gō hic pax plena · qa scōm intiozem hoiez legi di cōdelectam̄ · sed videm⁹ aliam legem in membs nris repugnantē legi mentis nre · Itēq; pacē inicē hēm⁹ · diligētes nos · sed nec ipa pax plēa est · qa cogitacões nras inicē nō videm⁹ · et quedā de nob̄ que non sūt in nob̄ · vl in meli⁹ inicē · vl i deti⁹ opinam̄ · Nec ignoro hoc sic accipi posse · vt repeticio videat · & meā pri⁹ sb̄andiat . Mūdus autē ido ē homīes qui diligūt mūdū · ppter ea dant sibi pacē · vt sine lite nō deo sed mundo fruant · et qñdo iustis dāt pacē vt nō eos p' sequāt · nō est vera pax · qa corda disiūcta sūt

Non turbet cor vr̄m · neq; formidet . Audistis quia ego dixi vobis · vado & vemo ad vos . Quia pacē do vt vnū cor sursū habeatis · ne turbemi de eo qđ dixi vado · qñ pastoris absencia gregē lup⁹ inadit · & si a vob̄ cor pze vado vt bō · maneo pñs p id qđ de⁹ sum A · & vbis dmi · Obiciūt nob̄ arriani dei filiū esse creaturā · ex dictis salemōis dicētis . Dñs creauit me i pncipio viarū suarū · prius qp terā faceret . Sed ō būamitate dictū est · creauit me in micio viaz suaz id ē vt miciū viaz suaz · & opum ei⁹ · p eugl'm mōstrarē . Obsequēs aūt dinitati ouit · añ scl'm fūdauit me . Qđ est dicē ante oia tempa genuit me . Itē dicūt Quae carnē qm creaturā esse nō negas · cū dinitate adoras . Propter ea quia ita dinitati vnita ē ut dei filiꝰ deꝰ sit & homo . Demq; si hominem sepaueris a deo nunq; ei seruio · vt si qs purpurā · aut diadema regale inuenat · nūquid adorabit . Cū vero rex fuerit eis idutus · piculū mortis incurret · q ea cū rege contemserit · adorare . Si qs ergo adorare contē serit carnem deitati unitā · penā ē ne mortis

Si diligētis me gaudētis utiq; quia vado ad pzem · quia pater maior me ē A. Secōm formā serui · puer xp̄c etiā pētibo suis minor erat . Gaudētis inqt · quia būane nature gtulandū ē · quo leuat ad dextrā pat⁹ in quo idem sibi spant ceteri

Et nunc dixi vobis pus qp fiat · ut cum factum fuerit credatis . Predixit se ire ad pzem · et his post morte visuri erāt eū uiuētē et ad pzem ascendentem . Quo viso creditum erāt qp filiꝰ dei eēt · qui hoc potuit . Nam fides est rez q̄ credunt & non vident . Crediturī in qm erāt filiū dei · non nona fide · qz & pri⁹ crediderant · sed aucta fide & refirta · quia modo cum hec dicēt parua erat · et cum morerctur · pene iam nulla .

Iam non multa loquar vobiscū . Venit em̄ pnceps mundi hui⁹ · et in me non hēt qcqm . Prmceps peccatoz non naturaz venit acceptē licēcia a vo · ut me t'dat in manꝰ inimicoz · et ego sponte seqr · cū in me non hēat qcqm · qđ ad se ptineat Voluit dominꝰ habē qđ pdēt · pauꝑ venit · ne haberet diabolus qđ auferret . Prmceps mundi hui⁹ ē diabol⁹ mūdus mundi amatoz̄es . Vnde scptū est · Qui noluerit amic⁹ ee secli isti⁹ · inimic⁹ di constituet

Sed ut cognoscat mund⁹ qz diligo patrē prem · et sicut mandatū dedit mihi pat sic facio · A. sup epl'am iohis & in epl'a ad iannariū . Hoc subiect · qñ ei dicēt . Cur moreris · si non hēs peccatū . Quia pater mādauit . Notandū sane qz pat' t'didit filiū · filiꝰ se ipsū · discipl'is magistrū · diabol⁹ saluatorem iudei regem suū · gētibo et cruci . Ecce opus omune · sed voluntates valde diuerse ·

Capitulum v.

·L.cclxxvj·

Et dixit eis . Quando misi vos sine saculo et pera · et calciamentis nunqd aliquid defuit vobis . At illi dixerunt . Nichil . Dixit ergo eis . Sed nūc q̄ habet sacculū tollat simil' it

et pram· et q̄ non habet gladiū vendat tunicaz
suam et emat· Informat dominꝰ discipl'os
ad discretionē vtutū matrē tenēdā· ut alia sit
regl'a viuēdi tēpore psecutionis· alia tempore
pacis· Sūt namq; vtutes semp tenende· ut
misericordia· hūilitas castitas· fides· spes·
caritas· sūt & alie p tpe locoq; mutande· ut
fames· sitis· vigilie orationes· labor opandi
et docēdi· Quas si qs semp exequēdas puta
uerit· non modo se ea fructu puabit· sed &
notam incurret stulticie· Magister itaq; vtu-
tum ut insinuaret discretionē· pcepit discipul'
ad p̄dicādū missis· ne q̄d in uia tollerēt· sed
de euangl'io uiuerēt· tēpore vero psecutionis
deceant paccumiam nicctui necessariā tollere·
donec tēpꝰ euāgelizandi rediret· sopita psecu
cione· Nobis aūt iter agētibo p rḡiones m ho
spitales licet viatici causa plura portaē· quā
domi hre· Vnd dominꝰ hic q̄ nō habet gladi
um iubet ut emat· et legētes sciant domio nō
deesse facultatē resistēdi· sed amorē pocius in
esse paciendi· In quo ostēdit beneficia vtꝰ sal
uatoris· ut cū auricl'a serui amputaret· ipsi?
tactu sanaret· et inimici psequētes eū· ad fid
admonerent· Amb· Gladiꝰ vo spūalis ē ut
uendas pat'monū· et emas verbū quo nuda
mentis penetralia vestiunt· Est etiā gladiꝰ pas
sionis ut exuas corpꝰ· & immolate carnis ex
uuijs· emat tibi corona martirij·

·L·ccl·xxvij·R·ccxvj

Dico aūt vobis quō adhuc hoc qd̄ scptū
est oportet impleri in me· et qd̄ cū iniu-
stis deputat' ē· et em̄ ea q̄ sūt de me· finem
hnt· Esayas passionem dni describens· int'
cetera pōit· q̄ cū iustis d̄putat' ē· latroēs
uti q; insinuans· Finem hnt dicit predicta de
me id ē impletionē· quia mox descēsur' erat
ad inferos ut suos reuocaret ad supos iuxta
aliū ap̄bam ei decātātem· Tu quoq; in sang
uine testamēti tui emisisti vinctos tuos de la
cu in quo non ē aqua·

L·ccl·xxviij·

Et illi dixerūt· Domine ecce gladij duo
hic· At ille dixit eis· Sat ē· Duo gladij
sufficiūt ad testimonū spōte passi saluatoris
vnꝰ qui amputaret auriculā· in cuiꝰ sanatiōe
vtꝰ domi declararet'· alt' qui neq; q̄ euagiat'
ostendēt ap̄l'os non p̄missos facē totum qd̄

possent p magistri defensione· Ambrosius
Duo gladij p̄munt' vn' noui· alt' vet'is testa
menti· quibo adūsus insidias diaboli munam
& dr satis ē· quia nihil deest ei quē vtriusq; p
testamenti doctria munerit·

·M·cxxxij·

Surgite eam⁹ hinc· Adhuc discūbens· discū
bentibo loq̄bat' ·M· Eam⁹ dixit ad lo'
cum vnd tradend⁹ erat ad mortem·

·M·cclxxxvj·R·clxvij

Et hymno dicto exierūt scdm̄ consuetudinē
in montem olineti· De hoc hymno ait
psalmista· Edēt pauper & saturabūt'· & lau
dabūt dnm ·I·&·D·in mr· Qd̄ dni consue
tudo fuerat montē olineti frequētare refert lu
cas· cclxxviij· ca°· Itaq; discipl'o
cōsueti secessꝰ locū adit· quo facillime repiri
possit· In mōte olineti tenet' ibs· & inde asce
dit celos· vt sciam⁹ quia inde ascēdim⁹ ad ce
los· vnd vigilam⁹ & oram⁹· & ligam· nec re
pugnam⁹ mtra· Pulchre discipl'os sanguis
& corpis sui misteriis imbutos· hymno duc
to in montem educit olinar· vt oēs in morte
ipsius baptizatos· altissimo sancti spūs cris
mate confirmādos esse designet·

·M·xxxij

Dicit eis· Ego sū vitis vera· & pater meus
agricola est· De dicit caput eccl'e· & disci
pl'os membra ·M· Vmꝰ natē sūt vitis & pal
mes· ppt' qd̄ factꝰ ē homo vt nām naturam
habēt· Quare addidit vera· cum p similitudiē
vitis dicat'· vt leo agnꝰ· & nō per ꝓpetatem·
Quia ab illa vite se discreuit cui dr· Quomo
conūsa es i amaritudiē vitis aliene· Nō fuit
vera vitis· que spias reddidit p vuis· Vitis
xp̄c scdm̄ hoc qd̄ ait p̄r maior me ē· sed scdm̄
hoc q; ait ego & pat' vnū sumꝰ etiā ip̄e agri'
cola est· non extinsecꝰ opando· sed intinsecꝰ
incrementum dando· vt ait apl'ꝰ· Neq; qui plan
tat est aliqd neq; qui rigat· sed qui incremen
tum dat deus·

Omnem palmitē in me nō ferentē fructū tol
let eū· & oēm qui fert fructū purgabit eū
vt fructū plꝰ afferat· Quato mūdioēs· tato
fructuosioēs· Mūdat ds mūdata corda· spūi
caritatis amplio infundendo· Qui vo in uite

caritatis ampli⁹ in fundēdo. Qui v⁹ mūte plātati fuerūt. sed aruerūt. qui scīt in ecc̄a fi⁹ de berent. nec tamē caritate pinguescēt. excidentur ad ignem.

Iam vos mūdi estis. ꝓpt̄ sm̄onē quē locutus sum vob̄. Quare nō ait ꝓpt̄ baptismū quo abluti estis sed ꝓpt̄ sm̄onē. mīi quia & in aq̄ verbū mundat. Sine v̄bo nō est ⁊ in aqua. Accedit verbū & fit sac̄mentū. Unc q̄n pedes eis lauit dixt. Qui lot⁹ est nō indiget vt lauet. sed ē mūd⁹ tot⁹. Unde tāta vt⁹ aq̄ vt corp⁹ tāgat. & cor lauet. mīi faciente v̄bo non q̄a dicīt. sed quia creditī. Corde em̄ creditī ad iusticiā. ore aūt cōfessio fit ad salutē.

Manete in me & ego in vob̄. Sicut palmes non pot̄ ferre fructū a semetipso mīi mānserit in vite. sic nec vos mīi i me mānseritis. Vox hereticor⁹ ē qꝫ homo ex seipo faciat iusticiā. sed veritas contradicit.

Ego sum vitis. vos palmites. Qui manet in me & ego i eo hic fert fructū multum q̄a sine me nichil potestis facē. Nō ait parū sed nichil. q̄a nec pauc⁹ m⁹tū possūt sīn illo. Manem⁹ i eo fide & obediēcia pseuerando. et ipe i vob̄ velle pficē ac pseuerancia dando.

Si quis in me non mānserit mittet foras sicut palmes & arescet. & colligēt eū & in ignē mittēt & ardet. Ligna uitis tāto sūt ꝺcēptibiliora si in vite nō pmānserint. q̄nto gl⁹iosiora si mānserit. Vnd ezechiel. Precisa nullis agricolarum vsibus ꝓsunt. nullis fabrilibus opib⁹ deputant. Vnū eduobus palmiti ꝺgruit. aut vitis aut ignis. Vt g⁹ in ignē non sit. ex humore vitis fructificet.

.A. cxxxiij. M. ccxvj. R. cxxv.

Si mānseritis in me & v̄ba mea in vob̄ mānserint. qd̄cūq; volueritis petetis & fiet vob̄ Verba dī tūc dicūt manē in vob̄. q̄ndo facim⁹ que p̄cipit. & diligim⁹ q̄ ꝓmittit. Qui antē v̄ba mea tāgit p meditiā. & nō cohēret illis per obediēcia. non sūt ei i būficiū. sed in dānacōis testimoniū. Quicq̄d petim⁹ & nō fit. nō recte petimus q̄a nō petit mālo ibu. nec qd̄ hūt v̄ba eius in nob̄. sed qd̄ habet cupiditas & infirmitas carnis. In q̄ntū em̄ manem⁹ i ibu nō possum⁹ velle mīi qd̄ ē salutis.

.A. cxxxiiij.

In hoc clarificat⁹ est pat̄ me⁹. vt fructum plurimū afferatis. et efficiamini mei discipuli In hoc gloria ē p̄ris totū t buentis. qd̄ homo p ei⁹ gr̄iam fit discipl⁹ xp̄i. et in eo manens fructificat p p̄dicationē & passionem cū illo Ait apl⁹. Ipsi⁹ op⁹ sum⁹. in xp̄o creati. Sine glorificat⁹ siue clarificatus dicat̄. ex uno v̄bo greco qd̄ ē doxase. trslatū ē utrqꝫ

Sicut dilexit me p̄r & ego dilexi vos. manete i dilectōe mea. id ē pseuerate in gr̄a mea. Ecce unū plūim⁹ fruct⁹ nisī ex dilectōe sed unū dilectō. Quia p̄ri⁹ dilexit nos. Nō eq̄litatē natiē ostēdit nr̄e & sue. sicut ē p̄riis & filij sed gr̄az q̄ mediator ē hō xp̄c. Xp̄c mediator ē dei & hoim. nō im̄q̄ntū ē de⁹. sed im̄q̄ntū ē homo. Unde illud. et ibs ꝓficiebat sapiencia & etate et gr̄cia apud deum & hommes Sensus ergo est. Sicut p ineffabilem gr̄iam pater dilext me hominē. et vos in me. ita ego dilexi vos. Manete ergo in dilectione mea q̄ diligo vos.

Si p̄cepta mea seruaueritis. manebitis in dilectione mea. Id est scietis vos esse dilectos a me. Nemo p̄cepta seruat qui non diligit. et nemo diligit mīi q̄ seruat. nec ꝓpe sernam⁹ p̄cepta ut nos diligat xp̄s. sed ⁊ nos diligat ea seruare non possum⁹.

Sicut & ego pat̄s mei p̄cepta seruaui. & maneo in ei⁹ dilectiōe. Per hoc ostēdor diligi a p̄re ego homo. quia sum ei obediens usq; ad crucem.

Hec locut⁹ sum vobis ut gaudiū meum in vob̄ sit. et gaudiū v̄rm impleat̄. Gaudiū dei de nobis quos p̄scīnit et p̄destinauit semp est plenum. Gaudium nostrum inchoat in fide renascenciū implebit̄ aūt i p⁹ surgē⁹

Hoc est p̄ceptū meū ut diligatis inuicez sicut dilexi vos. Vt qd̄ dilexit nos xp̄s mīi ut cum eo regnarem⁹. Ergo ut deum habeam⁹ nos diligā⁹. Sine dicat̄ p̄ceptū siue mādatum ex uno greco qd̄ est entole. utrqꝫ intp̄tat̄. Iam hanc sentēciam dixerat ubi ait Mandatum nouum do vobis ut diligatis inuicem. Ergo reptitio ē ista ꝺmendatio.

.Mcxxxv. M. cciiij. R. cxv

Maiorem hac dilectionē nemo hābet. ut aiam suam ponat quis ꝓ amicis suis. M. Dilectionē vocat hic ꝓbationem dilectionis id ē exhibitionē opis. trsferens nomē de causa ad effectum. Equidem nullum maius dilectionis argumētū ē qꝫ ponere aiam ꝓ

amicis. Consequens ē ut quēadmō xp̄c aiaz suam p nobis posuit. sic & nos aias p frat bo ponam?. Hoc est qđ legit̄ in p̄bijs salomonis. Si sederis cenare ad mensam potētis ofideras intellige q̄ apponunt̄ tibi. et sic manum tuam mitte. sciens quō talia oportet te p̄parare. Mensa potentis ē unde sumit̄ corp? et sanguis domini. Sedere ē. hūiliter accedē Confidēando apposita intelligē est. tantam gr̄am cogitare. Mittere manū et scire q̄ oportet p̄pari ē. quia debem? animas nostras p fratbo ponere. sic xp̄s aiam̄ p nobis posuit Hinc etiā ait petr? apl's. Xp̄c p nobis passus est relinquens nobis exemplū. ut sequamur vestigia eius. Matheus. Hec est i ezechiele vox super firmamentum sonans. que alas extensas facit inclinare. Si enim martires non hūissent exemplum mortis xp̄i. in morte sua tantū facere putassent q̄ plus aliq̄s pro deo se facē posse nullaten? existimaret. et ido tāta hūilitas nō eēt. Sed audiūt vocē sup firmamētū. uident scil' xp̄m qui omnia in manū sua hēbat. unūsa otumeliaz gn̄a passum ut euangl'm describit. Vident etiā quia ex voluntate miserendi non necessitate nature mortal' erat. ipse enim solus mortuus ē voluntate. alij oīs necessitate. Q aūt passio sua p̄ ceteris difficilioz fuerit. idem p ieremiā testat̄ dicēs O vos oīs q̄ trānsitis p uiam. attēdite si ē dolor sicut dolor mei?. Huic igit̄ passioni tozm̄ta martir ū optata. minora esse uidebunt̄. & ideo null? in passione illi se p̄ test equiparet. et hoc ideo factū esse ostat. ut ostenderet q̄ntam dilectionem in homie haberet. ut et homo ad sui dilectionē magis accedēt. Venit ita q̄ filius dei ut hominē a peccato liberaret. et suaz illi dilectionē infunderet. Hoc autē fecit. hoiez quē assūpsit pat̄ offerendo hostiā. et q̄si p̄ciū p homine. hominē dando. Hec igit̄ certa cā incarnationis esse dep̄hendit̄. quā & apl's ad romanos & xp̄c in euāgl'io docuerūt.

Mcxxxvi.

VOs amici mei estis si feceritis q̄ ego p̄cipio vobis. Jam non dicam vos seruos quia seru? nescit qđ faciat dn̄s ei?. Seru? per caritatē fit bon?. et ita bon? seru? est amicus Dic't duo timoēs. sic due sūt seruitutes. Est timor quē p̄fecta caritas foras mittit. ē alter timor casti? p̄manens in seculū seculi. Utrq; iunxit apl's. et seruitutē & timorem qui nō ē

in caritate dicens. Nō em̄ accepistis sp̄m̄ seruitutis iteꝝ in timore. De timoē casto dix't. Noli altū sape sed time. De seruitute nō casta dictum est. iam nō dicā vos seruos. De alta seruitute dicit alibi. Euge serue bone. intē in gaudium dn̄i tui. Ergo fui sum? & nō serui. Serui bom. non fui tales q̄lis ille & quo sc̄ptum est Seruus nō manet i domo ieternū.

Vos aūt dixi amicos. quia oīa q̄cūq; audini a patre meo nota feci vob. Nō est otraiū ad hoc qđ alibi dicit. multa hēo vob dicē. sed non potestis portaē mō. qa p̄teritū posuit hic p futuro vt illud. Foderūt man? meas & pedes meos. Datur? erat dn̄s eis pleitudinem de qua dicit apl's. Cū aūt venerit qđ p̄fectū est. tūc euacuabit̄ qđ ex pte ē. Hoc erit nota fieri eis omia. q̄ scil' ad bītudiez sufficiēt. Ita dicit̄. deus erit oīa in omibo. id est vnicuiq; sufficiencia. Non vos me elegistis. sed ego elegi vos. & posui vos ut eatis & fructū afferatis & fruct? vester maneat.

.A. ccxvj. M. ccvj. R. cxxv

Et qđcumq; petieritis patrē in noie meo. det vob. Nō esset gr̄a. si p̄cedēt merita Non g° deo elegit bonos. sed quos elegit gr̄a bonos facit. Domit eos i seipo tāq; palmites in vite. vt in eo radicati eant volēdo. velle em̄ mēte est ire. fructū afferant opando. Maneat dilectio qa ipa ē fruct? nr̄. Que dilectio nūc est in desiderio. nondū in saturitate. & ipo deiderio qđcūq; petieri? i noie ihu dabt nob p̄.

.A. cxxxvij.

Hec mādo vob. vt diligatis inicem. Gr̄. Cū sacra eloqa dn̄icis plēa sint p̄ceptis. quid est qđ de dilectiōe q̄si de singulari mandato hic dn̄s loquit̄. nisi quia oīe mandatū de sola dilectiōe est. & omia vnū p̄ceptū sūt. Quicquid em̄ p̄cipit̄ in sola caritate solidat & sicut ex vna radice multi rami p̄odeunt. sic multe vtutes ex caritatis radice. Multa sūt p̄cepta dn̄i p diuisitatē opis. sed vnū i radice dilectionis. A. Hoc ē q̄ apl's ait. Finis p̄cepti est caritas. A capite incepit. demō certa tāq; ex isto capite orta otexuit. Que sūt. gaudiū. pax. longanimitas &c̄. A. & doctrina xp̄iana libro scio ad macedonū. Est aut̄ caritas motꝰ animi ad fruēdum deo ꝓpt̄ ipm. et se & p̄ximo ꝓpter dm. Id eligē prudēcia est

nullis inde auti molestijs fortitudo ē. nullis illecebris tempancia ē. nulla superbia iusticia est. Hic sūt hee vtutes i actu. in etna beatitudine in effectū. Hic i opere. ibi i mercede. Hic in officio. ibi in fine. Cupiditas vero est motus animi ad fruendū se & proximo. & quolibz corpe non propter dm. Quid agit in domita cupiditas ad corrūpendū aiam & corpꝰ suū. flagitiū vocatur Quid aūt agit vt alteri noceat. facinꝰ dr. & hec sūt duo genera oim pctōꝝ. Sed flagitia pora sūt. q cum eximamnerint aiam. ad qndā egestatē pduxerint. in facinora psilitur.

Si mūdꝰ vos odit. scitote qa me porem vobis odio habuit. A. Cur se mebꝝ supbe vertice extollit. Recusat esse i corpore. qui nō vult odiū mūdi sustinē cū capite.

Si de mūdo fuissetis. mūdꝰ qđ suū erat diligēt. Si malꝰ punit scelera mali. ex pte mūdꝰ odit qđ suū est dum punit. ex pte amat quia malꝰ fauet malo. Odit mūdꝰ in se nata diligit vicia. Diligit miqtatē. odit aīaz suā Nobis vō de nata dr. diligite inimicos vros & de vicio. nolite diligē mundū.

Quia vero de mūdo nō estis. sed ego elegi vos de mūdo. propterea odit vos mūdꝰ. Vnūse hoc dicit ecclesia. qm & sepe noie mūdi appellat scptura vt illud. Nō venit filiꝰ hois vt indicet mundū. sed ut salueꝰ mundꝰ per ipm. & illud. Deus erat i xpō. mūdū reconciliās sibi.

·M·xc·L·lviij·A·cxxxviij·

Memētote sermōis mei quē ego dixi vobis Non ē seruus maior dño suo. Hic figmficatur Bonus ptimēs ad timorē castū. qui permanet in seculum seculi.

·A·cxl·

Si me persecuti sūt. & vos psequent. Si sermonē meum seruauerūt. & vrm seruabunt Non potest placē seruus. cui displicet dñs.

A·cxlj·M·ccxliiij·R·cxxxix·L·ccl·

Sed hec facient vob propter nomen meum. hoc est me i vob odio habēbūt. me i vob psequētur. Tāto gr miseriores qui ista faciūt. quāto beatiores q persecutionē patiūt. Mali hnt odio nomē xpi & iusticiā i bois. ideo eos psequnt

·A·cxlij·M·cxij·L·cxix·

Quia nesciunt eū q me misit. Nesciūt ea sciēcia de qua scptum est. Scire autem te sensus est assūmatus.

A·cxliii·

Si non venissem et locutꝰ eis fuissem. peccatū non haberent. Ordo ē si non venissem. et si non locutus eis fuissem. indos ostēdit de qbus dixerat. Si me persecuti sunt. et vos psequent. Quid est peccatū nō haberent Nunquid inidei ante aduentū xpi sine peccato erant. Magnum peccatū vult hic intelligi. qz non crediderūt in eū. q propterea venerat ut crederēt. Aduētꝰ ei qbusdam fuit odor vite in vitam qbusdā odor mortis in mortē.

Nunc autem excusationem nō hnt de peccato suo. Illi qbo nō venit nec locutꝰ ē. habent excusationem nō de omni peccato. sed de hoc quia non crediderūt in xpm q eis non est locutꝰ. si tamen p discipl̄os non venit ad eos. Unde alibi ait. Qui vos recipit me recipit et q vos spernit me spernit. et paulꝰ. An vltis expimentū eiꝰ qui in me loquit xpc. Plane hnt hanc excusationē q mortui sūt. anteqp euāgl̄m eiꝰ audirent. sed tamen qui sine lege peccauerūt. sine lege pibunt.

Acxliij·M·xcviij·R·xcvi·Lcxvi

Qui me odit & patrē meū odit. Cum superius dictū sit. nesciunt eū q me misit. quo modo possūt odisse quem nesciunt. Nesciunt veritatem. q eos damnat. Quam cū oderunt profecto & eū oderūt. de quo nata ē ipa veritas quā oderūt. in eo qui irrogat penam. Nolunt enī indei sua facta damnari. et hoc hī veritas ut mlta facta dānent. Nesciētes itaqp oderūt deū qlis ē in opacōne iusta. et putant eū diligere quia diligūt qlem mēdaci suscepcione decipiunt Ex suspicionibz autem similit in hominibus euenit. Nō nisos possumꝰ diligē vel odisse. qz et si nō visi fuerint. tamen fama vel literis historiaq nota est eorū pbitas vel impbitas Qz si odimꝰ mala & diligimꝰ bona. non erramus in indicō rez. sed recta fit in pbatio nicorū. vtutūqp approbatio. Vel male autem ē si nō vera sentimꝰ de occultis hominū. q ē hūana temptatio videt si suspicem aliter esse cp sint Bonꝰ itaqp bonū si putet. malū nesciens diligit eū quia instꝰ ē ille. et hoc diligit iste. Errans affligit bonū tancp malū. ne alijs noceat

et ut ipe correctior fiat. Sic et malꝰ cui displi cet bonitas. si bonū putat malū familiariter colligt illū. et nesciēs odit cū.

Capitulum xlv.

Si opa non fecissem in eis. q̄ nemo alius fecit. peccatū non haberent. Peccatū scilicet magnū de quo supiꝰ dictū ē. Sed quid est qđ dicit. que nemo aliꝰ fecit. Nulla in opibus xp̄i esse uident maiora q̄ suscitacio mortuoꝝ qđ scimꝰ fecisse heliam et helisēū. Fecit tamen aliq̄ xp̄c q̄ nō fecit aliꝰ. faciunt enim quinq̄ milia hominū. de q̄nq̄ panibꝫ et quatuor de septē. Ambulauit sup aq̄s. qđ et petro p̄stitit facere. Mutauit aquam in vinū. aperuit oculos cecinatiꝫ. Sed respōdet nob̄ & alios fecisse q̄ ipe non fecit. et que nemo alius fecit ut moyses egiptios tot plagis p̄cutiens. populū p mare diuisū ducens. manna esurientibus impetrās. aq̄m de petra fudēs. Quis aūt misi ihs naue currētem solem frenauit. Quis misi sampson ppt̄ suam sitim maxilla mortui asini exundante saciatus ē. Quis misi helias curru igneo in alta subuectꝰ ē. quis sepultꝰ in helisē mortuū suscitauit. Quidam em̄ portās mortuū cū hostibꝫ irruentibꝫ eo refugisset ubi sepultus erat. mortuūq̄ abi posuissent. mox surrexit. Quis n̄ damel int̄ leones esurientes uixit. Quis misi ananias azarias miza hel in flammis deambulauit illesus. Manifestū ē ergo sanctos etiā q̄dam fecisse que nemo aliꝰ fecit. sed q̄ tot uicia uexaciones q̄ mortalium tanta potestate sanaret. nullꝰ legit̄ antiquoꝝ. Vnde marcꝰ. Quocūq̄ ibat penebāt infirmos. et deprecabant̄ eū. ut uel fimbriam uestimenti eiꝰ tangēt. et quotq̄t tāgebāt eū salui fiebant. Qđ aut ait in eis. sic intelligendum est. Non inter eos uel coram eis. sed p̄sus in eis. quia sanauit eos. Omnia miracula supat. q̄ natꝰ est ex vgine. Quis quis alciꝰ attenderit. q̄ nemo alius fecit. inueniet cristum fecisse q̄cquid aliq̄s homo đi fecit. Potest ipse cūcta p seipm. neo aūt potest aliq̄d sine ipo.

Vnc aūt et uiderūt et oderūt et me et patrem meū. Sed ut impleat̄ sermo q̄ in lege eorum scptꝰ ē. quia odio habuerūt me gr̄atis. Opa uiderūt et tamen oderūt. et si nescientes filiū et p̄rem indiuise opantes. Eoꝝ legē dicit non ab ipis inuentā sed ipsis datā. sic dicimꝰ panem nostꝝ cottidianū. quē tamen a deo petimꝰ addendo da nobis. Gratis odit. qui nullum ex odio cōmodū querit. vt icommodū fugit. Gratis diligūt insti aliquē. p̄ter illū qui habet omia in omib̄.

Qvm aūt uenerit paclitꝰ quē ego mittam uobis a patre spm̄ ueritatis q̄ a patre p cedit. ille testiōim phibebit de me. Venit die pētecostes spūs scūs in. c. xx. hoīes congregatos. in quib̄ & apl̄i oīs erant. Qui cum diuersis loquerent̄. plures ex hijs qui aderāt tanto miraculo stupefacti. & loquēte petro corde cōpuncti. oūsi sūt & indulgenciā p̄cepūt. Doc ergo intuēs dns loq̄bat̄ tāq̄ dicēt. Odio me habuerūt. sed tale de me paclitꝰ testiōim p̄hibebit. vt plures ex eis faciat in me credē. Vemit spiritus spōte vt deꝰ. mittit eum filiꝰ a patre ad quē refert & q̄ ipe de illo ē. et q̄ spiritus ab vtroq̄ p̄cedit. A. li. ij. de trinitate ca°. v. Si de filio dictū ē p ppbaz. celum & tiam ego impleo. quo missꝰ ē misi vbi erat. Si de patre. vbi potuit esse sine sapia sua. que attingit a fine vsq̄ ad finē. Sed neq̄ sine spū suo vsq̄ ee potuit. Ergo & spūs scūs ē missꝰ vbi erat. Vnđ psalmista. Quo ibo a spū tuo. et quo a facie tua fugiā. Oat̄ nusq̄ legit̄ missus. Gr̄. Quem solet cur spūs in igne apparuit. cur in igne simł & liguis. cur aliqn̄ in columba. aliqndo in igne mōstrat̄. cur sup filiū dei in specie colūbe. & sup discipł̄os in igne apparuit. Dec q̄tuoꝝ p̄posita videam. Sopus in igne mōstrat̄. q̄a apl̄us ait. Deꝰ nr̄ ignis cōsumens ē. Verū est. quia p hūc pctōꝝ rubigo cōsumit̄. De hoc igne vitas dicit. Ignē venī mittē in terraz. & q̄d volo n̄ vt ardeat. Terram dicit corda terrena. que infima cogitando a malignis spiritibꝫ calcant̄. In igneis liguis mōstratus ē. quia ligua vbo edificat. et verbū qui est dei filius vna substā est cū spū scto. Vt ideo in liguis. quia sicut p liguā p̄cedit vbū ita qui scō spū tangit̄ dei vindictā confitet̄. Vel ideo in igneis liguis. q̄a quos replet ardentes & loquētes facit. Qui em̄ dm amādo proficiant. corda audientiū inflāmat. Aliqndo in colūba. aliqn̄ in igne monstrat̄. quia quos replet simplices & ardētes facit. Non em̄ placet deo aut simplicitas sine zelo. aut iste sine illa. Vnde veritas. Estote gñ prudētes. sicut serpentes & simplices sicut colūbe. Prudēciam serpētis expōit paul̄ dicēs. Nolite pueri effici sensibꝫ. De simplicitate etiā colūbe dicit. Sed malicia paruuli estote. In dño p columbā. in discipł̄is p ignem apparuit. quia inst̄ index nolnit pctōres ferire. sed corrigere mansuetꝰ

Dij aūt qui simplicit sunt hoies et ideo pecca
tores debuerūt spūalit ot seipsos accēdi. &
per pmtenciam saluari.

Et nos testiōim phibebitis. quia ab micio
mecū estis .A. Ab micio scz p̄dicacōis
mee. Dabit vob loquendi fiducia. caritas dif
fusa i cordibo vris p spm̄ sanctū. Hāc nondū
petrus hēbat. qñ negauit dñm. Hpus scūs p
hibebit i cordibo nris. vos aūt in vocibo vris
vt impleatur illud. In omnem terram exiuit
sonus eorum.

Hec loqut? sum vob ut non scādalizemini
Abs q̄ sinagogis faciēt vos. Exp̄mit q̄
pas̄suri erat. Hoc denūctiat qa indei nō reci
pient eum. & ido expellerēt eos q̄ de eo p̄dica
rent. Sed p̄dixit de spū qui ofirmabit. vt nō
sit illis scādalū. quia pax multa diligentibo
legem dei. que ēipsa caritas.

·A·cxlvj· M·ccxliij. R·cxxxix· L·ccl·

Sed venit hora vt ois qui mt̄ficit vos. ar
bitret obsequiū se p̄stare deo. Rnasi di
cat. Ext sinagogas faciēt vos. sed nolite so
litudinē formidare. Hepati qppe a congregacōe
eorū. tot i noie meo congregabitis. vt illi metu
entes ne templū & lex eorū deserant mt̄ficiāt
vos. arbitrātes se benefacē. Ecce q̄ ait apl?.
Zelū dei hnt. sed nō scōm sciencia.

Et hec faciēt vob. qa non noverūt patrem
neq; me. Hz hec loqut? sum vob vt cum
venerit hora eorū reminiscamini qa ego dixi vob
Ideo p̄dixit. ne ignaros i p̄nisa t̄ haret. sed
p̄euisa patient frantur. cum venerit hora te
nebrosa malorum.

·A·cxlvij·

Hec aūt vob ab micio non dixi. qa vobiscū
eram. Non dixēat eis de spū scō venturo
ad eos. ut cōsolaret eos. q̄ndo mala paterent
Xp̄isto ascēdente spūs scūs erat eis neces sa
rius. q̄ eos osolaret corpalit a xp̄o delictos.

Et nūc vado ad eū. qui me misit. et nemo
ex vob mtrogat me quo vadis. Hsigni
ficat se tam maifeste ituz. ut non opus foret
eum iterrogari quo iret. Videbūt em̄ in nube
ascēdentē. certi de gl'a. q̄ p̄i? p̄dicta pas sione
quefierant domie quo vadis.

Sed quia hec loqut? sum vob. tristicia iple
nit cor vrm. Cōtristabat bnanus affec
tus. qa carnalis desolabat aspect?.

Sed ego veritatē dico vob. expedit vob vt
ego nadam. Si em̄ non abiero paracl9 non
veniet ad vos. si autem non abiēo mittam eū
ad vos. Si alimenta tenera q̄b vos alui non
subtexero. solidū cibū nō esurietis. Si carni
carnalit adheseritis. capaces spūs non eritis
Hesus ē. Nō potestis plene cape spm̄. q̄m din
scōm carnem sū vobiscū. Vnde ille q̄ iā cepat
spm̄. inq̄t. et si noueram? scōm carnem xp̄m
sed nunc iam nō nouim?.

Et cum venerit ille arguet mundū de pec
cato et de iusticia & de iudicio. Hoc est
dabit vob timore depulso libtatem arguendi
Inseparabilia sūt opa trinitatis. sed singillatim
omendant psone. ut sine confusione & vnitas i
telligat & trinitas.

De peccato quia nō credūt in me. De in
sticia vo q̄ ad p̄rem vado et iam nō vi
debitis me. Si aliq̄n inst? arguit de peccato
arguit nō de iusticia. Hinc scptū est. Non est
inst? in tra. q̄ faciat bonum & nō peccet. Itē
Noli effici inst? multū. Nō ē hic notata insti
cia sapientis. sed supbia p̄sumentis. Qui em̄
fit multū inst? ipso mimio fit iinst?. Multū
aūt se facit instū. q̄ dicit se nō habere peccatū
aut q̄ se putat non gr̄cia dei. sed sua voluntate
effici instū. Arguit itaq; mund? de peccato
quia nō credit i xp̄m. arguit de iusticia quo
rundā credēciū. Iam fidelū opatio. ē infideliū
nitūpatio. Hensus ē. Erit vestra iusticia qua
mund? arguit quia ad p̄rem vado & iam n̄
videbitis me. q̄ m̄ eum quem non videbitis
credetis. Quādo aūt me videbitis. non vide
bitis me hūilem ut modo. sed excelsum. non
mortalem sed sempit̄num. nō indicandū sed
indicatum. et de hac fide vstra id ē iusticia ar
guet spūs sanct? incredulos. Idem in secūdo
de baptismo punlor. Que est ista iusticia q̄
cū eū non videt. mund? arguet. n̄ ea q̄ iustus
ex fide viuit. et q̄ nos n̄ sed q̄ nō videt rspi
cientes q̄ videt spū & fid spē iusticie expectā?

De iudicio aūt q̄ p̄nceps hui? mūdi iudi
cat? est. Princeps mundi est diabol? de
quo alibi. Ecce venit p̄nceps mundi & in me
non habet q̄cq̄m. Mundus accipit et in bono
et in malo. Nam sicut arbor foliis & pomis.
area paleis et gr̄nis. ita infidelibo & fidelibo
plen? est mund?. Iudicat? ē diabol? id ē iudi
cio ignis et in destinat?. Iudicō arguit mun
dus. q̄m cū p̄cipe suo iudicatur. Credant
itaq; homines. ne arguant de peccato. Tra
seant in numer fidelū. ne arguant de iusticia
eorū. quos iustificatos non imitant. Caueāt

futuꝝ iudiciū · ne cū mūdi ꝓncipe iudicentur
D · m illā omeꝫ · vado ad eū q̄ me misit. Cla
ret q2 filiꝰ dei cū esset m mūdo arguebat mū
dū id ē sectatoꝛes mūdi de peccato sue incredu
litatis · de iustitia q2 imitari nolebāt · de iudi
cio · q̄re diabolū q̄ iam iudicatꝰ & dampnatꝰ
erat seq̄rent̄ · Sed nō fine causa spm̄ cū vene
ret hoc idem dicit actuꝝ · q2 p eiꝰ mspiratiōꝫ
coꝛroboꝛandꝰ erat amicꝰ discipuloꝝ · ne mun
dum q̄ dē se fremebāt arguere timeret̄ · Judica
tꝰ ē diabolꝰ a dño · cū et ipe demonia eicet · et
discipulis daret potestatem calcandi omnem
virtutem inimici ·

HAbuc multa hēo vobis dicere · sed nō po
testis poꝛtare modo · A · Non ē contꝛium
ad hoc qđ supiꝰ dixit · omia q̄ audiui a patre
meo nota feci vobis · q2 finꝰe est illi ꝑpetuo
Qui fecit que futura sūt ·

CVm aūt venerit ille spūs veritatis · doce
bit vos omnē vritatem · Quidā codicesꝫ
hūt deducet vos in omm veritate · Vñ illud
Deduc me domine in via tua · et ingꝛediar in
veritate tua · Non aꝛbitꝛoꝛ hanc vritatē pos
se ꝺpleri in hac vita · Vñ apꝰs · Nunc ex par
te ꝺgnosco · tūc aūt ꝺgnoscam sicut et ꝺgnitꝰ
sū · Quis em̄ homo sicut angꝰli sapit vritatem
Quericꝫ vtꝝ spūales hoīes hēant aliq̄d in doc
trina qđ carnalibo taceāt · et spūalibo dicant
Si dixerimꝰ nō · officiet̄ illud apꝰli ad coꝛin
theos · Nō potui vobis loq̄ q̄si spūalibo · sed q̄si
carnalibo · Si aūtem dixerimꝰ hūt · timendū
ē ne sub hac occasione in occultis nefaria do
ceant · Docigit̄ p ꝺgnito q̄ ea q̄ simul audi
unt spūales atq; carnales q̄sq; p suo modo
capiūt illi ut cibi solidamētū · isti ut lactis ali
mētū · nulla intelligit̄ necessitas ut aliqua se
certa doctrine taceant̄ · fidelibo punꝰt · seoꝛsū
dicenda intelligentioꝛibo · Q2 em̄ ait apꝰs ita
intelligēdū ē · Non potuistis capere q̄ loquebar
q̄si spūales · sed q̄si carnales · Vñ ait ad ebꝛe
os · Facti estis opꝰ hūtes lacte · nō solido ci
bo · Ex quo fit ut spūales ista carnalibo non
omnino taceāt · ꝓpt catholicam fidem que di
bus p̄dicāda ē · nec tamen si dissert̄ ut volen
tes eā p̄ducē ad itelligēciā sermonē vertant
in fastidiū capacibo · Ipse homo xp̄s finceꝝ
lac dicit̄ puꝝloꝝ q̄ cū bene a spūalibo capitur
inuenit̄ solidꝰ cibo & domin̄ angeloꝝ · Sꝛo
inde nec sic puꝝli sūt lactādi · ut semp in intel
ligāt deū xp̄m · nec sic ablactādi ut deseꝛāt ho
minem xp̄m · Non em̄ loq̄t̄ a semetipo · sed
q̄cumq; audiet loq̄t̄ · Et filiꝰ & spūs sanctus

eccl̄es sūt pat̄ · Quid ꝛ̄ūt inest int̄ ꝓcedē &
nasci · & longū est disserere · & temeꝛariū diffi
nire · quia si quid mens inde ꝯprehenderit · ligue
tamē difficillimū est explicare · q̄ntꝰ libet pe
sit doctoꝛ · q̄ntūlibet assit auditoꝛ · Unde ꝰ ē
Non loquet̄ a semetipso · q2 non ē a semetipo
Ab illo gꝰ audiet a quo pꝛocedit · Audire illi
scire est · scīe vero esse · Non moueat qđ vbum
futuꝝi tempis positū ē · quia i eo q̄ semper
num est cuilibet tempis verbū ponat̄ · non
mendaciter pꝛmit̄ · Quānis em̄ nat̄a illa immu
tabilis ē · & non recipit fuit et erit · sed tantū
est · vđ illud · ego sum qui sum · & qui ē misit
me ad vos · tamē ꝓpter mutabilitatē tempoꝝ
in quibo vsat̄ nr̄a mutabilitas · nō mendaciē
dicimus & fuit · & est · & erit ·

Et que vēturа sūt annūciabit vobis · Multi
habuerūt spm̄ ꝓphie · Sed quia nōnulli
infirmos curāt · moꝛtuos suscitāt · demonia
impant · nec tamē futura ꝺgnoscūt · pōt sic ac
cipi quia spūs aduenies vēturа nunciaret · re
ducens ad memoꝛiā gaudia celestis patꝛie ·

Ille me clarificabit quia de meo accipiet
& annūciabit vobis · Quasi dicat · Ista
omia faciet vos p spm̄ id ē p bonitatē suā · Me
clarificabit auferendo vobis timoꝛeꝫ · & dando
amoꝛem aꝛdentioꝛē · Q2 ipsi futuri erāt i spū
sancto · hoc eundē spiritū dixit esse factuꝝ · vt
illud · Nō enī vos estis qui loq̄mini · sed spūs
patris vri qui loquit̄ in vobis · Verbū grecum
qđ est doxasse · latine interpretes alii glificā
bit · alii clarificabit posuerūt · Nam doxa vnde
dictū est doxase · & claritas interpꝛetat̄ et glo
ria · et quia gla facit claros · et claritas glos̄ ·
qđ vtroq; vbo significat̄ idem est · Gloꝛia est
frequens de aliquo fama cum laude · que xp̄o
de seipso nō magnū aliquid ꝺtulit · sed mūdo
Bonū enī laudare · nō laudato sed laudātibo
ꝓdest · Glia falsa ꝯplex est in rebo · i hominibo
in vtrisq; · In rebꝰ fallit̄ qui putat id bonum
esse qđ malū est · in hominibo similit̄ · in vtrisq;
q̄ndo & vicium vꝫtus putat̄ · & ipse qui ꝓpt̄ hoc
laudat̄ non habet qđ putat̄ · sine bonꝰ fit suis
malus · Donare quippe suas res yꝑstriombo
vicium est immane · non virtꝰ · Et scitis q̄ tribo
q̄m sit frequens fama cū laude vt illud · Lau
datur pctoꝛ in desideriis anie sue · Laudatoēs
taliū nō in hoibo fallunt̄ sed in rebo · malū ē enī
qđ bonū esse credūt · Ipsi vēo vicioꝛi tales sūt
q̄les cernunt̄ · Laudatoēs hypocꝛitaꝝ non fal
lunt̄ in rebo sed in hominibo · Laudatoēs autem
illoꝝ qui credūt̄ libare pꝛiaꝝ magicis artibo ·

in vtroq; fallunt. Vera gloria non beatificat iustū. sed tamē laudābilis glandū est. qa iusta diligūt. Vera gl'a est i catholica eccl'ia. Vnde ap'ba. Exaltaē sup celos deꝰ. & sup omnem terraz gloria tua. De meo inquit filiꝰ accipiet spūs. qa de p're accept pcedēdo. filiꝰ nascendo. M. Pater de nullo ē natꝰ. vnde nullo pcessit. & sicut pat genuit filiū. vita scit. vitam sic ei dedit vitā pcedē de illo. sicut & pced' de ipo. Nascit a p're vitas. pcedit ab vtroq; caritas. ad scificandā creaturā. Nascit a p're sapia. extēdit ab vtroq; ad creaturas benuolencia. Nascit a patre consiliū. exit ab vtroq; ad caturas dilectionis beneficiū. Nascit a p're verbū. puenit ab vroq; bnignitatis donum Splendnit de patre splēdoꝛ eternus. pcessit ab vtroq; bone wlūtatis affectꝰ. Cū ḡ tota trinitas sit spūs id ē incorpea nat'a. spūs scūs singillatim vꝛ spūs. tāq; pat's & filij spiraml seu spiraculū. Inspirat em spūs scūs a patre & filio ad sanctificandū. nec venit sine patre & filio. quia trinitas indiuisa ē. Procedit etnaliter spūs a p're & filio. p affectū distribuendi donacōes. pcedit. ispirat. mittit ex tempore p infusionē grāe. Dec ispiratio. bec tempat' pcessio siue missio. quottidie fit. dum quotti die diuīs diuīsa dona conferunt.

.A. cxlviij. M. cxj. L. cxix.

Omia quecūq; habet pat mea sūt. Ambr libro vꝛ fide. Pat & filiꝰ diuitate vnum sunt. vbi nec subē. nec wlūtatis. vlla ē differencia. Sensꝰ est. Id ipsū q; pat est. i me est & ego ex illo. ita q; pat filij ē pat. & filius patris est filius.

.A. cxlviij.

Propterea dixi quia de meo accipiet. & anūciabit vob. Dixi qa de eo vꝛ habet pcedē spūs de quo & ego gemiꝰ. ne putet' spiritus mior me. vꝛ natꝰ de me sicut ego vꝛ patre.

Modicum & iam non videbitis me. et iterꝝ modicū & videbitis me. qa vadō ad patrem. Dixerūt gꝰ ex discipl'is eius adinicem Quid est hoc q; dicit nob modicū & nō videbitis me. & itim modicum & videbitis me. & quia vado ad patrē. Dicebāt ergo. Quid est hoc q; dicit nob modicū. A. Nescimꝰ quid loquit. Hoc eos monebat q; dixit modicum sed postea manifestatū fuit. Nam pꝰ paululū passurꝰ ē & nō viderūt eū. rursꝰ pꝰ paululū surrexit. et uidet eū. Io. in mr. Vel ita modico reponꝛe non viderunt eū dum receuit in monumento. et in modico tpe uiderūt eum. qui eis apparuit in lx diebꝰ pꝰ rsurrectionē. Propter a modico tempoꝛe uidebitis me quia vado ad patrem deposita mortalitate hūanā naturam celis inferens. M. Q; aūt ait. et iā n vidbitis me sic accipiendū ē. quomō supiꝰ ubi ait. De iusticia vo. quia ad p'rem vado & iam nō videbitis me. Quia scilicet mortalem eum non amplius uiderent.

Cognouit autem ihs quia volebant eum interrogare & dixit eis. De hoc queritis inter vos quia dixi modicū & nō videbitis me et iterꝝ modicū & videbitis me. Amē amē dico vob. q; plorabitis & flebitis vos. mundꝰ aūt gaudebit. Vos autē trist abimini. sed tristicia vestra vtet' in gaudiū. Contristati sūt de morte domi. sed mox de resurrectiōe letati. Mū dꝰ aūt sig'ficat hic inimicos a qbꝰ occisꝰ ē xp'c

Mulier cū pit tristiciam habet. quia venit hora eiꝰ. Cū aūt peperit puer iā nō memit p'ssue p'pt gaudiū. q; natꝰ ē hō in mūm Partꝰ gaudio opat'. tam magis qn non pu ella sed puer nascit. Gaudiū ē ipe ihs. de quo apl's. xp'c rsurges a mortuis iā nō moriet'.

Et vos igit nūc qdē tristiciā habetis. Iterum aute videbo vos. et gaudebit cor vestrū. et gaudiū vestrum nemo tollet a vobis. Dominus expoit paradigma qd de muliere posuit. Tristiciam em habuerunt discipuli passo domino sed pacta rsurrectionis gloria gauisi sūt uiso domino. Et gaudium eorū nō tollit' ab eis. quia et si postmodū p'secutiones p nomine xp'i ac tormenta passi sūt. spe tamen resurrectionis et visionis illiꝰ accensi libenter aduersa quecq; ferebant. immo gaudium existimabant. cū in tēptationes varias incidebant Q; aūt ait iterꝝ videbo vos. et gaudebit cor vr'm. sic intelligit. Eripiam vos ab aduersarijs. coronabo vos victores. pbabo me semper vidisse vos dcertantes

Et in illo die me nō rogabitis quicq;m. In die visiōis et ne nō petetis. vel interrogabitis. quia tunc erit plena cognitio et sufficiencia. Hoc vbum qd ē rogare. non solū petere. veꝝ etiam interrogare sig'ficat. et grecum vnd hoc translatū est tale habet vbum quod vtrumq; possit intelligi. Ergo ambiguum est Dosset hec & ita expoi. ut in discipl'is vnuerse loquat' eccl'ie dominus. veluti ibi. Ecce ego vobiscū sum usq; ad cōsumationem seculi.

Modicū et iam nō videbitis me· et ad hoc re
fert· quia vado ad pr̄em. Eundo scil̄ ad pa
trem subt̄ham corpalem nisionē· ut fructuose
credat eccl̄ia· et iterꝝ modicū et videbitis me
et na nisione. Modicū scd̄m hāc sentēcia intel
lige spaciū huiꝰ puolantis seculi. Plorabitis
mq̄t qz ploraī oms hom in erūpnis hnꝰ vite
sed mundi amatores gaudent. D. in omelia.
Mulierē dicit sanctā eccl̄iam ppt̄ fecūditatē
honoꝝ opū· et qz spūales do filios gignē nō
desinit. Que nunq̄p mundi tēptatiombo exer
ceri desistit· q̄mdiu in mundo spūaliū vtutū
p̄fectibo insistit. At cū de victo labozū certa
mie ad palmā puenerit iam nō memit pssure
p̄cedentis· ppt̄ gaudiū pcepte ītributionis·
Non sūt em̄ digne passiones huiꝰ temporis
ad futurā gloziam· q̄ reuelabit̄ in nobis· quā
do simles deo erimꝰ· et eum videbimꝰ sicuꝝ
est· ne ait iobs in epla sua. Nūc pturit eccl̄ia
gemendo· tunc piet̄ letando. A. Nunc pturit
orando· tunc piet̄ laudādo· et ideo masculū·
q̄ ad fructū ctemplationis cūcta officia refe
rūt̄ actiōis. D. in omel̄ et sit mlr nato in hūc
mūdū homine letat̄· ita eccl̄ia nato in vitam
futurā ppl̄o exultatione replet̄. Dico q̄ nati
uitate multū laborans & gemens in p̄senti·
q̄si pturiens dolet. Nec nouū debet cuiq̄ vidri
si natꝰ dicat̄· qui ex hac uita migrauerit. Que nō
em̄ nasci dicit̄· cū q̄s de utero matris egreditur
ita etiā potest natꝰ appellari· q̄ solutꝰ a vicu
lis carnis ad lucem sublimat̄ et̄nam. Vnde
mos eccl̄iastic? obtinuit ut dies mr̄m siue cō
fessoꝝ xp̄i q̄bo de seculo t̄nsierūt natales voca
remꝰ· eoꝝq̄ sollempnia nō funebria sed nata
licia dicant̄. Sequit̄ Et vos tristiciā hēbi
tis. Omnis eccl̄ia p hui? vite labores & āgu
stias ad et̄na p̄mia celestiū gaudioꝝ tēdit q̄
p multas t̄bulationes ut ait apl̄us oportet
nos int̄re in regnū dei. A. Dicens dominus
iterꝝ aūt videbo vos· scd̄m promittit aduentū·
in quo vnūsam videbit eccl̄am ad remune
randū ex integro· et quia in plenitudine illius
gaudij non rogabimus· modo p̄tendum est
ut illuc p̄ueniamus·

Acl. M.ccxvj. R.cxxv.

Amen amen dico vobis si q̄d pecieritis pa
trem in nomine meo dabit vobis. Quid
quid petit̄ cont̄ salutē· nō petit̄ in nomie salu
natoris. Cū dicit in noie meo nō vlt̄ itelligi
de sono sed som significacōe. Vnd̄ q̄ male sentit

de xp̄o non petit in nomie eius· etiā si eiꝰ p̄fe
ratur nomen. Qui vo recte sentiēdo de illo pe
tit salutē sempit̄nā· vl̄ aliq̄d p̄timēs ad illam
accipit q̄n debet accipe. Nec ido quedā negāt̄
quia vt cōgruo tempe dent̄ differunt̄·

Usq̄ modo non petistis quicq̄m in nomie
meo. Petite & accipietis ut gaudiū vr̄m
sit plenum. Quicq̄d aliud petit̄ q̄p vita
beata· vl̄ q̄p ad eam p̄timet· nihil ē in tāte rei
cōpacōe. Dnobo mōis pōt itelligi vsq̄ modo
non petistis quicq̄ in nomie meo· vl̄ qa nō no
nistis nomē meū sicut ē cognoscend̄· vl̄ qa p̄
nihilo habendū ē quicq̄d aliud petistis in cō
pacōne tāte rei q̄m petē debuistis. Quō ant̄ē
p̄fint petē plenū gaudiū subdit· qa de aīa
libus q̄d sūt· faciet spūales· vt abiectis ima
ginacōnibo corpm· pura mētis acie sincē inci
pbereant.

·A·clj·

Hec in p̄bijs loquti? sum vobis. Homo
nalis quecūq̄ audit de dei nat̄a carna
liter cogitat· non spūalit̄· & ido sūt illi puer
bia q̄ audit d̄ incorporea dei suba· non q̄d ea
tamq̄ p̄bia deputet· sed qa sic cogitat quō
illi qui p̄bia audiūt· & nō intelligūt. Spūa
lis aūt homo in nomie eiꝰ petit· qa ipsū eiꝰde
fube cum p̄re esse itelligit. Spūales boies va
rietatē & figūta tāq̄ iportunas muscas abi
gunt· & intimis aspectibo vt cumq̄ dm̄ incor
poreum cognoscunt·

Uenit hora cū iā non in p̄bijs loquor vob
sed palā de p̄re annūciabo vob· D. in
omel̄. Illā mirū horā sig̃ficat· qua eis spi
ritus sancti gr̄am datur? erat. Dossum? etiā
horā qua pollicet̄ in futura vita intelligē in q̄
palā de p̄re annūciabit electis id ē ostendit
patrē. Vbi veracit̄ in noie ihū petūt electi· dū
p nr̄a fragilitate int̄cedūt· q̄t in? ad sue sal
uacōis sorte p̄tingam? Bene dr̄ in illo die
quia ibi nō sunt tenebre p̄sure· sed lux sem
piterna. Dossūt idē spūs electoꝝ in illa celesti
ciuitate etiam p se petē· qa temp? vnūsat̄ in
dicij venē desiderāt· vt etaz corpm beatitudi
nem p̄cipiāt. Vnde iobes ait. Vidi sub altar̄
dei aīas int̄fectoꝝ ppt̄ verbū dī & ppt̄ testi
monū q̄d hēbant· & clamabāt voce magna
dicētes. Usq̄ quo dn̄e scūs & verus non iudi
cas & vindicas sanguinē nr̄m de hijs q̄ hitant
in tra. Vbi otinuo subintrt̄· & date sūt illis
singule stole albe· & dictū est illis ut requies
cerent modicum donec ip̄leret̄ numer? fratrū

rez. Singulas quippe scolas nūc habēt anie cū sola sua felicitate fruūt. bias tūc accipiēt cu mimpleto i fine numēo fratz. corpoz. q̄ in mortaliū recepcōe letabunt.

Illo die i noie meo pteris. & nō dico vob quia ego rogabo pārez de vob. Hoc dicit ꝑ cōsubalem pat diuitatē. i qua simul andiunt rogātes. simulq; rogata donāt pat & filius q̄ non patet ñ oculis spālibo. Q̄ vero petro ait. ego aūt rogaui p te vt nō deficiat fides tua. & q̄ de illo iobes ait aduocatū habemus apud patrez nrm ihm xpm. ad humanitatez respicit. Vt ita. Non rogabo p vobis quia potiꝰ ipleb q̄ hucusq; rogaui. Quō rogabat. Quia nondū ascēderat. Si em nō ascēdisset nulla ētitudo ascēdendi remāsisset. Nūc aūt sedens būamitas ad dextrā pris. ētitudo et arra est. q̄ & nos ascēdem. Dic ieromꝰ in epl̄az ad romanos. Volēt arriani monē ea lūpmā dicētes q̄ qui mtpellat. mtpellāte sit maioz. Quibo respondens est. deū oblitionē non pati. ut p ipsis cōmoneat semper quos ipse elegit. sed in hoc mtpella eum ār. dum semp patri hoiem quem suscepit. q̄si nrm pignus ostēdit & offert. vt verꝰ pōtifex et esn.

Ipse em pat amat vos. qa vos me aāstis & cōdidistis. quia ego a deo exiui. Amat nos pat quia nos amamus filiū. cū a patre & filio accipimus vt amem. patrē & filiū. data caritate p spm̄. quem ipm amamus cū patre & filio. Dnioz amās. facit i nob q̄ amet.

Exiui a pāre & veni i mundū. Iterū relinquo mundū. & vado ad patrē. Exiit a patre quia de illo e. & carne assūpta venit visibilis in mundū. non tamē deserēs patrē. Reliquit mundū corpali discessiōe. nō gubnacōe psencie. Vadit ad patrē. qa būamitatē ad inuisibilia patne maiestatis adduxit. Reliquit mundum. quia aspectu amatoz mūdi q̄ viderūt abstulit. Redit ad pārez. quia amatoribus suis se pat equalē credēd docuit.

Dicunt ei discipli eius. Ecce nūc palā loq̄ris. & prbiū nullū dicis. Nunc scim. qa scis omia & non op. est tibi vt quis te mtroget. Albm. In hoc cdim. qa a deo existi. Dalaz loqui putabāt. cuiꝰ misteria cōprehendē nō valebāt. Apte ostendūt quia dns loq̄batur de bijs que illos delectabat audiē. & q̄ mtrogare volebāt. Vnd deum esse ēdebant. Aptū nāq; diuinitatis indiciū est. cogitacōm nosce secreta.

. M. cclxxxvij. R. clxviij. A. clij.

Respondit eis ihs. Modo creditis. Ecce venit hora et. iam venit ut dispergamini unusq̄sq; in ꝓpa. et me solum relinquatis. et non sum sol. quia pat mecū e. Creditis ut p nuli. quibo q̄eumq; alta ad hoc sunt proūbia Venit hora passionis et iam ꝑpe est. in qua solus torcular calcare hēo. Vos autē dispergemini in ꝓpa id ē in vestre infirmitatis timorem. Quasi dicēt. Ita pūabimini ut q̄ mō credē putatis. postea dimittatis. Hoc appauit in cleopha. Vbi ait. Nos spabam. q̄ esset redēptur isral. Paulo aūt dixerat vado ad pārem. nunc dicit pr mecū est. Quis vadit ad eū q̄ cū illo ē. Sed hoc intelligēdum ē vbū non intelligēti prbiū. M. Intelligenti ē vbū veritatis. non intelligenti ē prbiū. hoc ē vbū longe a veritate. Ire ad pārem ē scām būamitatem pārem ēe cū eo scām diuinitatem.

A. cliij.

Hec locut sū vobis. ut in me pacem habeatis. In mundo pssura habebitis. sed cōfidite ego vici mundū. M. Propter hāc pacē tribulationem sustinem. vt in hac fine fine felicit rgnem. Hec ē pax p q̄ xpiani sū. p q̄ sacmentis ibuim. p q̄ oimō erudim. p q̄ spiritus pign accipim. p q̄ in xpm credim & spam. et amoē ei accendim. Hec ē in presuris osolatio et libratio. In hoc ergo sermōe ad discipl̄os oclud. & ad pārez vba dirit.

Hec locut ē ihs. et subleuatis oculis in celū dixit. Pater venit hora clarifica filium tuū. Poterat dominus orare silencio. sed exemplum dedit nobis orādi. De hac clarificacōe ait apl̄s. q̄ ab ei resurrectione sumpsit exordiū. Deus illū exaltauit & donauit illi nomen. q̄d ē sup omne nomē. vt in nomine ihū omne genu flectat. celestriū terrestriū et infernoz. Sensus ē Venit hora semināde humilitatis. fructū nō differas claritatis. De hac humilitate ait apl̄s. Factꝰ est obediēs patri usq; ad mortem. Sequit.

Vt filius tuꝰ clarificet te. Claritas patris nec minui potest nec augeri aput deum. apt homies tamen minor erat. qñ in iuda ds em notus erat. Nondū em a solis ortu usq; ad occasū laudabāt pueri dominū. Hoc aūt q̄ p euāgl̄m xpi factū est. pfecto patrem clarificauit filius. Quasi dicat. Resuscita me ut innotescas toto orbi p me. Sequit

Sicut dediſti ei potestatem omnis carnis

nt omẽ qđ dedisti ei· det eis vitã etnã Omis carnis id ẽ oĩb⁹ hoĩs Apte totũ sigficat hoiez ficut apl's vbi ait· Omnis anima potestatibꝰ sublimioribꝰ subdita sit id est omnis homo. Notestatem dedꝭ pater filio scđm hominem· nam scđm deũ omia p ipm facta sũt·

Hec ẽ aũt vita etna ut cognoscãt te solum vꝝ deũ· et quẽ misisti ihm xpm. Ordo vbꝝ ẽ· vt te & quẽ misisti xpm cognoscant solũ vm deũ· Consequent et spũs sanct⁹ intelligit· quia ẽ caritas et substãciaꝫ ambꝝũ Vita ẽ cgtio vm⁹ dei· q̃ hic est ex pte· in futuro erit plene· Qui gº pfit in hac cgnitione magis tẽdit vinẽ· Qñ aũt erit plẽa cognitiõ erit sine fine laudatio· et hec ẽ illa clarificatiõ· sed pri⁹ hic clarificat· dũ innotescit fidelibꝰ Vnde subditur·

Ego te clarificaui sup tĩã· op⁹ osummaui qđ dedisti mihi· ut faciam. Adhuc ĩstabat passio· sed se osũmasse dicit· q̃ se osũaturũ eẽ certissime nouit· ut illud. Fodrũt manꝰ meas et pdes meos·

Et nũc clarifica me tu paṫ apud te met̃ claritate quã habui pri⁹ q̃ mund⁹ eet apud te· Fili⁹ clarificauit patrẽ gentibꝰ pdicãdo pater filiũ ad suam dextrã collocãdo. Qđ ait clarificani· osũmaui· vbꝝ pteriti temporis posuit p futuro· et ut monstraret iam in pdestinatione factum· Quam pdestinacionem apuit adiungẽdo claritate quã habui. Ordo verborum est quam habui apud te prius q̃m mundus esset. Ad hoc valet q̃ ait nũc· quasi diceret· Sicut tunc pdestinatione· ita & nunc pfectione· Destinaṫ q̃ ẽ· pdestinaṫ & ppaṫ q̃ non est. Fili⁹ ergo scđm diuinitatẽ coet⁹n⁹ patri· pdestinat⁹ ẽ ante mũdi ostitutionẽ secũdũ bũanã naṫaz· et nos i ipo· vt mẽbra ei⁹ essem⁹· ante omnia tempora sum⁹ electi· ac pdestinati. Petit ergo bũamitas xpi id habere in re qđ bũit in patris pdestinatione·

Manifestaui nomẽ tuũ hominibꝰ quos dedisti mihi de mundo. Manifestaui dicit nõ q̃ iam sit pfecta manifestatio fiñ pũbijs sed quia certissime futura ẽ. Hec omnia de futuris fidelibꝰ dici possent· sed ut de solis discipulis quos tunc hẽbat intelligaṫ· illud urget qđ infer⁹ ait. Cũ essem cũ eis ego seruabã eos et cetera. Ab ipso tñ orationis exordio qđ est pater venit hora ut q̃ ad illud· et nũc clarifica me tu paṫ· oẽs wolinit intelligi suos. Vidam⁹ q̃d velit dicere. Scriptũ ẽ. Not⁹ in iuda de⁹ in israhel magnũ nomẽ ei⁹. Ergo manifestaui

nom illud nomen tuũ qđ ẽ de⁹· sed illud qđ ẽ pr̃ me⁹· Qđ nomẽ nõ posset manifestari· sine manifestacõne filij· Quos dedisti mihi dicit secundum hominem·

Qui erãt & mihi eos dedisti· et sermonem tuũ seruauerũt· Patris erãt p̃destinãtis eos p filiũ ppt̃ bonitatem suã· & ita erãt mdiui dne ẽmitatis. Ab ea filius in hoc q̃ homo ẽ accepit eos ad docendũ·

Nunc cognouerũt qa omia q̃ dedisti mihi abs te sũt· quia vba q̃ dedisti mihi dedi eis· et ipsi acceperũt et cognouerũt vere quia a te exiui· et crediderũt quia tu me misisti· Ad ea sunt omnia· que dedisti mihi homi. Vt ita simul paṫ dedit omia cum genuit eum· qui omia habet· Verbo scz gignẽdo paṫ oĩa dedit Qui vo ait· cognouerũt vẽ· exposuit subiũgendo· & crediderũt· subaudis vere. Idem a te exiui· q̃ est tu me misisti. Idez cognouerũt· q̃ ẽ crediderũt. Crediderunt ideo adiunctũ est· ne quis putaret hãc cognitiõem iam esse p speciem & nõ p fidem. Adhuc nõ erant tales discipuli· q̃les eos dicit vbis p̃teriti tempis· sed quia tales erãt futuri accepto spũ sancto· ideo positũ est p̃teritũ p futo. Hoc putauit· cum pnceps eoz ter eum negauit·

Ego p eis rogo non p mundo rõgo· sed p eisquos dedisti mihi· quia tui sũt· & mea omia tua sũt· & tua mea sunt· et clarificatus sum in eis. Id est clarificabor i eis· tũc videlicet cum p eos omibꝰ ẽdentibꝰ inotescam q̃ ad dextrã pris sum gl̃ificat⁹· Dicẽs mea tua sunt & tua mea· spealit⁹ ostendit sanctos de quibꝰ agit· hic ei⁹ esse a quo creati & scificati sũt id est pris & filij. Et ita omia q̃ ipis sut iecta sunt· necesse ẽ vt sint eius cui⁹ & ipsi sunt. Nota nõ esse orãdum p malis pditis· cum dicat nõ p mũdo rogo·

Et iam nõ sum in mũdo· & hij i mũdo sũt· & ego ad te vemo. Iam non sũ in mũdo· psencia scit̃ corpali· Ostendt certũ qđ adhuc eãt futuꝝ· Dicẽs & ego ad te vio· expoit cur dixerit iam non sum in mundo·

Pater sancte serua eos in nomie tuo quos dedisti mihi· ut sint vnũ sic & nos. Vt homo rogat pr̃em p discipulis· vt de⁹ dicit se vnũ esse cũ pr̃e· Nõ ait vt nobiscũ sint vnũ aut simus vnũ ipsi & nos. Ipsi in natura sua sint vnũ· sicut nos in nr̃a vnum sumus·

Qum essem cum eis ego seruabã eos in nomie tuo quos dedisti mihi custodiui· & nemo ex bijs pijt msi filius pdicõis· vt scrip

tura impleat. Judas p imitacõez filiꝰ diaboli qui est ipsa pditio. scpturas de se ꝓphantes implcuit. Non dēmꝰ itelligẽ qꝓ pat & filiꝰ aliꝫ natim seruẽt. qsi aliꝫ pꝰ alteꝝ. Augꝰ. li. j. re ctationũ. Vbi dixi ꝺ pre & filio. vnũ est. di cendũ fuit vnũ sũt. Simul eñ seruãt pater & filius & spũs. qa sũt vnꝰ deus. Sed scptura nos nõ leuat. msi ad nos descẽdat. Cum ita loquiꝫ. itelligamꝰ distinguẽ psonas. non se parare naturam.

Nunc aũt ad te vẽio. & hec loquor ĩ mun do vt habeãt gaudiũ meum ipletũ in se mẽtipis. hoc ẽ vt sint vnum sicut & nos. qꝺ a me cõferet eis. Ecce i mũdo se loq dicit. qui paulo ante dixẽat iam non sum i mũdo. Ergo quia nondum abierat hic adhuc erat. et quia mox bitur⁹ fuẽat. hic quodãmo iam nõ erat

Ego dedi eis sermonẽ tuũ. & mũdus eos odio habuit. Verbis adhuc ptĩriti tem poris. futura prenũciat. Deinde subicit. cur eos oderit mundꝰ. Quia nõ sũt de mũdo. sic & ego non sum de mũdo. Hoc eis regnatiõe collatũ est. nã generatiõe de mũdo erat. Vnꝺ alibi. Ego vos de mũdo elegi.

Non rogo vt tollas eos de mundo. sed vt serues eos a malo. Hinc habes ꝙa sancti non dñt rogaẽ vt tñscant de mũdo. si adhuc nõ est eis inimĩcus. sicut nec istis adhuc cõue niens erat. Predictã repetit sententiã.

De mũdo non sunt. sicut & ego nõ sum de mundo. Sanctifica eos i veritate. Ser mo tuus vitas ẽ. Queri põt quõ ꝺ mũdo nõ erant. si scificati in vitate nõdũ erãt. aut si iã sanctificati erãt. cur poscat ut scificentꝰ. Sanc tificati erãt. sed poscit ut sanctioes fiãt. & in scitate pficiãt. Vnꝺ apl'us. Qui ĩ vꝺ bonũ opꝰ cepit. pficiet vsqꝫ i diẽ xpi ibu. Veritas est xps qui dicit. Ego sum via vitas & vita Quasi dicat. Sctifica eos in me. Vnꝺ sequiꝫ Sermo tuus id ẽ ego dubalis tibi vitas est

Sicut me misisti ĩ mundũ. & ego misi eos in mundum. Hoc est quia misisti me. misi eos. Et p eis ego sanctificꝺ meipsũ. vt sint & ipsi scificati ĩ veritate. Pro eis sanc tificꝺ meipsũ id ẽ eos in meipso scificꝺ. Hoc ait qa mẽbra eius sũt. Vnꝺ sequiꝫ. vt sint & ipsi scificati in vitate id ẽ in me. scdm diui nitatem qua etiaꝫ homo quo idutus sũ scificatꝰ est abinicio creacõis sue. Hoc ideo dicit. quia vna psona facta ẽ verbũ & homo. Tunc ergo sanctificauit se in se. hoc ẽ se hoiez ĩ se vbo.

Non p eis aũt rogo tñ sed & p eis qui cre

ditur⁹ sunt p vbum eoꝝ in me. Dic non tantũ intelligendi sũt. illi ꝙ apl'os in carne audierẽt sed & omnes ad quos eoꝝ vbũ venit. et ven turuꝝ ẽ. ꝙ crediderũt & credituri sũt. Potest vi deri ibs non hic orasse p qdam suis in di ligent scrutem vba eiꝰ. Pro illis eñ nõ vide tur orasse ꝙ tũc cũ illo non erant. qñ ista dice bat. nec p vba apl'oꝝ postea crediderũt. sicꝫ paulꝰ apl's ꝙ neqꝫ ab hominibꝫ neqꝫ p hoiez factꝰ ẽ apl's. sed p reuelacõz ihũ xpi. ut ipse ait. Similiꝫ nõ vidẽ orasse p ãtiquis iustis neqꝫ p illis ꝙ iam crediderant sive p se sive qnolibet modo. vt nathanael. et ioseph ab ari mathia. ꝙ corpꝰ domini peciit a pilato. et mr eiꝰ et alie femine. et illi ꝙ cũ ramis clamauerẽt benedictꝰ ꝙ venit in nomine domi. et qngenti fratres qbꝫ simul post resurrectionẽ apparuꝫ Latro etiã credidit in cruce. qũ doctoes credi derũt. Hic igiꝫ intelligãꝰ p vbũ eoꝝ. ut ipsũ vbũ fidei qꝺ pdicauerũt. hic sigficatũ esse cre damꝰ. Quod dictũ ẽ vbum eoꝝ. quõ ab ipis pcepue fuꝫ pdicatũ. et pmitꝰ inculcatũ. Neqꝫ ꝓpterea non est vbum dei quia dictũ ẽ eoꝝ cũ paulꝰ dicat thessalonicenses accepisse a se nõ vt vbũ hoim. sed sicut ẽ ve vbũ dei. Dei ẽ qꝺ ds id donatꝰ eoꝝ ẽ qꝺ ds hoc pdicãdũ illꝭ pmitꝰ inmẽdauit. Verbũ eoꝝ habuit latro in fiꝺ vbũ eoꝝ hũerũt antiqui iusti. de qbꝫ ostat quia nunqꝫ saluari possent. misi in mediatoꝛe ventuꝝ credidissent. Fideliores ergo repiunt ꝙ iam defuncti illum resurrectuꝝ non dubita bãt. quã illi ꝙ visa eiꝰ morte spem quam ha buerãt de eiꝰ resurrectione pdiderũt. Vnꝺ & qdam dixerũt. Nos aũt spabamꝰ. quia rẽpturꝰ esset israel. Igiꝫ omnes ad orationẽ xpi credendũ ẽ ptinuisse. ꝙ fidem illam habuerunt qm apl'i pꝰ rsurrectõz xpi pdicauerẽt. Sequitur

Ut omnes vnum sint. sicut tu pat i me et ego in te. Subintelligiꝫ vnũ sumꝰ. Pr et filiꝰ vnũ sũt substãcialiꝫ. nos autem in eis esse possumꝰ. sed non substancialiꝫ. In eis su mus ut creature in creatoꝛe. in eis vnum esse possumꝰ nũc. fide & caritate. et ĩ futuro am pliori dilectiõe. Vñ subdiꝫ.

Et et ipsi in nob vnum sint. Credendo sint vnũ di templũ. sic ostẽdit subdẽdo

Ut mũdꝰ credat quia tu me misisti. Si vbum rogo tcio ponamꝰ. manifestioꝛ erit sententia hoc modo. Rogo vt omnes vnum sint. rogo ut et ipsi in nobis vnũ sint. rogo ut mũdꝰ credat quia tu me misisti.

Et ego claritatem quã dediſti mihi dedi

illis·vt sint vnū sicut nos vnū sumus. Claritatē id est imortalitatē quā dedisti mihi dedi eis. Propt imobilitatē pdestinacōis·sig ficat futura·vbis pretiti tempis·

Ego in eis & tu in me. ut sint consūmati in vnū. Breuit ostendt se mediatorem esse int deum & hoies·ac p eum patrē manē in nobis. Q addidit consumati·ostendit p fectaz beatitudinem·

Ut cognoscat mūd? quia tu me misisti. Aliquando cognoscē pt mē p credē·sed hic vbi loqnit de osumacōne itelligenda est cognitio qual erit p speciē·non qualis nūc est p fidem. Quādin em credim? qp nō videm? nō dum sum? osumati·sicut erim? cū videbim?·

Et dilexisti eos sicut & me dilexisti. Qui diligit vnigenitū·diligit & mēbra ei? q adoptanit. Non ideo pares sum? vnigenito filio·qnia dictū est sicut & me·nam sicut non semp sig ficat eqlitatem·sed aliqñ pt mē pro quia·ut hic & ibi. Sicut me misisti i mundū & ego misi eos in mūdū. Membra vnigeniti pducit pat gra dilectionis ad angelor equalitatem·carnē vero vnigeniti sui sup excellentiaz cuiuslibet āgeli·cū sit vna psona carnis & verbi. Sūt tamē quidā qui etiā nos pferūt āgelis·dicētes qa p nob mortuus est xps nō p angelis. Q? quid est aliud qp velle gl'ari de ipietate. Xpus etem inxta apl'm p ipijs mortuus est. In quo non meritū nrm·sed dei misericordia cōmendatur·

Pater quos dedisti mihi volo vt vbi ego sum·et illi sint mecū·ut videāt claritatē meam quā dedisti mihi. Quantū adtmet ad creaturā in qua fact? homo. hoc dicit. Adhuc tamē non ibi erat·sed cito erat ascensur?. Vl sum dixit ppt vnitatem psone·in qua & ds homo ē·& homo deus. Quantū vēo adtmet ad formā dei·vbiqz est. Vnde latro audinit hodie mecū eris i padiso. Secm id qp homo erat·ania e? ipo die fut a cāt in i ferno·caro in sepulchro. Secundū aūt qp deus erat·etiā in padiso erat. Propt ea cū dixisset et illi sint addidit mecū·nam & miseri possunt esse vbi ille est q vbiqz ē·sed beati soli sunt cū illo·qa beati esse nō possūt misi ex illo. Sumam? q'le cumqz exemplū. Sicut cecus etiā si ibi sit vbi lux est·non ē tamen cū luce·ita impi? vl pi? sed nōdū ydone?·etiā si nus ap posit esse vbi non sit xpus·tam non ē cum xpo·sicut hic intelligit volnisse cū ait. Volo ut vbi sum ego & illi sint mecū. Nam de specie illa oino dicebat·in qua videbim? eū sicuti est. Vnde subditur·vt videāt·non ut credāt. Fidei merces est ista nō fides·vidē claritatē dei. Sequit·

Q via dilexisti me·ante ostitucōem mundi tutionem pdestinacōe·qua membra ei? sum? & diligim in illo qui totus diligit. Si scōm hoc qp fili? pat est eternū hoc dictū accipiamus. volo ut vbi ego sū & illi sint mecū·i patre cum xpo erimus. Sed ille·sicut ille·nos sicut nos. Volo inquit·& non potest non fieri qp vult oipotens. Oim quidez potestas ei est sed illi soli sui sunt·quos eligit ut dicit. Ego elegi vos de mundo. Illos pat sibi dedit id e traxit ad eum·

·M·cliiij·M·cxij·L·cxix·

Pater iuste mūdus te nō cognouit·ego autem cognoui te. Mūdus minus? nō cognouit te·mūdus vero reconciliat? cognouit te·non merito·sed gra·

·M·clv·

Et hij cognouerunt quia tu me misisti. & notū feci eis nomen tuū· & notū faciam vt dilectio qua dilexisti me in ipsis sit. & ego in ipsis. Nomē tuū notū feci p fidem·notum faciā p spem. Notū feci p fidem pegrinātibus·notū faciā per spem fine fine regnātibus·& ita est gra qp te nouerūt·p hoc qp tu me misisti·

Capitulū sextū·

·M·ccxcj·R·clxxij·L·cclxxix·A·clvi·

Cvnc venit ihūs cum illis in villā qui dicit gethsemam ·A· transtorrentem cedron vbi erat ortus in quē introinit ipe & discipli ei? ·S·in mr. Gethsemani locus ē ad radices montis elincti·& int pretat vallis pinguiū. Ibi thauri pingues obsederūt dnm & vituli mlti circumdederūt eū. Apropiquās mortī venit i vallem pinguedis qui per vallē humilitatis & pinguedinē caritatis p nobis mortem subijt. Albm?· In orto capi dispo suit·ut deleret pcm omissū in orto deliciarū Trans torrentem cedron cōprehēdi voluit·& iuxta psalmistā de torrēte i via bibit. In via huiq vite bibit de torrēte passiōis·ppt ea ex

altanit caput. Cedron gemtinus pⁱalis est in gⁿco. qui latine potest dici cedroz.

·R·clvij·

Sciebat aūt & iudas qui ẽbat eū locum quia frequent ihs ꝺuenẽat illuc cū discipulis suis.

·L·cclxxx·M·ccxcij·R·clxxiij·

Et cum pueisset ad locū. M. R. dixit discipulis suis. Sedete hic. L. M. R. & orate. ne intretis in tẽptacõem. M. R. donec vadã illuc & ozem. M. Ozdo est. Sedete donec vadam illuc & ozem. & orate ne in tẽptacõe supemini B. & J. in mr̃. Separant in orõne qui sepant in passione. qa ille orat. illi dormiũt pⁱnguedine cordis oppⁱssi. B. in mr̃. Cum in monte orat. tacite nos admonet p celestibo bonis orãdũ esse. Cũ in valle orat pⁱguedis. insinuat nob humilitatẽ. seruãdã esse in orõne. & pⁱguedinez intne dilectiõis.

Et assũpto petro & duobo filijs zebedei iacobo & iohe. cepit ꝺstari & mestus esse. J. in math. & mr̃. Non alijs hic assũptis q̃p in trⁿsfiguratione quibo secretiora manifestat. vt veritatez assũpti pbaret hois vere. ꝺstat eum ppassio. sed passio non dñat eius anio. M. Sciendũ qa potat xps natura nõ mori sicut aliã potuit nõ mori ãte pctm̃. In eo enim nullum culpe debitũ. nullig pcti vestigiũ fuit. Volũtarie autẽ assũpsit infirmitates nras. q̃ a deo non separãt. velut ignorãcia seu ꝺcupiscẽcia sepat. Sicut verã hũanitatẽ. ita & humanas infirmitates assũpsit. ut eas cruci affigẽt & nos fortes efficẽt. Itaq; volũtatẽ nostram suscepit & tristiciam. Tristiciã ꝺfidenť dico. q̃ crucem p̃dico. Sed ẽ quedã tristicia & quidaz timoz rõem submergẽs. & hoiem contẽpto ꝺi pcepto ducens in pctm̃. sicut petrg timoze negauit. De huiⁿmodi loquunť expositoꝛes qñ dicunt xpm non timuisse. qui ad hoc venerat vt pateret. & petrũ timiditatis arguerat. Est & alius timoz moderatg q̃ naturalit̃ mẽ omni hominⁱ. et sine pctõ est vt fames sitis. & ille fuit in xpo. Dozruit quippe mortẽ. J. Cõ tristabať etiã ppt̃ infelicissimũ iudã. & scãdalum oim apl̃oz. & reiectionẽ indeoz. & euersionem ierusalem.

·M·ccxciij·R·clxxiij·A·cvij·

Tunc ãit illis. Tristis ẽ amma mea usq;

ad mortem. Dme alibi dicit. Baptismo hẽo baptizari. et quõ angoꝛ usq; dum pficiatur. Usq; ad mortẽ tristis ẽ. donec apl̃os suos sua liberet passione. Mors q̃ppe corpis absolucõe ẽ doloꝛis in xpo. et suis. B. in mr̃. Timet xpc cũ petrg uon timeat. Petrg dicit animam meã pono p te. xps dicit amma mea turbať. Vtrumq; verꝫ ẽ et ratione plenũ quia inferioꝛ nõ timet. et superioꝛ gerit timentis affectũ. Ille enim q̃si homo vim mortis ignoꝛat. iste quasi ꝺs in corpe ostitutg fragilitatem carnis expmit vt eoꝝ q̃ sacmentũ incarnationis abiurãt. excluderet impietas. Sequit.

Sustinete hic & vigilate mecum. Virgines in mathm. Sustinete pondg tentationis. vigilantes a somno infidelitãtis. et torpoꝛe mentis. Ceteris q̃dem inssi sedere ibi q̃si inferioꝛes ab agone isto seruans eos securos vos autem q̃si infirmioes usq; huc adduri sed nolo vos vlteriꝰ pgredi. nec dũ enim potestis. Propter hoc manete hic vigilantes. sicut et ego vigilo. vt unusq̃sq; in gⁿcu sue vocationis ꝺsistat. quõ & omnis gⁿcia quãuis fuerit magna habet supioꝛem. Ad hoc autem aduxit eos maxime petrg magna de se confidentem vt uideant et audiant vbi est posse hosi etqu õimpetrať. Vidant cadẽtẽ in faciẽ. audiant dicentem. Pater si possibile ẽ trⁿseat a me calix iste. Et discant nõ magna de se sapere. sed humilia estimare nec veloces esse ad pmittendũ. sed solliciti ad orandũ. Ideo et illos duxit q̃ videbanť fideliozes & fortes. similes in petro. quibo similiter facile potẽat locum inuenire iactancia ppt̃ fiduciam fidei. Mediocres autẽ q̃ntũ ad piculũ dico iactãcie ipsã fidei exiguitate munit̃ sunt.

Mccxciij·Rclxxv·Lcclxxxi·Aclxj

Et ipse pgressus est ab eis q̃ntũ iactus est lapidis. B. Tipice innuit ut in eum dirigant lapidem id ẽ usq; ad ipm pꝛducant intentionem legis. q̃ scpta erat in lapide. Finis enim legis ẽ xpc. ad iustitiam omni credenti.

Et positis genibo pcidit in faciem suã. et orabat ut si fieri posset transiret ab eo hora diceꝫ. Dať si possibile ẽ. abba pater. oia tibi possibilia sut. mi patť si possibile ẽ trãsfr calicem hunc de me. J. Habitu corpis ostendit hũilitatem mentis. et pcipuũ exaltatiois hũilitas ẽ. Non enim exaltať a deo. nisi q̃ hũiliauerit se ppter deum. B in mr̃. Q dicť abba

pat vtiusq; populi salnatoz̄e deum ostendit
Id̄e enī signiſicat abba qđ pat. sed abba est
hebzeū. pater grecū & latinum. Ergo vtraq;
ligua p̄m? ipe inuocat. ut doceat ab vtroq;
popl'o eum inocandū. Non est enī distinctio
inde i & greci. Origenes. Secundū q; cepit
panere & tstari. etiā orat calicē passi ois tran
sire a se. ita oīno neq; gustaet amaritudinem
eius. si tam possibile esset q̄ntū ad iusticiā di
Q enī dicebat si possibile ē ad potēciā dei pa
siter & iusticiā referebat. quō q̄ntū ad iustici
am eius. qui nō solū potens est. sed etiā iust?
non sunt possibilia nisi ea q̄ iusta sunt. Habe
bat aūt iusticia p̄ris q; xp̄s pateret. & a con
stitucōe mundi hoc sac̄mentū nr̄e salutis in eo
erat ostensū. M. Dassus ē ergo nō q; vellet
pati. immo reformidabat. sed qa patrez dili
gebat. quem hoc velle sciebat. & qa p̄ mortē
suā salutez p̄xim̄i fieri cupiebat. Nec sequit si
p̄pt hec pati voluit. ergo pati voluit sicut de
infirmo videri pōt qui vult incidi. vt coq vt
sanet. nec vult tamē incidi. pocis oīno reform̄i
dat. Enemt etiaz q; aliqs icarcerat? filium
suū vult in carcē pom. vt ipse sic euadat. nec
tam vult filiū icarcerari. pocis m̄ dolet. Vo
luntas enī numq; ē nisi cū delectacōe. quippe
q; delectat volum?. qđ vbi molestat illud ab
horrere solem?. Vnde in futa vita vbi nulla
erit passio. nihil extra voluntatē fiet. Contra vo
luntatez itaq; doloēs atq; molestias patiebā
tur martires. nec alit aliqđ meritū ibi hāretur
Persecutoēs quidē q̄ntū potant fugiebāt. tñ
pati p̄pt dilectionē xp̄i volebāt. Velle aūt la
pidari vl' cōburi. si qs velle posset. nullū ta
men meriti esset. sed p̄pt xp̄m pati velle. p̄pt
dilectiōem dei velle trunccari. meritum habet
Vbi enī xp̄us i fundamēto pomit. vbi deus
sup̄ma & maioz causa cōstituit. ibi meritum
dūtaxat habet. Constat etiā qđ martirium
vl' aliqđ bonū extius bonā voluntatē sine di
lectionē non donat. sed eam habitaz et osten
dit. & q̄nq; augmentat. Sed qa in xp̄o non
augm̄tauit. nō plus in passiōe quā ante p̄me
ruit. & nob salutē. et sibi qđ p? passiōez nec
tristari nec turbari pōt. neq; i aliquo pati. Qđ
aūt martiriū p se volūtariū nō sit. inde patet
quia iocundū non est. Expetibiliū enī quedā
sunt iocūda bona que p̄pt se expetunt. ut vi
dere deum. alia sunt bona non iocūda. q̄ p̄pt
alind expetunt. vt martiriū. Hoc dñs petro
manifeste aperuit. cū ait. et ducet te quo tu nō
vis. Si opponat qđ dicit. oblatus est xp̄us
quia ipse voluit. dicim? quō voluit id ē mor
tem suam ommbo necessariā appbauit. Sic
et apl's accipit velle. Q volo ait id est appbo
faciendū illud non ago. qđ aūt nolo id ē non
appbo faciendū. illud facio. Manifestans aūt
ibs in oratione sua deuotionem. q̄si dilect? &
placens dispositiombo patris. addidit.

M ccxcv. R clxxvi. L cclxxxij. A. xlii

Veruntamen non qđ ego volo. sed qđ tu
Qđ exhumana infirmitate trepidant
renuebat. reuertens in semetip̄m p obediēciā
et fortitudinem mentis confirmat. Non inquit
hoc fiat qđ hūanus affect? loqt. sed ad quod
missus sū. D. Ostēdit itaq; ut cu hoc mueiet
qđ fieri nolum?. sic p infirmitatem petamus
ut non fiat. q̄tinus p fortitudinem parati si
mus ut voluntas oditoris nostri. etiam cōtra
nostram voluntatem fiat. Origenes. Nā fict
multum confidere non debem?. ne nostram vi
tem videam̄ p̄fiteri. sic multū pusillanimit
agere & diffidere nō debem?. ne dei aditoris
nostri impotenciam videam̄ pnunciare. D. m
mr̄. Multi tstant morte futura. sed habeant
rectum cor. Vitent mortem q̄ntū possunt. sed
si non possūt. dicant qđ dom̄in? dixit. Pat
si fieri potest trāseat a me calix iste. Ecce de?
voluntatem hūanam exp̄ssam. nide q̄d dicat
rectū cor. Sed nō qđ ego volo. sed qđ tu nis
Vnde alibi. Non venī facere voluntatē meaz.
scit quā tpaliter sumpsi ex vgine. sed volūta
tem eius q̄ misit me. q̄m videlicet habui et in?
cum patre. et q̄m semp appbo anime ratione.
Orat t'nfire calicē qa hō ē sed pficit dispēsati
onē qz pat obedies est. Iesus ē. Si moritur
mors me non moriente. trāseat calix. Verum
quia nō alit fiet. sic qđ tu vis. Aliter. I. Do
stulat non tam timoze patiendi q̄p miseriaz
dia prioris popnli. ne ab illo bibat caliceū
ppmatū. Vnde & signanter dixit. Calix iste
hoc ē ppt̄i indeoz q̄ excusationem habere nō
potest si me occiderit. hūs appbas. q̄ me vati
cinant. Remigi?. Si ergo fieri potest ut sine
meritu iudoz credat multitudo gēciū. recuso
passionem. Si vero illi excecandi sunt ut alij
videant non mea sed tua fiat voluntas.

M ccxcvj. R clxxvij. L ccl xxxiiij

Et cū surrexisset ab oratione vēnit ad di
scipulos suos. et inuenit eos dormientes

et ait eis. Quid dormitis sic. Non potuistis una hora vigilare mecum. Vigilate & orate ut non intretis in temptacoez .H. Liquido demonstrat quia etiã p aplos orauit quos sedulo monebat vigilare & orare. Nam ẽ stitie magnitudine qd eis in ppat somnũ unicẽ non possunt sed sicut dormiunt mente ita et corpe. Impossibile qdem est hominẽ nõ tentari nec ait non temptemini sed ne intretis in temptationem idest ne temptatio vos superet et intra suos cassos teneat. Martir q p cõfessione domini sanguinem fundit temptat? qd est sed temptationis retibo nõ ligatus. Si autem negaret dñm tũc tẽptacõ superaret eum

Mccxcvij. Rclxxviij. Mlxx

Spirit? qdem pmpt? est caro autem infirma. Hoc ostra temerarios dictum est. qui qd crediderunt putant se posse. Sed qntum de ardore mentis ofidim? tm de carnis fragilitate timeam? sed tm scom aplm facta carnis mortificemus.

M.ccxcviij. R.clxxix.

Iterũ scdo abiit & orauit. Sol? init orare p cunctis q sol? erat passur? p oibo

Lcclxxxiij.

Hoparuit autem illi angel? de celo cõfortãs eum. H. Alibi legim? quia angeli ministrabant ei. In documento ergo dinmitatis mmistrauerũt ei in documento vero humanitatis ofortat? ẽ ab angelo. Eo modo dicitur ofortat? quo tristis. ppt nos vidt ñ ppt se

Mccxcviij. Rclxxix.

Et factꝰ in agonia plixiꝰ orabat dicẽs Pater mi si non potest hic calix transire ñ bibam illum. fiat voluntas tua. In agonia id ẽ in certamine mortis plixius orabat vt nos docẽt deuoci? orare in piculoso certamine. I. Orat antẽ ut si minime aliter saluari non potest misi aruerit cucurbita fiat volũtas patris. M. Hoc ẽ si ppt? q p mi nen intelligit saluari non põt misi aruerit cucurbita id ẽ misi moriat caro xpi. faciat pr de eo qd wlt

Lcclxxxiij.

Et factus est sudor ei? sicut gutte sanguis decurrẽtis in terrã .H. Cont naturam est sagumẽ sudare. sed p tiam sanguie irrigatam. declarat frenos saguie suo redemptos.

.L.cclxxxiiij.M.ccxcviij.R.clxxix.

Et cũ surrexisset venit ifm ad discipulos suos. & inuenit eos dormiẽtes p tristicia .M.R. Erant enĩ oculi eoꝝ mgnati.R. et ignorabãt quid responderẽt ei. Languescebãt aplorꝝ oculi negacõe victa.

.M.R.

Et relictis illis ifm abiit & orauit tercio eundẽ sermonẽ dicẽs Origenes. Propter exitũ bonũ qui erat futur? p? bibitã amaritudinem calicis. orat toties vt fiat voluntas patris. Ideo enĩ supinus fundendũ corpis sui sanguinem i remissiõez pctõꝝ osecranẽat .Remigius. Tribus vicibo orauit. ut & nos a pteritis pctis venã. & a psentibo malis tutelam. & a futuris piculis cautelã orem? & vt omnem orõnem ad pr̃ez & filiũ & spm̃ scm̃ dirigamus .M. Item sicut tna est tẽptacio cupiditatis ita & timoris. Est enĩ ocupiscencia carnis. ocupiscẽcia oculoꝝ. ambicio seculi est & timor mortis. timor vilitatis. timor doloris. Cont que omia docet orõne nos debere munir. Vnd & pter tnam tẽptacõez passionis põt itelligi ter dñm orasse.

.M.ccxcix.R.clxxx.A.ciij.

Tunc venit ad discipulos suos. & ait illis Dormite iam & requescite .Hyl. Q ad eos reũtens dormiẽtes q repiẽs .p? ruens? obiurgat. scdo silet. tcio qescẽ iubet. ratio ista est. qd pmũ post resurrectionẽ dispersos eos & diffidẽtes ac trepidos reph̃endt. scdo misso spũ paclito gnatos ad contuendã euãgelij libertatẽ oculos visitauit. Nã aliqndiu legis amorẽ detenti. quod fidei somno occupati sũt Tercio vo claritatis sue reditu. securitati eos quieticq restituet.

Ecce appropinq̃uit hora. & filius hois tradetur in manus pctoꝝ .A. & cõcordia cugti. Intelligit post illud dictum dormite iam & requescite. filuisse dñm aliqn tulũ. & req̃ euisse discipl̃os. Nam p? scm marcũ mtulit sufficit iam q requieuistis. et demo addidit

venit hora.

Surgite eam⁹. ecce ap̄propīnq̄uit qui me tradet .⁊. Quasi dicat. Non nos mue mant timētes .vltro eam⁹ obuiā. ut passuri cōfidenciā videāt. Vltro nos offerre debem⁹ quādo nō expedit mortē effugē. et nō prius

.M.ccc.R.clxxxj.L.cclxxxv.A.clviij

Capitulū septimū.

ET adhuc ip̄o loquēte ecce iudas vn⁹ de duodecim cū accepisset cohortē. venit. & cū eo t̄ba mlta cum latīs & facibo & armis. et gladijs et fustib⁹. a principibo sacerdotū & scribis & seniorib⁹ ppli .A. Cohors non indeor3 sed militū fuit a p̄side accepta. ut null⁹ tenentibo audēt obsistē. Venit & cum iuda a iudeis t̄dita turba mlta. vt si q̄s resistē auderet. cont̄ tot non posset. Cōfidit de vtute scti. qui desperat de auxilio dei. Verūtamē in nocte magistr3 t̄dit. ut sine t̄bis que in die frequēter aderāt inueiret̄. Cum latermis & facibus veniunt. ut si late vellet. hijs quereretur.

.M.cccj.R.clxxxij.L.cclxxxvj.

Qui aūt t̄debat eum dederat illis signū dicens. Quēcūmq̄ osculatus fuēro ipse est tenete eū & ducite caute .⁊ Miser iudas putabat signa q̄ faceāt saluator. facta magicis artib⁹. Et quia forte audierat dn̄m in monte t̄nsfiguratū. timebat ne simili t̄nsfiguracōne elaberet̄ de manibo mīstror3. Dat g° signum osculi. cū veneno diaboli. sicut cain obtulit sacrificiū subdolū & reprobatū. Vnde vinū cū aceto in cruce ponunt.

Et cōfestim accedēs ad ih̄m dixit. Ave rabbi. & ap̄propīquauit ih̄u vt oscularet̄ eum. Ih̄s aute dixit ei. Iuda osculo filiū hominis tradis. Amice ad q̄d venisti. Et osculat⁹ est eū. Impudēs & scelēata cōfidencia mg̃rm vocat. et osculū ingerit ei quem t̄dit. Aliquid tamē habet de verecundia discipuli. quia non palā p̄secutoribo eum t̄didit. sed p osculi signum .Ambr. Suscipit dn̄s osculū. non q° simulāe nos doceat. sed ne p̄ditionem fugē videat̄. et implet q̄ scr̄ptū est. Cum hijs qui oderūt pacem. eram pacificus .Q⁹ dicit iuda osculo filiū hominis t̄dis. interrogatine p̄nūcti andum puto. quasi amātis affectu c3riplat

p̄ditorē. Ac si dicat. Amoris pignore nuln⁹ infligis. caritatis officio sanguinem fundis. pacis instrumento mortem irrogas. seru⁹ domīm̄ discipl⁹ p̄dis magistrū. ⁊. Hoc vbū amice iuxta antifrasin intelligendū est. vt p̄ otrariū dicat̄ amic⁹ q̄ non erat amic⁹. sed mimic⁹. Vel amic⁹ dicit̄. quia amicabiliter fuit electus a domino in apl̄m. sicut ille in p̄abola fuit amicabilit̄ inuitat⁹ ad nupcias cui dicit̄ Amice quō huc int̄sti nō hns vestē nupciale

Aclix.

IHūs itaq̄ sciens omnia que futurā erāt sup eum p̄cessit et dicit eis. Quē q̄ritis. A. Non ignorat q̄d vellent. sed mori par⁹ interrogat. ut scirēt eum esse quem querebant.

RESpondērūt ei. Ihm nazarenum. Dicit ihesus. Ego sū. Stabat aūt & iudas q̄ t̄debāt eū. cū ipsis. Vt ergo dixit eis ego sū abierūt retrorsū et ceciderūt in terrā. Vbi nūc mummen armator. Vna vox dicentis ego sū turbā sine telo aliquo stranit. Quid indicaturus faciet. q̄ indicand⁹ hec fecit. Quid regnatur⁹ poterit. qui morit⁹ hoc potuit. Albm⁹ Modo vbiq̄ p euangl̄m dicit x̄ps ego sum et indei expectantes antex̄pm retro abeunt. et terrena que amant cadunt.

ITerū ergo eos int̄rogauit. Quē q̄ritis. Illi autem dixerunt ihesū nazarenū. Respondit ihūs. Dixi vob. quia ego sū. Si me ergo q̄ritis sinite hos abire. Vt impleret̄ sermo quem dixit. quia quos dedisti mihi. non p̄didi ex ipsis quemq̄. A. Faciunt q̄d iubet. sinūt eos abire. quos non vlt pire. et impletur q̄d dixerat. non p̄didi ex eis quemq̄. Nō q̄n post morituri sint. sed quia nōdum fic credebant quō credunt qui non peunt.

Mcccj .R clxxxij.Lcclxxxvj.

QVnc accesserūt. et man⁹ miecerūt in ih̄m. et tennerūt eū

.Lcclxxxvij.Mcccij.R clxxxiij.Aclx

VIdentes aūt qui circa ipsū erāt q̄ futurum erat. dixerūt ei. Domie si p̄cutim⁹ gladio

AMRL.

SImon ergo p̄tr⁹ habens gladiū. eduxit eum. et p̄cussit pontificis seruū. et amputauit

auriculam ei? dextrã. M. Erat autem nomen seruo malch?. J. Petr? eodem ardore quo cetera amputauit dextrã aurẽ malchi. Sciebat em̃ quõ fineces pumendo sacrilegos mercedẽ iustitie et sacerdotij p̃henmis accepit.

Aclxj Mccxciiij. Rclxxv. Lcclxxxj

Vnc ait ihũs petro. Calicẽ quem dedit mihi p̃r ñ uis vt bibã illũ. Mitte gladiũ in vagmam. M. Recõdi gladiũ p̃cepit ut pacienciam nostros doceam?. non vindictam. Vocabulo calicis. passionẽ corporis declãt Amb. Corpa em̃ nostra terrenor& fragilitatis exp̃ssione signant. q̃ breui lapsu p̃cipitata fragunt. Vnde domin? alibi. Vos pharisei pri? qs̃ deforis ẽ calicis et catini mundatis. Facile etiã ea q̃ mens volnit int̃na. p corpis gesta p̃dunt. sicut ea que vitreus calix interius ostendit. foris lucent. Dibit ergo calicẽ corporis sui. q̃ corpalem fragilitatem spũali absorbet affectu. et q̃si in mentem utrinsq; transfunditur. vt interioribo exterior imbecillitas hauriat.

Mccciij.

Omẽs em̃ q̃ accepit gladiũ. gladio pibt J. Quo. Illo nempe qui igne? vtit ante paradisũ. gladio spũs. q̃ in dei describit armatũa. Vel ita. M. Quicũq; molit lede aliñ seipsũ p̃po iaculo pcutit. et incidit in foueaz quam fodit.

An putas quia non possũ rogare patrem meũ et exhibebit mihi modo pl? q̃ duodecim legiones angelorũ. J. Tanq̃ si dicat. Non indigio auxilio apl'or. qui possem habe si vellem duodecim legiones angelorũ in q̃bo sunt lxxij milia Vna em̃ legio apud veteres vi milibo oplebat hominũ. Duodecies autẽ vi milia reddũt lxxij. milia. et quia in lxxij. duas gẽtes hominũ ligua diuisa est. innuit ñ esse verendum si otra euz omnes nationes insurgunt. cũ multo forciores habere possit exercit? angelor. Cum ergo posset accipe legiones nolebat accipe. ut p pacienciã ei? implerentur scpture ppbetantes de ipso. quõ ita eũ pati oueiebat. Et hoc est qõ sequit.

Quomõ ergo implebunt scpture. Quia sic oportet fieri. simte us q; hnc. M de cõcordia euagell. Ac si diceret. Non vos moueat qõ futuz ẽ. pmittẽdi sũt hucus q; progdi

vt me apprehendant. & impleant que de me scripta sunt.

.L. cclxxxviij.

Et cum tetigisset auriculã eius. sanauit eũ Numq̃ pietatis sue dominus oblinisc qui etiã hostem suũ sanat. docens ipos si conuertant posse sanari. qui i sua morte sũt intenti. Juxta allegoriã seru? iste ppl'us ẽ indeor mãcipat? obsequio sacdotũ. a deo vt barrabban petèt dimitti. xp̃m v° crucifigi. Qui dextram auriculã pdidit id ẽ spũalem legis itelligenciã. retẽta simstra id ẽ sola lita. Que auris petri gladio decidit. non q̃ ipse sensũ eis abstulerit. sed q̃ eis ablatũ diuio indicio ostendit. Que auris a deo est r̃stituta cdentibo ex illa gente. Auris itaq; r̃stituta & pri? amputata. figficat auditũ aputata vetustate renouatũ. vt sit i nouitate sps. et nõ i vetustate litere. Cui aũt itellect? restituit regnabit cum domio. q̃ figficat seruus. cui? nomẽ interp̃catur rex siue regnaturus.

. M. ccciij. R. clxxxiiij. L. cclxxxix. M. clxx

In illa hora dixit ihs turbis. Tanq̃ ad latronem existis cũ gladijs & fustibo p̃hendere me. Quottidie apud vos eram docẽs in templo. & me non tenuistis. M. Sed hec est hora vra. & potestas tenebraz. J. Stultum ẽ gladijs et fustibo querẽ eum qui vltro se vestris offert manib?. et in nocte p̃ pdito rem inuestigaẽ q̃si latentẽ. ac vros oculos declinantem. eum q̃ quottidie docet in templo. Sed ideo aduersũ me i tenebs cõgregamini quia potestas vra qua cont lucẽ armamini i tenebris est. Querit quõ ihus pncipes sacdotum & magistrat? tẽpli & seniores alloq̃ scdm lucã dicat. cum apd matheũ & marcũ nõ ipi venisse. verum mistros misisse phibeant. Sz quia de domini nece ita agebãt. vt q̃si inoxij viderent cum p discipulũ sit tradit?. a tbuno & turbis cõprehensus. a p̃fide dãnatus. a romanis crucifix?. a ppl'is etiã barrabas elect? volens lucas eos maxie reos ostendere quor consilio cũcta gerebant. dicit eos dem venisse ad comphendendũ salnatorẽ. non p se ipos. sed p eos quos miserũt cõprehendẽ eum.

. M. cccv. R. clxxxv.

Hoc autẽ totum factũ est vt adimplerent

scripture ꝓphaȝ. ℣. Foderūt manꝰ meas
ait dauid. & pedes meos. & ỽ saias. Sicut
ouis ad victimā ductꝰ est.

Tunc discipuli oēs relicto eo fugierunt
.B. m mr. Impletꝫ dictū dñi. qꝫ oēs
scādalizarentꝫ in illo in ipa nocte. Nā et si tba
pmittēte ad peticōem dni fugierunt vt iobes
scribit in. c. lviiij. capl'o. pauorē mētis tam
ostendebāt. ad fugā pmtioēs. q̄m ad pmitē
ciam cum dño. Adimpletū est & illud. Elon
gasti a me amicū & ꝓximū. & notos meos a
miseria.

.A. clxij. M. cccvj. R. clxxxvij. L. ccxc.

Quoꝛs gº & tbunꝰ & mīstri indeoꝝ cō-
pzehenderūt ihm. & liganerūt eū. ℣. in
mr. Adest ioseph vinctꝰ. venditꝰ a fratribo
et ferrum ptransijt aiam eius.

.A. clxiij.

Et adduxerūt eum ad annam ꝑmum. Erat
em socer cayphe. qui erat pontifex anni
illius. Erat cayphas qui consiliū dederat in
deis. q̄a expedit vnū hoiem mori ꝓ popnlo
. ℣. in mathm. Moyses deo inbente pcepat
vt series geneationis i sacdotibo texeret. Re
fert aūt iosephus istum cayphan vmꝰ tantū
anni pōtificatū a romano ꝓncipe p̄cio emisse
Non gº mirū est si iniquus pōtifex iniqne in-
dicet. Annas q̄ppe & cayphas vt lucas vj.
capl'o refert. ambo ꝓncipes sacerdotū pnices
suos anos egerūt. & erat annus cayphe. qñ
passus est xp̄us. Vnd ductꝰ est ihus ad illū
sed prius ad annam. nō quia collega. sed q̄a
socer eius erat. Credendū est scdm voluntatē
cayphe id esse factū. vt domos eoꝝ ita posi
tas. vt non debēt anas a fnseuntibo p̄teriri.

C. Capitulū Octauū.

.R. clxxxvj.

Adolescens autē quidā sequebat
eum amictꝰ syndone sup nudo.
et tenuerūt eū. At ille reiecta syn'
done. nudꝰ ꝑfugit ab eis. B.
in mr. Dic subandit corpe. vt i
telligat corpe sup nudo. q̄a nō aliud indumen
tum hēbat supiꝰ. q̄m solam syndonē. Quis
iste adolescēs fuerit euāgelista nō dicit. Sed
quisqs fuit maioꝛē amoꝛē dni cōprobat in se
ꝑmansisse. q̄ꝫ in ceteris qui fugerunt. quānis
nec ipse pfectam habuerit caritatem. quādo-
quidem postea fugt. Sicut em ꝑfecta caritas
foras mittit timoꝛem. ita timoꝛ imꝑfectā ar-
guit caritatem. Non dicit tamē euangelista
hunc adolescentē fugisse a cōmtatu dominī.
sed ab hostibo fugit. Neqꝫ aliquid vetat intel
ligi hunc fuisse iohannē dilectū ꝑ ceteris. Nā
illum eo tempe fuisse adolescentē longa post
vita eiꝰ inditio est. Potuit em fieri vt elapsus
manibo tenentium mox resūpto indumento
redierit et sub nocte sese turbis ducenciū ihm
quasi vnꝰ ex ipsis miscuerit. donec ad atum
pontificis cui notꝰ erat pnemret. ut ipse cōme
moꝛat in cap̄. lx. v. capl'o. Sicut autē petrꝰ
qui negationē ofessione extirpauit. exemlum
ostēdit recupationis labentibo. et ceteri disci-
puli fugientes. docēt imnꝰ idoneos ad tollera
da supplicia. tuciꝰ esse petē p̄sidia latebroꝝ.
q̄ꝫ se discrimini ctamin̄ exponere. ita etiā iste
adolescēs q̄ rīecta sindone nudꝰ ꝑfugit ab
impijs. illos dsigt q̄ ut securioꝛes ab icursibo
hostium fiant. quicqt in hoc mundo pssidēt
abiciunt vt domino famulentꝫ. iuxta beatum
ioseph qui rīicto pallio in manibo adultere.
malnit foras nudꝰ exilire. q̄ꝫ meretꝛici seruire.
Jeromiꝰ in maiori breuiario. psalmo xxx.
vij. Etenim faciebant q̄ querebant aiam me
am. Judei faciebant vim vel petro cū dicerent
nam et tu ex illis es. vel iacobo qui cum trahe
ret. rīicta sindone nudus aufugit ab eis.

Aclxiiij. M cccvij. R clxxxviij.

Sequebat autē ihesū simon petrꝰ alōge
et aliꝰ discipls usqꝫ m atum pncipis
sacdotū. B. m mr. Petrꝰ negationi ꝓximꝰ
a longe seqbat. neqꝫ em posset negare. fixpo
ꝓximus esset. Nunc autē vir duplex animo
inconstans ē in omnibo vijs suis. et timoꝛ re
trahit. quem caritas trahit. Quod ihesum se
quit deuotionis ē. qđ timet nature. qđ negat
obreptionis qđ pmitet fidei. Signficat au
tem ecclesiam secuturā q̄dem hoc est imitatu
ram domini passiones. sed longe differenter.
Eccl'ia em ꝑ se patit. xp̄s ꝑ eccl'ia.

Aclxv.

Discipulꝰ autem ille erat notus pontifici
et intoiuit cū ihesu in atū pontificis. A
Quis ille discipulus fuerit. q̄ hic tacet. nō

temere diffimiat. Fortasse iohannes fuit. solet em̃ ita loq de se quasi de alio.

Aclxvj Mcccxiiij. Rcxcv. Lccxxj

PEtrus autem stabat ad ostium foris.

Aclxvij.

EXiuit g° discipul? alius q erat not? pōtifici. et dixit ostiarie. et introduxit petr̃

Aclxviij Mcccxiiij. Rcxcv. Lcxcj

QVem cũ vidisset ancilla hostiaria. et eũ fuisset intuita. dixit. Nũquid et tu ex discipulis es hominis isti? Dicit ille mulieri. Non noui illũ neq scio quid dicas. H. Quid sibi vlt q̃ pma eũ p̃dit ancilla cũ viri eũ potuerint recognoscere. misi ut et iste sexus peccasse in necem domini videret. et redimeretur p passionem domini. Ideo mulier pma resurrexisse dominũ vidit. ut crederet̃ veterē p̃uaricationis errorē aboleuisse. etiã in sexu femineo Quidaz pio erga petr̃ affectu locum hũc ita intp̃tant̃. q̃si bene dixerit se illum non nosce quem nemo p̃fecte nouit misi pater. Iterr̃ q̃ i, quisit? dixit. o homo non sũ. interptati. sũt. quia maluit se negare. q̃ xp̃m. Q̃ etiã tercio interrogat? ait. homo nescio quid dicis. dicẽt se sacrilegia eorum nescire. et reprobando damnare. Sed has expositiones et dñs frivolas esse detestat̃. q̃ ter negandum se a petro p̃dixerat. et ipse petr? qui se nõ de industria hec locutũ subsequentibo lacrimis manifestat. Deniq non solum negat xp̃m. qui dicit eũ nõ eẽ xp̃m. sed qui negat se eẽ xp̃ianũ. qui se negat eis? discipl'm. et implet̃ ita q̃ dixit dominus ter me negabis.

Aclxix

SEbant aũtẽ serui et ministri ad prunnas quia frig? erat. et calefaciebant se. Erat autem cũ eis et petr? stans et calefaciens se. vt videret finem. H. m luca et marcũ. Est dilectionis ignis. ẽ et cupiditatis. De hoc dicit ignem veni mittere in terrã. et q̃d volo n̂ vt ardeat. De illo. ecce vos oẽs accedẽtes ignẽ. accincti flammis. ambulare in lumine igis vri. Iste sup credentes in cenaculo syon descẽdẽs pariis liguis deũ laudare docuit. ille mistictu maligni spũs accens? i atrio ãne. ad neganduꝫ & blasphemãdum dñm liguas p̃fidoꝝ armabat. Q̃d eni mt? i domo p̃incipis maligꝝ synod? sacerdotũ gẽbat. hoc ignis i atrio foris iter frigora noctis mat̃ialiter accens? typice mõstrabat. Frigoẽ torpens ad horã petr? p̃secutoꝝ p̃rumis calefieri cupiebat. q̃a tempat̃ co modi solatiũ p̃fidoꝝ societate quẽbat. Sed mox respect? a dño. cum ignẽ eoꝝ reliqt. misi delitatem cordis abiecit. Q̃ aũt in atrio esset vt vidẽt finem. dicit matheus. ccc. vij. ca°. ·N·. Scire cupiebat quid de dño indicaret̃. vtr̃ neci eum addicerẽt. an celum flagellis dimitterent.

Pontifex ergo introganit ihm̃ de discipulis & de doctrina eius. J. m mr̃. Q̃ nẽ expectabãt a lõge. non vidẽt p̃pe. sic ysaac caligãtibo ocul̃ iacob sub maibo nõ agnoscit sed longe futura de eo canit.

·A·clxx·M·ccciiij·Rclxxxiiij·L·cclxxxix·

RESpondit ei ihs. Ego palã locut? sum mundo. ego semp docui i synagoga & in templo. quo oms indei conuenũt. et in occulto locut? sum nihil. ·A·. Nascit̃ questio non p̃tereũda. quõ dixerit dns i occulto locutus sum nihil. qui p? cenã ait discipl̃. Dec in p uerbijs locut? sum. Si g° discipulis non loq batur palaz. quõ palã locut? est mũdo. Preterea vt alij testant̃ euãgeliste manifest? loq̃batur discipl̃. q̃ turbis. Vnd̃ remot? a turbis apiebat eis pabolas q̃s clausas p̃sebat alijs. Quid est g° in occulto locut? sũ nihil. Doc est multi me audierũt. Ergo quodãm° palam. quodãmodo nõ palã locut? est. Palam quia multi audiebãt. non palã quia non intelligebãt. q̃ seorsũ discipulis loq̃bat̃. Ea etiam que pancis dixerat. non sunt in occulto quia ad hoc dixerat. vt p̃dicarẽt sup tecta nõ vt tacerent.

·A·clxxj·

QUid me interrogas. Interroga eos qui audierunt. quid locut? sum ipsis. Ecce hij sciunt que dixerim ego. Quid me interrogas. a quo veritatẽ audire non desideras. Interroga magis eos de quoꝝ dictis non habeas inuidẽa. Ita tempauit responsionẽ ut nec veritatem tacẽt. nec se defendere videretur.

·A·clxxij·M·cccxiij·R·cxciiij·Lccxciiij·

Hec aũt cũ dixisset · vn⁹ ãssistens ministro⁹ dedit alapam ihu dicẽs · Sic respõdes pontifici ·

·A· clxxiij·

Respondit ei ihus · Si male locutus sum · testimoniũ phibe de malo · Si autẽ bene quid me cedis · Male loquit̃ · qui cont̃ veritatem loquit̃ · Si male locut⁹ sum · da testimoniũ quo pbes mendacem · Paciencia nos docuit huiliter respondẽdo · qui iussu potat̃ percutienti q̃mlibet irrogaẽ penã · Hic aliq̃s dicit Cur non fecit · q⁹ ipe alibi pcepit · Non sic percutienti debuit respondẽ · sed maxillã alteraz ꝓparaẽ · Cui respondendũ est · Non solũ altam maxillã pcussuro · sed totum coz⁹ ꝓparauit crucifigendũ · Drebẽt namq; multi altaz maxillam irati · Beatus ẽ g⁹ qui ĩ omĩbꝫ q̃ patitur ꝓ deo veracit̃ potest dicẽ · Paratũ coz meum deus · paratum coz meũ ·

·A· clxxiiij· M· cccvj· R· clxxxvij·

Et emisit eum ãnas ligatũ ad caypban pontificem ·

·A· clxxv· M· cccxv· R· cxcvj· L· ccxcij·

Erat aũt sỹmon petr⁹ fozis ĩ atrio stans et calefaciẽs se · Hoc r̃capitulat q⁹ ante dixerat · demde que secuta sunt inngit ·

Surrsum antẽ vidit eum alia ancilla · & ait circũstantibꝫ · & hic erat cũ ihu nazareno Dicto q⁹ annas misit ihm a caypban · redi tur ad narracõem petri · vt explicet̃ quid in domo anne detina eius negacõe cõtingeret ·

Accesserunt qui stabãt · & dixerunt petro Vere & tu ex illis es · nam & loq̃la tua manifestũ te facit q⁹ fis galile⁹ · ℣· Nõ hoc dicunt vt altiꝰ sermonis esset petr⁹ q⁹ hebrei sed q⁹ vna q̃q; puicia ꝓpetates loquẽdi hꝫ̃ et iterꝫ negauit cũ iuramẽto · quia nõ noui hoiem · A· sup iobem · & i libro de concordia euãgelistaꝝ asserit petrũ tnam negationẽ pegisse in atrio ãne · Plane negauit xp̃m quia xp̃c homo erat · qui dixt · donc ter me neges · Nõnulli pio affectu erga petrũ putãt eũ non ꝺm negasse · sed hoiem · Hoc q̃m friuolũ sit pndẽs lector itelligat · Sic em̃ defendũt apl̃m vt dn̄m faciant mendacem · qui dixerat me negabis · A· Anteq̃ sco negaret exijt foras ante atriũ pncipis · & vt marc⁹ solus

memorat tunc ꝑmo gallus cantauit · Petro reuso in actum · sco fit negatio · Exeunte aũt illo iannam vt ait mathe⁹ · ammadũtit eum ancilla et dixit hijs q̃ ad ignem stabant · quia hic erat cũ ihũ nazareno · R· nibo redies petr⁹ iurat · non noui hominem ·

Et post pusillũ quasi hore vnꝰ dicit vn⁹ ex seruis pontificis · ognat⁹ ei⁹ cuius abscidit petr⁹ auriculam · Vere et hic cũ illo eat nam & galile⁹ est · Nõne ego te vidi in horto cũ illo · Cepit detestari et anathematizare et iurae · neq; noui eũ · nescio quid dicis · nõ noui hominem istũ quẽ dicitis · et statim gallus cantauit · Ecce completa est ꝑdicatio xp̃i · et conicta ꝑsumptio petri · Primo ait nescio quid dicis · sco cum iuramento negat · tercio cepit detestari & iurare quia non noui hominẽ · qm̃ ꝑseuerare in peccato · dat incrementũ scelerum et q̃ minima spernit · in maiora coruit · Post tciam negationem sequit̃ gallicant⁹ · Sacramenta rey · ꝑ statũ tẽpoꝝ ꝺsignantur · Media nocte negat · gallicantu pmittet · post r̃surrcõez sub luce quẽ ter negauerat · ter amare ꝺfessus est · quia q⁹ m̃ tenebris oblionis errauit spe rate iam lucis rememoratione coz rexit · et cinf dem vere lucis adepta p̃sencia · plene q̃cquid infuerat erexit · D· Mistice gall⁹ aliq̃s doctorum ẽ · qui somnolentos increpans ait · Euigilate iusti · et nolite peccae · Q⁹ petr⁹ añ pmũ gallicatũ negat · eos sig̃ficat q xp̃m añ r̃surrectionẽ deũ n̄ putauer̃ ee̊ morte ei⁹ t̃bati · Q⁹ bis ante sco gallicantũ negat · illos sigmficat q̃ nunc in illo sco hominem vel sco dn̄ m vt̃q; substãcia · errant · et ido veritatem negant · Drim⁹ gallicant⁹ ẽ domini r̃surrectio m seipso · sci eiusdem in corpe eccl'e ·

Et cõuisus dom̃ respexit petr̃ · A· de cõcordia euangl̃ · Videt̃ illa r̃spectio diuinitus esse facta vt petro veniret in mentem quociens iam negasset dominũ · et q⁹ ei dn̄s ꝑdixisset · at q; ita domino misericordit̃ eũ respiciente pmiteret et fleret · sicut solem⁹ dicere domine r̃spice me · Non em̃ poterat in negacionis tenebris pmanae quẽ lux mũdi r̃spexit ·

Lccxciij· M· cccxvj· R· cxcvij·

Et r̃cordat⁹ ẽ petr⁹ vbi dommi q⁹ dixerat ei · Drins q⁹ gall⁹ cantet ter me negabis hodie · M· Quod dicit hodie apud marcũ legit̃ m· c· lxx· capl̃o ·

Et egressus petr⁹ · fleuit amare · D· in mr̃

Non solum cū agit pēnitencia · verū etiam vt agat dei miserico2dia necessaria est· et rspice ei? miserer ē. Vnde psalmista. Vsq quo exaltabit? inimic? me? sup me rspice et exaudi me domine de? me?· Hoc est miserere & adiuua. Ideo petr? eḡ dix fo2as vt ab impio2ū ofilio secret?·negationis so2des libris fletibo abluat · quia inter impios non poterat agere pnitenciam. I.m mar. Trinā negationē fletu abluit vbi xpi reco2datio postq gall? cecinit et de crescentibo tenebris vicina lux nūciata est. Tunc autem nobis gallus cantat·cū p̄dicato2 co2da nostra ad conpunctionē reuocat. Tunc incipim? flere·cū ignimur int? p sem tillam sciencie·et fo2as exim?·ext qs fuim?· Petr? nondū dato spū voci ancille cessit·cum spiritu dato nec pncipibo·nec regibo cedit Origenes. Cōgscimus aūt que sit ancilla pncipis· si intellexerimus que sit ancilla dei de qua scptū ē. Ego seru? tu? et fili? ancille tue. Que sint autē atria pncipis·poteris scire si intellexeris q̄ sint atria dom? di· de qbus scptū est. Ecce nunc benedicite dominū·oms serui domini. qui statis in domo dñi matijs dom? dei nostri. Duto pmā ancillam intelligi synagogam·scdam vero ancillam ogregationem genciū· tercios autem stantes in atrijs ministros eē hereticū dinersarū atq uirū tercie negationis·impulsionem diabolice potestatis que omia veritatē xpi denegare opellunt·

¶ Capitulum nonum·

M.ccc.xvij·R.cxcviij.L.ccxcv

Mane autem facto ouenerūt omnes pncipes sacerdotū·cum semoribo plebis et scribis·ociliū facientes· Hic enarrari incipiunt q̄ apud cayphan gesta sunt. cū ibūs de domo anne fo2et ductus· etiam in ptoriū pfidis nondum pduct?. Verūtamen q̄dam min? diligenter attendentes narationem iohānis· et q̄ ceteri euangeliste p̄occupando ·q̄one recapitulando dixerint·omentati sunt patrum negasse in atrio cayphe·

M.ccc.viij·R.clxxxix.L.cccv

Querebant falsū testimoniū ocra ihesum· vt eū mo2ti t̄derent·et non inuenerūt. Cū multi falsi testes accessissent nec inuenebant et cōuenientia testimonia illo2 nō erāt ·I·in marcū· Metita ē iniq̄tas sibi·vt regna aduersus ioseph ·& sac̄dotes adūsus susannam sed ignis sine materia deficit·

·M·cccix·R·cxc·

Nouissime aūt venerunt duo falsi testes ·& dixerūt. Nos audiuim? eum dicentē· possum destruē templū dei hoc manufactū·& p? tridūm aliud non manufactū edificaē· Ihes? autem tacebat ·Quomodo falsi testes sūt· si ea dicūt que dñm antea legim? dixisse. Sed falsus testis ē·qui nō eodem sensu dicta intelligit quo dicunt. Dñs dixēat de templo co2poris sui. Isti mutāt dicta saluato2is·qui dixerat soluite templū hoc·& aiunt eum dixisse· possū destruē templū dei ·Vos mq̄t soluite non ego·qa ipsi nob inferre manus nō dem? Deinō venerūt dicētes·& p? tridūm edificaē aliud·vt itelligant de tēplo iudaico. Domi? autem vt ostenderet aniale templū·dixēat & ego in triduo suscitabo illud. Aliud est em̄ edificare ēp suscitare·

Et surgens pnceps sac̄dotū in medium·int rogauit ihm dicens. Nihil respondes ad ea que isti adūsus te testificant· Ihesus aūt nihil respondt. Ira motus pnceps & vesamentis agitat?·surgit qui dñs tacebat. Taciturnitas quidē xpi apologiā ade absoluit Quāto aūt tacebat ad indignos responsione eius·tātomagis pōtifex furens ad respondendum puocat·vt ex qualibz occasiōe respōsionis·locū inueniat accusacōis. Ideo tacet qa quicq̄d rndeat·scit illū torquend ad calūpmā Et rursum sūmus sac̄dos ait illi. Adiuro te p deū vinū vt dicas nob si tu es xp̄us filius dei bndicti. Dicit illi ihs. Tu dixisti. Quid adinuas ipiissime· vt accuses·an vt credas. Si vt accuses · arguūt alij cōdempnaē tacentem. Si ut credas·quaē confitenti credere noluisti ·Hyt· Sac̄dos legis in qua gloriabatur ignarus·adinuando fidem q̄rit an ipse esset xps·quasi occulte de eo lex & pphe loq̄rentur ·sed etiā is ipse xp̄m cōfessus ē inuit? dño dicente tu dixisti ·Omis em̄ lex & pphe vetus xp̄m p̄dicanerāt·in qbo sac̄dos eū esse xp̄m filiū dei sepe dixerat·

·L·ccxcvj·

Et ait illis. Si vob dixēo·non c̄deis mihi

Si autem interrogauero non rndebitis mihi neq; dimittetis .H. Cepe illis dixeat xpm se esse .videl qndo aiebat. ego & pater vnu sum? .et opa q ego facio i noie pris mei .hec testimoniu phibet de me .Introgaueat q; quo dicent xpm filiu esse dauid .cu ipe dauid in spu dnm suu illum vocauit .et no respondebant ei .Itaq; nec dicere credet .nc introgati respondet .nc cu qui inoxius erat dimittere volebat

.M.cccx.R.cxcj.L.ccxcvij.A.lxix.

Verumtamen dico vob .amodo videbitis filium hominis sedente a dextis vtutis dei .& venientem i nubibo celi .I.m mr. Sacerdos introgat filiu dei .ibus respondt filium hominis .vt itelligam? filiu eunde esse dei .et filium hominis .& ne quatimtatem faciam? i trinitate .sed homo in do .et deus in homie fit .O indee pagane .hetice .si in xpo otempt? .infirmitas .& crux tibi otumelia e .vide illu ex virgine natu .ad dextaz dei pris sessuz .& i sua maiestate ventuz ad indiciu .Vn apl'us cu crucis abiecta descpsisset ait .Propt q; & ds illum exaltauit & donauit illi nome q e sup ome nome .vt i nomie ihu ome genu flectat celestiu terestriu & infernoz .et omis ligua cofiteat .quia dns ihs xps i gla e dei pris .Cui cum sit sempitna vtus & dextea pris .sessio huamtatis fundacoem qndaz & firmitate regalez sigficat .M. Nubes celi sut apli .verbis coplnentes & corda fidelium rigates .In nubibo celi id e in pdicatoribo celestis verbi .vbi archana dei celant semp vemt .ostendes suu aduentu dignis se .ds verbu & sapia et veritas & insticia .Ascendit i nube .veniet cum nube id est in corpe suo solo q assumpsit a virgie ascendt .& cu mltiformi ecla q est corp? ipsi? & pleitudo ad indiciu ventur? est.

.M.cccxj.R.cxcij.

Cunc pnceps sacdotu scidit vestimeta sua dicens .blasphemauit .I. Qui i furore surrexeat in rabie scidit vestes .i quo ostendit indeos sacdocij .gla pdidisse .Sed & osuetudinis indaice e cum aliqd blasphemu otra deum audierint .scindet vestimenta sua .Q; paulum q; & barnabam fecisse legimus .qndo in licoma deoz cultu honorabant .H. in marc .Altioze misterio pontifex discidit vestimenta sua cum tunica dni a militibo scindi non potuerit

Figurabat enim scindens sacdotiu indeoz p2o peccatis pontificu .cu so hditas eccle q vestis dei appellat nunq; valeat dirumpi.

Mcccxij.R.cxciij.Lccxcix.

Quid adhuc egem? testibo .Ecce nuc audistis blasphemiam .de oze eius .Quid vobis videt .At illi respondentes omnes dixerunt .Reus e mortis .Sentencia sua se condempnat .qui eu morti tradut .que & oris & opis sui testimonio deu ognoscere possut.

.M.cccxiij.R.cxciiij.Lccxciiij.Aclxxij.

Tunc expuerut in faciem ei? .et qui tenebant eu illudebant ei .et velauerut faciem ei? .et colaphis eu ceciderut .Alij aut in faciem ei? palmas dederut dicentes .Prophetiza nobis xpe .Quis e qui te pcussit .Et alia mlta blasphemantes dicebant in eu .Dic .Ad cosummanda hominis humilitate .vniuersa in eum otumeliaz gna exercebant .I.Expuerunt in faciem ei? vt impleret scptura dicens .Faciem meam non auti ab increpantibo et ospuentibo me .H. Velauerut eu non ut eoz scelera no videat .sed vt a se faciem ei? absco dat .Quod velamentu usq; hodie maet sup corda eorum .Qui tuc cesus e colaphis indeoz .nuc etia cedit blasphemijs falsoz xpianoz .I.Dicebat illi pphetiza .sed stultum erat pphetizare hijs quoz patebat insania .H. Q palmas in faciem dederunt impleuit pphetia q ait .In vga p cucieut maxilla indicis m israhel .I.m mar .Sputis susceptis facie anime nre lauat velamine faciei sue .velam cordiu nroz aufert .Colaphis quibus in caput pcussus e .caput huam generis qd e adam sanat .et alapis expalmatus e .vt maxie laudi ei? mambo & labijs plaudam? .Vnde psalmista .O mns gentes plaudite mambo .iubila te deo .In otumeliam quia se pphetam volnit haberi dicit ei pphetiza .in quo nos ad tollerada p noie eius irrisione ppat .qui p nobis sustinuit .Adhc hodie qcuq; re pbis actibo eu exacerbant .du suas cogitaciones & opa tenebraz ab illo uideri non putant quasi illudetes aiunt .Pphetiza quis e q te pcussit.

Mcccxviij.Rcxcix.Lccc.Aclxxvi.

Et adduxerunt eum vinctu in ptoriu .et

t̄ diderūt poncio pilato p̄sidi. ℣. Moris eor̄ erat · vt quē adindicasset morti · victū indici t̄derent. Adest sampson vinct⁹ a dalila. ℣. in mar̄. Dāpson sol eoz q̄bo occubuit soli meridie · dalila situla it̄ptat̄ · id ē sinagoga. Que situle more limpidū liquorē non tenet · et q̄s q̄lias immundas colligit. Dampson nr̄ · max illa sui vbi innumeras creaturas indeoz et demonū hic sternit · et fontem phennis vite ficientibo nobis id ē corpi suo apit.

Aclxxvij.

ET ipsi non introierūt in p̄torium · vt non ꝯtaminarent̄ · sed manducarent pascha A. Qui ihesū dnc̄ebāt iam cepant agē dies asimoz · in quibo ꝯtaminatio illis erat in alienigene habitaculū intrare · O impia cecitas · Alienigine p̄torio ꝯtaminari timebant · et innocentis sanguinē non timebant ·

Mcccxix·

TVnc videns indas q̄ cū t̄didit q̄ dāpnat⁹ esset · pēntencia dnct⁹ retulit t̄gita arḡenteos p̄ncipibo sacerdotū et seniorib⁹ dicens. Peccauī tradēs sanguinē iustū. At illi dixerūt. Quid ad nos · tu vidris. M. Doc est tu vidisti quid feceris vel tu videbis · et sēcieste peccasse · sed inchil ad nos ptinet. Profession audax · atq; ceca ē. Dic. Emisse se iusti sanguinem audiūt et tamen ext̄ reatū se credunt et in vendente se scelus ostituunt · origenes ℣. Videns autem indas osideratione mentis sue exitū rei quia odempnat⁹ esset ibūs · vel videns de seipso quō qui talia ausus est · sine dubio indicat⁹ & odempnat⁹ a deo ē · retulit arḡenteos q̄si in potestate sua eē mutare p̄secutor̄ sententiam. Voluntatē q̄dem suam mutauit · non exitum p̄me voluntatis. Origenes Forsitan sathanas qui post panem intinctū fuerat ingressus in indam · p̄sto fuit ei donec ibūs t̄deret̄ pilato. Postq; autem fecit quod wolnit · recessit ab eo iteꝝ reditur⁹ · ad aliā deceptionē. Potuit ergo a se recedente diabolo capere pēntenciam & referre t̄gmta arḡenteos bijs q̄ dederāt eos · ex pēntencia cordis cōfessus peccatū suū. eo q̄ tradiderat sanguinem instum. Non aūt scdm sciencia pēnituit sicut debuit penitere · quia nunq; serūauit cor suum · neq; sapienter t̄status ē · sed suscepit habūdāciorem t̄sticiam a diabolo sibi submissam · q̄

voluit eū absorbē in habundāciori t̄sticia. Pre cognoscēs ita q̄ apl⁹ versutias eius · consiliū cor̄ inthijs dat · ne habūdāciori t̄sticia absorbeat̄ · qui iam t̄status erat t̄sticia scdm deum q̄ne pēnitenciā in salutē stabilem dpat̄ · ℣. in maiori breuiario psalmo · cviij · Penitencia aūt inde inō pri⁹ pctm̄ factū ē q̄ndo se suspendit · in quo magis dnm offendit · q̄ in hoc q̄d cum p̄didit.

ET p̄iectis arḡēteis in templo r̄cessit · & abiens laqueo se suspendit. Principes aut̄ sacdotū acceptis arḡēteis dixerūt · Non licet mittere eos in corbanan · quia p̄cium sag̃inis est · ℣. Vere culicem liq̄ntes · & camelū glutientes · Si em̄ ideo non mittunt pecuniā in corbanan · hoc est in gazophilatiū quia p̄ciū sag̃inis ē · cur ipe saguis effundit̄ · Origenes Estimo q̄m magnū aliq̄d de saluatoe intelligens indas · non alibi p̄iecit arḡēteos nisi in templū · qa sciebat dnm eiecisse & tēplo ones & bones et dixisse venditoribo colūbaz. Tollite ista hinc · & nolite facē domum p̄ris mei domū negociacōis ·

Consilio aūt mito emerūt ex illis agrum figuli in sepultura pegrinoz · Propt̄ hoc vocat⁹ est ager ille acheldemach · hoc ē ager saguis vsq; in hodiernū diem · Videbūt quō circa mortuos magis eam pecuniā onerebat expendi · & circa locum mortuoz & sepulture qm̄ p̄reciū saguinis erat · q̄ in corbanan aut̄ in aliq̄ necessitate honesta. Sed qa & inter loca mortuoz dnīcie sūt · quō multi q̄dez scdm votum optabilit̄ sepelinunt̄ in monumētis suis patrīs quidam autem xp̄i quas dā calamitates frequēter in pegrinis monumētis sepeliūt̄ ideo accipiētes p̄cium saguis ihu vsi sunt eo ad opationē agri figuli opantis lutū ad ollas & alia fictilia cōponenda · vt in eo agro pegrini mortui sepelianṫ · ℣. Nos autē q̄ pegrini crā⁹ a lege & pphis · prana indeoz studia vitem⁹ in salutem · & in p̄recio saguis dni reqescimus Dvl. Xp̄isti p̄cio ager emit̄ id ē scdm vnersum ei acquirit̄ · & omis potestas in celo & in t̄ra datur. Ideo hic ager figuli est · quia dei omia sunt · cui⁹ in manu est ex eodez luto facē vas in honorem vl̄ in cōtumeliā. In sepulturaz pegnoz atq; inopum saguine xp̄i scdm emit̄ id est ad p̄mationē q̄etis non vtiq; superbi isr̄l sed eoz qui in hoc seculo pegnantes consepeliuntur xp̄o p̄ baptis mū.

TUnc impletū est q̄d dictum ē p̄ ieremiam pp̄am dicentem. Et acceperūt trigmta

argẽteos p̃cium ap̃ciati quẽ ap̃ciãuerunt a fi
lijs isrl̃. & dederũt i agrũ figuli sicut ꝺstituit
mihi dñs ·J· Hoc testiom i ieremia nõ ine
nitur· in zacharia vº pene idez sensus ẽ· p alia
vba. Videt̃ itaq; hoc testimomũ sũptum de
zacharia vulgato moꝺo euãgelistaꝝ & apl̃oꝝ
q̃ vboꝝ ordie p̃termisso sensꝰ tñ p̃fert ꝺ veri
testamẽto. Vnꝺ quiꝺã codices non hñt p iere
miam· sed tñ p ꝓphãm. Jer̃· in maiori breuia
rio· ps̃· lxxvij· In matho ꝺr inq̃t vt implẽt̃
q̃ scriptũ est in asaph ꝓphã. Sicut inuenĩt̃ i
vet̃ibꝰ codicibꝰ· sed ignorãtes tulerunt asaph
nesciẽtes q̃s fuerit· & ita scp̃toꝝ dñ emendare
vellet errorẽ fecit· scribẽs esaÿã p asaph. Vñ
multi codices hñt adhuc q̃ scriptũ est p ÿsa
iam ꝓphãm. Hoc ipsũ ꝓponit adũsum nos
impiꝰ porphirius dicens. Euãgelista noster
matheꝰ tam impitꝰ fuit ut diceꝝ esse scriptũ
in ÿsaia. Apiami pabolis os meũ. Nõ erranit
matheus· sed scriptoẽs impiti. Demq̃ scp̃tũ
est i matheo & iohe q̃ dñs nr̃ hora sexta cru
cifixus fit· in marco hora tcia. Q̃ diũsum vi
detur sed non ẽ· quia errorꝰ fuit scp̃toꝝ· & in
marco fuit scriptum hora sexta· sed multi p
epłsimone gr̃co cuiꝰ figura tal̃ ẽ· ·et scribit̃
p vi· cum nõ sit lit̃a pntauerũt esse gammã
literã que sig̃ficat tres. Ergo & hic fuit errorꝰ
scriptoꝝ. Similit̃ etiã fuit errorꝰ scp̃toꝝ in ma
theo· vbi iudas retulit tginta argẽteos. Dici
tur eñ scp̃tum eẽ in iẽmia q̃ scriptũ est non in
ieremia sed i zacharia. Idem in matheũ. Legi
nup in quoꝺã ebraico voluie q̃ nazarce secte
mihi ebreꝰ obtulit iẽmie apocr̃um· i quo hec
aꝺ vbum scp̃ta repi. Origenes in matheũ. In
sctis ieremie hoc testimomũ repit̃· sic apl̃ꝰ
scp̃turas quasꝺã secretoꝝ p̃fert vt illuꝺ. Q̃
oculus non vidit nec auris audiuit. In nullo
eñ regulari libro hoc positum inuenĩt̃· misi in
secretis helÿe ꝓphẽ. Itẽ q̃ ait. Sic iamnes
& mambres restiterunt moÿsi non inuenĩt̃ in
publicis libris· sed i libro apocr̃o· qui sup̃ scri
bitur liber iamnes & mambres ·A· ꝺ concor
dia euglĩ· Est apuꝺ zachariã de tginta ar
genteis· et nihil de empcõne agri. In ieremia
·cxxxiiij·caº· legit̃ q̃ emerit agrum a filio
patrui sui· & ꝺederit ei argentũ ·non quidem
sub hoc nomie p̃cij. Vtrumq; ofert euãgelista
& ostenꝺit ptinẽ aꝺ hoc q̃ i dño cõpletũ est.
·M· Quiꝺã codices hãc lr̃am habẽt quem
ap̃ciauerũt filij isrl̃· in alijs inuenĩt̃ quez ap̃
ciauerũt a filijs isrl̃. Sic gº lege. Accepunt
iudei triginta argenteos quos iudas retulit·

p̃cium videl̃ ap̃ciari domini quẽ ap̃ciaue
runt· sicut a filijs israhel audierũt cũ fuisse vẽ
ditum. Qui ap̃ciauerunt. Judei scil̃ illi qui
non interfuerunt venditiom domini· et ꝺederũt
eos in agrum figuli· sicut cõstituit ihũ ẽ consti
tutum mihi dominꝰ reuelauit. Omnia verba
sũt ieremie vt in apocro p̃phẽ· vel iuxta augu
stinum ex p̃sona euãgliste accipiẽda q̃ꝺã sũt

¶ Capitulum decimum·

Aclxxvij

EXiuit ergo pilatꝰ aꝺ eos foras·
et ꝺixit· Quam accusationem af
fertis aduersus hominem hunc·
Responderunt et ꝺixerũt ei. Si
non esset hic malefactor non tibi
ẽꝺiꝺissemꝰ eum ·

Lcccj·

NVnc inuenimꝰ subuertentem gentem no
strã et ꝓhibentem tributa ꝺari ecsari· et
ꝺicentem se xpm regem esse. ·L· Arguunt̃ im
pietatis iudei· q̃ accusantes saluatorem nec
falsũ aliq̃ꝺ veri simile inuenĩt̃· q̃ꝺ ei obiciẽ pos
sint. Origenes. Falsa quiꝺem testimoniã tũc
locum habent· quãꝺo cũ colore aliquo p̃feruñ
tur. Aduersus autẽ ihesũ· nec color mueiebat̃
qui posset ofr̃ ihũ aꝺimuare mẽꝺacia·

Aclxxxix

DIxit ergo eis pilatus. Accipite eum vos·
et scꝺm legem vestrã inꝺicate eum. Dix
erunt ergo iudei. Nobis non licet occiꝺẽ quẽ
quam. Vt sermo ꝺomini impleret̃ quẽ ꝺixit
sigmificans qua morte esset moriturus. ·M·
An non occiꝺebant quem occiꝺẽꝺũ offerebãt.
malefactorẽ· cur non licet interficere. Si ꝓpt
festum non licuit· cur crucifige crucifige cla
matis. Audite psalmistam. Filij omnium dẽ
tes eoꝝ arma et sagitte· et lingua eoꝝ machera
acuta. Quia tamen ꝓphijs mambꝰ noluerũt
eum interficere· vt quasi c si essent alienã scelẽ
implet̃ est sermo ihesu quem ꝺe sua morte p̃
ꝺixit· vt a iudeis ẽꝺit̃ a gẽtibꝰ occiꝺeret̃·

Aclxxxviij· M·cccxx· R·cc· Lcccij·

INtroiuit ergo iteꝝ in p̃toriũ pilatꝰ· et vo

canit ihesū et dixit ei. Tu es rex iudeorum et respōdit ihesus. A temetipso hoc dicis. an alij dixerunt tibi de me.

Aclxxxix.

REspondit pilat?. Nunquid ego iudeus sum. Gens tua et pontifices tradiderūt te mihi. Quid feciſti. Respōdit ihūs. Reg? meū non ē ꝺ hoc mundo. Si ex hoc mūdo eēt regnū meū. mīſtri mei vtiq? decertarent vt non t̄derer iudeis. Nunc autem regnum meū non est hinc. Demonstranda erat nob̄ de r̄gno eius vana opīnio siue gentiū siue iudeorū a qbo pilat? audierat q? rex esset q̄si ꝓpterea fuisset morte plectendus. quia illicitū affectaret regnum. vel quia solent regnaturis mulcere regnantes. et cauendū erat ne ei? regnū siue romanis siue iudeis esset aduersū. Poterat dom?n hoc respōdisse ad p̄mam interrogationem p̄sidis. sed p ipsū pilatū voluit ost̄dere. hoc velut ćmēfibi fuisse a iudeis obiectū aput illū patefaciens cogitationes hominū. Q? si otiose respondisset non videret̄ respōdisset etiam iudeis. sed solis gentibo hoc de se opīnantibo. Nunc ergo p hec v̄ba pilati. nunquid ego iude? sū. gens tua et pontifices t̄ diderunt te mihi. patet eum id audisse a iudeis Deīde dō q̄o feciſti. ostēdit illud ei p ćmie obiectū q̄si diceret. Si regem te negas. quaē t̄dit? es mihi. Sic dom?n in sua respōsione occasiones inuidenciū excluſit dicendo regnū suum non esse de hoc mundo vt p̄mit? nulla culpa in eo ognosceret̄.

Aclxxx Mcccxxj. Rccj.

DIxit itāq; ei pilatus. Ergo rex es tū. Respondit ihūs. Tu dicis q? rex sū ego Non timuit se regem confiteri. sed ita dictum libranit vt nec se regem negaret. nec talē r̄gē se fateret̄ esse. cui? regnū putaret̄ esse de hoc mundo. Quasi diceret. Si putas me regem esse hinc. carnalis carnalit̄ sapis. M. Q? aūt pilatus et si interroget firmiter tamen senciat ihesū esse regem iudeorum. illud quo q; cōfirmat q̄ etiam alibi sup̄ scribit in titulo rex iudeorum t̄bus liguis. hebraice grece & latie. vt et hebrei & greci & romani cognoscerent. q̄m et pilat? sciebat eum regem iudeorum esse Propter q̄ apparet cū q reuerencia r̄q̄rebat de ihesu & ꝓuocabat ꝓpl'm. ut ihesū magis

ad dimittend̄ p̄terēt. q; barraban. Reuerēcie autem pilati illud etiā fuit signum. q; lauās man? suas dixit. Innocens ego sū a sāguine hui?. vos videritis. Dyt. Nota dñm sac̄doti querēti an ipse xp̄s esset respōdisse tamq; de p̄teritis tu dixisti. q̄a semper ex lege ventur xp̄m ipe dixisset. Pilato v° legis ignaro int̄ roganti an ipse esset rex iudeor dr tu dicis. quia p fid̄ p̄sentis ꝺfessiōis sal? gentiū est.

. A. clxxxj.

Ego in hoc nat? sum et ad hoc veni i mundum. vt testimoniū p̄hibeā veritati. Omis qui ē ex vitate. audit voc̄ meā. Ideo non ne go me regem. qa ego i hoc natus sū. vt ostēdam q; sum. Non ē p̄ducēda hec fillaba. hoc tamq; dicēt in hac re. sed corripienda tamq; dixerit ad hanc rem. vt ad hoc nat? sum. In g̃co nāq; mihil ē hui? locutionis ambiguum. A. Vnd̄ manifestum est eum hic memorasse tempalem natiuitatez non eternam. Q? addit omis qui est ex veritate audit id ē obedit & ćdit mihi. omēdatio ē gr̄e p quam dat vitas credere in se.

DIcit ei pilatus. Quid est vitas. Et cū hoc dixisset. itez exiuit ad iudeos. Non expectauit audiē quid respondēt ihūs. quia nō fuit dignus. sed itez exiuit.

. A. clxxxij. L. ccciij.

Et ait ad p̄ncipes sac̄dotū & turbas. Nullam inuenio causā i hoc homie. Hoc est q; ipse p̄die q; pateret̄ int̄ alia discipulis ait Venit em̄ p̄inceps mundi hui? & i me non habet quicq;. Q? aūt fuēat obiectū q̄a tributa cesari dari p̄hibēt. q̄si aptum inuidiez mēdacium p̄ses mhili pendens p̄termittit. Potuit em̄ fieri illū audiuisse q; dñs dixerat. reddite cesari q̄ cesaris sunt. et que dei sunt.

. L. ccciij.

Et illi inualescebāt dicentes. Cōmouet populū. docens p vniuersam iudeam. & incipiens a galilea vs q; huc. Hic sermo accusantium. & eum q̄ accusat̄ docet inoxiū. & accusatoes p̄nersos. Docuisse em̄ ꝓpl'm non ćmisso sed indiciū cōstat esse vtutis.

PIlatus aūt audiēs galileam. int̄roganit si homo galileus esset. & vt cognouit q;

de herodis ptāte esset · remisit eū ad herodē
qui & ipse ieroſolimis erat illis diebꝫ. Pilatꝰ
ne cont̄ eum quē mſontē cognoūat ſententiaꝫ
dare cogeret̄ · misit eum hēodi · vt ipse potiꝰ
qui eiꝰ pat̄e tetrarches existebat · eum vl̄ ab
solnēt vl̄ puniret. Verum diuina ꝓuidēcia ne
qua indis excusatio remanēt · q̄si non ipsi sed
romani xp̄m crucifixerūt · hēodes qui indeus
erat · remisit eum pilato ·

Herodes aūt viso ihū gauisꝰ ē valde. Erat
enī cupiēs ex multo tempe vidē eum · eo
qꝺ audiret multa de illo · & sperabat signum
aliqꝺ videē ab eo fieri. Interrogabat autem illū
multis sermonib⁹ · at ipe mhil illi rndit. Ta
cuit dns coram hēode · qa iactanciā ꝺclīabat
et herodis crudelitas non mēbat̄ videē diuina
Fortasse i hēodis figmficant̄ impij · q̄ si legi
non c̄ediderūt & ꝓphis · mirabilia xp̄i nō vide
bunt in euangelio ·

.L. cccv · M · cccviij · R · clxxxix ·

Stabāt autem ꝓncipes sacdotū & scribe cō
stanter accusantes eū. Accusantibꝫ ꝓnci-
pibus & scrib dñm · apud pilatum respondit
pauca · apd hēodem nulla · ne dimittēt̄ & cru
cis vtilitas differret̄ · & instum erat vt pilato
qui muit̄ sentenciā ferebat · ex aliq̄ pte respō
deret · hēodi vꝰ & ceteris qui cont̄ legem inoxi
um damnabāt sicut idigms mhil. Vbi vero
tacet q̄si agn⁹ ꝓ grege immolandꝰ patienciā
pstat · vbi respondet · q̄si pastor ꝓ ouib⁹ oē
lupos · & contra latrones pugnat ·

·L· cccvj·

Spreuit aūt illū hēodes cum exercitu suo
& illusit mdutū veste alba · & remisit ad
pilatū · & facti sunt amici herodes et pilatus
m ipsa die · nam antea mimici erāt admuicem
Q veste alba monit̄ dns · mdiciū est imacula
te passiōis · qm̄ agnꝰ dei ablaturꝰ sit peccata
mundi. In alba veste ē illusꝰ · quia i casta car
ne est passus. Vl̄ ita. Q hic alba veste illu-
ditur · & inxta alios euāgelistas purpurea vl̄
coccinea gemmū exp̄mit martirij genꝰ · vnde
ecl'ia dicit āmirando. Dilectꝰ meus cādidus
& rubicundꝰ · cādidꝰ scz actione · rubicundus
sagume · & ipa ecl'ia varijs membrorꝫ suorū
floſculis vnans · in pace lilia gigmt · m bello
rosas. Nefandissimū fedꝰ hēodis & pilati in
occisione xp̄i successoēs eorꝫ hereditario iure

custodiūt · quando gentiles et indei genere & religione dissidentes · in xp̄iams persequēdis et in xp̄i fide pimenda · in eis consenciunt ·

Lcccviij. Aclxxxvj ·

Pilatꝰ autem conocatis ꝓncipibꝫ sacdotū et magistratibꝫ & plebe · exiit ad eos fo
ras · et dixit eis · Obtulistis mihi hunc homi
ne quasi auertēt̄ē populū. Et ecce ad vos
vob⁹ eum foras vt cognoscatis quia in eo nul
lam causā inuenio ex bijs in qbꝫ eū accusatis

Lcccix ·

Sed neq; herodes. Nā remisi vos ad illū
et ecce mhil dignꝰ morte actū ē ei. Emē
datū ergo illū dimittam. Flagris eū afficiā ·
quantū mbetis · tantūmodo dimittite eum in
noxiū · Quantū studiū dimittendi ihm gerat
pilatꝰ attende · Primo dicit se mhil causē in
eo mnemisse · deinde mittit eū ad herodem · po
stremo confirmat mhil dignū morte esse in eo
Sed tandem quem absoluit indicio crucifixit
mministerio ·

R. cciij. Aclxxxiij · Lcccx. M. cccxxv

Exclamauit autem vniuersa turba dicēs
Tolle hunc · crucifige crucifige ·

Aclxxxix ·

Dicit eis pilatꝰ · Accipite eum vos · et cru
cifigite ·

Acxc. Lcccxij ·

Ego em̄ non inuenio in eo causam ·

Acxci ·

Respondērunt ei indei · Nos legē habem⁹
et scōm legē debet mori · quia filium dei
se fecit. Ecce maior mundia q̄si illa pna esset q̄
accusabant eum regie potestatis ·

Acxcij. Mccxxj. R ccj ·

Qvm ergo audisset pilatꝰ hunc sermonē
magis timuit · et mgressus ē ptoriū iterꝫ
et dicit ad ihesū. Vnde es tu. Ihūs aūt respō
sum non dedit ei. Non semel siluit domiꝰ apd

ꝑncipꝭ vt impleret ꝙphecia de illo·sicut agnus coram tondente se·fuit sine voce. Que similitudo de agno data ē·vt suo silentio non re?·sed innocens habeat. Non em vt ocius occidat·sed vt mansuet? ꝑ alijs immolat.

Acxciij·

Dicit ergo ei pilat?. Mihi non loqueris. Nescis q? ptātē hēo dimittere te. et ptātē hēo crucifigē te. Respondit ihꝭs. Non haberes potestatē aduersū me vllam·nisi tibi esset datū desuper. Propterea qui tradidit me tibi maiꝰ peccatū habet. Plus peccat iuoze tradens innocentem occidendum·q? qui occidit timoze alterius maioris potestatis. Pilat? autē sub cesare erat·eum q? m iudeam romani pfidem miserāt. Itaq; data erat sibi potestas desuper videl' a romanis·sed & in hoc desuper datur vniuersa potestas·quia non est ū a deo.

Exinde q̄rebat pilat? dimittē eū. Prius etiā q̄rebat dimittē. Ergo exibita expone. Exide id ē ꝙt hoc ne peccaret occidēs innocētē q̄muis mm? eēt peccans·q? inde·q eū illi tradebant.

Iudei autē clamabant dicentes. Si hūc dimittis non es amic? cesaris. Omnis q̄ se regem facit dr dicit cesari. Non sic potuit cōtēpnere pilat? cesarem· quemadmodū legem gētis aliene·de qua supi? dixerant nos habem? legem·et scdm legem debet mori.

Pilat? ergo cum audisset hos sermones· adduxit foras ihm·et sedit p tribunali in loco qui dicit litrostrotos·hebraice autem gabatha. Erat autem parasceue pasche·hora q̄si sexta. Et dict iudeis. Ecce rex vester. Parasceue ꝑpatio ē latine. Iudei etiam q̄ magis locunt latine q̄ grece·libenci? vtūt isto greco vbo. Parasceue erat id ē sexta feria qua ꝑpabant necessaria sabbato·qua die precepit moyses duplo colligi manna ꝓpter sabbatū et erat ille dies tunc tēporis pasche·qz illo die pascha iudeorum otigit·vt simul esset et ꝑparatio sabbi·et pascha·qd incepit nocte ꝑcedenti. Vel ita potest distingui. Erat aūt parasceue pasce hora id ē hora diei pasche q̄si vj. quia nondū erat sexta hora pfecta·sed incepta q̄n pilat? sedit p tribunali·et dū duceret ihūs et cetera gerētur·completa est hora sexta ex qua tenebre fuerunt usq; ad nonā. Aug? de concordia euangl'. Marc? antē dicens eāt hora tercia·et crucifixerunt eum·occulte volut ostendē eos magis dānm crucifixisse qui hora tercia clamauerūt ut crucifigeret·q; illos qui ꝓncipi suo obedierūt. Liquis indoz hora tcia est crucifix? hora sexta·mambo militū.

·A·cxciiij· M·cccxxvj·R·ccv·L·cccxlij·

Illi aūt clamauerūt. Tolle tolle·crucifige eum ·D· Quāta crudelitas q̄ non solū occidē sed etiā crucifigē eū desiderat. Clauis affigi dānm ad lignū querūt·ne dolor cito finiatur. Rō cmiando & q̄si rōcmādo facē iudei neqneūt·postulādo et vociferando ꝑficiunt. Hūc ordinē seruādi mōstrat ecl'astica hysto ria etiā tenuisse martirū ꝑsecutores.

·A·cxcv·

Dicit eis pilat?. Regem vr̄m crucifigam. Respondērūt pōtifices. Nō hēm? regem nisi cesarem ·A· Terzorem quē de cesare m gerunt·pilatus supare conat.

·R·ccj· M·cccxxj·A·clxxx·

Et accusabāt eū sūmi sacdotes i mlt̄is·ihc vo nihil rndit ·Ambr.i.l· Accusat & tacet·q̄ defensiōe nō indiget·nc accusacōz tacē do confirmat·sed dspicit nō refellēdo·Ambiāt dfendi·q̄ timēt vinci. Melioz ē causa q̄ nō defendit? & ꝑbat. Susanna tacuit·& vicit·

·M·R·

Tunc dicit illi pilatus·Nō audis q̄nta adu sum te dicāt testimonia·& nō respōdit ei ad vllū verbū·ita ut miraret pses vehementer ·J·m mr̄. Ethnicus quidē est q̄ otēpnat ihm·sed causam refert m ꝓpt'm indeoz ·Origenes· Mirat ostāciā eius q̄ exhibitus accrimiale indiciū in turbabilis manet·& staet ante mortē·q; apud oēs hoīes tribit' estimat

·M·cccxxiij·R·ccij·L·ccclx·

Per diem aūt festū osueuerat pses dimittē ꝓpt'o vn̄ ex vinctis quēcumq; petissent. Habebāt autem tunc vinctum m signem qui dicebat barrabas·

·M·cccxxiij·R·cciij·A·clxxxiij·

Congregatis ergo illis dixit pilat?·A·Est

cõsuetudo vob̃ ut vnũ dimittã vob̃ in pascha
·M·R·A· Quẽ ergo vultis dimittã vobis
barraban·an ihm qui dr xps ·M·R· Sci
ebat eñ qp p inuidiã tradidissẽt eũ ·L·in lucã
Cõsuerat ps vnũ ex vinctis dimittẽ ·nõ
impiali legis sanctione·sed ãnua gentis illi?
cui talit placẽ gaudebat deumct? cõsuetudie
Albin?· Nec aũt cõsuetudo dimittendi apd
indeos remãsit·ob memoriã liberationis eor
ex egipto i pascha. Volẽs g° pilat? satisfa
cere pplo·dat optionẽ eligẽdi·quis nõ dubi
taret xpm esse eligend·sciens p inuidiã tradi
tum. Barrabas aũt erat vinctus insignis·hoc
est vulgatus in malicia·

·M·cccxxiiij·

Sedente aũt illo p tribunali·misit ad illum
vxor eius dicens. Nichil tibi & iusto illi
Multa eñ passa sũ hodie puisũ ppt eum ·I·
Gentilibo sepe a deo somnia reuelant. Vxor
itaqp gẽtilis viri hoc in visionibo itelligit·qp
indei vigilãtes credẽ nolnerũt. Igit i pilato
& vxorẽ eius xpm iustũ confitentibo·gentilis
populi testimoniũ ẽ ·M· Sedit autẽ pilat?
p tribunali hoc ẽ ad indicand·qd officiũ est se
dentis in tribunali. Est eñ tribunal sedes indi
cum·solũ regũ·cathedra doctor·

·M·cccxxv·R·cciiij·Lcccx·A·clxxxiiij

Principes aũt sacdotũ & seniores psuase
runt pplis vt petẽt barraban·ihm vo
derent. Respondẽs aũt ps ait illis. Quẽ
vob̃ vultis de duobo dimitti. At illi dixerunt
Barraban ·A· Erat aũt barrabas latro ·L
·M·R· Qui erat ppt sedicõez qndã factam
in ciuitate & homicidiũ vinct? in carcẽ ·B·
Egressã ẽ miqtas a sembo & indicibo populi
& heret vsqp hodie indeis sua peticio quã im
petrauerunt vt p ibm latronẽ eligerent·qa m
tantũ latrocinijs ac sedicõibo submersi sũt·vt
et patriã & regnũ p̃didcrunt ·I·in mr· Dij
sunt duo hirci·vnus emissari? cũ peccato po
puli indesertũ iferñ absolut? dimittit·alt p
pctis absolutor nt agnus occidit. Pars dni
semp mactat. pars diaboli q est magister eo
rum effrenata intartara pcipitat ·I·&·B·
Quia barrabas i euãgelio ebraico filius mgri
eor interptat. potest antixpi tyrannũ gerẽ·quẽ
illi quibo dr vos ex pre diabolo estis·vero dei
filio sunt platuri·

M·cccxxv;R·ccv·Lcccx·Aclxxxviij

Dicit illis pilat?. Quid ergo faciã de ihu
qui dicit xps. Dicunt omnes crucifiga
tur. Ait illis ps. Quid enim mali fecit. At illi
magis clamabãt dicẽtes. crucifigatur. Ma
occasiones liberãdi saluatoris dedit pilatus·
et dicendo quid enim mali fecit· absoluit eu
a malo. Iudei autem nec hoc erubescentes qp
pilat? ihesũ xpm esse confitebat·nec modũ
impietatis seruantes·dixerũt omnes. Cruci
figatur. Unde psalmista. Circũcidederunt me
canes multi. concilium malignanciũ obsedit
me et ieremias. Facta ẽ mihi hereditas mea
sicut leo in silua dederũt sup me vocem suam
Et esayas. Expectaui vt facerent iudicium·
fecerunt aũt iniquitatem. A. O iudei qp libera
stis nocentẽ nõ rpbendim?·sed qm occidistis
innocentem·

Mccxxvii·

Videns autem pilatus quia nichil pficẽt
sed magis tumult? fieret·accepta aqua
lauit man? coram populo dicens. Innocens
ego sũ a sanguine iusti hui?·vos vidritis. Ac
si dicat. I. Ego minister sũ legum·vra vox
sanguinem iusti fundit·vnde pnã sencietis·
Et respondens vniersus popul? dixit·
Sanguis ei? sup nos·et sup filios nros
Vsqp hodie pleuerat mpcatio hec crimnis·
et pene. Unde ysayas. Si leuaueritis ad me
manus·non exaudiam vos·man? enim vre
sanguine plene sũt. Pilat? inxta illud fecit·
Lauabo inter innocentes man? meas·vt lava
cro manuũ ei? gẽtiliũ opa purgaret·et ab in
pietate iudeorũ non alienos faceret·quodam
modo dicens. Ego innocentem volui liberare·
sed quomõ seditio oritt·et p duellionis mihi
contra cesarem crimen impingit·innocens sum
a sanguine iusti. Index qui cogit ferre senten
ciam nõ dampnat oblatũ·sed arguit offren
tes. M. Est igit opatione eorũ innocens·licz
in hoc pticeps fuerit· quia si omnino vellet·
quẽ iustũ pnunciat eripe posset·

Mcccxxviij Rccvi Lcccxiiij. Acxcvi·

¶ Capitulum vndecimũ

VNc dimisit illis barraban. ihm autē flagellis cesū tradidit eis vt crucifigeret. ℣. Barrabas latro sedicios⁹. et homicidio q̄ auctor dimissus est indeis id ē diabol⁹ q̄ regnat in eis. Quare pilatus tradidit indeis ihesum flagellatum. cū pri⁹ dixerit se mnocē tem sangume eius. Quia romanis legibus sanccitū erat vt qui crucifigēt. pns vberaret. A. Ideo quo q̄ dendo⁹ ē flagellasse ihesū vt eius miuriis indei saciati a morte dommi desisterent. Vnde etiam pmisit clmortem suam illudere ei. aut fortassis iussit B. Columpna cui alligatus fuit ille qui solnere compeditos solet. demonstrat us q̄ hodie vestigia domici cruoris. ℣. Ihesus vberat. vt nos a verberib⁹ liberem. dicente scptura ad inst̄ū virū. Flagel lum non appmquabit tabernaculo tuo. A. Cur autē indei supi⁹ recusauerunt ihesū occi dere. si tūc eū accepūt occidendū. Non dictū ē vt crucifigerent eum. sed vt crucifigeret. po testatem pfidis. et illis ideo tradidū dixit euā gelista. vt eos ēmini implicitos a quo aliem esse conabant ostenderet.

Mcccxxix. Rccvij. Aclxxxv. et clxxxvij

OMlites pfidis suscipiētes ihesū m ptorio cōgregauerunt ad eum vniuersam clmortem. et expuentes eum induūt eum tunicam purpuream. et clamidem coccineam circumde derut ei. et plectentes corona de spis posuert sup caput ei⁹. et arundinem m dexteram ei⁹. et genu flexo ante eum illudebant dicentes. Aue rex indeor. ℣. Illudendo nudant eū ve stib⁹ q̄s pristinis vtutib⁹ et induūt eū tunicā purpuream q̄ rex dicebat. atq; clamide coc cinea. prisolembo. quo reges vetes vtebant et p diademate dant ei spineam coronam. et p sceptro calamū. Hec omnia mistice intel ligenda sūt. Quomodo emm caÿphas dixit oportet vnum hominem mori p omnib⁹. ne sciēs q̄d diceret. sed xisti q̄ mala mēte faciūt sacmenta nobis tradunt. B. in mr̄. Purpura caro xp̄i ē. passiombo rubra. de qua pphet⁹ Quare rubrū ē indumentū tuū. et vestimenta tua sicut calcātiū in torculari. ℣. In clamide coccinea sustentat cruenta opa gentiū. in co rona maledictū antiquū. B. in mr̄. Spineam coronam portat quia p nob⁹ mortalis fact⁹ nostra susceptat delicta. Vnd⁹ pcursor ei⁹. Ecce agn⁹ dei qui tollit peccata mundi. Q̄ autem spme pcta sigficat. dns ostendit. cum ptho plasto in peccatū lapso ait. Terra tua spinas & tribulos germinabit tibi. Q̄ est dicē. Consci encia tua non desistit p̄creare tibi punctiones & aculeos vicior. Origenes. Calam⁹ autē signū fuit sceptri vam & fragil. sup quez in meditabam⁹ omis prius q̄ crederem⁹. Confide bamus em in vga harundinea egipti vl̄ ba biloms. vl̄ cuiuscūq; regni contrarij dr̄ regnū dei. & accept calamū illum & virgam fragil regni de maibo nr̄is. ut tumpbet eū & terat in ligno crucis. dās nob⁹ septrū regni celestis & vgam de qua scptum ē. Virga eqtatis. vir ga regni tui. Vl̄ virgā que corripiat eos qui opus hnt correpcōe de qua dicit apl⁹. Quid vultis. i virga vemā ad vos. Dedit nobis & baculū. vt deponētes vgam calaminam q̄m bēbam⁹ p̄ns q̄ celebrarem⁹ dni pascha scdm q̄ scptum ē. Baculi vr̄i i maibo vr̄is sint. ℣. Ampli⁹. Calamū tenebat vt sacilegiū scribēt indeor. vl̄ i calamo venenata occidit anialia Hyl̄. Ampli⁹. Susceptis omib⁹ corporis nostri infirmitatib⁹. demb sagume olim marti rum quib⁹ regnū secum erat debitū m cocci co lore pfundit. pciosoq; bonoē ppbar ac pat archar i purpura vestit. Spmis q̄ id est cō pugentiū quondā pctis genciū coronat. Acu leus em pctor est i spmis. ex quib⁹ xp̄o vic toria & corona cōtexit. In calamo v⁹ earūdē gentiū infirmitas atq; iamitas manū ophensa firmat. B. i marcū. Q̄ autē dns ap⁹ hero dem alba veste induit. & a militib⁹ pilati sub coccineo siue purpureo habitu illusus esse pr hibet. i vno innocencia & castitas assūpte hu manitatis. i alto vitas passiōis expmit. Po test etiā i vtroq; hitu omis mīs titudo electo intelligi. Alba etem veste induunt confessores purpurea siue cocco martires.

.M.cccxxx.R.ccviij.

Et expuētes eum accepūt harūdinē. & p cutiebāt capt ei⁹. Q̄ tūc fecerūt milites pilati. vsq; hodie faciūt milites diaboli. hērici & pagani. qui caput eius p cutiūt negādo eū esse deū. & conādo errorez suū ofirmare ancto ritate scpture. q̄ p harūdinem itelligit. solet em scribi harundie. Conspuūt i faciē ei⁹. qui p̄sentiā ei⁹ respuūt. & eum vemsse in carne ne gant. Illudētes eum adorāt. qui certa fide vt deum vez adorāt. sed pnertis actib⁹ sua pre cepta despiciūt. ac pmissa eius temporalib⁹

postponunt.

Et postq̄ illuserūt ei exuerūt eum clamyde et purpurā. & induerūt eū vestimētis eius & duxerūt eū vt crucifigeret .M.cxcvij.

Bainlantem sibi crucē .ℸ.imr. Hinc iducitur abel in agrum a fratre. vt pimaꝰ Hic adest ysaac cum ligms. et abrahaz cum ariete imꝫ vepres herēte. Hic adest ioseph cū talari tuica. lita sagume. Hic adest moysēs cum vga. & serpente suspenso i ligno. hic botrus in ligno portat. Hic adest helisē cum ligno ad querendā securim. q̄m imo demersa est. & natanit ad lignū id est genꝰ humanū. qđ ligno vetito in infernū cecidit. p lignū crucis xp̄i. & baptismū aque ad paradisū natanit Hic ē ionas de ligno sortis i mare ventrem q̄ ceti ḟno missus. Cruce sua cruciatū nr̄m solvit. & p mortē suā. nr̄am necat. Cum forma serpētis serpentem necat. qa serpente de virga facto. alij absorti sūt serpentes. Vnde ait per ꝓphaz. Ero mors tua o mors. & morsꝰ tuus inferne. Obprobria eius nr̄m abstulē obprobriū. vincula eiꝰ. nos libos fecerūt. Corona spinea capitis eiꝰ diadema r̄gm adepti sumꝰ vulneribꝫ eiꝰ sanati sumꝰ. Sepultura eius resurgimꝰ. descensione eiꝰ ad inferos ascendimꝰ in celos. Hi inemitur mel i ore leonis mortui Hinc ꝓpheta. Quid retribuam domino pro omibꝫ q̄ retribuit mihi. Vestimētis suis nudatur xp̄us id ē indeas. purpura induit id est gētili eccl'ia de ꝓp'lis maris collecta. Itē ea scā dalizante exunt i fine. indaica rursus mouit plebē. Cum em̄ infuerit pleitudo gentiū. tunc omis isrl̄ saluus erit.

.M.cccxxxj.R.ccix.Lcccxv.M.cxcvij

Exeuntes antē inuenerūt hominem cireneū vēntem de villa. nomie simonē. patrem allexādri & rufi. hūc āgariauerūt portaē crucem pꝰ ih̄m. Magne opiōis simō iste fuisse videt. cum filij etiam eius tamq̄ noti omibꝫ ex noie designant. Alij quidē p merita patrū suoꝝ cōmemorant. vt ꝓpꝰ iudaicꝰ p patriarchāꝝ & ꝓphaꝝ merita. alij vo p merita filiorum. vt hic simō filioꝝ meritis. q̄ erant discipuli amendant. Per hoc āmonem̄ in presenti vita parētes adiuuari. p merita filioꝝ suoꝝ .B. Bene simon crucē portasse describit pꝰ ih̄m. quia ipse p nob̄ passꝰ reliquit nobis exemplum. vt seq̄mur vestigia eiꝰ. Vnde alibi Qui vult venē pꝰ me abneget semetipsū. & tollat crucem suā & sequat̄ me. Cirenē vnde iste simon fuit. libie cinitas ē. sicut in actibꝫ apl'oꝝ legimus. Significat antē simon iste gentes quondam pegrinas. nunc aūt obediendo factas cines & domesticas dā. sicut alibi dicit̄. Heredes q̄dem dei. coheredes aūt xp̄i. Vnd pulchre simon obediens mtp̄tat̄ cirene vero heres. Nec p̄tereundum est qđ simon de villa venisse refert̄. Villa em̄ grece pagos vocat̄. vnde pagani nomen t'hunt. eo q̄ a cinitate dei alieni sunt. De pago simon venens crucē portat pꝰ dn̄m cū ꝓp'lis nationū paganis t'bo derelictis obedient̄ āplectit̄ vestigia dn̄ice passionis. Alit̄. Simon q̄ portat crucē i angaria. ipse ē q̄ laborat pro laude humana. Cogunt eum homines huic labori. quem non cogit timor vel dilectio dei.

Lcccxvi.

Sequebat̄ antē illū multa t'ba populi et mulier̄. que plangebant et lamentabāt̄ eū. Conūsus aūt ad illas ih̄us dixit. Filie ihrusalem nolite flere sup me. sed sup vosipsas flete. et sup filios vestros. B. Non eadē mēte sequebant̄ dominū. nam ꝓp'lis virit̄ letabat̄ in pte magna. et nūc q̄si immolandū ih̄esum duplex t'ba p̄sequit̄. cū eiꝰ passionis historiam alij q̄si fabulam derident. alij lacrimantibꝫ oculis legunt. Alij misteria carnis eiꝰ et sanguinis vt viles escas pcipiūt. alij digno pectoē ea sumenda decernūt. Notandū ē non solum filias ih'rm appellari eas q̄ cū eo venerant a galilea. sed etiam illas q̄ ei adheserunt de cinitate. et que cū alijs flebant. Nec ideo monuit solꝰ mulier̄ planctꝰ. q̄n et viri multi dolerent sed quia femineꝰ sexꝰ q̄si ꝺteptibilior. liberius poterat p̄sentibꝫ ꝓncipibꝫ sacdotū qđ contra eos senserunt ostendere. Quia vero nouit dominus qui sūt eiꝰ. p̄termissa populi furentis turba. adamantes & plangentes. femmas. oculos et ora conuertit. Ne lamentem mi mātme moriturum. cuiꝰ cito resurrectio mortem soluere potest cuiꝰ mors mortē. et ipsum mortis auctorem destrui. vos potiꝰ. vram q̄ ꝓgemem digmis lacmaꝝ fontibꝫ abluite ne cū p̄fidis dampnem mi. in vltionem mee crucis.

Quoniam ecce venient dies in q̄bꝫ dicēt Beate steriles & vētres q̄ non genuerunt et vbera q̄ non lactauerunt. Tunc incipient dicere mōtibꝫ cadite sup nos. et collibꝫ opite Dies venture obsidionis & captiuitatis a ro

mamis figmificat. Joseph9 refert indeos certatim canemas moncium speluncasq; collium peciisse· ita vt semetipsū testet in quodā mumto loco destucte vibis muentū cū xl· comitibus· atq; captū ab hostibo. Potest autem ex suphacundanti intelligi q; hij qui seipsos mutrolibet sexu castrauerūt ꝓpter regnū celozum dicant montibo & collibo cadite super nos & opite nos· cū sue fragilitatis memoes ingruente temptationū articulo· sublimium viroz vel ipsa vgimitate vel martirio· vel quacum q; vtute alia· querunt exemplis momtis ꝑcibus q; defendi.

QVia si in viridi ligno hec faciēt· in aridoquid fiet. Viride lignū vocat se & suos aridū vero peccatozes et impios. Ac si dicat· Si ego mundꝰ a peccato fine igne passioms non exeo de mundo· quid erit de impijs et peccatoribus·

Lcccxvij· M·cccxxxvj· Rccxj· Acxcviij·

C Capitulum duodecimū·

DVcebantur antē et alij duo neq; cum eo vt interficerent. Impletq; dictū e· et cū iniquis deputat9 e· Execbit in facto iniquitas iudorum· que q;si latronem crucifigit redemptozem ommum· Bonus tamen in mimisterio latro· q; infidiatus e diabolo· vt vasa eius aufferret·

Lcccvxiij· Mcccxxxij· Rccx· Acxcvij·

ET postq; venerunt in locum qui dicitur golgata· qd e interpatū caluarie loc9·

Mcccxxxiij Rccxi· Accliij·

ET dederunt ei vinū mirratū bibere cum felle mixtū· et cū gustasset nolnit bibere Qd ait marc9 non accepit· ita intelligit. A d ccordia euangl. Non accepit vt biberet· sicut mathe9 testat dicens. et cum gustasset noluit bibere· J. Amara vitis. amaz vinum ꝓmat Tunc impletū est illud Et dederunt in escaz meam fel· et in siti mea potauerunt me acceto Cū gustasset nolnit bibere· quia gustauit ꝓ nobis amaritudinem mortis· sed tercia die resurrexit· et resurgendo mortem reiecit. Dicī quidam locū caluarie ee in quo sepult9 e ad ā

et ideo sic appellatū quia ibi sit conditū capt eius· et hoc esse q; apl9 dicit. Surge q dormis· & exurge a mortuis & illumiabit te xpc Fanorabilis int̄pretatio· & mulcens aues populi· nec tam vera. Ext vrbem em loca sūt in quibo trucabant capita dānatoz· & in loca caluarie id e vocollatoz dicebant. Propterea aūt ibi crucifixus e dns· ut vbi pri9 erat area dānatoz· ibi erigent vexilla martiz. Ada vo sepultū iuxta ebron· in ibo filij nane volumie vicesimoprimo capl9 legimus·

·L·cccxx·

IHesus ante dicebat. Pater dimitte illis· non em sciunt quid faciūt ·H·d figuris euāgelistaz· Quia lucas p vituli typum sacerdotiū xpi scribe disposuit· recte apud eum p ꝓsecutoribo suis iure sacdotis dns int̄cedt et latromi cofiteti padisi ianuā pandit· Nō em frustra oranit· sed in eis qui post eius passionem crediderunt impetranit·

·L·cccxxj· A·ccj· M·cccxxxiiij· Rccxij·

POstq̄m aūt crucifixerūt eum· acceperunt vestimēta eius & fecerūt q̄tuoz ptes vnicuiq; militi prem & tunicā. Erat aūt tunica inconsutilis· desup contexta p totum. Dixerūt ergo admuicem. Non scindam9 eam· sed sortiamur d illa cui9 sit· vt scptura impleat dices Partiti sunt vestimēta mea· & sup vestē meā miserūt sortem· & milites quidem hec fecerūt ·M· et sedentes seruabāt eum ·J· Diligencia custodie nob ꝓficit· ut aptioz virt9 resurgentis appareat ·A· Per q̄tuoz ptes vestimentoz dnī· ostat q̄tuoz milites crucifixisse eum. Vbi dz & tunicā· subandiens e acceperūt Quam ptiri non potuerūt· nisi scinderet. Qne facent ad vnū eam pneme sortiōe maluert Lucas dicendo sortes· pluralem posuit ꝑ singulari· Marc9 solus videt aliq̄m ituliss̄e q̄stionem· mittentes sortem sup eis· tamq; super omibo vestibo sors missa sit Sz breuitas facit obscuritatē ac si dicet. Diuisio oim vestimēto rum cōpleta non esset· nisi sorte claruisset qs tunicam tollet. Quadriptita vestis dnī eccle siam figficat q̄driptitaz· i qua tuoz orb ptibo Tunica vero figficat oim pcium vnitatē que caritatis vinculo cōtinet. Incōsutilis dicitur fuisse tunica· ne caritas dissuat. Si em fm apl'm sup omia pcepta est· merito vestis qua

significat· desup texta phibet· Addit p totū quia oīs fideles debent hrē caritatem· i om' mbo factis suis· Jn sorte aūt qđ misi dei gtia cōmendata ē· Sors quippe i vno ad omnes puenit· cum sors oībo placuit· & gtia quasi sors mittit· qa non meritis alicui dat sed oc' culto dei indicio i vnitate fidei accedit· Qua liter aūt dns in cruce fit posit? · qone eadē sac' rissimi corpis posicō rgalis i se typi otineat sedulit? i paschali carmīe· versibo dixit.

Me ne quis ignoret speciē crucis esse colendā
Qne dnm portanit onans· ratione potenti·
Quatuor mde plagas· qdrati colligit orbis
Splendid? anchoris de vertice fulget eous·
Occidno sacre· lambunt sidere plante·
Arcton dext' tenet· mediū leua erigit axem·
Cunctaq de membris· vinit natura creantis
Et cruce cōplexū· xpc regit vndiq mundū·

Moralem q sacro scē crucis figuraz describit apl's vbi ait· Jn caritate radicati & fundati vt possitis comphēdē cum omibo scis que sit latitudo & longitudo altitudo & pfundum cognoscē etiā sup eminentē sciencie caritatem xpi· Jn latitudie quippe opa caritatis signi' ficat· i longitudie pseueāciam scē conūsatio nis vsq i finem· i altitudie· spē celestiū pmi orum· i pfundo· iscrutabilia indicia dei· vnd ista gra in homies venit· & hec ita coaptant sacmento crucis· ut i latitudie accipiat transuersum lignū quo extendunt man? ppt opm significationez· i longitudie ab ipso vsq in fra vbi corp? crucifixū stare videt· qp significat logammit pmanē· in altitudie ab ipo ligno insuerso sursū vers? · qp caput eminet ppt ex pectationem supnoz ne illa opa bona atq i ips pseueancia ppt tempalia bnficia credant facienda· sed poci? ppt sempitna sperāda· in pfundo aūt pars illa ligm q in tra est dito de fixa latet· sed mō consurgit illud qp eminet· sicut ex occlta dei voluntate vocat ad pticipa tionem tante gre· ali? hō fic ali? aūt fic· Sup eminentē vō sciencie caritatē xpi eam pfecto dicit· vbi pax illa ē que pcellit omēz itellectū·

A· cxcix· M· cccxxxv· R· ccxiiij· L· cccxxiiij

Scripsit aūt & titulū pilat? cause eius· & imposuit sup caput ei?· hic ē ihūs naza ren? rex iudoz · Ji maiori bniario· ps· xv· Tres sunt tituli qui inscribunt· Vn? sup tu' mulos mortuoz· ali? in lumībo ciuitatis· vl domoz· terci? in victoria regis· Dic ō titulo victorie regis id est xpi dicit· Post victum em diabolū· sup capt ei? scptū fuit· hic ē rex iudeoz· J· Nequeo satis mirari qđ ideo occid runt eum· quia rex esset eorum· Titul? enim ostendit quia nec occidendo efficere potuerūt vt eū regem non haberēt· D· Pulchre titulus sup crucem ponit· quia regia maiestate fulge bat· licet in cruce doleret· et vt lugentibo m sinuaretur· qp p crucis patibulū non pdideret sed confirmauerit impium·

A· cc·

Hvnc ergo titulū multi legerūt iudeorum quia pe ciuitatem erat locus vbi crucifixus ē ihūs· et erat scptum ebraice grece & latine· Dicebāt ergo pilato pontifices iudeorū· Noli scribere rex iudeorū· sed quia ipse dixit rex sum iudeoz· Respondit pilatus· Quod scpsi scpsi· A· Rex vre iudeoz xps· sed iudeorum corde circūcisoz· spū non litera· et ideo pilat? qđ scpsit scpsit· qz dns qđ dixit dixit Implet ppbia q dixit· Ne corrumpas tituli inscptionem· Prefate autem tres lingue p cē teris eminebāt· ebrea ppter iudos in lege glo riantes· greca ppt gencium sapientes· latina ppt romanos pne ommbo iam tunc gentibo imperantes· Velint nolint ergo indei· diuerse ligue testantur quia ihūs rex ē iudeoz· hoc ē impatoz credenciū· et confitenciū deū·

M cccxxxvj· R ccxv· L cccxix· A cxcviij·

Tvnc crucifixerūt cum eo duos latrones vnum a dextris & alterū a sinistris ei?· J· Bi golgotha tumulus ē adam· et ñ damnatoz locus· et ideo dominus ibi crucifigitur· vt suscitet adam· duo latrones quare in eodē loco crucifigunt· D· In omī· Latrones signi ficant eos qui sub fide & confessione xpi· vel agonem martirij· vel quilibet istituta artioris otmencie subeunt· Sed qui p sola ei?na glo ria· fide dextri latronis signant· Qui vo pro a alio latrone signantur sinistro· De illis qđ dictū ē· D· Beati q psecutionem pacīūt ppt iusticiam· quoniam ipsoz ē regnum celorum Pro hijs vo dicit apl's· Si ē videro corpus meum ita vt arbeam· caritatem autem nō ha beam· michil mihi pdest·

M cccxxxvij· R ccxvij·

Pretereuntes autem blasphemabāt eū. mouentes capita sua dicētes. Vah q̄ destruit templū. et in triduo illud reedificat. Salua temetipsū. si filius dei es descende de cruce. Dic. Non erat difficile de cruce descendē. sed patne uolūtatis exemplum erat sacmentum. et maiora opa in cruce positus agebat toci? cōmotione nature. J. Blasphemant autē qui ptergrediunt viam et in recto itinere scpt̄ay mcedere nolunt. Mouebāt capita. quia ātea mouerāt pedes nolētes stare sup̄ petrā. Orig. Oms quippe heretici ptereūtes & declmātes blasphemant ihm. non habentes caput firm sed mouentes illud sursū & deorsū. quō non sunt prudentes. nec hnt oculos suos in capite et suo i quo hre debuerāt. ecclīaste dicēte. Sapientis oculi in capite eius sunt. Pretereunciū ergo ē blasphemare filium dei. quia nemo in spū loquens dicit anathema ihu.

Mcccxxxviij Rccxviij. Lcccxxij.

Similiter & pncipes sacdotū illudētes cum scribis & semoribo dicebant. Alios salnos fecit. seipsū non potest salnum facere. Nolentes confitent. quia alios salnos fecit. J. Quig° alios salnos fect. se salnasset si vel Si rex israbel ē. descēdat nūc de cruce. Set et videamus & credamus ei. Confidit in deum. liberet nunc eū si vult eū. Dixit enim quia dei filiꝰ sū. M. Peruertunt vba illa psal miste. Sperauit in domino eripiat eum. salnū faciat eum. quō vult eum. J. Fraudulenta pro missio qđ ei credant. si descēdat nūc de cruce Quid ē mains de cruce adhuc vinentē descendere. an de sepulchro mortuū surgere. Resurrexit & non credt. Ergo si de cruce descēdet non credrēt. Sed mibi videt hoc demones immisisse. Statim em̄ vt fuit crucifixꝰ sensērunt vtutem crucis. et mtellexerūt fracttas eē vires suas. et hoc agūt vt de cruce descēdat D. Sed dominꝰ pmaet in patibulo. vt eos destruat. Ideoq̄ de cruce descendere neglexit quia etiam quosdam de illis qui eū crucifixerunt saluare moriendo curauit. et notandum q̄ in dei vocabulum filij dei scpt̄ura sibi cditū blasphemantes irridēt. milites vero vtpote scpture nescij. non filio da. sed regi indignum insultant.

Mcccxxxix. R. ccxix. Lcccxxv.

Dipsū aūt vnus de bijs qui pendebant latrombo blasphemabāt eū dicentes. Si tu es xp̄s. salnū fac temetipsū. & nos. Maths & marcꝰ introducūt latroes inuiciātes. Lucas aūt non misi vnum de illis. qa pmū vtq̄ blasphemauit. debinc fra adumbrata vnus credidit. A. de ocordia euāgel. Vt ita. Plurat numerꝰ est apud illos p singulari. Qđ genꝰ locucōis inuenimꝰ in epla ad hebreos. clauserunt ora leonis. cum solus daniel significet. et secti sunt. cū de solo ysaia dicat. Et i psalmo astiterunt reges tre & pncipes cōuenerunt in vnum. reges dr xp̄i herodē. pncipes xp̄i pilatum. Quid em̄ vsitati? q̄ vt dicat aliqs et rustici mibi insultāt. q̄uis vnus tm̄ insultet Pagani etiā dixert phedras. & clitimestras cū singule fuerint. Non est g° ocrariū marco & matho. q̄ lucas & vno manifestauit. Sz tunc esset ocrariū si illi dixissent ambos latrones cōuiciatos dño. Ita em̄ non posset sub numero plurali. vnus tm̄ itelligi. Q aūt latro condi cōnem passiōis exprobrat. vmūsis etiā fidelibus scandalum crucis futuꝝ esse significat.

L. cccxxvj.

Respondens aūt alt. incpabat eū dicēs. Neq; tu times dm q̄ in eadē dāna cōe es Et nos quidem iuste. nam digna factis recipimus. hic vero mbil mali gessit. & dicebat ad ihm. Domine memto mei. cum veneris i regnū tuum. Et dixit illi ihus. Amen dico tibi. hodie mecū eris in pradiso. D. Nichil i hoc latrone liberꝰ erat misi cor & ligua vt confiteret dño. iuxta hoc q̄ scpt̄um ē in apl̄o. Corde creditꝰ ad iusticiā. ore aūt ofessio fit ad salutē. Tres vtutes dicit apl̄us manēe in cordibo fidelium q̄s latro seruauit i cruce. Hee antē sunt. fides spes caritas. Fidem habuit quia dñm regnaturum cdidit. Spem habuit quia regni eius aditū postulauit. caritatē tenuit. qa collatronem & miqtate arguit. Confitebat dñm quē videbat secū morientē. quē petrꝰ negauerat. q̄ viderat eū miracula facientē. Magē est gratia dni. & plꝰ tbuit q̄ rogat. Latro em̄ rogabat dñm ut meōr sui fuissz. dns aūt pmisit ei paradisū. Vbi xp̄c fuit ibi padisꝰ fuit. J. In duobus latrombo vtq̄ pl̄s exp̄mit. quoꝝ genꝰ lis adhuc blasphemat indeū. Quidaz autem duos latrones cū xp̄o crucifixos duobo baptizatoꝝ generibo coaptant. Quicumq̄ em̄ in xp̄o ihu baptizati sumꝰ. in morte ipsiꝰ bap-

tizati sum? ℣ed alij hñtes opã fidei·dẽ dño
in carne passo cozonant· alij renuẽtes·dño
gratie pzinantur·

·M·ccij·

Stabant autẽ iuxta crucem ihu mat eius
et sozoz mats ei? maria cleophe·& ma
ria magdalene. Cum vidisset g° ihus matrẽ
& discipulũ stantem quẽ diligebat·dicit mri
sue. Mulier ecce filiꝰ tuus ·Deinꝺ dicit discipulo. Ecce mat tua·& ex illa hora accepit eã
discipl? in ꝓpa ·M· Morat ihsinuat locus.
Facit ꝙ faciendũ ãmonet·scz vt a pijs filijs
cura parentibo ipendat. Ex hac doctrina di
cerat paul? ꝙ docebat dicẽs. ℣i quis aũt
suis·& maxie domesticis non pnidet·fidem
neganit. et est ifideli deficoz. Quid aũt tã do
mesticum cuiꝙ ãm parẽtes filijs·aut filij pa
rentibo. Dns ꝓ se mat altm quodãm° filiũ
ꝓnidebat·iobem scilicet euãgelistam.

·M·cccxl·R·ccxx·Lcccxxvij·

Hsexta aũt hora tenebze facte sũt sup vm
uersam tram·vsq; ad horaz nonam ·T·
Qui scꝫserũt cont eugl m·suspicant discipu
los xpi solis deliquiũ qꝺ statutis tempibo ac
cidere solet·ob impiciam sup dño iterptatos
cum defectus solis numq; fiat·misi oztu lune
Nulli autẽ dubiũ ẽ pasche tempe fuisse plenã
& ne videret vmbra tre·& luna soli oppoita
hues feciſſe tenebras·tum horaz spaciũ pomi
tur·vt oĩs causanciũ occasio sic tollet. Tunc
impleta est hec ꝓphecia. Occũbet sol meridie
& otenebrabit sup traz ĩ die lux·& alibi. Ocubuit sol·cũ adhuc media esset dies. Retexit
sol radios·ne aut pendentẽ dñm videret·aut
impij sua luce fruerent ·B. Notanꝺ ꝙ dns
ꝛcessuro a centro mũdi sole crucifixꝰ fit·quia
ozdo poscebat·vt eodez tempis articulo quo
ade peccãti obclusorat ianuã padisi·panderet
eam latrom pmteti. Origenes. Et sic moy
se manꝰ extẽdente ĩ celũ facte sũt tenebze sup
egiptios tenẽtes dei seruos ĩ ꝓnitutem·ita &
xpo ĩ sexta hora manꝰ extendẽte ĩ cruce ad ce
lum sup ꝓpm q clamauẽat tolle de tra hunc
& crucifige eũ·facte sunt tenebze. & ab omi lu
mine sũt ꝓnati. Item sub moyse facte sunt te
nebze sup omnẽ tram egipti tribo diebo·oĩbo
autem filijs israbel erat·lumẽ im oĩbo locis
in qbo cõmorabant. ℣ub x° aũt tenebe fctẽ
sunt sup oñez traz indeã tribo hoziz. lumẽ aũt

fuit sup omnẽ reliquã terram. ꝙ vbiꝙ illuiat
omnem ecclam dei in xpo. Si emꝫ sup omnẽ
terã tenebze tũc facte fuissent·sine dubio ineiretur in histoziis aliqbo eozũ qui m cronicis
cõscꝫserunt noua talia facta·et si vsq; ad no
nam hozam tenebze fuerunt sup omnem terã
indeam·manifestum est quõ iterũ eis lumen
refulsit· quia cũ plenitudo genciũ intrauerit·
tunc omnis israbel salu? futuꝰ est. Q ante
ebns hozis facte sũt tenebze sup omnem tram
indeã·illud ostẽdit quõ qui ausi sunt lumini
vero manus suas inferre·ꝓpter peccata sua ꝓ
nati sunt a lumine dei patris & a splendoze
xpi. et ab illuminatione spũs sancti. sicut dit
ꝓpha. Obscurẽt oculi eoz ne videãt·

·Mcccxlj. R ccxxj·

Et circa horam nonam clamauit ihesus
voce magna dicens. Heli heli lamasabacthãm. Quod ẽ int̃pretatũ. Deus meꝰ·deꝰ meus
vtq; dereliquisti me. Quidam autẽ illic stantes & audientes dicebant. Heliam vocat iste.
T. Dos arbitroz fuisse romanos·qui nõ intelligebant ebzeum. Sim autem hos intelligimꝰ
fuisse indeos·imbecillitatem domini volebant
infamare· vt homo loquitur· vt homo flet·
vt homo fabatur· vt homo crucifigit·suscepte
nature in ꝑmis pentibus corrupte deplozans
miserias. In quo oñdit quãtũ flere debeãt q pec
cant·quando sic fleuit· qui numq; peccauit.
Principio nigesimi ꝑmi psalmi vsus ẽ·ꝙ eñ
in medio vficuli legit·respice in me supfluũ
est. Legitur emꝫ in hebzeo deus meꝰ deꝰ meꝰ
quare me dereliquisti. Ergo impij sũt qui psalmũ ex psona dauid siue best· siue mardoch
ei dictum putant. Origenes. Et quia omnis
vox xpi filij dei magna existimanda ẽ·etiam
si fuerit lenis. reqrendũ ẽ aliquid absconditũ
magnũ· ꝙ clamat ad deũ dicens quare me
dereliquisti. Sed quantũ ad illa in quibo fuerat forma dei invisibilis· et imago scdm patrem derelictꝰ ẽ a patre qñ suscepit formã ser
ui·et derelictꝰ ẽ ꝑ hominibo vt talia et tanta
suscipet·vt vsq; ad moztem veniret·et mozte
crucis q̃ inter homines ꝛpissima esse videtur.
Extremum autem derelictionis eius erat et id
qꝺ interl atrones est crucifixꝰ·et ꝙ blasphemabant eũ ptereuntes mouentes sup eum capita sua·et ꝙ pncipes cum scribis dicebant.
Alios salnos fecit·seipsũ non potest salnare.
Adhuc autem & illud ꝙ etiam latrones imꝑ

pabant ei in cruce. Ergo manifeste intelligere poteris qđ qđ fit dicit quare me dereliquisti. faciens opationem glorie illi? qm habuit apud patrem. ad confusionem quā contempnens substinuit crucē. Sedes em̄ illi? erat sicut sol in conspectu dei et sicut luna pfecta in eternum et erat testis eius fidelis in celo. Postea autē et p quibo dicit quare me dereliquisti supadidit dicens. Tu autē repulisti et p nichilo deduxisti et distulisti xp̄m tuū. Euertisti testamentum serui tui. pfanasti in terra sanctitatē ei? et cetera. Vides ergo tenebras factas dixit magna voce sua. Quare me dereliquisti Illud ostendere nolens p hec. quō volens dereliquisti me pater. et talibo exanimatum calamitatibo tradidisti. vt populus qui fuerat apud te honorat? recipiat que in me ausus ē implens mensurā patrū suorū. et que sup̄ pphetas fecit vt p̄uet̄ a lumine tue pspectionis. et efficiat̄ in tenebris. quasi te deo eis ne quaqm̄ psente. Sed & p salute gentium dereliquisti me. vt derelicto israbel. fieret gentiū salus. Vel ita. Videns peccata hominū p q̄ bus paciebat̄ dicebat. Quare me dereliq̄sti. vt fierem q̄si q̄ colligit spupulam in messe. & sicut qui colligit racemos in vindemia. cū nō sit botrio ad māducandū p̄mitina. et hec dico quia pijt timorat? a tra. et qui corrigat. mt̄ hommes non ē. Drinsq̄ finiat̄ noua clamaut̄ dom̄i? voce magna q̄si postulans vt oriat̄ sol terre. soluens in ea tenebras trium horarū. secundum qđ tradidimus sup̄. Fact? emm p nobis maledictū. quia maledict? omnis qui pendet in ligno cū naturalit̄ benedictio esset. consūpsit & soluit et dissipauit omnem maledictionem humanam.

Acciij. M cccxxxiij. Rccxxj.

POstea sciens ihūs quia omnia iam cōsūmata sunt. vt consūmaret̄ scptura dicit. Scio. Vas vero positū erat acceto ple⁹. A. De hac scptura dicit. et in siti mea potauerūt me acceto. Tamq̄ diceret. Hoc mihi? feciſtis date qđ estis. Iudei erāt accetū degenerātes a vino patriarchay & pphay et tamq̄ de plēo vase. de mētate mundi hui? impleti. Omia quidem iam cōsūmata erāt que oportebat fieri anteq̄ accipet acetū.

Mcccxlij. R. ccxxij. Lcccxxiij.

ET continuo currens vn? ex eis acceptā spongiā implcuit aceto. & ipposuit harundini et dabit ei bibē. J. in mr̄. Inuenit similitudinem eor spongiā canā. ifirmā. aridā. igmto aptam. Implet aceto. hoc est malicia & dolo De quo dns. Dilatauisti te vineā sorech. et quō conūlā es. i amaritudinem vitis alene. Et expectauit ut faceret vuas. & fecit spinas. M. Iudei cor hēbant velut spongiā. caūnosis quodāmodo atq̄ tortuosis latibul̄ fraudulentū. ysopum aūt cui scōm iobem ccumposuerunt spōgiam aceto plenaz. quō herba humilis est & pect? purgat. xp̄i humilitatē accipim? qm̄ circūdederūt. Vnde psalmista. asperges me ysopo & mūdabor. xp̄i namq̄ humilitate mūdamur. Per harūdinē cui ipposita est spōgia. scriptura figūficat̄. q̄ hoc facto implet̄. Sicut em̄ ligua p sono quem exprimit pom̄t̄. vnō grecam liguā vl̄ latinam dicim?. sic harūdo dici potest. lita q̄ harūdine scribit̄. M. Imponunt g⁰ spōgiam harūdini id ē euentū rei pmisse pphie adiūgunt. Acetū g⁰ erāt & aceto plem. quia ipsi erāt corrupti. et corrupcōe plem. Hoc aceto milites potant dominū. quē illor suggestiōe morti t̄dunt. Hoc aceto. sucus letalis pomi abstergitur.

.M. cccxlij. R. ccxxiij. Lcccxxix. A. cciiij

CUm g⁰ accepisset ihs acetū. dixit consumatum est. A. Nihil remisit dns ad faciendum de hoc qđ oportebat fieri anteq̄ morēt̄. Bene g⁰ dixit cōsūmatū est. & illo qđ pphatū erat. Dyl. Vl ideo dixit consūmatū est. quia omne viciū hūane corrupcōis hausisset.

CEteri vero dicebāt. Sine videam? an venit helyas liberās eum. Quia voce dni male itellexerāt. frustra adnentū helye expectabant. Aug? & cor. eugl. Marcus dicit illū qui ipsi spongiā hoc dixisse. vnō itelligimus & hūc dixisse & alios. Lucas hoc p occupauit ante latronis insultacōez. Nā semel cōplecti voluit. qđ a militibo factū & dictū est Vbi monē non debet qđ non vnū. sed plures dixit acetū obtulisse sicut iobes. genus em̄ locutionis tenuit de quo supra tractauimus.

.M. .R. .L.

IHesus aūt iterz clamās voce magna. L. pater in manus tuas cōmendo spiritū meū. A. .M. R. L. et iclmato capite emisit spiritum. J. i marcū Infirmata et em̄ carne. mox

diuina virtus inualuit · que dicit. Tollite portas principes vestras · et eleuamini portę eternales · et introibit rex glorię. Quis est iste rex glorię · dominus virtutum ipse est rex glorię. Hęc ille cum exaltata uoce uel nulla moriendo · quo de tra sumpsit · ille cum exaltata uoce expirauit · quo de celo descendit · Origenes. Inclinauit caput · et quasi supernis spiritum reparans tradidit spiritum · qui portabat illum in sinu suo fouebat et confortabat. Vnde alibi dicit. Nemo potest tollere a me animam meam · sed ego pono eam · D. Patrem inuocando · filium dei se esse declarat · spiritum uoluntario commendando · non defectum sue uirtutis · sed confidentiam eiusdem cum perceptatis infinuat. Amat dare gratiam pius vt nos edificet · gratiam dare catholicis. Spiritum commendat pater · iuxta illud quod in psalmo dicit. Quoniam non derelinques animam meam in inferno · nec dabis sanctum tuum videre corruptionem ·

·M·cccxliij·R·ccxxiiij·L·cccxxviij·

Et ecce velum templi scissum est in duas partes a sumo vsque deorsum · Remigius Legis sacramenta quę prius tegebantur patita sunt · atque ad gentiles transierunt. Velum quod dicebatur extitisse scissum est · quia nunc ex parte videmus · cum autem venerit quod perfectum est · velum mutuo dirumpetur · In duas partes videlicet in vetus & nouum testamentum scissum est · & a sumo vsque deorsum · hoc est ab initio mundi quando homo editus est · vsque ad consummationem seculi ·T· In euangelio nazareorum cuius sepe mentionem facimus · superliminare templi infinite magnitudinis fractum esse legimus · Josephus quoque refert virtutes angelicas portas quondam templi pariter tunc concrepasse · et insequens ex his sedibus ·

·M·cccxlv·

Et terra mota est · & petre scisse sunt · et monumenta aperta sunt · & multa corpora sanctorum qui dormierant surrexerunt · & exeuntes de monumentis · post resurrectionem eius uenerunt in ciuitatem sanctam · & apparuerunt multis Magnitudo signorum iuxta illud · demonstrat dominum suum crucifixum Mistice autem corda frenorum mota sunt · qua sicut propheta dicit · conturbati sunt omnes qui videbant eos id est discipulos xpi · & timuit eis homo. Qui prius erat saxei & quasi mortui in intellectu · per ea cordis emollita duricia · recognouerunt catholicam Vel petre scisse sunt id est uaticinia prophetarum quę petre dicunt a xpo petra · ut quicquid in eis duro velamine legis clausum erat · scissum patet et gentibus & quo lazarus mortuus resurrexit · resurrexerunt multa corpora · ut dominum ostenderet · resurgentem et tm cum monumenta apta sunt · no autem resurrexerunt quam dominus · vt ceteri promereri resurrectionis ex mortuis. Sanctam ciuitatem dicit · aut celestem iherusalem in qua visi sunt · aut terrenam que ante sancta fuerat propter templum et sancta sanctorum · et ad distinctionem aliarum urbium ydola colebant · Remigius. Multis apparuerunt · his qui videre meruerunt. Dij conuertuntur cum dominus ascendente · ascendisse simul cum corpore ·

M cccxlvj·R cccxxv·L cccxxx·

Centurio autem et qui cum eo erat custodientes iesum viso terremotu · et his que fiebant · timuerunt valde · glorificantes deum dicentes. Hic homo iustus · est vere dei filius. Centurio confitetur eum esse dei filium · et arriani predicat eum esse creaturam. D. Non solum autem centurio glorificauit deum · sed & milites qui cum eo erat custodientes iesum. Fiunt itaque nonnulli primi · quia gentiles confitentur · et plebs iudaica cecata negat · vt fiat eis error prior priore. Vnde merito per centurionem fides ecclesie signatur · que velo misteriorum celestium per mortem domini reserato · continuo iesum & vere iustum hominem · et vere dei filium synagoga tacente confirmat

R cccxxxj M·cccxlvij·L cccxxxi·

Et omnis turba eorum qui simul aderant ad spectaculum istud · et videbant quę fiebant · percutientes pectora sua reuertebantur a longe · & mulieres multe que simul cum eo ascenderant a galilea iherosolimam. Inter quas erat maria magdalene · et maria iacobi minoris · et ioseph mater · et salome mater filiorum zebedei et cum esset in galilea sequebatur eum hec videtes M. Reuertebantur a longe videlicet a locis aliquantulum longe remotis · ab ipso crucis patibulo. Percussio quidem pectorum dupliciter potest intelligi · seu quia dolebant dominum iniuste occisum qui eum dilexerant · seu quia timebant de glorificatione eius · qui mortem eis impetrauerant. T. Comites habuit dns mariam magdalenam a qua septem demonia eiecerat · et matrem filiorum zebedei que regnum liberis suis postulauerat · et alias qs in euangelio legimus · Consuetudinis enim indeorum fuit · vt mulieres de substancia sua victum et vestitum preceptoribus ministrarent. Hoc tamen quia scandalum facere poterat in nationibus · paulus abiecisse se memo

rāt. Nunqd non habēm? potestatē sororēs mulieres circūducendi · sicut et ceteri apostoli Ministrabant autem domino carnalia p spiritualibo. non q̄ indigeret · sed vt ostenderet magistros debere esse contentos ex discipl'is victu atq; vestitu. H. in mr̄. Minor iacobus dict? est iacobo alphei · ad distinctionē maioris iacobi filij zebedei · qui inter p̄mos apl'os vocat? ē. Dic minor iacobo · et frat̄ domini dicebat̄ eo q̄ esset fili? marie matt̄ere domini Ipsa ē maria cleophe · dicta ita a patre siue a cognatione vel fortasse quia vir eius alphe? etiā cleophas ē dict? · vel ipsa maria defuncto post natū iacobū alpheo · cleophe nupsit.

A ccv.

IVdei igr̄ quō parasceue erat · vt nō rmaēnt in cruce corpora sabbo · erat em̄ magnus dies ille sabbati · rogauerūt pilatū vt frāgerent̄ crura eor̄ et tollerent̄. A. Non crura tātum tollerent̄ sed hij quibo ideo crura frangerent̄ vt morerent̄ · ne dint̄m cruciat? vltore festū fedarent. H. in mr̄. Parasceue autē grece latine dicit̄ p̄paratio. Quo nomine iudei inter grecos morantes sextam sabbi appellabant · eo q̄ in illa die soleant p̄parare necssaria sabbi

VEnerunt ergo milites et p̄mi quidē fregerunt crura · et alteri? qui crucifix? est cū eo · A. Ad ihesū autem cū venissent · vt viderunt eum iam mortuū non fregerūt eius crurā · sed vnus militū lancea lat? ei? apuit · et cōtinuo exiuit sanguis & aqua · vt scptura impleatur Os non comminuetis ex eo. Item alia scriptura dicit. Videbūt in quē t̄nsfixerūt. A. Vigilāti vbo usus ē euangelista non dicendo percussit aut vulnerauit · sed apuit · vt illinc quodam° vite ostium panderet̄ · vnde sacmenta ecclesie manauerunt · sine quibo non intrat̄ ad verā vitam. Hoc p̄nunctianit ostium in latere archē noe · et p̄ma mulier facta de virili latere. Illis autem p̄ceptum ē os non comminuetis ex eo · q̄ celebrare iussi sunt pascha ouis immolatiōe in veteri lege.

C Capitulum tredecimum

Mcccxlviij · Rccxxvii. Lcccxxxij. Accvi

QVm sero autem factū esset · venit quidam homo dines nobilis decurio · ab arimathia ciuitate inde ·

nomie ioseph · vir bonus & iustus · qui & ip̄e occultus discipul? erat ihu p̄pt metū iudeor̄ qui expectabat & ip̄e regnū dei. Hic non cōsenserat consilio & actibo eor̄. Hic accessit ad pilatū · & petijt corp? ihu. Pilat? aūt mirabatur si iam obisset · & accersito cēturione · interroganit eum si iam mortu? esset. Et cū cognouisset · iussit reddi corpus · I. Dines erat ioseph · & ideo potuit impetrāe a pilato · ad quem pauper non erāt ansi accedē · corp? ihu. De ipso putant quidā p̄mū psalmū esse cōpositū beat? vir q̄ non abiit i consilio impior̄ · H. Decurio vocat̄ qui ē de ordie curie · et officiū curie administrat. Qui etiā dr curial' · a p̄curatione ciuili. Arimathia est ramatha ciuitas helchane · & samuel' · A. d concordr eugl'. Ioseph fiducia dignitatis qua p̄ditus erat familiarit̄ intranit ad pilatū · iam mim? curans de iudeis · q̄nis antea i audiendo dño deuitaret inimicicias eorum.

·A· ccvij ·

VEnit aūt & nichodem? qui venerat ad ihesum nocte p̄mū · ferens mixturā mirre & aloes · q̄si libras centū. Non ita distinguendū est · vt dicam? primū ferens · sed primū ad similiora pertinet ita. Qui venerat ad ihesū nocte p̄mū. Iste nichodemus postea fact? est discipulus xp̄i · vt patet in reuelatione corporis beati stephani ·

·xxxiij·

·A. ccviij· M·cccxlix· R· ccxxviij· Lccc

HCceperunt g° corp? ihu et liganerūt eum limteis cū aromatibo · sicut mos ē iudeis sepelire · A. Non frustra dixt̄ euglista iohs sicut mos iudeis ē sepelie · sed i officijs mortuor̄um mor̄ē cui? q̄z gentis admonuit seruand̄ · A · d concordr eugl'. Et quia alij dixerūt corpus inuolutū a ioseph sindone · nō ideo p̄bi buerit alia limtea potuisse afferri a nichodemo q̄mq̄ p̄pt̄ sudar̄ capitis · & mistitas quibus corp? alligatū est · qa de lmo erāt · verissime potuit dici q̄ vna sindo fuit ibi · I. Ex simplici sepultura domi ambitio diuitū cōdemnat̄ · qui nec i tumulis p̄nt carere diuicijs. Misstice aūt possum? intelligē q̄ corp? dni non auro nō gēmis non serico · sed puro limteamine obuoluend̄ sit · q̄mq̄ & hoc sig̃ficet q̄ ille i sindone mūda inuolnat ihm · q̄ pura eū mēte suscipit · H. in mr̄. Legimus esse statutū a beato siluestro papa · vt sacficiū altaris celebretur

tantūmōdo in lintheo panno · sicut corpꝰ do
mini ē sepultū in sindone munda · A.
ERat autē in loco vbi crucifixꝰ ē ortus ·
et in orto monumētū nouū · A · L · in quo
nondū quisq̄ positꝰ fuerat · M · R · L · A · et
posuit illud ioseph · Mathe? · R · et advolvit
saxum magnū ad ostiū monumēti · & abijt
Joseph ipo fuit monumēto corpꝰ ihū · qa pr
nobilitatem potencie scl'aris illud accipe · & p
iusticiā meritoꝝ dignus fuit sepelire · In quo
obstruit ⁊ giūsatio indeoꝝ · nam dicēt non se
pultū · quem dixerūt raptū · si apli sepelissent
eum · A · Accelerat sepultura ne advesperas-
ceret · qñ iam gpt parasceuen facē tale aliqd
non licebat · In nono ponit monumēto · ne pꝰ
resurrectionē cetis corpibꝰ remanētibꝰ surrex
isse aliꝰ fingeret · Monumentū q̄ apd mathm
& marcum & petra excisū fuisse meōrat · ne si
ex multis lapidibꝰ edificatū esset · suffossis
tumuli fundamētis ablatꝰ furto dicēt · So
lus tumulo dñs inclusit · vt specialis illi? se
pultura nre dissimilis esset · sicut cet'a archana
dispensationis ei? · Vnd illud · Singulariter
sum ego donec trānseā · & illud · Quō tu domie
singulariter in spe cōstituisti me · Dotest aūt
nouū sepulchꝝ marie vgmalem vtum demō-
strare · saxūq̄ magnū ostio oppositū ostendē
non absq̄ auxilio plurimoꝝ sepulchꝝ potuis
se reserare · A · Sicut i marie vtero nemo ante
illum · nemo pꝰ illum conceptus est · ita in hoc
monumēto neo añ · neo pꝰ sepultꝰ ē · D · i mr ·
Dicit aūt monumētum dni · qd dom? fuerit
rotūda & subiacēte rupe excisa · tāte altitudis
vt intꝰ cōsistens homo · vix manū extēta · culm
possit attingē · Que habet introitū ab oriente
cui lapis ille magnꝰ ipositus ē · In cuiꝰ monu
mēti parte aq̄lonali sepulchꝝ ipm · hoc ē locꝰ
dnici corpis & eadem petra factū est · septē ha
bens pedes lōgitudinis · triū vero palmoꝝ mē
sura · cetero pauimēto altiꝰ eminēs · Qui videt
locus nō desup · sed a latē mēdiano p totum
patulꝰ est · vnd corpꝰ inferebat · Color autē
eiꝰdem monumenti ac loculi rubicūdo & albo
dicitur esse pmixtus ·

· M · CCCl · R · CCxxix ·

Erat aūt ibi maria magdalene et alt'a mā
ria · sedentes cont' sepulchꝝ · Cetis relin-
quentibꝰ dñm · mulieres i officio pseuerāt · ex
pectātes dei pmissū · et idō meruerunt prime
vidē resurgentē · quia q̄ pseueraūit vsq̄ in finē

hic saluꝰ erit · Sctē mulies diem parasceues
celebrant · cum amme hūiles salnatoris vsti-
gijs obsecunt i hoc scl'o · in quo futura rēges
est pparanda ·

· L · CCCCxxxiiij ·

Ierunt qm̄ positum erat corpus eius ·

Lcccxxxv · Rccxxx ·

ET reuertentes parauerūt aromatā · et vng
uenta · vt venientes vngerēt eū · et sabbo
quidem silnerūt scdm mandatū · B · Mandatū
erat apud indeos vt sabbati silenciū a vespera
usq̄ ad vesperam id ē a solis occasu · usq̄ ad so
lis occasū seruaret · Quod & mulieres fecerūt
que visa sepultura domini emerunt aromata
in parasceue ante solis occasū · vel in sabbato pꝰ
occasū solis · et pparauerūt ea · vt mane corpus
domini vngerent · Recordantes ergo fideles
sepulturā domini quasi aromata parāt · si ad
opa vtutū quibꝰ xps delectat' se conuertant ·
et sabbato quidem silent venturi post sabbatū
cū muneribꝰ ad dominū · quia simta ppacōe
ptis vite in requie gaudent expectare die
resurrectionis · et tūc xpo offerre spirituales
actiones quasi aromata redolentes · Sexta
die fact? ē homo · sabbato requieuit deꝰ · Ideo
sexta die ihūs p homie morit · vnde et dixit
cōsūmatū est id est sexta die opꝰ p redēpcōe
mundi expletū est · et in sabbato quieuit in se
pulchro · Ita et nos in hac sexta etate pro
domino pati debemus · et in septia q̄ est mor
tuorum in secreta pace q̄escere · donec octana
resurrectionis veniat · In gemi septima dies
vesperam hūisse non legit · qr in illo scl'o rēges
aiaꝝ nullo meroze cōsūmit · sed gaudio resur
rectionis anget ·

Mcccli ·

ALtera aūtem die que est post parasceuē cō-
uenerunt pncipes sacdotū et phariseī ad
pilatū dicentes · Domine recordati sumus qr
seductor ille adhuc vinēs dixit · pꝰ tres dies
resurgam · Jube ergo custodiri sepulchꝝ usq̄
in diem tercium · ne forte veniant discipli ei? et
furēt eū · et dicant plebi surrexit a mortuis ·
et erit nouissimꝰ error pior priore · Alt'a die a
sabbato que ē parasceuen vident inui hoc dixis
se domino iam sepulto · Vel fit alij libri hñt ·
altera die que ē post parasceuen id ē in sabbato

hec dixerunt. Est autem credibile q̄ hec et alia que non scr̄pta dixerit vt̄ q̄ die manifesta eor̄ inuidia ad famam dominī extinguēdam.

Ait illis pilatus. Habetis custodiam·ite custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes. munierunt sepulchr̄·signantes lapidem cum custodibus. Dic̄· Met? furandi cor̄poris·et sepulchri custodia atq̄ obsignatio testimōiū est stulticie et infidelitatis·cū prius p̄cepto dominī conspexissent de sepulchro mortuum suscitatū. A. Q̄ autem in sepulchro ponēdus esset·pp̄be testiomū ē dicentis. Dic habitabit in excelsa spelunca·petre fortissime. Statiq̄ post duos v̄biculos seq̄t·regē cū gl'a vidēbitis

M cccliij. R cccxxxj. L cccxxxvj·A ccix

Vespere autē sabbati·que lucescit in p̄ma sabbati·cū adhuc tenebre essent·venit maria magdalene· et altera maria· et salome ad monumentū·portātes que parauerāt aromata Nomine vespis·noctem designat·a parte totum intelligens. Vesper em̄ p̄ncipiū noctis est. Ideo non ait qui lucescit·sed que lucescit scd̄m intellectū relationem faciens ad noctem que i aurora diei dominice t̄minat. Ea vero causa intelligit eandem noctem sic appellasse quia iam licebat eis parare et afferre aromata t̄nfacto sabbato H. mom'. Ordinator tēporum vltima noctis hui? pte surrexit. Quid ē aliud resurgere dei filium. nisi reuiuiscere id ē ex morte ad vitā redire· Hac nocte p misterium resurrectionis dominī tempor̄ ordo mutat? ē. Aptissime quondā nox sequebat diē quia homo a luce paradisi peccando lapsus·in hui? seculi tenebras erūpnas q̄ decidit. Aptissime nunc dies sequit̄ noctem·quando p fidē r̄surrectiōis a peccati tenebris et vmbra mortis· ad lucem vite x̄po largiente reducimur. A de concordia euangl'istar̄. Illud ergo q̄d dicit̄ domi? fuisse tribo diebo et tribo noctibo in corde terre· sicut Ionas fuit in ventre ceti. restat in hoc modo loquendi quo a p̄te totū intelligit̄ accipiam? videl' p extremam p̄tē diei p̄asceues quo sepult? est dominus totā diem cum sua nocte iam p̄terita· et p noctem sequentem sabbatū t̄cium diem totū. I. in sermone sup hoc capl'm. Prima autem sabbati vel vna sabbati· siue sabbator̄·dies dominica intelligenda ē·quia omnis ebd̄a in sabbatum et in p̄mam·et in scd̄am & in terciam et in q̄rtam & in quintā·et in sextam·sabb̄i diuidit̄

M. Ipsa etiam ebd̄a ex p̄rogatiua sabbati n̄ numq̄ sabbatū dicebat̄ vt ibi. Ieiuno bis in sabbato id ē in septimana·

Et orto iā sole dicebāt adinicē. R. Quis r̄uoluet nob̄ lapidem ab ostio monumēti Erat quippe magn? valde ·A· de concord. euagl'. Orto iam sole id ē cum celū ab orientis parte iam albescer̄et·q̄ non fit vtiq̄ nisi solis orientis vicinitate. Eius ē em̄ ille fulgor qui nomie aurore appellari solet ·H· Q̄ mulieres valde dilinculo venerunt. magn? feruor in ueniendi dn̄m ostendit̄. Mistice vo nob̄ dat̄ exemplū·ut decussis vicior̄ tenebs ad domī corpus accedamus. Nam sepulchrū·altare dominicū sig̃ficat·i quo carnis eius ac sanguinis misteria celebrant̄. Aromata aūt que mulieres deferūt·odorem vtutū & suauitatē orationū sig̃cāt·cū quibo altari dēm? appinquare·M·

Et ecce tremot? factus ē magn?. Angel? em̄ dni descendit d̄ celo·& accedēs reuolvit lapidem ·H· i omel'· Angl'us reuoluit lapidem·non ut egressuro dn̄o ianuā pandēret· sed vt egressus ei? · facti iam indiciū p̄starer̄et Qui em̄ clauso vtero mortalis exijt· immortalis iam factus sepulchro clauso exire potuit & exijt. Q̄ aūt tremotus resurgēte dn̄o sicut & morientē factus ē magn?· sig̃ficat frena cordia & celesti spe deiecta p fidē passiōis ac resurrectiōis ei? cōcutienda ad pēnitenciā·ac salubrimo panore p̄mota ·ad vitaz sublimāda ppetuā. Lapidis aūt reuolutio reserationē im finnat sac̄mentor̄. q̄ velamie litere tegebant̄· Lex em̄ i lapide scr̄pta ē· cui? ablato tegmine gloria resurrectionis ostensa est· ·L·

Et respicientes vidēt reuolutū lapidē a monumēto·& angelū sedentē sup eum. Erat aūt aspect? eius sicut fulgur·vestimēta eius sicut nix ·Gr· Quia ds & tribit̄ ē pctōribo et blād? iustis·recte sic angl? monstrat̄·ut de sua spē·et t̄reret reprobos·& mulcēret pios. In fulgure em̄ t̄roz timoris ē· in nive blandimentū cādoris ·Cādor etem̄ vestis·& ag̃l'ice & n̄re festiuitatis gaudia nunciauit. Illa em̄ dn̄i resurrectio·et nos ad immortalitatem reduxit·& angelor̄ numer̄ restituens ·celestis patrie damna reparauit ·H·in marcū ·Sedebat g° regnantem indicās·qui i natiuitate stando bellatur̄ signauerat. Sedebat g° sup lapidē quo monumētū claudebat̄·vt claustra inferor̄ supata docēt. Sedebat vt marc? determiat·i dextris id ē ad meridianā plagam loci illi?·vbi fuerat corp? ih̄u. Corp? em̄ q̄d

resupⁿ iacēs caput hēbat ad occasū. dextrā hēbat ad austr. Gr. Quid per sinistrā nisi vita p̄sens. quid p dextrā nisi vita ꝑpetua signatur. Vnd illud. Leua eius sub capite meo. & dextra illius āplexabit me. Quia g̃ iam redēptor p̄sentis vite corrupcōem t̄nsierat. recte angelus qui nūciaē phennē eius vitā venerat. in dextra sedebat. B. Ministrā dei id ē p̄spe ritatē vite p̄sentis q̄si sub capite eccl'ie posuit q̄m intētione sūmi amoris p̄mit. Dextra vō dei eam amplectit. qa sub etna eius beatitudīe tota deuotione contmetur.

.M. ccclij. R. ccxxxij. L. cccxxxvij.

Pre timore aūt eius exriti sūt custodes. & facti sunt velut mortui. Respōdit angelus dixt mulieribo. Nolite timē vos. Scio em̄ q ihm q crucifix est q̄ritis. non ē hic. Surrexit em̄ sicut dixt. Veīte & videte locū vbi posit erat dns. I. Ac si dicat. Si vbis nō creditis. vacuo sepulchro ēdite. Angel nō consolat custodes. sed mulieres. In icredul' imq̄t p̄seueret panor. ceīm vos qa ihm q̄ritis andite q surrexit. Gr. Daueāt illi qui nō amant aduentū supnor ciuiū. ptimescāt qui carnalibo deliderijs p̄sti. ad eor societatez se ꝑmgē posse desperāt. Vos cur timetis. que vros cōcines videtis. Non ē hic p p̄senciam carnis. qui nusq̄ deest p p̄sencia maiestatis. I. in marcū. Radix amara crucis euanuit. flos vite cū fructibo erupit. id ē qui iacuit in morte surrexit i gl'a. B. Corpus ihū mortuum non inuenit. sed vinū euāgelizat. quia & si cognouimus scōm carnem xp̄m. sed iam nunc non nouimus.

.L. cccxxvj. M. ccclij. R. ccxxxi. A. ccix.

Et factū est cū mente cōsternate essent de isto. ecce duo viri steterūt secus illas in veste fulgēti. B. i mr. Angeli nō solū verbo sed etiā fulgēti habitu gl'am ānunciāt triūphā tis. Mulies angl'os videt q̄ cum aromatibo venerūt. qa ille mētes supnos cines aspiciūt que cum vtutibo ad dm p sancta videria p' ficiscunt. Mente cōsternate erāt. qa & magnū lapidem reuolutū stupebant. & corp non inuentū dolebāt. Sciendū q̄ sicut angl'i legunt astitisse sepulchro saluatoris. ita ēndi sunt assistere misterijs corpis dni tempe cōsecrationis. Vnd apl's monet mulies i eccl'a velari

ꝑter angelos.

Lcccxxxvij. Mccclijx. Rccxxxij.

Qvm timerent autem & declmarent. unl tum in terram. dixerunt ad illas. Quid queritis. Vinentē cū mortuis. Non ē hic. sed surrexit. Recordamini qualit locut ē vobis cum adhuc in galilea esset. dicēs. Quia oport tet filium hominis tradi in manus hominū pec catorum. et crucifigi. et die t̄cia resurgere. Im possibile ē non fieri qd dixit. et quō constat. inter discipulos etiam femmis q̄ eum seq̄bāt dominus se resurrectum p̄dixit. Quare ergo iam resuscitatū querūt cū mortuis id ē m monumento qui locus ꝑ̄ns ē mortuor. Nos exēplo feminaꝝ quociens eccl'am intramus. cū omni humilitate mgredi debem. Ad spectū angelorum unltū declmam in terram. cum superna ciuiū gaudia contemplantes. nos cmere esse rēolim. sicut beat abrahaam inquit. Lo quar ad dominū meū. cū sim pulvis & cinis. Nota q̄ sancte mulieres non in terrā ceciderisse sed unltū dicunt declmasse. vnde mos obtinuit ecclesiastic. vt vel in memoriam dominice resurrectionis. vel in spem nostre. omibo dominicis diebo. etiam q̄dragesime tempore non flexis genubus. sed declmantis in tram vltibo orem. Nō immerito vno die et duabo noctibo in sepulchro iacuit dominus. qz lucez siue simple mortis. tēbris duple nr̄e mortis adiunxit. Ipse quippe sola carne mortem suscepit. et duas nostras. carnis & spūs soluit.

.M. R.

Et cito euntes dicite discipulis eius quia surrexit a mortuis. et ecce p̄cedet vos in galileam. Ibi eum videbitis. ecce p̄dixi vob Mulieribo dicit vt nuncient apl'is vitam resurgentē. quia p mulierē mors fuerat ānuncciata. Gr. Galilea t̄nsmigcio facta interp̄tat. et iam rēdemptor a passione ad r̄surrectionē. a morte ad vitam. a pena ad gloriam. a corruptione ad incorruptionem transmigranerat Post r̄surrectionem in galilea a discipl'is videtur. quia r̄surrectioms eius gloriam p̄ leti videbim. si modo a vicijs ad vtutū celsitudinem t̄nsmigrem. Vel ita p̄cedit eos in galileam hoc ē in voluptabrū gencium. vbi aī error erat & lubricū. et firmo pede vestiginm non ponebāt.

t recordate sunt verboꝝ eius. ·L·

·M·ccclviij·R·ccxxxiij·L·cccxxxviij·

Et exierũt cito ꝺ monumẽto cum timoꝛe & magno gaudio currẽtes nũciare discipulis eius. De miraculi magnitudie timebãt. de desiꝺata ꝛ̃surrectiõe gaudebãt ·A·ꝺ cõcorꝺ eugl'. Q̃ gº marcꝰ dicit illas timẽtes fugisse de monumẽto. & nemi quicq̃ dixisse. itelligamus ipsoꝝ angl'oꝝ nemi aulas fuisse aliquid dicẽ. aut ipoꝝ custodum quos iacentes viderũt. ·A·ccx·

Incurrit gº & venit ad simonẽ petrum & ad aliũ discipulũ quẽ amabat ihus et dicit eis. Tulerunt dñm ꝺ monumẽto. & nescio ubi posuerũt eum ·A· Nõnulli codices hñt dñm meũ. q̃ videri dictũ põt ꝓpensioꝛe caritatis & famulatꝰ affectu ·A·ꝺ ocorꝺ eugl'. Erat em̃ maria magdalene cetis mulieribꝰ fernentioꝛ. unde & solam eam omemorat iohes venisse tacitis alijs q̃ cum illa fuerũt. et putauit ablatũ corpꝰ ihũ qꝺ non inemit. Cucurrit ergo & nũciauit petro & iohi. ut aut secũ quererent. aut secum dolerent.

Exiit ergo petrus et ille alius discipulꝰ. & venerunt ad monumentũ. Currebãt autẽ duo simul. et ille aliꝰ discipl'ꝰ p̃cucurrit celeꝰ petro. et venit priꝰ ad monumentũ. & cũ se meliasset. vidit posita linteamia. nõ tamen introinit. Venit simõ petrꝰ sequẽs eum. & introinit i monumentũ. & vidit linteamia posita. & sudariũ qꝺ fuerat sup caput eius. nõ cum linteamiꝫ positũ. sed sepatim involutũ in unũ locũ. Tunc gº itroinit & ille discipl'ꝰ qui venerat priꝰ ad monumentũ. & vidit & ꝯdidit. Nondũ em̃ sciebãt scꝑturã. quia oporteꝫ eũ a mortuis resurgẽ. Alb. Vidit vacuum sepulchrũ. & ꝯdidit q̃ mr̃ dixerat scꝝ de monumẽto sublatũ. Erãt em̃ adhuc in mẽtibꝰ eoꝝ tenebre. usq̃ a deo ut cũ ab ipo dominio apte diceret. scꝑtura. ꝓp̃t consuetudinẽ audiẽdi ab eo pabolas non itelligerẽt ·T· ad ebidiã. li. xij. questionũ. Quõ aut custodiẽte turba militũ. petrꝰ & iohes igressi sunt. Quia magno tremotu facto. p̃fecti custodes. aut fugerũt. aut anio torpuerũt ·Gr̃· Per iohem qui p̃cucurrit signat synagoga. p petrũ eccl'ia Johãnes fuit inioꝛ petro. qa & poꝛ est synagoga ad dei culturã q̃m eccl'a gentiũ. ad usũ tamen seculi poꝛ est multitudo gentiũ q̃ synagoga. paulo attestante q̃ ait. Non prius qꝺ

spũale est. sed q̃ animale ẽ. Cucurrerũt simꝫ quia ab oꝛtꝰ sui tempe usq̃ ad occasum pari via. et si non pari sensu gẽtilitas. cũ synagoga cucurrit. Currebãt p decursũ huiꝰ mundi. in dei p legis literã. gẽtiles p legẽ nature. Synagoga poꝛ venit ad monumẽtũ ꝓphecias ꝺ passione dñi audiẽdo. sed mime int̃uit. qa credẽ noluit. Linteamia sũt sacramẽta scꝑture. Sudariũ capitis dñi cum linteamiꝫ nõ inemit̃ quia attestãte paulo. caput xp̃i ꝺs. & diuinitatis in oꝑhensibilia sacramenta. ab infirmitatis nr̃e coꝝmicõe distincta sũt. Involutũ inuenit̃ quia qꝺ involuit̃ eiꝰ nec initium. nc finis aspicitur. Celsitudo em̃ diuinitatis. nec cepit esse. nec desinit. In unũ locũ addit̃. qa in scissuramentiũ deꝰ non est. et qa p sudariũ solet tergi sudoꝛ laborantiũ. põt etiaz sudarij nomie exp mi laboꝛ dei. qui in se ẽ semp quietus. & in cõmutabilis. sed tamen laboraẽ se denũciat. cũ duras hoim p̃nitates poꝛtat. Vnꝺ p ꝓphã dicit. Laborani sustinẽs. Bene gº seoꝛsũ inuenitur. qa redemptoꝛis passio lõge a nr̃a diuincta est. Ipse em̃ sine culpa ptulit. nos cũ culpa. Ipse sponte moꝛtem subiit. nos inuiti Post petrum ingressus ẽ iohes. qa i fine mũdi iudea conũtet̃. paulo dicẽte. Donec plenitudo gentiũ int̃ret et sic omis isrl' salꝰ fieret.

·A·ccxj·M·ccclij·R·ccxxxj·L·cccxxxvj·

Abierũt itez ad semetipos discipl'i. Maria autem magdalene de qua eiecerat septem demonia. stabat ad monumentum foris plorans ·A· Discipuli cum ẽderent coꝛpus ablatum. abierũt ad semetipsos. id ẽ illuc ubi habitabant. & unde ad monumentum cucurrerant. Maria aũt plꝰ dolebat q̃ fuerat dñs ablatus de monumẽto. q̃m qꝺ fuẽat occisus. quõ mgr̃ cuiꝰ vitã ꝓꝺiderat. nc meõria remaẽbat. & iste doloꝛ ante monumentũ eã tenebat ·ſ·m mr̃. Hec meõrat̃ in marco. cc. xxxiij. capl'o a septẽ demoibꝰ. id ẽ ab vnũsis vicijs curata esse. ut ubi habundauit pctm̃. supabundaret & gr̃a. Septenariꝰ namq̃ numerꝰ p unũsitate solet poni. Gr̃. Ardẽti desiꝺio quẽbat dñm iuxta illud. Qui ꝑseueraũit usq̃ in finem. hic salꝰ erit. & lex iubet offerri canam hostie. q̃ sigficat ad finem debẽ ꝓduci bonam actionẽ. Hinc ioseph scribit̃ habuisse talarem tunicã. nam tunica usq̃ ad talum. bonum opus est usq̃ ad consũmationem.

Quã ergo fleret dicũt illi. Mulier ·qd plo
ras. Dicit eis. Quia tulerũ dñm meũ·& nescio vbi posuerũt eũ·A·de concord·eugl·
Angeli qui scdm lucã stãtes locuti sũt mulie
ribo ·hic itelligunt apud iobem loqui marie sedentes vn? ad capud & vn? ad pedes·vbi positũ fuerat corp? ihũ ·A· Vbi quid alind quã futuꝝ gandiũ nunciãt·lacmas phibẽ
tes ·Gr· At illa vi amoris intentionẽ multi plicans iquisicõnis · causam lacmaꝝ pdidit dicens. Quia tulerũt dñm meũ·& nescio vbi posuerũt eum. Dñm vocat corpus dñi·a toto ptem sigficãs ·Gr· Duo angeli sedẽtes ad caput & pedes· sigficãt eugl'm annũctiandũ ab iicio resurrectiõis dñi·vsq; i finem mundi Significãt illũ annũctiãdum qui de? ẽ ante secula·& homo i fine seculoꝝ. Quasi ad capt sedet angel?·cũ p iobem dr. In pncipio erat verbum ·& vbum erat apd deum·& de? erat vbum. Quasi ad pedes sedet angl? cũ dicit Verbũ caro factũ est·et habitauit i nob. Vt per duos angl'os duo testamta accipim? ·q dum pari sensu mortuũ & rsurrexisse nũciãt quasi ad caput pus testamtũ sedet·& poste rius ad pedes. Vnd & duo cherubim q̃ ppiatoriũ tegũt·scse mutuo aspicũt·versis vultibus i ppiatoriũ. Cherubm quippe plenitudo sciencie dr. Ergo per duo cherubm duo testamenta signãt·p ppiatoriũ icarnat? dñs de quo iobs ait. Ipse est emi ppiatio p pecca tis nostris·

Hec cum dixisset. conversa ẽ retrorsũ·& vidit ihm stantem·& non sciebat qa ihus est. Retrorsũ cõuersa est vt videt ihm·quia p dubitacõem suã q̃si tgum i dei faciẽ miserat quem rsurrexisse mime credebat ·& ideo quẽ amabat·vidẽdo ñ agnoscebat. Nõ quo iuxta hẽticos formã dñs vultũq; mutasset·vt per voluntatẽ diuers? ac vari? videret·sed quo maria obstupefacta erat miraculo·

Dicit ei ihs. Mulier q̃d ploras. Quẽ q̃ris Introgat ab ea causã doloris. vt augeatur desideriũ amoris·q̃tm? cum noiaret quẽ quẽret·in amoe ardenti? estuaret. Illa existimans quia ortolan? esset·dicit ei. Domine si tu sustulisti eũ dicito mihi vbi posuisti eum. vt ego eum tollã. Fortitan hec mulier·q̃ ihm ortolanũ credidit·errãdo nõ erranit. Nõne emi spualiter ortolan? erat· qui in eius pectoe per amoris sui semia virtutũ virencia plantabat

Anteq̃ maria dicet quẽ quebat·dixit domine
si tu sustulisti eum·quia vis amoris hoc agẽ
solet i anio·vt quẽ ipe semp cogitat·nullum
alium ignorare credat·

Dicit ei ihus. Maria. Postq̃ eam appella
uit cõmuni vocabulo & agnit? non est.
vocat eam ex nomie. Ac si apte dicat. Recog
nosce eum·a quo cognosceris·

Conuersa illa·dicit ei. Rabboni q̃ dr mgr
·A· Dni? corpe cõuersa putauit q̃ non
erat·nũc conũsa corde qd erat agnouit. Nemo
calumpmet mulieri q̃ ortolanũ dixer't dñm·
& ihm magrm. Ibi cũ rogabat·hic agnoscebat. Ibi honorabat hoiem·a quo beneficium
postulabat· hic colebat doctorẽ·a quo discernere humana & diuina discebat·

Dicit ei ihus. Noli me tangẽ. Nondum emi
ascendi ad patrẽ meũ. Sens? est. Quem
mortuũ q̃ris·viuẽtẽ tãgẽ ñ mẽris. Si nec dũ
putas me ascẽdisse ad patrẽ sed hoim fraude
sublatum·meo tactu idigna es. hoc dicebat·
vt spualit eum regnae cum pre credẽt ·Gr·
Ille emi ihm veracit tãgit· qui pat filium coeternũ credit. In corde etem pauli iam ad patrem ihus ascẽderat·cum idem paul? dicebat.
Qui cum i forma dei esset·non rapinam arbitratus est·esse se equalẽ deo ·A· Mistice in
maria figurata est eccl'a de gentibo ·que non
credidit i xpm·anteq̃ ascendet in celũ·

Vade aũt ad frres meos·& dic eis. Ascẽdo
ad patrem meũ·& prem vrm·dm meũ
& deũ vrm. Nõ ait patrẽ nrm. Ergo alit meũ
aliter vrm. Natura meũ·gtia vrm Deũ meũ
sub quo & ego hõ sũ. Deum vrm·mt quos &
ipsũ·ego mediator sum·

Capitulũ decimũquartũ·

Ecce quida de custodibo venerũt
in civitatẽ & nũciauerũt prncipibo sacerdotum omia que facta
fuerãt· & cõgregati cũ semioribo
ofilio accepto ·pecuniã copiosam
dederunt militibo dicẽtes. Dicite qa discipuli
eius nocte venerũt·& furati sũt eum nob dormientibo·et si hoc auditum a pside fuerit nos
suadebimus ei·et securos vos faciemus ·M·
Si audierit pses q̃ furtim sublatũ sit corp?
suadebim? ei ne quicq̃ a vob exigat p negligencia custodie. O stulta insania·dormientes

testes ādhibẽs. Si dormierũt quomõ vide
runt. Si non viderunt quomõ testes sunt. ℣.
Custodes miraculũ confitent. qui autem de
buerunt cõuerti pfistunt in malicia. et pcuiaz
que ad usus templi data fuerat. vtunt in re-
demptionem mendacij. Omẽs igit qui stipe
templi & hijs q̃ conferunt ad usus ecclesie ab
untuntur in alijs rebꝫ quibꝫ suam expleant vo
luntatem fil'es sunt scribaz & sacerdotum re
dimencium mendacium.

ET illi accepta pecunia fecerũt sicut erãt
docti & diuulgatũ ẽ vbum istud apud in
deos. usq; in hodiernum diem. Decunia emit
a custodibꝫ qui miracula viderãt resurrec̃is
silenciũ. et furti mendaciũ. que apud iudeos
pseuerant. ne in xp̃m credant. Quia ergo in
pecunia seculi bonor est. xp̃i gl'a denegat.

A. ccxij

QEmt maria magdalene annũncians di
scipulis quia vidi dominũ. et hec dixit
mihi. Gr. Ecce humani generis culpa ibi ab-
scinditur. vnde processit. In paradiso mulier viro
ꝑmanet mortem. a sepulchro mulier viris ã-
nunciat vitam. Magnam misericordiam cõ
ditoris nostri frẽs aspicere debem?. Alius cõ-
ꝓximũ suum in malicia crudelitatis exarsit.
aspiciat latronem. qui in ipso mortis articlo
ad vite pmia pmitendo pruenit. Alius anaricie
estubꝫ anhelans aliena diripuit. aspiciat zach
eum. qui si quid alicui abstulit. qdrnplũ red-
didit. Alius libidinis igne succẽsus. carnis mũ
diciam pdidit. aspiciat mariã que in se amo
rem carnis. igne diuine amoris excoxit.

Mcccl.

ECce ihesus occurrit illis dicens. Auete
Ille autem accesserunt. et tenuerũt pedes
eius et adorauerunt eũ. Dic. Domina mulier
culis p angelũ adhortatis occurrit. vt nuncti
ature expectantibꝫ discipulis resurrectionem
non angeli poci? q̃ xp̃i ore loquerẽt. ℣. Que
sic currebant. vt mererent dominũ hr̃e obliã
et pme audire auete. vt maledictũ eue in mu
lieribꝫ solueret. Iste accedũt & tenent pedes
eius. ceterũ illa que querebat viuentẽ cũ mor-
tuis. et nesciebat adhuc eũ resurrexisse merito
audit. noli me tangere.

QVnc ait illis ihesus. Nolite timere. et in
veteri & in nouo testamento hoc ẽ obseruãdũ

qꝫ qñ apparuer̃t aliq̃ angelus ꝓr̃ visio. ꝓmum
timor pellat. vt mente placata audiat qꝫ dr̃
ITe nunciate fratribus meis vt eant in
galileam. ibi me videbunt. Non in iudea
scil'. sed in multitudine gentiũ. Gracia enim
euangelizatura de iudeis ad gentes ꝓcedet. viaz
in cordibꝫ eorũ ꝓparando. ibi me videbunt. in
membris corꝑis mei. qꝫ est ecclesia. Ambro.
in lucam. Quia cõstanciam ꝓdicandi non hr̃
inferior sexus. vnde mulieribꝫ in eccl'ia docẽ
neq̃q̃m pmittit. ideo viris officiũ euãgelizan
di mandat. Remigi?. Fratres aũt nuncupta
quos añ etiã seruos vocauit vt et p resurrecti
onem eandem humanitatẽ resũpsisse. et illos
idem sperare doceat.

Lcccxxxviij. Mccliiij. Rccxxxiij.

QVe cum abijssent. nunciauerunt hec oia
illis vndecim lugentibꝫ & flentibꝫ. et ce-
teris oibꝫ qui cum eo fuerant. et illi audientes
qz vinẽt & visus esset cẽt ab eis nõ credidr̃t eis

L. cccxxxix.

ET visa sũt ante illos sicũt deliramẽtũ
vba ista. et non credebant illis. D. in mr̃
Sicut mulier quondam prior in culpa fuit
ita nunc resurrectionem ꝓr vidit. Et ne ꝓpe
tuũ ob pbriũ apud viros sustineret sicut tũc
culpam fusfudit. ita nunc & gr̃ciam nũciauit
Gr. Q autem discipuli resurrectionem tarde
crediderunt non tam illoꝝ ifirmitas fuit. q̃ꝑ
firmitas nostra. Ipsa nam qꝫ resurrectio ꝑ mul
ta argumenta eis dubitantibꝫ monstrata est.
Que dum nos legim?. de illoꝝ dubitatione
solidam̃. M. Vbi vero lucas dicit petr? antẽ
surgens cucurrit ad monumẽtum. diuenter
potest intelligi. qꝫ postq̃ ipse & iohãnes re-
dierut de monumento. & crediderunt dñm eẽ
sublatũ. iteꝝ audito a mulieribꝫ qꝫ vere surr̃xit
dominꝰ licet alijs apr'is videret sicut deliria-
mẽtum qꝫ mulieres referebant. solus cucurrit
illuc. et tunc ei apparuit dominꝰ quãdo abijt
secum mirans qꝫ factum fuerat. D. Si vero
lucas & iohannes non duos sed eundem pe-
cursũ memorant intelligendũ est petrũ ꝓno
ꝓcumbentẽ vidisse quod iohannes tacet. ꝑ
autem ingressũ ante iohannem vt diligenci?
interiora dinosceret. Quod si ita ẽ q̃re narrat
lucas tacito iohanne petꝝ cucurrisse. misi qz
forsan illi ꝓmit? maria nunciauerat. Notãdũ

quia pſertim ab hora reſurrectois uſq; ad hūc
locū deſerie hyſtorie plurimū dubitatū eſt.
Dīc jeromꝰ in matheū. Q; diuerſa tēpora
mulierū in euāgelijs deſcribunt. nō mendacij
ſignum eſt vt impij obiciūt. ſed ſedule viſita
cionis officij. dum crebro abeunt ac recurrūt.
et non pauciunt a ſepulchro dominī diu abeſſe
vel longi. Idem ad ebidiam in libro xij. que
ſtionū. Veſpere autem ſabbati ait matheꝰ et
cetera. marcꝰ vero et valde mane vna ſabbor
veniunt ad monumentū. orto iam ſole. Dui
queſtionis duplex ē ſolutio. Aut em̄ non reci
pimꝰ marci teſtimoniū omnibo grecie libris
pene hoc capl'm in fine nō habētibo. aut uſq;
verū dixit. Matheꝰ q̄ndo dominꝰ reſurrexit
id eſt veſpe ſabbati. marcꝰ quando eum vidit
maria magdalene id eſt mane. vt qui veſpe
iuxta matheū reſurrexerat. mane appareret
marie. Ambr̄ in expoſitione luce. patribo no
uiſſimis. Nō veſpertino die. ſed noctis veſpe
dominꝰ reſurrexit. Demq; grecꝰ ſermo pro
veſpere habet ſero. Sero autem & horam ſig
nat in occaſu diei. et cuiuſq; rei tarditatem.
vt ſi dicas ſero venit id ē tarde. Sic ergo do
minꝰ non veſpertino tempe diei. ſed ſero id ē p
funda nocte ſurrexit. Vñ & mulieres ad mo
numentū accedendi habent facultatem iam cu
ſtodibo quieſcentibo. et ideo magis territis qđ
viſu venit ſomno excitatis. Id etiā pncipes ſa
cerdotū nocte confirmāt eſſe factum. ſepulchri
dicentes cuſtodibo. Dicite quia diſcipuli eiꝰ
nocte venerunt & furati ſunt eum. Idem poſt
panca. Vt ſcias nocte factū. mulieres alie ſci
unt. alie neſciunt reſurrexiſſe dominū. Sciūt
que noctibo obſeruant. neſciunt que receſſerit
Vna maria magdalena ſcm̄ iohannem neſcit
altera maria magdalena ſcm̄ matheum ſcit.
Nam eadem & ante ſcire. et poſtea neſcire nō
potuit. Deiq; altera eſſe cognoſce. Illa admit
tit pedes tenere domini. iſta phibet. Illa an
gelum videre meruit. hec pmo cū venit nemi
nem vidit. Illa diſcipl'is dominū reſurrexiſſe
nunciauit. iſta raptū eſſe. Illa gaudet. hec
plorat. Illi xp̄s occurrit. hec mortuū querit
Augꝰ de concord euangeliſtaꝝ. Omnia circa
tempꝰ reſurrectionis facta. ſcm̄ omnes euā
geliſtas quemadmodū geri potuerūt ordinē?
Omnes conſenciūt diluculo ventū eſt ad mo
numentū. Jam factū erat quod matheꝰ cōme
morat de tremotu. et lapide reuoluto. conter
ritiſq; cuſtodibo. Venit autē maria magda
lene ceteris feruencior. Vnde iohannes de ea

commemorat tacitis eis que cum ea fuerunt.
Videns q; lapidem ſublatū anteq; diligenci?
inſpiceret. putauit ablatū corpus ihesu. Cu
currit ergo nunciauit petro & iohanni. At illi
venerunt. et ſicut maria dixerat crediderūt ſb
latū eſſe dominū. vnde & rideruṅt. Maria aūt
ſtabat ad monumentū foris plorans id ē añ
ſepulchri locū. ſed tamen intra ſpaciū qđ iam
ingreſſe fuerāt. Ortus quipe illuc erat. Tunc
viderunt angelū ſedentē a dextris ſup lapidē
de quo angelo matheꝰ & marcꝰ narrāt. Qui
angl's cū loqueret eis. maria flens inclinauit
ſe in monumentum. et vidit duos angelos ſe
cūdū iohānē in albis ſedentes. Poſteq; antē
dixerūt illi. mulier quid ploras. dicit eis illa
quia tulerunt dominū meū. et neſcio vbi po
ſuerunt eū. Hic intelligendi ſunt ſurrexiſſe
angeli. vt etiam ſtantes viderent. ſicut ait
lucas. Poſt hec vidit ihesū ſtantē. et cetera
uſq; illuc. Vade autem ad frēs meos et ce'a
Tūc egreſſa ē a monumēto. hoc ē ab illo loco
vbi erat orti ſpaciū añ illū lapidē effoſſū. et
cū illa alie q̄s ſcm̄ marcū inuaſerat tremor.
Tunc ſcm̄ matheū ihūs occurrit illis dicēs
Auete. Hic colligimꝰ & angelorū allocutionē
bis numero eas habuiſſe. et bis ipſi? domi.
ſemel ſcil' quando maria ortulanum putauit.
et nunc iterū cū eis occurrit in via vt eas ipa
repetitione firmaret. atq; a timore recrearet.
Tūc ait illis ſcm̄ matheū nolite timere. Ite
nunciate frib̄ meis. vt eant in galileā. Vadit
ergo maria magdalene ſcm̄ iohannē ānūci
ans diſcipulis quia vidi dominū. et alie q̄ cū
ea erāt q̄s lucas memorat. Ducuſq; augꝰ.
Cui ergo viſū fuerit qp hyſtoriam cōgrue or
dinauerit. p occupandi & recolendi regulas in
lectione huiꝰ opis aptiſſime aſſignabit. Ve
runtamē cū auguſtinꝰ plurima retractauerit
et nuſq; in dictis ſuis vt ipſemet ſepe teſtat.
potioribo ſententeis p̄indicauerit. non irratio
nabiliter dici poteſt ſeriem hyſtorie i hoc ope
diligenciꝰ eſſe relatam. Videt' itaq; ipſo dilu
culo cū pmū mulies ad monumentū venerunt
factum eſſe qđ matheꝰ & marcus de viſione
et allocucōe vnꝰ ā̄geli referūt. et qđ lucas de
duobo narrat. Vbi autem mulieres recordate
vbor̄ domini recedunt ab angelis currentes
nunciare diſcipulis. ſi dicamꝰ qp eū aliq̄ earū
credebant reſurrexiſſe. ſed maria nō. facile ſol
uit' queſtio que cōpulit nōnullos fingē duas
in euāgelio memorari marias magdalenas
Eſt autē ſimilis & illa q̄ſtionis ſolutio. Quo

ego vado scitis. et viam scitis. illis dixisse do
mm? intelligit qui sciebāt nō nescientibo. mt
quos erat philipp? cui dictū est. Tanto tem
pore vobiscū fū & nō cognouistis me philippe
Item post? discipl?is apparuit in multis ar
gumētis. vbi exprobrauit incredulitatē illo?
et duriciam cordis. simili modo distiguēdū ē
Nullaten? cū vidt increpatio referri ad pet?
qui ipso die rsurrectionis dnm vidit & nusq?
legit quin postea firmiter crederet resuscitatū
sed illi poci? increpant qui tarde crediderunt
vt thomas. et notādum quia sicut thomas p
ceteris dubitauit. ita p ceteris monet palpare
et vide. Petr? singulariter negauit. singulariter
ei domin? apparuit. Ita maria vbi nec p āge
los credidit. vehemēter incredula resurrectōis
extitit. et ei domin? singulariter se manifestauit.
Grauiora siquidem vulnera. maiora indigent
medicina. vt vbi habundauit delictū. superha
bundet gr̄cia. Cum autē maria ad petrum et
iohannē cucurret. vtq? alie mulieres ad alios
discipulos cucurrerit. et statim reuse fuerūt
aut alicubi mariam cito reusuram expectaue-
runt. mētum est. Hoc autem cto ccius est. q?
petro & iohanne discedentibo a monumento
dum maria flens ibi remaneret. vidit duos ā
gelos vt iohannes commemorat. et conuersa
retrorsum. vidit dnm.

Rccccxxxiiij. Lccccxl.

Capitulū decimūquntum.

POst hec autem duobo ex eis am
bulantibo ostensus ē. euntibo hac
ipsa die in castellum quod erat in
spacio stadiorum lx. ab hr̄m.
nomine emaus. Et ipsi loq̄bāt
admuicem de hijs ommbus que acciderant.
Narrāt gr̄ci scriptores gigantem herculem vno
anhelitu c.xxv. passus cucurrisse. Quibo ex
pletis cōstitit. et astando huiusmodi spaciū
stadiū vocauit. Est autem stadiū octaua ps
miliarij. et xl stadia. vij conficiunt miliaria.
et medietatem octaui. Que in sūmā redacta
leugas tres conficiūt et dodrantem quarte.
Itaq? lx. stadia septem milia passuū et qui
gentos significant. B. Quod spacium iti
neris bene congruit eis qui de morte ac sepul
tura saluatoris certi. dubij de resurrectione g̃
diebant. Nam resurrectionem que post septi
mam sabbati facta est. octauo numero otieri

quis ambigit. Discipuli ergo qui de domino
loquentes incedebant. sextū cepti itineris mi
liarium compleuerunt. quia illum sine querela
viuentē usq? ad mortē q̃m sexta sabbi sbijt
puenisse dolebant. Compleuerunt & septim
quia hunc in sepulchro q̃uisse nō dubitabāt
Verum octauū minime pegerunt. quia resur
rectionis gr̄am nō pfecte credebant. Emaus
est incopilis ciuitas infignis palestine. que
post expugnationem iudee sub marco aurelio
antonino primcipe restaurata. cum statu mu
tauit & nomen.

Et factum est dum fabularent. et secum
quererent. et ipse appinquans ibat cum
illis. Oculi autē eor̄ tenebant ne eū agnosce
rent. M. Fabularent accipe plo querent. que
rent vero hoc ē inquirerent scripturas de xp̄o
D. Loquentes de se domin? appinquās comi
tatur. vt & fidem resurrectionis mentibo eor̄
incendat. et qđ se promiserat facturū impleat
Vbi sunt duo vel tres congregati in nomine
meo. ibi sum in medio eor̄. Apparuit quidē
sed specie quam recognoscerent non ostendit.
Gr̄. Sicut ipsi et int? amabant et tamen du
bitabant. sic & ipse foris & presens adest. et
quis sit non ostendit. De se ergo loquentibo
p̄senciam exhibet. sed de se dubitantibo spem
cognitionis aufert. Hinc augustin? paulino
epō in epla illa. Q? de quentione tam ps pa
tris & conp̃ri nostri. Inquisitio tua solet mt
tos monere quomodo domin? post resurrcō
nem quibusdam vtriusq? sexus hominibus.
et agnit? non sit. et agnit? sit. Vbi primum
queri solet vtrum in eius corpore an potius i
oculis illor̄ aliquid factum sit. quo nō possit
agnosci. Legit enim tenebant oculi eor̄ ne ag
noscerēt eum. et alibi apte dicit. apparuit eis
in alia effigie. Sed cur non monet qđ in trās
figuratione ante passionem vult? eius splen
did? fuit vt sol. et post resurrectionem mor̄
aliquaten? liniamēta mutata esse vt nō pos
set agnosci. et rursū sicut tunc p̄stinū colorem
sic & post resurrectionem p̄stina liniamenta r̄
uocasse. Illi tres discipuli ante quor̄ oculos
transfiguratur? est in monte. non eū agnoscerēt
si talis ad eos aliunde venisset. Si q̃s inuenē
repente videret. quē non n̄ infantulū nouisset
non vtiq? agnosceret. An ad liniamenta mutā
da non potest celeritē dei potestas. qđ potest
p annor̄ moras hominis etas.

Et ait ad illos. Qui sūt hij sermoēs quos
confertis admuicem. ambulātes et estis

et respondens vn⁹ cui nomen cleophas. dixit ei. Tu solus pegrin⁹ es in ihl'm et non agnouisti q̄ facta sūt in illa hijs diebꝫ. Quibꝫ ille dixit Que. Et dixerunt. De ihesu nazareno. q̄ fuit vir ꝓpha potens in ope & sermone coꝝ deo et omni populo. et quomodo eum tradiderūt sūmi sacdotū & pncipes nostri in dampnationem mortis. et crucifixerunt eum. Nos autē sperabam⁹ quia ipse esset redemptur⁹ israhel. M. Hoci⁹ cleophe vocabatur amaon. teste ambrosio in lucam. D. Deregnū putant quē non agnoscūt. et vere pegnus erat eis a quoꝝ fragilitate p gloriam resurrectionis iam lōge stabat a quorū fide resurrectionis ei⁹ nescia. extrane⁹ manebat. Prophetam q̄dem mag⁹ fatent. sed filium dei tacent vel quia id nōdū pfecte credunt. vel & si credant timent t̄di in man⁹ iudeorum. nescientes cum quo locunt̄. Quodammodo etiā redarguunt seipsos q̄ in illo redemptionem sperauerunt. quem mortuū viderāt. nec resurrecturū videbant. et maxie dolebant eum sine culpa occisū quē innocētē nouerāt. et ex hoc tristes incedebant.

Et nunc sup hec omnia tcia dies ē hodie q̄ hec facta sunt. Sed & mulieres q̄daꝫ ex nostris terruerunt nos. que ante lucē fuerūt ad monumentū. et nō inuēto corpore ei⁹. venerunt dicentes se etiam visiones angelorū vidisse. qui dicunt eum vivere. et abierunt q̄dā ex nostris ad monumentū. et ita inuenerunt sicut mulieres dixerunt. ipsum vero nō inuenerunt. Ex hac etiā serie narrationis attende mulieres visionem angelorum p̄us vidisse. deinde petrum & iohānem ad monumentum cucurrisse. A mulieribꝫ itaq; visionem refrenatibꝫ tristi fuerunt. qui de non inuento corpore plus mestitiam susceperunt. q̄ de nunciata resurrectione gaudio recrearentur. Et ipse dixit ad illos. O stulti & tarde corde ad credendum. in ombꝫ que locuti sūt ꝓphe. Nōne hec oportuit pati xp̄m. et intrare in gloriam suam. Et incipiens a moyse & ombꝫ ꝓphetis interpretabat illis in ombꝫ scripturis que de ipso erāt. D. Hic gemina nobis humiliādi necessitas incumbit. qui nec in scripturis q̄ntū oportet edocti. nec ad implenda que nouim⁹ q̄ntum decet sum⁹ intenti. Nam si moyses et ꝓphe de xp̄o locuti sūt. et eum p passionem gl'am intraturū p̄dixerunt. quomodo gloriat̄ se esse xp̄ianū. q̄ neq; scripturas q̄ntū ad xp̄m ptinent inuestigat. neq; gl'am quam cū xp̄o hīe cupit p passiones attingere desiderat.

Et appinquauerunt castello quo ibant. et ipse finxit se longi⁹ ire. et coegerūt illū dicentes. Mane nobiscum quō aduesperascit. et inclinata est iam dies. et intrauit cum illis. Scripture sacre misteria que de se erant illis duobꝫ aperuit dominꝫ. et tamen quia adhuc in eorū cordibꝫ pegrin⁹ erat a fide. ire se lōgi⁹ finxit. Fingere namq; ponere dicim⁹. vnde et cōpositores luti. figulos vocamus. Nichil ergo simplex veritas p duplicitatem fecit. sed talem se eis exhibuit in corpore. qual' apud illos erat in mente. Probandi erāt si hūc quē nondum vt deum diligebant. saltim vt pegrinum diligerent. Et quia extranei a caritate nō poterāt esse hij cum quibꝫ veritas gradiebat̄. eum ad hospiciū vt pegnum vocant. Immo coegerunt eū. ex quo colligit̄ quia pegrini nō solū inuitādi sūt. sed etiā ad hospiciū t̄hendi.

Et factum est dum recumberet cum illis accepit panē & benedixit ac fregit. et porrigebat illis. et apti sunt oculi eorū et cognouerunt eū. et ipse euanuit ex oculis eoꝝ. Deū quem in expositione scripture non cognouerūt in panis fractione cognoscūt. Audiendo illuminati non sūt sed faciendo. quia scriptum est Non auditores legis iusti sūt apud deum. sed factores. Qui ergo vult audita intelligere. se ipsum iam intellecta ope implere. Subt̄ hit carnalibꝫ oculis species infirmitatis ut mentibꝫ incipiat apparere gl'a resurrectionis. Vn̄ subditur.

Et dixerunt ad inuicem. Nonne cor nr̄m ardens erat in nobis dum loq̄ret̄ in via. et aperiret nobꝫ scripturas. Ex audito sermōe diui cor pri⁹ torpore incredulitatis & tiorīs frigidū igne spūs sancti ē accensū. vt supno desiderio ardeat. et ad credendam veritatem se extendat. Quot preceptis instruit̄ homo. quasi tot facibꝫ inflamat̄. Veruntamen non cognouerunt eū donec infractione panis. Certi misterij causa factum est vt eis in illo effigies ostenderetur quam non cognoscerent nisi in fractione panis ne qs̄q; se xp̄m agnouisse arbitret̄. si eius corporis particeps non ē. qd̄ est ecclesia. Cui⁹ vnitatem in sacramento panis commendat apostol's dicens. vn⁹ panis. vnū corpus multi sum⁹. Tunc em̄ vere xp̄m cognoscim⁹. cū p sacramentum ecclesie eū p nobis mortuū eē & reuixisse fideliter intelligim⁹. Non incongruent accipimus hoc ipedimentū in oculis eoꝝ a sathana venisse. ne cognoscerent ihūs. Sed tamē a xp̄o facta ē permissio usq; ad panem. vt tunc intel

ligat a nobis remoueri impedimentū inimici
cum in eccl'a digne intelligim? misteriū sacra
menti corporis & sanguinis dñi.

Et surgētes eadem hora regressi sūt in hie
rusalem · et inuenerunt cōgregatos vnde
cim · et eos qui cū ipsis erant dicentes · q surre
xit dominꝰ vere · et apparuit simoni · et ipi nar
rabant q gesta erāt in via · et quomodo cogno
uerunt eum in fractione panis · nec illis credi
derunt. Notandum quia aliqui fuerunt ibi q nō
crediderunt illis duobus · sed hij quibus iam dñs
apparuerat · p̄fecto credidērūt eis. Sicut ex mu
lieribus marie magdalene · ita ex viris petro
visus ē p̄mo. Quod & si non dicat euangeli
sta quando vel vbi factum est · tamē q factū
sit non tacet ·

·L·cccxli. Accxiii.

Cum hec autem locunt. A. cum esset sero
die illo vna sabbatorꝝ · et fores eent clau
se · vbi erat discipli p̄p metum iudeorꝝ · A. L
venit ihūs & stetit in medio eorū et dicit eis ·
Pax vobis .. L Ego sū nolite timere. A. Mo li
corporis vbi diuinitas erat · ostia clausa nō ob
stiterunt. D. Et p̄cul dubio intelligendū ē q
inde thomas exierat · antequ dominꝰ apparuisset
aliis ·

Conturbati vero & conterriti · existimabāt
se spm̄ videre. A. Credebāt apli · sed tam
turbant · primo quia paucorꝝ opinionē sententia
maioris ptis excludit · deinde quia petrꝰ et si
crederet resuscitatū turbari potuit · q clausis
ostiis dominus cū corpore se in puisus infu
derit. D. Putauit ergo se spm̄ videre nō carnē
quia nondum crediderunt vel tercio die potuisse verā
carnem de sepulchro resurgere · vel resuscitatam
clausis ianuis ad eos posse peneire ·

Et dixit eis. Quid turbati estis · et cogita
tiones ascendunt in corda vestra. Cogi
tationes ille nō desup descenderūt · sed de imo
corde ascenderunt · sicut herba mala de terra ·
Fidem quam in vobis plātaui exigo · qđ ex
vobis ortum est condempno. Si nō ē vitas
resurrectionis p̄dicti ē fructꝰ passionis ·

Videte manꝰ meas & pedes meos · q ipe
ego sum. Palpate & videte quia spūs
carnem & ossa nō habet · sicut me videtis hre
L. A. et cum hec dixisset · ostendit eis manꝰ
et pedes & latꝰ. A. Ad dubitancium corda sa
nanda · vulnera sunt seruata vestigia. D. Mul
tis itaq documentis p̄suadet resurrectionem
p̄bendo se & oculis videndū · et manibꝰ ꝯtrectā
dum. Qui dum palpanda ossa carnem q̄ mō
strat statum sue vel nostre resurrectionis sig̃
ficat · in qua corpꝰ nostrū et subtile erit p ef
fectum spūalis potencie · et palpabile p verī
tatem nature. Vnde beatus iob · et rursū ccū
dabor pelle mea · et in carne mea videbo deū
meum. Et sciendū quia sicut discipl'is dixꝰ
est dominꝰ pādere loca clauorꝝ · et lancee · ita
in die iudicij monstrabit & eadem indicia sue
passionis · et ipsam piter crucem · vt confundat
supborū infidelitatem. Ob multas q̄pe cās
voluit cicatrices in corpore suo rmanere. Pria
causa fuit vt astrueret discipl'is fidem sue re
surrectionis · scda vt pat̄ p nobis supplicās
q̄le genꝰ mortis ptulerit p homie sempr ostē
dat · tcia vt misericordiam suam nobis inno
uaret talibus indicijs · quarta vt in die iudicij
ostendat p̄fidis · q̄ iuste dampnari debeant ī
igne eternis. Si quis miles fortissimꝰ inven
te suo rege p salute sue gentis hostem interfice
ret · multis vulneribus acceptis & spolia sue
genti reportaret ab hoste superato · et interro gā
tur a medico an ita vellet curari · vt vestigia
vulnerū non apparerent ulla · an ita potiꝰ vt
cicatrices remanerent sine aliqua deformitate ·
ipse respōderet se velle sanari · ita vt meo ma
nerēt signa triumphi · si hoc absq̄ corporis de
formitate posset fieri. Sic p̄fecto fecit dñs ·
Non ergo ex impotēcia curandi cicatrices serua
uit · sed vt perpetuum victorie sue ccumferet
triumphum.

Lcccxlij. Accxxi · et ccxxij · et ccxxv ·

Adhuc autem illis non credentibus et mirā
tibus p̄gaudio dixit. Habetis hic aliqđ
quod manducet. At illi obtulerunt ei partem
piscis assi · et fauū mellis · et cū manducasset
coram eis · sumens reliquias dedit illis. Die
sciendū ē · quia post resurrectionem dominꝰ
cibi quos sumpsit nullum sagine adimentū
ei p̄buerunt · sed quomodo in ignem missa aq̄
absumit · ita mox comesti spūali eius virtute
sunt absumpti. Profecto nō indiguit cibo p
resurrectionem · sic nec nos indigebimus · sed
veram vitam ostendit · non imaginariam. Alit
em̄ absorbet aquam terra siccēs · aliter exsiccat
solis radius candens. Illa absorbet indigencia
iste exsiccat potencia. Gregorius. Discis assꝰ
significat mediatorem nostrum · qui latē dig
natꝰ est in aqs humani generis · et capi volu

laqueo mortis & assarit tbulatione passionis Sed qui piscis assus fuit in passione. fauus mellis extitit in resurrectione. Fauꝰ est mel in cera id est dulcedo diuinitatis in humanitate In cibo suo pisci asso coniungere voluit fauū. quia illos in suo corpore ad eternam requiem suscipit. qui cum hic tbulationes senciunt ab amore intne dulcedinis nō recedunt. Qui hic p deo quasi piscis assant. illic qsi fauo. vera dulcedine saciabunt.

Lcccxliii.

ET dixit ad eos. Hec sunt vba q̄ locutꝰ sum ād vos. cum adhuc essem vobiscum quoniam necesse est impleri omnia que scpta sunt in lege moysi & pphis et psalmis de me Cum adhuc essem vobiscū subandis in carne mortali. locutus sum verba hec scilicet. quoniam necesse est impleri que scpta sūt de me Vide quomodo tulit domin? oēs ambages Visus ē. tactꝰ ē. māducauit. scpt̄as pposuit et exposuit.

TVnc apuit illis sensum. vt intelligerent scpturas. et dixit eis. Quō scptum est. et sic oportebat xp̄m pati. et resurgere a mortuis die tcia. et p̄dicari in nomine eius pnitēciam & remissionem peccatoꝝ in oēs gētes incipientibus a iherosolima. Cōmendata sui corporis veritate. commendat vnitatem ecclē vult p̄dicari pnitenciam & remissionem peccatoꝝ in omnes gentes. ita vt p̄dicaturi inciperent ab iherosolimis. non solummodo p̄dicantes iudeis. sed etiam p̄dicatio extendet ad gencium errores.

VOs autem testes estis horꝫ. et ego mitto pmissū patris mei in vos. Vos q̄ vidistis & audistis. horū q̄ p̄dicanda sunt testes estis. et vt sufficiatis ad testandum. mittā vobis pmissum p̄tis id ē gr̄am spūs sancti.

Accxliii.

GAuisi sūt ergo discipuli. viso dño. Dixit ergo eis itez. Pax vobis. A. Pacem offert. qui pter pacem venerat. Iteratio confirmatio est. Dat enim pacem super pacem. sit pmisit p pphām. Vel ido iterat. vt mōstret pacificata per suum sanguinem. que in celo et que in terra.

SIcut misit me pater. et ego mitto vos. Sicut misit me pater deꝰ deum. et ego mitto vos homo hoies. Gregoriꝰ. Pat amando filium misit. eum pati. et dominꝰ amans apl̄os misit eos non ad mundi gaudiū. sed passionem. Mitti etiam filium a patre iuxta naturam diuinam potest intelligi. eo enim mō a patre filiꝰ mittit. quo generatur. Si enim missio solūmodo incarnatio deberet intelligi. nullomodo spūs sanctꝰ diceret mitti. qui ne quaq̄ icarnatꝰ ē. Sed eiꝰ missio ipa pcessio est a patre & filio. Sicut itaq̄ spūs mittit & qui pcedit. ita filiꝰ qui gnatur.

Accxv. Mclxxxv.

HOc cum dixisset. insufflauit. et dixit eis Accipite spm̄ sāctū. quoꝝ remiseritis peccata remittūt eis. et quoꝝ retinueritis retenta sunt eis. A. In sufflando signficauit spiritū sanctū non patris solius esse spm̄. sed & suum Ecclesie caritas que spm̄ sanctum diffundit in cordibus nostris pticipū suorum peccata dimittit. eoꝝ autem qui non sunt eius pticipes tenet. et ideo postea q̄ dixit accipite spiritū sanctū. continuo de peccatorum remissione. ac retentione subiecit. Gregoriꝰ. In terra q̄dē datꝰ spiritus. vt diligat pximꝰ. e celo autē vt diligatur deus. et sicut vna est caritas et duo p̄cepta. ita vnꝰ spūs & duo data. Ante tamen discipulorum mentibus inerat spūs sanctꝰ ad fidem. sed non ita manifeste vt post resurrectionē. Vnde illud. Nondū erat spiritus datꝰ quia ihūs nondum fuerat glorificatus. Vnde et p moysen dicit. Suxerunt mel de petra. et oleum de firma petra. Nichil tale iuxta hystoriam legit. si tota series veteris testamēti recenseat. Sed quia iuxta paulum petra erat. xp̄s. mel de petra suxerunt. qui redemptoris miracula viderunt. Oleum vero de firma petra qui post resurrectionē eiꝰ effusione sancti spiritus vngi meruerunt. Infirma petra mel dedit cū adhuc esset mortalis. firma vero petra oleū fudit. cū pꝰ rsurrectionē fuit impassibilis.

A. ccxvi

Capitulū decimūsextum.

THomas autem vnus ex duodecim qui dicitur didimꝰ. non erat cum eis quando venit ihesus. Dixerūt ergo ei alii discipuli. Vidimus dominum. Ille autem dixit eis. Nisi

videro in manibo eius fixuram clauorum. et mittam digitum meū in locum clauorum. et mittam manum meam in lat? ei? non credā. Non casu sed diuina dispensatione gestum ē. vt ille discipulus tunc deesset. post autem dubitans palparet. et palpans crederet. Plus enim nobis infidelitas thome ad fidem pfuit quoniam fides credencium. quia dum ad fidē palpando reducit. nra mens in fide solidat

Accxvij. Lcccxj.

ET post dies octo iterum erāt discipli ei? int? et thomas cum eis. Venit ihūs ianuis clausis. et stetit in medio. et dixit eis. Pax vob. Deinde dicit thome. Infer digitū tuū huc et vide manū meas. et affer manum tuā et mitte in lat? meum. et noli esse incredulus sed fidelis. Corp? domini intrauit ad discipulos ianuis clausis. quod p natiuitatem clauso exijt vtero virginis. Nec mirum si meternum victur? ad discipl?os intrauit. qui moritur? clauso vginis vtero exiuit. Duo mira inxta humanā rationem sibi valde contria domin? ostendit. dum post resurrectionem corp? sūm incorruptibile et palpabile demōstrauit. Nā et corrumpi necesse ē quod palpat. et palpari nō potest quod nō corrūpit. Sed miro mō redemptor noster monstrando se incorruptibilem apparuit. vt nos mutaret ad premiū. et palpabilem se pbuit. vt firmaret ad fidē. demonstrās corpus sunm. et eiusdem nature esse. et alteri? glorie. Diuinū factum non est mirabile multum. Si ratione capi queat aut ratione probari. Nec fidei meritis est congrua vis rationis.

Accxviij.

RESpondit thomas et dixit ei. Dominus meus & deus meus. Videbat hominem et tangebat. et confitebatur deum. quem nō videbat neq; tangebat.

DIcit ei ihesus. Quia vidisti me credisti. Aliud vidit. et aliud credidit. Hoiez vidit. deum confessus est. Non ait tetigisti. sed vidisti. quia generalis quodammodo sensus est visus. Nam p alios quatuor nominari solet. vt cum dicim? audi et vide. q̄p bene soēt olfac et vide q̄p bene oleat. gusta et vid q̄p bn̄ sapiat. tange et vide q̄p bene caleat. Vnde & hic dns inquit. Infer digitū tuū huc. et vide

manus meas. Hoc est tange & vide. Vidit ergo siue solūmodo intuendo. siue etiam tangendo. dici enim potest non ausum tūc fuisse discipl'm dominū tangere. Non enim scptum est tetigit thomas. sed quia vidit.

BEati qui nō viderunt. et crediderūt. Cōmendat fidē genciū. sed pteriti tpis usus est verbis. vt ille qui id quod erat futurū. in sua nouerat p̄destinatione iam factum. Gre. Sciendum est illum credere vere qui fidē complet ope. De hijs autem qui fidem nominetenus retinent paul? dicit. Confitent̄ se nosce deum factis aut̄ negant. et iacob. Fides sine opibo mortua est.

QVIdem & alia signa fecit ihūs in conspectu discipulor suor. que non sūt scpta in libro hoc. Hec aut̄ scpta sunt vt credatis quia ihūs est xps filius dei. et vt c̄dētes vitā habeatis in nomine eius. A. Quasi fine libri ponit euangelista ad magnam emendationem sacramēti secuture narrationis. faciēs ei quodammodo eminenciorem locum.

A. ccxix. Lxxx.

POstea manifestauit se iter ihūs ad mare tiberiadis. manifestauit autem sic. Erāt simul simon petr? & thomas. qui dicit̄ didim? et nathanahel qui erat a cana galilee. et filij zebedei et alij ex discipulis eius duo. Dicit ei simon petrus. Vado piscari. Dicunt ei. Veimus & nos tecum. Et exierunt et ascenderunt in naue. et illa nocte nichil prēsiderūt. Mane autem iam facto stetit ihūs in litore. non tn̄ cognouerunt discipuli quia ihs est. Dicit g° eis ihūs. Pueri nunquid pulmentarium habetis. Responderunt ei. Non. Dixit eis. Mittite in dextram nauigii rete. et inuenietis. Miserūt ergo. et iam non valebant trahere a multitudine piscium. Sine peccato manserunt petrus et filij zebedei piscatores post conūsionē. Matheus vero ad thelonei negociū non redijt. Sunt em̄ negocia q̄ sine peccato aut vix. aut nullaten? esse possunt. A. Illi autem nunq̄m prohibiti fuerūt arte sua licita victum querere. apl'at? sui integritate seruata. cum vnde viuerent nō haberent. et sic eis laborantibo. adiecit ds necessaria que p̄miserat p̄mum querētibo regnū dei & iusticiam ei?. Nam quis ali? pisces qui capent̄ apposuit. Qui non ob aliud credēd? est eis ingessisse penuriam qua compellerent̄ ire piscatum. nisi dispositum volens exhibere

miraculum · vt simul & p̃dicatores euangelij sui pasceret. et ipsū euangl'm tanto sacramēto quod erat de numero piscium commendatur? angeret. Septem discipuli qui in ista piscacōe fuerunt · finem temporis quod septem diebus voluit figmificant. Gregori?. Queri etiā pōt cur domm? discipl'is in mari laborantibo p? resurrectionem suam in litore stetit · qui ante resurrectionē coram eis sup mare ambulauit Sed mare figmificat p̃sens seculum · in quo adhuc discipl'i laborant · soliditas autem litoris ꝑpetuitatem quietis in qua iam dominus erat. Dis in euangelio legit̄ dn̄m iussisse recia mitti ad piscandum ante passionem · et post. Sed ante vtrū in dextra vel sinistra nō iubet In illa piscatione p̄ multitudine piscium r̄cia rupta sunt · in ista non. Ergo illa piscatio p̄sentem ecclesiam signauit bonos & malos colligentem · hec autē piscatio figmificat solā ecclesiam electoꝝ que nullis hereticis scindit̄. in continua pace sui auctoris req̃escēs. Quid est autem q̄ discipuli rete non valebant trahere · nisi quia illi qui p̄timent ad resurrectiōz et ponendi sunt ad dexterā non apparebunt nisi cum resurgent. Nos enim habet sancta ecclesia post finē vite latentes in somno pacis velut in pfundo · donec appareāt in litore id est in fine seculi.

Accxix.

Dixit ergo discipulis ille quem diligebat ihūs petro. Domm? est. Simon petrus cum audisset quia domm? est · tunica succīxit se · erat enim nudus · et misit se in mare. Alij autem discipuli nauigio venerunt. Non enim erāt longe a terra · sed quasi cubitis ducentis t̄hentes rete piscium. Quod alibi duabo nauiculis ꝓpter circumcisionem et p̄pucīū · hoc in isto loco ducētis cubitis existimo figuratū ꝓpter vtriusq̄ generis electos circumcisionis et p̄pucij · tanq̄ centū · ac centū · quia de sinistra centenarij numer? ad dextrā t̄nsit.

Accxxvj. Lcccxlj.

Et ergo descenderunt in terram viderunt p̄unas positas · et piscem superpositū · et panem. Dicit eis ihs. Afferte de piscibo quos p̄endidistis nunc. M. Non est mtelligendū etiam panem fuisse superpositum p̄unis · sed viderūt subaudiendū est ita. Vidrūt p̄unas

positas et piscem suppositū. Viderūt & panē

Accxxii. Lxxx.

Hendit simon petr? & traxit rete in terram plenum magnis piscibo · centū q̄nq̄gmta tribo · et cū tanti essent · non ē scissū rete Gregori?. Petrus rete trahit ad terram · quia ipsi commissa est ecclesia. Vnde spēaliter audinit. Simon iohānis amas me. Pasce oues meas. Ipse pisces ad soliditatē litoris trahit · quia stabilitatem eterne patrie ostendit vbis ep̄lis miraculoꝝ figmis. M. In alia capt̄a piscium q̄ est p̄sentis eccl'e · magm & pui capti sunt · hic autem p magnos tantūmodo figmficantur bom · in resurrectione mortuorum futuri. Hoc in alio loco aperuit dominus · scilicet vbi dedit similitudinē de sagena missa in mare dicens. Sic erit in consūmatione seculi. Sciendum est q̄ docentes et non facientes · in numero magnorū piscium non erunt. Sed qui fecerit & docuerit · magn? erit in regno celorū vbi faciens & non docens etiam minim? nō erit. In alia piscatione non exp̄mit̄ numerus piscīū · quia vt ait ꝑpha multiplicati sūt sup numerū. Hic vero est cert? numer? · cui? racō hec est. Decalog? legis i decem p̄ceptis existit. Ne lex n̄ gr̄a dei adiuuet̄ p̄faricatoēs facit · vt ait paul?. Littera occidit · sp̄us autē vinificat. Septenario numero figmificat̄ spiritus sanct?. Vnde ysayas. Sp̄us sapiēcie et intellectus · spirit? consilij & fortitudinis. sp̄us sciencie & pietatis · et repleuit eū spirit? timoris dn̄i. Cū itaq̄ legis denario sp̄us sanct? p septēnariū accedit · fiunt xvij. Qui numer? ab vno usq̄ ad seipsū computatis oīb̄ crescens ad c.l iii · puenit. Omnes ergo ad g̃ciam p̄mentes · hoc numero figurant̄ · q; in certum p̄fectio est · in · l. t̄nitas · in tribo similiter Trinitas autem hic gemmatur ꝓpter fidem vtriusq̄ ꝑpli. Quī q̄genari? vo multiplicatis vii. p vii · p̄ficitur · cum vnitatis adiectione. Que vnitas addit̄ · vt ea figmficet̄ vn? esse sp̄us · qui p vii · ꝓpter operationem septenariā demonstrat̄. M. Decē & septem cōputatiōe ab vno usq̄ ād seipsum · ita puenit ad c.l.iii. Vnus et duo et iii · et iiii · et v · et vi · et vii · et viii · et ix · et x · et xi · et xii · et xiii · et xiiii · et xv et xvi · et xvii · sunt insimul c · l · iii.

Accxxiij. Lcccxli

Dicit eis ihūs. Venite prandete.

.Accxxiiij.

ET nemo audebat discumbenciū interrogare eum tu quis es. scientes qz dominꝰ est. A. Tanta erat euidencia veritatis qua illꝰ ibꝫ apparebat. vt nullꝰ eorū auderet nō solū negare. sed nec dubitare. et ideo stultum eēt interrogare.

Accxxv. Lccxlij.

ET venit ihūs & accepit panē. et dedit eis. et piscem similiter. Fecit dominꝰ pn dium. vij. discipulis de pisce suppositō prīs et de alijs quos cepant. Discis assus. xp̄s ē passus. Ipse est & panis. qui de celo descendit. Discem & panem comedit. vt nobis ostēderet quia et passionem in humanitate ptulit et refectionem nobis ex diuinitate pcurauit. Huic incorporatē eccl'a. ad pticipandam beatitudinem. Propter quod dictū est afferte de piscibus vt omnes qui hanc spem gerimus. p illum septenariū numerū discipl'orū p quē pōt nra mūditas intelligi. tāto facilius ēto nos comunicare nosscem⁹. et eidē beatitudī sociari

.Accxxvi.

HOc iam tercio manifestatꝰ est ihūs discipulis. cum resurrexisset a mortuis. Nō non ad ipsas demonstrationes. sed ad dies ꝛ ferre debemus. In die resurrectionis non semel visus est tātum. post dies octo apparuit vbi thomas fuit. hodie etiam quando hoc de piscibus factū ē apparuit sed post quot dies apparuerit. non euangelista determinauit. Apparuit etiam qnoties voluit pl'ea. infra dies xl.

Capitulū decimūseptim.

CVm gº prandissent dicit simōi petro ihūs. Simon iohannis diligis me plꝰ his. Dicit ei. Etiaz domine. tu scis quia amo te.

A. ccxxix. Lcclxxiiij.

DIcit ei Pasce agnos meos. Alb. Discipulo tante dominō an petrꝰ cum plus alijs diligeret. non est ausus respōdere ei plus. Ac si dicerēt. Tu scis quia integro corde te diligo quantū vero alij te diligant nescio. Caute respondet petrꝰ. quia meminit se pdē imminente passione plus sibi cōstancie tribuisse ap̄ hret. spondendo se esse patum et in carcerem et in mortem ire cum illo. Vbi dicit petro diligis me. et ipse respondet quia amo te. monstrat vnum idemq; esse amorem. et dilectionem.

A ccxxviij.

DIcit ei iterum. Simon iohannis diligis me. Ait illi. Etiam domine. tu scis quia amo te.

Accxxix. Lcclxxiiij.

DIcit ei pasce agnos meos. Quid ē aliud pasce agnos meos ap̄ si diceret. si me diligis pasce oues meas. Gloriam meam in eis quere. non tuam. ne sis in eorum societate. q seipsos amantes. pertinent ad periculosa tēpora Augustinus de verbis domini. Heretici et scismatici de furtis dominicis peculia fecerūt et greges non crist. sed suos contra cristum pascere voluerunt. Plane in ipsis depdationibus suis titulum illius posuerunt. vt prede ipsorum quasi defenderent p titulum potētis. Quid facit xp̄s quando tales conuertunt. q foris ab eccl'a titulū ei⁹ baptismatis accepūt Dicit pdicatorem. titulum non deponit. possidet domum quia inuenit ibi titulum suum. Quid enim opus est vt mutet nomen suum

A ccxxx

DIcit ei tercio. Simon iohānis amas me Contristatꝰ est petrus qz dixit ei tercio amas me. et dicit ei. Domine tu omnia scis. tu scia quia amo te.

Accxxxi. Lcclxxiiij.

DIcit ei. Pasce oues meas. Trine negociationi redditur trina confessio. ne minus amori lingua seruiat. ap̄ timori. et sicut fuit indictum timoris negare pastori. sic fit officiū amoris pascere oues domini. Oues autē pascere est. credentes confortare ne deficiant. terrena subsidia si necesse est subditis prouidere exempla vtutum pbere. aduersarijs obsistere peccantes corrigere.

HAmen amen dico tibi cum ẽsses iũnior ci gebas te· et ambulabas vbi volebas. Cum autem senueris extendes manus tuas et ali? te cinget· et ducet quo nõ vis. Hoc aũt dixit significãs q̃ morte clarificatur? esset deũ. Extẽdes mquit manus tuas. hoc est crucifigeris· Ad hoc autem ali? te cinget· et ducet quo nõ vis. Prius dixit quod fieret· deinde quomõ fieret. Nam in alteri? cinctione· exp̃mit impositio vinculorum a psecutore. Vtiq; crucifigẽdus quo nollet est ductꝰ· nam crucifix? non quo nolebat abijt· sed potius quo volebat id ẽ ad xp̃m. Quod si fieri posset p̃ter mortis molestiam· vitam concupisceret eternam. Cum igitur vis amoris graues vincat molestias mortis· pfecto martires morte sua clarificant deum· ostendentes ea quantum colendus & amandꝰ sit.

ET cũ hoc dixisset· dicit ei. Sequere me. M. Dijs dictis cepit ihũs abire· et non dum intellecto quod audmit sequere me· cepit petrus incessu pedum sequi. Secutꝰ est et iohannes· quẽ omẽdat p̃uilegiũ amoris domi· QVonuersus petrus vidit illũ discipl'm quẽ diligebat ihũs sequentem· q̃ et recubuit· in cena super pect? ei? · et dixit. Domine q̃s est q̃ tradet te. Hunc ergo cum vidisset petrus dicit ihesu. Domine hic aut̃ quid. Quia viderat petrus se crucifigendũ· voluit etiam fris exitum cognoscere·

DIcit ei ihũs. Sic eum volo manere doc venam· quid ad te. Tu me sequere. Cur dicit̃ petro sequere me· et non ceteris· q̃ simul aderãt· et magistrum sicut discipuli sequebãtur. Numquid solus petrus passus est. Nonne in illis vii· erat iacobꝰ filius zebedei qui post ascensionem ab herode fuit occisus. Verum aliquis dixerit· quõ non est iacobꝰ crucifixus merito dictum esse petro sequere me· q̃ crucẽ expt? est. Sit hoc· si michil aliud conueniencius potuerit inueniri·

EXijt ergo sermo iste inter fratres· q̃ discipulus ille non morit̃· et non dixit ihs quia non morit̃· sed sic eum volo manere doc venio· quid ad te. Albin?. Nolo eum p̃ martirium cõsumari· sed expectare eum placidam absolutionẽ carnis sue· donec ego veniens eũ recipiã in eternã beatitudinẽ. Q̃ antẽ ita non esset itelligẽdũ sicut frẽs cõsiderũt q̃ aderãt vt scit̃ nõ eẽt moriturꝰ· p̃ in vita sp̃ mãsurꝰ· ipse iohannes apit dicens· et non dixit ihesus nõ morit̃. Non ergo putandum est q̃ iohãnes nõ sit mortuꝰ in carne· sed licet antea mltos tollerasset labores· in pace seinũ finuit· spẽaliter eum domino visitante. Nõ enim magnũ erat dare dilecto non mori· cum dissolui et eẽ cum xp̃o melius sit·

HIc est discipulus qui testimoniũ phibet de hijs· et scpsit hec. et scimus quia verꝫ est testimoniũ eius. Dic apte suam designat psonam ex offitio· quam noluit designare vocabulo·

Vnt autem & alia multa que fecit ihũs· que si scribantur p̃ singula· nec ipsum arbitror mundum cape eos· qui scribendi sunt libros. Non spacio locorum credendũ est mũdum cape non posse· sed capacitate legenciũ· Potest etiam hoc salua fide videri dictum· p̃tropum· quem greci vocant ýpbolem. Quimodus in diuinis libris sepe inuenit̃ vt hic Posuerunt in celum os suũ· et lingua eorũ trãsiit in terra· et illud. Verticem capilli p̃ram bulancium in delictis suis. Queri solet cur iohannem plus dilexerit dominꝰ· cum ip̃m dominum plus dilexerit petrus. Iohannes eñ tacito nomine suo voluit intelligi se p̃ ceteris dilectum· quod absit vt dicat̃ esse mendaciũ Quod autem maiꝰ indiciũ dilectionis potuit ei dare ihũs· q̃ vt sup̃ pect? eius recumberet Horo q̃ petrꝰ plꝰ dilexerit xp̃m q̃ alij euidenter apparet vbi dicit̃· diligis me plꝰ hijs Quod vtiq; sciebat qui omnia scit· et tamen interrogabat· vt etiam nos legentes cuãgl'm noscerem? amorem petri erga dominũ· Sed ideo petrꝰ respondens se amare dominũ· non addidit plus· quia cor alteri? videre nõ poterat. Si ergo queram? quis sit melior· vtrum qui plus· an qui mi? diligit xp̃m· quis dubitabit respondere eum esse meliorem qui plꝰ diligit. Item videt̃ melior quem plus diligit̃ xp̃us· q̃ qui mi? diligit̃ ab eo. Quod si cõfrendo adinuicem querat̃ quis de duobꝰ melior est qui minus diligit xp̃m et plus ab eo diligit̃· an quem mi? diligit xp̃s. cum ipse eum plꝰ diligat· dubia est responsio. Propter hoc autem questionis vidt̃ hec esse enodacio Dassim videm? certis ex causis fieri· q̃ filio quem pater magis diligit· mi? familiaritatis impendit· et econtra quem minus diligit maioris dilectionis exhibitione amplectit̃· Similiter dici oportet quia dominꝰ petrum magis dilexit affectu q̃ iohannẽ· et econ-

non est quod ei displiceat. Hac ratione ostē ditur cur ampli⁹ iohannem ꝙ petꝝ amauerꝫ xp̄s. non cur ampli⁹ petr⁹ ꝙ iohannes ama uerit xp̄m. Nam si iohannes vitam figm̄ficabat in qua ampli⁹ diligēdus est domin⁹. cur eum iohannes minus diligebat. Propt̄a scꝫ quia dictū est volo eū manere id est expectare donec veniam. et propterea quia ipsū amorē qui tunc amplior erit. nōdum habem⁹. Duo circa quoniam vniuerse vie dn̄i misericor dia & veritas. misericordiam domini qua de miseria liberari volumus plus amam⁹. et hoc p petrum figm̄ficat. Veritatis autem cōtemplationem qualis futura est m̄⁹ amamus. quia nondum nouimus eam nec habem⁹. et hoc p iohannem figm̄ficat. Nemo tamē istos m̄signes apl̄os separet quia et in eo ꝙ figficabat petrus ambo erant. et in eo ꝙ figm̄ficabat iohannes. ambo futuri erant. Significando sequebat iste. manebat ille. Credēdo aūt ambo mala hui⁹ miserie tolerabant. ambo futura bona expectabant. Nec ipsi soli. sed vniu sa facit hoc ecclesia. Omnibo igit̄ sanctis ꝓpt̄ huius vite gubernaculū ad ligandā & solvendā peccata claues regni celoꝝ claues accepit. eisdemꝙ sanctis ꝓpter vite eterne q̄etissimū finum sup pect⁹ domini iohannes discubuit. Q̄ virgo est iohannes future vite conuent. vbi neꝙ nubent neꝙ nubent̄.

Capitulū decimūoctauū.

.M cccl v.

Audiēntes autem discipuli abierunt in galileam in montem vbi cōstituerat illis ih̄us. et videntes eum adorauerūt. quidam autem dubitauerūt. B. i omł. In mōte apparuit vt figficaret corp⁹ assūptū iā sup omia frena sublevatū. Quare aūt spēar se in galileā p̄cessurū & ibi videndū p̄dixit. cū neꝙ ibi solum. neꝙ ibi p⁹ vis⁹ fit. Quia galilea trāsmigrio facta vel revelatio dicit. et vtraq; interp̄ratio ad vnū finem respicit. Significat autē ꝙ sicut xp̄s de morte vēnit ad vitam. ita sequaces eius de morte trāsmigrant ad vitam. et in specie divinitatis sue eum contemplātes sine fine collaudant. Cui congruit revelatio. quia quicumq; modo revelam⁹ ad eum viaz nostram & eius vestigia seqmur glām domi speculantes. in eande imaginē trāsformamū.

uerso familiaritatis exhibitione dilexit magis iohannem ꝙ petrū. Petrus quidem qz plus ceteris dilexit. vt euangelium multis in locis explicat. meruit ampliori affectu diligi ab eo qui dicit. Ego diligentes me diligo. Iohēs vero quoniam adolescens & domini osobrin⁹ erat. familiaritatis accessū habebat. Cū igit̄ de nupcijs ab eo vocatus fuerit. et a puericia castissim⁹ vixerit. p̄rogatiuā familiaritatis tanq̄ p̄uilegium amoris pre ceteris meruit. et ita dilexit dom̄in⁹ iohannem p̄ ceteris id est familiarij ac maioribo indicijs manifestauit se illum diligere. Petrū itaq; & si magis affectu. m̄in⁹ tamē exhibitione dilexit. Nec vacat a misterio quod in petro minor et in iohanne maior dilectionis ostensio adhibita ē. Ad quod videndum paulo alcius ordinand̄. Non a petro petra. sed petrus a petra nomen accepit. sicut non cristus a cristiano. sed xp̄ianus a xp̄o nominat̄. Ideo q; ait dominus. sup hanc petram edificabo eccl̄am meā. Sup hanc petram scil̄ quam confessus est petrus dicens. Tu es xp̄s filius dei viui. Petra aut̄ erat xp̄s. Super fundamentū etiā ipe petrus edificat⁹ est. Fundamentū quippe aliud neomo potest ponere p̄ter id quod positum est. q̄ est xp̄us. Ecclesia ergo que fundat̄ in cristo claues ab eo regni celorū accepit in petro id ē potestatem ligandi & solvendi peccata. Q̄d enim est p ꝓpetratem ecclesia in xp̄o. hoc ē per figm̄ficationem petr⁹ in petra. Q̄na figm̄ficatione itelligit̄ xp̄s pet̄. petr⁹ eccl̄a. Dec ecclesia dum degit in malis. amando & sequendo cristum. liberat̄ a malis. Magis autem seqt̄ i eis qui certant pro veritate usq; ad mortem. sed vniuersitati dicit̄ segre me. Pro qua vniuersitate mortuus est xp̄us. relinquens nob̄ exemplum vt sequamur vestigia eius. Ecce quare dictum est sequere me Est autem alia vita immortalis vbi videbim⁹ facie ad faciē quod hic p speculū videt̄. Duas itaq; vitas nouit eccl̄a. vnam in fide. in labore. in via. alterā in spē in q̄uie. in patria. Ergo vna bona est. sed adhuc misera. altera melior et beata. Ista cui dicit̄ sequere me p imitationem p̄ferendi temporalia mala figm̄ficata est p petrū altera que finem non habet. et plenitudinē expectat p iohannem. Vnde ait dom̄in⁹ sic eū volo manere id est sic volo vt ecclesia celestis expectet. donec veniens ad iudiciū p̄implebo illam. In hac vita diligit nos deus vt nos liberet a malis. in illa nos amplius diligit. in q̄

Quidam autem dubitauerunt. ꝓpter hoc qđ lucas ait. Cōturbati vero & conterriti. existimabant se spm̄ videre.

℟ ccxxxv.

ET exprobrauit incredulitatem illoꝝ et duriciam cordis. quia his qui viderāt eū resurrexisse non crediderant. Gregorius. Increpauit discipulos cum eos corpaliter foꝛet relictur⁹. vt verba que reuertēs dicebat in corde audiencium arcius impressa remanerent. I. in mr̄. Exprobrat incredulitatem et duriciā cordis vt succedat credulitas. et cor carneū caritate fiat plenū. Hinc est qꝺ caterue martirū mortē huius seculi libenter affectant. quia voluit ꝓ temporali iteritu ꝓpetuo se esse victuros. Beatissima tñs migtio. ex hoc seculo in eternitatē.

℣ cccl.

ET locut⁹ ē eis dicēs. Data est mihi oīs potestas i celo & i terra. B. in omℓ. Qđ psalmista de domino resurgente ait pat. oīa subiecisti sub pedibꝰ ei⁹. hoc ipse dom̄s nūc ait discipl̄is. Inter omnia etiam mors ipsa q̄ ei ad temp⁹ ꝑualere visa est. sub pedibus ei⁹ strata est. Illi enim data ē potestas q̄ paulo ante crucifix⁹ sepult⁹ iacuerat. In celo autem et in terra data ē potestas. vt qui regnabat in celo. ꝓ fidem credenciū regnaret et in tra. Oriusq̄ a morte resurgeret nouerant angelice virtutes se subditas homini assumpto. sed ceci homines dedignabāt ei subici. quē mortalitate cognouerant indutum. Contempnebāt ei⁹ vtutem diuinam. cui infirmitatē in passiōibꝰ inesse cernebant humanam. Propter qđ ipse mediator notū fieri volens quia data sit ei ois potestas. misit doctores qui cunctis ꝓ orbem nationibꝰ vbum vite ꝑdicarent.

℟ ccxxxv.

EVntes in mundū vniuersū ꝑdicate euangelium omni creature. Gregorius in omℓ Omnī creature non dicit ꝓ insensatis vel brutis animalibꝰ. sed omnis creature nomie signatur homo. habens esse cum lapidibus. viuē cum arboribꝰ. sentire cum animalibꝰ. itelligē cum angelis. constare ex calido. et frigido. humido. arido. quia minor mund⁹ homo dr. Cum igit omis creature aliquid habeat hō. omni creature ꝑdicat euangl̄m. cum homini ꝑdicat. ꝓpter quem cuncta creata sūt. et cui cuncta sunt aliquo modo similia. Vel ꝓ omnē creaturā potest designari omnis natio gen⁹ antea enim dictum erat. in viam gentiū ne abieritis. Cum discipl̄os ad ꝑdicādū vitas mittit. gna seminis in mꝺo spargit. et pauca mittit in semine. vt multarū messiū fruges ꝛcipiat ex nostra fide.

℣ cccl.

DOcete omnes baptizantes eos in nomie pat̄s & filij & spūs sancti. docētes eos seruare omnia q̄cumq̄ mandaui vobis. I. In ꝓfessione patris & filij & spūs sancti baptizate. vt quorū est vna diuinitas. vna sit largitio. Ordo ꝑcipu⁹ vt primum doceāt. p⁹ea credētes baptizent. deinde obseruanda ꝑcipiant B. in omℓ. Non enim fieri potest vt baptismi vtutem recipiat. qui fidem nō habuer⁹t et sicut corpus sine spiritu mortuum est. ita etiā fides sine opibꝰ mortua est. Quanta aūt merces pie conuersationis. quale pignus future beatitudinis etiam in ꝑsenti fideles meruerat. subsequenter infinuat dicens. t ecce ego vobiscum sum omnibꝰ diebꝰ us q̄ ad consummationem seculi. I. Qui hoc ꝓmittit. nō ignorat eam diem in qua se scit futurū iudicē cum apl̄is.

℟ ccxxxv.

QVi crediderit & baptizatus fuerit. saluꝰ erit. Qui vero non crediderit. cōdempnabit. Quid hic dicim⁹ de puulis. qui ꝓ etatē adhuc credere non valent. B. in mr̄. De maioribꝰ nulla questio est. Qui alios ergo puuli credunt in eccl̄a. sicut ex alijs ꝛhūt ꝓccata que illis in baptismo remittunt.

SIgna autem eos qui crediderint. hec sequent. In nomine meo demonia eicient. liguis loquentur nouis serpentes tollent. et si mortiferū quid biberint nō eos nocebit. Sup egros manus imponent. et bene habebunt. Nūquid quia hec signa non facim⁹. nō credim⁹? Gregorius. Hec in exordio eccl̄e fierunt necessaria. vt fides credenciū miraculis nutriretur. Nos enim cum arbusta plantamus tamdiu eis aquam fundim⁹. quousq̄ in terra ualeāt. Hinc paul⁹. Lingue infignium sunt non fidelibꝰ sed infidelibꝰ. Sancta tamen ecclesia cor

tidie spualiter fact. quod tuc p apl'os corpa liter faciebat. Sacerdotes emm p exorcismi gciam manu credentibo imponentes demonia eiciunt. et fideles secularia vba relinquentes. conditoris sui laudes insonant. quod e liguis nouis loqui. Qui etiam dum boms exborta tiombo maliciam de alienis cordibo auferut serpentes tollunt. et dum pestiferas suasiones audiunt. sed tamen ad opationem puam mi nime pficiuntur. mortiferum bibunt. sed non eis nocet. Dum autem vitam infirmorum in fide exemplo sue opationis roborat. sup egros manus imponunt. Ergo tanto maiora sut mi racula. quanto p hec non corpora. sed amie suscitatur.

.Lccexliii.

Vos autem sedete in ciuitate quoadusq; idnamini vtute exalto. De qua vtute lucas apcs dicit in actibo apl'orum. Dre cepit eis ab iherosolimis ne discederent. sed ex pectarent pmissionem patris. et paulo post Accipietis virtutem supuenientis spus sancti in vos. et eritis mihi testes. Notandum quia sunt quos in pdicationis offitio vel etas pro bibet. vel infectio. et tamen eos impellit ci pitatio. Qui monendi sunt. vt osideret facta saluatoris. q repente quos vellet roborare pos set. Sed ne infecti pdicare psumeret. p q p discipl'os instruxit adiunxit. sedete in ciuita tate. quoadusq; idnamini vtute exalto. In ciuitate sedem? si intramenciu nrarum claustra nos constringim?. ne loquendo euagem. vt cu diuina vtute idnemur a nob ipsis foras exeam?. et alios instruam?.

Duxit autem eos foras in bethaniam et eleuatis manibo suis benedixit eis. Bene dictur? discipulos eduxit in bethaniam. q do mus obediencie dicit. quia qui ppter inobedi enciam descendit. ppter obediencia iuxta apo stolum ascendit. Mortuus est inquit ppter de licta nostra. et resurrexit ppter iustificationem nostram. Deinde situs eiusdem ville in latere montis oliuar esse narrat. et domus obedien tis ecclesie non alibi q in ipsi? summi montis id est xpi latere locauit fundamenta sue fidei et spei & dilectionis. De cui? vertice vberrimo id e apice diuitatis munera spualis vnctionis desiderat. et pmissa lucis ac ppetue pacis ex pectat. Tercio sicut iohannes scribit erat be thania iuxta iherosolimam quasi stadijs qn-

decim. Qui pfecto numer? ppter vij. et vij quibo constat. scpturar misterijs e accomod? insinuans vel vitam que nunc est. et futuram vel vetus et nouum testamentum ac sabbm et carnis resurrectionem.

Et factu est du bndicet illis recessit ab eis. et ferebatur in celum. R. et sedit a dextris dei. M. Quia redemptor noster nuc omnia indicat. et tandem iudex omniu ventur? est. marc? cu sedere describit. Stephan? vero stantem vidit. quem adintorem habuit Sedere namq; indicantis est stare vero pug nantis vel adiuuantis.

Et ipsi adorantes regressi sunt in ihlm cu gaudio magno. Ideo redeunt in ihe rusalem. quia ibi iussi sunt expectare pmis sione patris. Inde gaudebant. quia dominu suu celos penetrasse cognouerant.

Et erant semp in templo laudantes et be nedicetes deum. In loco orationis adue tum sancti spus expectant laudantes eum de beneficijs suis. et benedicentes id e magnifica tes de pmissis diuinis. Nos aut discipl'orum exemplo post celebrata solempnia dominice passionis et resurrectionis domus obediencie curem? existere. illi? vestigia sequentes. q vt formam viuendi nobis tribuet. fact? est obe diens usq; ad mortem. Sic emm cottidiana illius benedictione merebimur. si cottidie me mores erim? illius triumphalis ascensionis. laudantes & benedicentes deum in iherusale id est in visione supne pacis spando. si pfes hominibo expectantibo dominu suum. quando reuertat a nupcijs.

.R ccxxxv.

Et profecti pdicauerunt vbiq; domino cooperante et sermone confirmante sequen tibus signis. Preceptum obediencia. obediencia signa comitantur. Gregorius. Legim? q helyas fit rapt? in celum. sed aliud est celu aeri um. aliud ethereum. Illud emim terre e pxi? quia p illud aues volitant. Ergo rapt? est he lyas in aerium celum. vt repente duceretur in quadam secretam regionem terre. vbi usq; ad finem mundi viuat. et tuc inde redeat et mo riatur. Non emm euasit mortem. sed distulit. Redemptor autem noster non distulit. sed superauit. et gloriam resurrectionis ascendendo declarauit. Currum ascendit helyas vt homo pur? indigens adintorio p angl'os em facta

sunt illa adiumenta et ostensa. Redēptor aūt noster nec curru nec angelis legit subleuatus sed ꝓpa vtute. Enoch quoq; trslat? ad aerium celum · dominicam ascensionem designauit sicut ioseph venditionem. Ascensionis ergo sue dominus testes habuit · vnum ante legem · et alterum sub lege. Ordo in vtroq; subleuationе · p quedam incrementa distinguit. Nam enoch trslat? · helias subuect? memorantur · vt postmodū veniret qui nec trslatus · nec subuectus celum ethereum sua vtute pnetraret · Pensate fratres quomō creuit mūdicia sanctitatis quod apte ostendit in famulis. & dño Translat? est enoch & p coitum genit? & per coitū gñans. Vxorē em̄ hūt et filios. Rapt? ē helias p coitū geīt? sed n̄ p coitū gñans nec em̄ vxorē hūit nec filios. Assūpt? vro ē dñs neq; p coitū gñans · neq; p coitū gñat?. Dicit illa omēt. Si diligitis me · mandata mea seruate. Quinquagesima die post occisionē agni data est lex · et quinquagesima die post rsurrectionem nostri redemptoris · data est gcia spūs sancti · c · xx · discipl'is in cenaculo. Merito p hūc numerū sūma pax indicatur · quia quinquagesim? annus in lege inbileus id ē dimittens · siue mutat? appellari iussus est · in quo ppl's ab omni ope quiesceret · omniū debita laxarent · serui liberi rediret · ann? ipse maioribo sollempnijs ac laudibo dīis eminencior ceteris existeret. Ideo numer? quinq; genari? significationi eterne quietis aptatur quia ex vij · septimanis & monade perficitur. Sex diebo in lege ppl's opari · septima quiescere · sex annis arare · metere septimo iuss? ē cessare · quia & domin? sex diebo mūdi ornamentum pfecit · septimo requieuit. Quibo ombo mistice ammonemur · q; qui in hoc sclo quod sex etatibus constat · bonis opibus p domino instant · in sabbatum in futuro id ē in requiem a domino inducunt eternam. Q; autem septem dies vel ann̄ speries ducuntur multiplicem eiusdem requiei habundanciam designant · in qua pmum illud sublime datur electis · de quo apl's ait. Q; oculis nō vidit nec auris audiuit · nec in cor hominis ascēdit que ꝓparauit deus diligentibo se. Bene sancti spūs gcia septiformis describit · quia mirū et p eius inspirationem ad requiem puenit · et in ei? plena pceptione vera requies possidetur. Porro ipse dies vel ann? quinquagesim? qui septem septimanis supest · et maiore solēpnitate p ceteris erat venerabilis · temp? future

resurrectionis indicat in quo illa rēquies qua nunc anime fruunt electoꝝ corporum quoq; glozia cumulabit. Augustin? de concordia euāgelistarū. Inuenim? apud euāgelistas decies dominum visū esse ab hominibo · a resurrōne usq; ad ascensionē. Primo marie magdalene flenti ad monumentum · scdo eiusdem & aliis mulieribo regredientibo de monumento · tcio petro vt ait lucas · licet determinatum non sit vbi · quarto cleophe & socio eius euntibo ad emaus · quinto discipl'is in ihl'rm · vbi defuit thomas · sexto post dies octo · quādo erat cū eis · septimo piscantibus ad mare tyberiadis · octauo in monte galilee · sicut constituerat eis nono in die ascēsionis · decimo · eadem die ēā eleuatum in aera viderunt. Conferat ergo et paul? · vt nichil remaneat questionis. Resurrexit inquit tercio die scdm scripturas · et apparuit cephe. Non dixit primo apparuit cephe · nam esset cōtrariū q; primū mlieribo apparuit Postea inquit vndecim. Quibus libet ipo resurrectionis die. Deinde plus q; quingentis fratribo. Sive isti cum illis vndecim erāt congregati clausis ostijs ꝓpter metum indeorum · vnde cum exisset thomas venit ad eos ibūs · sine post octo dies nichil hō aduersari · p?ea iacobo. Non tūc primum accipe debem? ee visū a iacobo · sed aliqua singulari manifestatione Deinde apl'is omnibo. Nec illis tunc primum sed vt familiari? iam onerarer cum eis · usq; ad diem ascensionis sue. Nouissime visus ē et mihi. Hoc non post puum temp? ascēsionis

Explicit vnum ex quatuor · seu concordia euangelistaꝝ · et desup expositio cōtinua exactissima diligēcia edita a zacharia crispolita · j & A 3

8425.

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6